

ΠΡΑΞΗ 1/1977

Σήμερα, 10 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωΐ-
νη, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευ-
τικών Μελετών και Επιμορφώσεως στην αίθουσα συνεδριάσεών του
(Λεωφόρος 2).

Προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν.
Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλος Α' και έλαβαν μέρος στη
συνεδρίαση οι κ.κ. Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σανιδάς, Ήλ. Σπυ-
ρδούπος, Νίκ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπδόπουλος, Σύμβουλοι
Β', ο κ. Ι. Σιορδής, Ειδικός Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε., οι Κ. Φού-
σιας; Κύρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωραϊδούπος, Λ. Αδαμίδουπος, Στ.
Παπασημαϊδούπος, Εισηγητής, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος
Δήμ. Χαραφονίου με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβαν μέρος ο κ. Άλ. Παπαδερδός, Ειδικός Σύμβουλος του
Κ.Ε.Μ.Ε. γιατί βρισκεται σε άναρρωτική άδεια και ο κ. Δ. Τομπαζίδης,
Εισηγητής, γιατί ήταν άπασχολημένος σε άλλη υπηρεσιακή ύποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Αναθεώρηση του Προγράμματος του Γυμνασίου. Εισηγητής
ο κ. Άν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος Μέσης Εκ-
παίδευσης, Σύμβουλος Α'
- ΘΕΜΑ 2ο - Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
νε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Έ-
πειτα το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησιας διατά-
ξεως.

ΘΕΜΑ 2ο - Οι αρμόδιοι για το θέμα "Ανακοινώσεις" Εισηγητές
κ.κ. Δ. Σακινάς, Γ. Γρατσάας, Σύμβουλοι Β΄ Κόρ. Κα-
τσιμάνης, Εισηγητής, ενημερώνουν τα μέλη του Τμήματος για το
περιεχόμενο:

- α) Τοῦ ἔγγραφου τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Γ. Ράλλη ἀριθμ. Φ. 210.2/105/
50331/21.12.76 σχετικοῦ μέ τήν ἀξίηση διδασκαλίας τῶν Ἀρχ.
Ἑλληνικῶν καί τῶν Φυσικῶν κατά μία ὥρα τήν ἐβδομάδα καί τήν ἀντι-
στοιχῆ μείωση κατά μία ὥρα τήν ἐβδομάδα τῆς διδασκαλίας τῶν Ξέ-
νων Γλωσσῶν καί τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς.
- β) Τοῦ ψηφίσματος τῆς Ἐνώσεως Γονέων καί Κηδεμόνων Πειραιῶς,
σχετικά μέ τήν ἀναστολή τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐξετάσεων γιά τὸ
Λύκειο.
- γ) Τοῦ ἔγγραφου τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου κ. Ἰ. Σακελ-
λαροῦ ἀριθμ. Φ. 711.31/311/139968/30:11.76 ποῦ ἀναφέρεται στή
τοποθέτηση φανῶν φωτεινῶν στήν ὁδὸ Πειραιῶς (Σεράφειο Δημοτικὸ Κο-
λυμητήριο).
- δ) Τοῦ ἔγγραφου τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Γ. Ράλλη, ἀριθμ. 711.31/
327/137969/7.12.76 σχετικοῦ μέ τὶς ὄρες διδασκαλίας τῶν μαθη-
γητῶν Φ.Α. καί συνοδῶν κατά τήν ἡμέρα τῶν ἀθλητικῶν δραστηριοτήτων
τῶν μαθητῶν. καί
- ε) Τοῦ ἔγγραφου τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Β. Κοντογιαννοπούλου,
ἀριθμ. Φ. 202.4/18/142415/3.12.76, ποῦ ὑποδεικνύει τὴ μείωση ὄ-
ρων διδασκαλίας θεωρητικῶν μαθημάτων στὰ Γυμνάσια καί ἀντιστοιχῆ
παρὰχώρηση ὄρων γιά τὶς πολιτιστικῆς δραστηριότητες.

ΘΕΜΑ 1ον - Ἀναθεώρηση τοῦ Προγράμματος τοῦ Γυμνασίου
Γιά τὸ θέμα αὐτὸ, τὸ Τμήμα θεώρησε ἐπιόπιμη τήν ἀναβολὴ
τῆς συζητήσεως.

Ἐπειτα ἀπὸ αὐτά, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε ἄλλο θέμα γιά συζήτηση,
τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος,

Αν. Πάγγελος

Ἡ Γραμματεὺς,

Δήμ. Ζαραφωλίου

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Έπειτα το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ου - 'Ο άρμόδιος για το θέμα "Προγραμματισμός Έργων του Τμήματος Μέσης 'Επικαίδευσης του Κ.Ε.Μ.Ε." κ. 'Αν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α' ενημερώνει τα μέλη του Τμήματος για το περιεχόμενο του έγγραφου του κ. 'Αλ. Καρανιόλα, Προέδρου του Κ.Ε.Μ.Ε. άριθμ. 55/12-1-77 σχετικώς με το καθορισμό των μέτρων και τον τρόπο άργανώσεως και πραγματώσεως αυτών που θά άπασχολήσουν το τμήμα κατά το έτος 1977.

ΘΕΜΑ 2ου - 'Ο άρμόδιος για το θέμα "Συμμετοχή άιπροσώπων της 'Ο.Ι.Ε.Α. στις έξεταστικές έπιτροπές των σχολείων κάθε 'Επικαίδευτικής Περιφέρειας" κ. Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', θέτει ύπόφει του Τμήματος τα έξής:

- 1.- Το έγγραφο του ΥΠ.Ε.Π.Θ. (Γ. Δ/σεις Γεν. 'Εμπ/σεως, Δ/σεις 'Ιδιωτικής 'Εμπ/σεως) άριθμ. 151853/28-12-76, με το όποιο ζητείται ή γνωμάτευση του Κ.Ε.Μ.Ε. για το άναφερόμενο θέμα.
- 2.- Το ύπόμνημα της Ο.Ι.Ε.Α.
- 3.- Την παρ. 2 του άρθρ. 2 του Ν. 186/75, σύμφωνα με την όποια το Κ.Ε.Μ.Ε. γνωμοδοτεί σε κάθε έρώτημα του ΥΠ.Ε.Π.Θ. σχετικώς με το άντικειμενο των άρμοδιοτήτων του* το άνωτέρω θέμα νομοτόπως εισάγεται έπομένως προς συζήτηση για την παροχή της κατά το Νόμο γνωμοδοτήσεως. Στη συνέχεια κάνει τις ακόλουθες παρατηρήσεις. Δέν είναι δυνατή ή ικανοποίηση του αιτήματος της Ο.Ι.Ε.Α. για τους πιδό κάτω λόγους:

1.- Οι 'Επικαίδευτικές Περιφέρειες είναι περισσότερες από 80 και δέν υπάρχουν σε όλες 'Ιδιωτικά Σχολεία ή σε κάποια σεβαστή άναλογία προς τα Δημόσια, ώστε σε όλες νά συμπεριληφθούν και έμπροσποι άπό την 'Ιδιωτική 'Επικαίδευση.

2.- 'Η δυνατότητα για έμπροσώηση σε μερικές μόνο Περιφέρειες όπου ύπάρχει ή σχετική άναλογία 'Ιδιωτικών Σχολείων, πάλι θά δημιουργήσει προβλήματα, γιατί και Περιφέρειες με ένα μόνο 'Ιδιωτικό Σχολείο θά δημιουργούν συνεχώς ζητήματα για έπίτευση του μέτρου και σε αυτές.

3.- Δεδομένου ότι οι 'Επιτροπές κατά Περιφέρεια θα συγκροτούνται από όλες τις ειδικότητες, θα προκύψει άλλο πρόβλημα: ο ένας μόνο 'Ιδιωτικός 'Επαιδευτικός, ποιώς ειδικότητας θα είναι; Καί εάν, έστω, γίνει αποδεκτό να όρίζεται ή ειδικότητα με κλήρωση ή με άλλο τρόπο, πάλι με τό χρόνο θα απαιτηθεί από τους 'Ιδιωτικούς ή επέκταση του μέτρου για συμμετοχή όλων των ειδικοτήτων.

4.- Τέλος, οι Δημόσιοι 'Επαιδευτικοί διασπίνονται όπωσδήποτε από μεγαλύτερη ύπευθυνότητα στα σχετικά με την 'Επαίδευση θέματα και γι' αυτό είναι και περισσότερο άντικειμενικοί έναντι των συναδέλφων τους της 'Ιδιωτικής 'Επαίδευσης, καθόσον οι τελευταίοι εξαρτώνται άμέσως από ιδιώτες επιχειρηματίες.

Κατά τή συζήτηση που έπακολούθησε, τά λοιπά μέλη, έκτός του κ. Δ. Σοανιά, διεφώνησαν ώς προς τή σκοπιμότητα να άναφερθεί ο 4ος λόγος της εισήγησης.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη: (α) τό έγγραφο του 'Υπ. Παιδείας, (β) τό ύπόμνημα της 'Ομοσπονδίας 'Ιδιωτικών 'Επαιδευτικών Λειτουργών, (γ) τό Ν. 186/75, (δ) τήν εισήγηση και τή σχετική συζήτηση,

άποφαινεται όμοφώνως

Δέν είναι δυνατή ή λιανοποίηση του αίτήματος της 'Ομοσπονδίας των 'Ιδιωτικών 'Επαιδευτικών Λειτουργών για τους εξής λόγους:
1....., 2....., 3.....

4.- 'Η επιλογή ενός 'Ιδιωτικού 'Επαιδευτικού είναι έξαιρετικά λεπτή και δυσχερής, όταν μάλιστα υπάρχουν πολλά 'Ιδιωτικά Σχολεία με τό γνωστό ανταγωνισμό μεταξύ τους.

5.- 'Η παρουσία του Γεν. 'Επιθεωρητή, κοινού 'Εποπτικού όργάνου των Δημοσίων και των 'Ιδιωτικών Σχολείων στην επιλογή των μελών της εξέταστικής 'Επιτροπής από τους 'Επαιδευτικούς καθ' Δημοσίαν διασφαλίζει τήν άμεροληψία και τό άδιάβλητο κατά τή διεκτέλεση γενικά των εξετάσεων κατά 'Επαιδευτικές Περιφέρειες.

Ο άρμόδιος για τό θέμα "Ανακοινώσεις" κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', ενημερώνει τά μέλη του Τμήματος για τό

περιεχόμενο του έγγραφου του Υπουργού Έθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γ. Ράλλη αριθμ. Φ. 211.17/216/153525/30-12-76 σχετικού με τα διδακτικά βιβλία σχ. Έτους 1977-1978.

ΘΕΜΑ 4ο - Ανακοπή του θέματος "Γνωμοδότηση για το βιβλίο του Σπύτη Καρρά "Ελληνική Μνήμη" (Πράξη 100/25-11-76).

Ο κ. Πρόεδρος του Κ.Ε.Μ.Ε. Άλ. Καρανιδάας, διατυπώνει το έρωτημα (έπί του σχεδίου πρ. 100/25-11-76) αν είναι δυνατή ή σύσταση του βιβλίου "Ελληνική Μνήμη" του Στ. Καρρά, για τις σχολικές βιβλιοθήκες.

Ο αρμόδιος για το θέμα εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β', επαναλαμβάνει την αρχική εισήγηση του (πράξη 100/25-11-76) και συμπληρώνει:

Δέν εΐχα πρόθεση (γιατί δέν εΐναι τέτοια ή πρόθεση του νομοθέτου του Ν. 186/75 άρθρο 2 και 5) νά προχωρήσω σέ κριτική του βιβλίου, αλλά άναγκάζομαι, εφ' όσον επαναφέρεται τό έρώτημα (μετρίοτερο βέβαια) μή προσθέσω τά άιδιούδα:

- α) Το βιβλίο τούτο πάσχει από υπερίγραπτο ρητορισμό και άμετροξεία (άποτέλεσμα τούς και του κλιμακός μέσα στό όποιο γεννήθηκε - πρόκειται για ραδιοφωνικές όμιλίες που έγιναν πότες). Δειγματοληπτικά μπορεί κανείς νά άνοίξει τίς σελίδες 118-119 όπου ό λόγος για τόν Μεγαλέξανδρο.
- β) Πάσχει από άκυρολεξίες (βλέπε σελ. 118, στίχο 5ο όπου ή μορφή του Μεγαλέξανδρου εΐναι "σημαδιαική").
- γ) Από στίξη και δομή προτάσεων εΐναι άπερίγραπτο κείμενο. Διαφαίνεται σ' όλους σχεδόν τούς στίχους του άπέραντη σύγχυση στη χρήση τών νομμάτων.
- δ) Μέ την άποσπασματική και θρυμματισμένη προσφορά ιστορικής ύλης δέν οίκοδομεί ιστορική συνείδηση αλλά (άθέλητα πιστεύω από πλευρά του συγγραφέα όμιλητή) διαστρέφει την ιστορική κριση.

Τό έρώτημα άπό άκουσε τόν εισηγητή κ. Φ. Βώρο, Σύμβουλο Β', έμμένει στην αρχική γνωμοδότησή του (πράξη 100/25-11-76).

“Επειτα από αυτά, επειδή δεν υπήρχε άλλο θέμα για συζήτηση,
τερματίστηκε η συνεδρίαση.

Η Γραμματέας,

Γραμματέας
Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 3/1977

Σήμερα, 15 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 12 μεσημερινή, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως, στο γραφείο του κ. Αν. Παγιάνου, Προέδρου του Τμήματος (Λεωχάρους 2 - Αθήνα). Προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλοι Α', οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακνιάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Ντι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ντι. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φοβσκάς, Κύρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, καθώς και η Γραμματεὺς του Τμήματος Δήμ. Ζαχαρώνη με βαθμό 60.

Δὲν ἔλαβαν μέρος οἱ κ.κ. Αλ. Παπαδερὸς, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. γιατί βρισκεται σὲ ἀναρρωτική ἀδεια, Ι. Σιορδελίης, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. καὶ Δ. Τομπαΐδης γιατί ἦσαν ἀπασχολημένοι σὲ ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ὑποχρέωση.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

"Ανακομτὴ τοῦ Ὁρολογίου Προγράμματος τοῦ Γυμνασίου"

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ὁ κ. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', λέγει ὅτι τὸ ὄρολόγιο προγράμμα ποὺ καταρτίστηκε ἀπὸ τὸ Τμήμα μὲ τὴν πρῶτη ἀριθμ. 77/19-10-76 ἀναπέμπεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. μὲ τὶς ἀπὸλυθες παρατηρήσεις:

- 1.- Τὸ μάθημα τῆς ἀρχαίας γραμματείας δὲν εἶναι εὐκολο νὰ διδαχθεῖ ἀποδοτικὰ μὲ 4 μόνο ὥρες.
- 2.- Τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας συρρικνώνεται ἐπιπλέον μὲ 2 μόνο ὥρες τὴν ἐβδομάδα.
- 3.- Τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν ἔχει περιορισθεῖ σὲ μιὰ ὥρα μόνο στὴ Γ' τάξη.

- 4.- 'Η Γεωγραφία δέν διδάσκειται στήν Γ' τάξη .
- 5.- Οί 5 ώρες τών Μαθηματικῶν στή Γ' τάξη εἶναι πιθανό, ὅτι θά στρέψουν πολλούς πρός τά φροντιστήρια, ἐνῶ
- 6.- Εἶναι γνωστό, ὅτι οἱ προβλεπόμενες 2 ώρες σέ κάθε τάξη γιά τεχνολογικά μαθήματα δέν θά διατεθοῦν στά ἀμέσως ἐπόμενα χρόνια γιά τό ἀντικείμενο τοῦτο. Γι' αὐτό, προτείνει ὁ κ. Παγιάλος, νά θεωρήσουμε τό ὁρολόγιο πρόγραμμα μεταβατικό καί νά ἀποδεσμευτοῦμε ἀπό τό ὄριο τῶν 30 ὥρῶν πού εἶχαμε ἀποδεχθεῖ κατά τίς παλαιότερες συζητήσεις μας καί νά ἀναμορφώσουμε τό ἀναλυτικό πρόγραμμα, ἔχοντας ὑπόψη ὅτι 2 τουλάχιστον ὥρες ἀπό κεῖνες πού ἔχουμε προσγράψει στά τεχνολογικά μαθήματα θά εἶναι γιά τήν ὥρα εἰκονικές στό ἀθροισμα τῶν ἐβδομαδιαίων ὁρολόγιων προγραμμάτων.

* Ὑστερα ἀπό τήν εἰσήγησὶ τοῦ κ. Παγιάλου καί ὕστερα ἀπό σύντομη ἀνταλλαγὴ σκέψεων, τὸ Τμήμα μέ πλειοψηφία προβαίνει στίς παρακάτω τροποποιήσεις:

- α) Προσθῆτει ἀπό 1 ὥρα τῆ βδομάδα σέ κάθε τάξη γιά τό μάθημα τῆς ἀρχαίας γραμματείας.
- β) Προσθῆτει μία (1) ὥρα Γεωγραφίας καί μία (1) ὥρα θρησκευτικῶν στή Γ' τάξη.
- γ) Προσθῆτει μία (1) ὥρα στήν Ἱστορία τῶν τάξεων Α', Β'.
- δ) Ἀφαιρεῖ μία (1) ὥρα Μαθηματικῶν ἀπό τὸ ὁρολόγιο πρόγραμμα τῆς Γ' τάξης.

Μειοψηφοῦν οἱ κ.κ. Σακκιάς Δημήτριος καί Βαρουχάκης Νικηδῶας:

- 1.- Ὁ κ. Σακκιάς Δημήτριος διαφωνεῖ γιά λόγους διαδικασίας καί πῶσης ἰδαντικῶτα γενικά σέ κάθε σκέψη ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐβδομαδιαίου προγράμματος τῶν μαθημάτων).

- 2.- Ὁ κ. Βαρουχάκης διαφωνεῖ διαφωνεῖ λέγοντας τὰ ἑξῆς:

Στο Ξωρολόγιο Πρόγραμμα τοῦ 1969, ποῦ ἰσχύει σήμερα, πρόβλεπονται 4 ὥρες Μαθηματικῶν γιὰ κάθε τάξη τοῦ Γυμνασίου ἔναντι 5 ποῦ πρόβλεπε τὸ Πρόγραμμα τοῦ 1966, ποῦ συνέταξε τὸ Παιδαγωγικὸ Ἴνστιτοῦτο. Ἡ περικοπὴ ἔγινε μὲ μιὰ μονοκοινοβουλιακὰ βᾶσει τῆς φιλοσοφίας τοῦ "Ἑλλάς Ἑλλήνων Χριστιανῶν" ἐνῶ τόσο τὸ ἀντίστοιχο Ἀναλυτικὸ, ὅσο καὶ τὰ σχολικὰ ἔγχειρίδια ἔχουν συνταχθεῖ γιὰ 5ωρη διδασκαλία. Κατὰ τὴν κατάρτιση λοιπὸν τοῦ νέου Προγράμματος, πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς σημεῖο ἀφετηρίας, ἀναφορᾶς καὶ συγκρίσεως, ὅχι τὸ Πρόγραμμα τοῦ 69 ἀλλὰ ἐκεῖνο τοῦ 66, ἀφοῦ μάλιστα τὰ νέα ἐκπαιδευτικὰ μέτρα εἶναι ἀπόλυτα ἑναρμονισμένα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς τότε ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Καὶ δὲν διακρίνω κανένα λόγο, δῶδεκα χρόνια ἀργότερα, νὰ ἀνατρέψουμε μιὰ ἀπόφαση μὲ τὸ κύρος ποῦ τῆς προσδίδουν οἱ ὑπογραφές τῶν Κακιδῆ καὶ Κριτικοῦ, μειώνοντας τὸ ὥραριο τῶν Μαθηματικῶν.

Τὸ ὅτι τὸ Τμήμα ἐδέχθη γιὰ τὰ Μαθηματικὰ τρεῖς ὥρες 4-4-5 γιὰ τρεῖς τάξεις τοῦ Γυμνασίου, αὐτὸ ἔγινε στὸ πλαίσιο τῆς γενικῆς μειώσεως τοῦ ὥραριου, σύμφωνα καὶ μὲ τὴ γνωστὴ ἀπόφαση τῆς Πολιτείας. Ἀλλὰ περικοπὴ καὶ τῆς τελευταίας 5ης ὥρας θὰ ἀποτελοῦσε σαφῆ ὀπισθοδρομὴν εἰς τὸ ἕνα μέρος προβάλλει ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη τῆς φυσιολογικῆς ἐντάξεως τῶν παιδιῶν σ' ἕνα σύγχρονο κοινωνικὸ περιβάλλον ποῦ ἀματωδῶς ἐξελλοσσεται καὶ ἀπὸ τὸ ἕλλο μέρος ὀργιάζει ἢ ἐκμετάλλευσή τους ἀπὸ ἀνεξέχονους κερδοσκόπους λόγω τῆς χαμηλῆς στάθμης τῆς παρεχομένης μαθηματικῆς Παιδείας.

Ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἐξεύρεση μιᾶς ὥρας Γεωγραφίας τῆς Γ' τάξης, γιὰ τὴν ὁποία, ὑποτίθεται, ἦ προτάθηκε ἡ περικοπὴ ὥρας τῶν Μαθηματικῶν ἐπισημαίνεται ὅτι ἔχει ἤδη ἀποφασισθεῖ ἀύξησις τῆς Βιολογίας κατὰ μιὰ ὥρα (καὶ ἄς σημειωθεῖ ὅτι τόσο ἡ Βιολογία, ὅσο καὶ ἡ Γεωγραφία, διδάσκονται συνήθως ἀπὸ μὴ εἰδιούδους) ἐνῶ παράλληλα ἀποφασίζεται ἀύξησις τοῦ Ξωρολόγιου Προγράμματος κατὰ 6 ὥρες συνολικὰ. Ὅταν λοιπὸν, παρ' ὅλες τρεῖς παραπάνω διαθεσίμες ὥρες ἀποφασίζεται περικοπὴ Μαθηματικῶν - σὲ ἀντίθεση μάλιστα καὶ μὲ ὅσα τελικὰ ἐλέχθησαν κατὰ τὴ συνάντησι τῆς 21-77 μὲ τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. - τότε σαφῶς ὑποστηρίζεται τὸ μάθημα μέσα στὸ Πρόγραμμα καὶ ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ

υπομνήσω τή ρήση του Πλάτωνα ότι "δέν υπάρχει κανένα μάθημα για παιδιά πού νά έχει τόσο μεγάλη δύναμη, ὅσο τᾶ Μαθηματικά. Κι ὅσους ἀσχολοῦνται μ' αὐτά, διδμα καί τοῦς χοντρόμυαλους τοῦς γίνονται, ξεπερνώντας τή φύση τους, νά μαθαίνουν καί νά στοχαζονται".

"Υστερα ἀπό τή διατύπωση τῆς μειοψηφίας ἡ συνεδρίαση τερματίστηκε.

Ἡ Γραμματεῖς,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Δημ. Ζαραφωνίτου".

Δημ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 4/1977

Σήμερα, 17 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12 μεση-
βρινή, συνεδράσε το Τμήμα Μέσης Ήπαιδεύσεως του Κέντρου Ήπαι-
δευτικών Μελετών και Ήπιμορφώσεως στο γραφετο του κ. Άν. Παγιάλου,
Προέδρου του Τμήματος (Λεωχάρους 2 - Άθήνα). Προσκήθησαν σύμφωνα
μέ την νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Παγιάλο, Πρόεδρο του Τμή-
ματος οι κ.κ. Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, Ήλ. Σπυρόπουλος,
Νίκο. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάκας, Νίκο. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄ καθώς
και ή Γραμματεύς του Τμήματος Δήμο. Ζαραφωνίτου μέ βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

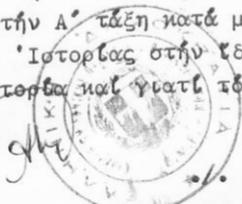
"Τελική συζήτηση επί του ώρολογίου προγράμματος και δριστική διαμόρ-
φωση"

Ό κ. Παγιάλος, Πρόεδρος του Τμήματος, Σύμβουλος Α΄, επαναφέρει
το ζήτημα του ώρολογίου προγράμματος μέ τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Στο πρόγραμμα που είχε προταθεί κατά την προηγούμενη συνεδρία-
ση του Τμήματος οι ώρες διδασκαλίας ήσαν για τη Α΄ τάξη 32, για τη
δεύτερη (Β΄) 32 και για τη τρίτη (Γ΄) 33. Είναι όμως ένδεχόμενο οι
αθλητικές εκδηλώσεις και οι πολιτιστικές δραστηριότητες από το έπι-
μένο σχ. έξτος να γενικευθούν για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και
να επενταθούν σε όλα τα Γυμνάσια της χώρας.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση, γνωματεύει:

- α) Για την ελάττωση του προγράμματος διδασκαλίας της Άρχ. Έλλην.
Γραμματείας στην Α΄ τάξη κατά μία ώρα, διατηρείται όμως ή τρι-
ωρη διδασκαλία της Ήστορίας στην ίδια τάξη γιατί πρόβεινεται για ή
μιγή Έλληνική Ήστορία και γιατί το μάθημα στη τάξη αυτή είναι και
ένθρωπογνωστικό:

β) Ελαττώνει τη διδασκαλία της 'Ιστορίας της Β' τάξης κατά μια ώρα γιατί στη τάξη αυτή παράλληλα διδάσκεται στα θρησκευτικά, 'Επιλησιαστική 'Ιστορία που περιλαμβάνει ύλη της Ύδρας Ιστορικής Έποχής.

γ) Για την Γ' τάξη, ελαττώνει τη διδασκαλία της 'Αρχαίας 'Ελληνικής Γραμματείας κατά 1 ώρα ως και της Βιολογίας κατά μια επίσης ώρα.

Τελικά το ωρολόγιο πρόγραμμα διαμορφώνεται ως εξής:

Μ Α Θ Η Μ Α " Α	Τ Α Σ Ε Ι Σ		
	Α	Β	Γ
Θρησκευτική	2	2	2
* Αρχ. * Ελλ. Γραμματεία	4	5	4
Νεοελλ. Γλώσσα & Γραμμ.	5	4	4
* Ιστορία	3	2	2
Στοιχ. Αρχ. Πολιτισμικ.	-	-	1
Μαθηματικά	4	4	4
Ξένη Γλώσσα	3	3	3
Γεωγραφία με στοιχεία Γεωλογίας	1 1/2 (άτιφ)	1	1
Φυσική-Χημεία με στοιχ. * Ορυκτολογίας	-	3	3
* Ανθρωπολογία-Στοιχεία * Υγιεινής	-	1	-
Βιολογία	1 1/2 (6'ειρ.) (Βοταν.& Ζωολ)	-	1 (Γεν. Βιολ)
Μουσική	1	1	1
Καλλιτεχνικά	2	1	-
Φυσική * Αγωγή	2	2	2
Εσχολ. * Επαγγ. Προσαν.	-	-	1
Τεχνολογικά-Θεωρητικά	2(ερω, θβλ)	2 ερω(2 Τέχν) θβλ(1 θβλ)	2(Τεχνολογικά)
ΣΥΝΟΛΟΝ	31	31	31

Handwritten signature

Γιὰ ὅλες τὶς τάξεις διαφωνεῖ μόνο ὁ κ. Νίλ. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', λέγων τὰ ἑξῆς:

Στὸ Ὁρολόγιο Πρόγραμμα τοῦ 1969, ποῦ ἰσχύει σήμερα, πρόβλεπονται 4 ὥρες Μαθηματικά γιὰ κάθε τάξη τοῦ Γυμνασίου ἔναντι 5 ποῦ πρόβλεπε τὸ Πρόγραμμα τοῦ 1966, ποῦ συνέταξε τὸ Παιδαγωγικὸ Ἰνστιτούτο. Ἡ περινοπὴ ἔγινε μὲ μιὰ μονοκονδυλιά βάσει τῆς φιλοσοφίας τοῦ "Ἑλλάς Ἑλλήνων Χριστιανῶν" ἐνῶ τόσο τὸ ἀντίστοιχο Ἀναλυτικὸ, ὅσο καὶ τὰ σχολικὰ ἔγχειρίδια ἔχουν συνταχθεῖ γιὰ 5ωρὴ διδασκαλία. Κατὰ τὴν κατάρτιση λοιπὸν τοῦ νέου Προγράμματος, πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς σημεῖο ἀφετηρίας, ἀναφορᾶς καὶ συγκρίσεως, ὅχι τὸ Πρόγραμμα τοῦ 69 ἀλλὰ ἐκεῖνο τοῦ 66, ἀφοῦ μάλιστα τὰ νέα ἐκπαιδευτικὰ μέτρα εἶναι ἀπόλυτα ἐναρμονισμένα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς τότε ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Καὶ δὲν διακρίνω κανένα λόγο, δώδεκα χρόνια ἀργότερα, νὰ ἀνατρέψουμε μιὰ ἀπόφαση μὲ τὸ κῦρος ποῦ τῆς προσδίδουν οἱ ὑπογραφές τῶν Κακρῆ καὶ Κριτικοῦ, μειώνοντας τὸ ὥρARIO τῶν Μαθηματικῶν.

Τὸ ὅτι τὸ Τμήμα ἐδέχθη γιὰ τὰ Μαθηματικά τὶς ὥρες 4-4-5 γιὰ τὶς τάξεις τοῦ Γυμνασίου, αὐτὸ ἔγινε στὸ πλαίσιο τῆς γενικῆς μειώσεως τοῦ ὥρARIO, σύμφωνα καὶ μὲ τὴ γνωστὴ ἀπόφαση τῆς Πολιτείας. Ἀλλὰ περινοπὴ καὶ τῆς τελευταίας 5ης ὥρας θὰ ἀποτελοῦσε σαφὴ ὀπισθοδρομὴ ὅταν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος προβάλλει ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη τῆς φυσιολογικῆς ἐντάξεως τῶν παιδιῶν σ' ἓνα σύγχρονο κοινωνικὸ περιβάλλον ποῦ ἀματωδῶς ἐξελλίσσεται καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὀργιᾶζει ἢ ἐμμετάλλευσή τους ἀπὸ ἀνεθῦνους κερδοσκόπους λόγω τῆς χαμηλῆς στάθμης τῆς παρεχομένης μαθηματικῆς Παιδείας.

"Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξεύρεση μιᾶς ὥρας Γεωγραφίας τῆς Γ' τάξης, γιὰ τὴν ὁποία, ὑποτίθεται, ὅτι προτάθηκε ἡ περινοπὴ ὥρας τῶν Μαθηματικῶν ἐπισημαίνεται ὅτι ἔχει ἤδη ἀποφασισθεῖ ἀύξησις τῆς Βιολογίας κατὰ μιὰ ὥρα (καὶ ἔς σημειωθεῖ ὅτι τόσο ἡ Βιολογία, ὅσο καὶ ἡ Γεωγραφία, διδασκείται συνήθως ἀπὸ μὴ εἰδικούς). Ἐνῶ παράλληλα ἀποφασίζεται ἀύξησις τοῦ Ὁρολόγιου Προγράμματος κατὰ 6 ὥρες συνολικά. Ὅταν λοιπὸν, παρ' ὅλες τὶς παραπάνω διαθεσίμες ὥρες ἀποφασίζεται περινοπὴ Μαθηματικῶν - σὲ ἀντίθεση μάλιστα καὶ μὲ ὅσα τελικὰ ἐλέχθησαν κατὰ τὴ συνάντησις τῆς 3-1-77 μὲ τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. - τότε σαφῶς ὑποστηρίζεται τὸ μάθημα μέσα στὸ Πρόγραμμα καὶ ἔς μου ἐπιτραπεῖ νὰ

ὑπομνήσω τῆ ρῆση τοῦ Πλάτωνα ὅτι "δέν ὑπάρχει κανένα μάθημα ψιᾶ παιδιᾶ πού νά ἔχει τόσο μεγάλη δύναμη, ὅσο τᾶ Μαθηματιᾶ. Κι ὅσοις ἀσχολοῦνται μ' αὐτά, δαίδα καί τοῖς χοντροδύναλους τοῖς νά- νει, ξεπερνώντας τῆ φύση τους, νά μαθαίνουν καί νά στοχάζονται".

"Ἐπειτα ἀπό τῆ τελικῆ αὐτῆ ρύθμιση, ἡ συνεδρίαση τερματίζεται.

Ἡ Γραμματεὺς,

Παναγιώτης
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 5/1977

Σήμερα, 18 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 11η πρωινή-
τε Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών
και Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα των συνεδριάσεών του
(Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Α-
ναστάσιο Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος Μέσης Εκπαίδευσης του
Κ.Ε.Μ.Ε. και έλαβον μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης,
Φ. Βέρης, Δ. Σαγιός, Πλ. Σπυρίδουλος, Νίκ. Βαρουχάκης, Γ. Γρα-
τσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Αλ. Παπαθεόδωρος,
Ειδικοί Σύμβουλοι του Κ.Ε.Μ.Ε., Κ. Φοδινός, Κύρ. Κατσιμάνης, Βασ.
Θεοδωρακόπουλος, Δ. Αδαμίδης, Στ. Παπασημαδάκης, Εισηγητής,
καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δίμ. Ζορζακινίτου με βαθμό 66.

Δέν έλαβε μέρος ο κ. Δίμ. Τομακίτης, Εισηγητής, γιατί εδρί-
σεται εις κανονική έδρα.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ον - Εισηγήσι κωφαλών μαθητών στé Αθήνα χωρίς εξετάσεις.
Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β'

ΘΕΜΑ 2ο - Σχέδιο Πρ. Δ/τος "Περί του τύπου και του περιεχομένου
των ενθέσεων οδοιπορικών προσόντων των εκπαιδευτικών,
της επιδείξεως ή άνακοίνωσως τούτων, των δυναμένων να
ληφθούν έυστάσεων κ.λ.π. Εισηγητής κ. Γρατσάς, Σύμ-
βουλος Β'

Επιμόδοτηση γιé τη καταλληλότητα ή μη του βιβλίου "Εκ-
παιδευτική Μεταρρύθμιση" του Γ. Παπαδάκη, με εισηγητή
τό κ. Βάσ. Θεοδωρακόπουλο, Εισηγητή.

ΘΕΜΑ 4ο - Άνοσοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβρόστη-
νε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης. Στη συνέχεια το
Τμήμα άσχολήθηκε με την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Ο έρωδός για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Εισαγω-
γή κοφαλάλων μαθητών στα Αθναα χωρίς εξέτάσεις" εισηγητής κ. Γ.
Γρατσάας ένημερώνει τά μέλη του Τμήματος για το περιεχόμενος

α) του έγγραφου του Ύπουργού Παιδείας κ. Γ. Γάλλη άριθμ. 140370/
1-12-76 με το όποιο διαβιβάζεται στο Ε.Π.Ε.Ε. ή αίτησας του
Κων/νου Σπανού, σχετική με το θέμα της εισαγωγής των κοφαλάλων μα-
θητών στα Αθναα χωρίς εξέτάσεις, και

β) της παρ. 3 του άρθρ. 2 του Ν. 37/1975 (ΦΕΚ 79-Α), σύμφωνα με
τόν όποιο έπιτρέπεται ή έγγραφη στις Άνώτατες σχολές χωρίς
εξετάσεις στοδς τυφοδς ή κοφαλάλους, αφού βεβαιωθεί ίατρικώς ή
πάθησή τους, Άκολούθως, εισηγείται στο Τμήμα την έγγραφη των κο-
φαλάλων μαθητών στα Αθναα χωρίς εξέτάσεις.

Τό Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

α) το περιεχόμενος του έγγραφου του Ύπουργού Παιδείας κ. Γ. Γάλλη
άριθμ. 140370/1-12-76,

β) την αίτηση του Κ. Σπανού σχετική με την εισαγωγή των κοφαλάλων
μαθητών στα Αθναα χωρίς εξέτάσεις,

γ) τό περιεχόμενος της παρ. 3 του άρθρ. 2 του Ν. 37/1975 (ΦΕΚ 79-Α),

δ) τη πρόταση του εισηγητέ του θέματος κ. Γ. Γρατσάας, Συμβούλου
Β° και τη συζήτηση που έγινε,

άποφαίνεται άμόφωνα ός εξής:

Γνωμοδοτεί διά την εισαγωγή των κοφαλάλων μαθητών στα Αθναα
χωρίς εξέτάσεις με την παρατήρηση, όπου είναι δυνατόν, νά φοιτοδν
σε είδικά σχολεία.

Πρ. Ύψος του Τύπου και του περιεχομένου των έκθέσεων οδασωσι-

των προσόντων των εκπαιδευτικών, της επιδείξεως ή άνομοιούδσεως τουτων, των δυνάμενων να άποβληθοούν άνωστάσεων κ.λ.π." Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β', άνημερώνει τά μέλη του Τμήματος για τό περιεχόμενο του παροιάτω Πρ. Δ/τος.

Ο Εισηγητής κ. Β. Θεοδωρακόπουλος διατυπώνει τις άπόλυτες προτάσεις του: Προτείνει να επιστήσαι τό Τμήμα την προσοχή της Διοικήσεως στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του Σχεδίου. Γιατί είναι άνδεχόμενο οι διατάξεις αυτές να συνηροδονται με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 61 του Ν. 309/76. Οι τελευταίες αυτές διατάξεις άρίζουν τον τρόπο με τον όποιο θα έξέλεται ή βαθμολογία των άπόδσεων των εκπαιδευτικών. Καί φαίνεται καθαρά ότι πρώτα θα βγαίνει ό Μ.Ο. βαθμολογία κώστα, για κάθε δηλαδή ούσιαστική προσόν και έπαιτα, άπό τά άποροίσματα των Ε.Ο. θα βγαίνει, άρίζοντια, τώρα ό γενικός Μ.Ο. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί στο Α' ούσιαστικό προσόν να υπάρχουν 8 βαθμολογίες, όποτε ό Μ.Ο. θα βγαίνει άπό τη διαίρεση του άποροίσματος των 8 βαθμολογιών στο προσόν αυτό με διαίρεση τό 8, ενώ στο Β' ούσιαστικό προσόν είναι άνδεχόμενο να υπάρχουν 6 βαθμολογίες, όποτε ό Μ.Ο. στο προσόν αυτό θα βγαίνει με διαίρεση τό 6.

Η ρύθμιση αυτή τακτοποιεί τό ζήτημα που άπιδίδεται να άντιμετωπίσει ή παρ. 1 του άρθρου 5 του Σχεδίου και μέλιστα με καλύτερο και άντιπαιμανιόότερο τρόπο. Γιατί, αν γίνει σύμπτηξη των δύο έμθέσεων που έχουν συνταχθεί στο ίδιο έτος, με τό κλάσμα που άλλοτε θα βασολογίζεται ως άπαραία μονάδα και άλλοτε θα παραλείπεται, είναι άνδεχόμενο να βγαίνει άποτέλεσμα υπέρ ή εις βάρος του εκπαιδευτικού.

Απιδέλλεται, λοιπόν, να άπολειφθεί ή διάταξη αυτή του Σχεδίου και να άφεθεί να ρυθμίζεται τό θέμα όπως άρίζουν οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 61 του Ν. 309/76.

Τό ίδιο θα πρέπει να γίνει και για την παρ. 2 του άρθρου 5 του Σχεδίου. Ιδιαίτερα μέλιστα πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχει κίνδυνος ή διάταξη αυτή να είναι έπτός έξουσιοδοτήσεως. Έπαιτα ό Ν. 309/76 τουδενά δέν άναφέρει ότι με τέτοια έπιθεση ή ποιά έπιθεση είναι και δέν καταχωρίζεται. Προφανώς, διότι υπάρχει ή παρ. 6 του άρθρου 61.

Απολυθείτε διεξοδική συζήτηση μετά το τέλος της όποιας τῆς Τμήμα αποφασίζεται σύμφωνα τῆς ἐξῆς:

A.- Στὸ ἄρθρο 1 (ὑπόδειγμα ἐντύπου) σελ. 1

- 1.- Πᾶς διαγραφοῦν: (α) Ἀπὸ τῆς θέσης 3 οἱ ἐνδείξεις "χωρὸν ἢ πόλιν - ἀπαρχία - νομὸς", (β) Ὀλοδιμητῆ ἢ θέσης 4, (γ) Ἀπὸ τῆς θέσης 5 τὸ στοιχεῖο β "σὺζυγος....".
- 2.- Οἱ ἐνδείξεις τῆς θέσεως 5γ νὰ διαγραφοῦν καὶ νὰ τοῦτο μόνον ἡ ἐνδειξη "ἄριστὸς τέκνον....".
- 3.- Μετὰ τῆς θέσης 6 νὰ προστεθοῦν οἱ ἐνδείξεις: "ἡμέρας ἀναρρωτικῆς ἄδειας τὴν τελευταία τρίτην" καὶ "ἡμέρας κωνουτικῆς ἄδειας στὸ τελευταῖο διδακτικὸ ἔτος".
- 4.- Στῆς θέσης 7 νὰ προστεθεῖ καὶ ἡ ἐνδειξη "βαθμὸς".
- 5.- Ἀπὸ τῆς θέσεως 8 καὶ 9 νὰ διαγραφοῦν οἱ ἐνδείξεις "ἡμέραι".
- 6.- Ἡ θέσις 10 νὰ τοῦτο μετὰ τῆς θέσης 1 τοῦ ἐντύπου.
- 7.- Στῆς θέσης 11β νὰ γραφεῖ καὶ ἡ ἐνδειξη "ἐπιμόρφωση" καὶ νὰ προστεθεῖ ἐνδειξη "γ. ἄλλοι τίτλοι".
- 8.- Στῆς θέσης 12 νὰ ἀποσαφηνισθεῖ ὅτι ἡ γλωσσολογία πρέπει νὰ εἶναι τεμηρωμένη (μὲ στοιχεῖα ἀποδεικτικὰ ἢ ἀνδεικτικὰ) καὶ νὰ προβλεθεῖ ἐνδειξη "γ. κωπασοῦ".
- 9.- Στῆς θέσης 13 νὰ γραφεῖ ὅτι οἱ συγγραφικὰς ἐργασίας θὰ ἀναγράφονται μὲ πλήρη βιβλιογραφικὴ ἐνδειξη καὶ μόνον ἐφόσον εἶναι δημοσιευμέναι.
- 10.- Πᾶς προβλεθεῖ θέσις γινώσκῃ ὑπογραφή τοῦ διευθυντικοῦ τοῦ θὰ δηλώνει ὅτι τὰ στοιχεῖα τῆς πρώτης σελίδας τοῦ ἐντύπου εἶναι ἀκριβῆ.

B.- Στῆ δεύτερη σελίδα τοῦ ἐντύπου

- 1.- Ὁ κῆρος γιὰ τὴν περιγραφή κάθε διδακτικῆς χωριστὰ νὰ εἶναι ἀπὸ μία σελίδα.
- 2.- Ὁ ὑποτίτλος τῆς ἐνδείξεως "β" περιγραφή διδακτικῶν" νὰ ἀνακατασκευασθεῖ ἐς ἐξῆς: (Προποριστικὴ διδασκοντος - στίσις καὶ δι-
δασκοντος - μέθοδος καὶ πορεία διδακτικῆς - χρήση
ὄργανων καὶ ἐποπτικῶν μέσων - συμμετοχὴ μαθητῶν - ἀξιολόγηση
διδακτικῆς ἐργασίας).

παιδευτικοί να έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν ένστάσεις ή αιτήσεις για τη διαγραφή ή τροποποίηση των ενδέσων τους σε προθεσμία 20 ημερών (αντί 10 που έχει το σχέδιο).

2.- 'Η παρ. 5 να αναδιατυπωθεί ως εξής: "Η άρμόδια Υπηρεσία υποχρεούται να γνωστοποιεί στους ενδιαφερομένους σε κάθε περίπτωση την απόφαση του οικείου Συμβουλίου σχετικά με την αίτηση ή ένσταση τους, χωρίς νέα αίτησή τους".

2.- Στο άρθρο 51

Να διαγραφεί ολόκληρο το άρθρο για τους παρακάτω λόγους:

1.- 'Η παρ. 1, λόγω του ότι είναι έργο εξουσιοδοτήσεως Νόμου, είναι ανεκχώρητο με τη πρόβλεψη του προβλεπεί, άλλους υπαλλήλους να ζημιώσει και άλλους να απελευθερίσει. Το θέμα που αντιμετωπίζεται ή παρ. αυτή ρυθμίζεται με τον καλύτερο τρόπο από τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 61 του Ν. 309/76.

2.- 'Η παρ. 2 είναι ένταλξη λόγω εξουσιοδοτήσεως Νόμου. Δεν με αυτήν επιδιώκεται ρύθμιση για τον τρόπο εξαγωγής των Ν.Ο. της βαθμολογίας των ενδέσων, ή διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 61 του Ν. 309/76 καλύπτεται το θέμα.

Γενικές Παρατηρήσεις:

α) Όπως το έντυπο, μετά τη σχετική εγκύβλιση της Γ.Δ.Α.Α., θα έπρεπε να συσταθεί στη Δημοτική Γλώσσα.

β) Στο σκεπτικό του Δ/τος να τοποθετεί ο άρτιος πρόεδρος της γνωμοδότησης του Κ.Ε.Μ.Ε.

'Η συζήτηση για το 3ο και 4ο θέμα της ημερησίας διατάξεως αναβλήθηκε για έπόμενη συνεδρίαση του Τμήματος.

Μετά από αυτό, ταρματιστής ή συζήτηση.

'Η Γραμματέας,
Δορ αγνιστου
Δήμ. Ζαχαρωνίτου

ΠΡΑΞΗ 6/1977

Σήμερα, 22 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 11 πρωΐνη, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως στην αθούσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος Μέσης Εκπαίδευσης, Σύμβουλο Α', και έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σαγιιάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Νιη. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Νιη. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορόλλης, Είδινης Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε., Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos, Εισηγητής, καθώς και η Γραμματεύς του Τμήματος Δήμ. Ζαραφονίτου με βαθμό 60.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ. Αλ. Παπαδερδός, Είδι- νός Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε. και Δημ. Τομπαΐδης, γιατί ήσαν σε άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Συντονισμός προγραμμάτων όλων των βαθμίδων της Εκπαι- δεύσεως. Εισηγητής κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Ανακοινώσεϊς

Στην αρχή της συνεδριάσεως, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβή- στημε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Έπειτα το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας δια- τάξεως.

Ο αρμόδιος για τό πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Συντονισμός προγραμμάτων όλων των βαθμίδων της 'Ενπαιδύσεως" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρδούλος, Σύμβουλος Β' εισηγείται τὰ ακόλουθα:

Είναι κοινή διαπίστωση ότι τὸ Κ.Ε.Μ.Ε. πρὶν δώσει τὰ ὠρολόγια καὶ Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Σχολείων πού ἀνήκουν σὲ διαφορετικὲς βαθμίδες καὶ κατευθύνσεις, εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ τὰ ἐλέγξει στὸ σύνολό τους, ὥστε νὰ βεβαιωθεῖ ότι διέπονται ἀπὸ τὸ ἴδιο ἀναγνωστικὸ πνεῦμα καὶ ὅτι δὲν παρουσιάζονται κενὰ οὔτε ἐπιβαλῶντες στὰ προγράμματα αὐτὰ, ἀλλὰ ὅτι τὸ σύνολο τῆς σχολικῆς πράξης στῆ Στοιχειώδη καὶ Μέση Ἐνπαιδευση ἀντιμετωπίστηκε ἐνιαῖα.

Ὅμως σήμερα διαπιστώνεται ὅτι, ἐνῶ ὀρισμένο Τμήμα ἔχει ολοκληρώσει τὴν σχετικὴ ἔργασία καὶ τὰ ἄλλα Τμήματα ἔχουν προχωρήσει σημαντικῶς, δὲν ἔχει γίνει ἀμοιβαία ἐνημέρωση, οὔτε ἔγινε ἡ ἀπαραίτητη ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων. Τὰ αἴτια αὐτῆς τῆς ἀρρυθμίας εἶναι καὶ ἀντικειμενικὰ καὶ ὀφειλόμενα στὴν ἐσωτερικὴ λειτουργία τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. Τὸ σημαντικότερο ἀπὸ τὰ ἀντικειμενικὰ αἴτια εἶναι ἡ στενότητα χρόνου: ἔπρεπε τὸ κάθε Τμήμα νὰ ἐργάζεται τόσο ἐντατικῶς γιὰ νὰ φέρει σὲ πέρας μέσα σὲ πολὺ στενὰ χρονικὰ περιθώρια τὴν εἰδικὴ ἀποστολὴ του, ὥστε δὲν μπορούσε νὰ διαθέσει χρόνο ἢ μέλη του γιὰ συνεργασία μὲ τὰ ἄλλα Τμήματα. Ἐξάλου ὁ κανονισμὸς τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. δὲν προβλέπει συνεργασία σφημάτων σὲ κοινὲς συνεδρίες (προβλέπονται μόνο συνεδρίες Ὁλομελείας ἢ τοῦ κάθε Τμήματος χωριστὰ). Ἀπλῶς στὸ ἄρθρο 3 οἱ παράγραφοι 3, 4 καὶ 5 προβλέπουν τὴν ἐνίσχυση τῶν Τμημάτων Δημοτικῆς Ἐνπαιδύσεως καὶ Ἐπαγγελματικῆς Τεχνικῆς Ἐνπαιδύσεως ἀπὸ συμβούλους πού ὀργανικὰ ἀνήκουν στὸ Τμήμα Μέσης Ἐνπαιδύσεως σὲ περιπτώσεις πού συζητοῦνται θέματα εἰδιαιότητας θεολόγων, φιλολόγων, μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ὅπως καὶ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐνπαιδύσεως ἀπὸ συμβούλους τοῦ Τμήματος Ἐπαγγελματικῆς Τεχνικῆς Ἐνπαιδύσεως σὲ περιπτώσεις πού συζητοῦνται θέματα σχετικὰ μὲ τὰ τεχνολογικὰ μαθήματα στὸ Γυμνάσιο. Ἡ παρ. 8 τοῦ ἴδιου ἁρθροῦ τοῦ κανονισμοῦ ὀρίζει νὰ προτείνονται κάθε Σεπτέμβριο μὲ ἀπόφαση τῆς Ὁλομελείας τὰ μέλη τῶν διαφόρων Τμημάτων πού θὰ μετέχουν ἐκτάκτως στὶς ἐργασίες ἄλλου Τμήματος. Ὅμως οὔτε αὐτὸ ἔχει γίνει καὶ ἐστὶν πρόβλημα ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη ἀμοιβαίας ἐνημερώσεως καὶ ἀνταλλαγῆς ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς Ἐνπαιδύσεως.

Μὲ αὐτὰ τὰ δεδομένα καὶ ἔχοντας ὑπόψη τὶς συνθήκες ἐργασίας στὸ

Κ.Ε.Μ.Ε., κάτω την ακόλουθη πρόταση:

Τό Τμήμα Μέσης, πού από τή φύση του είναι έιαινο πού προσφέ-
ρεται περισσότερο νά παλξει τό ρόλο του συντονιστή, νά πάρει τήν
πρωτοβουλία καί νά μεριμνήσει ώστε:

Όλα τά Τμήματα νά ένημερωθούν πάνω σέ γενικές γραμμές των
Ώρολογίων καί των Αναλυτικών Προγραμμάτων όλων των βαθμίδων καί
των κατευθύνσεων των Σχολείων μας. Είδιότερα, πρέπει τό Τμήμα
Μέσης νά ένημερώσει τόσο τό Τμήμα Δημοτικής Έπαιδεύσεως όσο καί
τό Τμήμα Έπαγγελματικής Τεχνικής Έπαιδεύσεως πάνω στά Προγράμ-
ματα του τριτάξιου Γυμνασίου. Νά συνεργασθεί στενότερα μέ τό Τμή-
μα Έπαγγελματικής Τεχνικής Έπαιδεύσεως για τον καθορισμό του πε-
ριεχομένου των τεχνολογιών μαθημάτων πού θά εισαχθούν στο Γυμνά-
σιο. Νά ένημερωθούν όλα τά μέλη του Τμήματος Μέσης Έπαιδεύσεως
στις γενικές γραμμές των Προγραμμάτων της Στοιχειώδους καί της
Τεχνικής - Έπαγγελματικής Έπαιδεύσεως. Αλλά οι Σύμβουλοι, κατά
είδιότητα, νά ένημερωθούν λεπτομερειακά πάνω σέ όλες τις πτυχές
των παραπάνω προγραμμάτων πού άφορούν μαθήματα της ειδικότητάς των
καί κατόπιν νά συνεργασθούν μέ τά Τμήματα αυτά, ώστε νά επιτύχου-
με πλήρη συντονισμό των Προγραμμάτων για κάθε μάθημα καί νά άπο-
φύγουμε τά κενά καί τις περιττές έπικαλύψεις. Σέ τελευταίο στάδιο,
καί ύστερα από όλη αυτή τήν προεργασία, τό Τμήμα Γενικού Προσανα-
τολισμού καί Συντονισμού νά μελετήσει καί νά έπικυρώσει τήν τελική
μορφή του συνόλου των Προγραμμάτων.

Θέμα 2ο - Ό κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', ένημερώνει τά μέ-
λη του Τμήματος για τό περιεχόμενο:

- α) του έγγράφου της Προτύπου Σχολής Αναβρύτων άριθμ. 31/15-1-77
σχετινού μέ τή λειτουργία της παραπάνω Σχολής,
- β) του τηλεγραφήματος του Συνδέσμου Ίδρυτών Ξιδωτικων Έπαιδευ-
τηρίων σχετινού μέ τήν διεξαγωγή έξετάσεων στα Λύκεια.

Στή συνέχεια ό κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β', ένημερώνει τά μέλη
του Τμήματος για τό περιεχόμενο του έγγράφου του Γεν. Δ/νου Γεν.
Έπαιδεύσεως κ. Άρβανίτη άριθμ. Φ. 211.17/1/1866/8+1-77 σχετινού
μέ τή μεταλλωσιον στη δημοτική γλώσσα του διδακτικοϋ βιβλίου της
Ιστορίας της Β τάξεως Γυμνασίου.

Μετά από αυτά, επειδή δεν υπήρχε άλλο θέμα για συζήτηση,
τερματίστηκε η συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματεὺς,

Ζαραφινίδου
Δήμ. Ζαραφινίδου

ΠΡΑΞΗ 7/1977

Σήμερα, 25 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 10 πρωινή, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως στην αιθούσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Προσκληθήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος Μέσης Εκπαιδεύσεως, Σύμβουλο Α', και έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σανιβάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Αλ. Παπαδερός, Ι. Σιορδελίης, Είδι-νοϊ Σύμβουλοι του Κ.Ε.Μ.Ε., Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεο-δωραϊδopoulos, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos, Εισηγητής καθώς και η Γραμματεὺς του Τμήματος Δημ. Ζαραφονίτου με βαθμὸ 6ο.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ὁ Δημ. Τομαΐδης, Εισηγητής διότι βρῖσκεται σέ κανονική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Άδεια διεξαγωγής έρευνας σέ σχολεία Μέσης Εκπαιδεύ-σεως από την ANN WAXMANN - Συνεισηγητές κ. Φ. Βώρος και Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β'
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για τη καταλληλότητα ή μή του βιβλίου "Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση" του Γ. Ι. Παπαδάκη. Ει-σηγητής κ. Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Εισηγητής του ΚΕΜΕ
- ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις
- ΘΕΜΑ 14ο - Γνωμοδότηση για τὸ βιβλίο του Σωμρ. Καραντινοῦ "Σύστη-μα άγωγής του προφορικοῦ λόγου".

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
νε και επικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. "Επει-
τα τό Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερησίας διατάξεως.

Οι άρμόδιοι για τό πρώτο θέμα της ήμερησίας διατάξεως "Άδεια
διεξαγωγής έρευνας σέ σχολεία Μέσης 'Εμπαιδεύσεως άπό την ANN WAXMANN
για τή μελέτη Γενιων 'Απόψεων των Νέων πού κατοικοῦν σέ πόλεις",
συνεισηγητάι κ.κ. Φ. Βώρος και Νικ. Παπαδόπουλος ένημερώνουν τά μέ-
λη του Τμήματος για τό έγγραφο του 'Υπουργού Παιδείας κ. Γ. Ράλλη,
άριθμ. 6736/21-1-77 σχετικού μέ τό παραπάνω θέμα και μέ τό όποιο
διαβιβάζεται ή αίτηση της ANN WAXMANN. 'Αιολούθως δ κ. Φ. Βώρος, Σύμ-
βουλος Β', εισηγείται τά παρακάτω:

Τό έρωτηματολόγιο της προτεινόμενης έρευνας περιλαμβάνει 43
έρωτήματα πού αναφέρονται στις θέσεις των νέων άπέναντι στην οίκο-
γένεια, την έκκλησία, την προσωπική μόρφωση και σταδιοδρομία την
κοινωνική ζωή.

Διευκρινίζω ότι δέν ζητείται έπώνυμο άπό τους μαθητές και ότι
τά έρωτήματα της έρευνήτριας δέν έμβάλλουν σέ μένα άνησυχία καμιά
για τή διεξαγωγή της έρευνας και για αυτό εισηγοῦμαι νά γίνει δεκτό
τό αίτημα της ANN WAXMANN.

'Ο δεύτερος άπό τους συνεισηγητές κ. Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβου-
λος Β', εισηγείται τά παρακάτω:

Σύμφωνα μέ πάγια τακτική του Κ.Ε.Μ.Ε. σχετικά μέ άδειες για
έρευνες στά Σχολεία εισηγοῦμαι τά εξής:

'Η έρευνήτρια νά προσκομίσει: (1) συμπληρωματικά στοιχεία πού
νά αναφέρουν (α) σέ ποιά ή ποιές τάξεις θά γίνει ή έρευνα και πόσο
μαθητές πρόκειται νά συμπληρώνουν τό έρωτηματολόγιο άπό κάθε τάξη,
(β) χρόνο διεξαγωγής της έρευνας και χρόνο άπασχολήσεως των μαθητών,
(γ) συνοπτική έκθεση σχετικά μέ τους σκοπούς (στόχους) της έρευνας
και (2) Πιστοποιητικό του υπεύθυνου έπιστημονικού καθηγητού του Πα-
νελπυστίου Παιδείας νά είναι ύποψήφια για τή λήψη του σχετικού πτυχίου.
νεπιστημίου στό όποιο είναι ύποψήφια για τή λήψη του σχετικού πτυχίου.

Τό Τμήμα, αφού έλαβε ύπόψη: (α) τό έγγραφο του κ. 'Υπουργού Παι-
δείας άριθμ. 6736/21-1-77 μέ τό όποιο διαβιβάζεται στό Κ.Ε.Μ.Ε. ή
αίτηση της ANN WAXMANN για τή χορήγηση άδειας διεξαγωγής έρευνας
σέ σχολεία Μέσης 'Εμπαιδεύσεως σχετικά μέ τή μελέτη Γενιων 'Από-
ψεων, /.

φρων τῶν Νέων ποὺ κατοικοῦν σὲ πόλεις, (β) τὶς εἰσηγήσεις τῶν Συμβούλων Β' κ.κ. Φ. Βῆρου καὶ Νικ. Παπαδοπούλου καὶ μετὰ σχετική συζήτηση ἀποφαινεται κατὰ πλειοψηφία:

Ἐπιφυλάσσεται νὰ γνωμοδοτήσει καὶ ἀπαιτεῖ σύμφωνα μὲ πάγια τακτική τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. σχετικά μὲ ἄδειες γιὰ ἔρευνες στὰ Σχολεῖα νὰ προσιομίσει ἢ ἐρευνήτρια:

1.- Συμπληρωματικά στοιχεῖα ποὺ νὰ ἀναφέρουν

- α) σὲ ποιά ἢ ποιές τάξεις θὰ γίνεῖ ἡ ἔρευνα καὶ πόσοι μαθητές πρόκειται νὰ συμπληρώσουν τὸ ἐρωτηματολόγιο ἀπὸ κάθε τάξη,
- β) χρόνο διεξαγωγῆς τῆς ἔρευνας καὶ χρόνο ἀπασχολήσεως τῶν μαθητῶν κατὰ τάξη,
- γ) συνοπτική ἐκθεση σχετικά μὲ τοὺς σκοποὺς (στόχους) τῆς ἔρευνας, καὶ

2.- Πιστοποιητικό τοῦ ὑπεύθυνου ἐπιστημονικά καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου στὸ ὁποῖο εἶναι ὑποψήφια γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ σχετικοῦ πτυχίου.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ ξεύτερο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "Γνωμοδότηση γιὰ τὴν καταλληλότητα ἢ μὴ τοῦ βιβλίου Ἐμπαιδευτική Μεταρρύθμιση τοῦ Γ. Ι. Παπαδάκη" κ. Β. Θεοδοωρακοπούλου, Εἰσηγητῆς, ἐνημερώνει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Γ. Ράλλη, ἀριθμ. Φ. 30971/22/118476/5-11-76 μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται ἡ αἴτηση τοῦ Γ. Ι. Παπαδάκη στὸ Κ.Ε.Μ.Ε. γιὰ νὰ γνωμοδοτήσει γιὰ τὴν καταλληλότητα ἢ μὴ τοῦ βιβλίου του "Ἐμπαιδευτική Μεταρρύθμιση". Ἀκολούθως εἰσηγεῖται τὰ παρακάτω:

1.- Εἰσάγεται στὸ Τμήμα γιὰ διατύπωση γνώμης σχετικά μὲ τὴ χρησιμότητά του ἢ ὄχι, σύμφωνα μὲ τὰ ὅσα ὀρίζουν οἱ διατάξεις τῆς παρ. 5 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 186/75, τὸ βιβλίο τοῦ Γεωργίου Γ. Παπαδάκη "Ἐμπαιδευτική Μεταρρύθμιση", ἐκδόσεις ΚΝΩΣΣΟΣ, Ἀθῆναι 1976, σελ. 688, τὸ ὁποῖο, ἔπειτα ἀπὸ αἴτηση τοῦ συγγραφέα μὲ ἡμερομηνία 12-10-76 ἔστειλε στὸ Κ.Ε.Μ.Ε. γιὰ τὴν διατύπωση γνώμης ἢ Ὑπηρεσία Ἐμπαιδεύσεως τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ. μὲ τὸ ἐγγράφο τῆς Φ. 309.71/22/118476/5-11-76.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ περιέχει τὴν πρόσφατη νομοθεσία τῆς Ἐμπαιδεύσεως, ὁδηγῆ (α) τὸ ἀρθρο 16 τοῦ Συντάγματος 1975, (β) τὸ Ν.

186/75 "Περὶ τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε. κ.λ.π.", (γ) τὸ Π.Δ. 147/76 "Περὶ τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Κ.Υ. τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ.", καὶ (δ) τὸ Ν. 309/76 "Περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς Ἐπιπαιδεύσεως". Κάθε ἕνα ἀπὸ τὰ νομοθετήματα αὐτὰ πλαισιώνεται μὲ τὶς σχετινὲς εἰσηγητικὲς ἐκθέσεις τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ καὶ τοῦ Γ.Α.Κ. πρὸς τὴ Βουλὴ καθὼς καὶ μὲ σχετινὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ Ἔπισημα Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Περιλαμβάνει ἐπίσης τὸ βιβλίο ἐρμηνευτικῆς παρατηρήσεως τοῦ συγγραφέα, τὰ ἐπιτελεστικὰ Π. Δ/τα καὶ τὶς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ποῦ εἴχαν ἐκδοθῆναι μέχρι τοῦ ἐπιπέδου τοῦ βιβλίου, καθὼς καὶ κείμενα νομολογίας καὶ νομοθεσίας ποῦ εἶναι συναφῆ μὲ τὰ παραπάνω Νομοθετήματα.

Τὸ βιβλίο χωρίζεται σὲ 4 μέρη, ὅσα εἶναι καὶ τὰ νομοθετήματα αὐτὰ. Ἀκολουθεῖ εὐρετήριο Νόμων, Δ/των καὶ Ὑπουργικῶν Ἀποφάσεων σὲ ἀριθμητικὴ καὶ χρονολογικὴ σειρά καὶ στὸ τέλος ὑπάρχει ἡ ἐξαγγελία ὅτι ὁ συγγραφέας θὰ ἐκδώσει στὴ συνέχεια - Τόμο Β': Σχολικὰ Ταμεῖα - Σχολικὲς Ἐφορεῖες. Τόμο Γ': Δημοτικὴ Ἐπιπαιδείωση. Τόμο Δ': Μέση Ἐπιπαιδείωση - Ἀνώτερες Σχολές, καὶ Τόμο Ε': Ἰδιωτικὴ καὶ Ἐπαγγελματικὴ Ἐπιπαιδείωση.

3.- Ἡ εἰσήγηση διεξῆλθε τὸ βιβλίο ὅσο χρειάζεσταν γιὰ νὰ σχηματίσει ἀντίληψη γιὰ τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν κατάταξιν τῆς ὕλης γενικῶς, καθὼς καὶ γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ὁ συγγραφέας ἀντιμετωπίζει ὀρισμένα θέματα νομικῆς φύσεως ἢ ἄλλα ποῦ χρειάζεσταν ἐρμηνεῖα ἢ ἀποσαφηνίσεις καὶ διαπίστωσε τὰ ἐξῆς:

α) Σχετικῶς μὲ τὸ περιεχόμενον: Τὸ βιβλίο μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῆι πλῆρες σ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν παράθεση σὲ ξεχωριστὰ "μέρη" τόσο τῶν τεσσάρων νομοθετημάτων, ὅσο καὶ τῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ποῦ βοηθοῦν στὴν ἐρμηνεῖα τους. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν σχετικὴν μὲ τὰ νομοθετήματα αὐτὰ συμπληρωματικὴν νομοθεσίαν καὶ νομολογίαν, τὸ βιβλίο, καίτοι περιέχει πάρα πολλὰ τέτοιες διατάξεις, δὲν ἐξαντλεῖ ὅλα τὰ συναφῆ θέματα. Ἀντίθετα οἱ σημειώσεις τοῦ συγγραφέα εἶναι ἀριετές καὶ πολὺ βοηθοῦν τὴν ἀναγνώστη στὴν ἀντιμετώπιση πρακτικῆς φύσεως θεμάτων.

β) Σχετικῶς μὲ τὴν κατάταξιν τῆς ὕλης, τὸ βιβλίο διακρίνεται γιὰ τὴν μεθοδικότητά του, ἢ ὅποια ἐξυπηρετεῖ πολὺ τὴν χρησιμότητά του. Στὸ τέλος κάθε ἀρθροῦ, ποῦ χρειάζεται ἐρμηνεῖα ἢ ἐπεξηγήσιν, γιὰ νὰ κατανοηθῆι καὶ νὰ ἐφαρμοσθῆι σωστὰ, ὁ συγγραφέας παραθέτει ἐπιπλέον τὶς ἐπισημαστικὰς σημειώσεις εἴτε συναφῆ νομολο-

γιά ή άλλες συμπληρωματικές διατάξεις από την ισχύουσα νομοθεσία.

4.- Για τους παραπάνω λόγους ή εισηγήση οδηγείται στο συμπέρασμα ότι τό βιβλίο είναι χρήσιμο για τό προσωπικό τής 'Επαιδεύσεως και ιδιαίτερα για όσους ασχολούνται μέ διοικητικά θέματα τής 'Επαιδεύσεως. Γι' αυτό εισηγείται στο Τμήμα νά γνωμοδοτήσει ότι τό βιβλίο αυτό είναι χρήσιμο, σύμφωνα μέ τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. 5 του Ν. 186/75. Τέλος ή εισηγήση δέν παραλείπει νά επισημάνει ότι, όσο ξέρει, τό βιβλίο είναι τό πρώτο πόνημα, όπου κανείς μπορεί νά βρει εκπαιδευτικούς νόμους παισιωμένους μέ τις εισηγητικές ενδείξεις και τά σχετικά άποσπάσματα από τά 'Επίσημα Πρακτικά τής Βουλής, στοιχεία τά όποια βοηθούν πολύ στην έρμηνεία και την κατανόηση των διατάξεων αυτών.

Τό Τμήμα άφού έλαβε υπόψη: (α) τό έγγραφο του 'Υπουργού Παιδείας άριθμ. Φ. 30971/22/118476/5-11-76 μέ τό όποιο διαβιβάζεται στο Κ.Ε.Μ.Ε. ή αίτηση του Γ. Ι. Παπαδάκη για γνωμοδότηση περί καταλληλότητας ή μη του βιβλίου του "'Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση", (β) την εισηγήση του κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλου, και (γ) τη συζήτηση που έγινε, αποφαιίνεται ό- μόφωνα τά εξής:

Τό βιβλίο "'Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση" του κ. Γ. Ι. Παπαδάκη δέν θεωρείται άπαραίτητο για τις σχολικές βιβλιοθήκες, διότι:

- α) 'Ο τίτλος του είναι παραπλανητικός και δέν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο.
- β) Περιέχει παράθεση Νόμων και άλλων κειμένων που έχουν κυκλοφορήσει διά του 'Εθν. Τυπογραφείου.
- γ) Τό περιεχόμενο διαφοροποιείται ως προς τό ενδιαφέρον, δηλαδή λόγω σημεία παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τη χρησιμότητά του (έρμηνευτικές σημειώσεις) και γιαυτό ή συμβολή του συγγραφέα είναι ελάχιστη, επειδή περιορίζεται στη κατάταξη του ύλικού και στην επιμέλεια τής ενδόσεως.

'Η συζήτηση για τό 3ο και 4ο θέμα τής ήμερησίας διατάξεως άναβλήθη σήμε για επόμενη συνεδρίαση.

Μετά από αυτά, επειδή δέν υπήρχε άλλο θέμα για συζήτηση, τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος,

Γ. Α. Παπαδάκης

'Η Γραμματέας,
Νομάρχης
Δήμ. Ζαχαρωπίτου

ΠΡΑΞΗ 8/1977

Σήμερα, 27 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9 πρωινή, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δήμ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νίκ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατοσίας και Νίκ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορδίλης, Είδικος Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε., Κων. Φούσκας, Βάσ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγηταί, καθώς και ή Γραμματεύς του Τμήματος Δήμ. Ζαραφώνι-του με βαθμό 60.

Δέν έλαβαν μέρος οι κ.κ. Άλ. Παπαδερδς, Είδικος Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε., Κθρ. Κατσιμάνης, Εισηγητής, γιατί ήσαν άπασχολημένοι σε Άλλη ύπηρεσιακή ύποχρέωση και Δημ. Τομπαΐδης, Εισηγητής, γιατί βρόσκεται σε κανονική Άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Άναποπή του θέματος "Άδεια διεξαγωγής Έρευνας σε σχολεία Μέσης Έκπαιδευσεως από την ANN WAXMAN" Εισηγητής κ. Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'

ΘΕΜΑ 2ο - Άνακοινώσεις

Στήν άρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ-χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ήμερησίας διατάξεως.

Ό άρμόδιος για τό 1ο θέμα της ήμερησίας διατάξεως "Άναποπή του θέματος, "Άδεια διεξαγωγής Έρευνας σε σχολεία Μέσης Έκπαιδευσεως από την ANN WAXMAN" κ. Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', εισηγείται στο Τμήμα να έπιτραπεί στην ANN WAXMAN ή διεξαγωγή Έρευνας σε σχολεία Μέσης Έκπαιδευσεως, διότι προσκόμισε αυτή τά στοιχεία τά όποια της έζητήθηκαν με τήν άπόφαση του Τμήματος (Πράξη 7/1977).

Στή συνέχεια τό Τμήμα μετά από διεξοδική συζήτηση, αποφαινεται κατά πλειοψηφία ώς έξής: Νά διεξαχθεϊ ή έρευνα από την ANN WAXMANN μέ τούς έξής όρους:

- α.- Νά αναμορφωθεϊ τό έρωτηματολόγιο μέ την εϋδύνη και την φροντίδα του ειδιοιού στά θέματα έρευνας του Κ.Ε.Μ.Ε. η. Νιη. Παπαδοπούλου, Συμβούλου Β'.
- β.- Κατά την τελευταία διδαικτική ώρα νά δοθεϊ ή δυνατότης στην έρευνήτρια νά δώσει οδηγίες για τή συμπλήρωση του έρωτηματολόγιου κατ'οίκιον, και νά παρακληθούη οι μαθητές νά φέρουν τό έρωτηματολόγιο την έπομένη συμπληρωμένο.

Στήν απόφαση του Τμήματος διαφωνούη οί η. 'Ηλ. Σπυρόπουλος και Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β'. Τήν διαφωνία των αυτη δικαιολογούη ώς έξής:

'Οδηγήθησαν στη διατύπωση άρνητικης γνώμης για τούς παρακάτω λόγους:

- 1.- 'Η αίτηση της υποψηφίας δέν συνοδευόταν από επίσημο έγγραφο καθηγήτη-διευθυντη Σπουδών της υποψηφίας.
 - 2.- Οι διαδημαϊκή της τίτλοι δέν πείθουν ότι πρόκειται για έρευνήτρια μεταπτυχιακοού επιπέδου.
 - 3.- Τό έρωτηματολόγιο είναι άφελές και χωρίς την απαραίτητη όμοιογένεια, μέ χαρακτηριστική άγνοια των συνηθών ζωής και της βιοθεωρίας των έρωτωμένων.
- 'Ο η. 'Ηλ. Σπυρόπουλος πρόσθεσε επίσης και τά έξής:
- 4.- 'Η όλη σπουδή μέ την όποια παρουσιάσθηε τό θέμα, έγιναν οι σχετικέσ εισηγήσεις η.λ.π., ή προχειρότητα της όργάνωσής της έτελεσεως, μέ κάνει διστακτικό για τό επίπεδο της έρευνας.
 - 5.- Δέν μπορώ νά φαντασθώ ποιά θά είναι τά όφελήματα που θά προύφουν για τό Κ.Ε.Μ.Ε. και την 'Ελληνική Παιδεία σε άντιστάθμημα της αναταραχής που θά φέρει ή έρευνα στη λειτουργία των σχολείων και της απώλειας των διδαικτιών ώρων.

Μεθ' ό λóεται ή συνεδρίασις,

Ο Πρόεδρος,

Αν. Πάγκαλος

'Η Γραμματεΰς,

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 9/1977

Σήμερα, 28 Ιανουαρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 8.30 πρωινή, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως στην αίθουσα συνεδριάσεών του (503) Λεωφόρου 2 - Αθήνα.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη μόμιμη διαδικασία από τον κ. Νικόλαο Βαρουχάκη, προεδρεύοντα του Τμήματος, Σύμβουλο Β', οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σακιάς, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σιορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε., Κ. Φούσιας, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Αδαμίδης, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφώνη με βαθμό 60.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', διότι ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση, Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητής διότι μετέτρεχε της συνεδριάσεως, ομάδας έργου, Δημ. Τομπαζής γιατί εύρισκεται σε κανονική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Διδασκαλία Λατινικής Γραμματείας από μεταφράσεις στη τελευταία τάξη του Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Συγγραφή βιβλίων Ανατομίας και Φυσιολογίας. Εισηγητής κ. Ι. Σιορδίλης. Ειδικός Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο (1) θέμα της ημερησιας διατάξεως Ι. Αρβα-

Handwritten signature

νίτης, Σύμβουλος Β' ενημερώνει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου ^{18096/75} 1-77 τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικοῦ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς Λατινικῆς Γραμματείας ἀπὸ μεταφράσεις στὴ τελευταία τάξη τοῦ Γυμνασίου καὶ εἰσηγεῖται τὰ ἀκόλουθα:

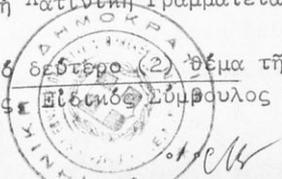
- 1.- Κατὰ τὸ Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα ποῦ ἀκόμη ἰσχύει, δὲν διδάσκονται τὰ Λατινικά στὴ Γ' τάξη Γυμνασίου.
- 2.- Σύμφωνα μὲ τὸ νέο Ὁρολόγιον Πρόγραμμα περιορίζονται οἱ ὥρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως.
- 3.- Προσθέτονται καὶ μὲν μαθήματα, τὰ τεχνολογικά καὶ οἱ ἀθλητικῆς καὶ πολιτιστικῆς δραστηριότητες.

Γιὰ τοὺς λόγους λοιπὸν αὐτοὺς δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἐπιβαρυνθεῖ τὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου καὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς Λατινικῆς Γραμματείας ἀπὸ μεταφράσεις. Ὡστόσο εἶναι σιδηρὸν νὰ συμπεριληφθεῖ στὰ Νεοελληνικά τῶν Β' καὶ Γ' τάξεων Γυμνασίου μιὰ λιγοςέλιδη ἐπιλογή ἀπὸ μεταφρασμένα κείμενα τῆς Λατινικῆς Γραμματείας τὰ ὁποῖα ἔτσι θὰ δημιουργήσουν καὶ κάποια προδιάθεση γιὰ ὅσους στὸ ἄλλοτε οὖν θὰ διδασκῶν τὰ Λατινικά ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: (α) τὸ ἔγγραφο τῆς ^{Πρυτανικῆς τοῦ} Φιλοσ. Σχολῆς Παν/μίου Θεσ/νίκης ἀριθμ. ^{18096/75} 1-77, (β) τὸ Ν. 186/75, (γ) τὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμόδιου γιὰ τὸ θέμα εἰσηγητοῦ κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Συμβούλου Β', καὶ (δ) τὴν σχετικὴν συζήτησιν ἀποφαινεται ὁμόφωνα ὡς ἀκόλουθος:

Δὲν συνηγορεῖ γιὰ τὴν εἰσαγωγή τῆς Λατινικῆς Γραμματείας ἀπὸ μεταφράσεις ὡς ξεχωριστοῦ μαθήματος στὴ Γ' τάξη τοῦ Γυμνασίου καὶ γιὰ τοὺς λόγους ποῦ ἀναφέρονται στὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμόδιου εἰσηγητῆ κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Συμβούλου Β' ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἡ διδασκαλίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας ποῦ προβλέπει τὸ πρόγραμμα, ὑπεριαλύπτει τοὺς βασικοὺς σκοποὺς γιὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἐπιβαλῶν ἡ διδασκαλίαν τῆς Λατινικῆς Γραμματείας. Ὡστόσο, τὸ Τμήμα κρίνει ὅτι κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν κειμένων γιὰ τὰ Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα καὶ εἰδιότερα στὸ Τμήμα "Ἐξὴν Λογοτεχνία" θὰ μπορούσαν νὰ συμπληρωθῶν καὶ ὀρισμένα ἀποσπάσματα σὲ μετάφρασιν ἀπὸ τὴν Λατινικὴν Γραμματείαν.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ δεύτερον (2) θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰσηγητῆς κ. Ἰ. Σιορβίλης, ^{Εἰδικὸς} Σύμβουλος τοῦ Κ.Ε.Μ.Ε., ενημερώνει

τά μέλη του Τμήματος για το περιεχόμενο του έγγραφου του Υπουργού Παιδείας κ. Γ. Ράλλη αριθμ. Φ. 732/2/152963/5-1-77 με το οποίο διαβιβάζεται στο Κ.Ε.Μ.Ε. το έγγραφο της Ε.Α.Σ.Α. αριθμ. 1768/22-12-76 σχετιοί με τη συγγραφή βιβλίων Ανατομίας και Φυσιολογίας και εισηγείται τα ακόλουθα:

Επί του αριθμ. Φ. 732/2/152963/5-1-77 εγγράφου του Κου Υπουργού, σχετιοί με το αναφερόμενο θέμα, εισηγούμαι να γίνει αποδεκτό το αίτημα της Ε.Α.Σ.Α. για την προκήρυξη συγγραφής των δύο βιβλίων, Ανατομίας και Φυσιολογίας για τις ανάγκες των σπουδαστών της.

Το γεγονός αυτό θα έχει ως συνέπεια: (α) Την επιλογή της κατάλληλης ύλης και τον περιορισμό αυτής στην προβλεπόμενη από το Προεδρικό Διάταγμα 592/1975, το οποίο αναφέρεται στη λειτουργία και τη διδασκαλία των μαθημάτων στην Ε.Α.Σ.Α. (β) Την ύπαρξη κοινών βιβλίων για τη χρησιμοποίησή τους από τους σπουδαστές των δύο Ακαδημιών της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. και (γ) Την επιλογή καταλλήλων βιβλίων με πλήρη ενημερότητα στα σύγχρονα επιστημονικά επιτεύγματα.

Η εισηγήση μου αυτή αφορά το θέμα της αναγκαιότητας προκηρύξεως διαγωνισμού συγγραφής βιβλίων, όπως ακριβώς έρωτά στο έγγραφο του ο κ. Υπουργός. Για το θέμα της δυνατότητας της πραγματοποίησής της προκηρύξεως, της υπάρξεως δηλαδή ή μη των απαραίτητων σχετιών Νόμων, τον λόγον έχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες και πρέπει να το εξετάσουν.

Το Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη: (α) το έγγραφο του Υπουργού Παιδείας κ. Γ. Ράλλη αριθμ. Φ. 732/2/152963/5-1-77 με το οποίο διαβιβάζεται στο Κ.Ε.Μ.Ε. το έγγραφο της Ε.Α.Σ.Α. αριθμ. 1768/22-12-76 σχετιοί με τη συγγραφή βιβλίων Ανατομίας και Φυσιολογίας, (β) την εισηγήση του αρμοδίου για το θέμα αυτό εισηγητού κ. Ι. Σκορδέλη, Ειδικού Συμβούλου του Κ.Ε.Μ.Ε., και (γ) τη συζήτηση που έγινε άποφάνεται όμόφωνα τά έξις:

Νά γίνει αποδεκτό το αίτημα της Ε.Α.Σ.Α. για την προκήρυξη συγγραφής δύο βιβλίων, Ανατομίας και Φυσιολογίας, για την κάλυψη αναγνώντων σπουδαστών τόσου της Ε.Α.Σ.Α. όπως έπλησης και του παραρτήματός της.

Μετά από αυτά, επειδή δεν υπήρχε άλλο θέμα για συζήτηση ή συνεδρίαση

Τερατλιστής, Ο Προεδρεύων,

Νίκ. Βαρουχάκης

Η Γραμματεός,

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 10/1977

Σήμερα, 2 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 πρωινή, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως στην αίθουσα συνεδριάσεών του (503), Λεωφόρος 2 - Αθήνα.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσελήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ι. Κορβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Παρουχάνης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Αλ. Παπαδόπουλος, Ι. Σπορολίης, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φουσίνας, Δ. Τομιαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημοκόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαχαρωπίτου με βαθμό 60.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής γιατί βρίσκεται σε άναρρωτική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προγραμματισμός Έργων του Τμήματος Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Απολυτήριες εξετάσεις Ιδιωτικών Γυμνασίων. Εισηγητής κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις. Εισηγητές κ.κ. Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', Νικ. Παπαδόπουλος, Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλοι Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στην συνέχεια το Τμήμα προέβη στην εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερησίας διακρίσεως "Απολυτήριες εξετάσεις των Ιδιωτικών Γυμνασίων", Εισηγητής κ. 'Ηλ. Διπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', ενημερώνει τα μέλη του Γραμματος για το περιεχόμενο:

- α) το υπομνήματος του Συνδέσμου 'Ιδρυτών 'Ελλην. 'Ιδιωτικών 'Επιχειρηματιών άριθμ. 120.14-12-1976,
- β) το τηλεγραφήματος 16 βουλευτών προς τον κ. 'Υπουργό Παιδείας άριθμ. 18-1-1977,
- γ) το τηλεγραφήματος γονέων και μαθητών 'Ιδιωτικών Σχολείων 'Ηρακλείου Κρήτης προς τον 'Υπουργό Παιδείας άπό 19-1-1977 με ποινικό αίτημα τή διεξαγωγή των άπολυτηρίων εξετάσεων των μαθητών των 'Ιδιωτικών Λυκείων μόνο άπό τους καθηγητές του 'Ιδιωτικού Γυμνασίου στο όποιο φοιτούν και μόνο στην ύλη του Β' τετραμήνου. Τό αίτημα τους αυτό υό στηρίζουν:

 - α) στο γεγονός, ότι κατά την μεταρρύθμιση του 1964-65 οι άπολυτήριες εξετάσεις των μαθητών των 'Ιδιωτικών Γυμνασίων διεξάγονται μόνο άπό τους καθηγητές τους.
 - β) στην άγχώδη κατάσταση στην όποια θά περιέλθουν οι μαθητές, έφ' όσον θά αντιμετώπισουν μέσα σ' ένα μήνα τρεις φορές εξετάσεις "ένόπιου επιτροπής" ('Απολυτήριες Γυμνασίου - Εισιτήριες Γενικού Λυκείου - Εισιτήριες 'Απογγ - Τεχνικού Λυκείου).

Στή συνέχεια ο κ. 'Ηλ. Διπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' παρατηρεί: Περιερίζομαι άλλάως στο να έντοκίσω όρισμένες άνακρίβειες που σημείωσε στα παραπάνω έγγραφα:

- α) "Ασθέντος ότι ή καλύτερα έξαστής φοίτησης έπαξέτιση ήδη εις 9ετή τολαύτην" (τηλεγράφημα κ. Βουλευτών), και
- β) "Έπιθέντος δι' αόστηρών εισιτηρίων έξετέσεων άπό του Δημοτικού εις τό Γυμνάσιο" ('Υπόμνημα Σ.Ι.Ε.Ι.Ε) είναι πολύ γνωστό, ότι έπί έφιετά χρόνια οι εισιτήριες εξετάσεις στο Γυμνάσιο έπαύσαν να αποτελούν φορμό έφ' όσον με στατιστικά στοιχεία άποδεικνύεται ότι τό 90% των έξεταζόμενων εισάγονται στα Γυμνάσια, όπως και τή συχνή χρήση ύπερβολικών έπαφάσεων που δραματοποιούν πολύ λίγο φορτισμένες καταστάσεις και προβαίνω στις άκόλουθες παρατηρήσεις:

1.- Δέν είναι περιττή ή άναφορά στις άπολυτήριες εξετάσεις, άφ' ό

α) ΜΕ τήν υποβολή τών μαθητῶν σήμερα στις ἀπολυτήριες εξετάσεις Γυμνασίου - Εισαγωγικές Λυκείου, τὸν ἀποκλάσσουμε ἀπὸ τῆς κοινῆς πρὸς ἀγκώδης ἐξετάσεις αὐτῆς κοῦ οἱ σημερινοὶ ἀπόφοιτοι Λυκείου θὰ δάσουν γιὰ τὴν εἰσαγωγή τους στὰ Α.Ε.Ι.,) πρῶγμα κοῦ δὲν συνέβαινε στὸ ὅλο σύστημα τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ 1964-65.

β) Ὁ σκοπὸς (ὡπως καὶ ἡ φύση) τῶν δύο ἐξετάσεων σήμερα εἶναι διαφορετικῶς: οἱ ἀπολυτήριες ἐξετάσεις γίνονται σὲ ὅλα τὰ μαθήματα καὶ σκοπὸς ἔχουν νὰ διαπιστωθεῖ κατὰ πόσο οἱ μαθητῆς ἀφομοίωσαν τὴν ὅλην κοῦ διδάχθησαν, ἐνῶ οἱ εἰσαγωγικές τοῦ Λυκείου γίνονται σὲ ὀρισμένα μαθήματα καὶ προσπαθοῦν νὰ ἀνιχνεύσουν ἔχι μόνον τῆς γνώσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰκανότητος καὶ τῆς διαφέρουσαι τῶν μαθητῶν.

2.- Συμπληρωματικῶς σκοπὸς τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων εἶναι ἡ κατάχρηση τοῦ Ἀπολυτηρίου τοῦ Γυμνασίου ἄς τίτλου σκουδῶν κοῦ θὰ εἶναι δικαίωμα:

α) Στὴν κατάληψη ὀρισμένων θέσεων τοῦ δημοσίου (καὶ τῆς ἰδιωτικῆς επαγγελματικῆς δραστηριότητος).

β) στὴν εἰσαγωγή, χωρὶς ἐξετάσεις, τῶν κατόχων τοῦ στίγος ἐπαγγελματικῆς ἀρχῆς καὶ σὲ διάφορα ἀλλὰ ἀναλόγου ἐπιπέδου ἀρχαῖα.

3.- Δὲν πρέπει οἱ ἀπολυτήριες αὐτῆς ἐξετάσεις νὰ ἐξομοιώνονται μὲ ἐκείνες τῶν μαθητῶν τῶν Ἰδιωτικῶν Λυκείων, ἐφόσον εἶναι κοινῆς ἀπαικτικότερες. Πρῶγματι, ἐνῶ στίγος δεύτερας ὁ βαθμὸς τοῦ γραπτοῦ τριπλασιάζεται στίγος ἀπολυτήριες τῶν Ἰδιωτικῶν Γυμνασίων ἀπλῶς θὰ προστίθεται στὸ μέσο ὄρο τῆς προφορικῆς βαθμολογίας (1+1) καὶ ὁ τελικῶς βαθμὸς θὰ προκύπτει ἀπὸ τὴν διαίρεση τοῦ ἀπορροίματος τῶν δύο βαθμῶν. Δὲν ἔχουν λοιπὸν τίποτε νὰ φοβηθοῦν οἱ μαθητῆς τῶν Ἰδιωτικῶν ἐκείνων Γυμνασίων, κοῦ ἐργάστηκαν καλῶς.

4.- Ἐνῶ μὲ ὑπερβολικὸν τρόπο σὲ ὑπομνήματα παρουσιάσθηκε ἡ "ἀγκώδης κατάσταση" κοῦ θὰ δημιουργηθεῖ ἀπὸ τῆς ἐξετάσεις αὐτῆς, δὲν ὑπολογίστηκαν τὰ εὐεργετικὰ τους σημεῖα, ὅλη:

α) Ἡ ἀπολυτήριος τους θὰ ἀποκτήσει ἀνεμφατιστῆτα πόρος.

β) Ἡ παρουσία μαθητῶν τῶν Δημοσίου στίγος ἐξετάσεις θὰ ἔχει θετικῶς ἐπιπτώσεις στὴν διδασκαλία καὶ τὴν ἐπιμέλεια τῶν μαθητῶν τῶν Ἰδιωτικῶν Γυμνασίων.

γ) Οι μαθητές των Ίδιωτικών Γυμνασίων θά εξοικειωθούν με τη παρουσία των καθηγητών του Δημοσίου, μελών των επιτροπών εξέτασεων, ώστε στις όπωσδήποτε ούσιαστικώτερες εξετάσεις για την είσαγωγή τους στο ἄθλιο να έμφανισθούν με λιγότερο έγχος και περισσότερο έμπιστοσύνη στους εξέταστές.

Για όλους αυτούς τους λόγους προτείνω να απορριφθεί τό αίτημα που προβάλλει τό υπόμνημα.

Απολούθησε συζήτηση κατά την όποία, κατά κώριο λόγο μίλησε ό Σύμβουλος Β΄ κ. Δημ. Σακκίης ό όποτός υπογράμμισε, ότι, άν άπουσί- σουσι οι καθηγητές του Δημοσίου από τις άπολυτήριες εξετάσεις των Ίδιωτικών Γυμνασίων, θά εξουθενωθούν οι ίδιωτικοί συνάδελφοί από την πίεση των Ίδιωτικών Γυμνασίων και θά τονισθεί άνόμη περισσό- τερο ό επιχειρηματιός χαρακτήρας των Γυμνασίων αυτών, τό Τμήμα άφού έλαβε υπόψη:

- α) Τό περιεχόμενο του υπόμνηματος του Συνδέσμου Ίδρυτών Έλλ. Ίδιωτικών Έκπαιδευτηρίων άριθμ. 120/14-12-76.
- β) Τό τηλεγράφημα των 16 Βουλευτών προς τόν κ. Έκουργό Παιδείας άπό 18-1-77.
- γ) Τό τηλεγράφημα των Γονέων μαθητών Ίδιωτικών Σχολείων Άρακλείου Κρήτης άπό 19-1-77.
- δ) Την είσαγγελία του κ. ἄλ. Σπυροκόλλου, Συμβούλου Β΄, και
- ε) τή συζήτηση που έγινε,

άποφασίζει άκόρως:

Απορρίπτεται τό αίτημα για είσαγωγή άπολυτηρίων εξέτασεων μαθη- των Ίδιωτικών Γυμνασίων μόνο από τους καθηγητές των Γυμνασίων αυτών.

Για τό πρώτο θέμα της ήμερησίας διατάξεως "Προγραμματισμός έργα- σίων του Τμήματος Μέσης Έκπαιδευσεως του ΚΕΜΕ" ό Πρόεδρος του Τμή- ματος κ. ἄν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α΄ ευημερώνει τά μέλη για τό περιε- χόμενο του έγγραφου του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ κ. ἄλ. Καρανιδόλας ήρθότι 59/12-1-77 σχετιού με τόν καθορισμό των μέτρων και τόν τρό- που είσαγωγής και πραγματοώσεως αυτών που θά άπασχολήσουν τό Τμήμα

κατά το έτος 1977.

Μετά συζήτηση, όμοφωνα συμφωνήθηκε ή ακόλουθη Ιεράρχηση ήμέ αντίστοιχη χρονική διάταξη) εργασιών:

- α) Νά συμπληρωθεί τό αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων του Γυμνασίου (1) τής Ηεοελληνικής γλώσσας και γραμματικής και (2) τής Μουσικής, μέχρι τό μέσα Φεβρουαρίου. Διευκρινίζεται ότι τό "σώμα" αναλυτικών προγραμμάτων που θά υποβληθεί σύντομα δέν θά περιλαμβάνονται τό αναλυτικά προγράμματα των "τεχνολογικών μαθημάτων" κατόπιν "Σχολικού Έπιλογεαματικού Προσανατολισμού", γιατί (1) δέν θά διακοθούν τά μαθήματα αυτά στο έμμεσο μέλλον και (2) ή σύνταξις των σχετικών αναλ. προγραμμάτων έχει ανατεθεί σέ άλλα έργοδία όργανα. Τό Τμήμα θά επανέλθει στό θέματά αυτά όργότερα.
- β) Νά συνταχθούν προκηρύξεις για τί συγγραφή βιβλίων αντίστοιχων προς τά προτεινόμενα νέα αναλυτικά προγράμματα μέχρι τό τέλος Φεβρουαρίου.
- γ) Νά ολοκληρωθούν οι συζητήσεις-προτάσεις σχετικά μέ τό Γενικό Δίπλωμα (διάκριση βασιικών-μή βασιικών μαθημάτων, όρολόγια προγράμματα, αναλυτικά προγράμματα) μέχρι τό τέλος Μαρτίου.
- δ) Νά διατυπωθούν στη τελική τους μορφή οι "μεθοδικές οδηγίες" που θά συνοδεύουν κάθε μάθημα χωριστά, έπισης μέχρι τό τέλος Μαρτίου. Έπισης συμφωνήθηκε τό "σώμα" των αναλυτικών προγραμμάτων νά συνοδεύεται από διευκρινιστικές σημειώσεις για τί ακόλουθα θέματα:

 - α) Δραστηριότητες (EXTRA CURRICULAR)
 - β) Προσαρμογή των νέων προγραμμάτων στη νέα διαίρεση του διδακτικού έτους σέ τρίμηνα (σύμφωνα μέ τό άνοικνόμενο σχετικά διάγραμμα "περί εξετάσεων").

Γιά τό τρίτο θέμα τής ήμερησίας διατάξεως "Ανασιινώσεις" έργοδία έσαν οι κ.κ. Άν. Πάγκαλος, Σόμβουλος Α', Δημ. Βασιιάς, ήτοι "α-φίλοσοφος, Σόμβουλοι Β'. Αύτοι ένημέρωσαν τά μέλη του Τμήματος για τό περιεχόμενο (α) του έγγραφου του Γεν. Γραμματέως του Π.Δ.Π.Θ. Ι 900.2/3/3923 σχετικού μέ τον προγραμματισμό των κανονικών έργων όπαλλήλων.

- β) του εγγράφου του κ. Υπουργού ^Ααδείας αριθμ. 150332/21-12-76 σχετικού με την άνορθάν του κ. Αντ. Ιωάννου, καθηγητού Θεολόγου του ^Ανιστου Μοαριωίμης για τη βαθμολογία και τις εξετάσεις στη Γ' τάξη Γυμνασίου και ^Ανιστου,
- γ) της εγχιωλλου Γεν. ^Ανιστου Μέσης ^Ανιστουδούσεως Φ. ^Ανιστου της Β' ^Ανιστου Περιφερειακής Μέσης ^Ανιστουδούσεως σχετική με τό περιολιό "Βλεθδερη Γενιό" αριθμ. 82515/15-12-76,
- δ) της άνορθάν του ^Ανιστου της Α' ΑΕΠ σχετικής με την μετεπιούδουση εις Γαλλία καθηγητριας Γαλλικής Γλώσσης αριθμ. 14/3-1-77,
- ε) της εγχιωλλου του ^Ανιστου της Β' ΑΕΠ ^Ανιστου αριθμ. 389/16-12-76.

*Υστερα από αυτό, ειπειδή δέν ύπάρχε άλλο θέμα για συζήτηση, τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

*Η Γραμματεας,

Ροραφωίτο
Δήμ. Ζαχαρωίτου

ΠΡΑΞΗ 11/1977

Σήμερα, 3 Φεβρουαρίου ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ. το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αθούσα συνεδριάσεών του (503) «εωχά-
ρους 2 - Αθήνα.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος Σύμβουλο Α΄ οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σανιδάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ντι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Κ. Ψούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, Άλ. Απαθερόδς, Ι. Σιορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ καθώς και η Γραμματεός του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου μέ βαθμό 60.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Αναλυτικό Πρόγραμμα Νέων Έλληνικών. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για τη καταλληλότητα ή μή του βιβλίου "Σύστημα άγωγής του προφορικού λόγου" του Σωκράτη Καραντινού. Εισηγητής κ. Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητής

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Ο άρμοδιος για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα Νέων Έλληνικών" εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄ εισηγείται τά άκόλουθα:

Τό μάθημα τῶν "Νέων Ἑλληνικῶν", ἐνῶ ἀπό πολλές δεκαετίες ἐμφανίζεται στά προγράμματα Μέσης Ἑκπαιδευσεως, μόλις τὰ τελευ-
ταῖα χρόνια ἄρχισε νά βγαίνει ἀπό τήν περιθωριακή θέση πού εἶχε
στήν σχολική πράξη. Εὐτυχῶς στίς μέρες μας κατανοήθηκε ἡ πρω-
ταρχική θέση πού πρέπει νά κατέχει στά Σχολεῖα καί τό ἄρθρο 2
τοῦ Ν. 309/76, μέ τήν καθιέρωση τῆς Δημοτικῆς ὡς γλώσσας τῆς
Ἑκπαιδευσεως κατέστη ἐπιτακτικότερη τήν ἀνάγνιν τῆς ἐνισχύσεως
τοῦ μαθήματος καί ὡς πρὸς τίς ἐβδομαδιαῖες ὥρες διδασκαλίας καί
ὡς πρὸς τό περιεχόμενό του. Ἔτσι ἡ εὐθύνη τῶν φιλολόγων (Συμβού-
λων καί Εἰσηγητῶν) τοῦ Τμήματος Μέσης εἶναι βαρύτερη γιά τόν κα-
ταρτισμό τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος, καθῶς δέν ἀρνεῖ μιά ὁποια-
δήποτε ἀναπροσαρμογή τῶν παλαιότερων προγραμμάτων, ἀλλά μιά οὐ-
σιαστική ἀναδιαμόρφωσή τους, γιά νά παρουσιασθεῖ ἕνα πρόγραμμα
πού νά ικανοποιεῖ τίς ἀπό παντοῦ προβαλλόμενες ἀπαιτήσεις γιά:

- α) ἀξιοποίηση τῆς διδασκαλίας νεοελληνικῶν κειμένων,
- β) παροχή οὐσιαστικῆς καί ὀλοκληρωμένης γλωσσικῆς ἀγωγῆς, καί
- γ) ἀνανέωση τοῦ περιεχομένου τοῦ μαθήματος τῆς ἐκθεσεως.

Ἀκριβῶς αὐτές οἱ ἀπαιτήσεις καί τό πλήθος καί ἡ ποικιλία τῶν προ-
βλημάτων πού ἔπρεπε νά ἀντιμετωπισθοῦν στά στενά χρονιά περιθώ-
ρια, ὀδήγησαν τόν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ νά συστήσει, παράλληλα μέ
τίς ἐργασίες τῶν φιλολόγων τῶν Τμημάτων, ὁμάδα ἐργασίας ὑπό τήν
προεδρία του καί νά συζητήσει τή συνεργασία εἰδικῶν.

Οἱ φιλόλογοι τοῦ Τμήματος συνεργάστηκαν σέ σειρά συνεδριῶν
μέ τήν ὁμάδα ἐργασίας καί κατέληξαν σέ ἕνα κοινό ἀναλυτικό πρόγραμ-
μα, πού ἀποτελεῖται ἀπό τά ἑξῆς μέρη:

- α) Γενικοὶ σκοποὶ τοῦ μαθήματος.
- β) Γλωσσική διδασκαλία τῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου (εἰδικοὶ σκοποὶ -
διδασκτέα ὕλη - μεθοδικές ὁδηγίες).
- γ) Ἐκθέσεις (εἰδικοὶ σκοποὶ - διδασκτέα ὕλη - μεθοδικές ὁδηγίες), καί
- δ) Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα (εἰδικοὶ σκοποὶ - διδασκτέα ὕλη).

Θεωροῦμε ὑποχρέωση νά ἐξάρομε τήν ἐργατικότητα, τόν ζήλο, τή
συναίσθηση εὐθύνης καί τήν ἐπιστημονική κατάρτιση καί τήν παιδαγω-
γική ἐμπειρία τῶν μελῶν τῆς ὁμάδας ἐργασίας καθῶς καί τό πνεῦμα συνε-
ργασίας πού ἐπιπράττει στίς συζητήσεις ἀνάμεσα στίς φιλολόγους τοῦ
Τμήματος καί τά μέλη τῆς ὁμάδας αὐτῆς (κ.κ. Δ. Καρβέλη, Κ. Μπαλάσια,
Γ. Παγανῆ, Χρ. Μηλιώνη καί Ν. Γρηγοριάδη).

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "Γνωμοδότηση γιὰ τὴν καταλληλότητα ἢ μὴ τοῦ βιβλίου Σύστημα Ἀγωγῆς τοῦ προφοριοῦ λόγου" εἰσηγητῆς κ. Κυρ. Κατσιμάνης ἐνημερώνει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Σωκράτη Καραντινοῦ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ σχετικῆς μὲ τὸ βιβλίο του "Σύστημα Ἀγωγῆς τοῦ προφοριοῦ λόγου".

Στὴ συνέχεια εἰσηγεῖται τὰ ἀκόλουθα:

Ὁ κ. Σωκράτης Καραντινός, τ. Γενικός Διευθυντής τοῦ "Κρατικοῦ Θεάτρου Βορείου Ἑλλάδος" καὶ καθηγητῆς στὸ "Σχολεῖο Μετεπαιδευσεως τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν" ὑπέβαλε στὸν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ ἕνα ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου του "Σύστημα Ἀγωγῆς τοῦ Προφοριοῦ Λόγου" (τόμος 1), συνοδευμένο ἀπὸ διάφορα ἐνημερωτικὰ ἐντυπία μὲ παρεμφερεῖς περιεχόμενο καὶ ζητεῖ τὴν ἔγκρισή του γιὰ τὸ "Διδασκαλεῖο τῶν Παιδαγωγῶν", ἐννοώντας προφανῶς τοὺς μετεπαιδευόμενους διδασκάλους. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ κ. Καραντινός εἶχε τυπώσει τὸ βιβλίο του, σύμφωνα μὲ ὅσα ἀναγράφει ὁ ἑαυτοῦ, παρακινημένος ἀπὸ τοὺς διδασκάλους ἀπροαπτόντες του καὶ ὅτι κάθε χρόνο, μετὰ τὴν ἀναχώρησή του διέθετε ἕνα ἀριθμὸ ἀντιτύπων στὸ "Διδασκαλεῖο Παιδαγωγῶν".

Τὸ πρῶτο καὶ ὀγκωδέστερο μέρος τοῦ βιβλίου καλύπτει τὴ θεωρητικὴ πλευρὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ λόγου. Συμπληρώνεται ἀπὸ ἕνα τεῦχος μὲ ἀσκήσεις. Φαίνεται σοβαρὴ ἐργασία, ἢ ὅποια ἀπὸ ὅ,τι ξέρω, εἶναι ἡ μοναδική στὸ τόπο μας. Ἐπιπλέον ἀναφέρεται σὲ ἕνα εἰδικὸ θέμα ὅπως ἡ διδασκαλία τῆς φωνητικῆς (καὶ εἰδικότερα τῆς "ὀρθοέπειας", ΟΡΘΟΕΠΕΙΑ) καὶ μάλιστα ψάφτηκε ἀπὸ ἄνθρωπο ποῦ ἔχει διδάξει τὸ ἀντιεικείμενο αὐτὸ στὸ ἑαυτοῦ κοινὸ, γιὰ τὸ ὁποῖο προορίζεται τὸ βιβλίο.

Ἄν πραγματικὰ ἔχει εἰσαχθεῖ τὸ μάθημα τῆς ἀγωγῆς τοῦ λόγου στὸ Διδασκαλεῖο Δ.Ε. καὶ τίς Παιδαγωγικὲς Ἀναδημιῖες καὶ ἂν τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι πραγματικὰ τὸ μοναδικὸ στὸ εἶδος του, καλὸ θὰ ἦταν νὰ ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ. Ὁφείλω πάντως νὰ καταστήσω γνωστὸ πὼς ἡ φωνητικὴ ἀποτελεῖ ἕνα πολὺ ἐξειδικευμένο ἐπιστημονικὸ χῶρο, γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν ἔχω καμιὰ ἀρμοδιότητα. Τὴν οὐσιαστικὴ κρίση τοῦ βιβλίου πρέπει συνεπῶς νὰ κάνουν ἄλλοι, περισσότερο κατάλληλοι ἀπὸ ἐμένα. Πάντως, γιὰ λόγους ἀρμοδιότητας, πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἐρωτηθεῖ καὶ τὸ τμήμα Δημοτικῆς Ἐπαιδευσεως.

Τό Τμήμα, ἄφου ἔλαβε ὑπόψη: (α) τό περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Σωιράτη Κραντινοῦ πρὸς τόν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ σχετιῆς μέ τό βιβλίο του "Σύστημα Ἀγωγῆς τοῦ Προφοριοῦ λόγου",

(β) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Κυρ. Κατσιμάνη, Εἰσηγητοῦ, καί

(γ) τή συζήτηση πού ἔγινε,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

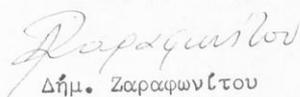
θεωρεῖ τό βιβλίο τοῦ κ. Σωιράτη Καραντινοῦ "Σύστημα Ἀγωγῆς τοῦ Προφοριοῦ Λόγου" κατάλληλο καί χρήσιμο γιά τοῦς ἐκπαιδευτικούς τῆς Μέσης Ἐκπαιδευσεως. Ὅσον ἀφορᾷ στή χρησιμοποίηση του στίς Παιδαγωγικές Ἀναδημιες καί στό Διδακταλετο Δ.Ε., ἀρμόδιο νά ἀποφανθεῖ σχετιῆ εἶναι τό Τμήμα Δ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ.

Μετά ἀπό αὐτά, τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος,
Δν. Πέτσιαλος

Ἡ Γραμματεῦς,
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

Τό Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη: (α) τό περιεχόμενο τής έπιστολής του κ. Σωιράτη Κραντινοῦ πρὸς τόν κ. Πρόεδρο του ΚΕΜΕ σχετικάς μέ τό βιβλίο του "Σύστημα 'Αγωγής του Προφοριουῦ λόγου",

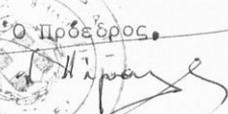
(β) τήν εισηγήση του κ. Κυρ. Κατσιμάνη, Έισηγητοῦ, καί

(γ) τή συζήτηση πού έγινε,

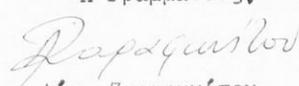
άποφαινεταί ὁμόφωνα

θεωρεῖ τό βιβλίο του κ. Σωιράτη Καραντινοῦ "Σύστημα 'Αγωγής του Προφοριουῦ Λόγου" κατάλληλο καί χρήσιμο γιά τούς εκπαιδευτικούς τής Μέσης 'Εκπαίδευσως. Όσον ἀφορᾷ στή χρησιμοποίηση του στίς Παιδαγωγικές 'Αναδημιες καί στό Διδακταλετο Δ.Ε., ἀρμόδιο νά άποφανθεῖ σχετικά εἶναι τό Τμήμα Δ.Ε. του ΚΕΜΕ.

Μετά άπό αυτά, τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος,

Αν. Πάριχαλος

Η Γραμματεῦς,

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 12/1977

Σήμερα, 5 Φεβρουαρίου, ημέρα Σάββατο και ώρα 10 π.μ. το Τμήμα Μέσης 'Επιπαιδεύσεως του Κέντρου 'Επιπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία, από τον κ. Ντι. Βαρουχάνη, Προεδρεύοντα του Τμήματος, Σύμβουλος Β', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. 'Εβρος, Δημ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ή κ. Ε. Γιωτοπούλου-Σιτσιλιάνου, που προσιλήθηκε ειδικά για να εισηγηθεί το 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Μουσικής του Γυμνασίου, 'Ι. Σιορδής, 'Αλ. Παπαδερός, Ειδικός Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Δημ. Τομπαίσης, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφώνιτου με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. 'Αν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος του Τμήματος, γιατί ήταν απασχολημένος σε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση και ο Βασ. Θεοδωρακόπουλος, γιατί βρισκεται σε αναρρωτική άδεια και Κ. Κατσιμάνης.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Μουσικής του Γυμνασίου. Εισηγητής κ. 'Ελλη Γιωτοπούλου-Σιτσιλιάνου, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Ανακοινώσεις. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπιμυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως.

Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερησίας διατάξεως.

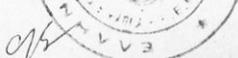
Η άρμοδία για τήν εισήγηση του πρώτου θέματος τής ήμερησίας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος τής Μουσικής του Γυμνασίου" κ. "έλλη Γιωτοπούλου-Σισιλιάνου, Ειδική Σύμβουλος του ΚΕΜΒ, θέτει υπόψη τών μελών του Τμήματος Σχέδιο Αναλυτικού Προγράμματος Μουσικής του Γυμνασίου που καταρτίστηκε από ειδική επιτροπή, τήν όποία αποτέλεσαν οι κ.κ. 'Ι. Αργυρός, Δαζ. Κουζινόπουλος και ή κ. 'Ελ. Κεφάλου-Χόργ. 'Επακολούθει διεξοδική συζήτηση επί του θέματος. 'Ιδιαίτερα ό κ. Δημ. Σακινιάς, Σύμβουλος Β' παρατηρεί τά εξής:

Διαπιστώνω ότι τό πρόγραμμα του μαθήματος τής μουσικής που κα-
τάρτισε ή επιτροπή και μάς εισηγείται ή κ. Σισιλιάνου είναι στο θ-
φος τής μουσικής παιδείας και τών μουσικών ενδιαφερόντων τής ίδιας
τής επιτροπής και όχι τών μαθητών και τους όποιους προορίζεται. Εί-
ναι πρόγραμμα για κλασική μουσική, για συμφωνικές συναυλίες. Έχω
τή γνώμη ότι τό πρόγραμμα τής μουσικής του Γυμνασίου πρέπει να άρχι-
ζει από τά μουσικά ενδιαφέροντα του παιδιοϋ, από τήν έλληνική μουσι-
κή παράδοση και από τους νέους, τους σύγχρονους Έλληνες συνθέτες
(θεοδωράκη - Χατζιδάκη κ.ά.) που ή μουσική τους συνδυάζει τήν έλλη-
νική μουσική παράδοση (βυζαντινή, δημοτική) με τά ευρωπαϊκά μουσικά
ρεύματα, είναι ύψηλής ποιότητας, συγκινεί, μορφώνει και προβληματίζει.

Ο κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β' συμφωνεί με τον κ. Σακινιά και λέ-
γει ότι πρέπει να προστεθεί περισσότερο ελληνικό στοιχείο στο πρό-
γραμμα τής Μουσικής.

Ο κ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' παρατηρεί: ότι πρέπει να περιο-
ριστεί τό θεωρητικό μέρος του προγράμματος.

Ο κ. Ν. Βαρουχάκης άφου παρατηρεί ότι τό προτεινόμενο σχέδιο
προγράμματος είναι άναπτυγμένο έτσι ώστε να περιλαμβάνει όχι μόνο τις
τάξεις του Γυμνασίου, αλλά και τήν Α' Λυκείου, επιστημαίνει τήν ανάγκη
άναπροσαρμογής του ώστε να αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο αυτότελες πρό-
γραμμα Γυμνασίου. Απολύτως καλεί τό Τμήμα να επιφέρει συγκεκριμέ-
νες μεταβολές και διορθώσεις στο προτεινόμενο σχέδιο ώστε να άναπρο-
σαρμοσθεί προς τις παραπάνω παρατηρήσεις.

Το Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη: (α) τήν εισήγηση τής κ. Β. Γιω-
τοπούλου-Σιτσιλιάνου καί (β) τή συζήτηση πού έπακολούθησε

άποφαίνεται όμόφωνα

Προτείνει τό έπισυναπτόμενο 'Αναλυτικό Πρόγραμμα για τό μάθη-
μα τής Μουσικής του Γυμνασίου

'Ο άρμόδιος για τό τρίτο θέμα τής ήμερησίας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεις 'Επιτροπής για .Ξυγυριση" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπου-
λος, Σύμβουλος Β, άνακοινώνει στο Τμήμα τό περιεχόμενο του έγγράφου
άριθμ. Φ. 211.17/3/12745/4-2-75 τής Δ/σεως 'Εφαρμογής "ρογραμμάτων
Μέσης 'Εκπαιδεύσεως (Τμήμα Διδ. Βιβλίων) σχετιου με τις διορθώσεις
βελτιώσεις καί μεταβολές πού επέφερε ή 'Επιτροπή πού συγροτήθηκε
με τήν άπόφαση του κ. 'Υπουργού Παιδείας άριθμ. 211.13/1/7070/21-
1-1977 στα διδακτικά βιβλία:

- 1.- Γεωγραφία 'Ηπειρων, Γ' Γυμνασίου, Π. Γαβρεσά
- 2.- Χημεία, Γ' Γυμνασίου, Α. Μάζη
- 3.- 'Ιστορία 'Αρχ. Χρόνων, Α' Λυκείου, Α. Καλογεροπούλου, καί
- 4.- Νεώτερη Εθρωπαϊκή 'Ιστορία, Γ' Γυμνασίου, Γ. Κολιούρη.

Τό Τμήμα ένέκρινε όμόφωνα τήν άπόφαση τής 'Επιτροπής καί άφου
θεώρησε τις διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού έχουν έπιφερθεϊ
στα παραπάνω βιβλία ~~και~~ άποφάσισε να άποσταλούν αυτά στην άρμόδια
Δ/ση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για τις περαιτέρω ένέργειες για τήν έκδοσή τους.
"Όσο για τό βιβλίο "Ιστορία 'Αρχαίων Χρόνων" τής Α. Καλογεροπούλου
άποφασίσθηκε να διευκρινισθεϊ, ότι για τό σχ. Έτος 1977-78 θα χρησι-
μοποιηθεϊ μόνο για τήν Α' Λυκείου, ένω για τήν Α' Γυμνασίου θα έκπο-
νηθεϊ άλλο διδακτικό έγχειρίδιο.

'Ο άρμόδιος για τό δεύτερο θέμα τής ήμερησίας διατάξεως, εισηγη-
τής κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β, ένημερώνει τά μέλη του Τμήματος για
τό περιεχόμενο του έγγράφου του κ. 'Υπουργού Παιδείας άριθμ. Φ. 711.
31/25/8651/26-1-1977 σχετιου με τις ώρες ύπερωριακής άπασχολήσεως
καθηγητών Φ. 'Αγωγής.

αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Προεδρεύων,
Α. Βαρουχάκης

'Η Γραμματεΐς,
Δήμ. Ζαραφώνιτου

ΠΡΑΞΗ 13/1977

Σήμερα, 7 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10 π.μ. το Τμήμα Μέσης 'Επικαιδεύσεως του Κέντρου 'Επικαιδευτινών Μελετών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αθουσα συνεδριάσεών του (503) Λεωχάροϋς 2 - 'Αθήνα.

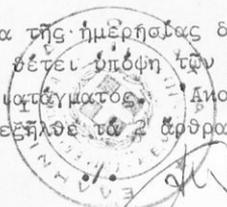
'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρος του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Νικ. Βαρουκάνης, Γ. Γρατσεάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', 'Αλ. Παπαδερός, 'Ι. Σιορδελής, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Σχέδιο Π. Δ/τος "Περί σχολικοῦ και διδασκτικοῦ ἔτους ὑπηρεσιακῶν βιβλίων, ἔγγραψῶν, μετεγγραψῶν φοιτήσεως, διαγωγῆς και τιμητικῶν διακρίσεων τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων Μέσης Γεν. 'Επικαιδεύσεως. Εισηγητής κ. Δημ. Σακινιάς, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε και ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχίζει τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

'Ο ἀρμόδιος γιὰ τὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εισηγητῆς κ. Δημ. Σακινιάς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ παραπάνω Σχέδιο Προεδριοῦ Διατάξεως. Ἀκολουθεῖ διεξοδικὴ συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία τὸ Τμήμα διεξήλασε τὰ 2 ἀρθρα τοῦ Σχεδίου Προεδριοῦ

Διατάγματος.

Στό σημείο αυτό τερματίζεται η συζήτηση.

Ἡ Γραμματεὺς,

Δῆμ. Ζαραφονίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙ ΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 14/1977

Σήμερα, 9 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30 π.μ. το Τμήμα έλαβε 'Επιμεληθείσας του Κέντρου 'Επιμελητευτικών Μελετών και 'Επιμεληθείσας συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (505) (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

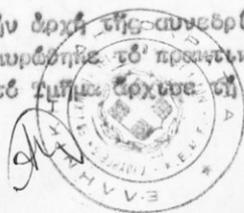
'Ελαβον μέρος στη συνεδρίαση, άφου προσελήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλοι Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρρόπουλος, Πη. Βαρουγκλής, Γ. Γρατσός, Η. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β': 'Αλ. Παπαδόπουλος, 'Ι. Σιορδελής, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Θεοδοσιάδης, Δ. Τομαζάκης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. 'Αδαμίδουλος, Στ. Παπασημαζάδουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Προγραμματής του Τμήματος Δ'ημ. Ζαχαρώνητον με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ό κ. Βασ. Θεοδοσιάδουλος γιατί τέ βρίσκεται σε άναρρωτική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Συνέχεια συζητήσεως για τό Σχ. Π.Δ/τος "Περύ σχολικού δι-
δαντικού έτους, ύπηρεσιικών βιβλίων, έγγραφών, μετεγγραφών
φοιτήσεως, διαγωγής και τιμητικών διακρίσεων των μαθητών
των σχολείων Μ.Γεν. 'Επι. Εισηγητής κ. Σακκάς, Σύμβουλος Β':
ΘΕΜΑ 2ο - Γλώσσα των ελεύθερων βοηθημάτων που θά ύποβληθοϋν για έγκρι-
ση για τό Σχ. έτος 1977-78. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμ-
βουλος Β'.
ΘΕΜΑ 3ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ.
'Ηλ. Σπυρρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στην άρχή της συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επισημασθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τη συζήτηση των θεμάτων της ημερησίας διατά-
ξεως.

Ο άρμόδιος για το τρίτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για Έγνωση" εισηγητής κ. Πλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', ανακατευθύνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του έγγραφου άριθμ. Φ. 211.13/5/14233/8-2-77 της Διευθύνσεως εφαρμογής προγραμματικών μέσων Εκπαιδεύσεως, με το όποιο διαβιβάζεται πράξη της Έπιτροπής κρίσεων, που συγκροτήθηκε με την απόφαση του κ. Υπουργού Ξθνηκής Παιδείας σχετικού με τις διαρθρώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που έλλοφει η Έπιτροπή στα διδακτικά βιβλία

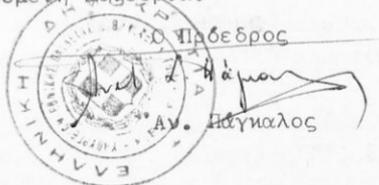
- 1.- Έρμηνεία Έγκαιτων Περιουτων, Γ' Γυμνασιου, Β. Ίωαννίδη.
- 2.- Ορθόδοξη Πίστη και Ακραια, Β' Λυκειου, Β. Μπιλάλη.
- 3.- Η Χριστιανική Άληθεια, Γ' Γυμνασιου, Κ. Γρηγοριάδη-Χρ. Γυδότη.
- 4.- Προόδου Ίστορία, Γ' Γυμνασιου, Κ. Κοσμΐ.
- 5.- Δυσίου Λόγοι - Ίσοκράτου Λόγοι, Γ' Γυμνασιου, Κ. Κοσμΐ-Ν. Ζαφειρίου
- 6.- Άρριανού Άλεξάνδρου Άνάβασις, Γ' Γυμνασιου, Β. Κρητιμοΐ.
- 7.- Εθρικίδη, Ίσιγένεια ή έν Αόλιτι (μετ. Α. Ξέρρου), Γ' Γυμνασιου, Β.
- 8.- Άισχύλου Πέρσες - Άριστοφάνη Βάντραχοι, Γ' Λυκειου.

Το Τμήμα, άρσθ θεώρησε τις διαρθρώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που έχουν έπιφερθεΐ στα παραπάνω βιβλία, ένέριψε όρδωνα την απόφαση της Έπιτροπής και άποφάσισε να άποσταλοΐν κατά στην άρμόδια Διεύθυνση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για τις περαιτέρω ένέργειες για την έπιδοσή τους

Ο άρμόδιος για το 1ο θέμα της ημερησίας διατάξεως κ. Δημ. Σακινιάς ένημερώνει τά μέλη του Τμήματος για το περιεχόμενο του παραπάνω Σχ. Π. Δ/τος.

Έπακολουθεΐ διεξοδική συζήτηση. Το Τμήμα ολοκλήρωσε κατά τη συζήτηση τά άρθρα 1-6.

Η συζήτηση για το 2ο θέμα της ημερησίας διατάξεως άναβλήθηκε για έπόμενη αυγεδρία.

Η Γραμματέας
Ζαραφάντου
Δήμ. Ζαραφάντιου

ΠΡΑΞΗ 15/1977

Σήμερα, 10 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 9 π.μ. τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδευσης τοῦ ΚΕΜΕ συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (503) Λεωφόρους 2 - Ἀθήνα.

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. Ἄν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δημ. Σακνιάς, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσεάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ἀλ. Παπαδερὸς, Ἰ. Σκορδίλης, Εἰσιτιοὶ Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Δημ. Τομπαζίδης, Δ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos, Εἰσηγητὲς, καθὼς καὶ ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δῆμ. Ζαραφονίτου μὲ βαθμὸ 60.

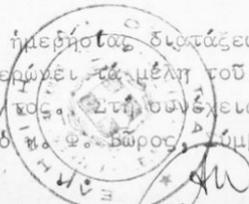
Δὲν ἔλαβε ^{μέρος} στὴ συνεδρίαση ὁ κ. Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Εἰσηγητὴς γιὰτὶ βρίσκεται σὲ ἀναρρωτικὴ ἄδεια.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

10 - Συνέχεια συζητήσεως γιὰ τὸ Σχέδιο Π. Δ/τος "Ἐπὶ σχολικοῦ διδακτικοῦ βιβλίου, ὑπηρεσιακῶν βιβλίων, ἔγγραφων, μετεγγραφῶν φοιτήσεως, διαγωγῆς καὶ τιμητικῶν διακρίσεων τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων Μέσης Γεν. Ἐκπ/σεως" Εἰσηγητὴς κ. Δημ. Σακνιάς, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπιυρῶθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἰσηγητὴς κ. Δημ. Σακνιάς, Σύμβουλος Β', ἐνημεροῦναι τὰ μέλη τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ὡς ἄνω Σχ. Π. Δ/τος. Στὴ συνέχεια διεξήχθη συζήτηση ἐπὶ τοῦ θέματός. Ἰδιαιτέρως ὁ κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β', παρατηρεῖ:

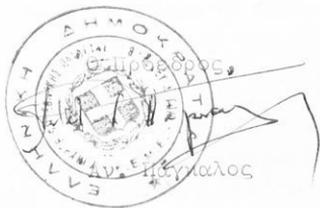

Στά άρθρα 3, παρ. ια', 4 παρ. α και 7 παρ. 1 τὰ ἐπιτιθέμενα
στὶς συνημμένες σελίδες καὶ καταλήγει ~~καὶ~~:

Ἐπισημαίνω, ὅτι τὸ προτεινόμενο σύστημα εἶναι ἀδύνατο νὰ
"λειτουργήσει" γιὰ τοὺς λόγους πού ἐπιθέτω στὶς συνημμένες 3
χειρόγραφες σελίδες, ὅπου καὶ προτείνω αὐτὸ πού νομίζω πρακτικ-
τῶς ἐφαρμόσιμο.

Τὸ Τμήμα δλοκλήρωσε κατὰ τὴ συζήτηση τὰ ἄρθρα 7-12.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

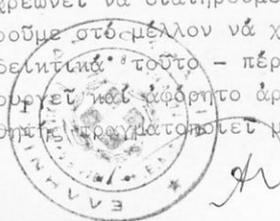
Ἡ Γραμματέας,

Προβελίτου
Δήμ. Ζαφαρώνητου

"Άρθρο 3 Παρ. ια'" - "Άρθρο 4 παρ. α'"

ΘΕΜΑ: "Μητρώον μαθητών" - Μέ το "μητρώον μαθητών" καί τό "Άτομ. Δελτίον Μαθητών", πού πρόβλεπται νά άντικαταστήσουν Μαθητολόγιο, Βαθμολόγιο, τόν Γενικό "Έλεγχο καί τό Βιβλίο Άπουσιών καί τό Β.Π.Σ. (όπως προϋπείκει από τό κείμενο τοῦ δ/τος):

- α) δέν εἶναι δυνατή ἡ λειτουργία τοῦ σχολείου,
 - β) ἐπέρχεται μᾶλλον γραφειοκρατική περιπλοκή παρά διευκόλυνση, γιά τούς ἐξῆς λόγους:
- 1.- Άποδεικτικό προαγωγῆς (στοιχεῖο πού πληροφορεῖ τούς ἐνδιαφερόμενους γιά τίς ἐπιδόσεις τῶν μαθητῶν) τελικά δέν μπορεῖ καί δέν πρέπει νά ἀποφευχθεῖ (ἀπλούστευση εἶναι ἐπιθυμητή, κατάργηση δέν εἶναι πρακτικά δυνατή).
 - 2.- Τό Β.Π.Σ. (Βιβλίο Πιστοπ. Σπουδῆς) δέν μπορεῖ νόμιμα νά τό ἀποφύγουμε, ἐφόσον εἶναι μεγάλο τό ποσοστό πού ζητοῦν μετεγγραφή καί ἔπειτα ἐπαλήθευση τίτλων. "Αν ὁ τίτλος χαθεῖ ἢ ἕνας τίτλος πλαστογραφηθεῖ εἶναι δυνατός ὁ ἔλεγχος; κατοχυρώνεται τό σχολεῖο πού χορήγησε τίτλο ἢ πλαστογραφήθηκε;
 - 3.- Ἡ καταχώριση τῆς βαθμολογίας στίς "καρτέλλες", πού εἶναι ἀτομικές, θά ἀποτελεῖ πραγματική δοκιμασία καί θά ἀπαιτεῖ μόχο πολλαπλάσιο ἀπό ἐνεῖνον πού διατίθεται σήμερα γιά τήν καταχώριση στό "βιβλίο ἀπουσιῶν".
 - 4.- Ἐπειδή ἡ ἐγγραφή στό προτεινόμενο "μητρώον" δέν γίνεται (δέν μπορεῖ νά γίνεται) μέ ἀλφαβητική σειρά, οποιαδήποτε διακίνηση μαθητῶν καί τῆ διάρκειά τοῦ σχολικοῦ ἔτους θά μᾶς ὑποχρεώνει νά προσφύγουμε πρῶτα στίς ἐναποτίδες τῶν καρτελλῶν (καί μπορεῖτε νά φαντασθεῖτε τήν ἐμπλοκή τῶν πραγμάτων ἂν μία καρτέλλα λείπει ἀπό τῆ θέσης της;)
 - 5.- Ἡ ἴδια ἀνάγκη μᾶς ὑποχρεώνει νά διατηροῦμε τίς "καρτέλλες" στό "διημενές" γιά νά μπορούμε στό μέλλον νά χορηγοῦμε τίτλους σπουδῶν ἢ ἀντίγραφα ἢ ἀποδεικτικά τοῦτο - πέρα τῆς γραφειοκρατικῆς περιπλοκῆς - μᾶς δημιουργεῖ καί ἀόριστο ἀρχεακό φόρτο. "Αν ὑπολογίσουμε ὅτι κάθε μαθητής πραγματοποιεῖ μέσα στά 6 χρόνια (γυμν.

Λύκειο) κατά μ.δ. μία αλλαγή σχολείου, προϋπεί ότι για 600.000 μαθητές θά έχουμε άρχαιακό φόρτο 1.200.000 μέσα στην 6/ετία, άρα 200.000 τό χρόνο. Σχολεΐτο μέ 600 μαθητές θά προσθέτει κάθε χρόνο 200 4/σέλιδες "καρτέλλες" (χαρτόνια) στό άρχεΐτο· κι αυτό θά συνεχίζεται για 70 χρόνια. Άντί για ένα σέιχο πού είχαμε για κάθε μαθητή πού έφυγε, τώρα θά έχουμε 4 σελίδες (καρτέλλα) και 1/2 (μητρώνο.

6.- "Μητρώο και καρτέλλα" έχουν 5 θέσεις (για 5 χρόνια)· έστω συμπλήρωσε κάποιος τίς 2 και διένοφε· είναι ή όχι δυνατή ή συμπλήρωση τής τρίτης θέσεως (και στό μητρώο και στην καρτέλλα) άπό ένα χέρι πού έχει άποφασίσει μία πλαστογράφηση; θά πούμε στό ψυμναϊάρχη νά σταυρώνει (X) τά κενά; πότε; κι άν ξανααυρίσει αυτός πού διένοφε;

7.- Νομίζω ότι:

α) Μπορεί άνώδυνα νά καταργηθεΐ τό μαθητολόγιο και άνετότερα νά "λειτουργεΐ" τό σχολεΐτο μέ τίς "καρτέλλες", οί όποτες για νά είναι χρήσιμες και εύχρηστες πρέπει νά είναι φιλόδοξες; ένα φύλλο μέ τά φναγμαΐα στοιχεΐα ταυτότητας και άτομιοδότητας· και μέ άποστολή ενιαΐσια (έως και για μετάβαση στα έπόμενα χρόνια φοιτήσεως του μαθητή).

β) Άπλούστευση του "Ένθετικιοΐ".

γ) Άπλούστευση του Β.Π.Σ.

δ) Βαδμολόγιο και Γενιοδς "Έλεγχος δέν είναι δυνατό νά καταργηθοΐν.

8.- Διαδυνασία έγγραφής:

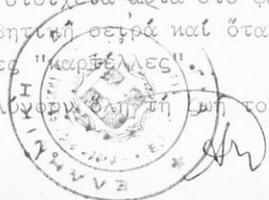
Προσέρχεται ό κηδεμόνας.

Παίρνει τό τίτλο του παιδιοΐ του (ύπογράφει).

Παραδίδει τον τίτλο (και δήλωση τής βουλήσεΐς του για επανεγγραφή του παιδιοΐ του) στόν καθηγητή πού ενεργεΐ έγγραφή.

Ο τελευταΐος τοποθετεΐ τά στοιχεΐα αυτά στό φάκελλο του νέου χρόνου κατά τάξη και άλφαβητική σειρά και όταν έχει χρόνο έλεύθερο γράφει τίς αντίστοιχες "καρτέλλες".

Οι καρτέλλες αυτές διευκολύνουν όλη τή ζωή του σχολεΐου καθημερινά

ΘΕΜΑ: Άρθρο 7, παρ. 1 "αυτεπαγγέλτως"

Φρονώ ότι δεν μπορεί πρακτικά να λειτουργήσει και νομικώς δεν εϋσταθεῖ για τούς παρακάτω λόγους:

- 1.- Τήν παραμονή ἐνάρξεως μαθημάτων (πού κανονικά ὑπάρχει δικαίωμα ἐγγραφῆς) κάποιος δηλώνει ὅτι ἐπιθυμεῖ νά φοιτήσει σέ ἄλλο σχολεῖο· θά ἀρχίσουμε διαδικασία μετεγγραφῆς; ποσοστό 10% καί πλέον.
- 2.- "Αν κάποιος ἀπουσιάζει 3 μήνες καί τότε διαμαρτυρηθεῖ ἡ κηδεμόνας του;
- 3.- "Αν κάποιος ὀριστικά ἢ προσωρινά ἐγκαταλείπει σπουδές, τό σχολεῖο θά ἀσχολεῖται μαζί του μέχρι νά συμπληρώσει 400 μονάδες ἀπουσίας (μέχρι τόν Ἰανουάριο ὅπωςδήποτε).
- 4.- "Αν αὐτός (παρ. 3) ζητήσει πιστοποιητικό σπουδῶν; προαγωγικό τῆς προηγούμενης τάξεως ἢ ἀπορριζικό τῆς τελευταίας;
- 5.- Πότε θά πάρουμε στοιχεῖα διαμονῆς κ.τ.λ.; ὅταν ἀρχίσουν μαθήματα; θά χῆσούμε μιάς ἑβδομάδα, ἐνῶ μπορούσαμε νά δαπανήσουμε λίγο χρόνο πρὶν ἀπὸ τήν ἐναρξη μαθημάτων.
- 6.- Μήπως εἶναι ἀντισυνταγματική ἡ οἰκειοποίηση τῆς βουλήσεως τοῦ κηδεμόνα μέ τήν "αυτεπαγγέλτη" ἐγγραφή;
- 7.- Ὑπάρχουν καί λόγοι παιδαγωγικοί-φυχαγωγικοί νά ἴδουμε τόν κηδεμόνα γιά τήν ἐγγραφή τοῦ παιδιοῦ του.
- 8.- Ὑπάρχει καί μιά οἰκονομική λεπτομέρεια (μὴ νόμιμη ἀλλά πραγματική): ὁ Σύλλογος γονέων ἐισπράττει.....

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 16/1977

Σήμερα, 14 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2-Αθήνα).

Έλαβον μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήτηκαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος Μέσης Έκπαιδευσεως του ΚΕΜΕ, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. Άρβανίτης, Ψ. Βώρος, Δημ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατούσας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Αλ. Παπαδερδς, 'Ι. Σιορδελής, Είδι-νοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδούπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδούπουλος, Ειση-γητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Συνέχεια συζητήσεως για τό Σχέδιο Π. Δ/τος "Μερί σχολικού διδαι-τικού έτους, υπηρεσιακών βιβλίων, έγγραφών, μετεγγραφών φοιτήσεως, διαγωγής και τιμητικών διακρίσεων των μαθητών των σχολείων Μέσης Γενικής Έκπαιδευσεως". Εισηγητής κ. Δημ. Σακκάς, Σύμβουλος Β'.

Στήν αρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαιρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής ημερησιας διατάξεως και διεξήλθε τά άρθρα 15 έως 17.

Ίδιαίτερα ο 'Αλ. Παπαδερδς, Είδινοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, τό-νισε τό έξής: "Τά κατά σχολεία του Δημοσίου είναι κατά τό Σύνταγμα, Ελληνική Πολίτη και ύποχρέωση τής Πολιτείας, αφού μά-

./.

λιστα καθιερώνεται υποχρεωτική εκπαίδευση. Γι' αυτό υποφιλίζομαι,
ότι οί όριζόμενοι στήν παράγγρ. 3 του άρθρου 15 "είδινοι και απο-
κρώντες λόγοι" είναι αντίσυνταγματικοί. Δεν θά έπρεπε νά τεθεῖ
κανένας φραγμός, αλλά νά διασφαλισθεῖ μόνον ή καταβολή τῶν διδά-
κτρων, τά όποια τυχόν όφείλει ό μαθητής. Προς τήν άποψη αυτή συμ-
φώνησε και ό κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.

Μετά από αυτά τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας
Ζορζαφωνίτου
Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 17/1977

Σήμερα, 15 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2-^η Αθήνα).

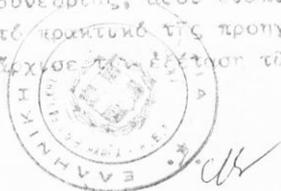
Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, τοσὺ προσκεκλημένοι οδομωνα με τη νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. Δ. Παρουχάκη, Προεδρεύοντα τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Β', οἱ κ.κ. 'Ι. Ἀρραβίτης, Φ. Βήρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυριδούλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Αλ. Παπαδερδός, 'Ι. Σκορδελίης, Εἰσηγητοὶ Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακίδουλος, Εἰσηγητὲς, καθώς καὶ ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δῆμ. Σαραφωνίδου με βαθμὸ βο.

Δὲν ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση ὁ κ. Ἄν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος τοῦ Τμήματος γιατί ἦταν ἀσθενής καὶ ὁ κ. Β. Θεοδωρακόπουλος, Εἰσηγητὴς γιατί ἦταν σὲ ἀναρρωτική ἀδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ὁρολόγιο Πρόγραμμα Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου. Εἰσηγητὲς κ.κ. Δ. Τομπαζίδης καὶ Α. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητὲς ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Κριτικὴ γιὰ τὸ βιβλίο "Οἰκονομικὸ Μαθηματικὸ" ἀπὸ τὸν κων/νο Μοισῶ. Εἰσηγητὲς κ. Α. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητὴς.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίασης, ἀποὺ ἐπισημασθῆκε ἀπαρτία, διαβάσθη καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδρίασεως. Ἐπὶ συνέχεια, τὸ Τμήμα ἀσχολήθη μὲ τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Οί αρμόδιοι για τὸ ἴσο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως: "Ὁρολό-
γιο Πρόγραμμα Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου" εἰσηγητὲς κ.κ. Α. Τομπαζίδης
καὶ Α. Ἀδαμόπουλος, εἰσηγητὲς τοῦ ΚΕΜΕ εἰσηγήθηκαν στὸ Τμήμα Σχέ-
διο Ὁρολόγιου Προγράμματος Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου. Ἐπακολούθησε
διεξοδική συζήτηση σχετιὰ μὲ τὸ Ὁρολόγιο Πρόγραμμα ποὺ πρότει-
ναν οἱ κ.κ. Εἰσηγητὲς.

Τελικὰ τὸ Τμήμα ἀποφάσισε ὁμόφωνα τὰ ἑξῆς:
Οἱ ἀρχὲς μὲ βάση τίς ὁποῖες κατατίθεται τὸ ἄρθρο τοῦ Ἑσπερι-
νοῦ Γυμνασίου εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

- 1.- Τὸ σύνολο τῶν ὥρων ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας νὰ μὴ ὑπερβαίνει
τίς 24.
- 2.- Νὰ ὑπάρχει κατὰ τάξεις ἀντιστοιχία μαθημάτων μὲ τὸ Ἡμερησίο
Γυμνάσιο.
- 3.- Τὰ ἐξεταζόμενα στὸ Λύκειο μαθήματα νὰ διδάσκονται στὸ Ἑσπε-
ρινὸ Γυμνάσιο τρεῖς ὥρες ὅσες καὶ στὸ Ἡμερησίο.

Τὸ Τμήμα ἀσχολήθηκε εἰδικὰ μὲ τὴ θέση μέσα στὸ ἑβδομαδιαῖο
πρόγραμμα τῶν μαθημάτων φυσικῆ Ἀγωγή καὶ Τεχνικῆ. Καὶ μολονότι
ἔγινε παραδεκτὸ ὅτι τὰ μαθήματα αὐτὰ ἢ διδάσκονται σὲ ἐλάχιστα σχο-
λεῖα (Τεχνικῆ) ἢ διδάσκονται κατὰ τρόπο ὀλίγερα ἑλλιπῆ (Φυσικῆ Ἀγω-
γῆ), ἀποφασίστηκε νὰ διατηρηθοῦν κατὰ τρόπο ὀλίγερα ἑλλιπῆ (Φυσικῆ Ἀγω-
γῆ), ἀποφασίστηκε νὰ διατηρηθοῦν μέσα στὸ πρόγραμμα, γιὰτὶ μποροῦν
να συμβάλουν εἰς τὴν εὐρύθη λειτουργία τοῦ σχολείου εἴτε στὴ γε-
νικότερη καλλιέργεια τῶν μαθητῶν. Ἐπίσης ἀποφασίζεται κατὰ πλειο-
ψηφία νὰ προστεθεῖ στὰ Φυσικῆ τῆς Γ' τάξεως, ἀντὶ τῆς προτεινόμενης
ὥρας τῶν θρησκευτικῶν, ἡ ὥρα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς ἴδιας τάξεως.
Ἔτσι τὸ Ὁρολόγιο Πρόγραμμα τοῦ Ἑσπερινοῦ Γυμνασίου διαμορφώνεται
τελικὰ ὡς ἑξῆς:

Θρησκευτικῆ	2	2	2
Φυσικῆ Ἀγωγή	1	1	-

Σύμφωνα μὲ αὐτὰ, τὸ Ὁρολόγιο Πρόγραμμα τοῦ Ἑσπερινοῦ Γυμνα-
σίου διαμορφώνεται ὡς ἑξῆς:

Μαθήματα

	<u>A°</u>	<u>B°</u>	<u>Γ°</u>
Φρησικειϊνιι	2	2	2
Νιια ΕΑΑηνικι	4	4	4
Αρχαια Γραμματεια	4	4	4
Ιςτορικα	3	2	2
Μαθηματικι	4	3	4
Φυςικι	-	3	3
Γεωγραφια	1 1/2	1	1
Σχολ. & Επαγγελμ. Προσανατολ.	-	-	1 Β°
Διτειχετα Δημ. Πολιτεδματος	-	-	1 Α°
Εξενεσ Γλῶσσες	2	2	2
Φυςικι Αγωγι	1	1	-
Βιολογια	1 1/2	-	1
Ανθρωπολογια & Υγιεινι	-	1	-
Τεχνικι	1	1	-
	<u>24</u>	<u>24</u>	<u>24</u>

Σῶςολο

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερησίας διατάξεως Κριτική για το βιβλίο "Οικονομικά Μαθηματικά" από τον κ. Κων/νο Μακρή, κ. Α. Αδαμόπουλος, θέτει υπόψη του Συλλήματος:

- α) την αίτηση του κ. Κων/νου Μακρή που υποβλήθηκε στο ΚΕΜΕ στις 26-1-1977,
- β) την κριτική του κ. Μακρή για το βιβλίο "Οικονομικά Μαθηματικά" του κ. Γρ. Σφακιανού, και
- γ) την εισήγησή του που ακολουθεί:

Τά βιβλία "Οικονομικά Μαθηματικά" του Γ. Σφακιανού και "Στοιχεία Οικονομικών Μαθηματικών" του κ. Μακρή έχουν συσταθεί ως ελεύθερα βοηθήματα για το μάθημα των Οικονομικών Μαθηματικών της Α' τάξεως των Οικονομικών Σχολών σύμφωνα με τη διαταγή ε. 211.22/33/57022/18-8-1976 της Διευθύνσεως Εφαρμογής Προγραμμάτων Μέσης Εκπαίδευσως.

Ο κ. Μακρής κρίνοντας το βιβλίο του Γ. Σφακιανού, υποστηρίζει ότι είναι ανατάλληλο για σχολική χρήση. Σχετικά μ' αυτό παρατηρεί ότι:

- 1.- Οι παρατηρήσεις του κ. Μακρή αναφέρονται κυρίως σε φραστικές ατέλειες που δεν σπανίζουν σε διδακτικό βιβλίο γραμμένο στην καθαρεύουσα, όπως είναι το βιβλίο του Γ. Σφακιανού και σε ανεπαρκή χρήση του μαθηματικού συμβολισμού. Ήλεπε π.χ. τις παρατηρήσεις 2, 3, 10, 12, 13, 14 της κριτικής του κ. Μακρή. Από τις παραλείψεις όμως αυτές δεν προκύπτει η αναταλληλότητα του βιβλίου του Γ. Σφακιανού ως ελεύθερου βοηθήματος.
- 2.- Τά βιβλία του Γ. Σφακιανού και κ. Μακρή εμπίπτουν από την αρμόδια επιτροπή σαν τά καλύτερα από εκείνα που ήταν για κριση, χωρίς αυτό να είχε τη σημασία ότι ήταν απαλλαγμένα από λάθη.
- 3.- Όποσδήποτε το περιεχόμενο της κριτικής του κ. Μακρή περιέχει στοιχεία που θα γαυόν χρήσιμα στην επιτροπή που θα κρίνει τά ελεύθερα βοηθήματα του επόμενου σχολικού έτους.

Προτείνω η κριτική του κ. Μακρή να ληφεί υπόψη από την επιτροπή που θα κρίνει τά ελεύθερα βοηθήματα του επόμενου σχολικού έτους.

Τό Τμήμα, άφού έλαβε ύπόψη:

- 1.- τό περιεχόμενο (α) τής αίτήσεως τοϋ κ. Κ. Μακρή καί (β) τής κριτικής τοϋ κ. Κ. Μακρή γιά τό βιβλίο "Οικονομικά Μαθηματικά" τοϋ Γρ. Λφακιανού,
- 2.- τήν εισήγηση τοϋ κ. Λ. Αδαμόπουλου, Εισηγητοϋ, καί
- 3.- τή συζήτηση ποϋ έγινε,

άποφασίζει νά γνωστοποιήσει στόν κ. Κ. Μακρή, ότι έλαβε γνώση τής κριτικής του γιά τό βιβλίο "Οικονομικά Μαθηματικά" τοϋ Γρ. Λφακιανού.

Μετά από αὐτήν τελεσίτημη ή συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματεὺς

Ζαχαρίας
Δῆμ. Ζαχαφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 18/1977

Σήμερα, 16 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ. το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στην αίθουσα των συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία, από τον τον κ. Νικ. Βαρουχάκη, Σύμβουλο Β' Προεδρεύοντα του Τμήματος, οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σακιδάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσεάς, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φούσικας, Δ. Τομπαζής, Κ. 'Ατσιμάνης, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματεύς του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. 'Αν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α' γιατί ήταν άσθενής, 'Ι. Σκορδής, 'Αλ. Παπαδερός, γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση και Β. Θεοδωραϊδούπουλος, Εισηγητής γιατί βρίσκεται σε άναρρωτική άδεια.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'

Στήν αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. 'Ακολούθως το Τμήμα άρχισε την έξεταση του θέματος της ήμερησιας διατάξεως.

'Ο άρμόδιος διά το θέμα της ήμερησιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για έγκριση" κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' άνακοινώνει στο Τμήμα το πρξεχόμενό έγγράφου άριθμ. Φ. 211.17/4/16307/

12-2-77 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης Ἐπικαιδεύσεως, μέ τό ὅποιο διαβιβάζεται πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεων, πού συγρο-τήθηκε μέ τήν ἀπόφαση ἀριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-77 τοῦ κ. Ἰγούρτου Ἐθνικῆς Παιδείας σχετικά μέ τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἐπέφερε ἡ Ἐπιτροπή στό διδαικτικό βιβλίο Γεωγραφία Β' Λυκείου τοῦ Α. Μάζη. Τό Τμήμα ἀφοῦ θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἔχουν ἐπιφερθεῖ στό παραπάνω βιβλίο, ἐνέκρινε τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς καί ἀποφάσισε ὁμόφωνα νά ἀποσταλεῖ τό βιβλίο αὐτό στήν ἀρμοδία Δ/ση τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ., γιά τίς περαιτέρω ἐνέ-ργειες γιά τήν ἐκδόσή του.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματεὺς,

Ροζακίτου
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 19/1977

Σήμερα, 17 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12.15 μεσημβρινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδεύσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Νικ. Βαρουχάκη, Προεδρεύοντα του Τμήματος, Σύμβουλο Β΄ οί κ.κ. Ί. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, Ήλ. Σπυροπούλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄ Αλ. Παπαδερδής, Ί. Σκορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσας, Δ. Τομπάδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

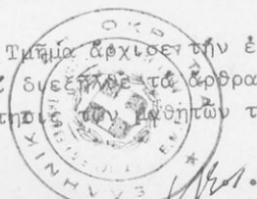
Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Άν. Πόγκαλος, γιατί ήταν άσθενής.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Συνέχεια συζητήσεως για το Σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ σχολικοῦ διδασκτικού έτους, υπηρεσιακῶν βιβλίων, έγγραφῶν, μετεγγραφῶν φοιτήσεως, διαγωγῆς καὶ τιμητικῶν διακρίσεων τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων Μέσης Γενιῆς Έκπαιδεύσεως". Εισηγητῆς κ. Δημ. Σακιάς, Σύμβουλος Β΄

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Άκολούθως τὸ Τμήμα ἀρχίζει τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ δινεῖται τὰ ἄρθρα 20, 21, 22, 23 τοῦ ἀναφέρονται στὸ κεφάλαιο "Φοιτητῶν τῶν μαθητῶν τοῦ παραπάνω Σχεδίου Π. Δ/τος".

Μετά τή σχετική είσήγηση τοῦ κ. Σακινᾶ, ὁ κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β' παρατήρησε κατά τή συζήτηση τὰ ἐξῆς:

“Ὅλα τὰ ἄρθρα περὶ ἀπουσιῶν:

- α) δημιουργοῦν τή δυνατότητα οἱ μαθητές νά ἀπουσιάζουν ἀπό 2 καί 3 πρωτεύοντα μαθήματα ὅλο τό χρόνο, χωρίς νά ἔχει ὁ καθηγητής τή δυνατότητα νά πῶς ἰδεῖ καί νά τοῦς βαθμολογήσει καί
- β) διανοίγουν πλατιά καί ἀνετη λεωφόρο πρὸς τὰ φροντιστήρια γιά ὅλους τοῦς μαθητές.

Μέ τό αὐτό πνεῦμα ἀνέπτυξαν τίς ἀπόψεις τους καί τὰ λοιπά μέλη τοῦ ΚΕΜΕ συμφωνοῦντες κατά βάση μέ τόν εἰσηγητή. Εἰδιότε-
ρα ὁ κ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β' τάσσεται ὑπέρ τῆς καταχωρίσεως τῶν ἀπουσιῶν κατά μάθημα.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας
Δημ. Ζαραφωνίτου
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 20/1977

Σήμερα, 18 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Ήνικαιδεύσεως συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, άφου προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. Νικ. Βαρουχάκη, Προεδρεύοντα του Τμήματος, Σύμβουλο Β΄ οί κ.κ. ΄Ι. Άρβανίτης, Φ. Βΐρος, Δημ. Σακκιάς, ΄Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσάς, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, ΄Αλ. Παπαδερδς, ΄Ι. Σιοροδής, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσας, Δημ. Τομαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Γραμματεΐς του Τμήματος Δημ. Ζαραφονίτου με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ό κ. Άν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α΄; Πρόεδρος του Τμήματος, γιατί ήταν άσθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Γλώσσα έλευθερων βοηθημάτων που θα υποβληθοΐν για έγκριση για τό σχολ. έτος 1977-78. Εισηγητής κ. Φ. Βΐρος, Σύμβουλος Β΄
- ΘΕΜΑ 2ο - Τελική διαμόρφωση εισηγ. έπιθέσεως του ώρολογίου προγράμματος. Εισηγητής κ. Φ. Βΐρος, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 3ο - Συνέχεια συζητήσεως έπι του Σχ. Νόμου Π. Δ/τος ΄Περΐ σχολιου διδακτιου έτους, ύπηρεσιαιών βιβλίων, έγγραφων, μετεγγραφων φοιτήσεως, διαγωγής και τιμητιαιών διακρίσεων των μαθητων των σχολειων Μέσης Γεν. ΄Ηνικαιδεύσεως. Εισηγητής κ. Δημ. Σακκιάς.

Στην άρχή τής συνεδρίασης άφου διαπιστώθηκε άπαρτία διαβάσθη

και επιυρωδθημε το πρακτικό τής προηγουμένης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια, το Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων τής ημερησίας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το 1ο θέμα εισηγήτης κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β΄ θέτει υπόψη του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. Φ. 211.25/1/10272/29-2-77 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και επεξηγεί ότι στο ίδιο έγγραφο υπάρχουν δύο έρωτήματα:

- α.- Γλωσσική μορφή των ελευθερων βοηθημάτων που θά γίνουν δεκτά για κριση-συσταση για το σχ. έτος 1977-78, και
- β.- Για ποιά μαθήματα προβλέπεται, ότι θά υπάρξει ανάγκη για εξιριση ελευθερων βοηθημάτων.

Στή συνέχεια εισηγείται τά αντίστοιχα:

- α.- Σύμφωνα μέ επιταγή του Νόμου 309/1976, άρθ. 2 και επειδή προγραμματίζεται όλα τά βιβλία του ΟΕΔΒ νά είναι σε γλώσσα δημοτική για το σχ. έτος 1977-78 αυτονόητα προκύπτει ότι τήν ίδια γλωσσική μορφή πρέπει νά έχουν όλα τά βοηθήματα που θά υποβληθούν για κριση-συσταση.
- β.- Από τή διερεύνηση που έκανα, σημείωσα ότι θά παραστεϊ άμέγνη νά συστήσουμε και ελευθερα βοηθήματα για τά παρακάτω μαθήματα:
 - 1.- Φυσική & Χημεία για τά Πρακτικά Τμήματα του Λυκείου.
 - 2.- Μουσική (για τίς τάξεις α΄, β΄, γ΄ γυμνασίου και α΄ λυκείου).
 - 3.- Ολικοκυριακά για τίς τάξεις του γυμνασίου.
 - 4.- Ολιονομικά (Έμπορικά, Λογιστικά, Ολιονομικά, Νομικά, Ολιον. Μαθηματικά) για τά Ολιονομικά Λύκεια.
 - 5.- Άγγλικά-Γαλλικά για το γυμνάσιο και το λύκειο.

Μόνο για τή περίπτωση, που δέν θά υπάρχει για κάποιο μάθημα βιβλίο γραμμένο στη δημοτική, είναι πιθανό νά προκύψει το ένδεχόμενο νά κριθεϊ άλλο βιβλίο γραμμένο σε απλή καθαρεύουσα· τέτοιο ένδεχόμενο δέν προβλέπεται καθόσον είμαστε σε θέση νά γνωρίζουμε.

Το Τμήμα άφου έλαβε υπόψη (α) το έγγραφο αριθμ. Φ. 211.25/1/10272/29-1-77 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, (β) τήν εισήγηση του

κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β' και (γ) τή συζήτηση που έπακολούθησε

άποφαίνεται όμόφωνα

- 1.- Γλώσσα των ελεύθερων βοηθημάτων που θα ύποβληθούν για έγκριση για τó σχ. έτος 1977-78 πρέπει να είναι ή Νεοελληνική, έπειδή έγκριση βιβλίων με άλλη γλωσσική μορφή είναι αντίθετη πρός τήν έπιταγή του Νόμου 309/76.
- 2.- θα παραστέϊ ανάγκη, σύμφωνα με τά σημερινά δεδομένα, να έγκριθούν έλεύθερα βοηθήματα για τά μαθήματα:
 - 1.- Φυσική & Χημεία γιά τά Πρακτικά Τμήματα του Λυκείου.
 - 2.- Μουσική για τίς τάξεις α', β', γ' γυμνασίου και α' λυκείου.
 - 3.- Οίκοκυριακά για τίς τάξεις του γυμνασίου .
 - 4.- Οίκονομικά (Έμπορικά, Λογιστικά, Οίκονομικά, Νομικά, Οίκον. Μαθηματικά) για τά Οίκονομικά Δύτεια.
 - 5.- Άγγλικά - Γαλλικά για τó γυμνάσιο και τó λύκειο.

Ο άρμόδιος για τó δέυτερο θέμα τής ήμερησίας διατάξεως, είσηγητής κ. Φ. Βάρος, Σύμβουλος Β' λέγει τά εξής: Είναι χρήσιμο να συνοδεύσουμε τά ώρολόγια προγράμματα με ένα είσηγητικό σημείωμα και κάποιες διευκρινιστικές παρατηρήσεις, ώστε οί παραλήπτες να μπορούν άνετα να παρακολουθήσουν τά άριθμητικά δεδομένα, που διαφορετικά είναι από τή φύση της δυσνόητα. Θέτω ύπόψη σας τά συνημμένα κείμενα ως είσηγητικό σημείωμα και διευκρινιστικές παρατηρήσεις" και προσθέτω ότι, οσα γράφονται έδω είναι στήν πραγματικότητα σιέψεις που περιλαμβάνονται σέ προηγούμενες πράξεις μας, άρα τώρα πρόκειται μόνο για έπιύρωση προγενέστερων συζητήσεών μας.

Τό Τμήμα όμόφωνα έπιύρωσε τά προτεινόμενα δύο κείμενα: "Είσηγητικό Σημείωμα και Διευκρινιστικές Παρατηρήσεις" για τά σχέδια των Ώρολογίων Προγραμμάτων του Γυμνασίου.

Η συζήτηση για τó τρίτο θέμα τής ήμερησίας διατάξεως άναβλήθη-νε για τήν επόμενη συνεδρίαση του Τμήματος.

Τό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Ο Πρόεδρος,
Κ. Βάρου

Η Γραμματέας,
Δήμη. Ζαχαρωάντου

ΠΡΑΞΗ 21/1977

Σήμερα, 19 Φεβρουαρίου, ημέρα Σάββατο και ώρα 8.30 πρωΐνῃ, τὸ Τμήμα Μέσης Ἑκπαίδευσεως τοῦ Κέντρου Ἑκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αὐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Ἀθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν συμφωνεῖ μετὰ τῆ νόμιμη διαδικασίᾳ ἀπὸ τὸν κ. Νικ. Βάρουχάμη, Προεδρευόντα τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Β*, οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῆρος, Δ. Σακινῆς, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β*, ὁ κ. Ἰ. Σιορδιλῆς, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φοβσῆς, Δ. Τομαζῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos, Εἰσηγητὲς καθὼς καὶ ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δημητρά Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια μετὰ βαθμὸ βο.

Δὲν ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση οἱ κ.κ. Ἀν. Πάγκαλος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, Σύμβουλος Α* γιατί ἦταν σὲ ἀναρρωτικὴ ἀδεία, Ἀλ. Παπαδερδὸς, Εἰδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, γιατί ἦταν ἀπασχολημένος σὲ ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Συνέχεια συζητήσεως γιὰ τὸ Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ Σχολικοῦ διδασκτικοῦ ἔτους, ὑπηρεσιακῶν βιβλίων, ἐγγραφῶν, μετεγγραφῶν φοιτήσεως, διαγωγῆς καὶ τιμητικῶν διακρίσεων τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων Μέσης Γενικῆς Ἑκπαίδευσεως", Εἰσηγητὴς κ. Δημ. Σακινῆς, Σύμβουλος Β*.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα δὲν ἀσχολήθηκε μετὰ τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως, διότι ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, ὁ ὁποῖος καὶ παρῆσθη σ' αὐτὴ τὴ συνεδρίαση τοῦ Τμήματος ἐνημέρωσε τὰ μέλη γιὰ τὴ

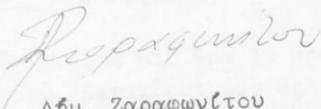
συζητήσεις που είχε με τον ⁰έκπαιπτο της Διεθνούς Τραπέζης κ. Γερμανάκο για θέματα παιδείας.

Στό σημεῖο αυτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΕΥΣΗ
Ν. ΒΑΡΟΥΧΑΙΔΗΣ

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 22/1977

Σήμερα, 22 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 11 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσης του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, Ηλ. Σπυροπούλος, Νι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Άλ. Παπαδερδς, Ι. Σιορδύλης, Είδινοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φουσιας, Δημ. Τομααίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακοπούλος, Λ. Άδαμοπούλος, Στ. Παπασημαδοπούλος, Είσηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 60.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

"Συνέχεια συζητήσεως για το Σχέδιο Π. Δΐτος "Περὶ σχολικοῦ διδακτικοῦ ἔτους, ὑπηρεσιακῶν βιβλίων, ἔγγραφων, μετεγγραφῶν φοιτήσεως, διαγωγῆς καὶ τιμητικῶν διακρίσεων τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων Μέσης Γεν. Ἐκπαιδευσεως". Είσηγητής κ. Δημ. Σακιάς, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Ἐπὶ τὸν τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως, καὶ διεξήλθε τὰ ἄρθρα 18 ἕως καὶ 22 τοῦ ἀνωτέρω Σχεδίου Πρ.

Δ/τας.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ο Πρόεδρος

Άν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δημ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 23/1977

Σήμερα, 23 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.30 π.μ. το Τμήμα Μέσης 'Επιπαιδεύσεως του Κέντρου 'Επιπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Παυ-χάρους 2 - 'Αθήνα).

Ήλθαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αλέξ. Καρανιτσά, Πρόεδρο του Κ.Κ.Μ.Ε., οι κ.κ. 'Αν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος του Τμήματος, 'Ι. 'Αρβανίτης, Κτι. Παρουχάκης, Φ. Βώρος, Δημ. Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυρόπου-λος, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σπορολάης, 'Αλ. Παπαερός, Ειδικόί Σύμβουλοι του Κ.Κ.Μ.Ε., Κ. Φούσικας, Δημ. Τομαζής, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Κα-τοιμάνης, Διευθυντής, καθώς και ή γραμματέας του Τμήματος Είμ. Ζαρα-φωλίτου με βαθμό 60.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Καθορισμός αριθμού καθηγητών Μέσης 'Επιπαιδεύσεως, κατά κλάδους, που θά κληθούν στο "Κέντρον Ταχυρρύθμου 'Επι-παιδεύσεως" της Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. και διάρκεια επιπαιδεύσεώς τους. Εισηγητής κ. 'Αλέξ. Καρανιτσάς, Σύμβουλος Α', Πρόε-δρος του Κ.Κ.Μ.Ε.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπής για 'Εγκριση. Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάσθηκε

και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Θ Ε Μ Δ/Γ Καθορισμός αριθμού καθηγητών Μέσης 'Ενπαιδεύσεως, κατά κλάδους, που θα κληθούν στο Κέντρο Ταχυρρύθμου 'Ενπαι-
δεύσεως" της ΣΕΑΜΕ και διάρκεια 'Ενπαιδεύσεώς τους

Κατά τη συζήτηση του θέματος αυτού προσήλθε ο Πρόεδρος του ΚΕΜΕ κ. Καρανιόλας, ο όποιος εισηγούμενος είπε τα εξής:

'Ο κ. 'Υπουργός Παιδείας με έγγραφό του αριθμ. πρωτ. Φ.500/18698/19-2-1977 ζητεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3, παρ. 2 του Π.Δ. 139/11-2-1977 (ΦΕΚ 45/16-2-1977) να όρίσουμε:

α) τον αριθμό των καθηγητών Μέσης 'Ενπαιδεύσεως, κατά κλάδους, που θα κληθούν για 'Ενπαιδευση στο Κέντρο Ταχυρρύθμου 'Ενπαιδεύσεως" της ΣΕΑΜΕ, και

β) τη διάρκεια 'Ενπαιδεύσεώς τους μέσα στα όρια της παραγρ. 3 του άρθρου 1, του ίδιου Π. Δ/τος. Όμως για να καταλήξουμε σε απόφαση σχετικά με τα δύο αυτά έρωτήματα κρίνω σκόπιμο να κατατοπίσω το Τμήμα σε κάποιες ενέργειες τις διοικήσεως και να υπενθυμίσω άλλες του ΚΕΜΕ.

"Όπως γνωρίζετε, κατά το β' δεκαήμερο του περασμένου Δεκεμβρίου είχε υποβληθεί στην 'Ολομέλεια σχέδιο Π. Δ/τος για την οργάνωση και λειτουργία στο ΚΕΜΕ Σχολής 'Επιμορφώσεως λειτουργών Μέσης 'Ενπαιδεύσεως. Ενώθς μετά τη γνωμοδότηση της 'Ολομέλειας και την υπογραφή του Δ/τος, το 'Υπουργείο όρισε ότι η ΣΕΑΜΕ θα λειτουργήσει, κατά την πρώτη 'Εφαρμογή του Προεδρικού αυτού Δ/τος, κατά τά α', β', και γ' τρίμηνα του ημερολογιακού έτους 1977. 'Υστερα από την απόφαση αυτή ο κ. 'Υφυπουργός Παιδείας απέστειλε στις Γενικές 'Επιθεωρήσεις τηλεγραφική διαταγή με αριθμ. Φ. 547.1/149205/17-12-1976, με την όποια:

α) κληθόντε προς φοίτηση τούς 27 επιλαχόντες στο διαγωνισμό για το Δ.Α.Ε. τού έτους 1976, και

β) να δοθεί το δικαίωμα σε καθηγητές, ειδικότητας φιλολόγων, φυ-

αικιστῶν καὶ μαθηματικῶν, νὰ υποβέβουν αἴτηση γιὰ νὰ συμπληρωθοῦν ὅ-
στερα ἀπὸ ἐπιλογή, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ ὑπο δημοσίευση Π.
4/τος, 37 ἀριθμ. θέσεις, ὥστε συνολικῶς νὰ φοιτήσουν στὴ ΣΕΑΜΕ 64
καθηγητῆς.

Παρά τὸ γεγονός ὅτι πολλοὶ καθηγητῆς πληροφορήθηκαν τὸ περιε-
χόμενο τῆς ὑπουργικῆς διαταγῆς μετὰ τὴν ἐπινοή τῆς προεδρείας γιὰ
ὑποβολή αἰτήσεως, ἡ ὑποδοχή ποὺ εἶχε ἡ ὑπουργικὴ προκήρυξη ἦταν πο-
λὸ ἐνθαρρυντικὴ. Γιὰ τὶς 37 θέσεις ὑποβλήθηκαν 500 περίπου αἰτήσεις.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐπιθυμία τῶν καθηγητῶν μας γιὰ πλουτισμὸ καὶ
ἀνανέωση τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ παιδαγωγικοῦ τους ἐξοπλισμοῦ, μῆς ὑπο-
χρέωσε νὰ προσπαθήσουμε νὰ τὴν ἱκανοποιήσουμε. Συγκεκριμένα, ὀδηγη-
θήκαμε στὴν ἀπόφαση, σὲ ὅρους, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ὑπέβησαν αἴτηση γιὰ τὴ
θήκη ἐπιμόρφωση, καὶ ὑπηρετοῦν σὲ σχολεῖα τῆς Ἀττικῆς, νὰ ἀποστεί-
λουμε τὴν ἐγκυκλιῖδ' μας ἀριθμ. 130/15-1-1977, μὲ τὴν ὁποία τοὺς καλού-
σαμε νὰ μῆς δηλώσουν ἂν ἐπιθυμοῦν νὰ παρακολουθήσουν ταχύρρυθμὴ ἐπι-
μόρφωση, διάρκειας ὀcho μηνῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ σ.ω καὶ
μέριμνῶς τὸ διδακτικὸ τους ἔργο. Καὶ γιὰ νὰ συναγάγουμε τὰ συμπερά-
σματα ποὺ θὰ μῆς βοηθήσουν νὰ εἰσηγηθῶμε σχετικῶς στὸν κ. Ὑπουργὸ
Παιδείας τοὺς παρακαλέσαμε νὰ συμπληρώσουν εἰδικὸ ἐρωτηματολόγιο.

Καὶ βρισκόμαστε στὴν πολὺ εὐχάριστη θέση νὰ πληροφορήσουμε
τὸν κ. Ὑπουργὸ πὸς 138 καθηγητῆς (103 φιλόλογοι, 20 μαθηματικοὶ καὶ
15 φυσικοὶ) δέχονται τοὺς ὅρους ποὺ περιεῖχε ἡ ἐγκυκλιῖδ' μας, νὰ πα-
ρακολουθήσουν δηλαδὴ ἐπὶ ὀcho μῆνες, τρεῖς φορές τὴν ἐβδομάδα, ἐπὶ
τρεῖς ὄρες τὴν ἡμέρα, ἐπιμορφωτικὰ μαθήματα, ἐκτελόντας συγχρόνως τὸ
διδακτικὸ τους ἔργο.

Ἀπὸ τοὺς 138 αὐτοὺς καθηγητῆς, 51 (38 φιλόλογοι, 9 μαθημα-
τικοὶ καὶ 4 φυσικοὶ) ὑπηρετοῦν σὲ σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦν τὴ Δευτέ-
ρα, Τρίτη καὶ Τετάρτη τὸ πρωὶ καὶ τὶς ὑπόλοιπες ἡμέρες τὸ ἀπόγευμα
καὶ ἐπομένως εἶναι ἐλεύθεροι τὰ ἀπογεύματα τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν
τῆς ἐβδομάδας, (Δευτέρας - Τρίτης καὶ Τετάρτης), 33 (25 φιλόλογοι,
4 μαθηματικοὶ καὶ 4 φυσικοὶ) ὑπηρετοῦν σὲ σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦν
κατὰ τρόπο ἀντίστροφο καὶ ἐπομένως εἶναι ἐλεύθεροι τὰ ἀπογεύματα τῶν
τριῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος (Πέμπτης - Ἑξακαιστῆς καὶ Σαβ-
βάτου), 39 (27 φιλόλογοι, 5 μαθηματικοὶ καὶ 5 φυσικοὶ) ὑπηρετοῦν σὲ
σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦν μόνο τὸ πρωὶ καὶ ἐπομένως εἶναι ἐλεύθεροι

Όλα τα απογεύματα και τέλος άλλοι 15 υπηρετούν σε σχολεία που λειτουργούν μόνο το απόγευμα και επομένως είναι ελεύθεροι μόνο το πρωί. Προσθέτω λοιπόν, συνεχίζει ο κ. Πρόεδρος, ότι το Π. Δ/μα που προβλέπει τη δημιουργία στη ΣΕΑΜΕ Κέντρου Ταχυρρόμου * Επιμορφώσεως δημοσιεύθηκε μόλις στις 16-2-1977 και επομένως δεν είναι δυνατή η δημιουργία δύο, διμήνου διαρκείας, επιμορφωτικών κέντρων, το ένα στο δέμηνο Φεβρουαρίου - Μαρτίου και το άλλο στο δέμηνο Μαΐου - Ιουνίου, όπως είχαμε προγραμματίσει με την εγκύκλιο με αριθμ. 130/15-1-1977, για την όποιαμίλησα προηγουμένως, παρά μόνο ενός Κέντρου για το δέμηνο από 21 Μαρτίου έως το τέλος Μαΐου.

"Υστερα από τα όσα εξέθεσε ο κ. Πρόεδρος, σχετικά με το θέμα που συζητείται προτείνεται εις το Τμήμα να εισηγηθεί στον κ. Υπουργό παιδείας:

α) να δημιουργηθεί ένα κέντρο Ταχυρρόμου * Επιμορφώσεως, το όποιο να λειτουργήσει κατά το διάστημα από 21 Μαρτίου έως το τέλος Μαΐου, ώστε να καλύψει 8 εβδομάδες και ειδικότερα 72 διδακτικές ώρες,

β) για να επιμορφωθεί όσο γίνεται μεγαλύτερος αριθμός καθηγητών, να κληθούν οι 39 καθηγητές που είναι ελεύθεροι όλα τα απογεύματα και οι 51 άλλοι καθηγητές που είναι ελεύθεροι τα απογεύματα της Δευτέρας, Τρίτης και Τετάρτης, δηλαδή συνολικά 90 καθηγητές (67 φιλόλογοι, 14 μαθηματικοί και 9 φυσικοί) και

γ) το Κέντρο της Ταχυρρόμης αυτής επιμορφώσεως να λειτουργήσει τη Δευτέρα, Τρίτη και Τετάρτη από τις 5 έως τις 8 μ.μ. στο Γ' γυμνάσιο Αρρένων, Παναγής Κυριακούς 12, Αμπελόκηποι.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη την παραπάνω έμπεριστατωμένη εισηγήση του Προέδρου του ΚΕΜΕ κ. Καρουνίδα και τη σχετική συζήτηση που έπαιολούθησε

Γ ν ω μ ο δ ο τ ε τ

α) να λειτουργήσει "Κέντρο Ταχυρρόμου * Επιμορφώσεως" της ΣΕΑΜΕ από 21 Μαρτίου έως το τέλος Μαΐου στο Γ γυμνάσιο Αρρένων * Αθηνών.

β) να κληθούν να φοιτήσουν σ' αυτό 67 φιλόλογοι, 14 μαθηματικοί

και 9 φυσικοί, συνολικά 90, από εκείνους που ένυπόγραφα έχουν δη-
λώσει ότι επιθυμούν να παρακολουθήσουν τά σχετικά επιμορφωτικά μα-
θήματα παράλληλα με την άσκηση του διδασκτικού τους έργου.

γ) Τά μαθήματα να γίνονται κατά τά απογεύματα της Δευτέρας,
Τρίτης και Τετάρτης από τις 5½ έως τις 8¼ μ.μ.

δ) Νά διαταχθούν οι κατάλληλοι και έπαριετς χῆροι για τούς
καθηγητές που θά επιμορφωθούν και τούς διδάσκοντες στο I γυμνάσιο
ἀφρένων Ἀθηνῶν, Πανεσγῆ Κυριακοῦ 12, Ἀγέλοδιηποι.

Ὁ ἀρμόδιος για τό δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Δια-
βίβαση πράξεων Ἐπιτροπῆς για ἔγχιση", εἰσηγητής κ. Ἡλ. Σπυρό-
πουλος, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήματος:

1.- Τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.17/8/18862/19-2-1977 τῆς Διευθύνσεως

Εφαρμογής Προγραμμάτων και Μελετών της Επιθεώρησης με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για έγκριση πράξη της Επιτροπής κοδ. συγροτήθηκε με απόφαση αριθμ. Φ. 211.13/4/12889/5-2-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας και η όποια αναφέρεται στη διδραση, βελτίωση και μεταβολή των διδακτικών βιβλίων:

- α) Ίσορρότους Παναγυριτικός της Α΄ Λυκείου
- β) Άγωγή του Πολίτου της Γ΄ Γυμνασίου
- γ) Ίστορία (Κ. Καλοκαίρινο) της Β΄ Λυκείου
- δ) Νεοελληνικά Άναγνώσματα της Α΄ Λυκείου
- ε) Νεοελληνικά Άναγνώσματα της Β΄ Λυκείου
- στ) Νεοελληνικά Άναγνώσματα της Γ΄ Λυκείου και

2.- Το έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/7/188861/19-2-1977 της Διευθύνσεως Εφαρμογής Προγραμμάτων και Μελετών της Επιθεώρησης με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για έγκριση, πράξη της Επιτροπής κοδ. συγροτήθηκε με απόφαση αριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-1977, τροποποιήθηκε με μεταγενέστερη απόφαση αριθμ. Φ. 211.13/4/12889/5-2-1977 και συμπληρώθηκε με την απόφαση αριθμ. Φ. 211.13/6/15345/12-1-1977 του Υπουργού Παιδείας και η όποια αναφέρεται στη διδραση, βελτίωση και μεταβολή των διδακτικών βιβλίων:

- α) Στοιχεία Φιλοσοφίας, Γ΄ Λυκείου
- β) Άυθολόγιον Φιλοσοφικών Κειμένων, Γ΄ Λυκείου
- γ) Τι πρέπει να γνωρίζει ο Πολίτης, Γ΄ Λυκείου

Τό Τμήμα αφού θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές των παραπάνω βιβλίων, εγκρίνει να άποσταλούν αυτά στην άρμόδια Διεύθυνση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για τίς περαιτέρω ενέργειες.

Μετά από αυτά τελετήστηκε ή συνεδρίαση.

Η Γραμματέας
Δήμ. Ζαχαριάντου

Ο αρμόδιος για το 2ο θέμα της ήμερησιας διατάξεως "Αποστολή αποφάσεως Δημ. Συμβουλίου 'Υμηττού περί παιδείας" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυριδούλος, Σύμβουλος Β' ένημερώνει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος για τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως ἀριθμ. 15/1977 τοῦ Δημ. Συμβουλίου περί Παιδείας καὶ κατόπιν εισηγεῖται τὰ ἑξῆς:

1.- Ἡ κατάργησις γραπτῶν ἐξετάσεων περιόδου Φεβρουαρίου ἀποτελεῖ μέρος τῆς γενικότερης προσπάθειας για ἐκσυγχρονισμό καὶ ὑψηλότερη ἀπόδοσις τοῦ διδασκτικοῦ ἔργου τοῦ Σχολείου. Μαθητὲς, γονεῖς καὶ κηδεμόνες καὶ καθηγητὲς δὲν ἔπαυαν νὰ δυσαναχετοῦν για τὴ διατήρησιν τῶν ἐπιβαλλόμενων τῆν ψυχικῆ, πνευματικῆ καὶ βιολογικῆ κώπωση τῶν μαθητῶν ἀπὸ τῆν ἐντατικῆν προσπάθειαν καὶ τῆν ἀγωνίαν, τῆ διαταραχῆ τῶν σχέσεων διδασκόντων-διδασκόμενων καὶ τῆν προσωρινῆ ἀποδιοργάνωση τῆς λειτουργίας τῶν Σχολείων, ἰδιαίτερα τῶν πολυαριθμῶν καὶ αὐτῶν ποῦ συστεγάζονται. Ἐντός ἀπὸ αὐτὰ, εἶχαμε κἀθε χρόνο ἀπάθεια 15-20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πιδ γόνιμης τοῦ διδασκτικοῦ ἔργου, με δυσμενῆ ἀποτελέσματα για τῆν παιδευτικῆν ἔργασίαν τοῦ Σχολείου. Ἐξῆλλου με τῆν ἀπόλυτη ἱκανοποίηση τοῦ αἰτήματός σας ἀριθμ. 6, ὅπως ἤδη ρυθμίσθημε τὸ θέμα τῶν διμήμων διαγωνισμῶν τῶν με πρόσφατη Ὑπουργικῆ ἀπόφασις, θεραπεύονται οἱ τυχόν ἀρνητικὲς ἐπιπτώσεις τῆς καταργήσεως τῶν ἐξετάσεων τοῦ Φεβρουαρίου.

2.- Ὅπως δηλώθημε πειστικῶτα στὴν εισηγητικῆν ἔκθεσις τοῦ Ν. 309/76 καὶ ἀναπτύχθημε στὴ Βουλὴ κατὰ τῆς συζητήσεως τοῦ Νόμου αὐτοῦ, τὸ αἰτημὰ σας ἀριθμ. 4α δὲν εἶναι δυνατὸ, για ἀντιειμενικῶς λόγους νὰ ἱκανοποιηθεῖ πρὶν ἐξασφαλισθοῦν οἱ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις για τῆν ἐφαρμογὴ του. Ἐξῆλλου ἡ σχετικῆ διατάξις τοῦ Συντάγματος, για τοὺς ἴδιους λόγους, καθόρισε τῶς τελικῆ προθεσμία ἐφαρμογῆς τῆς 9χρονης ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως (ποῦ θὰ συμπαρασύρει τῆς εἰσαγωγικῆς ἐξετάσεως ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ στὸ Γυμνάσιον, ποῦ ἤδη εἶναι ἐπιεικέστατες) τὸ σχ. ἔτος 1980-81.

3.- Σχετικὰ με τὸ αἰτημὰ σας ἀριθμ. 4β ἔχουμε νὰ σημειώσουμε τὰ ἑξῆς:

Οἱ εἰσιτήριες ἐξετάσεις για τὰ Λύκεια δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθοῦν γιατὶ ἀποτελοῦν μέρος ἐνός συνόλου, ποῦ ο' αὐτὸ στηρίζονται οἱ ἑπόμενες για τῆν οὐσιαστικῆ βελτίωση τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας πραγμάτων. Τὸ ὄργανο αὐτὸ εἶναι ἡ ριζικῆ ἀναδιοργάνωση τῆς παιδείας ποῦ θεσμοθετήθημε με τὸ Ν. 309/76 καὶ ποῦ συνάντησε τῆ γενικῆ, σχε-

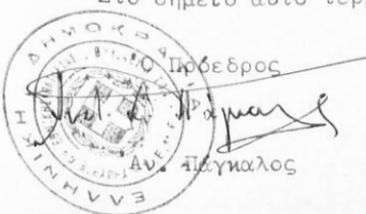
δόν, επίδοιμασθα όλων τών νομμάτων πού άντιπροσωπεύονται στη Βουλή. Λοιπόν, για να άποδώσει ή άναδιοργάνωση αυτή, πρέπει τά νέα μέτρα να έφαρμοσθούν έγκαιρα και στο σύνολό τους, σύμφωνα με τό χρονοδιάγραμμα πού ύστερα από πολύπλευρη μελέτη καταρτίστηκε. Η παράλειψη ή ή άναβολή έφαρμογής ενός μέτρου έκμηδενίζει τίσ ευεργετικές συνέπειες του συνόλου τής εκπαιδευτικής άλλαγής. Έξάλλου με τό Νόμο "Περí όργανώσεως και διοικήσεως" τής Τεχνικής και Έπαγγελματικής Έκπαιδύσεως" πού ψηφίζεται αύτές τίσ ήμέρες στη Βουλή, θά ίδρυθεί ίκανοποιητικός άριθμός Έπαγγ.-Τεχν. Λυκείου σε έλη τη χώρα, στα όποια και θά είσαχθούη οί μαθητές πού προτιμούν τήν κατεύθυνση αυτή.

Πιστεύουμε ότι ή Πολιτεία με τήν προσεκτική μελέτη και τήν έγκαιρη άναδιοκνωση ενός εύελικτου, έπιεινούς και άπλού συστήματος είσιτηρίων έξετάσεων, όπως και με τίσ προσπάθειες πού καταβάλλονται ώστε οί μαθητές τής Γ' Γυμνασίου να προσέλθουν όσο τό δυνατόν πιο καλά προετοιμασμένοι στις έξετάσεις, χωρίς να ύπάρχει άνάγκη να καταφύγουν στα φροντιστήρια ή στις άλλες μορφές παραπαιδείας, έκμηδενίζονται οί άρνητικές έπιπτώσεις πού ένδεχομένως θά είχαν τά νέα μέτρα.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη τό περιεχόμενο (α) τής άποφάσεως άριθμ. 15/1977 του Δημ. Συμβουλίου Έμμηττού, (β) τής είσήγησεως του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου, Συμβούλου Β' και (γ) τή συζήτηση πού έγινε πάνω σ' αυτό τό θέμα, άποφαίνεται κατά πλειοψηφία:

Αποδέχεται τήν είσήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου, Συμβούλου Β' ως έχει, μειοψηφούντος του κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β' πού διατηρεί τίσ έπιφυλάξεις του για τά σημεία ένείνα πού είναι διάφορα από προγενέστερες είσηγήσεις του, (π.χ. άριθμός και τρόπος διεξαγωγής προχειρών διαγωνισμάτων) για λόγους συνέπειας.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Η Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΞΕΩΣ 25/1977

Σήμερα, 26 Φεβρουαρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9.30 πρω-
ινή, τό Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδευσεως του Κέντρου 'Ενπαιδευτιών Μελε-
τών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του
(Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τή
νόμιμη διαδικασία από τον κ. Ν. Βαρουχάνη, Προεδρεύοντα του Τμήμα-
τος, Σύμβουλο Β', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δημ. Σαυιάς,
Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φού-
σιας, Δημ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Α-
δαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας
του Τμήματος Δ'ημ. Ζαραφωνίτου μέ βαθμό 6ο.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ό κ. 'Αν. Πάγιαλος, Πρόεδρος
του Τμήματος, Σύμβουλος Α', γιατί ήταν άπασχολημένος σέ άλλη ύπηρε-
σιακή ύποχρέωση.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

'Ολοκλήρωσις τής συζητήσεως για τό Σχέδιο Η. Δ/τος "Περί σχο-
λικού διδακτικού έτους, υπηρεσιακών βιβλίων, έγγραφών, μετεγγραφών
φοιτήσεως, διαγωγής και τιμητικών διακρίσεων των μαθητών των σχο-
λείων Μέσης Γενικής 'Ενπαιδευσεως". Εισηγητής κ. Δημ. Σαυιάς, Σύμ-
βουλος Β'.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε
και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν
άρχισε ή έπεξεργασία τής τελικής διαμορφώσεως των προτάσεων του Τμή-
ματος για τό συζητούμενο Σχ. Η. Δ/τος.

Τό Τμήμα αφού έλαβε

- α) τό Έγγραφο Αριθμ. 9776/28-1-1977 τοῦ κ. Υπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας μέ τό ὅποιο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ τό παραπάνω Σχέδιο Π. Δ/τος γιά γνωμοδότηση,
- β) τήν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/1975 σύμφωνα μέ τήν ὅποια τό ΚΕΜΕ εἶναι ἀρμόδιο νά γνωμοδοτήσει,
- γ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δημ. Σακκά, Συμβούλου Β',
- δ) τίς συζητήσεις πού ἔγιναν στίς πρηνόμηνες συνεδριάσεις: Πράξεις (14/9-2-1977, 15/10-2-1977, 16/14-2-1977, 22/22-2-1977, 24/25-2-1977), καί
- ε) τίς τελικές παρατηρήσεις καί προτάσεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος.

γνωμοδοτεῖ τά ἀκόλουθα

Κεφ. Α. - Σχολικό καί διδακτικό ἔτος καί διάρθρωσή τους

Ἄρθρο 1 - Σχολικό καί διδακτικό ἔτος

Ἡ παρ. 4 τοῦ ἄρθρου νά διατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς:

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων διεξάγεται κατά τās ἀκολουθοῦσες διδακτικές περιόδους καλουμένης τρίμηνα:

- α) Πρῶτον τρίμηνον ἀρχόμενον τήν 21 Σεπτεμβρίου καί λήγον τήν 10ην Δεκεμβρίου.
- β) Δεύτερον τρίμηνον ἀρχόμενον τήν 11ην Δεκεμβρίου καί λήγον τήν 15ην Μαρτίου.
- γ) Τρίτον τρίμηνον ἀρχόμενον τήν 16ην Μαρτίου καί λήγον τήν 31ην Μαΐου".

Τό Τμήμα προτείνει αὐτή τή μεταβολή, γιά νά εἶναι οἱ διδακτικές περιόδοι (τρίμηνα) κατά τό δυνατόν σύμμετρος σέ διάρκεια διδακτικῆς ἐργασίας.

Ἄρθρο 2 - Διακοπές - ἄργιες

Τό Τμήμα εἰσηγεῖται οἱ διακοπές τῶν Χριστουγέννων νά διαρκοῦν ἀπό τίς 24 Δεκεμβρίου μέχρι καί τῆς 6ης Ἰανουαρίου ἀντί τῆς 7ης Ἰανουαρίου πού προβλέπει τό Σχέδιο τοῦ Π. Δ/τος (ἐδάφιο α τῆς παρ. 1), γιατί οἱ ἑορτές τῶν Χριστουγέννων οὐσιαστικά λήγουν στίς 6 Ἰανουα-

ρλου. Στις 7 'Ιανουαρίου, όλοι εργάζονται και τό σχολείο για λό-
γους παιδαγωγικούς, αλλά και για νά αποφεύγονται δυσμενή σχόλια
σέ βάρος του, επιβάλλεται νά λειτουργεί και αυτό. "Άλλωστε και μέ
τό Ισχύον διάταγμα για τό έορτολόγιο τών σχολείων ή 7η 'Ιανουαρίου
είναι ήμέρα εργάσιμη.

'Ο κ. Παπαδερός διατυπώνει τή γνώμη, ότι πρέπει νά παραμείνει
ώς έχει ή σχετική διάταξη του Σχεδίου Π. Δίτος για τούς λόγους
πού ένδύεται σέ σχετικό σημείωμά του.

Στό έδαφιο β' τής παρ. 1, ή φράση "μέχρι και τής Κυριακής του
Θωμά" νά γίνει "μέχρι τής Κυριακής του Θωμά".

'Από τήν παρ. 2 νά απαλειφθεί ή λέξη "τουλάχιστον" καθώς και
όι τρεις τελευταίες σειρές, δηλαδή τό κείμενο πού ακολουθεί τή λέ-
ξη "τίτλον", για νά μήν κάνουν κατάχρηση όρισμένοι Διευθυντές σχο-
λείων και χωρίς νά υπάρχει ανάγκη υποχρεώνουν περισσότερους από έ-
να καθηγητές νά προσέρχονται στό σχολείο στις ήμέρες λειτουργίας του
κατά τίς θερινές διακοπές.

Στό έδαφιο α' τής παρ. 3 μετά τή φράση "και 25ης Μαρτίου" νά
προστεθεί "δ) ή 17η Νοεμβρίου, ε) ή παραμονή" κ.λ.π. Στην
5η σειρά του ίδιου εδαφίου ή φράση "δι' έκδοτην περιφέρειαν" νά γί-
νει "δι' έκδοτην έδραν".

'Η παρ. 4 νά διατυπωθεί ως εξής:

"Κατά τήν παραμονήν τών 'Εθνικών έπετείων τής 28ης 'Οκτωβρίου
και τής 25ης Μαρτίου και κατά τās ήμέρας τής 17ης Νοεμβρίου και τής
30ης 'Ιανουαρίου εις τά Γυμνάσια και εις τά Λύκεια πραγματοποιούνται
εορταστικά ένδηλώσεις και δέ γίνονται μαθήματα. 'Εάν ή παραμονή τής
28ης 'Οκτωβρίου και τής 25ης Μαρτίου συμπέπει μέ Κυριακήν, αί άνωτέ-
ρω ένδηλώσεις πραγματοποιούνται τήν προηγούμενην".

'Η πρόταση του Τμήματος σχετικά μέ τόν εορτασμό τής 17ης Νοεμβρίου
στηρίζεται στα ακόλουθα:

α) 'Η 17η Νοεμβρίου είναι ήμέρα ένδοξης ένδοξης ένδοξης ένδοξης ένδοξης
μέ τήν ελληνική νεότητά-γιατί συμβολίζει τήν όμόθυμη αντίθεση
του ελληνικού λαού στη δικτατορία ένεκα της πολιτικής τοποθέτησεως.

β) 'Ο σχολικός χώρος είναι ο καταλληλότερος για να αναπτύσσεται στους μαθητές το άληθινό νόημα της έπιτελου μακρίά από κάθε απόπειρα παραποιήσεως του.

γ) Ρυθμίζεται σωστά το θέμα του έορτασμου τής έπιτελου αυτής, τό όποιο τά τελευταία χρόνια εμφανίζεται ως αντίδικια μαθητών καί καθηγητών καί άκοτελει πηγή άναταραχής στά σχολεία μας.

'Ο Πρόεδρος του Τμήματος κ. Πάγκαλος προτείνει άντί τής φράσεως "δέ γίνονται μαθήματα" νά γραφεί "μέ πιθανή διακοπή μαθημάτων".

Κεφ. Β' - 'Υπηρεσιακά βιβλία καί έντυπα

Άρθρο 3 - 'Υπηρεσιακά βιβλία

Τό έξόφιο στ' νά διαμορφωθεί ως εξής:

"βιβλία διδασκομένης βλης κατά τάξιν ή τμήματα τάξεως, είς τά όποια νά καταχωρίζεται υπό τών διδασκόντων αύθημερόν ό τίτλος τής έπίστοτε διδασκομένης ένότητας".

Τό βιβλίο κυρώσεων τής παρ. 1γ' νά όνομαστέ "βιβλίο άμοιβών καί ποινών" καί άντί του όρου κυρώσεις νά χρησιμοποιείται ό καθιερωμένος όρος "ποιναί".

'Εντός από τά υπηρεσιακά βιβλία πού περιλαμβάνονται σ' αυτό τό άρθρο τό Τμήμα εισηγείται νά τηρούνται καί τά άκόλουθα:

- α) Βαθμολόγια κατά τάξεις ή τμήματα,
- β) βιβλία άπουσιών κατά τάξεις ή τμήματα,
- γ) βιβλίο κατατακτήριων εξετάσεων,

γιατί από τή σχολική έμπειρία γνωρίζουμε ότι τά βιβλία αυτά είναι έντελώς άπαραίτητα αλλά καί εδχρηστα.

Τό Τμήμαδέχεται τήν εισαγωγή του Μητρώου μαθητών, γιατί μέ τό βιβλίο αυτό: α) άπλουτεύεται στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ή γραφειοκρατική διαδικασία πού ταλαιπωρεί τό διδαντικό προσωπικό καί β) παρέχεται συνολική εικόνα του άσθητή από τήν εισοδό του στο σχολείο ως τήν έξοδό του. 'Ως προς τό σημείο αυτό μειοψήφισε ό κ. Βώρος,

γιατί, κατά την άποψή του το εισαγόμενο σύστημα με το Μητρώο μαθητών δεν μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη, δημιουργεί περισσότερη έργασια για το προσωπικό και υπόκειται σε αναδρομική αλλοίωση (τούς λόγους αναπτύσσει διεξοδικότερα σε σημείωμα που κατέθεσε).

Άρθρο 4 - 'Υπηρεσιακά Έντυπα

Τό Τμήμα προτείνει να διαγραφεί τό έδάφιο β' του άρθρου. 'Η τήρηση άτομικού βιβλιαρίου, τό όποιο μέλιστα θά φέρει μαζί του ό μαθητής, θά προαλέσει αντιδράσεις και θά δημιουργήσει προβλήματα. θά ανακοινώνεται τό περιεχόμενό του από μαθητή σε μαθητή και θά προκαλούνται ποικίλα σχόλια και αντιδράσεις. θά καταστρέφεται από τούς μαθητές και ό Διευθυντής του Σχολείου ή ό Σύλλογος τών καθηγητών θά υποχρεώνονται να επιβάλλουν ποινές.

'Ως πρός τό άτομικό δελτίο, τό Τμήμα εισηγείται να μήν αναγράφονται σ' αυτό όλα τά στοιχεία του μητρώου, αλλά τά απόλυτως απαραίτητα στοιχεία τής μαθητινής καταστάσεως τών μαθητών.

'Επίτός από τά Έντυπα που αναφέρονται στό άρθρο τό Τμήμα εισηγείται να υπάρχουν στό σχολείο:

- α) Έντυπα μαθητινής ιδιότητας για κάθε νόμιμη χρήση.
- β) Καρτέλες εύρετηρίου του μητρώου μαθητών, τίς όποτες να αναγράφονται τό όνοματεπώνυμο, τό πατρώνυμο και ό αύξων αριθμός μητρώου τών μαθητών.
- γ) Έντυπα μαθητινής ταυτότητας. Τό Τμήμα εισηγείται να γίνει ένεργεια από τό 'Υπουργείο για νομοθετική ρύθμιση του θέματος, ώστε να ένδίδει τίς μαθητινές ταυτότητες ό διευθυντής του σχολείου, χωρίς να χρειάζεται επινύρωση από τά ΕΚΤΕΛ.

'Επίσης τό Τμήμα εισηγείται όλα τά υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα τών σχολείων να γραφούν στη δημοτική γλώσσα.

Άρθρο 5 - 'Επισημοποίηση - φύλαξη τών υπηρεσιακών βιβλίων και έντύπων

Στήν παρ. 2 αντί "όμα των ένταξης" κ.τ.λ. να γραφεί "πρό τής έναρξεως χρήσεως αυτών άριθροί τους και σελίδες και είς τό τέλος σφραγίζονται " κ.τ.λ.

Ἡ παρ. 4 νά διαγραφεῖ, γιατί τό Τμήμα εἰσηγεῖται νά μήν τη-
ροῦνται Ἀτομικά βιβλιόρια μαθητῶν.

Στό ἐδάφιο α' τῆς παρ. 5, μεταξύ τῶν βιβλίων ποῦ θά διατη-
ροῦνται στό διημενέζ, νά συμπεριληφτεῖ καί τό βιβλίο κατατακτικῶ-
ν ἐξετάσεων.

Στό ἐδάφιο β' τῆς παρ. 5 νά διαγραφεῖ τό κείμενο μετά τίς
λέξεις "ὀργάνων διδασκαλίας".

Στό ἐδάφιο γ τῆς ἴδιας παραγράφου, τό Τμήμα παρατηρεῖ ὅτι
τό βιβλίο μισθοδοσίας προσωπικοῦ χρειάζεται νά διατηρεῖται περισ-
σότερο ἀπό 5 χρόνια. Ἐπίσης στήν ἴδια παράγραφο νά διαγραφοῦν οἱ
φράσεις "τό βιβλίο φοιτήσεως καί διαγωγῆς τῶν μαθητῶν".

Στήν παρ. 8' τοῦ ἄρθρου 5, ἀνάμεσα στά βιβλία ποῦ θά καταστρέ-
φονται ἓνα χρόνο μετά τή λήξη τῶν μαθημάτων νά συμπεριληφθοῦν καί
τά Βαθμολόγια καί τά βιβλία ὀπουσιῶν.

Κεφ. Γ' - Ἐγγραφή μαθητῶν

Ἄρθρο 7 - Ἐγγραφή

Στήν παρ. 1, ἡ φράση "καί ἐνεργεῖται αὐτεπαγγέλτως" νά ἀντι-
κατασταθεῖ μέ τή φράση "εἰ ἀπλῆς δηλώσεως τοῦ ηγεμόνος τοῦ μαθητοῦ".

Στήν παρ. 2, μετά τή φράση "ἐπιτυχίας εἰς εἰσιτηρίους" νά προ-
σθεῖ "ἢ κατατακτικῶν".

Μετά τήν παρ. 2, νά προσθεθεῖ ἡ ἐξῆς παράγραφος:

"Τυφοί, κωφοί καί ἄλλοι μειονειτούντες σωματικά μαθηταί ἐγγράφονται
ἄνευ ἐξετάσεων εἰς τό Γυμνάσιον καί εἰς τό Λύκειον τῆς περιφερείας
των, ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει Εἰδικόν Γυμνάσιον ἢ Λύκειον διά νά φοιτή-
σουν".

Ἄρθρο 8 - Στοιχεῖα καταχωριζόμενα κατά τήν ἐγγραφή

Τό Τμήμα εἰσηγεῖται νά μήν καταχωρίζονται στό μητρώο μαθητῶν τό
ἐπάγγελμα πατρός καί μητρός, καί ὁ τόπος καταγωγῆς τῶν μαθητῶν.

Άρθρο 9 - Ένταξη τῶν μαθητῶν σέ τάξεις

Τό ἐδάφιο γ' τῆς παραγράφου νά διατυπωθεῖ ὡς ἐξῆς:

"γ) Εἰς τήν Γ' τάξιν: οἱ προαχθέντες ἐν τῆς Β' τάξεως· οἱ μὴ προαχθέντες ἐν τῆς Γ' τάξεως· καί οἱ τῆς αὐτῆς τάξεως ἐξ ἑτέρου σχολείου μετεγγραφόμενοι".

Άρθρο 10 - Πλήρωση θέσεων μαθητῶν τῶν προτύπων καί τῶν πειραματικῶν σχολείων.

Στήν παρ. 2, νά διαγραφεῖ τό κείμενο μετά τή λέξη "ἀποφοιτήσαντες", ἐπειδή δέν εἶναι δίκαιο παιδιά πού εὐνοήθηκαν ἀπό τήν τότε στήν πλήρωση γιά τήν Α' δημοτικοῦ, νά συνεχίσουν νά εὐνοοῦνται καί στό Γυμνάσιο καί στό Λύκειο.

Οἱ παρ. 7 καί 8 τοῦ ἄρθρου χρειάζεται νά ἀναδιατυπωθοῦν γιά νά γίνουν γλωσσικά ἀπλούστερες καί σαφέστερες.

Ἡ παρ. 11 τοῦ ἄρθρου νά διαγραφεῖ, γιατί εἶναι διάταξη χαριστική καί ἀντισυνταγματική πού θά προναλέσει δυσμενῆ σχόλια σέ βάρος τοῦ κλάδου. Τά λίγα παιδιά τῶν καθηγητῶν τῶν σχολείων τῆς κατηγορίας αὐτῆς θά ἀφελῆθοῦν περισσότερο, ἂν φοιτήσουν στά σχολεῖα τῆς περιοχῆς τους, μακριά ἀπό τήν παρουσία τοῦ πατέρα ἢ τῆς μάνας ἐπιβεβλημένο.

Άρθρο 12 - Κηδεμονία ἀνήλικων μαθητῶν

Νά διαγραφεῖ ἡ παρ. 5 τοῦ ἄρθρου, γιατί προβλέπει δαπάνη γιά τοὺς γονεῖς καί ἀντιστρατεύεται τῇ δωρεάν παιδείᾳ. Νά γραφεῖ ἀπλῶς:

"Κατά τήν ἐγγραφὴν κατατίθεται εἰς τό σχολεῖον ὑπεύθυνος δηλωσὶς ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου ἐμφαινουσα τῇ διεύθυνση τοῦ κηδεμόνος τοῦ μαθητοῦ".

Κεφ. Δ - Μετεγγραφές μαθητῶν

Άρθρο 13- Κατηγορίες μετεγγραφῶν

Νά διαγραφεῖ ἡ περίπτωση μετεγγραφῆς "λόγω εἰδικῆς προτιμήσεως τοῦ κηδεμόνος".

Άρθρο 15 - Μετεγγραφές μετά από αίτηση του κηδεμόνα για ειδικούς λόγους

Στό έδαφιο ε' τής παρ. 1 να απαλειφτεί ή' περικοπή: "Εάν μετά την διενέργειαν..... σχολείου", γιατί η απόρριψη τής μετεγγραφής και η επάνοδος του μαθητή στο ίδιο σχολείο δημιουργεί ψυχολογικά προβλήματα. Επιβάλλεται ο έλεγχος να γίνεται πριν από τη μετεγγραφή.

Άρθρο 16 - Μετεγγραφές τής ειδικής προτιμήσεως των κηδεμόνων των μαθητών

Τό άρθρο αυτό θα ήταν αναγκαίο, αν οι έγγραφές των μαθητών γίνονταν αυτεπάγγελτα. Αφού όμως τό Τμήμα εισηγήθηκε οι έγγραφές των μαθητών να γίνονται μετά από δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών, τό άρθρο πρέπει να απαλειφτεί. Πέρα από αυτό τό Τμήμα σημειώνει ό τι οι μετεγγραφές δημιουργούν πρόσθετη εργασία για τό σχολείο και δέν ωφέλουσιν πάντοτε τούς μαθητές, ούτε είναι πάντοτε απαραίτητες. Γι' αυτό εισηγείται να περιοριστούν στις απόλυτα αναγκαίες για τις περιπτώσεις προβλέπουσιν τά δύο προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 17 - Διαδικασία μετεγγραφών

Τό Τμήμα εκφράζει φόβους μήπως ή μετεγγραφή μαθητών μέ βάση μόνο τό Άτομικό δελτίο δημιουργήσει προβλήματα ιδίως κατά την πρώτη εφαρμογή. Γι' αυτό προς τό παρόν και ύπου να εξοικειωθούν οι διευθυντές των σχολείων και τό διδασκτικό προσωπικό μέ την τήρηση του Μητρώου μαθητών κρίνει σκόπιμο να ενεργείται ή μετεγγραφή μέ την έκδοση από τό σχολείο στο οποίο φοιτά ό μαθητής και την αποστολή στο σχολείο στο οποίο μετεγγράφεται αποδεικτικού μετεγγραφής που να περιέχει τά έντελώς απαραίτητα στοιχεία φοιτήσεως και έκδόσεώς του.

Άρθρο 18 - Ένταξη μετεγγραφόμενων μαθητών σε τάξεις - Βαθμολογία

Ός προς την κατάταξη των μετεγγραφόμενων μαθητών από ιδιωτικά γυμνάσια και λύκεια σε δημόσια και από νυκτερινά λύκεια σε ήμερησια τό Τμήμα εισηγείται να περιληφθούν στο νομοσχέδιο οι ακόλουθες δύο παράγραφοι:

- α) "Οι μετεγγραφόμενοι από ιδιωτικά γυμνάσια και λύκεια εις δημόσια γυμνάσια και λύκεια εις πάσαν περίπτωσιν υφίστανται κατάτα-

κτήριον εξέτασιν, οί δέ βαθμοί τής κατατακτηρίου εξέτασεως αποτε-
λουν βαθμούς προόδου των".

β) "Οί μετεγγραφόμενοι από δημόσια έσπερινού λυκεία σέ ήμερήσια
λυκεία κατατάσσονται άνευ κατατακτηρίων εξέτασεων ως άκολού-
θως: Οί τής Α' καί Β' τάξεως του έσπερινού λυκείου είς τήν Α' τά-
ξιν του ήμερησίου, οί τής Γ' τάξεως είς τήν Β' τάξιν του ήμερησίου
καί οί τής Δ' είς τήν Γ' τάξιν του ήμερησίου".

Στήν παρ. 4, μετά τή λέξη "βαθμολογία" νά προστεθεί "του τρι-
μήνου κατά τό όποιον ένεργείται ή μετεγγραφή".

Νά διαγραφεί ή παρ. 2 του άρθρου, γιατί δεν έχει λόγο ύπαρξεως
μετά τίς παραπάνω προτάσεις.

Γιά τόν ίδιο λόγο νά άπαλειφτεί τό κείμενο τής παρ. 5 από τίς
λέξεις "τά έκ του λόγου τούτου" καί εξής καθώς καί ή παρ. 6 του
ίδιου άρθρου. Άντί αύτης νά γραφεί:

"Μαθηταί οί όποιοι μετεγγραφόμενοι αλλάζουν κατεύθυνσιν είς τό σχο-
λείον είς τό όποιον μετεγγράφονται βαθμολογούνται καί είς τά μαθη-
ματα τά προσδιορίζοντα τήν νέαν των κατεύθυνσιν".

Άρθρο 19 - Χρόνος μετεγγραφών

Στήν παρ. 1 αντί "αί μετεγγραφαι ένεργοϋνται καθ'άπαν τό σχο-
λικόν έτος" νά γραφεί "μέχρι τέλους Άπριλίου".

Στήν παρ. 2 αντί των λέξεων "ή διαδικασία τακτικής γραπτής δο-
κιμασίας" νά γραφεί "ή διαδικασία κατατακτηρίου εξέτασεως".

Στήν παρ. 4 νά άπαλειφτεί ^{τό} κείμενο που άκολουθεί τή φράση "είς
δημόσια τοιαύτα", για νά μή γίνεται κατάχρηση στίς μετεγγραφές καί
διευκολύνονται οί μαθητές που ζητούν τή μετεγγραφή τους σέ ιδιωτι-
κό σχολείο, όταν διαπιστώνουν ότι στό δημόσιο κινδυνεύουν νά μει-
νουν στήν ίδια τάξη.

Κεφ. Β' - Φοίτηση μαθητών

Άρθρο 20 - 23

Τό Τμήμα, για τους λόγους που άνέπτυξε ό εισηγητής, όμόφωνα

επιφυλάξεις για τον τρόπο με τον οποίο το Σχ. Π. Δ/τος αντιμετωπίζει το πρόβλημα της φοιτήσεως των μαθητών και εισηγείται να γραφούν τα άρθρα αυτά πάλι με βάση τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν. Ειδικότερα το Τμήμα γνωμοδοτεί:

1.- Να μη χαρακτηρίζονται οι άπουσιες των μαθητών ως άποχές, αλλά απλώς ως άπουσιες.

2.- Η φοίτηση των μαθητών να χαρακτηρίζεται τακτική, έλλιπής ή άνεπαρκής. Τακτική, όταν ο μαθητής δεν αποκλείεται από τις εξετάσεις του 'Ιουνίου λόγω άπουσιων' έλλιπής, όταν ο μαθητής παραπέμπεται σε όληνη κατά Σεπ/βριο εξέταση λόγω άπουσιων' και άνεπαρκής, όταν ο μαθητής μένει στάσιμος λόγω άπουσιων.

3.- Οι άπουσιες των μαθητών να καταγράφονται

α) στα ήμερησια δελτία άπουσιων σύμφωνα με τα ισχύοντα, και

β) στο Άπουσιολόγιο. Στο βιβλίο αυτό οι άπουσιες να καταχωρίζονται όχι κατά μάθημα αλλά συνολικά, γιατί η καταγραφή των άπουσιων στα καθένα στα μαθήματα, αποτελεί άσκοπη γραφειοκρατία.

Από την πράξη είναι γνωστό ό ελάχιστοι μαθητές παραπέμπονται σε εξέταση το Δεκέμβριο σε ένα ή σε μερικά μόνο μαθήματα. Πέρα απ'αυτό, ή άπουσία των μαθητών σε ορισμένα μαθήματα είναι πρόβλημα που το σχολείο οφείλει να τό αντιμετωπίζει με παιδαγωγικά μέσα. Να έπισημαίνονται εγκαιρα οι μαθητές της κατηγορίας αυτής, να ελέγχονε και από τους καθηγητές τους και από τό διεθυντή του σχολείου και να ένημερώνονται οι κηδεμόνες τους.

Για τον περιορισμό στο ελάχιστο της άπασχολήσεως των καθηγητών σε μη διδακτική εργασία, τό Τμήμα εισηγείται στο τέλος του κάθε τριμήνου να άθροίζονται μόνο οι άπουσιες για να ένημερώνονται οι κηδεμόνες, χωρίς να συντάσσεται πρακτικό στο τέλος των δυό πρώτων τριμήνων. Θέση πρακτικού να έπέχει ή άθροιση που θά κάνει ό άρμόδιος καθηγητής στην οίκεία άτομική στήλη.

'Ως προς τό σημείο αυτό μειοψήφισε ό κ. 'Ι. Άρβανίτης, ύποστηρίζοντας ότι ή καταχώρηση των άπουσιων και ή άθροιση τους πρέπει να γίνεται κατά μάθημα για τους λόγους που άναπτύσσει σε σημείωμα του που κατέθεσε.

4.- Να ισχύσουν οι διατάξεις του άρθρου 23 του Σχ. Π. Δ/τος (περι-

νά λαμβάνει απόφαση μετά από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου και να συντάσσει πρακτικό στο τέλος κάθε τριμήνου.

7.- Για την ενημέρωση των γονέων να ισχύσει το άρθρο 27 του Ν. 1955 "περί έγγραφων κ.τ.λ." προσαρμοσμένο.

8.- Συνέπειες έλλιποῦς-άνεπαρνοῦς φοιτήσεως

α) Μαθητές που σημειώνουν αριθμό άδικαιολόγητων άπουσιῶν μέχρι 60 ή αριθμό άπουσιῶν μέχρι 120, από τις ὁποῖες τουλάχιστο οἱ 60 δικαιολογημένες, θεωροῦνται κανονικοί στή φοίτησή τους και ἔχουν δικαίωμα νά μετέχουν στις ἐξετάσεις του 'Ιουνίου.

β) Μαθητές που σημειώνουν μέχρι 180 άπουσίες, από τις ὁποῖες τουλάχιστο οἱ 120 εἶναι δικαιολογημένες, παραπέμπονται σέ ὄλιγη κατά Σεπτέμβριο ἐξέταση.

γ) Μαθητές που σημειώνουν μέχρι 300 άπουσίες, από τις ὁποῖες ὁμῶς οἱ ἄνω τῶν 60 ὀφείλονται σέ ἀσθένεια βεβαιουμένη, ἐπίσης παραπέμπονται σέ ὄλιγη κατά Σεπτέμβριο ἐξέταση.

δ) Μαθητές που, ὡς πρός τις άπουσίες, δέν ἐντάσσονται σέ μιᾶ από τις παραπάνω περιπτώσεις παραμένουν στήν ἴδια τάξη λόγω άνεπαρνοῦς φοιτήσεως.

Ὁ κ. Βῆρος μειοψήφισε ὡς πρός τό σημεῖο αὐτό και διατύπωσε τήν ἀνδλουθη γνώμη:

α) "μέχρι 60 ἀδικαιολόγητες άπουσίες, ἡ φοίτησις νά χαρακτηρίζεται "κανονική" και ὁ μαθητής νά γίνεται δεκτός για ἐξετάσεις τῶν 'Ιουνίου.

β) Μέχρι 100 ἀδικαιολόγητες άπουσίες ἡ φοίτησις νά χαρακτηρίζεται "ἐλλιπής" και ὁ μαθητής νά παραπέμπεται σέ ἐξετάσεις κατά Σεπτέμβριο.

γ) Μῆ άπουσίες ἀδικαιολόγητες πέρα από τις 100 ὁ μαθητής νά μένει στήν ἴδια τάξη".

Τμήμα, για τὸ χαρακτηρισμὸ τῆς διαγωγῆς τῶν καλῶν μαθητῶν στὸ ἦθος, υἱοθετήσε τὸν ὄρο "ἀμεμπτη", τὸν ἀντίθετο ὄρο τῆς "ἐπιμεμπτης".
Εἶναι ἀλήθεια ὅτι μὲ τὸν ὄρο αὐτὸ θὰ χαρακτηρίζεται καὶ ἡ διαγωγή μαθητῶν ποῦ εἶναι ἀπλῶς καλοὶ στὴ διαγωγή τους, ὅπως συνέβαινε ὡς τὰρα καὶ μὲ τὴν κοσμικωτάτη. Αὐτὸ ὅμως ἐπιβάλλεται παιδαγωγικῶς. Καὶ αὐτοὶ οἱ μαθητὲς μὲ ἕνα τέτοιο χαρακτηρισμὸ τῆς διαγωγῆς τους θὰ φιλοτιμοῦνται νὰ γίνονται καλότεροι. Μὲ τίς σιέφεις αὐτές τὸ Τμήμα γνωμοδοτεῖ νὰ ὑπάρχουν οἱ παρακάτω τρεῖς χαρακτηρισμοὶ διαγωγῆς: ἀμεμπτη ἀντίστοιχη πρὸς τὴν κοσμικωτάτη κοσμία
ἐπιμεμπτη ἀντίστοιχη μὲ τὴν καλή, τὴν ἐπιμεμπτη καὶ τὴν κακή.

Ἡ διαγωγή τῶν μαθητῶν νὰ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ Σύλλογο τῶν καθηγητῶν καὶ ἡ "ἐπιμεμπτη" νὰ ὑπόκειται στὴν ἔγκρισή τοῦ προϊσταμένου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητῆ.

Ὡς πρὸς τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν, μειοψήφισαν οἱ κ. Ἀρβανίτης καὶ Παπαδόπουλος, ὑποστηρίζοντας ὅτι ἐκτός ἀπὸ τὴν "ἀμεμπτη" διαγωγή πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ διαγωγή "ἐξαιρετη" γιὰ τοὺς λόγους ποῦ ἐνδέχονται σὲ σημειώμα τους.

3.- Ἐπιβαλλόμενες ποινές - οἱ ἐπιβαλλόμενες ποινές στοὺς μαθητὲς νὰ εἶναι: (α) παρατήρηση, (β) ἐπίπληξη, (γ) ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ σχολεῖο ὡς 4 ἡμέρες, καὶ (δ) ἀλλαγή σχολείου.

Ὅλες οἱ ποινές νὰ ἀναγράφονται στὸ βιβλίο ἀμοιβῶν - ποινῶν μὲ τὴν σύντομη αἰτιολόγησή τους.

4.- Ὑργανα ἐπιβολῆς τῶν ποινῶν - Ἡ παρατήρηση νὰ ἐπιβάλλεται ἀπὸ ὁποιοδήποτε μέλος τοῦ Συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἢ ἀπὸ τὸ Σύλλογο. Ἡ ἐπίπληξη νὰ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ Διευθυντῆ τοῦ σχολείου ἢ ἀπὸ τὸ Σύλλογο τῶν καθηγητῶν. Ἡ ἀπομάκρυνση γιὰ 1-2 ἡμέρες νὰ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ Διευθυντῆ τοῦ σχολείου καὶ ἀπὸ 1-4 ἡμέρες ἀπὸ τὸ Σύλλογο τῶν καθηγητῶν μὲ πλειοψηφία αἰτιολογημένες πράξεις. Ἡ ἀλλαγή σχολείου νὰ ἀποφασίζεται ἀπὸ τὸ Σύλλογο μὲ πλήρως αἰτιολογημένη πρῆξη τοῦ ποῦ νὰ ὑπόκειται στὴν ἔγκρισή τοῦ προϊσταμένου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητῆ.

Ὁ κ. Παπαδερὸς ἀνέπτυξε τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ δικαιοδοσία γιὰ τὴν ἐπιβολή τῶν ποινῶν πρέπει νὰ περιελάβει αὐτὰς μαθητικὰς κοινότητες. Γιὰ

τό αυτό παράπτωμα ὁ μαθητὴς νά τιμωρεῖται μιά φορά καί ἀπό ἕνα ὄργανο.

5.- Ἐνημέρωση τῶν κηθεμόνων - Γιά ὅλες τὲς κοινές νά ἐνημερώνονται οἱ κηθεμόνες τῶν μαθητῶν. Εἰδικότερα ὁ Διευθυντὴς τοῦ σχολείου ἀπομακρύνει μαθητὲς ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἐπὶ 1-2 ἡμέρες γιὰ παραπτώματά τους μὲ τὴν ὑποχρέωση νά ἐπανέλθουν μὲ τὴν κηδεμόνα τους. Σὲ περίπτωσι ποὺ ὁ μαθητὴς εἰσάγεται στὸ Σύλλογο γιὰ τιμωρία καλεῖται ὁ κηθεμόνας του νά προσέλθει στὸ σχολεῖο γιὰ ἐνημέρωση, κρίν ἀπὸ τὴ συνέδριον, μέσα σὲ ὀριομένη προθεσμία.

6.- Συνέπειες τῶν ποινῶν - Οἱ κοινές νά ἔχουν συνέπειες γιὰ τὸ χαρακτηρισμὸ τῆς διαγωγῆς πάντοτε κατὰ τὴν κρίση τοῦ Συλλόγου.

Σὲ μάθημα ποὺ ἐπιβάλλεται ἡ κοινὴ ἀλλαγὴ σχολείου, στὸ νέο σχολεῖο ποὺ μεταγγίρονται νά μὴ λαμβάνεται ὑπόψη ἡ κατάστασι τους ὡς πρὸς τὴ διαγωγή καί τὲς ποινές ποὺ εἶχαν ἐμφανίσει στὸ σχολεῖο ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀπομακρύνθησαν. Τὸ νέο σχολεῖο πρέπει νά ἀποτελεῖ ἐντελῶς νέα ἀφετηρία.

7.- Διαγωγή - ποινές καί ἐπίδοσι - Νά μὴ γίνεται σύνδεσι τῆς διαγωγῆς καί τῶν ποινῶν μὲ τὴν ἐπίδοσι ἢ ἀντίστροφα. Ἄλλο ἢ ἐπίδοσι καί ἄλλο ἢ διαγωγή.

Κεφ. 2* - Τιμητικὲς διακρίσεις

Ἄρθρο 29-32

Τὸ Τμήμα ἐκφράζει ὁμόφωνα τὴ γνώμη ὅτι οἱ πολλὲς ἀμοιβές, ὅταν μάλιστα αὐτὲς παρέχονται μὲ ἰδιαίτερη προβολή τῶν ἀμοιβομένων, δὲν ἀφελοῦν. Στους μαθητὲς ποὺ ἀμείβονται ἀνατίθεται ἐγκωμιοδ' ο' ἐκείνους ποὺ δὲν ἀμείβονται, μαλονότι καί αὐτοὶ ἐπίσης εἶναι καλοὶ μαθητὲς στὴν ἐπίδοσι καί στὸ ἦθος, δημιουργοῦν ζηλοτυκία καί πικρία. Οἱ ἀμοιβές σὲ τάξεις ἢ τμήματα τάξεων ἀνατίθεται τὸν ἀνταγωνισμὸ καί καταστρέφουν τὴν ἀτμόσφαιρα συνεργασίας ποὺ εἶναι τόσο ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἀγωγή καί τὴ μάθησι. Σημειώσαμε ἀκόμη ὅτι μὲ τὸ Σχ. Π. Δ'τος εἰσάγεται περίπλοκη γραφειοκρατικὴ διαδικασία γιὰ τὴν εὑρεσι τῶν τριῶν πρώτων τμημάτων στὰ ὁποῖα ὁ ἀπονεμάται βραβεῖα (ἄρθρο 31, παρ.

καί νά γραφεῖ ἕνα μόνο ἄρθρο ὡς συνέχεια τοῦ προηγούμενου κεφαλαίου, ποῦ νά γίνεται "πρόβλεψη γιά ἀπονομή ἐπαίνου: (α) στούς μαθητές ποῦ ἀριστεύουν καί (β) στούς μαθητές ποῦ κάνουν ἐξαιρετες πράξεις. Γιά τοὺς ἀριστεύοντας μαθητές ἡ πρόταση νά διατυπωθεῖ ὡς ἑξῆς:

"Εἰς μαθητές ἐπιτυγχάνοντας γενικόν βαθμόν ἐτησίας προόδου "ἄριστα" ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ κατὰ μάθημα καί διαγωγῆν ἀμεμπτον κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συλλόγου ἀπονέμεται ἔπαινος δι' ἐπιδόσεως εἰς αὐτοὺς εἰδικοῦ διπλάματος".

"Ἡ ἀπονομή ἐπαίνου στούς μαθητές τῆς δεύτερης κατηγορίας νά γίνεται σύμφωνα μέ τίς ἰσχύουσες ὡς τῶρα διατάξεις σέ συνδυασμό μέ τό α' μέρος τῆς παρ. 6, τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Σχ. Π. Δ/τος.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας
Ζαχαριανίδου
Δῆμ. Ζαχαριανίδου

ΠΡΑΞΗ 26/1977

Σήμερα, 26 Φεβρουαρίου, 1977 ημέρα Δευτέρα και ώρα 11 πρωινή
τό Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Ενπαιδευτικῶν Μελετῶν
καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του
(Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στή συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκλήθησαν σύμφωνα μέ τή
νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος,
Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῆρος, Δημ. Σακινῆς, Νικ.
Βαρουχάκης, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσῆας, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμ-
βουλοι Β', οἱ κ.κ. 'Αλ. Παπαθερόδης, 'Ι. Σιορδῆλης, Εἰδικοί Σύμβου-
λοι τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Θεοδοσιάδης, Δημ. Τσιμποῦλης, Κυρ. Κατσιμάνης,
Β. Θεοδωρακοπούλου, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακοπούλου, Εἰσηγη-
τής, καθάς καί ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δημ. Ζαραφωνίτου μέ βαθμό
6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανάθεση συγγραφῆς διδακτικῶν βιβλίων στό μάθημα τῶν
Θρησκευτικῶν. Εἰσηγητής κ. Γ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β'

ΘΕΜΑ 2ο - Αἴτηση τοῦ κ. 'Αν. 'Αλιμπινίση γιά τή χορήγηση ἀντιγρά-
φου τοῦ προτιμοῦ ἀριθμ. 114/16-12-76 τοῦ Τμήματος Μέ-
σης 'Ενπαιδεύσεως. Εἰσηγητής κ. Νικ. Βαρουχάκης, Σύμ-
βουλος Β'.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστη-
κε καί ἐπισημάνθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή
συνέχεια τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας δια-
τάξεως.

Ο άρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανάθεση συγγραφής ειδικαιτικών βιβλίων" εισηγητής κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β' του ΚΕΜΕ εισηγείται την ανάθεση συγγραφής των ειδικαιτικών βιβλίων του μαθήματος των θρησκευμάτων ως εξής:

α) Για την πρώτη (Α') τάξη Γυμνασίου με τίτλο "Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ" στους:

- 1) Νίκιας Σωκράτης, Θεολόγος-Καθηγητής Δ' Γυμνασίου 'Αρρ. Πατρών
- 2) Παπαευαγγέλου, Παναγιώτης, Θεολόγος-Γυμνασιάρχης Γυμνασίου Γιαννιτών
- 3) Ρηγόπουλος Γεώργιος, Θεολόγος-Καθηγητής Πειραμα. Σχολ. Πανεπιστημίου 'Αθηνών
- 4) Χιωτέλλη Καίτη, Συγγραφέας, όδός Βουλιαγμένης 100 - 'Αθήναι 408

β) Για τη δεύτερη (Β') τάξη του Γυμνασίου με τίτλο "Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ" στους:

- 1) Γιδότης Χρῆστος, Θεολόγος-Γυμνασιάρχης Γυμνασίου Βιλλίων 'Αττικής
- 2) Καρδαμάνης Μιχαήλ, Θεολόγος-Διευθυντής Νυχτερινής 'Ιερατικής Σχολής 'Αθηνών
- 3) Κωνσταντινίδης 'Ιωάννης, Θεολόγος-Καθηγητής Ριζαρέλου 'Εκκλησιαστικής Σχολής
- 4) Λουκίδη Κωνσταντῖνος, Θεολόγος-Καθηγητής 'Ιωνιδείου Σχολής Πειραιώς, καί

γ) Για την πρώτη (Α') τάξη του Λυκείου με τίτλο "Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ" στους:

- 1) Φειδός Βλάσιος, Καθηγητής Παν/μίου 'Αθηνών-Γεν. Δ/τής θρησκευμάτων
- 2) Παπαθερόδης 'Αλέξανδρος, Είδιός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ
- 3) Βουλγαράκης 'Ηλίας, 'Υψιγγητής Παν/μίου 'Αθηνών
- 4) Ματσοβίος Νικόλαος, 'Υψιγγητής Παν/μίου Θεολογίας
- 5) Τζέρπος Δημήτριος, Θεολόγος (είδιός λειτουργολόγος) της 'Αποστ. Διοκονίας

οί όποιοι συγκεντρώνουν μεγάλη συγγραφική πείρα, σπουδαία θεολογική

κατάρτιση και μακροχρόνια υπηρεσία σε δημόσια σχολεία Μέσης 'Εν-
παιδεύσεως.

Λεπτομερείς οδηγίες για τη συγγραφή των βιβλίων περιλαμβά-
νονται στις τρεις γραπτές ειδικές εισηγήσεις, που έγκρίθησαν από
τό Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδεύσεως με την πράξη 98/23-11-1976.

Τό Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη την πρόταση του εισηγητή, Συμβού-
λου Β' κ. Γ. Γρατσέα και την συζήτηση που έγινε, αποδέχεται όμο-
φωνα την ανάθεση συγγραφής των βιβλίων των θρησκευτικών των Α'
και Β' τάξεων του Γυμνασίου και της Α' τάξεως του Λυκείου στους
συγγραφείς που προτείνει ο εισηγητής Σύμβουλος Β' κ. Γ. Γρατσέας.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Ρεφαγιαντων
δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 27/1977

Σήμερα, 7^{ης} Απριλίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9 το πρωί, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕ.Μ.Ε. συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πιργαλιό, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α΄ οί. κ.κ. Ί. Αρβανίτης, Φ. Βάρος, Δημ. Σαυιλιός, κ.κ. Σπυρόπουλος, κ.κ. Παπαδόπουλος, Γ. Γρατσιόσας, κ.κ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Αλ. Παπαθεοδός, Ί. Σκορδελής, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕ.Μ.Ε., Κ. Θεοφανής, Γ. Τομπανίδης, Κ. Κατσιμάνης, Β. Ψοφειράδης, Α. Αδαμίδης, Στ. Γαλακτοπιλάκης, Εισηγητής του ΚΕ.Μ.Ε. Πρακτικά της συνεδρίας κρέτης ή Ελένη Εμμανουήλ, Διοικητικός υπάλληλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως προς έγγραφον. Εισηγητής κ. κ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για το σχέδιο Π.Δ. "Περὶ ἔγγραφης μαθητῶν ξένων σχολείων εἰς Ἑλληνικὰ Λύκεια καὶ ρυθμίσεως θεμάτων μαθητικῆς καταστάσεως". Εισηγητής κ. Ί. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β΄ καὶ κ.κ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 3ο - Αίτημα τοῦ καθηγητῆ τῆς Ἱστορίας Ν. ΡΟΔΟΣ γιὰ διεξαγωγή ἔρευνας στὰ σχολεῖα Ἀθηνῶν. Εισηγητής κ. Φ. Βάρος, Σύμβουλος Β΄.

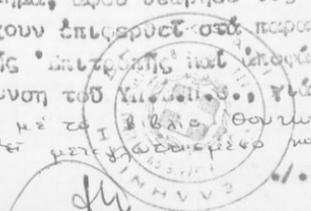

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἐφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβά-
στηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.
Στὴν συνέχεια τὸ Τμήμα ἔρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερή-
σιας διατάξεως.

Ὁ ἐρμώδιος γιὰ τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, εἰση-
γητὴς κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', ἐνημερώνει τὰ μέλη τοῦ
Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου Φ. 211.17/9/21211/26-
2-1977 τῆς Διευθύνσεως Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων καὶ Μελετῶν τοῦ
Π.Δ.Π.Θ. μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζονται πρόχεις τῶν ἑπιτροπῶν Κρι-
σεων ποῦ συγκροτήθηκαν μὲ τὴν ἀπόφαση ἀριθμ. Φ. 211.13/2/9819/
28-1-1977 τοῦ κ. Ἰπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας γιὰ τὴν διορθώση, βε-
βαιώση καὶ μεταβολὴ τῶν διδακτικῶν βιβλίων:

- 1.- Δημοσθένους Λόγοι, Α' Λυκείου
- 2.- Ὀμήρου Ὀδύσσεια, Α' Λυκείου
- 3.- Θουκυδέου Συγγραφή Α', Β' καὶ Γ' Λυκείου F
- 4.- Ὀμήρου Ἰλιάς, Β' Λυκείου
- 5.- Πλάτωνος Κριτῶν, Β' Λυκείου
- 6.- Πλάτωνος Φαίδων, Γ' Λυκείου - Πλάτωνος Πρωταγόρας, Γ' Λυκείου
- 7.- Ἀρχατοὶ Ἕλληνας Λυρικοί, Γ' Λυκείου
- 8.- Φορνηλοῦ Πέπτος Βίοι, Β' Λυκείου
- 9.- Ἀναγνωστικὸν τῆς Λατινικῆς Γλώσσης, Α' Λυκείου K
- 10.- Ὀδεργίλου Λινειῶς - Κιμέρωνος, Ἐυθύπιου Σπιπύωνος - Ὀρατίου
Ἰδαί, Γ' Λυκείου

Τὸ Τμήμα, ἐφοῦ θεώρησε τὴν διορθώση, βελτιώση καὶ μεταβο-
λὴς ποῦ ἔχουν ἐπιφέρει εἰς τὰ παραπάνω βιβλία, ἐνέκρινε ὁμόφωνα τὴν
ἀπόφαση τῆς ἑπιτροπῆς καὶ ἐπαρώσει καὶ ἀποσταλοῦν αὐτὰ στὴν ἐρμώ-
δια Διεύθυνση τοῦ Π.Δ.Π.Θ., γιὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν.
F Σχετικὰ μὲ τὴν ἑπιτροπὴν Θουκυδέου Συγγραφή, τὸ Τμήμα πληροφορεῖται
καὶ γιὰ τὴν 3 εἰσηγ. Λυκείου (Α, Β καὶ Γ).

5.- Άρθρο 3: Νά διαγραφεί τοῦ Ἀναλόγου μέσθ λέξη καθηγητῶν.

6.- Άρθρο 5, παρ. 1: Νά προσδιοριστοῦν τὰ μαθήματα γιὰ τὴν καταρ-
ταιτήρια ἀπολυτήρια εξέταση.

Τὸ Τμήμα, ἄφ' οὗ ἔλαβε ὑπόψη (α) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 814/16735/
15-2-1977 τοῦ Ἰπουργοῦ Παιδείας, μὲ τὸ ὄποιο διαβιβράστηκε στὸ ΚΕΜΕ
γιὰ γνωμοδότηση τὸ ~~ἔγγραφο~~ Σχ. Π. Δ/τος; (β) τὸν Ν. 186/1975, (γ)
τὴν εἰσήγηση τῶν Συμβούλων Ἰ. Ἀρβανίτης καὶ Νικ. Παπαδοπούλου,
Συμβούλων Β', καὶ (δ) τὴν συζήτηση ποὺ ἀκολούθησε

ἀποφαινεται ὁμόφωνα

Γνωματεύει γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Π. Δ/τος, ἐφόσον ληφθοῦν ὑπόψη
οἱ παρατηρήσεις καὶ καλυφθεῖν τὸ θεσμικὸ κενό, σύμφωνα μὲ τὴν κοι-
νὴ εἰσήγηση τῶν δύο εἰσηγητῶν Συμβούλων.

ΘΕΜΑ 3ο - Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ τρίτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως
Ἄιτημα τοῦ καθηγητῆ Ἱστορίας Ν. ΡΟΛΟΣ γιὰ εἰεξαγωγή ἔρευνας στὰ
σχολεῖα "Ἀθηνῶν" ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατιστικῆς ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματεὺς,

Σ. Ξεμματῶν
Ἐλένη Ἐμμανουήλ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΑΜΕΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 28/1977

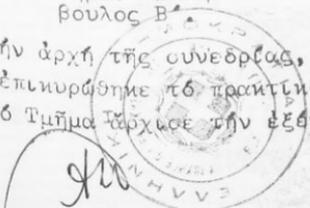
Σήμερα, 2 Μαρτίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 πωϊνή, τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδευσης τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμερήσεως συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Ἀθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκληθῆσαν σύμφωνα με τὴ νόμιμη διαδικασίᾳ ἀπὸ τὸν κ. Ἄν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δημ. Σαυιάς, Ἡλ. Σπυριδίου, Γ. Φροτοῦας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ἀλ. Παπαθερόδης, Ἰ. Σκορδῆλης, Εἰδιμοὶ Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φουδιας, Δ. Τομπαζῆς, Κυρ. Κατοιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδίου, Λ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδίου, Εἰσηγητὲς, καθὼς καὶ ἡ Ἰραμματέας τοῦ Τμήματος με βαθμὸ βο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ἀίτημα τοῦ κ. Ν. ΒΟΛΟΣ γιὰ τὴ διεξαγωγή ἐρευνας σὲ σχέση μετὰ Μέσης Ἐκπαίδευσης τῶν Ἀθηνῶν. Εἰσηγητὴς κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Αἴτημα τῆς κ. Ἄν. Κοραῖᾶ-Δέμη, γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς ἐργασίας τῆς MISTAKES.....TEACHER'S TASK. Εἰσηγητὴς κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση γιὰ τὸ Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ ἀνατάξεως θέσεων ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γυμνασίου καὶ Λυκείου Ἀποδήμων Ἑλληνοπαίδων". Εἰσηγητὴς κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίασης, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαιτία, διαβάρτηνε καὶ ἐπιμυρήθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τὸ Τμήμα ἐσχίσθη γιὰ τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αι-
τημα του κ. Ν. ΡΟΛΟΣ για τη διεξαγωγή έρευνας σε σχολεία Μέσης
Εκπαίδευσης των "Αθηνών", εισηγητής κ. Φ. Βάρου, Σύμβουλος Β;
δίνει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1.- Έγγραφο αριθμ. 240/6/14141/8-2-1977 του κ. Υπουργού Έθν.
Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται ^{ως εγμ} ή επιστολή του κ. Ν. ΡΟΛΟΣ
σχετική με το αίτημα του κ. Ν. ΡΟΛΟΣ, καθηγητού της 'Ιστο-
ρίας στο LA VERNE COLLEGE,
- 2.- την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Ο καθηγητής της 'Ιστορίας στο LA VERNE COLLEGE, NICHOLAS C.
ΡΟΛΟΣ ενδιαφέρεται να παρακολουθήσει τη διεξαγωγή μαθημάτων 'Ιστο-
ρίας, Γεωγραφίας κ.κ. σε σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης στην 'Αθήνα
προκειμένου να συμπληρώσει μία έρευνα σε θέμα "Συγκριτικής Παιδα-
γωγικής". Με σχετική επιστολή του από 19-1-1977 παρακαλεί να του
δοθεί άδεια και πληροφορίες για την απόλυση νέα διαδικασία.

Το αίτημά του έμπειται στις αρμοδιότητες του ΚΕΜΕ (Ν. 186/75,
άρθρο 2, παρ. 15) και τα διαφέροντά μας· η αναθηματική ιδιότητα του
έπιτρέπει την προσοικία ότι η έρευνά του θα είναι αξιοπρόσεκτη και
τα συμπεράσματά του και η εμπειρία του χρήσιμη για μās.

Προτείνω να γίνει δεκτό το αίτημά του "κατ' αρχήν" και να στα-
λει σ' αυτόν ή επιστολή που επισυνάπτεται ως σχέδιο. Διευκρινίζω
ότι έγινε κιάδης μία διερευνητική συνεννόηση με 3-4 σχολεία για
το θέμα αυτό.

Το Τμήμα άφου έλαβε υπόψη (1) το έγγραφο του κ. Υπουργού
Έθνικής Παιδείας αριθμ. 240/6/14141/8-2-1977 με το όποιο διαβιβά-
ζεται ^{ως εγμ} ή επιστολή του κ. Ν. ΡΟΛΟΣ, καθηγητού της 'Ιστορίας στο LA
VERNE COLLEGE, σχετική με το αίτημά του για τη διεξαγωγή έρευνας
στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης των 'Αθηνών. (2) Την εισήγηση του
κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β'.

άποφάνεται όμόφωνα

Νά δοθεί καταφατική άπάντηση στο αίτημα του Ν. ΡΟΛΟΣ και να
σταλούν σ' αυτόν:

- α) η επιστολή που παρουσίασε σε σχέδιο ο εισηγητής και επισυνάπτεται και η οποία διατυπώνει ορισμένες αναγκαίες υπηρεσιακές προϋποθέσεις (χρόνου και διαδικασίας),
- β) σημείωμα που θα συντάξει ο κ. Παπαδόπουλος και το οποίο θα όριζει τις ειδικές προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση της έρευνας που σχεδιάζει ο Ν. ΠΟΛΟΣ (σκοπός της έρευνας, ακριβής τίτλος, μεθόδευση διενέργειας, αριθμός μαθητών, διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας).

Ο άρμόδιος για τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Αἴτημα τῆς
κ. "Αν. Κοραϊᾶ-Δέμη, γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς ἐργασίας τῆς MISTAKES..
"TEACHER'S TASK" κ. Φ. Βῆρος, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήμα-
τος (α) ἔγγραφο ἀριθμ. 138/7-2-1977 τοῦ Δ/ντοῦ τοῦ Πρωτοτύπου Γυμνα-
σίου Πατρῶν με τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται ἡ ἀναφορά τῆς κ. "Αν. Κοραϊᾶ-
Δέμη ποὺ ζητεῖ τὴν ἀξιοποίηση τῆς ἐργασίας τῆς "MISTAKES.....
"TEACHER'S TASK" κ. (β) τὴν εἰσήγησή του, ποὺ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ἡ καθηγήτρια "Αν. Κοραϊᾶ-Δέμη ὑποβάλλει τυπωμένη ἐργασία τῆς
με τὸν παραπάνω τίτλο καὶ ἔκταση ἑνὸς περίπου τυπογραφικοῦ φύλλου
(πρόκειται γιὰ ἀβατόπωση δημοσιεύματος ποὺ φιλοξενήθηκε ἀρχικὰ ἀπὸ
τὸ περιοδικὸ Χρονικὰ τοῦ Πειραμ. Γυμνασίου Πατρῶν, περίοδος α' 1975-
76).

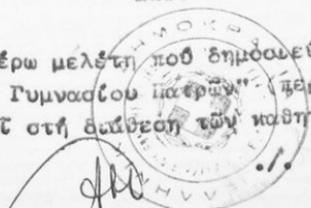
Ἡ κ. Κοραϊᾶ-Δέμη συγιέντρωσε με ἐπιμέλεια καὶ προσοχὴ τὶς πε-
πτώσεις, ὅπου γίνονται ἀπὸ τοὺς μαθητὲς μας σφάλματα ἐξαιτίας τῆς
εἰσφορητικῆς δομῆς τῆς γλώσσας μας (σὲ σχέση με τὴν ξένη γλῶσσα ποὺ
διδάσκονται). Ἡ προσπάθειά της εἶναι ἀξιοπρόσεκτη καὶ ἀξιόπαινη
ὅτι πρότεινα πᾶν ἀνατόπωση τῆς ἐργασίας αὐτῆς καὶ τὴ δωρεὰ διανομὴ
τῆς στοὺς συναδέλφους ποὺ διδάσκουν ἀγγλικὴ γλῶσσα, ἀν ἡ διατόπωση
τῆς ἐργασίας αὐτῆς δὲν ἐνεῦχε φραστικὲς ἀτέλειες ἀριετὲς (σὺμφωνα
καὶ με τὴ γνώμη τοῦ κ. Παλαιουρασσοῦ) καὶ.

Προτείνω νὰ γραφοῦν δυὸ ἐνθαρρυντικὲς προτάσεις στὴν κ. "Αν.
Κοραϊᾶ-Δέμη γιὰ τὴν προσπάθειά της, με τὴν προσθήκη ὅτι ὑπάρχει
(καὶ δὲ μνημονεύεται στὴ βιβλιογραφία της) τὸ βιβλίο J. Y. K. KERR,
COMMON ERRORS IN WRITTEN ENGLISH (ED. LONGMANS).

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη (1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 138/7-2-1977
τοῦ Δ/ντοῦ τοῦ Πρωτοτύπου Γυμνασίου Πατρῶν με τὸ ὁποῖο διαβιβάστηκε
ἡ ἀναφορά τῆς κ. "Αν. Κοραϊᾶ-Δέμη, (2) τὴν εἰσήγησή τοῦ εἰσηγητῆ
κ. Φ. Βῆρου, Συμβούλου Β' καὶ (3) τὴν συζήτηση ποὺ ἔγινε,

ἀποσπίνεται ὁμόφωνα

Ἡ ἀνωτέρω μελέτη ποὺ δημοσιεύθηκε ἀρχικὰ στὰ "Χρονικὰ τοῦ
Πειραματικοῦ Γυμνασίου Πατρῶν" (περ. α' 1975-76), δὲν κρίνεται σὺν-
τιμο νὰ τεθεῖ στὴ διάθεση τῶν καθηγητῶν Ἀγγλικῆς, ἐπειδὴ:

- α) Έμφανίζει σοβαρές φραστικές έτέλειες, και
β) Υπάρχει άλλη πληρέστερη μελέτη (J.Y.K. KERR, COMMON ERRORS IN WRITTEN ENGLISH LANGMANS), που αναφέρεται στο ίδιο όρι-
βώς πρόβλημα. Η μελέτη αυτή, που δεν μνημονεύεται από τη συγγρα-
φέα, θα έπρεπε να προτιμηθεί στην περίπτωση που ή 'Υπηρεσία θα
έκρινε απαραίτητη την ενημέρωση των μαθηγητών της 'Αγγλικής πάνω
στο σχετικό πρόβλημα.

Ο αρμόδιος για το τρίτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως, Γνω-
μοδότηση για το Σχ. Π. Δ/τος "περί συστάσεως θέσεων έπιαιδευτικού
προσωπικού του Γυμνασίου και Λυκείου 'Αποδήμων 'Ελληνοπαίδων", εί-
σηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του
Τμήματος: 1) το έγγραφο αριθμ. Φ. 840.3/1/7205/22-1-1977 του κ.
'Υπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για γνωμοδό-
τηση το παραπάνω Σχέδιο, 2) την είσηγησή του που έχει ως εξής:

Με το Ν.Δ. 339/74 ιδρύθηκε έξατάξιο ημερήσιο Γυμνάσιο 'Αποδή-
μων 'Ελληνοπαίδων. Το Σχολείο λειτούργησε από το σχολικό έτος
1974-75. Μετά την ψήφιση του Ν. 309/76 χωρίστηκε σέ Γυμνάσιο και
Λύκειο και σήμερα φοιτούν σ' αυτό 22 συνολικά μαθητές από τις ΗΠΑ,
που έχουν προταθεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 2 του Ν. 309/74
από την 'Αρχιεπισκοπή Β. και Ν. 'Αμερικής, ή όποια έπιχορηγεί και
τό 'Ίδρυμα. 'Εξάλλου οί τρόφιμοι προορίζονται κατά τις πληροφορίες
του είσηγητή νά γίνουν κληρινοί της 'Αρχιεπισκοπής.

Οί 22 αυτοί μαθητές είναι κατανεμημένοι στις τάξεις Γ' Γυμνασίου

άλλως προστίθενται στο σύνολο των θέσεων χωρίς να μένουν δεσμευμένες για συγκεκριμένο σχολείο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση το Σχέδιο πρέπει να αναδιατυπωθεί σε ένα μόνο άρθρο που θα προβλέπει αδειάση των οργανικών θέσεων του Ν. 309/76 με αίτιολογία την κάλυψη των αναγκών των Σχολείων 'Αποδήμων 'Ελληνοπαίδων.

Μειοψηφούν: ο κ. Γρατσέας ο οποίος προτείνει την έγκριση όλων των προβλεπομένων από το Σχ. Π.Δ. θέσεων και

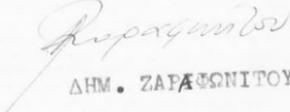
ο κ. Σαμιάς ο οποίος διαφωνεί ως προς την ουσία του Νομοσχεδίου.

Πρόεδρος

ΑΝΑΣΤ. ΠΑΤΚΑΛΟΣ

Η Γραμματέας

ΔΗΜ. ΖΑΦΑΛΟΝΙΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 29/1977

Σήμερα, 3 Μαρτίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αθύουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακνιάς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, ^{Ν. Βασιλειάδης} Γ. Φρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Αλ. Παπαδερός, 'Ι. Σιορδίλης, Είδινοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσικας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δ'ημ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Γνωμοδότηση για το Σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ ξένων ἐν 'Ελλάδι 'Εκπαιδευτηρίων καὶ Φροντιστηρίων". Εισηγητής κ. Δ. Σακνιάς, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπιυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

'Ο ἀρμόδιος γιὰ τὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, γνωμοδότηση γιὰ τὸ Σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ ξένων ἐν 'Ελλάδι 'Εκπαιδευτηρίων καὶ Φροντιστηρίων", εἰσηγητὴς κ. Δημ. Σακνιάς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 2757/8-2-77

τοῦ κ. 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας μετὰ τὸ ἔργο διαβιβάζεται τὸ πα-

ραπάνω Σχέδιο στο ΚΕΜΕ για γνωμοδότηση και ενημερώνει τὰ μέλη
γιά τὸ περιεχόμενο τοῦ παραπάνω Σχεδίου. Κατόπιν τὸ Τμήμα ἄρ-
χισε τὴν ἐξέταση τοῦ θέματος καὶ διεξήλθε τὰ ἄρθρα 1 ἕως καὶ
4.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 30/1977

Σήμερα, 4 Μαρτίου, 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σακκιάς, Ήλ. Σπυροπούλου, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φουδίας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Ψεωδωραϊδούπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδούπουλος, Εισηγητές, καθώς και ἡ Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφώνη με βαθμό 60.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση για τὸ Σχέδιο Νόμου "Περὶ ξένων ἐν Ἑλλάδι Ἑκπαιδευτηρίων καὶ Φροντιστηρίων". Εισηγητής κ. Δημ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για τὸ "Λεξιλόγιο τῆς Δημοτικῆς" τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Ἑκδόσεων. Εισηγητής κ. Δημ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος για τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, γνωμοδότηση για τὸ Σχέδιο Νόμου "Περὶ τῶν ξένων ἐν Ἑλλάδι Ἑκπαιδευτηρίων καὶ Φροντιστηρίων", εισηγητής κ. Δημ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος:

1.- Τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 2757/8-2 τοῦ Υπουργοῦ Ἑθνικῆς Παι-

δελτας με το οποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ το παραπάνω σχέδιο
για γνωμοδότηση,

2.- την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Η Διεύθυνση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων με το υπ' αριθμ.
2757/8-2-1977 έγγραφό της αποστέλλει στο ΚΕΜΕ σχέδιο Νόμου "Περ
ξένων εν Ελλάδι εκπαιδευτηρίων και φροντιστηρίων" αποτελούμενο
από 19 άρθρα με αιτιολογική έκθεση για γνωμοδότηση σύμφωνα με την
παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975.

Γι' αυτό το σχ. Νόμου έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής: Είναι
αλήθεια ότι όρισμένα από τα ξένα σχολεία που λειτουργούν στη χώρα
μας αποτελούν, θα λέγαμε, "κράτος εν κράτει". Ακολουθούν δικό
τους σύστημα, έχουν άλλοδαπο προσωπικό, συχνά άμφιβδλου ποιότητας
και στάθμης και άσκουν επίδράσεις τός όποτες ή Πολιτεία μας δέν
μπορεί πάντοτε να ελέγχει. Τα σχολεία αυτά δέν είναι έθνικιά. Εί-
ναι όμως μιá άναγκαιότητα. Δέν μπορούμε να τά καταργήσουμε. Μπο-
ρούμε όμως να τά ελέγχουμε περισσότερο για να λειτουργούν σύμφωνα
με τός ισχύοντες νόμους.

Τό σχέδιο Νόμου για τό οποιο καλούμαστε να γνωμοδοτήσουμε ρυθ-
ρίζει τό καθεστώς που θα διέπει τά ξένα σχολεία στη χώρα μας από τά-
ρα και πέρα. Καί μόνο τό γεγονός ότι ο νόμος που ισχύει σήμερα για
τά ξένα σχολεία ψηφίστηκε τό 1931, πριν από 45 χρόνια, άποδεικνυει
την άναγκαιότητά του. Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει τό σχέ-
διο Νόμου αναλθεται ο νέος Νόμος και αναφέρονται οι βασικές του και-
νοτομίες σε σχέση με αυτόν που ισχύει (σελίδα 4). Γι' αυτό δέν ύ-
πάρχει άνάγκη να τον αναλύσουμε και έμεις. Περιοριζόμαστε μόνο στο
να χαρακτηρίσουμε τό σχέδιο Νόμου σαν ικανοποιητικό στις γενικές του
γραμμές. Νομίζουμε ότι έχει και έλλειψεις. Με τής παρατηρήσεις τής
δικής μας και τής δικής σας ελπίζουμε να γίνει τελειότερος. Μετά από
αυτή τή σύντομη εισαγωγή κάνουμε τής εξής ειδικές παρατηρήσεις στο
κείμενο του Νόμου και διατυπώνουμε τής εξής προτάσεις:

Ο τίτλος του Νόμου να είναι:
"Περ ξένων εν Ελλάδι σχολείων και Ινστιτούτων ξένων γλωσσών"

για να ανταποκρίνεται περισσότερο στο έργο αυτών των ιδρυμάτων

καὶ νὰ ἀποκλειεῖ δραστηριότητες ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὸ σκοπὸ τους. Γιὰ τέτοιες δραστηριότητες παρέχει περιθώρια ὁ ὅρος "ἐνπαι- δευτήριο" ποὺ ἔχει νόημα εὐρύτερο ἀπὸ τὸν ὅρο "σχολεῖο".

Ἄρθρο 1

Στὸ ἐδάφιο α τῆς παρ. 2 σημειώνουμε ὅτι ὑπὸ τὴν αἰγίδα ξένων πρεσβειῶν πρέπει νὰ εἶναι μόνο ξένα σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦν μὲ ξέ- να ἐνπαιδευτικὰ συστήματα καὶ ὄχι σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦν σύμφωνα μὲ τὸ ἐλληνικὸ ἐνπαιδευτικὸ σύστημα.

Ἄρθρο 2

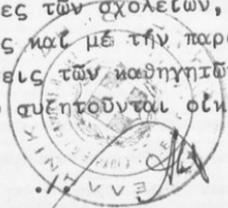
Στὸ ἐδάφιο α' τῆς παρ. 1 παρατηροῦμε, ὅτι ἡ ἀμοιβαιότητα πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογη μὲ τὸ μαθητικὸ πληθυσμὸ ποὺ ἡ χώρα μας ἔχει σὲ μιὰ ξένη χώρα (π.χ. στὴς ΗΠΑ) καὶ ἐκεῖνη στὴ χώρα μας (π.χ. οἱ ΗΠΑ στὴ χώρα μας).

Ἄρθρο 4

Νὰ διαγραφεῖ ἡ παρ. 2. Δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸ ἐλληνόπουλα νὰ φοι- τοῦν σὲ σχολεῖα ποὺ λειτουργοῦν μὲ ξένο ἐνπαιδευτικὸ σύστημα καὶ νὰ ἀποκοτῶν ἔτσι μειωμένη ἐθνικὴ συνείδηση. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πολλὰ ἀπὸ τὰ παιδιά αὐτὰ δὲ γνωρίζουν καλὰ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα. Μποροῦμε νὰ τὰ διευκολύνουμε νὰ φοιτοῦν σὲ ξένα σχολεῖα, ποὺ ὅμως λειτουργοῦν μὲ τὸ ἐλληνικὸ σύστημα. Γι' αὐτὸ προτείνουμε οἱ μαθητὲς τῆς κατηγο- ρίας αὐτῆς νὰ μὴν ἐξετάζονται στὰ ἀρχαῖα ἐλληνικὰ καὶ στὴ νεοελληνι- κὴ γλῶσσα καὶ γραμματεία κατὰ τὸν πρῶτο χρόνο φοιτήσεώς τους, καὶ κατὰ τὸ δεύτερο νὰ ἐξετάζονται μόνο προφορικὰ καὶ νὰ προάγονται μὲ βά- σις τὸ 8. Στὰ ἄλλα μαθήματα ποὺ διδάσκονται στὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα (ί- στορία, γεωγραφία κλπ) νὰ ἐξετάζονται στὴν ξένη γλῶσσα ποὺ γνωρίζουν καλὰ.

Ἄρθρο 5

Νὰ διαγραφεῖ. Οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν σχολείων, ὅταν παρλιτανται στὴς συνεδριάσεις τοῦ Συλλόγου, ἀπλῶς καὶ μὲ τὴν παρουσία τους μόνο ἀσκοῦν πρῆψη καὶ ἐπηρεάζουν τίς ἀποφάσεις τῶν καθηγητῶν. Τὸ πολὺ νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παρευρλοῦνται ὅταν συζητοῦνται οἰκονομικὰ θέματα.

Άρθρο 6

Στην παρ. 2 στα μαθήματα που θα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα να προτεθούν τα μαθηματικά και η γυμναστική, τα όποια να διδάσκονται από Έλληνες εκπαιδευτικούς. Τα μαθηματικά, γιατί στο μάθημα αυτό γίνεται περιορισμένη χρήση της γλώσσας και γιατί έχουμε ικανούς Έλληνες μαθηματικούς να το διδάξουν· η γυμναστική για να μην προκαλούνται αντιδράσεις του κοινού, όταν "έν μέσω" "Ελλάδι" άμβει ξενικά γυμναστικά παραγγέλματα, σε Έλληνες μαθητές.

Θά πρότεινα να διδάσκονται όλα τα μαθήματα στην ελληνική γλώσσα εκτός από την ξένη γλώσσα και τις λεγόμενες κοινωνικές επιστήμες, αν δεν αναγνώριζα την ανάγκη να άκουνε οί μαθητές αυτών των σχολείων την ξένη γλώσσα και να τη χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερο.

Άρθρο 7

Στό έδαφιο α' της παρ. 1 να διαγραφεί η πρόταση "και εις τα όποια φοιτούν και τέσσα Έλλήνων ύπηκόων" (βλ. αίτιολόγηση για τή διαγραφή της παρ. 2 του άρθρου 4).

Άρθρο 9

Από την παρ. 2, σειρά 4 να διαγραφεί ή λέξη "άνευλάβεια".

Άρθρο 10

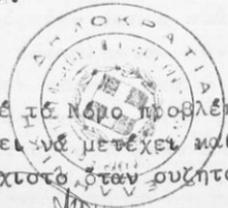
Στό άρθρο 2, σειρά 2 να άπαλειφτεί ή λέξη "Ημεδαπής" ως περιττή.

Η παρ. 5 να διαγραφεί. Μόνο ένας εκπαιδευτικός από τή Μέση

- Επισκόπηση να άποσπάται για να είναι προϊστάμενος του Γραφείου της
- Επιθεώρησης. "Όχι άλλοι. Η θέση των εκπαιδευτικών λειτουργών είναι στα σχολεία και όχι στα γραφεία του Υπουργείου Παιδείας και των
- Επιθεώρησης.

Άρθρο 11

Αφού με τή νόμο προβλέπονται και επαγγελματικές σχολές στο Συμβόλιο πρέπει να μετέχει και εκπρόσωπος της επαγγελματικής εκπαίδευσης, τουλάχιστον όταν συζητούνται θέματα σχετικά με τήν επαγγελματική εκπαίδευση.

Άρθρο 14

Ο τίτλος του άρθρου να είναι 'Ινστιτούτα ξένων γλωσσών. Καθ' όσον άλλου στο κείμενο αναγράφεται φροντιστήρια ή Σένα 'Ινστιτούτα έπίσης να γραφεί 'Ινστιτούτα ξένων γλωσσών.

3.- Τήν παράγρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975, και

4.- Τή συνημμένη στο Σχέδιο αιτιολογική έκθεση.

Τό Τμήμα, άφού έλαβε ύπόψη του:

- α) τό έγγραφο άριθμ. 2757/8-2-1977 του κ. Υπουργού 'Εθνικής Παι-
δειας μέ τό όποιο διαβιβάστηκε στό ΚΕΜΕ για γνωμοδότηση τό πα-
ραπάνω Σχέδιο Νόμου.
- β) τήν εισηγήση του άρμόδιου εισηγητή κ. Δημ. Σακιά, Συμβούλου Β',
- γ) τήν παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975,
- δ) τή συνημμένη στο Σχέδιο αιτιολογική έκθεση, και
- ε) τή συζήτηση που άκολούθησε, γνωμοδοτεί ως άκολούθως:

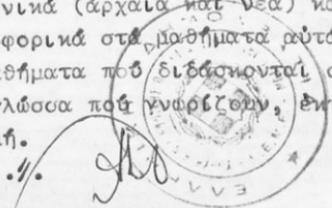
Ο τίτλος του Νόμου να είναι "Περί ξένων εν 'Ελλάδι Σχολείων και 'Ινστιτούτων ξένων γλωσσών".

Άρθρο 1

Νά διαγραφεί τό έδάφιο γ τής παρ. 2 για τους λόγους που έντι-
θενται στη γνωμοδότηση για τό άρθρο 13.

Άρθρο 4

Η παρ. 2 του άρθρου να διαγραφεί. 'Αντί για αυτή να γραφεί ότι οί μαθητές για τους όποιους προνοεί αυτή ή παράγραφος μπορούν να έγγράφονται και να φοιτούν στα σχολεία που προβλέπονται από τό άρθρο 6. Αυτόι οί μαθητές κατά τό α' έτος τής φοιτήσεώς τους, απαλλάσσονται από τίς εξετάσεις στα έλληνικά (άρχαϊα και νέα) και κατά τό δεύτερο έτος εξετάζονται μόνο προφορικά στα μαθήματα αυτά και προάγονται μέ βάση τό 8. Στα άλλα μαθήματα που διδάσκονται στην έλληνική γλώσσα εξετάζονται στην ξένη γλώσσα που γνωρίζουν, έντός εν επιθυμοϋν να εξεταστοϋν στην έλληνική.

Άρθρο 6

Στήν παρ. 3, σειρά 3, πριν από τη λέξη "τά μαθήματα" να αγρα-
φεί ή λέξη "τουλάχιστον".

Ο κ. Σπυριδουλος, για τους λόγους που ενθέτει σε σημείωμα που
κατέθεσε, πρότεινε να διατυπωθεί ή παράγραφος αυτή ως εξής:

"Απαντα τά μαθήματα διδασκονται έλληνιστί και δι' Έλλήνων τό
γένος και τήν ιθαγένειαν έπαιδευτιών πλην του μαθήματος τής ξένης
γλώσσας και ένδεχομένως των μαθημάτων του ένγεκριμένου προγράμματος
των Ξένων Σχολείων 'Ημεδαπής, τά όποια δέν περιέχονται είς τό πρό-
γραμμα των αντίστοιχων έλληνικών σχολείων".

Άρθρο 7

Στήν παρ. 1, έδάφιο α', να διαγραφεί ή πρόταση που προστέθηκε
μέ μελάνη: "και είς τά όποια φοιτούν και τέκνα Έλλήνων ύπηκόων".

Στήν παρ. 1, έδάφ. β', να διαγραφεί ή φράση "ώς πρωτεύον μάθημα".

Άρθρο 8

Στήν παρ. 1, έδάφιο α²), αντί έπιτοπίου έν 'Ελλάδι Πρωτοβαθμίου
'Υγειονομικής 'Επιτροπής να γραφεί "οίκειας έν 'Ελλάδι Πρωτοβαθμίου
'Υγειονομικής 'Επιτροπής".

Τό έδάφιο β του ίδιου άρθρου χρειάζεται να αναδιατυπωθεί για
να γίνει άπλοότερο και σαφέστερο.

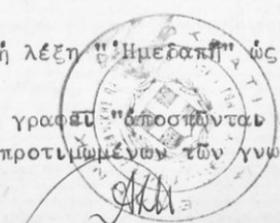
Άρθρο 9

Νά γίνει πρόβλεψη για πλήρες σύστημα πειθαρχικού δικαίου ή να
γίνει άναφορά σε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 10

Στήν παρ. 2, σειρά β να άπαλειφτεί ή λέξη "'Ημεδαπή" ως περιττή.

Στήν παρ. 5, αντί άποσπώνται και να γραφεί "άποσπώνται 2 έπαι-
δευτικοί τής Μέσης και 1 τής Δημοτικής, προτιμώμενων των γνωριζόντων
ξένας γλώσσας".

Άρθρο 11

Η περίπτωση (δ) της παρ. 1 να αντικατασταθεί ως εξής:

"δ) Έκ του προϋποκειμένου της Υπηρεσίας Έπαιδεύσεως Έλληνοπαλ-
δων Έξωτερικού και Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων",

και η παρ. 3 του άρθρου ως εξής:

"3.- Είς το Συμβολίον δύνανται να περισταται άνευ ψήφου ο Διευ-
θυντής Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων της Υπηρεσίας Έπαιδεύσεως
Έλληνοπαλδων Έξωτερικού και Ξένων Μειονοτικών Σχολείων".

Επίσης προτείνεται να τεθεί διάταξη ώστε, όσους συζητούνται
στο Συμβολίο θέματα επαγγελματικής έπαιδεύσεως, να μετέχει σ' αυ-
τό και άνώτερος υπάλληλος της Γενικής Διευθύνσεως Έπαγγελματικής
Έπαιδεύσεως.

Άρθρο 13

Το Τμήμα γνωμοδοτεί να διαγραφεί αυτό το άρθρο, γιατί αυτή η
περίοδος που οι Άνώτερες Τεχνικές Σχολές της χώρας μας βρίσκονται
στο στάδιο της αναπτύξεως επιβάλλεται να μην επιτρέψουμε την ίδρυ-
ση σχολών αυτής της κατηγορίας από ξένους. Έξάλλου είναι έθνικώς
σκόπιμο να αποκλειστούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες των ξένων και
σ' άλλους εκπαιδευτικούς τομείς και μάλιστα σε τομείς ήμιπανεπιστη-
μιακού ή πανεπιστημιακού επίπεδου. Έτσι η γνωμοδότησή μας αφορά
σχολεία αντίστοιχα προς εκείνα που προβλέπει ο Ν. 309/1976 περί Γε-
νικής Έπαιδεύσεως.

Άρθρο 14

Ο τίτλος του άρθρου να είναι Ίνστιτούτα Ξένων γλωσσών. Και
στο κείμενο του σχεδίου όπου χρησιμοποιείται ο όρος Φροντιστήρια ή
Ξένα Ίνστιτούτα να αντικατασταθεί με το όρο Ίνστιτούτα Ξένων γλωσ-
σών. Επίσης να περιληφτεί διάταξη σύμφωνα με την οποία τα Ίνστι-
τούτα Ξένων γλωσσών χορηγούν τίτλους που θα αποδεικνύουν μόνο την κα-
τοχή της ξένης γλώσσας, ώστε να αποκλειστούν άλλες εκπαιδευτικές
δραστηριότητες αυτών των Ίνστιτούτων.

Άρθρο 18

Ο κ. Ι. Σκορδελής πρότεινε να διαγραφεί η παρ. 1 του άρθρου η

./.

νά ισχύσει ή κατάργηση τής Ισοτιμίας από τό σχολ. έτος 1979-1980, ειά τούς λόγους που άναφέρει σέ σημείωμά του. Τό Τμήμα έκανε δεκτό τό άρθρο όπως έχει.

Ο άρμόδιος γιά τό δεύτερο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Γνωμοδότηση γιά τό Λεξιλόγιο τής Δημοτικής" τής Έταιρείας Έλληνικών Εκδόσεων, εισηγητής κ. Δημ. Σακκάς, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη τών μελών του Τμήματος:

- 1.- τό έγγραφο του κ. Υπουργού Παιδείας άριθμ. Φ. 309.71/41/151368 Π.Ε. μέ τό όποιο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕΕ ή αίτηση του Στ. Ταβουλάρη καί 11 αντίτυπα του βιβλίου του "Λεξιλόγιο τής Δημοτικής" γιά

./.

6.- Σημαντικό μειονέκτημα του λεξικού είναι ότι στον πίνακα ανώμαλων ρημάτων συγκαταλέγονται και πολλά ρήματα, όπως τα ρήματα άγανακτώ, στενοχωρώ, συγχωρώ, σιωπώ, έκφραζω κτ.λ. που στην ουσία δεν είναι ανώμαλα. Έτσι παρέχεται ή έντύπωση ότι ή δημοτική έχει πολλά ανώμαλα και γι' αυτό είναι δύσκολη.

Θά συνιστούσα στον εκδότη του έργου κατά την ανατύπωσή του, εντός από τις διορθώσεις που πρέπει να κάνει με βάση τις παραπάνω ένδεικτικές παρατηρήσεις μου, να παραλείπει τους πίνακες ανώμαλων ρημάτων και κύριων ονομάτων. Το πρώτο, γιατί καλλιεργεί την παθητική αποστήθιση και δεν συνηθίζει το μαθητή στη χρησιμοποίηση της γραμματικής του· το δεύτερο, γιατί είναι εξαιρετικά έλλιπής και δεν είναι δυνατόν παρά να μένει έλλιπής, αφού δεν μπορεί να αναπτυχθεί σε εγκυκλοπαιδικό λεξικό.

Επίσης θά ήταν καλύτερα, αν στις ξένες λέξεις γράφονταν σε παρένθεση: (ιταλ.), (τουρκ.), (γαλλ.) κ.τ.λ. αντί να γράφεται απλώς (ξ.λ.).

7.- Σημειώνω, τέλος, ότι, μολονότι το λεξικό χαρακτηρίζεται και έτυμολογικό, οι περισσότερες λέξεις δεν έτυμολογούνται.

Περιορίζομαι σ' αυτά τα σφάλματα που ανέφερα δειγματικά. Αν έχω χρόνο και ήταν ανάγκη, θά μπορούσα να έπισημάνω και άλλα και ίσως πιο σοβαρά.

Παρά τα μειονεκτήματα που ανέφερα το έργο έχει και άρτές που δεν έπιτρέπεται να άποσιωπήσουμε. Είναι άριστο στην εμφάνιση και πολύ εύχρηστο. Έχει πλήθος λημμάτων και οι έρμηνείες κατά κανόνα είναι ικανοποιητικές. Το χαρακτηρίσαμε ως έμπορικό. Ο εκδότης του όμως δεν υπολόγισε τις δαπάνες για να έχει άρτια έντύπωση και εμφάνιση. Αν δε βιαζόταν να το εκδώσει σε τόσο λίγο χρόνο, θά μπορούσε να παρουσιάσει ένα λεξικό άριστο από κάθε πλευρά.

Και μετά μειονεκτήματα όμως που έχει νομίζω ότι είναι χρήσιμα για τους μαθητές ιδιαίτερα των τελευταίων τάξεων του δημοτικού σχολείου και των πρώτων τάξεων του γυμνασίου.

Στη συζήτηση που επακολούθησε διατυπώθηκαν απόφεις σύμφωνες με τις απόφεις του εισηγητή. Ειδικότερα ο εισηγητής κ. Δ. Τομαζίδης ανέφερε δειγματολογικά ως χαρακτηριστικά σφάλματα του λεξιού: Μορφολογικά: αποκηρύχων αντί αποκηρύττω, υποτάζω αντί υποτάσσω, φα-γί αντί φαί, κλαζομαι αντί κλαίγομαι, κάνε αντί κού: ορθογραφικά: ή κάνη αντί κάννη έτυμολογικά: άνεξλικια (όχι από το άνεξλικιαός, αλλά από το άνεξλικιος και αυτό από το άνέχομαι + κιαός).

Τό Τμήμα, άφου έλαβε ύπόψη του:

- α) τό έγγραφο άριθμ. Φ. 309.71/41/151368 Π.Ε/20-1-1977 του κ. 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας με τό όποιο διαβιβάζεται ή από 22-12-1976 αίτηση του κ. Σταύρου Ταβουλάρη και (11) αντίτυπα του βιβλίου του "Λεξικό τής Δημοτικής" για γνωμοδότηση,
- β) τήν είσήγηση του κ. Δ. Σακιά, Συμβούλου Β', και
- γ) τήν συζήτηση που επακολούθησε,

άποφάνεται όμοφώνως

Κρίνει χρήσιμο τό "Λεξικό τής Δημοτικής" τής 'Εταιρείας 'Ελληνικών 'Εκδόσεων, Ήξιδ. Σπ. Ταβουλάρη) τουλάχιστον κατά τό παρόν μεταβατικό στάδιο, μέχρι τής έκδοσεως ενός επίσημου λεξιού τής Δημοτικής

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Η Γραμματέας

Ζαχαφώντου
Δήμ. Ζαχαφώντου

ΠΡΑΞΗ 31/1977

Σήμερα, 9 Μαρτίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαίδευσης του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του. (Λεωφόρος 2 - Αθήνα)

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', Πρόεδρο του Τμήματος, οί κ.κ. Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σανιδής, Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν.κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατούας, Ν.κ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οί κ.κ. Άλ. Παπαδερδς, Ι. Σιορολίης, Είδινοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαΐτης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ώρολόγιο Πρόγραμμα Γενικού Λυκείου. Εισηγητής κ. Άν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος του Τμήματος.
- ΘΕΜΑ 2ο - Σύνταξη προκηρύξεων συγγραφής ειδ. βιβλίων του Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Άν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
κε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως.

Ό άρμόδιος για τό δεύτερο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Σύντα-
ξη προκηρύξεων συγγραφής ειδικών βιβλίων του Γυμνασίου" κ. Άν.
Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', έτερο έπίσημους μελών του Τμήματος, ότι
πρέπει να άρχίσουν τήν συγγραφή των οδηγίων για τήν συγγραφή των
ειδικών βιβλίων.

ΠΡΑΞΗ 32/1977

Σήμερα, 10 Μαρτίου 1977, ημέρα Πέμπτη κατ'ώρα 12 πρωΐνης, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών κατ'επιμorfώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Νικ. Βα. ουχάκη, Σύμβουλο Β', Πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρις, Δημ. Σακινάς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φούσνας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατοιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμοπούλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος γιατί ήταν άπασχολημένος σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανάθεση συγγραφής διδακτιών βιβλίων. Εισηγητής κ. Σπυροπούλος, Σύμβουλος Β'
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Αναφορά του καθηγητή Φυσικών κ. Γότου Κων/νου "Περὶ τῆς διδασκαλίας του μαθήματος τῆς Κοσμογραφίας". Εισηγητής κ. Νικ. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Ανακοινώσεις. Εισηγητής κ. Νικ. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή τῆς συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε ἀπάρτεια, διαβάστηκε καὶ ἐπιυρωθήκη τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἀνάθεση συγγραφῆς διδακτιών βιβλίων" εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυροπούλος, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς:

1.

A.- Σύμφωνα με το Ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα, στη Β' Λυκείου διδασκεται από μετάφραση ή "Απολογία Σωκράτους του Πλάτωνα".
Επειδή δεν υπάρχει διδακτικό βιβλίο που να εναρμονίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 309/76, κατά την παρ. 2 του άρθρου 80 του Ν. 309/76 εισηγούμαι στο Τμήμα να ανατεθεί ή συγγραφή κατ'άλληλου διδακτικού βιβλίου που να πληρεί τους εξής όρους:

- 1.- Να περιέχει Εισαγωγή περίπου 15 σελίδων, ανάλογη με την αντιληπτικότητα των μαθητών της Β' Λυκείου που θα αναφέρεται:
 - α) Στο βίο και το έργο του Πλάτωνα.
 - β) Στο βίο και τη διδασκαλία του Σωκράτη.
 - γ) Στην εποχή και τη διεξαγωγή της δίκης.
 - δ) Στην "Απολογία του Σωκράτους" του Πλάτωνα, όπου θα δοθεί και γενικό διάγραμμα της.
- 2.- Το κύριο μέρος του βιβλίου θα αποτελείται από τη μετάφραση του Π. Νιρβάνα (εκδ. 1923), ή όποια πρέπει να προσαρμοστεί γλωσσικά και ορθογραφικά προς τη σχολική γραμματική της Νεοελληνικής.
- 3.- Το κείμενο αυτό να συνοδευθεί από υπότιτλους και κατατοπιστικούς πλαγιότιτλους.
- 4.- Επίσης να περιέχει ερμηνευτικά σχόλια (υποσέλιδα ή στο τέλος του βιβλίου) που να βοηθούν τον μαθητή στην κατανόηση του κειμένου.

Η όλη εργασία να κατατεθεί ως τις 20 Απριλίου 1977 στο Βραδύτερο

Προτείνω να ανατεθεί ή συγγραφή του βιβλίου στον κ. Ευάγγελο Σούλη, διδάκτορα Φιλολογίας, καθηγητή του Δ.Μ.Ε.

B.- Σύμφωνα με το νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα ^{Γυμνασίου} που κατάρτισε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ, στη Β' τάξη θα διδασχθεί από το σχ. έτος 1977-78, παράλληλα με την Ιλιάδα, ή Βατραχομουμαχία. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 80 του Ν. 309/1976 εισηγούμαι στο Τμήμα να ανατεθεί ή συγγραφή διδακτικού βιβλίου που να πληρεί τους εξής όρους:

./.

CH

θητων της Β' Γυμνασίου και θα τους βοηθά στην κατανόηση του περι-
εχομένου.

Η εργασία να κατατεθεί στο σύνολό της ως τις 20 ^{βριση} ~~τις~~ 20 ^{τις} ~~τις~~ 20 Απριλίου 1977.
Προτείνω να ανατεθεί η συγγραφή στον φιλόλογο κ. Βασίλειο Τσακαλτζία,
μόνιμο επιστημονικό συνεργάτη του Τμήματος Έκδοσης Κλασικών Συγ-
γραφέων της 'Ακαδημίας 'Αθηνών.

II.- Πλουτάρχου Φωκίων

Νά δοθούν ος μετάφραση τὰ κεφ. 5-11, 16-18, 21, 23-24 και 34-37,
όπως και κατατοπιστική περίληψη τῶν ὑπολοίπων. Ἡ μετάφραση νά συνο-
δεύεται ἀπὸ σχολιασμό, πού θά ἀνταποκρίνεται στήν προσληπτική ἰκανό-
τητα τῶν μαθητῶν τῆς Β' Γυμνασίου και θά τους βοηθά στήν κατανόηση
τοῦ περιεχομένου.

Ἡ εργασία νά κατατεθεί στο σύνολό της στίς 30 Μαΐου 1977. Προ-
τείνω νά ἀνατεθεί ἡ συγγραφή στόν φιλόλογο κ. Βασίλειο Τσακαλτζία,
μόνιμο ἐπιστημονικό συνεργάτη τοῦ Τμήματος Ἐκδόσεως Κλασικῶν Συγγρα-
φέων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἡλ. Σπυροπούλου,
Συμβοῦλου Β' και τῆ συζήτηση πού ἔγινε πάνω σ' αὐτό τὸ θέμα ἀποδέ-
χεται ὁμόφωνα τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Σπυροπούλου και προτείνει νά ἀνα-
τεθεῖ ἡ συγγραφή τῶν διδασκτικῶν βιβλίων:

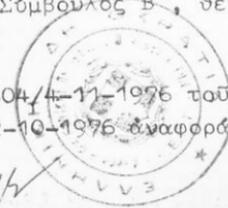
- 1.- Πλάτωνος, Ἀπολογία Σωκράτους (μετάφραση), (Β' Λυκείου), στόν
Εὐάγγελο Σούλη, Διδάκτορα Φιλολογίας, καθηγητῆ τοῦ Δ.Μ.Ε.
- 2.- Βατραχομουμαχία (μετάφραση), (Β' Γυμνασίου), στόν Φιλόλογο κ.
Νικόλαο Κοτσελίδη, καθηγητῆ τοῦ Ι' Λυκείου Θεσσολονίκης.
- 3.- Πλουτάρχου, Σόλων-Φωκίων (μετάφραση), (Β' Γυμνασίου) στόν Φιλό-
λογο Βασίλειο Τσακαλτζία, Μόνιμο Ἐπιστημονικό Συνεργάτη τῆς
'Ακαδημίας Ἀθηνῶν.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἀναφορά τοῦ
καθηγητοῦ Φυσικῶν κ. Γάτου Κων/νου "Περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήμα-
τος τῆς Κοσμογραφίας" κ. Ν. Βαρουχάνης, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν
μελῶν τοῦ Τμήματος:

Τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 210.3/34/126804/4-11-1976 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ
Ἐθνικῆς Παιδείας μέ συνημμένη τήν ἀπὸ 12-10-1976 ἀναφορά τοῦ κ. Γάτου

./.

oh

Κων/νου, Φυσικού του Γυμνασίου 'Αμφίσης, στην οποία άθιπύσει πρόταση νά διδάσκειται ή Κοσμογραφία από καθηγητές των Φυσικών αντί των Μαθηματιών. 'Ακολούθως ό εισηγητής, άφου έπεξηγεϊ γιατί ή Κοσμογραφία διδάσκονται από Μαθηματικούς, λέγει ότι τυχόν άποδοχή της προτάσεως του κ. Γάτου θύι μόνο δέν έπιλύει κανένα πρόβλημα, άλλ' αντίθετα θά δημιουργήσει άλλα.

Τό Τμήμα, άφου έλαβε ύπόψη (1) τό έγγραφο όριθμ. Φ. 210.3/34/126804/4-11-1976 του κ. 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας μέ τό όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ ή από 12/10.1976 άναφορά του κ. Κων/νου Γάτου καί (2) τήν εισηγήση του κ. Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β', άποφασίζει νά γνωστοποιήσει στον κ. Κων/νο Γάτο, καθηγητής Φυσικής του Γυμνασίου 'Αμφίσης, ότι έλαβε γνώση της άναφορας του.

'Ο άρμόδιος για τό τρίτο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως "Ανακοινώσεις" εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', άνακοινώνει στο Τμήμα τήν από 4-12-1976 άναφορά του κ. Πατρίλιου Κόντου, Πολιτικού Μηχανικού "Περί Μαθηματιών 'Ασκήσεων".

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση .

Η Γραμματέας

Ζαραφώνη
Δήμ. Ζαραφωνίτου

Π Ρ Α Ξ Η 33/1977

Σήμερα, 12 Μαρτίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9.30' πρωινή, τό Τμήμα μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
Χάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν κ. 'Αναστ. Πάγιαλο, Σύμβουλο Α', Πρό-
εδρο τοῦ Τμήματος, οἱ κ. κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δημ. Σακιδῆς,
'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ντι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμ-
βουλοι Β', Κ. Φούσιας, Δημ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεο-
δωρακίopoulos, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακίopoulos, Εἰσηγητές,
καθώς καί ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δήμη. Ζαραφωνίτου μέ βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

'Ανάθεση συγγραφῆς διδασκτικῶν βιβλίων.
Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστη-
κε καί ἐπιυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κα-
τόπιν τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατά-
ξεως.

'Ο ἀρμόδιος γιά τό 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "'Ανάθεση
συγγραφῆς διδασκτικῶν βιβλίων", εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμ-
βουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τά ἑξῆς:

Σύμφωνα μέ τό νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν τάξεων τοῦ γυμνασί-
ου πού κατάρτισε τό Τμήμα μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ ΚΕΜΕ, ἀπό τό σχ.
ἔτος

1977-78 θα χρειασθούν:

Α.- Νέα διδακτικά βιβλία "Βυζαντινών 'Ανεγνωσμάτων" για την Α', Β' και Γ' τάξη των Γυμνασίων. Τα βιβλία αυτά θα ονομάζονται "Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας" και θα περιέχουν:

Α.- Τα "Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας" της Α' τάξης:

α) Κείμενα από τη λαϊκή δημιουργία: παραμύθια, μύθοι, παραδέρσις, δημοτικά τραγούδια (έντός από τα άριτικά), κωμικές αποσπάσματα από άλλα λαϊκά κείμενα.

β) Από την προσωπική λογοτεχνική δημιουργία: 1) πεζογραφία: περιγραφές, αφηγήσεις, ταξιδιωτικές αποτυπώσεις, διηγήματα, αποσπάσματα από μυθιστορήματα με όσο το δυνατό μεγαλύτερη αυτοτέλεια, βραβεία μεταφράσεις, ΙΙ) ποιήματα ελλητικά, πορτογαλικά και σύγχρονα και

ΙΙΙ) περιορισμένο αριθμό ποιήτων και ποιημάτων από την ξένη λογοτεχνία σε ελεύθερες μεταφράσεις.

Β.- Τα "Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας" της Β' τάξης:

Κείμενα που άνηκουν στις εΐδη τα όποια διδάσκονται και στην Α' τάξη, που να ανταποκρίνονται στην ανάλογη με την τάξη αντιληπτική ικανότητα και εδαμότητα των μαθητών. Άιόκη θα περιέχουν άριτικά και κλέφτικα τραγούδια.

Γ.- Τα "Κείμενα Βυζαντινής Λογοτεχνίας" της Γ' τάξης:

α) Χαρακτηριστικά κείμενα από τις κυριότερες περιόδους της νεοελληνικής λογοτεχνίας και συγκεκριμένα: Δημοτικά τραγούδια (ιστορικά), κείμενα της κρητικής λογοτεχνίας, του βυζαντινού διαφωτισμού, άπομνημονεύματα με λαϊκό ύφος, κείμενα της νέας άθηναϊκής σχολής, της λογοτεχνίας του μεσοπολέμου και της νεώτερης και σύγχρονης λογοτεχνίας.

β) Άλλα δοκίμια και αποσπάσματα από βυζαντινά έργα.

γ) Κείμενα από την ξένη λογοτεχνία, σε περιορισμένο άριθμό.

Τα κείμενα θα πλαισιώνονται με κατάλληλο εισαγωγικό σημείωμα, από άριτικό, γ) από κλέφτικα τραγούδια, από άριτικά για τον συγγραφέα.

Τά κείμενα που θα περιέχονται στα βιβλία της Α' και Β' τάξεως θα είναι καταταγμένα κατά θεματικές ενότητες, ενώ εκείνα που θα περιέχονται στα βιβλία της Γ' τάξεως θα παρατεθούν χρονολογικά, λόγω με την περίοδο της Ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας, στην όποια ανήκουν.

Τά βιβλία της Α' και Β' τάξεως θα αποτελούνται από 18-27 τυπογραφικά συνηδισμένους ολίγητος διδακτικών βιβλίων και θα πρέπει να παραδοθούν το βραδύτερο στις 30 'Απριλίου 1977, ενώ το βιβλίο της Γ' τάξεως θα αποτελείται από 19-24 τυπογραφικά και θα πρέπει να παραδοθεί το βραδύτερο στις 30 Μαΐου 1977.

Η συγγραφή θα ανατεθεί στα μέλη της 'Ομάδας Έργου για την αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων των Νέων 'Ελληνικών που συστάθηκε με την απόφ. 1576/76-11-1576 απόφαση του κ. 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ.κ.:

- 1.- Καρβέλη Δημήτριο, Διευθύντρια της Πρωτοβάθμιας 'Εκπαίδευσης Μέσης 'Εκπαίδευσης,
- 2.- Παπαδόπουλος Γεώργιος, καθηγητής Λυκείου Θηλέων 'Αμαρουσίου,
- 3.- Παπαδόπουλος Χριστόφορος, καθηγητής του Ζωντανού Τεχνικού Λυκείου Πειραιώς,
- 4.- Γρηγοριάδη Μιχάλα, καθηγήτρια του Γυμνασίου Βριλησίων, και
- 5.- Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος, καθηγητής του 1Α' Λυκείου Θηλέων 'Αθηνών,

που θα συνεργάζονται υπό την διεύθυνση 'Εκπαίδευσης του Προέδρου του ΚΕΜΕ κ. 'Αλ. Καραγιάννη, και θα καταρτίζουν την όλη 'Εργασία.

Β.- Βιβλίο κειμένων και 'Ασκήσεων 'Εκπαίδευσης Γραμματικής για την Α' και Β' τάξη του Γυμνασίου.

Τά κείμενα πρέπει να είναι όλοκληρα προσαρμοσμένα προς τη νεοελληνική Γραμματική και το περιεχόμενό τους να ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές 'Απαιτήσεις και τις 'Εκπαιδευτικές 'Απαιτήσεις, πρακτικότητα, ποιότητα 'Ασκήσεων να χαρακτηρίζονται από μεθοδικότητα, πρακτικότητα, ποιότητα και να μην έχουν μονοτονία. Η 'Εκπαιδευτική 'Εκπαίδευση και ο δρόμος τους να περιορίζεται στην 'Εκπαίδευση του αντίστοιχου τμήματος της Γραμματικής.

Τό βιβλίον δά ἀποτελεῖται ἀπό 9-12 τυπογραφικά συνηθισμένου τυπογραφικοῦ σχήματος ^{διδασκαλικό βιβλίον} καί πρέπει νά παραδοθεῖ τό βραδύτερον στίς 30 Ἀπριλλίου 1977.

Ἐπιτείνω νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή του στούς κ.κ.:

- 1.- Τσολώνη Χρίστο, καθηγήτῃ τοῦ ἑιραματινοῦ Σχολείου, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- 2.- Καυροπούλα Θεόδωρα, Γυμνασιάρχῃ τοῦ Κολλεγίου "Ἀνατόλια" Θεσσαλονίκης,
- 3.- Καυροπούλου-Αυλίδι, Ὑλγα, καθηγήτρια τοῦ 8^{ου} Γυμνασίου Θεσάλων Θεσσαλονίκης, καί
- 4.- Βαρμάκη Κωνσταντο, καθηγήτῃ τοῦ ἑιραματινοῦ Σχολείου, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Γ.- Μετάφραση τοῦ βίου "Θεμιστοκλή" τοῦ Πλουτάρχου, γιά τό διδασκαλικό βιβλίον τῆς Β' Γυμνασίου (Α' 4μηνο).

Ὁ βίος τοῦ Θεμιστοκλή δά συμπληρῶσι τό διδασκαλικό βιβλίον τῆς Β' τάξεως "Πλουτάρχου Βίου". Διδικότερα πρέπει:

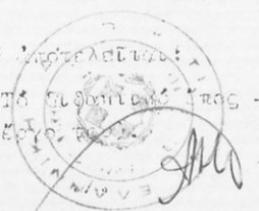
- 1.- Νά δοθεῖν σέ μετάφραση τά κεφ. (4-6, 9-11, 13-19, 21-31) καί γιά τό ὑπόλοιπον νά ὑπάρχει κατατοπιστικῃ περίληψη.
- 2.- Ἡ μετάφραση νά συνοδεύεται ἀπό κατάλληλους ὑποτίτλους καί εἰσαγωγικούς, ὅπως καί ἀπό σχολιασμό, τοῦ δά ἀνταποκρίνεται στήν προσηλυτικῃ ἱκανότητα τῶν μαθητῶν τῆς Β' Γυμνασίου καί δά ἔχει σκοπό νά τοῦς βοηθῇ στήν κατανόηση τοῦ περιεχομένου. Τό βιβλίον δά ἐπιτελεῖται ἀπό 3-5 τυπογραφικά συνηθισμένων σελίδων διδασκαλικῆ βιβλίου.

Ἡ ἔργασία νά κατατεθεῖ στό σύνολό της τό βραδύτερον στίς 10 Ἀπριλλίου 1977. Ἐπιτείνω νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή στόν κ. Μιχ. Οἰκονόμου, συγγραφέα.

Δ.- Μετάφραση τῶν "Ἔργων καί ἡμερῶν" τοῦ Ἡσίοδου γιά τό διδασκαλικό βιβλίον τῆς Β' Γυμνασίου (Β' τετράμηνο).

Τό βιβλίον δά πρέπει νά ἀποτελεῖται:

- 1.- Ἀπό σύντομη εἰσαγωγή (Τό διδασκαλικό βιβλίον) - Ὁ ἦθος: ἡ ἐποχή του, ὁ βίος καί τό ἔργο.

- 2.- 'Από έμμετρη μετάφραση των στ. 4-226 των "Έργων και 'Ημερών".
 - 3.- 'Από σχολιασμό που δε άυτοποιείται στην προσληπτική έκδοση των των μαθητών της Β' Γυμνασίου και δε έχει σκοπό να τους βοηθήσει στην κατανόηση του περιεχομένου. Το βιβλίο δε άποτελείται από 2-4 τυπογραφικά συνδυασμένων σχήματα διδασκαλίας κ.λ.π.
- 'Η έργο θα να κατατεθεί στο σύνολό της το πρόσθετο στις 10 'Απριλίου 1977. Προτείνεται να άνατεθεί ή συγγραφή στην κ. Εύα Ραϊσο, διδάκτρα φιλοσοφίας, μέντο συνεργάτη της 'Ακαδημίας 'Αθηνών.

Τό Τμήμα, ύστερα από συζήτηση και διασφήνιση όρισμένων σημείων, άποφασίζει όδής:

Προτείνεται άνάθεση διδακτικών βιβλίων στους έξης:

- 1.- "Έκθεμα Προελληνικής Λογοτεχνίας" Α' τάξεως, Β' τάξεως και Γ' τάξεως Γυμνασίου της κ.κ. Α. Καραλή, Γ. Παγανό, Χ. Παλιόνη, Β. Γρηγοριάδη και Β. Κιαλδούρα.
- 2.- "Έκθεμα και 'Ασκήσεις Προελληνικής Γραμματικής" Α' και Β' Γυμνασίου, στους κ.κ. Χ. Τσαλίκη, Β. Καραβούλο, "Ολ. Παυλίδη-Καυρεπούλου και Α. Βερμάκη.
- 3.- "Πλουτάρχου Θεμιστοκλέως", Β' Γυμνασίου, στην κ. Η. Οικονόμου, κ.
- 4.- "Ήοιδου "Έργα και 'Ημέρες", Β' Γυμνασίου, στην κ. Εύα Ραϊσο.

Μετά από αυτός τερματίζεται ή συνεδρίαση.

Πρόεδρος,
[Signature]
 Γραμματέας

'Η Γραμματέας
[Signature]
 Διη. Σαραφινίτου

ΠΡΑΞΗ 34/1977

Σήμερα, 15 Μαρτίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία, από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α*, οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Ν.ι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β*, 'Αλ. Παπαδερός, 'Ι. Σκορδελής, Ειδικοί Σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαχαφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Τρόπος διδασκαλίας της 'Αγγλικής στο Γυμνάσιο 'Εστίας Ν. Σμύρνης. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β*.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για το "Σύγχρονο Λεξιλόγιο της 'Ελληνικής Γλώσσας". Εισηγητές κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Σύμβουλοι Β*.
- ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση για το "Συγχρονισμένο 'Ορθογραφικό Λεξιλόγιο της Νεοελληνικής" των κ.κ. 'Αλκη Τροπαιιάτη, Τέλη Πευλάπη, Φιλίππου Κολοβοῦ. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β*.
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Η διδασκαλία των 'Ομηρικῶν 'Επῶν με τήν βοήθεια τῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν καὶ τῶν νεοελληνικῶν παραδόσεων τοῦ κ. Στάθη 'Αθανασιάδη. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β*.

ΘΕΜΑ 50 - Γνωμοδότηση για τὸ Λεξιλὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστά-
σεως τοῦ 1821 τοῦ κ. Χρ. Στασινόπουλου. Εἰσηγητὴς
κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Δ. Σακκάς, Σύμβουλοι Β΄

ΘΕΜΑ 60 - Ἀνακοινώσεις. Εἰσηγητὴς κ. Στ. Παπασημαϊδopoulos,
Εἰσηγητὴς τοῦ ΚΕΜΕ.

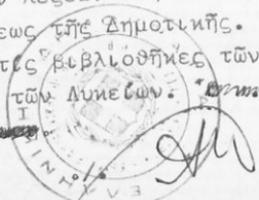
Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, ἀναγι-
νώστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριά-
σεως. Κατόπιν τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμε-
ρήσιας διατάξεως.

Οἱ ἀρμόδιοι γιὰ τὸ 20 θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, Γνωμοδ-
τοση γιὰ τὸ "Σύγχρονο Λεξιλὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας", εἰσηγητὴς
κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Ἠλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, θέτουν ὑπόψη
τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος (1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 126932/11-11-1976
τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας μὲ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται στὸ
ΚΕΜΕ ἢ αἴτηση τοῦ Ὁργανισμοῦ Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καὶ Πνευμα-
τικῆς Ἀναπτύξεως του, (2) τὸν ^{αὐτὸν} ~~πρῶτον~~ ^{πρῶτον} τῶν εἰσηγητῶν Συμβούλων Β΄
κ. Ἰ. Ἀρβανίτη ^{ὅτι} ~~ἔχει~~ ^{ἔχει} τὴν ἐξῆς:

Τὸ "Σύγχρονο Ὀρθογραφικὸν - Ἑρμηνευτικὸν Λεξιλὸν Ἑλληνικῆς
Γλώσσας Καθαρευούσης-Δημοτικῆς" τοῦ Ο.Ε.Ε. ΑΤΛΑΣ: 1961, εἶναι ἓνα
λεξιλὸν καλαίσθητο καὶ καλοτυπωμένο (σφ. λθ' + 2129) - ἔργο συλλο-
γικὸ ὁμάδας φιλολόγων μὲ παράρτημα ἀπὸ πλῆθος τῶν κυριότερων ἱστο-
ρικῶν ὀνομάτων καὶ ἀπὸ τὰ ἀριτυπώματα ἑλληνικὰ καὶ ξένα.

Τὸ λεξιλὸν ἀνταποκρίνεται στὸν τίτλο του καὶ δηλώνει γιὰ κάθε
λήμμα μὲ τὰ ἀρχικὰ Α, Β, Δ σὲ ποιά μορφή τῆς γλώσσας ἀπαντᾷ, δηλ.
στὴν Ἀρχαία, Καθαρεύουσα, Δημοτικὴ ἢ στὶς δύο ἢ καὶ στὶς τρεῖς.
Θὰ ἦταν τελειότερο ἂν δὴλωνε καὶ τὴν ἐθνικότητα τῶν ξένων λέξεων,
γιὰ τίς ὁποῖες ἀπλῶς σημειώνει: (ξ.λ.).

Πράγματι, τὸ λεξιλὸν αὐτὸ μὲ τὴν τρίμορφη παρουσίαση τῆς γλώ-
σσας καὶ μὲ τὴν ἐρμηνεῖα τῶν λέξεων στὴν Καθαρεύουσα ἦταν ἀπὸ τὰ
καλύτερα πρὸς τῆς καθιερώσεως τῆς Δημοτικῆς. Ὡστόσο νομίζω πὺς
εἶναι χρησικὸ νὰ ὑπάρχει στὶς βιβλιοθήκες τῶν σχολείων τῆς Μέσης
Ἐκπαίδευσως καὶ ἰδιαίτερα τῶν Λυκείων. *Επιπλέον, ἡ παρουσίαση τῶν λέξεων*
καὶ τῶν σημασιῶν αὐτῶν ἐπισημαίνεται.

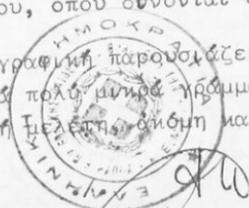

δεύτερο των ~~εισηγητών~~^{εισηγητών} κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου, παρατηρεί
τά εξής: Τό Λεξιλόγιο αὐτό δέν στερεῖται βέβαια ἀπό ὀρισμένες ἀρε-
τές, ἀλλὰ γενικά δέν νομίζω ὅτι μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ "χρήσι-
μο" καί νά συσταθεῖ κατά τήν ἔννοια τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ
Ν. 186/1975, γιατί οὔτε στίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 309/76
συμμορφώνεται, οὔτε συμβάλλει στήν γλωσσική ἀγωγή τῶν μαθητῶν, ἐ-
φόσον μάλλον σύγχυση καί ἀμφιβολίες προκαλεῖ. Διατυπώθηκαν κατό-
πιν οἱ ἀπόψεις καί τῶν ἄλλων μελῶν τοῦ Τμήματος.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη (1) τό ἔγγραφο ἀριθμ. 126932/11-
11-76 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας μέ τό ὅποιο διαβιβάστηκε
στό ΚΕΜΕ ἡ ἀίτηση τοῦ Ὄργανισμοῦ Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καί Πνευ-
ματικῆς Ἀναπτύξεως του, (2) τίς εἰσηγήσεις τῶν ~~εισηγητῶν~~^{εισηγητῶν} Συμ-
βούλων Β' κ.κ. 'Ι. Ἀρβανίτη καί 'Ηλ. Σπυρόπουλου, καί (3) τή συ-
ζήτηση ποῦ ἐγίνε, ἀποφαινεται κατά πλειοψηφία :

Δέν κρίνει τό "Σύγχρονον Λεξιλόγιον τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης" Ἐπι-
τροπῆς Φιλολόγων χρήσιμο γιά τοὺς μαθητές καί τίς σχολικῆς βιβλιο-
θήκες κατά τήν ἔννοια τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 186/75, γιά
τοὺς εξῆς λόγους:

- 1.- Δέν ἐναρμονίζεται μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 309/76.
Περιέχει βέβαια καί λέξεις τῆς νεοελληνικῆς, ἀλλὰ οἱ ὀδηγίες
καί, οἱ ἐρμηνεῖες τῶν λέξεων δίνονται στήν καθαρεύουσα.
- 2.- Θά προκαλέσει μεγάλη γλωσσική σύγχυση στοὺς μαθητές ἡ συμπά-
ρση λέξεων καί τύπων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, τῆς καθαρεύουσας
καί τῆς δημοτικῆς.
- 3.- Τό Λεξιλόγιο αὐτό, γραμμένο στή 1961, δέν παρακολοῦθησε ὄχι μόνο
τίς μεταβολές στό τυπικό καί τήν ὀρθογραφία τῆς νεοελληνικῆς
ποῦ καθιερώθηκαν μέ τήν ἐκδοχή τῆς σχολικῆς γραμματικῆς τοῦ 1976,
ἀλλὰ οὔτε καί αὐτές ποῦ παρουσιάζει ἡ "Μικρή Νεοελληνικὴ Γραμματικὴ"
τοῦ Μ. Τριανταφυλλοῦ. Ἡ διαπίστωση αὐτὴ ἰσχύει καί γιά τό παρόρη-
μα, στό τέλος τοῦ βιβλίου, ὅπου δίνονται στοιχεῖα Γραμματικῆς.
- 4.- Καί ἀπό ἀποψη τυπογραφικῆς παρουσιάζει ἀτέλειες, ἡ κυριότερη ἀπό
τίς ὁποῖες εἶναι τό πλῆθος γράμματα (χαρακτῆρες τῶν 6),
ποῦ καθιστοῦν ἐπίπονη τὴν ἀνάγνωση καί τὴν ἀπλή χρησιμοποίησιν
του.

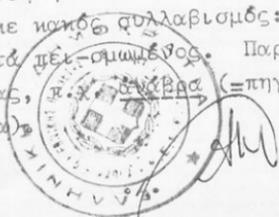
Μειοψηφεῖ ὁ κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, ὁ ὁποῖος καὶ ἐμμένει στὴν ἀρχικὴ του εἰσήγηση.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 3ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, Γνωμοδότηση γιὰ τὸ "συγχρονισμένο Ὀρθογραφικὸ Λεξικὸ τῆς Νεοελληνικῆς" τῶν κ.κ. "Αἰλιη Τροπαιάτη, Τέλη Πειλάρη καὶ Φιλίππου Κολοβοῦ, εἰσηγητῆς κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος (1) τὴν ἔγγραφον ἀριθμ. Φ. 309.71/28/143497 Π.Ε/20-1-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας μέ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται στὸ ΚΕΜΕ τὴν ἀπὸ 7-12-1976 αἴτηση τῶν κ.κ. "Αἰλιη Τροπαιάτη, Τέλη Πειλάρη καὶ Φιλίππου Κολοβοῦ, (2) τὴν εἰσήγησίν του πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ "συγχρονισμένο Ὀρθογραφικὸ Λεξικὸ τῆς Νεοελληνικῆς", τῆς σειρᾶς τῶν ἐκδόσεων ΑΔΚΑΙΟΣ, εἶναι ἓνα καλαίσθητο καὶ ἐπιμελημένο λεξικὸ ἀπὸ 404 σελίδες. Πρόκειται γιὰ ἔργο τριῶν προσώπων: τοῦ "Αἰλιη Τροπαιάτη, Λογοτέχνη, τοῦ Τέλη Πειλάρη καὶ τοῦ Φιλίππου Κολοβοῦ, συνταξιούχων Δημῶλων-συγγραφέων.

Στὸν Πρόλογό του, σσ. 7-10, γίνεται λόγος γιὰ τὸν προορισμὸ τοῦ λεξικοῦ, πού εἶναι ἡ ὑποβοήθησις πρὸς τὸν καθένα γιὰ τὴ σωστὴ χρῆσι τοῦ λεξιλογικοῦ θησαυροῦ τῆς Δημοτικῆς. Στὶς σελίδες 11-16 ἀναφέρονται οἱ τελευταῖες προσαρμογές σύμφωνα μὲ τὴ Νεοελληνικὴ Γραμματικὴ τοῦ ΟΕΔΒ 1976. Στὸ κῆριο σῶμα τοῦ λεξικοῦ ἐντάσσονται καὶ τὰ κῆρια ὄνματα, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχει ἀνάγκη χωριστοῦ τμήματος λεξιλογίου, πράγμα πού τὸ καθιστᾷ, καὶ κατὰ τὴ γνώμη μου, χρησιμότερο. Σὲ ἐλάχιστες λέξεις, πού εἶναι ἀπὸ τίς σπάνιες, δίνονται οἱ ἐρμηνεῖες, ὅπως π.χ. πατητῆ (ἀραιὸ ράφιμο), πατέντα ὡστόσο δὲν οἱ ἐρμηνεύεται καὶ ταρταροῦγα ἀποδίδεται ἀπλῶς ὡς ὄστρακο, ὄχι πετυχημένα. Ἐνῶστε παρέχονται καὶ οἱ δύσκολοι καὶ ἀνώμαλοι τύποι ρημάτων, ὅπως τοῦ βλέπω.

Οἱ ἀδυναμίες βέβαια δὲ λείπουν οὔτε καὶ εἶναι πλήρες, π.χ. στὸν Πρόλογο, σ. 9, στ. 24, σημειώνουμε μιὰ ἀτυχὴ ἔκφρασι: "τὴ γλῶσσα πού τραγουδῆθηκε τὸ ἀθάνατο δημοτικὸ μας τραγούδι", σ. 281δὲ διορθώθηκε κατὰ τὸν συλλαβισμὸς: πεισ-μάττωσα, πεισ-μα-τῶνομαι, ἀλλὰ καὶ σωστὰ πεισ-ματῶσα. Παρατηροῦνται καὶ τυπικὰ σφάλματα ἀνομοιομορφίας, π.χ. ἀπὸ βᾶσ (=πηγὴ), ἄμποτε, ἐπιφ.=μαϊᾶρι, ἀκουαρέλα (ὑδατογραφία).

Ὡς ὀρθογραφικὸ λεξιλὸ πάντως - ἢ λ. πάντως δὲν ὑπάρχει στὸ λεξιλὸ - εἶναι ἀριετὰ χρήσιμο γιὰ ὅλους ἀνεξαίρετα ποὺ θέλουν νὰ γράφουν σωστὰ τὴ Δημοτικὴ γλῶσσα ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ὡς τοὺς ἐπιστήμονες, τουλάχιστον ὡσὸτου ἐίδοθεῖ ἓνα πλήρες ὀρθογραφικὸ καὶ ἐρμηνευτικὸ λεξιλὸ τῆς Δημοτικῆς, στὸ ὁποῖο νὰ ἀναφέρονται καὶ ὅλοι, κατὰ τὸ δυνατόν, οἱ δύσκολοι καὶ ἀνώμαλοι τύποι τῶν ρημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων.

Τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη (1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 309.71/28/143497 Π.Ε/20-1-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάστηκε στὸ ΚΕΜΕ ἢ ἀπὸ 7-12-1976 αἴτηση τῶν κ.κ. Ἄλκη Τροπαϊάτη, Τέλη Μειλάρη καὶ Φιλίππου Κολοβοῦ, (2) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Συμβούλου Β', καὶ (3) τὴν συζήτηση ποὺ ἔγινε,

ἀποφαινεται ὁμόφωνα

Γνωματεύει ὅτι τὸ "Συγχρονισμένο Λεξιλὸ τῆς Ἡεοελληνικῆς" τῶν κ.κ. Ἄλκη Τροπαϊάτη, Τέλη Μειλάρη, καὶ Φιλίππου Κολοβοῦ, εἶναι χρήσιμο ὡσὸτου ἐίδοθεῖ ἓνα πλήρες ὀρθογραφικὸ καὶ ἐρμηνευτικὸ λεξιλὸ τῆς δημοτικῆς γλῶσσας.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 4ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Εὐστ. Ἀναστασιάδη "Ἡ διδασκαλία τῶν Ὀμηρικῶν Ἐπῶν μὲ τὴν βοήθεια τῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν", εἰσηγητῆς κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος (1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 138084/4-12-1976 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται στὸ ΚΕΜΕ ἢ ἀπὸ 23-11-1976 αἴτηση τοῦ κ. Εὐστ. Ἀναστασιάδη καὶ (2) τὴν εἰσήγησή του ποὺ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Τὸ βιβλίο τοῦ Εὐστ. Ἀναστασιάδη "Ἡ διδασκαλία τῶν Ὀμηρικῶν Ἐπῶν μὲ τὴ βοήθεια τῶν Δημοτικῶν Τραγουδιῶν καὶ τῶν Ἡεοελληνικῶν παραδόσεων" εἶναι μιὰ ἀξιόλογη ἐπιστημονικὴ μελέτη, σὲ καλὴ Δημοτικῆ, ποὺ συμβάλλει θαυμάσια στὴν ἐθνικὴ αὐτογνωσία καὶ μάλιστα στὴ διαβεβαίωση τῆς ἐλληνικῆς διάρκειας μέσα ἀπὸ τὲς χιλιετηρίδες τῆς ἱστορίας μας. Ὁμολογῶ πὺς τὸ βιβλίο μοῦ κίνησε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ δὲν τὸ διάβασα ἀπλῶς ἀπὸ ὑποχρέωση γιὰ νὰ τὸ κρίνω

./.

Οί αρμόδιοι για τὸ 5ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, γνωμο-
δότηση γιά τὸ "Λεξικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως" τοῦ κ. Χρ.
Στασινοπούλου, συνεισηγητές κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης καὶ Δημ. Σακκιάς,
Συμβούλοι Β', θέτουν ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος 1) τὸ ἔγγρα-
φο ἀριθμ. Φ. 309.71/20/117883/5-11-76 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς
Παιδείας, μετὰ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται στὸ ΚΕΜΕ ἢ αἴτηση τῆς κ. Π.
Δεδεμάδη & ΣΙΑ Ο.Ε., 2) ^{τὸν πρώτον} τῶν ~~εισηγητῶν~~ ^{εισηγητῶν} Συμβούλων Β'
κ. Ἰ. Ἀρβανίτη ^{ὅσοι} δεχέται τὸ ἐξῆς:

Τὸ "Λεξικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821" τοῦ Χρ.
Στασινοπούλου, τρίτομο (σσ. 637 + 553 + 678 σχ. 80) εἶναι καλα-
σῆτο στὴν ἐμφάνιση, καλοτυπωμένο καὶ κατὰ κάποιον τρόπο ἀποτελεῖ
μὴ ἐπιτομὴ τοῦ μεγάλου σχετικοῦ ἔργου ποῦ ὁμως δὲ γράφτηκε ἀκόμη.

Σ' αὐτὸ ἔχουν λεξιλογηθεῖ κυρίως πρόσωπα καὶ τόποι ποῦ
δένονται μετὰ χρόνια ἐκείνη, ἀλλὰ καὶ πράγματα (ἀγαθάγγελος,
καριοφύλι, γιαταγάνι, σχολεῖτα) ὡς λεξιλόγιο τῆς ἐποχῆς (λημέρι,
μπεντένι, πρόκριτος). Δὲν πρόκειται βέβαια γιά ἓνα ἔργο μετὰ ἀξιώ-
σεις ἐπιστημονικῆς ἱστορικῆς ἐπάρκειας, ὥστόσο εἶναι εὐχρηστο γιά
τὸν καθένα, ἀπὸ τὸ μικρὸ μαθητὴ ὡς τὸν ἐπιστήμονα, ποῦ θὰ θελήσει
πρόχειρα νὰ ἀνατρέξει γιά σχετινὲς πληροφορίες ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς
ἐθνικῆς μας παλιγγενεοῦς.

Τὸ ἔργο εἶναι ἀξιόλογο περισσότερο γιά τὲς πληροφορίες σχετικὰ
μετὰ τοὺς Κολοιοτρωνάους, τὲς ὁποῖες ὁ Ἀριῶς συγγραφεὴς τοῦ συγνέ-
τρωσε καὶ ἀπὸ τῆ στοματικῆς παράδοσης. Ἡ γλῶσσα τοῦ εἶναι βέβαια Δη-
μοτικὴ καὶ τὸ ὕφος τοῦ ἀπλό, ἔτσι ποῦ νὰ διαβάζεται εὐχάριστα καὶ
νὰ γίνεται ἀμέσως κατανοητό. Μετὰ ἓνα λόγον τέλος ἔχω νὰ εἰπῶ, πᾶς
τὸ ἔργο τοῦτο εἶναι γραμμένο μετὰ ζήλο καὶ μετὰ τῆ φιλοδοξία μίαν χρη-
σιμῆς προσφορᾶς γιά κάλυψη τοῦ κενοῦ στὴν ὅλη, κατὰ τὰ ἄλλα ἀφθονη,
βιβλιογραφία τοῦ εἰσοσιένα. Καί, κατὰ τῆ γνώμη μου, πετυχαίνει στὸ
σκοπὸ του, γι' αὐτὸ καὶ τὸ θεωρῶ πολὺ χρήσιμο γιά τὴν προμήθειά του
ἀπὸ τὲς σχολικὲς βιβλιοθήκες.

3) τὸν ἀκόμη τῶν δευτέρου τῶν ~~εισηγητῶν~~ ^{εισηγητῶν} Συμβούλων Β' κ. Δημ. Σακκιά ^{ὅσοι} λέγει
τὰ ἐξῆς:

"Τὸ τρίτομο λεξικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821" τοῦ
Χρ. Στασινοπούλου διακρίνεται ἀπὸ πληρότητα καὶ ἀκρίβεια. Ὡς πρὸς
τὴν ἀντικειμενικότητά του σημειῖται ὅτι ὁ συγγραφεὴς προβάλλει ἰδιαί-

τερα τους Κολοιοτρωνάους. Για το Θεοδ. Κολοιοτρώνη διαθέτει 21 σελίδες, ενώ για τον Καραϊσκάκη μόνο 7 1/2 και για το Μεσο-λόγγι μόνο 16. Στη γλώσσα, το λεξικό δεν είναι απόλυτα σύμφωνο με την επίσημη νεοελληνική γραμματική. Οι διαφορές όμως δεν είναι πολλές. Η πιο σημαντική είναι ότι διατηρεί στην ύποτακτική το η. Μπορεί να βρεθί κανείς και τύπους αδόκιμους. Τον άδοκτομο Καραϊσκάκη π.χ. τον ονομάζει "άτσαλδοτομο" (τομ. 2, σ. 173). Επίσης στη σ. 197 του 3ου τόμου και άλλου χρησιμοποιεί το επίθετο άληπασαλίδικες (συνήθειες).

Τά μειονεκτήματα όμως είναι άσημαντα μπροστά στις αρετές του έργου, Αναμφίβολα είναι έργο άξιόλογο και χρήσιμο για όλους ιδιαίτερα για τους μαθητές των τελευταίων τάξεων του δημοτικού σχολείου και για τους μαθητές του γυμνασίου, οι όποιοι με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναζητούν σε βιβλία την ιστορική πληροφορία και γνώση και μάλιστα τη γνώση για τα πρόσωπα και τα γεγονότα του με-γάλου αγώνα του 1821.

Το Τμήμα, άφοϋ έλαβε ύπόψη 1) το έγγραφο άριθμ. Φ. 309.71/20/117883/5-11-76 του κ. Υπουργού Έθνικης Παιδείας με το όποιο διαβιβάστηκε στο ΚΕΜΕ ή αίτηση της Π. Δεδεμάζη & ΣΙΑ Ο.Ε. 2) τις εισηγήσεις των κ.κ. Συμβούλων Β΄, Γ. Αρβανίτη και Δ. Σακιά και 3) τη συζήτηση που έγινε άποφαίνεται όμωφωνα:

Γνωμοδοτεί ότι το "Λεξικό της Έλληνικης Έπαναστάσεως του 1921" του Χρ. Στασινοπούλου είναι χρήσιμο και κυρίως για τις σχολικές βιβλιοθήκες.

Ο άρμόδιος για το 6ο θέμα της ήμερησίας διατάξεως "Ανακοινώσεις" εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊδούλης, Εισηγητής ενημερώνει τά μέλη του Τμήματος για το περιεχόμενο του έγγράφου άριθμ. 133961/23-11-76 του κ. Υπουργού Έθνικης Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ άναφορά του κ. Γάτου Κων/νου, καθηγητού των Φυσικων του Γυμνασίου Αμφίσης, για τη διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικης στη Γ. Δυκείου.

Η συζήτηση για το 1ο θέμα της ήμερησίας διατάξεως άνβλήθηκε από την επόμενή σύνοδρωση του Τμήματος.

Το θέμα αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.
Πρόεδρος
Αν. Παγγιαλός

Γραμματέας
Δήμ. Ζαραφάνιτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 35/1977

Σήμερα, 16 Μαρτίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδευσεως του Κέντρου 'Ενπαιδευτικῶν Μελετῶν και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του. (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβον μέρος στη συνεδρίαση ἄφου προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α' οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακινῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ντι. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οί κ.κ. 'Αλ. Παπαδερῆς, 'Ι. Σιορδέλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φουσκάς, Δημ. Τομπαζῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακοπούλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακοπούλος, Εισηγητές, καθώς και ἡ Γραμματεῆς του Τμήματος Δημ. Ζαραφωνῆτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Συζήτηση ἐπὶ του ἔγγραφου ἀριθμ. 665/12-3-1975 του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ.

Στην ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἄφου διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε και ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τὸ Τμήμα, ἄρχισε τὴν ἐξέταση του θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Στὴν συζήτηση του θέματος αὐτοῦ ἔλαβαν μέρος οί κ.κ. Γ. Βάζος, Στ. Παλαιουρακόπουλος, Σύμβουλοι Α' και ὁ κ. 'Αν. Μαυροματάκος, Σύμβουλος Β' τῆς 'Επιμορφωτικῆς 'Ενπαιδευσεως.

Ὁ ἀναγνώστης του θέματος εισηγητῆς κ. 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του

Τμήματος, Σύμβουλος Α', ενημερώνει τὰ μέλη τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. 665/12-3-1977 τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ καὶ προτείνει τὰ ἀκόλουθα:

- 1.- Νὰ διατυπωθεῖ προσωρινὸν ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῶν Τεχνολογιῶν Μαθημάτων γιὰ τὴν Α', Β' τάξη τοῦ Γυμνασίου.
καὶ
- 2.- Νὰ ληφθοῦν ὑπόψη τὰ ἐξῆς στοιχεῖα:
 - α) Ἐλλειψη καταλλήλου διδαικτικοῦ προσωπικοῦ.
 - β) Γυμνάσια θηλέων.
 - γ) Γυμνάσια ἀπρένων.
 - δ) Γυμνάσια μιυτά.
 - ε) Ἐλλειψη κἀθηγητριῶν Οἰκ. Οἰκονομίας.
 - στ) Ὑπαρξη εἰς ὀρισμένα Γυμνάσια ἐργαστηρίων Τεχνικῶν Σχολῶν.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: 1) τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. 665/12-3-1977 τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ, 2) τὶς προτάσεις τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Ἀν. Παγιάλου, Συμβούλου Α', Προέδρου τοῦ Τμήματος, καὶ 3) τὴ συζήτηση ποὺ ἐγίνε ἀποφαινεται ὁμόφωνα ὡς ἐξῆς:

A.- Παρακαλεῖ τὸν κ. Στ. Παλαιοιρασοῦ, Σύμβουλο Α' τῆς Ἐπαγγελματιῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΚΕΜΕ νὰ προεδρεύσει τῆς ἐπιτροπῆς ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ἀν. Μαυροματάκο, Νικ. Βαρουχάνη, Συμβούλους Β' καὶ κ. Στ. Παπασημαῖοπουλο, εἰσηγητὴ καὶ ἡ ὁποία θὰ ἀναλάβει τὴν σύνταξη προγράμματος τῶν Τεχνολογιῶν Μαθημάτων καὶ τὴν παρουσία αὐτοῦ στό Τμήμα μέχρι τῆς 25-3-1977.

B.- Παρακαλεῖ τὸν κ. Βάζο, Σύμβουλο Α' τῆς Ἐπαγγελματιῆς Ἐκπαιδεύσεως νὰ συνεργαστεῖ μέ τὸν κ. Νικ. Παπαδόπουλο, Σύμβουλο Β' γιὰ τὴ σύνταξη Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ.

αὐτὸ τερατίστηκε ἡ συζήτηση.

Πρόεδρος

Παγιάλος

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 36/1977

Σήμερα, 18 Μαρτίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.30 πρωΐνη, τό Τμήμα Μέσης 'Επικαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Επικαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν κ. 'Αν. Πάγιαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανέτης, Φ. Βῦρος, Δημ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατοῦρας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Αλ. Παπαδερῶς, 'Ι. Σκορδέλης, Εἰδικοὶ Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Δημ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακοῦλος, Λ. 'Αδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακοῦλος, Εἰσηγητές, καθῶς καί ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δῆμ. Ζαχαφονίτου μέ βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως γιά ἔγκριση. Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεως γιά ἔγκριση. Εἰσηγητής κ. 'Αν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μέσης 'Επικαιδεύσεως τοῦ ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 3ο - Μάθημα Νεοελληνικῶν. Εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, ἀναγιγνώσθηκε καί ἐπικυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν τό Τμήμα ἀρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ἀποφασίσθηκε γιά τό πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπῆς γιά ἔγκριση", εἰσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, καθῶς καί τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος, τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.17/10/27213/12-3-77 τοῦ κ. 'Υπουργοῦ

Εθνικής Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για κρίση ή πράξη Έπιτροπής κρίσεως που συγκροτήθηκε με την απόφαση του κ. Υπουργού Έθνικής Παιδείας και αναφέρεται στη διόρθωση, βελτίωση και μεταβολή των διδακτινών βιβλίων, και

- 2.- εισηγείται να αποσταλούν τα διδακτικά βιβλία (α) Εύριπλδη, 'Ιφιγένεια ή έν Αύλιδι - 'Ιφιγένεια ή έν Ταύροις, Β' Λυκείου, και (β) Σοφοκλέους 'Αντιγόνη - Οιδίπους Τύραννος, Γ' Λυκείου, στην αρμόδια Δ/ση του ΥΠΕΠΘ για τίς περαιτέρω ενέργειες για την έκδοσή τους.

Κατόπιν εισηγείται, σχετικά με το έγκενριμένο, έν χρήσει διδακτινό βιβλίο "Ίσοκράτους Πανηγυριός, μετάφραση Στ. Μπαζάνου-Μαραγιουδάκη", τής Α' Λυκείου, τά έξής:

Τό νέο αναλυτικό πρόγραμμα που κατάρτισε τό Τμήμα Μέσης Έν- παιδεύσεως του ΚΕΜΕ προβλέπει, για τό μάθημα τής 'Αρχαίας Έλληνι- κής Γραμματείας τής Β' τάξεως (δ' έξιμηνο) διδακτινό βιβλίο κατάλ- ηλο για τη δδδασκαλία του Πανηγυριού του 'Ισοκράτους από μετάφρα- ση. Προτείνω λοιπόν να έκδοθεί για τούς μαθητές τής Β' τάξεως του Γυμνασίου τό έγκενριμένο ^{για τούς έτους 1977-78} διδακτινό βιβλίο "Ίσοκρά- τους Πανηγυριός, μετάφραση Στ. Μπαζάνη-Μαραγιουδάκη, Α' Λυκείου, έκδ. ΟΕΔΒ", με μόνη διαφορά την άφαίρεση των σελίδων που περιέ- χουν τό άρχαίο έλληνιό κείμενο, που ή παρουσία του κρίνεται άπα- ραίτητη και έποικοδομητική για τούς μαθητές τής Β' Γυμνασίου.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη (α) τό περιεχόμενο του έγγράφου άριθμ. Φ. 211.17/10/27213/12-3-77 του κ. Υπουργού Έθνικής Παι- δείας σχετικά με τίς διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που έ- πέφερε ή Έπιτροπή που συγκροτήθηκε με την απόφαση άριθμ. Φ. 211.13/ 2/9819/28-1-77 και που αναφέρεται στη διόρθωση, βελτίωση και μετα-βολή (μεταγλώττιση) των διδακτινών βιβλίων:

- 1) Εύριπλδη, 'Ιφιγένεια ή έν Αύλιδι - 'Ιφιγένεια ή έν Ταύροις, Β' Λυκείου, και
- 2) Σοφοκλέους, 'Αντιγόνη - Οιδίπους Τύραννος, Γ' Λυκείου

(Β) την εισηγήση του κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου, Συμβούλου Β;
(Γ) τίς διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που έχουν έπιφερθεί στα παραπάνω βιβλία, και

(Δ) τή συζήτηση πού έγινε, αποφαινεται ὁμόφωνα:

Νά ἀποσταλοῦν τά παραπάνω βιβλία στήν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τίς περαιτέρω ἐνέργειες γιά τήν ἐκδοσή τους. Νά ἐκδοθεῖ γιά τούς μαθητές τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου τό ἐγκυριμένο μέ τίς σχετικές διορθώσεις γιά τό σχολικό ἔτος 1977-78 διδασκτικό βιβλίο "Ἰσοκράτους Πανηγυρικός, μετάφραση Στ. Μπαζάνου-Μαραγίου-δάκη, Α' Λυκείου, ἔκδ. ΟΕΔΒ" μέ μόνη διαφορά τήν ἀφαίρεση τῶν σελίδων πού περιέχουν τό ἀρχ. ἑλληνικό κείμενο, πού ἡ παρουσία του δέν κρίνεται ἀπαραίτητη καί ἐποικιοδομητική γιά τούς μαθητές τῆς Β' Γυμνασίου.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως γιά ἔγκριση", εἰσηγητής κ. Ἄν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ΚΕΜΕ, θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος:

1.- τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.17/11/26851/12-3-77 τοῦ κ. Ἰ. Γουρ-γού Ἐθνικῆς Παιδείας μέ τό ὁποῖο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ γιά ἔγκριση ἡ πράξη Ἐπιτροπῆς κρίσεως πού συγκροτήθηκε μέ τήν ἀπόφαση τοῦ κ. Ἰ. Γουργού Ἐθνικῆς Παιδείας ἀριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-1977 καί ἀναφέρεται στή διόρθωση, βελτίωση καί μεταβολή τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου Ἀνάργανη Χημεῖα τῶν Α' καί Β' τάξεων Λυκείου τοῦ Α. Σπ. Λιῶνη.

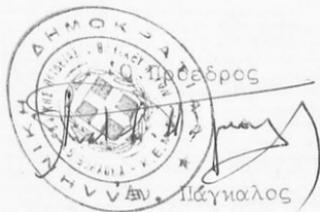
2.- Εἰσηγεῖται νά ἀποσταλεῖ τό παραπάνω βιβλίο στήν ἀρμόδια Δ/ση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τίς περαιτέρω ἐνέργειες γιά ἐκδοσή του.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές πού ἔχουν ἐπιφερθεῖ στό βιβλίο Ἀνάργανη Χημεῖα τῶν Α' καί Β' τάξεων Λυκείου τοῦ Λεωνίδα Σπ. Λιῶνη ἀπό τήν Ἐπιτροπή κρίσεως, ἐνέκρινε τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς καί ἀποφάσισε ὁμόφωνα νά σταλεῖ τό παραπάνω βιβλίο στήν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τίς περαιτέρω ἐνέργειες γιά τήν ἐκδοσή του. *Ἐπίσης ἀποφασίστηκε νά ἐκδοθῇ καί δ' κενεμῆδι τῶ βιβλίο, σὺν νέῃ του μορφῇ, σὺν μαθητῶν καί τῶν 2 τάξεων, Α' & Β' Λυκείου.*

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό τρίτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Μάθημα εἰσηγητής κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β", θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήματος ὅτι στό βιβλίο τῶν Νέων Ἑλληνικῶν τῆς Α' τάξεως τῆς ἐπιγραφῆς "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας".

Ἡ πρότασις αὕτη δημιουργεῖ ζήτημα σχετιῶς μετὰ τῆν ὀνομασίαν "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας". Συγκεκριμένως οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης καὶ Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' καὶ Δ. Τομπαζίδης, Εἰσηγητῆς, ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ὅρος Λογοτεχνία εἶναι στενότερος τοῦ ἀληθινοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου γιὰ τὸ ὅποιο ἡ εἰσήγησις καὶ ὅτι ὁ περιορισμὸς στὸν ὅρο λογοτεχνία ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ μαθήματος τῶν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων στὰ σχολεῖα Μέσης Ἐκπαίδευσως καὶ νὰ τὴν ἐντρέφῃ πρὸς τὸν ἀισταντισμὸν. Οἱ κ.κ. Σπυρόπουλος Ἠλίας καὶ Βῆρος Φ., ἀντίθετα, ὑποστηρίζουν τὸν ὅρο τῆς εἰσηγήσεως "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας", γιὰτί, λέγουν, ὁ ὅρος "λογοτεχνία" ἔχει καθιερωθῆναι νὰ περιλαμβάνει καὶ κείμενα τῆς εὐρύτερης γραμματείας (παραδειγματὴ ἡ Ἱστορία Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τοῦ Κ.Θ. Δημαρᾶ, ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεῖ καὶ κείμενα μικρότερης λογοτεχνικῆς ἀξίας ποῦ ἔχουν ὅμως ἱστορικὴ σημασίαν). Τελικῶς ὁ κ. Τομπαζίδης προσχώρησε εἰς τὴν ἀποφασίαν τῆς εἰσηγήσεως καὶ τὸ Τμήμα υἱοθέτησε τὸν ὅρον ~~Κείμενα Νεοελληνικῆς~~ ^{τῆς Νεοελληνικῆς} Λογοτεχνίας μετὰ μειοψηφίαν τῶν κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτη καὶ Ν. Παπαδοπούλου, Συμβούλων Β' ποῦ ἐμμένουν εἰς τὴν εἰσήγησίν τους ποῦ ἔχει κατατεθεῖ εἰς τὰ πρακτικὰ.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ τερματίστηκε ἡ συζήτησις.

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 37/1977

Σήμερα, 22 Μαρτίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 11 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Επαιδεύσεως του Κέντρου 'Επαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα των συνεδριάσεών του. (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δημ. Σακιδάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', οι κ.κ. 'Αλ. Παπαδερός, 'Ι. Σιορδελής, Είδοιοι Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φουσιας, Δ. Τομπαΐτης, Κ. Κατσιμάνης, Βασ. 'Υεσθωρανόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές του ΚΕΜΕ καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση Πράξεως 'Επιτροπής για 'Εγκριση. Εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για τό περιοδικό "Δαναοί" του κ. Στέργ. Ραγιᾶ, έκδοτη. Εισηγητής κ. Δημ. Σακιδάς, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Σύνταξη των δημοσίων εγγράφων στη δημοτική γλώσσα. Εισηγητής κ. Δημ. Σακιδάς, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Κατόπιν το Τμήμα αρχίσει την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το τρίτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Σύνταξη των δημοσίων εγγράφων στη δημοτική γλώσσα" εισηγητής κ. Δημ. Σακιάς, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 621/340/23-2-1977 με το οποίο γνωρίζει στο ΚΕΜΕ ότι το Επιπαιδευτικό Συμβούλιο της Σχολής Επιμορφώσεως Δημοσίων Υπαλλήλων αποφάσισε να περιληφτεί στο πρόγραμμα επιμορφώσεως στελεχών της δημόσιας διοικήσεως και μάθημα σχετικό με την απλούστευση της γλώσσας των δημοσίων εγγράφων και παρακαλεί το ΚΕΜΕ να προτείνει γλῶσσα αὐτοῦ τοῦ μαθήματος (θέματα, μέθοδος, ἀριθμὸς διδακτικῶν οχέδιο αὐτοῦ τοῦ μαθήματος (θέματα, μέθοδος, ἀριθμὸς διδακτικῶν ὡρῶν κ.τ.λ.) καθώς και τους ειδικούς που θα το διδάξουν. Γι' αὐτό το ἀντιειζήμενο παρατηροῦμε καὶ εισηγοῦμαστε τὰ ἀκόλουθα:

Ἡ σύνταξη τῶν δημοσίων εγγράφων στή δημοτική σχετίζεται ἀμεσα με τήν ἐπιπαιδευτική μεταρρύθμιση καὶ τήν ὑλοποίηση τοῦ Ν. 309/1976. Γι' αὐτό ὀφείλουμε νά βοηθήσουμε τή διοίκηση γιά τήν ἀντιμετώπιση του. Εισηγοῦμαστε νά γίνει δεκτό τό αἴτημα τῆς Διευθύνσεως Σπουδῶν τῆς Γενικής Διευθύνσεως Δημοσίας Διοικήσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ στό πρόγραμμα ἐπιμορφώσεως στελεχῶν τῆς δημοσίας διοικήσεως νά ἐνταχθεῖ μάθημα πού νά περιλαμβάνει διδασκαλία: α) τῆς νεοελληνικῆς γραμματικῆς καὶ συντάξεως, καὶ β) συντάξεως τῶν δημοσίων εγγράφων στή νεοελληνική γλῶσσα.

Ὡς μέθοδος διδασκαλίας νά χρησιμοποιηθεῖ ἡ διάλεξη, ἡ συζήτηση καὶ ἡ ὁμαδική ἀσκηση.

Γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος νά διατεθοῦν συνολικά τριάντα (30) διδακτικὲς ὥρες.

Τό μάθημα νά διδάξουν οἱ Δ. Τομπάζης, εισηγητής τοῦ ΚΕΜΕ, καὶ Π. Δορμπαράκης, ἐπ. Γεν. Ἐπιθ. Μέσης Ἐπιπαιδευσεως.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του: α) τὸ ἀριθμ. 621/340/23-2-1977 ἐγγράφο τῆς Διευθύνσεως Σπουδῶν τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, β) τήν παραπάνω εἰσήγηση τοῦ εισηγητοῦ Δ. Σακιά, Συμβούλου Β' καὶ γ) τή σύμφωνο με τήν εἰσήγηση γνώμη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος

γνωμοδοτεῖ

δίδεται τήν εἰσήγηση τοῦ εισηγητοῦ ὅπως ἔχει.

./.

Στό σημεῖο αὐτὸ τεματίστηκε ἡ συζήτηση.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΝΟΜΟΣ ΔΕΛΦΙΝΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΓΑΣ

Πρόεδρος
Αν. Παύλας

Ἡ Γραμματέας

Δημ. Ζαραφονίτου

ΠΡΑΞΗ 38/1977

Σήμερα, 30 Μαρτίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Επαιδεύσεως του Κέντρου 'Επαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του. (Λεω-
αχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στην συνεδρίαση, αφού προσκληθήσαν σύμφωνα με την νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμή-
ματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σαγιιάς,
'Ηλ. Σπυροπούλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος,
Σύμβουλοι Β', ο δ. κ. 'Ι. Σκορδής, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ,
Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος,
Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή
Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφονίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα των Τεχνολογιών Μαθημάτων. Ειση-
γητής κ. Στ. Παλαιουρασσάς, Σύμβουλος Α' της 'Επαγγελ-
ματικής 'Επαιδεύσεως.

ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανάθεση συγγραφής διδακτικών βιβλίων.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
κε και έπιυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη
συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας δια-
τάξεως.

Ο άρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυ-
τικό Πρόγραμμα των Τεχνολογιών Μαθημάτων" εισηγητής κ. Στ. Παλαιο-
ουρασσάς, Σύμβουλος Α' άσπασε ύποψη των μελών του Τμήματος Μέσης 'Επ-
παιδεύσεως τά εξής:

Α. Είσαγωγή

Πρίν περάσουμε στο συγκεκριμένο σκοπό των Τεχνολογικών Μαθημάτων θά άφελουσε νά προβληματιστούμε, γιά λίγο πόνος, μέ τή σωστή έρμηνεία του όρου 'τεχνολογία'. Έπειδή πρoτεύουσε διε ό νομοθέτης του Ν. 309/76 τόν χρησιμοποίησε σκόπειμα ως τί λό γιά τό νέο αυτό μέτρο στό πρόγραμμα του Γυμνασίου.

Στό έξωτερικό τελευταία έχει επικρατήσει ό παρακάτω όρισμός:

" Τεχνολογία είναι ή χρήση τών γνώσεων του άνθρώπου, πού σχετίζονται μέ τά διάφορα ύλικά, πηγές ενέργειας και φυσικά φαινόμενα, γιά χάρη κάποιου σκοπού."

Μέ τόν παραπάνω όρισμό έννοεΐται διε ή τεχνολογία είναι κάτι παραπάνω από τή σχολική μελέτη τών ύλικών, φυσικών φαινομένων, κτλ. Είναι μάλλον ή πρακτική εφαρμογή όλων τών παραπάνω γνώσεων μέ κύριο σκοπό τήν έξυπνη ρέ-τηση του άνθρώπου. Έτσι προϋποθέτει και τήν ανάσζητηση και αντίληψη τών αναγκών του άνθρώπου ως άτομου και ως μέλους τής κοινωνίας του. Έπομένως ή τεχνολογία δέν αποτελεί άντικείμενο άποκλειστικά του έξασκούμενου τεχνολόγου. Δέν άπαιτεί μόνο τή συνεργατική προσφορά τών άρχιτεχνιτών, τών τεχνιτών και του άλλου βοηθητικού προσωπικού, αλλά δημιουργεί συνεχώς και έρωτηματικά πού άφορούν τό βασικό σκοπό της, ό οποίος άγκαλιάζει όλα τά μέλη τής κοινότητας. Αύτή ή συσχέτιση μεταξύ τεχνολογίας και κοινωνίας πρέπει ν' άντικαθρεφτίξεται στό σχολικό πρόγραμμα. Δυνατή μαρτυρία αύτής τής συσχέτισης είναι διε τώρα στό έξωτερικό ή τεχνολογία υποδιαιρείται σύμφωνα μέ τούς τρόπους, μέ τούς όποιους

Α.Μ.

έπιδρα έντατικά στους άνθρωπους, όπως οι τηλεπικοινωνίες, οι υπολογιστές, ή δομική, ένέργεια, ύλικά καί συστήματα.

Β. Σκοπός

Σκοπός τών τεχνολογικών μαθημάτων στό Γυμνάσιο είναι ν' αναπτύξουν τίς νοητικές λειτουργίες του μαθητή καί νά τόν άσκήσουν νά εφαρμόζει αυτά πού θά διδάσκεται θεωρητικά, καί όχι νά του μάθουν μιá όρισμένη τέχνη. "Έτσι κοντά στά άλλα νά μπορεί νά συνειδητοποιεί τίς τυχόν είδικές επίδόσεις καί τά ιδιαίτερα διαφέροντά του. Είδικότερα τά μαθήματα αυτά επιδιώκουν τήν ανάπτυξη τών δεξιοτήτων εκείνων πού θά βοηθήσουν τό μαθητή άργότερα ν' ανταποκρίνεται στίς πρακτικές ανάγκες τής ζωής.

Πιό συγκεκριμένα, στόχος τής διδασκαλίας τών τεχνολογικών μαθημάτων είναι νά έξοικειώσει τό παιδί μέ τά κοινά καί βασικά ύλικά, όπως τό ξύλο ή τό μέταλλο, κ.ά., νά έθίσει τό χέρι καί τό μάτι νά συνεργάζονται συντονισμένα, νά του γνωρίσει τά όργανα άκριβείας καί νά τό κάνει ικανό νά χρησιμοποιεί βασικά έργαλεία για νά κατασκευάζει απλά αντικείμενα καί όμοιώματα αντικειμένων μέ τή βοήθεια τεχνικών σχεδίων. Έπιπλέον, νά τό κάνει ικανό νά επιδιορθώνει απλές συσκευές, όταν παρίσταται ή ανάγκη.

Παρ' όλο όμως πού τά έργαλεία του ξυλουργού, όρισμένα του ύδραυλικού καί άλλων τεχνιτών θά χρησιμοποιηθοούν ως όργανα, ή διδασκαλία τών τεχνολογικών μαθημάτων στό Γυμνάσιο όέν επιδιώκει τή δημιουργία ξυλουργών ή ύδραυλικών ή άλλων τεχνιτών.

Έξ' ύσου σημαντική είναι ή συμβολή τών μαθημάτων αυτών στην προαγωγή τής συνεργατικότητας μέ τέτοιο τρόπο, ώστε νά μπορούν οι μαθητές νά ζοούν σε άρμονία μέ τό περιβάλλον τους καί νά συνειδητοποιούν τήν εύθύνη έναντι του αποτελέσματος μιás συλλογικής έργασίας.

Γ. Περιεχόμενο Πρώτης Τάξης

Τό περιεχόμενο τής πρώτης τάξης αποτελείται από δύο

Βασικές ενότητες:

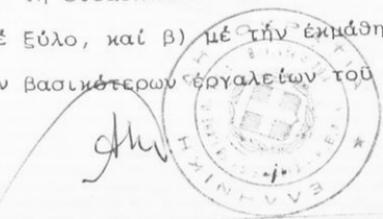
1. Κατασκευαστικό Σχέδιο (10 Δίωρα)
2. Ξυλοτεχνία (20 Δίωρα)

Σκοπός του κατασκευαστικού σχεδίου γι' αυτή τή τάξη είναι νά μάθει ο μαθητής νά έρμηνεύει άπλά τεχνικά σχέδια, ώστε νά τά χρησιμοποιεί μέ σχετική εύκολία γιά συναρμολόγηση (άποσυναρμολόγηση και άνασυναρμολόγηση) και κυρίως γιά τήν κατασκευή άπλών άντικειμένων. Επίσης, γιά νά μπορεί ο ίδιος νά έκφράζει τίς δημιουργικές του ιδέες μέ σχέδια, ικανά νά δώσουν άκριβείς οδηγίες σέ είδικό κατασκευαστή ώστε ο τελευταίος νά ολοκληρώσει τό έργο.

ΥΔΗ

- α. Όργανα και ύλικά σχεδιάσεως
- β. Είδη γραμμών και τρόποι χαράξεως- Άσκήσεις
- γ. Κλίμακες, γραφική παράσταση κλίμακας, ύπόμνημα- Άσκήσεις
- δ. Άπλές γεωμετρικές χαράξεις (τετράγωνο, πεντάγωνο, κλπ.)- Άσκήσεις
- ε. Χάραξη όψεων και γραφή διαστάσεων κύβου- Άσκήσεις
- στ. Χάραξη όψεων και γραφή διαστάσεων όρθογώνιου παραλληλεπιπέδου- Άσκήσεις
- ζ. Χάραξη όψεως και γραφή διαστάσεων κυλινδρικού όγκου μέ κυκλική όπή στό μήκος του άξονα- Γραφή ύπομνήματος- Άσκήσεις
- η. Χάραξη όψεως και γραφή διαστάσεων τριέδρου γωνίας- Άσκήσεις
- θ. Έλεύθερη σχεδίαση (σακιοφήματα)- Άσκήσεις

Σκοπός τής Ξυλοτεχνίας είναι ν' άναπτύξει στό μαθητή δεξιότητες μέ α) τή διδασκαλία τής διαδικασίας κατασκευής άπλών άντικειμένων μέ ξύλο, και β) μέ τήν εκμάθηση τής σωστής και άσφαλούς χρήσεως τών βασικότερων εργαλείων του Ξυουργού. Ή διαδικασία

κατασκευής θά περιλαμβάνει καί τή κατάστρωση τοῦ σχετικού "πλάνου" γιά τή καθοδήγηση τῆς ἐργασίας.

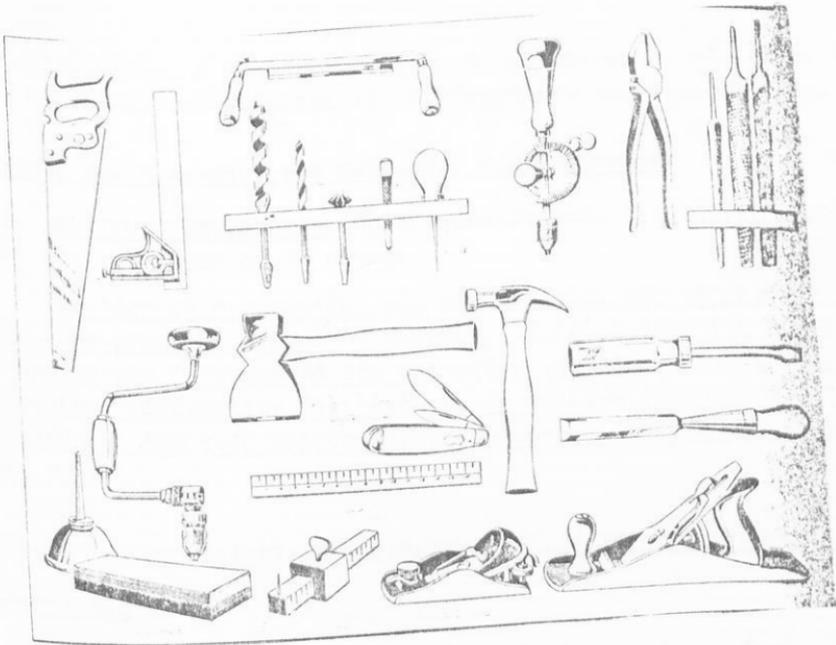
ΥΛΗ

- α. Γενικά γιά τήν προέλευση καί τά εἴδη ξύλων. Χρήσεις
- β. Ἐργαλεῖα κατεργασίας ξύλου (πλάνες, πριόνια, σκαρπέλα, κοχλιοστρόφια, κ.ἄ.) - Χρήσεις - Ἀσκήσεις
- γ. Τρόποι συνδέσεως ξύλινων κομματιῶν (κόλλες, βίδες, καρφιά θηλυκώσεις, κ.ἄ.) - Ἀσκήσεις
- δ. Κατασκευή ξύλινης τρίεδρης γωνίας
- ε. Κατασκευή ξύλινου κουτιοῦ
- στ. Κατασκευή κύβου ἀπό ΝΟΒΟΠΑΝ ἢ ΠΛΑΚΑΖ
- ζ. Δείανση τῶν ἐπιφανειῶν τῶν παραπάνω ἔργων μέ γυαλόχαρτα, στόκο, κτλ. Ἐπίσης βαφή μέ ἐλαιοχρώματα, βερνίκια καί λούστρο.
- η. Συλλογική ἐργασία γιά τήν κατασκευή ἑνός ἀπλοῦ ἔργου οἰκιακῆς ἢ σχολικῆς χρήσεως.

4. Ἐξοπλισμός

Ὁ ἐξοπλισμός πρέπει νά περιοριστεῖ στό πιό βασικά ὄργανα καί ἐργαλεῖα, τά ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα γιά τή πραγματοποίηση τοῦ παραπάνω προγράμματος. Τό κατασκευαστικό σχέδιο ἀπαιτεῖ τά γνωστά σχεδιαστικά ὄργανα τοῦ τεχνικοῦ σχεδίου. Γιά τή ξυλοτεχνία, τό πνευμα πού πρέπει νά ἐπικρατήσῃ εἶναι νά περιοριστεῖ ὁ ἐξοπλισμός στό πιό βασικά καί ἀπλά ἐργαλεῖα. Ἡ ἐπιλογή πρέπει νά γίνῃ μέ στόχο τή χρήση μόνο αὐτῶν τῶν ἐργαλείων πού ὁ μαθητής, ἀργότερα στή ζωή, θά μπορεῖ νά τά χρησιμοποιεῖ μέ σχετική εὐκολία στό σπίτι του καί, πρωτίστως, αὐτά πού θά μπορεῖ νά τ' ἀγοράσῃ μέ μικρή σχετικὰ οἰκονομική ἐπιβάρυνση.

Handwritten signature

'Απολούθως δ' η. 'Αν. Μαυρομματάκος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Γυμνασίου την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Συνοπός των "Τεχνολογιών Μαθημάτων του Γυμνασίου"

'Ορίζομεν τον συνοπόν της διδασκαλίας των Τεχνολογιών μαθημάτων εις τό Γυμνάσιον ως κάτωθι:

"Νά εώση (ή διδασκαλία) εις τήν Νεολαίαν τάς πληροφορίας και τάς εμπειρίας, οί οποίαι θά κινήσουν τό ενδιαφέρον της διά τήν βιομηχανικήν ζωήν και νά τήν καταστήση (ή διδασκαλία) ικανήν (τήν Νεολαίαν) νά έτελεσθη αποτελεσματικώς τά έργα εκείνα, τά οποία απαιτούνται από τούς περισσότερους ανθρώπους άσχέτως του επαγγέλματος των."

ΒΑΣΕΙΣ - ΟΔΗΓΙΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συνοπτικώς

Τό πρόγραμμα των Τεχνολογιών μαθημάτων πρέπει νά περιλαμβάνει:

- 1.- Θέματα έν τής Βιομηχανίας γενικοῦ ενδιαφέροντος διά τήν ανάπτυξη "ένδιαφέροντος" για τά βιομηχανικά ζητήματα.
- 2.- Πιθιότητες και χρήσεις των υλίων κοινής χρήσεως.
- 3.- Πράξεις διά τήν ανάπτυξιν γενικών δεξιοτήτων.
- 4.- Τεχνικές πληροφορίας σχετικώς μέ τήν δομήν και τήν λειτουργίαν Μηχανών και διατάξεων κοινής χρήσεως.
- 5.- Χρήσιν και δυνατότητας εργαλείων και οργάνων κοινής χρήσεως.
- 6.- Στοιχειώδεις γνώσεις και δεξιότητας Σχεδιάσεων.
- 7.- Τεχνικές Πληροφορίας διά τήν συντήρησιν υλίων, ειδών, Μηχανημάτων και διατάξεων κοινής χρήσεως.
- 8.- Τεχνικές πληροφορίας σχετικώς μέ τήν "άκίνδυνον" και έπωφεληή χρήσιν των υλίων, ειδών, μηχανημάτων, διατάξεων και εργαλείων κοινής χρήσεως.

Γενικώς

Τό αναλυτικό πρόγραμμα θά πρέπει νά επιδιώκη όχι τήν επαγγελματικήν κατάρτησιν μαθητών αλλά νά παράσχη εις αυτούς τάς ΙΚΑ-

ΝΟΤΗΤΑΣ έκεινας, διά τών όποίων θά δύνανται νά άντιμετωπίσουν στοιχειωδώς τούλάχιστον όρισμένα "καθημερινά" τεχνικά προβλήματα τής ζωής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

1.- Προτείνομεν όπως ή "διδασκαλία" τών Τεχνολογιών Μαθημάτων είς τά Γυμνάσια πραγματοποιειται από Φυσικούς, διότι:

Οί πτυχιούχοι Φυσικής είναι κάτοχοι τών Γενικών 'Αρχών όλου του "φάσματος" τής Τεχνικής καί ως έν τούτου θά είναι κατάλληλοι κατάπιν σχετιής "ένιατοντάφρου" έπιμορφώσεως νά φέρουν είς πέρας τό έν λόγω έργον.

Τό αναλυτικόν πρόγραμμα τής διδασκαλίας τών Τεχνολογιών μαθημάτων θά είναι μεγάλου φάσματος δηλαδή θά έχη ύλη από πολλές έπαγγελματινάς καί τεχνικάς ειδικότητας (π.χ. ζυουργική - ύδραυλική - ήλεκτρολογική - Μηχανολογική - Δομική κ.τ.λ.) έπομένως ό έπαιδευτικός πρέπει νά έπιμορφωθή αναλόγως ούτως ώστε νά καταστή "πολυδύναμος".

2.- Δέν προτείνομεν τους τεχνολόγους Καθηγητάς του Κλάδου Α5 διά την διδασκαλίαν τών έν λόγω μαθημάτων διά τους εξής λόγους:

α) Προς άποφυγήν δημιουργίας "τάξεων" έπαιδευτικών είς τόν χώνρον Μέσης Γενικής Έπαιδευσεως.

β) Αί τέσσαρες (04) ώρες διδασκαλίας έβδομαδιαίως τών Τ.Μ. καί τέσσαρες (04) έργαστηριακής προετοιμασίας καθιστούν τόν διορισμόν έπαιδευτικού του κλάδου Α5 λίαν άσύμφορον διά τό Δημόσιον (δέν νά σημειωθή ότι τά περισσότερα Γυμνάσια θά λειτουργούν με τάξεις ένός Τμήματος).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' ΤΑΞΕΩΣ

Α.- ΣΧΕΔΙΟΝ

ΣΚΟΠΟΣ:

Τό σχέδιον άπό τόν Κλάδον διεθνή, είναι δε σύντομος καί λίαν άκριβής.

Διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος πρέπει οἱ νέοι ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ καταστῶν ἱκανοὶ νὰ ἐρμηνεύουν "ἀπλ. Σχέδια" ἀφ' ἑτέρου δὲν νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκφράζουν, στοιχειωδῶς τοῦλάχιστον τὰς ἰδέας των διὰ σχεδίου (κατανόησις σχεδίου ἀρχιτέκτονος, δεικνύοντας τὴν διάταξιν σωληνώσεως λουτροῦ, σχεδίου μιᾶς φούστας, σχεδίου τῆς ἠλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως οἰκίας).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

- α) Ὀργανα καὶ ὄλινα σχεδιάσεως.
- β) Εἴδη γραμμῶν καὶ τρόποι χαράξεως - Ἀσκήσεις.
- γ) Κλίμακες, γραφικὴ παράστασις κλίμακος, ὑπόμνημα - Ἀσκήσεις
- δ) Ἀπλῆς γεωμετρικῆς χαράξεις (τετράγωνον, πεντάγωνον κ.λ.π) - Ἀσκήσεις.
- ε) Χάραξις ὄψεων καὶ γραφὴ διαστάσεων κύβου - Ἀσκήσεις.
- στ) Χάραξις ὄψεων καὶ γραφὴ διαστάσεων ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου Ἀσκήσεις.
- η) Χάραξις ὄψεων καὶ γραφὴ διαστάσεων τριῶδρου γωνίας - Ἀσκήσεις.
- θ) Ἐλευθερὴ σχεδίασις (συναρτήματα) - Ἀσκήσεις .

Β.- ΕΥΛΟΤΕΧΝΙΑ

ΣΚΟΠΟΣ

Ἡ παροχὴ πληροφοριῶν περὶ τῶν εἰδῶν ξύλου, δυνατοτήτων καὶ τρόπων χρησιμοποίησέως των, ὡς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν δεξιότητων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

- α) Γενικά γιὰ τὴν προέλευσιν καὶ τὰ εἴδη ξύλων. Χρήσεις.
- β) Ἔργαλετα κατεργασίας ξύλου (πλάνες, πριόνια, σαρπέλα, κοχλιοστρόφια κ.ἄ.) - Χρήσεις - Ἀσκήσεις.
- γ) Τρόποι συνδέσεως ξύλινων κομματιῶν (κόλλες, βίδες, καρφιὰ, θηλυνώσεις, κ.ἄ.) - Ἀσκήσεις.
- δ) Κατοικεὺ ξύλινης τριῶδρου γωνίας.
- ε) Κατοικεὺ ξύλινου κουτιοῦ.

- στ) Κατασκευή κύβου από ΝΟΒΟΠΑΝ ή ΠΛΑΚΑΖ.
- ζ) Λείψυξη τῶν ἐπιφανειῶν τῶν παραπάνω ἔργων με γυαλόχαρτα, στόκο κ.τ.λ. Ἐπίσης βαφή με ἐλαιοχρώματα, βερνίκια καὶ λοῦστρο.
- η) Συλλογικὴ ἐργασία γιὰ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς ἀπλοῦ ἔργου οἰκιακῆς ἢ σχολικῆς χρήσεως.

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

α. ΔΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ

Θά εἶναι σκόπιμον τὸ Γυμνάσιον νά διαθέσῃ "σχεδιαστήριον", πλὴν ὅμως δύνανται ἕκαστος μαθητῆς νά ἔχῃ ἰδίᾳ "τάβλα" σχεδιάσεως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δέν θά ἐπιβαρύνεται οἰκονομικῶς τὸ Δημόσιον (ἐηλαδῆ διὰ τὸ ΣΧΕΔΙΟΝ δέν ἀπαιτοῦνται κατ' ἀνάγκην ἐξοδα τοῦ δημοσίου).

β. ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΛΟΤΕΧΝΙΑ

Πρέπει νά ὑφίσταται ἰδίᾳ αἰθουσα "ἐργαστήριον" τοῦλάχιστον 55 τ.μ. (διὰ 35 μαθητῶν) καὶ ἐξοπλισμένη με τὰ ἐργαλεῖα κατεργασίας ξύλου, διὰ τῶν ὁποίων δύνανται νά πραγματοποιοῦνται τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ἧτοι (διὰ 35 μαθητῶν).

<u>ΕΙΔΟΣ</u>	<u>ΤΕΜΑΧΙΑ</u>	<u>ΚΟΣΤΟΣ ΤΕΜΑΧΙΟΥ</u>	<u>ΤΙΜΗ</u>
1.- Μέτρα	10	80 δρχ.	800 δρχ.
2.- Γωνίες	10	90 "	900 "
3.- Διαβήτες	5	80 "	400 "
4.- Παχύμετρα	4	250 "	1000 "
5.- Σφυριά	10	60 "	600 "
6.- Χειροπρίονα ξύλου	10	70 "	700 "
7.- Πένες	4	180 "	720 "
8.- Κατσαβίδια διάφορα	40	20 "	800 "
9.- Σκαρπέλα	80	80 "	1200 "
10.- Ευλόλιμες	55	55 "	1650 "
11.- Πλάνες χειρὸς	300	300 "	3000 "
12.- Σφυγιοτήρες ξυλουργοῦ	150	150 "	1200 "

gμ

Γενικώς: Το κόστος του εξοπλισμού του εργαστηρίου "ΕΥΛΟΤΕΧΝΙΑΣ"
δέν πρέπει να υπερβαίνει τὰς εἴκοσι (20.000) χιλιάδας δραχμὰς,
μὲ τιμὴν δολλαρίου εἰς δραχμὰς 37.

Στὴ συνέχεια οἱ Σύμβουλοι ἀντήλλαξαν ἀπόψεις καὶ ἀπεφάσισαν
νὰ συνεχίσουν τὴν συζήτηση τοῦ θέματος σὲ ἐπόμενη συνεδρίαση.

gmu

Ο άρμόδιος γιά τό δεύτερο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως
"Ανάθεση συγγραφής ειδικευμένων βιβλίων" είσηγητής κ. Πλ. Σπυ-
ρόπουλος, Σύμβουλος Β' θέτει ύπόψη τών μελών τά εξής:

Σύμφωνα μέ τό νέο αναλυτικό πρόγραμμα τών τάξεων του Γυμνα-
σίου κατάρτισε τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσως του ΚΕΜΕ, στην
Β' τάξη (5' ελίμηνο) νά διδαχθεϊ ό "Κατά έρατοσθένους" λόγος του
Λυσία. Τό σχετικό διδασκτικό βιβλίο πρέπει νά περιέχει:

1.- Είσαγωγή: α) Γενικά: Η ρητορική - ή ανάπτυξη τής ρητορι-
κής στην αρχαία Ελλάδα - ό ρητορικός λόγος καί τά είδη του.
β) Είδικά: Η έποχή του Λυσία - βίος καί έργο του Λυσία - Τό έ-
στορικό πλαίσιο του "Κατά έρατοσθένους" - Γενικό είάγραμμα του
λόγου.

2.- Τό κύριο μέρος του βιβλίου (όά είναι ή μετάφραση του λόγου,
συνοβουδμενη από ύποτίτλους καί πλαγιότίτλους.

3.- Επιηνευτικά Σχόλια, ανάλογα μέ τήν άνειληφαιικότητα τής ηλικίας
τών παιδιών τής Β' Γυμνασίου.

Τό έργο στό σύνολό του θα αποτελεϊται από 4-5 τυπογραφικά συνη-
θισμένους σχήματος διδασκτικών βιβλίων καί νά παραδοθεϊ τό βροδότερο
στις 30 Οκτωβρίου 1977. Προτείνω νά άνοτεθεϊ ή συγγραφή στόν κ.
Ν. Χουρμουζίδη, Καθηγητή τής 21' Έδρας Κλασικής Βιλολογίας του Μα-
νηπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ο κ. Α. Εβρος, Σύμβουλος Β', θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήμα-
τος τά ακόλουθα:

Η προβλεπόμενη νά διδαχθεϊ στη Β' τάξη του Γυμνασίου βιβλ. 'Ιστο-
ρίας, σύμφωνα μέ τό σχέδιο νέου αναλυτικού προγράμματος καί έχει κα-
ταρτισθεϊ από τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσως του ΚΕΜΕ, του όποιου (σχε-
δίου) πλήρες άντίεγραφο έπισυνάπτεται στην είσηγηση τούτη, περιλαμβά-
νει 'Ιστορία Ρωμαϊκή (146 π.κ. - 330 μ.κ.) καί 'Ιστορία Ευζαντινή
(330 μ.κ. - 1453 μ.κ.). Πρόβνεται νά διδαχθεϊ τό άντικειμενο τούτο
έπί όλω καί όλη τή διάρκεια του σχολικου έτους. Τό άντίστοιχο δι-
δασκτικό έγχειρίδιο πρέπει, κατά συνέπεια, νά καλύπτει τήν παροπάνω

./.

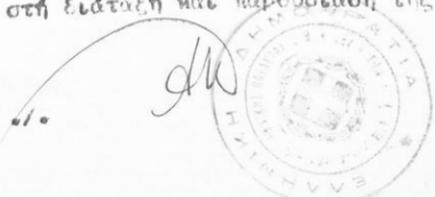
gmv

Ιστορική ύλη με 48-50 διδακτικές ενότητες των 3 περίπου σελίδων.
Πιο συγκεκριμένα, το έγχειρίδιο 'Ιστορίας Γωμαϊκής-Βυζαντινής
για τη Β' τάξη γυμνασίου είναι ανάγκη (διδακτική) να γραφεί σόμ-
φωνα με τους παρακάτω όρους:

- 1.- Να περιλαμβάνει 150 περίπου σελίδες ιστορική αφήγηση κατα-
νεμημένη σε κεφάλαια, όπως υποδεικνύονται με λεπτομέρειες
στο συνημμένο πλήρες αντίγραφο του σχεδίου αναλυτικού προγράμμα-
τος, και σε γλωσσική μορφή αυτή που όρίζεται από το Ν. 309/76.
- 2.- Να περιέχει πρόσθετες κατά κεφάλαιο σελίδες από ιστορικές
πηγές (με πλήρεις και σαφείς αναφορές).
- 3.- Να εμπλουτίζεται με χάρτες ιστορικούς, εικόνες, διαγράμματα,
που θα υποβοηθούν και θα διευρύνουν το διδακτικό έργο.
- 4.- Να προτάσσεται κατά κεφάλαιο, σύντομο εισαγωγικό σημείωμα
και να ακολουθεί κατά το δυνατό συνοπτική ανασκόπηση των
κύριων σημείων του κεφαλαίου
- 5.- Δεν αποκλείεται η προσθήκη πλαγιοτίτλων για διευκρίνιση των
μαθητών.
- 6.- Συνολικά η έκταση του βιβλίου με όλες τις προσθήκες των πα-
ραγράφων 2-5 μπορεί να φθάσει τα 17-20 τυπογραφικά φύλλα (μα-
ζί με τους πίνακες περιεχομένων, χαρτών, εικόνων και ίσως γλωσσάρ
).

Οι συγγραφείς που θα αναλάβουν τη συγγραφή του έγχειριδίου
που περιγράψαμε (και είναι ανάγκη να συνεργαστούν 2 και 3 άνθρωποι
γιατί πρόκειται για μικρά ιστορική περίοδο) μπορούν - χωρίς να
παρεκκλίνουν αισθητά από την προσδιοριζόμενη παραπάνω έκταση και
δομή του βιβλίου - να ρυθμίσουν κατά τον προσφορότερο διδακτικό
τρόπο τις λοιπές λεπτομέρειες στη διάταξη και παρουσίαση της ύλης
(παρ. 2-5).

Προτείνω η συγγραφή του εγχειριδίου 'Ιστορία Γνωμαίη και Βυζαντινή (146 π.χ. - 1453 μ.χ.) για τή Β' τάξη του γυμνασίου να ανατεθεί σύμφωνα με τής διαδικασίες του άρθρου 80 του Ν. 309/76 στους έξης ειδικούς:

1.- Θεοχάρη Μαρία, καθηγήτρια τής Βυζαντινής Τέχνης στο Οίκου-
μενικό 'Ινστιτούτο του Βανί ('Ιταλίας), συνεργάτη τής 'Ιστο-
ρίας του 'Ελληνικού 'Εθνους (τής 'Εκδοτικής 'Αθηνών), κάτοικο 'Α-
θηνών (Λεωφόρου 3, Τ.Τ. Β14).

2.- Τσαντοβρα Λάμπρο, φιλόλογο (μέ βαθμό 4ο) του Ζ' λυκείου άρ-
ρένων Θεσσαλονίκης, είδικό χαρτογράφο ιστορικῶν χαρτῶν και
συγγραφέα (Έκδοση σειράς ιστορικῶν χαρτῶν για συνολική χρήση σε
δύο τεύχη που καλύπτουν όλη τή διδασκόμενη στα σχολεία μας ιστο-
ρική ύλη) κάτοικο Θεσσαλονίκης (Νικ. Βασιλόπου 32, Χάριλδου).

3.- 'Ορφανουδάκη Χαχαρία, Η. Γυμνασιάρχη του Γ' λυκείου άρρένων
Θεσσαλονίκης, συγγραφέα 34 συγχρονιστικῶν πινάκων 'Ιστορίας
που καλύπτουν όλη τή διδασκόμενη στα σχολεία έξέσης 'Εκπαίδευσως
όλη, συνεργάτη στον τόμο Εισηγήσεις του ΚΡΕΜΕ, κάτοικο Θεσσαλονίκης
(Αλάτου 'Εξάρχη 11).

Και οι τρεις προτεινόμενοι για να συγγράφουν τό σχολικό έγ-
χειρίδιο, για τό όποιο η είσήγηση, είναι άπόφοιτοι φιλοσοφικής
Σχολής έλληνικού Πανεπιστημίου.

Και όφείλουν να μῶς παραδώσουν τό όλο έργο σε χειρόγραφο η
επιτυλογραφημένη μορφή ώς τής 30 Μαΐου 1977 (σε 4 αντίγραφα· ό ό-
ρος αυτός δεν αναφέρεται στους χάρτες και τής φωτογραφίες).

Στη συνέχεια ό κ. 'Αν. Πόγιολος, μέλος του Τμήματος, Ιόμβου-
λος Α' θέτει ύπόψη των μελών τά έξης:

4.

Επειδή το καινούργιο πρόγραμμα της Γεωγραφίας με στοιχεία Γεωλογίας για την Α' τάξη του Γυμνασίου δεν συμφωνεί με το παλιό ούτε σε σύνολο διδακτινών ώρων (1,5 το νέο αντί 2 του παλιού) ούτε στην ύλη (αντί για την Ελλάδα που είχε το παλιό, το νέο έχει τις 4 Ηπείρους) και επειδή ο χρόνος για την προκήρυξη διαγωνισμού υποβολής διδακτινών εγχειριδίων δεν είναι αρνητός, εισηγοίμεθα την ανάθεση του βιβλίου της Γεωγραφίας με στοιχεία Γεωλογίας της Α' τάξης του Γυμνασίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Α. 749/70 περί διδακτινών βιβλίων καθώς συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 80 και έδωλατερα με την παρ. 2 του Ν. 305/1976 σε ομάδα που αποτελείται από τους κ.κ.:

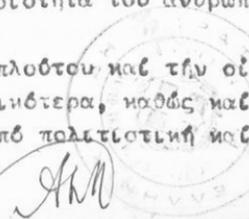
- 1.- 'Αθ. Σομάνη-Καπαπέτρου, 'Εντεταλμένη 'Υφηγήτρια του μαθήματος της φυσικής Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου 'Αθηνών,
- 2.- Γ. Μειβαδίτη, 'Επιμελήτη,
- 3.- Β. Σαμπώ, Παν. βοηθός,
- 4.- Α. Τένεση, Παν. βοηθός, και
- 5.- Β. Καφετζοπούλου, Παν. βοηθός.

Οι παραπάνω θά τελειώσουν τη συγγραφή αυτού του βιβλίου μέχρι τις 20 Μαΐου. 'Η ύλη του βιβλίου θά είναι σύμφωνα με το πρόγραμμα που εγχερίθηκε από το Υπύημα, δηλαδή τό διόλουθος

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι:

- 1.- Νά περιγραφεί ή γή ως γεωφυσικός χώρος και κατοικία τών ανθρώπων, νά τενισθεί ή άλληλεπίδραση ανθρώπου και περιβάλλοντος, νά υπογραμμισθεί ή σημασία της επικοινωνίας και της άμοιβολας κατανοήσεως τών λαών, νά αναλυθοούν τά αίτια της μετακινήσεώς τους και νά έτεθεθεί ιστορικά ή οικονομική δραστηριότητα του ανθρώπου.
- 2.- Νά γνωρίσουν οι μαθητές τις πηγές πλούτου και την οικονομική δραστηριότητα της πατρίδας μας είδιωότερα, καθώς και τη θέση της στον Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο από πολιτιστική και οικονομική άποψη.

3.- Να περιγραφούν και να ερμηνευθούν χαρακτηριστικά γεωλογικά φαινόμενα.

Τάξη Α' (ώρες 1 1/2)

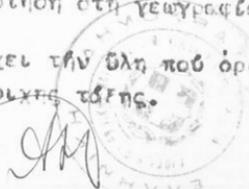
ΥΛΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή: Η γη ως οὐράνιο σῶμα. Γεωγραφικές συντεταγμένες. Διεθνής ὥρα. Ἑρμηνεία τοῦ χάρτη. Πάνες τῆς γῆς. Κλίμα. Θαλάσσια ρεύματα. Ἰσκιανοί.

Οἱ ἠπειροὶ ἐνὸς τῆς Εὐρώπης καὶ οἱ πολιτικὲς περιοχῆς Ἀμερικῆς
στοιχεῖα φυσικῆς γεωγραφίας. Ἄλσσια (παγετώνες, ἐπέραση τοῦ περιβάλλοντος, κοινωνία. Καναδὸς-Η.Π.Α. (μεταναστευτικὰ ρεύματα, οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, ἐπέδραση τοῦ ἀνθρώπου στὸ περιβάλλον καὶ ἀντίστροφα). Μεγάλο κἄνυον τοῦ κολοράντο. Ἀεωλογικὴ ἡλικία τῆς γῆς. Κράτη τῆς κεντρικῆς Ἀμερικῆς. Βραζιλία (οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). Ὁ ἀνθρώπος τοῦ Ἀμαζονίου καὶ οἱ ἐποχῆς τοῦ πολιτισμοῦ. Ὑπόλοιπες χῶρες τῆς νότιας Ἀμερικῆς. Ἰσκιανοὶ στοιχεῖα φυσικῆς γεωγραφίας. Αὐστραλία (οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). Νησιά τῆς Ὠκεανῶς. Ἀφρικῆς στοιχεῖα φυσικῆς γεωγραφίας. Αἴγυπτος (οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). Ἡ σημασία τοῦ Κελίου γιὰ τὴν Αἴγυπτο, γενικότερη οἰκονομικὴ σημασία τῶν ποταμῶν. Σαχῆροι. Τύποι τῶν ἐρήμων. Νιγηρία (οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). Ἄλλες χῶρες τῆς Ἀφρικῆς. Ἀσία στοιχεῖα φυσικῆς γεωγραφίας. Ἰαπωνία βιοοικονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). Πολιτιστικὰ στοιχεῖα. Ἀναβαθμίδες. Ἡκαλοτεία. Ἰσκιανὸς τῆς γῆς. Κίνα (οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). ΙΑΠΟΝΙΑ. Ἰνδία (οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ εξέταση). Ἀραβικῆς χῶρες τῆς Ἀσίας (φυσικὴ πόροι καὶ σημασία τους στὴν παγκόσμια οἰκονομία). Κύπρος (πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ εξέταση). Τουρκία (πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ εξέταση). Ἄλλες χῶρες τῆς Ἀσίας. (Οἱ ὅροι τῆς συγγραφῆς περιλαμβάνονται στὴν παραπάνω προκήρυξη).

1.- Σκοπὸς τοῦ βιβλίου: Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἐπιδιώκει, στὰ πλαίσια τοῦ σκοποῦ τοῦ μαθήματος τῆς γεωγραφίας, νὰ ὑποβοηθήσει τοὺς μαθητὲς στὴν πληρέστερη μελέτη καὶ ἐμπέδωση αὐτῶν ποὺ διδύχτημαν στὸ σχολεῖο καὶ νὰ τοὺς παρακινήσει σὲ περισσότερη καὶ ἐκτενέστερη μελέτη, ὥστε νὰ ἀποκτήσουν τελικὰ μιὰ ἐπιανοποιητικὴ κατάρτιση στὴ γεωγραφία.

2.- Υλὴ τοῦ βιβλίου: Τὸ βιβλίο πρέπει νὰ περιέχει τὴν ὅλη ποσὸν ὀριζοῦται ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχῆς τάξης.

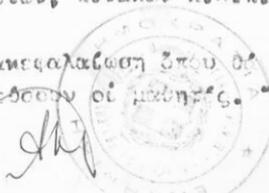

3.- Επίταξη και οικονομία της ύλης: 'Ο συγγραφέας είναι ελεύθερος να διατάξει την ύλη του αναλυτικού προγράμματος κατά το τρόπο που νομίζει καλύτερο. 'Η γενική έκταση κάθε ήπειρου που προβλέπεται από το πρόγραμμα θα περιορίζεται σε ούτως ή άλλως επισημοποιημένη από φυσικής και γεωγραφικής απόψεως. Περισσότερες λεπτομέρειες θα έχουν οι χάρτες που συνοδεύουν το κείμενο. 'Η μελέτη στοιχείων γεωλογίας θα γίνεται με την συνδρομή της έκδοσης των διαφόρων γεωγραφικών διαμερισμάτων (παγετώνες, στην 'Αλάσκα, θάλασσα στην 'Ιαπωνία κ.ο.κ.). Κάθε διδακτική ενότητα πρέπει να μην απαιτεί χρόνο περισσότερο από μία διδακτική ώρα, πράγμα 'μιας που δεν αποκαλεί εδο ή περισσότερες ενότητες σε μία ώρα διδασκαλίας.

4.- Έπιταξη της ύλης: Τιά την έπιταξη του κειμένου του βιβλίου πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το πρόγραμμα προβλέπει να διασχεθεί ή ύλη του αναλυτικού προγράμματος σε 39 διδακτικές ώρες. Τό κείμενο αυτό κείμενο, αν εξαίρεσουμε τό είναστινό ύλιό (χάρτες, σχεδιαγράμματα, πίνακες κ.τλ), δεν πρέπει να ξεπαρθεί τά 6-7 τυπογραφικά. Τό βαντυλογραφημένο κείμενο άφήνεται άριστερά λευκό περιθώριο.

5.- Τρόπος έκδοσης της ύλης: 'Η πλοή του λόγου του βιβλίου πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στην άντιληπτικότητα των μαθητών της ηλικίας των 12 περίπου έτών. σε τηρηθεί άπαρέγκλιτα ή καθιερωμένη όρολογία τόσο στους γεωγραφικούς όσο και στους γεωλογικούς όρους. Τά ξενόγλωσσα όνόματα θα γράφονται με την ελληνική τους όνομασίο και μέσα σε παρένθεση τό άντιστοιχο όνομα στην όγγλική. πάντως κελών είναι να άποφεύγονται ή υπερφορτώση του κειμένου με πολλές όνομασίες και να περιέχονται μόνο οι άπαραίτητες. Τιά την περισσότερο παρουσίαση προσφορά της ύλης, τό βιβλίο είναι ούτως ή άλλως να περιέχει σχήματα, ειαγράμματα, έπεικονήσεις και φωτογραφίες που θα εικονίζουν φυσικές περιοχές, όπως κοιλάδες, ήκατοτα, χαράδρες κ.λ.κ. και μόνο σε περιορισμένο ποσοστό μνημεία ή κήρια. Τό τέλος κάθε ενότητας θα πρέπει να υπάρχει μικρός έριθμός έρωτήσεων και άσκησης που θα άνοφέρονται σε συγκρίσεις ως προς την έπιταξη, τό πληθυσμό, την κάθε εθνους παραγωγή κ.λ.κ. χωρών που ήση έχουν άναφερθεί ή στη συμπλήρωση βιβίων χαρτών, πινάκων κ.λ.κ.

Κάθε ενότητα θα περιλαμβάνει και άναμετάληση όπου θα άναφέρονται όσα είναι άπαραίτητα να άπομνημονόδουσι οι μαθητές. Έγγυρω

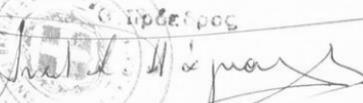
Με χάρτες θα υπάρχουν στην αρχή κάθε ηχείου και γενικά όπου ή διαρρή τους θεωρείται αναγκαία. Τα στατιστικά στοιχεία πρέπει να είναι πρόσφατα και να προέρχονται από οργανισμό με διεθνή προβολή. Στο τέλος του βιβλίου να μνημονεύεται τόσο η πηγή των πληροφοριών όσο και η χρονολογία τους. Άξιολογημένοι γεωγραφικοί ή γεωλογικοί όροι, σημαντικά όνόματα και άλλα στοιχεία θα εξαιρούνται κατά την έκδοση (π.χ. με υπογράμμιση, με άλλα στοιχεία κ.λ.π.).

Στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου θα περιληφθούν: α) Πίνακες βιβλιογραφίας, στην οποία στηρίχθηκε ο συγγραφέας, β) άλλα βιβλικά κατάλογοι όσων των κυριότερων πόλεων, βουνών, ήσαστελων, καθώς και γεωγραφικών και γεωλογικών όρων που περιέχονται στο κείμενο του βιβλίου. Όλοι οι πίνακες των περιεχομένων να βρίσκεται στην αρχή του βιβλίου. Όλα τα έντυπα του κειμένου περιεχόμενα στοιχεία που έχουν για σκοπό την παραστατική προσφορά του περιεχομένου του βιβλίου δεν πρέπει να καταλαμβάνει έκταση μικρότερη από το 1/3 των σελίδων καθαρού κειμένου του βιβλίου. Οι συγγραφείς υποχρεούνται για την εξέταση των κατάλληλων φωτογραφιών και χαρτών.

6.- Γλώσσα του βιβλίου: Η γλώσσα του βιβλίου θα είναι χωρίς αμβιγότητες δημοτική της σχολικής γραμματικής (Έκδοση ΟΓΔΒ).

Το τμήμα όσων όσους τους παραπάνω εισηγητές αποφασίζεται όμολογείται. Αποδέχεται τις εισηγήσεις των εισηγητών ως έχουν.

Στο σημείο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.

Ο πρόεδρος

Αν. Παπαδόπουλος

Ο γραμματέας

Δημ. Ζαχαρωτίτου

ΠΡΑΞΗ 39/1977

Σήμερα, 31 Μαρτίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Επικαιδεύσεως του Κέντρου 'Επικαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση αφού προσήλθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βάρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οι κ.κ. 'Αλ. Παπαδερδς, 'Ι. Σιορδής, Είδικοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδουπος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδουπος, Εισηγητές, καθώς και ἡ Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

Δέν ἔλαβε μέρος στη συνεδρίαση ὁ κ. Δ. Τομπούδης, Εισηγητής γιατί ἦταν ἀπασχολημένος σέ ἄλλη ὑπηρεσιακή ἀπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Συζήτηση πάνω στις ἀπαντήσεις τῶν 'Επιθεωρητῶν Μέσης 'Επικαιδεύσεως γιά τό 'Αναλυτικό Πρόγραμμα τῶν Γυμνασίων Μέσης 'Επικαιδεύσεως.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Τεχνολογικῶν Μαθημάτων.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφού διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καί ἐπιμολογήθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα ἀρχίζει τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος, κ. 'Αν. Πάγκαλος, ανέθεσε τη μελέτη των απαντήσεων των 'Επιθεωρητών Μέσης 'Εκπαίδευσης για το 'Αναλυτικό Πρόγραμμα των Γυμνασίων Μέσης 'Εκπαίδευσης στα μέλη του Τμήματος. 'Αναλυτικότερα ως εξής:

Στους κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτη, Φ. Βῦρο, Δ. Σακιά, 'Ηλ. Σπυρόπουλο, Συμβούλους Β' καὶ Δ. Τομπαζή, Κυρ. Κατσιμάνη, Βασ. Θεοδωρακόπουλο, Είσηγητές τὴν 'Αρχαία 'Ελληνική Γραμματεία, τὴ Νέα 'Ελληνική Γραμματεία καὶ τὴν 'Ιστορία.

Στους κ.κ. Φ. Βῦρο, 'Ηλ. Σπυρόπουλο καὶ Δημ. Σακιά, Συμβούλους Β', τὰ Γαλλικά καὶ 'Αγγλικά.

Στους κ.κ. Ν. Βαρουχάνη, Σύμβουλο Β' καὶ Λ. 'Αδαμόπουλο, Είσηγητή, τὰ Μαθηματικά καὶ τὰ Τεχνικά.

Στους κ.κ. Γ. Γρατσέα, Σύμβουλο Β' καὶ Κ. Φούσια, Είσηγητή, τὰ Θρησκευτικά, τὴν Οἰκονομική Οἰκονομία καὶ τὴ Μουσική.

Στους κ.κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', 'Ι. Σπορδία, Εἰδικὸ Σύμβουλο στὸ ΚΕΜΕ καὶ Στ. Παπασημαϊόπουλο, Είσηγητή, τὴ Φυσική, Χημεία, Γεωγραφία, Βιολογία, 'Ανθρωπολογία, Ζωολογία, Βοτανική καὶ Φ. 'Αγωγή.

'Η συζήτηση για τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως " 'Αναλυτικὸ Πρόγραμμα Τεχνολογιῶν Μαθημάτων" ἀναβλήθηκε για ἐπόμενη συζήτηση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

'Η Γραμματέας

Ζαχαρούλα
Δὴμ. Ζαχαρονίτου

ΠΡΑΞΗ 40/1977

Σήμερα, 2 'Απριλίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 10η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση άφου προσκλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία άπό τον κ. 'Αν. Πάγιαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσάς, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Αλ. Παπαδερός, 'Ι. Σιορδελής, Είδινοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Δημ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωραϊόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Συζήτηση για το περιεχόμενο των εισηγήσεων των κ.κ. Στ. Παλαιουρασόα, Συμβούλου Α' και 'Αν. Μαυροματάκιου, Συμβούλου Β' για το μάθημα των Τεχνολογιών Μαθημάτων.

Στην άρχή της συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάσθηκε και έπιυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως.

Στή συνέχεια το Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος της ημερησιας διατάξεως επί του όπολου τά μέλη του Τμήματος άντήλλαξαν άπόψεις και άπεφάσισαν νά ολοκληρώσουν το θέμα σέ επόμενη συνεδρίαση.

Αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Πρόεδρος
Κοιμάρης
'Αν. Πάγιαλος

'Η Γραμματέας
Ζαραφωνίτου
Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ (ΚΕΚΕΠ)
ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 41/1977

Εξήμερα, 6 'Απριλίου, ημέρα Τετάρτη και Ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΚΕΠ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσυλλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τών κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σέμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βήρος, Α. Κωνιάς, 'Ηλ. Κυριόπουλος, 'Ημ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, 'Ημ. Παπαδόπουλος, Σέμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Κυριόπουλος, Είδιμος Σέμβουλος στο ΚΕΚΕΠ, οι κ.κ. Κ. Φούσικας, Α. Γουπαϊδής, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημανδπούλος, 'Εισηγητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Α'ημ. Ζαχαρονίτου με βρομό 6ο.

δεν 'Ελαβε μέρος στη συνεδρίαση ό κ. 'Αλ. Παπαδερδς, Είδιμος Σέμβουλος στο ΚΕΚΕΠ γιατί ήταν απασχολημένος σε 'Ελλη υπηρεσιακή υποχρέωση

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανάθεση συγγραφής διδακτικών βιβλίων.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανάθεση συγγραφής διδακτικών βιβλίων.
- ΘΕΜΑ 3ο - Τροποποίηση ανακοινώσεως περί σχολικών βοηθημάτων. 'Εισηγητής κ. Φ. Βήρος, Σέμβουλος Β' Τμήνου Αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως

./.

Ο άρμόδιος για τό πρώτο θέμα τής ημερήσιας διατάξεως "Ανά-
θεση συγγραφής διδακτικών βιβλίων" είσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος,
Σύμβουλος Β' θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος τά εξής:

Σύμφωνα μέ τό νέο αναλυτικό πρόγραμμα τών τάξεων του Γυμνα-
σίου που κατάρτισε τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ, θα άπαι-
τηθούν για τήν Α' και Β' Γυμνασίου κατά τό β' τετράμηνο του σχολι-
κου έτους 1977-78 τά εξής βιβλία για τό μάθημα τής 'Αρχαίας 'Ελλη-
νικής Γραμματείας από μετάφραση:

1.- Θουκυδίδη, 'Ιστορία (Β' Γυμνασίου) - Τό διδακτικό βιβλίο πρέ-
πει να περιέχει:

1.- Είσαγωγή: Σύντομη έξιτορήση τών γεγονότων τής Πεντηκονταε-
τίας και του Πελοποννησιακου Πολέμου - Βίος και "Έργο του Θου-
κυδίδη (μέ ιδιαίτερη έπιμονή στις διαφορές του από τον 'Ηρόδοτο και
τον Ξενοφώντα, στην έδιτοπία και τήν άξία του έργου του) - Γενικό

διάγραμμα ^{των βιβλίων ΣΤ' & Ζ'} του Θουκυδίδη μέ σύντομη περίληψη κατά βιβλία.
F. W. Isacowitz, "Σημειώσεις, 'Ο έλληνοτικός της κ. Ελλάδας",
των ημερολογιακών ελλείξε.

2.- Τό κύριο μέρος του έργου θα είναι ή νεοελληνική μετάφραση τών
βιβλίων ΣΤ' και Ζ' (Σικελική 'Εκστρατεία) τών 'Ιστοριών του Θου-
κυδίδη, τής "Ελλης Λαμπρίδη (έκδοση Γκαβόστη), προσαρμοσμένη στο τυ-
πικό και τήν όρθογραφία τής Νεοελληνικής Γραμματικής, έκδοση ΟΕΔΒ 1976.

3.- Τό κείμενο θα συνοδεύεται: α) 'Από τίτλους και πλαγιοτίτλους,
β) από κατάλληλους ιστορικούς χάρτες, σχεδιαγράμματα και άλλη
σχετική είκονογράφηση, γ) από έρμηνευτικά σχόλια, ανάλογα μέ τήν
άντιληπτικότητα τής ηλικίας τών μαθητών τής Β' τάξεως του Γυμνασίου.

Τό έργο στο σύνολό του θα άποτελεΐται από 12-16 τυπογραφικά συνγ-
θισμένου σχήματος διδακτικού βιβλίου και πρέπει να παραδοθεΐ τό βραδυ-
τερο στις 31 Μαΐου 1977. Προτείνω να άνατεθεΐ ή συγγραφή στη δ. Συνο-
δισού, διδάκτορα Φιλολογίας, 'Επιμελήτρια κλασικής Φιλολογίας του Πα-
νεπιστημίου 'Ιωαννίνων.

II.- Λουκιανού, 'Εκλογές (Τίμων ή Μισάνθρωπος, Νεκρικοί Λιάλογοι, 'Αληθής 'Ιστορία), για την Α' τάξη του Γυμνασίου.

Τό διδακτικό βιβλίο πρέπει να περιέχει:

- 1.- Είσαγωγή: 'Η μετακλασική λογοτεχνία και τὰ χαρακτηριστικά της - Β' εὖς και ἔργο τοῦ Λουκιανού - Τὰ ιδιαίτερα γνωρίσματα, γενικό διάγραμμα και περιληπτική ἀπόδοση τοῦ περιεχομένου καθενός ἀπό τὰ ἔργα ποῦ ἀποτελοῦν τήν 'Εκλογή).
- 2.- Τό κύριο μέρος τοῦ ἔργου θά ἀποτελεῖ ἡ νεοελληνική μετάφραση τοῦ Τίμωνος, ἐπιλεγμένων Νεκρικών Λιαλόγων και, ἀπό τήν 'Αληθῆ 'Ιστορία, τῶν Κεφ. 1-7, 9-20, 25-42 τοῦ Α' βιβλίου και 1-2 τοῦ Β' βιβλίου. Για τὰ ἐνδιάμεσα κεφάλαια θά γραφοῦν σύντομες περιλήψεις.
- 3.- 'Η μετάφραση θά συνοδεύεται: α) 'Από κατατοπιστικούς τίτλους και ὑποτίτλους, β) ἀπό ἐρμηνευτικά σχόλια, ἀνάλογα μέ τήν ἀντιληπτικότητα τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν τῆς Α' Γυμνασίου. 'Ιδιαίτερα πρέπει νά ἐντοπισθοῦν οἱ περιπτώσεις παραφάσεως κλασικῶν ἔργων.

Τό ἔργο στό σύνολό του θά ἀποτελεῖται ἀπό 8-12 τυπογραφικά συνηθισμένου σχήματος διδακτικό βιβλίο και πρέπει νά παραδοθεῖ τό βραδύτερο στίς 30 Σεπτεμβρίου 1977. Προτείνω νά ἀνατεθεῖ ἡ συγγραφή στούς: κ. Β. 'Ατσάλο, Καθηγητή 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στή δ. 'Ερμιόνη 'Ηλιάδη, ἐπιστημονικό συνεργάτη τοῦ Τμήματος 'Εκδόσεως Κλασικῶν Συγγραμμάτων τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν.

Τό Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τήν εἰσήγηση τοῦ κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου και τήν συζήτηση ποῦ ἔγινε ἀποδέχεται ὁμόφωνα τήν εἰσήγηση τοῦ εἰσηγητοῦ Συμβούλου.

Τέλος τό Τμήμα ἐπιφέρει τήν ἐξῆς διόρθωση στήν ἀπόφασή του για τήν ἀνάθεση συγγραφῆς τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Β' Γυμνασίου "Βατραχοπομάχια" (Πραξ. 32/10-3-77): "θά ἀποτελεῖται ἀπό 2-3 τυπογραφικά φύλλα" και ὄχι ἀπό "5-7", ὅπως ἔχει γραφεῖ ἐν παραδρομῆς.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανάλυση συγγραφής διδακτικών βιβλίων" εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το έσχον "Αναλυτικό Πρόγραμμα ή διδασκαλία της Θεωρητικής Γεωμετρίας στα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης αρχίζει στην Γ' Γυμνασίου και συνεχίζεται σ' όλες τις τάξεις του Λυκείου. Στη Γ' Γυμνασίου χρησιμοποιείται το βιβλίο του Γ. Παπανικολάου. Το ίδιο χρησιμοποιείται και στις τάξεις του Λυκείου Κλασικής κατεύθυνσης. Οι μαθητές όμως του Λυκείου Πρακτικής κατεύθυνσης συνεχίζουν την ύλη της Γεωμετρίας με το βιβλίο του Σ. Κανέλλου.

Τα βιβλία αυτά εγκρίθηκαν προσωρινά για το σχολικό έτος 1975-1976 με την υπουργική απόφαση αριθμ. Φ. 211.14/11/7611/23-1-1975 σύμφωνα με τη διαδικασία του αριθμ. 1 του Ν. 56/1974 για την έμση κλάση των αναγκών αφού δεν υπήρχε έγκριμένο κατάλληλο βιβλίο Γεωμετρίας.

Όμως η προσωρινή αυτή λύση δεν αντιμετώπισε το πρόβλημα του διδακτικού βιβλίου Γεωμετρίας στα Σχολεία μας, διότι:

Το βιβλίο Σ. Κανέλλου για τις τάξεις του Λυκείου πρακτικής κατεύθυνσης δεν είναι αυτότελο έργο, είναι διασκευασμένο απόδομα φροντιστηριακής Γεωμετρίας από την οποία έχει αφαιρεθεί το πρώτο και βασικότερο τμήμα της που αντιστοιχεί στην ύλη της Γ' Γυμνασίου. Έτσι, δεν μπορεί να γίνει ή απαραίτητη πολλές φορές αναφορά και σύνδεση με το τμήμα που λείπει και το οποίο οι μαθητές διδάχτηκαν από άλλο βιβλίο γραμμένο με έντελλος διαφορετικό πνεύμα.

Το βιβλίο Κανέλλου γράφτηκε για υποψηφίους Άνωτ. Σχολών και

δχι για μαθητές, που διδάσκονται για πρώτη φορά τα αντίστοιχα θέματα. Χαρακτηριστικό είναι ότι στο τεύχος της Α' Λυκείου περιέχονται και αλγεβρικά θέματα που ο τρόπος ανάπτυξής τους θα έπρεπε να αποφεύγεται άμεσα και στα μαθήματα της 'Αλγέβρας των μεγαλύτερων τάξεων.

Παρατηρείται άμεσα στο βιβλίο αυτό ότι συμμετρική ανάπτυξη της ύλης με ιδιαίτερη επιβάρυνση της Α' Λυκείου και άσκηση απασχόληση με εξεζητημένα θέματα.

Τέλος επισημαίνεται ένα τεράστιο πλήθος ασκήσεων (700 περίπου για την Α' Λυκείου σε σύνολο 1400) που όμως είναι ακατάλληλες για τη σωστή "άσκηση" των μαθητών και κατάλληλες μόνο για να τους έμπνευσουν φόβο και αποστροφή προς το μάθημα και να τους προτρέψουν στην άναζητηση των τευχών με τις λύσεις. Και πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάπτυξη της έμπορίας των λύσεων δεν είναι μόνο ήθικα απαράδεκτη άφοβου συνεπάγεται την έμμετάλλευση παιδιών και αντιστρατεύεται τη δωρεά παιδεία αλλά αποτελεί και αντίκίνητρο για την ανανέωση των βιβλίων.

Το βιβλίο Γ. Παπανικολάου έχει ολοκληρωμένη δομή, κανονική έκταση και η πραγμάτευση των θεμάτων γίνεται κατά κανόνα σε επίπεδα ανάλογα με την αντιληπτική ικανότητα των παιδιών. Όμως δεν χαρακτηρίζεται από την απαιτούμενη για ένα λογικό οικοδόμημα σαφήνεια και αξιοσημείωτη άμεσα και στην περίπτωση βασικών έννοιών (γεωμ. σχήμα, τετράγωνο, κύκλος, μέγεθος). Επίσης δεν μπορεί να διεκδικήσει πάντοτε τον τίτλο της "θεωρητικής" Γεωμετρίας αφού θέματα θεμελιώσεως παρουσιάζονται κατά τρόπο καθαρά έννοιατικό όπως π.χ. η μετατόπιση σχήματος στην οποία στηρίζεται η βασική έννοια της ισότητας των σχημάτων. Έξω από αυτό η προσπάθεια παρουσιάσεως όρισμένων έννοιών και συμβολισμού κατά τρόπο σύγχρονο σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι επιτυχής. Τέλος, ως προς τα θέματα των ασκήσεων, το βιβλίο συναγωνίζεται το προηγούμενο.

Εξάλλου και δύο βιβλία δεν συμφωνούν πάντοτε και καμιά φορά αντιφασούν στη χρήση όρων. Έτσι π.χ. η απόσταση δύο σημείων, για τον ξνα

συγγραφέα, είναι το εδύγραμμο τμήμα που το συνδέει ενώ ο άλλος τονίζει το αντίθετο. Έπίσης ο όρος "κύβλος" χρησιμοποιείται με διαφορετική έννοια στα δύο βιβλία.

Από τα προηγούμενα προκύπτει πως τα βιβλία αυτά, άδωκα και με οποιαδήποτε αναπροσαρμογή δεν μπορούν να ανταποκριθούν στο σκοπό της διδασκαλίας της Γεωμετρίας ούτε στο πνεύμα των νέων εκπαιδευτικών μέτρων. Είναι λοιπόν επείγουσα η ανάγκη συγγραφής νέου βιβλίου Γεωμετρίας για την Άμεση ή Έστω και σταδιακή αντικατάστασή τους.

Το νέο βιβλίο θα περιέχει βασικά:

- α) Τήν ύλη που διδάσκεται σήμερα στη Γ' Γυμνασίου σε ένα α' τεύχος.
- β) Τήν ύλη του Λυκείου κλασσ. κατευθύνσεως σε δύο τεύχη β' και γ' εκ των οποίων το β' θα περιέχει το υπόλοιπο της Έπιπεδομετρίας και το γ' τη Στερεομετρία.
- γ) Τήν ύλη του Συμπληρώματος Γεωμετρίας που διδάσκεται στα πρακτικά τμήματα της Γ' Λυκείου σε ιδιαίτερο δ' τεύχος.

Έτσι διαρθρωμένο το βιβλίο θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ένδεκαχρονη αναπροσαρμογή του Έναλυτικού Προγράμματος με την εδωκεία καθιέρωσης ένιαδας Α' Λυκείου από το 1977-78 αλλά και να αποτελέσει βάση για το όριστικό πρόγραμμα Θεωρητικής Γεωμετρίας που θα άρχισει στο Λύκειο από το 1979-80.

Τό Έργο θα Έχει συνολική Έκταση 20-27 τυπογραφικά συνηθισμένου σχήματος διδαντικού βιβλίου και πρέπει να παραδοθεί μέχρι τη 31-12-77 το βραδύτερο. Ειδικότερα τό α' τεύχος θα άποτελεΐται από 7-9 τυπογραφικά και πρέπει να παραδοθεί τό βραδύτερο μέχρι 31-5-1977 ώστε να καταστεί δυνατή η είσαγωγή του στο προσεχές σχολικό Έτος 1977-1978.

Ειδικότερα κάθε τεύχος θα περιέχει:

- α) Στο τέλος κάθε Κεφαλαίου υποδειγματικές λύσεις άσκησης κα-
θώς και άσκήσεις για λύση κατανεμημένες σε δύο ομάδες από
άποψη δυσκολίας.
- β) Παράρτημα με άνοιεφαλαίωση ώρισμένων μεγάλων έννοτήτων.
- γ) Παράρτημα με υποδείξεις και παραπομπές για τη λύση των άσκη-
σεων ή και απαντήσεις για τον έλεγχο τής λύσεως.
- δ) *Αλφαβητικό πλναια με τούς κυριότερους όρους πού χρησιμοποιούνται.

Προτείνω να άνατεθεϊ ή συγγραφή εις τούς κ.κ.:

- 1) Δημήτριο Παπαμιχαήλ, Τακτικό Καθηγητή τής 'Ανωτάτης Γεωπονικής
Σχολής 'Αθηνών, και
- 2) *Αναστάσιο Σιαδά, Καθηγητή 'Αρσενείου.

Τό Τμήμα άφοϋ έλαβε ύπόψη:

- α) τό Έγγραφο άριθμ. Φ. 211.17/200/122237/23-10-1976 τού 'Υπουργείου
ΰαιδελας,
- β) τό άρθρο 80, παράγρ. 2 τού Ν. 309/76,
- γ) τήν εισηγήση τού κ. Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β', και
- δ) τή συζήτηση πού έπακολούθησε

άποφάινεται όμδφωνα

Κρίνει επείγουσα τή συγγραφή διδασκτικού βιβλίου Γεωμετρίας για
τίν Γ' Γυμνασίου και προτείνει να άνατεθεϊ αυτή εις τούς κ.κ.:

- 1) Δημήτριο Παπαμιχαήλ, Τακτικό Καθηγητή τής 'Ανωτάτης Γεωπονικής
Σχολής 'Αθηνών, και
- 2) *Αναστάσιο Σιαδά, Καθηγητή 'Αρσενείου Δυκείου 'Εκδής.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ τρίτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Τροποποίηση ἀνακοινώσεως περὶ σχολικῶν βοηθημάτων" ἀνβλήθη γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατίστη ἡ συζήτηση.

Πρόεδρος

[Handwritten signature]

Παργαλιός

Ἡ Γραμματέας

[Handwritten signature]

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 42/1977

Σήμερα, 7 'Απριλίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 πρωΐνης, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση ἄφου προσκληθῆσαν σύμφωνα με τῆ νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δημ. Σακιδῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οἱ κ.κ. 'Αλ. Παπαδερὸς, 'Ι. Σιορδῆλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φουσκας, Δ. Τομπαζῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδοπουλος, Εἰσηγητῆς, καθώς και ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δῆμ. Ζαραφωνῆτου με βαθμὸ 60.

Δέν ἔλαβε μέρος στη συνεδρίαση ὁ κ. Βασ. Θεοδωρακοπουλος, Εἰσηγητῆς, γιατί ἦταν ἀπασχολημένος σέ ἄλλη ὑπηρεσιακὴ ὑποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Τροποποίηση ἀνακοινώσεως γιὰ τὴν ὑποβολὴ ἐλεύθερων βοηθημάτων γιὰ χρῆση τῶν μαθητῶν Γυμνασίου και Γενικοῦ Λυκείου. Εἰσηγητῆς κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - 'Εγκριση πράξεως 'Επιτροπῆς "Διορθώσεων, βελτιώσεων και μεταβολῶν τῶν βιβλίων: 1) Λογικὴ με στοιχεῖα Γενικῆς Μεθοδολογίας και 2) Κοσμογραφία, Εἰσηγητῆς κ.κ. Φ. Βῶρος, Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β'.

Ἡ συνέδριος, ἀφου διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε και ἐγκρίθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησιας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Τροποποίηση ανακοινώσεως για την υποβολή ελεύθερων βοηθημάτων για χρήση των μαθητών Γυμνασίου κατ' Εθνικού Λυκείου" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος την άνακοίνωση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας σχετικά με τα ελεύθερα βοηθήματα που θα υποβληθούν για κρίση και έγκριση στο ΥΠΕΠΘ για το σχολικό έτος 1977-78. Το Τμήμα μετά συζήτηση για το περιεχόμενο της παραπάνω ανακοινώσεως αποφαινεται όμοφωνα:

Η προθεσμία υποβολής των βοηθημάτων για έγκριση παρατείνεται μέχρι και την 25 Μαΐου 1977.

Οί άρμόδιοι για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Έγκριση πράξεως Έπιτροπής διορθώσεων, βελτιώσεων καί μεταβολών των βιβλίων 1) Λογική με στοιχεΐα ~~Γενικής~~ Γενικής μεθοδολογίας καί 2) Κοσμογραφία" εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος καί Ν. Βαρουχάκης, θέτουν υπόψη των μελών του Τμήματος:

1.- το έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/18/33770/26-3-1977 του κ. Υπουργού Εθνικής Παιδείας μετά όποια διαβιβάζεται πράξη της Έπιτροπής κρίσεως που συγκροτήθηκε με την απόφαση αριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-1977 του κ. Υπουργού Εθνικής Παιδείας για τη διορθωση, βελτίωση καί μεταβολή των διδασκτικων βιβλίων:

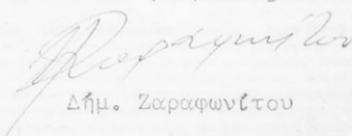
- α) Λογική με στοιχεΐα ~~Γενικής~~ Γενικής μεθοδολογίας, Γ' Λυκείου, καί
- β) Κοσμογραφία, Γ' Λυκείου.

Τό Τμήμα, άφου θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές που έχουν έπιφερθεί στα παραπάνω βιβλία, ένέκρινε την απόφαση της Έπιτροπής καί αποφάσισε νά άποσταλοϋν αυτά στην άρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ για τίς περαιτέρω ένέργειες.

Στό σημεΐο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Η Γραμματέας
Δήμ. Ζαραφώνιου

Π Ρ Α Ξ Η 43/1977

Σήμερα, 19 'Απριλίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9,30 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

"Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση άφου προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία άπό τον κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ. κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φαν. Βῶρος, Δ. Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ντι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οι κ. κ. 'Αλέξ. Παπαδερός, 'Ι. Σιορδίλης, Ειδικοί Σύμβουλοι ΚΕΜΕ, οι κ. κ. Κ. Φούσας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Πατασημακόπουλος, Εισηγητές κα- θώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφώνιτου με βαθμό 6ο.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

1. Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση. Εισηγητής κ. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος, Σύμβουλος Α'.
2. Διαβίβαση πράξεως έπιτροπής για Έγκριση. Εισηγητής κ. Φαν. Βῶρος, Σύμβουλος Β'.
3. Διαβίβαση πράξεως έπιτροπής για Έγκριση. Εισηγητής κ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
4. "Αδεια διεξαγωγής έρευνας άπό τον κ. Ρ. HALAMANDARIS Εισηγητής κ. Δ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β'.
5. 'Ανάθεση συγγραφής διδακτινιού βιβλίου του μαθήματος της 'Ανθρωπολογίας με στοιχετα 'Υγιεινής. Εισηγητής κ. 'Αναστ. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.

Στήν άρχή της συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη- κε και έπιλυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας δια- τάξεως

Ο αρμόδιος για τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεως ἑπιτροπῆς γιὰ ἔγκριση στοῦ διδαιτηνίου βιβλίου "Ὀργανική
Χημεία τοῦ Γ. Βάρβογλη γιὰ τὴν Γ' Λυκείου", εἰσηγητῆς κ. 'Αναστ. Πά-
γιαλος, Σύμβουλος Α', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος:

α) Τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Φ. 211.17/21/3508/12-4-1977 τοῦ κ. 'Υπουργοῦ 'Ε-
θνικῆς Παιδείας μετὰ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται πρᾶξη τῆς ἑπιτροπῆς κρίσε-
ως ποῦ συγκροτήθηκε μετὰ τὴν ἀπόφαση ἀριθ. Φ. 211.13/2/9319/28-1-1977
τοῦ κ. 'Υπουργοῦ ἑθνικῆς Παιδείας, μετὰ τὴν διόρθωση, βελτίωση καὶ με-
ταβολὴ τοῦ διδαιτηνίου βιβλίου "Ὀργανική Χημεία" τοῦ Γ. Βάρβογλη τῆς
Γ' Λυκείου.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καὶ μεταβο-
λέσας ποῦ ἔχουν ἐπιφερθεῖ στοῦ παραπάνω βιβλίου, ἐνέκρινε τὴν ἀπόφαση
τῆς ἑπιτροπῆς καὶ ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλεῖ αὐτὸ στὴν ἀρμόδια Διεύθυν-
ση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ τίς περαιτέρω ἐνέργειες.

Ο ἀρμόδιος γιὰ τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεως ἑπιτροπῆς γιὰ ἔγκριση" εἰσηγητῆς κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος
Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος:

α) Τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Φ. 211.17/15/31708/12-4-1977 τοῦ κ. 'Υπουργοῦ
Παιδείας μετὰ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται πρᾶξη τῆς ἑπιτροπῆς κρίσεως ποῦ
συγκροτήθηκε μετὰ τὴν ἀπόφαση ἀριθ. Φ. 11/28454/17-3-1977 τοῦ
κ. 'Υπουργοῦ ἑθνικῆς Παιδείας, διορθώσεις, βελτιώσεις καὶ μεταβολές
στοῦ διδαιτηνίου βιβλίου:

- α) Α. Καλογεροπούλου, Ἱστορία Ἀρχαίων Χρόνων, γιὰ τὴν Γ' Γυμνασίου
- β) Πλουτάρχου Περιλιῆς, μετάφραση Ν. Οἰκονόμου γιὰ τὴν Γ' Γυμνασίου
- γ) Ι. Πανάη Μαθηματικά, γιὰ τὴν Β' Λυκείου (θεωρητικῆς καὶ θετικῆς
κατευθύνσεως).

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καὶ μεταβολές
ποῦ ἔχουν ἐπιφερθεῖ στοῦ παραπάνω βιβλίου, ἐνέκρινε ὁμόφωνα τὴν ἀπόφα-
ση τῆς ἑπιτροπῆς καὶ ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλοῦν αὐτὰ στὴν ἀρμόδια Δι-
εύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ τίς περαιτέρω ἐνέργειες ὡς τὴν ἔκδοση τῶν βι-
βλίων σὲ ἀριθμούς ἀντίστοιχους πρὸς τοὺς ἀριθμούς τῶν μαθητῶν τῶν τά-
ξεων γιὰ τοὺς ὁποίους προορίζονται τὰ βιβλία αὐτά. Διευκρινίζεται ὅ-
τι τὸ βιβλίο τοῦ Ι. Πανάη, προορίζεται γιὰ τοὺς μαθητὲς θεωρητικῆς
καὶ Πρακτικῆς Κατευθύνσεως τῆς Β' Λυκείου.

Τὸ διδαιτηνίον βιβλίου Πλουτάρχου Περιλιῆς (Μ. Οἰκονόμου) θὰ
ἀποσταλεῖ στυλὸς μαθητῆς τῆς Β' τάξεως ὡς μέρος τοῦ βιβλίου "Πλου-
τάρχου Περιλιῆς Σόλων, θεμιτοκλήης, Περιλιῆς" ἀφοῦ ἀφαιρεθεῖ τὸ ἀρχαῖο
μετάφραση τῶν κεφ. 19-28 ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ σύντομη πε-
ρίληψή του ποῦ κατατίθεται.

Ο αρμόδιος για το τρίτο τμήμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεως 'Επιτροπής για 'Εγγραφή" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σκυρόπου-
λος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

Τό περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ. Φ. 211.17/20/34632/12-4-77
του κ. 'Υπουργού Παιδείας, με τό όποιο διαβιβάζεται πράξεις των
'Επιτροπών κρίσεως καὶ συγκροτήσεων με τίς:

- 1.- αριθμ. Φ. 211.13/3/150'9/3-1-1977,
- 2.- αριθμ. Φ. 211.13/7/215'5/26-3-1977, καί
- 3.- αριθμ. Φ. 211.13/2/9815'28-1-1977,

αποφάσεις του κ. 'Υπουργού Παιδείας, σχετιές με τίς διορθώσεις,
βελτιώσεις καί μεταβολές καὶ ἐπέφεραν οί 'Επιτροπές στά διδακτικά
βιβλία:

- 1.- 'Αυθολόγιο Πατριων Κειμένων (Ε. Θεοδώρου) Α; Β' καί Γ' Λυκείου,
- 2.- 'Ομήρου 'Οδύσσειο (μετ. Ζ. Σιδέρη), Α' Γυμνασίου, καί
- 3.- 'Υγεινή, (Ι. Παπαβασιλείου), Β' Λυκείου.

Τό Τμήμα, αφού θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές
καὶ έχουν ἐπιφεοδεί στά παραπάνω βιβλία, ἐνέκρινε τίς ἀντίστοιχες
ἀποφάσεις των 'Επιτροπών καί ἀποφάσισε νά ἀποσταλοῦν αὐτά στην ἀρμό-
δια Δ/ση του ΥΠΕΠΘ ὥστε νά γίνουν οί περαιτέρω ἐνέργειες για τήν
ἐκδόσή τους.

Σχετικά με τό διδακτικό βιβλίο "Αυθολόγιο Πατριων Κειμένων"
τό Τμήμα εισηγείται νά διανεμηθεῖ στους μαθητές των Α; Β' καί Γ' τά-
ξεων Λυκείου.

Κατόπιν ὁ κ. Σκυρόπουλος 'Ηλ. ἀνακοινώνει τό περιεχόμενο του
έγγραφου αριθμ. Φ. 211.17/16/33767/12-4-77 του κ. 'Υπουργού Παιδείας
με τό όποιο διαβιβάζεται πράξη της 'Επιτροπής κρίσεως καὶ συγκροτήθη-
σε με τήν αριθμ. Φ. 211.13/9/27670/15-3-77 ἀπόφαση του κ. 'Υπουργού Παι-
δείας, σχετική με τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές καὶ ἐπέφε-
ραν οί 'Επιτροπές στά διδακτικά βιβλία: Προελληνική Γραμματική, ἐκδ.

Τό Τμήμα, αφού θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καί μεταβολές
καὶ έχουν ἐπιφεοδεί στά βιβλία αὐτά, ἐνέκρινε τήν ἀπόφαση της 'Επι-
τροπής καί ἀποφάσισε νά ἀποσταλεῖ στην ἀρμόδια Δ/ση του ΥΠΕΠΘ ὥστε
νά γίνουν οί περαιτέρω ἐνέργειες για τήν ἐκδόσή του καί νά διανεμηθεῖ
ὡς διδακτικό ἐγχειρίδιο στους μαθητές της Β' Δημοτικού.

Ὁ ἄρμόδιος γιὰ τὸ τέταρτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἄδεια διεξαγωγῆς ἔρευνας ἀπὸ τὸν κ. Ρ. HALAMANDARIS, καθηγητῆ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ BRANCON σὲ ἑλληνικὰ σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως" εἰσηγητῆς κ. Δημ. Σακινῆς, Συμβούλου Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος: 1) τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ρ. HALAMANDARIS πρὸς τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ, καὶ 2) τὴν εἰσήγησίν του τοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ καθηγητῆς τῆς ἑκπαιδεύσεως τοῦ Πανεπιστημίου BRANCON τοῦ Καναδά κ. Ρ. HALAMANDARIS μὲ ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἄλ. Καραγιάννη μετ' ἡμερομηνίας 7-4-1977 ζητεῖ νὰ τοῦ Επιτραπέυ νὰ διεξῆγει ἔρευνα σὲ ἑλληνικὰ σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως σχετικῆ μὲ τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν τῶν Ἑλλήνων ἐφήβων μετὰ τὴν ἀφιξὴν του εἰς τὴν Ἑλλάδα στὴν 20 Μαΐου. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ θέλει νὰ δώσει ἐρωτηματολόγιον σὲ 600 ἕως 1000 μαθητὰς τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀγροτικῶν περιούχων, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀποστέλλει ἀντίγραφο.

Εἰσηγοῦμαι νὰ ἰκανοποιηθῆι τὸ αἴτημα τοῦ ἀνωτέρω ἐρευνητῆ καθηγητῆ καὶ γιὰ τὴν ἔρευνα νὰ τῆ διεξάγῃ οἱ ἑσῆς ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸ ἐρωτηματολόγιον φέρεται ὅτι ἡ ἔρευνά του αὐτῆ θὰ εἶναι ἀξιόλογη καὶ ἐνδιαφέρουσα. Πέρα ἀπ' αὐτὸ τὸ πορῆματό του τοῦ θέ μῶς τὸ ὑποβάλλει θὰ μῶς εἶναι χρήσιμα γιὰ τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴ ἀγωγή τῶν ἐφήβων στὸ σχολεῖα μας.

Εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ γνωρίσουμε ἔγκαιρα στὸν ἀνωτέρω ὅτι πρέπει νὰ κάνει τὴν ἔρευνά του μέχρι τὸ τέλος Μαΐου, δηλαδή πρὶν ἀπὸ τὴν διακοπὴ τῶν μαθημάτων.

Τὸ Τμήμα ὡσοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1.- τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ρ. HALAMANDARIS πρὸς τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ ΚΕΜΕ,
- 2.- τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Δημ. Σακινῆ, Συμβούλου Β', καὶ
- 3.- τὴν συζήτησιν τοῦ ἔγινε,

Ἀποδέχεται ὁμόφωνα τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Δημ. Σακινῆ, Συμβούλου Β' μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ ἔρευνα θὰ γίνῃ ^(ἢ πρὶν) ἀποδευτεννὸση μὲ τοὺς διευθυντὰς τῶν σχολείων καὶ κατὰ τρόπον τοῦ νὰ μὴ παρεμποδίσῃ τὴν διεξαγωγὴν τῶν μαθημάτων.

Ο αρμόδιος για το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανάθεση συγγραφής διδακτικού βιβλίου του μαθήματος της 'Ανθρωπολογίας με στοιχεία 'Υγιεινής" εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α", θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τα εξής:

Σύμφωνα με το νέο αναλυτικό πρόγραμμα των τάξεων του Γυμνασίου που κατόρθωσε το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του ΚΕΜΕ, στη Β' τάξη θα διδασχθεί το μάθημα "Ανθρωπολογία με στοιχεία 'Υγιεινής" επί μια ώρα την εβδομάδα και σύμφωνα με το προσαρτημένο αναλυτικό πρόγραμμα.

Από τη σύγκριση του προγράμματος αυτού με το ισχύον φαίνεται η ανάγκη επεξεργασίας συγγραφής διδακτικού βιβλίου 'Ανθρωπολογίας με στοιχεία 'Υγιεινής, ώστε οι μαθητές της Β' Γυμνασίου να έχουν διδακτική έγχειρίδιο για το σχολικό έτος 1977-78. Οι όροι της συγγραφής ενός τέτοιου βιβλίου παραθέτονται στο έπλεος προσαρτημένο σημείωμα λεπτομερώς.

Υστερα από το παραπάνω προτείνω, σύμφωνα με τη παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 749/1970 καθώς έχει διαμορφωθεί από το άρθρο 80, παράγραφος 2 του νόμου 309/1976, να ανατεθεί η συγγραφή του παραπάνω βιβλίου στο κ. Νικ. 'Ασπιώτη, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διότι: α) Ο κ. Ν. 'Ασπιώτης είναι και συγγραφέας της ανθρωπολογίας της β' Λυκείου που θεωρείται γενικά επιτυχημένο έγχειρίδιο, και β) είναι έπισημονοσ αναγνωρισμένου κύρους.

Η συγγραφή του βιβλίου αυτού θα τελειώσει μέχρι 21 Ιουνίου 1977.
είληψ. Αθήνα 20 Μαΐου 1977.

Η όλη του βιβλίου θα είναι σύμφωνη με το πρόγραμμα που έγκριθηκε από το Τμήμα, δηλαδή το ακόλουθο:

1. Σκοπός του βιβλίου: Τό βιβλίό έχει ως σκοπό νά υποβληθήσει τό μαθητή νά συμπληρώσει καί νά ἐμπεδώσει τήν ὕλη πού διδάχτηκε στό σχολεῖο, μέ μελέτη στό σπίτι. Ἄκόμα, νά διεγείρει, μέ τόν τρόπο πού παρουσιάζει τήν ὕλη, τό ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητῆ γιά μελέτη καί ἄλλων σχετιῶν μέ τήν ἀνθρωπολογία καί τήν ὑγιεινή θεμάτων, ὥστε νά ὀλοκληρωθεῖ ἡ ὅλη προσπάθεια γιά τήν ἐπιτυχία τῶν σιδῶν τοῦ μαθήματος.

2. Ὑλη τοῦ βιβλίου: Ἡ ὕλη πού θά περιέχεται στό βιβλίό θά ἀντι-στοιχεῖ στό ἀναλυτικό πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῆς ἀνθρωπολογίας μέ στοιχεῖα ὑγιεινῆς στή Β' τάξη τοῦ γυμνασίου.

3. Ἐκταση τοῦ βιβλίου: Γιά νά καθορισθεῖ ἡ ἔκταση τοῦ βιβλίου πρέπει νά ληφθεῖ ὑπόψη: α) Ἡ ὕλη πού καθορίζεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα β) τό ὠρολόγιο πρόγραμμα, δηλαδή δύο διδακτικές ὥρες ἐβδομαδιαῖα ἐπί ἓνα τετράμηνο. Ὑπολογίζεται ἀναλογικά ὅτι τό μάθημα θά διδαχθεῖ σέ 26 διδακτικές ὥρες.

Τό καθαυτό κείμενο τοῦ βιβλίου, ἂν ἐξαιρέσουμε τά σχήματα, τίς εἰκόνες καί κάθε τι πού θά προστεθεῖ, γιά νά αἰσθητοποιήσει τήν ὕλη, πρέπει νά μήν ξεπερνᾷ τίς 60 περίπου σελίδες. Κάθε σελίδα λογαριάζεται ὅτι ἔχει 36 στίχους. Ὁ κάθε στίχος προβλέπεται ὅτι θά ἔχει 50-60 διαστήματα (γράμματα, σημεῖα στίξεως κ.λ.π.). Στό δακτυλο-γραφημένο κείμενο πρέπει νά ὑπάρχει ἀρκετό λευικό περιθώριο πρὸς τό ἀριστερό μέρος τῆς σελίδας.

4. Διάταξη καί οἰκονομία τῆς ὕλης: Ὁ συγγραφέας μπορεῖ νά διατάξει τήν ὕλη τοῦ βιβλίου κατὰ τήν κρίση του. Πρέπει ὅμως νά λάβει ὑπόψη του τά ἀκόλουθα: α) τό περιεχόμενο τοῦ βιβλίου νά συμφωνεῖ μέ τό ἀναλυτικό πρόγραμμα. β) Ἡ διάταξη τῆς ὕλης στό ἀναλυτικό πρόγραμμα δίνει ἓνα ὑπόδειγμα ἀλληλουχίας ἀνάμεσα στίς μεγάλες ἐνότητες, καί μπορεῖ νά προτιμηθεῖ στή σύνταξη τοῦ βιβλίου, χωρίς ὅμως νά εἶναι καί ὑποχρεωτική. Κάθε διδακτική ἐνότητα νά προσφέρεται κατὰ τό δυνατόν καί περισσότερων διδακτικῶν ἐνοτήτων στήν ἴδια δι-
δακτική ὥρα.

γ) Ἡ ὅλη ὕλη τοῦ βιβλίου νά μπορεῖ νά κατανεμηθεῖ σέ 26 περίπου διδακτικές ὥρες.

Μία κατανομή, κάτω ἀπό τούς ὅρους πού ἀναφέραμε, θά περιλαμβάνει τίς ἀναγκαῖες λεπτομέρειες καί ἐμβαθύνσεις σέ θεωρητικές ἐπεξηγήσεις γιά καθεμιά ἐνότητα ἀνάλογα μέ τή σπουδαιότητά της.

Ὅσον κατ' ἐφευρέσει πού πρέπει νά ὑπομνημονευτοῦν ἰδιαίτερα, ὑπογραμ-

μίζονται, ή γράφονται μέ διαφορετικά στοιχεΐα ή τέλος μέ κάποιο τρόπο εξάλλονται κατά τήν εντύπωση. Στο τέλος κάθε πλατύτερης ένότητος, θά γίνεται άνακεφαλαΐωση τών σημαντικότερων έννοιών για εύκολότερη άπομνημόνευση. Επίσης μετά τήν άνακεφαλαΐωση θά παρατεθοϋν ώς 4 έρωτήσεις.

Γιά μεγαλύτερη κατανόηση τής ύλης, τό βιβλίο πρέπει νά έχει σχήματα, διαγράμματα καί εικόνες κατά τό δυνατόν 'ολοσέλιδες, οί όποΐτες δέν θά περιέχουν στό κάτω μέρος έπεξηγήσεις, αλλά θά έπεξηγοϋνται στό κείμενο.

Στό τέλος τοϋ βιβλίου θά παρατίθεται: α) Πίνακας βιβλιογραφίας πάνω στήν όποία στηρίχθηκε ό συγγραφέας. β) Πίνακας συγινετρωτικοί, διαγράμματα κλπ γ) Κατάλογος τών κυριότερων λέξεων πού αναφέρονται σέ βασικές έννοιες τής άνθρωπολογίας.

Ο πίνακας περιεχομένων θά τεθεΐ στήν άρχή τοϋ βιβλίου. Τά μέσα πού θά χρησιμοποιηθοϋν για αίσθητοποίηση τοϋ βιβλίου, όπως εικόνες, διαγράμματα, πίνακες κ.λ.π. δέν ύπολογίζονται στήν έκταση πού όρίσθηκε για τό βιβλίο.

5. Τρόπος πού θά εκτεθεΐ ή ύλη. Τό έγχειρίδιο τής άνθρωπολογίας πρέπει νά είναι καλά εικονογραφημένο καί νά μή αναφέρεται σέ έννοιες πού δύσκολα τίς καταλαβαίνουν μαθητές τών 14-15 χρόνων. Όμως αυτό δέν σημαίνει ότι πρέπει νά άπομακρυνθεΐ από τά έπιστημονικά δεδομένα.

Ως βιβλίο φυσικής έπιστήμης, θά στηρίζεται στήν παρατήρηση καί στό πείραμα θεωρεΐται σιόπιμο επίσης νά γίνεται υπενθύμιση σέ ένότητες συγγενών πρós τήν άνθρωπολογία μαθημάτων, όπου είναι άπαραΐτησο.

6. Γλώσσα τοϋ βιβλίου. Η γλώσσα τοϋ βιβλίου θά είναι ή δημοτική χωρίς άκρότητες σύμφωνα μέ τή σχολική γραμματική. Η έπιστημονική όρολογία πού έχει καθιερωθεΐ, θά τηρεΐται άπαραΐτητα.

Άναλυτικό πρόγραμμα τοϋ μαθήματος
άνθρωπολογία μέ στοιχεΐα ύγιεινής

Σκοπός

Σκοπός τής διδασκαλία τοϋ μαθήματος τής άνθρωπολογίας μέ στοιχεΐα ύγιεινής είναι:

- α) νά αποκτιθοϋν οί μαθητές βασικές γνώσεις σχετινά μέ τήν άνατομία καί έπιστήμη τής άνθρωπολογίας τοϋ άνθρωπίνου σώματος.
- β) νά άποκτήσουν τήν άνάπτυξη τοϋ άνθρώπινου όντος από τής άρχής τής έμβρυϊκής ύπάρξεώς του καί νά ενημερωθεΐ για τήν εξέλιξη

Δημιουργία ανθεκτικῶν στελεχῶν, παρασίτων μέ χρήση φαρμάκων - παρασιτοκτόνων. Δυσμενεῖς ἐπιδράσεις ἀντιβιοτικῶν στήν ὁμαλή ἀνάπτυξη, ναριωτικά καί ὀργανικές ἀνωμαλίες. Καρίνος καί χημιές οὐσίες. Ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου. Ἀνθρώπινες φυλές. Προσαρμοστικότητα τοῦ ἀνθρώπου στό περιβάλλον του. Ἐργαστηριακές ἀσκήσεις.

Μετά τήν ἐξέταση κάθε συστήματος θά παρέχονται καί σύντομες ὁδηγίες ὑγιεινῆς του.

Τό Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἀναστασίου Πάγκαλου, Συμβούλου Β', ἀποδέχεται αὐτή ὡς ἔχει.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

[Handwritten signature]
Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Παράθεση γιά τό Σχ. Π.Δ/τος "Περί τίσιτηρίων, προαγωγῶν, ἀπολυτηρίων καί κατατακτικῶν ἐξετάσεων τίς τά σχολεῖα κίσης "Ἐκπαιδευτικῆς". Εἰσηγητής κ. Γ. Γρυλλάς, ἀξιωματικός Β'.

Παράθεση ἀξιωματικῆς τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας στό Γυμνάσιο Κηφισίας τῆς Η. Ἐφορίας. Εἰσηγητής κ. Η. Παπαδόπουλος, ἀξιωματικός Β'.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 44/1977

Σήμερα, 21 'Απριλλίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 πρωΐνη, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2, 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγιαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σκορδής, Είδιμος Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές και η Φατσέα 'Αθηνα, καθηγήτρια Φιλολογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος, σε αντικατάσταση τής Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

Στη συνεδρίαση δεν πήρε μέρος ο κ. 'Αλ. Παπαδερδς γιατί αποθ-
σαζε με άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Συζήτηση για το Σχ. Π.Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικ-
κῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ σχο-
λεῖα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως". Εἰσηγητῆς κ. Γ. Γρατσέας,
Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Τρόπος διδασκαλίας τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο
'Εστίας τῆς Ν. Σμύρνης. Εἰσηγητῆς κ. Ν. Παπαδόπουλος,
Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε
καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδρίας. Στὴ συνέ-
χεια τὸ Τμήμα ἀσχίσε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: "Σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων στὰ Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως" εἰσηγητῆς κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β", παρέδωσε σὲ καθένα ἀπὸ τὰ μέλη ἀντίγραφο τῆς πράξεως 1/1977 τῆς Ὀλομέλειας τοῦ ΚΕΜΕ καὶ ἀνέπτυξε διεξοδικὰ τρεῖς ἀπόψεις του πάνω στὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 τοῦ ἀνωτέρω Π. Δ/τος.

Στὴ συνέχεια ἀνταλλάχθηκαν ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων.

Τὸ Τμήμα ἐπιφυλάχθηκε νὰ συνεχίσει καὶ νὰ ὀλοκληρώσει τὴ συζήτηση σὲ ἐπόμενες συνεδρίες του.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Τρόπος διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο Ἑστίας τῆς Ν. Σμύρνης" ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρία.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρία.

Ἡ Γραμματέας

Αθηνά Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 45/1977

Σήμερα, 23 'Απριλίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 11η πρωΐνη, το Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδεύσεως του Κέντρου 'Ενπαιδευτικῶν μελετῶν και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2- 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση ἀφοῦ προσκληθῆσαν σύμφωνα με τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σαγιῶς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Ν.κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδίλης, Εἰδιδὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσνας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητὲς και ἡ Φατοσέα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια Φιλολογος με 6ο βαθμὸ πού ὑπηρετεῖ με ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος σὲ ἀντικατάσταση τῆς Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

Στὴ συνεδρίαση δὲν πῆρε μέρος ὁ κ. 'Αλ. Παπαδερδς, διότι ἀποθσαζε με ἄδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 10 - Τρόπος διδασκαλίας τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο 'Εστίας τῆς Ν. Σμύρνης. Εἰσηγητὴς κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 20 - Συνέχεια τῆς συζητήσεως γιὰ τὸ Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ εἰσητηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων και κατατακτηρίων ἐξετάσεων εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης 'Ενπαιδεύσεως". Εἰσηγητὴς κ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β'

Στὴν ἰσχύ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε

καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

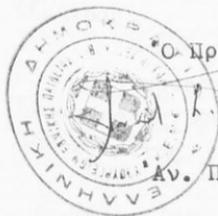
Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων στὰ Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως" εἰσηγητῆς κ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β', συνέχισε τὴν παρουσίαση τοῦ συζητούμενου Π. Δ/τος καὶ ἀνέπτυξε διεξοδικὰ τὶς ἀπόψεις του πάνω στὰ ἄρθρα 10, 11, 12, 13, 14, 15 καὶ 16.

Στὴ συνέχεια ἐγένεε συζήτηση ὅπου ἀνταλλάχθησαν ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων.

Τὸ Τμήμα ἐπιφυλάχθηκε νὰ συνεχίσει καὶ ὁλοκληρώσει τὴ συζήτηση σὲ ἐπόμενες συνεδρίες του.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Τρόπος διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο Ἑστίας τῆς Ν. Σμύρνης" ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρία.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματείας

Ἀθηνᾶ Φατοῦσα

ΠΡΑΞΗ 46/1977

Σήμερα, 25 'Απριλίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σιορδέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσσινας, Δ. Τομαζίδης, Κυρ. Καψιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή δ. Φατοέα 'Αθηνα, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ, ως γραμματέας του Τμήματος, σε άντικατάσταση της Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

Στη συνεδρία παρευρέθηκε και ο Πρόεδρος του ΚΕΜΕ κ. 'Αλέξανδρος Καρανιόδλας, μετά από πρόσκληση του κ. 'Αναστ. Παγιόδλου, Προέδρου του Τμήματος.

'Ο κ. 'Αλ. Παπαδερδς δεν έλαβε μέρος γιατί άπουσίαζε με άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Τρόπος διδασκαλίας της 'Αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο 'Εστίας Ν. Σμόρνης. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο Συνέχεια της συζητήσεως για το Σχ. Π. Δ/τος "Περí είσι-τηρίων, προαγωγικών, άπολυτηρίων και κατατακτηρίων έξε-τάσεων στα Σχολεία Μέσης 'Εκπαιδεύσεως". Εισηγητής κ.

Γρατσεάς, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησιας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το 2ο θέμα της ημερησιας διατάξεως: Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγίων, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων στὰ Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδύσεως" εἰσηγητῆς κ. Γρατσεάς, Σύμβουλος Β', ἀνέπτυξε τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀρθροῦ 17 καὶ πρότεινε οἱ γραπτὲς δοκιμασίες κάθε διδακτικῆς περιόδου νὰ γίνονται χωρὶς προειδοποίηση τῶν μαθητῶν. Στὴν πρόταση αὐτῆ, ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ ἔκανε τὴν παρατήρηση, ὅτι ἡ γραπτὴ εξέταση χωρὶς προειδοποίηση τῶν μαθητῶν πρέπει νὰ γίνεται ὅπωςδήποτε μόνο στὸ μάθημα τῆς ἡμέρας. Ὅμως, σὲ τμήματα μὲ ἀριθμὸ μαθητῶν μέχρι σαράντα (40) ὁ καθηγητῆς ἀσφαλῶς ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἐλέγχει σχεδὸν καθημερινὰ τὴν ἐπιμέλεια καὶ ἀπόδοση τῶν μαθητῶν του· ἐπομένως, δὲ χρειάζεται νὰ ἐπαναλαμβάνεται καὶ γραπτῶς ἡ εξέταση τοῦ μαθήματος τῆς ἡμέρας. Ἐπίσης τόνισε τὸ πλεονέκτημα τῆς ἐπαναλήψεως ποὺ προσφέρει ἡ γραπτὴ εξέταση μὲ προειδοποίηση τῶν μαθητῶν. Τέλος ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, κ. Ἄλ. Καρανιδόλας πρότεινε νὰ γίνονται δύο (2) τουλάχιστο γραπτὲς δοκιμασίες, μία στὸ πρῶτο καὶ μία στὸ δεύτερο τρίμηνο κατὰ τὴν κρίση τοῦ καθηγητῆ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ, ὥρα 9.30, προσήλθε ὁ κ. Ἀρβανίτης καὶ ἡ συζήτηση συνεχίστηκε.

Ὁ κ. Βῶρος Φ., Σύμβουλος Β', μετὰ τὴν πρόταση τοῦ κ. Προέδρου, πρότεινε τὸ ἀρθρο 17 νὰ διαμορφωθεῖ ὡς ἑξῆς:

Κατὰ τὴ διάρκειαν τῆς σχολικῆς χρονιᾶς ὀφείλει ὁ καθηγητῆς νὰ διεξάγει δύο τουλάχιστον πρῶχειρα διαγωνίσματα, τὸ ἓνα ὡς τὸς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων καὶ τὸ ἄλλο ὡς τὰ μέσα τοῦ Μάη.

Τὰ πρῶχειρα διαγωνίσματα γίνονται χωρὶς καμὴν ἀπολύτως προειδοποίηση οὔτε κἀν ὑπαινιγμὸ (μὲ ποινὴ τὴν ἀκυρότητά τους), ὥστε νὰ διασφαλιστεῖ ἡ ἡμερὰ τοῦ γενικότερου διδακτικοῦ ἔργου ποὺ συντελεῖται στὸ σχολεῖο.

Τὸ πρῶχειρο διαγώνισμα δὲν μπορεῖ νὰ ἀπαιτεῖ χρόνον περισσότερον

από 30-35° και αντίκειμενο του είναι το μάθημα της ημέρας, από το οποίο ο καθηγητής επιλέγει 2-3 σαφείς ερωτήσεις και αποβλέπει στον έλεγχο εκμάθησης και κρίσης° επιτρέπεται μιά από τις ερωτήσεις αυτές να αναφέρεται στη γενικότερη ένδεκτη, όπου ένδεσσεται και το μάθημα της ημέρας, έφδσον ό διδάσκων κατά το προηγούμενο μάθημά του

όλοκλήρωσε αυτή την ένδεκτη και έιαμε ούσιαστική άνασίδηση της και σημείωσε τουτό στο Βιβλίο "Υλης (π.χ. εύρύτερες ένδεκτες νοούνται: περιπτώσεις ισθέτητας τριγώνων, όμαλά μεταβαλλόμενη εύθύγραμμη κίνηση, γεωγραφία της Βουλγαρίας, πολιορκία και Σλωση Τριπολιταός κ.τ.λ.).

"Αν ύπάρχει στενδεκτη χώρου και ό έλεγχος είναι κάπως δυσχερής, μπορεί ό καθηγητής με τά ίδια κριτήρια να επιλέξει από το μάθημα της ημέρας (και την εύρύτερη ένδεκτη όπως την προσβίλοζσα-με παραπάνω) δυό κατά το δυνατό ίσοέννομες όμάδες έρωτήσεων, ώστε να άποφεύγεται ή άνεπίτρεπτη συνεργασία των παραιαθημένων.

Μέσα στο νόημα των έρωτήσεων νοούνται και τό θεωρήματα της γεωμετρίας ή οι νόμοι της φυσικής ή της χημείας καθώς και άσκησης έφαρμογής αυτών, χωρίς καθόλου να άποκλείονται (άντίθετα ένδεδινυνται παιδαγωγικά) οι άσκησης που είχων δοθεί για να επιλυθούν στο σπίτι, έφδσον σίχος τού διαγωνίσματος είναι ή έξακρίβωση εκμάθησης τού μαθήματος της ημέρας.

"Ο καθηγητής βαθμολογεί τά γραπτά δοκίμια και τό παραδίνει στον προύστάμενο τού σχολείου για φδλαξη μέχρι τό τερατιστούν τελεσίδικα οι διαδικασίες προαγωγής ή άπόλυσης ή παραπομπής σέ έπανεξέταση ή στασιμδετητας των μαθητών στους όποιους άνηκουν.

"Ο βαθμός των γραπτών δοκίμίων των προχείρων διαγωνισμών κατα-κρίζεται στο βαθμολόγιο τού καθηγητή και άποτελεί στοιχείο ένδεικτικό (έχι δεσμευτικό ούτε και παραγωνωρλαίμο) για την έπισημη βαθμολόγηση κατά το έντελοίχο τρίμηνο στο όποτο έμπίπτει ό πρόχειρος δια-γωνισμός.

Σημείωση: για μάθημα που ειδάσεται σέ #να μόνο τρίμηνο ή έδο, τό πρόχειρο διαγώνισμα εθλογα γίνεται μέσα στο τρίμηνο αυτό.

Γιά μαθήματα με κλάδους δυό ή τρείς ύποχρεωτικά νοείται τό πρό-χειρο διαγώνισμα σέ κάποιον από τους κλάδους αυτούς.

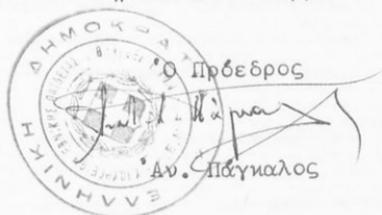
Στό σημείο αυτό απέχωρησε ο κ. Πρόεδρος του ΚΕΜΕ και η συζήτηση συνεχίστηκε.

Ο κ. Θεοδωρακόπουλος πρότεινε να γίνεται μία (1) μόνο γραπτή δοκιμασία στα δύο (2) πρώτα τρίμηνα και προκειμένου για μαθήματα που διδάσκονται μόνο όρισμένα 3/μηνα πριν να λήξει ο χρόνος που διδάσεται το μάθημα.

Ο κ. Παπαδόπουλος υπεστήριξε την άποψη, ότι η γραπτή εξέταση θα πρέπει να γίνεται οποσδήποτε χωρίς προειδοποίηση και ο καθηγητής, κατά την κρίση του να μπορεί να εξάσσει γραπτώς και προηγούμενες ενόπιτες αφού προειδοποιήσει το μαθητή, αλλά μόνο μία (1) φορά το χρόνο. Τέλος τόνισε ότι οι γραπτές δοκιμασίες για κάθε μάθημα δεν πρέπει να είναι λιγότερες από μία (1) και περισσότερες από τέσσερες (4), στη διάρκεια ολόκληρου του διδακτικού χρόνου.

Η συζήτηση για το 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Τρόπος διδασκαλίας της Αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο 'Εστίας της Ν. Σμύρνης" αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρία.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε η συνεδρία.

Η Γραμματέας
Αθηνά Φατούρα

ΠΡΑΞΗ 47/1977

Σήμερα, 26 'Απριλίου 1977, ημέρα Τρίτη κατ' ώρα 8.30 π.μ., τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεῶν του (Λεωχάρους 2, 'Αθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῦρος, Δ. Σαυινᾶς, 'Ηλ. Σπυροπούλου, Νιν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Νιν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδῆλης, Εἰσιτικός Σύμβουλος στοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φουσκας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδόπουλος, Εἰσηγητὲς καὶ ἡ Φατοῦσα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια φιλόλογος μὲ 6ο βαθμὸ, τοῦ ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπαση στοῦ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σὲ ἀντιπατάσταση τῆς Ζαχαφωνίτου Δήμητρας.

Ὁ κ. 'Αλ. Παπαεργὸς δὲν ἔλαβε μέρος γιατί ἀπουσίαζε μὲ ἄδεια.

Στὴ συνεδρία παραυρέθημε καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ, κ. 'Αλέξ. Καρανιδας, μετὰ ἀπὸ πρόκληση τοῦ κ. 'Ανάστ. Παγκαλοῦ, Προέδρου τοῦ Τμήματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Τρόπος διδασκαλίας τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσας στοῦ Γυμνάσιο 'Εστίας τῆς Ν. Σμύρνης. Εἰσηγητὴς κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Συνέχεια τῆς συζητήσεως γιὰ τὸ Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ εἰσηγητικῶν, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης 'Εκπαίδευσης. Εἰσηγητὴς κ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β'.
./.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβά-
στηκε καί ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.
Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερή-
σιας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: Σχ. 11.
Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καί κατατακτη-
ρῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως" εἰσηγητῆς κ.
Γρατσέας, Σύμβουλος Β*, ἐπέλαβε τὸ περιεχόμενο τοῦ ἀρθροῦ 17
τὸ ὁποῖο εἶχε συζητηθεῖ καί στήν προηγούμενη συνεδρίαση.

Μετά ἀπὸ διεξοδική συζήτηση, τὸ Τμήμα δέχτηκε τὴν πρόταση
τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ νὰ γίνονται, στὴ διάρκεια ὀλοκληροῦ τοῦ
διδασκτικοῦ χρόνου, δύο (2) τουλάχιστο γραπτές δοκιμασίες, μία στὸ
πρῶτο (α') τρίμηνο καί μία στὸ δεῦτερο (β') τρίμηνο ἢ πάνω στὸ
μάθημα τῆς ἡμέρας, χωρὶς προειδοποίηση τῶν μαθητῶν ἢ πάνω σὲ εὐ-
ρύτερη διδασκτικὴ ἐνότητα, ἢ ὅποια, ὅμως, πρέπει νὰ ἔχει ὀλοκληρω-
θεῖ πρόσφατα, ὕστερα ἀπὸ προειδοποίηση τῶν μαθητῶν. Τοὺς μαθητῆς
πού ἀπουσιάζουν στὶς γραπτές αὐτές δοκιμασίες πρέπει ὁ καθηγητῆς
νὰ ἐξετάσει ὀπωσδήποτε, εἴτε γραπτὰ εἴτε προφορικὰ, ἀνάλογα μὲ
τὶς δυνατότητές του. Ὁ μαθητῆς ποῦ ἀρνεῖται νὰ ὑποβληθεῖ σὲ γρα-
πτὴ δοκιμασία ἐνὸς μαθήματος βαθμολογεῖται στὸ μάθημα αὐτὸ μὲ βαθ-
μὸ ἐπιδόσεως "ἀνεπαρκῶς (1)".

Τὰ φύλλα χάρτου ποῦ χρησιμοποιοῦνται στὶς γραπτές αὐτές δοκι-
μασίες πρέπει νὰ εἶναι σφραγισμένα καί νὰ φυλάσσονται ἕως τὸ τέλος
τοῦ σχολικοῦ χρόνου.

Τὴ πρόταση αὐτὴ δὲν δέχτηκε ὁ κ. Βῶρος ὁ ὁποῖος ὑπεστήριξε
τὶς ἀπόψεις του ὅπως διατυπώνονται στὴ πράξη 46/1977 τοῦ Τμήματος.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ συνεδρίαση τερματίστηκε· ἡ συζήτηση θά συνε-
χιστεῖ στήν ἐπομένη συνεδρίαση.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἔρπος
διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο Ἐστίας τῆς Ν. Σμύρ-
νης" ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπομένη συνεδρία.

Πρόεδρος
κ. Πάγκαλος
Ἀν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματείας
Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 48/1977

Σήμερα, 27 'Απριλίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2, 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήσαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, 'Ηλ. Σπυρδούλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Νικ. Παπδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οί κ.κ. 'Αλ. Παπαδερδός και 'Ι. Σιορδελίης, Είδινοι Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Εισηγητές και ή Φατσέα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό, που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος, σε αντίκατάσταση της Ζαραφονίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Τρόπος διδασκαλίας της 'Αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο 'Εστίας της Ν. Σμύρνης.
- ΘΕΜΑ 2ο - Συνέχεια της συζητήσεως για το Σχ. Π. Δ/τος "Περί εισιτηρίων, προαγωνικών, απόλυτηρίων και κάτατακτηρίων εξέτάσεων εις τά Σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσης" Εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για τό 2ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως Σχ. Π/ Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολύτηρῶν καὶ κατατακτηρίων ἐξετάσεων εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως" εἰσηγητῆς κ. Γρατσίεας, Σύμβουλος Β', διατύπωσε στήν τελική τους μορφή τὰ ἄρθρα 16 καὶ 17 ἐνοποιημένα. Ἡ διατύπωση αὐτή ἐγένεε σύμφωνα μέ τήν πρόταση ποῦ εἶχε κἀνει πρὸς τό Τμήμα ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ στήν προηγούμενη συνεδρίαση καὶ ἡ ὁποία εἶχε γίνεει δεκτὴ ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη, ἐκτός ἀπὸ τόν κ. Βῶρο.

Τό Τμήμα δέχτηκε τήν διατύπωση αὐτή. Μειοψήφισε ὁ κ. Βῶρος ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἐξῆς:

Δέν δύναμαι νά συνταχῶ μέ τή διατύπωση ποῦ ὁδῆνε στά ἄρθρα 16-17 γιατί:

- α) δέν παρέχεται σ' αὐτή φραγμός στήν πιθανότητα 5 ἢ 8 προχείρων διαγωνισμάτων μέ προειδοποίηση καί
- β) σ' ὅλη τή συζήτηση δέν εἰπώθηκε οὔτε ἡ παραμιμηρή πληροφορία ὅτι ὁ θεσμός ^{τῶν} προχείρων διαγωνισμῶν μέ προειδοποίηση εἶχε ἀποτελέσματα ἄλλα ἀπὸ ἀνησυχητικά κατὰ τήν πρόσφατη ἐφαρμογή του.

Ἐμμένω στήν πρόταση ποῦ ὑπέβαλα γραπτῆ.

Ἡ συζήτηση τῶν ὑπολοίπων ἄρθρων τοῦ συζητούμενου Δ/τος θά συνεχιστεῖ σέ ἐπόμενη συνεδρία.

Ἡ συζήτηση γιά τό 1ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Τρόπος διδασκαλίας τής Ἀγγλικῆς γλώσσας στό Γυμνάσιο Ἐστίας τής Ν. Σμύρνης" ἀναβλήθηκε γιά ἐπόμενη συνεδρία.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συνεδρία.

Ο Πρόεδρος
κ. Βάγιαλος

Ἡ Γραμματέας

Ἀθηνᾶ Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 49/1977

Σήμερα, 28 'Απριλίου 1977, ημέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 10.30 π.μ., τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

"Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκλήθηκαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οἱ κ.κ. 'Αλ. Παπαδερδός καὶ 'Ι. Σχοροδύλης, Εἰδικοί Σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπανίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδορακόπουλος, Εἰσηγητὴς καὶ ἡ Φατσέα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια φιλόλογος μὲ 6ο βαθμὸ, πού ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σὲ ἀντικατάσταση τῆς Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Συζήτηση γιὰ τὸ Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης 'Εκπαίδευσσεως". Εἰσηγητὴς κ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Τρόπος διδασκαλίας τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο 'Εστίας τῆς Ν. Σμύρνης. Εἰσηγητὴς κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάθη-κε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: Σχ. Π.Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης 'Εκπαίδευσεως" εἰσηγητὴς κ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β', ἐπανερχόμενος στὸ Κεφάλαιο Α', πρότεινε μετὰ τὸ ἄρθρο 13 νὰ προστεθεῖ ξεχωριστὸ ἄρθρο μὲ τὸν ἀριθμ. 14, πού νὰ ὀρίζει τὰ ἐξῆς:

"Ἄρθρο 14

"Κωλύματα ἐκπαιδευτικῶν"

Ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί, οἱ ὁποῖοι συνδέονται πρὸς τοὺς ἐξε-

ταξινομένους μαθητάς διά βαθμού συγγενείας μέχρι καί τοῦ 2ου δέν
δύνανται νά ὀρίζωνται Εἰσηγηταί θεμάτων καί Βαθμολογηταί. Δέν
δύνανται ἐπίσης νά ὀρίζωνται ὡς ἐπιτηρηταί εἰς αἰθούσας εἰς τάς
ὁποίας ἐξετάζονται συγγενεῖς των μέχρι 2ου βαθμοῦ.

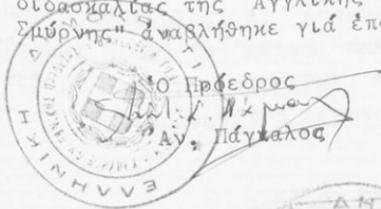
Ἡ πρόταση ἔγινε δεκτὴ ἀπό ὅλους. Κατά συνέπεια μεταβάλλεται
ἡ ἀρίθμηση ὄλων τῶν ἄρθρων πού ἀκολουθοῦν.

Στή συνέχεια ὁ εἰσηγητής κ. Γρατσέας ἀμέπτουσε τό περιεχόμενο
τῶν ἄρθρων 18, 19 καί τῶν τριῶν πρώτων παραγράφων τοῦ ἄρθρου 20
καί διετύπωσε τίς ἀπόψεις του πάνω σ'αὐτά.

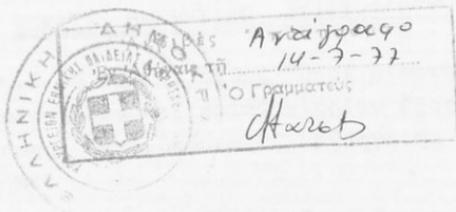
Ἡ ἐξέταση τῶν ὑπόλοιπων παραγράφων τοῦ ἄρθρου 20 ἀναβλήθηκε,
μέ πρόταση τοῦ προέδρου τοῦ Τμήματος, κ. Ἄν. Παγκάλου, γιά τήν
ἐπόμενη συνεδρία, γιά νά δοθεῖ ἡ δυνατότητα στά μέλη νά τίς μελε-
τήσουν καθένας σύμφωνα μέ τήν εἰδικότητά του καί νά ἐκφέρουν τίς
ἀπόψεις τους.

Μετά ἀπό διεξοδική συζήτηση ὅπου ἀνταλλάχθηκαν ἀπόψεις γιά
τό περιεχόμενο τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ἡ συνεδρίαση τεραματίστηκε. Ἡ
συζήτηση θά συνεχιστεῖ στήν ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ἡ συζήτηση γιά τό 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Τρόπος
διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας στό Γυμνάσιο Ἐστίας τῆς Ν.
Σμύρνης" ἀναβλήθηκε γιά ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματεῖς
Ἀθηνᾶ Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 50/1977

Σήμερα, 29 'Απριλίου 1977, ημέρα Παρασκευή κατ' ώρα 9 πρωινή, τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2, 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση ἀφοῦ προσκληθῆσαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Ἄρθεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σαυιᾶς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Ν.κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οἱ κ.κ. 'Ι. Σιορδελίης, 'Αλ. Παπαδερδς, Εἰδικοί Σύμβουλοι στὸ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φουσιᾶς, Δ. Τομακίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδopoulos, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακίδopoulos, Εἰσηγητὲς καὶ ἡ Φατσέα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια Φιλολογίας μὲ 6ο βαθμὸ ποῦ ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματεῖας τοῦ Τμήματος, σὲ ἀντι-κατάσταση τῆς Ζαραφωνίου Δημητράς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 10 - Συζήτηση γιὰ τὸ Σχ. Π. Δ/τος "Περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγίων, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτηρίων ἐξετάσεων εἰς τὰ σχολεῖα Μέσης 'Εκπαίδευσης". Εἰσηγητὴς κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 20 - Τρόπος διδασκαλίας τῆς 'Αγγλικῆς γλώσσας στὸ Γυμνάσιο 'Εστίας τῆς Ν. Σμύρνης. Εἰσηγητὴς κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπιμολογήθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέ-
χεια τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: Σχέδιο Π. Δ/τος "Περί εισιτηρίων, προαγωγικών, απολυτηρίων και κατατακτηρίων εξετάσεων εις τὰ Σχολεία Μέσης 'Επαιδευσεως", εισηγητής κ. Γ. Γρατσέα, Σύμβουλος Β' θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 32259/29-3-77 του κ. Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για γνωμοδότηση το παραπάνω Σχ. Π. Δ/τος.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- α) το έγγραφο αριθμ. 32259/29-3-77 του κ. Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ το παραπάνω Σχ. Π. Δ/τος για γνωμοδότηση,
- β) την παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975 σύμφωνα με την όποια το ΚΕΜΕ είναι αρμόδιο να γνωμοδοτήσει,
- γ) την εισήγηση του κ. Γ. Γρατσέα, Συμβούλου Β',
- δ) την συζήτηση που έπαικολούθησε και τις παρατηρήσεις των μελών που έχουν διατυπωθεί στις πράξεις του Τμήματος αριθμ. 44/21-4-77, 45/23-4-77, 46/25-4-77, 47/26-4-77 και 48/27-4-77,

γνωμοδοτεί τὰ ακόλουθα:

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στο άρθρο 1

Η φράση "Είς τὰ Λύκεια Γενικής και Ναυτικής Κατευθύνσεως" να αντικατασταθεί με τη φράση "Είς τὰ Λύκεια Γενικής 'Επαιδευσεως".

Στο άρθρο 2

Νά εξετασθεῖ εάν πρέπει οι χρονολογίες που προσδιορίζουν το χρονικό διάστημα των εξετάσεων (19 έως 25 'Ιουνίου) να προσδιορισθούν σύμφωνα με εκείνες που καθόρισε ο κ. Υπουργός στις σχετικές ανακοινώσεις του πρό καιρού.

Στο άρθρο 3

1.- Η φράση "προϊσταμένου της οίνειας Περιφέρειας" να συμπληρωθεῖ με την προσθήκη της λέξεως "'Επαιδευτηνής" ανάμεσα στις λέξεις "οίνειας Περιφέρειας".

2.- Στο τέλος της παρ. 1 και πριν από τις λέξεις "ως μελών" να προστεροῦν οι λέξεις "της αὐτῆς Περιφέρειας".

3.- Στην παρ. 3 μετά τη λέξη "ἀναπληροῦται" να αντικατασταθεῖ ὀδωλη-ροῦν τὸ κελίμενο ὡς ἐξῆς "ὑπὸ ἄλλου τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ καὶ κλάδου κατόπιν εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς 'Επιτροπῆς λαμβανομένης κατὰ πλειοψηφίαν".

4.- Η παρ. 4 να αντικατασταθεί ως εξής: "Καθήκοντα γραμματέως της εξεταστικής επιτροπής ανατίθενται σε δασκάλους της εις μαθητησίαν υπηρετούντα εις την έδραν της. Εκτιμηθέντων των άναγκών ή Επιτροπή δύναται να διορίσει και βοηθόν γραμματέως".

5.- Η φράση που υπάρχει στον τέταρτο στίχο της παρ. 5 "εις ένα- στον τούτον" να αντικατασταθεί με τη φράση "εις έναστον εξ αυτών". Η φράση "και τας ομάδας επιτηρήσεως των εξετάσεων" να αντικατασταθεί με τη φράση "και τούς επιτηρητές των εξετάσεων".

Στο άρθρο 4

1.- Στην παρ. 2 και μετά τις λέξεις "ανάκλητης του" να προστεθεί ή φράση "εις τή καθήκοντά του ως Λυκειάρχου".

2.- Στην παρ. 3 ή πρόταση "καταποιεί τούς επιτηρητές εις τας αί- θούσας" να αντικατασταθεί με την πρόταση "καταλαμβάνει τούς επι- τηρητές εις τας αίθούσας".

Στο άρθρο 5

1.- Στην παρ. 2 από τη φράση "ορίζονται εντός και εντός της έδρας" να διαγραφούν οι λέξεις "και εντός".

2.- Το β' άρθρο της παρ. 2 να αντικατασταθεί ως εξής: "Όπου ύ- φίστανται άλλες εξαιρετικαί συγκοινωνιακαί δυσχέρειαι, αίτινες καθίστουσιν λίαν δυσχερή ή και αδύνατον τήν εντός των προβλεπομένων καθιστομένων ταυτόχρονον διεξαγωγήν των εξετάσεων ή τήν έγκαιρον προ- ποθεσιών των μαθητών εις τας έπίδοσεις δύναται να ορίζονται και έτερα έλευσιν των μαθητών εις τας έπίδοσεις εντός της έδρας της Γενικής Επιθεωρήσεως λει- ούργου Λυκείου" και τοϋτο έπειδή ή παρ. 1 τοϋ άρθρου 4 τοϋ Σχεδίου προβλέπει τόν οίκετο Λυκειάρχη ως έπόπτη εξετάσεων.

3.- Το β' άρθρο της παρ. 3 να διατυπωθεί έτσι ώστε να προκύπτει ότι θα "καταβάλλεται προσπάθεια να εξετάζονται εις τό αυτό έ- ξεταστικόν κέντρον όλοι οι μαθηταί οι προσερχόμενοι εν τοϋ αυτού Γυμνασίου" και τοϋτο για να μή ίσχύει ότι αυτό θα γίνεται υποχρεωτικά.

4.- Το β' άρθρο της παρ. 3 ή λέξη "δύναται" (να προσέλθουν) να αντικατασταθεί με τη λέξη "υποχρεούνται" (να προσέλθουν).

- 5.- Η τελευταία φράση της παρ. 3 "εις το ἐγγύτερον τῆς κατοικίας των ἐξεταστικῶν κέντρον" νά ἀντικατασταθεῖ μέ τή φράση "εἰς τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατοικίαν του ἐξεταστικῶν κέντρον".
- 6.- Στὴ φράση "ὀριζομένων ἐπιτροπῶν" ποῦ ὑπάρχει στὴν παρ. 4 νά ἀντικατασταθεῖ ἡ λέξη "ἐπιτροπῶν" μέ τή λέξη "ἐπιτηρητῶν", γιατί φαίνεται πὺς ἔχει γίνει λάθος στὴν ἀντιγραφή.

Στὸ ἄρθρο 6

- 1.- Νά ἀνοδικτωθεῖ ἡ παρ. 2 ἔτσι, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπαιδευτικῶν ποῦ θά ἀποτελοῦν τὴν ὑπηρεσία γιὰ τὴ διευπεράλωση τῆς βαθμολογιῆς ἐργασίας νά μὴν εἶναι ὁποσδήποτε καὶ πάντοτε δέκα (10), ἀλλὰ νά ὀρίζεται κάθε φορὰ ἀπὸ τὴν ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ πάντως νά μὴν ὑπερβαίνει τοὺς δέκα (10).
- 2.- Στὴν παρ. 3 ἡ φράση "τελετὴ ἐν λειτουργίᾳ" νά ἀντικατασταθεῖ μέ τὴ λέξη "λειτουργεῖ" καὶ ὁ ἀριθμὸς "10" μέ τὸν ἀριθμὸς "8".
- 3.- Στὴν παρ. 5 ἡ λέξη "ὑπηρετούντων" νά ἀντικατασταθεῖ μέ τὴ λέξη "ἐδασκόντων" καὶ νά γίνει ρύθμιση ὥστε τὸ μῆθημα τῆς Γεωγραφίας νά τὸ βαθμολογοῦν οἱ ἐκπαιδευτικοὶ τοῦ κλάδου Α4 καὶ οἱ τοῦ κλάδου Α3 ποῦ προβλέπει τὸ Σχέδιο.

Στὸ ἄρθρο 7

Ὁ κ. Βῶρος παρατηρεῖ ὅτι αὐτὴ ἡ ρύθμιση ἐξεταστέων μαθημάτων, καθὼς τοποθετεῖ τὴ φυσικὴ στὰ ὑποχρεωτικὰ γιὰ τὸν ἕνα τύπο λυκείου καὶ στὰ προαιρετικὰ γιὰ τὸν ἄλλο τύπο λυκείου (μέ δεύτερο μέλος διάξευξης ἐδῶ τὴν ἱστορία), συνεκφέρει - χωρὶς αὐτὴ νά εἶναι ἡ πρόθεση τῶν συντακτικῶν τοῦ σχεδίου - φαλιόδευση τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας καὶ παραγωνισμό τους στὴ συνέδεση τῶν μαθητῶν· γιατί εἶναι πολὺ λογικὸ οἱ μαθητὲς - ὑποψήφιοι γιὰ τὸ λύκειο τὸ γενικὸ νά ἐπιλέξουν τὴ φυσικὴ ποῦ εἶναι ἀντικειμενικὸ ὑποχρεωτικὸ καὶ γιὰ τὸν ἄλλο τύπο λυκείου. Καὶ ἡ ἀνησυχία μου - προσθέτει ὁ Βῶρος - εἶναι ὅτι ὁ παραγωνισμὸς αὐτὸς ἀναδρομικὰ θά προεταθεῖ σὲ ὅλο τὸ ἐδαφτικὸ ἔτος γιὰ τοὺς μαθητὲς τῆς 7' γυμνασίου καὶ θά συντελέσει εἰς ἀδύνατον ἀδιαφορία τους γιὰ τὸ μῆθημα τῆς ἱστορίας, ἐπίκλιση ποῦ τὴν ἐπιβαρύνει ἔτι περαιτέρω ἐπιβύθουνη - κι ἐπιβαλοῦμαι ὅλων τὴν εὐαι-
κόνησάν - ἀπὸ ἀποψη οἱ μόνο παιδευτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἐθνικὴ, σὲ μιὰ πε-
/.

ρίοδο της ιστορίας που υποδεικνύει περιοσή τόνωση ή ιστορική συνείδηση των νέων μας για λόγους θμονας άπέναντι σε ποικίλους κινδύνους.

Η' αυτές τες αμέψεις προτείνω (όχι για τούτη τήν εξέταστική περίοδο - 'Ιουνίου 1977 - άφοϋ έχει προηγηθεϊ άνακοίνωση δεσμευτική για τήν ύπηρεσία) στο μέλλον:

- α) ή νά γίνει άλλη ρύθμιση των εισατηρίων εξέτάσεων, ποδ νά θεμελιώνεται στη γενική επίδοσή των μαθητών της Ι' γυμνασίου (καθ νομίζω ότι είναι δυνατό),
- β) ή τό μάθημα της ιστορίας νά γίνει υποχρεωτικό για τες είσοτήριες εξέτάσεις τοϋ γενικού λυκείου,
- γ) ή νά μείνει προαιρετικό για τούς δυο τύπους λυκείου, παίρνοντας καθ τή θέση που τώρα έχει δοθεϊ στη Χημεία (μάθημα ειδοσόμενο μιά μόνο άρα κάθε έβδομάδα στην Ι' γυμνασίου).

Στό άρθρο 8

- 1.- 'Η φράση "κατά τήν τελευταίαν ήμέραν" νά αντικατασταθεϊ με τή φράση "μέχρι της τελευταίας ήμέρας".
- 2.- Στο τέλος της παρ. 1 νά προστεθεϊ έδαφιο που νά όρίζει ότι τό Γυμνάσιο χορηγεϊ στους υποψηφίους δελτίο άναγνωρίσεως με φωτογράφα τους.

Στό άρθρο 9

- 1.- 'Η προθεσμία στην άρχή της παρ. 1 νά όρισθεϊ σε συνάρτηση με τες νεότερες άποφάσεις για τή λήξη τοϋ διδακτικού έτους καθ των άλλων προθεσμιών.
- 2.- Στην παρ. 4 οι λέξεις "των δέκα (10)" νά διαγραφούν καθ ή λέξη "οίκοιτο", στο τέλος της παραγράφου, νά αντικατασταθεϊ με τή λέξη "έξεταζόμενον".
- 3.- Στην παρ. 5 μετά τή λέξη "ναλοϋνται" νά προστεθεϊ "τήν προτε-
ρούμενον έκδόστου μαθήματος". Άπό τήν περίπτωση (β) της ίδιας παραγράφου νά διαγραφούν οι λέξεις "καθ έξ (6) θέματα Γεωγραφίας" καθ προστεθοϋν στην περίπτωση (γ) μετά τες λέξεις "θέματα Χημείας".

Άρθρο 10

- 1.- Στην παρ. 3 μετά τις λέξεις "εις τρόπον ὥστε" νά προστεθοῦν οἱ λέξεις "κατά τὸ δυνατόν".
- 2.- Ἀπὸ τὴν παρ. 4 νά διαγραφοῦν ὅσα ἀκολουθοῦν μετὰ τις λέξεις "τοῦ ἐξεταστικοῦ κέντρου", καὶ οἱ λέξεις "εις τὴν διεύθυνσιν" νά ἀντικατασταθοῦν μετὰ τις λέξεις "εις τὸν ἐπόπτην".
- 3.- Στὴν παρ. 7 οἱ λέξεις καὶ ὁ ἀριθμὸς "τῶν δύο τρίτων 2/3" νά ἀντικατασταθοῦν μετὰ τις λέξεις καὶ τὸν ἀριθμὸ "τοῦ ἑνὸς δευτέρου 1/2".
- 4.- Στὴν παρ. 8 ἡ φράση "πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐνενηνόντα λεπτῶν τῆς ὥρας" νά ἀντικατασταθεῖ μετὰ τὴ φράση "πρὸ τῆς παρελεύσεως μιᾶς ὥρας".

5.- Στην παρ. 9 ή λέξη "έσφραγισμένου" νά αντικατασταθεῖ μέ τή λέξη "σφραγισμένου".

Άρθρο 11

1.- Στην παρ. 1 ὅσα ἀκολουθοῦν τή λέξη "ντοσιέ" νά αντικατασταθοῦν ὡς ἐξῆς: "Ξιαστος τῶν ὀποίων φέρει ἴδιον ἀριθμόν ὡς καί τά διακριτικὰ στοιχεῖα τοῦ περιεχομένου του".

2.- Στην παρ. 4 πρέπει νά ἀποσαφηνισθεῖ ὅτι μέ τή λέξη "ένυπογράφως" νοεῖται ἡ πλήρης ὑπογραφή καί ὄχι ἀπλῶς ἡ μονογραφή τοῦ βαθμολογητῆ.

3.- Οἱ λέξεις "ἡ μετζον" ποῦ ὑπάρχουν στό γ' ἐδάφιο τῆς παρ. 4 νά διαγραφοῦν, καί μετά τῆς λέξεως "τούς ὑπέρ τήν βάσιν" νά προστεθεῖ ἡ φράση "κατά τόν ἄρθρον 12 παρ. 2-3 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα".

4.- Μετά τῆς λέξεως "γραπτόν δοκίμιον ἐφ' οὔ" ποῦ ὑπάρχουν στήν ἀρχή τῆς παρ. 5 νά προστεθεῖ ἡ φράση "πρό τῆς ἀποσφραγίσεως τοῦ ὄνδματος τοῦ ὑποψηφίου".

Άρθρο 12

1.- Στην παρ. 1 νά διορθωθεῖ ὁ ἀριθμός τοῦ ἀρθρου καί ἀντὶ 18 νά γραφεῖ 11 καί τά ὅσα ἀκολουθοῦν τή λέξη "ἡμιἄθροισμα" μέχρι καί τή λέξη "διαφορά νά διαγραφοῦν.

2.- Στην παρ. 4 ἡ λέξη "ἐγγύτερον" νά αντικατασταθεῖ μέ τή λέξη "προσιτώτερον". Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τήν ἴδια λέξη στό τέλος τῆς παρ. 5

3.- Στην παρ. 5, ὁ κ. Ἀρβανίτης πρότεινε νά προστεθοῦν στό τέλος: τά ἐξῆς:

"ἐκτός ἀν ἐηλωθεῖ ἄλλο Λθικεῖο προτιμήσεως, δεδομένου ὅτι τό πλησιέστερον τοπικῶν Λθικεῖον δέν εἶναι καί τό πλέον πρόσφορον δι' ἔξιασπον μαθητῶν, διό οἱ ἐν λόγῳ μαθηταί καταθέτουσιν εἰς τό Γυμνάσιον, ἐξ οὔ ἀπεφοβήσαν, δηλωσιν περὶ τοῦ πικεῖλου, εἰς ὃ ἐπιθυμοῦν νά ἐγγραφοῦν".

Σχετικῶς μέ τή πρόταση αὐτή τοῦ κ. Ἀρβανίτη, τό Τμήμα δέν πῆρε καμιά ἀπόφαση.

4.- Στην παρ. 6 να διαγραφεί η λέξη "αυτεπάγγελτον". Ο κ. Βώρος πρότεινε νέο σύστημα ξιδοσης αποτελεσμάτων, το εξής:

Να εισάγονται:

- α) στον τύπο Λυκειού που προτιμούν όσοι πέτυχαν με βαθμό τουλάχιστο 10 σε καθένα από τα εξεταζόμενα μαθήματα,
- β) στο γενικό Λύκειο όσοι πέτυχαν τουλάχιστο 8 στο μάθημα της φυσικής ή της ιστορίας και 10 σε καθένα από τα λοιπά 4, έφ'όσον έχουν γενικό βαθμό απόλυτηρίου 14 τουλάχιστο,
- γ) στο 'Επαγγελματικό-Τεχνικό Λύκειο όσοι πέτυχαν τουλάχιστο 8 στο μάθημα των 'Αρχαίων 'Ελληνικών και 10 σε καθένα από τα λοιπά 4, έφ'όσον έχουν γενικό βαθμό απόλυτηρίου 14 τουλάχιστο,
- δ) στο Κλασικό Λύκειο όσοι πέτυχαν τουλάχιστο 8 στο μάθημα των Μαθηματικών ή της φυσικής και 10 σε καθένα από τα λοιπά 4 έφ'όσον έχουν γενικό βαθμό απόλυτηρίου 14 τουλάχιστο.

Με το προτεινόμενο σύστημα είπε:

- α) απλουστεύεται η διαδικασία και επιλύεται όλο το πρόβλημα με μία μόνη εξέταση,
- β) παρέχεται δυνατότητα διοχέτευσης των επιθυμητών ποσοστών υποψηφίων στους τρεις τύπους λυκείων,
- γ) κατοχυρώνεται ο σεβασμός προς το σχολικό πρόγραμμα της γ' γυμνασίου και επιβραβεύεται η ένεπ' επιμέλεια, έφ'όσον παρέχονται ευεργετικές δυνατότητες μόνο σε όσους έχουν βαθμό γενικό τουλάχιστο 14,
- δ) τηρείται απόλυτη συνέπεια προς υπόσχεση που έχει δοθεί, ότι δηλαδή επιτυχόντες θά είναι όσοι θά έχουν βαθμό τουλάχιστο 10^ο προσφέρεται μάλιστα περισσή κατανοήσι με τ'ς ευεργετικές ρήτρες των περιπτώσως β', γ' και δ' παραπάνω.

Τέλος πρόσθεσε ότι τ'ς σιέψεις αυτές ανέπτυξε και παλαιότερα σε συνεδρίαση του Τμήματος με παρουσία και του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ και του κ. 'Ιωάννου.

Η πρόταση αυτή του κ. Βώρου δέν έγινε δεκτή από το Τμήμα.

Το άρθρο 13

1.- Στην παρ. 1 η λέξη "βαρῆμοι" να αντικατασταθεί με τη λέξη

"κωφάλαλοι" και, αφού μετά τη λέξη "ένδεσεως" τεθεί τελεία, το κείμενο να συνεχισθεί ως εξής: "Εν τῆς ένδεσεως ταύτης, ἡ ὁποία ένδίδεται ὑπό τοῦ Δημοσίου Ἰατροπαιδαγωγικοῦ Κέντρου ἢ Σταδίου, δέν νά προϋπῆ". (τά λοιπά ὅπως εἶναι στό Σχέδιο).

2.- Στήν παρ. 3 νά προστεθεῖ ἐδάφιο ποῦ νά ὀρίζει ὅτι "Αἱ ἐξετάσεις τῆς παρούσης παραγράφου διεξάγονται τήν αὐτήν ἡμέραν καί ὠραν καί ἐπὶ τῶν αὐτῶν κληρωθέντων θεμάτων".

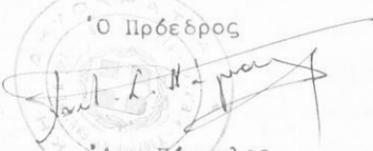
Μετά τό ἀρθρο 13 νά προστεθεῖ ξεχωριστό ἀρθρο ποῦ νά ὀρίζει τά εξής:

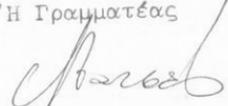
Ἄρθρο 14 "Κωλύματα ἐμπαιδευτικῶν"

Ἐμπαιδευτικοί λειτουργοί, οἱ ὁποῖοι συνδέονται πρός τοὺς ἐξετάζο- μένους μαθητάς διά βαθμοῦ συγγενείας μέχρι καί τοῦ 2ου δέν δύναται νά ὀρίζονται εἰσηγηταί θεμάτων καί βαθμολογηταί. Δέν δύναται ἐπι- σσης νά ὀρίζονται ὡς ἐπιτηρηταί εἰς αἰθούσας εἰς τάς ὁποίας ἐξετά- ζονται συγγενεῖς των μέχρι 2ου βαθμοῦ".

Ἡ συζήτηση γιά τό δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀνε- βλήθη γιά ἐπόμενη συνεδρία.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Ἀθηνᾶ Φατσέα

ΠΡΑΞΗ Η. 31/1977

Σήμερα, 30 'Απριλίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30 πρωινή, τó Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τού Κέντρου 'Εκπαιδευτικών 'Ελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΠΕ), συνεδρίασε στην εδύουσα συνεδριάσεόν του ('Α-θήνα - Ημετέρας 2).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση άφου προσκλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία επί τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τού Τμήματος, οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Θ. Ρέπας, Δ. Σουκιάς, 'Αλ. Σκυρόπουλος, Π.ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', 'Αλ. Μαπα-δάκης, 'Ι. Σιορβίλης, Είδινοί Σύμβουλοι στό ΚΕΠΕ, Κ. Θεοδωράς, Δ. Τσιμαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδής, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Πάπασημαϊδής, Εισηγητές, καθώς και ή άτασσα 'Αθηνά, καθηγή-τρια φιλόλογος με 6ο βαθμό, που ύπηρετεί στό ΚΕΠΕ με άπόσπαση, ώς Γραμματέας τού Τμήματος, σέ άντικατάσταση τής Δήμητρας Ζαραφινάτου.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμάτευση σχετινά με τή μέθοδο έκμαθήσεως κολυμβήσεως τού κ. Α. Σαπαλίδη. Εισηγητής κ. Ι. Σιορβίλης, Είδινοί Σύμβουλοι στό ΚΕΠΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Συνέχεια συζητήσεως για τó Σχ. Π.Δ/τος "Περί εισιτηρίων, προαγωγίων, άπολυτηρίων και κατατακτηρίων έξετάσεων στό Σχολεία Μέσης 'Εκπ/σεως. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμ. Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Τρόπος διδασκαλίας τής 'Αγγλικής γλώσσας στό Γυμνάσιο 'Εστία Ν.Σμύρνης. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση για τήν καταλληλότητα ή μή τού βιβλίου Περι-κοπές και διδάγματα άπό τó βιβλίο τού **ΘΕΟΥ**, τήν 'Αγία Γραφή τού κ. Χρ. Ρέππα. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμ. Β'.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τó πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ-χεια τó Τμήμα άρχισε τήν έξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πομπό θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Γνωμί-
τευση σχετικά με τη μέθοδο διμαθήσεως πολυμθήσεως του κ. Α. Σαπα-
λάδη", εισηγητής κ. Γ. Σχορδέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, θέ-
τει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1.- το Έγγραφο αριθμ. Θ. 745.1/108/35299/5-4-1977 του κ. Υπουργού
Εθνικής Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ ή μελέτη
"Μέθοδος διμαθήσεως πολυμθήσεως" του κ. Α. Σαπαλάδη, και
- 2.- την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Εκτενώς με το Θ. 745.1/108/35299 Έγγραφο του κ. Υπουργού,
τό αναφερόμενο στην καταλληλότητα και τη δυνατότητα χρησιμοποίησής
της εργασίας του κ. Α. Σαπαλάδη (μέθοδος διμαθήσεως πολυμθήσεως)
στα άσπλυτικά προγράμματα των σχολείων της Δημοτικής και της Μέσης
Ευπαιδεύσεως ΣΩς γνωρίζω τό εξής:

Η αναφερόμενη μέθοδος, ως προσιπάει από τό περιεχόμενό της,
δέν έχει συγγραφεί από ειδικό επιστήμονα ή από εμπειρικό ειδικευ-
μένο στη διδασκαλία και την προαγωγή της πολυμθήσεως στους μαθητές.

Γιά τους αναφερόμενους λόγους ή εργασία αυτή έχει μόνο δέν κα-
ρπονοδίζει καμιά θεωρητική, πρακτική ή μεθοδολογική αξία, αλλά άπε-
ναντίας σε πολλά σημεδα ή μέθοδος που προτείνεται και οι όδηγες
της είναι τελείως αντίθετες προς τή σύγχρονη επιστημονική πραγματικότητα

Τό Τμήμα, άφισ έλαβε υπόψη: 1) τό Έγγραφο άριθμ. Θ. 745.1/
108/35299/5-4-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με τό όποιο διαβιβάζε-
ται στο ΚΕΜΕ ή μελέτη "Μέθοδος διμαθήσεως πολυμθήσεως" του κ. Α.
Σαπαλάδη, 2) τήν εισήγηση του κ. Γ. Σχορδέλη, Ειδικού Συμβούλου
στο ΚΕΜΕ, και 3) τή συζήτηση που έγινε, ά π ο δ ε χ ε τ α ι
ό μ ο υ ν α τήν εισήγηση του κ. Γ. Σχορδέλη, Ειδικού Συμβούλου
στο ΚΕΜΕ, και άπορρίπται τήν εργασία του κ. Α. Σαπαλάδη άποού δέν προσυ-
οι�ζει καμιά θεωρητική, πρακτική ή μεθοδολογική αξία.

Η συζήτηση για τό 2ο και 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως άναβλή-
θηκε για επόμενη συνεδρίαση.

ΠΡΑΞΗ 52/1977

Σήμερα, 3 Μαΐου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οι κ.κ. 'Αλ. Παπαδερός, 'Ι. Σκορδίλης, Είδικοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδώρακοπούλου, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακοπούλου, Δ. Τομπατζής, Είσηγητές και η Φατσέα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ ως Γραμματέας του Τμήματος, σε αντικατάσταση τής Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Συνέχεια συζητήσεως για τό Σχ. Π. Δ/τος "Περί είσιτηρίων, προαγωγικών, απολυτηρίων και κατατακτικῶν ἐξετάσεων στά Σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσης". Είσηγητής κ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.

Στήν ἀρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καί ἐπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τής ἡμερησίας διατάξεως.

'Ο ἀρμόδιος γιά τό 1ο θέμα τής ἡμερησίας διατάξεως: Σχ. Π. Δ/τος "Περί είσιτηρίων, προαγωγικών, απολυτηρίων καί κατατακτικῶν ἐξετάσεων στά Σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσης" είσηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' συνέχισε τήν παρουσίαση τοῦ συζητούμενου Π. Δ/τος καί ἀνέπτυξε διεξοδικά τίς ἀπόψεις του πάνω στά ἄρθρα 21 καί 22.

Στή συνέχεια ἔγινε συζήτηση ὅπου ἀνταλλάχθηκαν ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος γιά τό περιεχόμενο ὀρισμένων παραγράφων ἀπό τά ἀνωτέρω ἄρθρα καί συγκεκριμένα τῶν παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 τοῦ ἄρθρου 21 καί τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 22.

Τέλος τό Τμήμα αποφάσισε τά άρθρα 1-14 τοῦ συζητούμενου Π. Δ/τος ὅπως τελικά ἔχουν διαμορφωθεῖ ἀπό τό Τμήμα Μέσης νά ἀποτελέσουν ξεχωριστό Διάταγμα πού θά ἰσχύσει ἀπό ἐφέτος.

Στό σημεῖο αὐτό τερατίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας
Μαριέττα
Ἀθηνᾶ Φατσέα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 53/1977

Σήμερα, 4 Μαΐου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

"Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ. κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης, Φαν. Βῶρος, Δ. Σακινῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ιω. Σιορδῆλης Εἰδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ. κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαῦδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ἡ Γραμματέας του Τμήματος Ζαραφώνιτου Δήμητρα, κατηγήτρια με βαθμὸ 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανακοινώσεις.

ΘΕΜΑ 2ο - Συνέχεια συζητήσεως γιὰ τὸ Σχέδιο Π. Δ/τος "περὶ εἰσιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατατακτικῶν ἐξετάσεων στὰ Σχολεῖα Μέσης 'Εκπαίδευσης". Εἰσηγήτης κ. Γ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία διαβάστη-
νε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ
συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας δια-
τάξεως.

Ὁ κ. Ἀναστ. Πάγκαλος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, Σύμβουλος Α', ἐνημέρωσε τὰ μέλη τοῦ Τμήματος γιὰ τὸ περιεχόμενον τηλεγραφήματος τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Παιδείας περὶ καταργήσεως τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων στὸ Γυμνάσιο.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, ἀνεβλήθη γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Δημ. Ζαραφονίτου
ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΠΡΑΞΗ 54/1977

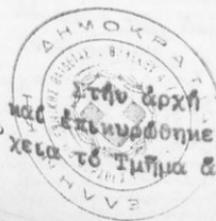
Σήμερα, 5 Μαΐου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αβθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση άφοϋ προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οί κ.κ. 'Αλ. Παπαθερόσ, 'Ι. Σιγορδίλης, Είδικοί Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσικας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδπουλος, Δ. Τομπατζης, Εισηγητές και ή Φατσέα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλολογος με βαθμό 6ο που ύπηρετεϊ με άποσπαση στο ΚΕΜΕ, σέ άντιπαράσταση της Δήμητρας Ζαραφούτου, ως Γραμματέας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Συνέχεια της συζητήσεως για τό Σχ. Π. Δ/τος, "περί εισιτηρίων, προαγωγικών, άπολυτηρίων και κατατακτικηρίων εξέτάσεων στα Σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσεως". Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση σχετικιά με δάδενα μαγνητοταινίες με την άπαγγελία των δάδενα βασιμότερων ραφωδιών της 'Ιλιάδας από παράφραση και τό δακτυλογραφημένο κείμενό της.

Στην άρχή της συνεδρίας, άφοϋ διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπισημώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια τό Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερησιας διατάξεως. /.

Σχ. Π. Δ/τος

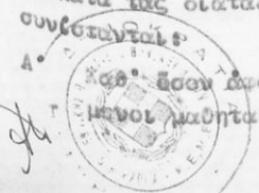
Ο αρμόδιος για το 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: Περὶ εἰ-
σιτηρίων, προαγωγικῶν, ἀπολυτηρίων καὶ κατὰκατηγήρων ἐξετάσεων στὰ
Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαίδευσως εἰσηγητῆς κ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β',
 θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο ἀριθμ.
 τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἐπιτελείου Μακεδονίας.

Τὸ Τμήμα, ἔπειτα, συζήτησε τὸ θέμα πῶς μπορεῖ νὰ προτείνει στὸ
 Ἐκπαιδευτικὸ τὴν ἀντινατάσταση ἢ τροποποίηση τῶν διατάξεων τῆς νομοθε-
 σίας ποὺ ἰσχύει σήμερα γιὰ τὴν προαγωγικὴν καὶ ἀπολυτήριαν ἐξέτασιν
 στὰ Σχολεῖα Μέσης Ἑκπαίδευσως (Β. Δ/γμα ἀριθμ. 490/1968), ὥστε νὰ
 ἀντιμετωπισθοῦν μόνον ὅσα θέματα ἀνακρίβηται ἀπὸ τὴν κατάρτησιν τῶν γρα-
 πτῶν ἐξετάσεων τοῦ Α' τετραμήνου καὶ τὰ ὅποια πρέπει νὰ ρυθμιστοῦν
 ἐπιγόντως γιὰ νὰ καταστῆ δυνατὸ νὰ γίνουσι οἱ γραπτὲς ἐξέτασιν τοῦ
 προσεχοῦς Ἰουνίου καὶ νὰ ἐκδοθοῦν ἀποτελέσματα.

Μετὰ ἀπὸ διεξοδικήν συζήτησιν τὸ Τμήμα κατέληξε νὰ εἰσηγηθῆι στὸ
 Ἐκπαιδευτικὸ τὴν ἔκδοσιν Π. Δ/τος προσωρινῆς ἰσχύος γιὰ τὴν ἀντιμετάπιση
 τῶν παραπάνω θεμάτων. Στὸ μεταξὺ θὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ
 Σχεδίου Π. Δ/τος, ποὺ συζητᾷ τὸν τελευταῖο καιρὸ.

Συγκεκριμένα πρότεινε τὸ Προεδρικὸ αὐτὸ Διάταγμα, προσωρινῆς
 ἰσχύος, νὰ ὀρίζῃ τὰ ἀκόλουθα:

- 1.- Νὰ καταργηθῆι ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Β.Δ. 490/1968.
- 2.- Νὰ ἀντικατασταθῆι ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Β.Δ. 490/1968
 ὅπως ἔχει ἀντικατασταθῆι ἀπὸ τὴν παρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Π.Δ.
 352/27431/5/1975 (ΦΕΚ Α' 103), προειρημένου νὰ ὀρισθῆι ὅτι: α) οἱ
 γραπτὲς ἀπολυτήριες καὶ προαγωγικὲς ἐξέτασιν τῆς περιόδου Ἰουνίου
 διενεργοῦνται ἀπὸ 6 ὡς 23 Ἰουνίου (ἀντὶ 1-18 Ἰουνίου ποὺ ἰσχύει
 σήμερα) καὶ β) οἱ κατὰκατηγήριες ἐξέτασιν τῶν προσερχομένων ἀπὸ
 ἰδιωτικὰ σχολεῖα γίνονται ἀπὸ 24 ὡς 29 Ἰουνίου.
- 3.- Νὰ ἀντικατασταθῆι τὸ ἀρθρο 6 τοῦ Β.Δ. 490/1968 ὅπως ἔχει ἀντι-
 κατασταθῆι ἀπὸ τὸ ἀρθρο 1 τοῦ Π.Δ. 264/1976, ὡς εἰρης:
 Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Β.Δ/1968 γραπτὰ δοκιμασια
 συνδρασκόνται:
 Α. Ἐπὶ τῶν ἀπορᾶ εἰς τὸ μάθημα τῶν Νέων Ἑλληνικῶν οἱ ἐξεταζό-
 μνοι μαθηταὶ ὑποχρεοῦνται:

- α° εἰς σύνταξιν ἐπιθέσεως κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἀναλυτικὸν πρόγραμμα,
β° εἰς ἀπάντησιν 3-4 ἐρωτήσεων ἐπὶ νεοελληνικοῦ κειμένου, πεζοῦ ἢ ποιητικοῦ, ἐκ τῶν διδασκόμενων εἰς τὴν οἰκείαν τάξιν, ἐπιτροπομένης, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐξετάσεως, τῆς χρήσεως, ὑπὸ τῶν ἐξεταζομένων μαθητῶν, τοῦ βιβλίου τοῦ περιέχοντος τὸ ὄρισθὲν κείμενον.

Αἱ ἐρωτήσεις αὗται ἀφοροῦν προκειμένου μὲν περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ νοήματος τοῦ κειμένου, εἰς ἀπάντησιν εἰς μίαν παρατήρησιν γλωσσικὴν (γραμματικὴν, συντακτικὴν ἢ λεξιλογικὴν) καὶ εἰς χαρακτηρισμὸν ἢ αἰτιολογήσιν προσώπων, συναισθημάτων, πράξεων, κινήτρων, καταστάσεων κ.λ.π., προκειμένου δὲ περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Λυκείου ἐπὶ πλεόν τῶν ἀνωτέρω καὶ εἰς τὴν ἰδεολογικὴν ἀνάλυσιν φράσεων ἢ χωρίων, τὴν πληρεστέραν αἰσθητικὴν ἀξιολογήσιν τῶν ἐκφραστικῶν τρόπων τοῦ κειμένου καὶ τὴν ἐν γένει λογοτεχνικὴν ἀποτίμησιν αὐτοῦ.

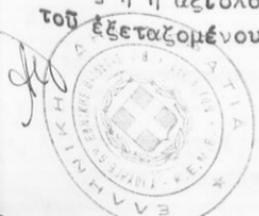
Β° Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῆς ἐν μεταφράσει 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Γραμματείας, οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου:

α° εἰς περιληπτικὴν (4-8 στίχων) ἀπόδοσιν τοῦ περιεχομένου αὐτοτελοῦς ἕξ 20-30 στίχων ἐνότητος, λαμβανομένης ἐκ τοῦ δεδιδασμένου εἰς τὴν οἰκείαν τάξιν κειμένου, τὸ ὅποσον ἀναγράφεται εἰς τὸν πίνακα ἢ διανέμεται εἰς πολυγραφημένον ἀντίγραφον, καὶ εἰς τὴν σύνδεσιν τῆς ἐνότητος ταύτης μὲ τὰ προηγούμενα καὶ τὰ ἐπόμενα.

β° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τριῶν (3) παρατηρήσεων, ἕξ ὧν:

αα° Ἡ πρώτη δέον νὰ ἀναφέρεται εἰς τὸ ὅλον ἐν γένει ἔργον (ὑπόθεσις τοῦ ἔργου, τὸ εἰς ὃ αὐτὸ ἀνήκει γραμματικὸν εἶδος, περιληπτικὰ στοιχεῖα ἕξ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ συγγραφέως).

ββ° Ἡ δευτέρα δέον νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰ πρόσωπα τῆς ἐξεταζομένης ἐνότητος (χαρακτηρισμὸς αὐτῶν, ἀξιολογήσεις τῶν πράξεων αὐτῶν). εἶναι δυνατόν νὰ δίδεται ἐκ τῶν προτέρων ὁ χαρακτηρισμὸς προσώπου τινός ἢ ἡ ἀξιολογήσις πράξεώς του καὶ νὰ ζητεῖται ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐξεταζομένου κειμένου αἰτιολογήσις αὐτῶν.

ΥΥ' Ἡ τρίτη δέον νά ἀναφέρεται εἰς θέματα πραγματολογικοῦ περιεχομένου ἢ εἰς τόν κύλιον τῶν ἰδεῶν τοῦ ἔργου (ἰδεῶν θρησκευτικοῦ -μυθολογικοῦ, ἠθικοῦ, κοινωνικοῦ καί, γενικώτερον, πολιτιστικοῦ περιεχομένου, τὰς ὁποίας ἐκφράζει ὁ συγγραφεύς εὐθέως ἢ διὰ τῶν ἡρώων τοῦ δεδιδασμένου ἔργου) ἢ εἰς αἰσθητικᾶς ἀξιολογήσεις μορφολογιῶν στοιχείων τῆς ἐξεταζομένης ἐνότητος.

Ἐν τῶν ἀνωτέρω τὰ κατά τὰς διατάξεις τῶν ὑπό στοιχεῖα Βα ζητούμενα βαθμολογοῦνται διὰ μονάδων 0 - 4, οἱ παρατηρήσεις διὰ μονάδων 0 - 12 (3 X 4) καί ἡ ὀρθογραφική κατάρτισις, βαθμολογουμένη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὅλης ὀρθογραφικῆς εἰκόνης τοῦ γραπτοῦ δοκιμίου, διὰ μονάδων 0 - 4.

Γ' Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν: 1) Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' καί Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καθ' ὅσον χρόνον διδάσκεται τὸ μάθημα τοῦτο εἰς τὰς τάξεις αὐτάς, ὑποχρεοῦνται:

α' εἰς μετάφρασιν εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν δεδιδασμένου ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει ἀρχαίου κειμένου 8-10 στίχων ὅπερ ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ πλινκιοῦ ἢ διανέμεται δακτυλογραφημένα,

β' εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ 3-4 ἐπὶ τοῦ ἐξεταζομένου κειμένου ἀπλῶν παρατηρήσεων, γραμματικῶν μὲν προκειμένου περὶ τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως, γραμματικῶν δέ, συντακτικῶν καί ἑρμηνευτικῶν (δι' ὧν θὰ ἐλέγχεται ὁ βαθμὸς κατανοήσεως τοῦ ἐξεταζομένου κειμένου) προκειμένου περὶ τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως.

1) Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' Λυκείου ὑποχρεοῦνται:

α' εἰς μετάφρασιν εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν 10-12 στίχων ἐν τοῦ δεδιδασμένου ἐν τῇ τάξει ἀρχαίου κειμένου, ὅπερ ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ πλινκιοῦ ἢ διανέμεται πολυγραφημένον,

β' εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ 4-5 γραμματικῶν, συντακτικῶν καί ἑρμηνευτικῶν ἀπὸ τοῦ ἐξεταζομένου κειμένου παρατηρήσεων.

III) Οἱ μαθηταὶ τῶν Β' καί Γ' τάξεων ὡς καί τῆς Δ' τάξεως τῶν Ἑσπερινῶν Λυκείων ὑποχρεοῦνται:

- α° εἰς μετάφρασιν εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν 8-10 στίχων δεδιδαγμένου ἐν τῇ οἰκειᾷ τάξει ἀρχαίου κειμένου, ὅπερ ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ πίνακος ἢ διανέμεται πολυγραφημένον.
- β° εἰς μετάφρασιν εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν 8-10 στίχων ἀρχαίου ἀπτικτοῦ πεζοῦ κειμένου ἀδιδακτοῦ, λαμβανομένου ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Ξενοφῶντος, τοῦ Λυσίου, τοῦ Ἰσοκράτους, τοῦ Θουκυδέου, τοῦ Δημοσθένους ἢ τοῦ Πλάτωνος, ἀναλόγου πρὸς τὰς διὰ τῆς διδακτικῆς ἐν τῇ οἰκειᾷ τάξει ἐργασίας κτηθείσας ἰκανότητος τῶν μαθητῶν, ὅπερ ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ πίνακος ἢ διανέμεται πολυγραφημένον.
- γ° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ 4-6 ἐκ τοῦ δεδιδαγμένου κειμένου γραμματικῶν, συντακτικῶν, γραμματολογικῶν, πραγματολογικῶν, αἰσθητικῶν καὶ λογικῶν παρατηρήσεων.
- δ° καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῶν μαθηματικῶν οἱ μαθηταὶ ὑποχρεοῦνται εἰς πραγμάτευσιν ἐνὸς ἐκ ἑξῶν τιθεμένων θεμάτων θεωρίας ἐκ τῆς δεδιδαγμένης ὕλης εἰς ἕναστον κλάδον τοῦ μαθήματος καὶ εἰς λύσιν ἑξῶν ἐκ τριῶν ἀσκήσεων ἢ προβλημάτων ἐκ τῆς αὐτῆς ἐκείνου κλάδου ὕλης. Ἐκαστοῦ τῶν θεμάτων θεωρίας δύναται νὰ ἀποτελήται ἐκ τῶν τριῶν τὸ πολὺ ἐρωτημάτων.
- Αἱ ἐπὶ τῶν θεμάτων θεωρίας ἀπαντήσεις καὶ αἱ λύσεις τῶν ἀσκήσεων ἢ προβλημάτων βαθμολογοῦνται ὁσοτίμως.
- ε° καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ μαθήματα τῶν συγχρόνων ξένων γλωσσῶν:
- 1) οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου ὑποχρεοῦνται:
- α° εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν δεδιδαγμένου κειμένου 6-8 στίχων τῆς οἰκειᾶς γλώσσης.
- β° εἰς ἀπάντησιν διατυπομένην εἰς τὴν ἐξεταζομένην γλῶσσαν ἐπὶ τριῶν (3) ἐρωτήσεων, δι' ἃν ἐλέγχεται ἡ ὁρῆ κατανόησις τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν κειμένου.
- γ° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τριῶν (3) παρατηρήσεων, γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν ἐκ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν κειμένου, ὑπὸ μορφήν συμπληρώσεως ἢ μετατροπῆς καταφατικῶν προτάσεων εἰς ἀρνητικὰς ἢ ἐρωτηματικὰς καὶ τὰ τοῦτο ὅμοια. Διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Α' τάξεως οἱ παρατηρήσεις ἀναγράφονται εἰς τὸν πίνακα.

II) Οί μαθηταί τοῦ Λυκείου ὑποχρεοῦνται :

α° Εἰς γραφήν καθ' ὑπαγόρευσιν 5-8 στίχων ἐκ τοῦ δεδιδεγμένου κειμένου καὶ 5-8 στίχων δεδιδαγμένου θεμάτων εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρὸς μετώφραν του εἰς τὴν ἐξεταζομένην γλῶσσαν.

β° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τεσσάρων (4) γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν παρατηρήσεων ἐκ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν κειμένου τῆς ἐξεταζομένης γλῶσσης.

ΣΤ° Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῶν Ἰατινικῶν οἱ μαθηταί ὑποχρεοῦνται :

α° εἰς γραφήν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετώφρασιν δεδιδαγμένου λατινικοῦ κειμένου 2-7¹⁴ στίχων.

β° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ 4-5 ἀπλῶν ἐκ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν κειμένου γραμματικῶν παρατηρήσεων.

Ζ° Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῶν Φυσικῶν οἱ μαθηταί τοῦ Ἰνικείου ὑποχρεοῦνται :

α° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ δύο (2) ἐκ τριῶν (3) τιθεμένων θεμάτων, ἐκαστον τῶν ὁποίων δύναται νὰ συντίθεται ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς ἐρωτήσεων ἐκ τῆς δεδιδαγμένης ὕλης λαμβανομένων.

β° εἰς λύσιν μιᾶς (1) ἐκ δύο (2) τιθεμένων ἀσκήσεων.

Η° Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῆς Λογιστικῆς οἱ μαθηταί τῶν τῆς οἰκείας κατευθύνσεως Λυκείων ὑποχρεοῦνται :

α° εἰς λύσιν μιᾶς (1) ἐκ δύο (2) τιθεμένων λογιστικῶν ἐπὶ τῆς δεδιδαγμένης ὕλης ἀσκήσεων.

β° εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ μιᾶς (1) θεωρητικῆς ἐκ τῆς δεδιδαγμένης ὕλης ἐρωτήσεως.

Θ° Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἐμπορικῆς Ἀλληλογραφίας, οἱ μαθηταί τοῦ τῆς οἰκείας κατευθύνσεως Λυκείου ὑποχρεοῦνται :

α° εἰς σύνταξιν ἐπιστολῆς ἢ ἑτέρου εἴδους ἐγγράφου ἀλληλογραφίας ἐκ δύο (2) δεδομένων ἐκ τῆς δεδιδαγμένης ὕλης θεμάτων (τὰ στοιχεῖα τῶν θεμάτων κατὰ βούλησιν ἐκδοτοῦ τῶν ἐξεταζομένων).

- 6.- Νά αντικατασταθούν τά άρθρα 12, 13 καί 14 τοῦ Β.Δ. 490/1968 γιά νά ὀρισθεῖ πῶς θά ἐξάγονται:
- α) Ὁ Μ.Ο. προφορικῆς βαθμολογίας Α' τετραμήνου καί Β' τετραμήνου,
 - β) Ὁ ἐτήσιος προφορικὸς βαθμὸς.
 - γ) Ὁ ἐτήσιος γραπτὸς βαθμὸς σέ κάθε μάθημα (εἰδικότερα ἐν τῷ μάθημα αὐτῷ ἔχει κλάδους). καί
 - δ) Ὁ γενικὸς βαθμὸς προόδου σέ κάθε μάθημα χωριστὰ καί σ' ὅλα τὰ μαθήματα.

Τὸ Τμήμα πρότεινε σχετικὰ τὰ ἑξῆς:

- α) Ἡ προφορικὴ βαθμολογία τοῦ Α' τετραμήνου εἶναι ὁ Μ.Ο. τῶν α' καί β' διμήνων, ἐνῶ τοῦ Β' τετραμήνου εἶναι ὁ Μ.Ο. τῶν γ' καί δ' διμήνων.
- β) Ὁ ἐτήσιος προφορικὸς βαθμὸς εἶναι ὁ Μ.Ο. τῶν Α' καί Β' τετραμήνων.
Γιά τὰ μαθήματα ποὺ ἔχουν κλάδους ἡ προφορικὴ βαθμολογία τοῦ κάθε τετραμήνου ἐξάγεται ὅπως στὸ ἀκόλουθο παράδειγμα:

Γιά τὸ μάθημα τῶν φυσικῶν: Φυσικὴ α' διμήνου 11, β' διμήνου 13, Μ.Ο. 12 - Χημεία α' διμήνου 12, β' διμήνου 13, Μ.Ο. 13. Ἐπομένως ἡ προφορικὴ βαθμολογία Α' τετραμήνου στά φυσικά θά εἶναι $12 + 13 = 25 : 2 = 13$.

- γ) Ὁ ἐτήσιος γραπτὸς βαθμὸς σέ μαθήματα ποὺ ἔχουν κλάδους ἐξάγεται ὅπως στὸ ἀκόλουθο παράδειγμα:

Γιά τὸ μάθημα τῶν φυσικῶν: Φυσικὴ 13, Χημεία 12, Μ.Ο. 13.

- δ) Ὁ γενικὸς βαθμὸς προόδου σέ κάθε μάθημα εἶναι ὁ Μ.Ο. τοῦ ἐτήσιου προφορικοῦ καί τοῦ ἐτήσιου γραπτοῦ βαθμοῦ.

Σχετικὰ μέ τὴν τελευταία παράγραφο τοῦ ἀρθροῦ αὐτοῦ μετόψηψε ὁ πρῶτος τοῦ Τμήματος, κ. Ἀν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' καί ὁ κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', οἱ ὅποιοι ὑποστήριξαν ὅτι ὁ γενικὸς βαθμὸς προόδου πρέπει νά ἐξάγεται ὡς ἑξῆς:

Προφορικὸς βαθμὸς Α' τετραμήνου σὺν προφορικὸς βαθμὸς Β' τετραμήνου σὺν ἐτήσιος γραπτὸς βαθμὸς. Τὸ σύνολο τῶν τριῶν (3) αὐτῶν βαθμῶν διαίρεται διὰ (3) τρία. Τὸ πηλίκο τῆς διαιρέσεως αὐτῆς ἀποτελεῖ τὸ γενικὸν βαθμὸν προόδου σὲ μάθημα. //

Ο αρμόδιος για το 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Γνωμοδότηση σχετικά με δώδεκα μαγνητοταινίες με την άπαγγελμα των δώδεκα βασικότερων ραφωδιών της 'Ιλιάδας από παράφραση και το δακτυλογραφημένο κείμενό της", εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γνωστοποιεί τα εξής:

1.- Με το 16947/15-2-77 έγγραφο του 'Υπ. Παιδείας (Γεν. Δ/σεως Γεν. 'Εμπ/σεως - Δ/σεως 'Εφαρμογ. Προγρ. Μ.Ε. - Τμήμα Δ') διαβιάστηκε στο ΚΕΜΕ αίτηση του Γ. Θεοδωρίδη, 'Ευδότη ('Αγαθουπόλεως 29 - 'Αθήνα), για να γνωματευθεί σχετικά με την άπαγγελμα των 12 βασικότερων ραφωδιών της 'Ιλιάδας σε δώδεκα μαγνητοταινίες από παράφραση, της όποιας παραφράσεως συνοποβάλλεται και το δακτυλογραφημένο κείμενο.

2.- Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75 το θέμα νομοτυπα εισάγεται προς συζήτηση.

'Ακολούθως ο εισηγητής παρατηρεί:

"Λίγους μερικές από τις μαγνητοταινίες και πράγματι βρήκα την άπαγγελμα άρκετά ικανοποιητική προς υποβοήθηση της σχετικής σχολικής διδασκαλίας. Δεδομένου μάλιστα ότι και μόνη ή καλή άπαγγελμα των ποιητικών κειμένων μπορεί σχεδόν ν' αντισταθισθεί τη διδασκαλία- άλλωστε οι ραφωδιές άπαγγέλλονταν-, εισηγοῦμαι να κριθούν οι μαγνητοταινίες χρήσιμες για τη χρήση τους στα σχολεία Μέσης 'Εκπαίδεσεως. Έχω ὅστόσο να διατυπώσω και ένα ἐλάττωμα, κατά τη γνώμη μου: 'Η παράφραση έχει ζευγαρωτή ὁμοιοκαταληξία και μερικές φορές ἀκούγεται πολύ αίσθητά ένα ἄχαρο κωμάντισμα, που μετριάξει την πνευματική ἀπόλαυση. Συμβαίνει δηλαδή αἱ ἀπροατές νά προτρέχουν νά βρουν την ὁμοιοκαταληξία του ἐπόμενου στίχου ἢ κάτι τό σχετικά ἄπλως για παράδοση, ὅποτε τό στοιχεῖο αὐτό ζημιώνει την ἀπόδοση. Πάντως για την ἐπιτυχία χρειάζεται ὀλιγάριθμη τάξη.

'Ακολούθησε συζήτηση κατά την ὅποια διατυπώθηκε καί ἡ ἀντίθετη γνώμη ἀπό τοὺς Συμβούλους Β', κ.κ. Γ. Γρατσέα, 'Ηλ. Σπυρόπουλο καί Ν. Βαρουχάνη, καί ἡ ἀπάντησις ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν καὶ τὸν ἀρμόδιον. Ἡ ἀπάντησις δὲ θεωροῦν ἀπαραίτητο νά κριθοῦν χρήσιμες τὲς μαγνητοταινίες γιὰ τὴν σχολικὴν διδασκαλίαν. Εἰδιωκτερά εἶπαν τὸ ἐξῆς:

Είναι αμφίβολη ή χρησιμότητα των μαγνητοταινιών αυτών στη διδασκαλία της 'Αρχαίας 'Ελληνικής Γραμματείας, γιατί: α) Τό κείμενό τους είναι διαφορετικό από εκείνο που παρέχει τό διδακτικό βιβλίο, β) 'Ο χρόνος τόν όποιο απαιτεί ή άμείωσή των θά είναι εις βάρος της διδασκαλικής ώρας, που συχνά μόλις έπαρκει γιά τήν κατανόηση του περιεχομένου της διδασκαλικής ένότητας, και γ) ύπάρχει κίνδυνος όρισμένοι καθηγητές νά καταστήσουν τό μάθημα απλή παρακολούθηση άπαγγελίας και τούς μαθητές παθητικούς άκουστές.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- α) τό έγγραφο του 'Υπ. Παιδείας άριθμ. 16847/15-2-1977 μέ τό όποιο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ ή αίτηση του κ. Θεοδωρίδη γιά γνώμηση σχετικά μέ τήν άπαγγελία των 12 βασικότερων ραφωδιών της 'Ιλιάδας σε 12 μαγνητοταινίες,
- β) τό Ν. 186/1975,
- γ) τήν εισήγηση του κ. 'Ι. 'Αρβανίτη, Συμβούλου Β', και
- δ) τή συζήτηση που έπακολούθησε,

άποφάνεται κατά πλειοψηφία

Γνωματεύει ότι από τες δώδεκα μαγνητοταινίες του έάδου Γ. Θεοδωρίδη, μέ τήν άπαγγελία του ραφωδοϋ 'Ι. Ταβουλάρη της 'Ιλιάδας σε παράφραση, είναι χρήσιμες, γιά τήν ύποβοήθηση της έργασίας στα σχολεία μέσης 'Εκπαίδευσης, αυτές που περιέχουν τες διδασκόμενες ραφωδες

Στό σημείο αυτό ταματίζουμε ή συνεδρία.

Ο Πρδεδρος
[Signature]
 Αν. Πάγκαλος

Η Γραμματέας
[Signature]
 Αθηνά Φατσέα

Α. Η. Μ. Σακριαβές
 Αρ. Πρωτοκόλλου 13-7-77
 Αθηναις τῆς
 Ο Γραμματέας
[Signature]

ΠΡΑΧ. 55/1977

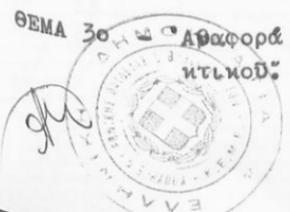
Σήμερα, 10 Μαΐου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕ.Μ.Ε.) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Παγκαλιό, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλοι Α' σ. κ. κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Ζακιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατούσας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σιορδέλης, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕ.Μ.Ε., ο κ. κ. Κ. Φούσσιας, Δ. Τορπαλίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδópουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημανδópουλος, Εισηγητές και η Φαίσα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με το βαθμό πού υπηρετεί με άδεια απόφαση στο ΚΕ.Μ.Ε., ως Γραμματέας του Τμήματος, σε αντικατάσταση της Σαραφωνίτου Δήμητρας.

Στή συνεδρίαση δέν πήρε μέρος ο κ. 'Αλ. Παπαθερός, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕ.Μ.Ε., γιατί άπουσίαζε με άδεια του κ. Προέδρου του ΚΕ.Μ.Ε.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανακοινώσεις και 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Γυμνασίου.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για τή λειτουργία σεμιναρίων κατά τό προσεχές θέρος. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αναφορά κ. Στάθη Καρρά για τή χορήγηση αντίγραφου πρακτικού. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.

τήν αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
νε και επικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίας. Στη
συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας δια-
τάξεως.

Ο άρμόδιος για τό 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Τυπωμοδότη-
ση για τή λειτουργία σεμιναρίων κατά τό προσεχές θέρος", εισηγητής
κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β' θέτει ύπόψη των μελών του Τμήματος
τό έγγραφο Φ. 821.2/4/40889/22-4-77 του 'Υπουργείου 'Εθνικής Παι-
δείας και Θρησκευμάτων (ύπηνρ. ΕΕΕ και ΣΜΣ, Διευθ. ΕΕΕ Τμ. Β'), με
τό όποιο ζητείται ή γνωμοδότηση του ΚΕΜΕ, σύμφωνα με τό άρθρο 2,
παρ. 6 του Ν. 186/75, για τά εξής:

- α) Τήν όργάνωση ταχύρρυθμης ειδικής μεταπαιδεύσεως προς επιμόρ-
φωση 250 περίπου εκπαιδευτικών λειτουργών Δημοτικής και Μέσης
'Εκπαιδεύσεως σε 'Ελληνικά Σχολεία του έξωτεριου και για τό συντη-
μένο σχέδιο του σχετικού προγράμματος.
- β) Τήν όργάνωση αιλοξενίας για τή μεταπαιδείωση 50 όμογενών εκπαι-
δευτικών που ύπηρετούν σε 'Ελληνικά Σχολεία του έξωτεριου και
για τό σχέδιο του σχετικού προγράμματος.

'Ακολούθως ό εισηγητής κ. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β' εισηγείται:

- α) Νά πραγματοποιηθούν τά άνωτέρω σεμινάρια καθότι είναι πολύ ά-
ναγκαία για τήν επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των κατηγοριών αυ-
τών.
- β) Νά άρφαρε θετ από τό α' σχέδιο προγράμματος τό 10 θέμα: "Ανά-
πτυξη Προσκοπικών δραστηριοτήτων από άποσπασμένους εκπαιδευτι-
κούς" και νά αντιτατασθετ με τό θέμα: "Η συμβολή των άποδήμων στην
καλλιέργεια του φιλελληνισμού", καθότι ή ένασχόληση με ένα τέτοιο θέ-
μα προβληματίζει θετικότερα τον κάθε εκπαιδευτικό στό ρόλο του για
τήν άναπτέρωση του φιλελληνισμού.
- γ) Τό άνωτέρω θέμα νά αντιτατασθήσει και τό 6ο θέμα του β' Σχεδ.
προγράμματος: "Πολιτιστικές δραστηριότητες".

δ) Νά όριστούν οι κατάλληλοι όμιλητές για τήν άνάπτυξη των θεμάτων.

ε) Την α' ώρα κάθε διαλέξεως να αναπτύσσεται τό σχετικό θέμα και τή β' ώρα να γίνεται συζήτηση πάνω σ' αυτό υπό τή διεύθυνση τοῦ ὁμιλητή.

στ) Ἄν χρησιμοποιηθοῦν μέλη τοῦ ΚΕΜΕ γιά πῆς δύο ταχύρρυθμες μετεπαιδεύσεις, θά πρέπει οἱ ἡμέρες τῶν διαλέξεων τους νά μήν συμπέσουν μέ τό χρόνο τῆς θερινῆς ἀδειας τους ποῦ εἶναι τό διάστημα ἀπό 18 Ἰουλίου ἕως 6 Ἀυγούστου 1977.

Ἐπὶ συνέχεια τό Τμήμα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) τό ἔγγραφο Φ. 821.2/4/40889/22-4-1977 τῆς Διευθύνσεως Ε.Ε.Ε, τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας μέ τά συνημμένα δύο σχέδια προγράμματος,
- 2) τό Ν. 186/75 (ἄρθρο 2, παρ. 6) , καί
- 3) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Συμβούλου Β' καί τή σχετική συζήτηση,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση ὡς ἔχει.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερησίας διατάξεως: "Αναφορά κ. Στάθη Καρρά για τη χορήγηση αντιγράφου πρακτικού", εισηγητής κ. Φ. Βάρος, Σύμβουλος Β', ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο τῆς παραπάνω εγγράφου καὶ τῆς συνημμένης αἰτήσεως τοῦ κ. Στάθη Καρρά καὶ προσθέτει:

α) νομίζω ὅτι εἶναι νόμιμο αἴτημα ἢ κοινοποίηση τῶν ἀποσπασμάτων τῶν πράξεων 100/1976 καὶ 2/1977 τοῦ Τμήματος μας, ὅπου ἔχει καταχωριστεῖ ἡ γνώμη μας γιὰ τὴ μὴ χρησιμότητα τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Στάθη Καρρά: "Μνήμη Ἑλληνική" καὶ

β) θεωρῶ σκόπιμη τὴ διευκρίνιση πρὸς τὸν κ. Στάθη Καρρά, ὅτι τὸ ἐδάφιο ποὺ ἐπιλέγεται (Ν. 186/1975 ἄρθρο 2 παρ. 5) ἀναφέρεται σὲ σχολικά βιβλία καὶ βοηθήματα καὶ ὅτι βοήθημα νοεῖται τὸ ἑπτενέστερο καὶ ἐπιστημονικῶς-βιβλιογραφικῶς τεμηριασμένο βιβλίο, ὅπου ὁ καθηγητὴς μπορεῖ νὰ παραπέμψει τοὺς μαθητὲς του γιὰ περιο- σότερες πληροφορίες καὶ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ σχολικὸ βοήθη- μα μὲ αὐτὸ τὸ νόημα τὸ βιβλίο τοῦ κ. Στάθη Καρρά".»

Τὸ Τμήμα, ἔχουσα ἄκουσε τὸν εισηγητὴ κ. Φ. Βάρο, συζήτησε τὴν πρότασή του καὶ ἀποφασίζεται:

ἀποδέχεται ὁμόφωνα τὴν εἰσήγηση, δηλ.

νὰ χορηγηθοῦν στὸν κ. Στάθη Καρρά ἀποσπάσματα τῶν πράξεων ποὺ ζήτησε καὶ τῆς σημερινῆς.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ πρῶτο θέμα ἀναβλήθηκε γιὰ τὴν ἐπόμενη συνε- δρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατλήθηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματεῖα
Μαρέτ
Ἀθηνᾶ Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 56/1977

Σήμερα, ^{11 Μαΐου 1977} ημέρα Τετάρτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Επι-
παιδύσεως του Κέντρου 'Επιπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως
(ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Α-
θήνα).

"Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθησαν σύμφωνα με τή
νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος,
Σύμβουλο Α' οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυ-
ρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι
Β', ο κ. 'Ι. Σκορδίλης, Είδιχος Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Κ. Φούσιας, Δ.
Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος,
Στ. Παπασημανικόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή 'Αθηνά Φατσέα, καθηγή-
τρια με απόσπαση στο ΚΕΜΕ δε Αντικατάσταση της Γραμματέας του Τμή-
ματος Δήμητρας Ζαραφωνίτου.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. 'Αλ. Παπαδερός, Είδιχος
Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, γιατί ήταν άπασχολημένος σε άλλη υπηρεσιακή
άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για 'Εγυριση. Εισηγητής
κ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Μικρό βοήθημα για τη σωστή γραφή της Νεοελληνικής γλώσ-
σας. Εισηγητής κ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Οριστικοποίηση του 'Αναλυτικού Προγράμματος ^{Οριστικών} Α, Β' και Γ'
τάξεων του Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Ωρολόγιο Πρόγραμμα Α' τάξεως Γενικού Λυκείου. Εισηγητής
κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε
και έπικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέ-
χεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησιας διατάξεως.

Τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, αντικατέστησε ο κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' διότι ο κ. Πάγκαλος εντάτως μετέβη στο 'Υπ. Παιδείας, για να λάβει μέρος σε σύσκεψη υπό την προεδρία του κ. 'Υπουργού Παιδείας.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπών για 'Εγκριση" είσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του 'Εγγράφου αριθμ. Φ. 211.17/31/43770/30-4-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας σχετικά με τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που 'επέφερε η 'Επιτροπή που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-1977 απόφαση του κ. 'Υπουργού Παιδείας στα διδακτικά βιβλία:

- 1.- Ζωολογία-Φυτολογία, Α' Γυμνασίου, και
- 2.- Φυσική ('Αλ. Μάζη), Β' Λυκείου.

Το Τμήμα 'ένεγκρινε την απόφαση της 'Επιτροπής και, αφού θεώρησε τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που έχουν 'επιφερθεί στα 'άνωτέρω βιβλία, 'απόφασε να 'αποσταλούν αυτά στην 'άρμοδια Δι'ευθυνση του ΥΠΕΠΘ για τις περαιτέρω 'ενέργειες για την 'εκδοσή τους.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Μικρά βοήθημα για τη σωστή γραφή της νεοελληνικής γλώσσας" των μαθητικών κοινοτήτων του Γ' Λυκείου θηλέων Λάρισας, είσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' παρουσιάζοντας στο Τμήμα το βιβλια-^{ριον} 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' παρουσιάζοντας στο Τμήμα το βιβλια-^{ριον} αυτό 'επει: οι μαθητικές κοινότητες του Γ' Λυκείου Λάρισας προσπάθησαν και κατάφεραν με τις δικές τους δυνάμεις και να δώσουν μια 'ορθή 'επιτομή της σχολικής γραμματικής και να 'αναπληρώσουν με δική τους πρωτοβουλία την 'ελλειψη σχολικού 'εγχειριδίου, 'εφόσον η Γραμματική της Νεοελληνικής δέν δια νεμήθηκε στους μαθητές των Λυκείων.

Το Τμήμα, αφού 'ελαβε γνώση του περιεχομένου του βοηθήματος, 'απόφασε να 'εμφράσει τα συγχαρητήριά του στις μαθητικές κοινότητες του Γ' Λυκείου θηλέων Λάρισας και να προβάλει ως 'υπόδειγμα προς 'μύηση την πρωτοβουλία τους αυτή σε όλες τις μαθητικές κοινότητες των Γυμνασίων και των Λυκείων μας. Οι πρωτοβουλίες αυτές 'δρακινώνουν την δημιουργία του θεσμού αυτού και 'υποχρεώνουν τους

ἀρμόδιος νά ἀντιμετωπίζουσι μέ ιδιαίτερη ἐμπιστοσύνη τή λειτουργία τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό τρίτο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "Ὁ-ριστικοποίηση τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν Α' καί Β' τάξεων τοῦ Γυμνασίου", εἰσηγητής κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τά ἐξῆς:

Ἀπ' τῆς παρατηρήσεως τῶν Ἐποπτῶν, Γεν. Ἐπιθεωρητῶν κλπ. ἐγέναν δευτέρα ὅσα ἀναφέρονται πῶς κάτω, τά ὁποῖα καί ἔχουμε ἐντάξει στό Ἀναλυτικό Πρόγραμμα:

A.- Γιά τήν Α' τάξη Γυμνασίου

- 1.- Στό σκοπό: Ἡ φράση "...νικητῆς τῆς φύσεως..." γίνεται "...Κόριος τῆς φύσεως...".
- 2.- Ἡ Εἰσαγωγή μετονομάζεται σέ: Κεφ. Α' ΟΙΚΕΙΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.
- 3.- Ἡ ἐπισημασθεῖσα τοῦ 1ου μαθήματος γίνεται: Ἡ φιλοξενία.
- 4.- Τά μαθήματα Α 2 καί 3 ἐνοποιοῦνται σέ ἕνα.
- 5.- Τά μαθήματα Α 5 καί 6 ἐνοποιοῦνται σέ ἕνα.
- 6.- Τά μαθήματα Α 7 καί 8 ἐνοποιοῦνται σέ ἕνα.
- 7.- Τό μάθημα Α 23 ἀναδιατυπώνεται ὡς ἐξῆς:
23.- Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ἢ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΙ
- "Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος"
- Οἱ Τρεῖς Παῖδες
- Ὁ ἀγῶνας τῶν Μακκαβαίων
- 8.- Τά μαθήματα Β 8 καί 9 μικραίνουσι μέ τήν ἀφαίρεση μιᾶς ἀπὸ τῆς 4 παραβολῆς ποῦ περιλαμβάνουσι. Ἀπ' τὸ Β 8 ἀφαιρεῖται ἡ παραβολή τῶν βασιλικῶν γάμων. Ἀπ' τὸ Β 9 ἀφαιρεῖται ἡ παραβολή τῆς σαγήνης.
- 9.- Μεταξὺ τῶν μαθημάτων Β 10 καί Β 11 προστίθεται νέο μάθημα ὡς ἐξῆς:

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

- Ὁ δημιουργὸς καί κύριος τοῦ κόσμου
- Ἡ εὐλογία τῶν ἁγίων καί τῶν ἁθῶν
- Ἡ κατάπαυση τῆς τρικυμίας

1. *CM*

10.- 'Η σβνοφη τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ ποῦ ὑπάρχει μετὰ ἀπὸ τὸ μάθημα Β 20 νά γίνεи μέ βάση τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρουσ ὀμιλία.

Β.- Γιά τῆ Β' τάξη Γυμνασίου

- 1.- 'Ο τίτλος τοῦ 1ου μαθήματος γίνεται: 'Ιστορία τῆς 'Εκκλησίας: 'Η πορεία τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ.
- 2.- 'Ο τίτλος τοῦ 42ου μαθήματος γίνεται: Θεολογία-Τέχνη.
- 3.- Τὸ 260 μάθημα νά γίνεи σέ δυὸ διδαικτικὲς ἐνότητες. 'Η παρ. Οἱ Τρεῖς 'Ιεράρχες στὸ Σχολεῖο γίνεται: Οἱ Τρεῖς 'Ιεράρχες καὶ τὸ σχολεῖο (Προστάτες καὶ πρότυπα Γραμμάτων-ἑορτασμός).
- 4.- Στὸ μάθημα 21 προστίθεται καὶ ἡ Σχολὴ τῆς Καρχηδόνος.
- 5.- Στὸ 49 νά καταχωρισθοῦν ἀποσπάσματα ἐν τῆς ἐγχειλίου τοῦ Γερμανίας Βίρηναλου (Πάσχα 74).

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔκινουσε τίς προτάσεις τοῦ κ. Γ. Γρατσέα, Συμβούλου Β' καὶ ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη α) τίς προτάσεις τῶν Συμβούλων, καὶ β) τὴν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων ποῦ διεξήχθη μετὰ τῶν μελῶν, ἀποφαίνεται ὀμόφωνα ὡς ἐξῆς: 'Αποδέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Γ. Γρατσέα, Συμβούλου Β' ὡς ἔχει.

'Ο ἀρμόδιος γιά τὸ τέταρτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ὁρολόγιου πρόγραμμα τῆς Α' τάξεως τοῦ Γενικοῦ Λυκείου" εἰσηγήτης κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ παρακάτω σχέδιο ὀρολογίου προγράμματος γιά τὴν Α' τάξη τοῦ Γεν. Λυκείου:

	1969	1977
Θρησκευτικὰ	3	2
Νέα 'Ελλ. Γραμ.	4	4
'Αρχαῖα 'Ελλ. Γραμ.	7-6	6
'Ιστορία	3	3
Μαθηματικὰ	4-6	6
Γεωγραφία	1-1	1
Φυσικὴ	3-5-	4
Ξένες Γλώσσα	2-2	3
Γυμναστικὴ	3-3	3
Τεχνικὰ	1	1
Μουσικὴ	1	1
Ὀικονομικὰ	1	1
Λατινικὰ	3-0	

ἄρρ.	35-35	34
θπλ.	36-36	35

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τῆ πρόταση τοῦ εἰσηγητοῦ Συμβοῦ-
λου Β' κ. Θ. Βάρου καὶ τὴν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων ποὺ ἔγινε μεταξὺ τῶν
μελῶν, ἀποφάσισε νὰ ὁλοκληρώσει τὸ θέμα σὲ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίζεται ἡ συζήτηση.

* Ἡ Γραμματέας

Χάραξ

* Ἀθηνῶν Φατοῦσα

Π Ρ Α Ξ Η 57/1277

Σήμερα, 12 Μαΐου ημέρα Πέμπτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα μέσης 'Εκπαιδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτιῶν Μελετῶν και 'Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του, (Λεωχάρου 2, 'Αθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στή συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν κ. 'Αναστάσιο Πάγιαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α' οἱ κ. κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακινῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ιω. Σιορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οἱ κ. κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στέφ. Παπασημανόπουλος, Εἰσηγητὲς καθῶς και ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου καθηγήτρια μέ βαθμὸ 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο. - 'Ανακοινώσεις. Εἰσηγητὴς κ. 'Αναστ. Πάγιαλος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, Σύμβουλος Α'.
- ΘΕΜΑ 2ο. - 'Ωρολόγιο Πρόγραμμα τῆς Α' τάξεως τοῦ Γεν. Λυκείου. Εἰσηγητὴς κ. Φ. Βῶρος.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε και ἐπικυρώθηκε τό πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἀνακοινώσεις", εἰσηγητὴς κ. 'Αναστ. Πάγιαλος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, Σύμβουλος Α', ἐνημερώνει τά μέλη 1) γιά τό 'Ωρολόγιο Πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου, τονίζοντας ὅτι πρέπει νά μελετηθεῖ ἐν μέρους τους α) ἡ διάρθρωση τοῦ προγράμματος, λαμβανομένης ὑπόψη και

της κατανομής του χρόνου εις τρίμηνα. β) η κατανομή των μαθημάτων ανά τρίμηνα και η δυνατότης έναλλαγής με προτεινόμενες λύσεις ανά τετράμηνα (Ζωολογία - Γεωγραφία)Α') και 2) ορισε σάν Εισηγητή για τό θέμα "Πρόγραμμα Κλασσικού Λυκείου" τόν κ. Φαν. Βώρο. Του τόνισε, ότι πρέπει νά προσέξει ποιά σχολετα θά προτεινεί για νά μετατραπούν σε κλασσικά (π.χ. Πειραματικό Θηλέων, Βαρβάκειο, 'Ανάβρυτα (μιτόν άρβων και θηλέων-θπαρξη άπαραίτητη οϊκοτροφείου), Κολλέγιον, Σχολετα Φιλεπαιδευτινης 'Εταιρείας, δηλ. σχολετα τά όποτα εϊναι ισοτίμα, και πώς θά γίνει η έπιλογή.

Ο αρμόδιος για τό δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Α' τάξεως του Γεν. Λυκείου" εισηγητής κ. Φαν. Βώρος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τά εξής:

1) Τό πρόγραμμα εϊναι μεταβατικό (άφορα μόνο τούς μαθητές που φοίτησαν στην α' γυμνασίου πριν από την έφαρμογή του Ν. 309/76 και δέν έχουν προα χθεϊ στη β' λυκείου ως την 1η Οκτωβρίου 1977.

2) Τό πρόγραμμα αυτό θά ισχύσει για όλους τούς μαθητές και κατά συνέπεια πρέπει νά ύπηρετεϊ τούς γενιούς μορφωτικούς στόχους Μ.Ε. και νά ανταποκρίνεται όσο τουτο εϊναι δυνατό στα διαφέροντα όλων των μαθητών (η τουλάχιστο νά μή προσικρούει στα διαφέροντα της μεγάλης πλειοψηφίας).

3) Εϊναι κοινή διαπίστωση ότι χρειάζεται ενίσχυση η διδασκαλία των αντανών ευρωπαϊκών γλωσσών.

4) 'Η διδασκαλία μαθήματος μία μόνον ώρα την εβδομάδα δέν κρίνεται γενικά πρόσφορη' εϊναι όμως δυνατή και η άκόλουθη ρύθμιση για γεωγραφία και τεχνικά: νά διδασθούν και τά δυο μαθήματα από δύο ώρες την εβδομάδα αλλά τό ένα μάθημα ως τόν 'Ιανουάριο και τό άλλο ως τό τέλος του διδακτικού έτους.

Τό προτεινόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα (φωτοτυπία διανεμήθηκε σ' όλα τά μέλη χθές) έχει ως εξής: (βλέπε συνημμένο διάγραμμα).

Τό Τμήμα άφοϋ άκουσε την εισηγήση του κ. Φ. Βώρου, Συμβούλου Β' άρχισε διεξοδική συζήτηση για τό εν λόγω θέμα.

Για τὸ μάθημα τῶν Ἐργασιαστικῶν ὁρίσθησαν 2 ἔρες διδασκαλίας.
Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ κ. Γ. Γρατσεάς, Σύμβουλος Β' (ἐπιμένει) ὅτι 3 ἔρες διδασκαλίας
τοῦ μαθήματος τῶν Ἐργασιαστικῶν, δὴλωσε ὅμως ὅτι συμφωνοῦσε γιὰ τὸ
ἔργο, ἐφόσον στὸ Κλαστικὸ Λύκειο θὰ διδάσκηται τὸ ἐν λόγω μάθημα
ἐπὶ 3 ἔρες καὶ στίς Β' καὶ Γ' τάξεις τοῦ Γενικοῦ Λυκείου ἐπὶ 2 ἔ-
ρες.

Για τὸ μάθημα τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γραμματείας, ὁρίσθησαν ὁ-
μόφωνα κατὰ πλειοψηφία 4 ἔρες διδασκαλίας.

Για τὸ μάθημα τῆς Ἄρχ. Ἑλλ. Γραμματείας ὁρίσθησαν κατὰ
πλειοψηφία 6 ἔρες διδασκαλίας.
Στὸ σημεῖο αὐτὸ μειοψηφεῖ ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β',
καὶ λέγει τὰ ἑξῆς:

"Προτείνω τὴ διδασκαλία τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν σὲ 5 ἔρες
τῆν ἑβδομάδα στὴν Α' Λυκείου γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

α) Ἡ τάξη αὐτὴ εἶναι τάξη προσανατολισμοῦ καὶ εἶναι ὄχι σιόδιμο
νά ταλαιπωροῦμε ὅλους τοὺς μαθητὲς μὲ πολλές ἔρες, οἱ 5 ἀρκοῦν
γιὰ πολὺ καλὴ ἐνημέρωση.

β) Ἀπὸ ἀποψη παιδαγωγικῆ καὶ ψυχολογίας τῆς μαθήσεως, νομίζω,
πὺς κανένα μάθημα δὲν πρέπει νὰ διδάσκηται περισσότερο ἀπὸ 5 ἔ-
ρες τῆν ἑβδομάδα, διότι στοὺς μαθητὲς θὰ ὑπάρξει "χορτασμός" καὶ
θὰ διαιωιστεῖ ἡ ἀπέχθεια πρὸς τὸ μάθημα".

Για τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας ὁρίσθησαν ὁμόφωνα 3 ἔρες διδα-
σκαλίας, γιὰ τὸ μάθημα τῶν Μαθηματικῶν ὁρίσθησαν ὁμόφωνα 5 ἔρες
διδασκαλίας.

Για τὸ μάθημα "Στοιχεῖα Γεωλογίας καὶ Ὀρυκτολογίας" ὁρί-
στηκε ὁμόφωνα 1 ἔρα διδασκαλίας.
Για τὸ μάθημα τῶν Φυσικῶν ὁρίσθησαν 4 ἔρες διδασκαλίας.

Για τὸ μάθημα τῶν ξένων γλωσσῶν ὁρίσθησαν κατὰ πλειοψηφία
3 ἔρες διδασκαλίας.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ μειοψήφισαν οἱ κ. κ. Ν. Βαρουχάκης, 'Ιω. '
' Ἀρβανίτης, Γ. Γρατσεάς, Σύμβουλοι Β' οἱ ὅποιοι τονίζουν ὅτι δὲν
κρίνουν σιόδιμη τὴν αὔξηση τῶν ἔρων διδασκαλίας τῆς ξένης γλώσ-
σας σ' ἓνα πρόγραμμα μὲ μεταβατικὸ χαρακτήρα καὶ προτείνουν, ὅτι
ἀρκοῦν 2 ἔρες διδασκαλίας, γιὰ τὸ μάθημα αὐτό.

Για τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς, ὁρίσθησαν 3 ἔρες ὁμόφωνα

Γιά τὰ μαθήματα τῶν Τεχνικῶν καὶ τῆς Μουσικῆς, ὀρίστησαν κατὰ πλειοψηφία ἀπὸ 1 ὥρα ἀντιστοίχως διδασκαλίας.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ μειοψηφῶν ὁ κ. Σακκῆς Σύμβουλος Β' λέγει τὰ ἑξῆς: "Ἡ διδασκαλία τῶν Καλλιτεχνικῶν καὶ τῆς Μουσικῆς πρέπει νὰ ὁλοκληρώνεται στὸ Γυμνάσιο. Ἡ διδασκαλία τους στὸ Λυκείο μιά ὥρα τὴν ἐβδομάδα στὴν Α' μόνο τάξη δὲν ὠφελεῖ σχεδὸ σέ τίποτε καὶ ἀναντίρρητα ἀποτελεῖ σπατάλη δυνάμεων σέ διδακτικὸ προσωπικὸ."

Γιὰ τὸ μάθημα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ἀποφασίστηκε κατὰ πλειοψηφία νὰ μὴ διδάσκεται. Στὸ σημεῖο αὐτὸ μειοψήφισε ὁ κ. Ἀναστ. Πάγκαλος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος, Σύμβουλος Α' καὶ ὁ κ. Φαν. Βῶρος, καὶ ὁ κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β' οἱ ὅποιοι ἐπέμειναν στὴ διατήρηση τοῦ μαθήματος τούτου.

Γιὰ τὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν ἀποφασίστηκε κατὰ πλειοψηφία ὅτι δὲν εἶναι σιὸπιμο νὰ περιλάβουμε διδασκαλία τῆς Λατινικῆς γλώσσας στὴν Α' Λυκείου, γιατί: α)πολύ μικρὸ ποσοστὸ μαθητῶν εἶναι πιθανὸ νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ ἀντικείμενο τοῦτο (ὄσοι ἔχουν ἀπόφαση σταθερὴ νὰ σπουδάσουν νομικὴ, θεολογία, φιλοσοφία) καὶ κατὰ συνέπεια ἡ διδασκαλία τοῦ ἀντικειμένου θὰ προσκρούει σταθερὰ στὴν ἀδιαφορία τῶν περισσοτέρων μαθητῶν, β)ἡ διδασκαλία μερικῶν γραμματικῶν φαινομένων καὶ περιορισμένου ἀριθμοῦ λέξεων δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ μορφωτικὸ ἀγαθὸ πού ἡ ἀπουσία του θὰ βλάπτει τὴ μορφωτικὴ ἐπίδοση τῶν μαθητῶν, γ)ὑπάρχει δυνατότητα τὸ μάθημα τοῦτο νὰ διδαχθεῖ ὡς μάθημα ἐπιλογῆς στίς τάξεις Β' καὶ Γ' Λυκείου, ὅποτε θὰ εἶναι ^{καὶ} ἀποδοτικὴ ἡ διδασκαλία.

Μειοψήφισαν οἱ κ. κ. Ἀναστ. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', ὁ ὅποιος πρότεινε τὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν νὰ εἶναι προαιρετικὸ στὴν τάξη αὐτὴ ὅπως προβλέπεται νὰ εἶναι καὶ γιὰ τοὺς μαθητὲς οἱ ὅποιοι καὶ θὰ συνεχίσουν τὴν παρακολούθηση τοῦ μαθήματος τούτου στίς Β' καὶ Γ' τάξεις τοῦ Λυκείου, εἰς τὰς ὁποίας νομίζω ὅτι τὰ Λατινικά θὰ εἶναι μάθημα κατ'ἐπιλογὴν. Τοῦτο δὲ νομίζω, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γίνει εἰς πολυπληθεῖς τάξεις.

κ. κ. Ἰ. Ἀρβανίτις
Ἡλ. Σπυρόπουλος εἶπαντὰ ἑξῆς: Τὸ Τμήμα εἶχε ἐντολή νὰ ἐπινοήσει σχέδιο ὠρολογίου Προγράμματος γιὰ τὴν Α' Λυκείου,

πού, βασιλιά μεταβατινό, θά αποτελοῦσε συγχερασμό τῶν Ὁρολογίων Προγραμμάτων τῶν δύο κατευθύνσεων (θεωρητικῆς καί θετικῆς) τῆς Δ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, ὅπως ἴσχυαν ἕως σήμερα. Τόν συγχερασμό αὐτόν εἰσηγήθησε τὸ Τμήμα ὁ συνάδελφος φιλόλογος Σύμβουλος Β' κ. Φαν. Βῶρος, προτείνοντας μέ μαθηματικὴ σχεδόν ἀκρίβεια γιὰ κάθε μάθημα ὥρARIO πού ἀποτελοῦσε τόν μέσο ὄρο τῶν δύο κατευθύνσεων, μέ μιὰ ἐξαίρεση: Λατινικά 3 ὥρες (θεωρ. κατεύθυνση) σὺν 0 ὥρες (θετ. κατεύθυνση), μέσος ὄρος 0 (μηδέν). Ἐπειδὴ τόσο τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Φ. Βῶρου ὅσο καί τῶν ἄλλων συναδέλφων τοῦ Τμήματος πού ἀποτελέσαν τὴν πλειοψηφία δέν μοῦ φαίνονται τόσο ἰσχυρά ὥστε νά στηρίξουν μιὰ τόσο ριζική μεταβολή (καί μάλιστα σέ πρόγραμμα μεταβατικοῦ χαρακτήρα), εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά ἐπιμείνουμε στή μειοψηφία μας γιὰ τοὺς παραπάνω λόγους:

1) Ἦταν τόσο ἀνεύθυνοι οἱ συντάκτες τῶν προηγούμενων προγραμμάτων, ὥστε ὡς πρὶν 10 χρόνια νά ἀφιερώνουν 12 ὥρες γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν Λατινικῶν καί ὡς σήμερα 9 ὥρες (στά 2/3 περίπου τῶν τμημάτων) ἢ οἱ "ριζικές ἀλλαγές" στό χῶρο τῶν μαθημάτων τῶν σχολικῶν προγραμμάτων εἶναι τόσο "ριζικές" ὥστε ἀπό εἴκοσι (20) περίπου μαθήματα νά ἀφήνουν τὰ 19 ἀνέγγιχτα (ἀκόμα καί αὐτὰ πού διδάσκονταν μόνο μιὰ ὥρα συνολικά στίς τρεῖς ἀνώτερες τάξεις) καί νά ἐπιβάλλουν τὴν ἐξαφάνιση μαθήματος, πού ὅποσδήποτε κατεῖχε μιὰ σημαντικὴ θέση στά προγράμματα; Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι μέ τὴν κατάργηση τῶν Λατινικῶν δέν θά ὑπάρχει πιά πρόβλημα συγχρονισμοῦ τῶν σχολικῶν μας προγραμμάτων.

2) Καί ποιά ἡ μέριμνά μας γιὰ τὰ παιδιά πού θά ἀκολουθήσουν σχολές Φιλολογικῶν κύλων (Φιλολογία - Ξένες Γλῶσσες - Νομικά - καί Θεολογία). Ἡ ἀναλογία τους δέν θά εἶναι καθόλου ἀσήμαντη στό Γενικό Λύκειο, μέ τὴν προϋπόθεση ὅτι ἕνα μέρος τῶν ἀποφοίτων τοῦ Γυμνασίου θά κατευθυνθεῖ στό Λύκειο ΒΤΕ Κατευθύνσεως. Ἡ λύση νά διδασκῶν τὰ Λατινικά ὡς μάθημα ἐπιλογῆς στή Β' καί Γ' Λυκείου σιοντάφτει σέ δύο ἐμπόδια, ἕνα λογικό καί ἕνα πραγματικό. α) Πῶς θά ἐπιλέξουν οἱ μαθητές ἕνα μάθημα, τό ὅποιο ποτέ δέν τοὺς τό παρουσιάσαμε; β) Πόσες ὥρες ἐπιλογῆς θά πάρουν στή Β' καί Γ' τάξη, γιὰ νά ἀποχρῆσουν κάποια σοβαρὴ κατάρτιση σέ ἕνα γλωσσικό μάθημα;

3) Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος μόνο στήν Α' Λυκείου στοὺς μαθητές πού δέν θά τό ἐπιλέξουν στή Β' καί Γ' δέν θά εἶναι ἀχρηστὴ, γιατί ἡ ἀνάγκη τῆς τάξης αὐτῆς ἔχει αὐτοτέλεια: διδάσκονται τό βασικό λεξι-
λόγιον τῆς Λατινικῆς καί τὴν ἀπλή φράση της, πού εἶναι ἴσως ἡ πιό

όργανωμένη φράση απ' όσες μᾶς παρουσιάζουν οί γλώσσες τῶν πολιτι-
σμένων λαῶν.

4) Τό αἴσθημα εὐθύνης καί ἡ συνέπεια στίς ἀποφάσεις μας δέν μᾶς
ἐπιτρέπει νά καταργήσουμε μάθημα, γιά τό ὅποιο μέ προηγούμενη ἀ-
πόφασή μας δώσαμε ἐντολή στήν ΟΕΔΒ νά ἐκτυπώσει δύο βιβλία (ἀπό

τά ὅποια μάλιστα τό ξνα μέ ἀπόφασή μας ἔχει μεταγλωττισθεῖ:).
5) Ἄφησα τελευταῖο τόν σοβαρότερο λόγο, τόν ὅποιο δέν θά ἀναπτύ-
ξω, γιάτί σέβομα ι τόν διαθέσιμο χρόνο. Τή σημασία πού ἔχει τό
μάθημα πού οὐσιαστικά καταργοῦμε ἀπά σχολετο ὑψηλῆς θεωρητικῆς
στάθμης, ὅπως θέλουμε ὅλοι μας νά γίνει τό λύκειο: Περιορίζομαι
μόνο νά θυμίσω ὅτι μέ τά Λατινικά συνδεόμαστε μέ τίς ρίζες τοῦ
σύγχρονου Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ, στόν ὅποιο θέλουμε νά ἀνήκομε
ὡς ἰσότιμοι ἑταῖροι καί ὅτι ἡ ἀνθρωπιστική παιδεία, πού τή βάζου-
με στό κέντρο τοῦ σχολικοῦ προγράμματος, ἀρρωτηριάζεται ἀθεράπευ-
τα, γιάτί μόνο μέ τά Λατινικά ὀλοκληρώθηκε καί ἀπό τούς Λατινι-
στές συνειδητοποιήθηκε. Ἀπόδειξη: ἡ πρώτη τῶν ὀνομασία στήν
ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι HUMANISMUS, πού τή μεταφράζουμε

"ἀνθρωπισμός".

Ἡ ὀριστική μορφή τοῦ ὄρολογίου προγράμματος γιά τήν Α' Λυ-
κείου ἔχει ὡς ἑξῆς:

	1969	1977	
Θρησκευτικά	33	2	2
Νέα Ἑλλην.	4	4	4
Ἀρχαῖα "	7-6	6	6
Ἱστορία	3	3	3
Μαθηματ.	4-6	6	5
Γεωγραφία	1-1	1	1
Φυσική	3-5	4	4
Ξένες γλ.	2-2	3	3
Γυμναστική	3-3	3	3
Τεχνικά	1	1	1
Μουσική	1	1	1
Οἰκοκυριακά	1	1	-
Λατινικά	3-0	-	-
ἀρρ.	35-35	34	33
θηλ.	36-36	35	

Τό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ο Πρόεδρος

Ἡ Γραμματέας

Δ. ΛΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΠΡΑΞΗ 58/1977

Σήμερα, 13 Μαΐου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αθροισα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, έφου προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Μάγαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυροπούλου, Ν.κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. Ι. Σιορδελής, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούβας, Κυρ. Κατσιμάνης, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια με βαθμό 6ο

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Άλ. Παπαδερός, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ και οι κ.κ. Δ. Τομπαδής, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Εισηγητές, γιατί ήταν άπασχολημένοι σέ άλλη ύπηρεσιακή άπασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Οριστικοποίηση του Άν. Προγράμματος τών Α, Β, Γ τάξεων του Γυμνασίου στο μάθημα της Αρχ. & Νέας Έλληνικής Γραμματείας. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυροπούλος.
- ΘΕΜΑ 2ο - Αίτηση της κ. Άργυρού Τερφυχόφης για άδεια διεξαγωγής έρευνας σέ σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης". Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 5ο - Τελική μορφή του μαθήματος της Φ. Άγωγής του Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Ι. Σιορδελής, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπισημοποιήθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα έλαβε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερησιας διατάξεως "Αίτηση της κ. 'Αργυρού Τερψιχόρης για άδεια διεξαγωγής έρευνας σε σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσης", εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη του "μήματος:

- α) Το υπ' αριθμ. Φ. 210.3/11/32329/29-3-1977 έγγραφο του κ. 'Υπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται αίτηση με σχετική δικαιολογητικά της κ. Τερψιχόρης 'Αργυρού για άδεια διεξαγωγής έρευνας σε Γυμνάσια 'Αθηνών με θέμα: "Γλώσσα και κοινωνική στρωμάτωση στην 'Ελλάδα".
- β) Το έρθ. 2, παρ. 2 του Ν. 186/1975.
- γ) Την αίτηση της κ. Τερψ. 'Αργυρού με τα συνημμένα στοιχεία και εισηγείται τα εξής:

"'Η κ. Τερψ. 'Αργυρού, πτυχ. φιλοσοφίας Παν/μίου 'Αθηνών, ζητεί με την αίτησή της να της χορηγηθεί ή άδεια διεξαγωγής έρευνας της με θέμα: Γλώσσα και κοινωνική στρωμάτωση στην 'Ελλάδα.

Την αίτησή της συνοδεύουν: α) πιστοποιητικό-έπιστολή του καθηγητή της Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου της Σφίρας κ. Κ. WITMEK στην όποια και έπισημαίνονται οι ικανότητες-προϋποθέσεις της για έπιτυχή διεξαγωγή της έρευνας της στο πορισθέν θέμα, β) αναλυτικό εισηγρημα της έρευνας, στο όποιο αναφέρεται ή βασική θεωρητική υπόθεση-άφετηρία της έρευνας, οι μέθοδοι-τρόποι έρευνας, τα στοιχεία που πρόβλεπται να εξεταστούν και ο ήριθμός των μαθητών, ή διάρκεια και ο χρόνος ως και τα σχολεία διεξαγωγής της έρευνας, και γ) έρωτηματολόγιο σχετιών προς το θέμα έρωτήσεων. Συγκεκριμένα ή έρευνα πρόκειται να γίνει σε 10 Γυμνάσια 'Αθηνών (5 άρρένων και 5 θηλέων) διαφόρου κοινωνικοπολιτιστιικής και οικονομικής βαθμίδας της περιοχής όπου βρίσκονται και θα εξεταστούν 200 έως 300 μαθητές της Α' τάξεως με βάση 2 ένδεσεις, τη συμπλήρωση του έρωτηματολογίου, το TEST νοημοσύνης του HAVEN, τη βαθμολογία των μαθητών σε όρισμένα μαθήματα, στοιχεία που με ειδικές στατιστικές μεθόδους θα συσχετίσει με το εθ-

λο, τό επάγγελμα κτλ. τῶν γονέων τῶν παιδιῶν.

Ἡ ἔρευνα πρόκειται νά χρησιμοποιηθεῖ ὡς διδακτική διατριβή
στό Παιδαγωγικό Ἰνστιτούτο τοῦ Παν/μίου τῆς Ζαΐχης ὑπό τήν ὑπευ-
θυνότητα τοῦ καθηγητῆ κ. WIDMER. Μέ βάση τά ἀνωτέρω θεωρῶ οὐδέ-
μο νά διεξαχθεῖ ἡ ἔρευνα αὐτή καί προτείνω νά ἐγκριθεῖ ἡ χορήγηση
σχετικῆς ἀδειας μέ τή σύσταση στούς ὑπεύθυνους νά εφοδῶν τά στοι-
χεῖα βαθμολογίας τῶν μαθητῶν καί ἐπιγγέλματος τῶν γονέων τους καί
οἱ μαθητές νά ἀπασχοληθοῦν κατόπιν ἐπέ συνεννόηση μέ τούς Γυμνα-
σιάρχους σέ ὄρες ἐλεύθερες, νά ὑποχρεωθεῖ δέ ἡ ἐρευνήτρια νά ὑποβά-
λει ἀναλυτική ἐκθεση τῶν συμπερασμάτων τῆς ἔρευνας της.

Τό Τμήμα ὁποῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- α) τό ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 210.3/11/32329/29-3-1977 τοῦ κ. Ἰγουμενοῦ
Παιδείας, μέ τό ὅποιο διαβιβάζεται ἡ αἴτηση τῆς κ. Ἀργυροῦ
Τερψιχόρης μέ τά σχετικά δικαιολογητικά γιά ἀδεια διεξαγωγῆς ἔρευνας
σέ Γυμνάσια Ἀθηνῶν μέ θέμα "Γλῶσσα καί κοινωνική στρωμάτωση στήν
Ἑλλάδα",
- β) τό ἀρθ. 2, παρ. 2 τοῦ Ν. 186/1975,
- γ) τήν αἴτηση τῆς κ. Τερψιχόρης Ἀργυροῦ μέ τά συνημμένα στοιχεία,
- δ) τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. Παπαδόπουλου, Συμβούλου Β' καί μετά συ-
ζήτηση,

ἀποφασίζεται ὁμόφωνα

Ἐγκρίνει τή χορήγηση τῆς ἀδειας διεξαγωγῆς τῆς ἔρευνας τῆς κ.
1) Ἀργυροῦ ὑπό τούς ὅρους ποῦ προτείνει ὁ εἰσηγητής καί μάλιστα
νά γίνεи σέ ὄρες ἐλεύθερες τῶν μαθητῶν καί 2) ἡ ἐρευνήτρια νά
ὑποβάλλει ἀναλυτική ἐκθεση τῶν συμπερασμάτων τῆς ἔρευνας της στέ

Ο αρμόδιος για τὸ τρίτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπῆς γιὰ ἔγκριση" εισηγητῆς κ. Δ. Σακιδῆς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ περιεχόμενο τοῦ ἀριθμ. Φ. 211.17/36/47166 ἐγγράφου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας σχετικῶς μετὴν κρίση τῶν διδακτικῶν βιβλίων:

- 1.- Ἀπολογία Σωκράτη γιὰ τὴ Β' τάξη Λυκείου, καὶ
- 2.- Πλουτάρχου Σόλων γιὰ τὴ Β' τάξη Γυμνασίου

ποῦ γράφτηκαν με ἀνάθεση ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφαση τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας ἀριθμ. Φ. 211.12/1/28359/17-3-1977, τὸ πρῶτο ἀπὸ τὸν κ. Εὐάγγελο Σοῦλη καὶ τὸ δεῦτερο ἀπὸ τὸν κ. Τσακαλῆνα Βασίλειο.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του τὰ ἀνωτέρω ἐγγράφα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ τὴ συννημμένη ἀριθμ. 2/25-4-1977 πράξη τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως τῶν δύο ἀνωτέρω βιβλίων,

γνωμοδοτεῖ ὁμόφωνα

ἐγκρίνει τὴν κρίση τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως γιὰ τὴν καταλληλότητα τῶν ἀνωτέρω δύο διδακτικῶν βιβλίων καὶ ἀποφασίζει νὰ ἀποσταλοῦν αὐτὰ στὴν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειάν αὐτῶν γιὰ τὴν ἐκδόσιν αὐτῶν.

Ο αρμόδιος για τὸ τέταρτο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως
"Διαβίβαση πράξεως Ἐπιτροπῆς γιὰ ἔγκριση" εἰσηγητῆς κ. Ἰ.
Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β' ἀνακοινώνει στὸ Τμήμα τὸ περιεχόμενο
τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. Φ. 211.17/30/47164/11-5-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ
Παιδείας σχετικὸ μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται πράξη τῆς Ἐπιτρο-
πῆς κρίσεως ποὺ συγκροτήθηκε μὲ τὴν ἀπόφαση ἀριθμ. Φ. 211.13/7/
21315/26-2-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας γιὰ τὴ διόρ-
θωση, βελτίωση καὶ μεταβολὴ τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου:

"Ὁμήρου Ἰλιάδα" (μετάφρ.) Ι. Πολυῶ, Β' Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ θεώρησε τὶς εἰσφορές, βελτιώσεις καὶ μετα-
βολές ποὺ ἔχουν ἐπιφερθεῖ στὸ παραπάνω βιβλίου ἐνέκρινε ὁμόφωνα
τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλεῖ αὐτὸ στὴν
ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ τὶς περαιτέρω ἐνέργειες γιὰ τὴν
ἐκδόσὶ του.

Ο αρμόδιος για το πέμπτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Τελική μορφή του μαθήματος της Φ. Αγωγής του Γυμνασίου" εισηγητής κ. Ι. Σιορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τα κάτωθι:

Οι παρατηρήσεις και κρίσεις στο σχέδιο του 'Αναλυτικού Προγράμματος Φυσικής Αγωγής του Γυμνασίου, που έγιναν από τις Γεν. Επιθεωρήσεις και ιδιαίτερα από τους Γεν. Επιθεωρητές και άλλα στελέχη της Φυσικής Αγωγής, είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος θετικές και σύμφωνες με αυτό.

Σε άριετες βεβαίως περιπτώσεις προτείνονται μικρές προσθήκες ή τροποποιήσεις, χωρίς όμως αυτές να αλλοιώνουν ουσιαστικά τη σημάσια ενός μέρους του κειμένου ή να του προσθέτουν νέα στοιχεία.

Τέλος υπάρχουν και μεγαλύτερες σε έκταση και περιεχόμενο προτάσεις, οι οποίες όμως δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πρόγραμμα γιατί οργανικά ανήκουν στις μεθοδολογικές οδηγίες ή είναι ξένες με το πνεύμα του προγράμματος.

Για τους λόγους αυτούς και για όσα λεπτομερέστερα αναφέρω παρακάτω, προτείνω το 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής του Γυμνασίου να παραμείνει όπως έχει.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις του κ. Ι. Σιορδίλη, Ειδικού Συμβούλου στο ΚΕΜΕ, και μετά συζήτηση,

αποφασίζεται όμοφωνα:

Αποδέχεται την εισήγηση του κ. Ι. Σιορδίλη, ως έχει.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Οριστικοποίηση του Αναλ. Προγράμματος των Α', Β' και Γ' τάξεων του Γυμνασίου στα μαθήματα της Αρχαίας Έλλ. Γραμματικής, Ν. Ελληνικής Γραμματικής και Γαλλικών" εισηγητής κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα τα οποία κατέληξαν οι φιλόλογοι - μέλη του Τμήματος (Σύμβουλοι & Εισηγητές) ύστερα από τη μελέτη των προτάσεων που υπέβαλε το έποπτικό προσωπικό επάνω στα σχέδια του Αναλυτικού Προγράμματος που είχε καταρτίσει το Τμήμα, προτείνει

στά μέλη του Τμήματος τὸ ἀναμορφώμενο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῶν
Α' καὶ Β' τάξεων τοῦ Γυμνασίου στὰ μαθήματα Ἄρχ. Ἑλληνικῆς
Γραμματείας καὶ Νεοελλην. Γραμματείας καὶ Γλώσσας.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀποδέχεται ὁμό-
φωνα τὸ παρακάτω ἀναλυτ. πρόγραμμα τῆς Ἄρχ. Ἑλλ. Γραμματείας
καὶ Νεοελλην. Γλώσσας καὶ Γραμματείας.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρία.

Ἡ Γραμματέας
Ζαχαφώντου
Δῆμ. Ζαχαφώντου

Πράξη 59/1977

Σήμερα, 14 Μαΐου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 12,30 μεση-
βρινή, τό τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Επιπ/κίων Μελετών και
'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (Λεωχάρους 2
'Αθήνα).

Ήλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με
τή νόμιμη διαδικασία από τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του τμήματος,
Σύμβουλο Α, οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Ρώρος, Δ. Σακινιάς, 'Ηλ. Σπυ-
ρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι
Β, 'Ι. Σκορβίλης, Ειδιικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιος,
Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Στ. Παπασημαϊός
πouλος, Βίσηγητές καθώς και ή Γραμματέας του τμήματος Δήμητρα Ζορα-
φωνίτου, καθηγήτρια με βαθμό 6ο.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως.

1. 'Οριστικοποίηση του 'Αναλυτικού Προγράμματος τών Α, Β και Γ
τάξεων του Γυμνασίου.
2. 'Ωρολόγιο πρόγραμμα τής Α' τάξεως 'Εσπερινού Λυκείου.
3. Τρόπος εξέτασεων του μαθήματος τής αρχαίας 'Ελλ. Γραμματεί-
ας.
4. 'Ανακοινώσεις.

Στήν αρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία δια-
βάστημε και επικυρώθηκε τό κριτικό τής προηγούμενης συνεδρίασεως.

Στή συνέχεια τό τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής
ημερήσιας διατάξεως. Στή συνεδρίαση του Τμήματος παρέστη και ό Πρό-
εδρος του ΚΕΜΕ κ. 'Αλεξ. Καρανικόλας, ό όποιος πρότεινε στά μέλη
του τμήματος νά θεωρήσουν έν νέο τόν τρόπο εξέτασεως του μαθήμα-
τος τής Αρχαίας 'Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση στην Α' τάξη
Γυμνασίου.

Ακολουθως ό κ. 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του τμήματος, Σύμ-
βουλος Α, έθεσε ύπόψη τών μελών του τμήματος τό περιεχόμενο τηλε-

Υγραφήματος τῆς ἐπιτροπῆς γονέων τοῦ πειραμ. Σχολείου θεσ/νέιης γιά τήν εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν στό πειραματιό ὄχι διά κληρώσεως.

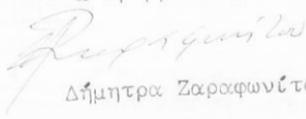
Ἡ συζήτηση γιά τό πρώτο καί δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκε γιά ἐπόμενη συζήτηση.

Στό σημεῖο αὐτό τεματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ο. Πρόεδρος
Ἰν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας
Δήμητρα Ζαραφονίτου

ΠΡΑΞΗ 60/1977

Σήμερα, 16 Μαΐου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Αε-ωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α' κ. Αναστ. Πάγκαλο, οι κ.κ. 'Ι. Αρβανίτης, Φ. Ξύρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Δημ. Τομπαζόης, Εισηγητής, γιατί άπουσάζε στο έξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση. Εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - 'Ωρολόγιο Πρόγραμμα τής Α', τάξεως του 'Εσπερινού Λυκείου.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ-κχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ημερήσιας διατάξεως."

'Ο άρμόδιος για τό πρώτο θέμα τής ημερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση", εισηγητής κ Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος τό περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ Φ. 211.17/28/47165/9-5-77 του κ 'Υπουργού Παιδείας που αναφέρεται στις διόρθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές τών διδακτικών βιβλίων:

- 1) Μαθηματικά Α' Λυκείου, Θ. Βαβαλάσκου - Γ. Μπούσγου, και
- 2) Μαθηματικά-Τριγωνομετρία Γ' Λυκείου, Ε. Παπατριανταφύλλου

που έπλεξε η Έπιτροπή που συγκροτήθηκε με απόφαση του κ. Υπουργού Παιδείας αριθμ. Φ. 211.13/11/28454/17-3-77 και τροποποιήθηκε εκ νέου με την απόφαση του κ. Υπουργού Παιδείας αριθμ. Φ. 211.13/15/39650/19-4-77.

Τό Τμήμα, αφού θεώρησε τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που έχουν επιφερθεί από την Έπιτροπή στα παραπάνω βιβλία, εγκρίνει ομόφωνα να σταλούν αυτά στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ για τις περαιτέρω ενέργειες για την έκδοσή τους.

Στή συνέχεια έγινε συζήτηση για τό ώρολόγιο πρόγραμμα της Α' τάξεως του Ήσπερινού Λυκείου. Μετά μακράν συζήτηση τό Τμήμα αποφάινεται κατά πλειοψηφία :

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' ΤΑΞΕΩΣ
ΉΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

1.- Θρησκευτικά	2
2.- Νέα Έλληνική γλώσσα και Γραμμ.	4
3.- Αρχ. Έλλ. Γλώσσα και Γραμμ.	6
4.- Ιστορία	2
5.- Μαθηματικά	4
6.- Γεωγραφία	1
7.- Φυσικά	3
8.- Ήένη γλώσσα	2
9.- Λατινική Γλώσσα και Γραμμ	-
10.- Φυσική Άγωγή	1

Σύνολο ώρων	25

Στήν απόφαση του Τμήματος, να μή διδάσκεται τό μάθημα της Λατινικής Γλώσσας και Γραμματείας έμειοφήφισαν οί κ.κ. Ήλ. Σπυρόπουλος και Ι. Άρβανίτης, Σύμβουλοι Β'

Στήν απόφαση επίσης του Τμήματος, να διατηρηθεί ή διδασκαλία της Φ. Άγωγής, μειοφήφισε ο κ. Δ. Σακκάς. Ο κ Ν. Παπαδόπουλος, μειοφήφισε σχετικά με τις ώρες διδασκαλίας της Άρχαίας Έλλ. γλώσσας και Γραμματείας

Τό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρία

Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Ή Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

Π Ρ Α Ξ Η 61/1977

Σήμερα 17 Μαΐου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9η πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

"Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση, άφου προσιλήθησαν από τον κ. 'Αναστ. Πύργιαλο, Πρόεδρο, Σύμβουλο Α', οί κ. κ. 'Ιω. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ιω. Σιορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊόπουλος, Στέφ. Παπασημαϊόπουλος Εισηγητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια μέ βαθμό 6ο.

Δέν έλαβε μέρος στή συνεδρίαση ό κ. Δ. Τομπαΐδης Εισηγητής διότι άπουσιάζει στό έξωτερικό για λόγους ύπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Συζήτηση επί του έγγραφου άριθ. 1375/16-5-77 του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Οριστικοποίηση του 'Αναλυτικού Προγράμματος των Α, Β και Γ τάξεων του Γυμνασίου.
- ΘΕΜΑ 3ο - Τρόπος εισαγωγής μαθητών στα Κλασικά Λύκεια, ώρολόγιο πρόγραμμα Κλασικών Λυκείων. Εισηγητής κ. Φαν. Βώρος, Σύμβουλος Β'.

Στήν άρχή της συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία διαβάστη-

με και επιπυρωθηκε το πρακτιο της προηγουμενης συνεδριασεως.

Στη συνεχεια το τημα αρχισε την εξεταση των θεματων της ημερησιας διαταξεως. Στη συνεδριαση του τηματος παρεστη και ο κ. Προεδρος του ΚΕΜΕ, Αλ. Καρανιολας.

Θι 1? Αιολουθως ο κ. Αν Παγκιαλος, Προεδρος του τηματος Συμβουλος Α', ανεγνωσε το εγγραφο αριθ. 1375/16-5-77 του κ. Προεδρου του ΚΕΜΕ που αναφερεται στην υποχρεωση του τηματος να παραδωσει 1) το αναλυτικο προγραμμα των Α και Β τάξεων του Γυμνασιου στην οριστικη μορφη στον κ. Προεδρο του ΚΕΜΕ στις 23 Μαΐου 1977. 2) τις προκηρυξεις για τη συγγραφη των νεων διδασκτικων εγχειριδιων στις 30 Μαΐου 1977.

Ο κ. Προεδρος του ΚΕΜΕ ειπε προς τα μελη του ΚΕΜΕ οτι το αναλυτικο προγραμμα των Α και Β τάξεων του Γυμνασιου, πρεπει να ενταχθει το αναλυτικο προγραμμα και του μαθηματος των τεχνολογιων.

Επισης πρεπει να τυχει προσοχης ει μερους των μελων του τηματος η συμμετρια του προγραμματος και να αποφευχθουν τυχον ανομοιομορφιες.

Ο αρμοδιος για το τριτο θεμα της ημερησιας διαταξεως τροπος εισαγωγης μαθητων στα κλασικα Λυκεια- ωρολογιο προγραμμα κλασικων Λυκειων, εισηγητης κ. Φ. Βωρος Συμβουλος Β' θετει υποψη των μελων του τηματος το διολουθα:

1. "Οσα αιολουθουν αιορρεουν απο το αρθρο 30 παρ. 5 του Ν. 309/1976 και αποτελουν προταση για την υλοποιηση ενειυης της νομικης επιταξης.
 2. Επειδη ο νομος αποβλεπει στη δημιουργια πολυ περιορισμενου αριθμου Κλασικων Λυκειων για την εξυηρηση ολης της χωρας, ευλογα προβλεπει και τη δημιουργια αναλογων οιοτροφειων η αναγκη αυτη προσδιοριζει ως ενα βαθμο και την εισηγηση μας.
 3. Ο σιοπος που προκειται να υπηρετησουν τα Κλασικα Λυκεια (δημιουργια υποψηφιων για τις φιλοσοφιες, θεολογιες και νομικες σχολες και δημιουργια στελεχων για τις φιλοσοφιες σχολες, κεντρα φιλολογικων ερευνηων) υποδεικνυει το πληθος των σχολικων μοναδων που θα απαιτηθουν.
 4. Επειτα απο τις σιεφεις αυτες εισηγομαι τη δημιουργια 5-7 Κλασικων Λυκειων ως εξης: 2 στην πρωτευουσα, 1 στη Θεσ/νικη, 1 στην Καβαλα, 1 στα Γιαννενα, 1 στην Πατρα η Τριπολη, 1 στην Ροδο. Για ολες τις περιπτωσεις οιοτροφετο θηλεων φαεινετα επραγματοποιητο, φοιτηση μικτη δυνατη.
- νετα εισηγημα μαθητων στα Κλασικα Λυκεια νομιζω οτι μπορει να γινει με τον κοινο και για τα αλλα Λυκεια διαγωνισμο (ενατο, δευτερο) με διαφορετικο κριτηριο για τα διαφορα μαθηματα, οπως εχω ελ-

λοτε υποστηρίζει:

Θέμα: Εισαγωγικές εξετάσεις λυκείων.

Εξεταστέα: νεοελληνικά, αρχαῖα, μαθηματικά φυσική ιστορία-γεωγραφία.

Εισάγονται:

- α) στον τύπο λυκείου που προτιμούν όσοι πέτυχαν βαθμό τουλάχιστο 10 σε καθένα από τὰ εξεταζόμενα μαθήματα,
- β) στο γενικό λύκειο όσοι πέτυχαν τουλάχιστο 8 στα μάθημα ε και 10 σε καθένα από τὰ λοιπά 4, εφόσον έχουν γενικό βαθμό απόλυτηρίου 14 τουλάχιστο,
- γ' στο επαγγελματικό-τεχνικό λύκειο όσοι πέτυχαν τουλάχιστο 8 στο μάθημα β και 10 σε καθένα από τὰ λοιπά 4, εφόσον έχουν γενικό βαθμό απόλυτηρίου 14 τουλάχιστο,
- δ) στο κλασικό λύκειο όσοι πέτυχαν τουλάχιστο 8 στο μάθημα γ ή 8 και 10 σε καθένα από τὰ λοιπά 4, εφόσον έχουν γενικό βαθμό απόλυτηρίου 14 τουλάχιστο.

Με τὸ προτεινόμενο σύστημα:

- α) απλουστεύεται ἡ διαδικασία καὶ ἐπιλύεται ὅλο τὸ πρόβλημα μὲ μία μόνη εξέταση,
- β) παρέχεται δυνατότητα διοχέτευσης τῶν ἐπιθυμητῶν ποσοστῶν ὑποψηφίων στοὺς τρεῖς τύπους λυκείων,
- γ) κατοχυρώνεται ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ σχολικὸ πρόγραμμα τῆς γ' γυμνασίου καὶ ἐπιβραβεύεται ἡ ἐνετ' ἐπιμέλεια, εφόσον παρέχονται εὐεργετικές δυνατότητες μόνο σὲ ὅσους ἔχουν βαθμὸ γενικό τουλάχιστο 14,
- δ' τηρεῖται ἀπόλυτη συνέπεια πρὸς ὑπόθεσιν πού "εχει δοθεῖ, ὅτι δηλαδή ἐπιτυχόντες θὰ εἶναι ὅσοι θὰ ἔχουν βαθμὸ τουλάχιστο 10° προσφέρεται μάλιστα περισσὴ κατανόηση μὲ τίς εὐεργετικές ῥητρες τῶν περιπτώσεων β', γ', δ' παραπάνω.

Τίς σκέψεις αὐτές ἀνέπτυξα καὶ παλαιότερα σὲ συνεδρίασὴ μας μὲ παρουσία καὶ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ καὶ τοῦ κ. Ἰωάννου).

AM

./.

Εφόσον όμως ή σκέψη αυτή έχει για τώρα απορριφθεῖ εισηγοῦμαι ἐγγραφὴ στὰ Κλασσικά Λύκεια ἐκείνων πού ἐπιθυμοῦν νά φοιτήσουν σ'αὐτά* σέ περίπτωση πού ὁ ἀριθμός ὑποψηφίων εἶναι μεγαλύτερος ἀπό τίς κενές θέσεις (40 ἢ 80 κατά περίπτωση) προτεραιότητα ὀρίζεται μέ βάση τό Μ.Ο ἐπιδόσεως τῶν ὑποψηφίων στὰ μαθήματα ὄλα καί ἰ εἰδιονότε-
ρα στὰ γλωσσικά-ἱστορικά.

6. Εἰσηγοῦμαι τό παρακάτω ὠρολόγιο Πρόγραμμα:

Μαθήματα	Τάξεις		
	A	B	Γ
Ἑλλησ. Ἱστορία ὡς σήμερα	2		
Χριστιανική γραμματεία καί Φιλοσοφία τῆς θρησεύας		2	2
Ἄρχα ἰα Ἐλληνικά	7	7	7
Νεά Ἐλληνικά	4	4	4
Λατινικά	3	3	3
Ἱστορία	3	3	2
Κοινωνιολογία (1)	2		
Ψυχολογία		2	2
Φιλοσοφία (2)	2	2	2
Φυσική		2	
Βιολογία	2	2	3
Μαθηματικά	2		
Στοιχεῖα οἰκονομίας	2	2	2
Φυσ. Ἀγωγή	2+2	2+2	2+2
Ξένες γλώσσες ζωντανές (3)	33	33	33
			(4)

Διευκρινίσεις:

1. Σκόπιμο εἶναι ἡ Κοινωνιολογία νά καλύψει καί τό λεγόμενο μάθημα "πολιτιτικής ἀγωγῆς"
2. Μέ τόν ὄρο φιλοσοφία νοοῦνται: συνοπτική ἱστορία (στή β' τάξη) καί συστηματική παρουσίαση τῶν φιλοσοφικῶν προβλημάτων (στήν γ' τάξη).
Ἡ ξένη γλώσσα πού έχει διδαχτεῖ ὀμαθητῆς στό γυμνάσιο θά συνεχίζεται καί στό λύκειο* ὀφείλει ὄμως ὁ μαθητῆς νά ἐπιλέξει καί μιὰ ἀκόμη ξένη γλώσσα ἀπό σύνολο (3) τριῶν.
Ἄν - ὄπως ἀναμένεται - τά Κλασσικά Λύκεια ὀργανωθοῦν ὡς οἰο-οἰοτροφεῖα, προτείνονται οἱ παρακάτω ἀπογευματινές δραστη-

ριότητες για τις ολιότροφες μαθήτριες:

- α. δοκιμολογία - ἀλληλογραφία - ὀργάνωση καὶ διακίνηση γραμματείας
- β. ἀθλητικῆς (στίβου ἢ ὑγροῦ στίβου)
- γ. μουσικῆ ἢ γενικότερα καλλιτεχνία.

Τὸ τμήμα ἀφοῦ ἄκουσε τὸν εἰσηγητὴ Σύμβουλο Β' καὶ μετὰ μακρὰν συζήτηση ἀποφάσισε ὁμόφωνα τὴν ἀναβολὴ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος προειμένου νὰ ἐξετάσουν τὸ θέμα ἔκτενέστερον ἀφοῦ προηγουμένως τὸ μελετήσουν.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ ~~πρῶτο~~^{δεύτερο} θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "ὀριστικοποίηση τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν Α' καὶ Β' τάξεων τοῦ Γυμνασίου, ἀνεβλήθημε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίσθημε ἢ συζήτηση.

Πρόεδρος

Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 62/1977

Σήμερα, 18 Μαΐου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πόγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ί. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδάς, Πλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' ή κ' Ί. Σιορέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, φί κ.κ. Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδοσιάδης, Α. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφώντου, καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ό κ. Δημ. Τομαζίδης, Εισηγητής γιατί άπουσίαζε στο έξωτερικό για λόγους υπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Όριστικοποίηση του Άναλυτικού Προγράμματος τών Α' και Β' τάξεων του Γυμνασίου στο μάθημα τών Φυσικών και Φυσιολογικών. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής.

Στην άρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άκαρτία, διαβάστηκε και έπισημώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια τό Τμήμα άρχισε την εξέταση τών θεμάτων της ήμερησίας διατάξεως.

Ο πρόεδρος για τό πρώτο θέμα της ήμερησίας διατάξεως "Όριστικοποίηση του Άναλυτικού Προγράμματος τών Α' και Β' τάξεων του Γυμνα-

σλου στο μάθημα τῶν Φυσιῶν καὶ Φυσιολογικῶν" εἰσηγητῆς κ.
Στ. Παπασημαϊκοπούλου, Εἰσηγητῆς θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμή-
ματος τὴν εἰσήγηση του ποῦ ἔχει ὡς ἑξῆς

Γενικὴ παρατήρηση γιὰ ὅλα τὰ μαθήματα ἦταν ὁ περιορισμένος
χρόνος ποῦ διαθέτει τὸ ὄρολογιο πρόγραμμα γιὰ τὰ μαθήματα αὐτά.
Ἡ Γεωγραφία μὲ στοιχεῖα Γεωλογίας καὶ ἡ Ἀνθρωπολογία μὲ στοι-
χεῖα Ὑγιεινῆς θεωρήθημε ἀπὸ τὴ πλειοψηφία αὐτῶν ποῦ ἀπάντησαν
ὡς οἱ πιὸ χρονικά ἀδιαιρέτες.

Λεπτομερέστερα ἔγιναν παρατηρήσεις στὴ Βοτανικὴ-Ζωολογία
γιὰ τὴ προοδευτικὴ ἀνάπτυξη τῆς ὕλης ἀπὸ τὰ τελειότερα στὰ ἀτε-
λέστερα στὴ Βοτανικὴ καὶ ἀντίστροφα στὴ Ζωολογία. Ὅμως δὲν ἔγι-
ναν ἀποδεικτὲς γιὰτὶ θεωρήσαμε ὅτι ἡ Βοτανικὴ πρέπει ν' ἀρχίζει
ἀπὸ τὰ παρατηρήσιμα φυτὰ ποῦ εἶναι προσβάσιμα στὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας
τῶν δώδεκα περίπου ἐτῶν. Προσθέσαμε ὅμως στὴν ὕλη καὶ τὴ "μυγδα-
λιά" ἀφοῦ συμφωνήσαμε μὲ σχετικὴ παρατήρηση.

Στὴν ἀνθρωπολογία καὶ στὴ βιολογία μερικὲς σποραδικὲς προσθή-
κες, ὅπως ὁ διυβριδισμὸς στὴ Γ' τάξη ἢ μερικὲς μεταθέσεις ἀπὸ τὴ
Β' στὴ Γ' ὅπως οἱ γονάδες κτλ δὲν θεωρήθησαν ἀπαραίτητες.

Στὴ Γεωγραφία ἔγιναν μερικὲς παρατηρήσεις γιὰ τὴ σκοπιμότητα
τῆς ἀντιμεταθέσεως τῆς Γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδας στὴ Γ' τάξη μὲ τὴ
Γεωγραφία τῶν Ἠπειρῶν στὴν Α' τάξη.

Σ' αὐτὸ παρατηροῦμε ὅτι τὸ ἐπίπεδο στὸ ὁποῖο θέλουμε νὰ μελε-
τηθεῖ ἡ Γεωγραφία τῆς Ἑλλάδας ἀπαιτεῖ τὴν ἡλικίας τῶν μαθητῶν τῆς
Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καὶ ὄχι τῆς Α' δηλαδὴ τῶν δώδεκα ἐτῶν. Στὴ
Φυσικὴ ἐπίσης ἔγιναν παρατηρήσεις σχετικὰ μὲ τὴ θέση τοῦ ἠλεκτρισμοῦ
τῆς Β' τάξεως καὶ τῆς ὀπτικῆς τῆς Γ'. Ὑστερα ἀπὸ ὀριμότερη σκέψη
καὶ κάτω ἀπὸ τὴν πρῆσι τῆς πραγματικότητος ποῦ μᾶς πείθει πὼς σ' ἔνα
μεγάλο ποσοστὸ Γυμνασίων ὁ ἠλεκτρισμὸς στὸ τέλος τῆς Β' τάξεως δὲν
θὰ προλάβει νὰ διδαχθεῖ, ἀποφασίσαμε νὰ τὸν μεταθέσουμε στὴν Γ' τά-
ξη. Ἐπειδὴ ὅμως ἔτσι ἡ ὕλη στὴ Γ' τάξη αὐξάνεται καὶ δυσκολεύει
τὴν ἐδῶ τὴ τάξη, μεταθέτουμε στὴ δευτέρω τάξη, ὅπως πολλὲς παρα-
τηρήσεις τὸ ὑποδεικνύουν, τὴν ὀπτικὴ. Ἄρθκειται γιὰ κεφάλαιο τῆς
Φυσικῆς ἀνεξάρτητο διότι ἡ γεωμετρικὴ ὀπτικὴ στὸ ἐπίπεδο ποῦ θὰ δι-

δάσκειται στην Β' τάξη δέν εχειταλαντώσεις κτλ.

Στή παρατήρηση "νά γραφεί τό άξίωμα τής αδράνειας" λέγουμε ότι άφου σημειώνουμε τή θεμελιώδη έξίσωση τής δυναμικής, ή υπόμησης του περιττεύει στο πρόγραμμα. Τέλος στή θερμότητα προσθέ-
τουμε τς άτμομηχανές και τούς άτμοστρόβιλους.

Στή Χημεία τής Γ' προσθέτουμε τό άκετυλένιο που από άβλεψία κατά τή μεταφορά παραλήφθηκε και σε πολλές άπαντήσεις ύπάρχει ή παρατήρηση.

Μέ τς παραπάνω προσήκεις εόσηγομάστε τό πρόγραμμα στα μά-
θήματα που στην άρχή αναφέρθηκαν νά παραμείνει όπως είναι.

Τό Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη τήν είσήγηση του κ. Στ. Παπασημα-
κόπουλου, άποδέχεται τό προταθέν πρόγραμμα των Φυσικών και Φυσιο-
γνωστιών ως τό συνημμένο.

Έν συνεχεία ο κ. Άν. Πάγκαλος αναφερόμενος στή σταδιακή έ-
φαρμογή του μαθήματος των Τεχνολογιών διατύπωσε τά ακόλουθα:

Μέ τη γνώμη του κ. Παγιάλου, συμφωνεῖ καὶ ὁ κ. Ν. Παπαδόπουλος, εἰπὼν τὰ ἑξῆς: Συμφωνῶ μὲ τὴν ἀποφ. τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος, κ. Παγιάλου γιὰ τὴ διάθεση ὥρων ἐργαστηριακῶν ἀσκήσεων ἀπ' τὰ μαθήματα γιὰ τὸ ὅποια δὲν ὑπάρχει διδακτικὸ προσωπικὸ (τεχνολογιὰ κτλ.) γιὰ τὸ λόγο κυρίως ὅτι ἡ πρακτικὴ κατάρτιση καὶ ἐνημέρωση τῶν σχολειῶν ὑπολείπεται ἀριετὰ τῆς θεωρητικῆς γενιότερα.

Ὁ κ. Δ. Σακκιάς μειοψηφῶν τονίζει τὰ ἑξῆς: Σὲ σχολεῖα στὰ ὅποια ἐφαρμόζεται μειωμένο ὠρολόγιο πρόγραμμα λόγω ἑλλείψεως διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν μὲ πράξη του μπορεῖ νὰ ἀυξάνει τὸ πρόγραμμα τοῦ μαθήματος τῶν φυσικῶν-χημείας κατὰ 1 ὥρα γιὰ ἐργαστηριακὰς ἀσκήσεις, ἐφόσον τὰ σχολεῖα αὐτὰ ἔχουν ἐπάρκεια προσωπικοῦ εἰδικότητος φυσικοῦ καὶ διαθέτουν τὰ ἀναγκαῖα ὄργανα-ἐργαστήρια.

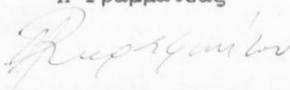
Τὸ Τμήμα ἀκολούθως μετὰ μακρὰ συζήτηση ἀποφάνεται κατὰ πλειοψηφία: Τὸ θέμα καλὸ εἶναι νὰ ἐξεταστῆ μετὰ τὴν ἐγκριση καὶ δημοσλευση τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος, τὸν Ὀκτώβριο, μὲ βάση τὰ δεδομένα ποὺ θὰ διαμορφωθοῦν στὶς ἀρχές τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, ὅποτε καὶ τὸ Τμήμα μὲ περισσότερη ἀνεση χρόνου θὰ τὸ ἀντιμετωπίσει.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίζουμε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Αν. Παγιάλος

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 63/1977

Σήμερα, 19 Μαΐου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.30, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α' οι κ.κ. 'Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σκορδύλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φοδσκάς, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδά-πουλος, Εισηγητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημήτρα Ζα-ραφωνάτου, καθηγήτρια με βαθμό β'.
Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Τομπαζίδης, γιατί απουσίαζε στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους και ο κ. Κυρ. Κο-τσιμάνης λόγω άλλης υπηρεσιακής απασχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Θροιστικοποίηση 'Αναλυτικού Προγράμματος των Α', Β' και Γ' τάξεων του Γυμνασίου στο μάθημα α) της Φ. 'Αγωγής, Εισηγητής κ. 'Ι. Σκορδύλης, β) Οίκιακής Οικονομίας, εισηγητής κ. 'Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γ) Γαλλικής, εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, δ) 'Αγγλικής, εισηγητής κ. Φ. Βώρος, ε) Μαθηματικών, εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.
- Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση. Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτια, διαβάστηκε και επιμυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση", εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ. Φ. 211.17/35/50546/16-5-1977 του κ. 'Υπουργού παιδείας σχετικά με τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που επέφερε η 'Επιτροπή που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/11/28454/17-3-1977 (όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/15/39650/19-4-1977) απόφαση του κ. 'Υπουργού Παιδείας στο διδακτικό βιβλίο:

'Ιστορία 'Ελληνική και 'Ευρωπαϊκή των Νέων Χρόνων, Γ' Λυκείου (Χ. Θεοδωρίδη - 'Α. Λαζάρου).

Το Τμήμα ενέκρινε την απόφαση της 'Επιτροπής και, αφού θεώρησε τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές (μεταγλώττιση) που έχουν επιφερθεί στο άνωτέρω βιβλίο, αποφάσισε να αποσταλεί στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ για τις περαιτέρω ενέργειες για την Έγκρισή του.

Ο αρμόδιος εισηγητής για το μάθημα της Φ. 'Αγωγής, κ. 'Ι. Σιορδέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος 'Όριστική μορφή του αναλυτικού προγράμματος των Α' και Β' τάξεων του γυμνασίου στο μάθημα της Φ. 'Αγωγής, αφού έλαβε υπόψη και τις παρατηρήσεις του 'Εποπτικού Προσωπικού Μέσης 'Ενπαιδευσεως.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη την εισήγηση του κ. Σιορδέλη και τη συζήτηση που έπακολούθησε, αποδέχεται όμοφωνα το κατωτέρω αναλυτικό πρόγραμμα της Φ. 'Αγωγής:

A. ΣΚΟΠΟΙ

α) Γενικός σκοπός
 Η φυσική Αγωγή στο Γυμνάσιο έχει ως σκοπό την ισόρροπη σωματική και ψυχική ανάπτυξη του μαθητή και την καλλιέργεια των κινητικών του κλίσεων και δυνατοτήτων, ώστε να γίνει ικανός να συνεχίσει τις σπουδές του και να ενταχτεί στο κοινωνικό σύνολο.

Ειδικοί σκοποί είναι:

1. Η καλυτέρευση της φυσικής καταστάσεως του μαθητή (ένισχυση των φυσιολογικών λειτουργιών του οργανισμού, κυρίως της αναπνοής και της κυκλοφορίας).
2. Η ανάπτυξη της δυνάμεως των μυών (μεγίστη δύναμη, άντοχή, έκρηκτικότητα, ελαστικότητα).
3. Η διατήρηση και η ανάπτυξη της εδκινησίας των αρθρώσεων.
4. Η ανάπτυξη της μυϊκής αίσθήσεως και της μυϊκής συναρμογής.
5. Η καλλιέργεια της φυσικής και της καλαισθητικής κινήσεως.
6. Η καλλιέργεια της αγάπης προς τη φύση και η ορθή χρησιμοποίηση των στοιχείων αυτής στη ζωή και στην έθληση.
7. Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των άθλητικών δυνατοτήτων των μαθητών και η δημιουργία άθλητών.
8. Η καλλιέργεια του ύγιους άθλητικού πνεύματος.
9. Η καλυτέρευση της λειτουργίας των αίσθητηρίων οργάνων και της διαδικασίας παραγωγής αίσθήματος.
10. Η ανάπτυξη των διανοητικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών και μεταξύ αυτών και του λοιπού κόσμου.
11. Η καλλιέργεια των ήθικων και κοινωνικών αρετών (της πρωτοβουλίας, του θάρρους, της υπομονής, της επιμονής, του πνεύματος της τάξεως, της αυτοκυριαρχίας, της πειθαρχίας, της συνεργασίας και του άλλου).
12. Η ανάπτυξη της συνειδήσεως της υποκειμενικής και της αντικειμενικής πραγματικότητας.

B. Μέσα

Για την επίτευξη των στόχων της η φυσική Αγωγή χρησιμοποιεί:

α) την απλή φυσική κίνηση. β) την κινητική και καλαισθητική δραστηριότητα. γ) το παιχνίδι και την άθλοπαιδιά. δ) την έθληση στον κλασικό άθλητισμό, στην κολύμβηση ή σε άλλο άθλημα.

Γ. Ημερήσιος και ετήσιος προγραμματισμός

1. Δομή του προγράμματος

Η δομή του προγράμματος καθορίζεται α) από τον ειδικό σκοπό του μαθήματος β) από την ηλικία, την κινητική εμπειρία και τη δυνατότητα των ασκουμένων και γ) από την εποχή του έτους, το χώρο, τις γυμνασθριακές εγκαταστάσεις και τα γυμναστικά ή τά άθλητικά όργανα.

[Handwritten signature]

4) Παιχνίδια - Άθλητικές παιδιές.

Οι Ύδρες, όπως και στην Α' τάξη, με έδραση και επέκταση της τεχνικής, της τακτικής και των κανονισμών των άθλοπαιδιών.

5) Κλασικός άθλητισμός.

α) Έδραση και επέκταση της τεχνικής, της τακτικής και των κανονισμών των αγωνισμάτων του κλασικού άθλητισμού, β) όργάνωση τακτικών άθλητικών ημερίδων με μεγαλύτερο, σχετικώς με την Α' τάξη, αριθμό αγωνισμάτων και με ανέλογα άθλητικά όργανα.

Οι μαθητές της Β' τάξεως για λόγους καθαρά ψυχολογικούς, ανάπτυξιακούς και προσαρμοστικούς, πρέπει.

α) Νά διδάσκονται και νά επιδίδονται κατά τὸ δυνατό σέ περισσότερα ἀπὸ ἓνα ἀγωνίσματα, β) ὁ διαχωρισμός τους κατὰ κατηγορία ἀθλημάτων, σύμφωνα με τὴν κλίση τους καὶ τὸ σωματικὸ τους τύπο, νά ἀποφεύγεται, γ) οἱ δρόμοι ταχύτητας νά περιορίζονται σέ ἕκταση καὶ οἱ παρατεταμένοι δρόμοι νά διδάσκονται με προσοχή καὶ νά ἀφαρμύζονται μετὰ ἀπὸ κατὰλληλη προετοιμασία καὶ δ) μετὰ ἀπὸ κάθε ἔντονη προσπάθεια νά ἀκολουθεῖ ἀνάπαυση.

6) Κολυμβηση.

α) Έδραση και προαγωγή της τεχνικής της ύπτιας, της ελεύθερης, καὶ της πρόσθιας κολυμβήσεως και της πεταλούδας, β) έδραση και προαγωγή της τεχνικής των ἐπιπνήσεων, των στροφών και των καταδύσεων ἀπὸ ὕψος 1 - 3 μέτρα, γ) σχηματισμός ομάδων και όργάνωση κολυμβητικών ἀγώνων με ἀποστάσεις ἀνάλογες πρὸς τὴν δυνατότητα και τὴν πρόοδο των μαθητῶν και δ) διδασκαλία των βασικών λαβῶν ἀνεκλύσεως, μεταφοράς και δι-σώσεως πνιγμένου. Ἀπόδυση στὸ νερὸ. Μεταφορὰ ἀντικειμένου στὸ νερὸ 25 μέτρα. Διδασκαλία και ἐπιμάθηση της τεχνικής ἀναπνοῆς.

7) Κωπηλασία - Ἰστιοπλοΐα.

Όπως και στην Α' τάξη.

8) Λοιπὰ ἀθλήματα.

Όπου οἱ συνθήκες τὸ ἐπιτρέπουν οἱ μαθητές διδάσκονται και ἐπιδίδονται σέ ἄλλα ἀθλήματα, τὰ ὁποῖα προσφέρονται στὰ κατὰ τὸν τρόπον Γυμνασια, ὅπως λ.χ. σέ χιονοδρομικὰ, ὄρειβατικὰ, ἀεροναυτικὰ, κτλ.

9) Ἑλληνικοὶ χοροὶ.

Οἱ Ἑθνικοὶ χοροὶ Καλαματιανός και Τσαμικός, καθὸς και ἄλλοι ἀπλοὶ χοροὶ ἀπὸ διάφορες περιοχὲς της Ἑλλάδας και εἰδικότερα της περιοχῆς ὅπου εἶναι τὸ γυμνάσιο.

Σχηματισμὸς οργανοστήματος λαϊκῶν χορῶν.

Τμήματα Θηλέων

Κλάση Α', Ώρες 2

α) Φάση εξέλιξεως

Κατά τή χρονική αύτή περίοδο, παρ' ότι ένας άριθμός μαθητριών παρουσιάζει ειδικώριτα τά σημεία ώριμάνσεως του φύλου, οί μαθήτριες διατηρούν άκόμη τά χαρακτηριστικά γνωρίσματα τής προηγούμενης φάσεως και είναι συγκέντρωση δυνάμεων για τήν ώριμανση. Έξαιτίας τής άναμονής αύτης παρουσιάζεται αύξηση τής κινητικότητας, περίσσεια δυνάμεων, έπιθυμία για έπίδοση, πνευματικότητα, γρήγορη αντίδραση και έρεθισμός, άτομικότητα και έξοση άδοξαγωγής.

Γιά τους λόγους αύτους οί άπαιτήσεις για έπίδοση στις μαθήτριες τής φάσεως αύτης πρέπει νά είναι περιορισμένες. Οί μαθήτριες προσαρμόζονται γρήγορα στις δύσκολες και κουραστικές άσκήσεις, παρουσιάζουν όμως σύντομα τήν άνάγκη για συχνότερες διακοπές και άναπαύσεις.

Ο κλασικός άθλητισμός και τά άλλα άθλήματα διδάσκονται χωρίς έξοση έπιχειση, οί άθλοπαιδιές σε προχωρημένο στάδιο, ή άγωνιστική γυμναστική και ή κολύμβηση στην πλήρη τους μορφή.

β) Διδασκτέα ύλη

Ελεύθερες άσκήσεις με κινησιολογική βάση τή φυσική κίνηση και τδ αριθμό.

[Handwritten signature]

Μετατοπίσεις, αναπηδήσεις, άλματα, αιώρησεις, περιφορές, περιστροφές, τανταλίσματα των άκρων και του κορμού προς όλους τους άξονες και τὰ επιπέδα, ασκήσεις εύκαμψιας των άρθρώσεων και ασκήσεις διατάσεως, ένδυναμώσεως και χαλαρώσεως των μυών.

Συνασκήσεις και ασκήσεις για την επιτυχία προκαθορισμένου σκοπού.

2) Άσκήσεις με χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών όργάνων.

Άσκήσεις με κάθε είδους σφαίρες, με στεφάνια, κορδέλλες, κοντούς, σχοινία, έμποδία, στρώματα, κορίνες, πλινθία, δοκούς, μονόζυγα, δίζυγα, πολύζυγα, αναπηδητήρια κτλ.

Ο όγκος των όργάνων, τό βάρος, τό ύψος καθώς και ή μέθοδος της διδασκαλίας των ασκήσεων με βραβεία πρέπει να είναι ανάλογα με τό σκοπό του μαθήματος, την ηλικία και την πρόοδο των μαθητριών στις ασκήσεις με αυτά.

3) Άσκήσεις αγωνιστικής γυμναστικής.

Εισαγωγή στη βασική τεχνική των αγωνισμάτων της γυναικείας αγωνιστικής γυμναστικής. Άσκήσεις στο έδαφος, στη δοκίς Ισορροπίας, στο δίζυγο και άλματα στον ίππο.

Καθορισμός και εκτέλεση άπλων προγραμμάτων της αγωνιστικής γυμναστικής γυναικών. Οργάνωση άθλητικών ημερίδων.

4) Άσκήσεις ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής.

Εισαγωγή στη βασική τεχνική των αγωνισμάτων της ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής. Ήλεκθρες ασκήσεις και ασκήσεις με κορίνες, μπάλλες, στεφάνια, σχοινία και κορδέλλες.

Καθορισμός και εκτέλεση άπλων προγραμμάτων της ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής. Οργάνωση άθλητικών ημερίδων.

5) Παιχνίδια - Άθλητικές παιδιές.

α) Όλα τὰ είδη των γυμναστικών - φυλαγωγικών παιχνιδιών, έθνικών και ξένων, β) προπαρασκευαστικά παιχνίδια των άθλοπαιδιών, γ) άπλες μορφές ή παραλλαγές άθλοπαιδιών ή αγωνισμάτων σε αγωνιστική μορφή, δ) εισαγωγή στη βασική τεχνική, την τακτική και τους κανονισμούς των άθλοπαιδιών της Καλαθοσφαιρίσεως, της Πετοσφαιρίσεως, της Χειροσφαιρίσεως, της Άντισφαιρίσεως κτλ. ε) σχηματισμός ομάδων και διεξαγωγή αγώνων.

6) Κλασικός άθλητισμός.

α) Εισαγωγή στη βασική τεχνική και την τακτική των αγωνισμάτων του κλασικού άθλητισμού, β) σχηματισμός ομάδων και όργάνωση άθλητικών συναυτήσεων με περιορισμένο αριθμό αγωνισμάτων και με άθλητικά βραβεία ανάλογα με την ηλικία των μαθητριών.

Οι μαθήτριες της Α' τάξεως για λόγους καθαρά ψυχολογικούς, ανάπτυξης και προσωπικού τους, πρέπει.

α) Να δίδονται και να επιδιέχονται κατά τό δυνατό σε περισσότερα έ-

Handwritten signature or initials in the bottom right corner.

διδασκαλία, στις άθλοπαιδιές έδραιώνεται και επεκτείνεται ή διδασκαλία της τεχνικής και της τακτικής, ή αγωνιστική γυμναστική και ή κολύμβηση διδάσκονται στην πλήρη μορφή τους.

β) Διδασκτέα ύλη

1) Έλευθερες άσκήσεις με κίνησιολογική βάση τή φυσική κίνηση και τó ρυθμό.

Οι ίδιες άσκήσεις, όπως και στην Α' τάξη, σε προηγμένη μορφή.

2) Άσκήσεις με χρησιμοποίηση κινήτων ή σταθερών γυμναστικών οργάνων.

Οι ίδιες άσκήσεις, όπως και στην Α' τάξη, με άνάλογη προσαρμογή (συμφωνία με τήν ηλικία των μαθητριών) των άσκήσεων και των οργάνων.

3) Άσκήσεις αγωνιστικής γυμναστικής.

Έδραωση και προαγωγή τής τεχνικής και των κανονισμών των αγωνισμάτων. Συνθετότερες άσκήσεις, σε σχέση με τó προηγούμενο έτος, στο έδαφος, στη δομή ισορροπίας, στο δίζυγο και άλματα στον ίππο. Σχηματισμός ομάδων και οργάνωση συναντήσεων με άπλά προγράματα αγωνιστικής γυμναστικής.

4) Άσκήσεις ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής.

Έδραωση και προαγωγή τής τεχνικής των αγωνισμάτων τής ρυθμικής αγωνιστικής γυμναστικής. Συνθετότερες μορφές έλευθερων άσκήσεων και άσκήσεων με κορίνες, μπάλλες, στεφάνια, σχοινάκια και κορδέλλες.

Σχηματισμός ομάδων και οργάνωση άθλητικών συναντήσεων με άπλά προγράματα αγωνιστικής ρυθμικής γυμναστικής.

5) Παιχνίδια - Άθλητικές παιδιές.

Οι ίδιες, όπως και στην Α' τάξη, με έδραωση και επέκταση τής τεχνικής, τής τακτικής και των κανονισμών των άθλοπαιδιών.

6) Κλασικός άθλητισμός.

α) Έδραωση και επέκταση τής τεχνικής, τής τακτικής και των κανονισμών των αγωνισμάτων του κλασικού άθλητισμού, β) οργάνωση τακτικών άθλητικών ήμεριδων με μεγαλύτερο αριθμό, σχετικά με τήν Α' τάξη, αγωνισμάτων και με άνάλογα άθλητικά όργανα.

Οι μαθήτριες τής Β' τάξεως για λόγους καθαρά ψυχολογικούς, άνάπτυξιακούς και προσαρμοστικούς, πρέπει.

α) Νά διδάσκονται και νά επιδίδονται κατά τó δυνατό σε περισσότερα από ένα αγωνίσματα, β) ό διαχωρισμός τους κατά κατηγορία άθλημάτων, συμφωνία με τήν κλίση τους και τó σωματικό τους τύπο, νά αποφεύγεται, γ) οι όρδοι ταχύτητας νά περιορίζονται σε έκταση και οι παρατεταμένοι όρδοι νά διδάσκονται με προσοχή και νά εφαρμόζονται μετά από κατάλληλη προετοιμασία και δ) μετά από κάθε έντονη προσπάθεια νά ακολουθεί άνάπαυση.

7) Κολύμβηση.

α) Έδραωση και προαγωγή τής τεχνικής τής ύπτιας, τής έλευθερης, τής

[Handwritten signature]

πρόσθιας κολυμβήσεως και της πεταλούδας, β) έδραση και προαγωγή της τεχνικής των έγκλησεων, των στροφών και των καταδύσεων από υψος I - 3 μέτρα, γ) σχηματισμός ομάδων και οργάνωση κολυμβητικών αγώνων με αποστάσεις ανάλογες προς τις δυνατότητες και την πρόοδο των μαθητριών και δ) διδασκαλία των βασικών λαβών άνεληύσεως, μεταφοράς και διασώσεως πνιγμένου. Έπιμάθηση της τεχνητής αναπνοής.

3) Λοιπά άθλήματα. Όπου οι συνθήκες τό επιτρέπουν οι μαθήτριες διδάσκονται και επιδίδονται σε άλλα άθλήματα, τά όποια προσφέρονται στα κέντρα τόπουσ Γυμνάσια, όπως λ.χ. σε χιονοδρομικά, όρειβατικά, αεροναυτικά κλπ.

2) Έλληνικοί χοροί.

Οι Έθνικοί χοροί Καλαματιανός και Τσαμικός, καθώς και άλλοι άπλοι χοροί από διάφορες περιοχές της Ελλάδας και ειδικότερα της περιοχής όπου είναι τό Γυμνάσιο.

Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών.

[Handwritten signature]

Ὁ ἀρμόδιος εἰσηγητὴς γιὰ τὸ μάθημα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἀναμορφωμένο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῶν Α' καὶ Β' τάξεων τοῦ Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Συμβούλου Β' καὶ μετὰ μακρὰν συζήτηση, ἀποδέχεται ὁμόφωνα τὸ παρακάτω ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας:

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

A.- ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Η οικιακή οικονομία εξετάζει:

- α) τρεις βασικές ανάγκες του ανθρώπου, δηλαδή την τροφή, την κατοικία και την ένδυμασία, β) την οικογενειακή ζωή με τὰ προβλήματα της* και άποιοποιεί:

- α) στο να εφοδιάσει τις μαθήτριες με τις σχετικές και άπαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις, να άναπτύξει και να καλλιεργήσει τις κλίσεις, τὰ ενδιαφέροντα και τις εαρίότητες τους, ώστε
- β) να τις προετοιμάσει κατάλληλα για τόν υπεύθυνο ρόλο τους ως συζύγων-γονέων και έτσι να άποβούν άπαιελετες οικογενειακοί, κοινωνικοί και έθνικοί παράγοντες.

Ειδικότερα, τó μάθημα τούτο έπιδιώκει να προσφέρει στις μαθήτριες τις άπαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις στους τομείς:

- α) της ένδυμασίας, β) της κατοικίας, γ) της διατροφής, δ) της νοσηλείας στο σπίτι, ε) της όργανώσεως, διευθύνσεως και διοικήσεως τού οικου και της οικογένειας, στ) της βρεφοκομίας, ζ) της παιδολογίας, και η) της οικογενειακής και κοινωνικής άγωγής, ώστε με τη σωστή, κατά τó δυνατόν, τοποθέτησή τους άπέναντι στους τομεις αυτούς να καταστούν φορετες συνειδητοί τού γενικότερου σκοπού τού μαθήματος.

B.- ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΤΑΞΗ Α'

ΩΡΕΣ 2

1.- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- 1.- Η συμπεριφορά: α) στο σπίτι, β) στο σχολείο και στους δημόσιους χώρους (*Σκυλησία- θέατρο-δρόμος-μέσα συγκοινωνίας).

- 2.- 'Η εμφάνιση: α) ή καθαριότητα του σώματος και ή σημασία της.
β) ή καθαριότητα των ένδυμάτων και ο ρόλος τους στην προσωπικότητα του ατόμου.

2.- ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ

- 1.- Σύντομη ιστορική εξέλιξη της ένδυμασίας.
2.- 'Ενδυμασία και διαίρεσή της σε κατηγορίες και είδη.

3.- 'Υλικά κατασκευής της ένδυμασίας

I.- 'Υφαντικές ίνες:

- α) Εξέδη και ταξινόμηση ανάλογα με την προέλευσή τους (φυσικές-τεχνητές).
β) Χαρακτηριστικές ιδιότητες των υφαντικών ινών και χρήσεις τους.
γ) 'Υφασματα - Εξέδη και ταξινόμηση υφασμάτων ως προς τις πρώτες ύλες και τον τρόπο κατασκευής τους.
δ) Χαρακτηριστικές ιδιότητες των υφασμάτων και χρήσεις τους.
ε) 'Οδηγίες για την έκλογή και αγορά υφασμάτων και ένδυμάτων.

II.- Δέρματα και λοιπά υλικά.

4.- 'Υγιεινή της ένδυμασίας.

5.- 'Η αισθητική της ένδυμασίας

- α) Μόδα-χρώμα-σχέδιο.
β) Συμπληρώματα της ένδυμασίας, είδη και σημασία τους για την καλαισθητική εμφάνιση.
γ) 'Η κατάλληλη ένδυμασία στις ανάλογες περιπτώσεις.

6.- Περιποίηση και συντήρηση της ένδυμασίας.

7.- 'Υλικά και σύγχρονα μέσα καθαρισμού των ένδυμάτων.

8.- Οικονομικά-βιοτεχνικά-βιομηχανικά

α) 'Οφαντική λαϊκή τέχνη στη χώρα μας. 'Ο άργαλειός στην Ελλάδα. Οικογένεια άλλοτε και τώρα. Τα έγχρωμα υφαντά και

και η συμβολη τους στην εθνικη μας οικονομια (η φλοιατη, το μυκονιατικιο υφαντο, το αραχωβριτικο, το κρητικιο κτλ).

β) Η εγχωρια βιομηχανια επεξεργασιας πρωτων υλων και κατασκευη ενδυματων.

9.- Χαρακτηριστικη τοπωνυμια ενδυμασεις.

3.- ΚΑΤΟΙΚΙΑ

1.- Η κατοικια και η επιδραση της στη σωματικη και ψυχικη υγεια του ανθρωπου.

2.- Σύντομη ιστορικη εξελιξη της κατοικιας.

3.- Τυποι κατοικιας: Μονοκατοικια, κατοικια "κατ' οροφον" και κατοικια σε ειαμερισμα πολυκατοικιας. Πλεονεκτηματα και μειονεκτηματα καθε τυπου. Οδηγίες καλης συγκατοικησεως και γειτονιας.

4.- Μορφη κατοικιας. Ειδη και αιτια δημιουργιας διαφορετων μορφων, χαρακτηριστικα γνωρισματα των συνηθεστερων: α) αστικης, β) αγροτικης, γ) εργατικης.

Προβλεψη: Η διδασκαλια αυτου του κεφαλαιου καθε και του προηγουμενου, καλο ειναι να αρχιζει παντοτε απο τον τυπο και τη μορφη κατοικιας της περιοχης.

4.- Επιλογη κατοικιας (οδηγίες για την αγορα η ενοικιαση της).

5.- Το περιβαλλον της κατοικιας

α) Εσωτερικη: Κυριοι και βοηθητικοι χωροι. Σκοπιμότητα και λειτουργικη σχεση μεταξυ τους. Παράγοντες που επηρεαζουν τον αριθμο και το μεγεθος των χωρων αυτων.

β) Εξωτερικη: Εισοδος-αλλη-εξεξοδος-αημιος. Η σημασια τους για την ελη εμμενιση της κατοικιας και γενικωτερα της συνοικιας, του χωριου κτλ.

6.- Απαραίτητες εγνατασταςεις: Υδραυλικη, ηλεκτρικη, θερμανση, τηλεφωνο. Σκοπιμότητα και σημασια καθε εγνατασταςεις για την υγιεινη, ασφαλη και ευχαριστη διαμονη των ενοικιων. Οδηγίες για την καλη χρηση των περιποληση και την αποφυγη ατυχηματων.

- 7.- Ξεπολιτισμός της κατοικίας-οικοσκευής:
- α) Ξυλεία και ηλεκτρικές συσκευές,
 - β) Επιπλα, το σύγχρονο επιπλο και τα πλεονεκτήματά του,
 - γ) Συμπληρώματα της επίπλωσης (χαλιά-κουρτίνες-καλοδωματα).
- 8.- Ή σχετική με την οικοσκευή ελληνική λαϊκή τέχνη.
- 11.- Προϋπολογισμός δαπάνης ξεπολιτισμού ενός χώρου της κατοικίας (μαγειρείου, είσοδου κτλ).
- 10.- Ύγιεινή της κατοικίας. Ποιές προϋποθέσεις πρέπει να συγκεντρώνει η υγιεινή κατοικία.
- 9.- Ή αισθητική εμφάνιση της κατοικίας και η σημασία της. Τα είδη-φορα διακοσμητικά μέσα. Βασικές αρχές διακοσμήσεως.
- 13.- Περιποίηση και συντήρηση της κατοικίας:
- α) Σύγχρονα ύλινα και μέσα,
 - β) Οργάνωση και προγραμματισμός των οικιακών εργασιών,
 - γ) Βασικές προϋποθέσεις για την εφρυσμη λειτουργία του νοικοκυριού (τάξη-πρόνοια-συντονισμός κτλ).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Στοιχειώδεις γνώσεις:

- α) ραπτικής (άπλες ραφές-στριψώματα-καρθώματα-ράκιμο κουμπιών κτλ),
- β) κεντητικής (άπλες βελονιές λαϊκής τέχνης),
- γ) κλεπτικής με βελόνες ή βελονάκι.

ΤΑΞΗ Β'

ΩΡΑ 1

- 1.- Εισαγωγή - Ή διατροφή και η σημασία της για την υγεία του ανθρώπου.
- 2.- Οι ανάγκες του οργανισμού αθηρητικά συστατικά. Σύντομη εξέταση τους: Λευινώματα, υδατάνθρακες, λίπη και έλαια, βιταμίνες, άλατα, νερό. Κύριος προορισμός του καθενός, συνέπειες από την έλλειψη ή κατάχρηση κτλ.

3.- Τρόφιμα-Τροφογενεσία (προσδιορισμός των έννοιών):

I.- Μελέτη των κυριότερων τροφίμων:

- α) Ζωϊκά: γάλα και προϊόντα του, αβγά, κρέας, ψάρια, λιπός ζωών,
β) Φυτικά: ελαιόλαδο και σπορέλαια, φασί, ζυμαρικά, άλευρα, βοσπρια, λαχανικά, καρπού (υποπό και ξηροί).

*Όλων των άνωτέρω τροφίμων, ζωϊκών και φυτικών, εξετάζονται: α) ή σόσταση, β) ή θρεπτική άξια, γ) τά εβδη, δ) τά διακριτικά γνωσμοατα τής νοπότητας, ε) ή ποιότητα, στ) ή όρθή έπιλογή και άγορά, ζ) ή πρόληψη μεταβόσεως άσθενειών, η) ή νοθεύα, θ) ή καλή διατήρηση και ι) ό ύγιεινός τρόπος μαγειρέματος τους.

γ) Γλυκαντικές ούστες: ζάχαρη-μέλι.

II.- Συντηρημένα τρόφιμα:
Iα)- Τρόποι συντήσεως (άπλή άναφορά τους: νοσέρρες, κατεφυγμένα, άλσπαστα, άλλαντινά κτλ).

β) *Η θρεπτική άξια και ή σημασία των συντηρημένων τροφών για τή διατροφή τής άνθρωπότητας.

γ) Κίνδυνοι από τίς άλλοιώσεις των συντηρημένων τροφίμων.

δ) *Οδηγίες για τήν άγορά και τή χρήση συντηρημένων τροφών.

III.- *Η σημασία τής μαγειρικής παρασκευής των τροφών. Βασικοί τρόποι μαγειρέματος.

IV.- *Αρτόματα - καρνεόματα: ββδη και χρήση τους.

VI.- Ποτά:

α) Γοφίματα: Φοδί, καφέ, κακάο, χαμομήλι κτλ.

β) Οίνοπνευματάδη: ββδη, σποός, χρήση, κατάχρηση, συνέπειες.

γ) Ύδαφιντικά.

*Ασκηση των μαθητριών στη παρασκευή άλλων, ύγιεινών και οίνοπνευμάτων φαγητών. Κοστολόγηση ένός οίνογενειακού γεύματος. Σόγιρι-
/.

ση του οίκογενειακού γεύματος με το έτοιμο φαγητό από οικονομική
άλλα και υγιεινή σκοπή.

5.- 'Η νοικοκυρά ως καταναλωτής.

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΑ

Βρεφονομία: 'Η εύγονιμή. 'Η υγεία των γονέων, ή κληρονομιά-
τητα, ή υγιεινή της έγκυου. 'Οι πρότεροι. Οί πρώτες φροντίδες για το
βρέφος: καθαριότητα, ένδυμασία, ύπνος και διατροφή του. 'Ο μητρικός
θηλασμός και ή σημασία του. 'Η διατροφή και ή υγεία της μητέρας πο-
δηλάζει. Κωλύματα της μητρικής γαλουχίας. Τεχνητός θηλασμός, μει-
κτός θηλασμός, θηλασμός με τροφή. 'Αποθηλασμός, άπογαλακτισμός. Οί
πρώτες τροφές του βρέφους, παρασκευή των βρεφικών γευμάτων. 'Η φυ-
σιολογική ανάπτυξη του βρέφους, τά χαρακτηριστικά της, ή παθολογού-
ση της από τη μητέρα. 'Η υγεία του βρέφους. Οί κυριότερες διατα-
ραχές της υγείας και νοσηρές έκδηλώσεις. Οί συνήθειες παιδικές άρ-
ρώστιες. Οί προληπτικοί έμβολιασμοί.

σημαία

Οί αρμόδιοι εισηγητές για τὸ μάθημα τῆς Γαλλικῆς γλώσσας κ. κ. Δημ. Σακκάς καὶ Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλοι Β' θέτουν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τὸ ἀναμορφωμένο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῶν Α' καὶ Β' τάξεων τοῦ Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τὴν εἰσήγηση τῶν κ. κ. Συμβούλων καὶ μετὰ μακρὰν συζήτηση ἀποδέχεται ὁμόφωνα τὸ κατωτέρω ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γαλλικῆς γλώσσας:

Ο αρμόδιος εισηγητής για τὸ μάθημα τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας κ. Φ. Βόρου, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἀναμορφωμένο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῶν Α' καὶ Β' τάξεων τοῦ Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα, ἄφου ἔλαβε ὑπόψη τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Φ. Βόρου, Συμβούλου Β' καὶ μετὰ μακρὰν συζήτηση ἀποδέχεται ὁμόφωνα τὸ κατωτέρω ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας:

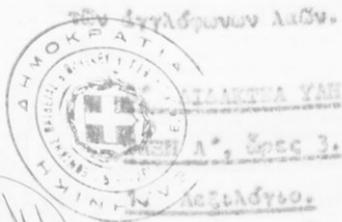

Α Γ Γ Λ Ι Κ Η

Α' ΕΚΦΟΡΟΣ

Εκπαιδευτική Διευκρίνιση της 'Αγγλικής από Γυμνάσιο είναι να δώσει στους μαθητές τα βασικά στοιχεία της γλώσσας, σημασιολογία, δομή και εθνητολογικό λεξιλόγιο. Μακροπρόθεσμα (έπιπλο-ρη) προοπτική της διδασκαλίας είναι να προσφέρει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που θα αποτελέσουν θεμέλια για εύρυθμη ανάπτυξη, εμπλουτισμό και ολοκλήρωση της αγγλομάθειας των παιδιών, όσο είναι δυνατό κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο Γυμνάσιο. Πιθανότερα, το μάθημα της αγγλικής γλώσσας θα είναι έτσι διαρθρωμένο, ώστε οι μαθητές:

- α) Να μπορούν να καταλαβαίνουν την αγγλική γλώσσα, όταν την ακούουν.
- β) Να τη μιλούμε σωστά, όσο το λεξιλόγιό τους σε κάθε δο-μική στιγμή θα επιτρέπει.
- γ) Να διαβάζουν και να καταλαβαίνουν τα διαβαγγλικά κεί-μενα.
- δ) Να μπορούν να γράφουν σωστά αγγλικά.
- ε) Να αρχίσουν να γνωρίζουν τον πολιτισμό και το πνεύμα των αγγλόφωνων λαών.

...λεξιλόγιο. Το λεξιλόγιο περιλαμβάνει 500-600 της άμε-σης έκφρασης, του περιβάλλοντος και των ενδιαφερόντων των μα-θητών. Οι λέξεις επιλεγούνται με κριτήριο τη συχνότητα χρήσεως, τη
./.

διδασκαλία και στην αποτελεσματικότερη εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας.

"Όσα βοηθήματα αναφέρονται πιο κάτω μπορούν να χρησιμοποιούνται στην τάξη: εικόνες τοίχου, SLIDES, μαγνητόφωνο, ηλεκτρόφωνο, FILM STRIPS, έννοούνται με το κατάλληλο μηχανήμα προβολής, FLAKNELBOARD ή άλλη κατάλληλος εικόνες από διαφημίσεις, τουριστικά POSTERS, περιοδικά κτλ.

20. ΠΡΟΠΑΡΑΓΚΕΣΗ. "Ο καθηγητής πρέπει πάντοτε να προπαρασκευάζεται την ενότητα που θα διδάξει. Δεν πρέπει να βασίζεται μόνο στην κέρρα και στις γνώσεις του, αλλά με επιμέλεια να καθιστά τον σχεδιασμό του μαθήματος. "Ο σχεδιασμός αυτός να περιλαμβάνει τις βασικές αρχές της μεθόδου που ακολουθεί, το γενικό σκοπό και τον ιδιαίτερο του συγκεκριμένου μαθήματος και να είναι προσανατολισμένος στην ενότητα που θα διδαχτεί, π.χ. φωνολογία, ομοειδηματικές προτάσεις (PATTERNS), λεξιλόγιο κτλ. Πρέπει να γίνεται λογική κατανομή του χρόνου διδασκαλίας. "Η διδασκαλία να είναι έτσι οργανωμένη, ώστε να προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών. Προς το ενδιαφέρον αυτό και την κατάλληλη και εδωκτική γενική αντιμετώπιση την ώρα της διδασκαλίας το μάθημα θα αποτύχει. Πηγή προπαρασκευής του διδάσκοντος με το σχεδιασμό του μαθήματος είναι το βιβλίο του δασκάλου (TEACHER'S BOOK). "Απαραίτητο είναι λοιπόν για τον καθηγητή να το χρησιμοποιεί και να αυτελεί το είναι λοιπόν για τον καθηγητή να το χρησιμοποιεί και να αυτελεί δι' αυτό δ,τι θα βοηθήσει στην αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη μεθόδευση του μαθήματός του.

ΠΑΡΑΠΡΟΣΕΧΕΙ. α) "Εάν διάφοροι αντικειμενικοί λόγοι δεν επιτρέπουν τη διδασκαλία θλώδληρου του καθορισμένου για την τάξη βι-
του, τότε το υπόλοιπο θα διδάσκεται τον άλλο χρόνο.

Η διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας σε σχολεία που διατέ-

θάνει περισσότερες ώρες γιὰ τὸ μάθημα αὐτὸ. Ἀποφασίζονται εἶ-
ναι δεῖ οἱ ἐπιλομενόμενοι καὶ οἱ διακυφόμενοι μὲ βιβλίου συμ-
πληρωμένον, ἀντὶλογὰ μὲ τῆς δυνατότητας τῶν μαθητῶν ἢ τῆς
ἐξαιρέτως ἐπιβιώσεως τῆς διδασκαλίας.

γ) Καλὸ εἶναι, ὅπου οἱ συνθήκες λειτουργίας τῶν σχολεί-
ων εἰς ἐπιτρέπου, οἱ μαθηταὶ νὰ ἑκταυόμενοι εἰς τμήματα ὁμοδ-
νομα (ὁμοσηκτικῶν ὁμομα) μετὰ τῆν ἑκὰ διδασκαλίας τῆς ἀγγλι-
κῆς γλώσσας.

θενται περισσότερες ώρες γὰρ τὸ μάθημα αὐτὸ. Ἐπιθυμητὰ εἶ-
ναι οὖν οἱ ἐπιλογισμοὶ καὶ οἱ διευρύνονται μὲ βιβλίου συμ-
πληρωματικῆς, ἀντίλογα μὲ τῆς δυνατότητος τῶν μαθητῶν ἢ τῆς
ἐξαιρέτως ἐπιβίβρισις τῆς διδασκαλίας.

γ) Καλὸ εἶναι, ὅπου οἱ συνθήκες λειτουργίας τῶν σχολεί-
ων τὸ ἐπιτρέπουν, οἱ μαθητὲς νὰ βοηθῶνται ἐν κτήματι ὁμοδ-
ναμῆς (ποσοστικῶν ὁμοδῶν) κατὰ τὴν ἑκείνου διδασκαλίας τῆς ἀγγλι-
κῆς γλώσσας.

Γ Α Λ Λ Ι Κ Η

A° ΕΚΘΕΣΕ

Ο γενικός σκοπός της διδασκαλίας της Γαλλικής στα Γυμνάσια είναι να συνταλάσει, έπος και τή άλλο μόνιμα, στην πνευματική καλλιέργεια τών μαθητών και στην ανάπτυξη τής προσωπικότητάς τους.

Οι ειδικότεροι σκοποί είναι πρακτικής και μορφωτικής φύσεως. Η διδασκαλία τής γαλλικής γλώσσας πρέπει να δώσει στους μαθητές τή απαραίτητα εφόδια, ώστε:

- 1.- Να αντιλαμβάνονται τήν ημιλοθμένη γλώσσα σε κοινωνικό ρυθμό συναλλαγών.
- 2.- Να άπνιτούν ουσία και να συμμετέχουν σε συζητήσεις πάνω σε θέματα καθημερινής χρησιμότητας.
- 3.- Να διαβάζουν και να κατανοούν ένα έπιλό κείμενο.
- 4.- Να έκφραζονται ουσία, στον γράφον.
- 5.- Να εΐσυχταίν στην πολιτισμό και στο πνεύμα τών γαλλόφωνων λαών.

B° ΔΙΑΚΤΕΑ ΓΛΗ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΤΑΞΗ Α°, έπος 3

1. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Τό λεξιλόγιο τής πρώτης τάξεως πρέπει να περιέχει 400-500 λέξεις, έκφρασεις (EXPRESSIONS) και όμοια τού βασικού λεξιλογίου (FRANCAIS FONDAMENTAL). Βασικές έκφρασεις: π.χ. VOILA, NON PROPRE, NON COMMUNI. QUI EST-CE? C° EST, DE N° EST PAS... QU'EST-CE QUE C° EST. C° EST... - CE SONT DES... C° EST... DE, DE N°... ALLER BIEN, S° APPELER, AVOIR ... ANG, AVOIR CHAGR, AVOIR FROID, AVOIR FAIR, AVOIR SOIF, AVOIR MAL A, CHEZ - (PRONOM, NOM), ALLER A.

VENIR DE..., HABITER, ADRESSE, IL Y A ..., IL N'Y A PAS DE..., AIMER + INFINITIF, VOULOIR + INFINITIF, POUVOIR + INFINITIF, IL FAUT + INFINITIF, PARLER A, PARLER AVEC..., PARLER DE..., εκφράσεις σχετικές με την ώρα, το χρόνο, τον καιρό, το χρώμα, το μέσο, την ποσότητα, την αίτια, εκφράσεις ερωτηματικές, εκφράσεις που δηλώνουν σύγκριση κτλ.

2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ:

Επὴν πρώτη τάξη διδασκονται τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς δομῆς τῆς γλώσσας. Γραμματικὰ φαινόμενα ποὺ ἀνταποκρίνονται σὲ ἀνάγκες πρώτου βαθμοῦ:

α) ἔθρα, οὐσιαστικὰ, προθέσεις, ἐπιρρήματα, ἐπίθετα, ἀντωνυμίες ἐρωτηματικὲς καὶ ἀρνητικὲς ἐκφράσεις, προταγές.

β) ῥήματα τῆς 1ης ὁμάδας καὶ τὰ πλεὶς εἰρησώτα τῆς 2ης καὶ τῆς 3ης ὁμάδας στοὺς παρακάτω χρόνους καὶ ἐγγυλίσεις: PRESENT DE L'INDICATIF ET DE L'IMPERATIF, FUTUR PROCHE. Οἱ χρόνοι PASSE COMPOSE καὶ FUTUR SIMPLE διδασκονται μόνο στὸν προφορικὸ λόγο. Ἀπὸ τὴν τρίτη ὁμάδα θεωροῦνται ἀναγκαῖα τὰ παρακάτω ῥήματα: AVOIR, ÊTRE, FAIRE, ALLER, PRENDRE, MÊTRE, DIRE, LIRE, SORTIR, SAVOIR, VOULOIR, POUVOIR, ECRIRE, BOIRE, VENIR κτλ.

γ) εἰσαγωγή στὸν πλάγιο λόγο (DIRE QUE, REPONDRE QUE..., DEMANDER SI, OU κλπ).

3) ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ο προφορικὸς λόγος ἔχει τὸ προσβάσιμα σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο. Ἡ ἀποστολή εἶναι ἐντελὲς προφορικῆ τῆς 6-8 πρώτες ἐβδομάδες. Διευκρίνηση σημασία στὴν προφορὰ καὶ στὲς προφορικὲς ἀσκήσεις.

δ) Προφορὰ: Οἱ μαθητὲς ἀσκῶνται συστηματικὰ στὴν κατανόηση καὶ στὴ σωστὴ προφορὰ τῶν γαλλικῶν φράσεων μὲ τὴ βοήθεια εἰ δι-

γνωστών στοιχείων και στην ελεύθερη έκφραση του μαθητή γύρω από
παραστάσεις θέματα (ΚΙΝΗΤΟ-ΘΕΜΑΤΙΣΤΙΚΟ).

4. ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Αποφ. προσηρθεῖ τό στάδιο τῆς ἀποκλειστικῆς προφορικῆς οἰδασκα-
λίας, οἱ μαθητές συνθέτουν προοδευτικά στήν ἀνάγνωση καί στή γραπτή
ἀπόδοση τῶν φθόγγων. Ἀσχοῦνται πρῶτα στήν ἀνάγνωση προτάσεων καί
συνόλων, μέ τό ὅποια ἔχουν ἐξοικειωθεῖ ἀκουστικά καί κατόπιν στήν
ἐπιμάθηση τῆς γραφῆς.

α) ἀνάγνωση: Τά σκηνήματα καί τά σύμφωνα καθῆς καί
οἱ συνδυασμοί τῶν (ΛΙ, ΕΙ, ΟΙ, ΟΗ, ΠΗ, κ.τ.λ.) διδάσκονται σύμφωνα
μέ μιᾶ λογική σειρά, μέ κριτήρια τῆς συχνότητας, τῆς δυσκολίας τους καί
τίς ἀνάγκες τοῦ κειμένου.

β) γραφή: Ἡ ἀσκηση στή γραφή γίνεται σύμφωνα μέ πρό-
τυπα πού δίνονται στόν πένακι. Ἰδιαίτερη προσοχή δίνεται ἔσπε οἱ
μαθητές νά γράφουν εὐανάγνωστα καί μέ καλοσχημένα. Ὁ ἔλεγχος τῶν
γραπτῶν γνώσεων γίνεται μέ σύντομες ὀρθογραφικές ἀσκήσεις, μέ τήν
ὑπαγόρευση ἀπλῶν προτάσεων, μέ τή συμπλήρωση καί μετατροπή προτάσεων
καί προοδευτικά μέ τήν παροχή ἀπλῶν καί σύντομων γραπτῶν ἀναπείσεων.

Τάξη Β', ἔτος 3

1. Λέξιλόγιον: Περιλαμβάνει 400-500 ^{βασικές} λέξεις καί
ἐκφράσεις ἀπό τό βασικό λέξιλόγιον, ὥστε νά συμπληρωθεῖ τό βασικό λέξι-
λόγιον Α' βαθμοῦ. Διδάσκονται συγγενεῖς σέ ἑτυμολογία καί ἔννοια
ὁμάδες λέξεων καί ἐκφράσεων πού κρίνονται ἀπαραίτητες γιά τό δυναμικό

2. Γραμματική - Σύντακτική -
Οἱ γνώσεις τῆς Α' τάξης ἐπαναλαμβάνονται, συμπληρῶνται καί
ἐπιπεδῶνται. Ἰδιαίτερη προσοχή δίνεται στή χρήση τῶν γνωστῶν γρό-
νων, (PRÉSENT DE L'INDICATIF - IMPERATIF), FUTUR PROCHE. Διδάσκονται
πληρέστερα ὁ FUTUR SIMPLE καί ὁ PASSE COMPOSE στούς τοῦτοις τύπους.
Δίνονται περισσότερα ἀνόμαλα ρήματα, ὅπως τό PARTIR, VOIR, CONNAITRE,
ENTENDRE, COMPRENDRE κ.λ.π. στούς παραπάνω γρόνους. Διδάσκονται
ἐπίσης ἄλλα ρήματα VERBES PRONOMINAUX τῆς Α' ὁμάδος (π.χ. SE PREPARER,
SE DEPECHER, S' ARRÊTER, SE LAVER) στόν INDICATIF PRÉSENT,
PASSE COMPOSE καί IMPERATIF PRÉSENT, καθώς καί τό πλεῖ εὐγεν-
τόν ἀπό τίς ἄλλες ὁμάδες.
Γίνεται ἐπιπέδωση στή χρήση τῶν ἀντωνυμιῶν, κυρίως τῶν ἐπισηματικῶν

και προσωπιων, των αρθρων, των επιθετων (κτηρικων, δεικτικων, ερωτηματικων, αοριστων), στο σχηματισμο του θηλυκου γενους και του πληθυντικου των οσιαστικων και επιθετων:

Εμπεδωνονται και συμπληρωνονται οι πιο συνηθισμενες εκλιτες λεξεις: προθεσεις, επιρρηματα (τοπου, χρονου, τροπου), συνδεσμοι.

Διδασκονται επσης τα απλα συντακτικα φαινόμενα που παρουσιάζονται στους διδασκόμενους διαλόγους και κείμενα, σύμφωνα με την αρχή της αναγκαιότητας.

3. Προφορά

Συνεχίζονται όπως και στην Α' τάξη οι ασκήσεις σωστής προφοράς των φθόγγων της γαλλικής γλώσσας, του τονισμού των λέξεων, της προφοράς των προτάσεων κατά το φυσικό ρυθμό της γλώσσας (INTONATION). Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην προφορά κατά την ανάγνωση και τη διδασκαλία απλών ποιημάτων και τραγουδιών.

4. Ανάγνωση - γραφή - προφορικές ασκήσεις

Όπως και στην Α' τάξη. Η ανάγνωση διαλόγων και κειμένων γίνεται από το σχολικό βιβλίο. Η κατανόησή τους ελέγχεται και ενισχύεται προφορικά και γραπτά με ερωτήσεις και απαντήσεις, καθώς και με ειδικές προετοιμασμένες ασκήσεις.

Οι προφορικές ασκήσεις βασίζονται σε θέματα της καθημερινής ζωής και επικοινωνίας (θέματα που να προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών). Οι γραπτές ασκήσεις οδηγούν προοδευτικά στη σωστή έκφραση του μαθητή και στην εξοικείωσή του με το γραπτό κώδικα. Η εξοικείωση στην ανάγνωση και τη γραφή ακολουθεί. Τα μαθήματα παρουσιάζονται πάντα σε διάλογο (FORME DIALOGUEE).

Σκοπός της διδασκαλίας είναι η αυθόρμητη και φυσική έκφραση των μαθητών, η έμπέδωση των βασικών αυτοματισμών της γλώσσας. Η παρουσίαση των νέων στοιχείων γίνεται μέσα σε σύντομες φράσεις, που προοδευτικά γίνονται έντενέστερες, και εμπεδώνονται με ειδικές δοκιμές ασκήσεις.

Η κατανόηση των νέων στοιχείων επικουγχάνεται με την παρουσίαση αντίκειμένων, εθιμών, με την βοήθειά του φανελένιου πίνακα, με τη κλητική «κανόντητα του μαθητή», με την παρουσίαση οντίστων λέξεων και εκφράσεων. Η μετάφραση επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (αφηρημένες έννοιες). Κάθε αναφορά στη μητρική γλώσσα θά μπορούσε να προκαλέσει την παρεμβολή των γνωστών ελληνισμών που έμπόδουν την αυθόρμητη έκφραση στην ξένη γλώσσα.

Μ Ε Θ Ο Δ Ο Α Ο Γ Ι Α : Τ Α Σ Β Ι Ε Α Β Β

Η γλώσσα που διδάσκεται μέσα στο διάλογο και στο μελένα κρίνει να είναι αϊτή που μιλιέται σήμερα στη Γαλλία.

Κάθε ένότητα ακολουθεί τις παρακάτω φάσεις:

- α) Σύντομος έλεγχος του προηγούμενου μαθήματος, προφορική έκδοση (DRAMATISATION) του γνωστού διαλόγου από 2-3 μαθητές, χωρίς βιβλία.
- β) Προφορική παρουσίαση του νέου διαλόγου με εποκτικά μέσα και έκθεση αϊτου.
- γ) Έκπανάληψη του νέου διαλόγου και άπονημόνευση. Άσκησης διορθωτικής φωνητικής, άσκησης προφοράς. Η παραπάνω έργασία γίνεται με κλειστά βιβλία.
- δ) Άνάγνωση από τον μαθητή ή παρανολοσύηση του διαλόγου από μαθητόφωνα.
- ε) Διαλογική άνάγνωση των μαθητών που διοόκτεται από συμπληρωματικές έρωτήσεις ή από σύντομες προφορικές άσκησης.
- στ) Έπεξεργασία των νέων εκφράσεων και γραμματικών στοιχείων με προφορικές δομικές άσκησης καθ' ύλην.
- ζ) Άναμφαλοσύηση του μαθήματος, μέτατόπιση του θέματος του διαλόγου σε άλλο πλαίσιο (SITUATION), σύντομη όρθογραφική άσκηση.

Ο διάλογος καταλήγει πάντα σε διήγηση (πλάγιο λόγο) με τη βοήθεια των εκφράσεων: JE REPOND QUE, IL DEMANDE SI, OU, QUAND, COMMENT. Η περιόδική έκπανάληψη άδε τέσσερα ή πέντε μαθήματα εμπεύεται άπαραύτητη και άεπέρνεται γι' αϊτό το σκοπό με ά διδακτική άρα. Στην Α' τάξη μετά την προφορική έπεξεργασία του μαθήματος, εκπύεται το μεγαλύτερο μέρος της διδακτικής άρας, (50%) περίπου, άεπέρνεται (15%) για την άνάγνωση και γραφή.

Στις δυό πρώτες τάξεις του Γυμνασίου ή ύπαγγελία και το τραγούδι κάλζουν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της προφοράς και στην έκπαικωση με τη μουσικότητα της γλώσσας. Η λύση άπλών σταυρολέξων και ή έκπαικωση χαρακτριστικών γαλλικών άνεκόντων καθιστά τη διδασκαλία εύχάριστη και όημιουργεί φιλική άτμόσφαιρα.

Ο παθηγητής χρησιμοποιεί δια τα έποπτικά μέσα που διευκολύνουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας: εικόνες, σχέδια, δίσκους, μαγνητοταινίες, το TABLEAU DE FENETRE, που είναι προσιτό και τόσο αποτελεσματικό για τις δυο πρώτες τάξεις, διαφάνειες (FILMS). Η διδασκαλία με την οπτικοακουστική μέθοδο δεικνύει ένα οργανωμένο σύνολο. Η διδασκαλία γίνεται σε φυσικό ρυθμό και επιδιώκεται η συμμετοχή όλων των μαθητών. Οι ασκήσεις και οι ερωτήσεις απευθύνονται στο σύνολο της τάξης. Η χρησιμοποίηση των παραπάνω οπτικοακουστικών μέσων από τους έδιδους τους μαθητές πάντα ένα κίνητρο (παρουσίαση του μαθήματος στο TABLEAU DE FENETRE από μαθητές - άφου έχει γίνει όλη ή επέξεργασία, ή προβολή ενός FILM, ή χειρισμός του μαγνητοφώνου κτλ.)

. / .

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ἡ προφορική διδασκαλία ἔχει τὴν προτεραιότητα, ὅπως καὶ οἱ πρῶτες προηγουμένες τάξεις. Ἡ παρουσίαση τοῦ νέου μαθήματος γίνεται μὲ κλειστά βιβλία καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἐποπτικῶν μέσων.

Τὸ βιβλίον χρησιμοποιεῖται, ἀφοῦ προηγουμένως ἔχουν ἀποσαφήνιστε νιστεῖ προφορικῶς τὰ νέα στοιχεῖα. Ἡ προφορική ἐπεξεργασία τοῦ μαθήματος (διαλόγου ἢ κειμένου) δὲν ἀποτελεῖ μονόλογο τοῦ καθηγητῆ, ἀλλὰ οἱ μαθητὲς συμμετέχουν ἐνεργῶς μὲ ἐλεύθερη καὶ αὐθόρμητη ἔκφραση. Οἱ ἐρωτήσεις ὑποβάλλονται σ' ὅλη τὴν τάξη, γενικῶς καὶ ἀπόσπαστα.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωση ὁ καθηγητὴς ἐπιμένει στὴ σωστὴ προφορὰ καὶ στὴν προφορὰ τῶν προτάσεων κατὰ τὴ φυσικὴ φορὰ τῆς γλώσσας. Γιὰ νὰ ἀποφευγῆται ἡ μονοτονία, παρεμβαίνει μὲ συμπληρωματικὰς ἐξηγήσεις καὶ ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μαθητὲς. Σὲ περίπτωσι πολυἀριθμῆς τάξεως, ἡ ἀνάγνωση ἀπὸ τοὺς μαθητὲς συνεχίζεται καὶ κατὰ τὴν ἐπόμενους διδακτικὰς ὥρας, ὥστε νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ συμμετοχὴ ὅλων τῶν μαθητῶν.

Οἱ προφορικὲς ἀσκήσεις περιλαμβάνουν ἀσκήσεις ἐκμάθησεως καὶ ἀσκήσεις ἐφαρμογῆς. Οἱ πρῶτες εἶναι σύντομες καὶ γίνονται σὲ γρήγορο ρυθμὸν. Ὁ καθηγητὴς ἐπιμένει στὴ διδρῶση τῶν φωνητικῶν καὶ γραμματικῶν λαθῶν καὶ στὴν ἐμπέδωσι τῶν αὐτοματισμῶν ποὺ δὲν ἔχουν ἀπόλυτα ἀφομοιωθεῖ. Οἱ ἀσκήσεις ἐφαρμογῆς εἶναι λιγότερο μηχανικὲς καὶ καταλήγουν σὲ σύντομες συζητήσεις γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τῶν μαθημάτων καὶ ἄλλες σχετικὰς καταστάσεις.

Σχετικῶς μὲ τὴν γραπτὰς ἀσκήσεις, ὁ καθηγητὴς ἐλέγχει ἕνα ἀριθμὸν τετραδίων. Ἡ διδρῶση γίνεται προσεκτικῶς. Τὰ κυριότερα ἀπὸ τὰ λάθη ποὺ ἐπαναλαμβάνονται σὲ πολλὰ τετράδια δίδουν τὴν ἀφορμὴν στὸν καθηγητὴν γιὰ εἰδικὰς ἀσκήσεις στὴν τάξη, προφορικὰς καὶ γραπτὰς.

Τά τετράδια τῶν μαθητῶν ἐλέγχονται συχνά καί ἐθίζονται οἱ μαθητές στήν ἐπιμελημένη καί καλαίσθητη ἐμφάνισή τους.

Παρατηρήσεις:

α) Ἐάν διάφοροι ἀντικειμενικοί λόγοι δέν ἐπιτρέπουν τήν διδασκαλία ὁλόκληρου τοῦ καθορισμένου γιά τήν τάξη βιβλίου, τότε τό ὑπόλοιπο θά διδάσκεται τόν ἄλλο χρόνο.

β) Ἡ διδασκαλία τῆς γαλλικῆς γλώσσας σέ σχολεῖα ὅπου διατίθενται περισσότερες ὥρες γιά τό μάθημα 'αὐτό. Αὐτονόητο εἶναι ὅτι θά ἐμπλουτίζεται καί θά διευρύνεται μέ βιβλία συμπληρωματικά, ἀνάλογα μέ τίς δυνατότητες τῶν μαθητῶν ἢ τίς ἰδιαίτερες ἐπιδιώξεις τῆς διδασκαλίας.

γ) Καλό εἶναι, ὅπου οἱ συνθήκες λειτουργίας τῶν σχολείων τό ἐπιτρέπουν, οἱ μαθητές νά κατανέμονται σέ τμήματα ὁμοδύναμα κατὰ τήν ὥρα διδασκαλίας τῆς γαλλικῆς γλώσσας.
(HOMOGENEOUS GROUPS)

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Δ. - ΓΕΛΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ

Πέραν τής προαφθείρας διουχρονισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν στη χόρο μας κατὰ τὴν περίοδο 1960-65, ἡ κατάρτιση ἀπὸ ἀποψη ποιητικῆς τῆς διδασκαλιῆς Μαθηματικῶν, τοῦ προσέδεται σήμερα στὸ Σχολεῖο μας, δὲν εἶναι καθόλου ἐκονοκοιμητινῆ.

Περὶ ἀπὸ τὸ στοιχίαι τοῦ συνθέτου τὴν εἰδὴν εὐθείας τῆς κατάρτισης εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) Ἐπιπροσέτῃ ἡ κοινὴ φορὰ καὶ καλλιεργεῖται ἡ ἀναχρονιστικὴ ἀντιλήψη ὅτι τὸ μαθηματικὸ εἶναι ἀπρόσιτο γιὰ τοὺς πολλοὺς ἐνὺ παρρημαρῶνται, τὸ γεγονός ὅτι εἶναι ἐπιστολοποιημένη πολλὰς φορές ἡ διδασκαλία τῶν μαθητῶν νὰ ἀνακατασκευασθῶν ἀπαιτήσεις τοῦ μαθητοῦ τὴν ἀντιληπτικὴν του ἐκονότητα ἢ τοῦ δὲν ἐναρμονίζονται μὲ τῆς συνήθους λειτουργίας τοῦ σχολείου. Ἐπιπροσέτῃ εἶναι ἡ ἀναλήθησις ἐξουχολογικῆς βοήθειας μὲ ὅλες τῆς γνωστῆς ἐρευνητικῆς συνέπειας.

β) Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα περιέχει καὶ ἄχρηστη ὅλη καὶ θέρματα τοῦ εἶναι χρήσιμα ἀλλὰ ὄργανικῶς ἀσυνέστατα μεταξὺ τους.

γ) Δὲν ὑπάρχει ἡ ἀπαραίτητος συντονισμὸς μεταξὺ ὁρολογίου καὶ ἐκονομικῶν προγραμμάτων καὶ ἐκονομικῶν βιβλίων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι ἀδύνατη, κατὰ κανόνα, ἡ ἀσκηση τῆς βίης καὶ νὰ παρατηρεῖται ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος παραλείψη βρασιῶν κεφαλαίων καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο λεπτομερῆς ἐξέταση ἐκονομικῶν θεμάτων.

δ) Γενικῶς καλλιεργεῖται ἡ "ἐκονομολογία", ἡ ὅποια ἔχει μόνον ἐν ἑαυτῇ σχέση μὲ τὴν ἀσχρητὴ ἀντιλήψη γιὰ τὴν φύση τοῦ μαθηματικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀντιστρατεύεται τοὺς μορφωτικὸς σκοποὺς τῆς διδασκαλίας του.

Εἶναι λοιπὸν σφαιρὸς πὸς ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν καταπολέμηση τῶν φαινόμενων μὲ τὴν εἰσαγωγή τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἀναλυτικῶν προγραμμάτων. Θεωρητικὸς ὡς βρασιῆς ἀπαιτήσεις, τοῦ πρέπει νὰ προσαρμοσθῶν τοῦ νέου ἀναλυτικῶν προγραμμάτων ἀπὸ διδασκαλικὸ βιβλίο τοῦ ἀναλυτικῶν, τῆς ἀκόλουθα:

α) Τη δημιουργία κλίματος που να επιτρέπει την άσκηση της παι-
δευτικής άγωγής του μαθήματος.

Πραγματικά, είναι άπολιτες άποραίτητο τά σχολικά Μαθηματικά
νά γίνουν πιο "άνθρωπινα", για να συμφιλιωθεί τό παιδί μέ τό μά-
θημα. Νά μιλήσουν στά ένδιαφέροντα του παιδιού, νά του γνωρίσουν
τίς άπειρες δυνατότητες εφαρμογής τους, τή δύναμη και τήν άξιο πι-
στία τους· νά άπευθύνονται περισσότερο στην πρξη και λιγότερο
στην μνήμη· νά δίνουν στό παιδί εθιαιρίες για δημιουργία και συ-
νεπής τή χαρά τής άνακάλυψης και νά του άναπτύξουν "τήν έικανό-
τητα νά συλλαμβάνει τό άγνωστο και τήν άυτοπεποίθηση νά χρησιμο-
ποιεί τό γνωστό".

β) Τη βαθμιαία γεφύρωση του χάσματος ένάμεσα σέ μās και τίς λε-
γόμενες προηγμένες χώρες. Είναι άπαραίτητη ή άναφορά στό ξέ-
να άναλυτικά προγράμματα και στό έντετοιχα σχολικά βιβλία ώστε νά
άποφεύγονται άνεπίτρεπτες καθυστερήσεις για τήν άνακάλυψη του άνα-
λυτικού προγράμματος, χωρίς φυσικά νά άγνοείται ή έλληνική πραγμα-
τικότητα ή οποία άπαγορεύει τίς έντελώς μιζοεπανικής άδρες.

Β.- ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Ο χαρακτήρας των Μαθηματικών στην έποχή μας έχει ριζικά άλλα-
ξει. Σήμερα ή δύναμη, ή αξιοπιστία και ή εισέλευση των Μαθηματικών
σέ όλο και περισσότερο διεκρυνόμενο φάσμα εφαρμογών επέδρασαν ένδ-
μα και στην Έθια τους τή άσση, προσδίνοντας τους καθαρά δυναμική
μορφή. "Έτσι, στό σχολικά προγράμματα δέν συναντούμε μόνο τά κλασικά
κα Μαθηματικά μέ εφαρμογές κυρίως στις φυσικές επιστήμες, που έπί
μακροús αϊώνες έμεναν σχεδόν άμετάβλητα στό σημείο που τά είχαν
φτάσει οι Άρχαίοι Έλληνες.

Σέ όλες βέβαια τίς έποχές ήταν άναμφισβήτητη ή μορφωτική και
πρακτική άξία τής διδασκαλίας των Μαθηματικών. Άλλά σήμερα έντι-
μεταπίζεται εις ένδε ως θεμελιώδης πρόβλημα ή προεπαγωγή των μαθη-
τών σέ τήν νά χρησιμοποιούν και νά χρησιμοποιήσουν τά σύγχρονα Μαθηματικά
έντε μόνό της συνημεριμένη γνώση άλλα κυρίως ως μέθοδο σκέψης και
πρόβλεψης. Είναι άπαραίτητη στόν άδριανό πολιτή. Καί είναι χα-
ρακτηριστική κατάλληλη της Συστάσεως Νο 43, που υιοθέτησε τό 1950
ή Διεθνής Έπιτροπή Άσσησης Έθνικέδρες τής UNESCO: "Η μαθημα-
τική μόρφωση είναι άγαθό και δικαίωμα κάθε άνθρώπινου έντος, όποια-

δήποτε κι αν είναι ή φυλή, το φύλο, ή θέση και οι δραστηριότη-
τες του.

1.- Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ είναι :

- α) "Η μεθοδική άσκηση του μαθητή στην ορθολογική σκέψη, στην ανάλυση, στην απόδειξη, στη γενίκευση, στην εφαρμογή, στην κριτική και στις λοιπές λογικές διεργασίες καθώς και η μόηση στη μαθηματική αποδεικτική διαδικασία.
- β) "Η γενικότερη πνευματική καλλιέργεια και η συμβολή στην έλο- κλήρωση της προσωπικότητας του μαθητή, καθώς και Μαθηματικά άνωπτόσσουν την παρατηρητικότητα, την προσοχή, τη δύναμη αότου- κεντρώσεως, την επιμονή, την πρωτοβουλία, τη δημιουργική φαντασία, την παιδαγωγημένη σκέψη και συμπεριφορά, καλλιεργούν το αόθημα του έρωτου και του ήθικου, διεγείρουν το κριτικό πνεύμα και συμβάλλουν έμμεσα άκόμα και στην έμπέδωση έλευθερου δημοκρατικού φρονήματος. Τοότο έπιτυγχάνεται με την έξοικειωση στο μαθηματικό τρόπο σκέψης τών έλευθερο και άυτικειμενικό, όπου τίποτα δεν έπιβάλλεται "έκ τών ένω", ό δογματισμός είναι άγνωστος και τά πάντα λειτουργούν με νόμους, που είτε έλευθερα αποεχόμεστε (άξιόμετα), είτε λογικά συμ- περαίνουμε (θεωρήματα).
- γ) "Η άνάπτυξη ικανότητας για την έπιβή σύλληψη έννοιών και μεγε- θών, τών ιδιοτήτων και τών σχέσεων μεταξύ τους και έδιατέρας έννοιων που είναι άπαραίτητες για την κατανόηση και έπίλυση προκτι- κών προβλημάτων της σύγχρονης ζωής και για την έπαφή με τη σύχρο- νη τεχνική, οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα.
- δ) "Ο έθισμός τών μαθητών στη διατύπωση τών ειανοημάτων με τη χα- ρακτηριστική στη μαθηματική γλώσσα τάξη, σαφήνεια, άριότητα, άδοτηρότητα, λιτότητα και κομψότητα, σε συνδυασμό πάντοτε με την άντιστοιχη προσπάθεια της γλωσσικής διδασκαλίας.
- ε) "Η άνάπτυξη του ρόλου τών μαθηματικών στος ειάφορους τομείς της ζωής και η έπαρκής προπαρασκευή τών μαθητών για τη συνέ- κρησή τους.

ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ στο Γενικό
έπιπέδο είναι οι έπόμενοι :

- α) Πά κατανοήσει ο μαθητής μαθητικά και να ερμηνεύσει τις γνώσεις και άδεια να αναπτύξει και να χρησιμοποιήσει πύθ συνειδητά τις ύπολογιστικές ικανότητες που άρχισε να άποιτά στο Δημοτικό Σχολείο.
- β) Πά εξασφαλίζει σε όποιον θέ συνεχίσει σπουδές μετά την άπο-ρεύση του σε τó Γυμνάσιο τις άπαιτήσεις γνώσεις που θέ χρειάζεται και θέ χρησιμοποιήσει στη ζωή του.
- γ) Πά άκούσει σε κάθε είκαστρία τó μαθητή στην άποσπρήνιση έν-νοιών, στην αιτιολόγηση έννεργειών, στην άνάλυση και "μαθημα-τικοποίηση" καταστάσεων, γιατί πολλές φορές μεγαλύτερη σημασία έ-χει ή άδεια και ή κατάστρωσι ένός προβλήματος παρά ή διαδικασία έ-πιλύσεός του.
- δ) Πά εισαγάγει τó μαθητή στη διαδικασία της μαθηματικής άποτέλ-ξης.
- ε) Πά φέρει σε άποση τó μαθητή με ποιήματα θέματα έννεροσμένον μαθηματικών, ώστε να μπορεί να ένταχτεί φυσιολογικά στο σύγ-χρονο κοινωνικό περιβάλλον και να γίνει ικανός να χρησιμοποιεί έ-πιδοτικά μεθόδους και άργανα που θέτει ó πολιτισμός στη διάθεση τού έννθρώπου.

Γ.- ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΨΗ

ΤΑΞΗ Α'

ΕΙΣΕ 4

1.- ΑΝΑΓΚΟΝΙΣΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΣΕΙΜΑΤΩΝ

Τά κυριότερα γεωμετρικά στερεά με έννοφά σε έντιστοιχα φυσικά σώματα. Η έννοια της επιάνειας, της γραμμής και τού σημείου.

2.- ΤΟ ΣΥΣΤΟΛΟ ΤΩΝ ΣΥΛΛΕΚΩΝ ΣΕΙΜΑΤΩΝ

Η έννοια τού συνόλου. Στοιχεϊτά, συμβολισμός και πορίστωση συ-νολών. Άριθμοί =, ε, ζ. Μονομελή σύνολα. Τó κενό σύνολο. "Ι-σότητα" σύνολων. Σχηματισμός τού Π. Άκρωτόρηση. Πεπεροσμένα και άπεπεροσμένα σύνολα. Τνήσιο ύποσύνολο συνόλου. "Άνιστοι φυσικοί ύποσύνολο συνόλου. Αίάταξη στο Π.

3.- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΗΣΕΩΣ

Ελληνική και ρωμαϊκή γραφή φυσικῶν ἀριθμῶν. Δεκαδικὸ σύστημα ἀριθμῆσεως. Συστήματα με βάση 7, 10.

4.- ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Τὸ επίπεδο ὡς βασικὸ σημειοσύνολο. Τὸ σχῆμα ὡς σύνολο σημείων. Ἐξάεδρο, ἡμιεπίπεδο, ἡμιευθεία, εὐθ. τμήμα, τεθλασμένη γραμμὴ, πολύγωνο.

Ἴσα (ἰσομετρικὰ) καὶ ἄνισα τμήματα. Μέσο τμήματος. Ἴσα σχήματα.

Ὁ κύβος καὶ τὰ στοιχεῖα του. Ἴσα καὶ ἄνισα τόξα. Τόξα καὶ χορδές. Μέσο τόξου.

Ἡ γωνία (γωνιοκλίση). Κυρτὴ καὶ μὴ κυρτὴ γωνία. Ἴσες καὶ ἄνισες γωνίες. Διχοτόμος γωνίας. Ὄρθη γωνία. Καθετότητα. Ὁξεία, ἀμβλεία γωνία.

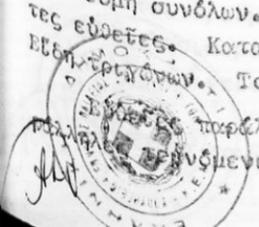
Ἐπίκεντρο γωνία. Σχέση ἐπίκεντρων γωνιῶν καὶ τῶν ἀντιστοιχῶν τους τόξων. Κατασκευὴ γωνίας ἴσης με δεδομένη γωνία.

5.- ΜΕΤΡΗΣΗ ΜΕΓΕΘΩΝ

Ἀπειρίσθησι τοῦ N σὲ ἡμιευθεία. Μέτρηση ^{μήκους} τμήματος. Μέτρηση ἑλλειψοειδῶν μεγεθῶν (γωνίας, τόξου, ἔμβαδος, ὄγκου, χρόνου κτλ). Βαθμολόγησι ὀργάνων γιὰ τὴν μέτρηση τῶν μεγεθῶν. Μέτρηση με προσέγγιση. Συμμιγέτες, δεκαδικοὶ καὶ κλασματικοὶ ἀριθμοὶ ὡς ἀποτελέσματα μετρήσεως.

6.- ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΟΡΘΕΣ ΕΥΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΚΛΩΝ

Τομὴ συνόλων. Τεμνόμενες εὐθεῖες. Κατακορυφῆν γωνίες. Κάθετες εὐθεῖες. Κατασκευὴ καθέτου με γινόμενα. Κάθετες καὶ παράγειες. Ἐξῆς ἐπιπέδων. Τομὴ εὐθείας καὶ κύβου. Τομὴ κύβων. Παράλληλες. Ταινία. Τραπεζίο. Παραλληλόγραμμο. Πεντάγωνοι τεμνόμενες ἀπὸ ἄλλη εὐθεῖα. Κατ'ἐπιπέδου παραλλήλου.

7.- Η ΠΡΟΣΘΕΣΗ

Ένωση συνόλων. Πρόσθεση φυσικών αριθμών. Ίδιότητες: με-
ταθετική, ούδέτερου στοιχείου, διαγραφής, προσεταιριστική. Έφαρμο-
γές ιδιοτήτων. Πινακοποίηση δεδομένων και πρόσθεση πινάκων. Ά-
θροισμα τμημάτων, τόξων, γωνιών και συσχέτιση με το άθροισμα των
μέτρων τους (πρόσθεση συμμετρών, δεκαδικών πλασματικών).

8.- Η ΑΦΑΙΡΕΣΗ

Συμπληρωματικά σύνολα. Η έκθεση $\alpha - \chi = \beta$, $\alpha < \beta$. Αφαίρεση
φυσικού από φυσικό. Βασικές ιδιότητες. Έφαρμογές ιδιοτήτων. Α-
φαίρεση πινάκων. Διαφορά τμημάτων, τόξων, γωνιών και συσχέτιση
με τη διαφορά των μέτρων τους.

Συμπληρωματικές και παραπληρωματικές γωνίες. Άθροισμα γωνιών
τριγώνου.

9.- ΛΕΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ

Μεσοκάθετος τμήματος και χαρακτηριστική της ιδιότητα. Διχο-
τόμος γωνίας. Μεσοπαράλληλος. Σχήματα με άξονες συμμετρίας. Τό
ΐσοσκελές τρίγωνο. Κατασκευές μεσοκάθετου, διχοτόμου κτλ με κανό-
να και ελαφρώς. Συμμετρικό σχήματος ως προς εδάδα.

10.- ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ Ζ ΤΩΝ ΑΚΕΡΑΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Διασώματα με κοινό φορέα. Μεγέθη αντίθετα. Απεικόνιση των
ένεργων σε εδάδα. Άθροισμα ένεργων. Αντίθετοι ένεργοι. Ίδιότη-
τες (δομή μεταθετικής ομάδας). Διαφορά ένεργων. Ίδιότητες.
Άλγεβρικό άθροισμα. Διάταξη στο Ζ. Ίσομορφισμός τμήτων Ζ' και Ν ως
προς τις πράξεις και τη διάταξη.

11.- Ο ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

Γινόμενο δύο φυσικών αριθμών. Ορθογώνιοι και τετράγωνοι αριθ-
μοί. Πρώτοι αριθμοί. Έμβαδόν ορθογώνιου και τετραγώνου. Ίδιότη-
τες πολλαπλασιασμού στο Ν: μεταθετική, ούδέτερου στοιχείου, έπο-
ρευτική, διαγραφής, έπιμεριστική.

Τριών ή περισσότερων φυσικών αριθμών. Όγκος παραλ-

3.- ΚΑΡΤΗΣΙΑΝΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟ

Η έννοια του διατεταγμένου ζεύγους. Συντεταγμένες ενός σημείου (καρτεσιανές, πολικές, γεωγραφικές...). Καρτεσιανό γινόμενο συνόλου Α με σύνολο Β. Παράσταση καρτεσιανού γινομένου.

4.- ΔΙΝΑΜΙΔΕΣ ΣΧΕΣΕΩΣ

Κατηγορήματα (έννοιητή απόφαση) με μία ή δύο μεταβλητές. Σύνολο λήθελας. Ίσοδυναμία κατηγορημάτων. Σχέση συνόλου Α προς σύνολο Β. Σχέσεις μέσα σε ένα σύνολο. Σχέση Ισοδυναμίας. Κλάσεις Ισοδυναμίας (έννοια του ρητού). Σχέση διατάξεως (διακετότητα).

5.- ΑΠΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

Η έννοια της απεικονίσεως γενικά. Ή άξονική και κεντρική συμμετρία ως απεικονίσεις. Έφαρμογή στη μελέτη των παραλληλογράμμων.

6.- ΕΜΒΕΛΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Έμβαδά παραλληλογράμου, τριγώνου, τραπεζίου, πολυγώνου.

7.- ΨΕΥΔΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΙΣΩΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ

Ίσοδυναμίες εξισώσεις ή ανισώσεις. Επίλυση εξισώσεως ή ανισώσεως α' βαθμού με ένα άγνωστο. Συναληθεύουσες ανισώσεις. Έφαρμογές στη λύση προβλημάτων.

8.- ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Τετράγωνο με έμβαδόν 2 τετραγ. μονάδες. Λύση της εξισώσεως $x^2 = a$ με $a \in \mathbb{Q}$. Ύπαρξη άρρητων αριθμών. Ρητή προσέγγιση άρρητου. Η εύρεση των πραγματικών αριθμών. Πράξεις στο \mathbb{R} . Διάταξη στο \mathbb{R} . Έύρεση της τετραγωνικής ρίζας θετικού ρητού με προσέγγιση. Οι ιδιότητες: $|\sqrt{a^2}| = |a|$, $\sqrt{a} \cdot \sqrt{\beta} = \sqrt{a \cdot \beta}$, $\sqrt{a} : \sqrt{\beta} = \sqrt{a/\beta}$

9. ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΣΤΕΦΗΜΑ

Τό τετράγωνο του θύρου και οι εφαρμογές του. Ύπολογισμοί μη-

10.- ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

• Η έννοια της συναρτήσεως. • Η συνάρτηση $x \rightarrow ax$. Ποσά ανάλογα.
• Η συνάρτηση $x \rightarrow \frac{a}{x}$. Ποσά αντίστροφως ανάλογα. • Αναλογίες. • Η
συνάρτηση $x \rightarrow ax + b$ και γραφική λύση της $ax + b = 0$ και $ax + b \geq 0$.
• Εφαρμογές στη λύση προβλημάτων.

11.- ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΑ

• Εφαρμοστό διάνυσμα στο επίπεδο. Συντεταγμένες διανύσματος.
• Μέτρο διανύσματος. • "Εξέλιξη" κίνηση. • Ισοδύναμα διανύσματα. Τό
• Ελεύθερο διάνυσμα. Πρόσθεση και αφαίρεση διανυσμάτων. Πολλαπλα-
σιασμός διανύσματος με πραγματικό άριθμό. • Η μεταφορά. • Εφαρμογές.

12.- ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ

• Ανάλογα εσθθγραμμά τμήματα. Θεώρημα του Θαλή και οι εφαρμο-
γές του στο τρίγωνο. • Ομοιοθεσία (διαστολή, συστολή). • Ομοιότητα
• επίπεδων σχημάτων (τριγώνου, πολυγώνου κλπ). Λόγος έμβασών όμοι-
ων σχημάτων. Κλίμακες.

13.- ΤΡΙΤΟΝΟΜΕΤΡΙΑ

• Τριγωνομετρικοί λόγοι όξείας γωνίας. Βασικές σχέσεις των.
• Πέντανες τριγωνομετρικών λόγων. • Άπλές επίλυσεις όρθογωνίων τριγώνων
• και λοιπές εφαρμογές. Σχέσεις πολυγώνων και καρτεσιανών συντεταγμέ-
νων.

14.- ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΠΟΛΥΓΩΝΑ

• Γωνία έγγεγραμμένη σε κύβλο. Γωνία που σχηματίζεται από χορδή
• και έφαπτομένη στο έκτρο της χορδής. Πολύγωνα έγγεγραμμένα σε κύβλο.
• Κανονικό πολύγωνα. Ήψιχος κύβλου. • Έμβασό κυκλικού έλλομου.

Handwritten initials or signature.

ΠΡΑΞΗ 64/1977

Σήμερα, 20 Μαΐου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σκορδελής, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φουσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδάκης, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφονίτου, καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Δ. Τομαζόλης, Εισηγητής γιατί απουσίασε στο εξωτερικό για λόγους υπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Οριστικοποίηση 'Αναλυτικού προγράμματος των Α' & Β' τάξεων του Γυμνασίου στο μάθημα της Μουσικής. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β' & Κ. Φουσκας, Εισηγητής.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Επαναφορά πράξεως για επανεξέταση του θέματος "Γλώσσα ελεύθερων βοηθημάτων που θα υποβληθούν για έγκριση για το σχ. έτος 1977-78". Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β

Οι αρμόδιοι για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσιας, Είσηγητής θέτουν υπόψη των μελών του Τμήματος την εισήγησή τους ή όποια έχει ως εξής:

- α) Παρατηρήσεις στο 'Αναλ. Πρόγραμμα Μουσικής του Γυμνασίου, που καταρτίστηκε απ' το ΚΕΜΕ, έστειλαν οι Α', Β', Ζ', Η', Θ' και ΙΔ' 'Ανώτερες 'Ενπαιδ. Περιφέρειες και ιδιαίτερα ο Γεν. 'Επιθεωρητής ειδιδικότητας Μουσικών.
- β) Για την αξιολόγηση των παρατηρήσεων αυτών προσιλήθηκαν σε σύσκεψη στο ΚΕΜΕ οι μουσικοί κ.κ.: 1) Μιχ. Μαχαίρας, Γεν. 'Επιθεωρητής, 2) 'Αθαν. 'Ερμήλιος, Γυμνασιάρχης, 3) 'Ιωάν. 'Αργυρός, Γυμνασιάρχης και 4) Καλλιόπη 'Ιωάννου, Α/θμιας καθηγήτρια.
- γ) Ο κ. 'Ερμήλιος δέν παρενέβημε εξαιτίας έκτακτης αρρώστειας του. Τηλεφώνησε και εἶπε ότι δέ συμφωνεῖ μέ τή δομή του προγράμματος.
- δ) Ο κ. Μαχαίρας ἤρθε μένος του και ὑπέβαλε σημείωμα. Σ' αυτό ἀποφάνεται ότι τό πρόγραμμα τῆς Μουσικής που καταρτίστηκε απ' τό ΚΕΜΕ "δέν εἶναι τό ἀναμενόμενο", οι δέ παρατηρήσεις που ἔγιναν σ' αυτό εἶναι "φιλολογικές, θεωρητικές και ἀσήμαντες".
- ε) Ουσιαστική αξιολόγηση των παρατηρήσεων ἔκαναν ο κ. 'Αργυρός και ἡ κ. 'Ιωάννου. Τά συμπεράσματα αυτών εἶναι και οι προτάσεις μας, για τήν ὀριστικοποίηση του 'Αναλ. Προγράμματος τῆς Μουσικής στο Γυμνάσιο, τίς ὁποῖες και ὑποβάλλουμε στο Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδευσεως για ἔγκριση:

Α' Τάξη

-Σελ. 126 παρ. Μουσική. Μετά απ' τή λέξη "Μέτρα" προστίθεται ἡ φράση: Τά ἀπλά μέτρα θά διδαχθοῦν ὡς ἀνάγνωση. Για τά ἄλλα θά γίνεῖ ἀπλή γνωριμία.

Στήν ἑξῆς σελίδα και παράγραφο: Μετά ἀπό τή λέξη "τετραμερῆ", προστίθεται: 3/4.

Σελ. 127 παρ. τραγούδι: Μετά ἀπό τή λέξη "ξένα" προστίθεται: Τά τραγούδια στήν Α' τάξη θά διδαχθοῦν πρακτικά.
./.

-Σελ. 127 παρ. Μουσικές άιροάσεις: Στο τέλος τής παραγράφου νά προστεθοῦν τά έξής: 'Η μουσική άιροάση νά άποβλέπει στη διάκριση τών μορφών: α) τραγούδι, κανών δλωφνος, χορός, έμβατήριο, βάλλς, μενουέτο, μαζούρια, β) καί ιδιαίτερα στη διάκριση τών ελλην. χορών.

Γ. Τάξη

-Στή σελ. 127 παρ. μουσική άνάγνωση: Μετά τς λέξεις "γνωστές άξίες" προστίθενται: Σύνοτα γυμνάσματα (8-8) φωνητικής, άκουστικής καί άναγνωστικής έξασκήσεως: α) Στς μελζονες κλιμακες ΝΤΟ, ΣΟΛ, ΡΕ, ΦΑ, ΣΙ ύφ. καί ΜΙ ύφ.. β) Στς έλάσσονες κλιμακες ΛΑ, ΡΕ, ΣΟΛ, ΝΤΟ καί ΜΙ σέ εύχρηστα μέτρα. Γενικές διορθωτικές καί βελτιωτικές ένέργειες μουσικής άναγνώσεως καί άποδόσεως (μελωδιές, ρυθμικές, έκφραστικές). Σβήνουν οί λέξεις "άντλοτοιχη θεωρία".

-Στήν ίδια παρ. σελ. 127-28 καί άπαλειφθεΐ ή φράση "Είσαγωγή στην άρμονία παραδειγματα" γιατί ή μουσική αυτή ύλη είναι δύσκολη για τούς μαθητές καί γιατί στο 'Αναλ. Πρόγραμμα δέν έγινε σοβαρός λόγος για τό θέμα.

-Στή σελ. 128 παρ. Στοιχεΐα Μορφολογίας: Μετά την παρένθεση προστίθεται ή φράση: 'Αιροαματική διάκριση καί άπλή άνάλυση τών μουσικων μορφών: Σονάτα, πρελούδια, φούγια, ούβερτούρα, συμφωνία, κοντσέρτο, συμφωνικό ποίημα, όρατόριο, όπερα, όπερέτα, έντερμέτζο, πότ-πουρί, ραφωδία.

Τό Τμήμα, άφοϋ έλαβε ύπόψη την είσήγηση τών κ.κ. Γ. Γρατσά καί κ. Κ. Φοβσκάς καί μετά συζήτηση άποδέχεται την είσήγηση ώς έχει.

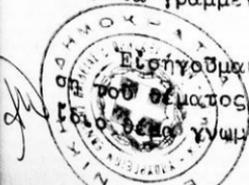
Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως
Επιαναφορά πράξεως για επανεξέταση του θέματος "Γλώσσα Ήλεού-
θερων βοηθημάτων που θα υποβληθούν για έγκριση για το σχ. έτος
1977-78", εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β' θέτει υπόψη των
μελών του Τμήματος:

- 1.- το έγγραφο αριθμ. Φ. 211.25/11/51537/18-5-1977 του κ. 'Υ-
πουργού Παιδείας που αναφέρεται στη γλώσσα των ήλεούθερων
βοηθημάτων που θα υποβληθούν για έγκριση για το σχ. έτος 1977-78 &
- 2.- την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Με το έγγραφο τούτο επαναφέρεται προγενέστερη πράξη μας με
την οποία είχαμε γνωμοδοτήσει για τη γλωσσική μορφή των σχολικών
βοηθημάτων· συγκεκριμένα, παρακαλείται το Τμήμα να επανεξετάσει
τη δυνατότητα έγκρίσεως (για το λύκειο) και βιβλίων γραμμένων
στη καθαρεύουσα, όπου πρόκειται για βιβλία που έχουν ιδιαίτερη
αξία στον τομέά τους και που δεν ήταν δυνατή ή μεταγλώττισή τους
μέσα στον περιορισμένο χρόνο που μεσολάβησε από τότε που κάναμε
πρώτη σχετική ανακοίνωση ως τώρα που οι συγγραφείς καλούνται να
υποβάλουν τα βιβλία τους για κρίση.

Όφείλω να διευκρινίσω δύο σημεία:

- α) οι συγγραφείς γνώριζαν την άπατηση του νομοθέτη σχετικά με
τη γλώσσα της Εκπαιδεύσεως σ' όλες τις βαθμίδες της από τις
30.4.1976 (Ν. 309/76) και είχαν χρόνο νομίζω να ενεργήσουν,
- β) η έν μέρους των συγγραφέων επίκληση της κέρσινης "άνοχής",
συμβιβαστικής λύσεως (είχαν γίνει δεκτά βοηθήματα γραμμένα
στην καθαρεύουσα για το λύκειο) κατά τη γνώμη μου δεν εϋσταθεί,
γιατί τότε αιτιολογικό της άνεπιτιμής θέσεως του 'Υπουργείου ήταν
τό ότι και οι ύπηρετες του 'Υπουργείου δεν είχαν χρόνο και δεν
μπόρεσαν να δώσουν όλα τα βιβλία του λυκείου μεταγλωττισμένα (στο
γυμνάσιο όπου ο στόχος αυτός είχε επιτευχθεί δεν έγιναν δεκτά βο-
ηθήματα γραμμένα σε καθαρεύουσα).

Εισηγηθεί να γίνει δεκτή ή άνδόλουθη διαπόπωση για τη ρύθμι-
ση του θέματος (όπως είχαν εισηγηθεί και στην προηγούμενη για το
έτος 76-77) γνωμοδοτήσή μας, πράξη 20/77): "για τις περιπτώσεις
./.

δπου δέν θά ύπάρχει - δέν θά έχει ύποβληθεύ γιά κρση - γιά κά-
ποιο μάθημα (ή μαθήματα) βιβλία σύμφωνα (ώς πρός τή γλωσσική μορ-
φή τους) μέ τήν άπάλτηση του Ν. 309/76, έπιτρέπεται νά κριθεύ
καί έγκριθεύ (γιά τό σχολικό έτος 1977-78 γιά τό λύκειο) βιβλιο
άλλο, άπό τά προγενέστερα, (γραμμένο στην καθαρεύουσα)". Στής
περιπτώσεις αυτές ή παρέκλιση άπό τό πνεύμα του Νόμου δέν άποτε-
λει κατά τή γνώμη μου παραβίασή του, άφού γίνεται ρύθμιση σύμφω-
να μέ τό πνεύμα τής άνάγκης, τής πραγματικότητας.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- α) τό έγγραφο άριθμ. Φ. 211.25/11/51537/18-5-1977 του κ. 'Υπουρ-
γου Παιδείας,
β) τήν είσήγηση του κ. Φ. Βώρου, Συμβούλου Β',

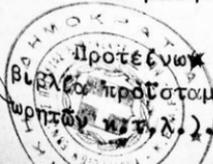
άποφαινεύ κατά πλειοψηφία:

"Γιά τις περιπτώσεις όπου δέν ύπάρχουν - δέν έχουν ύποβληθεύ
γιά κρση - γιά κάποιο μάθημα ή μαθήματα βιβλία σύμφωνα (ώς πρός
τή γλωσσική μορφή καί τό περιεχόμενό τους) μέ τό Ν. 309/76 καί τά
άντιστοιχα άναλυτικά προγράμματα ή έχουν ύποβληθεύ, άλλα δέν κρι-
νονται κατάλληλα γιά τή διδασκαλία των άντιστοιχων μαθημάτων τρία
τουλάχιστον άπ' αυτά γιά κάθε μάθημα, τότε έπιτρέπεται νά κριθεύ
καί νά έγκριθεύ γιά τό σχολικό έτος 1977-78 γιά τό λύκειο μόνο
βιβλία γραμμένα σέ γλώσσα καθαρεύουσα".

Μειοψηφούντες οί κ.κ. 'Αν. Πάγκαλος καί Δ. Σαυιδής άνέφεραν
τά έξης κατά σειρά:

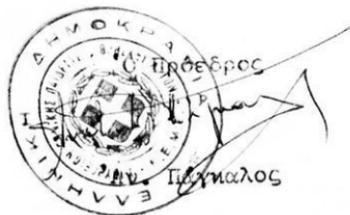
Προτείνω νά ύποβληθεύ πρός κρση καί βιβλία γραμμένα στην
καθαρεύουσα, γιατί οί μαθητές των πρακτικων τμημάτων των Λυκειων
έχουν ήδη άπό πέφσει προμηθευθεύ δωπανηρά βιβλία καί δέν είναι
εθνολο στους διδάσκοντες νά χρησιμοποιήσουν κατά τό προσεχές σχολ.
έτος 1977-78, άλλα βοηθητικά βιβλία στις έπόμενες τάξεις άπό εκεί-
να που οί μαθητές είχαν προμηθευθεύ στις προηγούμενες τάξεις.

Προτείνω νά μήν έγκρινονται γιά τήν άγορά άπό τους μαθητές
βιβλία πρόστακμένων των καθηγητών των σχολειων (έποπτων, έπιθε-
ωρητών κ.τ.λ.). Νά άπαγορευεται έπίσης ή είσαγωγή σέ σχολεία γιά
./.

ἀγορά βιβλίων ποὺ ἔχουν συγγράφει καθηγητὲς ποὺ ὑπηρετοῦν στὸ
ἐξιο σχολεῖο.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατιστήκε ἡ συζήτηση.

*Η Γραμματέας

Παραφώνου
Δημ. Παραφώνου

ΠΡΑΞΗ 65/1977

Σήμερα, 23 Μαΐου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Β. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σκορδίλης, Είδιικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ και οι κ.κ. Κ. Φούσκας, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δέν 'ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητές, λόγω έλλης ύπηρεσιακής απασχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Οριστικοποίηση του 'Αναλυτικού Προγράμματος των Α' και Β' τάξεων του Γυμνασίου στο μάθημα της 'Ιστορίας. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπής για 'Εγκριση. Εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διαβάστηκε και επίκυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Οριστικοποίηση του 'Αναλ. Προγράμματος των Α' και Β' τάξεων στο μάθημα της 'Ιστορίας", εισηγητής κ. Φ. Βώρος, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το αντιστοιχούμενο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της 'Ιστορίας.

Το Τμήμα, αφού 'ελαβε υπόψη την εισήγηση του κ. Βώρου και το πρακτικό του, αποφασίζει να εγκρίνει το αν. πρόγραμμα της 'Ιστορίας σύμφωνα με το αν. πρόγραμμα της 'Ιστορίας αποφαινεται ομόφωνα:

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΑ Μ.Ε.

Η γνώση της Ιστορίας για κάθε ανθρώπινη κοινωνία αποτελεί εμπειρία και μνήμη τόσο σημαντική όσο και η προσωπική εμπειρία και μνήμη για κάθε άτομο. Με την αμερόληπτη παρουσίαση της Ιστορίας στα σχολεία Μ.Ε. καλλιεργούνται η ιστορική συνείδηση και η κρίση των μαθητών για την καλύτερη κατανόηση των προβλημάτων της σύγχρονης ζωής και γενικά του ανθρώπου καθώς και ο γνήσιος πατριωτισμός.

Ειδικότερα ~~πρόκειται~~ με τη διδασκαλία της Ιστορίας επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν και να ενστερνισθούν βαθμιαία οι μαθητές ότι:

- α) ο έλληνας και πατριώτης πολιτισμός είναι έργο συλλογικής ανθρώπινης προσπάθειας, αγώνων και θυσιών,
- β) ο άνθρωπος οφείλει πολλά στο χθές και ευθύνεται για την οδόμηση του σήμερα και τον σχεδιασμό του αύριο,
- γ) τα ιστορικά γεγονότα συνδέονται μεταξύ τους με οχρέσεις γενεσιουργές και αποτελούν αλληλουχία αιτίων (ανθρώπινων αναγκών, κινησιουργές και αποτελούν αλληλουχία αιτίων (ανθρώπινων αναγκών, κινησιουργές και αποτελούν αλληλουχία αιτίων (ανθρώπινων πράξεων και αντιδράσεων),

δ) η διαρκής και προσεκτική αναζήτηση των κινητήρων δράσεως των ιστορικών προσώπων, ομάδων και λαών του παρελθόντος οδηγεί, αναλλοίωτα και ασφαλέστερες και προσφορότερες αποφάσεις σχετικά με την αντιμετώπιση των προκείμενων κάθε φορά προβλημάτων της ανθρώπινης κοινωνίας.

ε) οι διάφορες εκφάνσεις του πολιτισμού κάθε κοινωνίας και εποχής απεικονίζουν και διάφορους τρόπους εκφράσεως της βιωθεωρίας των ανθρώπων της ίδιας κοινωνίας και εποχής.

Ός μεριμνότεροι στόχοι του μαθήματος της Ιστορίας επισημαίνονται οι ακόλουθοι:

- α) αναδρομή και μύηση στις πηγές της Ιστορίας,
- β) εισαγωγή στην ελληνική παράδοση και στα προβλήματα του σύγχρονου ελληνισμού,
- γ) συνειδητοποίηση της ελληνικής διάρκειας,
- δ) αντικειμενική θεώρηση των πολιτευμάτων και οικειότητα των μαθητών με το δημοκρατικό τρόπο πολιτικής οργάνωσης και διακυβέρνησης.

Β'. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΔΙΔΑΚΤΕΑΙΑΣ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΒΑΘΜΙΑΣ Μ.Ε.

Οι παραπάνω στόχοι, γενικοί και ειδικοί, αποτελούν κατευθυντήριες γραμμές για τη διδασκαλία της Ιστορίας στο Γυμνάσιο και το Λύκειο. Ο βαθμός όμως πραγματοποίησης αυτών των στόχων συνδέεται εδωλογα με το επίπεδο αντιληπτικής ικανότητας των μαθητών των δύο κλάδων, ή όποια και προσδιορίζει με τη σειρά της το επίπεδο διδασκαλίας. Η παιδαγωγική αυτή ανάγκη υποδεικνύει την ακόλουθη μεθοδευση.

α) Στο Γυμνάσιο η Ιστορία διδάσκεται ως σπουδή των σημαντικότερων ιστορικών εποχών και κυρίως των πολιτικών γεγονότων και στοιχείων πολιτισμού κάθε εποχής, ιδιαίτερα των μορφών τέχνης που είχαν διδακτικά προσφορότερες, μ'επιπλέον βεβαίως για μας πάντοτε την Ελληνική Ιστορία.

β) Στο Λύκειο η διδασκαλία της Ιστορίας περιορίζεται σε όλη ή μνεία των ενδιαμέσων στ' Γυμνάσιο πολιτικών γεγονότων, αναζητείται βαθύτερα ατμοσφαιρική (κοινωνιοπολιτική) της ιστορικής δράσης, επιμένει στην κριτική αξιολόγηση των γεγονότων και ερμηνεύει τις μορφές του πολιτισμού (οικονομική ζωή, κοινωνική δομή, πολιτική δράση, καλλιτεχνική δημιουργία, θρησκεία, επιστήμη, θρησκεία), τις οποίες παρουσιάζει ως έκφραση της βιοψυχίας των ανθρώπων της ιστορικής εποχής.

Ειδικότερα, οι στόχοι της διδασκαλίας της Ιστορίας στο Γυμνάσιο, οι οποίοι προσδιορίζουν ταυτόχρονα επίπεδο διδασκαλίας ανάλυσης προς την πνευματική ώριμηση και αντιληπτικότητα των μαθητών, είναι:

1) Αφήγηση και περιγραφή των ιστορικών γεγονότων με τη δυνατή χρονολογική σειρά και επισήμανση των αιτιακών σχέσεων, παρακολούθηση α ή των άμεσων αποτελεσμάτων και έθιμο μ ός των μαθητών στην αναζήτηση εξηγήσεως των γεγονότων στο βαθμό που επιτρέπει η αντιληπτικότητά τους

2) Υπογράμμιση των ιστορικών καταστάσεων, προβολή των ιστορικών προσώπων ανάλογα προς τη δράση τους και τελική εντίμηση του έργου πολιτισμού, ιδιαίτερα έργων των ελευθερι-

β.- Ήγεμονία τῆς Σπάρτης-Κορινθιακός πόλεμος. Ειρήνη τοῦ Ἀνταλκίδου.

γ.- Ἀναλαμπή καὶ πτώση τῆς ἡγεμονίας τῶν Θηβαίων.

δ.- Ἡ φωνὴ τοῦ Ἴσοκράτη.

11.- ΓΛΩΣΣΙΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ (τὸν 5ο καὶ τὸν 4ο Π.Χ. αἰῶνα).

α.- Ἱστοριογραφία, θέατρο, Ἐπιστῆμες (μαθηματικὴ, ἰατρικὴ).

β.- Ἀρχιτεκτονικὴ, γλυπτικὴ, ζωγραφικὴ, ἀγγειογραφία, ἐπιτύμβιες στήλαι, θέατρα.

12.- Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΒΑΛΗΝΙΣΜΟΣ τὸν 4ο αἰ. Π.Χ.

α.- Δυτικὴ Μεσόγειος-Ἴωνία - Στενά-Εὐξείνου.

13. ΑΚΜΗ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΒΑΛΗΝΙΣΜΟΥ

α.- Σύντομη ἀναδρομὴ: καταγωγή, ἐγκατάσταση, Ἀλεξάνδρος Α', Ἀρχέλαος, Πέλλα.

β.- Ὁ Φίλιππος Β' καὶ ἡ πολιτικὴ του. Προστριβές μετὰ τοὺς Ἀθηναίους. Καίρωναία-Ἑνωστικὸν Ἑλλήνων 338 π.Χ.

γ.- Οἱ ἐκστρατείες τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ οἱ συνέπειές τους.

14. -ΣΥΝΟΠΤΙΚὴ Ἱστορία τοῦ Βαληνιστικοῦ Κόσμου

α.- Διάσπαση τοῦ Κράτους τοῦ Ἀλεξάνδρου-Ἑλληνιστικὰ Κράτη.

β.- Διερεύνηση τοῦ γεωγραφικοῦ ὄρους. Νέες συνθήκες ζωῆς. Οἰκονομικὴ δραστηριότητα. Καθημερινὴ ζωὴ στὴν Ἀλεξάνδρεια (ἢ στὴν Πέργαμο ἢ στὴν Ἀντιόχεια).

γ.- Ἐπιστῆμες: Γεωγραφία, ἄστρονομία, ἀνατομία, φυσικὴ, βιβλιοθήκες.

δ.- Τέχνες: ἀρχιτεκτονικὴ, γλυπτικὴ, ζωγραφικὴ.

ε.- Ἑνώσις τῆς Ἰᾶμης στὴ σιηνὴ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

15. Ἱστορία (ἀπὸ τρεῖς ἀρχές ὡς τὸ 146 π.Χ.)

α.- Ἰταλὸι καὶ κέλτοι. Περὶοδος τῶν θρόλων. Τὰ νέα τῶν

β.-'Η ζωή στη μητρ' πόλη και στις αποικίες (σχέσεις μετ' εὐ μητρ-
πόλης-ἀποικίας).

γ.-'Εποχή τῶν Ἑλλήνων μετ' ἄλλους λαούς -ἀλληλεπιδράσεις-

δ.- Δεσμοὶ τῶν Ἑλλήνων (θρησκεία, γλῶσσα, γιορτές, ἀγῶνες, μαν-
τεῖα, ἀμφιτυονίες κτλ).

ε.-'Επιλή ποίηση

στ.-'Αρχαϊκὴ τέχνη.

6.- ΑΘΗΝΑ - ΣΠΑΡΤΗ

α.-Σύντομη ἱστορία τῶν δύο πόλεων κρατῶν ὡς τὴν παραμονὴν τοῦ
περσικοῦ κινδύνου.

β.-Μορφολογία-καθημερινὴ ζωὴ, ἀγωγή τῶν πολιτῶν.

γ.-'Αντιδιαστολή.

7.-ΑΠΕΙΛΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΑΒΟΚΡΟΥΣΗ^{πολύ} ΚΙΝΔΥΝΟΥ

αί.-λυβοί, μήδοι, πέρες ὡς τὸ 499 π.Χ. Καρχηδόνιοι.

β.-'Αμυνα καὶ ἀντεκδύεση στὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειο καὶ Δυτ.
Μεσόγειο.

γ.-'Η νίκη καὶ οἱ πρωταγωνιστὲς τῆς. Ἡ ὥρα τοῦ θριάμβου.
(Ἀναφορὰ εἰς τὴν Πέρσας τοῦ Αἰσχύλου).

8.- Η ΔΕΜΟΤΗ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΣΙΑ

α.-Συμμαχία τῆς Δήλου.

Κέρμων-Ἐφιέλης-Περικλῆς.

β.-Καθημερινὴ ζωὴ στὴν Ἀθήνα. Πολίτευμα -Πύθια, ἄγωνα, θέατρο,
δικαστήρια, ἄγορά, οικονομικὴ δραστηριότητα.

γ.-Σχέσεις μετ' τοὺς συμμάχους καὶ τὴ Σπάρτη. Πρῶτες προσπάθειες.
30ετείς σπονδές.

9.- ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙΝ

(Ἐξοφλῆσι μῆτρον καὶ μεγαλείου).

Αἰχμητικὸι πόλεμοι καὶ οἱ συνέπειαι τοῦ (431-362)

Ἐκδύεση τοῦ Πελοπ.πολέμου. Κατάλυσι τῆς Ἀθηναίων ἡγεμο-
νίας. Τυραννία τῶν 30. Πάλινδύεση τῆς δημοκρατίας.

ἀναστροφῶν.

- β. - δημοκρατικὸ πολίτευμα. ᾠδενάλεικτος. Ἐπέκταση στὴν κεντρικὴ καὶ νότια Ἰταλία (ὡς τὸ 272 π.Χ.).
- γ. - Ἐπέκταση τῆς Ἰωμαϊτικῆς κυριαρχίας στὴ Δυτ. Μεσόγειο (ὡς τὴν καταστροφὴ τῆς Καρχηδόνιας, 146 π.Χ.).

16. ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΡΩΜΗ

- α. - Συμπολιτετεῖς. Τελευταία ἀναλαμπὴ τῆς Σπάρτης. Ἡ Ἀθήνα τῆς παρακαμψῆς.
- β. - Ἐπιβασὴ τῶν Ἰωμαίων στὴν περιοχὴ τῆς Ἀνατολ. Μεσογείου (ὡς τὴν ὑποταγὴ τῆς Ἑλλάδας).
- γ. - Ἐθνητικὴ διελεύση τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ στὴ Ἰώμη.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

- Ἀνατολὴ (μῦθος, δεσποτισμὸς)
- Ἑλλάδα (λόγος, ἐλευθερία)
- Ἰώμη (παιδαρχία - νόμος)
- Ἡ κλασικὴ ἀληθονομίᾳ μας.

Τ Α Ξ Η Β , ἄρες 2

Ἀπὸ τὸ 146 π.Χ. ὡς τὸ 1453 μ.Χ.

ΜΕΡΟΣ Α': Ρωμαϊκὴ ἱστορία

(ἀπὸ τὸ 146 π.Χ. ὡς τὸ 330 μ.Χ.).

Ι. - ΤΟ ΡΩΜΑΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ Β' ΑΙΩΝΑ Π.Χ. ΡΩΜΑΙΟΚΡΑΤΙΑ

Ἡ ἐπέκτασις τῶν κατοικήσεων (οἰκονομικῆς, πολιτικῆς,

ΠΟΛΙΤΙΣΤ.

β.- 'Η ζωή στις επαρχίες και στη Γόμη.

γ.- Γόμη και 'Ελληνισμός

δ.- Ρωμαϊσμός στην 'Ελλάδα.

2. - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΩΝ

α.- 'Ο αγροτικός νόμος των Γράικων.

β.- 'Αντιδραση - άναποχή του μεταρρυθμιστικού έργου.

γ.- Συνθήκες: Εμπόριο πόλεμοι:

α° ως την εξέγερση των δοστών

β° ως τη δολοφονία του Κάλιστρα

γ° ως την οριστική κατάλυση του πολιτεύματος (27 π.Χ.).

3.- ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

α.- 'Οργάνωση του νέου πολιτεύματος

β.- Διαδοχή αυτοκρατόρων, PAX ROMANA .

γ.- Ρωμαϊκή τέχνη

δ.- 'Εμφάνιση του Χριστιανισμού, διδασκεία και εξάπλωση.

ε.- 'Ινλατινισμός των επαρχιών.

ζ.- 'Εκείνα της παρακμής της Γόμης.

ΜΕΡΟΣ Β' - Προς τὸ Βυζάντιο καὶ τὸν Εὐρωπαϊκὸν Μεσαίωνα

1.- ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΙ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- α.- Ὁ Κωνσταντῖνος μεταφέρει τὴν πρωτεύουσα τοῦ στὸ Βυζάντιο.
- β.- Ἀναγνώριση τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐπιμάρτυσή του, αἵρέσεις.
- γ.- Τελευταία ἀναλαμπὴ τοῦ ἀρχαίου κράτους (Ἰουλιανός), ὀριστι-
κὴ ἐπιμάρτυση τοῦ Χριστιανισμοῦ (Θεοδόσιος δ' Α').

2.- ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

- α.- Ῥωμαϊκὴ παράδοση (ἀναφορὰ στὴν καθημερινὴ ζωὴ τῆς πόλεως).
- β.- Χριστιανικὴ πίστη.
- γ.- Ἑλληνικὸ περιβάλλον καὶ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς.

3.- ΒΑΡΒΑΡΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ

- α.- Καταποντισμὸς τοῦ δυτικοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους (476 μ.Χ.).
- β.- Εἰρηνικὴ διεξόδουση τῶν βαρβάρων στὸ ἀνατολικὸ ρωμαϊκὸ κράτος

4.- ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ

- α.- Προσπάθεια γιὰ τὴν ἀνάκτηση τοῦ δυτικοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους.
- β.- Ἐσωτερικὴ πολιτικὴ. Νομοθεσία.
- γ.- Χριστιανικὴ τέχνη ὡς τὸν Ἰουστινιανό.
- δ.- Ὀριστικὸς θρίαμβος τῶν βαρβάρων στὴ Δάση ἐπιπτώσεις γιὰ τὴ
Δάση καὶ τὸ Βυζάντιο.

ΜΕΡΟΣ Γ' - Κωςὸς Βυζαντινὴ ἔποχῃ

1.- ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ (610-717)

- α.- Κινήσεις λαῶν στὰ βόρεια, ἀνατολικὰ καὶ νότια σύνορα τοῦ
Βυζαντινοῦ κράτους.
- β.- Ἀγῶνες πρὸς τοὺς Πέρσες. Ἀπόδραση τῶν Ἀράβων. Ἐμφάνιση
τῶν Ἀράβων.
- γ.- Ὁ Χριστιανικὸς χαρακτήρας τοῦ βυζαντινοῦ κράτους στὸν πόλεμο
καὶ τὴν εἰρήνη.
- δ.- Ὁ Μωαμεθουλισμὸς. Ἐξάπλωση τῶν Ἀράβων μέχρι τὸ 732 μ.Χ.).
Περιπετῆαιὸς καὶ πληρέστερος ἐξελληνισμὸς τοῦ Βυζαντίου.

ε.- Ήγνατώσταση Σλάβων καὶ Βουλγάρων στὴ Β. Βαλκανική.

2.- ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑΣ - ΔΥΝΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΩΝ

α.- Ἀγῶνες πρὸς τοὺς Ἀραβες καὶ τοὺς Βουλγάρους.

β.- Βωτερικὴ πολιτικὴ: Ἐρησικευτικὴ. Κοινωνικὴ (ἀναφορὰ στὴ στάση τοῦ Καπαδόκη). Νομοθεσία.

γ.- Ἡ τέχνη τῆς ἐποχῆς.

3.- Ο ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΩΣ ΤΟΝ 9ο ΑΙΩΝΑ Μ.Χ.

α.- Τὰ ἀραβικὰ κράτη (ἀπὸ τῆς Παλῆστίνης ἕως τὴν Ἰσπανία).

β.- Ἀραβικὴ τέχνη καὶ ἔπισημη.

γ.- Διαμόρφωση τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν κρατῶν ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἁγνατώσταση τῶν βαρβάρων.

δ.- Καρλομέγνος - Βυζάντιο.

4.- ΑΚΜΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ)

α.- Προμηθῆματα ἀναγέννησης (Ἀρέθας, Φώτιος, ἀριτικὴ ποίηση).

β.- Ἀγῶνες πρὸς τοὺς Ἀραβες, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Ρώμους.

γ.- Κοινωνικὴ πολιτικὴ. Νομοθεσία

δ.- Ποίεσις. Τέχνη.

ε.- Ἀποστολικὴ δραστηριότητα.

στ.- Ἐπιλησία καὶ Κράτος (Φώτιος, Ν. Μυστινός, Μ. Κηρουάριος, Σχίσμα τοῦ 1054).

5.- ΠΑΡΑΚΜΗ ΚΑΙ Α΄ ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

α.- Νέοι κίνδυνοι ἀπὸ τὴ Δύση καὶ τὴν Ἀνατολή (Νορμανδοὶ καὶ Τούρκοι).

β.- Ἐμπορικὴ πρόνοια στοὺς Βενετούς (1082) - συνέπειες.

γ.- Ὁ εὐρωπαϊκὸς κόσμος (Φεουδαρχία) καὶ Σταυροφορίες (α΄, δ΄).

δ.- Διαμόρφωση τοῦ βυζαντινοῦ κόσμου ἀπὸ 1204-61.

ΜΕΡΟΣ Δ΄ - ΨΕΥΔΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ (1261 - 1453)

7.- ΤΑΞΑΚΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ (ΩΣ ΤΟ 1402)

- α.- Βούλγαροι και Σέρβοι.
- β.- Κοινωνικά προβλήματα (ιδιαίτερη αναφορά στα γεγονότα του 1342-49).
- γ.- Έμφάνιση και προέλαση των 'Οθωμανών ως το 1402.

2.- ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΙΣ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

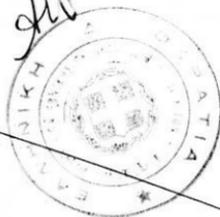
- α.- Κοινωνικές ανακατατάξεις.
- β.- Κρίση της φεουδαρχίας.
- γ.- Έθνια κράτη.
- δ.- Κοσμική έξευσις - έξοδο του Πάπα (CANOSSA - AVIGNON).
- ε.- ΜΑΓΝΑ ΧΑΡΤΑ - Γουεϊτς πόλεμος (1337-1455).
- στ.- Ισομνημόματα αναγέννησης. Συμπόματα.

3.- ΤΕΛΕΥΑΙΕΣ ΑΝΑΛΑΜΠΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

- α.- 'Η άμνη του Μυστρά.
- β.- 'Η άγωνα της Πόλης. Φλωρεντία 1439.
- γ.- Τραγικός και μεγαλειώδης επίλογος: Ένωτικοί και άνθενωτικοί, Κων/νος Παλαιολόγος.
- δ.- 'Ολοκλήρωση των τουρκικών κατακτήσεων (ως το 1522 μ.Χ.).
- ε.- Λόγοι παρακμής και πτώσης του Βυζαντίου.

4.- ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

- α.- Παρουσία της βυζαντινής τέχνης έξω από τα σύνορα του Βυζαντίου.
- β.- Διατήρηση της κλασικής κληρονομιάς μας και της ρωμαϊκής νομοθεσίας.
- γ.- Ρίζες του νέου 'Ελληνισμού.
- ε.- 'Ελπίδες για την ανάσταση. Δυνάμεις συντηρήσεως.

Ο αρμόδιος για τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεων Ἐπιτροπῆς γιὰ ἔγκριση" εἰσηγητῆς κ. Ἄν. Πάγκαλος, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπαιδύσεως, Σύμβουλος Α', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.17/33/50545/16-5-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας μετὰ τὸ ὄποιο διαβιβάζονται στὸ ΚΕΜΕ πράξεις Ἐπιτροπῆς πού συγκροτήθηκε μετὰ τὴν ἀπόφαση ἀριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας πού ἀναφέρεται στὴ διορθώση, βελτίωση καὶ μεταβολὴ τῶν διδακτικῶν βιβλίων:

- 1) Στοιχεῖα Γεωλογίας-Ὀρυκτολογίας, Α' Λυκείου, Γ. Γεωργαλά, Α. Μάλλιανη-Πατέρα, καὶ
- 3) Ἀνθρωπολογία Β' Λυκείου, Ν. Ἀσπιώτη.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ θεώρησε τίς διορθώσεις, βελτιώσεις καὶ μεταβολές πού ἔχουν ἐπιφερθεῖ στὰ παραπάνω βιβλία, ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ, ἐγκρίνει ὁμόφωνα νὰ ἀποσταλοῦν αὐτὰ στὴν ἀρμόδια Δ/ση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ νὰ γίνουν οἱ ἀπαραίτητες ἐνέργειες γιὰ τὴν ἔκδοσίν τους.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατίστηκε ἡ συζήτηση.

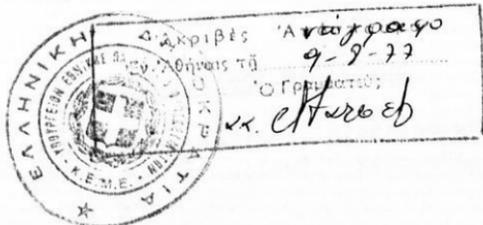

Ὁ Πρόεδρος

Ἄν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφο
9-9-77
Ὁ Γραμματέας
κ. Ζαραφῶν

ΠΡΑΞΗ 66/1977

Σήμερα, 25 Μαΐου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδράσε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα με τὴν νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Ἐδρετρο τοῦ Τμήματος, οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σαγιῶς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσῆας, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδελῆς, Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσικας, Δ. Τομπάζης, Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητὲς καθὼς καὶ ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφώντου, καθηγήτρια με βαθμὸ βο.

Δὲν ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση οἱ κ.κ. Κυρ. Κατσιμάνης, Εἰσηγητὴς γιατί ἀπουσίαζε στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ λόγους ὑπηρεσιακοῦ καὶ Β. Θεοδωραϊδopoulos, Λ. 'Αδαμόπουλος, λόγω ἄλλης ὑπηρεσιακῆς ἀπαχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ἐγκριση βιβλίων (Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου). Εἰσηγητὴς κ. Δ. Σαγιῶς, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Ὁρολόγιο καὶ Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα τῆς Α' τάξεως Γενικοῦ Λυκείου.

ΘΕΜΑ 3ο - Προκηρύξεις

τὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἐγγραφοὶ βιβλίων (κεείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου)", εἰσηγητῆς κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης Ἑκπαιδευτικῆς τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Παιδείας μετὰ τὸ ἀριθμ. Φ. 211.17/48/53677/24-5-1977 ἔγραφο τῆς διαβιβάζει στὸ ΚΕΜΕ:

- α) τὶς πράξεις 1/18-4-1977 καὶ 2/6-5-1977 τῆς Ἐπιτροπῆς ποῦ συζητήθηκε μετὰ τὴν ἀριθμ. Φ. 211.13/14/35431/5-4-1977 ἀπόφαση τοῦ κ. Ἐπιχειρηματικοῦ Παιδείας γιὰ τὴν κρήση τοῦ διδασκτικοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ἐπιχειρηματικοῦ Παιδείας τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου τῶν κ.κ. Καρβέλη Δ., Παπανοῦ Γ., Μηλιῶνη Χ., Γρηγοριάδη Ν. καὶ Μπαλάσκα Κ.
- β) τὶς εἰσηγήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως (τῶν κ. Σιουβαρῶ, Βιλιέτου καὶ Παπανικολάου).
- γ) τὴν ἀπάντηση τῶν συγγραφέων στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως γιὰ τὶς μεταβολές ποῦ κάνουν δευτέρως καὶ τὸ ὑπόμνημά τους γιὰ τὶς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ
- δ) ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου ποῦ κρήθηκε ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ καὶ παρακαλεῖ γιὰ τὴ σχετικὴ ἔγκριση ἀπὸ τὸ Τμήμα πρὸς ἐκδοσὴ τοῦ ἀπὸ τὸν Ο.Ε.Δ.Β.

Τὸ βιβλίο τὸ μελετήσαμε, ὅσο μᾶς ἐπέτρεπε ὁ χρόνος ποῦ εἴχαμε στὴ διάθεσή μας, ἐγὼ καὶ οἱ συνάδελφοί μου φιλόλογοι τοῦ Τμήματος, ἀνταλλάξαμε τὶς ἀπόψεις μας καὶ συμφωνήσαμε μὴ κάνω τὴν παρακάτω εἰσηγήσει:

- α) Ἐπειδὴ τὸ χρησιμοποιούμενο σήμερα ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου ἀντιστοιχο βιβλίο εἶναι πολὺ παλαιὸ καὶ ἀνατάλληλο,
- β) ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τοῦ νέου βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας" τὸ θεωρεῖ κατάλληλο καὶ εἰσηγεῖται τὴν ἐκδοσὴν τοῦ καὶ
- γ) ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος καθὼς καὶ οἱ συνάδελφοί μου φιλόλογοι τοῦ Τμήματος ἔχουμε τὴ γνώμη ὅτι τὸ νέο βιβλίο ὅπωςδήποτε εἶναι πολὺ καλύτερὸ ἀπὸ αὐτὸ ποῦ ὑπάρχει,

είσηγοῦμαι

νά ἐγκρίνει τὸ Τμήμα τὴν ἔκδοση τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὸν Ο.Ε.Δ.Β. γιὰ νά ἰσχύσει ὡς διδακτικὸ βιβλίο Α' τάξεως Γυμνασίου ἀπὸ τὸ προσε-
χὲς σχολικὸ ἔτος. Τὶς βασικῆς παρατηρήσεις μου γιὰ ὑρσομένες ἀ-
τέλειες τοῦ βιβλίου σὲ μερικῆς ἀπὸ τὶς ὁποῖες συμφωνοῦν καὶ οἱ
συνάδελφοί μου φιλόλογοι τοῦ Τμήματος περιέλαρα σὲ ὑπόμνημά μου
τὸ ὁποῖο καταθέτω στὸ Τμήμα.

Ἐπακολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία διατυπώθηκαν διάφορες
ἀπόψεις. Ἰδιαίτερα τονίστηκε ἡ εὐθύνη τοῦ Τμήματος γιὰ ἐγκρίση
νέου σχολικοῦ βιβλίου ποῦ τυχόν δὲν θά εἶναι ἱκανοποιητικὸ σὲ ὑ-
ψηλὸ βαθμὸ. Ὁ κ. Σακκιάς ἀνέπτυξε τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους
νομίζει ὅτι κρέπαι νά ἀφαιρεθοῦν τὰ κείμενα ποῦ ἀναφέρει στὸ ὑπό-
μνημά του, ἰδιαίτερα τὰ: τὸ μαῦτο κουτὶ τοῦ Σ. Ἀναστασέλη, τὸ
σπίτι μου τῆς Δ. Ἀλεξίου καὶ στὴν ἑλεῦθερη ἑλλάδα τοῦ Γ. Μπε-
ράτη. Ὁ κ. Ἀρβανίτης ὑποστήριξε ὅτι εἶναι ἀκατάλληλα τὰ κείμε-
να "Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδί" καὶ "Ὁ τσοπάνης καὶ οἱ τρεῖς ἀρρώ-
στειες", γιὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐκθέτει σὲ σημειωμά του. Ἐ-
πίσης ὑποστήριξε νά μὴν περιληφτεῖ στὸ βιβλίο τὸ κείμενο "Ὁ μι-
κρὸς τσουκρῆς" τοῦ Μ. Λουντέμη, γιὰτὶ οἱ καιροὶ μας δὲν ἐπιτρέ-
πουν, δυστυχῶς, τὴν καλλιέργεια φιλικῆς πρὸς ὄλους γύρω μας. Ὁ
κ. Ἀρβανίτης στὸ σημειωμά του ἀναφέρει καὶ μερικὰ σφάλματα στὸ
λεξιλόγιό τοῦ βιβλίου.

Τελικὰ τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

- α) τὴν ἀνάγκη νά ἀποκτήσουν οἱ μαθητὲς τῆς Α' Γυμνασίου νέο βι-
βλίο Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων, ἀφοῦ αὐτὸ ποῦ ὑπάρχει εἶναι
παλαιὸ καὶ ἀκατάλληλο·
- β) ὅτι τὸ βιβλίο Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας τῶν κ. Δ. Χαρβε-
λή, Γ. Παγανού, Χ. Μηλιῶνη, Ν. Γρηγοριάδη καὶ Κ. Μπαλάσα κρι-
νεται ἀπὸ τὴν συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ κρισεως κατὰλληλο γιὰ τὴν ἔκδοσή
του ἀπὸ τὸ Ο.Ε.Δ.Β·
- γ) οἱ κ. εἰσηγητὴς Σύμβουλος Β' κ. Δ. Σακκιάς, παρὰ τὶς ἐπιφυ-
λάξεις του, οἱς ὁποῖες διατυπώνει στὸ ὑπόμνημά του, εἰσηγείται
τὴν ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὸν Ο.Ε.Δ.Β.

γνωμοδοτεῖ
./.

κρίνει κατάλληλο να έδουθεϊ από τον ΟΕΔΒ τό άνωτέρω βιβλίο "Κείμενα Νευελληνικής Λογοτεχνίας" τών Δ. Καρβέλη, Γ. Λαγα-
νού, Χ. Μηλιώτη, Ν. Γρηγοριάδη καί Κ. Μπαλάσια, γιά να ισχύ-
σει ως οιδαικτικό βιβλίο Α' τάξεως Γυμνασίου από τό προσεχές
σχολικό έτος, άφού έπέλθουν σ' αυτό οι εξής μεταβολές:

1.- Νά άφαιρεθούν τά κείμενα:

- α) "Τό μαύρο κουτί" τοϋ Σ. Άναστασέλη (σελ. 256) καί
- β) "Ο Χριστός καί τό παιδί" (σελ. 262).

Ός πρός τήν άφαίρεση τοϋ κειμένου "Τό μαύρο κουτί" μειοψη-
φισαν οι Σύμβουλοι Β', Γ. Άρναντίης καί Φ. Βώρος. Ο κ. Βώρος
μειοψήφισε καί γιά τό κείμενο "Ο Χριστός καί τό παιδί". Ο κ.
Άρναντίης ύποστήριξε ότι πρέπει να άφαιρεθεϊ καί τό κείμενο "Ο
Τσοπάνης καί οι τρεΐς άρρώστιες" καί γι' αυτό μειοψήφισε. Μειο-
ψήφισε άκόμη γιά τό κείμενο "Ο μικρός Τσουκρής" τοϋ Μ. Λουντέμη.
Οί κ. Δ. Σακιάς, Γ. Γρατσέας καί Ν. Παπαδόπουλος ύποστήριξαν, ότι
πρέπει να άφαιρεθεϊ καί τό κείμενο "Τό σπίτι μου" τής Δ. Άλεξίου
(σελ. 277) καί τελικά ως πρός τό σημεΐο αυτό μειοψήφισαν.

2.- Νά άπαλειφεθεϊ από τό κείμενο "Στήν έλευθερη όρεινή Έλλάδα"
τοϋ Γ'ιάννη Μπεράτη (σελ. 65) ή παράγραφος στήν όποία γίνε-
ται λόγος γιά άγγλικές λίρες.

3.- Νά έξετάσουν προσεκτικά οι συγγραφείς τοϋ βιβλίου κατά πόσον
άνταποκρίνονται στήν άντιληπτικότητα τών μαθητών όρισμένες
έρωτήσεις-άσκήσεις τοϋ κειμένου καί ιδιαίτερα ένεΐνες τίς όποιες
άναφέρει ο κ. Σακιάς στο ύπόμνημά του.

4.- Τό Γμήμα άναθέτει στους φιλολόγους Συμβούλους του κ. Γ. Άρνα-
ντίη, Φ. Βώρο, Δ. Σακιά καί Ηλ. Σπυρόπουλο να συνεργαστούν
μέ τους συγγραφείς τοϋ βιβλίου γιά να έπιφέρουν από κοινού άναγκαΐ-
ες βελτιώσεις.

Η αντήτηση γιά τό δεύτερο καί τρίτο θέμα τής ήμερήσιας διατά-
ξεως άναρτήθηκε γιά έπόμενη συνεδρίαση.

Τό δεύτερο αυτό τερματότηιε ή συζήτηση.

Η Γραμματέας
Ροζέττα
Δήμ. Λαφαωνίτου

ΠΡΑΞΗ 67/1977

Εξήμερα, 27 Μαΐου 1977, ημέρα Παρασκευή και Ώρα 9.30 πρωινή,
τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών
και Επιμορφώσεως (ΚΕΚΕΠ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του
(Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση αφού προσκληθήσαν σύμφωνα με τη
νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος,
Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ.
Συμβούλο Β', ό κ. 'Ι. Σκορδύλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΚΕΠ, όι κ.κ.
Ελευθέριος, Νικ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατούδας, Ν. Παπαδόπουλος, Εδμ-
Βουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σκορδύλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΚΕΠ, όι κ.κ.
Κ. Φούσκας, Δ. Τοματζίης, Κυρ. Κατσιμίρης, Στ. Παπασημακόπουλος,
Εισηγητές καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Βαραφονίτου,
καθηγήτρια με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση όι κ.κ. Βασ. Θεοδοσανόπουλος,
Α. Αδαμόπουλος, Εισηγητές λόγω άλλης δημοκρατικής άπασχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Έγκριση βιβλίων (Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της
Α' τάξεως Γυμνασίου). Εισηγητής κ. Δ. Σακκάς.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Ωρολόγιο και 'Αναλυτικό Πρόγραμμα τής Α' τάξεως Γενι-
κού Λυκείου.
- ΘΕΜΑ 3ο - Προκηρύξεις.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε
και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ-
χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

ΘΕΜΑ 1ο - Έγκριση βιβλίων (Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας
της Α' τάξεως Γυμνασίου.

Οι φιλόλογοι Σύμβουλοι Β' του Τμήματος κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης,
Φ. Ξέρης, Δ. Γουλιές και 'Ηλ. Σκυρόπουλος, ανακοίνωσαν ότι σύμφωνα
με την απόφαση του Τμήματος αριθμ. προξ. 66/1977 κατά τη συνε-
δρίαση της 25-5-1977 συνεργάστηκαν με τους συγγραφείς του διδακτι-
κού βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" των κ.κ. Καρβέλη Δ.,
Παγανού Γ., Μηλιώνη Χ., Γρηγοριάδη Ν. και Μπαλόσια Κ. και μαζί
με αυτούς επέφεραν στο άνωτέρω βιβλίο της ^{δραση} ανακοίνωσης και δυνατός
βελτιώσεις. Κατόπιν τούτου, εισηγούνται να εκδοθεί το άνωτέρω
βιβλίο από τον ΟΕΔΒ για να ισχύσει ως διδακτικό βιβλίο από το
προσεχές διδακτικό έτος 1977-78.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- α) το έγγραφο αριθμ. 1491/27-5-1977 του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ,
- β) την πράξη αριθμ. 66/26-5-1977 του Τμήματος, και
- γ) την ανακοίνωση των φιλολόγων του Τμήματος, ότι σέ συνεργασία
με τους συγγραφείς του βιβλίου "Κείμενα της Νεοελληνικής Λο-
γοτεχνίας", επέφεραν τις ανακοίνωσης και δυνατός βελτιώσεις στο
άνωτέρω διδακτικό βιβλίο

αποφασίζεται όμοφωνα:

Κρίνει κατάλληλο το βιβλίο "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας"
των κ.κ. Καρβέλη Δ., Παγανού Γ., Μηλιώνη Χ., Γρηγοριάδη Ν. και Μπα-
λόσια Κ. για τους μαθητές της Α' τάξεως Γυμνασίου και εισηγείται
να εκδοθεί από τον ΟΕΔΒ.

./.

Για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Προλόγιο και Αναλυτικό Πρόγραμμα της Α' τάξεως Γενικού Λυκείου" έγινε μακρά συζήτηση μετά την οποία το Τμήμα αποφάσισε ομόφωνα:

1.- ΦΥΣΙΚΑ

Προτελούμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα του έτους 1969 (Β.Δ. 723).

Για το μάθημα των Πατερικών Κειμένων δεν θα διατεθεί χωριστή ώρα αλλά θα διδάσκεται παράλληλα με την αντίστοιχη κατά περίπτωση διδακτική ένδεκτη.

2.- ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Προτελούμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα θεωρητικής κατεύθυνσης του έτους 1969 (Β.Δ. 723) με τις εξής αφαίρεσεις:

α) Ήρα (1) ώρα από την "Θέσις τὸ α'" τετράμηνο και β) Πάμη διδαχθεί ή μετάφραση κατά Λεωνόπουλου.

3.- ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Προτελούμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα θεωρητικής κατεύθυνσης του έτους 1969 (Β.Δ. 723).

4.- ΙΣΤΟΡΙΑ

Προτελούμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα του έτους 1969 (Β.Δ. 723) όπως έχει τροποποιηθεί με υπουργικές αποφάσεις.

5.- ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Προτελούμε έκ της Γεωμετρίας ώρες 2 κατά το ισχύον πρόγραμμα Α' Λυκείου θεωρητικής κατεύθυνσης (Β.Δ. 723/1969).

Έκ της "Αλγεβρας-Τριγωνομετρίας" ώρες 3 κατά το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα Α' Λυκείου δε τριαής κατεύθυνσης (Β.Δ. 723/1969) έκ του οποίου αφαιρούνται οι παρακάτω ένδεκτες: "Απροσδιόριστος έκ του οποίου αφαιρούνται οι παρακάτω ένδεκτες: "Απροσδιόριστος έκ της α' βαθμού. "Εφαρμογές εις την διερεύνηση παραμετρικών εξισώσεων και άνισώσεων β' βαθμού. Σχέσεις συντελεστών δύο β/θμίων εξισώσεων, ένα αί ρίζαι των πληροθν ώρισμένας συνθήκας. "Απαλείψουσα δύο τριωνύμων τού β' βαθμού. Τό δευτεροβάθμιο τριώνυμο ως συνεχή συνάρτηση του x. "Εξισώσεις με ριζικά άνωτέρας της β' τάξεως.

./.

6.- ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΜΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ-ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑΣ

Προτείνουμε να παραμείνει το πρόγραμμα που ισχύει για την Δ' τάξη του εξαταξίου Γυμνασίου θεωρητικής και πρακτικής κατεύθυνσης (Β.Δ. 723/1969).

7.- ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ)

Προτείνουμε να διδασκεται η μέν Φυσική επί 2ωρον μέχρι τέλος της 3ης 'Ιανουαρίου και από 1ης Φεβρουαρίου μέχρι τέλος σχ. Έτους επί 2ωρον, η δε Χημεία προτείνουμε να διδασκεται 1 ώρα εβδομαδιαίως μέχρι 31ης 'Ιανουαρίου και επί 2ωρον από 1ης Φεβρουαρίου μέχρι τέλους του σχ. Έτους. Ως αναλυτικό πρόγραμμα για τα μαθήματα Φυσική-Χημεία προτείνουμε το αναλυτικό πρόγραμμα της Δ' τάξεως εξαταξίου Γυμνασίου θεωρητικής κατεύθυνσης που περιλαμβάνεται στο Β.Δ. 723/1969 με την ακόλουθη προσθήκη εις το κεφάλαιο "Θερμότης" Μετατροπή της θερμότητας εις μηχανικόν έργο. Έφαρμογή. Απόδοσις θερμικής μηχανής και στο κεφάλαιο "Αεροστατική", Κινητική θεωρία και Αντίσταση αέρος.

8.- ΕΞΗΓΗΤΙΚΑ

Προτείνουμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα του έτους 1969 (Β.Δ. 723).

9.- ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Προτείνουμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα του έτους 1969 (Β.Δ. 723).

10.- ΤΕΧΝΙΚΑ

Προτείνουμε να διδασκεται 1 ώρα κάθε εβδομάδα/

1.- ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

- Σχεδίαση εκ του φυσικού και σκιαγραφή απλών γεωμετρικών στερεών, μεμονωμένων ή σε συνδυασμούς δύο ή τριών, κατασκευασμένων από τους μαθητές σε κατάλληλο μέγεθος.
- "Έγχρωμες συνθέσεις, με όρισμένο ή και τελείως ελεύθερο θέμα, για να βοηθηθεί η ανάπτυξη της φαντασίας των μαθητών και να καλλιεργηθούν αισθητικά με τη χρήση του χρώματος.

Για τα παραπάνω, θα χρησιμοποιούν μολύβι ελεύθερου σχεδίου, διαστάσεων 0,40 X 0,30 μ. και μολύβι Νο 2. Για το χρωματισμό των διαστάσεων κατάλληλες είναι οι τέμπερες, οι άκουαρέλλες, οι μαρκιαδό-δότησες, ακόμη και χρωματιστά χαρτιά κάθε είδους (COLLAGE), ή και οποιοδήποτε άλλο χρωστικό μέσο που θα προτιμούσαν οι μαθητές. Δεν πρέπει δηλαδή ο διδάσκων ούτε να επιβάλλει ούτε να αποκλείει κάποιο από τα παραπάνω είδη χρωμάτων.

2.- ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

α) Γραμμογραφικές ασκήσεις, κανονικά πολύγωνα, όμοιες και μύλες, πολυμύεντρα τόξα, κωνικές τομές (έλλειψη, παραβολή, υπερβολή), κυκλοειδείς, επικυκλοειδείς και υποκυκλοειδείς καμπύλες, γραμμοσκίαση και γραμμιογραφία. Χρήση διαφόρων "ράστερς" όχι υποχρεωτική αλλά από όσους το επιθυμούν. Στοιχεία προεκτιμήσει.

Για τις σχετικές ασκήσεις είναι απαραίτητο ένα κουτί με έργαλετα σχεδίου καλής ποιότητας, ένα μπλόκι γραμμικού σχεδίου διαμέγεθους 0,40 X 0,30 μ. ή αντί του μπλόκι, κινανίδα σχεδίου διαστάσεων 0,60 X 0,40 με ταύ και αριθμός φύλλων χαρτί του τύπου SHELLBR για τη σχεδίαση με σινική μελάνη, μαύρη ή έγχρωμη, αν φυσικά υπάρχει εφάρμοξη χώρου. Επίσης δύο τρίγωνα (ισοσκελές φυσικά υπάρχει εφάρμοξη χώρου. Επίσης δύο τρίγωνα (ισοσκελές 45° και το δεύτερο 60°) και τέλος υποδεκάμετρο μήκους 0,40 μ. καθώς και μολύβι 3H.

β) Διακοσμητική. Με τη βοήθεια προβολών, γνωρίσματα των μαθητών με την διακοσμητική διαφόρων περιόδων της ελληνικής ιστορίας (Μινωικής, Αρχαίας Έλληνικής, Βυζαντινής) καθώς και με τα έργα της λαϊκής διακοσμητικής. Με βάση και τις σχετικές γνώσεις των προηγούμενων τάξεων, ασκήσεις με τη μορφή μικρών διακοσμητικών συνθέσεων έγχρωμων κατά προτίμηση.

3.- ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

Πηλοπλαστική, κατασκευές με διάφορα υλικά, μεταλλοπλαστική, έφ' όσον το σχολείο διαθέτει χώρους και τα απαραίτητα μέσα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 'Επειδή η κατεύθυνση των μαθητών στην τάξη αυτή θα είναι έντονα, θεωρούμε σκόπιμο οι ασκήσεις που θα δίνονται να μη είναι οι ίδιες για όλους, αλλά με ποικίλλουν κατά μαθητή ή ομάδα μαθητών έτσι ώστε να μπορεί καθένας τους να ασχληθεί με τον τομέα που ενδιαφέρει τον ενδιαφέρει και στον οποίο φυσικά θα έχει περισσότερη άπείδωση.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΡΤΗΣΗ

'Επειδή για τη διεξαγωγή του μαθήματος κατά τρόπο αποδοτικό και όχι υποτυπώδη, βασικές προϋποθέσεις είναι: 1) ο έπαρκής χώρος και 2) ο κατάλληλος φωτισμός, πρέπει στα νέα σχολικά κτήρια να υπάρχει ως απαραίτητος χώρος και η εάρμοξη σχεδίου, χωρητικότητας τουλάχιστον 50 θέσεων, με τα απαραίτητα σχεδιαστήρια, ράφια και ντουλάπια. Σ' αυτήν έκτός από το μάθημα, θα μπορεί να λειτουργεί διαρκής έκθεση έργων των μαθητών καθώς και η έτήσια καλλιτεχνική έκθεση του σχολείου, που και οι δύο θα εντάσσονται στις παραρτηματικές του δραστηριότητες.

11.- ΒΟΥΛΕΥΣΗ

Προτείνουμε να ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα του έτους 1969 (Β.Δ. 723).

Ἡ συζήτηση γιά τό τρίτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκε γιά ἐπόμενη συνεδρία.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συνεδρία.

Ἡ Γραμματέας

Μαρούτ

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

α.α. *Αθηνά Γαρούτ*

ΠΡΑΞΗ 68/1977

Σήμερα, 28 Μαΐου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 10η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδευσεως του Κέντρου 'Ενπαιδευτικῶν Μελετῶν και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεων του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση ἀφοῦ προσελήθησαν σύμφωνα με τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. Ἀρβανίτης, Φ. Βέρρος, Δ. Σαμιῶς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδῆλης, εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Στ. Παπασημαῖδης, Εἰσηγητὲς καθὼς και ἡ Φοιτῆσα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια με βαθμὸ 60, ποὺ ὑπηρετεῖ με ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος ἀντιπαραστάση τῆς Ζαχαρωῦτου Δημητράς.

Δέν ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση οἱ κ.κ. Βασ. Θεοδωραῖδης, Δ. Ἀδαμόπουλος, Εἰσηγητὲς λόγω ἑλλην ὑπηρεσιατικῆς ἀπασχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 10 - Προτάσεις γιὰ τὴν ὀργάνωση και λειτουργία παραρτημάτων τῆς ΣΕΛΜΕ και γιὰ τὴν ἔδρυση Κέντρων Ταχ. 'Ενπαιδευσεως. Εἰσηγητῆς κ. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 20 - Κανονιστικὴ ἀπόφαση γιὰ τὴ διαδικασία προκρίσεων και ἐπιλογῆς τῶν καλουμένων γιὰ ἐπιμόρφωση στὴ ΣΕΛΜΕ. Εἰσηγητῆς κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 30 - Διαβίβαση πράξεων Ἐπιτροπῆς κρίσεως γιὰ ἔγκριση τοῦ βιβλίου τῶν Θρησκευτικῶν Α' τάξεως Γυμνασίου με τίτλο "Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ". Εἰσηγητῆς κ. Γ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσας, Εἰσηγητῆς.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε και ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχειά τοῦ Τμήματος ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Προτάσεις για την οργάνωση και λειτουργία Παραρτημάτων της ΣΕΑΜΕ και για την ίδρυση Κέντρων Ταχ. 'Εκπαιδεύσεως", εισηγητής κ. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 53959/24-5-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας, με το οποίο ζητεί από το ΚΕΜΕ να προτείνει:

- α) πόλεις όπου θα λειτουργήσουν από το επόμενο σχολικό έτος Παραρτήματα της Σχολής 'Επιμορφώσεως Λειτουργών Μέσης 'Εκπαιδεύσεως, υποδεικνύοντας συγχρόνως και τους χώρους στους οποίους θα στεγαστούν,
- β) πόλεις όπου θα λειτουργήσουν από το επόμενο σχολικό έτος Κέντρα Ταχυρ. 'Εκπαιδεύσεως, υποδεικνύοντας συγχρόνως και τους χώρους στους οποίους θα στεγαστούν,
- γ) τους Διευθυντές Σπουδών και τους 'Αναπληρωτές τους για τα Παραρτήματα της ΣΕΑΜΕ και για τα Κέντρα Ταχυρ. 'Εκπαιδεύσεως,
- δ) τον αριθμό των Καθηγητών Μέσης 'Εκπαιδεύσεως που πρέπει να προσκληθούν από κάθε ειδικότητα για επιμόρφωση το επόμενο διδακτικό έτος 1977-78 στα προτεινόμενα για λειτουργία Παραρτήματα της ΣΕΑΜΕ,
- ε) τον αριθμό των Καθηγητών Μέσης 'Εκπαιδεύσεως από κάθε ειδικότητα και για κάθε διδακτικό έτη χωριστά που θα πρέπει να προσκληθούν να φοιτήσουν σε κάθε βγ από τα Κέντρα Ταχυρ. 'Εκπαιδεύσεως που θα λειτουργήσουν στο επόμενο διδακτικό έτος.

Στη συνέχεια επακολούθησε συζήτηση των μελών του Τμήματος.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- α) το έγγραφο αριθμ. 53958/24-5-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας,
- β) την εισήγηση του κ. Βαρουχάκη,
- γ) την συζήτηση που έγινε,

άποφαινεται όμοφωνα

Από το επόμενο σχολικό έτος να λειτουργήσει Παράρτημα της Σχολής 'Επιμορφώσεως Λειτουργών Μέσης 'Εκπαιδεύσεως μόνο στην Πελοπόννησο το οποίο θα στεγαστεί στο κτίριο του Πειραματικού Σχολείου Θεσσαλονίκης.

β) Από το επόμενο σχολικό έτος να λειτουργήσουν Κέντρα Ταχυρ. Εκπαίδευσης στις πόλεις Αθήνα και Θεσσαλονίκη τα όποια θα στεγαστούν, το μετ Κέντρο των Αθηνών στο 10ο Γυμνάσιο Άρρ. Αθηνών ή στο κτίριο του διδασκαλείου Μ.Ε., το δε Κέντρο της Θεσ/κης στο κτίριο του Μεταμαθητικού Σχολείου Θεσσαλονίκης.

γ) Στα Παραρτήματα της ΣΕΑΜΕ προτείνεται να προσληθούν να φοιτήσουν 10 θεολόγοι, 50 φιλόλογοι, 20 μαθηματικοί, 20 φυσικοί, 20 Γυμναστές, 10 καθηγητές γαλλικής γλώσσας και 10 αγγλικής γλώσσας (σύνολο 140). Στη ΣΕΑΜΕ Αθηνών θα φοιτήσουν 147 καθηγητές λόγω των 27 επιλαχόντων για μεταπτυχιακή διδασκαλία Μ.Ε. από τον διαγωνισμό του έτους 1976-77.

δ) Στα Κέντρα Ταχυρ. Εκπαίδευσης προτείνεται να προσληθούν να φοιτήσουν 50 φιλόλογοι, 10 θεολόγοι, 20 μαθηματικοί και 20 φυσικοί.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανανομιστική απόφαση για τη διαδικασία προκρίσεων και επιλογής των καλουμένων για επιμόρφωση στη ΣΕΑΜΕ", εισηγήτης κ. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 53958/24-5-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το όποιο ζητείται η γνώμη του ΚΙΜΕ για το σχέδιο Υπουργικής απόφασης που αναφέρεται στη διαδικασία προκρίσεως, επιλογής και καταρτίσεως του τελικού πλόνου των επιλεγόμενων για επιμόρφωση στη ΣΕΑΜΕ.

Στη συνέχεια άνοιχθησε συζήτηση μεταξύ των μελών.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- α) το έγγραφο αριθμ. 53958/24-5-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας,
- β) την εισήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β',
- γ) τη συζήτηση που έγινε,

αποφάνεται όμοφωνα:

Εγκρίνει το σχέδιο της Υπουργικής απόφασης με τις εξής διορθώσεις:

1) "Άρθρο 2, παρ. 3:

Στη τρίτη σειρά μετά τη λέξη διορισθέντες προστίθενται οι λέξεις: "καὶ ὅσοι φοίτησαν σὲ Κέντρα Ταχυρρόθμου 'Εκπαίδευσως".

2) "Άρθρο 4

Στη δεύτερη σειρά οἱ λέξεις: "εἰς τὸ Παράρτημα τῆς ΣΕΛΑΜΕ εἰς Θεσσαλονίκη" διαγράφονται καὶ προστίθενται οἱ ἑξῆς: "εἰς τὴν ΣΕΛΑΜΕ ἢ παρὰ τὴν μεταδότῆς".

Οί αρμόδιοι για τό 3ο θέμα της ημερησίας διατάξεως: "Δια-
βίβαση πράξεων 'Επιτροπής κρίσεως για έγκριση του βιβλίου των
Θρησκευτικών Α' τάξεως Γυμνασίου με τίτλο "Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ",
Εισηγητές κ. Γ. Γρατόξας, Σύμβουλος Β' κατ Κ. Φοδσκάς, Εισηγη-
τής αναφέρουν τά έξής:

- 1.- Με την αριθμ. Φ. 211.12/6/43149/28-4-1977 απόφαση του κ.
'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας ανατέθηκε ή συγγραφή του άνω-
τέρω βιβλίου στους κ.κ. Σ. Νίκια, Π. Παπαευαγγέλου, Γ. Ρηγόπου-
λο κατ Κ. Χιωτέλλη. Οί συγγραφείς τελείωσαν τό έργο τους έμπρό-
θεσμα κατ τό υπέβαλαν για τή νόμιμη κρίση.
- 2.- Με την αριθμ. Φ. 211.13/18/45409/5-5-1977 απόφαση του κ.
'Υφυπουργού 'Εθνικής Παιδείας ανατέθηκε ή κρίση του βιβλίου
στούς κ.κ. Γ. Γρατόξας, Χρ. Μπούνη, Παν. Πάλλη κατ Κων. Φοδσκά.
'Η 'Επιτροπή κρίσεως έκρινε τό βιβλίο, έγνώρισε στούς συγγραφείς
τις διορθωτικές κατ βελτιωτικές παρατηρήσεις της, οί δέ συγγρα-
φείς τς αποδέχτηκαν κατ διόρθωσαν τό χειρόγραφο τους. Τελικά
ή 'Επιτροπή κρίσεως ένέκρινε τήν τελική μορφή του διορθωμένου
χειρογράφου κατ έστειλε τό βιβλίο στό ΥΠΕΠΘ, τό όποιο με τό αριθμ.
Φ. 211.17/51/55068/27-5-1977 έγγραφο του τό στέλνει στό ΚΕΜΕ για
τήν τελική έγκριση του από τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσως.
- 3.- Θεωρούμε ότι τό κρινόμενο βιβλίο τών Θρησκευτικών είναι σόμ-
φωνο με τήν ύλη του μαθήματος που καταρτίστηκε από τό ΚΕΜΕ,
εύμέθοδο, εύκολοκατανόητο κατ παιδαγωγικά έπιτυχημένο.
- 4.- Εισηγούμαστε τήν έγκριση του διορθωμένου πιά βιβλίου της Α'
τάξεως τών Θρησκευτικών με τίτλο "Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ", που έ-
γραψαν οί Σ. Νίκιας, Π. Παπαευαγγέλου, Γ. Ρηγόπουλος κατ Χ. Χιωτέλ-
λη, από τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσως του ΚΕΜΕ κατ τή δημοσίευση
του από τό ΟΕΔΒ, για νά χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρίδιο για
τούς μαθητές της Α' τάξεως Γυμνασίου.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- α) Τό έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/51/27-5-1977 του κ. 'Υπουργού
'Εθνικής Παιδείας με τό όποιο διαβιβάσθηκε τήν πράξη της 'Επι-
τροπής κρίσεως για έγκριση,

4.

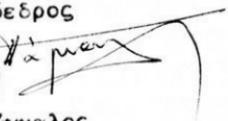
- β) Την εισήγηση των κ.κ. Γ. Γρατόεα, Συμβούλου Β' και Κ. Φούσια, Εισηγητή,
- γ) Τή συζήτηση που έγινε,

αποφάνεται ομόφωνα

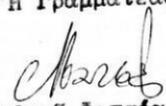
Έγκρινει την πράξη της Έπιτροπής Κρίσεως και προτείνει την έκτύπωση του βιβλίου από τον ΟΕΔΒ.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρία.

Ο Πρόεδρος
Αν. Πάγκαλος

Η Γραμματέας
Αθηνά Φατούρα

Π Ρ Α Ξ Η 69/1977

Σήμερα, 1 Ιουνίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.30 π.μ. το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αβθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. Γ. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδής, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β', ο κ. Γ. Σκοροδλής, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσικας, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Τομπαΐδης, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαχαφωνίτου, καθηγήτρια με βαθμό 6ο. Επίσης ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλος και Α. Αδαμόπουλος, Εισηγητές γιατί ήσαν άπασχολημένοι σέ άλλη ύπηρεσιακή ύποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο .- Προηηρύξεις

ΘΕΜΑ 2ο .- 'Ανάθεση συγγραφής διδακτικων βιβλίων. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

'Ο άρμόδιος για τό πρώτο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως εισηγητής Γ. Γρατσάς, θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος τό περιεχόμενο προηηρύξεων του μαθήματος τών θρησκευτικων για τή Α' και Β' τάξεως του Γυμνασίου.

'Ο άρμόδιος για τό δεύτερο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως " 'Ανά-

θεση συγγραφέως διδακτικῶν βιβλίων" εισηγητῆς κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητῆς, θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὴν εἰσήγησή του ποὺ ἔχει ὡς ἐξῆς:

"Γιὰ τὴν ἀντικατάσταση τοῦ βιβλίου τῆς Γ' τάξεως Λυκείου μετὶ τὸν τίτλο "Μαθήματα Γενικῆς Βιολογίας" τοῦ 'Ι. Οἰκονομίδη καὶ ἀνάθεση συγγραφέως νέου βιβλίου μετὶ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ποὺ περιέχεται στὸ Β.Δ. 723 τῆς 1 0-11-1969, ἀρθ. 2 Βιολογία:"

Τὸ παραπάνω βιβλίο ἔχει γραφεῖ τὸ 1969. Χωρὶς ἡ ἐπιστημονικὴ του ἀξία νὰ εἶναι ἀμφισβητήσιμη, ἀπὸ τὴ πρώτη στιγμή τῆς ἐμφάνισής του προκάλεσε ἀντίδραση στοὺς διδάσκοντες ἐκπαιδευτικοὺς λόγω τῆς καθὲ ἄλλο παρὰ διδακτικῆς σωστῆς διάταξης τῆς ὕλης του. Δυσνόητο στὴ γλώσσα, μετὰ πῦνές ἐπιστημονικὲς ἐννοιες, δυσκολεύει πολὺ τοὺς μαθητὲς ποὺ καταφεύγουν στὴ μηχανικὴ ἀπομνημόνευση. Ἡ ὅλη του, 240 περίπου σελίδες, εἶναι ἐντεταμένη δυσανάλογα πρὸς τὸν προσφερόμενο χρόνον γιὰ διδασκαλία δηλαδὴ 26 περίπου διδακτικῶν ὥρες.

Μία ἐρευνα τοῦ καθηγητῆ τῆς Βιολογίας τοῦ Παν. Ἀθηνῶν κ. Καφάτου, ποὺ τὴν ἐπισυνάπτω στὴν εἰσήγησή μου, σχετικὴ μετὶ τὸ μάθημα τῆς Βιολογίας στὰ σχολεῖα Μέσης Ἐκπαίδευσης εἶναι σύμφωνη μετὰ τὴν παραπάνω παρατηρήσεις.

Γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἀναφέρθηκαν καὶ ἐπειδὴ τὸ βιβλίο ἔχει γραφεῖ πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ χρόνια καὶ ἐπομένως ὑστερεῖ σὲ σύγχρονον ἐνημέρωση ἀφοῦ πρόκειται γιὰ βιβλίο ἐξειδικευμένης ἐπιστήμης ὅπως εἶναι ἡ Βιολογία, προτείνω τὴν κατάργησίν του καὶ τὴν ἀνάθεση συγγραφέως μετὶ τὸ ἔξοιο ἀναλυτικὸ πρόγραμμα στοὺς κ.κ. Κριμπᾶ Κων/νο, καθηγητῆ, τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Ἀθηνῶν (Ἱερὰ ὁδὸς 75 - τηλ. 34.60.680) καὶ Καλοπίση Ἰωάννη (Ἀναγνωστοπούλου 61 - Ἀθήνα - τηλ. 36.14.548) Γεωπόνου. Τὸ βιβλίο πρέπει νὰ εἶναι σύγχρονισμένο, σύμφωνα μετὰ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα, μετὰ ἀρτία διδακτικὴ διάταξη καὶ σαφὴ κατανόητό ἀπὸ τοὺς μαθητὲς. Ἡ γλώσσα του θὰ εἶναι ἡ δημοτικὴ, σύμφωνα μετὰ τὴ νεοελληνικὴ γραμματικὴ, ἐκδόσεως ΟΕΔΒ 1976. Τὸ κείμενον τοῦ βιβλίου μαζί μετὰ τὸ εἰκαστικὸ ὕλικο δέν πρέπει νὰ ξεπερνᾷ τὰ 14 τυπογραφικὰ φύλλα ὅσπερ ὀλιγότερα ἀπὸ τὰ δέκα καὶ ἐάν εἶναι

./.

δυνατόν μὲ εἶναι κατανεμημένα σὲ 26 διδακτικὰς ἐνότητες. Τὸ βιβλίο πρέπει νὰ παραδοθεῖ γιὰ τὴ σχετικὴ κρῆση μέχρι 5-7-1977.

Ἐπίσης ἐκείδῃ ἐκ παραδρομῆς στὴ πράξη τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπαίδευσης ἀριθμ. 38/30-3-77 γράφτηκε ὅτι ἀνατίθεται ἡ συγγραφή τοῦ βιβλίου Γεωγραφίας τῆς Δ' τάξεως μὲ στοιχεῖα Γεωλογίας στὸν Β. Καφετζόπουλο τὸ ἐπιρροῶνουμε στὸ ὄρθο Αἰκατερίνη Καφετζοπούλου-Ξενοφάντου, ἐνῶ τὰ ἔνδματα τῶν ἄλλων στοὺς ὁμοίους ἀνατίθεται ἡ συγγραφή παρεμένου ὅπως εἶναι.

Τὸ Τμήμα, ὅπως ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) τὴν εἰσήγηση τοῦ εἰσηγητοῦ Συμβούλου, κ. Στ. Παπασημαδόπουλου &
- 1) μετὰ μακρὴν συζήτηση ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Ἀποδέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ εἰσηγητοῦ ὡς ἔχει.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Δ.μ. Ζαραφονίου

ΠΡΑΞΗ 70/1977

Σήμερα, 2 Ιουνίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδράσε στην αβθουσα συνεδρίασέν του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Στή συνεδρίαση ελαβαν μέρος, αφού προσκληθήθην σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πόγνια-λο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σαυιδάς, 'Ηλ. Σπυρίδουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σπορέλης, Ειδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ και οί κ.κ. Κ. Φοσσας, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Πα-πασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Φοιτήσα 'Αθηνών, καθηγήτρια με 6ο βαθμό που υπηρετεί με άποσπαση στό ΚΕΜΕ, ως γραμματέας του Τμήματος σε αντίκατάσταση τής Ζαχαρώνητου Δήμητρας.

Δέν ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. Δ. Τομαζίδης και Κυρ. Κατσιμάνης, λόγω άλλης υπηρεσιακής άπασχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Αναθεώρηση τής άποφάσεως ως πρός τό χρόνο ύποβολής του βιβλίου τών Θρησκευτικών τής Α' Λυκείου. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδρίασεως. Στή συνέ-
χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

Ο Πρόεδρος για τό 1ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Αναθεώρηση άποφάσεως ως πρός τό χρόνο ύποβολής του βιβλίου τών Θρησκευτικών τής Α' Λυκείου", εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας θέτει ύπόψη τών μελών του Τμή-
ματος ./.

ματος τό έγγραφο ἀριθμ. 1522/31-5-1977 τοῦ Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ
κ. Ἀλεξάνδρου Καρανικίδα μέ τό ὅποιο ζητεῖ ἀπό τό Τμήμα νά
ἀναθεωρήσει τήν ἀπόφαση του (ἀριθμ. πράξ. 26/28-2-1977 ὡς πρός
τό χρόνο ὑποβολῆς τοῦ βιβλίου τῶν θρησκευτικῶν τῆς Α' Λυκείου
καί νά ὀρίσει ὡς τελευταία προθεσμία παραδόσεώς του στήν ἀρμο-
δια ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τήν 20ῃ Ἰουνίου 1977.

Τό Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

- 1.- Τό έγγραφο (ἀριθμ. 1522/31-5-1977) τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ
πρός τό Τμήμα Μ.Ε.
- 2.- Τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Γρατζέα, Συμβούλου Β΄

ἀποδέχεται ὁμόφωνα

Δέχεται τήν πρόταση τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ καί ὀρίζει ὡς
τελευταία προθεσμία παραδόσεως τοῦ βιβλίου τῶν θρησκευτικῶν τῆς
Α' Λυκείου στήν ἀρμοδια ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τήν 20ῃ Ἰουνί-
ου 1977.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Ἀθηνᾶ Φατοέα

ΠΡΑΞΗ 71/1977

Σήμερα, 4 'Ιουνίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9η πρω-
ινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελε-
τών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΚΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών
του (Λεωχάρους 2 'Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση αφού προσκλήθησαν σύμφωνα
μέ τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, σύμβουλο Α΄ Πρό-
εδρο του Τμήματος, οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ.
Σπιρόπουλος, Νικολ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμ-
βουλου Β΄ κ. 'Ι. Σιορδής, Βίδικος Σύμβουλος στο ΚΕΚΕ, οι κ.κ. Κ.
Φούσικας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρεϊδής, Λ.
'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Βίσηγητές, καθώς και ή Γραμμα-
τέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφώνιτου, καθηγήτρια φιλόλογος με βαθ-
μό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Θέμα 1ο Προγράμματα σχολείων ξένων χωρών ('Αγγλία, Γαλλία, Γερμα-
νία 'Ιταλία).
- Θέμα 2ο Προκηρύξεις.
- Θέμα 3ο Πρόγραμμα Α΄ τάξεως Κλασικού Λυκείου.
- Θέμα 4ο Αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής έρευνας του κ. Πα-
τέρα Κων/νου. Βίσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β΄

'Η συνεδρίαση για τή συζήτηση των παραπάνω θεμάτων λόγω
δημητριακής απασχολήσεως των μελών αναβλήθηκε για τή Δευτέρα

Πρόεδρος
[Signature]
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

'Η Γραμματέας
[Signature]
ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΠΡΑΞΗ 72/1977

Σήμερα, 6 Ιουνίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2-Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση αφού προσελήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', Πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', κ.κ. Ι. Σκορτέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φουσκάς, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοφωρακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημητρα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια φιλόλογος με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Δ. Τομποζής, Εισηγητής λόγω έλλης ύπηρεσιακής απασχόλησεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προγράμματα σχολείων ξένων χωρών (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία).
- ΘΕΜΑ 2ο - Προκηρύξεις.
- ΘΕΜΑ 3ο - Πρόγραμμα Α' τάξεως Κλασικού Λυκείου.
- ΘΕΜΑ 4ο - Αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής έρευνας του κ. Χατζέρα Κων. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβου-

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστη-
κε καί ἐπικυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή
συνέχεια τό Τμήμα ἀρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας
διατάξεως.

Γιά τό πρῶτο θέμα, ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ἀνέθεσε στούς
κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτη, Ν. Χαπαδόπουλο, Συμβούλους Β', Λ. Ἀδαμόπου-
λο καί Κυρ. Κατσιμάνη, Εἰσηγητές, τήν μελέτη τῶν προγραμμάτων τῶν
σχολείων τῶν ξένων χωρῶν καί τήν παρουσίαση στό Τμήμα τῶν πορισμά-
των τους, ἀπό τή μελέτη αὐτή, τήν προσεχῆ ἐβδομάδα.

Ἡ συζήτηση γιά τό δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀνα-
βλήθηκε γιά ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Πρόγραμμα Α' τάξεως Κλασικού Λυκείου" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β' είχε τα εξής:

- 1.- Όσα απολυθεύην απορρέουν από το άρθρο 30 παρ. 5 του Ν.309/76 και αποτελούν πρόταση για την υλοποίηση ένευνης της νομικής επιταγής.
- 2.- Έπειδή ο νόμος αποβλέπει στη δημιουργία πολύ περιορισμένου αριθμού Κλασικών Λυκείων για την εξυπηρέτηση όλης της χώρας, εδωγα προβλέπει και τη δημιουργία ανάλογων εικοτροφείων* ή ανά- γκηπατή προσδιορίζει ως ένα βαθμό και την εισήγησή σας.
3. Ο σκοπός που πρόκειται να υπηρετήσουν τα Κλασικά Λύκεια (πρωταρχικά ύποψηφίων για τις φιλοσοφικές, θεολογικές και νομικές σχολές, καθώς και προπαρασκευή στελεχών για τις φιλοσ. σχολές για κέντρα έρευνών φιλολογικών και για την εξυπηρέτηση της Διοική- σεις) υποδεικνύει το πλήθος των σχολικών μονάδων που θα άπαιτηθούν.
- 4.- Έπειτα από τις σκέψεις αυτές εισηγομαι τη δημιουργία 5-7 Κλασικών Λυκείων ως εξής: 2 στην πρωτεύουσα, 1 στη Θεσ/νίκη, 1 στην Καβάλα, 1 στα Γιάννενα, 1 στην Πάτρα ή Τρίπολη, 1 στην Κρή- τη ή Ρόδο. Για όλες τις περιπτώσεις εικοτροφείο θηλέων φαίνεται άπαραίτητο, φοίτηση μιστή ευνατή.
- 5.- Είσαγωγή μαθητών στα Κλασικά Λύκεια νομίζω ότι μπορεί να γί- νει με τον κοινό και για τα άλλα Λύκεια διαγωνισμό (ένιαίο, με διαφορετικό κριτήριο για τα διάφορα μαθήματα, όπως έχω άλλωστε ύποστηρίζει) έφδσον όμως η σκέψη αυτή έχει/άτώρα άπορριφθεύ είσαγου- και έγγραφη στα Κλασικά Λύκεια ένευνων που έπιθυμούν να φοιτήσουν ο' αυτά* σε περίπτωση που ο αριθμός ύποψηφίων είναι μεγαλύτερος από τις νέες θέσεις (40 ή 80 κατά περίπτωση) προτεραιότητα όρίζεται με βάση το Μ.Ο. έπίδσεως των ύποψηφίων στα μαθήματα όλα και ειδι- κότερα στα γλωσσικά-ιστορικά.

6.- Είσαγομαι το παρακάτω 'Αρολόγιο Πρόγραμμα:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΑΞΕΙΣ

	Α'	Β'	Γ'
Επιλησ. Ιστορία ως σήμερα Χριστιανική γραμματεία και Φιλοσοφία της θρησκείας	2	2	2
Αρχαία Ελληνικά	7	7	7
Νέα Ελληνικά	4	4	4
Λατινικά	3	3	3
Ιστορία	3	3	2
Κοινωνιολογία (1)			2
Ψυχολογία	2		
Φιλοσοφία (2)		2	2
Φυσική	2	2	2
Βιολογία		2	
Μαθηματικά	2	2	3
Στοιχεία Οικονομίας	2		
Φυσ. Αγωγή	2	2	2
Ξένες γλώσσες ζωντανές (3)	2+2	2+2	2-2
	<u>33</u>	<u>33</u>	<u>33</u>

Διευκρινίσεις:

- 1.- Σκόπιμο είναι η Κοινωνιολογία να καλύψει και το λεγόμενο μάθημα "πολιτικής αγωγής".
- 2.- Μέ τον όρο Φιλοσοφία εννοούνται: συνοπτική ιστορία (στη Β' τάξη) και συστηματική παρουσίαση των φιλοσοφικών προβλημάτων (στην Γ' τάξη).

3.- Η ξένη γλώσσα που έχει διδαχτεί ο μαθητής στο γυμνάσιο θα συνεχίζεται και στο λύκειο· όφελει όμως ο μαθητής να επιλέξει και μία ακόμη ξένη γλώσσα από σύνολο (3) τριών.
 Όπως αναμένεται - τά Κλασσικά Λύκεια οργανωθούν ως οικογένεια, προτείνονται οι παρακάτω άπογευματινές δραστηριότητες για τις ολιγότροφες μαθήτριες: ./.

- α) δακτυλογραφία - ἀλληλογραφία - ὀργάνωση καὶ εἰσαγωγή γραμματείας,
- β) ὀργανισμὸς (στέρου ἢ ὑδροῦ στέρου),
- γ) μουσική ἢ γενικότερα καλλιτεχνία.

Μετὰ τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β' ἐπακολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὅποια διατυπώθηκαν διάφορες ἀπόψεις. Ὁ κ. Σακιδῆς ἀνέπτυξε τὴν ἀπόψιν ποὺ συνοπτικὰ ἀναφέρει σὲ ἐνυπόγραφο σημεῖωμα τοῦ ποὺ κατέθεσε. Ὁ κ. Στυρόπουλος πρότεινε τὸ ἀκόλουθο ὠρολόγιο πρόγραμμα γιὰ τὴν Α' τάξιν τῶν Κλασσικῶν Λυκείων:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΑΞΕΙΣ

	Α'	Β'	Γ'
Θρησκευτικὰ	3 (1 ὥρα κείμενα)		
Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ	9 ἢ 8		
Νέα Ἑλληνικὰ	4		
Λατινικὰ	4		
Ἱστορία	3		
Ψυχολογία		2	
Φυσικὴ	3	2	2
Μαθηματικὰ	3	2	2
Στοιχ. Οἰκ.	-		
Φ. Ἀγωγή	3		
Ξένες Γλῶσσες	2-2-		

Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἔλαβε ὑπόψη, α) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β' καὶ β) τὴ συζήτηση ποὺ ἐπακολούθησε, κατέληξε στὸ ἐξῆς ὠρολόγιο πρόγραμμα γιὰ τὴν Α' τάξιν τῶν Κλασσικῶν Λυκείων:

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Μαθήματα	Α	Β	Γ
1.- 'Επιθησιαστική 'Ιστορία	3 (2-1 Πατ. Κε(μ)		
2.- 'Αρχαία 'Ελληνικά	8		
3.- Νέα 'Ελληνικά	4		
4.- Λατινικά	3		
5.- 'Ιστορία	3		
6.- Κοινωνιολογία	-		
7.- Ψυχολογία	-		
8.- Φιλοσοφία	-		
9.- Φυσική-Χημεία με στοιχεία 'Ορυκτολογίας	3		
10.- Βιολογία	-		
11.- Μαθηματικά	3		
12.- Στοιχεία οίκονομίας	-		
13.- Φυσική 'Αγωγή	2		
14.- Ξένες γλώσσες ζωντανές	<u>2 + 2</u>		
	33		

Οι ώρες της Φυσικής 'Αγωγής ορίζονται δύο(2) με την προϋπόθεση ότι τα σχολεία αυτά θα λειτουργήσουν ως οικότροφεία, άλλως οι ώρες Φυσικής 'Αγωγής ορίζονται τρεις(3) και θα λειτουργήσουν ως οικότροφεία. Επίσης, εφόσον τα κλασσικά λυκεία λειτουργήσουν ως οικότροφεία (με προτείνονται κατά τις επγγελματινές ώρες οι ενδλουτες εςχολές (με έπιλογή):

- α) άθλητισμός (στίβου ή ύγρου στίβου),
- β) μουσική ή γενικότερα καλλιτεχνία,
- γ) δακτυλογραφία, άλληλογραφία, οργάνωση και διακίνηση γραμμάτας.

Μεσοφίλαν οι έξής:

- α) Βήρος, Σύμβουλος Β', ό όποτος είπε ότι έμμένει στην έκπαγή του με τις ενδλουτες τροποκoiήσεις

- 1.- αρχαία ελληνικά, ώρες 8 (δχι 7)
- 2.- οίνονομ. γεωγραφία 1 (δχι στοιχετα οίνονομίας: ώρες 2)

θεωρετ̄ ότι είναι ούσιαστική ή εξαρση τών κλασικῶν γλωσσῶν (μέ διδασκαλία 8 ὥρῶν καλ 3 ἀντίστοιχα) ἐφόσον ἡ διδασκαλία θά ἀπευθύνεται ούσιαστικά πρὸς ἐνδιαφερομένους.

β) Οἱ κ.κ. Γ. Γρατσέας καλ 'Ηλ. Σπυροπούλος, Σύμβουλοι Β', οἱ ὁποῖοι εἶπαν τὰ ἐξῆς:

Προτείνουμε τῇ διάθεση 4 διδακτικῶν ὥρῶν γιὰ τῇ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Λατινικῶν στὴν πρώτη τάξη τῶν κλασικῶν Λυκείων γιὰ τοὺς παρακάτω λόγους:

- 1.- Δέν μπορούμε νά ἀγνοήσουμε τὴν παρ. 5 τοῦ ἀρθρου 30 τοῦ Ν. 309/1976, μέ τὴν ὁποία ἰδρύονται ἡ τὰ Πρότυπα Κλασικά Λύκεια. Ἡ παρ. αὐτὴ ἐπιβάλλει νά διδάσκονται "προεχόντως" τὰ Λατινικά. Ἐφόσον λοιπὸν ὡς σήμερα στὰ Γυμνάσια θεωρητικῆς κατευθύνσεως εἰχα- με 3 ὥρες, ποιὸ νόημα θά ἔχει τὸ "προεχόντως" ἐν παραμείνουμε σέ αὐτές;
- 2.- Στὴν τάξη αὐτὴ τὰ Λατινικά θά εἰδαχθοῦν μέ σκοπὸ τῇ διδασκαλία τοῦ βασικοῦ λεξιλογίου τῆς Λατινικῆς, τοῦ συνόλου τῆς Γραμμα- τικῆς τῆς καλ στοιχείων τοῦ Συντακτικοῦ, ὥστε οἱ μαθητές νά ἔχουν τὴν ἐπαρκῆ ὑποδομὴ γιὰ νά προσεγγίσουν στὶς ἐπόμενες δύο τάξεις τοὺς κλασικοὺς Λατίνους συγγραφεῖς. Γιὰ νά ἐπιτευχθεῖ ὁμοῦ αὐτό, οἱ 3 ὥρες, ὅπως ἔχει ἀποδειχθεῖ, δέν ἐπαρκοῦν μέ κανένα τρόπο, ἔστω καλ ἐν οἱ διδάσκοντες καλ οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς σχολικῆς ἐργασίας παρουσιάζονται σὸ ἐπιθυμητό ἐπίπεδο.

γ) Ὁ κ. 'Ι. Σπορδελίης, Εἰδικὸς Σύμβουλος σὸ ΚΕΜΕ ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἐξῆς:

« Γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη κέρνω σκόπιμο νά ἐπισημόνω τὴν τάση μειώ- σης τῶν ἀπαραιτητῶν τριῶν (3) ὥρῶν ψ. Ἀγωγῆς σὸ Λύκειο.

Ὁ κ. κ. κ. τὸ Κλασικὸ Λύκειο ἰδιαίτερα, ὅπως ἀνέφερα καλ προφορικῶς στὴν ἐπιτροπὴ τοῦ Τμήματος τῆς 6-6-77, συντρέχουν ἰδιαίτεροι και- ροὶ ἰστορικοὺ καλ ψυχολογικοὺ λόγοι, γιὰ τῇ διατήρηση τῶν τριῶν ὥρῶν Ἀγωγῆς καλ τὴν ἀποφυγὴ τῆς ἀρνητικῆς μονομέρειας τοῦ σχολείου.

ή τη μειωμένη απόδοση των μαθητών, σαν αποτέλεσμα των νευρομυϊκών ή ορμονικών δυνάμεών τους.

Στην περίπτωση που τα κλασικά Λύκεια λειτουργούν ως οικότροφια και οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να καταγγίνουν τα αποτελέσματα σε άδητικές εκδηλώσεις, οι ώρες της φυσικής Αγωγής στο ωρολόγιο πρόγραμμα μπορούν να ελαττωθούν.

Το 4ο θέμα παραπέμπεται στο Τμήμα Δημοτικής Έκπαιδευσης του ΚΕΜΕ λόγω αρμοδιότητας.

Στο σημείο αυτό τερματίζεται η συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

Α. Παπαγιάννης

Αν. Παπαγιάννης

Ἡ Γραμματέας

Ροζαλία Ζαραφάντου

Δήμ. Ζαραφάντου

ΠΡΑΞΗ 73/1977

Σήμερα, 7 'Ιουνίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 11η πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελε-
τῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριά-
σεῶν του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση ἀφοῦ προσκλήθησαν σύμφωνα μέ
τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμή-
ματος, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακκάς,
'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος,
Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ;
οἱ κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Στ. Παπασημά-
κοπουλος, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Εἰσηγητές κα-
θώς καί ἡ Φατσέα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια μέ 6ο βαθμό, πού ὑπηρετεῖ
μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας του Τμήματος σέ ἀντικατάστα-
ση τῆς Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Προκηρύξεις βιβλίων γιά τά 'Αρχαῖα 'Ελληνικά, Νέα
'Ελληνικά καί τήν 'Ιστορία Α' καί Β' τάξεων Γυμνασίου.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβά-
στηκε καί ἐπικυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδρίασεως.
Στή συνέχεια τό Τμήμα ἄρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερή-
σιας διατάξεως.

Μέ πρόταση του κ. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β'; τό Τμήμα ἀνέβαλε
τή συζήτηση του θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως γιά τήν ἐπόμενη
συνεδρίαση ἀφοῦ προηγουμένως συζητηθοῦν οἱ προκηρύξεις τῶν βιβλί-
ων μεταξύ τῶν φιλολόγων καί τεθοῦν ὑπόψη τῶν μελῶν του Τμήματος.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

'Η Γραμματέας

'Αθηνᾶ Φατσέα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 74/1977

Σήμερα, 9 'Ιουνίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10η πρωινή, τὸ Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μετὰ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος, κ. 'Αν. Πάγια-λο, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδύλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημανίδου, Δημ. Τομπαΐδης, Εἰσηγητὲς καθὰς καὶ ἡ Φατσέα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια μετὰ 6ο βαθμὸ πού ὑπηρετεῖ μετὰ ἀπόσπαση στὸ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σὲ ἀντιπατά-σταση τῆς Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προκηρῶξεις
ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανάθεση συγγραφῆς διδακτικοῦ βιβλίου γιὰ τὸ μάθημα τῆς 'Ανθρωπολογίας μετὰ στοιχεῖα 'Υγεινῆς.
ΘΕΜΑ 3ο - Ψήφισμα τοῦ Συλλόγου 'Ελλήνων Φυσιολογιστῶν.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπισημώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

./.

Ός πρὸς τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ὁ κ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β', ἀνακοίνωσε στὸ Τμήμα τὴν προκήρυξη γιὰ τὴ συγγραφή τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Δημοσθένους Λόγοι" γιὰ τὴν Α' τάξη Γυμνασίου, ὁ κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', τὴν προκήρυξη γιὰ τὴ συγγραφή τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Θουκυδίδου Ξυγγραφή" γιὰ τὴν Α' τάξη Γυμνασίου καὶ ὁ κ. Ἴ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β', τὴν προκήρυξη γιὰ τὴ συγγραφή τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου "Ἡροδότου Ἱστορία" γιὰ τὴν Α' τάξη Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα ἀποδέχτηκε ὁμόφωνα τὶς ἀνωτέρω προκηρύξεις.

Ός πρὸς τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἀνάθεση συγγραφῆς διδακτικοῦ βιβλίου γιὰ τὸ μάθημα τῆς Ἀνθρωπολογίας μέ στοιχεῖα Ἰγλεινῆς" ὁ κ. Ἀν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο Φ. 211.12/9/57184/1-6-1977 τοῦ κ. Ἰγουργοῦ Παιδείας μέ τὸ ὅποιο ἀνατίθεται ἡ συγγραφή νέου βιβλίου μέ τίτλο "Ἀνθρωπολογία μέ στοιχεῖα Ἰγλεινῆς" γιὰ τὴ Β' Γυμνασίου στὸν κ. Ν. Ἀσπιώτη.

Τὴν εἰσήγηση γιὰ τὴ σύσταση Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου "Ἀνθρωπολογία μέ στοιχεῖα Ἰγλεινῆς" ἀνέλαβε ὁ κ. Στ. Παπασημάκης, Εἰσηγητὴς τοῦ ΚΕΜΕ.

Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἐνημερώθηκε σχετικὰ μέ Ψήφισμα τοῦ Συλλόγου Ἑλλήνων Φυσιολογιστῶν μέ τὸ ὅποιο ἐκφράζεται διαμαρτυρία τῶν Φυσιολογιστῶν γιὰ ὑποτίμησή τους.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Αθηνά Φατούρα

Ἀθηνᾶ Φατούρα

Π ρ ό ξ η 75/1977

σήμερα, 10 'Ιουνίου 1977, ημέρα Παρασκευή καί ώρα 11.30 πρωί-
νή, τό Τμήμα Μέσης 'Εμπ/σεως τοῦ κέντρου 'Επικαιδευτικῶν Μελετῶν καί
'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2 'Αθήνα).

"Ἐλαβαν μέρος στή συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκλήθησαν σύμφωνα μέ τήν
νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο,
Σύμβουλο Α', οἱ κ. κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φαν. Βῶρος, Δ. Σακκιάς, 'Ηλ.
Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι
Β', ὁ κ. 'Ι. Σιορδίλης Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ. κ. Κ. Φού-
σιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος Στέφ.
Παπασημαϊόπουλος, Δημ. Τομπαΐδης, Εἰσηγητές, καθώς καί ἡ Φατοσέα 'Α-
θηνῶ καθηγήτρια μέ 6ο βαθμό πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ ὡς
Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σέ ἀντιπαράσταση τῆς Ζαραφώνιτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Αἴτηση χορηγήσεως ἀδείας διεξαγωγῆς, ἔρευνας τοῦ κ.
Ι. Μαρμαρινοῦ σέ σχολεῖα Μέσης 'Επικαίδευσεως. Εἰση-
γητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.
2. Προηρῶξεις.
3. "Περί χωροταξικῆς μελέτης 'Αττικῆς" Εἰσηγητής κ. Γ.
Γρατσέας.
4. "Περί μειώσεως τῶν ὥρῶν διδασκαλίας τοῦ μαθήματος φυ-
σικῆς 'Αγωγῆς στά σχολεῖα Μ.Ε. "Εισηγητής κ. Ι. Σιορ-
δίλης, Εἰδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ.
5. "Αἴτημα τοῦ Συλλόγου Γονέων μαθητῶν 'Αγρινίου " Εἰση-
γητής κ. 'Αρβανίτης.

ἀπάντηση σέ ἀνφορρά τοῦ Δημ. Συμβ. 'Υμηττοῦ γιά τήν ἀνάγκη
ἐπιμετοχῆς τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων τῶν Λυκείων. Εἰση-
γητής κ. Φ. Βῶρος.
ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε
καί ἐπικυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδρίας. Στή συνέχεια
τό Τμήμα ἀρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως,

"Αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής έρευνας του κ. Μαρμαρινού σε σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσως" Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' θέτει υπόψη του Τμήματος,

α) Το υπ' αριθ. Φ, 210.3/10/32528/29-3-77 Έγγραφο του κ. 'Υπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται αίτηση με σχετινά δικαιολογητικά του κ. 'Ι. Μαρμαρινού για άδεια διεξαγωγής έρευνας σε όρισμένα Γυμνάσια και Λύκεια της χώρας με θέμα: "Σχέσεις ανάμεσα στη δομή της προσωπικότητας και στην επίδοση σε τέσθ δημιουργικής σκέψως".

β) Το άρθ. 2, παρ. 2 του Ν. 186/1975

γ) Τήν αίτηση του κ. 'Ι. Μαρμαρινού με τά συνημμένα στοιχεία και εισηγείται τά εξής:

" Ο κ. Μαρμαρινός είναι έπιμελητής του εργαστηρίου Πειραματικής Παιδαγωγικής στη Φιλοσ. Σχολή του Παν/μίου 'Αθηνών και ζητεί με τήν αίτησή του να του χορηγηθεί ή άδεια διενέργειας έρευνας με θέμα: "Σχέση δομής της προσωπικότητας και επίδοσης σε τέσθ δημιουργικότητας".

Τήν αίτησή του συνοδεύουν:

α) Βεβαίωση-διαβιβαστικό Έγγραφο της αίτησώς του προς τό 'Υπουργείο-ΚΕΜΕ του κ. θηγ. της Φιλοσ. Σχολής κ. 'Ι. Μαριαντώνη, ό όποιος και έποπτεύει τήν έρευνα.

β) 'Επιστολή του κ. Μαρμαρινού προς τόν Δ/ντή του 'Εργαστηρίου Πειραμ. Παιδαγωγικής σχετική με τό πρόγραμμα διεξαγωγής της έρευνας, στην όποια και αναφέρονται οι μέθοδοι έρευνας του θέματος, στην όποια και αναφέρονται οι μέθοδοι έρευνας του θέματος (Τέστ WALLACH-KOGAN, τό PERSONALITY INVENTORY του EYSENCK, τό TEST του RAVEN και ένα σχετικό με τήν έρευνά του 'Ερωτηματολόγιο πού σφηνυποβάλλει), αναφέρει ότι για τό θέμα του χρειάζεται καλή βαθμολογία των μαθητών πού θα εξετάσει από τά βαθμολόγους στα σχολεία και σημειώνει τά σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια, 'Αθήνας, Πειραιά, Εύβοιας, 'Αργολίδας και Κορινθίας, (συνολ. 15).

Συγκεκριμένα ή έρευνα θα γίνει στους μαθητές της Α' τάξεως Γυμνασίου και Λυκείου των σχολείων πού αναφέρει και θα περιλάβει όλους τους μαθητές της τάξεως, τους όποιους και θα απασχολήσει επί 2 ώρες, θα διεξαγάγει τήν έρευνά του με τό νέο σχολ. έτος.

Η έρευνα ατή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως διδακτορική διατριβή και βεβαιώνει και ό καθηγ. κ. Μαριαντώνης.

Με βάση τά παραπάνω θεωρώ σιόπιμο να διεξαχθεί ή έρευνα ατή, όσθτι έχουμε ανάγκη να γνωρίζουμε σχετικές με τό θέμα διαπιστώσεις, και προτείνω να έγκριθεί ή χορήγηση σχετικής άδειας πού με τή σύσταση στους υπευθύνους των σχολείων πού

ἀναφέρει νά δοθοῦν τά στοιχεῖα βαθμολογίας τῶν μαθητῶν, νά ἀ-
πασχοληθοῦν δέ οἱ μαθητές ἐπειτα ἀπό συνεννοήσεις μέ τοὺς Διευ-
θυντές τῶν σχολείων σέ ᾧρες ἐντός προγράμματος καί νά ὑποχρεω-
θεῖ ὁ κ. Μαρμαρινός νά ὑποβάλει στό ΚΕΜΕ ἀναλυτικὴ ἐκθεση τῶν
συμπερασμάτων τῆς ἔρευνας του ἢ ἀντίγραφο τῆς μελέτης του".

Τὸ Τμήμα ἀποδέχεται ὁμόφωνα τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. εἰσηγητῆ
καί ἐγκρίνει τὴ χορήγηση ἀδειας διεξαγωγῆς ἔρευνας τοῦ κ. Μαρμα-
ρινοῦ στὰ ἐξῆς σχολεῖα μέσης Ἑπιχειδεύσεως:

- 1.- Πειραματικὸ Σχολεῖο Παναπ. Ἀθηνῶν
- 2.- Ἀρσάκειο θηλ. Ἐυιάλης
- 3.- Κολλέγιο Ἀρρ. Ἀθηνῶν
- 4.- Κολλέγιο θηλ. Ἀθηνῶν
- 5.- ΙΣΤ' Ἀρρ. Ἀθηνῶν
- 6.- ΙΣΤ' θηλ. Ἀθηνῶν
- 7.- Γαλατσίου Ἀρρ. καί θηλ. Ἀθηνῶν
- 8.- Κορυδαλλοῦ Ἀρρ. καί θηλ. Πειραιῶς
- 9.- Στενή Εὐβοίας
- 10.- Βασιλικοῦ Εὐβοίας
- 11.- Λέμνη Εὐβοίας
- 12.- Κρανιδίου Ἀργολίδας
- 13.- Βέλου Κορινθίας
- 14.- Γιοῦρας Κορινθίας
- 15.- Λουτράκι Κορινθίας

Σχετικά με τό 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Προκηρύξεις" ο κ. Ν. Βαρουχάκης παρέδωσε στον κ. Δ. Τομπαΐδη, Εισηγητή, τό κείμενο των προκηρύξεων για τὰ μαθηματικά Α' και Β' Γυμνασίου για γλωσσική επεξεργασία.

Ο αρμόδιος για τό 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Πολιτική της ρυθμίσεως των χωροταξικών μεγεθών 'Αττικής" εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τό έγγραφο Φ. 646/58927/2611/6-6-77 του 'Υπουργείου 'Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων Δ/ση ΠΕΒ με τό όποιο κοινοποιείται έντίγραφο του εγγράφου αριθ. 16578/1578/2-6-77 του κ. 'Υπουργού Δημοσίων 'Εργων με τίς προτάσεις του για τήν "Πολιτική της ρυθμίσεως των χωροταξικών μεγεθών 'Αττικής", οι όποτες θά είσασχθούν για έγκριση στό 'Υπουργικό Συμβούλιο, και με τό όποιο ζητείται νά μελετηθούν οι προτάσεις που άφορούν τόν τομέα της άρμοδιότητας του ΚΕΜΕ από τό κεφάλαιο "'Επικαίδευση στην περιοχή 'Αττικής" και νά ανακοινωθούν οι άπόψεις του σχετικά με τίς προτάσεις αυτές.

Τό Τμήμα μετά τήν είσήγηση του κ. Εισηγητού
ά π ο φ α ί ν ε τ α ι τ ά έξής:

"'Επειδή οι προτάσεις στις όποτες αναφέρεται τό έγγραφο άφορούν στις Γενικές Δ/σεις α) 'Ανωτάτης 'Επι/σεως β) Γενικής 'Επι/σεως και γ) 'Επαγγελματικής 'Επικαίδευσης, πρός τίς όποτες κοινοποιείται τό παραπάνω έγγραφο, γνωρίζομε ότι προτάσεις που άφορούν τόν τομέα της άρμοδιότητας του ΚΕΜΕ δέν υπάρχουν στό κεφάλαιο "'Επικαίδευση στην περιοχή 'Αττικής".

Ο αρμόδιος για τό 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Περί μείωσης των ώρων διδασκαλίας του μαθήματος Φυσικής 'Αγωγής στό Σχολείο Μ. Ε." Εισηγητής κ. Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος έγγραφο της 'Ενώσεως Λειτουργών Σωματινής 'Αγωγής με τό όποιο τό Διοικητικό Συμβούλιο της 'Ενώσεως έκφράζει τίς άνησυχίες του για τή μείωση των ώρων διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής 'Αγωγής στό σχολείο Μ.Ε. και διαχωρίζει τίς εύθύνες του για τούς κινδύνους που έπινομενε ή μείωση αυτή.

Ο αρμόδιος για τὸ 5ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως

"Αἴτημα τοῦ Συλλόγου Γουέων μαθητῶν Ἀγρινίου" ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ τμήματος τὸ κείμενο τηλεγραφήματος τοῦ Συλλόγου Γουέων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν Ἀγρινίου μὲ τὸ ὅποιο διατυπώνονται τὰ ἑξῆς αἰτήματα.

- α) Νά κλιθερῶθῃ ἡ δεύτερη ἐξεταστικὴ περίοδος τῶν ἀνεξεταστῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν στὶς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις στὸ Λύκειο γιὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριο.
- β) Νά τροποποιηθῇ τὸ σύστημα βαθμολογίας τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων τοῦ Λυκείου καὶ νά καθορισθῇ κατώτατο ὄριο συνόλου βαθμολογίας γιὰ τὴν ἐπιτυχία εἰσαγωγῆς, τὸ ὅποιο θὰ ἐξάγεται ἀπὸ τὴν πρόθεσι τῆς βαθμολογίας κἄθε μαθήματος.
- γ) Τὰ θέματα τῶν ἐκθέσεων νά εἶναι διάφορα γιὰ τὸ Λύκειο Γενικῆς κατευθύνσεως ἀπὸ τὰ θέματα τῶν Λυκείων Τεχνικῆς Κατευθύνσεως.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε γνώση τῶν ἀνωτέρω αἰτημάτων ἀπήντησε ὅτι τὰ θέματα αὐτὰ ἔχουν ρυθμισθῇ μὲ Προεδρικὸν Διάταγμα.

Σχετικὰ μὲ τὸ 6ο θέμα "Ἀ άντησι σὲ ἀναφορὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἰμητιοῦ Ἀττικῆς γιὰ τὴν ἀνάγκη ἀναστολῆς τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων τῶν Λυκείων", τὸ Τμήμα ἔλαβε γνώση ἀπαντητικῆς ἐπιστολῆς ποὺ εἶχε συντάξει ὁ κ. Φ. Κ. Ἡβρος, Σύμβουλος Β' καὶ θεωρεῖ σκόπιμο νά σταλεῖ ἀπόφασις τοῦ πρακτικοῦ στὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἰμητιοῦ.

Τὸ ἀπαντητικὸν κείμενον ἔχει ὡς ἑξῆς:

" Κύριοι, Σύμβουλοι,

Σχετικὰ μὲ τὸ θέμα ποὺ τίθεται στὸ ἀπόφασις τοῦ Πρακτικοῦ σας τῆς 27-4-77 (θέμα 6ο, γιὰ τὶς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις στὰ Λύκεια) κρίνεται σκόπιμο νά σημειωθῶν τὰ ἀκόλουθα:

1. Οἱ γενικὲς καὶ εἰδικὲς ὁδηγίαι ποὺ ἔχουν διαβιβασθῇ στοὺς ἀρμόδιους φορεῖς γιὰ τὴν ἐπιλογή θεμάτων καὶ τὴν ὅλη διεξαγωγή τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων προβλέπουν:

α) οἱ ἐξετάσεις αὐτὲς ἐφέτος εἰδικὰ, νά εἶναι ἐπιεικεῖς

β) τὰ θέματα νά ἐπιλεγθῶν ἀπὸ τῆς διακλαθεῖται μόνο ὅλη καὶ γ) νά διεξαχθῶν μέσα στὶς ἐννομιότερες δυνατὰς συνθήκας γιὰ τοὺς ὑποψηφίους. Ἴσως εἶναι καὶ σωστὸ νά γραφῇ ὅτι πρόκει-ται μὲλλον γιὰ δοκιμὴ ἐνός νέου θεμοῦ παρὰ γιὰ οὐσιαστικὸν

ἐλέγχο τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσαγομένων.

δ) Οἱ εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις τῶν Λυκείων ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ὅλου ἐπι/κοῦ συστήματος καὶ ἡ ματαίωσις ἢ ἀναστολή τους συνεπὲς γεται ἀντίστοιχη ματαίωσις ἢ ἀναστολή ὅλου τοῦ συστήματος

(π.χ. της έρωςας των εισαγωγικών εξετάσεων για τα άνωτατα ΄Επι/-
νά ΄Ιδρύματα) και έχουμε τόσο πολύ καθυστερήσει στην επίλυση βο-
σικων προβλημάτων της παιδείας και της κοινωνίας μας, ώστε κάθε
άναβολή να έγγιζει περισσότερους κινδύνους παρά η βιαστική έστω
μεταρρύθμιση των πραγμάτων.

3. Οι εισιτήριες εξετάσεις που διεξάγονται για τους μαθητές των 15
χρόνων είναι άδύνατα και ευνόητες και δικαιολογημένες από έλεγ-
νες που γίνονται ως τώρα για τους απόφοιτους του δημοτικού σχο-
λείου, τις όποτες έμετε καταργήσατε έφέτος.

4. Σχολεία υποδοχής για όσους θα επιτόχουν στον ένα ή τον άλλο τό-
πο λυκείου έχουν δημιουργηθεί νομικά και οίσειαστικά έξέτε με τη
μετατροπή και νέα διαρρύθμιση άλλων που κούπησαν.

5. ΄Υπογραμμίζουμε ότι όλη η προσπάθεια διευθύνεται σε ένα στόχο:
΄Αναέωση και έσυγχρονισμό του έπι/νοθ μες συστήματος, για να
άνταποκριθεί στις ανάγκες της χώρας σήμερα και διακινείται από ά-
γάπη για τους νέους μας* αυτός αποτελείν αντίκείμενο των φροντί-
δων και των έλλείδων μας.

Γνωρίζουμε ότι κάθε έλλαγή προσφέρει σε δυσκολίες και δυσκιμφία
τολμοίμε θ΄ όμως να έπωμοσθούμε τό μόχθο και κάποτε τη δικαιολο-
γημένη δυσφορία για τό καλό όλων. ΄Η κολδίπιστη κριτική μες βοη-
θάει για τη βελτίωση του θεσμού, δημιουργεί όμως και κλίμα δυσ-
πιστίας στην κοινή γνώμη: γι΄ αυτό έρχόμαστε συχνά στην άπόφαση
παρέλληλα με τη μεθοδική προετοιμασία των θεσμών από μέσα να κα-
θησυχάζουμε τους ένδιαφερομένους με άνακοινώσεις, όχι για να πα-
ραπλανήσουμε αλλά για να διαλάβουμε τη νέωση και να βοηθούμε σε
άντικειμενική διαφώτιση και ερική εύθυμρία.

* Έλπίζουμε ότι θα έχουμε τη συμπαράσταση σας στις έλικρινείς
προσπάθειές μας.

Τό Τμήμα δέχεται την εισήγηση του κ. Βάρου και άποφασίζει
να σταλεί άπό ασμα τού πρακτικού στο Δημ. Συμ. ΄Επιτηθ ΄Αττικής.
Στό σημετο αυτό τερματίστηκε η συνεδρίαση.

Πρόεδρος
Α. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

΄Η Γραμματέας
ΑΘΗΝΑ ΦΑΤΣΕΒΑ

ΠΡΑΞΗ 76/1977

Σήμερα, 11 'Ιουνίου 1977, ημέρα Σάββατο καί ώρα 10η πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, άφου προσκλήθηκαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία άπό τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α' οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' ό κ. 'Ι. Σκορδίλης, Είδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπατζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος καί Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς καί ή Φατοσα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος μέ 6ο βαθμό, πού ύπηρετεί μέ άπόσπαση στό ΚΕΜΕ ως Γραμματέας του Τμήματος, σέ άντικατάσταση τής Ζαραφονίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Προκηρύξεις

ΘΕΜΑ 2ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα τής Α' τάξεως του Κλασικού Λυκείου.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε καί έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων τής ημερήσιας διάταξεως.

Σχετικά μέ τό 1ο θέμα, "Προκηρύξεις" ό κ. Πρόεδρος του Τμήματος άνέθεσε στόν κ. Σακκά νά παραλάβει τίς προκηρύξεις συγγραφής διδακτικών βιβλίων Γυμνασίου καί νά τίς έλέγξει ως πρός τή γλωσσική τους μορφή σέ συνεργασία μέ τόν κ. Τομπατζή ως τήν Τρίτη, 14-6-77. 'Επίσης κάλεσε τά μέλη του Τμήματος νά προετοιμάσουν τό άναλυτικό πρόγραμμα τής Γ' Γυμνασίου ως τήν Τετάρτη, 15-6-77.

"'Επί τού Τμήμα συζήτησε τό άναλυτικό πρόγραμμα τής Α' τάξεως του κλασικού Λυκείου καί τελικά έλαβε τίς έξής άποφάσεις:

1.- Στά μαθήματα: 'Αρχαία 'Ελληνικά, Λατινικά, 'Ιστορία, Γαλλικά, 'Αγγλικά καί 'Θυσική 'Αγωγή νά ισχύσει όπως έχει τό αντίστοιχο γιά κάθε μάθημα αναλυτικό πρόγραμμα τής Δ' τάξεως του ήμερήσιου Γυμνασίου θεωρητικής κατευθύνσεως του Β.Δ/τος 723/1969.

2.- Στό μάθημα τών 'Θρησκευτικών νά ισχύσει όπως έχει τό αντίστοιχο πρόγραμμα τής Δ' τάξεως του ήμερήσιου Γυμνασίου θεωρητικής κατευθύνσεως του άνωτέρω Β.Δ/τος του 1969 μέ τήν προσθήκη Παιδικών Κειμένων.

3.- Στή Νεοελληνική γλώσσα καί γραμματεία νά ισχύσει όπως έχει τό αντίστοιχο πρόγραμμα τής Δ' τάξεως ήμερήσιου Γυμνασίου θεωρητικής κατευθύνσεως του 1969, μέ τή διευκρίνηση όπως ότι όπου γίνεται λόγος γιά γλωσσική διδασκαλία τής μητρικής γλώσσας νοείται ή γλώσσα πού όρίζει τό άρθρο 2 του Ν. 309/1976.

4.- Στό μάθημα τών Μαθηματικών προτείνεται νά ισχύσει τό ακόλουθο αναλυτικό πρόγραμμα:

A.- "Άλγεβρα - Τριγωνομετρία: Όρες 2

1.- Στοιχεία διανυσματικού λογισμού

'Ορθογώνιο σύστημα αναφοράς. 'Ορθοκανονικό σύστημα αναφοράς. 'Ισότητα εφαρμοστών διανυσμάτων. "Άθροισμα δύο ή περισσότερων διανυσμάτων. Διαφορά διανύσματος από άλλο διάνυσμα.

2.- Συστήματα εξισώσεων α' βαθμού

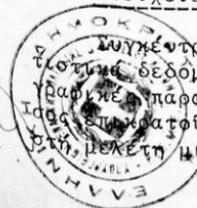
Λύση συστημάτων α' βαθμού μέ δύο καί τρεις άγνωστους. Κανόνες GRAMER καί SARRNS. 'Εφαρμογές επί λύσεως προβλημάτων.

3.- 'Εξισώσεις καί άνισώσεις β' βαθμού

Συστήματα β' βαθμού. Πράξεις μέ ριζικά δευτέρας τάξεως. Γραφική καί αριθμητική λύση τής εξισώσεως $ax^2 + bx + \gamma = 0$ στό R. Ρίζες του τριωνύμου $\varphi(x) = ax^2 + bx + \gamma$. 'Απλές συμμετρικές παραστάσεις τών ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνύμου. Πρόσημο του τριωνύμου $\varphi(x) = ax^2 + bx + \gamma$ γιά τίς διάφορες πραγματικές τιμές του x. Λύση τών άνισώσεων $ax^2 + bx + \gamma > 0$. 'Απλά συστήματα β' βαθμού. 'Εφαρμογές στή λύση προβλημάτων.

4.- Στοιχεία Περιγραφικής Στατιστικής

Κωδικοποίηση στατιστικών δεδομένων. Διακριτά καί συνεχή στατιστικά δεδομένα. Παρουσίαση στατιστικών δεδομένων μέ πίνακες καί γραφικές παραστάσεις. Περιγραφικές στατιστικές: Μέση τιμή, διάμετρος, εύρος, άνοδος τιμή, τυπική απόκλιση. Όπολογισμός καί σημασία τους τής μέσης κατανομής συχνοτήτων.

5.- Στοιχεία Τριγωνομετρίας

‘Η ύλη τής Α’ γενικοῦ Λυκείου.

B.- Γεωμετρία - Ὑποεξ 1

Λόγος δύο εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα τοῦ Θαλή. Κατασκευή τετάρτης ἀναλόγου τριῶν εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα τής διχοτόμου γωνίας τριγώνου. Ὁμοία εὐθυγράμμα σχήματα. Κριτήρια ὁμοιότητος τριγώνων. Πυθαγόρειο θεώρημα. Οἱ βασικές μετρικές σχέσεις μεταξὺ δευτερευόντων καὶ πρωτευόντων στοιχείων τριγώνου. Ἐμβαδὸν ὀρθογωνίου, παραλληλογράμμου, τριγώνου, τραπεζίου. Λόγος ἔμβαδῶν ὁμοίων κορυφῶνων. Διαύρεση εὐθυγράμμου τμήματος σέ μέσο καὶ ἄκρο λόγο.

5.- Στό μάθημα Φυσική-Χημεία μέ στοιχεῖα Ὀρυκτολογίας νά ἰσχύσει τό ἀκόλουθο ἀναλυτικό πρόγραμμα:

Φυσική, ὥρες 2

Ἐννοιες τής μηχανικῆς

Βάρος: Βάρος ἑνός σώματος. Κατακόρυφη. Μέτρηση τοῦ βάρους μέ ἐπιμήκυνση ἐλατηρίου. Μεταβολή τοῦ βάρους ἑνός σώματος μέ τήν ἀλλαγὴ τόπου σέ ἀντιδιαστολή μέ τή μάζα. Σχέση $\vec{p} = m\vec{g}$

Δυνάμεις: Στατική θεώρηση τῶν δυνάμεων. Πειραματική μελέτη τής ἰσοροπίας ἑνός στερεοῦ στό ὅποιο ἐφαρμόζονται παράλληλες ἢ συντρέχουσες δυνάμεις. Κανόνες συνθέσεως καὶ ἀναλύσεως δυνάμεων. Συνισταμένη. Ἐννοια τοῦ ζεύγους. Ζεύγος στρέψεως δυνάμεων. Δράση-ἀντίδραση. Δυνάμεις πού δροῦν ἀπό μακριά: Ἡλεκτροστατικές, μαγνητικές. Τό βάρος ὡς εἰδική περίπτωση τής παγκόσμιας ἑλξεως. Πιέζουσες δυνάμεις. Ἐννοια τής πιέσεως.

Ἔργο: Ἔργο δυνάμεως. Ἐννοια τής ἰσχύος.

Οἱ καταστάσεις τής ὕλης

Διάφορες καταστάσεις τής ὕλης: παραδείγματα γνωστά. Σύσταση τής ὕλης: ἄτομα, μόρια, ἰόντα, ἠλεκτρόνια. Ἐννοιες ἀπαραίτητες γιά τήν κατανόηση τής διαμορφώσεως τῶν διαφόρων καταστάσεων τής ὕλης.

Φυσική κατάσταση: Πίεση σ' ἕνα σημεῖο μέσα στή μάζα ἑνός ρευστοῦ. Ἀτμοσφαιρική πίεση. Διαφορά πιέσεως σέ δύο σημεῖα μέσα στή ὕλη. Ἐπιπέδου πού ἰσορροπεῖ. Ἐφαρμογές, μέτρηση μιᾶς πιέσεως μέ στή-λάτρη τοῦ ὑδραργυρικοῦ βαρομέτρου. Ἀρχή τοῦ Ἀρχιμήδη. Ποιοτικά πειράματα διαστολῶν. Θερμοκρασία. Προσδιορί-

Άέρια κατάσταση. Συμπιεστότητα των αερίων. Νόμος του MARIOTTE. Μεταβολή του γινομένου $p \cdot V$ με τή θερμοκρασία. Κινητική έρμηνεία. Πυκνότητα ενός αερίου, σχετική πυκνότητα.

Θερμότητα

Έννοια τής ποσότητας θερμότητας. Μετατροπή του έργου σε θερμότητα καί αντίστροφα. Αρχή τής μεθόδου των μιγμάτων. Μεταβολή τής καταστάσεως ενός καθαρού σώματος. Πήξη, τήξη, εξάτμιση, βρασμός. Έρμηνεία τής καταστάσεώς του, έννοια τής τάξεως καί τής άταξίας.

Χημεία μέ στοιχεΐα Όρυκτολογίας, Ώρα 1

- 1.- Μελέτη μερικῶν γνωστῶν οὐσιῶν. Μίγματα: 'Ο αέρας καί τό φυσικό νερό. Καθαρά σώματα: τό νερό. Άπλά σώματα: όξυγόνο, ύδρογόνο.
- 2.- 'Έρμηνεία καί άναπαράσταση συμβολική τῶν χημικῶν αντιδράσεων. Χημικός συμβολισμός: Σύμβολα στοιχείων, τύποι, αριθμός τοῦ AVOGADRO. Άναπαράσταση μιᾶς χημικῆς αντιδράσεως μέ εξίσωση.
- 3.- 'Αντίδραση όξέως-βάσεως. Χλωριοϋχο νάτριο. 'Ηλεκτρόλυση, ίόντα Na^+ καί Cl^- . 'Ηλεκτρονική έρμηνεία τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ίόντων ἀπό τά άτομα. 'Αποτελεσμα στή ηλεκτρόδια. 'Υδροχλωρικό όξύ, ίόν H^+ , καυστικό νάτριο, ίόν OH^- . Δράση τῶν όξέων καί τῶν βάσεων.
- 4.- 'Αντιδράσεις όξειδοαναγωγῆς. 'Έννοια τῆς όξειδώσεως καί τῆς άναγωγῆς. Μετατροπή τοῦ θείου σέ διοξειδίο καί τριοξειδίο τοῦ θείου. Χημικές ιδιότητες τοῦ θειοῦ όξέως. Χημικές ιδιότητες τοῦ νιτρικοῦ όξέως, καύση τοῦ άνθρακα.

Όρυκτολογία

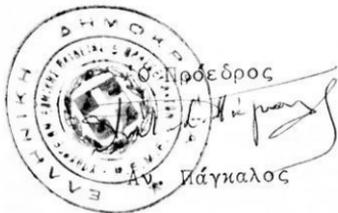
'Ορισμός καί διαίρεση τῆς Όρυκτολογίας. Σχήμα όρυκτῶν. Φυσικά γνωρίσματα όρυκτῶν. Περιγραφή όρυκτῶν: Στοιχεΐα αὐτοφυή, ένωση θείου μέ μέταλλα, όξειδία καί ύδροξειδία, άνθρακικά άλατα, φυσφορικά, θειικά καί φθοριοϋχα άλατα, πυριτικά άλατα. 'Οργανογενή όρυκτά. 'Ο όρυκτός πλοῦτος τῆς 'Ελλάδας.

- 6.- Για τό μάθημα τῆς Γερμανικῆς γλώσσας άνατέθηκε στόν κ. Ν. Παπαδόπουλο νά καταρτίσει τό άναλυτικό πρόγραμμα Α' τάξεως κλασικοῦ Λυκείου σέ συνεργασία μέ ειδικούς τοῦς όποίους θά άναζητήσει

Τό πρόγραμμα αυτό θά παρουσιάσει στό Τμήμα ώς τίς 17 'Ιουνίου 1977.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας,
Μαριέττα
Ἀθηνᾶ Φατοέα

ΠΡΑΞΗ 77/1977

Σήμερα, 13 Ιουνίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12η μεσημερι-
νή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελε-
τών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών
του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη
νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άν. Πάγκαλο,
Σύμβουλο Α', οι κ.κ. 'Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυ-
ρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β',
δ κ 'Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσκας,
Δ. Τουμαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Άδαμόπου-
λος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Φατοσα Άθηνά, κα-
θηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό, που υπηρετεί στο ΚΕΜΕ ως Γραμματέ-
ας του Τμήματος, σε αντικατάσταση της Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για Έγκριση του βιβλίου
"Φυσική Γ' Λυκείου" Α. Μάξη. Εισηγητής κ. Άν. Πάγκαλος,
Σύμβουλος Α'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για Έγκριση του βιβλίου
"Βατραχομουαχία" Β' Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Σπυρόπου-
λος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για Έγκριση των βιβλίων
"Μαθηματικά Β' Λυκείου" ('Η. Ντζιώρα) και "Μαθηματικά
Γ' Λυκείου" (Β. Στάτκου). Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος,
Σύμβουλος Β'.

Στήν αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαιρτα, διαβάστηκε
και επικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίας. Στη συνέχεια
τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

πρόεδρος Έπιτροπής για τό 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση
πράξεως Έπιτροπής για Έγκριση του βιβλίου "Φυσική Γ' Λυκείου" Α.

Μάξη" εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος, Σύμβουλος Α' ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ. Φ. 211.17/59/60393/9-6-77 της Διευθύνσεως 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μέσης 'Εκπαίδευσως (Τμήμα Διδακτικών Βιβλίων) σχετικά με τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές που επέφερε η 'Επιτροπή που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/2/9819/28-1-77 απόφαση του κ. 'Υπουργού Παιδείας, στο διδακτικό βιβλίο "Φυσική Γ' Λυκείου" Α. Μάξη.

Το Τμήμα, αφού θεώρησε τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές του βιβλίου "Φυσική Γ' Λυκείου" Α. Μάξη, ενέκρινε τη πράξη της ανωτέρω 'Επιτροπής και αποφάσισε να αποσταλεί αυτό στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ για τις περαιτέρω ενέργειες για την έκδοσή τους.

Ο αρμόδιος για τό 2ο και τό 3ο θέμα της ημερησίας διατάξεως εισηγητής κ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο των εγγράφων αριθμ. Φ. 211.17/60/60394/9-6-77 και Φ. 211.17/61/60395/9-6-77 της Διευθύνσεως 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μέσης 'Εκπαίδευσως (Τμήμα Διδακτικών Βιβλίων) σχετικά με:

α) τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές (μεταγλώττιση) που επέφερε η 'Επιτροπή που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/11/28454/17-3-77 (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/15/39650/19-4-77) απόφαση του κ. 'Υπουργού Παιδείας στα διδακτικά βιβλία:

- 1.- Μαθηματικά Β' Λυκείου ('Ηλ. Ντζιώρα), ⁶ και
- 2.- Μαθηματικά Γ' Λυκείου (Β. Στάτκου), ⁶

β) την καταλληλότητα του διδακτικού βιβλίου της Β' Γυμνασίου "Βατραχομομαχία", του οποίου η συγγραφή είχε ανατεθεί με την αριθμ. Φ. 211.12/1/28359/17-3-77 (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.12/3/40304/21-4-77) απόφαση του κ. 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας στον κ. Ν. Κοτσελίδη, ύστερα από την αριθμ. 4/27-5-77 πράξη της 'Επιτροπής κρίσεως που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.13/13/33772/1-4-77 απόφαση του κ. 'Υφυπουργού Παιδείας.

Το Τμήμα ανέκρινε τις εποφάσεις των ανωτέρω 'Επιτροπών και αφού θεώρησε τις διορθώσεις, βελτιώσεις και μεταβολές των διδακτικών βιβλίων: 1) Μαθηματικά Β' Λυκείου, 2) Μαθηματικά Γ' Λυκείου, και την καταλληλότητα του βιβλίου "Βατραχομομαχία" Β' Γυμνασίου, αποφάσισε να αποσταλούν αυτά στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ για τις περαιτέρω ενέργειες για την έκδοσή τους.

Το σημείο αυτό τερματίστηκε η συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

'Η Γραμματέας

Α. Παπαδόπουλος

'Αν. Πάγκαλος

'Αθηνά Φατσέα

*Πρόεδρος
Τμήματος
Εφαρμογής
Προγραμμάτων
Μέσης
Εκπαίδευσως*

ΠΡΑΞΗ 78/1977

Σήμερα, 15 'Ιουνίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12η μεσημ-
βρινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών
Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αίθουσα συνεδριά-
σεών του (Πεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

"Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα μέσση
νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο,
Εύμβουλο Α' οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυ-
ρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Εύμβουλοι
Β', οί κ.κ. 'Ι. Σχορδύλης, Είδικός Εύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ.
Φούσας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ.
'Αδαμόπουλος και Στ. Παπασημακόπουλος, Είσηγητές καθώς και ή Φατοέα
'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος μέ 6ο βαθμό, που ύπηρετεί μέ απόσπαση
στό ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος, σέ αντικατάσταση τής Ζαραφω-
νίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής γιά έγκριση των έξις
διδασκικών βιβλίων: α) "Εύκλείδειος Γεωμετρία Β' &
Γ' Λυκείου" (θετ. κατευθύνσεως) Σπ. Γ. Κανέλλου &
β) "Εύκλείδειος Γεωμετρία Α', Β', Γ' Λυκείου" (θεω-
ρητικής κατευθύνσεως) Χρ. Γ. Παπανικολάου.
- ΘΕΜΑ 2ο - Προκηρύξεις
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου.

Στήν άρχη τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβά-
στηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδρίας.
Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων τής ημερή-
σιας διατάξεως.

'Ο άρμόδιος γιά τό 1ο θέμα τής ημερήσιας διατάξεως: "Διαβί-
βαση πράξεως 'Επιτροπής γιά έγκριση των έξις διδασκικών βιβλίων:
α) "Εύκλείδειος Γεωμετρία Β' και Γ' Λυκείου" (θετ. κατευθύνσεως)
Σπ. Γ. Κανέλλου, β) "Εύκλείδειος Γεωμετρία Α', Β', Γ' Λυκείου" (θεωρ.
κατευθύνσεως) Χρ. Γ. Παπανικολάου" είσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης,
Εύμβουλος, ανακοινώνει στό Τμήμα τό περιεχόμενο του έγγραφου

ἀριθμ. Φ. 211.17/62/60396/9-6-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐργασίας σχετικὰ μὲ τὶς διορθώσεις, βελτιώσεις καὶ μεταβολές πού ἐπέφερε ἡ Ἐπιτροπὴ πού συγκροτήθηκε μὲ τὴν ἀριθμ. Φ. 211.13/20/45411/5-5-1977 ὅπως συμπληρώθηκε μὲ τὴν ἀριθμ. Φ. 211.13/22/48817/12-5-1977 ἀπόφαση τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας στὰ διδακτικὰ βιβλία:

- α) "Ἐυκλείδειος Γεωμετρία Β' καὶ Γ' Λυκείου" (Θετ. κατευθύνσεως)
Σπ. Γ. Κανέλλου, καί
- β) "Ἐυκλείδειος Γεωμετρία Α', Β', Γ' Λυκείου" (Θεωρητ. κατευθύνσεως) Χρ. Γ. Παπανικολάου.

Τὸ Τμήμα ἐνέκρινε τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀφοῦ θεώρησε τὶς διορθώσεις, βελτιώσεις καὶ μεταβολές (μεταγλώττιση) πού ἔχουν ἐπιφερθεῖ στὸ ἀνωτέρω βιβλίο ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλεῖ στὴν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ τὶς περαιτέρω ἐνέργειες γιὰ ἐκτύπωσή του.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὰ ἄλλα δύο θέματα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: "Προκηρύξεις" καὶ "Ἀναλυτικὸ πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου" ἀναβλήθηκε γιὰ τὴν ἐπόμενη συνεδρίαση.)

Τὸ βιβλίο "Ἐυκλείδειος Γεωμετρία" Σπυρ. Κανέλλου θά διανεμηθεῖ στους μαθητὲς τῆς Β' καὶ Γ' Λυκείου θετικῆς κατευθύνσεως, τὸ βιβλίο "Ἐυκλείδειος Γεωμετρία" Χρ. Γ. Παπανικολάου σὲ ὅλους τοὺς μαθητὲς τῆς Α' Λυκείου καὶ στους μαθητὲς τῆς Β' καὶ Γ' Λυκείου θεωρητικῆς κατευθύνσεως. Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Πρόεδρος
Σπ. Γ. Κανέλλου
Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας
Φατούσα
Ἀθηνᾶ Φατούσα

ΠΡΑΞΗ 79/1977

Σήμερα, 16 'Ιουλίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΚΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο, οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βέρρος, Δ. Σακίης, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', οί κ.κ. 'Ι. Σκορδής, Βίδικος Σύμβουλος στο ΚΕΚΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τουπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμάκης και Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Θασέα 'Αθηνα, καθηγήτρια φιλόλογος με έσ βαθμό που υπηρετεί με έδραση στο ΚΕΚΕ ως Γραμματέας του Τμήματος σε έντικατάσταση της Ζαρωφίντου Αθήνας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπής για έγκριση του βιβλίου Νέων 'Ελληνικών Β' Γυμνασίου". Εισηγητής κ. Φ. Βέρρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Προκηρύξεις
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αναλυτικό πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου.

Ετήν άρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαιρτία, διαβάστηκε και καί έπικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων της ημερήσιας διάταξεως.

'Ο άρμόδιος για τό 1ο θέμα της ημερήσιας διάταξεως "Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπής για έγκριση του βιβλίου τών Νέων 'Ελληνικών Β' Γυμνασίου" εισηγητής κ. Φ. Βέρρος, Σύμβουλος Β' θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος τό εξής:

Έπίκληση του κ. 'Υπουργού Παιδείας άριθμ. Φ. 211.13/12/33768/ 23-1977 είχε άναταχθεί στους φιλόλογους Δ. Καρβέλη, Γ. Παγανό, Μ. Γρηγοριάδη και Κ. Μπαλάσα να συλλέξουν κείμενα κα- τ'αλληλα για τή διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Β' τά- ξη και ερώτησε

(ἀπόσπασμα),
Α. Καρναβέτσα: "Ὁ Γέροντας" (διήγημα, ἀπόσπασμα).

IV.- Ἡδὲ περιληφτοῦν ἐπιπέδον στῆ συλλογῆ:
Α. Καρναβέτσα: "Ἡ θάλασσα" (ἀπόσπασμα),
Κ. Παλαμῆ: "Ὁ ὄμιλος τῆς ζωῆς" (ποίημα).

V.- Ἡδὲ τροποποιηθοῦν οἱ ἐπιγραμματικές φράσεις ποῦ προτάσσουσι
οἱ συλλογεῖς στὴς ἐνότητες:

τὰ Μικρασιατικὰ (νὰ τεθεῖ ὁ τελευταῖος στόχος τοῦ ἴδιου τρα-
γουδιού: ἡ Ῥωμανία ἔν) καὶ
οἱ νέοι στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἐλευθερία (νὰ τεθοῦν οἱ στόχοι
τοῦ Ἀγ. Στεφάνου: "Ἦσα βελιά στὰ σπλάχνα μου, ὄχι ἡ καρ-
διά, ἡ ἑλλάδα".

VI.- Οἱ συλλογεῖς - κατὰ τὴν τελικὴ ἐπεξεργασία τῆς συλλογῆς - νὰ
λάβουσι ὑπόψη τους τὴς ἐπὶ μέρους φιλολογικῆς κυρίως παρατηρή-
σεις τῶν κ.κ. Σ. Ἀρβανίτη, Δ. Σακκῆ, Π. Παπαδόπουλου, οἱ
ὁποῖες ἐπισημαίνονται σὲ χωριστὰ σημειώματα.

2) Ἡδὲ διαβιβαστεῖ στὴν ὁμάδα Ἐργασίας (συλλογεῖς) ἡ εἰσὴ νὰ
περιλάβουσι σὲ ἰδιαίτερη ἐνότητα μερικὰ ἀνδρῶν εἴθιμα κεῖμενα
(περὶ ἢ ποιητικὰ), γιὰτὶ εἶναι χρήσιμα γιὰ τὴν ἀγωγὴ παιδιῶν, ἐ-
κδιαιτερα τῆς ἡλικίας γιὰ τὴν ὁποία προορίζεται τὸ κρινόμενον βιβλίο.

Ὁ κ. Σακκῆς διατύπωσε τὴς ἀκόλουθες ἐπιφυλάξεις:

- 1.- "Μερικὰ κεῖμενα, ὅπως τὸ δεύτερον μισθὸ ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ Πα-
λαμῆ: "Ἡδὲ κίερα" καὶ "Ὁ μικρὸς πρόγυμνας" τοῦ Ἐξυπεροῦ
ἐπεκτεροῦν τὴν ἀντιληπτικὴν ἐκκενότητα τῶν παιδιῶν τῆς Β' Γυμνα-
σιακοῦ τοῦτο ἰσχύει καὶ γιὰ μερικὰς ἐρωτήσεις. Τὸ φαινόμενον
αὐτὸ, ἐκτός ἀπὸ ἄλλας δυσμενεῖς συνέπειας, εἰς ἀδηγήσει καὶ
στὴν κυκλοφορήσῃ παρασχολικῶν βοηθημάτων (φυλλάδες).
- 2.- Περισσότερη χαρὰ καὶ λιγότερη θλίψις πρέπει νὰ προσφέρουσι τὰ
περισσότερα βιβλία ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει σὲ βαθμὴ ἐκανοποιη-
τικῆς μὲ τὰ Νεοελληνικὰ κεῖμενα τῆς Β' Γυμνασίου.
- 3.- "Ἐὰν ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν ἐνότητα VI, γιὰτὶ νομίζω ὅτι εἰσάγει
πρόσωπα τὰ παιδιὰ στὴν ἐρωτικὴ λογοτεχνία, ἔστω κι ἂν πρόκει-
ται ἐδῶ γιὰ ἐξιδανικευμένη μορφή.
- 4.- Νομίζω ὅτι εἶναι σφάλμα ποῦ ἀπαιρέθησαν κεῖμενα ὅπως "Ἡ βρο-
χὴ τοῦ Μπραχμ-Μπαρμῆ" καὶ "τὰ τυφλοὺντινα".

Ἐπισημαίνω ὅτι δὲν εἶναι σήμερον ἡ ἐμπροσθήκη τῶν ὀδμημῶν
ἀναφορῶν. Ὑπάρχουσι κ.κ. πολλὰ κεῖμενα τοῦ Θ. Κόντογλου,
ἀπουσιάζει ὁ Τραυλιανός.

Ἐπισημαίνω ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουσι περισσότερα κεῖμενα ἀναφερόμε-
να.

να στη γυναίκα και τη δόξα της.

Θεωρώ βέβαιο ότι το κοινόμνο βιβλίο είναι πολύ καλύτερο από αυτό που έχουν σήμερα οι μαθητές της Β' Γυμνασίου και γι' αυτό προτείνω να εκδοθεί από τον ΟΕΔΒ, αφού γίνουν οι ακόλουθες βελτιώσεις:

- α) να δοθούν στα εισαγωγικά σημειώματα περισσότερες εξηγήσεις,
- β) να απλουστευθούν οι δύσκολες ερωτήσεις ασκήσεων.

Τό Τμήμα, αφού άκουσε τόν εισηγητή και επί μέρους παρατηρήσεις τών κ.κ. Δ. Ζακιά, Ί. Άρβανίτη, Πλ. Σπυριδίου, Δ. Τομπάδη και ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση:

επιφαίνεται άμεσα ότι προωθούνται οι έργα που έχουν υφαιρεθεί από τήν εδότηση και πρέπει κατάλληλο τό βιβλίο: "Κείμενα Προελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου" τών Δ. Καρβίλη, Ρ. Παγανού, Χ. Μηλιώνη, Η. Γρηγοριδού και Κ. Μπαλάκα, γιά νά καλυφθούν οι προ-βλεπόμενες από τό έναλυτικό πρόγραμμα άνάγκες διδασκαλίας και τό διαπέμψει στην άρμόδια Διεύθυνση τού Υπουργείου Παιδείας γιά τές παραπέρα διαδικασίες ως τήν έκτύπωσή του.

Ή συζήτηση γιά τό 2ο και 3ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως άναβλήθηκε γιά επόμενη συνεδρίαση.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρία.

Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Ή Γραμματέας

Αθηνά Φατοέα

Π Ρ Α Ξ Η 80/1977

Σήμερα, 17 'Ιουνίου 1977, ημέρα Παρασκευή καί ώρα 9η πρωινή τό Τμήμα Πέσης 'Εκπαιδεύσεως τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος ἀφοῦ προσκλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλοι Α', οἱ κ.κ. Γ. 'Αρβανίτης, Φ. Βῆρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. Γ. Σκορδίλης, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στεφ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές καί ἡ 'Αθηνᾶ Φατσέα, καθηγήτρια φιλόλογος μέ 6ο βαθμό πού ὑπηρετεῖ μέ ἀπόσπαση στό ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σέ ἀντικατάσταση τῆς Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- 1.- Προκηρύξεις
- 2.- 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου
- 3.- Κρίση γιά τό βιβλίο "Άσκήσεις καί συμπληρωματικοί Κανόνες Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς Δημοτικῆς" τῶν κ.κ. 'Αριστ. Καντᾶ-Σπυρ. Καντᾶ-Στεφ. Πατάκη. Εἰσηγητής κ. Δ. Τομπαΐδης, Εἰσηγητής τοῦ ΚΕΜΕ.

Ἡ συνεδρίαση, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καί ἐγκρίθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή

συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ός προς τό 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Προκηρύξεις" ανακοινώθηκαν στό Τμήμα οί προκηρύξεις για τή συγγραφή των έξης διδακτικών βιβλίων:

- 1) 'Ιστορία Α' καί Β' Γυμνασίου
- 2) Χημεία μέ στοιχεΐα 'Ορυκτολογίας για τή Β' Γυμνασίου
- 3) 'Ανθρωπολογία μέ στοιχεΐα 'Υγιεινής για τή Β' Γυμνασίου
- 4) Γεωγραφία Α' Γυμνασίου.

Τό Τμήμα ένέκρινε όμόφωνα τίς προκηρύξεις για τή συγγραφή των άνωτέρω διδακτικών βιβλίων.

Ός προς τό 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου" τό Τμήμα ένέκρινε τό 'Αναλυτικό Πρόγραμμα των έξης Μαθημάτων για τή Γ' Τάξη Γυμνασίου:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

1.- ΣΚΟΠΟΙ: 'Ο σκοπός τής διδασκαλίας τής 'Αρχαίας 'Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση προσδιορίζεται από τή φύση και τήν ιδιοτυπία του μαθήματος. Οί 'Ελληνες, λαός εύαλοητος και διανοητικά προικισμένος, συνέλαβαν με μοναδική δεξνιοία, σε μιά όρισμένη περίοδο τής ιστορικής πορείας τους, τά καλύτερα προβλήματα που ανέκαθεν απασχόλησαν τον άνθρωπο στις κυριότερες εμφάνσεις τής δραστηριότητός του, και προσπάθησαν να δώσουν σ' αυτά λύσεις, ση-δραστηριότητός του, και προσπάθησαν να δώσουν σ' αυτά λύσεις, δημιουργώντας έτσι Γραμματεία που έμπεριέχει βασικές ανθρώπινες αξίες, όπως: ή έλευθερία μέσα στα πλαίσια τής δημοκρατικά οργανωμένης πολιτείας, ή σύλληψη του ανθρώπου ως αταξίας και αυτοσκοπού, ή άσβγαστη πνευματική άπορία και έρευνα, ή εύαισθησία στο ωραίο και ό αυτοσεβασμός, ή αγάπη τής αλήθειας, ή φιλοσοφικό ύπόβαθρο τών πα-ο σεβασμός του μέγρου, που άποτελεεί τό φιλοσοφικό ύπόβαθρο τών πα-ραπάνω άξιών. 'Η γραμματεία αυτή μός δίνει τήν μοναδική δυνατότητα να παρακολουθήσουμε τες άναζητήσεις και τά έπιτεύγματα ενός δη-μιουργικού πολιτισμού, έτσι όπως έχουν άποτυπωθεί μέσα σε ένα συμ-παγές σύνολο πνευματικών έργων, που και εύληπτο είναι και ολοκλη-ρωμένο, και ώστόσο εύρύτατο σε προοπτική, πλούσιο σε προεκτάσεις.

'Επομένως, ό κύριος σκοπός του μαθήματος είναι ή άνθρωπιστική μόρφωση τών μαθητών, που διακρίνεται σε δύο στάδια:

- α) Κατανόηση τών άξιών που κληροδότησαν οί άρχαίοι στον πολιτι-σμένο κόσμο.
- β) Βίωση τών άξιών αυτών, ώστε οί άρχαίοι να καταστούν ιηγή ζωής. Είδικότερα, ή ούσιαστική γνωριμία με τήν άρχαία 'Ελληνική Γραμ-ματεία, για τήν πραγμάτωση τής οποίας άπαραίτητη προϋπόθεση θεωρεί-ται η έπαρκής άρχαιολογιστική κατάρτιση, πρέπει να υπηρετεί τούς πα-ρακάτω μερικότερους σκοπούς:
 - α) 'Ο μαθητής να καλλιεργηθεί διανοητικά, βουλευτικά και ήθικά, ώστε να διαπλάσει ολοκληρωμένη, κατά τό δυνατόν, προσωπικότητα.
 - β) Να γνωρίσει τες διαχρονικές αξίες του άρχαίου έλληνικού πνεύ-ματος και συγκινηθεί βιώνοντάς τες και να αισθανθεί για αυτές έμπόρεση να τες μετατρέψει σε δυναμογόνα στοιχεΐα

του βλου του.

- γ) Νά πάρει τή σωστή πολιτική άγωγή, δηλαδή νά μυηθεῖ στό δημοκρατικό ιδεώδη καί νά προετοιμάσει τόν ἑαυτό του, ὥστε ἀργότερα νά ἐνταχθεῖ στό κοινωνικό σύνολο ὡς ἐνεργό μέλος του.
- δ) Νά κατανοήσει τήν ἀδιάσπαστη ἱστορική συνέχεια τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, νά συνειδητοποιήσει τήν προσφορά του στόν παγκόσμιο πολιτισμό καί νά συνεργήσει συνειδητά στήν οἰκοδόμησι ἑνός ἐθνικοῦ βλου ἐλεύθερου καί προσαρμοσμένου στίς ἀπαιτήσεις τοῦ καιροῦ μας.
- ε) Νά καλλιιεργήσῃ αἰσθητικό, νά ἀποκτήσῃ μέ τόν καιρό ἀξιολογικά κριτήρια καί νά τόν καταστήσῃ εὐαίσθητο δέκτη τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ὄρατου, ὅπου τό συναντᾷ.

ΤΑΞΗ Γ' - Ώρες 4

ΚΕΙΜΕΝΑ

1.- Δραματική ποίηση, ώρες 2 από την 21η Σεπτεμβρίου έως την 15ην

Απριλίου.

Εισαγωγή θά περιλαμβάνει: Γέννηση και εξέλιξη τής δραματικής ποιήσεως. Σύνδεσμος της με τή διονυσιακή λατρεία. Ο ιδιαίτερος χαρακτήρας τής τραγωδίας. Έορτές του Διονύσου και παραστάσεις τραγωδιών - Τό άρχαιο θέατρο - Οί τρεις μεγάλοι δημιουργοί: Αίσχύλος, Σοφοκλής - Εύριπίδης.

Θά ακολουθήσει ή διδασκαλία δύο τουλάχιστον τραγωδιών από τίσ εξής: Αίσχύλου Πρωηθέης Δεσμώτης (Οί στ. 561-906 σε συντομότητα περίληψη), Σοφοκλή Αντιγόνη, Εύριπίδη Ίφιγένεια ή έν Ταύροις.

2.- Φιλοσοφία: Κείμενα Σωκρατικά, ώρες 2 από την 21η Σεπτεμβρίου ως την 31η Ιανουαρίου.

Εισαγωγή: Θά περιέχει σύντομη κι άπλή κατάδειξη τής σημασίας τής φιλοσοφίας στη ανθρώπινη ζωή, τό βίο και τή διδασκαλία του Σωκράτη, τό βίο και τό έργο του Πλάτωνα και τόν Ξενοφόντα ως φιλόσοφο. Αντικείμενο διδασκαλίας θά είναι κείμενα για τό Σωκράτη, δηλαδή Πλάτωνα, "Απολογία" (άποσπασμα ά σύνθεση που θά την αποτελούν: Πλάτωνα, "Απολογία" (άποσπασμα), "Κρίτων", "Φαίδων" (τά εισαγωγικά (1-8) και τά επιλογικά (64-67) κεφάλαια), καθώς και συγκεκριμένες ένότητες με περιορισμένη έκταση που προσθέτουν ουσιαστικά στοιχεία για τή συμπλήρωση τής συνολικής εικόνας: "Συμπόσιον" 219E-220D ("Ταύτα...ήλιω") και 221C-222A ("Πολλά...έσσεσθαι"), "Φαίδρος" 229D-230A ("Εγώ δε...φύσει μετέχον") και 279BC ("Ω φίλε...ηΰνται"), "Μένων" 79E-80B ("Ω Σωκράτες...άπαχθεΐη") και "Τοργιάς" 506C-507C ("Ακουε...έπήνεϊς") και 507D-508A ("Ούτος έμοιγε...άμελεΐς), Ξενοφόντος "Απομνημονεύματα" (αυτότελή άποσπάσματα, κυρίως ένείνα στα όποια με τή μέθοδο τής επαγωγής ο Σωκράτης καταλήγει σε σημαντικά ήθικά συμπεράσματα).

3.- Άρχαιοι Έλληνες λυρικοί, ώρες 2 από την 1η Φεβρουαρίου ως τό τέλος του διδακτικού έτους.

Εισαγωγή: Τά χαρακτηριστικά τής λυρικής ποιήσεως και ή εξέλιξη της στην Ελλάδα - Τά είδη τής λυρικής ποιήσεως και οι κυριότε-

ροι αντιπρόσωποι του.

Θά διδαχτοῦν ἀπὸ Ἀνθολόγιο Λυρικῆς Ποιήσεως ἡ ἔλεγεια καὶ τὸ ἐπιγράμμα, ἡ λαμβική, ἡ μελική καὶ τέλος ἡ χορικὴ ποίηση (δι-
θύραμβος-πινδιαρικὴ ὠδή-χορικά ἀπὸ τραγωδίες καὶ τὰ λυριώτερα
μῆρη ἀπὸ τῆς κωμωδίας τοῦ Ἀριστοφάνη).

4.- Ρητορικὴ-Ἀνθολόγιο Ρητόρων, ὥρες 2 ἀπὸ τὴν 16ην Ἀπριλίου
ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.
Ἀπὸ τὸ Ἀνθολόγιο Ρητόρων γιὰ τὴ Γ' τάξη θά διδαχτεῖ ὁ Γ' Ὀλυμ-
πιακὸς τοῦ Δημοσθένη καὶ ὡς δεύτερο κείμενο ὁ Μερὶ τῆς Ροδίων ἔλευ-
θερίας.

gko

Εφόσον προϋποτίθεται ότι ο καθηγητής εφαρμόζει τις σύγχρονες αρχές της διδακτικής, σκόπιμο είναι να περιουσιαστούμε στις ακόλουθες ειδικές οδηγίες για τη διδασκαλία περιεχομένου της αρχαίας γραμματικής από μεταφράση.

1.- Πριν αρχίσει την έρευνά του της πρώτης ενότητας, ο καθηγητής προσφέρει στους μαθητές περιληπτική τόπεριεχόμενο του έργου του πρόκειται να διδαχτεί. Η γνώση της συνολικής εικόνας είναι μια προϋπόθεση, για να παρακολουθούν οι μαθητές καθημερινά με ενδιαφέρον την εξέλιξη του κώδου (ή της αφήγησης ή της δραματικής πλοκής ή της επιχειρηματολογίας ανάλογα με το είδος του διδασκόμενου κειμένου). Με το ίδιο κείμενο προσφέρονται τα ιστορικά πλαίσια μέσα στα οποία γεννήθηκε ή αναφέρεται το έργο.

2.- Σε κάθε επόμενο μάθημα διδασκείται μία ενότητα ανάλογη προς τη δεκτικότητα της τάξης και πάντως πολύ έντενέστερη από όση προσφέρονταν στο παρελθόν (κατά τη διδασκαλία από το ποικύτυπο), αφού τώρα λείπει ο γλωσσικός φραγμός. Είναι δυνατό π.χ. να διδαχθούν 60-70 στίχοι όμηρικού κειμένου ή έκταση της διδακτικής ενότητας εξαρτάται βέβαια πάντα από την επισήμανση κάποιου πυρήνα.

3.- Τη διδακτική ενότητα παρουσιάζει ο ίδιος ο καθηγητής, τουλάχιστο στα πρώτα μαθήματα και ιδιαίτερα στα ποιητικά κείμενα, όπου η καλή ανάγνωση συντελεί ουσιαστικά στην επίλυση προβλημάτων κατανόησης του κειμένου.

4.- Αφήνονται τα παιδιά να αναπλάσουν στο μυαλό τους τα όσα άκουσαν και να προβούν στην έκφραση των πρώτων αντιδράσεών τους. Αμέσως μετά καλούνται να διατυπώσουν τις κάθε είδους άπορίες τους (λεξιλογικές, πραγματολογικές, μορφολογικές, ιδεολογικές, κτλ) σε αυτές οποίες θα δίνεται απάντηση από άλλους μαθητές ή, αν αυτό είναι αδύνατο, από τον καθηγητή. Και στη φάση αυτή, όπως και στις επόμενες, θα πρέπει να λειτουργήσει ο διάλογος ανάμεσα στο καθηγητή και στους μαθητές ή των μαθητών μεταξύ τους. Στη διαδικασία της επιλύσεως των άποιών μπορεί να ακολουθηθεί μία από τις εξής μεθόδους:

α) Ο καθηγητής σημειώνει τις άπορίες που διατυπώνουν οι μαθητές, κατατάσσει στις παραπάνω κατηγορίες και μεθοδεύει τις άπαν- αυτές, ακολουθώντας όχι τη σειρά με την οποία υποβλήθηκαν, αλλά με την οποία καταχωρίστηκαν στις διάφορες κατηγορίες.

Handwritten signatures and initials at the bottom right of the page.

β) Ἡ ἀπάντηση καὶ ἡ ἀποσαφήνιση τῶν λεξιλογικῶν καὶ τῶν πραγμα-
τολογικῶν ἀποριῶν γίνεται ταυτόχρονα μὲ τὴ συζήτηση τοῦ πε-
ριεχομένου, τῶν ἐνεργειῶν ἢ τῶν ἐπιχειρημάτων, γιατί τότε κυρίως
οἱ ἔννοιες αὐτὲς ἀποκοτῶν τὸ πραγματικὸ περιεχόμενό τους. Αὐτο-
νόητο εἶναι ὅτι στὶς ἀπορίες τῶν μαθητῶν ὁ καθηγητὴς θά προσθέτει
καὶ τὰ σημεῖα (κυρίως μορφολογικὰ καὶ ἰδεολογικὰ) ποὺ ὁ ἴδιος ἔχει
πλησιάζει.

5.- Οἱ κατηγορίες στὶς ὁποῖες κατατάχθηκαν οἱ ἀπορίες μπόροῦμε νά
ποιεῖμε διὰ τὴ ἀποτελέσουν ἰσορριθιμὲς φάσεις τῆς ἐρμηνευτικῆς
προσέγγισης, ἢ ὅποια ἀρχίζει μὲ τὴν ἀπολύτως ἀναγκαῖα γλωσσικὴ ἐ-
ξομάλυνση καὶ τὴν ἀπορατήτητα πραγματολογικῆ ἐνημέρωσης καὶ προχωρεῖ
στοὺς οὐσιαστικότερους στόχους τῆς:

α) Στὴ μορφολογικὴ ἐπεξεργασία (γενικὰ στοιχεῖα μορφῆς, ὅπως εἶ-
ναι ἡ δομὴ ὅλου τοῦ ἔργου καὶ ἡ βαθμιαία ἐξέλιξη τοῦ μῦθου
τοῦ· εἰδικὰ στοιχεῖα μορφῆς, ὅπως εἶναι ἡ ἀφηγηματικὴ ἢ περιγρα-
φικὴ ἱκανότητα, ἡ αἰσθητικὴ ποιότητα τῶν εἰκόνων, οἱ ἔντεχνες ἐπι-
βραδύνσεις, ἡ χρῆση τῆς παρομοιώσεως, ἡ ἱκανότητα στὴ ^{περίληψη} ~~περίληψη~~ τῶν
χαρακτήρων, ἡ σύλληψη τῆς οὐσιαστικῆς λεπτομέρειας κτλ.).

β) Στὴν ἰδεολογικὴ ἐπεξεργασία (ἀνάλυση καὶ σχολιασμὸ τῶν στοιχείων
ἐκείνων ποὺ λέγονται συνήθως "πολιτιστικά" καὶ ἐκφράζουν ἢ ἐν-
σαρκάζουν τὶς ἰδέες τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης: ἠθικὲς, κοινω-
νικὲς, μυθολογικὲς ἀπίστες, γνώσεις προεπιστημονικῆς καὶ ἐπιστημονι-
κῆς, ἀντιλήψεις γιὰ τὴ φύση, τὸν ἄνθρωπο, τὸ θεὸ, τὸ σῶμα κτλ.).

γ) Τὴν ἀναζήτηση τῶν κινήτων τῆς ἀνθρώπινης δόξας, ποὺ προῦπο-
θέτει τὶς προηγούμενες φάσεις τῆς ἐρμηνευτικῆς προσέγγισης καὶ
ἀποτελεῖ ἐνδιαφέρουσα σπουδὴ ἀνθρωπογνωστικῆ καὶ κορυφώνει τὴν ἐρμη-
νευτικὴ προσπάθεια.

6.- Ὁ καθηγητὴς καλεῖ τοὺς μαθητὲς νά ἀναδειχθοῦν δημιουργικὰ καὶ
οὐτόμα τὸ περιεχόμενον, νά ἐπιμελῶνται στὴν περιγραφή ὀρισμένων
σημῶν, νά χαρακτηρίζουν πρόξεις καὶ πρόσωπα, νά κρίνουν θεσμούς,
νά ἀξιολογοῦν ἀπόψεις, νά συγκρίνουν ἰδέες (τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔργου
καὶ τῆς ἐποχῆς κτλ.). Ἡ ἀσκηση τῶν μαθητῶν στὴν προφορικὴ διατύ-
πωση τῶν ἀποριῶν τους μὲ σαφήνεια καὶ συντομία πρέπει νά ἀποτελεῖ
τὴν ἀσκήσιν διδακτικῆς ἐπιδόσεως τοῦ καθηγητῆ, ὅπως ἐπίσης ὁ ἐθισμὸς

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

τους ~~μαθητές~~ σε πολιτισμένη διαλογική συζήτηση για την όλη διεξαγωγή του μαθήματος.

7. Προβλέπει να γίνει από τους μαθητές ή έκτιμηση τέ το καινούργιο πρόφερε η ενότητα που διδάχτηκε:

- στην εξέλιξη της υποθέσεως
- στη γνωριμία με τὰ πρόσωπα
- για τὲς θέσεις που ἐμπεριέχονται
- για τὲς λογοτεχνικὲς ικανότητες τοῦ συγγραφέα

καί, ἐν ὑπάρχει διαθέσιμος χρόνος, νὰ διαβάσουν τὴν ἐνότητα σὲ σύνολό της ἢ παραγράφους πού ἔκωναν ἰδιαίτερη ἐντύπωση.

8.- Στὸ τέλος τῆς διδακτικῆς ἔργα ἀναθέτουμε, γιὰ νὰ ἐμπεισθεῖ τὸ μάθημα, σύντομες ἐργασίες, οἱ οὗ μαθητὴς θὰ ἐθίζεται στὴ γραπτή καὶ κειθοραχημένη διατύπωση τῶν σκέψεῶν του. Καλὸ εἶναι οἱ ἐργασίες αὐτὲς νὰ ἐκολουθοῦν τὲς ἑξῆς ἀρχές:

- α) Νὰ μὴν προσφέρονται οὔτε σὲ φλύαρο πλατυασμό, οὔτε σὲ "τηλεγραφικὲς" ἀπαντήσεις.
- β) Νὰ ἀναφέρονται κατὰ κύριο λόγο σὲ θέματα πού συζητήθηκαν μὲ σαφήνεια καὶ πληρότητα μέσα στὴ τάξη.
- γ) Ἡ διατύπωσή τους νὰ εἶναι τέτοια, ὥστε, τουλάχιστον οἱ περισσότερες, νὰ στρέφουν τοὺς μαθητὲς πάλι πρὸς τὸ κείμενο τους καὶ νὰ μὴ τοὺς ἐκτρέπουν σὲ ἄγονες προσφυγές στὲς ἐγγυμλοπαίδειες καὶ ἄλλα παρεμφερῆ βοηθήματα.
- δ) Νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνονται μονότονα, γιὰ νὰ μὴ προκαλοῦν ἀνία καὶ μηχανικὲς ἀπαντήσεις.

9.- Οἱ παραπάνω ὁδηγίες ἀποκοτοῦν νόημα σὲ συνδυασμὸ μὲ τὲς ἀκόλουθες συστάσεις:

α) Ἡ ἀποκοπή τῶν σημειώθησαν διαδοχικὲς φάσεις ἐρμηνευτικῆς προσεγγίσεως, δὲ σημαίνει ὅτι τὰ ἀντίστοιχα στοιχεῖα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποδοθῶν χωριστά. Ἀντίθετα πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ὅτι συναποτελοῦν ἀρρήκτῃ ἐνότητα καὶ μόνο γιὰ λόγους μεθοδολογικοὺς τὰ χωρίσασιν. ΜΕΣΑ

λου δεν πρέπει να επιμένουμε σε κάθε ένδεση ^{αυτή} να ασχολούνται με τον έντοπιισμό και την επεξεργασία όλων των στοιχείων αυτών, αλλά μόνον εκείνου ή εκείνων που εμφανίζονται ιδιαίτερα πειστικά σε αυτήν.

β) Ο καθηγητής πρέπει να βρούκει τρόπο ώστε το κείμενο ^{να} μη χάνει το ιστορικό του πλαίσιο. Οι μαθητές πρέπει να νιώθουν ότι τα δσα μελετούν ανήκουν σ' ένα κόσμο άρχαιο, διαφορετικό από το δικό μας.

γ) Δεν αποκλείεται ο πλουτισμός του μαθήματος με νοηματικές διασυνδέσεις (είτε μέσα από το ίδιο το έργο, είτε από άλλο έργο του ίδιου συγγραφέα) και με γόνιμους παραλληλισμούς με τόν μεσο-ληνικό καινόν πολιτισμό και τις εκδηλώσεις του (δημοτικά τραγούδια, παραδόσεις, έθιμα κτλ), έφθσον αυτό δέ θά μάς παρασέρει σε υπερβολές που θά μάς αποπροσανατολίσουν από τον κύριο σκοπό του μαθήματος.

δ) Καί ή σημαντικότερη σύσταση: Πρέπει να αποφεύγουμε να επαναλαμβάνουμε μονότονα ένα τρόπο προσφοράς του μαθήματος. Ο καθηγητής, ανάλογα με τό περιεχόμενο τής κάθε ένδεσης, μπορεί να επινοεί διαφορετικό τρόπο προσφοράς. Δεν πρέπει να αποκλειστεί ή δυνατότητα να δεχτόμε να αλλάξει κατεύθυνση τό μάθημα, έφθσον οι μαθητές με εθτοχές παρατηρήσεις μάς οδηγούν σε εξέταση πτυχών που τίς θεωρήσαμε δευτερεύουσες.

10.- Απαραίτητο είναι τό τελευταίο ή και τό δυό τελευταία μαθήματα να αφιερόνται στη συνολική θεώρηση του έργου. Τά μαθήματα αυτά θά γίνονται με προετοιμασία των μαθητών με βάση συγκεκριμένα ερωτήματα που θά τους θέτει ο καθηγητής· θά πρέπει να ελέγχεται κατά πόσο οι μαθητές κατέχουν τό περιεχόμενο του έργου, τό κεντρικό νόημα και τό σκοπό του, την αρχιτεκτονική δομή του, τίς επιμέρους ένδεσεις και τή σχέση τής καθενός με τό κεντρικό νόημα του έργου, τά βασικά διδάγματα που βγαίνουν από τό σύνολο, αν παρακολούθησαν με προσοχή τή συμπεριφορά των προσώπων που παρουσιάζουν ένδεση με τόν ή αν αξιολογούν σωστά τίς προθέσεις και τίς ένέργειες τους θά βγάξουν συμπεράσματα για τόν χαρακτήρα του καθενός έντόσσεται στο γραμματικό είδος, στο όποιο ανήκει, τόν κεντρικό σκοπό που επιτρέπει ή καλλιέργεια των μαθητών, εκφράζονται για τίς μορφολογικές άρετές του και για τήν ποιότητα των άξιολογήσεων του μέσον.

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 3ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: Κρίση
γιὰ τὸ βιβλίο "Ἀσκήσεις καὶ Συμπληρωματικοὶ Κανόνες Νεοελληνικῆς
Γραμματικῆς Δημοτικῆς" τῶν κ.κ. Ἀριστ. Καντᾶ - Σπυρ. Καντᾶ-
Στεφ. Πατάκη, ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματεὺς

ΑΘΗΝΑ ΦΑΤΣΕΑ

ΠΡΑΞΗ 81/1977

Σήμερα, 18 'Ιουνίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α' οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Θ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατζιάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σχορδέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμκόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Φατούσα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που ύπηρετε με άδεια από το ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος σε αντιπαράθεση της Ζαχαρούλου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προκηρύξεις
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Αναλυτικό πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου.
Κρίση για το βιβλίο: "Ασκήσεις και Συμπληρωματικός
- ΘΕΜΑ 3ο - Κανόνες Νεοελληνικής Γραμματικής Δημοτικής των κ.κ.
'Αριστ. Καντά - Σπυρ. Καντά - Στεφ. Πατάκη.
- ΘΕΜΑ 4ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για έγκριση των βιβλίων:
α) "Πλουτάρχου Θεμιστοκλή" (μ' επέφραση) β) "Ήσιδου Έργα και Ημέρες" (Σύμμετρη μετάφραση). Εισηγητής κ.
'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαιρτα, διαβάστη-
κε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη
συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας δια-
τάξεως.

Αυτό μᾶς προβλημάτισε μερικές φορές". Αὐτά τὰ περί ζωντανῆς γλώσσας πού ἐξελλίσσεται συνέχεια - αὐτονόητα γιά ὄλες τίς ὀμιλούμενες γλώσσες χωρίς νά "προβληματίζου" κανέναν - χρησιμοποιοῦντο κατὰ καιρούς ἀπό ποικιλῶν ἄνθρωπους ἐχθρούς τῆς δημοτικῆς γιά νά δεύξουν τάχα ὅτι ἡ δημοτική δέν ἔχει γραμματική ἐνότητα καί ὀμολογέει. Δέ φαίνεται καθαρά γιά ποιό λόγο τὰ ἐπιναλοῦνται οἱ συγγραφεῖς, ἀλλά τό γεγονός ὅτι τὰ μνημονεύου εἶναι ἀρκετά ἐνδεικτικό.

2.- Οἱ συγγραφεῖς ὀμολογοῦν ὅτι στηρίζονται στή σχολική Γραμματική, "σέ πολλά ὁμως σημεῖα ἀναγκαστήκαμε νά συμπληρώσουμε τή Γραμματική δίνοντας στοιχεῖα καί κανόνες, πού βασικά προέρχονται ἀπό τήν ἀρχική "Νεοελληνική Γραμματική (τῆς δημοτικῆς)" τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη". Ἡ συμπλήρωση αὐτή σημαίνει ὅτι οἱ συγγραφεῖς δέ θεωροῦν ἀρκετά τὰ στοιχεῖα πού οἱ συντάκτης τῆς σχολικῆς Γραμματικῆς συμπεριέλαβαν στό βιβλίο καί προχωροῦν ἀκόμη περισσότερο. Ἔτσι ὁμως ἐπεμβαίνουν στό βιβλίο τῆς Γραμματικῆς - πού μέ τόν τρόπο αὐτό τό θεωροῦν ἀνεπαρκές.

Τά σημεῖα στά ὀποῖα συμπληρώνουν τή Γραμματική εἶναι πολλά (καταθέτουμε πλήρες σημεῖωμα), ἐδῶ ὁμως περιοριζόμαστε νά ἀναφέρουμε ἐνδεικτικά: σ. 11 "ἐγκλιτικῆς λέξεις": χτύπησέ τηνε, σά νά ἦτανε καί τὰ δάκρυα σου, τὰ δάκρυά σου, σ. 15 "ἐνωτικό" π.χ. Αἰσθητικο-ιστορική ἀπόψη, σ. 23 "πάθη φωνηέντων" π.χ. ἄχυρο ἄχερο, μάγειρος - μάγερας, σ. 34 "ἀτονήμενες παραγωγικές καταλήξεις" π.χ. φέρνω - φορά, σπέρνω - σπορά, ἀλλάζω - ἀλλαγή κτλ.

Β) Ὡς ἀτυχεῖς ἀσκήσεις θεωροῦμε τίς ἀκόλουθες:

- σ. 7 ε-υῆςε-λεικτος [ε-φυῆςε-φλεκτος]
- σ. 8 ὀπου δίνονται οἱ λέξεις στήν ἀρχική μορφή τους, πού ἡ Γραμματική τίς γράφει μέ μιᾶ λέξη: δλωσ δι, δλου, ἀφ, δτου, θά σου τό γράφω κτλ.
- σ. 22 θεωρεῖ συναίρεσεις τὰ ἀκούετε, ὀλοσημερίς, παρηθιάτε, καλο-ἀκούτε κτλ.
- σ. 37 πλάτη (ὀ(μεγεθ.)).
- σ. 50 "Νά συμπληρωθεῖ ἡ τελευταία λέξη στή σειρά: βουλή, συμβουλή ὑστεροβουλ πρωτοβουλ
- σ. 71 "ὀπω ὑπάρχουν ὀστω δύο τύπους γιά τόν πληθυντικό: τοῦ θε-ριστή ...κτλ (ὀ δεύτερος τύπος στή Γραμματική ἔχει μπεῖσέ ὑποσημείωση).
- σ. 72 τοῦ λουτροκαμπινέ.

σημείωμα μέ τίς ἀσκήσεις πού θεωροῦμε ἀκατάλληλες ἀποτίθεται μαζί μέ τήν εἰσήγηση αὐτή).

Γ) Θεωρούμε κακή τή διατύπωση στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σ. 48 ἀριθμητικό σάν πρώτο συνθετικό, ρήμα σάν πρώτο συνθετικό, 49 τό επίρρημα σάν πρώτοσυνθετικό, ή πρόθεση σάν πρώτο συνθετικό, 145 δουλεύει σάν κλητήρας, 87 τό δεσποινίδα ξ-χει σάν τίτλο.
- σ. 57 ἐνάνια σέ κάθε ἐχθρική
- σ. 81 "στήν ἴδια πώση τοῦ ἄλλου ἀριθμοῦ" καί στήν ἴδια σελίδα "στήν ἴδια πώση τοῦ ἀντίθετου ἀριθμοῦ".
- σ. 128 "Τά φαγητά σας εἶναι (= ὄνειρεμένα)".
- (Πλήρες σημείωμα κατατίθεται μαζί μέ τήν εἰσήγηση).

Δ) Θεωρούμε ὡς μή κοινούς τούς ακόλουθους τύπους:

- σ. 34 κουκουβίζω, λιγδώνω
- σ. 35 παρακάλι
- σ. 38 πουρναριάς, ἀμυγδαλιώνας
- σ. 66 κελάρης
- σ. 117 στιβάνια
- σ. 131 πέστε στή θάλασσα (= πέσετε)
- σ. 133 δασέρνω
- σ. 136 (μηνῶ) ἀπό τήν ἀστυνομία (= μηνῶ)
- σ. 140 θά παραλειφοῦν

Ε) Ἀπροσεξίτες - παροράματα - λάθη:

- 1.- Στή χρήση τοῦ τελικοῦ V: δέν ἀντί δέ σελίδες 58, 85, 110, 114, 118, 119, 120, 131, 132, 134, 135, 136. δέ ἀντί δέν: 85 δέ μπορεῖ, 110 δέ μπορῶ. "Άλλες λέξεις: 27 αὐτήν δέν τήν συγχωρῶ, 53 σ' αὐτόν τόν τόπο, 75 αὐτόν τό γύφτο, 68 μόμον, 85 τόση ὦρα, 109 γι' αὐτήν θησαυρός, 113 μέ ἕνα ἀπό, 130 τόν Γιάννη, 131 αὐτήν τήν εὐθεία, 133 αὐτήν τήν κακή συνήθεια, 131 μὴν φᾶς πολύ.

2.- Λάθη

- σ. 11, 60 κ.ά. κ.λ.π.
- σ. 23 αὐχάριστος
- σ. 26 τσιγγούνης
- σ. 30 ξένες-λαϊκές λέξεις
- σ. 33 σταυροκοπιοῦμαι
- σ. 61 (Κ. Ταχεσής, τὰ ρέστα) (= Κ.Τ., τὰ ρέστα)
τό ἴδιο λάθος στις σελίδες 89, 94, 111, 121 κ.ά.
ὁ Μυκερίνος (= ὁ Μυκ.,)
σφῆρ
ἄρατα μέτρα
τί πράμα
σπάγγος

- σ. 99 νά στό πουλήσω (= σ' τό)
σ. 108 πενικιλίνης
σ. 109 ρολόϊ, 112 τσάϊ
σ. 111 κατευθεϊαν
σ. 112 'Εμάλωσα
σ. 123 'Αναγγέλουν
σ. 124 σφάεις καταβάεις (= σφά...εις καταβά...εις)
σ. 137 άρματωλοΐ
σ. 145 "Σάν βγεΐς στόν πηγαϊμό για τήν 'Ιθάκη, μακρύς θά λ' ό
δρόμος"
σ. 149 καί 9 στίς παραγράφους

Γιά όλα τά σφάλματα που παρατηρήσαμε καί σημειώσαμε παραπάνω
άλλά κι επειδή πιστεύουμε ότι ένα βιβλίο που φιλοδοξεϊ νά συμβάλει
στην όρθή γραμματική διδασκαλία πρέπει νά εΐναι άφογο στην εμφά-
νησή του, δέν μπορούμε νά κρίνουμε ως χρήσιμο βοήθημα τό βιβλίο
αυτό.

Τό Τμήμα, άφου άκουσε τόν εΐσηγητή, δέχεται τήν εΐσήγησή του
καί δέν κρίνει ως χρήσιμο τό βιβλίο αυτό.

ΠΡΑΞΗ 82/1977

Σήμερα, 20 'Ιουλίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αβθούσα συνεδρίασέν του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφου προσληθήσαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία, από τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σαγιάνς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρα-τσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σιορδέλης, Εβελίδς Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσνας, Δ. Τομπατζής, Κυρ. Κατσιμά-νης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Φατσέα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με άποδραση στό ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος, σέ άντικατάσταση της Ζαραφώντου Δήμητρας.

Στη συνεδρίαση δέν έλαβε μέρος ό κ. Ν. Βαρουχάνης, Σύμβουλος Β' γιατί άπουσάζε στό έξωτερικό και ό 'Ι. 'Αρβανίτης γιατί άπουσάζε για άπηρεσιακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανάθεση συγγραφής διδακτικού βιβλίου "Χημεία με στοιχεία 'Ορυκτολογίας για τή Β' Γυμνασίου". Εισηγητής κ. Στεφ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής στό ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Κρίση για τό βιβλίό "'Ο 'Εχινόκοικος". Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής στό ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου.
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Γερμανικής γλώσσας για τήν Α' τάξη Γυμνασίου Λυκείου.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανάθεση συγγραφής διδακτικού βιβλίου, Χημεία με στοιχεία Όρυκτολογίας για τη Β' Γυμνασίου" εισηγητής κ. Στ. Καπασσημανόπουλος, Είσηγητής στο ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τα εξής:

"Απειδή το καινούριο πρόγραμμα που ένεκρινε το Τμήμα για τη Β' τάξη του Γυμνασίου, στο μάθημα-μάδα της Χημείας με στοιχεία Όρυκτολογίας, δεν συμφωνεί καθόλου με το καιρό και επειδή το βιβλίο που υπάρχει μέχρι τώρα δεν ανταποκρίνεται στο νέο πρόγραμμα, ή ανάγκη συγγραφής καινούριου διδακτικού βιβλίου είναι άμεση για το σχολικό έτος που μας έρχεται".

Γι' αυτός τους λόγους και επειδή ο χρόνος για να προκηρξουμε τη συγγραφή νέου βιβλίου δεν έπαιρει, προτείνω την ανάθεση συγγραφής του παραπάνω διδακτικού βιβλίου στους χημικούς συγγραφείς εκπαιδευτικούς κ.κ. Βασ. Καρώνη, Λυκειάρχη, Στεφ. Σερμπέτη, επίτιμο Γεν. Επιθεωρητή (όδος Αγ. Λαύρας 24, Άνω Πατήσια) και Θωμά Φράσκαρη, Λυκειάρχη.

Οι συγγραφείς πρέπει να άκολουθήσουν το πρόγραμμα της Χημείας με στοιχεία Όρυκτολογίας όπως το ένεκρινε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ και να συμμορφωθούν με τους όρους της προκηρξως που έπισυνάπτεται μαζί με το πρόγραμμα σε τοση έδω την εισηγηση. Το βιβλίο σε έξι δακτυλογραφημένα αντίτυπα πρέπει να παραδοθετ στο άρμόδιο γραφετο του ΥΠΕΠΘ μέχρι της 10 Ιουλίου, το άργότερο. Επίσης ό ΟΡΑΒ, επειδή το θέμα είναι κατεπεύγον, πρέπει να προβετ στην άμεσής άνάθεση της σχεδίασης και ζωγραφικής των σχημάτων γιατί αυτά χρειάζονται ιδιαίτερη έπιμέλεια και ίκανότητα.

Το Τμήμα, μετά την εισηγηση του κ. εισηγητή, άποφαινεται άμφωνά να άνατεθετ η συγγραφή του διδακτικού βιβλίου "Χημεία με στοιχεία Όρυκτολογίας για τη Β' Γυμνασίου" στους κ.κ. Β. Καρώνη, Λυ-

Handwritten signature or initials.

./.

κλειάρχη, Στεφ. Σερμπέτη, *Επίτιμο Γεν. *Επιθεωρητή και Θ. Φράσ-
σαρη, Πυκλειάρχη.

*Ο άρμόδιος για τό 2ο θέμα τής ημερησίας διατάξεως: „Κρίση
για τό βιβλίο "Ο Έχινόνιοις" του Ι. Α. Δημητριάδη, εισηγητής
κ. Στεφ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητής στο ΚΕΜΕ, είπε τά εξής:

"Τό βιβλίο αυτό διαπραγματεύεται όπως και ό τίτλος του τό
φανεράνει, τήν περιγραφή, τό βασιικό κύβλο ζωής και τούς κινδύνους
πού προαλαετ ό Έχινόνιοις, καθώς και τά μέσα προφυλάξεως του
άνδρώπου άπ' αυτόν. Τό Ύπουργετο Γεωργίας, εξ άλλου ξεκινάει
άπό έφέτος ένα πρόγραμμα καταπολεμήσεως τής διαδόσεως αυτού του
είδους τών παρασίτων και ή προσπάθεια του συγγραφέα είναι μια
καλή πρωτοβουλία για τή διαφώτιση του κοινού. Μάλιστα προηγεί-
ται τής κρατικής πρωτοβουλίας και γι' αυτό είναι άξιόπαινο. Γε-
νικά τό βιβλίο έξυπηρετεί τό σκοπό για τόν όποιο γράφτηκε δηλαδή
τή διαφώτιση του κοινού για τούς κινδύνους και τά μέσα προφυλά-
ξεως έναντι του έχινόνιου καθώς και άλλων άναλόγων παρασίτων
και γι' αυτό τό θεωρώ χρήσιμο για τήν προαιρετική προμήθειά του
άπό τς σχολικές βιβλιοθήκες.

Τό Τμήμα άφού άκουσε τόν εισηγητή δέχεται τήν εισήγηση ως
έχει.

*Ως προς τό 3ο θέμα τής ημερησίας διατάξεως: "Αναλυτικό
πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου" τό Τμήμα άποφάσισε νά συζητηθεί τό θέμα
άφού προηγουμένως έξεταστεί άπό τούς φιλολόγους ως προς τά φιλο-
λογικά μαθήματα.

*Ως προς τό 4ο θέμα τής ημερησίας διατάξεως "Αναλυτικό πρό-
γραμμα Γερμανικής γλώσσας για τήν Α' τάξη Κλασικού Λυκείου" τό
Τμήμα πρότεινε νά συσταθεί έπιτροπή μέ ειδικούς καθηγητές τής
Γερμανικής που θά ύποδειξει σχέδιο άναλυτικού προγράμματος. *Επί-
σης πρότεινε ό σκοπός διδασκαλίας τής Γερμανικής νά συνδυαστεί
μέ τό σκοπό διδασκαλίας τής Άγγλικής και Γερμανικής. Μετά άπό
αυτά ή εξέταση του θέματος άναβλήθηκε για έπόμενη συνεδρίαση
αυτή ά διακοπή αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Πρόεδρος

Κ. Παγγιαλος

*Η Γραμματέας

*Αθηνά Φατοέα

ΠΡΑΞΗ 83/1977

Σήμερα, 22 'Ιουνίου 1977, ημέρα Τετάρτη κατ' άρα 10η πρωινή, τó Τμήμα Μέσης 'Ενπαιδεύσεως τού Κέντρου 'Ενπαιδευτικών Μελετών κατ' 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδράσε στην αθούσα συνεδριάσειν του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, άφού προσκληθήσιον σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία, άπό τόν Πρόεδρο τού Τμήματος κ. 'Αν. Πάγια-λο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Α. Σακελάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ó κ. 'Ι. Σκορδέλης, Είδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσκαας, κ. 'Ι. Σκορδέλης, Είδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσκαας, Α. Τομπάζης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπαση-μακόπουλος, Εισηγητές καθός κατ' ή φασοία 'Αθηνά, καθηγήτρια φι-λόλογος με έο βαθμό, πού ύπηρετεί με άπόσπαση στό ΚΕΜΕ, άς Γραμ-μάτος τού Τμήματος σέ άντικατάσταση τής Ζαχαρωάντου Δημητρας.

Στή συνεδρίαση δέν έλαβε μέρος ó κ. Ν. Βαρουχάκης γιατί ά-πουσίαζε στό έξωτερικό κατ' ó κ. Κ. Χατσιμάνης λόγω άλλης ύπηρεσι-οικής άπασχόλησεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβάβαση πρόξεων 'Επιτροπής για έγκριση τού βιβλίου τών Θρησκευτικών Β' τάξεως Γυμνασίου με τίτλο "Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ". Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάας κατ' Κ. Φούσκαας.
- ΘΕΜΑ 2ο - Προκηρύξεις
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αναλυτικό πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου στό μάθημα τής 'Ιστο-ρίας. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Κρίση για τó Λεξιλόγιο τής Δημοτικής τού Γιάννη Σταμάτογλου. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

Στή συνεδρίαση, άφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε κατ' έπισημότητα τó πρακτικό τής προηγούμενης συνεδρίας. Στή συνέχεια τó Τμήμα άφίχθη τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

Οί αρμόδιοι για τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εισηγη-
τές κ.κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β' καὶ Κ. Φοβσκάς, Εισηγητῆστές
ΚΕΜΕ ἀναφέρουν τὰ ἑξῆς:

1.- Μὲ τὴν ἀριθμ. Φ.211.12/6/43149/28-4-1977 ἀπόφαση τοῦ κ. 'Υ-
πουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας ἀνατέθηκε ἡ συγγραφή τοῦ βιβλίου
τῶν Ἐπισημειωτικῶν Β' τάξεως Γυμνασίου μὲ τίτλο "Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ"
στοὺς κ.κ. Μιχ. Καρδαμάκη, Χρ. Γκότση, 'Ιωάν. Κων/νίδη καὶ Κων.
Λουκάκη. Οἱ συγγραφεῖς τετέλεσαν τὸ ἔργο τους ἐμπρόθεσμα καὶ
τὸ υπέβαλαν γιὰ τὴ νόμιμη κρῖση.

2.- Μὲ τὴν ἀριθμ. Φ. 211.13/22/53306/23-5-1977 ἀπόφαση τοῦ κ.
'Υπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας ἀνατέθηκε ἡ κρῖση τοῦ βιβλίου
στοὺς κ.κ. Γ. Γρατσάα, 'Ιωάν. Μουζοζορη, 'Ιωάν. Μάσσο, Κων. Φοβ-
σκὰ καὶ Σπ. Μοσχονῆ. Ἡ Ἐπιτροπὴ κρῖσεως ἐκρίνε τὸ βιβλίο, ἐγκρί-
νειε στοὺς συγγραφεῖς τὶς διορθωτικὰ καὶ βελτιωτικὰ παρατηρή-
σεις τῆς, οἱ δὲ συγγραφεῖς τὶς ἀποδέχθησαν καὶ διόρθωσαν τὸ χει-
ρόγραφο τους. Τελικὰ ἡ Ἐπιτροπὴ κρῖσεως ἐνέκρινε τὴν τελικὴ
μορφή τοῦ διορθωμένου χειρογράφου καὶ ἐπέστειλε τὸ βιβλίο στὸ ΥΠΕΠΘ,
τὸ ὁποῖο μὲ τὸ ἀριθμ. Φ.211.17/72/66002/21-6-1977 ἔγγραφο του
τὸ στέλνει στὸ ΚΕΜΕ γιὰ τὴν τελικὴ ἔγκρισή του ἀπὸ τὸ Τμήμα Με-
σῆς Ἐπικαιδεύσεως.

3.- θεωροῦμε ὅτι τὸ κρινόμενον βιβλίο τῶν Ἐπισημειωτικῶν εἶναι σύμ-
φωνα μὲ τὴν βλῆ τοῦ μαθήματος καὶ κατεργάστηκε ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ,
ἐπιμέθοδο, ἐπιστημονικὰ ἐνημερωμένο καὶ παιδαγωγικὰ ἐπιτυχημένο.

4.- Εἰσηγοῦμαστε τὴν ἔγκρισή τοῦ διορθωμένου καὶ βιβλίου τῆς
Β' τάξεως τῶν Ἐπισημειωτικῶν μὲ τίτλο "Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ" καὶ
ἔγγραφο οἱ Μιχ. Καρδαμάκης, Χρ. Γκότσης, 'Ιωάν. Κων/νίδης καὶ Κων.
Λουκάκης ἀπὸ τὸ Τμήμα Μέσης Ἐπικαιδεύσεως τοῦ ΚΕΜΕ καὶ τὴ δημο-
σίευσή του ἀπὸ τὸν ΟΕΔΒ, γιὰ νὰ χρησιμεύσει ὡς διδασκτικὸ ἔγκρι-
σμένο γιὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα ἐνέκρινε τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀποφάσισε
νὰ σταλεῖ τὸ βιβλίο τῶν Ἐπισημειωτικῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου
"Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ" στὴν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιὰ τὶς περαι-
τέρω ἐνεργείες γιὰ τὴν ἐκδόσή του.

Με τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "Προκηρύξεις" τὸ
Τμήμα ἐνέκρινε τὴν προκήρυξη διαγωνισμοῦ γιὰ τὴ συγγραφή τοῦ βιβλίου
τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου τὴν ὁποία εἰσηγήθηκε
ὁ κ. Δ. Σακίνας, Σύμβουλος Β' καὶ τὴν προκήρυξη διαγωνισμοῦ γιὰ τὴ
συγγραφή τοῦ βιβλίου "Ὀμήρου 'Ἰλιάδα" γιὰ τὴ Β' τάξη τοῦ Γυμνασίου
τὴν ὁποία εἰσηγήθηκε ὁ κ. Ι. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β'. Ἐπίσης κα-

πεδόθη στην Γραμματέα του Τμήματος προς φύλαξη και ή Προκήρυξη συγγραφής του διδασκτικού βιβλίου "Ανθολογία Λυρικής Ποιήσεως" για τη Γ' τάξη του Γυμνασίου.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερησίας διατάξεως: "Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου στο μάθημα της 'Ιστορίας" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β' πρότεινε το εξής Σχέδιο 'Αναλυτικού Προγράμματος 'Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων για τη Γ' τάξη του Γυμνασίου (ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως 2).

ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας της 'Ιστορίας στη Μέση 'Επιαίδευση έχει έπιτεθεῖ αναλυτικά με τὰ αναλυτικά προγράμματα Α' και Β' τάξεων Γυμνασίου που έχουν προταχθεῖ (ΦΕΚ).

Ειδικότερα, με τη διδασκαλία της ιστορίας τῶν νεώτερων χρόνων στη Γ' τάξη του Γυμνασίου επιδιώκεται οἱ νέοι - που ὡς ἀριετοί ἀπ' αὐτοῦς δεῖ θά ἔχουν ἄλλη εὐκαιρία νά διδαχτοῦν νεώτερη ἱστορία - νά παρακολουθήσουν τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ νεώτερου ἀνθρώπου καὶ νά ἐνημερωθοῦν στὰ προβλήματα καὶ τίς ἐπιδιώξεις καὶ προσδοκίες τοῦ σύγχρονου κόσμου, ἰδιαίτερα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ καὶ ἀκόμη εἰδικότερα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1.- α) Ἀνασκόπηση τοῦ παρελθόντος (ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου).

β) Σκοπιμότητα μελέτης τῆς ἱστορίας.

2.- Ἀνακαλύψεις τῶν χωρῶν

α) Αἷτια ποῦ ὤθησαν πρὸς τίς ἀνακαλύψεις.

β) Συντελεστές ποῦ διευκόλυναν τίς ἀνακαλύψεις.

γ) Τὸ χρονικὸ τῶν ἀνακαλύψεων.

δ) Συνέπειες τῶν ἀνακαλύψεων (οἰκονομικές, κοινωνικές, ἐπιστημονικές, ἄμεσες καὶ ἀπώτερες).

3.- Ἀποθωπυσμός καὶ Ἀναγέννηση:

α) Τὸ ζεῦγμά της Ἀναγέννησεως, τὸ νόημα καὶ οἱ ἐπιδηλώσεις της

β) Τό νόημα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ οἱ συντελεστές του.

4.- Ἐθνηκευτική Μεταρρύθμιση καὶ Ἀντιμεταρρύθμιση

α) Τά αἷτια καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἡ πορεία της.

β) Ἡ ἀντίδραση τῆς παπικῆς ἐκκλησίας.

γ) Ἐθνηκευτικοὶ πόλεμοι (πολὺ συνοπτικὰ) καὶ οἱ συνέπειες τους.

δ) Ἀποτελέσματα τῆς ἐθνηκευτικῆς μεταρρυθμίσεως.

5.- Ἐπιστήμη καὶ Τέχνη τῆς Ἀναγεννήσεως

α) Ἐπιστήμες ὡς τὸ 17ο αἶμα.

β) Οἱ Τέχνες (ζωγραφική, γλυπτική, ἀρχιτεκτονική, μουσική) ὡς τὸ 17ο αἶμα.

6.- Ναυτικὸς ἀνταγωνισμὸς Ἰσπανίας, Ἀγγλίας, Ὀλλανδίας τὸ 16ο καὶ 17ο αἶμα καὶ πολιτικαὶ ἐξελίξεις στὶς ἴδιες χώρες.

α) Ἀγγλοἰσπανικὸς ἀνταγωνισμὸς.

β) Ἀγγλοολλανδικὸς ἀνταγωνισμὸς.

γ) Ἀνεξαρτησία τῆς Ὀλλανδίας ἀπὸ τὴν ἰσπανικὴ κυριαρχία.

δ) Πολιτικαὶ ἐξελίξεις στὴν Ἀγγλία ὡς τὴν ἐνδοξὴ ἐπανάσταση (1688).

7.- Ἡ Ἀπόλυτὴ Μοναρχία

α) Ἡ δομὴ τοῦ πολιτεύματος.

β) Ἐξωτερικὰ σύμβολα (ἀνάκτορα, ἐθιμοτυπία κ.λ.π.).

γ) Γαλλία καὶ ἄλλες χαρακτηριστικὲς περιπτώσεις.

8.- Οἱ Εὐρωπαϊκὲς δυνάμεις τὸ 18ο αἶμα καὶ ὁ Ἀποικιακὸς Ἀνταγωνισμὸς

α) Ἀγγλία, Γαλλία, Αὐστρία, Πρωσία, Ρωσία ὡς τὸν ἐπτάχρονο πόλεμο (1756-63).

β) Κοινωνικὴ κατάσταση στὴ Γαλλία ὡς τὶς παραμονὲς τῆς Ἐπανάστασεως.

9.- Ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀνεξαρτησία

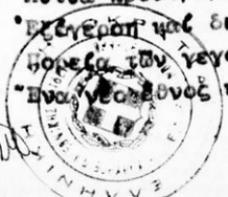
α) Συνοπτικὴ ἀναδρομὴ στὸν ἀποικισμὸ τῆς Β: Ἀμερικῆς.

β) Αἷτια προστριβῶν μὲ τὴ μητρόπολη.

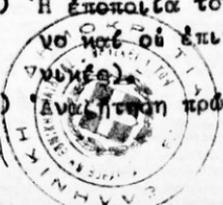
γ) Ἐξέγερσὶς καὶ διακήρυξη ἀνεξαρτησίας.

δ) Ἡμερῆς τῶν γεγονότων ὡς τὸ 1783.

ε) Ἐναίχυμα καὶ ἕνα νέο πολίτευμα (1787).

- 10.- 'Επιστήμη καὶ Τέχνη ('Από τὴν 'Αναγέννηση ὡς τὴ Γαλλικὴ 'Επανάσταση)
α) 'Επιστῆμες
β) Τέχνες
- 11.- Διαφωτισμός
α) Νόημα τοῦ διαφωτισμοῦ.
β) 'Αγγλικός, Γερμανικός, Γαλλικός διαφωτισμός.
γ) Οἱ ἐγκυκλοπαιδιστές.
- 12.- Γαλλικὴ 'Επανάσταση
α) Αἷτια
β) 'Εξέλιξη τῶν γεγονότων ὡς τὴν ὥρα τοῦ Διευθυντηρίου.
γ) 'Η ἄνοδος καὶ ἡ πτώση τοῦ Ναπολέοντα.
- 13.- Τουρκοκρατία. Νεοελληνικός Διαφωτισμός
α) Δυνάμεις συντηρήσεως καὶ ὀργανώσεως τοῦ ὑπόδουλου 'Ελληνισμοῦ.
β) Συνθήκες ἀναγέννησης τοῦ 'Ελληνισμοῦ (ὑπόδουλου καὶ παροικιακοῦ).
γ) Τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ ἔκφραση τοῦ Νεοελληνικοῦ διαφωτισμοῦ (1750-1820).
- 14.- 'Ο ἀγώνας γιὰ τὴν 'Ανεξαρτησία (1821-32)
α) Προηγούμενες ἐξεγέρσεις (συνοπτικὴ ἀναδρομὴ).
β) Φιλικὴ 'Εταιρεία.
γ) 'Εξέγερση στὴ Μολδαβία καὶ στὴν 'Ελλάδα (Δυνάμεις καὶ 'Ελπίδες)
δ) Πορεία τῶν γεγονότων ὡς τὸ 1824.
ε) 'Εσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ὡς τὸ 1824.
στ) Πορεία τῶν πολεμικῶν γεγονότων μετὰ τὸ 1824.
ζ) 'Εσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ μετὰ τὸ 1824.
η) 'Η δημιουργία ἀνεξάρτητου κράτους καὶ τὰ προβλήματα του.
θ) 'Ο Καποδίστριας καὶ ἡ προσκείμενά του.
- 15.- Βιομηχανικὴ 'Επανάσταση.
α) 'Η ἐποικεία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἀτμομηχανὴ ὡς τὸ ἀεροπλάνο καὶ οἱ ἐπιπτώσεις της (οἰκονομικὲς, πληθυσμιακὲς, κοινωνικὲς).
β) 'Ανάπτυξη πρώτων ὑλῶν καὶ ἀγορῶν - πελατῶν.

16.- 'Η Εδρώση από τη Βιέννη (1815) ως το Σερράγεβο (1914).

- α) Παλινδρόσηση των προεπαναστατικών συντηρητικών δυνάμεων στην Εδρώση. Ήπειρο και νέες αντίρροπες δυνάμεις: εθνικισμός, φιλελευθερισμός.
- β) 'Επανάστασεις του 1848.
- γ) 'Η Γαλλία ως το Γαλλογερμανικό πόλεμο (1870-71).
- δ) 'Ενωτική κίνηση στην 'Ιταλία - Γερμανία.
- ε) Γαλλογερμανικός πόλεμος.
- στ) 'Αποικιακός ανταγωνισμός, εξοπλισμός, φιλειρηνική κίνηση και άποτυχία της, συνασπισμοί, παραμονές Ξηρηξής.

17.- 'Ο άλλος κόσμος το 19ο αιώνα

- α) Οι Ευρωπαίοι συνεχίζουν και σχεδόν ολοκληρώνουν τις εξερευνησεις τους.
- β) Το έθνος και η ανάπτυξη της 'Ιαπωνίας.
- γ) 'Ανάπτυξη των Η.Π.Α. 'Εξάπλωση προς τον Ειρηνικό 'Ωκεανό.

18.- 'Η 'Ελλάδα από την 'Ανεξαρτησία (1832) ως τους Βαλκανικούς πολέμους (1913-14).

- α) 'Οθωμανός και 'Αντιβασιλεία.
- β) 'Η εξέγερση της γ' Σεπτεμβρίου 1843 και το α' σύνταγμα (1844).
- γ) 'Η περίοδος της συνταγματικής βασιλείας.
- δ) Το Σύνταγμα του 1864 και ο κοινοβουλευτικός βίος της χώρας ως το 1911 (συνοπτικά).
- ε) 'Εσωτερικά προβλήματα του 'Ελληνισμού (ή συμβολή του Χ. Τρικοπή στην αντιμετώπισή τους).
- στ) Προσπάθειες για τον ελάτρωτο 'Ελληνισμό ως τον 'Ελληνοτουρκικό πόλεμο (1897) και το τέλος του Μακεδονικού 'Αγώνα.
- ζ) Πικρές και απογοητεύσεις. Στάση στο Γουέλ (1909).
- η) Πολιτική σταδιοδρομία του 'Ελ. Βενιζέλου. 'Αναθεώρηση του Συντάγματος (1911).
- θ) Βαλκανικοί πόλεμοι (1912-13). (Σύντομη αναδρομή στην ιστορία των 'Ελληνικών παροικιών στη Βαλκανική).

19.- 'Ο Κοιμισμένος Πόλεμος (1914-19) και η Ρωσική 'Επανάσταση (1917)

- α) Αίτια του πολέμου και άνοχη.
- β) 'Ο πόλεμος, τα μέτωπα (συνοπτικά) με χάρτη και επεξηγήσεις).
- γ) Οι παροχές του πολέμου για το μέγιστο και τον έμμοχο πληθυσμό.

- δ) Ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος στὸν πόλεμο.
- ε) Ἡ Ρωσικὴ Ἐπανάστασις (1917-18) καὶ ἡ κατάρρευσις τοῦ ἀναλο-
χικοῦ μετώπου.
- στ) Ἡ κατάρρευσις τῆς Γερμανίας καὶ τῶν συμμάχων τῆς.
- ζ) Οἱ συνθήμας (τοῦ 1919-20) καὶ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν.

20.- Ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ 1915-22

- α) Προστριβές Βενιζέλου - Κων/νου.
- β) Ἀπομάκρυνσις τοῦ νόμιμου πρωθυπουργοῦ.
- γ) Κίνημα τῆς Θεσ/νικῆς καὶ ἡ Ἑλλάδα σέ ἐμπόλεμη κατάστασι.
- δ) Ἐπιαιδευτικῆς Μεταρρύθμισις (1917-20).
- ε) Ἡ Μεγάλῃ Ἑλλάδι τοῦ 1919.
- στ) Παλινόρθωσις τοῦ βασιλεῦς - Ἡ τραγικὴ περιπέτεια καὶ ἡ
Μικρασιατικὴ καταστροφὴ (1919-1922). (Νὰ γίνῃ συνο-
πτικὴ ἀναδρομὴ στὴν ἱστορίαν τοῦ μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ).

21.- Μεσοπόλεμος (1919-39)

- α) Οἰκονομικὴ κρίσις
- β) Τὰ παράπονα τῶν νικηθέντων
- γ) Ἐσωτερικὲς ἐξελίξεις στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἄπω Ἀνατολή,
ἀμερικανικὸς "ἀπομονωτισμὸς".
- δ) Ἀποτυχία τῆς Κ.Τ.Ε., ὁ κόσμος ὀλισθαίνει πρὸς νέον πόλεμον.

22.- Ὁ πόλεμος τοῦ 1939-45

- α) Αἰτία, ἀφορμὲς, ἐκρηξίς.
- β) Ἐπέκτασις τοῦ πολέμου - Τραγικὲς συνέπειαι γιὰ τοὺς ἄμαχους.
- γ) Τὸ ἔπος τοῦ 1940-41.
- δ) Ἡ κατοχὴ καὶ ἡ ἀντίστασις ἐναντίον τῶν κατακτητῶν.
- ε) Ἡ μάχη τῆς Ἀγγλίας, τῆς "ἐρήμου", τῆς Ρωσίας, τῆς Ἄπω
Ἀνατολῆς.
- στ) Ἡ κατάρρευσις τοῦ "ἄξονα".
- ζ) Συνθήμας - ΟΗΕ (1945).

23.- Προβλήματα τοῦ μεταπολεμικοῦ κόσμου

- α) Τὸ ἔργο τοῦ ΟΗΕ ὡς τὴν εἰσοχὴ τῆς Κίνας.
- β) Τὸ τέλος τῆς παλιᾶς ἀποικιοκρατίας.
- γ) Προσπάθειαι τῶν ἀδέσμευτων λαῶν γιὰ τὴν εὐημερίαν του καὶ
τὴν εἰρήνην.
- δ) Ἀγῶνες γιὰ τὴν καταπολέμησις τῆς πείνας τῆς ἀρρώστειας,
τοῦ πολέμου. ./.

ε) Σύγχρονη τεχνολογία και διαστημικά επιτεύγματα: πηγή
αισιοδοξίας και άπορίας.

24.- Προβλήματα του σημερινού Έλληνισμού

- α) Έμβιομηχανισμός
- β) Ένταξη στην ΕΟΚ
- γ) Μετανάστευση
- δ) Παιδεία
- ε) Έπαφή με τον παλαιό ελληνισμό
- στ) Κυπριακό, Αίγαίο

Το Τμήμα μετά σύμφωνη γνώμη των φιλολόγων Συμβούλων και Ειση-
γητών, ένεκρινε το άνωτέρω αναλυτικό πρόγραμμα 'Ιστορίας για τη Γ'
τάξη Γυμνασίου.

σθενῶ, ἐξαχρειῶνω, ὀργανῶνω.

Ἄλλά, παρατηροῦνται καὶ σφάλματα:

- α) ἀβλεψίς, ὅπως σ. 11, παρ. 5 "βραχύχρονο" ἀντὶ "μακρόχρονο",
- β) διατύπωση, ὅπως σελ. 15, παρ. 4, ἀντὶ "νὰ παλζουμε (καὶ προτιμότερο νὰ παλζουμε)" ὀρθότερο "νὰ παλζουμε (προτιμότερο ἀπὸ νὰ παλζουμε)",
- γ) τυπικὰ σφάλματα, ὅπως ἡ χρησιμοποίηση σχεδὸν ἀειαφόρως τῶν γραμμάτων ἢ ἀριθμῶν στὴν ἀπαρίθμηση τῶν γραμματικῶν ὀδηγιῶν (σ. 10 καὶ 11) καὶ ἡ σημείωση περιπτώσεως α) ἢ 1) χωρὶς νὰ ἀκολουθεῖ β) ἢ 2) (σελ. 10 καὶ 13).
- δ) λέξεις ξένες στὴ δημοτικὴ, ὅπως "ἐμπαισιμα (τὸ) = νόσημα",
- ε) ἀπουσία λέξεων, ὅπως: "πηλαῶ - πηλάα - πηλαλητό", ὑπάρχει ὁμως, τὸ "ἐπελάδω κ.ἄ."

Στὴ συνέχεια ὁ Δ. Τομαζίδης, εἰσηγητὴς τοῦ ΚΕΜΕ εἶπε τὰ ἑξῆς:

"Τὸ ὀρθογραφικὸ λεξικὸ δημοτικῆς γλώσσας τοῦ Γιάννη Σταμάτογλου (ἐκδ. Νικηδῆμου) εἶναι ἀξιόπιστο σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὀρθογραφία τῶν λέξεων ποὺ περιλαμβάνει. Ἀκολουθεῖ πιστὰ τὴν ὀρθογραφία ποὺ καθιερῶνται ἡ σχολικὴ Γραμματικὴ καὶ ἀποτελεῖ γενικὰ ἐγλυρο βοήθημα γιὰ ὅσους γράφουν τὴ δημοτικὴ γλῶσσα".

Ὁ εἰσηγητὴς τέλος, ἀφοῦ στάθμισε τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ, πρότεινε νὰ κριθεῖ τὸ λεξικὸ αὐτὸ χρήσιμο γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων καὶ γιὰ ὅσους γενικὰ γράφουν τὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

Τὸ Τμῆμα Μέσης Ἑκπαιδεύσεως, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη: α) τὸ ἔγγραφο 27906/29-3-77 τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, β) τὴν παρ. 5 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 186/75, γ) τὴν εἰσήγηση τοῦ εἰσηγητῆ καὶ δ) τὴ σχετικὴ συζήτηση,

γνωμοδοτεῖ ὁμόφωνα

ὅτι τὸ ΛΕΞΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ τοῦ Γιάννη Σταμάτογλου, ποὺ ὑπέβαλε γιὰ κρίση ὁ ἐκδότης Π. Νικηδῆμος, εἶναι χρήσιμο γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων καὶ γιὰ ὅσους γενικὰ γράφουν τὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

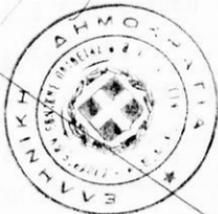
Ὁ Πρόεδρος
Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας
Αθηνᾶ Φατσέα

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Σχετικά με το 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Προηηρήξεις" το Τμήμα ένεπρινε το κείμενο της προηηρήξεως διαγωνισμού για τη συγγραφή του βιβλίου: "Φιλοσοφικά Κείμενα" για τη Γ' τάξη του Γυμνασίου, το όποιο εισηγήθηκε ο κ. Κυρ. Λατσιμάνης, εισηγητής του ΚΕΜΕ.

Ο άρμόδιος για το 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ' τάξεως Γυμνασίου στο μάθημα της Φυσικής 'Αγωγής" εισηγητής κ. Γ. Σκορέλης, Είδιός Σόμβουλος στο ΚΕΜΕ, πρότεινε στο Τμήμα για να έγκριθετ το έξης 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Φυσικής 'Αγωγής της Γ' Γυμνασίου.

Αναλυτικό πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής της Γ' Γυμνασίου

I. Σκοπός

Η Φυσική Αγωγή στο Γυμνάσιο έχει ως σκοπό την ισόρροπη σωματική και ψυχική ανάπτυξη του μαθητή και την καλλιέργεια των κινητικών του κλίσεων και δυνατοτήτων, ώστε να γίνει αυτός ικανός να συνεχίσει τις σπουδές του και να ένταχθεί στο κοινωνικό σύνολο.

2. Οι επιμέρους σκοποί της Φυσ. Αγωγής είναι.

- I. Η καλύτερευση της φυσικής καταστάσεως του μαθητή (ένσχυση των φυσιολογικών λειτουργιών του οργανισμού, κυρίως της αναπνοής και της κυκλοφορίας).
2. Η ανάπτυξη της δυνάμεως των μυών (μεγίστη δύναμη, άντοχη, έκρηκτικότητα, ελαστικότητα).
3. Η διατήρηση και η ανάπτυξη της εδνησότητας των αρθρώσεων.
4. Η ανάπτυξη της μυϊκής αλσθήσεως και της μυϊκής συναρμογής.
5. Η καλλιέργεια της φυσικής και της καλαισθητικής κινήσεως.
6. Η καλλιέργεια της αγάπης προς τη φύση και η ορθή χρησιμοποίηση των στοιχείων αυτής στη ζωή και την άθληση.
7. Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των άθλητικών δυνατοτήτων των μαθητών και η δημιουργία άθλητῶ-ν.
8. Η καλλιέργεια του υγιούς άθλητικού πνεύματος.
9. Η καλλιέργεια της λειτουργίας των αλσθητηρίων οργάνων και της διαδικασίας παραγωγής αλσθήματος.
10. Η ανάπτυξη των διανθρωπίνων σχέσεων μεταξύ των μαθητών και μεταξύ αυτών και του λοιπού κόσμου.
11. Η καλλιέργεια των ήθικων και κοινωνικών ἀρετῶν (της πρωτοβουλίας, του θάρρους, της ὀπομονής, της ἐπιμονής, του πνεύματος της τάξεως, της αυτοπε-^{κυρι}θαρχίας, της πειθαρχίας, της συνεργασίας και του ἀλτροῦσμου).
12. Η ανάπτυξη της συνειδήσεως της ὀποκειμενικής και της ἀντικειμενικής πραγματικότητας.

Τις τήν επίτυχλα τῶν στόχων της ἡ Φυσική Αγωγή χρησιμοποιεῖ.

α) την άπλη φυσική κίνηση, β) την κινητική και καλαισθητική δραστηριότητα, γ) το παιχνίδι και την άθλοπαιδιά, δ) την άθληση στον κλασικό άθλητισμό, στην κολύμβηση ή σε άλλο άθλημα.

4. Ημερήσιος και ετήσιος προγραμματισμός

A. Δομή του προγράμματος

Η δομή του προγράμματος καθορίζεται α) από τον ειδικό σκοπό του μαθήματος, β) από την ηλικία, την κινητική εμπειρία και τη δυνατότητα των άπουμένων και γ) από την εποχή, του έτους, το χώρο, τις γυμναστικές εγκαταστάσεις και τα γυμναστικά ή τα άθλητικά όργανα.

B. Διάρθρωση του προγράμματος

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρία βασικά μέρη α) τη ^{τοψυχι}σωματική προδιάθεση, β) τη λειτουργική ένταση και πρακτική αξιοποίηση και γ) τη λειτουργική ύφεση (έπαναφορά).

Η χρονική διάρκεια του καθενός από αυτά τα τρία μέρη, το περιεχόμενό του και το είδος των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει ρυθμίζονται από το διδάσκοντα, ανάλογα με τους παράγοντες που καθορίζουν τη δομή του προγράμματος.

Γ. Διεύρυνση του προγράμματος

Η διεύρυνση του προγράμματος γίνεται α) με την επανάληψη των κινητικών δραστηριοτήτων ή την προσθήκη νέων σ' αυτές, β) με την προσθήκη νέων δυσκολιών στις δραστηριότητες ή την ταχύτερη εκτέλεσή τους και γ) με την επιδίωξη ύψηλοτέρων στόχων (επίδοσεις κτλ).

Σ. Γ' τάξη άρρένων

α) Φάση εξέλιξεως

Οι μαθητές της Γ' τάξεως βρίσκονται στο στάδιο της έντονης σε ύψος σωματικής αναπτύξεως και της καθυστερήσεως της αναπτύξεως σε πλάτος. Ήξαιτίας της καταστάσεως αυτής παρουσιάζεται τακτικά έντονη αλλαγή στη συμπεριφορά των μαθητών. Τη ζωηρότητα τη διαδέχεται ή βαρυθυμία, ή ντροπαλότητα ή άνωδεια, τον έγωισμό ή ταπεινότητα, την άγάπη για τον άθλητισμό και την επίδοση ή άνηρία.

Για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή στις πολύ έντο

νες προσπάθειες, τακτική και άρκετη ανάπαυση μετά από αυτές, για να μη άποφεύγονται οι μεγάλες άπογοητεύσεις και οι παθήσεις της καρδιάς και των πνευμόνων.

Η συμβολή της ψυσ. Αγωγής κατά την ήλικια αυτή είναι πολύ σημαντική, γιατί συμβάλλει στη σωστή σωματική ανάπτυξη των μαθητών, γεγονός που επηρεάζει βασικά την ύγιεινή και την κινητική κατάσταση της ύδολοιπης ζωής τους.

Ο κλασικός άθλητισμός και τα άλλα άθλήματα διδάσκονται στην Γ' τάξη, ανάλογα με την κλίση του μαθητή, με εξειδίκευση. Καταβάλλεται προσπάθεια να εδραιωθεί και να τελειοποιηθεί η διδασκαλία της τεχνικής, της τακτικής και των κανονισμών.

β) Διδασκτέα ύλη

1) Έλεύτερες άσκήσεις με κινησιολογική βάση τη φυσική κίνηση και το ρυθμό.

Μετατοπίσεις, άναπηθήσεις, άλματα, αλωρήσεις, περιφορές, περιστροφές, ταλαντεύσεις των άκρων και του κορμού προς θλους τους άξονες και τα επίπεδα, άσκήσεις εδναμφίας των άρθρώσεων και άσκήσεις διατάσεως, άνδυναμώσεως και χαλαρώσεως των μυών σε προηγμένη μορφή.

Συνασκήσεις και άσκήσεις για την επιτυχία προκαθορισμένου σκοπού.

2) Άσκήσεις με χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών όργάνων.

Άσκήσεις με κάθε είδους σφαίρες (λατρικές, ελαστικές κτλ), κοντούς, σχοινιά, έμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθια, σχοινιά άναρριχήσεως, δοκούς, μονόζυγα, πολύζυγα, δυναμόμετρα, βάρη, άναπηδητήρια κτλ.

Ο όγκος των όργάνων, το βάρος, το ύψος καθώς και η μέθοδος της διδασκαλίας των άσκήσεων με τα όργανα πρέπει να είναι ανάλογα με το σκοπό του μαθήματος, την ήλικια και τη γυμναστική πρόοδο των μαθητών.

3) Άσκήσεις άγωνιστικής γυμναστικής.

Έδραιωση και τελειοποίηση της τεχνικής και δλοαλήρωση των κανονισμών στις άσκήσεις στο έδαφος, στον ύπιο με λαβές, στο μονόζυγο, στο δίζυγο, στους κολικούς και στα άλματα στον ύπιο.

Σχηματισμός ομάδων και οργάνωση αθλητικών συναντήσεων με άπλά και σύνθετα προγράμματα αγωνιστικής γυμναστικής.

4) Παιχνίδια - Αθλητικές παιδιές.

α) Όλα τὰ είδη τῶν γυμναστικῶν - φυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν, ἐθνικῶν καὶ ξένων, β) προπαρασκευαστικὰ παιχνίδια ἀθλοπαιδιῶν, γ) ἀπλῆς μορφῆς ἢ παραλλαγῆς ἀθλοπαιδιῶν ἢ ἀγωνισμάτων σὲ ἀγωνιστικὴ μορφή, δ) ἐδραίωση καὶ ἐπέκταση τῆς τεχνικῆς, τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν τῶν ἀθλοπαιδιῶν. Σχηματισμός ομάδων κατὰ κατηγορίαν ἀθλοπαιδιῶς καὶ διεξαγωγή ἀγῶνων σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς.

5) Κλασικός ἀθλητισμός.

α) Ἐδραίωση καὶ τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς, τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν τῶν ἀγωνισμάτων τοῦ κλασικοῦ ἀθλητισμοῦ, β) οργάνωση τακτικῶν ἀθλητικῶν ἡμερίδων μὲ περιορισμένο ἢ πλήρες πρόγραμμα καὶ ἀθλητικὰ ὄργανα σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς, γ) ἐπιδίωξη ἐπιτεβέσεως ἀπὸ τοὺς μαθητῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως σὲ ἓνα ἢ περισσότερα ἀγωνίσματα.

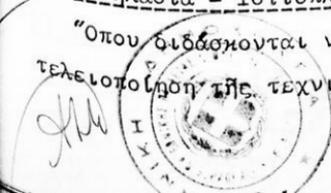
Οἱ μαθητῆς τῆς Γ' τάξεως μποροῦν νὰ ἐπιδίδονται σὲ μίαν μόνον κατηγορίαν ἀθλημάτων ἢ νὰ εἰδικεύονται σὲ ἓνα ἀγώνισμα. Οἱ ὁδοὶ ταχύτητας καὶ οἱ παρατεταμένοι ὁδοὶ ἀξάνουν σὲ ἔκταση σὲ σχέση μὲ τὰ προηγούμενα χρόνια, μὲ τὴν προϋπόθεση πάντοτε τῆς κατάλληλης προετοιμασίας.

6) Κολύμβηση.

α) Ἐδραίωση καὶ τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς ὄλων τῶν εἰδῶν κολύμβησης, β) τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς τῶν ἐκκινήσεων, τῶν στροφῶν καὶ τῶν καταδόσεων ἀπὸ ὕψος I - 5 μέτρα, γ) σχηματισμός ομάδων καὶ οργάνωση ἀγῶνων μὲ περιορισμένο ἢ πλήρες πρόγραμμα, δ) οργάνωση ἀγῶνων καταδόσεων, ε) διδασκαλία τῆς ὑδατοσφαιρίσεως, στ) διδασκαλία τῶν βασικῶν λαβῶν ἀνεκτίσεως, μεταφορᾶς καὶ διασώσεως πνιγμένου. Ἀπόδυση στὸ νερό. Μεταφορὰ πνιγμένου σὲ ἀπόσταση 25 μέτρα. Τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς ἀναπνοῆς.

7) Κωπηλασία - Ἴστιοπλοΐα.

Ὅπου διδάσκονται ναυτικά ἀγωνίσματα, ἐπιδιώκεται ἡ ἐδραίωση καὶ ἡ τελειοποίησις τῆς τεχνικῆς καὶ τῆς τακτικῆς τους.

8) Δοικα άθληματα.

"Όπου οι συνθήκες τó επιτρέπουν και οι μαθητές διδάσκονται χιονοδρομικά, όρειβατικά, αεροναυτικά κτλ άθληματα, επιδιώνεται ή τέλειοποίηση τής τεχνικής και τής τακτικής τους και ó σχηματισμός μαθητικών ομάδων κατά άθλημα.

9) Έλληνικοί χοροί.

Οι Έθνικοί χοροί Κάλαματιανός και Τσάμιος, καθώς και άλλοι άπλοι χοροί άπό διάφορες περιοχές τής Ελλάδας και ειδικότερα τής περιοχής όπου είναι τó γυμνάσιο.

Σχηματισμός μαθητικού συγκροτήματος λαϊκών χορών.

6. Γ' τάξη θηλέων

α) Φάση εξέλιξεως

Οι μαθήτριες τής Γ' τάξεως βρίσκονται στό στάδιο τής έντονης ανάπτυξεως και τής ρυθμίσεως τών σωματικών τους αναλογιών, έξαιτίας τής παράλληλης ανάπτυξεως τού σώματος σέ πλάτος.

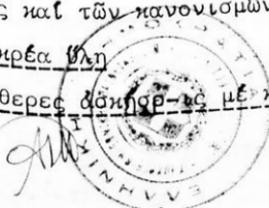
Χαρακτηριστικά γνωρίσματα τής ηλικίας αύτης είναι ή αύξηση τής κινητικής και δυναμικής ικανότητας και ή αύξηση τών κινητικών τους έμπειριών. Μολοντι ή συμπεριφορά τους παρουσιάζει έντονα τά γνωρίσματα τής προηγούμενης τάξεως (παρτικί) άλλαγή στις αντιδράσεις τους), οι μαθήτριες τής ηλικίας αύτης έπηρεάζονται περισσότερο άπό τó συναίσθημα.

Η συμβολή τής φυσ. Αγωγής κατά τήν ηλικία τής μεγάλης αύτης σωματικής ανάπτυξεως τών μαθητριών είναι σημαντική, γιατί έπηρεάζει βασικά τήν ανάπτυξη τους και τήν κινητικότητά τους στην ύπόλοιπη ζωή τους.

Ο κλασικός άθλητισμός και τά έλλα άθληματα διδάσκονται στη Γ' τάξη, άνάλογα μέ τήν κλίση τής μαθητριάς, μέ ειδικευση. Καταβάλλεται προσπάθεια νά έδραιωθεί και νά τελειοποιηθεί ή διδασκαλία τής τεχνικής, τής τακτικής και τών κανονισμών.

β) Διδασκεία ύλη

1) Έλεύτερες άσκήσεις μέ κινησιολογική βάση τή φυσική κίνηση και τó ρυθμό.

Μετατοπίσεις, άναπηθήσεις, άλματα, αιώρησεις, περιφορές, περιστροφές, τάλαντεύσεις τών άκρων και του κορμού προς όλους τους άξονες και τά επίπεδα, άσκήσεις εδναμφίας τών άρθρώσεων και άσκήσεις διατάσεως, ένδυναμώσεως και χαλαρώσεως τών μυών στην πλήρη μορφή τους.

Συνασκήσεις και άσκήσεις για την επίτευξη προκαθορισμένου σκοπού.

2) Άσκήσεις με χρησιμοποίηση κινητών ή σταθερών γυμναστικών οργάνων.

Άσκήσεις με κάθε είδους σφαίρες (ιατρικές, έλαστικές κτλ), με στεφάνια, κορδέλλες, κοντούς, σχοινάκια, έμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, δοκούς, μονόζυγα, δίζυγα, πολύζυγα, άναπηδητήρια κτλ.

Ο όγκος τών οργάνων, τό βάρος, τό ύψος καθώς και ή μέθοδος τής διδασκαλίας τών άσκήσεων με όργανα πρέπει νά είναι ανάλογα με τό σκοπό του μαθήματος, την ηλικία και την πρόοδο τών μαθητριών στις άσκήσεις με αυτά.

3) Άσκήσεις άγωνιστικής γυμναστικής.

Έδραωση και τελειοποίηση τής τεχνικής και ολοκλήρωση τών κανονισμών στις άσκήσεις στο έδαφος, στο δίζυγο, στη δοκó και στα άλματα στον ίππο.

Σχηματισμός ομάδων και οργάνωση άθλητικών συναντήσεων με άπλά και σύνθετα προγράμματα άγωνιστικής γυμναστικής.

4) Άσκήσεις ρυθμικής άγωνιστικής γυμναστικής.

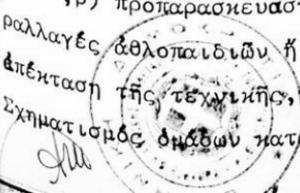
Έδραωση και τελειοποίηση τής τεχνικής τών άγωνισμάτων τής ρυθμικής άγωνιστικής γυμναστικής. Διδασκαλία και εκτέλεση ~~επιπέδων~~ προγραμμάτων έλευθέρων άσκήσεων και άσκήσεων με κορίνες, μπάλας, στεφάνια, σχοινάκια και κορδέλλες.

Σχηματισμός ομάδων και οργάνωση άθλητικών συναντήσεων με άπλά και σύνθετα προγράμματα ρυθμικής άγωνιστικής γυμναστικής.

5) Παιχνίδια - Άθλητικές παιδιές.

α) Όλα τά είδη τών γυμναστικών - φυχαγωγικών παιχνιδιών, ένθικών και ένθεν, β) προπαρασκευαστικά παιχνίδια άθλοπαιδιών, γ) άπλες μορφές ή παραλλαγές άθλοπαιδιών ή άγωνισμάτων σε άγωνιστική μορφή, δ) έδραωση και άπέκταση τής τεχνικής, τής τακτικής και τών κανονισμών τών άθλοπαιδιών.

Σχηματισμός ομάδων κατά κατηγορία άθλοπαιδιών και διεξαγωγή άγώνων.

σύμφωνα με τους κανονισμούς.

6) Κλασικός άθλητισμός.

α) Έδραϊωση και τελειοποίηση της τεχνικής, της τακτικής και των κανονισμών των αγωνισμάτων του κλασικού άθλητισμού, β) οργάνωση τακτικών άθλητικών ημερίδων με περιορισμένο ή πλήρες πρόγραμμα και άθλητικά όργανα σύμφωνα με τους κανονισμούς, γ) επιδίωξη επιτεξέως από τις μαθήτριες ατομικής επιδόσεως σε ένα ή περισσότερα αγωνίσματα.

Οι μαθήτριες της Γης τάξεως μπορούν να επιδίδονται σε μία κατηγορία άθλημάτων ή να ειδικεύονται σε ένα μόνο άγώνισμα. Οι δρόμοι ταχύτητας και οι παρατεταμένοι δρόμοι αυξάνουν σε έκταση, με την προϋπόθεση πάντοτε της κατάλληλης προετοιμασίας

7) Κολυμβηση.

α) Έδραϊωση και τελειοποίηση της τεχνικής όλων των ειδών κολυμβήσεως, β) τελειοποίηση της τεχνικής των εκκινήσεων, των στροφών και των καταδύσεων από ύψος 1 - 5 μέτρα, γ) σχηματισμός ομάδων και οργάνωση αγώνων με περιορισμένο ή πλήρες πρόγραμμα, δ) οργάνωση αγώνων καταδύσεων, ε) διδασκαλία των βασικών λαβών άνεληκσεως, μεταφορας και διασώσεως πνιγομένου, στ) εκμάθηση της τεχνικής αναπνοής.

8) Λοιπά άθληματα.

Όπου οι συνθήκες το επιτρέπουν και οι μαθήτριες διδάσκονται χιονοδρομικά, δρειβατικά, αεροναυτικά κτλ άθληματα, επιδιώκεται η προαγωγή της τεχνικής και της τακτικής τους και ο σχηματισμός μαθητικών ομάδων κατά άθλημα.

9) Έλληνικοί χοροί

Οι Έθνικοί χοροί Καλαματιανός και Τσαμικός, καθώς και άλλοι άπλοι χοροί από όλες της περιοχές της Ελλάδας και ~~τοπικοί~~ ειδικότερα οι χοροί της περιοχής όπου βρίσκεται το Γυμνάσιο.

Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών από μαθήτριες.

Handwritten signature

Τό Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη:

- α) τήν είσηγήση του είσηγητή,
- β) τή συζήτηση που έπακολούθησε

γνωμοδοτεϊ όμόφωνα

έγκρινει τό άνωτέρω άναλυτικό πρόγραμμα Φυσικής 'Αγωγής τής Γ' Γυμνασίου.

'Η συζήτηση για τό 3ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως άναβλήθη για τήν επόμενη συνεδρίαση.

'Ο κ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β' ανέλαβε νά ενημερώσει τό Τμήμα σχετικά μέ τή νομοθεσία που ίσχύει για τόν τρόπο κρίσεως τών βιβλίων που γράφονται μέ προκήρυξη (749/).

'Επίσης ό κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' ανέλαβε νά είσηγηθεϊ στό Τμήμα τήν πρόταση περιορισμού του άριθμού τών Διευτών έπισημαίνοντας τές δυσκολίες που προκύπτουν προκειμένου νά καταρτιστεϊ 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Β' και Γ' τάξεων Διευτού και προτείνοντας δυνατές λύσεις.

Στό σημεϊο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

Αν. Παγγιαλος

'Η Γραμματέας

'Αθηνά Φατσέα

Αναρροαση

12-7-71

ΤΟ Γραμματέας

Αθηνά Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 85/1977

Σήμερα, 27 Ιουλίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος, αφού προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία, από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ί. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδάς, Ν. Βαρουχάκης, Ήλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ο κ. Ί. Σκορβέλης, Είδιδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσκαας, Α. Αδαμόπουλος, Στεφ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπάρδης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Φατοέα Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με απόσπαση στο ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος, σε αντικατάσταση της Ζοραφωνίτου Δημήτρας.

Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση λόγω άπουσίας του στο εξωτερικό.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Σχέδιο Π.Δ/τος: "περί καταργήσεως των μινιτών ημερησίων Γυμνασίων Σόρου και Καλήνου και ίδρύσεως μινιτών ημερησίων Γυμνασίων εις Βαγονιά Ήρακλείου και Νέαν Τριγλιαν Χαλκιδικής". Εισηγητής κ. Ί. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Περιορισμός αριθμού Λυκείων Γεν. Εκπαίδευσης. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Κρίση για το βιβλίο "Μακεδονικός Αγών". Εισηγητής κ. Φ. Τομπάρδης, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 4ο - Παράταση παραδόσεως σχολικού βοηθήματος. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβρό-
στηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίας.
Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερη-
σιας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για τό θέμα της ήμερησιας διατάξεως: Σχέδιο
Π.Δ/τος "Περὶ καταργήσεως τῶν μειτῶν ήμερησίων Γυμνασίων Σόρου
καὶ Καλῶν καὶ ἑδρῶσεως μειτῶν ήμερησίων Γυμνασίων εἰς Βαγονιά
Ἡρακλεῖου καὶ Νέαν Τριγλίαν Καλλιδικῆς" εἰσηγητῆς κ. 'Ι. Ἀρβα-
ντίτης, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο
ἀριθμ. 66814/21-6-1977 τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρη-
σιμῶν (Γεν. Δ/ση Γεν. Ἐκπ/σεως, Δ/ση Δ.Ο.Υ., Τμήμα Μέσης)
μέ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται στὸ ΚΕΜΕ σχέδιο Π.Δ/τος "Περὶ καταργή-
σεως τῶν μειτῶν ήμερησίων Γυμνασίων Σόρου καὶ Καλῶν καὶ ἑδρῶ-
σεως μειτῶν ήμερησίων Γυμνασίων εἰς Βαγονιά Ἡρακλεῖου καὶ Νέαν
Τριγλίαν Καλλιδικῆς" καὶ μέ τὸ ὅποιο ζητεῖται ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ νά γνω-
μοδοτήσει σχετικῶς. Στὴ συνέχεια ἀκολούθησε συζήτηση μεταξὺ τῶν
μελῶν τοῦ Τμήματος.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

- α) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 66814/21-6-1977 τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς
Παιδείας (Γεν. Δ/ση Γεν. Ἐκπ/σεως, Δ/ση Δ.Ο.Υ., Τμήμα Μέσης),
- β) τὴν εἰσηγήσει τοῦ εἰσηγητῆ κ. 'Ι. Ἀρβαντίτη, Συμβούλου Β', &
- γ) τὴν συζήτηση ποὺ ἀκολούθησε,

γνωμοδοτεῖ σύμφωνα

νά προωθηθεῖ τὸ Διάταγμα γιὰ τὴν κατάργηση τῶν μειτῶν ήμερησίων
Γυμνασίων Σόρου καὶ Καλῶν καὶ τὴν ἑδρευση μειτῶν ήμερησίων Γυ-
μνασίων στὰ Βαγονιά Ἡρακλεῖου καὶ Νέα Τριγλία Καλλιδικῆς.

Ο άρμόδιος για τό θέμα της ήμερησιας διατάξεως "Περιορισμός
ἀριθμοῦ Λυκείων Γεν. Ἐκπαιδεύσεως" εἰσηγητῆς κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος,
Σύμβουλος Β', εἰσηγῆται στὸ Τμήμα τὰ ἑξῆς:

Ο Ἰ. Προέδρος τοῦ Τμήματος ἔπριν ἀπαραίτητο νά ἐρωτηθεῖ ἡ
Διοίκηση σχετικῶς μέ τὸν ἀριθμὸ καὶ τὴ γεωγραφικὴ διανομὴ Λυκείων Γεν.
Ἐκπαιδεύσεως ποὺ θά λειτουργήσουν. Ἡ ἀπάντηση αὐτὴ θά ἀποτελέσει
./.

τή βάση τῶν συζητήσεων πού θά γίνουν στό Τμήμα γιά τά ὄρο-
λόγια καί Ἀναλυτικά Προγράμματα τῆς Β' καί Γ' τάξεως τῶν
Λυκείων Γενιῆς κατευθύνσεως, ἰδιαίτερα σέ ὄ,τι ἀφορᾷ τόν
Χαρακτηρισμό καί τό περιεχόμενο τῶν μαθημάτων πού θά διδάσκον-
ται πέραν ἐπιπέδων πού θά ἀποτελοῦν τόν κοινό κορμό. Ὑστερα
ἀπό αὐτά καί ἀφοῦ μοῦ ἔγινε ἡ τιμὴ νά μοῦ ἀνατεθεῖ ἡ εἰσήγηση
αὐτή, κατέφυγα στά ἐξῆς ἐπίσημα κείμενα:

- 1.- Συζητήσεις γιά τήν ἀναμόρφωση τῆς καιδείας, Ἔκθεση
ΥΠΕΠΘ, 1976,
- 2.- Αἰτιολογική Ἔκθεση τοῦ Νομοσχεδίου "Περί ὀργανώσεως
καί Διοικήσεως Γενιῆς Ἑκπαιδεύσεως",
- 3.- Πρακτικά τῆς Βουλῆς (Συνεδρίαση ΡΙΑ', 7 Ἀπριλίου 1976),
- 4.- Νόμος 309/1976, καί
- 5.- Χρονοδιάγραμμα ἐφαρμογῆς τῶν νέων ἐκπαιδευτικῶν μέτρων
(ΚΕΜΕ, 1976), στά ὅποια διαφαίνεται ἡ βούληση τῆς Πολι-
τείας ἢ προεξαγγέλλονται ἀποφάσεις σχετικῶς μέ τό θέμα πού
θά μᾶς ἀπασχολήσει.

Ἀπό τά κείμενα αὐτά, ἰδιαίτερα ὅμως ἀπό τό ἄρθρο 29 τοῦ
Ν.309/1976, συνάγεται ὅτι σκοπός τῆς ἰδρύσεως τῶν Λυκείων Γε-
νιῆς κατευθύνσεως εἶναι:

- 1.- Νά δώσουν γενική μόρφωση ἀνώτερης στάθμης καί παράλληλα
νά ἐφοδιάσουν τοὺς μαθητές μέ τίς ἀπαραίτητες γιά τήν πα-
ρακολούθηση μαθημάτων στά Ἀνώτερα Ἑκπαιδευτικά Ἰδρύματα
γνώσεις, στόν εἰδικό τομέα πού ἐνδιαφέρει

Με τόν τρόπο αυτό θά έχουµε Λύκεια µέ σηµαντικό αριθµό µαθητών (καί µάλιστα στά µεγαλύτερα άστυνά κέντρα πρέπει νά έπιδιωχθεῖ ἡ λειτουργία Λυκείων µέ πολλὰ τμήµατα), γιά νά εξασφαλισθοῦν τά ἐξῆς οὐσιαστικά πλεονεκτήµατα:

- 1.- θά µπορέσει νά πλουτισθεῖ τό Πρόγραµµα µέ µαθήµατα πέραν τοῦ κοινού νορµοῦ χωρίς διασπάθιση διδακτικοῦ προσωπικοῦ καί µέ εξασφαλισµένη τήν άποδοτική διδασκαλία τους.
- 2.- θά καταστεῖ δυνατή ἡ ἀδιάβλητη διεξαγωγή ἐξετάσεων ἐπὶ πανελληνίου κλίµατος καί ὅρα ἡ κατάργηση τοῦ συστήµατος εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων γιά τά ΑΒΙ.
- 3.- θά κατατεῖ δυνατή ἡ ὕπαρξη προσωπικοῦ ποιοτικά καί ποσοτικά ἐπαρκούς, ἡ κάλυψη ὄλων τῶν εἰδιειοτήτων, ὅπως καί ἡ ὀργάνωση καί ἡ λειτουργία βιβλιοθηκῶν, ἐργαστηρίων κλπ. µέ ἐπαρική ἐξοπλισµό.
- 4.- θά εξασφαλισθοῦν πραγµατικά ἔσοι ὅροι παροχῆς παιδείας σέ ὄλους τοὺς µαθητές τῶν Λυκείων Γεν. Ἐπιπαιδέυσεως.
- 5.- θά καταστεῖ δυνατό νά άποδοθοῦν ὀρισµένα σχολικά κτήρια άποκλειστικά στά Λύκεια καί θά περιορισθεῖ τό φαινόµενο νά συστεγάζονται παιδιά 11 ἐτῶν µέ ἐφήβους 18 ἐτῶν στόν ἑἰδιο σχολικό χώρο.
- 6.- θά άρθεῖ ὁ άνασχετικός φραγµός ποῦ ἔµποδίζει τοὺς µαθητές τῶν µικρῶν κέντρων νά κατευθυνθοῦν πρὸς τά Λύκεια ΕΠΕ κατευθύνσεως. Γιατί σήµερα καί οἱ ἑἰδιο καί οἱ γονεῖς τους προτιμοῦν τά Λύκεια Γεν. Κατευθύνσεως, γιατί τά βρίσκουν κοντά στόν τόπο διαμονῆς των καί άποφεύγουν τά Λύκεια ΕΠΕ Κατευθύνσεως (96 σέ ὄλη τή χώρα) ποῦ βρίσκονται στά µεγαλύτερα άστυνά κέντρα.

Βέβαια ὕπάρχουν δυσκολίες στήν προσπάθεια περιορισµοῦ τῶν Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως, ἀλλά ὕπάρχει καί πειστική ἐπιχειρηµατολογία, τήν ὅποια µπορεῖ νά χρησιµοποιήσει ἡ Διοίκηση. Πιό συγνευμένα, ἡ ἀπορεῖ νά προβληθοῦν τοπικές άντιρρήσεις καί προσπάθειες τῶν παραγόντων γιά τή διατήρηση τῶν άτροφικῶν Λυκείων σέ ὀρισµένες περιπτώσεις. Ἄλλά ἡ Πολιτεία ἔχει ἐπιληρώσει τίς σχετικές ὕπο-σέ εὐρωπαϊκό ἐπίπεδο, µέ τή λειτουργία τριταξίων Γυµνα-
./.

στων που υπερβαίνουν τα 1.100. 'Εξάλλου σε κανένα ανεπτυγμέ-
νο και ισχυρότερο οικονομικά κράτος δεν παρατηρείται αυτό τό-
πο πληθος των αναλόγου επιπέδου Σχολείων Μέσης 'Επικαιδεύσεως,
ένω αντίθετα έχουμε Λύκεια με χιλιάδες μαθητών. 'Η ηλικία των
μαθητών των Λυκείων (εφηβοί πλέον) σε συνδυασμό με τη διάθεση
συγκοινωνιακών μέσων που θα τους μεταφέρουν σε εύρωστα Λύκεια
σε απόσταση 5-30 χιλιομέτρων από τον τόπο κατοικίας τους περι-
ορίζει στο ελάχιστο τις δυσκολίες για τον προτεινόμενο περιο-
ρισμό του αριθμού των Λυκείων.

'Η δεύτερη αντίρρηση μπορεί να προέλθει από συνδικαλιστικούς
φορείς, έφθσον θα νομίσουν ότι ο κλάδος χάνει ένα κεντημένο δι-
κλωμα (όρισμένες από τις 802 θέσεις Λυκειαρχών). 'Αλλά το θέ-
μα αυτό δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολο να το αντιμετωπίσει η Δι-
οίκηση (π.χ. αναθέτοντας σε Λυκειαρχή τη Διεύθυνση Γυμνασίου
μέ μεγάλο αριθμό τμημάτων).

Στή συνέχεια απολοόθησε συζήτηση κατά την οποία ο κ. Φ.
Βώρος, Σύμβουλος Β', δήλωσε ότι συμφωνεί με την εισήγηση και
πρόθεσε α) "Οτι και ή λειτουργία των ανωτέρω τάξεων του ως τό
προηγούμενο σχολ. έτος εξατάξιου Γυμνασίου σε μικρές κωμοπόλεις
δεν έμπόδιζε τη ροή των μαθητών προς τά άστικά κέντρα, έπειδή
νόμιζαν ότι ή παραμονή τους στις άτροφινές τάξεις των Γυμνασίων
τους τους έθετε σε ύποδιέστερη θέση από τους συμμαθητές τους
των μεγαλύτερων άστικων κέντρων, β) Νά ύπολογισθεί για την
κατάργηση άτροφικων Λυκείων και ο αριθμός των μαθητών τό σχολ.
έτος 1975-76, όταν στις κωμοπόλεις λειτουργούσαν Σχολεία Μέσης
'Επικαιδεύσεως ως εξατάξια Γυμνάσια, γ) 'Η κατάργηση όρισμένων
άπό τις 802 θέσεις Λυκειαρχών δεν πρέπει να προβληματίσει τη
Διοίκηση σε βαθμό που να άναστελεί τον προτεινόμενο περιορι-
σμό του αριθμού των Λυκείων και δ) "Οτι ή μεταφορά (δωρεάν)
των μαθητών προβλέπεται από τό Νόμο και ότι σε έξαιρετικές πε-
ριπτώσεις, μπορεί να λειτουργήσει περιορισμένος αριθμός σχολι-
κων οίκοτροφείων.

Στό σημείο αυτό ο κ. Ν. Βαρουχάκης λέγει ότι τό κόστος
των άτροφικων Λυκείων είναι κατά πολύ ύψηλότε-
ρο από τό δαπάνη για τη δωρεάν μεταφορά των μαθητών και για τη
οίκοτροφείων. 'Ο Πρόεδρος του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκα-
./.

Handwritten initials or signature.

λος λέγει ότι σε άλλως εξαιρετινές περιπτώσεις θά μπορούσε
νά συνεχισθεῖ ἡ λειτουργία ἀτροφικῶν Λυκεῶν Γενικῆς Ἑπιαι-
δεύσεως, ὅστερα ἀπό ἐπαρκή αἰτιολόγησι.

Ἐπειτα ἀπό αὐτά τό Τμήμα ὁμόφωνα ἀποφάσισε νά εἰσηγηθεῖ
στή Διοίκησι τῆ μεθόδευσι τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Λυ-
κεῶν Γενικῆς Κατεύθυνσεως σύμφωνα μέ τήν εἰσήγησι.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό 3ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "κρίσι
γιά τό ^{1. 1. 1970} "Μακεδονικῶς Ἀγῶν" τοῦ Α.Κ. Ἀνεστόπουλου, εἰσηγητής
κ. Δ. Τομπαζίδης, εἰσηγητής στό ΚΕΜΕ, θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ
Τμήματος τό ἔγγραφο ἀριθμ. 47351/16-5-1977 τοῦ κ. Ἰπουργοῦ
Ἑθνικῆς Παιδείας καί Ἐργασιασμάτων μέ τό ὁποῖο διαβιβάζεται γιά
γνωμοδότησι στό ΚΕΜΕ τό βιβλίον "Ὁ Μακεδονικῶς Ἀγῶν 1907-1908"
τοῦ Α. Κ. Ἀνεστόπουλου καί τίς παρατηρήσεις τοῦ Εἰδικοῦ Συμ-
βούλου τοῦ ΚΕΜΕ κ. Κ. Συριόπουλου σχετικῶς μέ τό ἀνωτέρω βιβλίον
πού ἔχει ὑποβληθεῖ στό ΚΕΜΕ γιά γνωμάτευσιν.

Στή συνέχεια ὁ εἰσηγητής εἶπε τά ἑξῆς:

"Τό βιβλίον διαιρεῖται σέ δύο μέρη. Στό πρῶτο μέρος δίνονται
γενικῆς πληροφορίας γιά τήν ὀργάνωσι τοῦ ἀγῶνα, παρουσιάζονται
διάφορα ἔγγραφα σχετικῶς μέ τόν ἀγῶνα καί γίνεται ἐκθεσι γιά τή
δράσι τῶν ὀπλαρχηγῶν Μπούα καί Γιούρα.

Τό δεύτερο μέρος ἀναφέρεται στή δράσι ἄλλων ὀπλαρχηγῶν
(Δημητρίου Βουλγαράκη, Θεοχάρη Κούγια, καπετάν Ματαπά κ.ά.)
χωρίς χρονολογική ἢ γεωγραφική σειρά κατὰ τήν ἐξιστόρησι τῶν
γεγονότων.

Ἀπό τίς λίγες ἀρετές τοῦ βιβλίου θά εἶχε κανείς νά σημει-
ώσει τό θερμό πατριωτικό ἐνθουσιασμό τοῦ συγγραφέα, πού ἐκλαί-
νεύει ἕνα χρήσιμο πρωτότυπο ὄλιγο σέ ἔγγραφο καί φωτογραφίες
ἀγωνιστῶν πού καί μόνον τοὺς ἐπιδροῦν στήν ψυχῆ τοῦ ἀναγνώστη.

Ὅτι τό βιβλίον ἔχει πολύ σοβαρά μειονετήματα, μερικῶς
ἐπισημασμένα σέ ἑξῆς σημειῶνουμε παρακάτω:

παραλείπει π.χ. δέν δίνει ἕνα χάρτη τῆς Μακεδονίας
μέ τίς πόλεις καί τίς νέες ὀνομασίες τῶν τοπωνυμῶν, ὅτε
./.

ονομαστικῶ πλῆναια τῶν κυριότερων ὀπλαρχηγῶν μὲ τὰ ψευδώνυμά τους, οὔτε χρονολογικῶ πλῆναια τῶν περιγραφόμενων γεγονότων οὔτε κανέναν ἄλλο πλῆναια. Ὅλες αὐτές οἱ παραλείψεις ἀναγκάζουν τὸ συγγραφέα νὰ ἐπαναλαμβάνει ὀνόματα, ψευδώνυμα καὶ χρονολογίες, ἔτσι ὅμως γίνεται δυσνόητος γιὰ ὅποιον δὲν γνωρίζει τὴν τοπογραφία τῆς περιοχῆς καὶ, καθὼς παραλείπει νὰ παραπέμπει σὲ συγκεκριμένες πηγές, γίνεται δύσκολος ὁ ἔλεγχος τῶν πληροφοριῶν ποὺ δίνει.

2.- Ἡ ἐκθεση τοῦ ὕλιου γίνεται χωρὶς ὀσστημα, δὲν ὑπάρχει δηλαδὴ πνεῦμα οἰκονομίας στὴν κατάταξη τοῦ ὕλιου. Μερικὰ χαρακτηριστικὰ παραδείγματα:

α) Ὁ ὄρκος τοῦ μακεδονομάχου, ποὺ περιέχει τὸ νόημα τοῦ ἀγῶνα καὶ τὴν πίστη τῶν ἀγωνιστῶν μὲ τὸ ὅποιο ἔπρεπε ὁ συγγραφέας νὰ ἀρχίσει τὸ βιβλίο, ἀναφέρεται συμπρωματικῶς στὴ σελίδα 100.

β) Ὁ συγγραφέας δὲ δίνει τὸ εὐρύτερο διπλωματικὸ πλαίσιο τῶν πολιτικῶν ἐπιρροῶν στὴ Βαλκανική, οἱ ὅποιοι εἶχαν προπάντων ὡς συνέπεια τὸν ἀγῶνα ποὺ ἐπιχειρεῖ νὰ ἐξιστορήσει. Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης ἀδυνατεῖ νὰ συλλάβει τίς βασικὲς αἰτίες τοῦ ἀγῶνα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, γιὰ νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀπετιμῆσει τὴ συμβολὴ καθενὸς ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὲς γιὰ τὴ διάσωση τῆς περιοχῆς. (Ἀντίθετα ὁ συγγραφέας θεωρεῖ χρήσιμο νὰ ἐπιμείνει στὴ λεπτομερῆ περιγραφή τῶν ἀτομικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἀγωνιστῶν, ὅπως λ.χ. στὴ σελ. 21 "(....) μέτωπον εὐρὺ, ἀφρεῖς ἀγωνιστῶν, ὅπως λ.χ. στὴ σελ. 74 ὅπου εἶναι ἡ περιγραφή τοῦ ὀπλαρχηγοῦ θεοχάρη Κούγια "μύστακα δασύν καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω τείνοντα" κ.τ.λ.).

γ) Ἄν καὶ ἀντικειμενικῶς σκοπὸς εἶναι ἡ ἐξιστόρηση τοῦ ἀγῶνα τῶν ἐτῶν 1903-1908, ἐν τούτοις ὁ συγγραφέας παρακολουθεῖ τὴν ἐξέλιξη καὶ τὴν ζωὴ τῶν μακεδονομάχων καὶ τῶν οἰκογενειῶν τους καὶ πρᾶγμα ποὺ θὰ μπορούσε νὰ τὸ περιορίσει σὲ

3.- Έντός από τά πολυάριθμα τυπογραφικά, υπάρχουν καί πάμπολλα γραμματικά καί συντακτικά σφάλματα, έτσι πού δυσκολεύεται κανείς νά παρακολουθήσει τά νοήματά του. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά δείγματα τέτοιων σφαλμάτων τά ακόλουθα:

- α) Στο χωρίο του Έροδότου (I, 56) πού μνημονεύει στην πρώτη σελίδα υπάρχον δεκαπέντε (15) σφάλματα.
- β) Κραυγαλέα σφάλματα μόνο από τρείς σελίδες του βιβλίου: σελ. 3 "ή λίαν εύμενης ύποδοχή, ήν έτυχεν", "πλέον του μισού αιώνας, μεστός από κοσμοϊστορικής εξέλιξης έπέρασεν", "καί μόνον ή αναφορά (...) ήτο άριετό διά νά αναδαυλίση ένδομυχα πατριωτικές φλόγες", σελ. 4 "ούτοι (οί Βούλγαροι) άπέκτησαν ένθνη συνείδησιν χάριν της μακροθυμίας καί της άνθρωπιās των Βυζαντινών πού τούς επέτρεφαν καί έγνατεστάθησαν εις τά σύνορα", "ή έλληνική φυχή αναπολώντας (...) καί άντλούσα πρίσιν", σελ. 5 "ή έκδοσις του [...] θα πληροί εις την έκτέλειν του ένδικου εκπορεύ".
- γ) Δείγματα μεικτής γλώσσας (άπό τή σελ. 7 καί 8): άπητέτο-άπαιτούσαν, συντελείτο-ναταρτζίζονταν - δύνανται νά γνωρισθώσι.

Ύστερα από όσα παρατηρήσαμε, γίνεται ολοφάνερο ότι, παρά τον πατριωτικό του ένθουσιασμό καί παρά τό ύλικό πού είχε στη διάθεσή του, ο συγγραφέας δέν κατόρθωσε νά δώσει ένα βιβλίο κατάλληλο νά διαφωτίσει τούς μαθητές πάνω στο θέμα του μακεδονικού άγώνα της περιόδου πού έξιτορεύ.

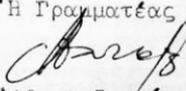
Μετά την εισήγησι του κ. εισηγητή, τό Τμήμα γνωμοδοτεί ως έξης: Δέν κρίνει τό βιβλίο χρήσιμο για τούς μαθητές, γιατί α) έχει ουσιώδεις παραλείψεις, β) άπουσιάζει πνεύμα οίονομίας στη διάταξη της ύλης καί γ) περιέχει πάμπολλα σφάλματα γλωσσικά (γραμματικά, συντακτικά) καί χρησιμοποιεί μεικτή γλώσσα.

Η συζήτηση για τό 4ο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρίαση.

αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος
 Δ. Πάγκαλος

Η Γραμματέας

 Αθηνά Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 86/1977

Σήμερα, 29 'Ιουνίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεων του (Λεωχάρους 2- 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφου προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία άπό τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγια-λο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σκορόλλης, Ειδιός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ; οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπούλης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπου-λος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητές καθώς και ή Φατοσα 'Αθηνά, Καθηγήτρια φιλόλογος μέ 6ο βαθμό πού ύπηρετετ μέ άπόσπαση στό ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος σέ άντιαιατάσταση τής Ζαχαφωλι-του Δημητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Θρησκευτικών Γ' Γυμνασίου. Ειση-
γητές κ.κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσιας,
Εισηγητής στό ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Προκήρυξη για τή συγγραφή του βιβλίου των θρησκευτικών
Γ' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β'
και Κ. Φούσιας, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα 'Αγωγής του Πολίτου Γ' Γυμνασίου.
Εισηγητές κ.κ. Δ. Σακινιάς και Φ. Βώρος, Σύμβουλοι Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Προκήρυξη για τή συγγραφή του βιβλίου τής 'Αγωγής του
Πολίτου Γ' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Δ. Σακινιάς, Φ. Βώ-
ρος, Σύμβουλοι Β'.

Τό Τμήμα άρχιζε τή συνεδρία, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε
και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδρίας. Στή συνέχεια
τό Τμήμα άρχισε τή εξέταση των θεμάτων τής ημερήσιας διατάξεως.
..

Οἱ ἀρμόδιοι γιὰ τὸ 1ο καὶ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως
"Αναλυτικὸ Πρόγραμμα Ἐρησιευτικῶν Γ' Γυμνασίου" καὶ "Προκήρυ-
ξη γιὰ τὴ συγγραφὴ τοῦ βιβλίου τῶν Ἐρησιευτικῶν Γ' Γυμνασίου"
εἰσηγητὲς κ.κ. Γ. Γρατσιᾶς, Σδμβουλος Β' καὶ Κ. Φουσκας, Εἰση-
γητὴς στὸ ΚΕΜΕ εἰσηγήθησαν στὸ Τμήμα τὰ ἑξῆς:

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στὸ Σχέδιο 'Αναλυτικῶ Προγράμματος τῶν
Ἐρησιευτικῶν Γ' Γυμνασίου

- 1.- Τὸ 'Αναλυτικὸ Πρόγραμμα τῶν Ἐρησιευτικῶν τῆς Γ' τάξεως
Γυμνασίου περιλαμβάνει τὴν ἐντελῶς ἀπαραίτητη γιὰ τοὺς μα-
θητὲς ὅλη ἀπὸ τὴ δογματικὴ καὶ τὴν ἠθικὴ τῆς Ὁρθόδοξης Πίστews.
Τὸ ἰδιαιτέρου γνώρισμα καὶ προσόν τοῦ προγράμματος αὐτοῦ εἶναι ὅτι
προσφέρει τὴν ὅλη τῆς δογματικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς, ὄχι μόνο παύρνον-
τας ἀφορμὴ ἀπὸ τὸν ἀνεξάντλητο πλοῦτο τῆς Ὁρθόδοξης Θ. Λατρείας,
ἀλλὰ κυριολεκτικῶ διαποτιζόμενῃ ἀπὸ τὸ πνεῦμα, τὴ χάρη καὶ τὴν ὁ-
μορφίαν τοῦ θαυμασίου λατρευτικοῦ ὕλικου μας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει,
ὁ λειτουργικὸς θησαυρὸς ὑποτάσσεται στὴ συστηματικὴ ἐκθεση τῶν ἀ-
ληθειῶν γιὰ λόγους καθορᾶ τεχνικῆς τοῦ μαθήματος καὶ γιὰ καλύτερη
κατανόηση τῆς προσφερόμενης ὅλης.
- 2.- Τὸ πρόγραμμα διαρθρῶνεται σὲ δύο μέρη, ἂν καὶ τὰ μαθήματα προ-
βλέπεται νὰ διδαχθοῦν τὸ ἓνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ νὰ μὴ ἔ-
χουν σχέση μὲ χρονικοὺς περιορισμοὺς τῶν Τριμήνων τοῦ διδακτικοῦ
ἔτους. Τὸ Α' μέρος μὲ τίτλο ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ περιλαμβάνει 26 διδακτικὲς
ἐνότητες, ἀναφερόμενες στὴν ἀποκάλυψη τῆς χριστιαν. ἀλήθειας, στὰ
δῶγματα Τριαδικῶ, Χριστολογικῶ καὶ σωτηριολογικῶ, στὴ δημιουργία
(ἀγγέλων, ὕλικου κόσμου, ἀνθρώπου), στὴν τραγωδία τῆς πτώσεως τοῦ
ἀνθρώπου στὴν ἁμαρτία, στὴ λύτρωση ποὺ παρέχεται μέσα στὴν Ἐκκλη-
σία καὶ στὴν προσδοκία τοῦ ἐρχόμενου Χριστοῦ. Τὸ Β' μέρος μὲ τί-
τλο ΟΡΘΟΠΡΑΞΙΑ περιλαμβάνει ἐπίσης 26 διδακτικὲς ἐνότητες, ποὺ ἀνα-
φέρονται σὲ γενικὲς ἀρχές διαβίου (Νόμος τοῦ Θεοῦ, συνείδηση, ἐλευ-
θερία καὶ ἠθικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου), ἀπὸ τῆς ὁποῦς ἀπορρέουν τὰ κα-
θήκοντα τοῦ πιστοῦ πρὸς τὸ θεό, τὸν πλησίον, τὸν ἑαυτὸ του, τὴν
κοινωνία. Στὰ μερικὰ μαθήματα (35-36) φαίνεται πιὸ ἐντονη ἡ ἐκκλη-
σιολογικὴ δασκαση, γιὰτὶ ἡ ἠθικὴ τῆς Ἐκκλησίας.
στὸ κῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

3.- Γιά τή σύνταξη τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος συνεργάστησαν οἱ:

- 1.- Γρατσέας Γεώργιος, Σύμβουλος Β' τοῦ ΚΕΜΕ.
- 2.- Παπαθερόδης Ἀλέξανδρος, Εἰδικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ.
- 3.- Μουτζούρης Ἰωάννης, Δρ. Θ. - Γεν. Ἐπιθεωρητής Μ.Ε.
- 4.- Γρηγοριάδης Κων/νος, Δρ. Θ. - Γεν. Ἐπιθεωρητής Μ.Ε.
- 5.- Μάσσος Ἰωάννης, Θεολόγος - Γεν. Ἐπιθεωρητής Μ.Ε.
- 6.- Νινελίας Σάβων, Θεολόγος - Γεν. Ἐπιθεωρητής Μ.Ε.
- 7.- Φοδσῆας Κων/νος, Εἰσηγητής τοῦ ΚΕΜΕ.
- 8.- Καρδαμάκης Μιχαήλ, Δ/ντής Νυκτερινῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς.
- 9.- Μουρούλης Ἐμμανουήλ, Θεολόγος - Β' Γυμνασιάρχης Βαρβακείου.
- 10.- Μοσχονᾶς Σπυρίδων, Θεολόγος - Β' Γυμνασιάρχης Βαρβακείου.
- 11.- Μάϊνας Ἰάκωβος, Θεολόγος Ἀρσακείου.
- 12.- Νέλλας Παναγιώτης, Δρ. Θ. - Ἀρσακείου
- 13.- Παπαδάκης Γεώργιος, Θεολόγος - Ριζαρέλου Σχολῆς.

4.- Ἐχόντες ὑπόψη:

- Τό ἀναλυτικό πρόγραμμα τῶν θρησκευτικῶν τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου ποῦ ἔσχει μέχρι τώρα καί ποῦ ἀναφέρεται μόνο στή Δογματική ("Ἡ Χριστ. Ἀλήθεια") καί δίνει γιά μελέτη καί ἐρμηνεία μερικές ἐπιλεκτές περιληπές ἀπό τήν Ἀγ. Γραφή,

- Τήν ἀναδιάρθρωση τῆς Μέσης Ἐκπαίδεως σέ δύο αὐτοτελεῖς κύκλους σπουδῶν, καί

- Τίς ἀνησυχίες καί τοὺς προβληματισμούς τῶν νέων τῆς σύγχρονης κοινωνίας, σέ συνδυασμό μέ τήν ἀνάγκη νά προσφέρεται ἡ ἔδρα πάντοτε σωτήρια ἀλήθεια τῆς Πίστης μέ τόν προσφορότερο κάθε φορά τρόπο.

θεωροῦμε ὅτι τό νέο πρόγραμμα ποῦ προτείνουμε ἀνταποκρίνεται στίς πραγματικές ἀνάγκες τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου καί ὁλοκληρώνει τή θρησκευτική κατάρτιση τῶν τροφίμων τοῦ Γυμνασίου.

Ἐπομένως ἀπό αὐτά εἰσηγοῦμαστε στό Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδεως τοῦ ΚΕΜΕ νά δεχθεῖ καί νά ψηφίσει τό προτεινόμενο Ἀναλυτικό Πρόγραμμα.

Ἡ ὁμάδα οἱ κ.κ. εἰσηγητές πρότειναν στό Τμήμα τό Σχέδιο Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος θρησκευτικῶν Γ' Γυμνασίου ποῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Σχέδιο Αναλυτικού Προγράμματος ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ Γ' Γυμνασίου

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

Σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν στὴ Γ' τάξη τοῦ Γυμνασίου εἶναι:

- Νὰ μαθησι τοὺς ἀληθεύουσ ἐσθῆρους τῶν 15 ἐπιτῶν στὴ βασικὰ ἐδάμια τῆς Ὁρθόδοξης Πίστης, γιὰ νὰ μάθουσι τὸ πρῆκει νὰ πιστεῦσιν,
- Νὰ θεμελιώσῃ θεωρητικὰ καὶ θεολογικὰ τὴν ἡθικὴ συμπεριφορά τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἰσχυρὰ τοῦ ὁρθόδοξου Χριστιανοῦ,
- Νὰ δώσῃ ἀπάντησι σὲ βασικὰ πρακτικὰ προβλήματα τῆς ἡθικῆς διαγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
- Νὰ δεῖξῃ τὴν ἐμφερὴ σχέση τῆς πίστεως καὶ τῆς ζωῆς τοῦ πιστοῦ μὲ τὴν ὁρθόδοξη Λατρεία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.- Η ΠΙΣΤΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

- Ἡ πίστις ὡς ἀποδοχὴ ἀθεωτίας. Ἡ ἀναγκαιότητα τῆς Πίστης.
- Ἡ πίστις ὡς ἐμπιστοσύνη στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁρθόδοξη πίστις.
- "Πρῶτος θιαρὸς ἐπίθεσις".

Μέρος Α'

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

2.- Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

- Οἱ πηγὲς τῆς θείας Ἀποκαλύψεως.
- Τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀνθρώπινο στοιχεῖο στὴν Ἀγ. Γραφή.
- Ἡ σπουδαιότητα τῆς Ἀγ. Γραφῆς καὶ τῆς Ἱ. Παραδόσεως γιὰ τὴν Ἐκκλησία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΚΟΣ ΘΕΟΣ

Ὅτι πρῆκει πᾶσα εὐχὰ τιμῆ καὶ προσκυνήσεως τῷ Πατρὶ καὶ τῷ

Υιῶ καὶ τῆ 'Αγίῳ Πνεύματι". Ἡ Τριαδικὴ Θεοφάνεια στὴ Θ. Λειτουργία.

- Ἡ φανέρωση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ στὴ δημιουργία καὶ στὴν Ἐκκλησία.
- Σέβωση τῆς ἀλήθειας γιὰ τὴν Ἁγ. Τριάδα.

4.- ΑΓΙΟΣ Ο ΘΕΟΣ, ΠΑΤΕΡΑΣ

- "Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀνακαυόμενος..." (εὐχὴ τρισά- γλου ἔθνου).
- Ἡ θεολογικὴ σημασία τοῦ τρισάγλου ἔθνου καὶ τῆς εὐχῆς του.
- Ἡ ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ σεβασμὸς τοῦ ὀνόματός Του.
- Ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο στὸ λειτουργικὸ χῶρο.

5.- ΑΓΙΟΣ ΙΣΧΥΡΟΣ, Ο ΥΙΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

- "Καὶ ἔσται τὰ ἔλεη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ...". Ὁ Χριστὸς τὸ κέντρο τῆς Λατρείας.
- Ὁ Χριστὸς ὡς ὁ Κύριος, ὁ δημιουργὸς καὶ ὁ Σωτῆρας τοῦ κόσμου.
- Ὁ ἀχώρητος Θεὸς καὶ ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ Χριστοῦ.

6.- ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ, ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

- "Ἦν τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἐκπέχου" (ἰδιόμ. Ἑσπερινοῦ Πεντηκοστής). Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴ Λατρεία.
- Τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγ. Πνεύματος: Ὁ χορηγὸς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν.
- Ὁ ἀληθινὸς Παράκλητος - Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας.

7.- Η ΣΑΡΚΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΛΟΓΟΥ

- "Καταβεβήμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου ... ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας" ("Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς...").
- Τὸ μήνυμα τῶν Χριστουγέννων ὅπως παρουσιάζεται στὸ τροπάριο τοῦ Μ. Ἑσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων "Ἄεϋτε ὀγαλλιασόμεθα τῆ Κυρίῳ.

Τὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ ρόλος τῆς στὴ σάρκωση τοῦ Λό-

8.- Ο ΘΕΑΝΑΤΟΥΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

ἄνθρωπος γενόμενος δι' ἡμᾶς, οὐκ εἰς δύο πρόσωπων

τεμνόμενος..." (Δοξαστιδιὸ Ἑσπερινοῦ Κυριακῆς πλ. Β' ἡχου).

- Ἡ θεανθρώπινη φύση τοῦ Κυρίου (σύνοψη διδασκαλίας).

- "Ἡ ἄμπελος καὶ τὰ κλήματα". Σημασία τῆς παραβολῆς.

9. Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΥΤΩΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

9.- "Ἰδῶσαι θέλων τὸν νόμον ὁ τῶν ὅλων κοσμήτωρ, πρὸς τοῦτον αὐτεπάγγελτος ἦλθε" (Σ τοῦ Ἀναθίστου).

- Ὁ Μεσσίας. Ἐὖ λυτρωτικὸ μῆνυμα τοῦ Χριστοῦ ὅπως παρουσιάζεται στή θ. Λατρεία (ΣΤ' ὥρα κλπ).

- Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ Α' καὶ τὸ Ω στήν Ἐκκλησία καὶ στή ζωὴ μας.

10. Η ΣΤΑΥΡΙΚΗ ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

- "Σαυρὶ ὑπνώσας ὡς θνητὸς ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος".

- Ἡ προσφορά τῶν Τιμ. Δάρων: Ἐπιστροφή σὲ θεὸ καὶ κοινωνία ἀγάπης. Ὁ συμβολισμὸς τῆς Μεγ. Εἰσόδου.

- Τὸ νόημα τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ.

11. Ο ΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

- "Ἄγγελος πρωστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη..." (Α' τοῦ Ἀναθίστου). Οἱ ἄγγελοι στή θεία Λατρεία.

- Ἐὖ ἔργο τῶν ἀγγέλων στή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου.

- Οἱ ἄγγελοι προστάτες καὶ βοηθοὶ τῶν πιστῶν.

12. Ο ΚΟΣΜΟΣ, Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

12.- "Πιστεύω εἰς ἓνα θεόν... ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς" (Σύμβολον Πίστεως)

- Ἡ δημιουργία ἔργο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ.

- Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου "ἐν τοῦ μή ὄντος" (εὐχὴ τρισσαγίου ὕμνου)

13. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΟΜΟΙΩΣΗ ΘΕΟΥ

- "Πλάσας τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ εἰκόνη τῆ σῆ ὁ θεός, τιμήσας..." (Εὐχὴ πρὸ τοῦ καθαγιασμοῦ Λειτουργία Μ. Βασιλείου).

- Ὁ ἄνθρωπος ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ.

- Ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

14. Η ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

14.- "Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς..." (Κυριακὴ προσευχή). Τὰ παι-
διὰ τῶν Πατέρων τους. /.

- 'Η ειδική πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιὰ τὰ λογικὰ πλάσματα Του.
- Πρόνοια καὶ προορισμός (ἀπόλυτος προορισμός, τύχη).

15.- Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ

- "Ἡμάρτημα κόριε, ἡμάρτημα καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γιγνώσκω" (Εὐχή Μαριασσή ἐν τοῦ Μ. Ἀποδελτνου).
- Τὸ οὐσιαστικὸ περιεχόμενον τῆς ἀμαρτίας καὶ οἱ συνέπειές της.
- Ἡ ἀπολύτρωση τοῦ ἀνθρώπου στὸ Χριστιανισμὸ καὶ ἐντὸς αὐτοῦ (εἰδωλα, μυθολογίες, θρησκείες, ἔθνη κλπ).

16.- Η ΧΑΡΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

- "Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ....." (ἀπὸ τῆ θ. Λειτουργία). Τί εἶναι ἡ θεία Χάρις;
- Ἐνέργειες καὶ δωρεές τῆς θείας Χάρης.
- Ἡ θεία Χάρις καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου.

17.- ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- « "Ἡ θεία Χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλειπόντα ἀναπληροῦσα" (ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τῆς χειροτονίας).
- Τὰ μυστήρια στὴ Λατρεία: Ἀριθμός, διαίρεση, ἀναγκαιότητα, ἐγκυρότητα, τελετουργικὸ πλαίσιο μέσα στὸ ὅποιο τελοῦνται.
- Ἡ θεολογία τῶν μυστηρίων.

18.- Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

- "...οὐκέτι εἰς τὴν ἐπίγειον Ἱερουσαλήμ... ἐλλὰ συνανοῦσθ^{πάν ὁμοθυμῶν} ὡμὰς εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Ὁρθροῦ Μ. Δευτέρως).
- Ἡ κοινωνία τοῦ Θεοῦ μετ' ὁνθρώπου.
- Ἡ κλήση τοῦ ἀνθρώπου στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
- Ἡ θ. "εἰτουργία ὡς μετοχή τοῦ ἀνθρώπου στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

19.- Η ΚΑΙΝΗ ΚΤΙΣΗ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- "Πεντηκοστήν ἐορτάζομεν καὶ Πνεύματος ἐπιδημίαν....".
 - Ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς.
 - Ἡ ἐκκλησία εἶναι μία διαρκὴς Πεντηκοστή.
- ./.

- 'Η 'Επιλησία ως λατρευτική κοινότητα.
- 'Η Πεντηκοστή και οι πρακτικές της επιπτώσεις στη ζωή του πιστού.

20.- ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- "Όσαι εις Χριστόν έβαπτίσθητε, Χριστόν ένεδώσαθε...." (άκολουθ. Βαπτίσματος).
- Τό 'Αγιο Βάπτισμα: όρατά σημεία, αποτελέσματα, συμβολισμοί, σημασία.
- Τό 'Αγιο Χρίσμα και ή σημασία του.
- 'Επιλησία στη γή (άγωνιζόμενη) και στον ούρανό (νικήτρια).

21.- Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΞΙΟΡΤΗ

- "'Εορτών έορτή και πανηγυρίς πανηγύρεων" ή 'Αναστάσιμος Κανών). 'Η χαρά της κυριακάτικης γιορτής για τους πιστούς.
- 'Η Όλη και ή μορφή στην 'Ορθόδοξη Λατρεία.
- 'Η χρήση και ή σημασία των ιερών σκευών και των άμφων.

22.- Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

- "Α...ή πρό αιδών Σοφία, Ζωή, 'Αγιασμός, Δύναμις, τό φως τό άληθινόν...." (άπό τή θ. Λειτουργία του Μ. Βασιλείου, εύχή πρό του καθαγιασμού).
- 'Η ΑΛΗΘΕΙΑ ως Σοφία, Ζωή, Δύναμη. Τό νόημα του όρθοόδξου δόγματος.
- Προσπάθειες για τή διατύπωση τής χριστιανικής άλήθειας.
- 'Αποκαλυμμένη άλήθεια και ανθρώπινη γνώση.

23.- Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ

- "Οί Προφήται ως εζδον, οί 'Απόστολοι ως έδίδαξαν.... ούτω φρονούμεν...." (Συνοδικό τής Ζ' Οίκουμεν. Συνόδου, Κυριακή 'Ορθοόδοξίας).
- Τό μυστήριο τής 'Αλήθειας καθ' ό όρθολογισμό τής αίρέσεως. 'Η 'Ορθόδοξη έντιμετωπίζει τίς διάφορες αίρέσεις και ιδεολογίες (παρελθόν - παρόν).

24.- ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

- "Μότς του βίου τρυφή διαμένει λύπησ άμέτοχος....!" (άπό τή

νεκρώσιμη ακολουθία).

- 'Η είσοδος του φυσικού και ηθικού κακού στον κόσμο (ασθένεια, πόνο, θάνατο, δουλεία, καταδουράτευση κλπ).
- Τό γεγονός του θανάτου. 'Ο "Αδής, έσχατος έχθρος του ανθρώπου.

25.- ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΩΣ ΤΟ ΑΚΗΘΙΝΟΝ

- "Τών Μαθητών όρώντων Σε άνελήφθης, Χριστέ, πρός τόν Πατέρα συνεδριάζων....." (άπό τήν ακολουθία της 'Αναλήψεως).
- 'Η ύπόσχεση της άποστολής του Παρακλήτου.
- Τό γεγονός και ή σημασία της 'Αναλήψεως του Κυρίου.
- 'Η άνύψωση του ανθρώπου στά δεξιά του θεού-Πατέρα.

26.- Η ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΟΥ ΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

- "Και πάλιν έρχόμενον μετά δόξης...." (Σύμβολον Πίστewς).
- 'Ο Κριτής των ζωντανών και των νεκρών.
- Τό νόημα της "δόξης" ήμέρας.

Μ έ ρ ο ς Β'

Ο Ρ Θ Ο Π Ρ Α Ξ Ι Α

(Δεΐξου μοι τήν πίστην σου έν τών έργων σου)

27.- ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- "Έλλαμψον έν ταις καρδίαις ήμών φιλόνηρωπε Δέσποτα τό της θεογνωσίας άνήρατον φώς...." (εύχή πρό των 'Αναγνωσμάτων).
- 'Η άλήθεια και ή ζωή στην 'Ορθόδοξη Λατρεία.
- Τά γνωρίσματα της 'Ορθοδοξίας.
- 'Η άποστολή της 'Ορθοδοξίας στό σύγχρονο κόσμο.

28.- ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ, Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

... "Ορθοί. φώς Χριστού φαίνει πᾶσι" (Θ. Λειτουργία Προηγιασμένων).

... Ο φυσικός και ηθικός Νόμος.

... Η άποστολή του Νόμου στην Π. Διαθήκη και τό μήνυμα της Αγίας στην Καινή Διαθήκη. ./.

29.- Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- "Καταξέσωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν ... μετὰ καθαροῦ συνειδήτος"
- (εὐχή Θ. Λειτουργίας μετὰ τὸν καθαγιασμό).
- Ἡ ἔννοια καὶ ἡ λειτουργία τῆς συνειδήσεως.
- Μορφές ἀσθενοῦς συνειδήσεως - Ὑποσυνείδητο.
- Ἰνστικτογενεῖς καὶ καθαρές συνειδήσεως.

30.- Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- "... ἕνα μὴ ἐλευθερίων ἄλλοις ἐπαγγελόμενος, αὐτὸς δοῦλος τῆς ἁμαρτίας ἀδόκιμος γένωμαι.....".
- Ἡ ἐλευθερία στὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου.
- Ἡ ἁμαρτία ὡς στέρηση τῆς ἐλευθερίας.
- Ἀγάπης καὶ ἀγωγή γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς ἐλευθερίας.

31.- Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- "Τῆς ξηρανθείσης σοφίης εἰά τὴν ἀναρπῶν...." (ἀπόστιχα Ἐρ-θρου Μ. Δευτέρως).
- Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.
- Οἱ ἀρετὲς ὡς καρπὸς τοῦ Ἁγ. Πνεύματος.
- Ἡ πραγματοποίηση τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

32.- Η ΗΘΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- "Ὁδηγήσου ἡμᾶς ἐν τῇ δόξῃ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου...." (εὐχή Α' ἀντιφώνου, ἀπὸ τῆ Θ. Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων).
- Τὸ νόημα τῆς ἡθικῆς ζωῆς.
- Ὁ λειτουργικὸς χαρακτήρας τῆς ἡθικῆς πράξεως.
- Ἡ ἀσκηση τοῦ ἀνθρώπου στὴν ἡθικὴ ζωὴ.

33.- ΤΟ ΠΡΩΤΕΥΑΓΓΕΛΙΟ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ Η ΒΑΣΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- "Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, καταφυγὴ μου ὁ Υἱός, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον....." (ἀπὸ τὸ Μ. Ἀπόδειπνο).
- Τὸ Πρωτευαγγέλιο. Ἡ θεὰ Οἰκονομία καὶ ἡ φιλονθρωπία τοῦ Θεοῦ.
- Ἡ ἐλεητικότητα καὶ τὸ ἀδιέξοδο τοῦ ἀνθρώπου.
- Ἡ Χριστιανικὴ ἐλπίδα.

34.- Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

- "Εί οὖν ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐμέ μιμεῖσθε..." ("καὶ νῦν" Ὁρθρου Μ. Πέμπτης).
- Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἀγάπη.
- Ἡ "ἐν Χριστῷ" ἀδελφότητα τῶν ἀνθρώπων.
- Ἡ εἰρήνη καρπὸς ἀδελφικῆς ἀγάπης.

35.- Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- "Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμάσιά τὰ ἔργα σου...." (Β' εὐχὴ Μ. Ἀγιασμοῦ Θεοφανείων).
- Ἡ Χριστιανικὴ θεώρηση τοῦ πολιτισμοῦ.
- Ἡ θεμελίωση καὶ τὸ νόημα τοῦ πολιτισμοῦ.
- Ἡ πολιτιστικὴ δημιουργία καὶ ἡ εὐθόνη τῶν Χριστιανῶν.

36.- Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΓΑΘΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

- "Ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ... εὐλόγησον τὸν οἶτον, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλεον" ἢ Ἀπολούσια ἄρτοκλασίας).
- Ὁ εὐχαριστιακὸς χαρακτήρας τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν.
- Τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς καὶ ἡ σωτὴ ἀπόλαυσή τους.
- Ὁ κίνδυνος τοῦ πρακτικοῦ ὕλισμοῦ.

37.- ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- "Τὰ νήπια ἐκτρέφον, τὴν νεότητα παιδαγωγῶσιν, τὸ γῆρας περι- κρήτῃσιν... χηρῶν πρόσθηθι, ὀρφανῶν ὑπεράσπισον, αἰχμαλώτους ῥύσαι, νοσοῦντας ἴασαι...." (ἀπὸ τῆς Θ. λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου, εὐχὴ μετὰ τὸ "ἐξαιρέτως").
- Ἡ κοινωνικὴ ἀθλιότητα καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀδελφοῦ τῶν "ἐλαχίστων".
- Ἡ διακονία τοῦ Χριστιανοῦ στὸ σύγχρονο κόσμο.

38.- Η ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

- "Καταλείψον ἡμᾶς Δέσποτα μετὰ παρησίας, ἀνατακρῆτως τολμῶν ἐπιτελεσθῆναι Σε..." (Κυριακὴ Προσευχὴ).
- Προσευχὴ στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου
- Ἡ προσευχὴ καὶ περιεχόμενό της.
- Ἀληθινότητα καὶ ἀποτελεσματικότητα τῆς προσευχῆς.

39.- ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

- "...άρμοσον τόν δοῦλόν σου... καί τήν δοῦλην σου... ὅτι παρά σου ἀρμόζεται ἀνδρὶ γυνή" (ἀπό τήν ἀκολουθία τοῦ Γάμου).
- "Ἄρσεν καί θῆλυ" - Τό μυστήριον τῆς ἀγάπης.
- Τό μυστήριον τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας.
- Προβλήματα τῆς συγχρόνου οἰκογενείας.

40.- Ο ΙΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΠΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ

- "Ταχύς εἰς ἀντίληψιν, μόνος ὑπάρχων Χριστέ, ταχέως τήν ἀνωθεν δεῖξον ἐπίσκεψιν..." (ἀκολουθία Ἁγ. Εὐχελαίου).
- Τό ἀγαθό τῆς ὑγείας καί ἡ μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν θεραπεία τῆς ἀσθενείας.
- Τό πρόβλημα τῆς ὑγείας στό σύγχρονο ἄνθρωπο καί ἡ εὐθύνη τοῦ Χριστιανοῦ γιά τήν διατήρησή της.

41.- Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

- ".....εἰρήνην τῇ κόσμῳ σου δάψασαι" (Θ. Λειτουργία Χρυσόστομου, ὁπισθάμβ. εὐχή).
- Δεήσεις γιά τήν εἰρήνην στή Θ. Λατρεία.
- Τό νόημα τῆς εἰρήνης γιά τόν ἄνθρωπο.
- Τά ἀνθρώπινα προβλήματα καί ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ.

42.- Η ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

- "...τήν πόλιν σου διά τῆς θεοτόκου συντήρησον Πολυέλεε".
- Πόλη, κράτος, ἔθνος, φυλή: Ἀναζητήσεις καθολικῆς ἐνότητας τῶν ἀνθρώπων. Τό δράμα μιᾶς παγκόσμιας κοινότητας.
- Τά καθήκοντα τῶν ἀρχόντων καί τῶν ἀρχομένων.

43.- ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΘΕΟ

- "Ἰαριωτάμενα φόβῳ τὰ Χερουβεὶμ, ἐξιοστάμενα τρόμῳ τὰ Σεραφεὶμ; Ἄσὼν τρισάγιον ὕμνον προσφέρει" (Τριαδικὸς ὕμνος ἤχου πλ.β "Ὁρ-θροῦ Π. Τεσσαρ.).
- "Ὁ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ".
- Ἐπισημάνει. Στίγμα πολιτισμοῦ καί ἀχαρακτήριστη ἀχαριστία.

44.- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

- "Εύχαι γονέων στηρίζουσι θεμέλια οίκων" (ἀπό τὴν ἀπολοῦθρα τοῦ γάμου).
- Ἡ οἰκογένεια ὡς κοινωνία ἀγάπης.
- Ἡ τάση γιὰ ἀνεξαρτησία καὶ ἀποδέσμευση.
- Σχολεῖο: ἐργαστήριο γνώσεως καὶ χαρακτήρα. Πειθορχία καὶ ἐλευθερία στὸ σχολεῖο - φόβος καὶ ἀγάπη στὸς διδασκάλους.

45.- ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ἄΛΛΩΝ

- "...σβέσου τὰ φρυδάγματα τῶν ἐθνῶν..." (Λειτουργία Μ. Βασιλεῦς)
- Περὶ φόνου.
- Περὶ πολέμου.

46.- ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

- "Ὁ θέλων πρῶτος εἶναι, ἔστω ἔσχατος" (καὶ νῦν Ἀποστόλων Μ. Πέμπτης πρῶτ).
- Τὸ μεγαλεῖο τῆς αὐτοθυσίας.
- Αὐτοκτονία καὶ εὐθανασία.

47.- ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΤΙΜΗ

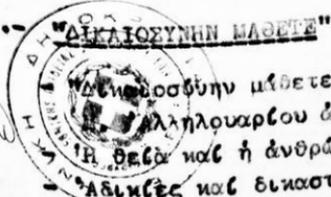
- Τὸ καλὸ ὄνομα.
- Ὁ θησαυρὸς τῆς ἀγνότητός μας καὶ τῶν ἄλλων.
- Οἱ κλέφτες τοῦ θησαυροῦ.

48.- ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΠΙΟΧΙΑ

- "Βλέπε χρημάτων ἐραστά, τὸν εἰς ταῦτα ἀγχνόνην χρησάμενον" (τροπάριο Μ. Πέμπτης πρῶτ).
- Ἡ κλεψία, ἄμεση καὶ ἔμμεση.
- Τὸ φέρα ("κατὰ συνθήκην", σποπιμότητας κλπ).

49.- "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ ΜΑΘΕΤΕ"

- "ἐπιμαρτυροῦν μίσητε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς" (στίχος τοῦ Ἀληλουάρου ἀπολοῦθρας Νυμφῶν).
- Ἡ θέλα καὶ ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη.
- Ἀδικεῖς καὶ δικαστήρια.
- Αὐτοδίκια. /.

Handwritten initials

50.- "ΣΕ ΗΜΕΡΑΣ ΕΒΔΑ"

- "Τό τάλαντον βουι προς θεοῦ ἐδέξασθε... αὐξήσατε φάλλοντες"
(Ώδή Δ' Ὁρθρου Ν. Τρίτης).
- Ἡ ἐργασία ὡς ἐντολή θεοῦ.
- Ἐπλογή καὶ βίωση τοῦ ἐπαγγέλματος.
- Τό δεικνῶμα καὶ ἡ χρησιμότητα τῆς ἀναπαύσεως.

51.- Ο ΕΛΠΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

- "Ἀνέτειλε τό ἕαρ, δεῦτε εὐωχηθῶμεν" (δοξαστικὸ Ὁρθρου Ἁγ. Γεωργίου).
- Τό ἔγχος τῆς ζωῆς καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς χαλαρώσεως.
- Τό πρόβλημα τοῦ καθημερινοῦ παιχνιδιοῦ.
- Τό ναί καὶ τὸ ἔχι στὶς διακομεδάσεις.

52.- Η ΦΙΛΙΑ

- "Ἐύρκειαι φίλιππος τὸν Ναθαναήλ" (Ἐθαγγ. ἀνάγνωσμα Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας).
- Ἡ ἀναγκαιότητα καὶ οἱ ἀφέλειες τοῦ "φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι".
- Ἡ πραγματικὴ φίλια καὶ οἱ παραχαράξεις τῆς.
- "Φθεβρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλεῖαι κακὰ".

Ακολούθως οι Εισηγητές αναφέρθηκαν στις όδηγες συγγραφής και στην προκήρυξη για τη συγγραφή του διδακτικού βιβλίου των Θρησκευτικών Γ' Γυμνασίου.

Μετά την εισήγηση των κ.κ. Εισηγητών ακολούθησε διεξοδική συζήτηση και διατυπώθηκαν απόψεις των μελών του Τμήματος σχετικά με το προτεινόμενο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Συγκεκριμένα, ο κ. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ ειπέ ότι το Σχέδιο Αναλυτικού Προγράμματος αποτελεί πρωτότυπη έργο-α που για πρώτη φορά εισάγεται ως Αναλυτικό Πρόγραμμα στο μάθημα των Θρησκευτικών. Εύχεται, ειπέ, το βιβλίο που θα συγγραφεί να ανταποκρίνεται στους στόχους του προγράμματος και παρατηρεί ότι πολλά θα έχει να ωφελήσει το μάθημα των Θρησκευτικών στη Γ' τάξη Γυμνασίου, αν το κυρίως κείμενο δεν υπερβαίνει τις 100-120 σελίδες, δεδομένου ότι οι διδακτικές ώρες στο σχολικό έτος δεν είναι 50 ώρες, όλες.

Τέλος, το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του την εισήγηση των κ.κ. Εισηγητών και τη συζήτηση που έπακολούθησε

αποδέχεται όμοφωνα

- α) το προτεινόμενο Αναλυτικό Πρόγραμμα Θρησκευτικών για τη Γ' τάξη Γυμνασίου, και
- β) την προκήρυξη για τη συγγραφή του βιβλίου των Θρησκευτικών Γ' Γυμνασίου που έχει συνταχτεί με βάση αυτό το Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Οι αρμόδιοι για το 3ο και 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Αναλυτικό Πρόγραμμα 'Αγωγής του Πολίτου Γ' Γυμνασίου" και "Προκήρυξη για τη συγγραφή του βιβλίου της 'Αγωγής του Πολίτου Γ' Γυμνασίου" Εισηγητές κ.κ. Δ. Σακκάς και Θ. Βώρος, Σύμβουλοι Β' ε-σηγήθηκαν στο Τμήμα το έξης Αναλυτικό Πρόγραμμα 'Αγωγής Πολίτου Γ' Γυμνασίου:

Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος

ΕΡΑ 1

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το μαθητή στην έννοια και στην οργάνωση του κοινωνικού βίου, να το γνωρίσει τις βασικές λειτουργίες της δημοκρατικής Πολιτείας και να το καλλιεργήσει της συνείδηση εθδνης πρδς την Πολιτεία και τδ κοινωνικό σύνολο.

Υλη του μαθήματος

ΜΕΡΟΣ Α'

1.- Εισαγωγή: 'Ο άνθρωπος και η κοινωνία

- α) Γένεση και εξέλιξη του Κοινωνικού βίου.
- β) Τό άτομο, κοινωνός και φορέας του πολιτισμού της κοινότητας.
 - I. Έννοια του πολιτισμού (όρισμός, διαίρεση, συμμετοχή του ατόμου στη δημιουργία και τδ αγαθά του πολιτισμού).
 - II. Έθνικός Πολιτισμός (ιδιοτυπίες και συμβολή στον πολιτισμό της ανθρωπότητας).
 - III. Η υποχρέωση του ατόμου για διατήρηση και συνέχιση του πολιτισμού.
- γ) Προβλήματα της κοινωνικής ζωής
 - I. Αναγκαίοι όροι της κοινωνικής ζωής (άμβωτος σεβασμός, συνεργασία, αλληλεγγύη).
 - II. Ίση μεταχειρίση-δικαιοσύνη.
 - III. Διαρκής προσαρμογή σε μεταβαλλόμενες συνθήκες-τό νόημα των μεταρρυθμίσεων.
- δ) Από την Κοινωνία στο Κράτος
 - I. Διάκριση των δύο έννοιων (κοινωνία-κράτος).
 - II.- Τό άτομο μέσα στη νομικά οργανωμένη κοινωνία.

ΜΕΡΟΣ Β' - 'Ο άνθρωπος και η Πολιτεία

2.- Πολιτεία και Πολίτευμα

- α) Έννοια και στοιχεία της Πολιτείας (λαός, χώρα, εξουσία).

- β) Έννοια τοῦ πολιτεύματος. Εἴδη πολιτευμάτων.
- γ) Ἡ δημοκρατία. Τὸ Σύνταγμα.

3.- Τὸ δημοκρατικὸ πολίτευμα τῆς χώρας

- α) Τὸ ἰσχύον σύνταγμα τῆς προεδρικῆς δημοκρατίας καὶ οἱ βασι-
νὲς τοῦ ἀρχαί.
- β) Οἱ τρεῖς λειτουργεῖες τῆς πολιτείας.
- γ) Ὁ Πρόεδρος τῆς δημοκρατίας καὶ οἱ βασινὲς τοῦ ἀρμοδιότητες.
- δ) Ἡ Βουλὴ: Ἡ ἀνάδειξη, ἡ λειτουργία καὶ τὸ ἔργο τῆς.
- ε) Ἡ Κυβέρνηση καὶ ἡ σχέση τῆς μετὰ τὴ Βουλὴ.
- στ) Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία. Τὰ δικαστήρια.
- ζ) Νομοθετήματα (Νόμοι, Προεδρικὰ Διατάγματα, Ὑπουργικὲς ἀπο-
φάσεις κ.τ.λ.) καὶ ἡ διαδικασίαν θεσπίσεώς τους.

4.- Δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ Πολίτη

- α) Δικαιώματα: ἄτομικὰ καὶ κοινωνικὰ
Δικαιώματα γιὰ ἀτομικὲς καὶ πολιτικὲς ἐλευθερίες, γιὰ ἀσφάλεια,
γιὰ παιδεύσει, γιὰ ἐπαγγελματικὴ, γιὰ ἐργασίαν, γιὰ κοινωνικὴ
καὶ πρόνοια κτλ.
- β) Καθήκοντα: ἀτομικὰ καὶ κοινωνικὰ
Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων.
Ἡ ἀντίστασις σὲ ὅσους ἐπιχειροῦν νὰ καταλύσουν τὸ πολίτευμα.
Ἡ ὑποταγὴ τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος στὸ γενικόν.
Ὁ σεβασμὸς τοῦ συνανθρώπου καὶ ἡ ἀξυπηρέτησί του.
Ὁ σεβασμὸς τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ τῆς ἱστορικῆς παραδόσεως.
Ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος.

5.- Ἡ κοινὴ γνώμη καὶ οἱ παράγοντες τοῦ ἐθνικοῦ ἀντιθέτου

6.- Κράτος καὶ ἔθνος - Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς διασποράς

7.- Ἄλλοι θεσμοὶ καὶ λειτουργεῖες

- Ἐπιτελεῖα, Ἐπιτελεῖες ἐνδύσεως καὶ Σώματα Ἀσφαλείας. Ἡ πρακτικὴ
ἐκτέλεσις τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ οἱ αὐτόνομοι ὀργανισμοί.
- Ἡ ἐγκύβησις, πνευματικὰ ἰδρύματα, ἡ ὑγεία καὶ ἡ κοινωνικὴ πρό-
νοια. Ἡ κοινωνικὴ ζωὴ τῆς χώρας.

gmu

8.- Έργασια καὶ ἐπὶγγελια

ΜΕΡΟΣ Γ'

Διεθνεῖς Ὄργανισμοί

Ὄργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν (ΟΗΕ), UNESCO, Διεθνὴς Ἐρυθρὸς Σταυ-
ρὸς, Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης, Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα (ΕΟΚ) κτλ.

Παράρτημα

- α) Τὰ ἄρθρα 1-25 καὶ τὸ ἀποτελεστικὸ ἄρθρο 120 τοῦ ἰσχύοντος
Συντάγματος,
- β) Ἡ οἰκουμενικὴ εὐαγγελικὴ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ΟΗΕ
(1948).

Στὴ συνέχεια οἱ κ.κ. εἰσηγητὲς πρότειναν στὸ Τμήμα Προκήρυξη
γιὰ τὴ συγγραφὴ τοῦ διεκτικικοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ
Πολιτεύματος" γιὰ τὴ Γ' τάξη τοῦ Γυμνασίου.

Ἀκολοῦθησε διεξοδικὴ συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν καὶ διατυπώθη-
καν διάφορες ἀπόψεις σχετικὰ μὲ τὸ προτεινόμενον Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα.

Τέλος τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη α) τὴν εἰσήγηση τῶν κ.κ. εἰ-
σηγητῶν καὶ β) τὴ συζήτηση ποὺ ἀποκολοῦθησε

ἀποδέχτηκε ὁμῶς

- α) τὸ Προτεινόμενον Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου γιὰ
τὴ Γ' τάξη Γυμνασίου, καὶ
- β) τὴν Προκήρυξη γιὰ τὴ συγγραφὴ τοῦ βιβλίου Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου
Γ' Γυμνασίου ποὺ ἔχει συνταχθεῖ μὲ βάση αὐτὸ τὸ Ἀναλυτικὸ
Πρόγραμμα.

τὸ σήμερον αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ὁ Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματεὺς

Ἀθηνᾶ Φατσέα

Ο άρμόδιος για τό το θέμα της ήμερήσιας διατάξεως "Διδασκα-
λία Γερμανικής γλώσσας στην Α' τάξη Κλασικού Λυκείου" εισηγητής
κ. Ν. Παϊδόπουλος, Σύμβουλος Β' εισηγήθηκε στο Τμήμα τό έξης 'όρο-
λόγιο καί 'Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Α' τάξη Κλασικού Λυκείου:

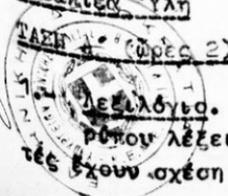
ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Α' ΤΑΞΕΩΣ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Γενική Παρατήρηση: Για τή διδασκαλία της Γερμανικής γλώσσας στο
Κλασικό Λύκειο προβλέπονται 2 ώρες διδασκαλίας την έβδομάδα στην
κάθε τάξη. Η Γερμανική γλώσσα θά ειδαχτεί για πρώτη φορά στους
μαθητές της Α' τάξεως του Κλασικού Λυκείου.

Ο γενικός σκοπός της διδασκαλίας της γερμανικής γλώσσας στο κλα-
σικό Λύκειο είναι νά δώσει στους μαθητές τά βασικά καί άπαραίτη-
τα στοιχεία της γλώσσας καί θά αποτελέσουν προϋπόθεση για μία εύ-
ρύτερη ανάπτυξη καί έμπλουτισμό τους σέ ό,τι άφορά στο γερμανόφω-
νο πνευματικό καί λοιπό πολιτισμό, ειδικότερα ή διδασκαλία της
Γερμανικής γλώσσας άποσκοπεί στο νά δημιουργήσει στους μαθητές
τις προϋποθέσεις ώστε νά μπορούν:

- α) νά κατέχουν τό βασικό λεξιλόγιο της γερμανικής γλώσσας,
- β) νά καταλαβαίνουν μέ εύχέρεια τή γερμανική γλώσσα όταν την
άκουθν στο πλαίσιο του βασικού λεξιλογίου της καί νά τή μι-
λουν σωστά,
- γ) νά γνωρίζουν τους κανόνες της ορθογραφίας, τους βασικούς γραμ-
ματικούς κανόνες καί τή δομή της γερμανικής γλώσσας,
- δ) νά κατονοάζουν άπλά γερμανικά κείμενα,
- ε) νά παίρνουν μέρος στη συζήτηση καί νά εκφράζουν την προσωπική
τους γνώμη,
- στ) νά γράφουν σωστά στη γερμανική,
- ζ) νά γνωρίσουν (άπό άμεσες ή έμμεσες) πληροφορίες τόν πολιτισμό
καί την πνευματική ζωή, καθώς καί τόν τρόπο ζωής των κατοίκων
του γερμανόφωνου χώρου.

Διδακτέα "γλη
ΤΑΞΗ Α' (ώρες 2)

Λεξιλόγιο. Τό λεξιλόγιο αυτής της τάξεως περιλαμβάνει 800 πε-
ρίπου λέξεις του βασικού γερμανικού λεξιλογίου. Οι λέξεις αυ-
τές έχουν σχέση με τό άμεσο περιβάλλον καί τά διαφέροντα των μαθη-
τών.

των και επιλέγονται με κριτήρια τη συχνότητα χρήσεως και τη χρησιμότητά τους στις πιο άμεσες γλωσσικές ανάγκες της καθημερινής κυρίως ζωής.

2.- Προφορικός Λόγος

α) Προφορά. Το βάρος θα δοθεί στους φθόγγους που προφέρονται στα γερμανικά κατά τρόπο διαφορετικό απ' ότι στα Έλληνικά. Χρειάζεται καθοδήγηση του μαθητή στο να ακούει ένσυνείδητα για να πετύχει καλή προφορά. Αυτό το πετυχαίνει κανείς με σχετικές ασκήσεις που θα συνηθίσουν το μαθητή στη σωστή προφορά των γερμανικών φθόγγων και ένφράσεων.

β) Προφορικές ασκήσεις. 1) Χρειάζεται να γίνεται επεξεργασία των κειμένων και να γίνεται ιδιαίτερη προσοχή στους διαλόγους του διδακτικού βιβλίου πράγμα που θα επιτευχτεί με την επανάληψη των κειμένων αυτών και με ασκήσεις.

2) Θα γίνονται επαναληπτικές ασκήσεις (PATTERN DRILL) για την εμπέδωση του λεξιλογίου και της γραμματικής.

3) Για καλύτερη απόδοση των διαλόγων θα γίνεται διανομή "ρόλων" με έρωτήσεις και συζητήσεις πάνω στους διαλόγους, τα κείμενα και πληροφορίες από το περιβάλλον.

Γενικά οι μαθητές θα ενοούνται στη σύνθεση άλλων προτάσεων, καταφατικών και αρνητικών, με βάση αντίστοιχες έρωτήσεις και σε θέματα σχετικά με την οικογένεια, το σχολείο, το επάγγελμα, ταξίδια, επιπέδους κ.τ.λ.

4) Θα γίνονται ασκήσεις για την άκουστική κατανόηση.

3. Ανάγνωση

Θα έχει την ακόλουθη διάταξη:

α) Ανάγνωση λέξεων, ένφράσεων και προτάσεων που γράφονται από τον καθηγητή στον πίνακα.

β) Ανάγνωση κειμένων και διαλόγων πάνω σε θέματα καθημερινού ένδιαφέροντος.

γ) Ανάγνωση μικρών κειμένων σχετικών με γεωγραφικά στοιχεία.

δ) Ανάγνωση και ένμάθηση μερικών μικρών ποιημάτων.

4. Γραμματική και Συντακτικό

Στην τάξη αυτή θα διδαχτούν τα βασικά στοιχεία της δομής της

γλώσσας, δηλαδή γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα σχετινά με τις πρώτες ανάγκες χρήσεως της γλώσσας. Αυτά είναι τὰ ἑξῆς:

- 1.- Κλίση τοῦ οὐσιαστικοῦ (ὀνομαστική, αἰτιατική, δοτική ἐνικῶν καὶ πληθυντικῶν).
- 2.- Ὅριστινὸ καὶ ἀόριστο ἄρθρο.
- 3.- Κλίση ρημάτων καὶ βοηθητικῶν ρημάτων στὸν ἐνεστώτα. Ἡ προστακτική τοῦ β' προσώπου καὶ χρησιμοποιεῖται χάριν εὐγενείας.
- 4.- Προθέσεις μετὰ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς.
- 5.- Ἀντωνυμίες: προσωπικῆς, κτητικῆς, ἐρωτηματικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς ἐπιρρήματα.
- 6.- Ἀριθμοί. Ἡ ὄρα. Οἱ ἐποχές τοῦ χρόνου.
- 7.- Ἡ ὄση τῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς σὲ ὀνόματα καὶ ἀντωνυμίες ὡς ἀντινεύμενα.
- 8.- Ἐρωτητικαὶ κλίσεις.

Τὰ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ φαινόμενα εἰς διδάσκονται μεμονωμένα, ἀλλὰ πάντοτε σὲ συνάρτηση μετὰ προτάσεις καὶ κείμενα, καὶ, ἀφοῦ συνειδητοποιηθῶν μετὰ σχετικῆς ἀσκήσεως, διατυπώνονται σὲ κανόνες.

Γραπτές ἀσκήσεις

Θὰ γίνονται συστηματικῶς γραπτές ἀσκήσεις καὶ θὰ ἀναφέρονται μόνο σὲ ὅ,τι ὁ μαθητὴς ἔχει διδαχθεῖ γιὰ τὴν καλύτερη ἀφομόλωση καὶ ἐμπέδωση, τόσο στὴν τάξη ἔσο καὶ στὸ σπίτι. Αὐτὲς θὰ ἔχουν τὶς ἀκόλουθες μορφές:

- 1.- Ἀντιγραφή κειμένων καὶ διαλόγων ἀπὸ τὸ διδακτικὸ βιβλίον.
- 2.- Ὑπαγόρευση.
- 3.- Γραπτές ἀσκήσεις γραμματικῆς στὴν αἴθουσα καὶ στὸ σπίτι.
- 4.- Συμπλήρωση ἑλλειπῶν κειμένων γιὰ τὴν ἐξάσκηση στὴ γραμματικὴ καὶ ὀρθογραφία.
- 5.- Γραπτὴ μετατροπὴ τῶν διαλόγων (TRANSFER) μετὰ καταφατικῆς προτάσεις σὲ ἀρνητικῆς ἢ ἐρωτηματικῆς κ.τ.λ.
- 6.- Γραπτὴ μετατροπὴ τῶν κειμένων σὲ διαλόγους.

Μετὰ τὴν εἰσαγωγή τοῦ κ. εἰσηγητῆ ἀκολούθησε μακρὰ συζήτηση μετὰ τὴν ἀπολατὸν Τμήμα ἐν ἑκρίνε ὁμόφωνον τὸ ἀνωτέρω ἑρωτολόγιον καὶ τὸ ἀνωτέρω Πρόγραμμα Γερμανικῆς γλώσσας γιὰ τὴν Α' τάξη τῶν κλασικῶν Λυκείων.

Ο αρμόδιος για τό 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Αίτηση του έκδοτικού οίκου Δ. και Β. Λουιδόπουλου για την Εγκριση ιστορικού χάρτη του Α' παγκοσμίου πολέμου" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο 29582/456/20-4-77 του κ. Υπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ αίτηση του έκδοτικού οίκου Δ. και Β. Λουιδόπουλου για την Εγκριση ιστορικού χάρτη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Στη συνέχεια ο κ. εισηγητής είπε τα εξής:

"Ο χάρτης αυτός ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις έκδοτικού μέσου χρωματικά και διαγραμματικά, αναλθεί μάλιστα σε παράπλευρα τμήματα (μέ μικρότερη κλίμακα) ορα ευκρινέστερα) ευδ από τό κρισιμότερα πεδία των συζητήσεων.

Έχει, όμως, τή έπιβουδα βασικά μελανετήματα:

- α) δέν ανταποκρίνεται στην απαίτηση του Ν. 309/76 άρθρο 2 για τή γλώσσα της έκπαιδεύσεως.
- β) ονομάζει ρωσικό τό μέτωπο (1915, 1916) του άκριβέστερα λέγεται άνατολικό, άφού έντείνεται σε έδωδη μή ρωσικά,
- γ) δέν άπαράφει τό "Όσλο (περιορίζεται μόνο στην ονομασία Χριστιανία), ονομάζει σενά Σιαγαρόνη κτλ.

Για τους λόγους αυτούς και επειδή:

- α) ο χάρτης ^{αυτό} ανταποκρίνεται στις ανάγκες 1 ή 2 μαθημάτων μόνο και
- β) δέν ανταποκρίνεται στο οδειώδες μέρος της διαδικασίας του αντίστοιχου έντικειμένου, και
- γ) τέτοιου είδους χάρτες παρεμβάλλονται βοηθητικά μόνο στην ιστορική άφήγηση στις είνετες σελίδες του βιβλίου, άδυνατώ να εισηγητώ άποεδχή του αίτήματος των έκδοτών Λουιδόπουλου

Τό Τμήμα, άφού άκουσε τον εισηγητή και έπειτα από συζήτηση κατά τήν όποία ο κ. Άν. Πάγκαλος, ήρθερος του Τμήματος, έπισήμανε ότι τό βιβλίο Γ' Γυμνασίου έχει στην σελ. 384 χάρτη οδισιαστικότερο (ή άκριβέστερο) και διαμορφώθηκε ύστερα από τον πόλεμο)

αποφάνεται ομόφωνα:

δέν κρίνεται χρήσιμο τό χάρτη "Α' Παγκόσμιος Πόλεμος" (Έκδοση Λου-
κμπουλου, επιμέλεια Κορβίου) γιά νά αγοράσεται από τίς σχολικές
έφορτές τών σχολείων, γιατί:

- α) δέν ανταποκρίνεται γλωσσικά στό Ν. 309/1976, άρθρο 2,
- β) όνομάζει ρωσικά τό μέτωπο (1915, 1916) καί διαφιθέστερα όνο-
μάζεται όνατολικό άφοδ έντείνεται καί πέρα από τά ρωσικά σύ-
νορα,
- γ) περιέχει άλλες άτέλειες (δέ σημειώνει "Όσο, όνομάζει στενά
Σταγορόνη κτλ) καί
- δ) δέν ανταποκρίνεται στό ούσιώδες μέρος τής διδασκαλίας καί κα-
λύπτει μόλις τήν άνάγη ενός ή δύο μαθημάτων.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβίβα-
ση αίτησεως έκδοτικού ορκίου Νικιοδήμου για τη χρησιμότητα των γε-
ωγραφικών Ατλάντων Ελλάδας, Ευρώπης και Ήπειρων" εισηγητής κ.
Στεφ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ αφού έθεσε υπόψη των
μελών του Τμήματος:

α) το έγγραφο αριθμ. 33104/12-4-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας
μέ το οποίο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ αίτηση των εκδόσεων "ΝΙ-
ΚΟΔΗΜΟΣ" για να γνωμοδοτήσει σχετικά με τους Γεωγραφικούς Ατλαν-
τες Ελλάδας, Ευρώπης και Ήπειρων,

β) την εισήγηση του κ. Δ. Αρμουδέα, Ειδικού Συμβούλου στο ΚΕΜΕ
για τους Γεωγραφικούς Ατλαντες Ελλάδας, Ευρώπης, Ήπειρων,
εισηγήθηκε τα εξής:

"Τα τρία τεύχη που μου δόθηκαν για κρίση είναι καλοτυπωμένα
σε καλής ποιότητας χαρτί με ζωρά χρώματα. Οί χάρτες γενικά είναι
μέ διαλεγμένα χρώματα τυπωμένοι ώστε να τραβούν τό μαθητή να τους
μελετήσει. Αξιόλογες είναι και οί φωτογραφίες.

Η γνώμη μου είναι πως τέτοιου είδους βοηθήματα είναι απαραί-
τησο συμπλήρωμα για τη μελέτη της Γεωγραφίας από τους μαθητές και
του Δημοτικού Σχολείου και του Γυμνασίου. Επειδή γεωγραφικούς ατ-
λαντες δεν χορηγεί τό Υπουργείο Εθνικής Παιδείας στους μαθητές,
αυτοί αναγκάζονται να τους προμηθεύονται από τό ελεύθερο εμπόριο.
Όμως πρέπει οί γεωγραφικοί ατλαντες να είναι ενημερωμένοι μέ πλη-
ρότητα σ' όλα τά γεωγραφικά στοιχεία, μαζί μέ τίς στατιστικές που
κι αυτές είναι πρόσφατες.

Ατυχώς για τους ατλαντες του κ. Σ. Νικιοδήμου πολλά γεωγραφικά
στοιχεία δεν είναι όρθα και γενικά οί χάρτες δεν είναι τελείως συγ-
χρονισμένοι. Αναφέρω ένδεικτικά μερικές παραλείψεις κτλ που θά δη-
μιουργούσαν σύγχυση στους μαθητές:

Α) Τεύχος:
στη σελίδα 4 μεταξύ Γαλαξειδίου και Ναυπάκτου δεν σημειώνεται
ό νέος δρόμος. Τό ίδιο συμβαίνει και στις σελίδες 7, 8, 12,
Μεταξύ Αίγιου και Ίτέας δεν υπάρχει πλέον προθήμετο ένω αντί-
/.

θετα σημειώνεται στο χάρτη συγκοινωνιών στη σελίδα 7 και άλλου.

- 3) Στη σελίδα 17 παρουσιάζει ανακριβώς δρομολόγιο πορθμείου Αι-γίου-Ερατεινής-Ιτέας και επί πλέον παρουσιάζει την περιοχή Αράχωβας-Διοσφόρου με χρώμα βαθύ κυανού σαν να άνηκει στον άλλο νομό.
- 4) Ο χάρτης της σελίδας 24 (Θεσσαλία) διασπάζεται άδικαιολόγητα με την παρεμβολή τεσσάρων σελίδων με εικόνες.
- 5) Στη σελίδα 33 στο χάρτη της Θράκης άπουσιάζει έντελως ή συγκοι-νωτική έντημέρωση και ή οδική και σιδηροδρομική μεταξύ Έβρου και Άρτας.
- 6) Στη σελίδα 45 στο ύδμημα σημειώνει τον όρο "Άρφα" και τον διαστελλει από τό "Όρφα" ενώ στην όρολογία την έπιστημονική ό πρώτος όρος είναι άνόπαρτος.

Β° τεύχος:

- 1) Στη σελίδα 18 άγνοει τη παραγωγή Λευοχρόσου στα Ούράλια και πετρελαίου στα άνοιχτά τών Νορβηγικών άκτών.
- 2) Στη σελίδα 22 έπαναλαμβάνει λάθη που έχει και στο πρώτο τεύχος, τό ίδιο και στις σελίδες 24 και 30.
- 3) Στη σελίδα 31 περιλαμβάνει στις πόλεις με "καθαρό Έλληνικό στοι-χείο" τις: Δυρράχι, Σιδρόρα, Βεράτι, πράγμα που είναι ύπερβολή, όχι χωρίς συνέπειες. Έξάλλου παρουσιάζει τη λίμνη Μικρή Πρέσπα ό-λοκληρη στην Έλλάδα. Στη σελίδα 40 άπουσιάζει τό φράγμα του κόλπου Ζέιντερ.
- 4) Στη σελίδα 35 ή Κωνσταντζα, τό Γαλάτσι, τό Ιάσιο παρουσιάζου-ται σαν έλληνικές πόλεις.

Γ° τεύχος:

- 1) Στις σελίδες 13, 15, 21 ή ΣΡΙ Λάνια γράφεται Αευλάνη. Στη σε-λίδα 15 τό Μπάγγιλα Ντές γράφεται Άνατολικό Πάνισταν. Η Κορέα φαίνεται ένιατο κράτος άντί τών δύο. Τό Βιετνάμ, άντίθετα, χωρίζε-ται στα δύο και ή Σαϊγιόν δέν φέρει τό νέο της όνομα.
- 2) Στις σελίδες 29 και 38 ό κόλπος της Γουίνεας έγινε της Βεγγάλης και παραμένουν τά όνόματα Κογιό και Λεοπολνοβέλ άντί Ζαιρναλ

Επίσης οι στατιστικοί πίνακες δεν είναι ενημερωμένοι. Για τους παραπάνω λόγους οι Άτλαντες αυτοί θα είναι χρήσιμοι μόνον όταν βελτιωθούν και έκσυγχρονισθούν άπολύτως. Προτείνω στο εξής να γίνεται πρόσκληση στους συγγραφείς από το ΚΕΜΕ να φέρουν τους Άτλαντες για να κρινεται ή χρησιμότητα τους όμαδια και αν είναι δυνατόν συγκριτικά".

Οι κ.κ. Πάγκαλος Άν. και Άρβανίτης Ιωάν. διατυπώνουν τη γνώμη να θεωρηθούν οι Γεωγραφικοί "Άτλαντες" ως χρήσιμοι υπό τον όρο να γίνουν οι διορθώσεις των σφαλμάτων (έπιστημονικών και γλωσσικών).

Τό Τμήμα, αφού άκουσε τον κ. εισηγητή και τη συζήτηση που άποκαυόθησε, άποφάσεται κατά πλειοψηφία τά εξής:

« Άναγνωρίζει ότι από έκδοτικής πλευράς (έκτύπωση, χρωματισμοί, εμφάνιση κ.τ.λ.) είναι μία άξιόλογη προσπάθεια. Έπειδή όμως στο περιεχόμενο υπάρχουν σφάλματα, όπως έμεϊνα που έπισήμανε ο εισηγητής και έπειδή γλωσσικά οι κρινόμενοι χάρτες δεν είναι σύμφωνοι προς τό άρθρο 2 του Ν. 309, τό Τμήμα μολονότι γενικά δέ θεωρεί αυτός (κ.κ. Πάγκαλος και Άρβανίτης) βλαπτικός, δεν μπορεί όμως και να τους θεωρήσει "χρήσιμους" κατά την έννοια του άρθρου 2, παρ. 5 του Νόμου 186/1975.»

Ός προς τό 4ο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως, οι κ.κ. Ί. Σιγορέλης, Εϊδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ και Στεφ. Παπασημαϊόπουλος, Εϊσηγητής του ΚΕΜΕ ανέλαβαν να εϊσηγηθούν στο Τμήμα, σε έπόμενη συνεδρίαση, σχετικά με τό έγγραφο Α8/1552/8-6-1977 του Ύπουργείου Κοιν. Ύπηρεσιών (Γεν. Δ/ση Ύγιεινής, Ύπηρεσία Αϊμοδοσίας) που άναφέρεται στην ανάπτυξη του θέματος της αίμοδοσίας στο μάθημα της άνθρωπολογίας.

Ο αρμόδιος για το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: Διαβί-
βαση πράξεως Έπιτροπής και Έγκριση του βιβλίου "θεωρητική Γε-
ωμετρία" Γ' Γυμνασίου, εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'
ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ. Φ.211.
17/79/69424/30-6-1977 της Διευθύνσεως Έφαρμογής Προγραμμάτων
Έκθεσης Έκπαιδεύσεως με το όποιο διαβιβάζεται η πράξη της Έπι-
τροπής κρίσεως του διδακτικού βιβλίου "θεωρητική Γεωμετρία"
της Γ' τάξεως Γυμνασίου που συγκροτήθηκε με την απόφαση αριθμ.
Φ. 211.13/19/45410/5-5-1977 του κ. Έφουπουργού Παιδείας.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- α) την τελική πράξη της Έπιτροπής,
- β) την εισηγήση του κ. Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β' και
- γ) τη συζήτηση που έπακολούθησε

άποφάνεται

Έγκρινει την απόφαση της Έπιτροπής κρίσεως και κρίνει τό
βιβλίο "θεωρητική Γεωμετρία" των κ.κ. Δ. Παπαμιχαήλ και Α. Σια-
δά κατάλληλο για να καλόψει τις διδακτικές ανάγκες των μαθητών
της Γ' Γυμνασίου και εισηγείται να προωθηθεί για έκτύπωση.

Ο αρμόδιος για το 6ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθηματικών Γ' Γυμνασίου", εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' εισηγήθηκε στο Τμήμα το έξης "Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθηματικών Γ' Γυμνασίου:

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1.- ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Σύντομη επανάληψη για τη δομή του \mathbb{R} . Δυνάμεις πραγματικών αριθμών με ακέραιους εκθέτες. Ίδιότητες.

2.- ΑΛΓΕΒΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ακέραια μονώνυμα και πολυώνυμα. Άθροισμα και γινόμενο πολυωνύμων. Άξιοσημείωτοι πολ/μοί. Διαίρεση πολυωνύμων. Εύρεση πρωτόκλητων παραγόντων πολυωνύμου. Παραγοντοποίηση πολυωνύμου και ειδικότερα τριωνύμου. Άπλές ρητές αλγεβρικές παραστάσεις. Εφαρμογή στην επίλυση εξισώσεων.

3.- ΕΥΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Πώς ορίζεται ένα επίπεδο στο χώρο. Ήμιχωροί. Σχετικές θέσεις ευθειών και επιπέδων. Παραλληλία.

4.- Η ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Συνεπαγωγή και ισοδυναμία. Παραδείγματα παραγωγικής απόδειξης διαδικασίας από την "Αλγεβρα και τη Γεωμετρία. Εύθελα και πλάγια απόδειξη.

5.- ΚΑΘΕΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Γωνία δύο ευθειών. Καθετότητα ευθείας και επιπέδου. Κλίση ευθείας προς επίπεδο. Διέστρος γωνίες. Καθετότητα επιπέδων. Συντεταγμένες στο χώρο.

Συνάρτηση μιας μεταβλητής γενικά. Πολυωνυμική ^{και ρητή} συνάρτηση: %.

Η συνάρτηση $\chi \rightarrow \alpha\chi + \beta$. Έξισωση ευθείας. ^{Η συνάρτηση α/χ .} Η τετραγωνική συνάρτηση, $\chi \rightarrow \chi^2$. Παραδείγματα συναρτήσεων της μορφής $\chi \rightarrow \alpha\chi^2$, $\alpha\chi^2 + \gamma$, $\chi^2 - \beta\chi - \gamma$, $\alpha\chi^2 - \beta\chi - \gamma$. Γραφική λύση της εξίσωσης $\alpha\chi^2 + \beta\chi + \gamma = 0$

7.- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ Η ΑΝΙΣΩΣΕΩΝ

Έξισωση α' βαθμού με δύο άγνωστους. Σύστημα δύο εξισώσεων α' βαθμού με δύο άγνωστους. Σύστημα α' βαθμού με δύο άγνωστους και μιας πρωτοβάθμιας εξίσωσης με δύο άγνωστούς. Γραφική επίλυση των παραπάνω συστημάτων. Εφαρμογές σε προβλήματα. Άνισηση α' βαθμού με δύο άγνωστους και γραφική επίλυση της. Σύστημα ανισώσεων α' βαθμού. Εφαρμογές σε προβλήματα γραμμικού προγραμματισμού.

8.- ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Συμμετρία άξονική, κεντρική και ως προς επίπεδο. Άξονες, κέντρα και επίπεδα συμμετρίας σχήματος. Μεταφορά. Ομοιοθεσία. Ομοιότητα σχημάτων στο χώρο. Λόγος των έμβαδών και όγκων όμοιων σχημάτων.

9.- ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

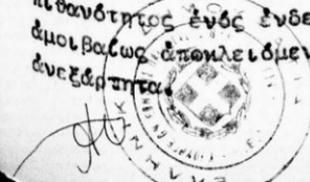
Κυλινδρικές επιφάνειες. Κάθετος τομή. Πρίσμα και κύλινδρος. Κωνικές επιφάνειες. Πυραμίδα και κώνος. Επιφάνειες έν περιστροφής. Σφαίρα. Έμβοδα και όγκοι.

10.- ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Συγκέντρωση, επεξεργασία και παρουσίαση στατιστικών δεδομένων με πίνακες ή γραφικές παραστάσεις. Μέση τιμή, διάμεσος, τυπική απόκλιση, ύπολογισμός και σημασία τους για τη μελέτη μιας κατανομής συχνότητας.

11.- ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ

Πείραμα τύχης. Πεπερασμένος δειγματικός χώρος. Τό ένδεχόμενο (γεγονός) ως ύποσύνολο του δειγματικού χώρου. Έννοια της πιθανότητας ενός ένδεχομένου. Κανόνες προσθέσεως για ένδεχόμενα άμοιβαίως άποικειόμενα. Κανόνες πολλαπλασιασμού για ένδεχόμενα άνεξάρτητα.

12.- ΛΟΓΑΡΙΘΜΙΚΕΣ ΚΑΝΟΝΕΣ

Οι συναρτήσεις (διολοιθες) $v \rightarrow av$ και $v \rightarrow a^v$, $v \in \mathbb{N}$. Έννοια αριθμητικής και γεωμετρικής πρόδου. Η έκθετική συνάρτηση και ο λογαριθμικός κανόνας. Λογαριθμικές ιδιότητες.

13.- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

Διαγράμματα ροής. Αρχές λειτουργίας και δυνατότητες Η.Υ. Βασικές μονάδες ενός Η.Υ. Γλώσσα και πρόγραμμα.

Μετά την εισήγηση του κ. εισηγητή διολοιθσε μικρά συζήτηση, μετά την οποία τό Τμήμα

θνέρινε όρόφωνα

τό προτεινόμενο 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθηματικών για τό Γ' τάξη Γυμνασίου.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Η Γραμματέας,
Π. Γαλαξίας
Αθήνα, 20/10/64

ΠΡΑΞΗ 88/1977

Σήμερα, 8 'Ιουλίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτιῶν Μελετῶν και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αἴθουσα συνεδριάσεῶν του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

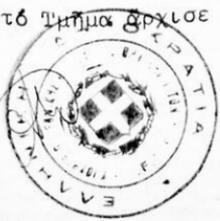
Στὴ συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος, ἀφοῦ προσιλήθησαν ^{εἰς τὴν μετὰ τὴν ἀπό τὸν Πρό- Δι- κασία} ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. 'Ι. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακινῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ὁ κ. 'Ι. Σκορδῆλης, Εἰδιυὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομποῦδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος καὶ Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητὲς καθὼς καὶ ἡ Φατοῦσα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια φιλολο- γος μὲ 6ο βαθμὸ ποῦ ὑπηρετεῖ μὲ ἀπόδραση στὸ ΚΕΜΕ, ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σὲ ἀντιπαραστάση τῆς Ζαραφωνίτου Δημητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - 'Αναλυτικὸ Πρόγραμμα τοῦ Σχολικοῦ καὶ 'Επαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ γιὰ τὴ 1^η Γυμνασίου. Εἰσηγητὴς κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανάπτυξη τοῦ θέματος τῆς αἰμοδοσίας στὸ μάθημα τῆς ἀνθρωπολογίας. Εἰσηγητὴς κ. 'Ι. Σκορδῆλης, Εἰδιυὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίασης, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία διαβάστη- κε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχίσει τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας δια- τάξεως.

Ο αρμόδιος για το 1ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα Σχολικού και 'Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τη Γ' Γυμνασίου" εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', εισήγησε στο Τμήμα Σχέδιο 'Ωρολογίου και 'Αναλυτικού Προγράμματος του Σχολικού και 'Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τη Γ' Γυμνασίου.

Επακολούθησε αιρετή συζήτηση μεταξύ των μελών του Τμήματος και διατυπώθηκαν διάφορες απόψεις. Συγκεκριμένα, ο κ. 'Αναστ. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος, πρότεινε να μη διδαχτεί το μάθημα του Σχολικού και 'Επαγγελματικού Προσανατολισμού το σχολικό έτος 1977-1978, για να ετοιμαστούν τα βιβλία και το απαραίτητο προσωπικό εντός εάν γίνει επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού κατά το πρώτο τετράμηνο του 1977-1978.

Τέλος, το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη:

- α) την εισήγηση του κ. εισηγητή, και
- β) τη συζήτηση που επακολούθησε

αποδέχτηκε όμοφωνα

το προτεινόμενο από τον εισηγητή 'Ωρολόγιο και 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Σχολικού και 'Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τη Γ' Γυμνασίου που έχει ως εξής:

./.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ΡΑΒΗ Γ, "Ωρα Ι

Παρατήρηση:

Ο Σχολικός και Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ) έχει χαρακτηριστικά Σχολικής και Επαγγελματικής Ενημέρωσης και δε θα βαθμολογείται όπως τα άλλα μαθήματα.

Α.- ΣΚΟΠΟΣ

Ο Γενικός σκοπός του Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι να βοηθήσει το μαθητή, στην έλλογή της κατάλληλης και αντίστοιχης προς τις ικανότητες και κλίσεις του σχολικής και επαγγελματικής κατευθύνσεως, έτσι ώστε η έλλογή του υδίου σπουδών η του επαγγέλματος να τον ικανοποιήσει ψυχικά και να τον βοηθήσει να ένταχθετ στην κοινωνία ως παραγωγικό και χρήσιμο μέλος της.

Ειδικότεροι σκοποί είναι:

- 1) να ενημερώσει ο π ε υ θ υ ν α το μαθητή για τις μεταγυμνασιακές σχολικές βαθμίδες και κατευθύνσεις,
- 2) να γνωρίσει στο μαθητή τούς όρους και τις προϋποθέσεις εισόδου σε κάθε επάγγελμα, τούς όρους εργασίας και άμοιρης και τις δυνατότητες εξέλιξεως,
- 3) να βοηθήσει με ειδικά μαθήματα το μαθητή να εκτιμήσει τις κλίσεις, ικανότητές και δεξιότητές τους, ώστε η σχολική κατεύθυνση την οποία θα ακολουθήσει και το επάγγελμα που θα επιλέξει να ανταποκρίνονται σ'αυτές, και
- 4) να προσδιορίσει τούς παράγοντες και τά κριτήρια για την έλλογή της σχολικής η της επαγγελματικής κατευθύνσεως, ώστε ο μαθητής να αναλάβει ο ίδιος την ευθύνη της έλλογής.

Β. ΥΛΗ

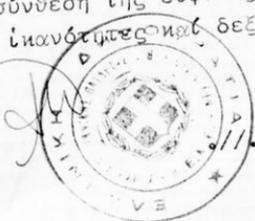
α) Σχολική Ενημέρωση και Επαγγελματολογία

- 1.- Σχολική Γενική Επαγγελματολογία - Βαθμίδες της, Τεχνική - Επαγγελματική Επαγγελματολογία

Βαθμίδες και διαφοροποιήσεις.
'Ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση.

- 2.- Σχέση σχολικής μαθήσεως και επαγγέλματος.
 - 3.- Τό επάγγελμα ως σταθερή και ειδική εργασία. Σημασία της ειδικεύσεως.
 - 4.- 'Η εργασία ως καθήκον, ως δικαίωμα και ως προϋπόθεση άτομικής ανάπτυξεως και ευτυχίας.
 - 5.- 'Η κατανομή του ενεργού πληθυσμού της χώρας σε επαγγελματιές ασχολήσεις. 'Οργάνωση της εργασίας στη χώρα μας και δυνατότητες εργασίας.
 - 6.- Κριτήρια κατανομής των επαγγελματιών σε κατηγορίες (σχολ. βαθμίδα, είδος εργασίας, τομέας δραστηριότητας κτλ).
 - 7.- Γνωστά επαγγέλματα και νέα επαγγέλματα (νέες μορφές εργασίας).
 - 8.- 'Ανάλυση των βασιικών επαγγελματιών κατά κατηγορίες (προϋποθέσεις για την άσκησή τους: είδος της σχολικής φοιτήσεως και διάρκεια, ψυχοπνευματιές και σωματιές απαιτήσεις- αντενδείξεις, περιοχές δραστηριότητας και δυνατότητες, λοιπές σχετιές δυνατότητες, π.χ. άμοιβή).
 - 9.- 'Η σημασία κάθε επαγγέλματος για την κοινωνιο-οικονομική και εθνική πρόοδο. Σχέση της γενικής και άτομικής οικονομικής ευημερίας.
- β) 'Ατομικά δεδομένα και επάγγελμα (ψυχολογική θεώρηση)
- 10.- 'Η έιλογή του επαγγέλματος ως πρόβλημα της έφηβικής ήλικίας.
 - 11.- 'Η σημασία της όρθης έιλογής για τό άτομο και την κοινωνία.
 - 12.- Κριτήρια και κίνητρα έιλογής σχολικής κατευθύνσεως και επαγγέλματος.
 - 13.- 'Η πολυκοίμικη σύνθεση της εύφυας του ανθρώπου. Οι ιδιαίτερες ικανότητες και δεξιότητες σε σχέση με την έιλογή επαγγέλματος.

14.- Τό πρόβλημα τής άτομικής προτίμησης και οι μεταβαλλόμενες επαγγελματικές ανάγκες.

Γ.- ΜΕΘΟΔΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

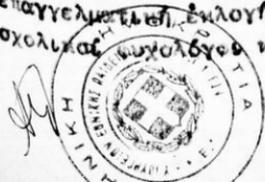
1.- Τά παραπάνω θέματα θά αναπτύσσονται όχι μόνο από τον υπεύθυνο καθηγητή αλλά και από άλλους ειδικούς των διαφόρων επαγγελματίων.

2.- Τήν ανάπτυξη των θεμάτων θά συνοδεύει και πρακτική συγκεντρωμένη ενημέρωση των μαθητών με προβολές διαφανιών (SLIDES) ή ταινιών από την επαγγελματική ζωή ή με διανομή σχετικών φυλλαδίων.

3.- Απαραίτητες θεωρούνται οι επισκέψεις σε αντίστοιχα προς τές ειδικότερες κατηγορίες επαγγελματίων ιδρύματα και χώρους (τύπους παραγωγής, εργοστάσια, οργανισμούς, γραφεία, τυπογραφεία, επαγγελματικές σχολές κτλ) ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν έρεθίσματα και εμπειρίες που θά διευκολύνουν τή συζήτηση.

4.- Οι εισηγήσεις στά παραπάνω αντικείμενα θά είναι σύντομες και θά επικεντρώνεται διάλογος που θά αφορμάται από τές όψεις και τά ερωτήματα των μαθητών, ώστε να μπορούν να πληροφορούνται ε,τι τους ενδιαφέρει.

5.- Είναι ανάγκη ο υπεύθυνος καθηγητής να τηρεί για κάθε μαθητή τής τάξης πλήρες κατά τό δυνατό "αρχείο "Ατομικότητας" με στοιχεία σχετικά με σωματική κατάσταση, τό οικογενειακό περιβάλλον, τήν προσωπικότητα (συμβοληματική κατάσταση, ιδιαίτερες ικανότητες και δεξιότητες, ιδιαίτερες τάσεις και ενδιαφέροντα και προβλήματα) και τήν γενική επίδοση του μαθητή γενικά όπως και τήν επίδοση στά επιμέρους μαθήματα (με παρακολούθηση τής πορείας τής επίδοσης από τό Δημοτικό Σχολείο). Τά στοιχεία αυτά θά συγκεντρώνονται με τή συνεργασία του με τό μαθητή, τούς γονείς του και από παρρησίες δικές του και των άλλων καθηγητών. Με αυτά τά στοιχεία θά μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά τ ός μαθητές στη σχολική και επαγγελματική έκλογή τους, καθώς και μάλιστα στον τομέα αυτό λείκουν σχολικά ψυχολογικά και κέντρα "Επαγγελματικού Προσανατολισμού".

5.- Είναι ανάγκη ο υπεύθυνος καθηγητής να τηρεί για κάθε μαθητή της τάξεως πλήρες κατά το δυνατό "Δελτίο 'Ατομιοδηθητικής" με στοιχεῖα σχετιὰ με τὴ σωματικὴ κατάσταση, τὸ οἰογενειακὸ περιβάλλον, τὴν προσωπικότητα (συναίσθηματικὴ κατάσταση, ιδιαίτερες ἰκανότητες καὶ δεξιότητες, ιδιαίτερες τάσεις καὶ ἐκδηλώσεις, ἐνδιαφέροντα καὶ προβλήματα) καὶ τὴν ἐπίδοση τοῦ μαθητῆ γενικὰ καὶ στὰ ἐπιμέρους μαθήματα (μὲ παρακολούθηση τῆς πορείας τῆς ἐπίδοσως ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο). Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ θὰ συγκεντρῶναι μὲ τὴ συνεργασία του μὲ τὸ μαθητῆ, τοὺς γονεῖς του καὶ ἀπὸ δικές του παρατηρήσεις καὶ παρατηρήσεις τῶν ἄλλων καθηγητῶν. Μὲ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα θὰ μπορεῖ νὰ βοηθήσει ἀποτελεσματικὰ τοὺς μαθητὲς στὴ σχολικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ἐπιλο- γή τους, καθὼς μάλιστα στὸν τομέα αὐτὸ λείπουν σχολικὸ ψυχολόγοι καὶ κέντρα Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "Ἀνάπτυξη τοῦ θέματος τῆς αἰμοδοσίας στὸ μάθημα τῆς Ἀνθρωπολογίας" εἰσηγητὴς κ. Γ. Σκορδύλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς:

"Σχετιὰ με τὸ ἀριθμ. Α8.1552/8-6-1977 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, μὲ τὸ ὁποῖο προτείνεται ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος τῆς αἰμοδοσίας στὸ μάθημα τῆς ἀνθρωπολογίας προτείνω τὰ ἑξῆς:

- 1) Νὰ προστεθεῖ στὸ ὀριστικὸ Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα τοῦ Λυκείου εἰδικὸ κεφάλαιο μὲ τὸ ἀναφερόμενο θέμα.
- 2) Στὸ βιβλίον τῆς Β' Γυμνασίου "Ἀνθρωπολογία μὲ στοιχεῖα Ὑγιεινῆς" νὰ προστεθεῖ ἓνα κεφάλαιο (μὴ διδασκτικὴ ἐνότητα) γιὰ τὴ σημασία τῆς αἰμοδοσίας καὶ τὸν κοινωνικὸ της χαρακτήρα.
- 3) Νὰ διανεμηθοῦν στοὺς μαθητὲς τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Λυκείων (ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ σχολικοῦ χρόνου) ἐνημερωτικὰ φυλλάδια σχετικὰ μὲ τὴν αἰμοδοσία.
- 4) Στὴς πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Γυμνασίου νὰ διατεθοῦν δύο (2) ἡμέρες γιὰ τὸ θέμα αὐτό. Τὴν πρώτη ἡμέρα νὰ γίνεται θεωρητικὴ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος, προβολὴ σχετικῶν ταινιῶν καὶ ξιανο- μίαι ἐπιπέπων καὶ τὴ δεύτερη ἡμέρα ἐπισκεφῆ τῶν μαθητῶν σὲ αἰμοδοτικὰ κέντρα, σὲ τράπεζες αἵματος καὶ σὲ νοσοκομεῖα.

58 Νά αναγράφεται στο μαθητολόγιο και στις μαθητικές ταυτό-
τητες ή ομάδα αίματος του μαθητή".

Τό Τμήμα αποδέχτηκε όμόφωνα τήν εισήγηση του κ. εισηγητή
ώς έχει.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

·Η Γραμματέας
[Signature]
·Αθηνά Φατσέα

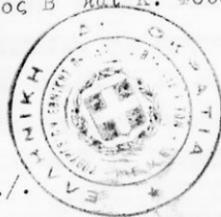
89/1977

Εύγερω, 13 Ιουλίου 1977. Ημέρα Τετάρτη και ώρα 12η μεσημερινή,
το Τμήμα Μέμης 'Επιαιδέσεως του Κέντρου 'Επιαιδευτικών Μελετών και
'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος
2- 'Αθήνα).

Επί συνεδρίαση έλαβαν μέρος άποσ προσκλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη
διαδικασία, άπό τόν πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλο
Α'ό κ.κ. Β. 'Αρβανίτης, Θ. ΒΏρος, Α. Ζαχαΐς, 'ΗΑ. Ευσεόπουλος, Ν.
Βαρουχάκης, Ν. Γρατσάας, Ν. Γαλαδούπουλος, Σύμβουλοι Β'ό κ. Γ. Εκορδίλης,
Επίδικός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ, σό κ.κ. Κ. Φούσκας, Α. Τουπαϊδής, Κυρ.
Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδοσοακόπουλος Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος,
Είσηγητής, καί ή φανόλα 'Ασηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό πού
άπηρετεί με άπόσπηση στό ΚΕΜΕ, ως Γραμματέας του Τμήματος, σό άντικατά-
σταση τής Ταραγωνίτου Δήμητρας.

ΑΓΑ ΑΜΕΡΗΛΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Συγγραφή βιβλίου Θρησκευτικών Α' Λυκείου άπό τούς κ.κ. Β.
Φειδά - Α. Παπαδερδ - Η. Βουλγαράκη - Ν. Ματσούκα - Α. Τζέρπο
είσηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β'καί Κ. Φούσκας, Εί-
σηγητής του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για έγκριση. Είσηγητής κ.κ.
Γ. Γρατσάας, Σύμβουλος Β' καί Κ. Φούσκας, Είσηγητής του
ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Ανακοινώσεις.

gm

Εξέμνητος συνολική προθεσμία που τους δίδεται κρίνεται επαρκής και άρα μετά την έγκριση του βιβλίου απαιτείται μακρό διαδικασία ως την έκδοσή και προέβη του επί σχολεία".

Το Τμήμα, άρα έκανε την εισηγήση των κ.κ. εισηγητών άποδέχεται άμφορα νά τροποποιηθεί ή άρ. 70/2-6-1977 προγενέστερη άποφάση του ως προς τό χρόνο συγγραφής του βιβλίου των Οργανωτικών της Α' άξιας Λυκείου που γάρουν οι κ.κ. Β. Βελ-
δης, Α. Παπαδόπουλος, Η. Βουλγαράκης, Η. Μανουσάκης και Α. Τζέρπος και νά έριθεί ως έσχατο χρονικό όριο έγκρισης του άνωτέρου βιβλίου ή 31 Οκτωβρίου 1977.

Οι αρμόδιοι για το 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Αναβίβιση κριτικής 'Επιτροπής για Έγκριση" εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσκας, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, εισηγούνται τα εξής:

"Με την άρ. φ 211. 13/31/69423/30-6-77 απόφαση του κ. Υφυπουργού Παιδείας αποφασίστηκε η συγκρότηση 'Επιτροπής για τη διόρθωση, βελτίωση και μεταβολή διδακτικού βιβλίου π.ν θρησκευτικών της Α' τάξεως Λυκείου "Εκκλησιαστική Ιστορία" του Έγραφε ο Βασίλειος Πετρούνιας και μεταγλύκτισε ο Εύαγγελος Πετρούνιας. Το βιβλίο ήταν έγκριμένο και χρησιμοποιούνταν στα σχολεία Μ.Ε. εδώ και 25 χρόνια.

Τά μέλη της 'Επιτροπής κρίσεως είναι:

- 1) Γεώργιος Γρατσάς, Σύμβουλος Β' του ΚΕΜΕ, Πρόεδρος
- 2) Κων/νος Φούσκας, Εισηγητής του ΚΕΜΕ
- 3) Δημ. Τομπαζίδης " " " και
- 4) Βασ. Θεοδωρακόπουλος, " " " , Μέλη

Τά μέλη της 'Επιτροπής κρίσεως έργασθηκαν χωριστά ο καθένας, σε 3-4ρες εντός γραφείου, για τη διόρθωση του βιβλίου και συνεργαστήκαμε όλοι μαζί σε άλλεπάλληλες συνεδριάσεις. Έτσι αποφασίσαμε και διορθώσαμε το βιβλίο από άποψη θεολογική, ιστορική, παιδαγωγική και γλωσσική, ώστε να γίνει κατά το δυνατόν κατάλληλο για να χρησιμοποιηθεί ως σχολικό βοήθημα για το σχολ. Έτος 1977-78.

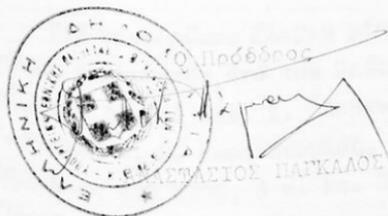
Το κρινόμενο βιβλίο δεν είναι στο επίπεδο που χρειάζεται και μετά τη διόρθωσή του από την 'Επιτροπή εν τούτοις εισηγούμενα να εγκρίνει τη διορθωμένη και βελτιωμένη μορφή του προς το παρόν δεν υπάρχει άλλο έγκριμένο σχολικό βιβλίο

για να το αντικαταστήσει και αφού το ίδιο δε βελτιώνεται περισσότερο.
"Η εισήγησή μας πάντως είναι για τη χρησιμοποίηση του βιβλίου μόνο
για ένα σχολικό έτος".

Το Τμήμα αποδέχεται σύμφωνα την εισήγηση των κ.κ. εισηγητών, και
έγκρινει την πρόξη της Επιτροπής για τη διόρθωση, βελτίωση και μεταβολή
του διδακτικού βιβλίου των Θερησκευτικών της Α' τάξεως Λυκείου. "Εκκλη-
σιαστική Ιστορία", του Άγραφε δ Βασίλειος Πετρούνας και μεταγλώττωσε
δ Ευάγγελος Πετρούνας.

Στό σημείο αυτό τεραματίστηκε η συνεδρίαση.

Η Γραμματέας

ΑΘΗΝΑ ΦΑΤΣΕΡΑ

ΠΡΑΞΗ 90/1977

Σήμερα, 15 'Ιουλίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του (ΚΕ.Κ.Ε.Β.) Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2- 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία, από τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βήρος, Δ. Σακκίης, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β, ό κ. Ι. Σκορδίλης, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕ.Κ.Ε.Β., ό κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, και ή Φατσέα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με άδουπαση στο ΚΕ.Κ.Ε.Β., ως Γραμματέας του Τμήματος, σε αντικατάσταση τής Ζαραφονίτου Δημητράς.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ό κ. 'Αναστ. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος, και ό κ. 'Ηλ. Σπυροπούλος, Σύμβουλοι Β, λόγω έλλης ύπηρεσιακής άπασχολήσεως. Τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος αντίκατέστησε ό κ. Ν. Βαρουχάκης, ως Προεδρεύων του Τμήματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο Διαβίβαση Πρόξεως 'Επιτροπής Κρίσεως του βιβλίου "Ανθρωπολογία Β 'Τυμναίου" Εισηγητής κ. Ι. Σκορδίλης, Είδικός Σύμβουλος του

ΘΕΜΑ 2ο Εισήγηση γιά τήν αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής έρευνας του καθηγητού Παν/μίου ESSEN κ. Κ. BUNTING και τής συνεργάτριάς του κ. Κ. Μάρκου. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.
ΘΕΜΑ 3ο Εισήγηση γιά τήν αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής έρευνας του καθηγητά Παν/μίου τής Κολωνίας κ. BEUCHELT. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Επὶ τὴν ἀρχὴν τῆς συνεδρίασης, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβιάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸν τῆς προηγούμενης συνεδρίασεως. Ἐπὶ συνέχειαν τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: Διαβίβαση πράξεως Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τοῦ βιβλίου "Ἀνθρωπολογία Β' Ἑπιτομίου", εἰσηγητῆς κ. Γ. Ἐκκορδέλης, βιβλικὸς σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, θέτει ὀκτώ τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὴν ἐξέτασιν:

1) Μὲ τὴν ἀριθ. 211. 12/9/57184/1-6-77 ἀπόφασιν τοῦ κ. Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καὶ Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καὶ Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀνατέθηκε ἡ συγγραφή τοῦ ἀναφερόμενου βιβλίου στὸν κ. Ν. Ἀσιώτη, καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ὁ συγγραφεὺς τελεῖ τὸ ἔργο του ἐμπρόθεσμα καὶ τὸ ἀπέβαλε γιὰ τὴ νόμιμη κρίσιν.

2) Μὲ τὴν ἀριθ. 211. 13/29/64016/17-6-77 ἀπόφασιν τοῦ κ. Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καὶ Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀνατέθηκε ἡ κρίσιν τοῦ βιβλίου στοὺς κ.κ. Γ. Ἐκκορδέλη, Ὁλ. Θεοδωροπούλου, Στ. Παπασημαδιόπουλο, Παρ. Τσάνου καὶ Ἀγγ. Παναρίτου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως ἐκρίνε τὸ βιβλίο καὶ ἐγνώρισε στὸν συγγραφεὴ τὰς διορθώσεις καὶ βελτιωτικὰς παρατηρήσεις τῆς. Ὁ συγγραφεὺς ἀποδέχτηκε τὰς περισσότερας ἀπὸ αὐτὰς ὡς καὶ τὰς φιλολογικὰς ἁποδείξεις καὶ διόρθωσας τὸ χειρογράφο του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως σὲ νέα τῆς συνεδρίασιν ἐνέκρινε τὴν τελικὴ μορφήν τοῦ διορθωμένου χειρογράφου καὶ ἔστειλε τὸ βιβλίο στὸ ΚΕΜΕ, τὸ ὁποῖο μὲ τὸ ἀριθμ. 221. 17/88/74839/14-7-77 ἔγγραφόν του τὸ ἔστειλε στὸ ΚΕΜΕ γιὰ τὴν τελικὴ ἔγκρισίν του ἀπὸ τὸ Τμήμα Μ.Ε.

3) Θεωροῦμε ὅτι τὸ κρινόμενον βιβλίο "Ἀνθρωπολογία μὲ στοιχεῖα Ὑγιεινῆς" εἶναι σύμφωνα μὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην καὶ καταρτίστηκε ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ, ἐπιτυχῶς καὶ ἐπιτυχῶς.

4) Εισηγούμαστε την έγκριση του διορθωμένου βιβλίου της Β' τάξεως με τίτλο "Ανθρωπολογία με στοιχεία 'Υγιεινής" που έγραψε ο κ. Κ. Ασκιώτης, από το Τμήμα Η.Ε. του ΚΕΠΕ και την δημοσίευσή του από τον Ο.Ε.Δ.Ε., για να χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρτίδιο για τους μαθητές της Β' τάξεως Γυμνασίου.

Το Τμήμα, αφού έλαβε όπδση του

α) Το έγγραφο φ 211. 17/33/74839/14-7-77 του κ. 'Υπουργού Παιδείας.

β) Τέσ προέσεις 1/21-6-77 και 2/12-7-77 της 'Επιτροπής Κρίσεως

γ) Την Εισηγήση του κ. Εισηγητή

α π ο δ ε χ τ η κ ε δ μ δ φ ω ν α

τέσ προέσεις τέσ 'Επιτροπής Κρίσεως του βιβλίου "Ανθρωπολογία με στοιχεία 'Υγιεινής" και ένεκρινε τη δημοσίευσή του από τον ΟΕΔΕ για να χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρτίδιο για τους μαθητές της Β' τάξεως Γυμνασίου.

4) Εισηγούμαστε την έγκριση του διορθωμένου βιβλίου της Β' τάξεως με τίτλο "Ανθρωπολογία με στοιχεία 'Υγιεινής" που έγραψε ο κ. Κ. 'Ασκιώτης, από το Τμήμα Η.Ε. του ΚΕΠΕ και την δημοσίευσή του από τον Ο.Ε.Δ.Ε., για να χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρδίο για τους μαθητές της Β' τάξεως Γυμνασίου.

Το Τμήμα, αφού έλαβε όπδση του

α) Το έγγραφο φ 211. 17/88/74839/14-7-77 του κ. 'Υπουργού Παιδείας.

β) Τέσ προέσεις 1/21-6-77 και 2/12-7-77 της 'Επιτροπής Κρίσεως

γ) Την Εισηγήση του κ. Εισηγητή

ά π ο δ έ χ τ η κ ε δ μ δ φ ω ν α

τέσ προέσεις τέσ 'Επιτροπής Κρίσεως του βιβλίου "Ανθρωπολογία με στοιχεία 'Υγιεινής" και ένεκρινε τη δημοσίευσή του από τον ΟΕΔΕ για να χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρδίο για τους μαθητές της Β' τάξεως Γυμνασίου.

Ο αρμόδιος για το 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Εισήγηση για την αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής Έρευνας του καθηγητού κ. BUNTING και της συνεργάτριάς του κ. Μ. Μάρκου" εισηγήτης κ.

N. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β, θέτει υπόψη του Τμήματος:

α) Το Άριθ. Φ. 210. 3/18/60584/9-6-77 Έγγραφο του κ. Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται επιστολή- αίτηση του καθηγητή Γλωσσολογίας στο Παν/μιο του ESSEN κ. Κ. BUNTING καθώς επίσης και επιστολή- αίτηση στα ελληνικά της συνεργάτριάς του κ. Μ. Μάρκου για άδεια διεξαγωγής Έρευνας σε μαθητές Γυμνασίων της χώρας μας που φούτησαν ως παιδιά ελλήνων μεταναστών- έργατών και σε έλληνικες και γερμανικές τάξεις σχολείων της Δ. Γερμανίας με θέμα: "Η διγλωσσική συμπεριφορά ελλήνων μαθητών".

β) Το Άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 186/1975.

γ) Την επιστολή - αίτηση του καθηγητού κ. BUNTING

δ) Την επιστολή- αίτηση της κ. Μαρίας Μάρκου και το συνημμένο αντί-

γραφο αίτησεως - εκθέσεως των παραπάνω προς τη Γερμανική Ένωση Έρευνών (DEG) στην ελληνική γλώσσα μεταφρασμένο για οικονομική ένδυσχη-ση της Έρευνας. (Δέν πρόκειται για Έρωτηματολόγιο-TESTS, όπως σημειώνεται στο διαβιβαστικό του Υπουργείου) και εισηγεύται τα έξής:

Πρόκειται για μια αίτηση για Έγκριση διεξαγωγής Έρευνας του καθηγητού του Πανεπιστημίου του ESSEN κ. BUNTING και της συνεργάτριάς του κ. Μαρίας Μάρκου.

Ο καθηγητής της Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου του ESSEN κ. K. BUNTING με επιστολή του προς το Υπουργείο Παιδείας ζητεί την Έγκριση διεξαγωγής Έρευνας με θέμα "Η διγλωσσική συμπεριφορά ελλήνων μαθητών" σε γυμνάσια της χώρας μας. Πρόκειται, όπως εκθέτει στην επιστολή του, για ένα έρευνητικό σχέδιο που χρηματοδοτεί "η Γερμανική Ένωση Έρευνών" (DEG) με σκοπό τη διαπίστωση γλωσσικών και σχολικών δυσκολιών επανεσωματώσεως παιδιών που στη Δ. Γερμανία

././.

έπισκέφθηκαν γερμανικές και ελληνικές τάξεις.

Η Έρευνα έχει προγραμματιστεί για το Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 1977 και θα διεξαχθεί από τρεις συνεργάτριες στήν Έρευνα αυτή των Ελληνίδες την Μαρία-Λουίζα Μάρκου, τη Θεοδώρα Παπαχρήστου και τη Σουλτάνα Δίμτσια. Η πρώτη, κ. Μαρία Μάρκου, υποβάλλει επίσης επί-στολή- αίτησή της προς το Υπουργείο στην οποία και αναφέρεται σε% σχετική με την Έρευνα επίσκεψή της στις 18-4-77 στους άρμόδιους παράγοντες του Υπουργείου κ.κ. Μαρκάτο και Χαραλαμπίκη, οι οποίοι και είχαν συστήσει να ζητηθούν τα συγκεκριμένα σημεία στα όποια η διευθύνουσα την Έρευνα χρειαζόταν τη συμπράξη του Υπουργείου.

Σύμφωνα με την αίτησή της, τα σημεία αυτά είναι τα εξής:

Νά υποδειχθούν σχολεία στα όποια φοιτούν μαθητές που προέρχονται από σχολεία της Δ. Γερμανίας και να δοθεί ή άδεια επίσκεψέως τους. Η επίσκεψή τους θα έχει σκοπό 1) να παρακολουθήσουν μέσα στην τάξη τη συμμετοχή μαθητών αυτής της κατηγορίας στο μάθημα, 2) να συνομιλήσουν με τους δασκάλους, τους γονείς και τους μαθητές και 3) να διενεργήσουν γλωσσολογικά τέστς. Με τα τέστς αυτά έχουν σκοπό να διαπιστώσουν: α) σε ποιο βαθμό κατέχουν τα παιδιά αυτά της ελληνικής και τη γερμανική γλώσσα στο γραπτό και προφορικό λόγο, β) το λεξιλόγιό τους τόσο σε συγκεκριμένα μαθήματα όσο και γενικά, και γ) την επίδραση μιας ήμισυμαθούς γλωσσικής συμπεριφοράς στην σχολική απόδοση. Τα αποτελέσματα των έρευνών αυτών θα συγκρίνουν με αποτελέσματα σχετικών έρευνών σε συμμαθητές τους, που φοίτησαν μόνο σε ελληνικά σχολεία του έσωτερικού.

Τίς δύο αιτήσεις-έπιστολές των αναφερθέντων προσώπων συνοδεύει αντίγραφο αίτησέως τους προς το Κέντρο Έρευνών, από το όποιο κατά τις δηλώσεις τους, και έγκρίθηκε η χορήγηση των σχετικών προβλεπομένων έξόδων και στο όποιο υπάρχει πληρέστατη έκθεση των όρων, των θεωρητικών και μεθοδολογικών δεδομένων της Έρευνας και τους σκοπούς

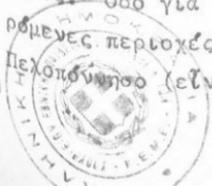
της Έρευνας. Από την Έκθεση αυτή προκύπτει ότι άπώτερος σκοπός της Έρευνας είναι η διαπίστωση τρόπων όρθης διαμορφώσεως του γλωσσικού μαθήματος δηλ. της νέας Έλληνικής για Έλληνες μαθητές του έξωτερικού καί ότι παρόμοιες Έρευνες τό Ίδιο Πανεπιστήμιο έχει διεξαγάγει για Γιουγκοσλαύους καί για Τούρκους μαθητές. Άκόμη αναφέρεται ότι ή προγραμματιζόμενη Έρευνα έχει προετοιμαστεί μέ σειρά σεμιναρίων στό Ίδιο Πανεπιστήμιο σχετικών πρός τό πρόβλημα από τόν Δρα Ίωαννίδη καί τόν καθηγητή Δρα STOELLTING καί σχετικές συζητήσεις μέ έκεί σχολικές άρχές, δασκάλους, γονείς καί μαθητές Έδειξαν ότι για τά έλληνόπουλα ίσχύουν Άλλα γλωσσικά δεδομένα καί υπάρχει μιá σειρά ειδικών προβλημάτων, έτσι ώστε νά μή μπορούν τά συμπεράσματα σχετικών έρευνών σέ παιδιά Άλλων έθνικοτήτων νά χρησιμοποιηθούν καί γι'αυτά (διαφορετική γραφή κτλ.). Συγκεκριμένα μέ βάση τό σχολικό σύστημα όπου τό γλωσσικό μάθημα θά γίνεται σέ δύο γλώσσες, μέ σχεδόν Ύση χρήση της πρώτης καί της δεύτερης γλώσσας αναφορικά μέ τά παιδιά τών Έλλήνων μεταναστών της Δ. Γερμανίας χρειάζεται, σύμφωνα μέ τήν Έκθεση αυτή, νά διαπιστωθούν έπιμέρους πτυχές τών προβλημάτων.

Η διευθύνουσα τήν Έρευνα κ. Μάρκου κάνει λόγο καί για έρωτηματολόγια τών τέσσε καί ότι αυτά θά άποσταλούν τό συντομότερο δυνατό. Μέχρι τώρα όμως δέν έχουν υποβληθεί.

Σημειώνουμε, ότι στό διαβιβαστικό Έγγραφο του κ. Ύπουργού ή άρμόδια ύπηρεσία Διεύθυνση Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. αναφέρει: "Κρίνεται σκόδιμο ή Έρευνα νά διενεργηθεί, όπως ζητείται, στη Βόρειο Ελλάδα καί συγκεκριμένα σέ Σχολεία Ηπειρού, Μακεδονίας καί Θράκης τά όποια θά όρίζουν οί κατά τόπους Γενικοί Έπιθ/τές Μ.Ε.". Τοúτο προτείνεται άσφαλώς για τό λόγο ότι οί περισσότεροι τών μεταναστών της Δ. Γερμανίας προέρχονται από τίς άναφερόμενες περιοχές. Θά μπορούσα βέβαια νά υποδειχθεί καί ή Πελοπόννησος (κυρίως όρεινές περιοχές της καί ή περιοχή Καλαμάτας) που Έρχεται τρίτη έλληνική περιοχή σέ αριθμό μεταναστών έργατών στη Δ. Γερμανία.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία εισηγοῦμαι νά ἐγκριθεῖ κατ'ἀρχήν ἡ χορήγηση ἀδείας γιά τή διεξαγωγή τῆς ἔρευνας αὐτῆς τοῦ Πανεπι-
στημίου τοῦ ESSEN ὑπό τήν ἐποπτεία τοῦ καθηγητῆ κ. BUNTING καί μέ
διευθύνουσα τήν κ. Μάρκου γιά τούς ἐξῆς λόγους: 1) ὅτι ἔρευνες
πού ἀφοροῦν τά τόσα προβλήματα τῶν Ἑλλήνων μεταναστῶν ἐργατῶν στή
Α. Γερμανία εἶναι πολύ λίγες, ἡ ἐλάχιστες, (ἴσως μόνη ἡ διδακτο-
ρική μελέτη κάποιου Σαββίδη, δασκάλου στό Μόναχο,) οἱ ἔρευνες καί
δημοσιεύσεις πού ἀναφέρονται στά προβλήματα τά γενικά καί ἐπιμέ-
ρους τῆς σχολικῆς ἀγωγῆς καί μορφώσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Δ.
Γερμανίας. 2) Τά προβλήματα αὐτά εἶναι πολύπλευρα καί δισεπίλυτα
καί γιά τίς δύο πλευρές τῶν φιλοξενουμένων ἐργατῶν καί τῆς χώρας
στήν ὁποία αὐτοί ζοῦν καί μόνο διεξοδικές ἐμπειρικές ἔρευνες ἀπό
ὀρεθύνους καί εἰδικούς στά σχετικά θέματα μποροῦν νά ἀποτελέ-
σουν σωστές βάσεις γιά πρόωθηση λύσεών τους. Καί 3) τό πρόβλημα
τῆς διγλωσσίας πού πρόκειται νά ἐρευνηθεῖ εἶναι βασικό πρόβλημα
γιά τήν ἐκπαίδευση τῶν Ἑλληνοπαίδων τοῦ Ἐξωτερικοῦ γενικότερα
καί οἱ διαπιστώσεις τῆς ἔρευνας αὐτῆς θά εἶναι χρήσιμες καί πρα-
κτικά, ἀλλά καί ὡς βάση γιά τή μελέτη τῶν προβλημάτων τῆς διγλωσ-
σίας στά παιδιά τῶν Ἑλλήνων μεταναστῶν καί ἄλλων χωρῶν τοῦ ἐξω-
τερικοῦ. (Προτείνω πάντως νά ζητηθεῖ ἀπό τήν ὀρεθύννη: 1) νά ληφ-
θοῦν ὑπόψη οἱ τελευταῖες γλωσσικές ἀλλαγές στή χώρα μας στά σχέ-
δια τῆς ἔρευνάς τους, ὅπως τά ἀναφερόμενα στή σελ. 5 τῆς ἐκδόσεώς
τους πρός τό Κέντρο Ἑρευνῶν, καί συγκεκριμένα ἡ καθιέρωση τῆς
δημοτικῆς νεοελληνικῆς γλώσσας, πού διδάχθηκε μάλιστα ἤδη ἕνα
χρόνο στά σχολεῖα, 2) νά ὑποβάλει τά ἀναφερόμενα γλωσσικά τέσσε-
ἐρωτηματολόγια στό ΚΕΜΕ προτοῦ ἀρχίσει τήν ἔρευνα, 3) νά καθορί-
σει τό εὔρος τοῦ δείγματος, δηλ. νά ἀναφέρει ἕστω περίπου τόν
συνολικό ἀριθμό μαθητῶν πού χρειάζονται γιά τήν ἔρευνα τοῦ θέ-
ματος. Ὅσο γιά τά ποιά σχολεῖα θά συμπεριληφθοῦν ἀπό τίς ἀναφε-
ρόμενες περιοχές Μακεδονία, Θράκη, Ἠπειρο καί ἐνδεχομένως καί
Πελοπόννησο (εἶναι θέμα πού στήν περίπτωσή αὐτή μπορεῖ νά ρυθμί-

σθετ μόνο με τη ~~... ..~~ συνεργασία της διευθύνουσας
τήν Έρευνα με τους Γενικούς 'Επιθεωρητές των παραπάνω περιοχών.
4) να ζητηθετ από τη διευθύνουσα τήν Έρευνα να υποβληθοῦν ἐπιμέ-
ρους καὶ τελικὰ συμπεράσματα ἀπὸ τήν Έρευνα στὸ ΚΕΜΕ", καὶ 5) ἡ
Έρευνα νὰ διεξαχθετ χωρὶς νὰ παρακωλυεταὶ ἡ λειτουργία τῶν σχο-
λεῖων σὲ ὥρες μαθημάτων.

Τὸ ἴμῃμα μετὰ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Εἰσηγητῆ ἀ π ο φ α σ ῖ ν ε τ α ἰ
ὁμόφωνα: ἐγκρίνει κατ'ἀρχήν τὴ χορήγηση ἀδειας διεξαγωγῆς τῆς
Έρευνας τοῦ καθηγητῆ κ. BEUCHELT μετὰ τήν προϋπόθεση νὰ ἐκπληρωθοῦν
οἱ προτάσεις τοῦ εἰσηγητῆ/

1) Νὰ ληφθοῦν ὑπόψη οἱ τελευταῖες γλωσσικὲς ἀλλαγές στὴ χώρα μας
στὰ σχέδια τῆς Έρευνᾶς των, ὅπως τὰ ἀναφερόμενα στὴ σελ. 5 τῆς
ἐκθέσεώς τους πρὸς τὸ Κέντρο 'Ερευνῶν, καὶ συγκεκριμένα ἡ καθιέρω-
ση τῆς δημοτικῆς νεοελληνικῆς γλώσσας, ποὺ διδάχτηκε μάλιστα ἤδη
ἓνα χρόνο στὰ σχολεῖα.

2) Νὰ ὑποβάλλει τὰ ἀναφερόμενα γλωσσικὰ TESTS-ἐρωτηματολόγια στὸ
ΚΕΜΕ προτοῦ ἀρχίσει τήν Έρευνα.

3) Νὰ καθορίσῃ τὸ εὔρος τοῦ δείγματος, δηλ: νὰ ἀναφέρει ἔστω περί-
που τὸ συνολικὸ ἀριθμὸ μαθητῶν ποὺ χρειάζονται γιὰ τήν Έρευνα τοῦ
θέματος. "Ὅσο γιὰ τὸ ποῖα σχολεῖα θὰ συμπεριληφθοῦν ἀπὸ τῆς ἀναφε-
ρόμενες περιοχὲς Μακεδονία, Θράκη, Ἡπειρο καὶ ἐνδεχομένως καὶ
Πελοπόννησο, αὐτὸ θὰ καθορισθετ σὲ συνεργασία τῆς διευθύνουσας τήν
Έρευνα μετὰ τοὺς Γενικούς 'Επιθεωρητές των παραπάνω περιοχῶν.

4) Νὰ ζητηθετ ἀπὸ τὴ διευθύνουσα τήν Έρευνα νὰ υποβληθοῦν ἐπιμέρους
καὶ τελικὰ συμπεράσματα ἀπὸ τήν Έρευνα στὸ ΚΕΜΕ καὶ

5) ἡ Έρευνα νὰ διεξαχθετ χωρὶς νὰ παρακωλυεταὶ ἡ λειτουργία τῶν
σχολεῖων σὲ ὥρες ἐκτὸς μαθημάτων ἔπειτα ἀπὸ συνεννόηση τοῦ ἀπεύθυ-
νοῦ μετὰ τοὺς Γεν. 'Επιθεωρητές καὶ τοὺς Δ/ντές των σχολεῖων καὶ

6) να ληφθεί υπόψη ότι η Έρευνα μπορεί να διεξαχθεί μετά το Σεπτέμβριο λόγω του ότι τα μαθήματα αρχίζουν στα τέλη Σεπτεμβρίου.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: Βείσσηση
για την αίτηση χορηγήσεως άδειας διεξαγωγής έρευνας των καθηγητών

Παν/μίου της Κολωνίας κ.κ. BEUCHELT καί UNDEUTSCH" εισηγητής κ.

N. Παπαδόπουλος Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη του Τμήματος:

α) Το άρθρ. Φ 309.4/51/61173/10-6-77 Έγγραφο του κ. Υπουργού
Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται αίτηση των Καθηγητών Ψυχολογίας
στο Παν/μιο της Κολωνίας κ.κ. E. BEUCHELT καί U. UNDEUTSCH με σχε-
τινά δικαιολογητικά για άδεια διεξαγωγής έρευνας σε μαθητές έλλη-
νικών σχολείων (Γυμνασίων καί Λυκείων) της Κρήτης με θέμα:

"Εξάρτηση από το περιβάλλον καί ικανότητα προσαρμογής"

β) Το άρθρ. 2 παρ. 2 του Ν 186/75

γ) Τη σχετική με τα παραπάνω αίτηση των παραπάνω δύο καθηγητών κ.κ.

E. BEUCHELT καί U. UNDEUTSCH

δ) Το διαβιβαστικό έγγραφο του Γενικού Προξένου Κολωνίας κ. Σπυρ.
Μόρμορη, Συμβούλου Πρεσβείας Α', καί

ε) Αντίγραφο "Εκθέσεως μιας ψυχολογικής έρευνας εις την Νάξον/
'Ελλάδα" που έγινε τον Μάρτιο 1973 από τον καθηγητή κ. BEUCHELT,
με τα σχετικά συμπεράσματα.

καί εισηγείται τα εξής:

"Ο καθηγητής της Ψυχολογίας του Παν/μίου της Κολωνίας κ. E.
BEUCHELT με αίτησή του, που διαβιβάζει ο Διευθυντής του Ψυχολογι-
κού Ίνστιτούτου του Παν/μίου Κολωνίας κ. U. UNDEUTSCH μέσω του
Έλληνα Προξένου της Κολωνίας κ. Μόρμορη προς το Υπουργείο Παι-
δείας, ζητεί την έγκριση διεξαγωγής έρευνας με θέμα: "Εξάρτηση
από το περιβάλλον καί ικανότητα προσαρμογής" σε ελληνικά σχολεία
(Γυμνάσια καί Λύκεια) Κρήτης.

Το θέμα αυτό έρευνάται στα πλαίσια καί άλλων έρευνών του Ψυχολο-
γικού Ίνστιτούτου του Παν/μίου της Κολωνίας που έχουν σχέση με
τις ψυχικές ιδιότητες των κατοίκων άλλων πολιτισμών καί στις όποιες

γίνονται συγκρίσεις μεταξύ συμπατριωτών τους και ανθρώπων άλλων χωρών.

Μία σχετική έρευνα έγινε από τον ίδιο καθηγητή το 1973 στη Νάξο για την οποία και υποβάλλεται αναλυτική έκθεση των διαπιστώσεων. Με προϋπόθεση το γεγονός έπηρεασμού του πολιτισμού της Γερμανίας από τον άρχαιο ελληνικό πολιτισμό την ανάπτυξη του τουρισμού και το φαινόμενο της μεταναστεύσεως κατά τα τελευταία χρόνια υπάρχουν όρισμένα θέματα ψυχικών ιδιοτήτων που θα πρέπει, κατά τις απόψεις του καθηγητή κ. BEUCHELT, να ερευνηθούν και μάλιστα με την προοπτική της ευρωπαϊκής ενότητας, όπου θα υπάρχουν κοινά καθήκοντα στην εκπαίδευση, στην καλλιέργεια πολιτιστικών δεδομένων και στην οικονομία. Τις μεθοδολογικές δυσκολίες στη διεξαγωγή της έρευνας σινοπεύουν να υπερνικήσουν οι έρευνητές όχι με τα "ανεξάρτητα πολιτισμικών δεδομένων" (CULTUR FREE) κριτήρια - τέστες των οποίων επίσης αμφισβητούν την αξία, αλλά με την επανάληψη τέστες σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, ώστε να βρεθεί η διαφορά μεταξύ των σωστών λύσεων από την πρώτη εξέταση και τις επόμενες, η οποία και θα αποτελεί το μέτρο της ικανότητας προσαρμογής. Για το σκοπό θα χρησιμοποιήσουν διάφορα γνωστά κριτήρια-τέστες όπως του RAVEN, του Μπέρν, Μπέιζαν και άλλα, καθώς ακόμη και το "κριτήριο των κινήτρων επίδοσης" συνθέσεως 'Ολλανδών και Γερμανών ειδιτών, με το οποίο θα ερευνηθεί η έτοιμότητα αποδοτικότητας. Την έρευνα θα διενεργήσουν 2 καθηγητές της ψυχολογίας του Παν/μίου Κολωνίας, 3 διπλωματούχοι ψυχολόγοι και 5-7 φοιτητές της ψυχολογίας. Επίσης θα λάβουν μέρος 4 Έλληνες διπλωματούχοι Ψυχολόγοι που εργάζονται στη Γερμανία και ένα καθηγητής Ψυχολογίας στην Κρήτη, στους οποίους οι καθηγητές στηρίζουν την υπερνίκηση των γλωσσικών και άλλων προβλημάτων.

Ο έρευνητής καθηγητής κ. BEUCHELT σημειώνει ότι η έρευνα έχει καθαρά επιστημονικούς σκοπούς και τα αποτελέσματα θά τεθούν στη διάθεση των ελληνικών αρχών.

Τήν επιλογή των μαθητών θά κάμει μέ τή συνεργασία των τοπικών σχολικών αρχών στην Κρήτη και παρακαλεί νά εξουσιοδοτηθούν οι σχολικές αρχές για μία σχετική συνεργασία. Για τήν έγκριση τής άδειας διεξαγωγής τής έρευνας του κ. BEUCHELT συνηγορεί και ο Γενικός Πρόξενος τής Ελλάδας στην Κολωνία σημειώνοντας τή σημασία και τή σκοπιμότητά της.

Μέ βάση τά παραπάνω είσηγοῦμαι νά έγκριθεῖ κατ'άρχην ή χορήγηση τής άδειας, νά ζητηθεῖ όμως άπό τον κ. Καθηγητή ή γνωστοποίηση των έξής στοιχείων:

- α) Νά καθοριστει τουλάχιστο ο συνολικός αριθμός μαθητών που χρειάζεται νά άπασχοληθούν στην έρευνα (εῦρος δείγματος)
- β) Νά αναφερθούν τά ονόματα των ελλήνων συνεργατών του κ. BEUCHELT στην έρευνα αυτή ή του κυριωτέρου άπό αυτούς και
- γ) Νά καθοριστει τουλάχιστο περίπου ο χρόνος άπασχολήσεως των μαθητών κατά τάξεις ή κατ'έτομο"

Τό Τμήμα, μετά τήν είσηγήση του κ. είσηγητή ά π ο φ α ί -

ν ε τ α ι όμοφωνα:

έγκρίνει κατ'άρχην τή χορήγηση άδειας διεξαγωγής τής έρευνας του καθηγητή κ. BEUCHELT μέ τήν προϋπόθεση νά επικληρωθούν οι προτάσεις του κ. είσηγητή:

- 1) Νά καθοριστει τουλάχιστο ο συνολικός αριθμός μαθητών που χρειάζεται νά άπασχοληθούν στην έρευνα (εῦρος δείγματος)

- 2) Νά αναφερθούν τά ονόματα των ελλήνων συνεργατών του κ.

BEUCHELT στην έρευνα αυτή ή του κυριωτέρου άπό αυτούς

- 3) Νά καθοριστει τουλάχιστο περίπου ο χρόνος άπασχολήσεως τών μαθητών κατά τάξεις ή κατ' άτομο και
- 4) 'Η έρευνα νά διεξαχθει σε ώρες έντός προγράμματος μαθημάτων έπειτα από συνεννόηση του υπεύθунου με τούς Γεν. 'Επιθ/τές και τούς Δ/ντές, τών σχολείων, και νά ληφθει υπόψη ότι ή έρευνα μπορεί νά διεξαχθει μετά τον Σεπτέμβριο λόγω του ότι τά μαθήματα αρχίζουν στα τέλη Σεπτεμβρίου.

Στό σημετο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση

'Η Γραμματέας

ΑΘΗΝΑ ΦΑΤΣΕΑ

ΠΡΑΞΗ 91/1977

Σήμερα 16 'Ιουλίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 12η μεσημερινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρου 2- 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλος Α', οί κ.κ. Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυροπούλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' οί κ. Ι. Σκορδίλης, είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσκας, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. 'Αδαμόπουλος, Ετεφ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Φατοσα 'Ασημά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό, που ύπηρετεί με άδσπαση στο ΚΕΜΕ ως Γραμματέας του Τμήματος, σε άντικατάσταση τής Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

Δέν έλαβαν μέρος στή συνεδρίαση οί κ.κ. Β. Θεοδωρακόπουλος και Δ. Τοματάκης λόγω άλλης ύπηρεσιακής άπασχολήσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση πράξεως έπιτροπής κρίσεως του βιβλίου "Γεωγραφία Α' Γυμνασίου". Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής ημερήσιας διατάξεως. 'Ο άρμόδιος για τό θέμα τής ημερήσιας διατάξεως: "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως του βιβλίου Γεωγραφία Α' Γυμνασίου" Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, εισηγείται τά εξής:

"Τό βιβλίο Γεωγραφία με στοιχεία Γεωλογίας για τήν Α' τάξη Γυμνασίου γράφτηκε με άνάθεση από τούς κ.κ. Α. Ζαμάνη, Γ. Λειβαδίτη, Β. Σαμπώ, Αλκ. Καφετζοπούλου και Π. Ρένεση. Για τήν κρίση του συστήθηκε έπιτροπή με πρόεδρο τόν κ. Α. Πάγκαλο, 'Αντιπρόεδρο του ΚΕΜΕ, και μέλη τούς κ.κ. Δ. 'Αρκουδά, Είδικό Σύμβουλο, Θ. Παπαγεωργόπουλο Γεν. 'Επιθεωρητή Μ.Ε., Στ. Παπασημακόπουλο, Εισηγητή ΚΕΜΕ, και Ι. Ρέντζο, καθηγητή του 9ου Λυκείου 'Αθηνών.

"Η 'Επιτροπή ύπέδειξε όρισμένες διορθώσεις και προσθήκες οί περισσότερες από τίς όποίες έγιναν δεκτές από τούς συγγραφείς - Ακολούθως ή 'Επιτροπή συνήλθε εκ νέου και ένεκρινε τό βιβλίό ως έπιθυμητό και παιδαγωγικά έπιτυχημένο. Κατόπιν αυτού προτείνω τό βιβλίό να έγκριθεί τό παραπάνω βιβλίό για νά τυπωθεί από τόν

///.

ΟΡΕΔΒ και να χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρίδιο για τους μαθητές της Α' τάξεως του Γυμνασίου".

Τό Τμήμα, αφού άκουσε τόν εισηγητή, ένεκρινε όμόφωνα τίς πρόξεις τής Έπιτροπής κρίσεως του βιβλίου Γεωγραφία μέ στοιχεία Γεωλογίας για τήν Α' Τυμνασίου και αποφάσισε να τυπωθεϊ τό βιβλίο από τόν ΟΡΕΔΒ, για να χρησιμεύσει ως διδακτικό έγχειρίδιο για τούς μαθητές τής Α' Τυμνασίου.

Στό σημεϊο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Η Γραμματέας

ΑΘΗΝΑ ΦΑΤΣΕΑ

ΠΡΑΞΗ 92/1977

Σήμερα, 9 Αδγουστού 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 11η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αθούσα συνεδρίασέν του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στη συνεδρίαση ελαβαν μέρος, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πά-
γιαλο, Σύμβουλο Α' οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινής,
'Ηλ. Σπυρδούπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσιάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σόμ-
βουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σκορέλης, Είδιμός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οί κ.κ.
Κ. Φοδονιας, Δ. Τομπολδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδουπος,
Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδουπος, Εισηγητές και ή Φατσέα 'Α-
θηνα, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό, ως Γραμματέας του Τμήμα-
τος, σε αντίκατάσταση της Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

"Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπής κίρσεως για έγκριση του βιβλίου της Β' Γυμνασίου Πλουτάρχου-Φωίων (μετάφραση-σημειώσεις Β. Τσακαλίνα)".

Στην άρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
κε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασεως. Στη
συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ήμερησίας δια-
τάξεως.

Ο άρμόδιος για τό θέμα της ήμερησίας διατάξεως: "Διαβίβαση
πράξεων 'Επιτροπής κίρσεως για έγκριση του βιβλίου της Β' Γυμνασίου
Πλουτάρχου Φωίων (μετάφραση-σημειώσεις Β. Τσακαλίνα)" εισηγητής
'Ηλ. Σπυρδούπουλος, Σύμβουλος Β', άνακοινώνει στο Τμήμα τό περιε-
χόμενο του έγγραφου άριθμ. Φ. 211.17/92/76315/18-7-1977 της Διευ-
/.

δύσεως 'Εφαρμογής Προγραμμάτων Μέσης 'Εκπαίδευσως, με τις όποιες διαβιβάζεται ή αριθμ. 6/13-7-1977 πράξη της 'Επιτροπής κρίσεως του συνηροτήθημε με την αριθμ. Φ. 211.13/28/58599/4-6-1977 απόφαση του ΥΠΕΠΘ, σχετική με την κρίση του διδακτικού βιβλίου: Πλουτάρχου Φωκίων (μετάφραση) (Β' Γυμνασίου), του όπουλου ή συγγραφή έχει άνατε- δεϊ με την απόφαση αριθμ. Φ. 211.12/1/28359/17-3-1977 του κ. 'Υπουρ- γού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στον κ. Β. Τσακαλίνα.

Τό Τμήμα ένέκρινε την απόφαση της 'Επιτροπής και έκρινε κατάλ- ληλο τό βιβλίό "Πλουτάρχου Φωκίων" του κ. Β. Τσακαλίνα για να καλό- φει τις διδακτικές ανάγκες των μαθητών της Β' Γυμνασίου. 'Επειδή όμως αυτό προσρίζεται να συμπληρώσει τό διδακτικό βιβλίό της Β' Γυμνα- σίου: «Πλουτάρχου βίος: Σόλων-Θεμιστοκλής-Περικλής» του όπουλου ή έκτόπωση πλησιάζει στο τέρμα της και δέν υπάρχουν τό άπαραίτητα πε- ριθώρια χρόνου για την προσθήκη του "Φωκίωνα" κρίνεται σκόπιμο να έκτυπωθεϊ για τό σχ. Έτος 1978-79. όπου προηγουμένως ό κ. Τσακαλί- νος θεωρήσει συναλικά τό βιβλίό: Πλουτάρχου βίος: Σόλων - Θεμιστο- κλής - Περικλής - Φωκίων, ώστε να άποφευχόουν τυχόν περιττές επανα- ληψεις και τό βιβλίό να άποκτήσει την άπαραίτητη συνοχή και όμοιο- γένεια.

Στό σημετό αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

'Η Γραμματέας
Αθηνά Βασιλεία
'Αθηνά Βασιλεία

ΠΡΑΞΗ 93/1977

Σήμερα, 11 Αυγούστου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 8.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδράσσε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος, άφοϋ προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία άπό τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πά- γγαλο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακινῶς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσῆας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμ- βουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σμορόλης, Είδιικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στεφ. Παπασημαϊδόπουλος, Εισηγητές και ή Φατσῆα 'Αθηνᾶ, καθηγήτρια φιλό- λογος με 6ο βαθμό, ώς Γραμματέας του Τμήματος, σε άντιπαράσταση τῆς Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

Στή συνεδρίαση δέν έλαβε μέρος ό κ. Β. Θεοδωραϊδόπουλος, Είση- γητής του ΚΕΜΕ, γιατί άπουσῆζε με άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- Διαβίβαση Πράξεων 'Επιτροπῆς κρίσεως έλευθέρων βοηθημάτων
- ΘΕΜΑ 1ο - Γαλλικῆς γλώσσας, Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμ- βουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Μουσικῆς, Εισηγητής κ.κ. Γ. Γρατσῆας, Σύμβουλος Β', και Κ. Φούσιας, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 3ο - Οικονομικῶν, Εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Οικονομικῶν, Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 5ο - Αγγλικῶν, Εισηγητής κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 6ο - Χημείας, Εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊδόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- ./.

ΘΕΜΑ 7ο - Φυσιολής, είσηγητής κ. Στ. Παπασημαϊόπουλος, Είσηγητής του ΚΕΜΕ.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως: "Διαβίβαση Πράξεων Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐλευθέρων βοηθημάτων Γαλλικῆς γλώσσας, γιὰ ἔγκριση" εἰσηγητής κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', παρουσίασε στὸ Τμήμα τὸ ἀριθμ. Φ.211.25/24/74841/14-7-1977 ἔγγραφο τοῦ κ. Ἰπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζονται οἱ πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐλευθέρων βοηθημάτων Γαλλικῆς γλώσσας γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1977-78 καὶ εἰσηγήθηκε τὴν ἔγκρισή τῶν ἀριθ. 3 καὶ 4/3-7-77 πράξεων τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς.

Τὸ Τμήμα, ὕστερα ἀπὸ συζήτηση, ὁ μ ὀ φ ω ν α ἀ π ο φ α σ ῖ - ζ ε ι ; Ἐ γ κ ρ ῖ ν ε ι τὶς πράξεις ἀριθ. 2 καὶ 3 τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐλευθέρων βοηθημάτων Γαλλικῆς γλώσσας γιὰ τὸ σχολ. ἔτος 1977-78.

Οἱ ἀρμόδιοι γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως: " Διαβίβαση Πράξεων Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἐλευθέρων βοηθημάτων Μουσικῆς γιὰ ἔγκριση" εἰσηγητὲς κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β', καὶ Κ. Φούσκας, Εἰσηγητὴς ΚΕΜΕ εἰσηγήθηκαν στὸ Τμήμα τὰ ἑξῆς:

"Ὑστερα ἀπὸ τὸ ἀριθ. Φ 211.25/27/74844/14-7-77 ἔγγραφο τοῦ κ. Ἰπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται ἡ πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἐλευθέρων βοηθημάτων Μουσικῆς, ποῦ συγκροτήθηκε μὲ τὴν ἀριθ. Φ. 211.21/34/60357/9-6-77 ἀπόφαση ΥΠΕΘ, καὶ μετὰ ἀπὸ ἔλεγχο τῶν βιβλίων Μουσικῆς ποῦ ὑποβλήθηκαν ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τοὺς γιὰ νὰ ἐγκριθοῦν ὡς ἐλεύθερα βοηθήματα γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν Γυμνασίων, εἰσηγοῦμαστε στὸ Τμήμα Μ.Ε τοῦ ΚΕΜΕ νὰ ἐγκρίνει τὴν μὲ ἡμερομηνία 5-7-1977 Πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς ὅπως ἔχει.

στὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του τὴν Εἰσηγήση, ὕστερα ἀπὸ σχετικὴ ἐνέκρινε στὸ σύνολό της καὶ ὅπως ἔχει τὴν

Με ημερομηνία 5-7-77 Πράξη της 'Επιτροπής ελεύθερων βοηθημάτων Μουσικής.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Διαβίβαση Πράξεως 'Επιτροπής κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Οικονομικών για Έγκριση" εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', παρουσίασε στο Τμήμα το αριθμ. Φ.211.25/23/74840/14-7-77 Έγγραφο του κ. 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το όποιο διαβιβάζεται η πράξη με ημερομηνία 8-7-77 της 'Επιτροπής που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.21/34/60357/9-6-77 απόφαση ΥΠΕΠΘ για την επιλογή ελεύθερων βοηθημάτων Οικονομικών για το σχολικό έτος 1977-78 και εισηγήθηκε την έγκριση της πράξεως της ανωτέρω 'Επιτροπής.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση, ό μ ο φ ω ν α ά π ο φ α σ έ λ ε ι: έγκρινει την πράξη με ημερομηνία 8-7-77 της 'Επιτροπής κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Οικονομικών για το σχολικό έτος 1977-78 των τάξεων Β' και Γ' λυκείου.

Ο αρμόδιος για το 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Διαβίβαση πράξεων 'Επιτροπής ελεύθερων βοηθημάτων Οικονομικών για Έγκριση" εισηγητής κ. Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', παρουσίασε στο Τμήμα το αριθμ. Φ. 211.25/26/74843/14-7-77 Έγγραφο του κ. 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το όποιο διαβιβάζονται οί αριθμ. 1/18-6-77 και 2/27-6-77/9-7-77 πράξεις της 'Επιτροπής που συγκροτήθηκε με την αριθμ. Φ. 211.21/34/60357/9-6-77 απόφαση ΥΠΕΠΘ για την επιλογή ελεύθερων βοηθημάτων Οικονομικών για το σχολ. έτος 1977-78 και εισηγήθηκε την έγκριση των πράξεων 1/18-6-77 και 2/27-6-77/9-7-77 της ανωτέρω 'Επιτροπής.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση, ό μ ο φ ω ν α ά π ο φ α σ έ λ ε ι: 'Εγκρινει τις πράξεις 1/18-6-77 και 2/27-6-77/9-7-77 της 'Επιτροπής κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Οικονομικών για το σχολ. έτος 1977-78 με την παρατήρηση ότι για την Α' τάξη Λυκείου δεν θα επιλεγούν βοηθήματα, εφόσον το μάθημα θα παύσει να διδάσκεται στην τάξη

Ο αρμόδιος για το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Διαβίβαση Πράξεως 'Επιτροπής ελεύθερων βοηθημάτων 'Αγγλικής γλώσσας για Έγκριση" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β', εισηγήθηκε στο Τμήμα

"Έχοντας υπόψη το έγγραφο # 211.25/22/74838/14-7-77 του κ. Υπουργού Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το οποίο διαβιβάζεται Πράξη της Έπιτροπής Κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Άγγλικής γλώσσας, καθώς και τα βιβλία που έχουν νόμιμα υποβληθεί και κριθεί ως ελεύθερα βοηθήματα για τη διδασκαλία της Άγγλικής γλώσσας στα σχολεία Μ.Ε., εισηγούμαι να εγκριθεί η πράξη της Έπιτροπής κρίσεως με την ακόλουθα επιφύλαξη: να παραληφθεί η έπιτροπή να επανεξετάσει την περίπτωση του βιβλίου CONTACT (I-2), το οποίο δεν εγκρίνεται "διότι δεν είναι πλήρης ή σειρά", ενώ στο ίδιο πρακτικό, κεφ. Α) κείμενα, αριθ. 2 εγκρίνεται άλλη σειρά μη πλήρης (σελίδα 2 της πράξεως) και υπενθυμίζω με την έναιρία ότι το βιβλίο CONTACT είναι ελληνικής παραγωγής και έχουν δοθεί οδηγίες για ιδιαίτερη κατανόηση στις περιπτώσεις ελληνικών εκδόσεων.

Το Τμήμα, αφού άκουσε τον εισηγητή **ά π ο φ α λ ν ε τ α ι** **ό μ ο φ ω ν α :** Έγκρίνει την πράξη της έπιτροπής κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Άγγλικής γλώσσας και υιοθετεί την επιφύλαξη του εισηγητή, δηλαδή: να παραληφθεί η έπιτροπή κρίσεως να επανεξετάσει την περίπτωση του βιβλίου CONTACT (I,2) το οποίο δεν έχει εγκριθεί, "διότι δεν είναι πλήρης ή σειρά", αφού το ίδιο κριτήριο δε φαίνεται να έχει εφαρμοστεί για το βιβλίο THE ARGONAUTS, (σελ. 2 του πρακτικού της Έπιτροπής Κρίσεως, κεφ. 4) κείμενα, αριθμ. 2).

Ο αρμόδιος για το 6ο θέμα κ. Παπασημαϊόπουλος Στέφανος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, λέγει:

Ο αρμόδιος για το 6ο θέμα κ. Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, λέγει:

"Με το έγγραφο αριθμ. 211.25/28/75515/15-7-77 του κ. Υπουργού Παιδείας διαβιβάζεται πράξη της Έπιτροπής Κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Χημείας" για έγκριση.

Έχοντας υπόψη το παραπάνω έγγραφο και το συνημμένο πρακτικό της Έπιτροπής Κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Χημείας και τα βιβλία που κριθήκαν, εισηγούμαι να γίνει δεκτή (να εγκριθεί) η πράξη της Έπιτροπής Κρίσεως όπως είναι με τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Το βιβλίο Στέφανου Σερμπέτη, Χημεία Α* πρακτικού λυκείου δεν μπορεί να εγκριθεί; έφόσον πρακτικό τμήμα στην τάξη αυτή δεν θα υπάρχει.

β) 'Επισης δέν ἐγκρίνονται τὰ βιβλία τῶν κατηγοριῶν Α Ιβ καὶ Β' ('Αυδργανης καὶ 'Οργανικῆς Χημεας) ἐφόσον ἀντιβαλουν στο Νόμο (309/76 ἄρθρο 2) καὶ στὶς διευκρινιστικὲς ὁδηγίες ποὺ δόθη- καν κατὰ τὴ συγκρότηση τῶν 'Επιτροπῶν γιὰ τὴν ἐπιλογή ἐλεύθερων βοηθημάτων σχετικὰ μὲ τὴ γλωσσικὴ μορφή τῶν βιβλίων (ἀπόφαση τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ Παιδείας, ἀριθμ. Φ. 211.21/34/60357/9-6-77.

γ) Δέν ἐγκρίνεται τὸ βιβλίο Ι.Γ. Κασετζίδη, ὁδηγὸς 'Εργαστηρίου- Πειράματα 'Αυδργανης καὶ 'Οργανικῆς Χημεας, ἐφόσον πρόκει- ται γιὰ βοήθημα ἐργαστηριακὸ καὶ ὄχι διδακτικὸ καὶ κατὰ συνέπεια εἶναι πέρα ἀπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς 'Επιτροπῆς.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἀκουσε τὸν εἰσηγητὴ καὶ ὕστερα ἀπὸ διευκρινι- στικὴ συζήτηση, ἀποφαινεται ὁμόφωνα: 'Αποδέχεται τὴν εἰσήγηση ὅπως εἶναι, δηλαδὴ ἐγκρίνει τὴν πράξη τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων Χημεας μὲ τὶς ἐπιφυλάξεις ποὺ διατυπώθηκαν στὴν εἰσήγηση.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 7ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: "Διαβίβαση πρᾶξεων 'Επιτροπῆς ἐλεύθερων βοηθημάτων Φυσικῆς Πειραματικῆς γιὰ 'Εγκριση" εἰσηγητῆς κ. Στ. Παπασημαϊδopoulos, Εἰσηγητῆς τοῦ ΚΕΜΕ εἶ- πε τὰ ἑξῆς:

"Μὲ τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.25/25/74842/14-7-1977 τοῦ κ. 'Υ- πουργοῦ Παιδείας διαβιβάζονται πράξεις τῆς " 'Επιτροπῆς κρίσεως ἐ- λεύθερων βοηθημάτων Φυσικῆς Πειραματικῆς".

"Ἐχοντας ὑπόψη τὸ ἔγγραφο αὐτὸ καὶ τὶς συναπτόμενες πράξεις τῆς 'Επιτροπῆς κρίσεως ἐλεύθερων βοηθημάτων Φυσικῆς Πειραματικῆς, καθὼς καὶ τὰ κρινόμενα βιβλία, εἰσηγοῦμαι νὰ γίνει δευτὴ ἢ "πράξη κρίσεως" τῆς ἐπιτροπῆς, δηλ. νὰ ἐγκριθεῖ, ὅπως εἶναι μὲ τὶς ἑξῆς παρατηρήσεις:

α) Δέ θὰ γίνει σόσταση βιβλίων γιὰ τὴν α' τάξη λυκείου, ἐφόσον δέ θὰ λειτουργήσῃ χωριστὸ πρακτικὸ τμήμα στὴν τάξη αὐτὴ ἀπὸ τὸ σχολ. ἔτος 1977-78.

β) 'Η "ἐπιτροπὴ κρίσεως" νὰ κληθεῖ νὰ ἐπανεξετάσῃ τὴν περίπτωση τοῦ βιβλίου: Κοβίου 'Αθανασίου, Θερμότητα - Κυματικὴ - 'Α- νομοστικὴ, γιὰτὶ τὸ αἰτιολογικὸ μὲ τὸ ὅποιο ἡ ἐπιτροπὴ κρίσεως ἀπορ- ρίπτει τὸ βιβλίο αὐτὸ (ὅτι δηλ. "περιέχει θέματα ἐκτός τοῦ ἀναλυ-

τικού προγράμματος και δεν περιέχει όλη την ύλη μιᾶς τάξεως") δε φαίνεται να έχει ισχύσει ως γενικό κριτήριο, π.χ. στην περίπτωση των βιβλίων: Παυλιώτη 'Αργ., "Ηλεκτρισμός" και Σκαυνάκη Ν., "Μηχανική - Κυματική - Ακουστική", κ.ά.

β) 'Η έπιτροπή κρίσεως να κληθεῖ να επανεξετάσει την περίπτωση του βιβλίου Παπαευθυμίου Θ., "Ηλεκτρισμός", γιατί: (1) δεν αναφέρει ή έπιτροπή κανένα συγκεκριμένο παράδειγμα των μειονετημάτων του βιβλίου και (2) ή πρόσθετη ύλη την όποια ή έπιτροπή καταλογίζει στο βιβλίο αυτό ως λόγο μη έγκρίσεως υπάρχει σε άλλα βιβλία που ή ίδια έπιτροπή τά έχει έγκρίνει (π.χ. Φωτεινοπούλου Β., "Ηλεκτρισμός" και Παυλιώτη 'Αργ., "Ηλεκτρισμός").

γ) Να κληθεῖ ή έπιτροπή κρίσεως να επανεξετάσει την περίπτωση του βιβλίου Παπαευθυμίου Θ., "Ατομική και Πυρηνική Φυσική", γιατί: (1) δεν αναφέρει συγκεκριμένο παράδειγμα των μειονετημάτων που καταλογίζει στο βιβλίο αυτό, (2) δεν παραπέμπει σωστά όταν κάνει λόγο για ύλη εκτός προγράμματος και (3) ή θεωρούμενη "λανθασμένη απόδειξη" του τύπου $E = mc^2$ κλπ. είναι σωστή".

Τό Τμήμα, αφού άκουσε τον εισηγητή και ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση

άποφάνεται όμόφωνα :

Αποδέχεται την εισηγήση όπως διατυπώθηκε άραπάνω, δηλ. έγκρίνει την πράξη της έπιτροπής κρίσεως όπως είναι με τις έπιφυλάξεις που διατυπώθηκαν στην εισηγήση.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση,

Πρόεδρος
Αν. Πάγκαλος

'Η Γραμματέας

Αναρ

'Αθηνά Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 94/1977

Σήμερα, 18 Αυγούστου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12η μεσημερι-
νή τό Τμήμα Μέσης Έκπαίδευσης τοῦ Κέντρου Έκπαιδευτικῶν Μελετῶν
καί Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεών του
(Λεωχάρους 2 - Ἀθήνα).

Στή συνεδρίαση ἔλαβαν μέρος ἄφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή
νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. Ἄν. Πάγκαλο, Σύμ-
βουλο Α΄, οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακιδῆς, Ἡλ. Σπυρό-
πουλος, Ν. Βαρουχάνης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄,
ὁ κ. Ἰ. Σιορδύλης, Εἰσιτικός Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσικας,
Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Ἀδαμόπουλος,
Στ. Παπασημακόπουλος, Εἰσηγητές καί ἡ Φατσέα Ἀθηνᾶ, καθηγήτρια φιλό-
λογος μέ 6ο βαθμό ὡς Γραμματέας τοῦ Τμήματος, σέ ἀντιπαρόσταση τῆς
Ζαραφωνίτου Δήμητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ἰδρυση Προτύπων Σχολείων στίς ἔδρες τῶν Ἀνωτέρων Ἐκπαι-
δευτικῶν Περιφερειῶν. Εἰσηγητής κ. Δ. Σακιδῆς, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 2ο - Κρίση διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα καί Ἀσκήσεις Νεοελλη-
νικῆς Γραμματικῆς". Εἰσηγητής κ. Δ. Σακιδῆς, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 3ο - Γνωστοποίηση ἀλλαγῆς Ὁρολογίου Προγράμματος Πειραματικοῦ
Σχολείου τοῦ Γαν/μίου Θεσ/νίκης. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Ἀρβα-
νίτης, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο "Πλάτωνος Εὐθύφρων" τοῦ Φρογι.
Φασιμικῆ. Εἰσηγητής κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β΄.
- ΘΕΜΑ 5ο - Ἐπανάφορά Ὁρολογίου καί Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος Α΄ Τάξεως
Κλασικοῦ Λυκείου. Εἰσηγητής κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β΄.

Ἡ ἀπόφασις τῆς συνεδρίας, ἄφοῦ διαπιστώθηκε ἀπορτία, διαβόσθη καί
ἐκτελέσθη τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδρίας. Στή συνέχεια τό
Τμήμα ἀπέκλεισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως: "Ίδρυση Προτύπων Σχολείων στὶς ἔδρες τῶν Ἀνωτέρων Ἑκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν" εἰσηγητῆς κ. Δ. Σακκιάς, Σύμβουλος Β' ἐνημέρωσε τὸ Τμήμα σχετικὰ μὲ τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 81848/29-7-77 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων μὲ τὸ ὁποῖο ζητεῖται ἀπὸ τὸ ΚΕΜΕ νά γνωμοδοτήσει σχετικὰ μὲ τὴν Ίδρυση Προτύπων Σχολείων στὶς ἔδρες τῶν Ἀνωτέρων Ἑκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ καὶ ἡ σχετικὴ ἀπόφαση, μετὰ ὁμόφωνη γνώμη τῶν κ.κ. Συμβούλων ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ο άρμόδιος γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως: Κρίση διδακτικοῦ βιβλίου "Κείμενα καὶ Ἀσκήσεις Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς", εἰσηγητῆς κ. Δ. Λακινιάς, Σύμβουλος Β', ἀφοῦ ἔθεσε ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος α) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.211.17/96/78451 /22-7-77 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζονται στὸ ΚΕΜΕ γιὰ ἔγκριση οἱ πράξεις 1/26-5-77 καὶ 2/13-7-77 τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου: "Κείμενα καὶ Ἀσκήσεις Ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου: "Κείμενα καὶ Ἀσκήσεις Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς" Α' καὶ Β' Γυμνασίου ποῦ ἔγραψαν μὲ ἀνάθεση οἱ κ.κ. Τσολάνης Χρ., Μαυρόπουλος Θεοδ., Μαυροπούλου-Παυλίδου Ὀλγα καὶ Βαρμάζη Νιη,

- β) τὶς πράξεις 1/26-5-77 καὶ 2/13-7-77 τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως,
γ) τὶς κριτικὲς ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς: Ἄν Κουτσιλιέρη καὶ Ἄγ. Σκιαδᾶ,
δ) τὴν ἀπάντηση τῶν συγγραφέων στὶς παρατηρήσεις τῶν εἰσηγητῶν,
ε) τὸ βιβλίο: "Κείμενα καὶ Ἀσκήσεις Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς",
εἶπε τὰ ἑξῆς:

"Γενικὰ θεωρῶ ὀρθές τὶς παρατηρήσεις τῶν εἰσηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐντὸς ὁρισμένων (π.χ. τοῦ κ. Κουτσιλιέρη σελ. 7 γιὰ τὴ σελ. 10 τοῦ βιβλίου, σελ. 2 γιὰ τὴ σελίδα 11 τοῦ βιβλίου, τῆς κ. Σκιαδᾶ σελ. 1 ἢ παρ. 2 ὡς πρὸς τὸ β' μέρος τῆς) καὶ συμφωνῶ μὲ τὴν ἀπορριπτικὴ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως. Σημειῶνω καὶ τὸ γεγονός ὅτι οἱ συγγραφεῖς στὸ ἀπαντητικὸ ὑπόμνημά τους στὶς παρατηρήσεις τῶν εἰσηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς δέν ἐμφράζονται πάντοτε μὲ τὴν ἐπιβαλλόμενη λεπτότητα (π.χ. σελ. 16 παρ. 22, σελ. 7 παρ. 88)".

Τό Τμήμα, αφού άκουσε τόν εισηγητή καί μετά από διευκρινιστική συζήτηση, έγκρίνει όμόφωνα τίς πράξεις τής Έπιτροπής κρίσεως τού διδαικτικού βιβλίου "Κείμενα καί Άσκήσεις Νεοελληνικής Γραμματικής" Α' καί Β' Γυμνασίου καί κρίνει ότι τό βιβλίο αυτό δέν είναι κατάλληλο για νά καλύψει τίς διδαικτικές ανάγκες τών μαθητών τής Α' καί Β' Γυμνασίου.

Η συζήτηση για τό 30 θέμα τής ημερήσιας διατάξεως αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρίαση.

Ο άρμόδιος για τό 40 θέμα τής ημερήσιας διατάξεως: Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Πλάτωνος Εὐθύφρων" τού Φραγ. Φαφλάκη, εισηγητής κ. Ι. Άρβανίτης, Σύμβουλος Β' Έθεσε ύπόψη τών μελών τού Τμήματος τό έγγραφο άριθμ. 63003/8-7-77 τού κ. Υπουργού Έθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων μέ τό όποιο διαβιβάζεται για γνωμοδότηση στό ΚΕΜΕ τό βιβλίο "Πλάτωνος Εὐθύφρων" τού κ. Φραγ. Φαφλάκη.

Ακολούθως ό εισηγητής παρατηρεῖ τά έξής:
"Ο συγγραφέας-μεταφραστής στήν αίτησή του, ζητεῖ τήν έκδοση τής μεταφράσεως τού διαλόγου τού Πλάτωνα "Εὐθύφρων", που ακολουθεῖ, όπως άκριβώς γράφει "τόν MAURICE Κρουζέ (τό όνομα στή Γαλλική καί τό έπωνυμο στήν Έλληνική, τό όρθό Κρουαζέ) τόν Μωραῖτην καί Μιστριώτη".

Στήν αίτηση αυτή παρατηρεῖται προχειρότητα: διαγραφές καί διαφορα σφάλματα. Δίνει μάλιστα ή αίτηση καί τήν ανάλογη εικόνα τής μεταφράσεως.

Από τά σφάλματα τού βιβλίου σημειώνονται sporadically μερικά:

- 1.- Πολλά όρθογραφικά καί τυπογραφικά
σελ. έξώφ: ή άρχαία φράση χωρίς βαρεῖες
" 6 : JIGLA - CORRECTOTUM
" 3 : άρνογέννη
" 11 : μήτυση - Ζέροντας
" 12 : τυγχάνει ὢν
" 13 : τό τι αισθάνονται - ναν τό μάθω
" 15 : νά τόν καταγγείλουμε
" 19 : νά φανεράνονταν
" 16 : Εὐροιμ' αν (θέλει κόμμα)
" 25 : τσακωνόμαστε, θά τσακονοῦμε
" 33 : έλλω ./.

- II.- Πρόκειται μάλλον για παράφραση (έντοτε και αύθαυρη) και όχι για μετάφραση.
- σελ. 8: Οὐ γάρ οὖν = θεός φυλάξει
- σελ. 11: διαφθείρω = ξεστρατίζω
- τῶν πολιτικῶν μόνος ἀρχεσθαι ὀρθῶς = ὁ μόνος ἀπὸ τοῦς πολιτικούς μας ποὺ ξέρει τί θά πῆ πολιτικῆ
- σελ. 13: εὖ μάλα πρεσβύτης = μαθουσαλάς
- φιλανθρωπία = καλωσύνη
- οὐ μόνον ἀνευ μισθοῦ = ὄχι μόνο δίχως οἰκονομία καὶ δωρεά
- σελ. 15: μίασμα = βρωμιά

- III.- Γλώσσα δημοτικῆ, ικανοποιητικῆ κάπως, χωρὶς νὰ συμφωνεῖ σὲ ὅλα μὲ τὴν ἐπίσημη σήμερα Γραμματικῆ (ὑποτακτικῆ, τονισμός, παραθετικὰ κ.ἄ.), ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ μετάφραση ἔχει ἐκδοθεῖ παραγενέστερα (1972). Ἐμφράσεις καὶ λέξεις ποὺ δέν εἶναι παραδεκτές γιὰ μετάφραση ἢ παράφραση ἔργου στὴ Δημοτικῆ:
- σελ. 9: τὸν κρᾶζουνε Μέλητο
- σελ. 11: ποιᾶναι;
- σελ. 13: ποιόνα
- Μπᾶς καὶ
- σελ. 17(κ.ἄ.): λοιπό (λοιπόν)
: γιὰ (ἀντί ἢ)
- σελ. 31: Μανθάνω - Μπῆνα
- σελ. 41: μαρωτοῦσες

Στὴ συνέχεια ὁ εἰσηγητὴς λέγει ὅτι γιὰ τὶς παραπάνω ἀδυναμίες δέν εὐρίσκει ἐπιφελῆ τὴ μετάφραση καὶ εἰσηγεῖται στὸ Τμήμα τὴν ἀδριανή του αἰτιήματος τοῦ συγγραφέα. Ἀκολούθησε σχετικῆ συζήτηση.

- α) Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:
β) τὸ ἔγγραφο τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων
γ) τὴν παρ. 5 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 186/77
τὴν εἰσηγήσει καὶ τὴ σχετικῆ συζήτηση

γνωμοδοτεῖ ὁμόφωνα

Ἄντιπρόεδρος τὸ βιβλίο "Πλάτωνος Εὐθύφρων" τοῦ Φρ.-Μ. Φαρμάκη
Χρησιμὰ γιὰ τοὺς μαθητὲς καὶ τὶς σχολικὲς βιβλιοθήκες.

Σχετικά με το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Επαναφορά
'Ωρολογίου και 'Αναλυτικού Προγράμματος Α' τάξεως Κλασικού Λυκείου"
δ κ. Πρόεδρος του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλος έθεσε υπόψη των μελών
του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 85957/10-8-77 του κ. 'Υπουργού
'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το οποίο επαναφέρεται για έπα-
νεξέταση το Σχέδιο 'Ωρολογίου και 'Αναλυτικού Προγράμματος της Α'
τάξεως του Προτύπου Κλασικού Λυκείου με το αίτιολογικό ότι ομοιά-
ζει με το πρόγραμμα των λοιπών σχολείων και μάλιστα με το πρόγραμ-
μα του ανώτερου κύκλου του παλαιού έξάχρονου Γυμνασίου.

Στή συνέχεια ο κ. Πρόεδρος του Τμήματος ανέθεσε τή σχετική
εισήγηση στους κ.κ. Φ. Βώρο, Σύμβουλο Β', Δ. Τομπαΐδη και Κυρ. Κα-
τσιμάνη, Εισηγητές.

Τό Τμήμα θά επανέλθει στο ίδιο θέμα σέ επόμενη συνεδρίαση.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

'Η Γραμματέας
Φατμέα
'Αθηνά Φατμέα

ΠΡΑΞΗ 95/1977

Σήμερα, 20 Αυγούστου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9η πρωινή το Τμήμα Μέσης 'Επαιδεύσεως του Κέντρου 'Επαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αθούσα συνεδριάσειών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφου προσλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία άπό τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βωρος, Δ. Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρανόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημανδόπουλος, Είσηγητές και ή Φατσέα 'Αθηνα, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό ώς Γραμματέας του Τμήματος σε άντιπατάσταση τής Ζαραφονίτου Δημητρας.

'Απουσίαζε και δέν έλαβε μέρος στή συνεδρίαση ό κ. 'Ι. Σμορόδλης, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Περί όρισμού Γενικών 'Επιθεωρητών Μέσης 'Επαιδεύσεως ώς Προϊσταμένων 'Επαιδευτικών Περιφερειών, Διευθυντών Προτύπων και Πειραματινών Σχολείων και ύπηρετούντων παρά τοίς 'Επόπταις.
- ΘΕΜΑ 2ο - Είσηγηση στην άλτηση τής Διευθύντριας του 'Ιδιωτ. Λυκείου τής 'Εστίας Ν. Σμύρνης για τον τρόπο διδασκαλιας τής 'Αγγλιης. Είσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- Εξετάσεις μαθητών ξένων σχολείων άλλοδαπής που φοίτησαν για δυο σχολικά έτη σε Γυμνάσια ήμεδαπής. Είσηγητές κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' και Δ. Τομπαζής, Είσηγητής του ΚΕΜΕ.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία διαβάστηκε

καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχίσει τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Λογικὰ μὲ τὸ 1ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: "Περὶ ὀρι-
σμοῦ Γενιῶν Ἐπιθεωρητῶν Μέσης Ἐκπαίδευσως ὡς Προϊσταμένων
Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν, Διευθυντῶν Προτύπων καὶ Πειραματικῶν
Σχολείων καὶ ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς Ἐπόπταις" ὁ Πρῶτος τοῦ
Τμήματος κ. Ἀναστ. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', ἔθεσε ὑπόψη τῶν με-
λῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.260/528/83001/9-8-77 τοῦ κ.
Ἐπιθεωρητοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐκπαίδευσως Ἰσοπέδου γιὰ
ζήτησι μὲ τὸ ΚΕΜΕ γιὰ γνωμοδότηση σχεδίου Ἐκπαίδευσως ὡς Προϊσταμέ-
νων ὀρισμοῦ Γενιῶν Ἐπιθεωρητῶν Μέσης Ἐκπαίδευσως ὡς Προϊσταμέ-
νων Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν, Διευθυντῶν Προτύπων καὶ Πειραμα-
τικῶν Σχολείων καὶ ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς Ἐπόπταις. Τῆ σχετικῆ
εἰσήγησι ἀνέλαβαν οἱ κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' καὶ Β. Θεο-
δωραϊδῆς, Εἰσηγητῆς τοῦ ΚΕΜΕ.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 2ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: "Εἰσήγη-
σι στὴν αἴτησι τῆς Διευθύντριας τοῦ Ἰδιωτ. Λυκείου τῆς Ἐστίας
Ν. Σμύρνης γιὰ τὸν τρόπο διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς" εἰσηγητῆς κ.
Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήματος:

α) Τὸ ἀριθμ. 16844/15-2-77 ἔγγραφο τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ Παιδείας
μὲ τὸ ὅποιο διαβιβάζεται αἴτησι-ἐκθεσι τῆς κ. Μανοπούλου, ὡς
Διευθύντριας τοῦ Ἰδιωτ. Λυκείου τῆς Ἐστίας Νέας Σμύρνης, γιὰ
τὸν προτεινόμενο νέο τρόπο διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς στὸ Γυμνά-
σιο-Λύκειο τῆς Ἐστίας Νέας Σμύρνης.

β) Τὰ ἀρθρα 1 καὶ 2, παρ. 1, 2 καὶ 6 τοῦ Ν. 186/1975.

γ) Τὸ σχετικὸ ἀπαντητικὸ ἔγγραφο σὲ αἴτησιν τῆς, τοῦ Γεν. Ἐπιθ/τοῦ
Γ' ΚΕΜΕ διαμερίσματος μερικῶς ποὺ ἀναφέρει ὅτι τὸ θέμα ἀ-
νήκει στὶς ἀρμοδιότητες τοῦ ΚΕΜΕ. καὶ

δ) Τὴν ἀπὸ 1-2-77 αἴτησι-ἐκθεσι τῆς κ. Μανοπούλου καὶ εἰσηγεῖ-
ται τὸ ἀπόλογο:

"Τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα εἶχε εἰσαχθεῖ καὶ τὴν 21-4-77 στὸ Τμήμα καὶ
ἀναβλήθηκε ἡ συζήτησι του γιὰ ἐπείγοντες ὑπηρεσιακοὺς λόγους.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Ἰδιωτ. Μικτοῦ Λυκείου τῆς Ἐστίας Ν. Σμύρ-
νης. /.

νης Γυμνασιάρχης κ. Μανοπούλου ζητεί με έγγραφό της προς τον κ. Υφυπουργό Παιδείας να της επιτραπεί ή εφαρμογή νέου τρόπου διδασκαλίας της 'Αγγλικής σε σχέση με τον αριθμό, την τάξη, τις ώρες διδασκαλίας και την επίδοση των μαθητών του Γυμνασίου της 'Εστίας Νέας Σμύρνης.

Ός επιχειρήματα αναφέρει την ανεπάρκεια των καθορισμένων ωρών διδασκαλίας για την εκμάθηση του μηχανισμού της ξένης γλώσσας και την ανομοιομορφία της στάθμης των μαθητών εξαιτίας της φοιτησεώς τους ή μη σε φροντιστήρια, πράγμα που εμποδίζει την ενιαία διδασκαλία.

Για τους παραπάνω λόγους προτείνει: 1) την αύξηση των 5 ωρών διδασκαλίας των τάξεων Α', Β', Γ' του Γυμνασίου και των 3 ωρών της Α' Λυκείου και των 2 ωρών της Β' και Γ' Λυκείου σε 5 ώρες που να αντιστοιχούν στις πέντε πρώτες ημέρες της εβδομάδας.

2) Τη σύμπτυξη των τάξεων Α' και Β' Γυμνασίου, Γ' Γυμνασίου και Α' Λυκείου και Β' και Γ' Λυκείου και το χωρισμό τους σε 3 τμήματα ($3 \times 3 = 9$ τμήματα) στα όποια οι μαθητές να κατατάσσονται ανάλογα με το επίπεδο γνώσεών τους εξαιτίας από σχετική εξέταση. Είναι φανερό ότι το προτεινόμενο σύστημα δημιουργεί αύξηση τμημάτων σε σχέση με τον αριθμό των τάξεων από 6 σε 9 (δηλ. 3 επιπλέον) και αύξηση ωρών διδασκαλίας, για τις Α', Β', Γ' τάξεις του Γυμνασίου και Α' Λυκείου κατά 2 ώρες και κατά 3 ώρες για τις τάξεις Β' και Γ' Λυκείου. Η πρώτη αύξηση αφορά στο σχολείο και δε δημιουργεί προβλήματα εφόσον πρόκειται για ιδιωτικό, ή δεύτερη, των ωρών διδασκαλίας, αφορά στο πρόγραμμα.

Είναι γεγονός ότι το προτεινόμενο σύστημα εξυπηρετεί την εξατομικευμένη διδασκαλία και διευκολύνει τη μάθηση στο σχολείο, πράγμα που θα συντελέσει στην άπαραλιτη εξαίρεση της ανάγκης της παρακολούθησης μαθημάτων γλώσσας σε φροντιστήρια κατά τις απογευματινές ώρες των μαθητών. Το τελευταίο αναφέρει και η εν λόγω Διευθύντρια ως αξιοπρόσεκτο αποτέλεσμα για τη διάθεση του χρόνου στη μελέτη των άλλων μαθημάτων από τους μαθητές κατά το απόγευμα.

Για τους λόγους που ενδέχεται παραπάνω και για το λόγο ότι πρόκειται για ιδιωτικό σχολείο εισηγούμαι την εγκριση του προτεινόμενου τρόπου διδασκαλίας της 'Αγγλικής στο εν λόγω σχολείο για πειρα-
./.

ματικούς κυρίως σκοπούς. Κρίνω δέ σιδηρικό να υποβληθούν στο Υπουργείο Παιδείας (ΚΕΜΕ) σχετιάζοντάς τα αποτελέσματα και διαπίστωσης από την εφαρμογή του τρόπου αυτού για ενημέρωση και για τυχόν ανανέωση παρόμοιων έγκριστων".

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη του την εισήγηση του κ. εισηγητή και τη συζήτηση που έπαιξεν, αποφασίζει να τα εξής: "Επειδή έχει τελειώσει το διδακτικό έτος το θέμα κρίνεται άνω αντικειμένου. Η Διεύθυνση του Σχολείου, αν έχει την πρόθεση να εφαρμόσει το σύστημα και κατά το προσεχές διδακτικό έτος, θα πρέπει να επανέλθει με άλλη αναφορά στην όποια να έθετει και τα αποτελέσματα που είχε ο πειραματισμός κατά το διδακτικό έτος που έληξε".

Οι άρμοδιτοι για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Μετατάξεις μαθητών ξένων σχολείων άλλοδαπής που φοίτησαν για δυο σχολικά έτη σε Γυμνάσια ήμεδαπής" εισηγητές κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' και Δ. Τομπαζής, Εισηγητής του ΚΕΜΕ θέτουν υπόψη των μελών του Τμήματος τηλεγράφημα του Διοικητικού Συμβουλίου του Ποντιακού Συλλόγου Θεσ/κης "θεόδωρος Γαβρά" με το όποιο ζητείται η παρ. 4 του άρθρου 15 του Προεδρικού Δ/τος 503/1977 να έπενταθεί και για τους μαθητές ξένων σχολείων άλλοδαπής που φοίτησαν δυο σχολικά έτη σε Γυμνάσιο δικό μας.

Στη συνέχεια οι κ.κ. εισηγητές εισηγήθηκαν στο Τμήμα τα εξής: "κατά το άρθρο 15 παρ. 4 του Π.Δ. 503/77 οι μαθητές που προέρχονται από ξένα σχολεία της άλλοδαπής και εγγράφονται για πρώτη φορά στην τρίτη τάξη Γυμνασίου δικού μας κατά το σχολικό έτος που διεξάγονται οι εισιτήριες εξετάσεις για το Λύκειο, αν κατά τα δύο προηγούμενα έτη φοίτησαν σε ξένο σχολείο της άλλοδαπής, έχουν το άδουλο εϋεργέτημα:

"Η εισιτήρια εξέταση γίνεται προφορικά στα Αρχαία και Νέα Έλληνικά, και γραπτά στα υπόλοιπα μαθήματα, και εισάγονται, έφδσον πάραυτ, από 8 στα δύο μαθήματα που εξετάζονται προφορικά και από 70 στα υπόλοιπα, με σύνολο βαθμολογίας 46.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ποντιακού Συλλόγου Θεσ/κης "θεόδωρος Γαβράς" ζητεί να έπενταθεί το εϋεργέτημα αυτό και στους μαθη-
./.

τές ξένων σχολείων άλλοδαπής, πού φοίτησαν δύο σχολικά έτη σέ
Γυμνάσιο δικό μας.

Προτείνουμε νά άπορριφθεῖ τό αίτημα, γιατί τά δυο χρόνια
σέ έλληνικό σχολείο είναι άρκετά σέ ένα μαθητή τής ήλικίας αυ-
τής νά μάθει νά γράφει τή νεοελληνική γλώσσα.

Τό Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη τήν είσήγηση τών κ.κ. είσηγητών
καί τή συζήτηση πού έπακολούθησε άποφαίνεται ομοδ-
φωνα:

Απορρίπτει τό αίτημα νά έπενταθεῖ ή παρ. 4 τοῦ
άρθρ. 15 τοῦ Π.Δ. 503/77 καί για τους μαθητές ξένων σχολείων άλ-
λοδαπής πού φοίτησαν δυο σχολικά έτη σέ Γυμνάσιο δικό μας γιατί
τά δυο χρόνια σέ έλληνικό σχολείο είναι άρκετά σέ ένα μαθητή τής
ήλικίας αυτής νά μάθει νά γράφει τή νεοελληνική γλώσσα.

Στό σημετο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Πρόεδρος

Πάγκαλος

Η Γραμματέας,

Αθηνά Φατούρα

ΠΡΑΞΗ 96/1977

Σήμερα, 22 Αυγούστου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30 πρωινή
το Τμήμα Μέσης 'Επιπαιδεύσεως του Κέντρου 'Επιπαιδευτικών Μελετών και
'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2 - 'Αθήνα).

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφοσ προσελήθησαν σύμφωνα με τη
νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο, Σύμ-
βουλο Α; οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυροπού-
λος, Ν. Βαρουχάνης, Γ. Γρότσας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β; οί
κ.κ. Κ. Γαθουκας, Δ. Τομπούρης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος,
Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές και ή φοιτήσα 'Αθη-
νή, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό που υπηρετεί με άδειαση στο
ΚΕΜΕ ως Γραμματέας του Τμήματος σέ αντικατάσταση της Ζαχαρονίτου Δη-
μητράς.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. 'Ι. Σκορδύλης, Ειδικός Σύμ-
βουλος του ΚΕΜΕ, λόγω άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ίδρυση Προτύπων Σχολείων στις έδρες των 'Ανωτέρων 'Επιπαι-
δευτικών Περιφερειών. Εισηγητής κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωστοποίηση άλλαγής 'Ωρολογίου Προγράμματος Πειραματικού
Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσ/κης. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβα-
νίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Επιαναφορά 'Ωρολογίου και 'Αναλυτικού Προγράμματος Α' τά-
ξεως Κλασικού Λυκείου. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Περύ όρισμού Γενικών 'Επιθεωρητών Μέσης 'Επιπαιδεύσεως ως
Προϋσταμένων 'Επιπαιδευτικών Περιφερειών, Διευθυντών Προ-

τύπων και πειραματισμών Σκοπίων και υπηρετούντων παρά τοις
Ενόποιαις. Εισηγητής κ. Γ. Γρετσέκας, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 50 - Κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες του ανήκουσ στον
κλάδο Α4 Φυσικῶν. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος,
Εισηγητής του ΚΕΜΕ.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε
καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμε-
ρησίας διατάξεως.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 1ο καὶ 2ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀνα-
βλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

gfu

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Επαναφο-
ρά 'Αρολογίου και 'Αναλυτικού Προγράμματος Α' τάξεως Κλασικού Λυ-
κείου" εισηγήτης κ. Κ. Βώρος, Σύμβουλος Β' έθεσε υπόψη του Τμήματος
το έγγραφο αριθμ. 85957/10-8-77 του κ. Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων με το οποίο επαναφέρεται για επανεξετάση το 'Αρο-
λόγιο και 'Αναλυτικό Πρόγραμμα της Α' τάξεως Κλασικού Λυκείου που
καταρτίστηκε με τις πράξεις 72, 76 και 87/1977 του Τμήματος Μέσης
'Επιμορφώσεως του ΚΕΜΕ.

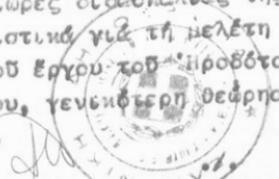
Στη συνέχεια ο κ. εισηγήτης εισηγήθηκε στο Τμήμα τα εξής:
"Έχοντας υπόψη το παραπάνω έγγραφο του κ. Υπουργού Παιδείας και
τις πράξεις που αναπέμνονται μ' αυτό εισηγούμαι να γίνουν οι ακό-
λουθες διευκρινίσεις και τροποποιήσεις:

α) Το πρόγραμμα που έχουμε καταρτίσει είναι μεταβατικό για λό-
γους ουσίας και πραγματιών συνθηκών: (I) γιατί οι μαθητές
που θα φοιτήσουν έφετος στην Α' Λυκείου έχουν ακολουθήσει το παλιό
πρόγραμμα Γυμνασίου, δηλ. έχουν διδαχτεί άρχατα ελληνικά (κείμενα,
γραμματική, σύνταξη), (II) γιατί νέα βιβλία για την Α' Λυκείου δεν
ήταν δυνατό να εξασφαλιστούν σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. 'Αναλ-
ντήρηση είναι ανάγκη το προτεινόμενο σήμερα πρόγραμμα να τροποποι-
ηθεί από το σχολικό έτος 1979-80, όταν οι μαθητές του Α' Λυκείου για
πρώτη φορά θα αντιπρίξουν άρχατα ελληνική γλώσσα και γραμματικά από
το πρωτότυπο. Και θα χρειστούν και ειδικό εισαγωγικό βιβλίο για τα
άρχατα ελληνικά: έπσης για τα λοιπά μαθήματα θα χρειστούν τότε άλ-
λα βιβλία που θα αποτελούν συνέχεια του οικοδομούμενου σήμερα νέου
γυμνασίου (του Ν. 309/1976).

β) 'Επειδή νομίζω ότι η σπουδή της άρχατας ιστορίας είναι έπιση-
μονικά και διδακτικά σκόπιμο να θεμελιώνεται σε παράλληλη με-
λέτη των πηγών και επειδή οι 3 ώρες του άρολογίου προγράμματος δεν
έπαρκούν για τέτοια εργασία,

Ε ί σ η γ ο ύ μ α ι

Κά αόξηθοσν οίωρες διδασκαλίας της ιστορίας σέ 4 για να δια-
τίθεται μία άπουλειστική για τη μελέτη των πηγών της άρχατας ιστο-
ρίας (παρουσίαση του έργου του 'Ηρόδοτου, του Θουκυδέδη, του Ξενο-
φώντα, του Θεοπόπου, γενικότερη θεώρηση της εξέλιξης της ιστοριο-
γραφίας κτλ. κτλ.).

ανάγκη να ανταποκριθούμε στο έγγραφο της ανατομικής του Κλασικού Λυκείου (του Ν. 309/76) σε σύγκριση προς το αντίστοιχο τμήμα του Κλασιού εξατάξιου γυμνασίου, και προβάλλοντας έντιμότερη τη φυσιολογία του νέου Κλασικού Λυκείου, σύμφωνα και με τη βούληση του νομοθέτη (άρθρο 66 του Ν. 309/76)".

Ακολούθησε διασαφηνιστική συζήτηση για την ούσα του όλου θέματος. Συγκεκριμένα: ο κ. Γ. Αρβανίτης θεωρεί άσκοπη τη μείωση μιας ώρας θρησκευτικών που έχει ήδη διατεθεί για ατενικά κείμενα, έφ' ου και αυτά αποτελούν μέρος και συνέχεια της κλασικής παιδείας. Την ίδια θέση υποστήριξε ο κ. Γρατζιάς.

Οι κ.κ. Βαρουχάκης Ν. και Αδαμόπουλος Α. θεωρούν ότι περισσότερο μείωση των μαθηματικών (ώρες 3) θα σημειώνει εξάλειψή τους από το πρόγραμμα. Δέχεται πάντως ο κ. Βαρουχάκης ότι είναι δυνατός ο προσανατολισμός του μαθήματος προς τις αρχαίες πηγές (κατά την εισηγήση) ευκαιριακά και όχι σε ώρα χωριστή. Ο κ. Αδαμόπουλος σχετίζει με την ανάγκη διατήρησης του τριώρου ανέφερε ανάλογη ρύθμιση του λεγόμενου έλληνολατινικού βελγικού σχολείου, που είναι κλασικό, αλλά έχει από 3 ώρες μαθηματικά σ' όλες τις τάξεις.

Ο κ. Σακκίδης υπογράμμισε ότι: (α) "Ηδη υπάρχει στο αναπεμπόμενο πρόγραμμα μονομέρεια αντίθετη, δηλ. υπέρ των κλασικών και γενικότερα των ανθρωπιστικών μαθημάτων αφού 25 (από σύνολο 33) ώρες έχουν διατεθεί για φιλολογικά μαθήματα. (β) Περισσότερη έμφαση θα ήταν παιδαγωγικά βλαπτική μάλλον παρά έπωφελη. (γ) Αξηση του ώρολόγιου προγράμματος (πέρα των 33 ωρών) τη θεωρεί άποσθήποτε βλαπτική. Τίς άποιεις του τίς αναπτύσσει σε σημείωμα που κατέθεσε.

Ο κ. Παπαδόπουλος, έπισημαίνει ότι στο αρχικό και αναπεμπόμενο πρόγραμμα υπάρχει όχι απλώς έμφαση αλλά υπερτροφική μονομέρεια υπέρ των κλασικών γραμμάτων (έλληνικά, λατινικά, αρχαία, ιστορία ώρες 14 συνολικά) και ότι τυχόν αξηση θα οδηγούσε στην κατάσταση φυσικού κορεσμού (έξωως χωριστό σημείωμα). Την έννοια της έξαρσης έλαμε σαφέστερη ή παρατήρηση του κ. Τομπαζή ότι 8 ώρες για αρχαία έλληνικά για 3 για λατινικά στο σημερινό πρόγραμμα λυκείου αποτελούν τό 1/3 του προγράμματος 33, ενώ οι 7 - 3 αντίστοιχες ώρες του εξατάξιου

Γυμνασίου σε σύνολο 35/36 ωρών αποτελούσαν ποσοστό 28,6%.

Συνοψίζοντας τη συζήτηση ο πρόεδρος του Τμήματος κ. Πάγκαλος υπογράμμισε ότι τα κλασικά Λάγια λόγω του περιορισμένου αριθμού τους και των ειδικών συνθηκών λειτουργίας τους θα είναι σχολεία επίλεκτων μαθητών και κατά συνέπεια οι ώρες που θα διδάσκονται έκει για τα κλασικά Γράμματα θα αξιοποιούνται πολύ περισσότερο απ' ό,τι στο κοινό σχολείο του παρελθόντος. Και πρόσθεσε ότι στα κλασικά Λάγια θα παρέχεται ή δυνατότητα να αξιοποιούνται τα προϋπάρχοντα βιβλία (π.χ. Λόγοι Δημοσθένους) σε βαθμό πολύ υψηλότερο απ' ό,τι στο παρελθόν, έφθον περιέχουν ύλη περισσότερο από τη διδασκόμενη. Διευκρινίστηκε, τέλος, ότι αν εισαχθεί μία από τις Β ώρες των αρχαίων ελληνικών για "θέμα" είναι δυνατό (στο περιβάλλον του κλασικού Λυκείου) ή άρα αυτή να αποτελέσει δυνατότητα κάποιων ιδιαίτερων επιδιώξεων (π.χ. ιστορία των κλασικών Γραμμάτων ή φυσιογνωμία της αρχαίας κοινωνίας).

Ύστερα από την παραπάνω συζήτηση ο κ. Κατσιμάνης πρόσθεσε ότι δεν μπορεί πια να έμμελνει στην προσαρμογή τριών ωρών, για την όποια είχε μελήσει στην αρχή και άποσύρει την πρότασή του, ενώ ο κ. Βήρος νεώτερα είχε δεχτεί ότι και χωρίς την προσθήκη τέταρτης ώρας για ιστορία είναι πλήτως δυνατός ο προαναταλισμός του μαθηματικού αυτού προς τις πηγές του (από περιβάλλον πάντοτε και την άτμόσφαιρα του κλασικού Λυκείου).

Τό Τμήμα, άφου έλαβε υπόψη του την εισήγηση του κ. εισηγητή και τη συζήτηση που έπακολούθησε:

Ο αρμόδιος για το 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Περὶ ὀρισμοῦ Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ὡς Προϊσταμένων Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν, Δ/ντῶν Προτύπων καὶ Πειραματικῶν Σχολείων καὶ ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς Ἐπόπταις" εἰσηγητῆς κ. Γ. Γρατοβάς, Σύμβουλος Β', εἰσηγεῖται τὰ ἀκόλουθα:

"Ἐχω τὴν τιμὴ νὰ θέσω ὑπόψη τοῦ Τμήματος Σχέδιο Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως: "Περὶ ὀρισμοῦ Γεν. Ἐπιθ. Μ.Ε. ὡς Προϊσταμένων Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν, Δ/ντῶν Προτύπων καὶ Πειραματικῶν Σχολείων καὶ ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς Ἐπόπταις Μ.Ε.". Τὸ σχέδιο αὐτὸ ἔχει σταλεῖ μετὰ τὸ ἔγγραφο τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀριθμ. Φ.260/528/83001/9-8-77 καὶ εἰσάγεται σήμερα στὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως γιὰ νὰ γνωμοδοτήσῃ σύμφωνα μετὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ν. 186/75 καὶ τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ ΚΕΜΕ.

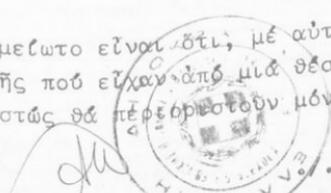
Πρόκειται γιὰ σχέδιο ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, μετὰ τὴν ὁποία ἡ Διοίκηση ἐπιδιώκει τὴν ἀντινατάσταση, στὸ μεγαλύτερο μέρος, ἄλλης παρόμοιας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ποῦ ἔχει δημοσιευθεῖ τὸ 1976 στὸ 1028/14-8-76 τ.Β' Φ.Ε.Κ.

Ἡ ἀντινατάσταση ἀποβλέπει στὴν ἀνακατανομὴ τῶν 140 Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Μ.Ε. στὶς διάφορες θέσεις ποῦ προβλέπει ὁ Ν. 309/76.

Κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς νέας αὐτῆς ἀποφάσεως εἶναι:

- α) Αὐξάνει τὶς θέσεις τῶν ΓΕΜΕ Φιλολόγων ποῦ ἀσχοῦσαν διοίκηση ἀπὸ 48 σὲ 59 μετὰ ἀντιστοιχὴ μείωση τῶν θέσεων ΓΕΜΕ εἰδιδιότητος, ποῦ γίνονται, ἔτσι, ἀπὸ 16 πέντε (5).
- β) Μειώνει τὶς θέσεις τῶν ΓΕΜΕ τῶν ἀκόλουθων κλάδων ποῦ ἀσχοῦσαν διοίκηση ὡς ἐξῆς: Θεολόγων ἀπὸ 8 σὲ 5, Μαθηματικῶν ἀπὸ 15 σὲ 12, Φυσικῶν ἀπὸ 15 σὲ 12, Γαλλικῶν ἀπὸ 1 σὲ καμία καὶ Ἀγγλικῆς ἀπὸ 1 σὲ καμία. Τὶς θέσεις αὐτές, ποῦ ἐξοικονομοῦνται μετὰ τὴν ρύθμιση αὐτῆ, τὸ σχέδιο ποῦ προσθέτει στὶς θέσεις τῶν ΓΕΜΕ εἰδιδικήτων.

Ἐξιοσημελιωτὸ εἶναι ὅτι, μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπο, οἱ ΓΕΜΕ Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς ποῦ εἶχαν ἀπὸ μιὰ θέση Διοικητικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, μετὰ τὸ νέο καθεστὸς θὰ περιόριστουν μόνο οἰκονομῶντα ΓΕΜΕ εἰδιδιότητος.

γ) Στις περιπτώσεις των ΓΕΜΕ ειδιότητας Μαθηματικών και Φυσικών το σχέδιο προβλέπει τις Α.Ε.Π., στις οποίες δεν ανήκουν οργανικά ΓΕΜΕ ειδιότητας, να μη τις αναλαμβάνει έξ ολοκλήρου ένας Γενικός 'Επιθεωρητής Μ.Ε. "κατ' ανάθεσιν" άλλα δύο. 'Η ρύθμιση αυτή, προφανώς, αποβλέπει στα εξής: α) να μη επιβαρύνεται υπέρμετρα ένας άνθρωπος και β) οι 12 μέρες κηθήσεως εντός έδρας, που δικαιούται ο καθένας Γενικός 'Επιθεωρητής Μ.Ε., να παρέχουν τη δυνατότητα για επιθεώρηση και καθοδήγηση στα διδακτικά τους έργα περισσότερων εκπαιδευτικών της ειδιότητας Μαθηματικών και Φυσικών.

Σχετικά με τις ρυθμίσεις αυτές ή εισήγηση έχει να παρατηρήσει ότι: Οι πέντε (5) ΓΕΜΕ Ειδιότητας Φιλολόγων δεν έπαρουν να επιθεωρήσουν περίπου 2.500 φιλόλογους που μάλιστα θα είναι διάσπαρτοι σ' όλη τη χώρα ('Ο αριθμός αυτός των φιλόλογων προκύπτει από το γεγονός ότι οι φιλόλογοι είναι 9.000 στο σύνολό τους και έπομένως αναλογούν 110 φιλόλογοι σε καθεμιά από τις 80 'Εκπαιδευτικές Περιφέρειες από τις οποίες οι 23 δέ θα έχουν ως Προϊστάμενο Γενικό 'Επιθεωρητή Μ.Ε. φιλόλογο). Για το λόγο αυτό ή εισήγηση προτείνει να αξηθούν σε δικτά (8) οι θέσεις των Φιλολόγων 'Επιθεωρητών Ειδιότητας, αφού μειωθούν κατά τρεις (3) οι θέσεις των ΓΕΜΕ Φιλολόγων Προϊσταμένων 'Εκπαιδευτικών Περιφερειών. Οι τρεις τελευταίες αυτές θέσεις θα καλυφθούν από ένα θεολόγο, ένα μαθηματικό και ένα φυσικό ΓΕΜΕ ειδιότητας, των οποίων οι θέσεις θα μειωθούν αντίστοιχα σε έπτά (7), έννέα (9), έννέα (9). 'Εάν γίνει δεκτή ή πρόταση αυτή θα πρέπει ή Διοίκηση να προβεί και στην ανακατανομή των ΓΕΜΕ ειδιότητων στις διάφορες έδρες των 'Ανωτέρων 'Εκπαιδευτικών Περιφερειών.

Τέλος ή εισήγηση επισημαίνει ότι:

- α) θα πρέπει να αποκατασταθεί γλωσσικά το κείμενο του Σχεδίου,
β) 'Ο αριθμός (18) στον κλάδο Α2 Φιλολόγων που όρίζονται ότι θα υπηρετούν "παρά τοίς 'Επόπταις" θα έπρεπε να είναι (5), γ) Στην περίπτωση (γ) της παρ. 3 του Σχεδίου το δεύτερο στη σειρά στοιχείο (ΙΑ*) θα έπρεπε να είναι (ΙΓ*) και δ) Στη δεύτερη σειρά της σειράς 3 του Σχεδίου το στοιχείο (Κ*) θα έπρεπε να είναι (Ε*).

10ο Τμήμα, αφού έκρινε τον κ. εισηγητή και μετά από διευκρινι-

ατινή συζήτηση ἀποφαίνεται ὁμῶς:

Ἀποδέχεται τὴν ἐρσηγήση τοῦ κ. εἰσηγητῆ ὡς ἔχει καὶ ἐγκρίνει τὸ Σχέδιο Ὑπουργιῆς Ἀποφάσεως πού ὑποβάλλεται γιὰ γνωμοδότηση μέ τῆς ἐξῆς τροποποιήσεις:

α) Προϋστάμενοι τῶν ὀγδόντα (80) Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν Μ.Ε. καὶ τῶν ὀκτῶ (8) Προτύπων καὶ Πειραματικῶν Ἐχολείων ὀρίζονται:

- I.- Ἐν τοῦ κλάδου Α2 (Φιλολόγων) σαράντα ὀκτῶ (48).
- II.- Ἐν τοῦ κλάδου Α3 (Μαθηματικῶν) δέκα τρεῖς (13).
- III.- Ἐν τοῦ κλάδου Α4 (Φυσιῶν) δέκα τρεῖς (13).

β) Ὑπηρετοῦντες κατὰ τοῖς ἑπόμεταις ὀρίζονται:

- I.- Ἐν τοῦ κλάδου Α1 (Θεολόγων) ἑπτὰ (7).
- II.- Ἐν τοῦ κλάδου Α2 (Φιλολόγων) ὀκτῶ (8).
- III.- Ἐν τοῦ κλάδου Α3 (Μαθηματικῶν) ἑννέα (9).
- IV.- Ἐν τοῦ κλάδου Α4 (Φυσιῶν) ἑννέα (9).

Ἐπίσης τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδευσης προτείνει ἡ Διορίση κατὰ τὴν ἀνακατανομή τῶν ΓΕΜΕ Εἰδιονότητος στίς διάφορες ἔδρες τῶν Ἀνωτ. Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν νά μεριμνήσει ὥστε νά τοποθετητοῦν οἱ Γενικοὶ Ἐπιθεωρητῆς Εἰδιονότητος στίς ἔδρες ὀπου πρόκειται νά λειτουργήσουν Παραρτήματα τῆς ΣΕΛΜΕ γιὰ τὴν ἐπιμόρφωση τοῦ διδαικτικοῦ καὶ Ἐποπτικοῦ Προσωπικοῦ. Τέτοιες ἔδρες εἶναι ἡ Ἀθήνα, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Πάτρα καὶ τὰ Ἰωάννινα (ἔδρες Πανεπιστημίων).

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 50 θέμα ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Πρόεδρος
Κ. Παγιάλιας

Ἡ Γραμματέας
Α. Φατσέα

Ἀθηνᾶ Φατσέα

ΠΡΑΞΗ 97/1977

Σήμερα, 26 Αυγούστου 1977, ημέρα Παρασκευή κατ'ώρα 12η μεσημερίνη το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαι-
δευτικών Μελετών κατ' 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αλ-
θουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφοϋ προσιλήθησαν σύμφωνα με
τή νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστά-
σιο Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ.
Σακκιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Φρατσέας, κ. Παπα-
δόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σκορδής, Είδιιδος Σύμβουλος
του ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β.
θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδούπος, Εισηγη-
τές κατ' ή Φατσέα 'Αθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό ώς
Γραμματέας, οέ άντινατάσταση τής Ζαραφώντου Δημητρας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ιδρυση προτύπων σχολείων στις έδρες των 'Ανωτέρων
'Εκπαιδευτικών Περιφερειών. Εισηγητής κ. Δ. Σακκιάς,
Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωστοποίηση αλλαγής 'Ωρολογίου Προγράμματος Πειρα-
ματικού Σχολείου Παν/μίου Θεσ/κης. Εισηγητής κ. 'Ι.
'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες ποδ' άνήκουν στον
κλάδο Α4 Φυσικών. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊδούπος,
Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- Εισηγήση για τήν αίτηση άδειας διεξαγωγής έρευνας τής
κ. 'Ελένης Φραγνιαδάκη. Εισηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος,
Σύμβουλος Β'.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καί ἐπικυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα ἀρχισε τήν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ἡ συζήτηση γιά τό 1ο, 2ο καί 3ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκε γιά ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό 4ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως: "Εἰσήγηση γιά τήν αἴτηση ἀδείας διεξαγωγῆς ἔρευνας τῆς κ. Ἑλένης Φραγκιαδάκη" εἰσηγητής κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήματος:

- α) Τό ἔγγραφο Φ. 210.3/20/76617/19-7-77 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας μέ τό ὅποιο διαβιβάζεται αἴτηση καί σχετικά δικαιολογητικά τῆς κ. Ἑλένης Φραγκιαδάκη, φιλολόγου καθηγήτριας τοῦ Μειοψηφικοῦ Σχολείου τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, γιά ἀδεια διεξαγωγῆς ἔρευνας σέ μαθητές Μέσης Ἑκπαιδύσεως μέ θέμα: "Προβλήματα ἐφήβων στή σχέση τους μέ πρόσωπα τοῦ ἄλλου φύλου",
- β) τό ἀρθ. 2, παρ. 2 τοῦ Ν. 186/75,
- γ) τήν αἴτηση καί τά σχετικά μέ τό παραπάνω θέμα δικαιολογητικά τῆς κ. Ε. Φραγκιαδάκη καί εἰσηγεῖται τά ἑξῆς:

"Ἡ κ. Ἑλ. Φραγκιαδάκη, φιλόλογος καθηγήτρια στό Πειραματικό Σχολεῖο τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, εἶναι ὑπότροφος τοῦ ΙΚΥ καί ζητεῖ μέ αἴτησή της (χωρίς ἡμερομηνία, ἡμερομηνία εἰσαγ. 6-7-1977) νά τῆς χορηγηθεῖ ἀδεια διεξαγωγῆς ἔρευνας σέ μαθητές Λυκείων μέ θέμα: "τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν οἱ ἔφηβοι στίς σχέσεις τους μέ πρόσωπα τοῦ ἄλλου φύλου".

Τήν αἴτησή της συνοδεύουν: 1) Διαβιβαστικό ἔγγραφο τοῦ καθηγητοῦ τῆς Φιλοσ. Σχολῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν κ. Ἰ. Μαριαντώνη, Δ/ντοῦ τοῦ Ἐργαστηρίου Πειραμ. Παιδαγωγικῆς, πού βεβαιώνει ὅτι ἡ κ. Φραγκιαδάκη διεξάγει τήν ἔρευνα ὑπό τήν ἐποπτεία του, ἐπισημαίνει τή σημασία τῶν διαπιστώσεων τῆς ἔρευνας καί παραναλεῖ τήν ἔγκρισή τῆς αἰτήσεως.

Ἡ αἴτηση τῆς κ. Ἑλ. Φραγκιαδάκη πρὸς τόν ἀνωτέρω καθηγητή ὡς ὑπευθύνου τῆς ἔρευνας μέ χρονολόγισμα διεξαγωγῆς τῆς

Έρευνας και αντίγραφο του έρωτηματολογίου που θα χρησιμοποιηθεί στη διεξαγωγή της Έρευνας (από 30 σελ. δακτυλογραφημένες, με 2 σελ. οδηγίες και τρεις υπόλοιπες με έρωτήματα).

Από τη μελέτη των ανωτέρω στοιχείων διαπιστώσα τα εξής:
Τό θέμα και τὰ πλαίσιά του, όπως και ὁ σκοπὸς τῆς Έρευνας εἶναι με σαφήνεια καθορισμένα και τὰ ἐρωτήματα ἀριετὰ ἐνδιαφέροντα.
Ἡ κ. Φραγκιαδάκη ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρίσει ἐμπειρικά τὰ προβλήματα που ἀπασχολοῦν τοὺς ἐφήβους και τῶν δύο φύλων στὶς μεταξύ τους σχέσεις και συγκεκριμένα νὰ γνωρίσει πῶς τὰ ἀντιμετωπίζουν, ποιές λύσεις προτείνουν οἱ ἴδιοι και ποιὰ σχετικὴ συμπαράσταση περιμένουν ἀπὸ τὴν οἰκογένεια, τὸ σχολεῖο, τὴν Ἐκκλησία και τὴν κοινωρία.

Οἱ ἀπαντήσεις που ζητεῖ στό ἐρωτηματολόγιό της θὰ εἶναι ἀνώνυμες και θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐμπιστευτικά. Ἡ μέθοδος τοῦ "ἐρωτηματολογίου τῶν γραπτῶν ἀπαντήσεων" που θὰ χρησιμοποιηθεῖ περιέχει πολλές δυνατές ἀπαντήσεις και ὁ μαθητὴς καλεῖται νὰ σημειώσει με ποιὰ ἢ ποιές συμφωνεῖ ἢ, ἀν διαφωνεῖ νὰ σημειώσει τὸ ὅ ἴδιος νομίζει.

Τὰ ἐρωτήματα καταρτίστηκαν με βάση προέρευνά της σὲ Λύμεια τῆς Ἀθήνας.

Τὰ ἐπιμέρους συγκεκριμένα θέματα και προβλήματα στά ὁποῖα ἀναφέρονται οἱ ἐρωτήσεις πέρα τῶν γενικῶν στοιχείων εἶναι τὰ εξής:

- 1) σωματικὲς ἀλλαγές τῆς ἐφηβείας,
- 2) ἀπλές και στενές σχέσεις με τὸ ἄλλο φύλο,
- 3) προβλήματα ἀπὸ τὴν αὐτοϊκανοποίηση,
- 4) προβλήματα ἐνημέρωσης στὶς στενές ἀνθρώπινες σχέσεις (σεξουαλικὴ διαφώτιση),
- 5) στάση τῶν γονέων, τοῦ σχολεῖου, τῆς ἐκκλησίας και τῆς κοινωρίας στά παραπάνω θέματα και κριτικὴ,
- 6) ἀπρσίεις γιὰ τὴ σημερινὴ Ἑλληνίδα και τὸν Ἕλληνα ἄνδρα,
- 7) ἀπρσίεις γιὰ τὸ γάμο και τὴν πρόγια και
- 8) ἀπρσίεις γιὰ τὴν ἀντιμετάπιση τῶν προβλημάτων γενετησίων σχέσεων τῶν ἐφήβων.

Ἡ ἔρευνα πρόκειται νά ἀρχίσει μέ τό νέο σχολ. ἔτος 1977-78 καί ὁ χρόνος ἀπασχολήσεως τῶν μαθητῶν θά εἶναι 2 διδακτικές ὥρες.

Ἡ κ. Φραγκιαδάκη σκοπεύει νά διεξαγάγει τήν ἔρευνα σέ μαθητές τῶν 2 τελευταίων τάξεων 24 λυκείων διαφόρων περιοχῶν τῆς χώρας τῶν ὁποίων παραθέτει πλῆθος, καί σέ ἕνα τμήμα κάθε τάξεως. Ἡ ἐπιλογή αὐτῶν τῶν λυκείων εἶναι τυχαία, ἔπειτα ἀπό κατάταξη ὅλων τῶν λυκείων τῆς χώρας σέ ὀρισμένες κατηγορίες μέ βάση κοινωνικο-οἰκονομικά καί γεωγραφικά χαρακτηριστικά τῶν περιοχῶν.

Μέ βάση τά παραπάνω θεωρῶ τήν αἴτηση τῆς κ. Φραγκιαδάκη πλήρη ἀπό ἀποψη ἀπαιτουμένου ὅτι τά προβλήματα τῶν γεν. ἐτη-ἔρευνηθεῖ τό θέμα αὐτό, δεδομένου ὅτι τά προβλήματα τῶν γεν. ἐτη-σίων σχέσεων καί τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἐφήβων εἶναι πάντοτε ἐπι-καιρα καί στή χώρα μας μαθῶσο γνωρίζω, δέν ἔχουν γίνει ἐμπειρικές, σχετικές μέ τό θέμα, ἔρευνες.

Εἰσηγοῦμαι τήν ἔγκριση τῆς χορηγήσεως ἀδειας διεξαγωγῆς τῆς ἔρευνας τῆς κ. Φραγκιαδάκη στά λύκεια πού ἀναφέρει στό συνημμένο πλῆθος μέ τήν παρατήρηση νά προσέξει περισσότερο τήν τυπική ἀριθμηση καί διάρθρωση τῶν κεφαλαίων καί ἐπιμέρους θεμάτων τοῦ ἐρωτηματολογίου καί τῆ γλωσσική μορφή του, ὥστε νά ὑπάρχει ἕνιαία καί συστηματικότερη σύνθεσή του. Καί συγκεκριμένα στό κεφ. ἀριθμ. II (γενικά στοιχεῖα) δέν προηγῆται σχετικό κεφάλαιο μέ ἀριθμηση I, ἀλλά μόνο οἱ ὁδηγίες, πράγμα πού μπορεῖ νά δυσκολέψει τή συμπλήρωσή του ἀπό τοὺς μαθητές, τά δέ ἄλλα κεφάλαια (ἀριθμῆσεις μέ ρωμαϊκά στοιχεῖα) δέ φέρουν ἐπικεφαλίδες. Ἐπίσης καλό εἶναι τά ἐρωτήματα ἀριθμ. VI νά τεθοῦν ὡς Z στήν ἀριθμ. V ἐνῶτητα ἐρωτήσεων, καθότι σχετίζονται ἀμεσα!

Μετά τήν εἰσηγήσει τοῦ κ. Παπαδόπουλου ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τήν ὅποια ἐμφράστησαν διάφορες ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τήν παιδαγωγική ὀρθότητα τῶν ἐρωτημάτων τῆς ἔρευνας. Διαβιβάστησαν καί κριτικὰ διάφορα τμήματα τοῦ ἐρωτηματολογίου καί κυρίως τά κεφ. V, Δ καί Ε μέ ἀποτέλεσμα ὀρισμένα ἀπό αὐτά καί ἀπό ἄλλα τμήματα τοῦ ἐρωτηματολογίου νά θεωρηθοῦν ὡς "τολμηρά" ἐρωτήματα ἀλλά ὡς ἐρωτήματα πού θά βάλουν τουλάχιστο μερικούς μαθητές σέ
./.

ή έρευνα αυτή νά γίνει σέ μαθητές κάτω τών 16 έτων, εγώ ό ίδιος μέ βάση τά δεδομένα τής ψυχολογικής καταστάσεως τής πρώτης έφηβικής ήλικίας, θα έκανα άρνητική είσήγηση".

Στή συνέχεια ό κ. Παπαδόπουλος διάβασε καί όλόκληρο τό είσηγητικό έγγραφο τοῦ καθηγητή κ. Μαρριαντώνη έπειδή όρισμένα μέλη τοῦ Τμήματος έθεσαν θέμα άμφισβητήσεως τής πρακτικής σκοπιμότητας τής έρευνας.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- 1) Τήν είσήγηση τοῦ είσηγητή κ. Ν. Παπαδόπουλου, Συμβούλου Β'
- 2) Τή συζήτηση πού έπακολούθησε

άποφασίζει κατά πλειοψηφία

Απορρίπτει τήν αίτηση άδειας διεξαγωγής έρευνας από τήν κ. Έλένη Φραγκιαδάκη σέ Λόχεια τής χώρας μέ άντικείμενο "Τά προβλήματα κατ' άντιμετωπίζουν οι έφηβοι στις σχέσεις τους μέ πρόσωπα τοῦ άλλου φύλου" για τούς έξης λόγους:

1) Απαραίτητη προϋπόθεση για τή συμμετοχή τών μαθητῶν σέ μία τέτοια έρευνα είναι ή σωστή καί υπεύθυνη ενημέρωσή τους από τό ίδιο τό σχολείο στα σχετικά θέματα, πράγμα πού δεν έχει γίνει ακόμα.

2) "Αν δινόταν στους μαθητές τό προτεινόμενο έρωτηματολόγιο:

α) θα δημιουργούσε σέ μεγάλη μερίδα τών μαθητῶν τήν εντύπωση ότι τό σχολείο θεωρεί φυσιολογικό νά έχουν σεξουαλικές δραστηριότητες παρόμοιες μέ εκείνες γύρω στις όποιες αναφέρεται τό έρωτηματολόγιο καί ότι έμμεσα τούς έξωθει προς αυτές - εντύπωση όλέθρια καί για τό κύρος τοῦ σχολείου καί για τήν άγωγή πού αυτό καλεῖται νά προσφέρει στους μαθητές του.

β) θα προαλοῦσε ποικίλα σχόλια καί σοβαρές αντιδράσεις σέ μία συντηρητική, σέ παρόμοια θέματα, κοινή γνώμη πού, καθώς είναι άπληροφόρητη σχετικά, θα θεωρούσε τό έρωτηματολόγιο άνεπίτρεπτο καί επικίνδυνο καί

γ) Δέ θα οδηγούσε σέ άσφαλή συμπεράσματα, γιατί οι άπαντή-
./.

σεις τῶν μαθητῶν, ἐξαιτίας τοῦ εἰδικοῦ περιεχομένου τοῦ ἐρωτη-
ματολογίου, θά εἶχαν κατά κανόνα ὁμαδικό χαρακτήρα καί ἐπομένως,
ἐξ ἑᾶς χαρακτηρίζονταν ἀπό εἰλικήρεια.

Μειοψήφησαν 1) ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος κ. Ν. Παπαδόπουλος
γιά τοῦς λόγους ποῦ ἀναφέρει στήν εἰσηγήσή του καί στά ὅσα διευ-
κρίνισε κατά τήν συζήτηση καί 2) ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ἄν.
Πάγκαλος, ὁ ὁποῖος διατύπωσε τήν ἀποψη ὅτι ἡ ἔρευνα μπορεῖ νά διε-
ξαχθεῖ ἀφοῦ ἀλλαγούν ἢ παραλειφθοῦν τά ἐρωτήματα ποῦ χαρακτηρίζονται
ὡς τολμηρά.

Στό σημεῖο αὐτό τερατίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας

Αιμιλία
Ἀθηνᾶ Φατούρα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 98/1977

Σήμερα, 29 Αυγούστου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30 πρωινή το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2 - 'Αθήνα).

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αναστ. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Ίρατσέ-
ας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σκορδίλης, Είδιός Σύμ-
βουλος του ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατοιμάνης,
Β. Θεοδωραϊόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Είσηγη-
τές και ή Ζαραφωνίτου Δήμητρα, καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό, ώς
Γραμματέας του Τμήματος.

Στη συνεδρίαση δέν έλαβε μέρος ό κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβου-
λος Β', γιατί άπουσίαζε για ύπηρεσιακούς λόγους και ό κ. 'Ι. 'Αρβα-
νίτης, Σύμβουλος Β' λόγω άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - 'Εδρυση Προτύπων Σχολείων στις έδρες των 'Ανωτέρων 'Εκπαι-
δευτικών Περιφερειών. Είσηγητής κ. Δ. Σακιάς, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωστοποίηση 'Αλλαγής 'Ωρολογίου Προγράμματος Πειραματι-
κού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσ/νης. Είσηγητής κ. 'Ι.
'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 3ο - Κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες που άνήκουν στον
κλάδο Α4 Φυσικών. Είσηγητής κ. Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εί-
σηγητής του ΚΕΜΕ.

ΘΕΜΑ 4ο - Αίτηση της Σχολής Ζηρίδη για πενθήμερη έβδομάδα. Είσηγη-
τές κ.κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β' και Ν. Παπαδόπουλος, Σύμ-
βουλος Β'.
./.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 1ο καὶ 2ο θέμα ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Οἱ ἀρμόδιοι γιὰ τὸ 4ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἄιτηση τῆς Σχολῆς Ζηρίδη γιὰ πενθήμερη ἐβδομάδα" εἰσηγητὲς κ.κ. Φ. Βῶρος καὶ Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', θέτουν ὑπόψη τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 58023/2-6-1977 τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μὲ τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται ἡ αἴτηση τοῦ Λυκείου Ἀθηνῶν (Ἐκπαιδευτηρίων Ζηρίδη Α.Ε., Κηφισίας 45, Ἀθῆναι).

Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν εἰσηγητῶν κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τὰ ἑξῆς:

1.- Μὲ ἀναφορὰ τοῦ "Λυκείου Ἀθηνῶν" (Ζηρίδη) ζητεῖται ἡ ἄδεια γιὰ τὴν καθιέρωση πενθήμερης ἐβδομάδας διδασκαλίας (ἀπὸ Μευτέρα ὡς Παρασκευή) ἀπὸ τὸ σχολικὸ ἔτος 1977-78. Τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ συντάκτη τῆς ἀναφορᾶς εἶναι θεωρητικὰ-παιδαγωγικὰ καὶ πρακτικὰ-κοινωνικὰ.

Συγκεκριμένα, τὰ ἐπιχειρήματα συγκλίνουν πρὸς δύο σημεῖα: (α) ὅτι εἶναι προτιμότερο καὶ ἀποδοτικότερο γιὰ τὰ παιδιά νὰ ἐξέρχονται στὸ σχολεῖο τους 5 μέρες (μὲ περισσότερες ὥρες) καὶ νὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα περισσῆς ἀναπνοῆς ἔξω ἀπὸ τὸ ἀστικὸ περιβάλλον κατὰ τὸ Σαββατοκύριακο, (β) ὅτι καὶ οἱ οἰκογενειακὲς-κοινωνικὲς συνθήκες σήμερα ἀπαιτοῦν ὀλοένα καὶ περισσότερο ἐλεύθερο τὸ Σαββατοκύριακο. Ὑπογραμμίζεται ἐπίσης ὅτι ἡ διανομὴ τῶν παιδιῶν στὰ σπῆτια τους ὕστερα ἀπὸ τὴν 3η ἀπογευματινὴ ὥρα εἶναι συγκοινωνιακὰ πολὺ ἀνετότερη.

2.- Ὑστερα ἀπὸ τηλεφωνικὴ ὀχλησὴ μου ὁ ἰδιοκτήτης-διευθυντὴς τοῦ Λυκείου Ἀθηνῶν προσέδωσε σχέδιο ἐβδομαδιαίου προγράμματος τὸ ὁποῖο

(α) κάλυπτει πέντε ἐργασίμες μέρες ἀπὸ 08.00 ὡς 15.00 (ὥρες διδασκαλίας).

σκαλάς 8 μέ τά συνήθη διαλείμματα καί ένα μακρότερο, 25', ύστερα από τήν 6η διδακτική ώρα).

- (β) προβλέπει ελαφρό γεῦμα τῶν μαθητῶν στό σχολεῖο,
(γ) περιλαμβάνει 6 ὥρες διδασκαλίας τῆς ξένης γλώσσας.

3.- Ἀνεξάρτητα ἀπό τό γεγονός ὅτι δέν φαίνεται σ' ὅλα τά σημεῖα τῆς πειστικῆς ἢ ἐπιχειρηματολογίας τοῦ ἐγγράφου τοῦ "Λυκείου Ἀθηνῶν", θεωρῶ σιλόπιμο νά προσθέσω ὅτι: (α) ὅπως πληροφοροῦμαι (δχι μόνο ἀπό τή διαβεβαίωση τοῦ ἰδιωκτῆτη) τό Λύκειο Ἀθηνῶν διαθέτει πολὺ καλὴ ἐγκατάσταση σέ ὠρατο περιβάλλον, (β) τό σύστημα πενθήμερης ἐβδομάδας ἔχει ἐφαρμοστεῖ μέ ἐπιτυχία σέ ἰδιωτικά σχολεῖα τῆς ἴδιας περιοχῆς (Κολλέγιο Ἀθηνῶν στό Ψυχικό, Κολλέγιο θηλέων στήν Ἁγία Παρασκευή) καί (γ) τό Λύκειο Ἀθηνῶν φαίνεται νά εἶναι πολὺ καλῆς ἀπόδοσης σχολεῖο, ἂν μπορεῖ κανεὶς νά κρίνει ἀπό τά πρόσφατα ἀποτελέσματα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων στό Λύκειο (ἐπιτυχία 93%).

4.- Σέ περίπτωση ποῦ θά γινόταν δευτὸ τό αἴτημα τοῦ "Λυκείου Ἀθηνῶν" γιά τήν καθιέρωση πενθήμερης ἐβδομάδας, θά πρότεινα τά ἀκόλουθα μέτρα:

- (α) τό προβλεπόμενο γιά ελαφρό γεῦμα διάλειμμα νά διευρυνθεῖ σέ 45-50' καί νά μετατεθεῖ μιά διδακτικὴ ὥρα νωρίτερα,
(β) τό ὅλο πρόγραμμα νά προεκταθεῖ ὡς τὶς 15.30',
(γ) ἡ Διοίκηση διὰ τῶν ἐποπτικῶν ὑπηρεσιῶν νά ἐξακριβώσει τὶς συνθήκες λειτουργίας τοῦ "Λυκείου Ἀθηνῶν" καί τὶς ἐγκαταστάσεις του καί εἰδικότερα ἂν:
(I) διαθέτει ἐστιατόριο-τραπεζαρία καί
(II) σχολικὸ περιβάλλον ἀνάλογο πρὸς ἐκεῖνο τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, ὅπου ἡ πλοῦσια βλάστηση ἐντός ἀπὸ ἄλλα εὐεργετικά ἀποτελέσματα μετριάξει καί τὴ θερμοκρασία κατὰ τήν κρύσιμη περίοδο τοῦ Μαΐου.

5.- Ἐχοντας ὑπόψη τά παραπάνω καί τό γεγονός ὅτι (α) πέρσι ἀπορρίψαμε ἀνάλογο αἴτημα τῆς Α.Κ.Σ.Σ. μολονότι οἱ λόγοι γιά τήν ὑποδοχὴ του ἦσαν ἰσχυρότεροι καί (β) ἀνάλογο, ἐπίσης, αἴτημα διατυπώθηκε ἀπὸ ἄλλη ἢ ἄλλες πλευρές, ἀδυνατῶ ἄμεσα νά εἰσηγηθῶ τήν ἀπορρίψαι τοῦ αἰτήματος καί προτείνω τὴ συνεξέτασή του μέ ἄλλα παραπλήσια".
./.

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία:

(α) Ο κ. Σακιάς υποστήριξε ότι είναι απαραίτητο να γίνεται λόγος για πενθήμερη εβδομάδα με τόσο πολλές ώρες όσες έχουμε σήμερα έμεις στο πρόγραμμά μας (31+ και + και +) όπου εφαρμόζουν στην Ευρώπη πενθήμερη εβδομάδα. Εκεί έχουν 25 ώρες στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα και διαφορετικές συνθήκες κοινωνικής οργάνωσης και οικογενειακής ζωής (βλέπε και συνημμένο σημείωμα ίδιόχειρο του κ. Σακιά). Ο κ. Βώρος πάντως είπε πληροφοριακά ότι στο βρετανικό σχολείο πενθήμερη εβδομάδα σημαίνει 35-38 ώρες μαζί με τις λεγόμενες "δραστηριότητες".

(β) Ο κ. Αδαμόπουλος υποστήριξε την άποδοχή του αιτήματος, έφδσον άργά ή γρήγορα ή άστυνοποίηση τής ζωής μας άναγκαία θά όδηγήσει στην καθολική φυγή κατά τó Σαββατουόριακο και άνάλογη θά είναι ή ρύθμιση τής σχολικής ζωής.

(γ) Οί κ.κ. Βαρουχάνης, Ίρατσάας, Σκορδίλης, Κατσιμάνης υποστήριξαν ότι δέν πρέπει να γίνει δεκτό τó αίτημα γιατί - τόνισαν - ή ένφορτωση τού Σαββάτου έπιβαρύνει πάντως τής άλλες 5 μέρες.

Ο δεύτερος τών εισηγητών κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β* προτείνει τά εξής:

Οί ένδιαφερόμενοι τών ένπαιδευτηρίων "Ζηρίδη" κάνουν αίτηση και ζητούν να έγκριθετ πενθήμερη λειτουργία τών σχολείων τους. Τήν πρότασή τους σε διάφορα παιδαγωγικά και κοινωνικά κυρίως δεδομένα άλλων όμως χωρών στίς όποιες έχει εφαρμοστεί ή πενθήμερη λειτουργία τών σχολείων.

Προτείνουν λοιπόν σε γενικές γραμμές να μειωθούν οί ήμέρες εργασίας τών σχολείων τους, αλλά σύγχρονα, με βάση τά στοιχειά συνθέσεως τού προγράμματος που αναφέρουν, διατηρούν για τής 5 ήμέρες τó βαρυφορτωμένο πρόγραμμα. Για τής τάξεις τού Λυκείου συγκεκριμένα προβλέπουν κάθε ήμέρα 7ωρο. Έτσι τó βασικό παιδαγωγικό έπιχειρήμά τους για άποδοτική 5ήμερη εργασία ατρείται αυτόματα από τήν ίδια τήν πρότασή τους. Γιατί τó συμπέρασμα είναι: Οί μαθητές θά έχουν δυό μέρες τελείως έλεύθερες, αλλά θά καταπονούνται άμεσι τρεπτά παιδαγωγικά τής άλλες ήμέρες (πρβλ. τά έπιχειρήματά τους, έπιμ. 3, α, β, γ, σελ. 3). Έντός αύτών για πολλούς μαθητές ή καλύτερη μέθοδος μάθησεως ή τμηματική μάθηση, δηλ.

λίγες ώρες σε περισσότερες ημέρες. Το φόρτωμα του προγράμματος και τις άλλες μέρες δε θα προλάβει ενδεχόμενες νευρώσεις για την αποφυγή των όποιων όμιλοϋν οι ενδιαφερόμενοι (βλ. σελ. 3, υπ' αριθμ. 3 θ). "Όσα δε γράφονται για τη διευκόλυνση της άγωγής και της δημιουργίας ήθους στους μαθητές από την παροχή του δωμέρου αποφυγής της καταπονήσεως και υπερκοπώσεως", νομίζω, δεν εϋσταθοϋν, και μάλλον αντίστροφη είναι η ισχύς του επιχειρήματος, αν μάλιστα λάβουμε υπόψη και τη δομή της κοινωνικής και εργασιακής ζωής της χώρας μας. Γιατί οι γονεϋς των περισσότερων παιδιών εργάζονται και τό Σάββατο.

Για τους παραπάνω λόγους δεν κρινώ σκόπιμη την έγκριση της προτάσεως των εκπαιδευτηρίων "Ζηρίδη" τουλάχιστο με τη σημερινή κοινωνική δομή και τά γνωστά εκπαιδευτικά δεδομένα".

Τό Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- 1) τό έγγραφο αριθμ. 58023/2-6-77 του Υπουργείου Παιδείας με τό όποιο διαβιβάζεται η αίτηση του Λυκείου 'Αθηνά ('Εκπαιδευτηρίων Ζηρίδη Α.Ε, Κηφισίας 45, 'Αθήναι),
- 2) τις εισηγήσεις των αρμοδίων εισηγητών για τό άνωτέρω θέμα και
- 3) την συζήτηση που έπαιολούθησε

άποφαίνεται όμόφωνα

Νά μη γίνει δεκτό τό αίτημα του "Λυκείου 'Αθηνά" για την καθιέρωση πενθήμερης έβδομάδας από τό σχολικό έτος 1977-78 γιατί:

- (α) γίνεται δυσβάστακτο τό πρόγραμμα των άλλων ημερών με τό σημερινό ώρολόγιο πρόγραμμα,
- (β) η επιχειρηματολογία του εγγράφου του ιδιοκτήτη-διευθυντή δεν είναι πειστική, αφού μεταφέρει άπλως κάποιο βάρος από την 6η μέρα στις άλλες πέντε,
- (γ) δεν είναι πάντα έξυπηρετική για την οικογενειακή ζωή μας - όπως έχουν τά πράγματα σήμερα - να επιστρέφουν τά παιδιά από τό 1/2 άπόγευμα στο σπίτι τους, δηλ. 1 1/2 - 2 ώρες ύστερα από τους γονεϋς τους, οϋτε είναι βέβαιο ότι τά παιδιά κερδίζουν οίκογένειές τους έξυπηρετοϋνται με κλειστό σχολείο τό Σάββατο, όπως είναι σήμερα οργανωμένη η ζωή μας.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες που ανήκουν στον κλάδο Α4 Φυσικών", εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 78935/21-8-1977 του Υπουργείου Παιδείας και την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Υστερα από την αριθμ. Φ. 78935/21-7-1977 διαταγή του κ. Υπουργού Έθνικης Παιδείας, για την κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες που ανήκουν στον κλάδο Α4 κατά σειρά προτεραιότητας στη διδασκαλία των διαφόρων συγγενών μαθημάτων δηλαδή της Φυσικής, της Χημείας, της Βιολογίας, της Ζωολογίας-Φυτολογίας, της Ανθρωπολογίας-Υγιεινής και της Γεωγραφίας λάβαμε υπόψη μας τα προγράμματα των Φυσικομαθηματικών σχολών των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης που ισχύουν από το 1950 και έντεϋθεν. Υστερα από αυτά προτείνουμε οι καθηγητές του κλάδου Α4 να διδάσκουν τα μαθήματα με την προτεραιότητα της σειράς στον προσαρτημένο πίνακα:

Γ ο υ μ ν ά σ ι ο

Φυσική	Χημεία	Βιολογία	Ζωολογία- Φυτολογία	* Ανθρωπολογία- Υγιεινή	Γεωγραφία
Φυσικός	Χημικός	* Φυσιογνώστης	* Φυσιολογιστής	* Βιολόγος	* Φυσιολογιστής
* Φυσιολογιστής	* Φυσικός	* Βιολόγος	* Βιολόγος	* Φυσιολογιστής	* Γεωλόγος
* Χημικός	* Φυσιολογιστής	Γεωλόγος	Γεωλόγος	Γεωλόγος	Βιολόγος
Βιολόγος	* Βιολόγος	Φυσικός	Χημικός	Χημικός	Φυσικός
Γεωλόγος	* Γεωλόγος	Χημικός	Φυσικός	Φυσικός	Χημικός

Α θ η ε τ ο

Φυσική	Χημεία	Βιολογία	Γεωλογία- Ορνιθολογία	* Ανθρωπογεωγραφία Φτά	* Ανθρωπολογία	* Υγιεινή
Φυσικός	Χημικός	Βιολόγος	Γεωλόγος	Φυσιολογιστής	* Βιολόγος	* Φυσιολογιστής
* Φυσιολογιστής	* Φυσικός	* Φυσιολογιστής	* Φυσιολογιστής	Γεωλόγος	* Φυσιολογιστής	* Γεωλόγος
* Χημικός	* Φυσιολογιστής	Γεωλόγος	Βιολόγος	Βιολόγος	Γεωλόγος	Χημικός
Βιολόγος	* Βιολόγος	Φυσικός	Χημικός	Φυσικός	Χημικός	Χημικός
Γεωλόγος	* Γεωλόγος	Χημικός	Φυσικός	Χημικός	Φυσικός	Φυσικός

Ο διευθυντής του σχολείου μπορεί να παρεκκλίνει από τη σειρά του ανωτέρω πίνακα όταν κατά την κρίση του τό επιβάλλουν σχετιζόμενες με την όμαλή λειτουργία του σχολείου (διακοπή του προγράμματος στα μέσα του χρόνου κτλ.). Η παρέκκλιση αυτή πρέπει να έχει έπαρτη αίτιολογία.

Ακολούθως προτείνει ή κατανομή να γίνει σύμφωνα με τον συνημμένο πίνακα.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη: 1) τό έγγραφο άριθμ. 78935/21-8-77 του Υπουργείου Παιδείας για την κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες που άνήκουν στον κλάδο Α4 Φυσικών, 2) την είσήγηση του κ. Στ. Παπασημαδόπουλου, Εισηγητή του ΚΕΜΕ και 3) την συζήτηση που άκολούθησε:

άποφαινεται όμόφωνα

Αποδέχεται ή κατανομή μαθημάτων στους διδάσκοντες που άνήκουν στον κλάδο Α4 Φυσικών να γίνεται βάσει του προσηρτημένου πίνακος, ό όποιος στηρίζεται στα προγράμματα των Φυσικομαθηματικών σχολών των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Πρόεδρος

Πάγκαλος

Η Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

Π Ρ Α Ξ Η 99/1977

Σήμερα 1 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Πέμπτη κατ'ώρα 12.30, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδευσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών κατ' 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στήν αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβον μέρος άφου προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία άπό τον κ. Πρόεδρο του Τμήματος 'Αναστάσιο Πάγια-λο Σύμβουλο Α', οί κ.κ. 1. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβου-λοι Β', Κ. Φούσιας, Δ. Τομαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπου-λος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς κατ' ή Δήμητρα Ζαραφωνίτου καθηγήτρια φιλόλογος με 6ο βαθμό ως Γραμμα-τέας.

Θέμα ημερήσιας διατάξεως

Ενωμοδότηση γιά τό βιβλίο " Πώς νά λύνεσ προβλήματα Φυσιικής, του κ. Σ. 'Αγγελέτου. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος Εισηγητής του ΚΕΜΕ.

Στήν άρχή τής συνεδρίασης, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-κε κατ' επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής ημερήσιας δια-τάξεως.

'Ο άρμόδιος γιά τό πρώτο θέμα τής ημερήσιας διατάξεως "πώς νά λύνεσ τά προβλήματα τής Φυσιικής, του κ. Σ. 'Αγγελέτου εισηγητής κ. Στ. Παπασημακόπουλος Εισηγητής του ΚΕΜΕ θέτει ύπόψη των μελών του Τμήματος τό έγγραφο άριθ. 41756/16-5-77 του 'Υπουργείου Παιδείας κατ' ή τήν εισηγήσει του που έχει ως έξης:

Το βιβλίο με τον τίτλο "Πώς νά λύνεσ προβλήματα Φυσιικής" του Σ. 'Αγγελέτου αποτελεί μία προσπάθεια που δείχνει τήν άνησυχία του συγγραφέα γιά τά προβλήματα μαθήσεως γενικότερα κατ' ειδικότερα γιά

Υπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζονται στο ΚΕΜΕ οι πράξεις της Επιτροπής που συγκροτήθηκε με την απόφαση αριθμ. Φ.211.13/32/71028/5-7-1977 του ΥΠΕΠΘ, σχετινές με την κρίση του διδασκικού βιβλίου "Χημεία με Στοιχεία 'Ορυκτολογίας" Β' Γυμνασίου, που έγραφαν με ανάθεση, ύστερα από την απόφαση αριθμ. Φ.211.12/14/68127/27-6-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας οι κ.κ. Στ. Σερμπέτης, Βασ. Καρώνης και Θωμ. Φράσαρη και 2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Υστερα από ανάθεση του κ. Υπουργού Έθνικης Παιδείας με την υπ' αριθμ. Φ.211.12/14/68127/27-6-1977 απόφασή του, της συγγραφής του βιβλίου της Β' τάξεως Γυμνασίου με τίτλο "Χημεία με Στοιχεία 'Ορυκτολογίας" στους κ.κ. Καρώνη Βασίλειο, Σερμπέτη Στέφανο και Φράσαρη Θωμά συστήθηκε Επιτροπή για να κρίνει το αναφερόμενο βιβλίο. Η επιτροπή συγκροτήθηκε από τους κ.κ. 1) Α. Πάγκαλο ως Πρόεδρο, 2) Στ. Παπασημαϊδούλο, 3) Αχ. Καρύδη, 4) Δ. Γαντζέα και 5) Ε. Μπαρδούνη ως μέλη. Η επιτροπή υπέδειξε στους συγγραφείς πολλά σημεία για διόρθωση πράγμα που οί συγγραφείς ~~και~~ ~~παραδέχτηκαν~~ ~~και~~ ~~παραδέχτηκαν~~ παραδέχτηκαν και συμμορφώθηκαν με το να τα διορθώσουν. Υστερα από αυτό η επιτροπή βρήκε το βιβλίο εύμεθοδο, εύνολοκατανόητο και παιδαγωγικά επιτυχημένο, πράγμα που μάς βρίσκει σύμφωνους και μās. Έπλησης προτείνει να εκδοθεί το αναφερόμενο βιβλίο από τον ΟΕΔΒ για να χρησιμοποιηθεί ως διδασκτικό έγχειρλίδιο για τους μαθητές της Γ' Λυκείου. Υστερα από επισταμένη μελέτη του βιβλίου μάς βρίσκει σύμφωνους ή απόφαση της επιτροπής όπως έχει, γιαυτό και προτελνουμε την έγκριση της υπ' αριθμ. 2/25-8-1977 πράξεως της επιτροπής κρίσεως του βιβλίου με τίτλο "Χημεία με Στοιχεία 'Ορυκτολογίας" τών κ.κ. Β' Καρώνη, Σ. Σερμπέτη και Θ. Φράσαρη,

Τό Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη:

- 1) τό έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/99/93334/30-8-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας και την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημαϊδούλου,

Εισηγητού του ΚΕΜΕ,

άποφάνεται όμόφωνα:

Εγκρίνει τις πράξεις α) 1/11-7-1977 και β) 2/25-8-1977 της Επιτροπής κρίσεως του βιβλίου "Χημεία με Στοιχεία 'Ορυκτολογίας"

Β° Γυμνασίου τῶν κ.κ. Στ. Λερμπέτη, Βασ. Κάρωνη καὶ Θωμ. Φράσσαρη
καὶ ἀποδέχεται νὰ σταλεῖ τοῦτο στὴν ἀρμοδία ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ
γὶὰ τὴς περαιτέρω ἐνέργειες.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 101/1977

Σήμερα, 8 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσης του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος οι κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρα-τσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β*, ο κ. Ί. Ζιγορέλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομποζής, Κυρ. Κατσιμά-νης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Ζτ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφονίτου, Φιλολογος καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Ί. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β*, διότι άπουσίαζε λόγω άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Άναλυτικό πρόγραμμα Α* τάξεως Έσπερινού Λυκείου.
ΘΕΜΑ 2ο - Ίδρυση προτύπων σχολείων στις έδρες των άνωτέρων Έκπαι-
δευτικών Περιφερειών. Εισηγητής κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β*
ΘΕΜΑ 3ο - Άνακοινώσεθς.

Στην άρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέ-
χεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.
Η άνακοίνωση για το πρώτο θέμα άναβλήθηκε για έπόμενη συνεδρίαση.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ίδρυση προτύπων σχολείων στις έδρες των ανωτέρων Ήπαιδευτηνών Περιφερειών" εισηγητής κ. Δ. Σακνιάς, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 81848/29-7-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ ή αναφορά αριθμ. 116/1977 της ΟΛΜΕ για την ίδρυση προτύπων Γυμνασίων στις Ήνωτες Ήπαιδευτικές Περιφέρειες Μέσης Ήπαιδευσεως και
- 2) την εισηγήση του που έχει ως εξής:

Η προηγούμενη διοίκηση της ΟΛΜΕ με έπιστολή της από 2 Ιουνίου 1977 (άρ. πρωτ. 116) ζητεί "νά αρχίσει ή διαδικασία ίδρυσεως Προτύπων Γυμνασίων στις έδρες των Ήνωτων Περιφερειών Μέσης Ήπαιδευσεως" σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 309/76. Ο Υπουργός της Παιδείας κ. Γ. Ράλλης με το υπ' αριθμ. 81848/29-7-1977 έγγραφό του απαστέλλει αυτή την έπιστολή στο ΚΕΜΕ και ζητεί να έκφρασει τις απόψεις του για αυτό το θέμα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1977.

Ήπειδή α) ή παρ. 4 του άρθρου 27 του Ν. 309/1976 προβλέπει την ίδρυση μέχρι δυο προτύπων Γυμνασίων στην έδρα κάθε Ήνωτης Ήπαιδευτικής Περιφέρειας Μέσης Ήπαιδευσεως "διά την πρακτικήν παιδαγωγικήν έπιμόρφωσιν του διδαντικού προσωπικού Μέσης Ήπαιδευσεως". β) έπειδή ή ίδρυση των σχολείων αυτών για το σκοπό που τά προβλέπει ο νόμος είναι αναγκαία· και γ) έπειδή ζητεί την ίδρυση των σχολείων αυτών και ο κλάδος, εισηγούμαι να ίδρυθούν σταδιακά στην έδρα των Ήνωτων Ήπαιδευτηνών Περιφερειών πρότυπα γυμνάσια με τη διαδικασία που προβλέπει ή παρ. 4 του άρθρου 27 του Ν. 309/1976 (με απόφαση του Υπουργού Παιδείας μετά από εισηγήση των οίκεων Ήποπτων Μέσης Ήπαιδευσεως). Έχω τη γνώμη ότι αυτά τά πρότυπα σχολεία πρέπει να είναι μειντά. "Αν αυτό δέ γίνεται δεκτό είναι άνάγκη όπωσδήποτε τά μισά άρρένων και τά μισά θηλέων για να μην υπάρχει άνισότητα.

Η εισαγωγή σ' αυτά τά σχολεία να γίνεται με κλήρωση, ώστε το επίπεδο των μαθητών τους να είναι άνάλογο με το επίπεδο των μαθητών των άλλων σχολείων. Νά μη γίνεται ή άσκηση των έπαιδευτηνών λειτουργία

σε άριστούχοις για να εφαρμόζουν έπειτα αυτά τα όποια θα μαθαίνουν
σε μαθητές με κοινή έπίδοση και έτσι υπάρχει χάσμα ανάμεσα στα σχο-
λεία πειραματισμού και στα κοινά σχολεία.

Για τον ίδιο λόγο επιβάλλεται να έξομειωθούν προς τα σχολεία
αυτά ως προς τον τρόπο εισαγωγής των μαθητών και τα υπάρχοντα πρό-
τυπα. Σ' όλα δηλαδή τα πρότυπα γυμνάσια οι μαθητές να εισάγονται
μέ κλήρωση και όχι μέ εξέτασεις, όπως όμόφωνα γνωμοδότησε η Όλομέ-
λεια του ΚΕΜΕ μέ την άριθμ. 16/20-4-1977 πράξη της.

Έπακολούθησε συζήτηση κατά την οποία τουλάχιστη η ανάγκη για
την ίδρυση προτύπων γυμνασίων στις έδρες των Άνωτέρων Περιφερειών
έκσης Ένπαιδεύσεως, όπως όρίζει και για σκοπό που προβλέπει την
Έδρυση αυτών των γυμνασίων η παρ. 4 του άρθ. 27 του Ν. 309/76. Ή-
διαίτερα υπογραμμίστηκε από τους κ.κ. Ν. Βαρουχάκη και Φ. Βώρο,
Συμβούλους Β', ότι τα σχολεία αυτά δέν πρέπει να γίνουν σχολεία ά-
ριστούχων, όπως είναι τα πρότυπα που υπάρχουν για πολλούς λόγους
και μάλιστα για να μην άπογυμνώσουν τα κοινά σχολεία της περιοχής
από τους καλούς μαθητές. Ύποστηρίχτηκε ακόμα ότι στα Γυμνάσια αυ-
τής της κατηγορίας πρέπει να εισάγονται μέ κλήρωση όχι μόνο άρρενες
άλλά και θήλειες.

Τό Τμήμα, άφου έλαβε υπόψη:

- 1) τό έγγραφο άριθμ. 81848/29-7-1977 του κ. Ύπουργού Παιδείας
- 2) την εισήγηση του κ. Δ. Σακινά, Συμβούλου Β' και
- 3) την συζήτηση που έγινε

γνωμοδοτεί όμόφωνα

Νά ίδρυθούν σταδιακά στις έδρες των Άνωτέρων Ένπαιδευτικών
Περιφερειών πρότυπα γυμνάσια για άρρενες και θήλειες μέ τη διαδικα-
σια που προβλέπει η παρ. 4 του άρθ. 27 του Ν. 309/76, έφόσον έξα-
σφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις (ιδιαιτέρα κτίρια, έξοπλισμός,
προσωπικό) και έφόσον η εισαγωγή στα γυμνάσια αυτά γίνεται μέ κλή-
ρωση και όχι μέ εξέτασεις, ώστε να μην άποβούν σχολεία άριστούχων,
παιραματισμού, όπως προβλέπει η παρ. 4 του άρθρου 27
του Ν. 309/1976.

Στή συνέχεια ο κ. 'Ι. Σκορδίλης, Εϊδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ
ένημέρωσε τὰ μέλη του Τμήματος για τήν έργασία του κ. Καρταράκη
Μιχαήλ, Καθηγητού Φ. 'Αγωγής "Πώς αντιλαμβάνομαι τό άθλητικό οί-
κοδόμημα στην 'Ελλάδα".

'Ακολούθως ο κ. Κυρ. 'Ατσιμάνης, Εϊσηγητής, ένημέρωσε τὰ μέλη
του Τμήματος για τήν "Ελληνική 'Εβδομάδα" στην 'Ολλανδία.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Ο. Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

'Η Γραμματέας

Ρεφίλιας

Δήμ. Ζαραφονίτου

ΠΡΑΞΗ 102/1977

Σήμερα, 9 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11η πρωί-
νη, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελε-
τών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών
του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη
νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος,
οί κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Ζακιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ.
Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', 'Ι. Σκορδίλης, Είδιός
Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Φούσκας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ.
Θεοδωραϊδopoulos, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos, Είσηγητές
καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Α' τάξεως 'Εσπερινού Λυκείου.
ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανακοίνωση - 'Ενημέρωση για την προσκόμιση των συμπλη-
ρωματικών στοιχείων της έρευνας BEUCHELT. Είσηγητής κ.
Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε
και επίκυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη
συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας δια-
τάξεως.

Για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα
Α' τάξεως 'Εσπερινού Λυκείου" τα μέλη του Τμήματος συζήτησαν διεξο-
δικά και αποφάσισαν να το ολοκληρώσουν σε επόμενη συνεδρίαση.

Π Ρ Α Ξ Η 103/1977

Σήμερα, 10 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 10η πρωινή το Τμήμα Μέσης Έκπαίδευσης του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αθούσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφου προσκλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία άπό τόν Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άναστάσιο Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οί κ.κ. Δ. Σακινάδς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. Ι. Σιορδιλής, ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπάζδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Α. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Είσηγητές και ή Φατσέα Άθηνά, καθηγήτρια φιλόλογος μέ 6ο βαθμό, ώς Γραμματέας του Τμήματος, σέ άντιπατάσταση τής Ζαχαφώνλου Δημητρας.

Άπουσίαζαν και δέν έλαβαν μέρος στή συνεδρίαση οί κ.κ. Ι. Άρβανίτης και Φ. Βώρος, Σύμβουλοι Β'.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Αναλυτικό πρόγραμμα Α' τάξεως Έσπερινού Λυκείου.
2. Τίτλος νέου διδακτικού βιβλίου τής Γεωγραφίας Α' Γυμνασίου και συγγραφείς του βιβλίου Είσηγητής κ. Άναστ. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'
3. Διαβίβαση πρακτικού για έγκριση.

Στήν άρχή τής συνεδρίας άφου διαπιστώθηκε άπαρτία διαβάσθη και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

Σχετικά μέ τό 1ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα Α' τάξεως Έσπερινού Λυκείου" συνεχίσθη και ολοκληρώθηκε ή συζήτηση τής προηγούμενης συνεδριάσεως.

./.

Τό Τμήμα άφοδ έλαβε ύπόψη τής άπόφεις τών μελών καί τή συζήτηση πού διεξήχθηε σχετικιά μέ αυτές κατέληξε στό έξής 'Αναλυτικό Πρόγραμμα Α' τάξεως 'Εσπερινού Λυκειού:

Α Ν Α Λ Υ Τ Ι Κ Ο Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Α' τάξεως 'Εσπερινού Λυκειού

1. Στά μαθήματα: Θρησκευτικά, Νέα 'Ελληνικά, 'Αρχαία 'Ελληνικά καί Γεωγραφία νά ισχύσει όπως έχει τό αντίστοιχο γιά κάθε μάθημα αναλυτικό πρόγραμμα τής Α' τάξεως του ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως
2. ΙΣΤΟΡΙΑ: ώρες 2
'Η ύλη τής 'Ιστορίας των 'Αρχαίων χρόνων πού περιλαμβάνεται στό βιβλίο τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως μέχρι τό κεφάλαιο Χ: "'Η Άνοδος του Μακεδονικού 'Ελληνισμού".
3. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ: ώρες 4
ΑΔΕΥΘΕΡΑ- ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ: ώρες 2
α) Άλγεβρα: 'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως μέχρι "άνισώσεις β' βαθμού"
β) Τριγωνομετρία: 'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως
ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ: ώρες 2
'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως
4. ΦΥΣΙΚΑ: ώρες 3
α) ΦΥΣΙΚΑ: ώρες 2
'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως μέχρι καί των μοριακών φαινομένων
β) ΧΗΜΕΙΑ: ώρα 1
'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως μέχρι καί του στοιχείου "θετον"
5. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ώρες 2
'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως προσαρμοσμένη στό χρόνο πού διατίθεται γιά διδασκαλία.
6. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ώρα 1
'Η ύλη τής Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκειού Γενικής Κατευθύνσεως προσαρμοσμένη στην ιδιοτυπία του 'Εσπερινού Λυκειού.

7. Γεωγραφία: 'Α ύλη της Α' τάξεως ήμερήσιου Λυκείου Γενικής κατεύθυν-
σεως.

Σχετικά με το 2ο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως: "Τίτλος νέου δι-
δακτικού βιβλίου της Γεωγραφίας Α' Γυμνασίου και συγγραφείς του βι-
βλίου" ο κ. Πρόεδρος του Τμήματος παρουσίασε στα μέλη το έγγραφο
Φ 211. 17/103/98856/9-9-77 του κ. Υπουργού Εθνικής Παιδείας και
Θρησκευμάτων με το οποίο γνωστοποιούνται στο Τμήμα:

- α) Αίτηση των συγγραφέων του νέου διδακτικού βιβλίου της Γεωγραφίας
της Α' Γυμνασίου κ.κ. Α. Ζαμάνη, Γ. Λειβαδίτη και Π. Ρένεση, με
ήμερομηνία 3-8-77, με την οποία ζητούν ο τίτλος του βιβλίου "Γεωγρα-
φία με στοιχεία Γεωλογίας" να μετατραπεί σε "ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΝ"
- β) Υπεύθυνες δηλώσεις των κ.κ. Αιμ. Ξεναρίου και Π. Ρένεση στις
όποτες αναφέρουν ότι, λόγω κωλύματος, δε συνέβαλαν στη συγγραφή
του βιβλίου και συνεπώς δεν περιλαμβάνονται στους συγγραφείς αυτού.

Τό Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- α) Τό έγγραφο Φ. 211. 17/103/98856/9-9-77 του κ. Υπουργού Παιδείας
- β) Τήν αίτηση των συγγραφέων του βιβλίου της Γεωγραφίας της Α' Γυμνα-
σίου.
- γ) Τίς υπεύθυνες δηλώσεις των κ.κ. Αιμ. Ξεναρίου και Π. Ρένεση.
- δ) Τή συζήτηση που έπακολούθησε

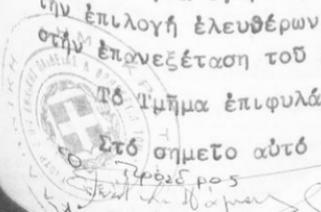
ά πο φ α λ ν ε τ α ι ό μ ο φ ω ν α

- α) Έγκρινει ο τίτλος του βιβλίου "Γεωγραφία με στοιχεία Γεωλογίας"
της Α' Γυμνασίου να μετατραπεί στο "ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΝ"
- β) Αποδέχεται τή δήλωση δύο από τους συγγραφείς που αναφέρονται στην
άποφαση αναθέσεως και συγκεκριμένα της κ. Αιμ. Ξεναρίου και του
κ. Π. Ρένεση και εγκρίνει να μή συμπεριληφθούν αυτοί στους συγ-
γραφείς του βιβλίου.

Στή συνέχεια, ο Πρόεδρος του Τμήματος κ. Αναστ. Πάγκαλος πα-
ρουσίασε στο Τμήμα τό έγγραφο Φ 211. 25/52/98857/9-9-77 του κ.
Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με τό όποτο διαβιβάζεται
στο ΚΕΜΕ για έγκριση ή πράξη με ήμερομηνία 1-9-77 της Έπιτροπής για
τήν έπιλογή έλευθέρων βοηθημάτων Άγγλικής γλώσσας, που αναφέρεται
στην επανεξέταση του βιβλίου CONTACT (1-2).

Τό Τμήμα έπιφυλάχθηκε να αποφασίσει σχετικά σε επόμενη συνεδρίαση.

Στό σημετο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Handwritten signature and stamp: "Γραφείο" and "Α. Ζαχαριάδης".

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ

Πράξη 104/1977

Σήμερα, 12 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 11.30 πρωί-
νή το Τμήμα Μέσης Έκπ/σεως του Κέντρου Έκπ/κών Μελετών και Έπιμορ-
φώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2,
Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νό-
μιμη διαδικασία από τον κ. Άναστ. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οι
κ.κ. Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σκουρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Ν. Παπα-
δόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ί. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Δ.
Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Λ. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εί-
σηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος, Δημήτρα Ζαραφονέτου μέ-
βαθμό 6ο.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος
Β', Κ. Φούσκας, Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές, γιατί ήσαν άπασχολημέ-
νοι σε Άλλη ύπηρεσιακή ύποχρέωση.

Θέμα ¹ημερήσιας διατάξεως

1. Διαβίβαση πρακτικού για Έγκριση.
Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
2. Έγκυβλιος για τά μαθηματικά. Εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης.
Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβίβστηκε
καί έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια
τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής ημερήσιας διατάξεως.

Τό άρμόδιος για τό θέμα αυτό εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β',
ύπόψη των μελών του Τμήματος τήν εισηγήσή του που έχει ως έξης:

1. Με τὸ παραπάνω ἔγγραφο διαβιβάζεται πρακτικὸ ἐπιτροπῆς ποῦ συγκροτήθηκε γιὰ τὴν κρίση - ὡς σχολικοῦ βοήθηματος - τοῦ βιβλίου CONTACT 1-2 γιὰ τὶς τάξεις Α' καὶ Β' τοῦ γυμνασίου.

2. Ἡ ἐπιτροπὴ σὲ προηγούμενη πράξη της - δὲν εἶχε κρίνει καταφατικῶς τὸ βιβλίο αὐτό, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλήρης σειρά· διαπιστώσαμε ὅμως σὲ προηγούμενη πράξη μας ὅτι τὸ κριτήριό αὐτό (πλήρης σειρά) δὲν εἶχε ἐφαρμοστεῖ καὶ γιὰ ἄλλα βιβλία ποῦ εἶχαν κριθεῖ καταφατικῶς ἀπὸ τὴν ἴδια ἐπιτροπὴ.

3. Με τὴ δευτέρη πράξη της (1-9-77) ἡ ἐπιτροπὴ ἀφ' ἑαυτῆς ἐπανεξέτασε τὸ ζήτημα, κρίνει κατὰ παραχώρηση ὅτι τὸ βιβλίο CONTACT 1-2 μπορεῖ νὰ γίνῃ δεκτὸ ὡς σχολικὸ βοήθημα γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς ἀγγλικῆς κατὰ τὸ 1977-78 στὶς τάξεις Α' καὶ Β' γυμνασίου ἀντίστοιχα.

4. Εἰσηγοῦμαι νὰ ἐγκριθεῖ ἡ πράξη τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου E.F. CANDLIN, CONTACT 1-2 γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς ἀγγλικῆς γλώσσας στὶς τάξεις Α' καὶ Β' τοῦ γυμνασίου ἀντίστοιχα.

Ὁ κ. Σακκάς Δ., Σύμβουλος Β', λέγει τὰ ἑξῆς:

Μολονδὶ ἀντικρίνω μὲ πολλὴ συμπάθεια καὶ κατανοήση τὴν ἔκδοση βιβλίων Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων τῆς Μ.Ε ἀπὸ Ἑλληνες συγγραφεῖς καὶ ἐκδότες, δὲν μπορῶ νὰ δεχτῶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως, γιὰ τὴν κατὰ παραχώρηση, ὅπως γράφει στὴ δευτέρη πράξη της (1-9-77), ἔγκρισιν τοῦ βιβλίου CONTACT γιὰ σχολικὸ βοήθημα, γιὰτὶ θεωρῶ σημαντικὰς τὶς ἀδυναμίας τοῦ βιβλίου ποῦ σημειῶναι ἡ Ἐπιτροπὴ στὸ ἴδιο πρακτικὸ καὶ γιὰτὶ τὸ βιβλίο ἔχει καὶ ἄλλες ἐλλείψεις, τὶς ὁποῖες ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν παρατήρησε. Σημειῶναι ἰδιαίτερα ὅτι: α) Χρησιμοποιοῦνται κατ'ἐπανάληψιν οἱ ἴδιες εἰκόνες, ὅπως π.χ. στὶς σελ. 66-68 ἡ εἰκόνα τοῦ ἀγγλικοῦ κοινοβουλίου ὑπάρχει 4 φορές, β) Ὁρισμέναι ἀσκήσεις δὲμ προάγουσι τὶς γνώσεις τοῦ μαθητῆ τῆς γλώσσας, ὅπως π.χ. ἡ ἀσκηση 4 στὴ σελ. 17, γ) Ὁ διάλογος δὲν εἶναι πάντα φυσικὸς. Στὴ σελ. 65 π.χ. παρουσιάζονται δύο νέοι ποῦ ἐπισκέπτονται τὸ Λονδίνο νὰ θελοῦσι νὰ δοῦν ἀμέσως τὰ ἀνάκτορα καὶ

τή βασίλισσα, δ) Δέν ξγινε επίλογή πάντοτε τοῦ πιδ εὔχρηστου λεξιλο-
γίου. Δέν ὑπάρχουν π.χ. στο CONTACT 1 πολύ συνηθισμένα ζεύγη ἀντιθέ-
των, ὅπως π.χ. YOUNG - OLD (νέος-γέρος), TALL - SHORT (ψηλός - κοντός)
κτλ., ἐνότητα γιά τά βασικά μέλη τοῦ σώματος, γιά πολύ κοινά φαγητά
(ψωμί, κρέας κτλ), οὔτε ἀκόμα ἐνότητα γιά τίς τόσο εὔχρηστες φράσεις
COME ON (ἔλα), COME BACK (ἔλα πίσω), TURN RIGHT (γύρισε διεξιά),
TURN LEFT (γύρισε ἀριστερά) κτλ., ε) Ἐνῶ τό βιβλίό ἔχει ἀρκετές
ἀσκήσεις, ὑπάρχει καί ἕλλο τεῦχος ὡς παράρτημα τοῦ κύριου βιβλίου
μέ ἰδιαίτερες ἀσκήσεις χωρίς ἰδιαίτερο λόγο. Ἡ ἀγορά δυό βιβλίων
γιά τό ἔδιο μάθημα, τό ἔνα ἀπό τά ὅποια δέν τό θεωρῶ ἀναγκαῖο, θά
ἐπιβαρύνει οἰκονομικά τοὺς μαθητές

Ὁ κ. Βῶρος ὑποστήριξε ὅτι οἱ αἰτιάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως
καί τοῦ κ. Σακκά γιά μή ἀνταπόκριση εἰκότων-διαλόγων δέν εὔσταθον,
οἱ εἰκότνες ἀποτελοῦν μέρος ὀργανικό τοῦ συνόλου γιά τή διδασκαλία
στήν αἴθουσα καί ἀνταποκρίνονται στίς ἀσκήσεις· καί εἶναι σωστό νά
κριθοῦν σέ συνάρτηση μέ τή δομή τοῦ ὅλου βιβλίου καθώς καί τοῦ συνο-
δευτικοῦ εἰδικοῦ βιβλίου γιά τό δάσκαλο. Ὅσο γιά τή μεθοδικότητα
τοῦ βιβλίου καί τή συστηματική ἀντιμετώπιση τοῦ λεξιλοφίου ἀρκεῖ νά
ρῖξει κανείς μιά ματιά στίς πρώτες σελίδες τοῦ CONTACT 1 ὅπου πλη-
θος εἰκότνες πραγμάτων καθημερινῆς ἐμπειρίας πείθουν γιά τήν πορεία
πού ἀκολούθησαν οἱ συγγραφεῖς.

Ὁ κ. Ἀδαμόπουλος πρόσθεσε ὅτι μελέτησε τό CONTACT 2 καί πεί-
στηκε γιά τήν καταλληλότητα τοῦ βιβλίου.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

1. Τίς εἰσηγήσεις τῶν κ.κ. Φ. Βῶρου καί Δ. Σακκά καί
2. Τῆ συζήτηση πού ἐπηκολούθησε

ἀποφαίνεται κατά πλειοψηφία

ἀποδέχεται τήν πρόξη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως γιά τό βιβλίό CONTACT
ἀποδέχεται δηλαδή νά περιληφθεῖ τό βιβλίό τῶν E.F. CONDLIN-
MAZARAKIS CONTACT 1-2 στόν κατάλογο τῶν βοηθημάτων γιά τή διδα-

αγαλία της αγγλικής γλώσσας στις τάξεις Α΄ και Β΄ γυμνασίου κατά τό
σχ. Έτος 1977-78.

Θέμα 2ο. Έγκυλλιος γιά τά Μαθηματικά. Είσηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης,
Σύμβουλος Β΄.

Ο κ. Ν. Βαρουχάκης θέτει υπόψη τοῦ τμήματος σχέδιο έγκυλλί-
ου πού εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀποσταλεῖ στους καθηγητές τῶν Μαθηματι-
κῶν σχετινά μέ τίς μεταβολές πού ἐπέρχονται στή χρησιμοποίηση τῶν
διδασκτικῶν βιβλίων τῶν Μαθηματικῶν κατά τό σχ. Έτος 1977-78.

Τό Τμήμα ἐνέκρινε τήν προώθηση τῆς έγκυλλίου στήν Δ/ση
Ἐφαρμογῆς προγραμμάτων καί Μελετῶν Μ.Ε. τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Ζαχαρωφίτου
Δῆμ. Ζαχαρωφίτου

ΠΡΑΞΗ 105/1977

Σήμερα, 14 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήσαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πόγναλος, Πρόεδρο του Τμήματος οί κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσιάς, Σύμβουλοι Β', Ι. Σιορέλης, Είδικος Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Κ. Φούσας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαιδούλης, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφονίτου, καθηγήτρια φιλολόγος με βαθμό 60.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β', γιατί μετέτρεχε το Τμήματος της Δημοτικής Εκπαιδεύσεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 10 - Συζήτηση για τα ώρολόγια και αναλυτικά Προγράμματα Γυμνασίου και Α' τάξεως Λυκείου.
- ΘΕΜΑ 20 - Μεθοδολογικές οδηγίες.
- ΘΕΜΑ 30 - Προκηρύξεις.
- ΘΕΜΑ 40 - Διδασκαλία του μαθήματος της Πολιτικής Αμύνης στα σχολεία. Εισηγητής κ. Γ. Γρατσιάς, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επισημάνθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως. /.

Στή συνεδρίαση παρευρέθη ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. 'Αλέξ. Καρανικιδάς καὶ ἀνέθεσε στὰ μέλη τοῦ Τμήματος τὴν μεταγλώττιση τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τοῦ ἔτους 1969. 'Αναλυτικότερα ἀνέθεσε:

- 1) τὴ μεταγλώττιση τοῦ μαθήματος τῶν Ἑρμηνευτικῶν στοὺς κ.κ. Β. Γρατσέα, Σύμβουλο Β' καὶ Κ. Ψούσα, Εἰσηγητὴ,
- 2) τῶν 'Αρχαίων καὶ Νέων Ἑλληνικῶν στοὺς κ.κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλο, Σύμβουλο Β' καὶ Δ. Τομπάζη, Εἰσηγητὴ,
- 3) τῆς 'Ιστορίας στὸν κ. Φ. Βῶρο, Σύμβουλο Β',
- 4) τῶν Μαθηματικῶν στὸν κ. Ν. Βαρουχάνη, Σύμβουλο Β',
- 5) τῶν Φυσιῶν καὶ Γεωγραφίας στοὺς κ.κ. Στ. Παπασημαϊδουλο καὶ Κ. Κατσιμάνη, Εἰσηγητὲς τοῦ ΚΕΜΕ,
- 6) Ξένης γλώσσας στοὺς κ.κ. Δ. Σακιά καὶ 'Ι. 'Αρβανίτη, Σύμβουλο Β',
- 7) τῆς Φ. 'Αγωγῆς στὸν κ. 'Ι. Σκορδίλη, Εἰδικὸ Σύμβουλο τοῦ ΚΕΜΕ
- 8) τῶν Τεχνικῶν στὸν κ. 'Ι. 'Αρβανίτη, Σύμβουλο Β',
- 9) τῆς Μουσικῆς στὸν κ. Δ. Σακιά, Σύμβουλο Β'.

'Η συζήτηση γιὰ τὸ 2ο καὶ 3ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Τό Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη 1) τό έγγραφο άριθμ. 0640/30-8-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας, 2) τήν εισήγηση του άρμόδιου για τό θέμα εισηγητή κ. Γ. Γρατσέα, Συμβούλου Β' καί 3) τήν συζήτηση που έγινε

άποφαινεται όμόφωνα:

άποδέχεται τήν εισήγηση του κ. Γ. Γρατσέα, Συμβούλου Β' ως έχει.

Στό σημεθο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Η Γραμματέας
Ζαχαρωνίτου
Δήμ. Ζαχαρωνίτου

ΠΡΑΞΗ 106/1977

Σήμερα, 16 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11.30, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Παγκαλιό, πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Ζακιάς, Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφονίτου, καθηγήτρια φιλόλογος με βαθμό 60.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλος και Λ. Αδαμόπουλος, Εισηγητές για λόγους οικογενειακούς, καθώς και αδελφός του κ. Προέδρου του Τμήματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση έπιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 3ο - Διαβίβαση πράξεως Έπιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Κ. Φούσκας, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.

Στην αρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση" εισηγήτης κ. Στ. Παπασημαϊδ-
βουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη του Τμήματος: 1) το έγ-
γραφο αριθμ. 90360/31-8-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το οποίο
διαβιβάζεται η αίτηση του κ. Στεφ. Σερμπέτη, που αναφέρεται στη
χρησιμότητα ως ελεύθερου βοηθήματος του βιβλίου του "Χημεία Α' Λυ-
κείου", και 2) την εισήγησή του που έχει ως εξής:

"Υστερα από την αριθμ. 90360/31-8-1977 διαταγή του κ. Υπουρ-
γού 'Εθνικής Παιδείας για γνωμοδότηση για τη χημεία της Α' Λυκείου
του Σ. Σερμπέτη.

Το πόνημα του Σ. Σερμπέτη είναι μία αξιόλογη πρωτοβουλία βοή-
θητικού βιβλίου χημείας για τους μαθητές της Α' Λυκείου. Περιορί-
ζεται στην ύλη της Α' Λυκείου και συμφωνεί με το πρόγραμμα των प्रा-
κτικών τμημάτων, πράγμα που εξυπηρετεί τους μαθητές που ενδιαφέ-
ρονται για γνώσεις περισσότερες από εκείνες που προσφέρει το διδα-
κτικό βιβλίο, χωρίς να εισέρχεται στην ύλη της Β' Λυκείου. Στο θέ-
μα αυτό δεν γνωρίζω να υπάρχει άλλη ανόργανη χημεία απ' αυτές που
κυκλοφορούν στο εμπόριο διότι όλες οι γνωστές άναμιγνύουν την ύλη
της Α' και Β' Λυκείου πράγμα που περιπλέκει το βιβλίο. Πέρα όμως
η γνώμη μου είναι ότι πρόκειται για ένα χρήσιμο βιβλίο. Πέρα όμως
από τη γνώμη μου αυτή υπάρχει και σχετική θετική γνωμοδότηση για
τη χρησιμότητα του από την επιτροπή κρίσεως βιβλίων χημείας καθώς
και η γνωμοδότηση του Ειδικού Συμβούλου του ΚΕΜΕ κ. Δ. 'Αριουδέα
που είναι πολύ ενθαρρυντική και το επιβεβαιώνει.

Για τους λόγους αυτούς εισηγούμαι το παραπάνω βιβλίο να έγκρι-
θεί ως ελεύθερο βοήθημα για χρήση των μαθητών της Α' Λυκείου.

Το Τμήμα άφού έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο του κ. Υπουργού Παιδείας αριθμ. 90360/31-8-1977,
- 2) την εισήγησή του κ. Στ. Παπασημαϊδίου, και
- 3) την συζήτηση που έγινε,

άποφάνεται όμόφωνα

το βιβλίο του κ. Σερμπέτη, παρά τη χρησιμότητά του ως συμπλήρωμα
για τη μελέτη του μαθητή - όπως άλλωστε συμβάλει και με πλήθος

2

άλλων βιβλίων που κυκλοφορούν στο ελεύθερο εμπόριο - δεν μπορεί
νά χαρακτηριστεί ως χρήσιμο κατά την έννοια του άρθρου 2 περ. 5
του νόμου 186/1975, επειδή υπάρχει αντίστοιχο εγχειρισμένο διδα-
κτικό βιβλίο του ΟΕΔΒ για την ίδια τάξη.

gk

Ο αρμόδιος για το τρίτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση" εισηγήτης κ. Κ. Φουφιας, Εί-
σηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

α) το έγγραφο αριθμ. Φ.211.25/56/102206/15-9-1977 του κ. Ύκουρ-
γού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται το πρακτικό της 'Επιτρο-
πής για την επίλογή ελεύθερων βοηθημάτων Μουσικής, ή οποία συνήλαθε
υστερα από το έγγραφο αριθμ. Φ.211.25/49/96957/6-9-1977 του κ. Ύ-
κουργού Παιδείας,

β) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Υστερα από το αριθμ. Φ.211.25/56/102206/15-9-1977 έγγραφο του
κ. Ύκουργού ΕΠΘ, με το οποίο διαβιβάζεται η πράξη της 'Επιτροπής
κρίσεως ελεύθερων βοηθημάτων Μουσικής, που συγκλήθηκε για δεύτερη
φορά με την ανωτέρω διαταγή του κ. Ύκουργού για να επανεξετάσει
το βιβλίο του Σ. Λαϊνά "Εισαγωγή στη Μουσική" τεύχος Α' και για να
κρίνει το βιβλίο του Θ. Αντωνιάδη "Σχολική Μουσική" τεύχος Α' και
Β'. "το οποίο είχε εμπρόθεσμα υποβληθεί στο Ύκουργείο αλλά έμ πα-
ραδρομής δεν είχε παραδοθεί στο αρμόδιο Τμήμα για τη σχετική κρίση",
και μετά από έλεγχο των αναφερομένων βιβλίων, εισηγούμαστε στο Τμή-
μα Μέσης 'Εκπαίδευσως του ΚΕΜΕ να εγκρίνει την με ημερομηνία 6-9-
1977 Πράξη της 'Επιτροπής όπως έχει.

Το Τμήμα άφου έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. Φ.211.25/56/102206/15-9-1977 του κ. Ύκουρ-
γού Παιδείας,
- 2) την εισήγηση του κ. Κ. Φουφιας, και
- 3) την συζήτηση που έγινε.

άποφαινεται ομόφωνα:

έγκρινει την πράξη της 'Επιτροπής ελεύθερων βοηθημάτων Μουσικής με
ημερομηνία 6-9-1977, όπως έχει.

Το όπμφο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

Α. Πάγκαλος

Η Γραμματέας

Δήμ. Ζαχαρινίτου

~~Α Π Ρ Α Ξ Η~~

Π Ρ Α Ξ Η 107/1977

Σήμερα, 20 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 12η μεσημερι-
νής τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελε-
τών συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του, (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).
'Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση, αφού προσκλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμι-
μη διαδικασία από τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οί κ.κ.
Ι 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχά-
κης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σιορδίδης Είδι-
κός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, κ.κ. Κ. Φούσιας, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Τομπά-
δης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος
Εισηγητές καθώς καί ή Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφωνίτου κα-
θηγήτρια μέ βαθμό 60.

Θέματα ήμερήσιας διατάξεως

1. 'Οδηγίες για τήν διδασκαλία Φυσικών Εισηγητής κ. Στ. Παπασημακό-
πουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.
2. Προκηρύξεις
3. Διαβίβαση Πράξεων 'Επιτροπής κρίσεως για Έγκριση. Εισηγητής κ.
Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ.

Στήν αρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε
καί έπικυρώθηκε τό Πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή
συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας δια-
τάξεως. 'Ο άρμόδιος για τό τρίτο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Δια-
βίβαση Πράξεων 'Επιτροπής Κρίσεως για Έγκριση" εισηγητής κ. Στ. Παπα-
σημακόπουλος Εισηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη τών μελών του Τμήματος
1) τό έγγραφο άριθ. Φ. 211.17/104/104141/19-9-77 του κ. 'Υπουργού
Παιδείας μέ τό όποιο διαβιβάζονται οί Πράξεις 'Επιτροπής που συγκρο-
τήθηκε μέ τίς αποφάσεις άριθ. Φ.211.13/30/66637/23-6-77 καί Φ.211.13

133/99708/12-9-77 του ΥΠΕΠΘ με την κρίση του διδασκτικού βιβλίου "Μαθήματα Γενικής Βιολογίας" Γ' Λυκείου που έγραψαν με ανάθεση ύστερα από την απόφαση του κ. Υπουργού με αριθ. Φ. 211.12/63012/14-6-77 οι κ.κ. Κ. Κριμπάς και Καλοπίσης. 2) Την Είσηγηση του που έχει ως εξής:

Μετά την ανάθεση για συγγραφή του βιβλίου της Βιολογίας της Γ' Λυκείου στους κ.κ. Κριμπά της Ι. Καλοπίση από τον κ.κ. Κ. Κριμπά της Ι. Καλοπίση από τον κ. Υπουργό Έθνικής Παιδείας και την παρουσίαση του βιβλίου, συγκροτήθηκε επιτροπή κρίσεως από τον κ.κ. Πάγια-λο, Πρόεδρο Δ. Αριουδέα, Παπασημακόπουλος Στέφανο Κοντοράβδη σέλο, Αντικατάσταση της Ε. Δούνα ή οποία δήλωσε άδυναμία και Άλέξ. Παπαλεξάνδρου. Η επιτροπή αφού συνεδρίασε εισηγήθηκε όρισμένες διορθώσεις στις περισσότερες από τις όποιες οι συγγραφείς συμφώνησαν. *Υστερα από αυτό ή επιτροπή έκοινε τό βιβλίο τών κ.κ. Κ. Κριμπά και Ι. Καλοπίση καταλληλο νά έμδοθη από τόν ΟΕΔΒ για χρήση τών μαθητών της Γ' Λυκείου. *Ο Είσηγητής αφού εξέτασε τό βιβλίο και τήν απόφαση της Έπιτροπής συμφωνεί μέ αυτή και πρότεινε τήν έγκριση τών Πράξεων της Έπιτροπής κρίσεως όπως έχουν.

Τό Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

1. Τό έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/104/104141/19-9-79 του κ. Υπουργού Παιδείας.
2. Τήν εισηγηση τους αρμοδίου για τό θέμα εισηγητή κ. Στ. Παπασημακόπουλου και
3. Τήν συζήτηση που έγινε,

*Απόφαίνεται *Ομόφωνα:

*Εγκρίνει τις Πράξεις της Έπιτροπής κρίσεως όπως έχουν και νά σταλούν στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ για τις σχετικές ενέργειες. *Η συζήτηση για τό 2ο θέμα άνεβλήθη για έπόμενη συνεδρίαση.

Για τό πρώτο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως άπεφασίσθη νά σταλούν υπό μορφή έγκυλλίου, οδηγίες για τή διδασκαλία τών φυσικών.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Η Γραμματέας

Δήμητρα Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 108/1977

Σήμερα, 23 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Ήπιαιεδοσεωσ τοϋ Κέντροϋ Ήπιαιεδοστικῶν Μελετωῶν καὶ Ήπιμορφοδοσεωσ (ΚΕΜΕ) συνεδριοδοσεῶν στὴν αὐθοοσα συνεδριοδοσεῶν τοϋ (Λεω-κῆροϋ 2 - Ἀθῆνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδριοδοσεῶ, ἀφοϋ προοκληθῆσαν σύμφωνα με τὴ νόμιμη διαδοσλοοσα ἀπὸ τὸν κ. Ἀν. Πάγιοαλο, Πρόεδρο τοϋ Τμήματοϋ, οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανῆτις, Φ. Βῆροϋ, Δ. Σακιοῶς, Ἠλ. Σποροδοσλοϋ, Ν.κ. Βαροϋκῆτις, Γ. Γρατωδοσλοϋ, Ν. Παπαδοδοσλοϋ, Σύμβοϋλοι Β', Ἰ. Σκορδο-λοϋ, Εἰδοσλοϋ Σύμβοϋλοϋ στὸ ΚΕΜΕ, Κ. ἑδοσλοϋ, Κυρ. Κατωῶντις, Βασ. Θεοδοραιοδοσλοϋ, Α. Ἀδαοδοσλοϋ, Στ. Παπασημαιοδοσλοϋ, Εἰσηγητῆϋ, καὶ ἡ Γραμματῆϋ τοϋ Τμήματοϋ Δῆμητρα Ζαρωωνῆτοϋ, φιλοδοσλοϋ καὶ ἡ Γραμματῆϋ με βαθμὸ 6ο.

Δὲν ἔλαβε μέρος στὴ συνεδριοδοσεῶ ὁ κ. Δ. Τομπαῶδοϋ, γιὰ λόγοϋ ὑπηρεσιοδοσλοϋ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑϋ ΔΙΑΤΑΞΕΩϋ

ΘΕΜΑ 1ο - Προκηρῶδοϋϋϋ.

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδοτῆϋ γιὰ τὸ βιβλο "Ὀδοσλοϋ ἑργαστηριοϋ - Πειρά-ματα Ἀνόργανηϋ καὶ Ὀργανιοῦϋ Χημῆϋ" τοϋ κ. Γ. Κασο-τῶδοϋ. Εἰσηγητῆϋ κ. Στεφ. Παπασημαιοδοσλοϋ, Εἰσηγητῆϋ ΚΕΜΕ

ΘΕΜΑ 3ο - Ἀντίγραφο ἀποφῶδοϋσῶ τοϋ ΥΠΕΠΘ, ἀριοδοϋ. 99129/10-9-1977 σχε-τικῶ με τὴν διαδοσλοοσα ἑξῆνη γλώσοϋσῶ στὰ Ἰδιοσλοϋκῶ Σχολεῶ. Εἰσηγητῆϋ κ. Ἰ. Ἀρβανῆτις, Σύμβοϋλοϋ Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆϋ συνεδριοδοϋϋ, ἀφοϋ διαπιοστωῶθηνε ἀπαρτῆϋ, διαβάδοσλοϋ καὶ ἑπικυρωῶθηνε τὸ πρακτῆκῶ τῆϋ προηγῶδοϋμενηϋ συνεδριοδοϋσῶϋ. Στὴ συνέ-κῶ τὸ Τμήμα ἀρχιοσε τὴν ἑξῆταση τῶν θεμάτωῶ τῆϋ ἡμερησιοϋϋ διατάξῶϋϋ. /.

Ο άρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Οδηγός Έργαστηρίου - Πειράματα Ανόργανης και Οργανικής Χημείας" του κ. Γ. Κασεντζέλη, εισηγητής κ. Στ. Παπασημαϊδούλου, εισηγητής του ΚΕΜΕ θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 90141/31-8-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται αίτηση του κ. Γ. Κασεντζέλη στο ΚΕΜΕ, για γνωμοδότηση του βιβλίου του "Οδηγός Έργαστηρίου - Πειράματα Ανόργανης και Οργανικής Χημείας,
- 2) την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Το βιβλίο αυτό γραμμένο στη δημοτική γλώσσα εύρεθηκε από την επιτροπή κρίσεως βοηθητικών βιβλίων χημείας για τα πρακτικά τμήματα τα χρήσιμο. Εύνοϊκή είναι και η γνωμάτευση του βιβλίου. Συμβούλου του ΚΕΜΕ κ. Δ. Αρκουδέα.

Η μελέτη του βιβλίου αυτού με έπεισε ότι πρόκειται για έργο-όσα που προέρχεται άδολιχηρή από εφαρμογή σε σχολείο εργαστηριακών πειραμάτων. Οι πολιτισμες πληροφορίες που δίνει βοηθούν τον πρό-τόπειρο καθηγητή στην καλλίτερη απόδοσή του στον τομέα της έποπι-κής διδασκαλίας. Ίδιαίτερως για τους καθηγητές που έχουν αθούσες κατέλληλα διασκευασμένες σε εργαστήρια χημείας το βιβλίο αυτό είναι πολύ χρήσιμο. Για το λόγο αυτό προτείνω να χαρακτηριστεί το βιβλίο αυτό ως χρήσιμο.

Το Τμήμα άφου έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 90141/31-8-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας,
- 2) την εισήγησή του κ. Στ. Παπασημαϊδούλου, άρμόδιου για το θέμα εισηγητή, και
- 3) την συζήτηση

άποφάνεται όμόφωνα:

Το βιβλίο "Οδηγός Έργαστηρίου - Πειράματα Ανόργανης και Οργανικής Χημείας" του κ. Γ. Κασεντζέλη, είναι χρήσιμο για την προαιρετική προμήθεια από τους διδάσκοντες και τις σχολικές βιβλιοθήκες.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αντίγραφο απόφασης του ΥΠΕΠΘ αριθμ. 99129/10-9-1977, σχετικά με τη διδασκαλία ξένης γλώσσας στα "Ιδιωτικά Δημ. Σχολεία" εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β", θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 99514/10-9-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας, που αναφέρεται στη διδασκαλία ξένης γλώσσας στα "Ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία,
- 2) την εισήγησή του που έχει ως εξής:
 - α) Το 99514/10-9-1977 έγγραφο του 'Υπουργείου Παιδείας (Γεν. Δ/νσεως Γ.Ε., Δ/νσεως 'Ιδιωτ. 'Εμπαιδεύσεως, Τμ. Δημοτικής), με το όποιο διαβιβάζεται απόφαση του κ. 'Υπουργού σχετικά με τη διδασκαλία ξένης γλώσσας στα "Ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία,
 - β) την παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 682/1-9-1977, κατά την οποία:

"Είς τα "Ιδιωτικά Δημοτικά σχολεία επιτρέπεται η διδασκαλία ξένης γλώσσων κατά τα οριζόμενα δι' απόφασης του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενδεδιομένης μετά γνώμην του ΚΕΜΕ". Κατά ταύτα, το θέμα εισάγεται νομοτυπα για τη σχετική γνωμοδότηση.

'Ακολούθως ο εισηγητής προβαίνει στην ακόλουθη παρατήρηση: θεωρώ παιδαγωγικώς ορθότερο να επιτρέπεται η διδασκαλία της ξένης γλώσσας στα "Ιδιωτικά Δημοτικά σχολεία από τη Δ' τάξη και άνω και αργότερα από την Ε", γιατί η διδασκαλία της ενωρίτερα επιφέρει γλωσσική σύγχυση, δεδομένου ότι ο μικρός μαθητής χρειάζεται πρωταρχικά και ως την ηλικία τουλάχιστον των 10 ετών να βιώσει τη μητρική του γλώσσα. Κατά τα λοιπά συμφωνεί με την απόφαση.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 99514/10-9-1977,
- 2) την εισήγησή του κ. 'Αρβανίτη, και
- 3) την συζήτηση που έγινε,

αποφαινεται ομόφωνα

το έγγραφο 99514/10-9-1977 του κ. 'Υπουργού για το όποιο εισηγήθηκε στο Τμήμα ο κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β", αποστέλλεται στο τμήμα Δημοτικής 'Εμπαιδεύσεως του ΚΕΜΕ αρμόδιον καθ' ύλην, με την παράκληση
./.

ση να εισηγηθεῖ ὁ κ. Ἀρβανίτης στὸ Τμήμα Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως μεταφέροντας τὶς ἀπόψεις τοῦ Τμήματος Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Εἰδιωκτέρα ὁ κ. Φ. Βῶρος ἀνέφερε:
Εἶναι σιλόπιμο νὰ εἰσάγεται ἡ διδασκαλία ξένης γλώσσας πρὶν ὀλοκληρωθεῖ ἡ ἐνμάθηση τῆς μητρικῆς;

Ἐγινε συνέδριο στὴ Δ. Γερμανία γιὰ τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ προπερσι. πορφύσματα ἔγραφε ὁ κ. Γιαννάκος (τοῦ Βαρβακείου) στὸ Δελτίο τῆς ΟΛΜΕ.

Ἀνησυχῶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴν παιδαγωγικὴ εὐστάθεια τέτοιου θεσμοῦ καὶ γιὰ τὴν πιθανὴ καταστρατήγησι γιὰ τὴν πάχυνση τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαίδευσης.

Ὁ κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', ἀνέφερε τὰ ἑξῆς:
Τὸ ὄλο θέμα τῆς εἰσαγωγῆς τῆς διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν στὸ Δημοτικὸ ἀπαιτεῖ σοβαρὴ μελέτη καὶ προπαρασκευῆ. Μέτρα τέτοιας σημασίας θὰ ἔπρεπε νὰ δοκιμάζονται πειραματικὰ πρῶτα στὴ Δημόσια Ἐκπαίδευση, ἐνῶ ἡ χωρὶς προπαρασκευῆ ἐφαρμογὴ τους στὴν ἰδιωτικὴ μόνον κερδοσκοπικὴς τάσεις θὰ εὐνοοῦσε.

Τέλος ἐμφράζουμε τὴν γενικὴ ἀποψη, ὅτι πρέπει νὰ εἰσαχθεῖ τὸ θέμα γιὰ σύζητηση στὴν ὀλομέλεια.

1. Ἀπολοῦθως τὸ Τμήμα ἐνέκρινε ὁμόφωνα τὸ περιεχόμενο τῶν προκη-
ρῶσεων στὰ κάτωθι μαθήματα:

1.- ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

- α) Α' τάξεως Γυμνασίου: "Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ"
β) Β' τάξεως Γυμνασίου: "Ὁ Λαὸς τοῦ Θεοῦ - Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας"
γ) Γ' τάξεως Γυμνασίου: "Ὁρθόδοξη Πίστι καὶ Ζωή"

2.- ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

- α) Α' τάξεως Γυμνασίου: I. Ξενοφάντα Κύρου Ἀνάβασις
II. Ἡροδότου Ἱστορία
III. Ὀμήρου Ὀδύσεια

- β) Β* τάξεως Γυμνασίου: I. Θουκυδίδου Συγγραφή. Σικελικά
II. Όμηρου Ίλιάδα
- γ) Γ* τάξεως Γυμνασίου: I. Λόγοι του Δημοσθένη
II. Άνθολογιο Λυρικής ποιήσεως
III. Φιλοσοφικά Κείμενα

3.- ΙΣΤΟΡΙΑ

- α) Α* τάξεως Γυμνασίου: "Ιστορία Αρχαίων Χρόνων"
β) Β* τάξεως Γυμνασίου: "Ιστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή"
γ) Γ* τάξεως Γυμνασίου: "Ιστορία Νεωτέρων Χρόνων"

4.- ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

- α) Α* τάξεως Γυμνασίου: "Μαθηματικά Α* Γυμνασίου"
β) Β* τάξεως Γυμνασίου: "Μαθηματικά Β* Γυμνασίου"
γ) Γ* τάξεως Γυμνασίου: "Μαθηματικά Γ* Γυμνασίου"

5.- ΦΥΣΙΚΗ

- α) Β* τάξεως Γυμνασίου: "Φυσική Β* Γυμνασίου"
β) Γ* τάξεως Γυμνασίου: "Φυσική Γ* Γυμνασίου"

6.- ΧΗΜΕΙΑ

- α) Β* τάξεως Γυμνασίου: "Χημεία με στοιχεία Όρυκτολογίας"
β) Γ* τάξεως Γυμνασίου: "Χημεία Γ* Γυμνασίου"

7.- ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

- α) Α* τάξεως Γυμνασίου: "Γεωγραφία Α* Γυμνασίου"
β) Β* τάξεως Γυμνασίου: "Γεωγραφία Β* Γυμνασίου"
γ) Γ* τάξεως Γυμνασίου: "Γεωγραφία Γ* Γυμνασίου"

8.- ΒΟΤΑΝΙΚΗ - ΖΩΟΛΟΓΙΑ

- α) Α* τάξεως Γυμνασίου

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

- α) Β* τάξεως Γυμνασίου: "Ανθρωπολογία με στοιχεία Ύγιεινής"

10.- ΒΙΟΛΟΓΙΑ

α) Γ^ο τάξεως Γυμνασίου: "Βιολογία Γ^ο Γυμνασίου"

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 109/1977

Σήμερα, 27 Σεπτεμβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 11η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του, (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πόγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. Ί. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Ζακυνθός, Ήλ. Σπυρόπουλος, Ντι. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β', Ί. Σχορδέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Κ. Φούσικας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημητρά Ζαχαρώνη, καθηγήτρια με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Αναλυτικό Πρόγραμμα Α' τάξεως Γενικού Λυκείου.
- ΘΕΜΑ 2ο - Παράταση προθεσμίας για τη συγγραφή βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" της 1' τάξεως Γυμνασίου.
- ΘΕΜΑ 3ο - Διαβίβαση πράξεως Επιτροπής για έγκριση. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό πρόγραμμα της Α' τάξεως Γενικού Λυκείου, τά μέλη του Τμήματος ανέκριναν όμοφωνα το προσωρινό αναλυτικό πρόγραμμα της Α' τάξεως του ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσεως σύμφωνα με την πράξη αριθμ. 105/14-9-1977 του Τμήματος Μέσης 'Επιδιδεύσεως του ΚΕΜΕ.

'Αναφορικά με το πρόγραμμα της Α' τάξεως 'Εσπερινού Λυκείου έχει σταλεῖ στη Διεύθυνση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ με την πράξη αριθμ. 103/10-9-1977 του Τμήματος Μέσης 'Επιδιδεύσεως και αναφέρεται με πλήρη αντιστοιχία στο πρόγραμμα της Α' τάξεως του ημερησίου Λυκείου Γενικής Κατεύθυνσεως.

Ο άρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Παράταση προθεσμίας για τη συγγραφή βιβλίου "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" της Γ' τάξεως Γυμνασίου, εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' πληροφορήσε το Τμήμα ότι η 'Ομάδα 'Εργασίας, που είχε συγκροτηθεί με την απόφαση του 'Υπουργείου 1576/1976 (ΚΕΜΕ) για την αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων των Νέων 'Ελληνικών του Γυμνασίου και τη συγγραφή των κατάλληλων διδακτικών βιβλίων, δεν ολοκλήρωσε ακόμη το έργο της για την Γ' τάξη Γυμνασίου. Γι' αυτό εισηγείται να αποδεχθεί το Τμήμα την παράταση των εργασιών της 'Ομάδας 'Εργασίας ως το τέλος Δεκεμβρίου 1977. Με τη διαφορά ότι στην 'Ομάδα δε θα μετέχει ο κ. Χρ. Μηλιώνης, επειδή στο μεταξύ πήρε προαγωγή και υπηρετεί ως Γυμνασιάρχης σε σχολείο Μέσης 'Εκπαίδευσης.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- 1) την εισήγηση του κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου, Συμβούλου Β', και
- 2) την συζήτηση που έγινε

αποδέχεται την εισήγηση και προτείνει να γίνει η παράταση των εργασιών της 'Ομάδας 'Εργασίας για τα νέα 'Ελληνικά του Γυμνασίου ως το τέλος Δεκεμβρίου 1977. Στην 'Ομάδα δε θα μετέχει ο κ. Χρ. Μηλιώνης.

Ο αρμόδιος για το τρίτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β' ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ. 211.17/1057106414/24-9-1977 της "Λευθόνσεως Προγράμμάτων Μέσης 'Εκπαίδευσως (Τμήμα Διδακτινών Βιβλίων), σχετικὰ με την καταλληλότητα του διδακτινού βιβλίου της Β' Γυμνασίου "Θουκυδέου 'Ιστορία, βιβλία ΣΤ' και Ζ'", του όποιου ή συγγραφή είχε ανατεθεῖ με την απόφαση αριθμ. ε. 211.12/5/40305/21-4-1977 του κ. 'Υπουργού 'Εθνικῆς Παιδείας στην δ. Αίν. Συνοδίου, 'Επιμελήτρια Κλασ. Φιλολογίας Πανεπιστημίου 'Ιωαννίνων, ύστερα από την αριθμ. 2/16-9-1977 της 'Επιτροπῆς κρίσεως του συγκεντρώθηκε με την απόφαση αριθμ. ε. 211.13/25/53809/23-5-1977 του ΥΠΕΠΘ.

Τό Τμήμα ἐνέκρινε την απόφαση της ἀνωτέρω 'Επιτροπῆς καὶ ἀφοῦ θεώρησε την καταλληλότητα του βιβλίου, ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλεί αὐτό στην ἀρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ για τίς περαιτέρω ἐνεργείες για την ἐκδοσή τους, με την διασάφιση ὅτι, σύμφωνα με την παρατήρηση της 'Επιτροπῆς κρίσεως, τό βιβλίο αὐτό θά καλύψει προσωρινά (για ἕνα σχολικό ἔτος) τίς διδακτικές ἀνάγκες τῶν μαθητῶν της Β' Γυμνασίου.

γ Στο σημεῖο αὐτό τερατίστηκε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Πρόεδρος

κ. Α. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

κ. Δήμ. Ζαραφωνίου

ΠΡΑΞΗ 110/1977

Σήμερα, 3 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χέρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδής, Ήλ. Σπυροπούλου, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδύλης, Είδιχος Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Στ. Παπασημαδάπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος, Δημήτρα Ζαροφάντου, καθηγήτρια φιλόλογος με βαθμό 60.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Νιν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' λόγω άσθενείας, Νιν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' και Α. Αδαμόπουλος και Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητές για λόγους υπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Αναφορά κ. Σιμωνετάτου για έμπαιδευτική έμπομπή. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Τά σχολικά βιβλία. Εισηγητής κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Πολιτιστικές Δραστηριότητες. Εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β' και Κ. Κατσιμάνης, Εισηγητής.
- ΘΕΜΑ 4ο - Αθλητικές Δραστηριότητες - Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' και Ι. Σκορδύλης, Είδιχος Σύμβουλος του ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 5ο - Έγγραφο του κ. Πρόεδρου του ΚΕΜΕ για τίς πολιτιστικές δραστηριότητες.
- Διδαστικά του μαθήματος της Έρμηνείας Αρχ. Έλληνικών Κλασικών Κειμένων από μεταφράσεις. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυροπούλου, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το 6ο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Διδασκαλία του μαθήματος της Ερμηνείας Αρχ. Έλληνικών Κλασικών Κειμένων από μεταφράσεις", εισηγητής κ. Μλ. Σκυρόπουλος, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος, το έγγραφο αριθμ. Φ. 547.1/102472/23-9-1977 του Υπουργού Παιδείας για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ερμηνείας Αρχ. Έλλ. Κειμένων από μεταφράσεις στους δευτεροεπίπεδους φιλολόγους καθηγητές στο Δ.Μ.Ε. ο' δλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους 1977-78.

Ακολουθώς το Τμήμα μετά συζήτηση αποφασίζεται:

Απαντώντας στο έγγραφο σας Φ. 547.1/102472/23-9-1977 επισημαίνουμε ότι το σχολικό έτος 1976-77 είχε εγκριθεί η διδασκαλία των αρχαίων κειμένων από μετάφραση στους δευτεροεπίπεδους του Δ.Μ.Ε. επειδή έκριθη άναγκαίο οι μεταπτυχιασμένοι αυτοί να εισαχθούν στον τρόπο διδασκαλίας των κειμένων που είχε καθιερώσει ο νόμος 309 (1976). Όμως οι δευτεροεπίπεδοι του σχολ. έτους 1977-78 έχουν διδαχθεί κατά το σχολ. έτος 1976-77 κλασικούς από μετάφραση σε βαθμό ικανοποιητικό.

Συνεπώς δεν είναι έντελώς απαραίτητο να διδαχθούν πάλι το ίδιο μάθημα. Παραταύτα δεν θα ήταν λυσιπείρη ή διδασκαλία του μαθήματος κατά το δεύτερο τετράμηνο για δυό ώρες την εβδομάδα.

Η συζήτηση για το 1ο, 2ο, 3ο και 4ο θέμα της ημερησίας διατάξεως αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρίαση.

6: Ακολουθώς ο κ. Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος, ανακοίνωσε στα μέλη του Τμήματος το περιεχόμενο του εγγράφου αριθμ. 3217/1/10/77 για τον θεσμό των πολιτιστινών δραστηριοτήτων.

Το σημείο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.
30 Πρόεδρος
Αν. Πάγκαλος

Η Γραμματέας
Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 111/1977

Σήμερα, 4 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αθροισα συνεδριάσεών του (Αε-ωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήσαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', Πρόεδρο του Τμήματος οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδελής, Είδιικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φουσκάς, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδορακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημητρα Ζαραφονίτου, καθηγήτρια φιλόλογος με βαθμό 6ο.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Νικ. Βαρουχάκης και Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' λόγω άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Αναφορά κ. Γ. Σιμονετάτου για εκπαιδευτική έμπομη. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Τα σχολικά βιβλία. Εισηγητής κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Πολιτιστικές δραστηριότητες. Εισηγητές κ.κ. Φ. Βώρος, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλοι Β' και Κ. Κατσιμάνης, Εισηγητής.
- ΘΕΜΑ 4ο - Αθλητικές δραστηριότητες - Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ι' Γυμνασίου. Εισηγητές κ.κ. Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' και Ι. Σκορδελής, Είδιικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτια, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίας. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

- β.- Απόψεις του εισηγητή.
- 1.- Νομίζω ότι δύναμσα στις άλλες έμπομπές των δυό σταθμών που γεμίζουν την Κυριακή εάν υπάρχει κάτι ιδιαίτερα αφιερωμένο και οδαιαστικά συνδεδεμένο με τη μαθητώρα νεολαία. Άρα, θα ήταν σκόπιμη μιά τέτοια έμπομπή.
- 2.- "Αν οργανωθεί καλά και έχει περιεχόμενο - τούτο εξαρτάται από τον κόσμο που θα όρσει το "Υπουργείο - θα έχει και ενδιαφέρον και άμροαματικότητα. Περιθωριακά σημειώνων ότι ο ίδιος παραγωγός παρουσιάζει μιά τηλεοπτική σειρά "έλληνηκή ιστορία" κάθε Δευτέρα βράδυ στις 8 η 8.15 (νομίζω).
- 3.- "Ός προς τις τεχνικές και οικονομικές λεπτομέρειες εάν έχουμε λόγο" είναι ζήτημα σύμβασης "Υπουργείου - ΕΡΤ - άμχειρηματία. Ός προς την ύπόδειξη κατάλληλων άνθρώπων (γενικού άκιδωρατή και καθηγητών, τους όχι μόνον εδο και με καθορισμό άμοιβής για πρόσθε- τη έργασία) νομίζω ότι σωστό είναι να ζητήσουμε να έχουμε λόγο στην περίπτωση που ή πρόταση θα γίνει δεκτή και θα μπει σε διάδικασία άπραματοποίησης.
- 4.- με τις παραπάνω προϋποθέσεις και διευκρινίσεις προτείνω στο Τμήμα να υίοδεηθεί την πρόταση της έταιρίας FESTIVAL (κινημ. παραγωγής και παραγωγής έμπομπών Τ.ν.) για την όργάνωση μορφωτικής τηλεοπτικής σειράς με γενικό θέμα "ελαγώνισμός έπιδόσεων των μαθητών Η.Ε." και να διατυπώσει κατανατική γνωμοδότηση προς το "Υπουργείο Παιδείας, το όποτο είναι άρμόδιο να προέλθει σε λεπτομερέστερες δια- άπραματεθείς με τον άμχειρηματία. "Από πλευρά παιδαγωγική-σχοληκή θεωρώ την πρόταση έποικιοδομητική και εισηγούμαι στο Τμήμα την άπο- όοχή της.

Κατά τη συζήτηση που άμολόθησε έγιναν δεκτές και οι άμδουθες παρατηρήσεις:

- α) το θεματολόγιο της έμπομπής να παρακολουθείται από έμπαιδευτικό άραμωτικό και ή έμπομπή να πλουτιστεί και ποιοτικά να είναι άξι- όπραμωτική να άποτελέσει προσφορά οδαιαστική για τους τηλεθεατές στο όπερως θα άμειβθεται (κ. Πάγκαλος).
- β) το θεματολόγιο να διευρυνθεί και να περιλάβει όποσδήποτε και τα "έλληνηκά" (κ. Σπυρόπουλος). //

γ) Η δομή των ερωτήσεων να μην έχει το στεγνό μνημονιακό χαρακτήρα που συνηθίζεται σε παρόμοιες περιπτώσεις (τέ, ποιός, πού; πόσε; αλλά να πάρει δημιουργικότερο χαρακτήρα (πώς; γιατί; τέ γνώμη έχετε; τέ κρίνετε;) (κ. Σαμψής).

Έπειτα από τη διευκρινιστική αυτή συζήτηση το Τμήμα όμοφωνα αποφασίζεται:

- 1.- Να γίνει δεκτό το αίτημα του κ. Σιμωνετόπου για την εν μέρους του οργάνωση-παραγωγή τηλεοπτικής σειράς με θέμα: Διαγωνισμός επιδόσεων των μαθητών Μέσης Ήπαιειάς.
- 2.- Η έμπομή να γίνεται Κυριακή (ή πάντως σε μέρες άργιας) και να διαρρηθ έσο το σχολικό έτος.
- 3.- Τέ θεματολόγιο της έμπομής να περιλαμβάνει τά θέματα που προτείνει ο παραγωγός (μαθηματικά, Ιστορία, Θρησκευτικά, Γεωγραφία, Φυσική, Χημεία, Γενικές γνώσεις) αλλά και θέματα "Έλληνηών" (άρχαλα γραμματείας μεταφρασμένης, νεοελληνικής λογοτεχνίας και γλώσσας).
- 4.- Οργάνωση και λοιπές τεχνικές λεπτομέρειες και συμβατικές σχέσεις δέν είναι αρμοδιότητα του Τμήματος, τό όποιο όμως προτείνει σόμβουλο της έμπομής να είναι εκπαιδευτικοί (ένας γενικός έπιθεωρητής φιλόλογος και άριθμός καθηγητών των διαφόρων ειδικοτήτων), που θα όφείλονται από τό Ύπουργείο με είσηγηση ή γνώμη του Τμήματος Μέσης Ήπαιεύσεως του ΚΕΜΕ. Τό προσωπικό αυτό έφόσον θα προσφέρει έργο πρόσθετο πρέπει να έχει και πρόσθετη άμοιβή (άπό την έμπομή).
- 5.- Να έχουμε έπαφή με τό εκπαιδευτικό αυτό προσωπικό για να έπιτευχθετ τέτοια έδομηση της έμπομής, ώστε να μή έχει τό γνωστό στεγνό μνημονιακό χαρακτήρα των έρωτήσεων τύπου: τέ; πότει; πού; ποιός; αλλά να πάρει χαρακτήρα δημιουργικότερο με έρωτήματα της μορφής: πώς; γιατί; γνώμη έχετε, πώς κρίνετε; γιατί τά έρωτήματα της κατηγορίας αυτής τείνουν τη σκέψη, τη φαντασία, την παρατηρητικότητα, την αξιολογική κίνηση τη σκέψη, τη φαντασία, την παρατηρητικότητα, την αξιολογική διάθεση των παιδιών και συμβάλλουν προς τόδε σκοπούς ούσιαστικής άλλαγής

[Handwritten signature]

Ο αρμόδιος για το 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Σχολικά βιβλία" εισηγητής κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'. θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 335/12-9-1977 του Μικτού Λυκείου Τερψιδέας Γλυφάδας, και
- 2) την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Η Λυκειάρχης του μικτού Λυκείου στην Τερψιδέα Γλυφάδας με το 335/12-9-1977 έγγραφο υποβάλλει στο Υπουργείο Παιδείας μεμινουποποίηση και στο ΚΕΜΕ, μελέτη του Παν. Κόκκοτα, Φυσικού - Β' Γυμνασίου (Δρα. του Πανεπιστημίου της Ουάσινγκτον και μετεκπαιδευμένου διευθυντή) στη Διοίκηση και τον Προγραμματισμό της Εκπαίδευσης, σχετικά με το "δανεισμό των σχολικών βιβλίων αντί της μέχρι σήμερα δωρεάς τους". Το θέμα νομότυπα εισάγεται προς συζήτηση, σύμφωνα με την παρ. 2, του άρθρου 2, του Ν. 186/75.

Ακολούθως παρατηρεί:

Η δωρεάν διανομή των σχολικών βιβλίων σε όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές των δημοσίων σχολείων μέσης και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αποδεδειγμένα στην πράξη επιζήμια από οικονομικής και κυρίως από παιδευτικής απόψεως. Είναι αποφασιστικό πράγματι το θέμα της μεταβολής των δρόμων και των πλατειών γύρω από τα σχολικά βιβλία, φαινόμενο που ξετάσεις, σε οποιουδήποτε από τα σχολικά βιβλία, φαινόμενο που μαρτυρεί και την αφέβεια του μαθητή προς το βιβλίο. Αλλά ποιοι είναι οι λόγοι της άποτυχίας του θεσμού αυτού για τη δωρεάν διανομή τους;

- 1) Η γενική δωρεάν διανομή των βιβλίων, ακόμη και στους οικονομικά ευκατάστατους δημιουργεί την εντύπωση στους μαθητές ότι πρόκειται για εύκολη μάλλον βιβλία. Ο μαθητής - ή νοοτροπία γενικά του Έλληνα - υπολογίζει, ότι τουλάχιστον ο Έλληνας πληρώνει* δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι το βιβλίο που του δίνει δωρεάν ή πολιτεία και το καταστρέφει, ότι ζημιώνει οικονομικά και τον ίδιο. Γι' αυτό, για τον παιδευτικό περισσότερο σκοπό που είναι και ο σεβασμός προς το βιβλίο, θα πρέπει ο μαθητής κατά κάποιο τρόπο να το αγοράζει ο ίδιος.

2) Παραλαμβάνεται πολλές φορές από τα σχολεία μεγαλύτερος αριθμός από τα αναγκαία βιβλία για τυχόν απώλειες ή ανάγκες που θα παρουσιαστούν. Έτσι γεμίζουν οι αποθήκες στα σχολεία και συμβαίνει να

χρησιμοποιούνται ολοκληρωτικά βιβλία για προσάναμμα στις σέμπε καουξόλων.

3) Ο τρόπος διανομής των βιβλίων καθαυτός αποβαίνει δευτερευόντως για την παιδεία. Συνήθως μεταφέρονται στην έδρα της Γενικής Επιθεώρησης και είδοποιούνται οι Διευθυντές των σχολείων για την παραλαβή τους. Ένδοτε τὰ βιβλία δέ στέλνονται όλα μαζί, ώστε τὸ κάθε σχολείο ἀναγκάζεται νά πηγαίνει περισσότερες φορές για τὴν παραλαβή τους. Πῶς ἀκριβῶς γίνεται;

Ἡ Διευθυντής κάθε σχολείου μισθώνει αὐτοκίνητο κάθε φορά και στέλνει ἕνα ἢ δυὸ καθηγητές, για τὴν παραλαβή τους, οἱ ὅποιοι συνήθως μεταβάλλονται και σέ φορτοεκφορτωτές. Στις Ἐπιθεώρησεις πάλι ἕνας μέ δυὸ καθηγητές, ἂν ὄχι και περισσότεροι, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὸ διδακτικὸ τους ἔργο για τὴν παραλαβή και παράδοση τῶν βιβλίων, τὸ διαρκεῖ πολλές ἡμέρες.

Οἱ συνέπειες; α) Δημιουργία ἀνωμαλιῶν στὴ λειτουργία τῶν σχολείων, λόγω τῆς ἀπουσίας τῶν καθηγητῶν ποὺ κάθε φορά μεταβαίνουν για παραλαβή βιβλίων. β) Σπατάλη μεγάλῃ χρημάτων για μίσωση αὐτοκινήτων και για ἐντός ἔδρας στοὺς καθηγητές. γ) Σέ κάθε διανομὴ τὸ σχολείο παίρνει τὴν ὄψη βιβλιοπλάτου. δ) Σχεδόν δέν παραλαμβάνονται ἔγγραφοι τὰ βιβλία για πολλοὺς λόγους (ἔλλειψη μεταφορικοῦ μέσου, ἐλλιπὴ χρημάτων για τὰ έξοδα, καιρικές συνθήκες, ἀμέλεια, ἀπροθυμία τῶν καθηγητῶν για τὴν παραλαβή κτλ.), ώστε και ἔτσι ζημιώνεται ἡ ἀποδοτικὴ λειτουργία τῶν σχολείων.

Τί προτείνεται;

Νά προωθοῦνται τὰ βιβλία ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἰκηρεσία και νά παραδίδονται στὰ βιβλιοπωλετὰ τῆς ἔδρας τῶν σχολείων, μέ βάση τὴν καταστάσεις ποὺ θά ἔχει στὴ διάθεσή του ἔγγραφοι τὸ Ἰπουργεῖο. Για τὸ κάθε βιβλίο θά ὀριστεῖ ἡ τιμὴ και τὸ ποσοτὸ τοῦ βιβλιοπλάτου.

Οἱ γονεῖς και κηδεμόνες ποὺ θέλουν νά παίρνουν δωρεάν τὰ βιβλία, θά ἀποβάλλουν στὸ Διευθυντὴ τοῦ σχολείου αἴτηση, χωρίς χαρτόσημο, και ἔπειτα θά δίνει κουπόνια μέ τὰ ὅποια θά παραλαμβάνουν ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλετὰ τὰ βιβλία, ἀφοῦ καταβάλλουν μόνο τὰ ποσοτὰ τοῦ βιβλιοπλάτου. Οἱ ἄλλοι γονεῖς, ποὺ δέ θά κάνουν αἰτήσεις, θά ἀγοράζουν ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλετὰ τὰ βιβλία στὴν ὀρισμένη τιμὴ μαζί μέ τὰ ποσοτὰ τοῦ βιβλιοπλάτου.

"Ετσι θά διασωθεῖ καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ σχολείου, μαθητῶν καὶ καθηγητῶν, καὶ τὸ βιβλίο θά ἐτιμηθεῖ.

Ἐπιτέλους, ὅπωςδήποτε θά υπάρξει καὶ ἓνα ποσοστὸ εἰσφορῶν γονέων, ἔστω καὶ τὸ 1/10, ποὺ δὲ θά κάνουν αἰτήσεις καὶ θά ἀγοράσουν τὰ βιβλία, ὥστε μὲ τὶς εἰσπράξεις τῆς κατηγορίας αὐτῆς εἶναι δυνατόν νὰ καλύπτονται τὰ ἐξόδα τῆς μεταφορᾶς.

Μὰ, θά ἀντεῖπει κανεὶς, ἡ λύση αὐτὴ ἐρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ Σύνταγμα γιὰ τὴ δωρεάν παιδεία. Ἄλλὰ μιὰ τέτοια ἀντίρρηση εἶναι οὐτοπιστικὴ στὴν πρακτικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος.

Ὡς πρὸς τὴ λύση δανεισμοῦ τῶν βιβλίων, ὅπως στὴ Βρετανία καὶ τὸ Ἰράν, ποὺ προτείνει στὴ μελέτη τοῦ ὁ Π. Κόκκοτας, τὴν ἀπορρίπτει ὁ εἰσηγητὴς γιὰ λόγους καὶ πάλι κυρίως παιδευτικούς:

- α) Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ ἐπιστρέφει ὁ μαθητὴς στὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους τὸ βιβλίο του, ἂν θέλει νὰ τὸ κρατήσει.
- β) Ὁ μαθητὴς θέλει τὸ βιβλίο του καθαρὸ καὶ καινούργιο κἀθε χρόνο, γιὰ νὰ τὸ παίρνει μὲ χαρὰ στὰ χέρια του καὶ ὄχι νὰ τὸ ἀηδιάζει ἀπὸ τὴν καιρὴ του ἐμφάνιση.
- γ) Κρατώντας τὰ βιβλία του θά ἀκόμηθεῖ ὁ μαθητὴς στὴ δημιουργία βιβλιοθήκης. Θά συμβεῖ μάλιστα βιβλία σχολικὰ νὰ πάρουν κάποια θέση στὴν ἀργότερα συγροτημένη βιβλιοθήκη. Ἄλλωστε, λίγες φορές προστρέχουν οἱ μεγάλοι στὰ σχολικὰ τους βιβλία, ἂν τὰ διατηροῦν;
- δ) Δὲ θά ἀπασχολοῦνται οἱ καθηγητὲς εἰς βάρος τοῦ κυρίως ἔργου τοῦ σχολείου γιὰ τὴ συγκέντρωση τῶν παλιῶν βιβλίων, τὸν ἔλεγχο τῆς καταστάσεώς τους, τὴν ἀποθήκευση καὶ τὸ ξαναμοθρασμὰ τους τὸ ἐπόμενο σχολικὸ ἔτος.

"Ετσι λοιπόν, καταλήγει ὁ εἰσηγητὴς, μὲ τὸν τυχόν δανεισμὸ τῶν βιβλίων ἡ ζημία ἀπὸ παιδαγωγικῆς ἀπόψεως θά εἶναι ἀνυπολόγιστα μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ὠφέλεια.

τὸ Γμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη του:

- α) τό 335/12-9-1977 έγγραφο του Μικτού Πυκνού Τετριάδας,
- β) τό Ν. 186/1975 (παρ. 2 του άρθρου 2) και
- γ) την εισήγηση και τη σχετική συζήτηση,

ἀποφάνεται ὁμόφωνα

Ἀποδέχεται ὡς ἔχει τό τμήμα τῆς εἰσηγήσεως σχετικῶς μέ τήν ἀπόρριψη τοῦ δανειομοῦ τῶν σχολικῶν βιβλίων στούς μαθητές γιά τούς λόγους ποῦ ἀναφέρονται σ' αὐτή, κατὰ τούς ὁποίους ὁ τυχόν δανειομός τῶν βιβλίων θά βλάψει ἀπό παιδαγωγικῆς ἀπόψεως ἀνυπολόγιστα περισσότερο ἀπό ὅτι θά ἀφελῆσει οἰκονομικά.

Οἱ λόγοι:

- α) Δέν εἶναι σωστό νά ἐπιστέφει ὁ μαθητής στό τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους τό βιβλίο του, ἄν θέλει νά τό κρῆτήσει.
- β) Ὁ μαθητής θέλει τό βιβλίο του καθαρό καί καινούργιο κάθε χρό-νο, γιά νά τό παίρνει μέ χαρά στά χέρια του καί ὄχι νά τό ἀηδιάζει ἀπό τήν κακή του ἐμφάνιση.
- γ) Κρατώντας τά βιβλία του θά ἀσκηθεῖ ὁ μαθητής στή δημιουργία βιβλιοθήκης. Θά συμβεῖ μάλιστα βιβλία σχολικά νά πάρουν κάποια θέση στήν ἀργότερα συγκροτημένη βιβλιοθήκη. Ἄλλωστε, λίγες φορές προστρέχουν οἱ μεγάλοι στό σχολικά τους βιβλία, ἄν τά διατηροῦν.
- δ) Δέ θά ἀπασχολοῦνται οἱ καθηγητές εἰς βάρος τοῦ κυρίως ἔργου τοῦ σχολείου γιά τή συγμέντρωση τῶν πολιῶν βιβλίων, τόν ἔλεγχο τῆς κατωστάσεώς τους, τήν ἀποθήκευση καί τό ξαναμοίρωμα τους τό ἐπόμενο σχολικό ἔτος.

Ἡ συζήτηση γιά τό 3ο θέμα ἀναβλήθηκε γιά ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ο άρμόδιος για τó 4ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Αθλητικές δραστηριότητες - Ώρολόγιο Πρόγραμμα Γ' τάξεως Γυμνασίου", είσηγητής κ. Ί. Σκορδίλης, Είδιικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος: 1) τó έγγραφο αριθμ. 109880/29-9-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας, για τες άθλητικές δραστηριότητες για τήν Γ' τάξη Γυμνασίου, 2) τήν είσηγησή του που έχει ως έξής:

Μετά τήν απόφαση τής διοικήσεως για τήν επέκταση του θεσμού τών άθλητικών έκδηλώσεων στο σχολικό έτος 1977-78 κατά μία τάξη άνόμη (στο Λεκανοπέδιο τής Αττικής και στη θεσ/νική και στη δευ-τερη τάξη του Γυμνασίου, στην ύπόλοιπη χώρα και στην τρίτη τάξη του Γυμνασίου) παρουσιάζεται ή ανάγκη τó Τμήμα Μέσης Έκπαίδεσεως να είσηγηθεί, ποιά από τά μαθήματα τών αντίστοιχων ώρολόγιων προγραμμάτων μπορούν να αντικατασταθούν από τες άθλητικές δραστηριότητες.

Για τó σκοπό αυτό είσηγούμαι:

- α) Σε όλα τά σχολεία του Κράτους και για όλες τες τάξεις να χρησιμοποιούν για τες άθλητικές έκδηλώσεις κατά προτεραιότητα τες ώρες τών μαθημάτων που δέν πραγματοποιούνται από έλλειψη προσωπικού ή άλλη αίτία.
- β) Για τήν πρώτη και δεύτερη τάξη όλοκληρης τής χώρας και έφ' όσον τó πρόγραμμα εφαρμόζεται πλήρως θά αντικατασταθούν από τες άθλητικές δραστηριότητες τά ίδια μαθήματα που είχαμε προτείνει και στην προηγούμενη χρονιά.
- γ) Για τήν τρίτη τάξη (έντός τής περιοχής Αθηνών και θεσ/νικής) και έφ' όσον τó πρόγραμμα εφαρμόζεται πλήρως, θά αντικατασταθούν από τες άθλητικές δραστηριότητες 1) μία ώρα τής φυσικής Αγωγής, 2) μία ώρα τής Γεωγραφίας και 3) μία ώρα τών ξένων γλωσσών ή Αρχαίων Έλληνικών.

Σημ.: Η τρίτη τάξη του Γυμνασίου κατά τó σχολικό έτος 1977-78 θά έχει τó παλιό ώρολόγιο πρόγραμμα. Τó πρόγραμμα αυτό προβλέπει 34 και 35 ώρες (Άρρεν-θηλ), από τες όποτες στα προτεινόμενα για άντικατάσταση μαθήματα αντίστοιχούν:

- 1) Στη Φυσική *Αγωγή 3 (στο νέο 2 με την προϋπόθεση, ότι θα γίνονται αθλητικές εκδηλώσεις).
- 2) Στη Γεωγραφία 2 (στο νέο 1).
- 3) Στις ξένες γλώσσες 3 (στο νέο 3).
- 4) Στα *Αρχαία *Ελληνικά 6 (στο νέο 4).

Μετά από αυτά το Τμήμα αποφάσισε να εξετασθεῖ το θέμα λεπτομερέστερα σε επόμενη συνεδρίαση.

Στο σημείο αυτό, τερματίζεται η συζήτηση.

Ο Πρόεδρος

Ν. Κ. Μουρατίδης

Αν. Πάγκαλος

*Η Γραμματέας

Φωφ. Ζαραφωνίτου

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΡΟΧΕΣ (ΚΕΜΕ)
Τ.Π.Α. ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 112/1977

Σήμερα, 6^{ος} Οκτωβρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ. Τμήμα Έδρας 'Εκπαι-
δεύσεως του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμελησεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην
αίθουσα συνεδριάσεων του (Λεωφόρος 7, 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, άφωδ προσκληθέντων σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία
άφωδ τών κ. 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος τού Τμήματος, Σύμβουλος Α', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβουλίτης,
Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυριδοπούλος, Γ. Γρομπάος, Γ. Σούλας Β', 'Ι. Σαυφίδης, Είσηγητής Σ.Δ.,
Πούλος και Κουέ, οί κ.κ. Δ. Τυροπούλος, κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α.
'Αδαμάκης, Γ. Παπασημαδέπουλος, καθώς και ή Γραμματέας τού Τμήματος Δήμητρα Παρο-
φάντου, κατήγηγρη φιλόλογος με βαθμό Δο.

άφωδ έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. Θ. Βέρρος, Νικ. Βηρουδάκης, Ν. Παπαδό-
πουλος, Σύμβουλος Β', γιά λόγους άσθενείας και ή κ. Κ. Σαδικας, Είσηγητής γιά λόγους
αίτιας ανουσίας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ορολόγιο Πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου. Είσηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'
ΘΕΜΑ 2ο - 'Αθλητικές και Πολιτιστικές δραστηριότητες.
ΘΕΜΑ 3ο - χορήγηση άδειας διεξαγωγής έρευνας στά σχολεία μέσης 'Εκπαιδεύσεως στην
κ. φραγκιαδάκη 'Ελένη. Είσηγητής κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β'.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, άφωδ διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβρώθηκε και έπικυ-
ρώθηκε τή άρρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα έρχισε τήν
έξταση τών θεμάτων τής ημερήσιας διατάξεως.

./.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "χορήγηση άδειας διεξαγωγής έρευνας στα σχολεία κέσης 'Εκπαιδεύσεως στην κ. φραγκιαδάκη " είσηγητής κ. Δημ. Σωκράς, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

1) το έγγραφο αριθμ. 109327/28-9-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται στο ΚΕ.Ε ή αίτηση της κ. 'Ελ. φραγκιαδάκη για χορήγηση άδειας διεξαγωγής έρευνας στα σχολεία κέσης 'Εκπαιδεύσεως,

2) την αίτηση της κ. 'Ελ. φραγκιαδάκη από 23-9-1977,

3) το ερωτηματολόγιο, και

4) την είσηγησή του που έχει ως εξής:

Η φραγκιαδάκη 'Ελένη, φιλόλογος, υπάλληλος έσωτερικού του ΙΚΥ στο Πανεπιστήμιο 'Αθηνών από την έπισημεια του καθηγητή της παιδαγωγικής κ. 'Ι. Κορκοντώνη, είχε υποβάλει την 2496/6-7-1977 αίτηση με ερωτηματολόγιο για διεξαγωγή έρευνας σε λύκεια της χώρας με έντικειμενο τις σχέσεις των εφήβων με πρόσωπα του έλλου φύλου, την οποία το Τμήμα άπερριψε με την πρόση του 97/28-9-1977.

Η ένδιαφερομένη με την 109327/28-9-1977 αίτησή της υπέβαλε εκ νέου το ερωτηματολόγιο της τροποποιημένο και βελτιωμένο και παρακαλεί να εγκριθεί στη νέα του μορφή.

Μολοντι όρισμένοι από τους λόγους άπερριψης του αρχικού ερωτηματολογίου που άναφέρονται στην 97/1977 πρόση του Τμήματος δεν εξαλείπον και δεν ήταν δυνατών να εκλειφθουν γιατί άνάγονται στη φύση του θέματος, έντούτοις επειδή ή άνωτέρω έπίσημος του ΙΚΥ:

α) 'Αφήρσε το ερωτήματα που ήταν δυνατών να σκανδαλίσουν και βελτίωσε φραστικά το ερωτηματολόγιο ώστε με όρισμένες άκόμη δυνατές βελτιώσεις που θα υποδειξώ κατωτέρω να είναι πλέον κατάλληλο.

β) 'Εχει έργαστεί σοβαρά και με πολύ μάχη για την κατάρτιση αύτου του ερωτηματολο-

γ) Είναι υπάλληλος του ΙΚΥ και πρέπει να τη διευκολύνουμε στην έρευνά της, και η έρευνά της γίνεται σε μια περιοχή για την όποια έχουμε πολλή έγνοια και έπομένως τα πορίσματά της θα είναι, όποσδήποτε χρησιμα, είσηγημα να γίνει άποδεκτό της έρευνας με το νέο ερωτηματολόγιο, στο όποιο όμως τα αίτημά της για τη διεξαγωγή της έρευνας με το νέο ερωτηματολόγιο, στο όποιο όμως να έπιφέρει άκόμη τις άκόλουθες μεταβολές:

- α) Νά υπολειφεί τῆς λέξεως: στύση, ἐκοπερμάτωση, ἔμμηνη ρύση στίς σελίδες 9 καί 10.
- β) Νά συγχανεῖται τῆς δυο τελευταῖες στήλας τῆς σελ. 13 σέ μιᾶ μέ τήν ἐξῆς διά-
τύπωση: "Ἄν ὁ δεσμός σας εἶναι ἐρωτικός, εἶναι προχωρημένος;
- γ) Ἐν τῷ τίτλῳ τοῦ ἐρωτηματολογίου Ζ*1 (σελ. 15-18) νά διατυπώσῃ ὡς ἐξῆς: "Ἄν τυ-
χόν κάποτε εἶχες κάποιο δεσμό μέ πρόσωπο τοῦ ἑλλου φύλου, ποιᾶ συναισθήματα σοῦ
γέννησε καί ποιᾶς ἐντυπώσεις σοῦ ἔφησε; (Σημεῖωση μέ ... κτλ.).

Ἐπίσης εἰσηγοῦμαι νά δοθεῖ ἡ ἔγκριση μέ τόν ἕρο ὅτι τῷ ἐρωτηματολόγιῳ θά δοθεῖ
σέ ὄρες ἐκτός μαθημάτων.

Τῷ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ἀπόψη πάντα τῶ ἀνωτέρω ἀποφασίζεται κατὰ πλειοψηφίαν:

Ἐγκρίνει τῇ διεξαγωγῇ τῆς ἔρευνας ἀπό τήν ἀνωτέρω ἑλενη φραγκιαδέκη στή Λύκεια τῆς
χώρας ποῦ ἀναφέρει στή σημείωση ποῦ ὑπέβαλε μέ τήν πρώτη αἴτησή της μέ ἀντικείμενο
τῶ προβλήματα ποῦ ἀντιμετωπίζουσι οἱ ἔφηβοι στίς σχέσεις τους μέ πρόσωπα τοῦ ἑλλου
φύλου γιά τοῦς λόγους ποῦ ἀναφέρει ὁ εἰσηγητής - ἰδίαιτερα γιά τῇ ἀναμόρφωση
ποῦ ἐπέφερε στή ἐρωτηματολόγιῳ ἡ ἀνωτέρω ἔπασσε πλέον αὐτῶ νά εἶναι παιδαγωγικός ἀ-
κατάλληλο ἕπος ἦτον τῶ πρώτο - καί ἀφοῦ ἐπέβλουν οἱ μεταβολές ποῦ προτείνει ὁ εἰσηγη-
τής καί ἔκδομη ἀφοῦ ἀπολειθεῖ ἡ ἐρώτησις α τῆς ἐνότητας Γ1 (σελ. 21). Εἰσηγεῖται ἐπίσης
τῷ Τμήμα νά δοθεῖ τῷ ἐρωτηματολόγιῳ σέ ὄρες ἐκτός μαθημάτων.

Πλειοψηφῆσε ὁ κ . Ἥλίας Σπυρόπουλος, ὁ ὁποῖος ὑποστήριξε τῶ ἐξῆς:

Μειοψηφῶ καί ὑποστηρίζω νά μή δοθεῖ ἔγκριση στήν αἴτηση τῆς κ. Ἑλ. φραγκιαδέκη, γιά τῇ
ἔπειτα ἀπό τήν ἀναικόνηση τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐρωτηματολογίου της καί τῇ συζήτηση ποῦ
ἔγινε στή Τμήμα, ἔχο βδαιτικούς λόγους νά πιστεύω ὅτι ἡ ἐργασία της δέν θά μᾶς δώσει τήν
ἀντικειμενική πληροφόρηση πάνω στίς σχέσεις τῶν δύο φύλων στήν Ἑλλάδα - ἔρα ὀδικο θά
διακοπεῖ ἡ διδακτική ἐργασία σέ ἀρκετά Λύκεια, ἔφδσαν:

- 1) Ἡ γιά λόγους σκοπιμότητος καί "ἐλαφρῆ τῇ καρδίᾳ" ἀναπροσαρμογή τοῦ ἐρωτηματολογίου
μέ τήν ἀφαίρεση ἐρωτημάτων, ἀποδυναμώνει σέ τέτοιο βαθμό τήν ἔρευνα, ὥστε τελικά
οἱ ἀπαντήσεις θά δώσουν μιᾶ πολύ "ρετουσαρισμένη" εἰκόνα τῆς πραγματικότητος.
- 2) Ἡ ἐρευνητρία χρησιμοποιεῖ παραπλανητικό τίτλο ἔφδσαν ὁ σχεδιασμός της περιλαμβά-
νει μόνο Λύκεια καί ἀφῆνει ἀπ' ἐξω τῶ 2/3 τῶν νέων ἡλικίας 17-18 τῆς χώρας μας
(ἀνώτεροι, ἐργάτες, κοπέλες ποῦ ἀσχολοῦνται μέ οἰκιακά κτλ.), ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νά δη-

Λύεται ὁ περιορισμὸς στὸν τίτλο, δηλ. νά γίνεται λόγος γιὰ "σχέσεις μεταξὺ τῶν ἰσθμίων τῶν ἀνωτέρω τῶν Ἑλληνικῶν Λυκείων.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ 1ο καὶ 2ο βέσ ἀναβλήθηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συνεδρία.

Πρόεδρος

Κ. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφάντου

ΠΡΑΞΗ 113/1977

Σήμερα, 7 'Οκτωβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2, 'Αθήνα), υπό την προεδρία του Προέδρου του ΚΕΜΕ κ. 'Αλέξ.
Κορανηδόλα, Συμβούλου Α'.

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία οι κ.κ. 'Αλ. Κορανηδόλας, Πρόεδρος του ΚΕΜΕ, Σύμ-
βουλος Α', 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος Μ.Ε., Σύμβουλος Α',
'Ι. 'Αρβανίτης, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατούσας, Σύμβουλοι
Β', 'Ι. Σιορβίλης, Βίβινης Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Δ. Τομπαζής,
Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Στ. Παπασημαδόπουλος, Ειση-
γητές του ΚΕΜΕ, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαραφώντιου,
καθηγήτρια ειδικός με βαθμό 60.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Θ. Βώρος, Νικ. Βαρου-
χένης, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', λόγω άδουσεως, οι κ.κ. Κ.
Φούσας, Εισηγητής για λόγους οικογενειακούς και Δ. 'Αδαμόπουλος,
Εισηγητής για λόγους υπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Διαβίβαση Σχεδίου Π. Δ/τος "Περὶ συμπληρωματικῆς ἐξετά-
σεως τῶν ὑστερησάντων εἰς ἐν τῶν ἐξεταζομένων μαθημάτων
κατὰ τὰς εἰσιτηρῶς ἐξετάσεις τοῦ Γενικοῦ Λυκείου, τὰς
διενεργηθεῖσας κατὰ Σεπτέμβριον 1977". Εισηγητής κ. 'Αν.
Πάγκαλος, Σύμβουλος Α', Πρόεδρος του Τμήματος Μ.Ε. του
ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Αξιολόγηση τῶν μαθητῶν Μέσης 'Εκπαίδευσης, πῶς θά γίνε-
ται ἡ βαθμολόγηση. Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβου-
λος Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ
ἐπιμυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδρίας. Ἐπὶ συνέχειᾳ τὸ

Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερησίας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για τό πρώτο θέμα της ήμερησίας διατάξεως "Διαβί-
βαις Σχεδίου Π. Δ/τος "Περί συμπληρωματικής εξέτασεως των ύστε-
ρησάντων είς έν των εξέταζομένων μαθημάτων κατά τάς είσιτηρίους
εξετάσεις του Γεν. Λυκείου, τάς διενεργηθείσας κατά Σεπτέμβριον
1977" είσηγητής κ. Άν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α, Πρόεδρος του Τμή-
ματος Μέσης Έπιαιδεύσεως του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμή-
ματος τό έγγραφο άριθμ. 114287/6-10-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας
μέ τό όποιο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ για γνωμοδότηση τό Σχ. Π. Δ/τος
"Περί συμπληρωματικής εξέτασεως των ύστερησάντων είς έν των εξέτα-
ζομένων μαθημάτων κατά τάς είσιτηρίους εξέτασεις του Γενικού Λυ-
κείου, τάς διενεργηθείσας κατά Σεπτέμβριον 1977".

Άπολούτως τό Τμήμα μετά εξέτασιν του περιεχομένου του ως άνω
Σχεδίου Π.Δ/τος

άποφάνεται όμόφωνα

Ούδεμία παρατήρηση έχει νά κάνει στό Σχέδιο Π. Δ/τος.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αξιολόγηση των μαθητών Μέσης Εκπαιδευσεως, πώς θα γίνεται ή βαθμολόγηση" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Εισαγωγικά: "Υστερα από προφορική έντολή του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ Εισαγωγικά: "Υστερα από προφορική έντολή του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ συγκροτήθηκε 'Ομάδα εργασίας. Την εύθυνη συντονισμού των εργασιών της 'Ομάδας αυτής ανέλαβε ο Σύμβουλος Β' Σπυρόπουλος 'Ηλίας, ενώ μέλη της ορίστηκαν οι Σύμβουλοι Β' Βαρουχάκης Νικόλαος, Γρατσεάς Γεώργιος, Σακινάς Δημήτριος, Βώρος Φανούριος, οι ΓΕΜΕ Μπακίδου (μαθηματικός), Παπαγεωργόπουλος Θ. (φυσικός), Μικροδής Κ. (φιλόλογος), ο Εισηγητής του ΚΕΜΕ Θεοδωρακόπουλος Β' και ως αντιπρόσωπος της ΟΑΜΕ ο αντιπρόεδρος της Γ. Μπούζας.

Η 'Ομάδα πραγματοποίησε συνολικά πέντε συνεδρίες στα γραφεία του ΚΕΜΕ κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο Σεπτεμβρίου 1977. Τα βασικά δεδομένα που αποτέλεσαν τη βάση των συζητήσεων είναι τα εξής: α) Η κατάργηση των γραπτών εξετάσεων της περιόδου Φεβρουαρίου και η ανάγκη να υπάρξει αντισταθμισμα της, β) η διατήρηση των γραπτών εξετάσεων περιόδου 'Ιουνίου και γ) η διαίρεση του διδακτικού έτους σε τρία τρίμηνα στο τέλος των οποίων οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να καταθέτουν την βαθμολογία των μαθητών τους.

Πορίσματα - Προτάσεις: "Υστερα από σχετικές εισηγήσεις, διεξοδικές συζητήσεις και ανταλλαγές απόψεων, η 'Ομάδα κατέληξε στα ακόλουθα πορίσματα-προτάσεις:

A.- ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΡΙΜΗΝΩΝ

1.- Για καθένα από τα τρία τρίμηνα του διδακτικού έτους θα κατατίθεται κατάσταση βαθμολογίας, την οποία θα καταχωρίζει ο Διευθυντής του σχολείου στα οικεία βιβλία. Οι συνετελεστές της βαθμολογίας κάθε τριμήνου είναι:

α) Η γενική εικόνα που σχηματίζει ο καθηγητής για τον κάθε μαθητή. Αυτή συγκροτείται από τη συμμετοχή των μαθητών στις διάφορες φάσεις της διδακτικής εργασίας μέσα στην τάξη και από την πραγματοποίηση των εργασιών που δίνονται για το σπίτι.

β) Ἡ προφορική εξέταση τῶν μαθητῶν, ὅταν αὐτοὶ καλοῦνται ἐπάνω-
μα ἀπὸ τὸν καθηγητὴ. Ἡ εξέταση αὐτὴ δὲν προϋποθέτει ὀπωδή-
ποτε νὰ σημειθεῖ ὁ μαθητὴς στὸν πίνακα. Ὡς προφορική εξέταση θεω-
ρεῖται καὶ ἡ διενέργεια ὀλιγόλεπτων γραπτῶν ἀσκήσεων (τύπου TESTS)
κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ μαθήματος μέσα στὴν τάξη.

γ) Τὰ γραπτὰ (πρόχειρα) διαγωνίσματα. Αὐτὰ καλύπτουν μὲ ἐδαι-
κτική ὥρα, γίνονται χωρὶς προειδοποίηση καὶ σὲ μαθητὲς κα-
λοῦνται νὰ ἀπαντήσουν γραπτῶς σὲ ἐρωτήματα πάνω στὸ μάθημα τῆς ἡ-
μέρας (ὡς μάθημα τῆς ἡμέρας θεωροῦνται καὶ οἱ πραγματοποιούμενες
ἐν τῇ τάξῃ ἐπαναλήψεις εὐρύτερων διδασκτικῶν ἐνοτήτων). Οἱ μαθητὲς
ὀφείλουν νὰ ἀπαντήσουν σὲ ὅλες τὶς ἐρωτήσεις τοῦ διαγωνίσματος.
Στὸ διαγώνισμα παίρνουν μέρος ὅλοι οἱ (παρόντες) μαθητὲς· σὲ τμή-
ματα πολυάριθμα μπορεῖ ὁ καθηγητὴς νὰ δίνει δύο σειρὲς ἐρωτήσεων,
κατὰ ἀριθμὸν ἀπὸ τὴν καθενὴ ἀπὸ τὶς δύο σειρὲς μαθητῶν. Τὰ γραπτὰ θὰ διορ-
θώνονται σὲ λογικὸ χρόνο ἀπὸ τὸν καθηγητὴ, ὁ ὅποιος θὰ τὰ βαθμολο-
γεῖ καὶ μέ δική του εὐθύνη θὰ τὰ φυλάξει στὸ γραφεῖο ὡς τὸ τέλος
τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Ὁ βαθμὸς τοῦ διαγωνίσματος θὰ ἀνακοινῶνται,
ἐν ζητηθεῖ, στὸν κηδεμόνα ἢ τὸν μαθητὴ.

2.- Πρὶν καταθέσει τὴ βαθμολογία κάθε τριμήνου, ὁ καθηγητὴς πρέπει
νὰ βεβαιωθεῖ ὅτι χρησιμοποίησε τουλάχιστον τοὺς δύο ἀπὸ τοὺς
τρεῖς αὐτοὺς συντελεστῆς. Εἰδικὰ γιὰ τὸ πρόχειρο διαγώνισμα προ-
τείνεται νὰ γράφεται ὑποχρεωτικῶς ἓνα κατὰ τὸ πρῶτο τρίμηνο, καὶ προ-
αιρετικῶς (κατὰ τὴν κρίση τοῦ καθηγητοῦ) ἀπὸ ἓνα σὲ καθένα ἀπὸ τὰ β'
καὶ γ' τρίμηνο.

3.- Γιὰ τὴν εἰδικὴ περίπτωση προφορικῆς βαθμολογίας μαθημάτων ποῦ
ἡ διδασκαλία τους καλύπτει μόνο τὸ 1/2 τοῦ διδασκτικοῦ ἔτους,
προτείνεται:

α) Νὰ διζάγεται ὀπωδήποτε ἓνα πρόχειρο διαγώνισμα.

β) Νὰ κατατίθεται ἡ προφορικὴ βαθμολογία δύο τριμήνων (ἐφόσον καὶ
ἡ διδασκαλία κατὰ 1/2 τριμήνου ἐπιτρέπει τὴν ἀξιολόγηση μαθητῶν).

γ) Ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμολογιῶν τῶν δύο αὐτῶν τριμήνων νὰ ἀποτελεῖ
τὸν βαθμὸ τοῦ τριμήνου, κατὰ τὸ ὅποιο δὲν διδάσκεται τὸ μάθημα.

Β. - ΓΡΑΦΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ - ΕΞΑΓΩΓΗ Μ.Ο. ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

1.- Οἱ γραπτὲς εξετάσεις, περιόδου Ἰουνίου θὰ διενεργοῦνται κατὰ
./.

είναι το αντίκλινο εξετάσεως. Ο μέσος όρος των δύο βαθμών θα αποτελεί τον βαθμό του μαθήματος. Η προφορική βαθμολογία του κλάδου: Νεοελληνική γλώσσα και γραμματεία θα εξάγεται όπως και των λοιπών μαθημάτων (βλ. Α1).

2.- Στις γραπτές εξετάσεις του 'Ιουνίου:

- α) Θα εξετάζεται ο κάθε κλάδος χωριστά ή
- β) Μπορεί να μη διεξαχθεί γραπτή δοκιμασία στον κλάδο "Ειδική", έφθσον διαθέτουμε περίπου δέκα γραπτά δοκίμια που κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους έγραψαν οι μαθητές και βαθμολόγησαν οι διδάσκοντες.

Δ.- ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Για να υπάρξει δυνατότητα το προτεινόμενο σύστημα να εφαρμοσθεί όμοιομορφα κατά το δυνατό στα 2.000 Σχολεία Μέσης 'Εκπαίδευσως της χώρας και να οδηγηθεί ο καθηγητής στο έργο του προτείνεται:

- α) Το σχετικό διάταγμα να φτάσει στα σχολεία συνοδευόμενο από έγκώκλιο, που θα δίνει σαφή και πλήρη έρμηνεία των άρθρων του.
- β) Οι ΓΕΜΕ θα αναπτύξουν το σχετικό θέμα σε ειδική συγκέντρωση των Διευθυντών των Σχολείων της περιφέρειας τους.
- γ) Οι Διευθυντές των Σχολείων θα οργανώσουν ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου των καθηγητών, όπου θα συζητηθεί αναλυτικά το σχετικό διάταγμα και ή έγκώκλιο.

Ο κ. Μπούζας, αντιπρόεδρος της ΟΛΜΕ ^{κατε συμπλήρωμα πάλ' έκυ ως εξής:} θέτει ^{κατά το Τμήμα} ~~θέτει~~ ^{κατά το Τμήμα}

σε έξοχο

Α.- Είσαγωγή

1) 'Η αξιολόγηση των μαθητών είναι συυφασμένη με τις συνθήκες λειτουργίας των σχολείων και ιδιαίτερα με τον αριθμό των μαθητών κατά τάξη ή τμήμα. Όποιοσδήποτε τρόπος αξιολόγησης κι' αν εφαρμοστεί δεν μπορεί ποτέ να πετύχει απόλυτα, όταν τά τμήματα των μαθητών είναι πληθωρικά και στεγάζονται σε ανατάλληλους χώρους.

2) 'Η αξιολόγηση των μαθητών (γραφτή και προφορική) δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μετατρέπει το παιδευτικό έργο του καθηγητή

σε αξιολογικό.

3) Ο χωρισμός έπλοης της διδακτικής περιόδου σε δύο τετράμηνα είναι αναγκαίος γιατί και το διδακτικό έργο θα βοηθήσει και πολλά άλλα προβλήματα θα επιλύσει. (Αντικειμενικής αξιολόγησης εξέτασις ύλης στις γραπτές εξετάσεις, διδασκαλίας μονόφων μαθημάτων, εξαγωγή μέσω δρών κ.λ.).

B.- Μορφές αξιολόγησης μαθητών

1) Προφορική: Σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει ο μαθητής να αισθάνεται καθημερινά ότι συνέχεια "εξετάζεται". Αντίθετα θα πρέπει να αισθάνεται ότι συνομιλεί με τον καθηγητή του και τους συμμαθητές του με ένα γόνιμο δημοκρατικό διάλογο σε ένα δημιουργικό και ελεύθερο έργο.

2) Γραπτή: Αυτή μπορεί να γίνεται μόνο μία φορά το χρόνο και στο τέλος της διδακτικής χρονιάς.

3) Τα πρόχειρα διαγωνίσματα, περισσότερο με τη μορφή TESTS, θα πρέπει να είναι προαιρετικά για τον καθηγητή και να γίνονται χωρίς προειδοποίηση στο μάθημα της ημέρας ή στην τελευταία ένδειξη που θα έχει ολοκληρώσει στο προηγούμενο μάθημα ο καθηγητής και θα αποτελούν ένα άκδη στοιχείο της προφορικής βαθμολογίας. Θα φυλάγονται δε με ευθύνη του καθηγητή.

Αν στο πρώτο τρίμηνο αναγκαστούν οι καθηγητές να κίνουν όποιαδήποτε ένα πρόχειρο διαγώνισμα, τότε όλη ή κέρτερη γόνιμη περίοδος από άποψη διδακτική, θα μεταφερθεί μοιραία σε αξιολογική και καθόλου δε θα ξεφύγουμε από τη γνωστή ένασπάτηση και την τραγελαφική κατάσταση, που δημιουργήθηκε με το θεσμό των πρόχειρων διαγωνισμάτων στη περσινή σχολική χρονιά (1976-1977).

Υστερα από διεξοδική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, το Τμήμα αποφασίζεται όμοφωνα: Προτείνει η αξιολόγηση των μαθητών να γίνεται με τόν έξης τρόπο:

A.- ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΡΙΜΗΝΩΝ

Για καθένα από τα τρία τρίμηνα του διδακτικού έτους θα κατατίθεται κατάσταση βαθμολογίας, την οποία θα καταχωρίζει ο Διευ-
./.

ουότης του εκλείπει από οίκετά μισά . οι συντελεστές της βαθμολογίας κάθε τριμήνου είναι :

α) Η γενική επίδοση του εκπαιδευτή ο καθηγητής γιά τον κάθε μαθητή .
β) Η αξία συγγραμμάτων από τή βετινή συμμετοχή των μαθητών στις διαδρομικές φάσεις της οιδασκευτικής εργασίας μέσα στην τάξη καί από τήν πραγματοποίηση των εργασιών που δίνονται γιά τό σάιτι .

β) Η προφορική εξέταση των μαθητών, όταν καλοῦνται ἐπίθυμα από τόν καθηγητή . ὡς προφορική εξέταση θεωρεῖται καί ἡ διενέργεια ὀλιγόλεπτων γραπτῶν δοκιμῶν κατά τή διάρκεια τοῦ μαθήματος μ' ὅλα στην τάξη . Ὁ καθηγητής ἐλέγχει καί βαθμολογεῖ τίς ἀπαντήσεις καί στή συνέχεια ἐπιστρέφει τά γραπτά στούς μαθητές στό ἐπόμενο ἢ μετεπόμενο μάθημα .

γ) Τά γραπτά (πρόχειρα) διαγωνίσματα . Αὐτά καλοῦνται μιά διδακτική ὥρα, γίνονται χωρίς προειδοποίηση καί οἱ μαθητές καλοῦνται νά ἀπαντήσουν γραπτῶς σέ ἐρωτήματα πάνω στό μάθημα τῆς ἡμέρας (ὡς μάθημα τῆς ἡμέρας θεωροῦνται καί οἱ πραγματοποιούμενες στήν τάξη ἐπιμαθήσεις ἐδρότερων διδακτικῶν ἐνοτήτων) . Οἱ μαθητές ὑποχρεοῦνται νά ἀπαντήσουν σέ ὅλες τίς ἐρωτήσεις τοῦ διαγωνίσματος . Στό διαγώνισμα παίρνουν μέρος ὅλοι οἱ (παρόντες) μαθητές σέ τμήματα πολυτίμημα κλάσσης ὁ καθηγητής . νά δίνει δύο σειρές ἐρωτήσεων, μιά γιά τήν κλάσση καί ἄλλη μιά ἀπό τίς δύο σειρές μαθητῶν . Τά γραπτά, διορθωμένα καί βαθμολογημένα, ὁ καθηγητής τά βέτει ὑπόψη των μαθητῶν σέ ἕνα ἀπό τά ἐπόμενα μαθήματα, γιά νά διαπιστώσουν τά λάθη καί τίς ἀδυναμίες τους . Τά γραπτά φυλάσσονται ἀπό τόν καθηγητή μέ δική του εὐθύνη στό σχολείο ἕως τό τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους .

2.- Πρὶν καταθέσει τή βαθμολογία κάθε τριμήνου, ὁ καθηγητής πρέπει νά βεβαιώσει ὅτι χρησιμοποίησε τουλάχιστο τοὺς δύο ἀπό τοὺς τρεῖς αὐτοὺς συντελεστές . Εἰδικά γιά τά πρόχειρα διαγωνίσματα προτείνεται νά γράφεται ὑποχρεωτικά ἕνα κατά τό πρῶτο τρίμηνο, καί προαιρετικά (μετά τήν κρήση τοῦ καθηγητῆ) ἀπό ἕνα σέ καίνα ἄ ὁ τό β' καί γ' τρίμηνο, πάντα ἄμως χωρίς προειδοποίηση .

3.- Γιά τήν εἰδική περίληψη προφορικής βαθμολογίας συγγενῶν μαθημάτων, πού ἡ διδασκαλία τους καλοῦνται μόνο τό 1/2 τοῦ οἰσκειμένου ἔτους ὡς ἀπολοῦεῖται ἡ ἀνωτέρω διαδικασία, σάν νά πρόκειται γιά

ένα και τὸ ἕξιο μάθημα (π.χ. α' τρίμηνο, Βοτανική-Ζωολογία 14, β' τρίμηνο, Βοτανική-Ζωολογία-Γεωγραφία 15, γ' τρίμηνο, Γεωγραφία 15, ετήσια εἰκόνα προφορικῆς βαθμολογίας: 14 + 15 + 15).

Β.- ΠΡΑΓΜΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ - ΕΞΑΓΩΓΗ Μ.Ο. ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

1.- Οἱ γραπτές ἐξετάσεις, περιόδου Ἰουνίου θά διενεργοῦνται κατὰ τὸν γνωστὸ καὶ ὡς σήμερα ἐφαρμοζόμενον τρόπο. Ὑστερα ἀπὸ τὴν διόρθωση τῶν γραπτῶν, θά κατατίθεται ἡ βαθμολογία τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων κατὰ μάθημα.

2.- Ὁ βαθμὸς ἐτήσιας προόδου κατὰ μάθημα θά ἐξάγεται ὡς ἑξῆς: θά ἀδροῦζονται οἱ βαθμοὶ τῶν τριῶν τριμήνων καὶ τὸ ἄθροισμά τους θά προστίθεται τὸ διπλάσι τῆς βαθμολογίας τῶν γραπτῶν δοκιμῶν τοῦ Ἰουνίου. Ὁ ἀριθμὸς ποῦ θά προκύπτει ὡς γενικὸ ἄθροισμα θά διαιρεῖται γιὰ τοῦ πέντε καὶ τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως αὐτῆς θά ἀποτελεῖ τὸ βαθμὸ ἐτήσιας προόδου. Ἐν τῷ πηλίκῳ τῆς διαιρέσεως εἶναι ἀλειτὸ βαθμὸ ἐτήσιας προόδου. Ἐν τῷ πηλίκῳ τῆς διαιρέσεως εἶναι ἀλειτὸς, θά στρογγυλοποιεῖται πρὸς τὰ κάτω, ἐφόσον τὸ κλάσμα ἀριθμὸς μελιτὸς, θά στρογγυλοποιεῖται πρὸς τὰ πάνω. Ἐν δμως τὸ κλάσμα εἶναι μελιτὸς, ὁ μελιτὸς ἀριθμὸς στρογγυλοποιεῖται πρὸς τὰ κάτω.

3.- Ἡ ἕξια μεθόδευση ἀκολουθεῖται καὶ γιὰ τὰ μαθήματα τῆς περιπτώσεως Α3 (π.χ. Βοτανική-Ζωολογία Α' Γυμνασίου, Γεωγραφία τῆς ἕξιας τάξεως). Οἱ ἐρωτήσεις ἀναφέρονται καὶ στὰ δύο μαθήματα, ἐξετάζονται στὸ ἕξιο γραπτὸ δοκίμιον καὶ ὁ βαθμὸς του, ἀφοῦ διπλασιασθεῖ, προστίθεται στὸ ἄθροισμα τῶν βαθμῶν τῶν τριῶν τριμήνων, γιὰ νὰ βγεῖ ἡ κοινὴ ἐτήσια ἐπίδοση τῶν δύο ἀντικειμένων, ὕστερα ἀπὸ διαίρεση διὰ τοῦ πέντε.

Γ.- ΟΣΟ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΕΣΘΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ:

1.- Νά κατατίθεται κατὰ τρίμηνο χωριστὴ βαθμολογία γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ τοὺς δύο κλάδους τοῦ μαθήματος (ὅπως γίνεται π.χ. γιὰ τὴ Γεωμετρία καὶ τὴν Ἀλγεβρα), ἐφόσον γιὰ τὸν κάθε κλάδο διαφορετικὸ εἶναι τὸ ἀντικείμενον ἐξετάσεως. Ὁ μέσος ὅρος τῶν δύο βαθμῶν κάθε τριμήνου θά ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸ τοῦ μαθήματος στὸ τρίμηνο. Ἡ προφορικὴ βαθμολογία τοῦ κλάδου: Νεοελληνικὴ γλῶσσα καὶ γραμματεία θά ἐξάγεται ὅπως καὶ τῶν λοιπῶν μαθημάτων (βλ. Α1), ἐνῶ τῆς ἐκθέσεως ἀπὸ τοὺς ἐπιμέρους βαθμοὺς τοὺς ὁποίους πῆραν οἱ μαθητὲς στις ἐκθέσεις ποῦ ἔγραψαν κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ τριμήνου.

2.- Στις γραπτές εξετάσεις του Ιουνίου θά εξετάζονται οι δύο
ημέροι στο ίδιο γραπτό δοκίμιο, του οποίου ο βαθμός, διπλα-
σιαζόμενος, θά προστίθεται στο άθροισμα των βαθμών των τριμήνων.
Τό τελικό άθροισμα, θά διαιρείται διά του πέντε καί τό κηλίκο τής
διαίρέσεως θά καταχωρίζεται ως βαθμός έτήσιας έπιδόσεως στό μάθημα.

Στό σημεῖο αυτό τεματίστηκε ή συνεδρίαση.

Πρόεδρος

Αν. Γάργαλος

Ή Γραμματέας

Γραμματέας
Δήμ. Ζαχαριανίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 114/77

Σήμερα, 8 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. 'Αν. Πάγκαλο οι κ.κ. 1. 'Αρβανίτης Δ. Σανιδάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', 1. Σκοροίλης, Πιδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Δ. Τομπαλιός, κυρ. Κατσιμάνης, Βασιλ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαχαρωφντίου φιλόλογος καθηγήτρια με βαθμό 60. Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. Φ. Βώρος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' λόγω άσθενείας και ό κ. Κ. Φούσιας Εισηγητής, για λόγους οίκογενειακούς.

θέματα ημερήσιας διατάξεως

'Ωρολόγιο πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου ~~και~~ αθλητικές ~~και~~ πολιτιστικές ειδηλώσεις.

Στήν αρχή τής συνεδρίας αφού διαπιστώθηκε άπαρτία διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής ημερήσιας διατάξεως.

Μετά τήν άνακοίνωση του περιεχομένου του έγγραφου αριθ. 109980/29-9-77 του κ. 'Υπουργού Παιδείας για τίς αθλητικές δραστηριότητες τής Γ' τάξεως Γυμνασίου, από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, τό Τμήμα άποφαινεταί κατά πλειοψηφία.:

Προτείνει οί αθλητικές δραστηριότητες στήν Γ' τάξη των Γυμνασίων που λειτουργούν έξω από τό λεκανοπέδιο 'Αττικής και τή Θεσσαλονίκη να πραγματοποιούνται ανά 15νήμερο εναλλακτικά με τίς πολιτιστικές δρα-

Π Ρ Α Ξ Η 114/77

Σήμερα, 8 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άν. Πάγκαλο οι κ.κ. 1. Άρβανίτης Δ. Σαγιιάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', 1. Σκοροίλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Δ. Τομπαλός, κυρ. 1. Σκοροίλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδο-Κατσιμάνης, Βασιλ. Θεοδωραϊδopoulos, Α. Αδαμόπουλος, Δημήτρα Ζαραπούλου, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωτίτου φιλόλογος καθηγήτρια με βαθμό 60. Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Βώρος, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' λόγω άσθενείας και ο κ. Κ. Φούσιας Εισηγητής, για λόγους ολιγογενειακούς.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

Ωρολόγιο πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου και αθλητικές και πολιτιστικές ειδηλώσεις.

Στην αρχή της συνεδρίας αφού διαπιστώθηκε άπαρτία διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση του θέματος της ημερήσιας διατάξεως.

Μετά την ανακοίνωση του περιεχομένου του έγγραφου αριθ. 109980/29-9-77 του κ. Υπουργού Παιδείας για τις αθλητικές δραστηριότητες της Γ' τάξεως Γυμνασίου, από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, το Τμήμα αποφανεται κατά πλειοψηφία.:

Προτείνει οι αθλητικές δραστηριότητες στην Γ' τάξη των Γυμνασίων που λειτουργούν έξω από το Λεκανοπέδιο Αττικής και τη Θεσσαλονίκη να πραγματοποιούνται ανά 15νήμερο εναλλακτικά με τις πολιτιστικές δρα-

στηριότητες, δηλαδή μία εβδομάδα να πραγματοποιούνται αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο και την άλλη πολιτιστινές. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται η πρόταση αυτή είναι ότι με την προτεινόμενη λύση, με συνυπολογισμό και του δώρου των πολιτιστινών δραστηριοτήτων, δεν περιόπτονται ώρες διδασκαλίας μαθημάτων, εντός από μία (1) ώρα θεωρεί απαραίτητα για τη μόρφωση των μαθητών, ενώ η ώρα αυτή δεν μπορεί παρά να είναι ή ώρα των μαθημάτων της οικιακής οικονομίας στην Γ' τάξη Γυμνασίου, επειδή το ωρολόγιο πρόγραμμα στα Τμήματα Θελέων είναι κατ'αυτή την ώρα ανώτερο από το πρόγραμμα των Αρρένων. Επιπλέον η λύση αυτή δεν παρεχει δυσχέρειες στα μειντά σχολεία.

Συνοπτικά, δηλαδή, η εικόνα του ωρολόγιου προγράμματος παρουσιάζει την ακόλουθη εξέλιξη:

A: Για την εβδομάδα που θα γίνονται οι αθλητικές δραστηριότητες.

	Αρρένων	Θηλέων
Πριν την περιοπή	34	35
Με τον μία ώρα Φυσ. Αγωγής	1	1
<hr/>		
	33	34
	-	1
<hr/>		
Μετά την περιοπή	33	33
	3	3
<hr/>		
Αθλητικές δραστηριότητες	36	36
Τελικό σύνολο		

B: Για την εβδομάδα που θα γίνονται οι πολιτιστινές δραστηριότητες

	Αρρένων	Θηλέων
Πριν την περιοπή	34	35
Μετά την περιοπή	-	1
<hr/>		
	34	34
	2	2
<hr/>		
Πολιτιστινές δραστηριότητες	36	36

Τελικό σύνολο

Με τήν πρόταση αυτή διαφωνεί ο κ. Ι. 'Αρβανίτης Σύμβουλος Β', ο οποίος προτείνει να περιοριστούν οι δραστηριότητες αυτές σε 1 φορά τον μήνα, όπως αναλυτικώτερα ἐκθέτει σε σημειωμά του - παραστατικό τῆς Πράξεως αὐτῆς.

Υστερα ἀπό τήν ψήφισιν τῆς ἀνωτέρω προτάσεως ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος 'Αν. Πάγκαλος, παρατηρεῖ ὅτι μέ τήν ἀπόφαση αὐτή, δέν δίνεται ἀπάντηση στό ἐρώτημα τῆς Διοικήσεως.

Γι' αὐτό, σέ περίπτωση πού ἡ Διοίκηση ἐπιμένει στήν ἐφαρμογή τοῦ θεσμοῦ τῶν πολιτιστικῶν καί ἀθλητικῶν δραστηριοτήτων κάθε ἐβδομάδα, τό Τμήμα νά προτείνει νά περιοποῦν κατά προτεραιότητα 1 ὥρα διδασκαλίας ἀπό τό μάθημα τῆς Ξένης Γλώσσας καί 1 ὥρα ἀπό τό μάθημα τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, ἐφόσον βέβαια στό συγκεκριμένο σχολεῖο διδάσκονται ὅλες οἱ ὥρες πού προβλέπει τό πρόγραμμα. Ὁ κ. Σπυρόπουλος δέχεται τήν πρόταση, ἀλλά προτείνει νά περιοπεῖ ὥρα Γεωγραφίας ἀντὶ ὥρας Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν.

Ἡ ἀποψη αὐτή τοῦ Προέδρου δέν ἔγινε δευτή ἀπό τά ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος, τά ὁποῖα διετύπωσαν τήν κατωτέρω ἀποψη.

"Φρονοῦμε ὅτι σύμφωνα μέ τήν πρώτη πρόταση οἱ ἐξαγγελίες τῆς Διοικήσεως περί πολιτιστικῶν καί ἀθλητικῶν δραστηριοτήτων ἐξακολουθοῦν νά ἔχουν τήν ἰσχύν τους, γιατί δέν προτείνεται ἡ κατάργησή τους, ἀλλά ἡ διατήρησή τους ὑπό βιώσιμη μορφή. Ἄν ἡ λύση πού προτείνουμε δέν γίνεῖ ἀποδεχτή ἀπό τήν Διοίκηση, εἶναι δυνατόν νά ὀρίσει αὐτή τά μαθήματα πού πρέπει νά περιοποῦν".

Τὸ σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 115/77

Σήμερα, 11 'Οκτωβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30 πρω-
ινή τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελε-
τών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσε-
ών του (Λεωχάρους 2 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με
τή νόμιμη διαδικασία από τόν Πρόεδρο του Τμήματος, 'Αν. Πάγκαλο
οί κ. κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Ψ. Φώρος, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β,
ό κ. 'Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οί κ. κ. Κ. Φού-
ό κ. 'Ι. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. 'Α-
σιας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμμα-
δαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητής, καθώς και ή Γραμμα-
τέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφώνιτου, φιλόλογος καθηγήτρια μέ β
βαθμό 60. Δέν 'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ. κ. Νικ. Βαρουχά-
κης, Νικ. Παπαδόπουλος λόγω ασθένειας και Δ. Ζακινιάς για λόγους
ύπηρεσιακούς.

Θέμα ημερήσιας διατάξεως.

1. Συζήτηση για τό περιεχόμενο του έγγραφου του κ. Προ-
έδρου του ΚΕΜΕ για τίς πολιτιστινές δραστηριότητες.

Εισηγητές κ. κ. Φ. Βώρος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β; Κυριά-
κος Κατσιμάνης, Εισηγητής.

Στήν αρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβά-
στηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως.

Στή συνέχεια, τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής
ημερήσιας διατάξεως.

Μετά μακρά συζήτηση τό άνωτέρω θέμα, αναβλήθηκε για έπομε-

νη συνεδρίαση

τό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση

Ο Πρόεδρος

ΑΝΔΡ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

'Η Γραμματέας

ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

Π Ρ Α Ξ Η 116/77

Σήμερα, 11 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα). Έλαβον μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσελήθησαν ρους 2 - Αθήνα). Έλαβον μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσελήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τόν 'Αν. Πύργαλο, Σύμβουλο Α', Πρόεδρος του Τμήματος οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Εῤρος, Δ. Σακίης, 'Ηλ. Εκυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδέλης, Είδικός 'Ηλ. Εκυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδέλης, Είδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημιδιόπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαχαρινότου κατηγήτρια φιλόλογος μέ βαθμό 6ο.

Δέν έλαβον μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Νικ. Βαρουχίτης, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', λόγω άσθενείας.

Θέματα ημερήσιας διατάξεως

- Θ Ε Μ Α 1ο: Έγγραφο του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ για τίς πολιτιστικές δραστηριότητες. Εισηγητές κ.κ. Φ. Εῤρος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β' και Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητές.
- Θ Ε Μ Α 2ο: Όδηγες σχετικά μέ τή διδασκεία ύλη τής Ολιγιακής Οικονομίας στίς Α' και Β' τάξεις.

Στήν άρχή τής συνεδρίασης, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδρίασεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άσχολήθηκε μέ τή συζήτηση τών θεμάτων τής ημερήσιας διατάξεως.

Ο κ. Φ. Βώρος ένας ἐν τῶν εἰσηγητῶν τοῦ θέματος θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἐξῆς:

- 1) "Ὅτι χρειάζεται ἀναδιατύπωση ἢ παράγραφος πού ἀναφέρεται στοὺς σποιοὺς καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ νέου θεσμοῦ γιατί οἱ ὄροι πολι-
τιστινῆς, ἀνθρωπιστινῆς, διαλεκτικῆς σχέσεις κοινωνικά προβλή-
ματα παρέχουν πολλή ἀσάφεια καὶ λαβὴ γιὰ παρεξηγήσεις.
- 2) "Ὅτι, ἐπίσης, χρειάζεται σαφέστερη διατύπωση τῆς εἰδοποιοῦ διαφο-
ρᾶς πού διακρίνει τὸ νέο θεσμό ἀπὸ ἀντίστοιχες προσφορές τῶν
ἄλλων μαθημάτων,
- 3) "Ὅτι τὸ σχεδιαζόμενο διευκρινιστικὸ φυλλάδιο σκόπιμο εἶναι νά
περιλάβει ἕνα ἐνδεικτικὸ ἀλλὰ πλούσιο θεματολόγιο μὲ σύντομα
διαγράμματα τῶν ἐνδεικνυόμενων κατὰ περίπτωση ἐνεργειῶν, ὥστε
νά διευκολυνθοῦν οἱ καθηγητές - φορεῖς τοῦ θεσμοῦ.
- 4) "Ὅτι τὸ "χρονιὸ μίᾶς καινοτομίας", ἂν κριθεῖ ἀναγκαῖο νά περι-
ληφθεῖ στὸ φυλλάδιο, πάντως πρέπει νά ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἐγκύκλιο
τοῦ κ. Ζέπου, ἡ ὁποία ἐκδόθηκε τὸ φθινόπωρο τοῦ 1975 μὲ αὐτὸ
ἀκριβῆς τὸ θέμα ἀλλὰ διαφορετικὴ μεθόδευση
- 5) "Ὅτι οἱ σημερινές ἀντικειμενικῆς συνθήκες ὑποδοχῆς τοῦ θεσμοῦ
δέν εἶναι - κατὰ τίς ἐκτιμήσεις του- ἀρκετά ἐνθαρρυντικῆς, ὥστε
νά ἐπιβάλλονται γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ὑποχρεωτικά δύο ὥρες κάθε
βδομάδα καὶ σ' ὄλα τοῦ σχολεῖα τῆς χώρας" γι' αὐτὸ εἰσηγήθηκε
ὁ κ. Βώρος ἡ ἐφαρμογὴ του εἶναι ἐλαστικὴ καὶ σταδιακὴ καὶ νά
συμπορεύεται μὲ τὴ μελέτη ἐφαρμοσιμότητας. (Λεπτομέρειες στὸ
συνημμένο χφ τῆς εἰσήγησης, σελίδες 9).

Με τίς ἀπόψεις αὐτές συμφωνεῖ καὶ ὁ κ. Γ. Γρατσῆας, Σύμβουλος
Β'.

Ἄκολούθως ὁ κ. Κυρ. Κατσιμάνης, ἔδωσε μιά σύντομη περίληψη
τῶν ἐνυπόγραφων κειμένων πού προορίζονται γιὰ τὸ ὑπὸ ἔκδοση τεύχος
τῶν πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων προτείνοντας νά μὴ γίνουν σ' αὐτὰ
τροποποιήσεις, ἐφόσον τὴν εὐθύνῃ γιὰ τὸ περιεχόμενό τους ^{ἴσως} φέρου
οἱ συντάκτες τους. Στὴ κρίση τοῦ Τμήματος ὑπόκεινται δύο κείμενα:
α) "τὸ χρονιὸ μίᾶς καινοτομίας" καὶ β) Ὅρισμένες "διευκρινίσεις"

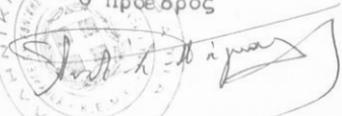

στήν ἐγκύκλιο τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ. Στά δύο αὐτά ἀνυπόγραφα κείμενα τό Τμήμα ἐπέφερε προσθήκες, βελτιώσεις καί κάθε εἰδους τροποποιήσεις πού τελικά ἔγιναν ὁμόφωνα δευτέρς ἀπό τούς παρισταμένους.

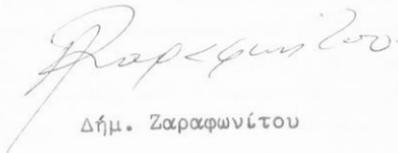
Στή συνέχεια ὁ κ. Ι. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τό κείμενο τῶν ὁδηγιῶν σχετικά μέ τή διδασκαλία ὕλη τῆς Οἰκονομικῆς Οἰκονομίας στίς Α' καί Β' τάξεις τοῦ Γυμνασίου κατά τό σχολικό ἔτος 1977 - 78.

Τό Τμήμα ἐνέκρινε τήν προώθηση τῶν ὁδηγιῶν γιά τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Οἰκονομικῆς Οἰκονομίας στή Δ/ση Ἐφαρμογῆς ἡρογραμμάτων καί Μελετῶν Μ.Ε τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίσθηκε ἡ συζήτηση.

Πρόεδρος

Αναστάσιος Πάππας

Ἡ Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφονίτου

ΠΡΑΞΗ 117/1977

Σήμερα, 13 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.45 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδεύσεως του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αβθούσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2, Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγιαλο, Πρόεδρο του Τμήματος οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακινιάς, Ήλ. Σπυροπούλος, Γ. Γρα-
τσέας, Σύμβουλοι Β', Ι. Σιορδελής, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσικας, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμ-
πούλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος, Δημητρά Ζαραφωνίτου καθηγήτρια φιλόλογος με βαθμό 60.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Νικ. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', λόγω ασθένειας και Δ. Τομπαλίδης, Ειση-
γητής για λόγους ύπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Διδακταλία του μαθήματος 'Ανθρωπολογίας-Υγιεινής από τους καθηγητές Φ. Αγωγής. Εισηγητής κ. Ι. Σιορδελής, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ

ΘΕΜΑ 2ο - Οδηγίες για την εφαρμογή του αναλυτικού προγράμματος των θρησκευτικών της Α' Λυκείου. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσικας, Εισηγητής.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέ-
χεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο δρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Διδα-
σκαλία του μαθήματος 'Ανθρωπολογίας-Ύγεινής από τους καθηγητές
Φ. 'Αγωγής", εισηγητής κ. 'Ι. Σιμορέλης, Ειδικός Σύμβουλος του
ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. Φ.711.31/335/114389 του κ. 'Υπουργού Παι-
δειας για τη διδασκαλία του μαθήματος της 'Ανθρωπολογίας -
'Υγεινής από τους καθηγητές της Φ. 'Αγωγής, και
- 2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Ο κ. 'Υπουργός με το αριθμ. Φ.771.31/335/114389/6-10-1977
έγγραφο του προς το ΚΕΜΕ ζητούμε να του γνωρίσουμε, εάν το μάθη-
μα της 'Ανθρωπολογίας-Ύγεινής μπορεί να ανατεθεί στις περιπτώ-
σεις που δεν υπηρετεί στα σχολεία σχολίατρος, στους καθηγητές της
Φυσικής 'Αγωγής.

Το ερώτημα του κ. 'Υπουργού προέκυψε άσφαλως από την 98/29-
8-1977 πράξη του Τμήματος τη σχετική με τη σειρά των μαθημάτων που
διδασκονται από τους καθηγητές του κλάδου Α4, όταν υπηρετούν ταυ-
τοχρόνως πολλοί στο ίδιο σχολείο.

Στην πράξη μας όμως αυτή, επειδή το ερώτημα άφορούσε μόνο τον
κλάδο Α4, δεν αναφερθήκαμε στη δυνατότητα της διδασκαλίας του μαθη-
ματος της 'Ανθρωπολογίας-Ύγεινής από καθηγητές άλλων κλάδων.

Με την άδεια μας αυτή ή Διοίκηση κοινοποίησε έγγραφο στα scho-
λεία με το οποίο όρίζει, ότι ή 'Ανθρωπολογία-Ύγεινή διδάσκειται
μόνο από τους καθηγητές του κλάδου Α4.

Επειδή άσφαλως πρόκειται για παρερμηνεία γιατί το μάθημα αυτό
διδάσκειται σύμφωνα με την ύπάρχουσα νομολογία (νόμος 3620/32 έδαφ.
3 και 4 και νόμος 5780/33 άρθρο 13 και διατήρηση αυτών από τον 309/
76) από τους καθηγητές της Φυσικής 'Αγωγής, αλλά κυρίως διότι οι κα-
θηγητές της Φυσικής 'Αγωγής κατά το στάδιο των σπουδών τους διδάσκον-
ται τα μαθήματα αυτά από ειδικούς πανεπιστημιακούς διδασκάλους, άλ-
λά και πολλά άλλα συγγενικά μαθήματα εισηγοῦμαι να λάβουμε την εξέλιξη

Το Τμήμα μέσης 'Επιτελεσεως του ΚΕΜΕ με άδερμή το αριθμ. Φ. /.

711.31/335/114389/6-10-1977 ερώτημα του κ. Υπουργού και μετά την εισήγηση του αρμοδίου Συμβούλου ή όποια στηρίζεται στις διατάξεις των Ν. 5620/32 και 5780/33 και 309/76 και προς το συμφέρον της εκπαιδεύσεως των μαθητών των Γυμνασίων και των Ανωτάτων Σχολείων αποφασίζεται: Τα μαθήματα 'Ανθρωπολογίας-Υγιεινής και 'Υγιεινής να διδάσκονται κατά προτεραιότητα από τους καθηγητές της Φυσικής 'Αγωγής σε όλες τις περιπτώσεις που συνηγορούν οι προϋποθέσεις για την καλή λειτουργία του σχολείου.

Τό Τμήμα άφου έλαβε ύπόψη:

- 1) τό περιεχόμενο του έγγράφου άριθμ. Φ.711.31/335/114389 του κ. Υπουργού Παιδείας για τή διδασκαλία του μαθήματος 'Ανθρωπολογίας-Υγιεινής από καθηγητές Φυσικής 'Αγωγής,
- 2) τήν εισήγησή του, και
- 3) τήν συζήτηση που έγινε

άποφάινεται

Δύνανται οί καθηγητές Φυσικής 'Αγωγής να διδάσκουν τό μάθημα 'Ανθρωπολογίας-Υγιεινής.

Οι αρμόδιοι για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Οδηγίες για την εφαρμογή του αναλυτικού προγράμματος των θρησκευτικών της Α' τάξεως Λυκείου" κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' και Κ. Φοβσκάς, Εισηγητής, θέτουν υπόψη των μελών του Τμήματος σχέδιο οδηγίων που είναι απαραίτητο να αποσταλεί στους καθηγητές των θρησκευτικών για τη διδασκαλία του μαθήματος κατά το σχολ. έτος 1977-1978.

Επειδή οι σημερινοί μαθητές της Α' τάξεως του Γενικού Λυκείου όταν φοιτούσαν στη Δευτέρα (Β') τάξη του Γυμνασίου διδάχτηκαν με κάθε λεπτομέρεια την ιστορία των 'Αποστόλων, δεν θεωρείται σκόπιμο να τη διδαχθούν πάλι από την 'Ενκλ. 'Ιστορία του Β. Πετρούνια, που για φέτος ισχύει ως διδακτικό έγχειρδίο για την τάξη αυτή.

Για το λόγο αυτό παραλείπονται και δε θα διδαχθούν ούτε και θα εξεταστούν με οποιοδήποτε τρόπο τα παραπάνω κεφάλαια από την 'Ενκλ. 'Ιστορία του Β. Πετρούνια έκδοσεως ΟΕΔΒ 1977:

- 1) Κεφ. Α' 'Η ίδρυση της 'Εκκλησίας και η ζωή των πρώτων Χριστιανών (σελ. 8-17).
- 2) Κεφ. Β' 'Η ζωή και το έργο των 'Αποστόλων (σελ. 18-37).

Επομένως στην πρώτη (Α') τάξη του Λυκείου και στο μάθημα των θρησκευτικών θα διδαχτεί η ύλη που περιέχεται στο βιβλίο του Β. Πετρούνια "Εκκλησ. 'Ιστορία" από το κεφ. Γ' 'Η διάδοση του Χριστιανισμού (σελ. 38) ως το τέλος του βιβλίου καθώς και η εισαγωγή του (σελ. 5-7).

Παράλληλα με την ύλη αυτή θα διδαχθούν και κείμενα από το βιβλίο του Ε. Θεοδώρου "Ανθολόγιο Πατερικών Κειμένων" έκδοσεως ΟΕΔΒ 1977. 'Η διδασκαλία όμως αυτών των κειμένων δε θα γίνεται σε ξεχωριστή ώρα, αλλά ευκαιριακά, όταν δηλαδή για το μάθημα της ημέρας από την 'Ενκλ. 'Ιστορία θα υπάρχει σχετικό κείμενο στο "Ανθολόγιο".

Στις γραπτές εξετάσεις του 'Ιουνίου τα κείμενα αυτά δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη.

Το Τμήμα ενέκρινε την προώθηση της έγκυκλιου στη Διεύθυνση

Εφαρμογής Προγραμμάτων και Μελετών Μέσης Έκπαιδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Στο σημείο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.

Πρόεδρος

[Handwritten signature]

Αν. Παγκαλιός

Ἡ Γραμματέας

[Handwritten signature]

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 118/1977

Σήμερα, 14 'Οκτωβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή κατ'ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών κατ'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α, οι κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σιορδέλης, Είδιδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδώρακοπούλου, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητές, καθώς κατ'ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια φιλόλογος με βαθμό 6ο.

Δέν ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, οι κ.κ. Νιμ. Βαρουχάκης, Νο. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β' λόγω ασθενείας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ ἔγγραφῆς μαθητῶν ξένων σχολείων εἰς 'Ελληνικά Λύκεια τῆς ἡμεδαπῆς". Εἰσηγητῆς κ. Δ. Σακιάς, Σύμβουλος Β'.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, Σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ ἔγγραφῆς μαθητῶν ξένων σχολείων εἰς 'Ελληνικά Λύκεια τῆς ἡμεδαπῆς", εἰσηγητῆς κ. Δ. Σακιάς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς:

Ἡ Διεύθυνση Ε.Ε.Ε. τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μετ'ὸ Φ.814/113351/4-9-1977 ἔγγραφῶς τῆς μᾶς ἀποστέλλει σχέδιο Π. Δ/τος σχετικῶς μετ'ὴν ἔγγραφῆ μαθητῶν ξένων σχολείων σὲ ἑλληνικά σχολεῖα τῆς ἡμεδαπῆς γιὰ
./.

γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2 του Ν. 186/1975. Με το ίδιο έγγραφο της μάς γνωρίζει ότι το προηγούμενο σχετικό με το ίδιο θέμα Σχέδιο Π. Δ/τος, το οποίο διαβιβάστηκε στο ΚΕΜΕ με το Φ.814/16735/15-2-1977 έγγραφο και για το οποίο γνωμοδότησε το ΚΕΜΕ με την πράξη του 27/1977 δεν έγινε δεκτό από το Συμβούλιο της Επικρατείας με το αίτιολογικό ότι θέσπιζε εξαιρέσεις, χωρίς να υπάρχει ειδική γι' αυτό το θέμα έξουσιοδότηση από το Νόμο.

Το νέο σχέδιο Π. Δ.τος βασιλιά ρυθμίζει τις εξής περιπτώσεις:

- α) εισαγωγή μαθητών στην Α' λυκείου με ένα πλήρες έτος φοιτήσεως σέ αντίστοιχο της άλλοδαπής· β) εισαγωγή μαθητών στην Α' λυκείου με λιγότερο από ένα έτος φοιτήσεως σέ αντίστοιχο της άλλοδαπής· και γ) έγγραφη μαθητών σχολείων της άλλοδαπής στη Β' τάξη λυκείου.

Εισηγούμαι να γίνει δεκτό το σχέδιο Π. Δ/τος με τις εξής τροποποιήσεις και προσθήκες:

Στο άρθρο 1 μετά τη λέξη "οριζόμενα" να γραφεί: "έφ' όσον έφοιτησαν επί όλδιηρον το προηγούμενον σχολικόν έτος ή επί όλιγότερον του σχολικου έτους διάστημα είς ξένον σχολείον της άλλοδαπής. ως προηγούμενον σχολικόν έτος νοείται το τελευταίον έτος φοιτήσεως είς τάξιν ξένου σχολείου αντίστοιχον πρός την Γ' τάξιν έλληνικου γυμνασίου του προβλεπομένου υπό του Ν. 309/1976 τύπου".

Η αρχή του άρθρου 2 να γραφεί ως εξής:

"Οι έχοντες σχολικόν τίτλον ξένου σχολείου της άλλοδαπής ισότιμοι πρός άπολυτήριον έλληνικου γυμνασίου του προβλεπομένου υπό του Ν. 309/1976 τύπου και άποικήσαντες αυτόν κατόπιν φοιτήσεως είς το ξένον τουτο σχολείον επί όλδιηρον έτος εξετάζονται προφορικώς και του προηγούμενου άρθρου σχολικόν έτος εξετάζονται προφορικώς και είς τά μαθήματα τά προβλεπόμενα υπό του Π. Δ/τος 503/1977 ένώπιον κτλ."

Η προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του σχεδίου Π. Δ/τος εξέταστική επιτροπή να αποτελείται από ένα λυκειάρχη ως πρόεδρο και από δύο φιλόλογους, ένα μαθηματικό και ένα φυσικό ως μέλη.

Στις εξετάσεις για την έγγραφη στη Β' λυκείου μαθητών ξένων σχολείων της άλλοδαπής που προβλέπει το άρθρο 3 του σχεδίου Π. Δ/τος

νά είναι τά ίδια εξεταστέα μαθήματα που προβλέπονται καί στις εί-
σαγωγικές εξετάσεις του λυκείου.

Τό Τμήμα, άφοϋ έλαβε ύπόψη:

- α) τό άριθμ. Φ. 814/113351/4-9-1977 έγγραφο του 'Υπουργείου Παι-
δειας καί τό συνημμένο Σχ. Π. Δ/τος "μερί έγγραφής μαθητών ξέ-
νων σχολείων εις έλληνικά σχολεία τής ήμεδαπής",
- β) τήν παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975,
- γ) τήν είσήγηση του Συμβούλου Β' κ. Δ. Σακινά, καί
- δ) τή συζήτηση που έπακολούθησε,

άποφαίνεται όμόφωνα:

- 1) Νά γίνει ή προσθήκη του κειμένου που είσηγείται ό είσηγητής
στό τέλος του άρθρου 1.
- 2) Νά αναδιατυπωθεί ή άρχή του άρθρου 2, όπως προτείνει ό είση-
γητής.
- 3) 'Η εξεταστική έπιτροπή που προβλέπεται άπό τό άρθρο 2 νά άπο-
τελείται άπό ένα λυκειάρχη ώς Πρόεδρο καί άπό δύο φιλολόγους,
δύο μαθηματικούς καί δύο φυσικούς ώς μέλη.
- 4) Ως εξετάσεις για τήν έγγραφή μαθητών ξένων σχολείων στην Β'
τάξη λυκείου που προβλέπονται άπό τό άρθρο 3 του σχεδίου ή βά-
ση έπιτυχίας σε καθένα άπό τά εξεταζόμενα μαθήματα νά είναι τό όντά
(8).
- 5) νά εξεταστέ, άν εξακολουθοϋν νά ισχύουν τά Π. Δ/γμα 664/1969
καί 128/1973 που προβλέπουν τή διαδικασία έγγραφής σε έλληνικά
λυκεία του Ν. 309/1976 μαθητών που φοίτησαν σε ξένα σχολεία τής άλ-
λοδαπής δυό ή περισσότερα σχολικά έτη.

Τό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Ο Πρόεδρος

Αν. Πάγκαλος

Η Γραμματέας

Αν. Ζαραφωνίτου

Π Ρ Α Ξ Η 119/77

Σήμερα 15 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 12η μεσημερινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαιδευσεως του Κέντρου Έπι/κίων Μελετών και Έπι-μορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αθούσα συνεδρίασέον του. (Λεωχάρου 2- Αθήνα). Έλαβον μέρος στή συνεδρίαση, άφοδ προσιληθήσαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία άπό τόν Πρόεδρο του ΚΕΜΕ κ. ΑΛΞ. Καφανικλά οί Σύμβουλοι Β' κ. κ. Ι. Αρβανίτης Φ. Βώρος, Δ. Σακκίς, Ήλ. Σπυρόπου-λος, Ν. κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατοίας Ν. Παπαδόπουλος, ό Ειδιδικός Σύμβου-λος του ΚΕΜΕ Ι. Σκορδίλης, οί εισηγητές κ. κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπατζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημα-κόπουλος, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημητρα Σαραφονίτου. Δέν έλαβε μέρος στή συνεδρίαση ό κ. Αν. Πάγιαλος, Σύμβουλος Α' κατόπιν άδειας του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ.

Θέμα ήμερήσιας διατάξεως.

Ανάθεση συγγραφής διδαικτικώων βιβλίων

Άφοδ διαπιστώθηκε άπαρτία, το Τμήμα άπασχολήθηκε με το θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως. Ειδιδικότερα ό κ. Πρόεδρος έπισημαίνει ότι το θέμα εΐναι και έπεΐγον άλλα και σημαντικó. Πρίν προχωρήσουμε στήν ανάθεση θά πρέπει: Νά δοϋμε 1) Ποία άπό τά βιβλία που άποτελοϋν τά ειδαικτικά έγχειρίδια για το σχ. Έτος 1977-78 (νέα και έκσυχρονισθέντα) θά χρη-οιμοποιηθοϋν και κατά το έπόμενο σχ. Έτος. Αύτά πρέπει νά έλεγχοϋν, άστε νά άποκατασταθοϋν τά τυχόν τυπογραφικά λάθη.

2) Ποία άπό τά βιβλία, που είχαμε αναθέσει τή συγγραφή τους και άπό στενότητα χρόνου δέν εϋδóθηκε ή προσπάθειά μας, πιστεϋουμε ότι εΐναι δυνατόν νά συγγραφοϋν άπό τούς έδριους συγγραφείς στους όποιους τά είχαμε αναθέσει.

Έπειτα άπό συζήτηση που είχε έπακολουθήσει, ανατέθηκε: α) στους Σύμβουλους Β' κ. κ. Σπυρόπουλο Ήλ. και Δ. Σακκί και στον Εισηγητή κ. Τομπατζή νά επιλέξουν τά σχολικά έγχειρίδια του γυμνασίου και λυκείου

πού θα ανατυπωθούν, όπως έχουν, για να χρησιμοποιηθούν για το προσε-
χές σχ. Έτος και αφού με βοηθούς καθηγητές της Μ.Ε. αποικιαστήσουν
τά τυχόν υπάρχοντα τυπογραφικά λάθη να τα προωθήσουν προς τον ΟΕΔΒ και
β) στους συμβούλους Β' κ.κ. Ν. Βαρουχάκη και Φ. Βώρο να έρευνήσουν
ποτέ από εκείνους στους όποιους είχε ανατεθεί η συγγραφή βιβλίων πι-
στεύουν πως είναι δυνατόν να ολοκληρώσουν τη συγγραφή έως το τέλος
'Ιανουαρίου 1978 και να κατατοπίσουν το Τμήμα για να λάβει τις σχετι-
κές αποφάσεις.

Στό σημετο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Πρόεδρος

Σ. Καρανιόλας

Δημ. Ζαραφωνίτου
Δημ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 120/1977

Σήμερα, 17 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα κατ'ώρα 9.30 πρωί-
νη, τὸ Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδευσης τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελε-
τῶν κατ' Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσε-
ων του (Λεωχάρους 2 - Ἀθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκληθῆσαν σύμφωνα μὲ τὴ
νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος κ. Ἀν. Πάγκαλο,
Σύμβουλο Α', οἱ κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῆρος, Δ. Σακνιάς, Ἡλ. Σπυ-
ροπούλου, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι
Β', Ἰ. Σμορδέλης, Εἰδιδικὸς Σύμβουλος τοῦ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φούσιας,
Δ. Τομπαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊκοῦ-
λος, Εἰσηγητὲς, καθὼς καὶ ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δῆμ. Ζαραφωνί-
του, φιλόλογος καθηγήτρια μὲ βαθμὸ 60.

Δὲν ἔλαβε μέρος στὴ συνεδρίαση ὁ κ. Βασ. Θεοδοσιάδης, Εἰση-
γητὴς, λόγω ἀσθενείας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ἐρωτολόγιο καὶ Ἀναλυτικὸ πρόγραμμα Λατινικῶν τῆς Α' τάξεως Γενικοῦ
Λυκείου. Σχετικὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 3322/12-10-1977 τοῦ κ. Προέδρου
τοῦ ΚΕΜΕ. Εἰσηγητὲς κ.κ. Ἡλ. Σπυροπούλου, Δημ. Σακνιάς, Σύμβουλοι Β'.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστη-
κε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ
συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχίσει τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας δια-
τάξεως.

Ὁ πρῶτος τῶν εἰσηγητῶν, Συμβούλων Β' κ. Ἡλ. Σπυροπούλου, θέτει
ἐπὶ τὴν ἀπόφασιν τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὴν εἰσηγήσει του ποὺ ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΤΑΞΗ Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ώρες 2)

Γλωσσική διδασκαλία

Στην τάξη αυτή θα γίνει μόνο γλωσσική διδασκαλία, ως εξής:
Διδασκαλία άσκησεων από έγχειρισμένο λατινικό 'Αναγνωστικό και παράλληλη εξέταση των κυριότερων φαινομένων της λατινικής γραμματικής. 'Η έργασια αυτή πρέπει να άκολουθεί παράλληλη συνεξέταση των γλωσσικών φαινομένων, δηλαδή ουσιαστικών και ρημάτων, έπιθέτων και ρημάτων και όχι τή υστηματική κατάταξη των σχολικών έγχειριδίων της γραμματικής.

Σέ μερικές περιπτώσεις θα γίνεται άναφορά στα αντίστοιχα φαινόμενα άρχαίας έλληνικής γλώσσας.

Παράλληλα με τή διδασκαλία των γραμματικών φαινομένων θα γίνεται και διδασκαλία κατά τρόπο πρακτικό των βασικών φαινομένων της λατινικής συντάξεως με βάση τις άσκήσεις του άναγνωστικού.

Ποιούλες άσκήσεις των μαθητών, γραπτές και προφορικές, στο σχολείο και στο σπίτι, για τήν έμπέδωση των φαινομένων της Γραμματικής και του Συντακτικού που εξετάζονται κάθε φορά (άπομνημόνευση λέξεων και φράσεων, μεταφορά λέξεων, μικρών και άπλών προτάσεων από τή Λατινική στην 'Ελληνική και αντίστροφα με βάση τδ γνωστό, κάθε φορά, λεξιλόγιο στους μαθητές. 'Ασκήσεις συμπληρώσεως, μετασχηματισμού κτλ.).

'Ακολουθως ο δεύτερος των εισηγητών Συμβούλων Β' κ. Δημ. Σακκάς, θέτει υπόψη των 'μελών του Τμήματος τήν εισηγήσή του που έχει ως εξής:

Τδ Τμήμα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως του ΚΕΜΕ με τήν πράξη του ⁵⁷~~100~~/42-5-1977 άποφάσισε κατά πλειοψηφία να μη διδάσκονται τά Λατινικά στην Α' τάξη Λυκείου. Με τδ άρθμ. 3322/12-10-1977 έγγραφο του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ τδ θέμα άναπέμπεται για να συζητηθεί και πάλι και να λάβει τδ Τμήμα νέα άπόφαση.

Στην άρχή παρατηρώ ότι στην άπόφαση του Τμήματος δέν υπάρχει "παράλειψη", όπως άναγράφεται στο άνωτέρω έγγραφο του κ. Προέδρου /.

2.- Δεν πρέπει έμεις νά άκολουθήσουμε πρακτική διαφορετική άπό αυτήν που άκολουθούν οί χώρες τής Δ. Εύρώπης στις όποτες, άπό τι γνωρίζω, τό μάθημα τών Λατινικών είναι προαιρετικό, μολονότι οί χώρες αυτές είναι λατινογενείς. Όταν στά γυμνάσια ή Λθνεία τών χωρών αυτών τό μάθημα τών Λατινικών είναι μάθημα προαιρετικό, με ποιά λογική θά είναι ύποχρεωτικό στά δικιά μας Λθνεία, στά όποτα μάλιστα διδάσκονται έπί πολλές ώρες τά 'Αρχαία 'Ελληνικά ως ύποχρεωτικό μάθημα;

3.- Ός τώρα τό μάθημα τών Λατινικών διδασκόταν μόνο στά κλασικά τμήματα του έξατάξιου γυμνασίου. Με τή διδασκαλία του στην Α* Λυκείου τό μάθημα θά έπιβληθεί άναγκαστικά σ' όλους τους μαθητές, άκόμα και σέ ένεινους που θά άκολουθήσουν σπουδές θετικής κατεύθυνσης και δέ θά τό διδαχτούν στις δυό άλλες τάξεις του Λυκείου; Αυτός ό λόγος είναι ό πιο σοβαρός άπό όλους. Πρόκειται για γενίκευση του μαθήματος τών Λατινικών σ' όλους τους μαθητές, για είσαγωγή στούς περισσότερους μαθητές νέου μαθήματος και μάλιστα άνεπιθύμητου. Γι' αυτό, άν τό μάθημα είσαχθεί στο πρόγραμμα τής Α* λυκείου, φοβάμαι ότι θά προκληθούν άντιδράσεις που πολύ πιθανόν νά μας άναγκάσουν νά λάβουμε νέα άπόφαση για τήν κατάργηση τής διδασκαλίας του μαθήματος σ' αυτή τήν τάξη και νά έντεθούμε έτσι τόσο έμεις όσο και τό 'Υπουργείο Παιδείας.

4.- 'Η διδασκαλία του μαθήματος έπί ένα έβδομάδα και μόνο για ένα σχολικό έτος στους μαθητές που θά άκολουθήσουν σπουδές θετικής κατεύθυνσης και μάλιστα χωρίς νά έχουμε έξασφαλισμένο τό ένδιαφέρον αυτών τών μαθητών για τό μάθημα δέ θά έχει σχεδόν καμιά άπόδοση. Άφου τό μάθημα δέν έχει άποδώσει με τή διδασκαλία του έπί 3 και παλαιότερα έπί 4 σχολικά έτη, με ποιά λογική είναι δυνατόν νά ύποστηριχθεί ότι θά άποδώσει με τή διδασκαλία του μόνο έπί ένα σχολικό έτος;

5.- Τό έπιχείρημα τής μειοψηφίας που είναι διατυπωμένο στην πράξη 57/1977 ότι πρέπει νά διδάσκεται τό μάθημα ύποχρεωτικά σ' όλους τους μαθητές τής Α* Λυκείου Β* και Γ' είναι τόσο άδύνατο, ώστε δέν μπορεί καν νά συζητηθεί κυρίως (γιατί είναι πρωτότερο). Είναι σάν νά ύποστηρίζουμε ότι για νά έπιλέξουν οί μαθητές π.χ. τό μάθημα Κοινωνιολογίας πρέπει πρώτα νά τό διδαχτούν ύποχρεωτικά. Στην έπι-

γνώσεις στο μάθημα αυτό στις Β' και Γ' τάξεις του Λυκείου και να τὸ σπουδάζουν εὐρύτερα στὸ Πανεπιστήμιο.

Γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἀνέπτυξα ἀνωτέρω εἰσηγοῦμαι νὰ μὴ διδάσκονται τὰ Λατινικά στὴν Α' τάξη Λυκείου ἀλλὰ μόνο στις Β' και Γ' τάξεις Λυκείου ὡς μάθημα ἐπιλογῆς, ὅπως ἤδη ἀποφάσισε τὸ Τμήμα με τὲς πράξεις τουβ ἀριθμ. 67/27-5-1977 καὶ 57/12-5-1977.

Ἀκολουθεῖ συζήτηση κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ μέλη τοῦ Τμήματος διατυπώνουν τὲς ἀπόψεις τους. Εἰδιονότερα ὁ κ. Ἰ. Ἀρβανίτης ἐπιθέτει τὰ ἑξῆς:

Στὴν Α' τάξη τοῦ Λυκείου πρέπει νὰ διδάσκονται τουλάχιστον δύο (2) ὥρες Λατινικά γιὰ τοὺς ἑξῆς κυρίως λόγους:

- 1.- Πρὸκειται γιὰ τὴ μητέρα τῶν νεολατινικῶν γλωσσῶν καὶ ἡ γνώση της, ἔστω στοιχειωδῶς, διευκολύνει τὴν ἐκμάθησή τους. Τὲς σύγχρονες ἐξῆλλου γλώσσες ἀναγκάζει ἡ ἔδρα ἡ ζωὴ με τὲς ἀπαιτήσεις της νὰ τὲς μάθει κανεὶς, ἔτσι ποὺ τὸ βάρος γιὰ τὲς παραδοσιακές, πέφτει στὸ σχολεῖο.
 - 2.- Προσφέρει, ὅπως καὶ ἡ Ἑλληνική, σὲ μεγάλο ποσοστὸ τὴν ὁρολογία γιὰ τὲς τέχνες καὶ τὲς ἐπιστῆμες, γι' αὐτὸ κατὰ κάποιο τρόπο ἀποβαίνει ἀπαραίτητη γιὰ τὸν πνευματικὸ ἀνθρώπο. Κακῶς μάλιστα χαρακτηρίζεται νεκρὴ γλώσσα, ἡ γλώσσα ποὺ συνέχεια ὑπηρετεῖ τὸν ἀνθρώπο στις ἀνάγκες του.
 - 3.- Με τὲς δύο (2) ἔστω ὥρες διδασκαλίας στὴν Α' Λυκείου, θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ συμβουλευεταὶ κανεὶς τὸ λατινικὸ λεξιμὸ γιὰ ὄρους καὶ ἀπολιθωματικὲς ἐκφράσεις ποὺ θὰ συναντᾷ στὸ γραπτὸ λόγο ἀνώτερου ἐπιπέδου.
 - 4.- Ὡς πρὸς τὴ σύνταξη καὶ τὴ γραμματικὴ της εἶναι ὑποδειγματικὴ πειραρχημένη γλώσσα ἡ ἀπεικόνιση τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους στὴν ἀκμὴ του - καὶ γι' αὐτὸ, αὐτὴ καθαυτὴ ἡ γλώσσα ὡς μορφὴ, ἔχει ἀξεπέραστη παιδευτικὴ σπουδαιότητα.
- Ἐξῆλλου, σκοπὸς τῆς σχολικῆς παιδείας δὲν εἶναι νὰ θηρευεταὶ ἀπούλειστικά τὸ ἄμεσα χρήσιμο καὶ ἔτσι νὰ παραγνωρίζεται ἡ βέλτιστα γιὰ τὴ μόρφωση τῆς προσωπικότητος παιδευτικὴ ἀξία τῆς Λατινικῆς

γλώσσας, αδελφής της 'Ελληνικής.

6.- "Αν ως τώρα δεν είχε την αναμενόμενη απόδοση στο σχολείο ή διδασκαλία της, ή λύση δε βρῖσκεται στην κατάργησή της αλλά στη θεραπεία τῶν αἰτίων.

7.- 'Επιτέλους στη Β' Λυκείου πῶς θά διαλέξουν τή Λατινική ὡς μάθημα ἐπιλογῆς, ἀφοῦ οἱ μαθητές καθόλου δε θά τή γνωρίζουν;

8.- Εἶναι ἀνεπίτρεπτο νά ἰσχυρίζεται κανεὶς ὅτι ὡς μάθημα εἶναι ἀνεπιθύμητο ἀπὸ τοὺς μαθητές καὶ γι' αὐτὸ ἀποβλητέο. Τοὺς μαθητές πρέπει νά τοὺς καθοδηγεῖ σωστὰ τὸ σχολεῖο καὶ ὄχι νά ἀγε-
ται καὶ νά φέρεται ἀπὸ τὴν ὁποιοσδήποτε ἐπιθυμία τους, ὥστε νά ὑπονόηται δημαγωγικὰ στὴν ἀπειρία τῆς ἀνωριμότητάς τους. "Ὅχι αὐταρχισμὸς τοῦ σχολείου οὔτε ἀσυνείδητος ἀσυνείδητος καθοδήγηση.

Στὴ συνέχεια ὁ κ. Φ. Βῶρος, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς:

1.- Στὸ παραπάνω ἔγγραφο δὲν στοιχειοθετεῖται ὁ λόγος ἀναπομπῆς "ἀναλυτικῶς" δὲν μνημονεύονται λατινικὰ ἢ καὶ καταλήγει στὴν ὑπόδειξη ἀλλαγῆς καὶ τοῦ ὄρουλου (ἀλλαγὴ ἐλέγχου;)

2.- Μετὰ δεδομένο ὅτι οἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ Τμήματος ἔχουν προωθηθεῖ στὴ Διοίκηση καὶ τὸ Συμβούλιο 'Επιμεριῆς νόμιμη ἀναπομπὴ δὲν μπορεῖ παρά μόνο ἀπὸ ἐμεῖς νά προέλθει κατὰ τὴ γνώμη μου.

3.- Ὡς πρὸς τὴν οὐσία τοῦ θέματος:

α) 'Επιχειρεῖται γενίκευση ἑνὸς μαθήματος ποῦ ὡς τώρα ἦταν ὑποχρεωτικὸ μόνο γιὰ τὴ θεωρητικὴ κατεύθυνση καὶ συγκεντρώνει τὸ διαφέρον μικρῆς ἀποψηφίας μαθητῶν, γιὰτὶ δὲν προσφέρει - ἔτσι ποῦ ἔχουν τὰ πράγματα - τίποτε σχεδὸν στὴ ζωὴ.

β) 'Ἡ ἐκμάθηση μερικῶν λέξεων καὶ γραμματικῶν κανόνων δὲν μπορεῖ νά βρεῖ καμιά ἀπήχηση στὴν ἀνησυχία 16/χρονων νέων σήμερα, οὔτε μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ μορφωτικὸ τὸ πενιχρότατο ἀποτέλεσμα ποῦ κατὰ τὴ γνώμη μου θά προκύψει ἀπὸ ἐξωρη διδασκαλία λατινικῶν στὴν α' γενί-
/.

κου λυκείου.

γ) Τυχόν παλινωδία μας στο θέμα αυτό δε θα βρεϊ καμιά διαι-
ωσή* μᾶλλον θά φέρει γελοιοποίηση ἐνεϊ πού ἔχουν ὀδηγηθεϊ τᾶ πρά-
γματα.

δ) Δέ γνωρίζω καμιά χώρα τοῦ κόσμου (οὔτε τήν Ἰταλία) ὅπου
τᾶ λατινικά νά ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ὑποχρεωτικό γιά 16/χρονους
νέους.

ε) Τό ἐπιχειρημα ὅτι ἂν δέν εἶναι τό ἀντικείμενο αὐτό γνωστό
στά παιδιά τῆς α' λυκείου δέγ^{μορφῆ} νά γίνεϊ καλ ἀντικείμενο ἐπιλογῆς σφῆ
β' δέν εὔσταθεϊ γιὰτί:

(I) εἶναι πρῶτοτερο

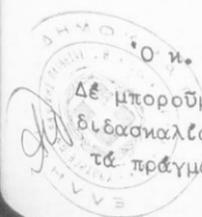
(II) παραγνωρίζεϊ τήν πραγματικότητα ὅτι μοναδικό σχεδόν κίνητρο
γιά 17/χρονους νέους, πού ζοῦν στο δίκο μας ἐπαιδευτικό κλι-
μα, εἶναι οἱ ἀπαιτήσεις τῆς σταδιοδρομίας τους, ὄχι ρομαντικές
ἀπορίες.

στ) Ἔχουμε χρέος νά λαβαίνουμε ὑπόψη τοῦς συναδέλφους πού θά
ἐπιμιστοῦν ἄχαρι ἔργο νά διδάσκουν σέ τμήματα ὅπου 1 ἢ 2 ἢ τό πολύ
3 μαθητές στοῦς 40-45 θά ἔχουν κάποιο ἐνδιαφέρον γιά τό ἀντικείμενο
τῆς διδασκαλίας καλ ἴσως ἄλλοι τόσοι ἄκουτες θά πειθαρχοῦν. Καλ θυ-
μίζω ὅτι σέ πρόσφατες συζητήσεις μέ ὁμάδα "μάχιμων" συναδέλφων (ἐ-
παιρναν μέρος οἱ κ.κ. Σπυρόπουλος, Σακινᾶς, Τομποῦδης καλ ὁ ὑποφαι-
νόμενος) κανένας δέ συντάχθηκε μέ τέτοια σκέψη νά διατηρήσουμε ἕναν
ἄταφο νεκρό.

ζ) Ἐπιθυμῶ, τέλος, νά ἐπισημάνω ὅτι τυχόν δική μας παλινωδία
γιά ἐπαναφορά τῶν λατινικῶν θά βλάψει πολιτικά τόν κ. Ἰπουργό τῆς
Παιδείας, εἰδικά αὐτή τήν ὥρα μῆς ἐκλογικῆς ἀναμέτρησης, γιατί θά
τῶν ἐμφανίσσει ὅτι ἐκεῖνος ἐπιμένει νά κρατεῖ ἕνα νεκρό ἄταφο καλ
νά μολθνεϊ ἔτσι τῆ σχολική ζωῆ καλ νά συντάσσεται μέ τίς πῆ ἀντι-
προοδευτικές τάσεις.

Ο κ. Ν. Παπδόπουλος, Σύμβουλος Β' ἀναφέρεϊ τᾶ ἑξῆς:

Δέ μπορούμε νά μή λάβουμε ὑπόψη καλ τίς ἄλλες χώρες στο θέμα τῆς
διδασκαλίας τῶν λατινικῶν στά σχολεῖα τους. Ὅσο δέ ὁ ἴδιος γνωρίζω
τᾶ πράγματα θέτουν τᾶ λατινικά ἀόδη καλ στά σχολεῖα κλασικῆς καλ
./.

παλαιολωσσινης κατευθύνσεως ως μάθημα ἐπιλογῆς εἶτε μέ τά 'Αρχαῖα Ἑλληνικά εἶτε μέ νεώτερες ζῶσες γλώσσες. Ἐμεῖς ὡς νεοέλληνες θά ἔχουμε ἀσφαλῶς 'Αρχαῖα Ἑλληνικά, καί ἔχουμε ἀρκετές ὥρες, ἐννοῶ ὑποχρεωτικές. Ἦχεῖ δέ ἀκόμη στά αὐτιά μου ἀπό τοὺς φιλολόγους μας καί στό Γυμνάσιον καί στό Πανεπιστήμιον πού φοίτησα ἡ ἀποφῆ τους (οἱ ῥεῖοι ἔχουν τό λόγο ἄν εἶναι πράγματι ἔτσι) ὅτι οἱ Λατίνοι δέν παρουσιάζουν πρωτοτυπία καί ὅτι μιμήθηκαν τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνες. Ἄφου λοιπόν, ἄν ἔχουν ἔτσι τά πράγματα, ἔμεῖς βρισκόμαστε στήν πηγῆ. Ἄν πάντως γῆ γιαιτὶ νά μὴν ἀρνεσοῦμε νά πιοῦμε μόνο ἀπ' τῆ πηγῆ. Ἄν πάντως ὑπάρχουν καί στοιχεῖα πολιτιστικά συνυφασμένα μέ τῆ γλώσσα τῆ λατινική, καί ἀσφαλῶς ὑπάρχουν, νομίζω ὅτι αὐτά θά μπορούν νά διδάσκονται στό πολιτιστικό μέρος τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας. Ὅποιαδήποτε ἄλλη σκέψη καί ἐπιχείρημα ὅσο σωστά κι' ἄν εἶναι καθαυτά δέν ποτε ἄλλη σκέψη καί ἐπιχείρημα ὅσο σωστά κι' ἄν εἶναι καθαυτά δέν ἀντισταθμίζουν τὴν "ταλαιπωρία" τῶν μαθητῶν στήν ἐμάθηση τῆς Λατινικῆς. Δέ συμφωνῶ μέ τὴν ἀποφῆ ὅτι θά πρέπει νά ξεφύγουμε ἀπό τὸ παρελθόν, ἀλλὰ οὔτε καί μέ τὴν ἀποφῆ ὅτι θά πᾶμε μπρός ἄν "κοι- λήσουμε" στό παρελθόν. Ὅ,τι γινόταν ὡς τῶρα δέν μπορεῖ νά ἀποτε- λεῖ γνώμονα ἀπόλυτης σημασίας καί γιὰ τῆ ρύθμιση τῶν πραγμάτων γιὰ τὸ παρόν καί τὸ μέλλον. Καί ἐξηγοῦμαι: θά πάρουμε ὅ,τι εἶναι ἀπό- λυτα ἀπαραίτητο καί ἄμεσα ὠφέλιμο καί ἀπὸ τὸ παρελθόν, ὄχι μᾶς σήμερα ἄμεσα χρῆσιμο. ὅ,τι καθαυτὸ εἶναι σπουδαῖο ἀλλ' ὄχι γιὰ μᾶς σήμερα ἄμεσα χρῆσιμο. Ἄν δηλαδή ὁ ῥεῖος ἐγὼ ὡς μαθητῆς τῆς ὥρας τῶν Λατινικῶν τῆς εἶχα διδαχτεῖ στό μάθημα τῆς Γαλλικῆς θά ἤμουν πιὸ εὐκίνητος πολιτιστικά καί ἐπιστημονικά ἐπιστήμονας. Πέραν δέ ὅλων αὐτῶν δέ μπορούμε νά μὴ λάβουμε ὑπόψη καί τὴν πραγματικότητά τῆς στάσεως τῶν μαθητῶν πρὸς τὸ μάθημα. Δέν τὸ θέλουν σέ ποσοστὸ 80-90% ἀκόμη καί στίς κλασικῆς κατευθύνσεις. Ἐχω ὑπόψη μου ἀπὸ ἐρευνά μου σέ ἄλλο θέμα ὅτι προέ- κλυψε αὐτὸ τὸ ποσοστὸ. Ἄν ὑπάρχει ἀμφιβολία, δέν ἔχουμε παρὰ νά ἀπο- φασίσουμε τῆ διοργάνωση μᾶς ἐρευνας σφυγομετρήσεως. Τὸ ἐπιχείρημα ὅτι δέ θά ρωτήσουμε τοὺς μαθητῆς γιὰ τὸ τί θέλουν γιὰ νά βγάλουμε τὸ τί πρέπει, δέν εὐσταθεῖ. Γιαιτὶ μάθηση πετυχαίνουμε μόνο μέ κί- νητρα καί ἐνδιαφέροντα, ὄχι μέ πλεση. Κι ἄν δέ μαθαίνουν οἱ μαθητῆς μας Λατινικά ἀφελεται στό ὅτι δέν τὰ θέλουν, γιαιτὶ βλέπουν ὅτι ἡ σκοπιμότητά τους δέν τοὺς ἐξυπηρετεῖ ἢ τοὺς ἐξυπηρετεῖ ἐλάχιστα.

Ἄν δεχτοῦμε ὅτι σ' αὐτὸ φταῖνε οἱ καθηγητῆς πού ἀπέτυχαν στή διδασκαλία τοῦ μαθήματος, ποῖος θά μᾶς βεβαιώσσει ὅτι θά πετόχουν στό μέλλον καί θά δημιουργήσουν στοὺς μαθητῆς ἐνδιαφέρον.

Στό πρόβλημα υπάρχει πάντως λύση. Καί αυτή είναι νά διδάσκειται τό μάθημα ὡς κατ' ἐπιλογή γιά τούς μαθητές πού θά πᾶνε στίς θεωρητικές Σχολές στή Β' καί Γ' Λυκείου, ὥστε νά μαθαίνουν ἐνεῖνα πού θέλουν καί πού πρέπει νά τά γνωρίζουν καί νά μὴν ταλαιπωροῦνται ὅσοι δέν ἔχουν ἐνδιαφέρον καί δέ θά τά χρειασθοῦν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ἀν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' ἔχει τή γνώμη ὅτι τό μάθημα Λατινικῶν στήν Α' τάξη πρέπει θά εἶναι προαιρετικό.

Τό Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) τό περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. 3322/12-10-1977 τοῦ Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ,
- 2) τίς εἰσηγήσεις τῶν ἀρμοδίων γιά τό θέμα εἰσηγητῶν κ.κ. Ἡλ. Σπυροπούλου καί Δημ. Σακκῆς Συμβούλων Β',
- 3) τίς ἀπόψεις τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Τμήματος, πού ἀναπτύχθηκαν κατά τή συζήτηση,

ἀποφάνεται κατά πλειοψηφία

Ἐμμένει στήν ἀρχική ἀπόφαση του νά μὴ διδάσκεται τό μάθημα τῶν λατινικῶν στήν α' γενικοῦ λυκείου ἢ ὅποια εἶχε διατυπωθεῖ στίς πράξεις:

- (α) 67/27-5-1977 (ῥολόγιο πρόγραμμα τό ὁποῖο ἔχει ἀπό καιρό νοινοποιηθεῖ στά σχολεῖα) καί
- (β) 57/12-5-1977 (ἀναλυτικό πρόγραμμα ἐβλογα ἐναρμονισμένο πρός τό ῥολόγιο πρόγραμμα),

γιά τούς λόγους, πού ἐξέθεσαν ὁ κ. Σακκῆς στήν εἰσήγησή του καθῶς καί οἱ κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος καί Φ. Βῆρος, οἱ ὁποῖοι συνοπτικά ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1. Τό μάθημα τῶν λατινικῶν, μὴ συνδεόμενο καθόλου μέ τά προβλήματα τῆς σταδιοδρομίας τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν μαθητῶν δέ βρῖσκει καμιά ἀνταπόκριση στά διαφέροντά τους καί ἔχει ἀποτύχει ἐπὶ δεκαετίες ὡς ἀντιεικμενο διδασκαλίας.
2. Ἐξάλλου, ἡ τυχόν ἐκμάθηση μερικῶν λέξεων καί γραμματικῶν κανόνων.

ων δέν μπορεί νά βρεῖ ἀπήχηση στά διαφέροντα 16/χρονων νέων* οὔτε μπορεί νά χαρακτηριστεῖ μορφωτικῶς τό περιχρότατο ἀπέτελε-
σμα ποῦ θά προκύψει ἀπό τή δώρη διδασκαλία ενός μαθήματος καὶ
ἐλάχιστα ἀπέδωσε ὡς τώρα ἐνῶ διδασκίδταν παλαιότερα ἐπὶ 4 ὀδωλιη-
ρα χρόνια (ῶρες $3 \times 4 = 12$) καὶ πλεονεκτήματα ἐπὶ τρία χρόνια στά
κλασικά τμήματα (ῶρες $3 + 3 + 2 = 8$).

3.- Τυχόν ἐπιβολή τῶν λατινικῶν στήν α' γενικοῦ λυκείου δέ θά
σημαινε ἀπλῶς διατήρηση ενός ἀνεπιθύμητου καὶ ἀγούρου μαθη-
ματος ἀλλά ἀνάτανδρη γενίκευσή του σέ ὅλους τοὺς μαθητές, ἐνῶ
ὡς τώρα διδασκίδταν μόνο στά κλασικά τμήματα. Ὅσο γιὰ τοὺς λίγους
ποῦ τυχόν ἐνδιαφέρονται γιὰ τό ἀντιεικμενο αὐτό, αὐτοὶ θά ἔχουν
τῆ δυνατότητα ἐνοῦσια νά τό ἐπιλέξουν στή β' καὶ γ' λυκείου* τό-
τε θά παρακολουθοῦν τό μάθημα τοῦτο οἱ ἐνδιαφερόμενοι μόνο καὶ
ἡ διδασκαλία θά εἶναι οὐσιαστική καὶ ἀποδοτική. θά ἦταν ἀνεπίτρε-
πτο νά ἐπιβάλουμε στό σύνολο τῶν μαθητῶν ἐνα ἀντιεικμενο ποῦ ἀ-
φήνει ἀδιάφορη τῆ μεγάλη πλειοψηφία.

4.- Τό ἐπιχείρημα ὅτι, ἂν δέν διδαχτοῦν λατινικά στήν α' λυκείου,
δέ θά ἔχουν τήν ἀπαραίτητη γνωριμία μέ τό ἀντιεικμενο αὐτό
γιὰ νά τό ἐπιλέξουν στή β' λυκείου, (α) παραγνωρίζει μιὰ πραγματι-
κότητα, ὅτι μοναδικῶς σχεδόν κριτήριο ἐπιλογῆς τῶν προσπαθειῶν γιὰ
17/χρονους νέους εἶναι οἱ προβλεπτές ἀπαντήσεις τῆς σταδιοδρομίας
τοὺς καὶ (β) ὀδηγεῖ σ' ἐνα ἀδιέξοδο: ὅτι μέ τό ἴδιο ἐπιχείρημα
πρέπει νά θεωρήσουμε ἀνάγκαστο ὅλα τὰ ἀντιεικμενα ἐπιλογῆς στή β'
καὶ γ' λυκείου (π.χ. στοιχεῖα οἰκονομίας ἢ κοινωνιολογίας) νά ἔ-
χουν περιληφθεῖ νωρίτερα στό ὑποχρεωτικό πρόγραμμα τῆς α' λυκείου.

5.- Σέ καμιὰ χώρα - οὔτε στήν Ἰταλία - δέν ἀποτελοῦν τὰ λατινικά
ἀντιεικμενο ὑποχρεωτικῆς διδασκαλίας γιὰ ὅλους τοὺς 16/χρονους
μαθητές* θά ἦταν παραλογισμός νά τό ἐπιβάλουμε ἐμεῖς τῆ στιγμή μᾶ-
λιστα ποῦ μέ δυσκολία ἐξοικονομοῦμε στό πρόγραμμα τῆς ἀναγκαῖες ῶ-
ρες γιὰ νά προσφέρουμε τῆ δική μας πνευματικῆ κληρονομιά.

6.- Τυχόν παλινῶδα μας στό ζήτημα αὐτό δέν μπορεί νά βρεῖ καμιὰ
δικαιώση παιδαγωγική* ἀντίθετα θά ἐκθέσει καὶ μᾶς καὶ τῆ Διοί-
κηση καὶ θά προκαλέσει εὐλογες ἐπικρίσεις καὶ προβλήματα στή λειτουρ-
γία τῶν σχολείων (ποῦ ἔχουν συντάξει τὰ ἐβδομαδιαῖα προγράμματα τους
χωρὶς λατινικά), δεδομένου ὅτι ἔχει ἤδη κοινοποιηθεῖ τό ὄρολόγιο
./.

πρόγραμμα α' λυκείου χωρίς λατινικά με την έγκυβλο αριθμ.
210.2/109/99921/12-9-1977 που εκδόθηκε σύμφωνα με την άρχική
πράξη μας 67/97-5-1977.

Μειοφηγεῖ ὁ κ. Ἀμ. Πάγκαλος, Ἰβρεδρος τοῦ Τμήματος, ὁ
ὁποῖος ἐμμένει στὴ πρότασή του ὅτι τὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν πρέ-
πει νὰ διδάσκειται στὴν Α' Λυκείου Γεν. κατευθύνσεως προαιρετικὰ
διότι:

- 1.- Ἡ τάξη αὐτὴ θεωρεῖται ὡς τῆς πρώτης προσανατολισμοῦ καὶ ἐπομένως
ἡ διδασκαλία τῶν λατινικῶν θὰ δώσει στὸ μαθητὴ τὴν ἀναγκαία
πρώτη ἐπαφή μετὰ τὸ μάθημα, θὰ τὸν βοηθήσει δὲ στὴν συνέχεια στὴν
ἐπιλογή που θὰ κάμει στὰ ἐπόμενα δύο χρόνια.
- 2.- Ἡ δέωρη προαιρετικὴ διδασκαλία τοῦ μαθήματος στὴν τάξη αὐτὴ
θὰ ἔχει ἐνδεχομένως ὡς συνέπεια νὰ ἐλαφρύνει τὸ ὄρολόγιο πρό-
γραμμα τῶν κατ' ἐπιλογὴν μαθημάτων στὴ Β' καὶ Γ' Λυκείου ἰδιαίτερα
γιὰ τοὺς μαθητὲς που θὰ ζητήσουν λατινικά στὶς ἐπόμενες τάξεις.
- 3.- Ὁ προαιρετικὸς χαρακτήρας τῆς παρακολουθήσεως ἀπὸ τοὺς μαθητὲς
συμβάλλει ποῶ σημαντικὰ στὴν ἀποδοτικὴ διδασκαλία τοῦ μαθήμα-
τος, γιατί οἱ μαθητὲς που θὰ τὸ παρακολουθοῦν ἐνδιαφέρονται γι' αὐτό.
- 4.- Ἡ προτεινόμενη πρόθετη δέωρη διδασκαλία καθὲς ἐβδομάδα δὲ δη-
μιουργεῖ δυσχέρειες στὴν ἐφαρμογὴ γιατί: α) οἱ ὥρες διδασκα-
λίας στὴν τάξη αὐτὴ εἶναι 33 εβδομαδιαίως ἐνῶ στὴ Β' καὶ Γ' εἶναι
36 καὶ 37, β) τὸ ὄρολόγιο πρόγραμμα τοῦ σχολείου μπορεῖ νὰ τακτο-
ποιηθεῖ ὡς νὰ μὴ ἐμποδίζεται ἡ ἄλλη σχολικὴ ἐργασία (π.χ. τὶς τε-
λευταῖες διδακτικὲς ὥρες), γ) ἡ δυσχέρεια που θὰ μπορούσε νὰ ἐπι-
σημανθεῖ μετὰ τὸ νὰ ἔχουμε στὴ Β' Λυκείου μαθητὲς δύο κατηγοριῶν: ἐ-
κείνους που διδάχτηκαν προαιρετικὰ τὸ μάθημα στὴν Α' τάξη καὶ ἐκεί-
νους που δὲν τὸ διδάχτηκαν καθόλου, δὲν εὐσταθεῖ γιατί ὅλοι οἱ μαθη-
τὲς που θὰ θελήσουν νὰ τὸ συνεχίσουν στὶς ἐπόμενες τάξεις θὰ τὸ ἐ-
χουν ἐπιλέξει ἀπὸ τὴν Α' τάξη. Ἄν σὲ κάποιον σχολεῖο δὲ διδάσκειται
τὸ μάθημα ἀπὸ ἔλλειψη προσωπικοῦ, ἐκεῖ στὴ Β' λυκείου θὰ ἀρχίσουν
νὰ τὸ διδάσκουν ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ἐπίσης μειοψηφοῦν καὶ οἱ κ.κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος καὶ Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλοι Β' ὑποστηρίζοντες τὰ ἑξῆς:

Μειοψηφοῦμε καὶ ὑποστηρίζουμε νὰ μὴν καταργηθεῖ ἡ διδασκαλία τῶν Λατινικῶν στὴν Α' τάξη τοῦ Λυκείου Κατευθύνσεως ἀλλὰ νὰ διδάσκεται ὀcho ὥρες τὴν ἑβδομάδα, γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐνθέσαμε εὐρύτερα στὶς εἰσηγήσεις μας, δηλαδὴ:

- α) μείχνει τουλάχιστο σπουδὴ ἢ κατάργηση μαθήματος ποὺ κατεῦχε σημαντικὴ θέση στὰ προγράμματα, καὶ μάλιστα σὲ μιά φάση μεταβατικῆς ἀναπροσαρμογῆς τους.
- β) Δὲν ἀντιμετωπίζεται ἡ περίπτωση τῶν μαθητῶν, ποὺ τὸ ποσοστὸ τους κάθε ἄλλο παρὰ ἀμελητέο εἶναι, ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν πανεπιστημιακὲς σπουδὲς σὲ Σχολὲς ποὺ ἀπαιτοῦν λατινικά.
- γ) Τὸ μάθημα θὰ ἐδῶσει διεύρυνση τοῦ πνευματικοῦ τους ὀρίζοντα καὶ χρήσιμες γνώσεις στοὺς ἄλλους μαθητές. Ἐξάλλου κανεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ τὴ γενικότερη παιδευτικὴ ἀξία τῶν Λατινικῶν.
- δ) Τὰ λεγόμενα γιὰ "ἀποτυχία" τοῦ μαθήματος ἰσχύουν, ἴσως, σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ καὶ γιὰ ἄλλα μαθήματα, τὰ ὀποῖα ὀμως - καὶ σωστά - δὲν προτείνονται νὰ καταργηθοῦν γιὰ τὸν ἴδιο λόγο.
- ε) Τὸ ὀρολόγιο πρόγραμμα ποὺ συντάχθηκε φθάνει μόνο στὶς 33 ὀρες, ἐνῶ οἱ λοιπὲς τάξεις ἔχουν 36. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν πρόβλημα ἀδιαχωρήτου.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Αν. Πάγιαλος

Ἡ Γραμματέας

Δὴμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 121/1977

Σήμερα, 18 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήτησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. Ί. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σανιδάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βα-
ρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ί. Σκορδίλης, Εϊδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φουσικας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Λεων. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημανόπουλος, Εϊσηγητές, κα-
θώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημητρα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια φι-
λόλογος με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εϊση-
γητής λόγω άσθενειας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Προτάσεις για τά σχολικά βιβλία

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπιυρωθήμε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέ-
χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση του θέματος τής ημερήσιας διατάξεως.

Ύστερα από συζήτηση, τό Τμήμα αποφαινεται όμόφωνα:
Νά άνατυπωθούν με διορθωμένα τά τυπογραφικά λάθη και τά άλλα άβλεπτή-
ματα τά άιδλουθα σχολικά έγχειρίδια του γυμνασίου και λυκείου, τά ό-
ποια νά παραδοθούν στον ΟΕΔΒ με τίσ διορθώσεις, όπως ήδη έγιναν με
τήν έποπτεία του ΚΕΜΕ.

1.- Τά κάτωθι φιλολογικά βιβλία:

A.- Νέα Έλληνική Γλώσσα καὶ Γραμματεία

1. Γραμματική τῆς Νεοελληνικῆς, "Έκδοση 1977) γιὰ τὴν Α'
2. Κείμενα καὶ Ἀσκήσεις Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς) τάξη Ἑσπ. Γυμν.
3. Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
4. Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
5. Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Α' Λυκείου
6. Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Β' Λυκείου
7. Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Γ' Λυκείου

B.- Ἀρχαία Ἑλληνική Γραμματεία

α) ἀπὸ μετάφραση

8. Πλουτάρχου Βίοι (Σόλων-Θεμιστοκλῆς-Περικλῆς-Φωκίων) Β' Γυμνασίου
9. Αἰσχύλου Πέρσες - Ἀριστοφάνους Βάτραχοι Γ' Λυκείου

β) ἀπὸ τὸ πρωτότυπο

10. Δημοσθένους Λόγοι Α' Λυκείου
11. Θουκυδίδου Ευγγραφή Α' Λυκείου
12. Ὀμήρου Ὀδύσσεια Α' Λυκείου
13. Ὀμήρου Ἰλιάς Β' Λυκείου
14. Πλάτωνος Κρίτων Β' Λυκείου
15. Εὐριπίδου Τραγωδίες Β' Λυκείου
16. Πλάτωνος Φαίδων-Πρωταγόρας Γ' Λυκείου
17. Σοφοκλέους Τραγωδίες Γ' Λυκείου
18. Ἀρχαῖοι Ἕλληνες Λυρικοὶ Γ' Λυκείου

Γ.- Λατινικά

19. Βιργίλιος - Κινέρων - Ὀράτιος Γ' Λυκείου

Δ.- Ἱστορία

20. Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Χρόνων Α' Γυμνασίου
21. Ἱστορία Ρωμαϊκῆς-Βυζαντινῆς Β' Λυκείου
22. Ἱστορία Νεωτέρων Χρόνων Γ' Λυκείου

Φιλοσοφικά

23. Ψυχολογία Β' Λυκείου

24. Λογική Γ^ο Λυκείου
25. Στοιχεῖα Φιλοσοφίας Γ^ο Λυκείου
26. Ἀνθολογιο Φιλοσοφικῶν Κειμένων Γ^ο Λυκείου

ΣΤ.- Ἀγωγή τοῦ Πολίτη

27. Τί πρέπει νά γνωρίζει ὁ πολίτης Γ^ο Λυκείου
- 2.- Τά θρησκευτικὰ τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου "Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ"
τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου "Ὁ Λαός τοῦ Θεοῦ"
τῆς Α' τάξεως Λυκείου "Ἐκκλησιαστική Ἱστορία" καί
τῆς Γ' τάξεως Λυκείου "Χριστιανική Ἠθική καί Πατερικά Κείμενα"
- 3.- Ἡ Κοσμογραφία τῆς Γ' τάξεως Λυκείου
- 4.- Ἀνθρωπολογία μέ στοιχεῖα Ὑγιεινῆς τῆς Β' Γυμνασίου
- 5.- Γεωλογία τῆς Α' τάξεως Λυκείου
- 6.- Ἀνθρωπολογία τῆς Β' τάξεως Λυκείου καί
- 7.- Ὑγιεινή τῆς Β' τάξεως Λυκείου

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ

Ὁ Πρόεδρος
Ἄν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας
Ζαράφινου
Δῆμ. Ζαραφώντου

ΠΡΑΞΗ 122/1977

Σήμερα, 21 'Οκτωβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Επικαιδεύσεως του Κέντρου 'Επικαιδευτικῶν Μελετῶν και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αβθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τόν κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δ. Σακινιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν.κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', 'Ι. Σκορδέλης, Είδιός Λόγος, Στ. Παπασημακιδόπουλος, Εισηγητής καθός και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφονίτου φιλόλογος καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δέν ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση οί κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' για λόγους υπηρεσιακούς, Κυρ. Κατσιμάνης, Εισηγητής καθό- πλν άδειας του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ και ό Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής για λόγους άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προκήρυξη συγγραφής νέων διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου. Εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Πολιτιστικῆς ἐκδηλώσεις στα Γυμνάσια.

Στήν αρχή τῆς συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τῶν θεμάτων τῆς ημερήσιας διατάξεως.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος ανακοίνωσε στα μέλη το περιεχόμενο του έγγραφου αριθμ. 118102/13-10-77 του κ. Υπουργού Παιδείας για τις πολιτιστικές δραστηριότητες στα Γυμνάσια. Ακολούθησε διεξοδική συζήτηση κατά την οποία αναπτύχθηκαν διάφορες απόψεις:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 118102/13-10-77 του κ. Υπουργού Παιδείας, για τις πολιτιστικές δραστηριότητες στα Γυμνάσια,
 - 2) την πράξη του Τμήματος αριθμ. 114/8-10-77 με την οποία γνωμοδότησε για το έγγραφο αριθμ. 109980/29-9-77 του κ. Υπουργού Παιδείας που αναφέρεται στις αθλητικές δραστηριότητες της Γ' τάξεως Γυμνασίου, και
 - 3) τις απόψεις που αναπτύχθηκαν κατά τη συζήτηση του θέματος
- αποφάνεται ομόφωνα

- 1) Για τη Β' τάξη του Γυμνασίου καμιά περικοπή του ωρολογίου προγράμματος δεν προτείνεται δεδομένου ότι το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών με τις αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει τις 36 ώρες.
- 2) Για τη Γ' τάξη του Γυμνασίου επανέρχεται στην απόφασή του που μνημονεύεται παραπάνω, της 8-10-77, ή οποία έχει ακριβώς ως εξής:

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Ωρολόγιο πρόγραμμα Γ' Γυμνασίου αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διαβάστηκε και έπιμυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Μετά την ανακοίνωση του περιεχομένου του εγγράφου αριθμ. 109980/29-9-77 του κ. Υπουργού Παιδείας για τις αθλητικές δραστηριότητες της Γ' τάξεως Γυμνασίου, από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, το Τμήμα αποφάνεται κατά πλειοψηφία:

Προτείνει οι αθλητικές δραστηριότητες στην Γ' τάξη των Γυμνασίων που λειτουργούν έξω από το λειανοπέδιο Αττικής και τη Θεσσαλονίκη να πραγματοποιούνται ανά 15νήμερο εναλλακτικά με τις πολιτιστικές δραστηριότητες, δηλαδή μία εβδομάδα να πραγματοποιούνται αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο και την άλλη πολιτιστικές. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται η πρόταση αυτή είναι ότι με την προτεινόμενη λύση, με συνυπολογισμό και του δώρου των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, δεν περιόπτονται ώρες διδασκαλίας μαθημάτων, ποσά το αναλυτικό πρόγραμμα τά θεωρεί απαραίτητα για τη μόρφωση των μαθητών, είτε από μία (1) ώρα στα τμήματα της Οίλιανης Οίκονομίας στην Γ' τάξη Γυμνασίου, είτε από το ωρολόγιο πρόγραμμα στα Τμήματα της Οίκονομίας στην Γ' τάξη Γυμνασίου, από το πρόγραμμα των αρρένων. Επιπλέον η λύση αυτή δεν παρέχει δυσχέρειες στα μεικτά

Συνοπτικά, δηλαδή, η εικόνα του ωρολόγιου προγράμματος παρουσιάζει την ακόλουθη εξέλιξη:

A.- Για την εβδομάδα που θα γίνονται οι αθλητικές δραστηριότητες

	<u>Αρρένων</u>	<u>Θηλέων</u>
Πριν την περικοπή	34	35
Μετον μία ώρα Φυσικής Αγωγής	<u>1</u>	<u>1</u>
	33	34
Μετά την περικοπή της ώρας της Οικ. Οικονομίας	<u>-</u>	<u>1</u>
	33	33
	<u>3</u>	<u>3</u>
Αθλητικές δραστηριότητες	36	36
Τελικό σύνολο		

B.- Για την εβδομάδα που θα γίνονται οι πολιτιστικές δραστηριότητες

	<u>Αρρένων</u>	<u>Θηλέων</u>
Πριν την περικοπή	34	35
Μετά την περικοπή της ώρας της Οικ. Οικονομίας	<u>-</u>	<u>1</u>
	34	34
	<u>2</u>	<u>2</u>
Πολιτιστικές δραστηριότητες	36	36
Τελικό σύνολο		

Με την πρόταση αυτή διαφανει ό κ. Ι. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', ό όποτος προτείνει να περιοριστούν οι δραστηριότητες αυτές σε 1 φορά τον μήνα, όπως αναλυτικότερα ειθέτει σε σημειώμά του - παραστατικό της πράξεως αυτής.

Υστερα από την ψήφιση της άνωτέρω προτάσεως ό Πρόεδρος του Τμήματος Α.ν. Πάγκαλος, παρατηρεί ότι με την απόφαση αυτή, δεν γίνεται απάντηση στο έρώτημα της Διοικήσεως.

Γι' αυτό, σε περίπτωση που ή Διοίκηση επιμένει στην εφαρμογή του θεσμού των πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων κάθε εβδομάδα, τό Τμήμα να προτείνει να περιοπούν κατά προτεραιότητα 1 ώρα διδασκαλίας από τό μάθημα της Ξένης Γλώσσας και 1 ώρα από τό μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών, έφδσον βέβαια στο συγκεκριμένο σχολείο διδάσκονται όλες οι ώρες που προβλέπει τό πρόγραμμα. Ο κ. Σπυρόπου-

λος δέχεται τήν πρόταση, ἀλλά προτείνει νά περιοπεῖ ὡρα Γεωγραφίας ἀντὶ ὥρας Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν.

Ἡ ἀποφῆ αὐτῆ τοῦ Προέδρου δέν ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ Τμήματος, τὰ ὅποια διετύπωσαν τήν κατωτέρω ἀποφῆ:

"Φρονοῦμε ὅτι σύμφωνα μέ τήν πρώτη πρόταση οἱ ἐξαγγελίες τῆς Διοικήσεως περὶ πολιτιστικῶν καὶ ἀθλητικῶν δραστηριοτήτων ἐξαιολογούσθουν νά ἔχουν τήν ἰσχύν τους, γιατί δέν προτείνεται ἡ κατάργησή τους, ἀλλά ἡ διατήρησή τους ὑπὸ βιώσιμη μορφή. Ἄν ἡ λύση τοῦ προτείνουμε δέν γίνεῖ ἀποδεκτὴ ἀπὸ τήν Διοίκηση, εἶναι δυνατόν νά ὀρίσει αὐτὴ τὰ μαθήματα ποῦ πρέπει νά περιοποῦν".

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατλίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἡ Γραμματέας

Ἄν. Πάγκαλος

Δήμ. Ζαραφωνίτου

- 3) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ἄν. Πάγκαλος παρατηρεῖ ὅτι καὶ μέ τῆ νέα ἀπόφαση τοῦ Τμήματος δέ δίνεται ἀπάντηση στὴν παρ. Β' τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. 118102/13-10-77. Γι' αὐτὸ καὶ προτείνει τὴν περὶ τὴν γλώσσας καὶ 1 ὥρα ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, ἐφόσον βέβαια στὸ συγκεκριμένο σχολεῖο διδάσκονται ὅλες οἱ ὥρες ποῦ προβλέπει τὸ πρόγραμμα καὶ ἐπειδὴ στὰ σχολεῖα αὐτὰ οὐσιαστικὴ περιοπὴ δέσθαι γίνεῖ, ἀφοῦ σπανιότατα παρατηρεῖται περὶπτωση νά ὑπάρχουν καθιγῆτες ὅλων τῶν εἰδικοτήτων.

Γιὰ τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Προκήρυξη συγγραφῆς νέων διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου" τὸ Τμῆμα ἀρχισε συζήτηση σχετικὰ μέ τὸν καθορισμὸ τοῦ ὅπου τῶν βραβείων καὶ ἐπαίνων γιὰ τὴ συγγραφὴ διδακτικῶν βιβλίων τοῦ Γυμνασίου καὶ ἀποφάσισε νά ὀλοκληρώσει τὸ θέμα σὲ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερατλίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἄν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

Πράξη 123/77

Σήμερα, 22 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Έπιμωσών Μελετών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οί κ.κ. Ί. Άρβανίτης, Φ. Βάρος, Δημ. Σακίης, Ήλ. Σ. υρδούπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β΄, Ί. Σμορέλης, μέδιδός Σύμβου- Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β΄, Ί. Σμορέλης, μέδιδός Σύμβου- λος στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσικας, Εισηγητές, καθώς και ή Γραμματέ- Άδαμίδουλος, Στ. Παπασημαϊδούπουλος, φιλόλογος καθηγήτρια με βαθμό ας του Τμήματος Δημήτρα Ζαχαρινούτου, φιλόλογος καθηγήτρια με βαθμό 60.

Δέν Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. Νικ. Παπαδόπουλος Σύμβουλος Β΄ και Βασ. Θεοδωραϊδούπουλος Εισηγητής, λόγω άσθενείας.

Θέματα Ημερήσιας Διατάξεως

1. Προκήρυξη συγγραφής νέων διδακτικών βιβλίων Γυμνασίου.
2. Προηρύξεις.

Στήν αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε διακρίτα, δια- βάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ή συζήτηση για τό πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως

αναβλήθηκε για έ έμενη συνεδρίαση.
Άκολούθως τό Τμήμα άσχολήθηκε με τήν συμπλήρωση των προ- κληθέντων για τήν συγγραφή νέων διδακτικών βιβλίων του Γυμνασίου κατέληξε, και αποφάσισε να δουλειώσει τό θέμα εέ έσό- μως συνεδρίαση.

Στό σημείο αυτό τερματίσθηκε ή συζήτηση.

• Η Γραμματέας

Γεωργία Ζωή
Δημ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 124/1977

Σήμερα, 24 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.45 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδράσε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Πρω-χάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οι κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακνιάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Φρατσέας, Σύμβουλοι Β*, Ι. Σκορδύλης, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Κ. Φούσικας, Δ. Τομπάκης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδούπουλος, Εισηγητές καθώς και η Γραμ-μάτσα του Τμήματος Δήμ. Ζαραφονίου, φιλόλογος καθηγήτρια με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Νικ. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β* και Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής λόγω ασθένειας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προκήρυξη συγγραφής νέων διδακτιών βιβλίων Γυμνασίου.
- ΘΕΜΑ 2ο - Μεθοδικές οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος της Φ. Αγωγής στο Γυμνάσιο. Εισηγητής κ. Ι. Σκορδύλης, Είδιός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επίκυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

ΠΡΑΞΗ 125/1977

Σήμερα, 31 Οκτωβρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.30 πρωί, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήσαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οι Σύμβουλοι Β' 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, ο Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ 'Ι. Σιορέλλης, οι Εισηγητές κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομαζίδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαίδη και ο κ. Γραμματέας του Τμήματος Δημήτρα Ζαχαρωτίτου.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση ο Σύμβουλος Β' κ. Ν. Παπαδόπουλος και ο Εισηγητής κ. Βασ. Θεοδωρακόπουλος για λόγους ασθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση για το Σχέδιο Π. Δ/τος "Περί αύξησεως των Εκπαιδευτικών Περιφερειών Μέσης Εκπαίδευσης και συστάσεως θέσεων Γενικών Επιθεωρητών Μέσης Εκπαίδευσης". Εισηγητής κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 3ο - Διαβίβαση πράξεως 'Επιτροπής για Έγκριση του βιβλίου "Έγχειρδίο Πολιτικής Αμυνας". Εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Διαβί-
βαση πράξεως Έπιτροπής για Έγκριση του βιβλίου "Έγχειρτέδιο
Πολιτικής "Αμυνας", είσηγητής κ. Άν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α",
θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το Έγγραφο αριθμ. Ε.211.17/
117/124279/24-10-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το όποιο
διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για Έγκριση ή πράξη από 18-10-1977 της
Έπιτροπής που συγκροτήθηκε με την απόφαση του ΥΠΕΠΘ αριθμ. Ε.211.
13/36/118952/13-10-1977, σχετική με τη διδρσωση, βελτίωση και
μεταβολή του διδακτικού βιβλίου "Έγχειρτέδιο Πολιτικής "Αμυνας".

Το Τμήμα αφού θεάρησε τις ειρορρώσεις, βελτιώσεις και με-
ταβολές του διδακτικού βιβλίου "Έγχειρτέδιο Πολιτικής "Αμυνας"
Έγκρινει να σταλει το βιβλίο αυτό στην αρμόδια ύπηρεσία του
ΥΠΕΠΘ, για να γίνουν περαιτέρω ενέργειες για την Έκδοσή του από
τον ΟΡΓΑΝ.

Άκολούθως αναγνώστηκε από την Γραμματέα του Τμήματος το
περιεχόμενο της αναφοράς της Γενικής Έπιθεωρητού της Γαλλικής
Γλώσσας για την αλλαγή της ξένης γλώσσας στο Α' Γυμνάσιο Άρ-
ρένων Βεροίας.

- 16 θεολόγους
- 77 φιλολόγους
- 26 μαθηματικούς
- 27 φυσικούς
- 4 αγγλικής και 2 γαλλικής και
- 14 φυσικής αγωγής

έν αντιπροσώπων στις ανώγεις της 'Εποτείας και κατεύθυνσης του διδακτικού προσωπικού. Ειδικότερα, νομίζω ότι καλό είναι να αφαιρεθούν 1 θέση από τους θεολόγους και εδο από την ειδικότητα φυσικής αγωγής και να δοθούν 2 στην ειδικότητα αγγλικής γλώσσας και μία στην ειδικότητα γαλλικής. 'Υπενθυμίζω και του-
τοι: για τὰ διοικητικά έργα στον τομέα φυσικής αγωγής υπάρχουν οί Ν.Ε.Φ.Α.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συνεδρίαση.

Ο Πρόεδρος

Γ. Παπαδόπουλος

* Αν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Ζαχαρίας

Δήμ. Ζαχαφώνττου

ΠΡΑΞΗ 126/1977

Σήμερα, 7 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 10η πρωινή, το Τμήμα μέσης Έπιμορφώσεως του Κέντρου Έπιμορφωτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αΐθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2, Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσελήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τέν κ. Αν. Πόγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλο Α', οι Σύμβουλοι Β' κ.κ. Ι. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, Π.Λ. Σπυρόπουλος, Νικ. Λαρουχάκης, Γ. Αρατζόλας, ο Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Ι. Σκορδελίης, οι Εισηγητές κ.κ. Κ. Θεοδωρίδης, Δημ. Τομαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Α. Λεαμόπουλος, Στ. Παπαδόπουλος καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος Δημ. Ζαχαριάντου με βαθμό 6ο.

Δέν Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, ο Σύμβουλος Β' Νικ. Παπαδόπουλος και ο Εισηγητής Βασ. Θεοφωραϊδopoulos για λόγους άσθενείας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Προκήρυξη ο υγγραφήσ νέων ειδαντικιών βιβλίων Γυμνασίου.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαιτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερησίας διατάξεως.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος κ. Αν. Πόγκαλος ενημέρωσε τ' μέλη του Τμήματος για τό περιεχόμενο του έγγραφου άριθμ. Φ. 211.17/113/120849/76-78-79-77 του κ. Υπουργού Παιδείας. Άκολούθως τό Τμήμα, αφού Έλα-

- 1.- Τό έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/113/120849/18-10-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας.
- 2.- τίς ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ ποδ διατυπώθηκαν σέ προηγούμενες συνεδριάσεις 122/21-10-1977, 123/22-10-1977, 124/24-10-1977,

ἀποφάνεται ὁμόφωνα:

Τό ὄφος τῶν τριῶν χρηματικῶν βραβεῶν (πρῶτο, δεύτερο, τρίτο) καί τῶν δύο χρηματικῶν ἐπιθλῶν (πρῶτο, δεύτερο) ποδ θά ἀπονεμηθοῦν στούς συγγραφεῖς τῶν καλύτερων πέντε πρώτων βιβλίων σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 5 τοῦ Ν.Α. 749/70 "περὶ διδακτικῶν βιβλίων" γιά κἄθε ἓνα ἀπό τά βιβλία ποδ θά προκηρυχθοῦν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ι.- Ἱστορία

	<u>Α° τάξη</u>	<u>Β° τάξη</u>	<u>Γ° τάξη</u>
α° βραβεῖο	600.000	500.000	600.000
β° βραβεῖο	500.000	400.000	500.000
γ° βραβεῖο	300.000	250.000	300.000
α° ἑπαινος	200.000	150.000	200.000
β° ἑπαινος	100.000	100.000	100.000

Θρησκευτικά

	<u>Α° τάξη</u>	<u>Β° τάξη</u>	<u>Γ° τάξη</u>
α° βραβεῖο	400.000	500.000	500.000
β° βραβεῖο	300.000	400.000	400.000
γ° βραβεῖο	200.000	250.000	250.000
α° ἑπαινος	150.000	150.000	150.000
β° ἑπαινος	100.000	100.000	100.000

Μαθηματικά

	<u>Α° τάξη</u>	<u>Β° τάξη</u>	<u>Γ° τάξη</u>
α° βραβεῖο	700.000	700.000	700.000
β° βραβεῖο	550.000	550.000	550.000
γ° βραβεῖο	350.000	350.000	350.000
α° ἑπαινος	200.000	200.000	200.000
β° ἑπαινος	150.000	150.000	150.000

./.

Βοτανική-Ζωολογία

Α' τάξη

α° βραβεῖο	350.000
β° βραβεῖο	300.000
γ° βραβεῖο	200.000
α° ἔπαινος	150.000
β° ἔπαινος	100.000

Ἀνθρωπολογία με στοιχεία Ἰγλεινῆς

Γ' τάξη

α° βραβεῖο	250.000
β° βραβεῖο	200.000
γ° βραβεῖο	150.000
α° ἔπαινος	100.000
β° ἔπαινος	80.000

Βιολογία

Γ' τάξη

α° βραβεῖο	250.000
β° βραβεῖο	200.000
γ° βραβεῖο	150.000
α° ἔπαινος	100.000
β° ἔπαινος	80.000

Γλωσσολογία

Α' τάξη

α° βραβεῖο	350.000
β° βραβεῖο	300.000
γ° βραβεῖο	200.000
α° ἔπαινος	150.000
β° ἔπαινος	100.000

Β' τάξη

250.000
200.000
150.000
100.000
80.000

Γ' τάξη

250.000
200.000
150.000
100.000
80.000

Φυσική

α° βραβεῖο	450.000
β° βραβεῖο	350.000
γ° βραβεῖο	250.000

Β' τάξη

450.000
350.000
250.000

Γ' τάξη

450.000
350.000
250.000

	<u>Β' τάξη</u>	<u>Γ' τάξη</u>
α* Έπαινος	150.000	150.000
β* Έπαινος	100.000	100.000

<u>Χημεία</u>	<u>Β' τάξη</u>	<u>Γ' τάξη</u>
α* βραβείο	250.000	250.000
β* βραβείο	200.000	200.000
γ* βραβείο	150.000	150.000
α* Έπαινος	100.000	100.000
β* Έπαινος	80.000	80.000

<u>Όμηρου 'Οδύσσεια</u>	<u>Α' τάξη</u>	<u>Β' τάξη</u>
α* βραβείο	1.200.000	1.500.000
β* βραβείο	1.000.000	1.200.000
γ* βραβείο	600.000	800.000
α* Έπαινος	400.000	500.000
β* Έπαινος	300.000	400.000

<u>Κύρου 'Ανάβαση Σενναάντα</u>	<u>Α' τάξη</u>
α* βραβείο	300.000
β* βραβείο	250.000
γ* βραβείο	150.000
α* Έπαινος	100.000
β* Έπαινος	80.000

<u>Ηρόδοτου 'Ιστορία</u>	<u>Α' τάξη</u>
α* βραβείο	400.000
β* βραβείο	300.000
γ* βραβείο	200.000
α* Έπαινος	150.000
β* Έπαινος	100.000

Θουκυδέου Συγγραφή

	<u>Β' τάξη</u>	<u>Γ' τάξη</u>
α' βραβεῖο	500.000	200.000
β' βραβεῖο	400.000	150.000
γ' βραβεῖο	250.000	100.000
α' ἔπαινος	150.000	80.000
β' ἔπαινος	100.000	60.000

Λόγοι Δημοσθένη

Φιλοσοφικά Κείμενα

	<u>Γ' τάξη</u>	<u>Γ' τάξη</u>
α' βραβεῖο	200.000	200.000
β' βραβεῖο	150.000	150.000
γ' βραβεῖο	100.000	100.000
α' ἔπαινος	80.000	80.000
β' ἔπαινος	60.000	

Ἀνθολόγιο Ἀρχαῖας Ποιήσεως

Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος

	<u>Γ' τάξη</u>
α' βραβεῖο	200.000
β' βραβεῖο	150.000
γ' βραβεῖο	100.000
α' ἔπαινος	80.000
β' ἔπαινος	60.000

II.- Προθεσμία ὑποβολῆς στήν Διεύθυνση Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων τοῦ ΥΠΕΠΘ:

Γιὰ τὰ θρησκευτικά Α', Β' καὶ Γ' τάξεως Γυμνασίου ὀρίζονται σὲ 10 μῆνες.

τὴν Ἱστορίαν Α', Β' καὶ Γ' τάξεως Γυμνασίου ὀρίζεται σὲ 8 μῆνες.

τὴν Κόρου Ἀνάβαση Ἑξουαάντια τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου

τὴν Ἡροδότου Ἱστορίαν τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου

τὴν Θουκυδέου Συγγραφήν τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου

τοὺς Λόγους Δημοσθένη τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου

τὸ Ἀνθολόγιο Ἀρχαῖας Ποιήσεως τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου
./.

Τά φιλοσοφικά κείμενα τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου

ὀρίζεται σέ 8 μήνες.

Τὴν Ὀδύσσεια τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου καὶ

Τὴν Ὀμήρου Ἰλιάδα τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου

ὀρίζεται σέ 24 μήνες.

Τὴν Βοτανική-Ζωολογία τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου

Τὴν Ἀνθρωπολογία μὲ στοιχεῖα Ὑγιεινῆς τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου

Τὴν Γεωγραφία τῆς Α', Β' καὶ Γ' τάξεως Γυμνασίου

Τὴν Φυσική τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως Γυμνασίου καὶ

Τὴν Χημεία τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως Γυμνασίου

ὀρίζεται σέ 10 μήνες.

Τά μαθηματικά τῶν Α', Β' καὶ Γ' τάξεων Γυμνασίου ὀρίζεται σέ 12

μήνες.

Τά στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου

ὀρίζεται σέ 8 μήνες.

III.- Ἐπίταση εἰκονογραφικοῦ καὶ λοιποῦ ἐποπτικοῦ ὕλικοῦ.

Τὸ ΜΑΧΙΜΟΝ τοῦ εἰκονογραφικοῦ καὶ λοιποῦ ἐποπτικοῦ ὕλικοῦ δέν θά ὑπερβαίνει τὸ 80% σέ ὅλα τὰ βιβλία εἰδιδιότερα:

Γιὰ τὰ θεραπευτικά τῶν Α', Β' καὶ Γ' τάξεων δέν θά ὑπερβαίνει τὸ 1/4 τῆς ὅλης ἐπίταξης τοῦ βιβλίου.

Τὴν Ἰστορία τῶν Α', Β' καὶ Γ' τάξεων δέν θά ὑπερβαίνει τὸ 80%.

Τὴν Βοτανική-Ζωολογία τῆς Α' τάξεως Γυμνασίου

Τὴν Ἀνθρωπολογία μὲ στοιχεῖα Ὑγιεινῆς τῆς Β' τάξεως Γυμνασίου

Τὴν Γεωγραφία τῶν Α', Β' καὶ Γ' τάξεων Γυμνασίου

Τὴν Φυσική τῶν Β' καὶ Γ' τάξεων Γυμνασίου

Τὴν Χημεία τῶν Β' καὶ Γ' τάξεων Γυμνασίου

δέν θά ὑπερβαίνει τὸ 80%. /.

Τὰ Μαθηματικά τῶν Α', Β' καὶ Γ' τάξεων τοῦ Γυμνασίου τὸ 30%.
Τὰ Φιλολογικά τῶν Α', Β' καὶ Γ' τάξεων τοῦ Γυμνασίου τὸ 20% (εἰ-
σαγωγὴς, ὑποσελίδιος σχολιασμός καὶ τυχόν εἰκονογράφηση).
Τὰ Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου τὸ
20%.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίζεται ἡ συζήτηση.

Πρόεδρος
[Signature]
Αν. Βόγιαλος

Ἡ Γραμματέας
[Signature]
Δῆμ. Ζαροφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 128/1977

Σήμερα, 1 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 10η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εμπεδύσεως του Κέντρου 'Εμπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Ντι. Βαρουχάκη, Προεδρεύοντα του Τμήματος, Σύμβουλοι Β' οι Σύμβουλοι Β', 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βέρρος, Δ. Σακινάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, ο Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ 'Ι. Σκορδελής, οι Εισηγητές κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδιόπουλος και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφώνιτου με βαθμό 60.

Δέν ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. 'Αν. Πάγκαλος Σύμβουλος Α' κατόπιν άδείας του Προέδρου του ΚΕΜΕ Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' και Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής για λόγους άσθενείας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Προκηρύξεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασεως.
Στό σημείο αυτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

'Η Γραμματέας

Δημ. Ζαραφώνιτου

Δημ. Ζαραφώνιτου

Ντι. Βαρουχάκης

ΠΡΑΞΗ 128/1977

Σήμερα, 5 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Σάββατο και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2, Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, Σύμβουλοι Β', οί Σύμβουλοι Β', Ί. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακίλης, Ήλ. Σπυρόπουλος, Π.κ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσιάς, ο Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΚΕ Ί. Σιορδέλης, οί Εισηγητές κ.κ. Κ. Φοδσκάς, Δ. Τσιμπάλης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Αδαμάκογλου, Στ. Παπασημαδάου-λος, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημήτρα Ζαφραωνίτου με βαθμό 6ο.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. Η. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' και Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής για λόγους άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση για τό σχέδιο Π.Δ/τος "περί ίδρύσεως είς τήν Πρότυπον Σχολή Αναβρύτων Μικτού Προτύπου Έλληνικού Κλασσιού Λυκείου". Εισηγητής κ. Ί. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Αίτημα Νυκτερινού Οίκου. Γυμνασίου Πειραιώς για καθιέρωση πενήθημερης εβδομάδας, Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Βαθμολογία μαθήματος τής Βένης Γλώσσας. Εισηγητής κ. Ήλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - "Νεοελληνικά Κείμενα" του Ίνστιτούτου Νεοελλ. Σπουδών Θεσ/νίκης. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ-
χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ήμερήσιας διατάξεως.
./.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερησιας διατάξεως, γνωμοδότηση για το σχέδιο Π. Δ/τος "Περὶ ἰερόσεως εἰς τὴν Πρότυπο Σχολὴ Ἀναβρότων Μικτοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Λυκείου" εἰσηγητῆς κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 121615/18-10-1977 τοῦ κ. Ἰπουργοῦ Παιδείας μετὰ τὸ ἔργο διαβιβάζεται στὸ ΚΕΜΕ γιὰ γνωμοδότηση τὸ ἀνωτέρω σχέδιο καὶ εἰσηγεῖται νὰ γίνῃ δεκτό, ὅπως ἔχει.

Ἀκολούθησε συζήτηση κατὰ τὴν ὁποία ἐκφράστηκαν διαφόρες ἀπόψεις. Τέλος τὸ Τμήμα, ἄφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1.- τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 121615/18-10-1977 τοῦ κ. Ἰπουργοῦ Παιδείας καὶ τὸ συνημμένο σ' αὐτὸ ἀνωτέρω Σχέδιο Π. Δ/τος,
- 2.- τὸ ἀρθρο 2, παρ. 2 τοῦ Ν. 186/75,
- 3.- τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Συμβούλου Β', καὶ
- 4.- τίς ἀπόψεις ποὺ ἐκφράστηκαν κατὰ τὴ συζήτηση τοῦ σχεδίου,

ἀποφάνεται ὁμόφωνα

Ἀποδέχεται τὸ ἀνωτέρω Σχέδιο ὅπως ἔχει.

σημαίνει προνομιακή μεταχείριση αντίθετη προς τη νομοθεσία που διέπει τα νυκτερινά δημόσια σχολεία.

β) Νά επισημανθεί ότι: (1) η αίτηση του διευθυντή έχει υποβληθεί οντικονουινά (παρουσιάζοντας την οίκεία Γενική Έπιθεώρηση, (II) η άπουμεία μεγάλου ποσοτού μαθητών κατό τό Σάββατο είναι άποτέ- λημα κακής διανομής του προγράμματος που έχει σπερθεεί μέχρι καί πέντε ώρες στίς άλλες μέρες καί έχει άρήσει δυό μόνο για τό Σάββατο (ύποδεικνύοντας έμμεσα στούς μαθητές τη διδύση καί δημιουργώντας έτσι ένα πλασματικό έπιχείρημα καί άνυπόστατο).

γ) Νά κοινοποιηθεί αντίγραφο του πρακτικού τούτου στόν άρμόδιο Γενικό Έπιθεωρητή, ώστε αυτός νά έπιληφθεί για την εύρυθμό- τερη λειτουργία του Νυκτερινού Οικονομικού Γυμνασίου Πειραιώς.

Ο άρμόδιος για τό 3ο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως "βαθμολογία του μαθήματος ξένης γλώσσας" εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβου- λος Β', θέτει ύπόψη των μελών του Τμήματος:

1) τό έγγραφο άριθμ. 119025/15-10-1977 του κ. 'Υφ/ργού Παιδείας με τό όποιο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ για γνωμοδότηση άναφορά της Έπιθεωρητού Γαλλικής κ. Κολλένα, που άναφέρεται στή βαθμολογία του μαθήματος των Γαλλικών καί

2) την εισηγήσή του που έχει ως εξής:

Ο κ. 'Υφυπουργός Έθνικής Παιδείας με τό έγγραφο του άριθμ. 119025/15-10-1977 διαβίβασε στό ΚΕΜΕ την από 19-9-1977 άναφορά της ΓΕΜΕ ειδικότητας Γαλλικών δ. 'Ι. Κολλένα, με την όποία ζητείται νά έδοθεϊ διαταγή, σύμφωνα με την όποία ό μαθητής νά προάγεται μόνο έφόσον έχει προβιβάσιμο βαθμό καί στό μάθημα της Γαλλικής.

Πρώτα-πρώτα παρατηρώ ότι η άναφορά έχει υποβληθεί πολύ άργά, έφόσον τό διδαντικό έτος έχει άρχισει καί, ως νά φτάσει μετά από τίς νόμιμες διαδικασίες ή διαταγή στό σχολείο, θά έχουν προχωρήσει οι καθηγητές στή βαθμολόγηση των μαθητών καί ή νέα διαταγή θά προ- καλέσει σημαντική άναταραχή.

Κατά δεύτερο λόγο, σημειώνω ότι το ΚΕΜΕ θά πρέπει νά αντι-
μετωπίσει τό πρόβλημα τῆς ἀξιολογήσεως τῶν μαθητῶν στό σύνολο
του, καί τότε θά ἐξεταστέτ ἐξ ὑπαρχῆς τό ὄλο θέμα, στό σύνολο
του καί στά ἐπιμέρους μαθήματα. Μεμονωμένως ρυθμίσεις στό διά-
στημα πού θά μεσολαβῆσει θά ἀντιδράσουν ἀρνητικά στήν ὀρθή γενι-
κή τοποθέτηση τοῦ θέματος.

Εἰδικότερα ὅμως ἔχω νά σημειώσω ὅτι τό μάθημα τῶν Γαλλικῶν,
ὡς πρὸς τήν ἀξία τῆς βαθμολογίας τους, δέν βρῖσκεται σέ ἰδιαίτερα
μειονεκτική θέση, σύμφωνα μέ τό Ν.Δ. 490/68 πού ἔχει ἐπαναλάβει
βασικά τό παλαιότερα σχετικά Ν.Δ. καί πού ἰσχύει καί σήμερα. Συγνε-
κριμένα μειονεκεῖ μόνο ἀπό τά πρωτεύοντα μαθήματα (ὅπως αὐτά ὀ-
ρίζονται στό ἄρθρο 23 τοῦ Π.Δ.: Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, Νέα Ἑλληνικά,
Μαθηματικά καί Φυσικά τῶν ἀνωτέρων τάξεων καί βρῖσκεται σέ ἴση μοί-
ρα μέ τά λοιπά δευτερεύοντα θεωρητικά (παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 23), δηλα-
δή τήν Ἱστορία, τά Φυσιολογικά, τά Θρησκευτικά, τή Γεωγραφία, τά
Φυσικά τῶν κατωτέρων τάξεων, τήν Κοσμογραφία κλπ., ἐνῶ βρῖσκεται σέ
ἀνώτερη μοῖρα ἀπό τά μὴ θεωρητικά (Φυσ. Ἀγωγή, Τεχνικά, Μουσική,
Ὀλιγοσυριανά). Λοιπόν, διαφορετική ρύθμιση μόνο γιά τό μάθημα τῶν
Γαλλικῶν, θά δημιουργοῦσε ἀναταραχή μέσα στό ὄλο σύστημα καί κάθε
ἄλλο παρά θά προδιάρθετε εὐνοϊκά τοὺς μαθητές πρὸς αὐτό. Ἐξάλλου,
ὄλο παρὰ τήν ἐφαρμογή τοῦ Ν. 309/76, ἡ θέση τῶν καθηγητῶν τῶν Γαλ-
λικῶν ἔχει σημαντικά ἐνισχυθεῖ, μέ τήν ἀνάληψη τῆς διευσθύνσεως δε-
κάδων Γυμνασίων καί Λυκείων ἀπό αὐτοὺς καί μέ τή διεύρυνση τῶν θέ-
σεων ΚΕΜΕ εἰδικότητας τοῦ κλάδου των.

Τό Τμήμα ὄλοτερον ἀπό συζήτηση καί ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων

ἀποφάνεται ὁμόφωνα

Ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση ὡς ἔχει καί γνωμοδοτεῖ νά διατηρηθεῖ
καί γιά τό μάθημα τῶν Γαλλικῶν τό σύστημα ἀξιολογήσεως τῶν μαθητῶν
πού ἰσχύει σήμερα, καί νά ἀναβληθεῖ ἡ προσφορὸτερη ρύθμιση του γιά
τόν χρόνον κατὰ τόν ὅποῖον θά ἐξεταστέτ ἐξ ὑπαρχῆς τό θέμα τῆς ἀξιο-
λογήσεως τῶν μαθητῶν στό σύνολο του.

κρίση με την προηγούμενη που υπήρχε από χρόνια για τις πρώτες τάξεις του γυμνασίου. Έχει γίνει με γνώση κι επιμέλεια, αλλά έχει ξεπεραστεί το μεταξο από την εφαρμογή του Ν. 309/76 και τη συγκεκριμένη διατύπωση του νέου αναλυτικού προγράμματος. Κατά συνέπεια φρονώ ότι δεν μπορεί με κανένα κριτήριο να θεωρηθεί "χρήσιμο" κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 186/1975.

Υστερα από τον εισηγητή πήραν το λόγο οι:

- (1) Δ. Τομπάζης ο οποίος υποστήριξε ότι παρόλα τα τυπικά μειονεκτήματα του τό βιβλίο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί "χρήσιμο" για τους μαθητές της Γ' γυμνασίου για τους οποίους και το αναλυτικό πρόγραμμα προβλέπει κάποια γνωριμία με κείμενα καθαρεύουσας.
- (2) Κ. Κατσιμάνης ο οποίος υποστήριξε ότι δεν υπάρχει λόγος να προσέσουμε ως χρήσιμο για τους μαθητές ένα δεύτερο ανθολόγιο (παρόλες τις αρετές του)· τυχόν αποδοχή του αιτήματος θα σήμαινε υποτίμηση του έπλοημου έγχειριδίου και παραβίαση της άρχης που εφαρμόζουμε να μη συνιστούμε άλλα βοηθητικά βιβλία σε τομείς που υπάρχουν έπίσημα τό ΟΕΔΒ.
- (3) Ή. Σπυρόπουλος, ο οποίος υπέδειξε την άκλόουθη δυνατότητα: έφδσον τό κρινόμενο βιβλίο είναι προσπάθεια αξιόλογη και τό Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη δέν είναι κερδοσκοπικός όργανισμός, αλλά σοβαρό έπιστημονικό Ίδρυμα, δέκιο θά ήταν να συστηθεί τό βιβλίο αυτό για τις σχολικές βιβλιοθήκες και τους καθηγητές.
- (4) Ο εισηγητής του θέματος Φ. Βώρος συμφώνησε με την πρόταση αυτή για τό πρόσθετο λόγο ότι τό βιβλίο αυτό εισηγείται ένα αξιόλογο τρόπο έργασίας διδακτικής και θά είναι χρήσιμο στα χέρια των φιλολόγων καθηγητών.

Τό Τμήμα άφού έλαβε υπόψη:

- 1) Τό έγγραφο άριθ. 10438/20-9-77 του κ. Υφ/ργου Παιδείας
- 2) Τήν εισηγηση του κ. Φ. Βώρου, Συμβούλου Β' και 3) τή συζήτηση που έγινε κατά την όποια αναπόχθησαν διάφορες άπόψεις

άποφαίνεται όμόφωνα:

α. Νά μη γίνει δεκτό τό αίτημα των συγγραφέων: Α. Γαλοπούλου, Α. Δρακοπούλου, Δ. Δετζάρτζη, Α. Καζολέσκια και Α. Σιδέρη για τό χαρακτηρισμό του βιβλίου τους "Νεοελληνικά Κείμενα" ως χρήσιμου κατά την

έννοια του άρθρου 2 παρ. 5 του Ν. 186/1975, γιατί: (I) δέ συμφωνεί με το Ν. 309 άρθρο 2 (ως προς τη γλωσσική μορφή των κειμένων που περιλαμβάνει) και (II) δέν ανταποκρίνεται προς τις απαιτήσεις του αναλυτικού προγράμματος Νεοελληνικής Λογοτεχνίας που ισχύει για τις τάξεις του Γυμνασίου.

β. κα γίνεται εισηγήση στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας να συστήσει το παραπάνω βιβλίο για την προαιρετική αγορά του από τις σχολικές έφορες των γυμνασίων για τις αντίστοιχες βιβλιοθήκες τους, ώστε να είναι το βιβλίο αυτό προσιτό στους φιλόλογους καθηγητές, έψάσον τους προσφέρει με τη μορφή του μελέτη-μορφή διδακτικής διαδικασίας.

Στο σημείο αυτό τερματίστηκε η συνεδρία.

Πρόεδρος

Αν. Παγκαλιός

Η Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 129/1977

Σήμερα, 9 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10η πρωΐνη, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος οι κ.κ. Ί. Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιάς, Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλοι Β', ο Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ Ί. Σιορδίλης, οι κ.κ. Σ. Φούσιας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊόπουλος, Εισηγητές, καθώς και η Γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου με βαθμό 60.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι Σύμβουλοι Β' Ήλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατούσας, για λόγους υπηρεσιακούς, Ν.κ. Παπαδόπουλος για λόγους άσθενειας και ο Βασ. Θεοδωραϊόπουλος, Εισηγητής για λόγους άσθενειας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - 11η Σύνοδος της μόνιμης διασκέψεως των Υπουργών Παιδείας Ευρώπης στο Άμστερνταμ το 1979. Εισηγητής κ. Ί. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για το βιβλίο "Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από μετάφραση του Παιδαγωγικού Ίνστ. Πανεπ. Ίωαννίνων. Εισηγητής κ. Ί. Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

ΘΕΜΑ 3ο - Έκδοση από τον ΟΕΔΒ του μαθηματικού συγγράμματος "ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ". Εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.

Τροποποίηση του Αναλυτικού Προγράμματος της Γ' Γυμνασίου στο μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας

και της Α' Γεν. Λυκείου στο μάθημα των Θρησκευτικών. Εισηγητές κ.κ. Δ. Σακιάς, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσιας, Εισηγητής.

ένω για όλες τις θέσεις έχει το δικαίωμα, να ακολουθεῖ τὸν ἐπαγ-
γελματικὸ ὁρμόμο πού δέν ἀλλοτριώνει τή φύση της.

3) Στὴν ἐπιπαίδευση, σέ ὄλους τοὺς τομεῖς καὶ τίς βαθμίδες της,
ἡ ἰσοτιμία τῶν φύλων βρῆκε τὴν καλύτερη ἐφαρμογή της, μέ στα-
θερὴ ἀύξηση κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ μαθητικοῦ-σπουδαστικοῦ δυνα-
μικοῦ τῶν θηλέων καὶ φυσικά καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γυναικῶν ἐπιπαίδευ-
τικῶν, ἀπὸ τὸ Νηπιαγωγεῖο ὡς τὴν Ἀνωτάτη Ἐπιπαίδευση, ὅπως τοῦτο
φαίνεται στοὺς πίνακες μέ τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τοῦ Ἰπουργεῖου
Παιδείας.

Τὸ Τμήμα Μέσης Ἐπιπαίδευσως, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τὸ ἔγγραφο
Φ. 647.54/124937/ -11-1977 τοῦ Ἰπουργεῖου Παιδείας μέ τὰ συνημ-
μένα ἔγγραφα τοῦ Ἰπουργεῖου Παιδείας τῶν Κάτω Χωρῶν, τὴν εἰσήγη-
ση καὶ τὴ σχετικὴ συζήτηση,

ἀποφαινεται ὁμόφωνα

Προκειμένου ἡ ἀρμόδια Ἐπιτροπὴ τῆς Συνόδου τῆς Μόνιμης Δια-
σκέψεως τῶν Ἰπουργῶν Παιδείας τῆς Εὐρώπης στὸ Ἀμστερνταμ τὸ 1977
νά συντάξει τὴν τελικὴ ἔνδειση μέ τὰ συμπεράσματα καὶ τίς προτάσεις
τῆς σχετικὰ μέ τὸ θέμα "Ἡ ἐπιπαίδευση καὶ ἡ ἰσοτιμία δυνατοτήτων στίς
γυναῖκες", ἡ Διοίκηση α) νά γνωρῶσει στὸ MINISTERIE VAN ONDERWISS
EN WETENSCHAPPEN ὅτι στὴν Ἑλλάδα ἔχει ἀναγνωριστεῖ συνταγματικὰ ἡ
ἰσοτιμία τῶν φύλων καὶ βρῖσκει τὴν ἐφαρμογή της σέ ὅλη τὴ ζωὴ τῆς
ἰσοτιμίας τῶν φύλων καὶ βρῖσκει τὴν ἐφαρμογή της, ὅπου τὸ μαθητικοῦ-σπουδαστι-
κῶν καὶ ἐπιπαίδευτικῶν δυναμικῶν τῶν θηλέων σέ ὄλους τοὺς τομεῖς καὶ τίς
βαθμίδες της, ἀπὸ τὸ Νηπιαγωγεῖο ὡς τίς Ἀνώτατες Σχολές, αὐξάνεται
σταθερὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ β) νά ἀποστελεῖ συνημμένα καὶ
στοὺς ἀπαραίτητους σχετικοὺς στατιστικοὺς πίνακες μέ τὴν κίνηση ἀκρι-
βῶς αὐτῆ τοῦ μαθητικοῦ-σπουδαστικοῦ καὶ ἐπιπαίδευτικῶν δυναμικῶν τῶν
θηλέων, ἀπὸ τὸ 1961.

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀναβλή-
θηκε γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Κατὰ τὴ συζήτηση τοῦ 4ου θέματος τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Τρο-
ποποίηση τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου στὸ
μέλημα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γραμματείας καὶ τῆς Α' τάξεως Λυκείου
στὸ μέλημα τῶν θρησκευτικῶν" ὁ κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη
τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς: ./.

Στό αναλυτικό πρόγραμμα της Γ' τάξεως του Γυμνασίου που το Τμήμα κατάρτισε πρόσφατα στο μάθημα της αρχαίας ελληνικής γραμματικής περιλαμβάνονται και κείμενα φιλοσοφικά με τον τίτλο "Σωκρατικές κείμενα". Κατά τη σχετική συζήτηση είχε εκφρασθεί και η άποψη να προσταθούν σ' αυτά τα κείμενα και αποσπάσματα από τον 'Αριστοτέλη. Τελικά όμως αυτή η πρόταση δεν έγινε δεκτή. Ο κ. Πρόεδρος του ΚΕΜΕ όμως παρατήρησε την απουσία του 'Αριστοτέλη από το πρόγραμμα του Γυμνασίου και σε ειδική συζήτηση των φιλολόγων του Τμήματος Μέσης 'Εκπαίδευσως διατύπωσε τη γνώμη ότι επιβάλλεται να προστεθούν σ' αυτή την ένότητα των φιλοσοφικών κειμένων και αποσπάσματα από το VIII βιβλίο των "Ἠθικῶν Νικομαχείων του 'Αριστοτέλη", όπου ο φιλόσοφος πραγματεύεται τη φιλία, δεδομένου ότι όρισμένα από αυτά τα αποσπάσματα και ελληγία θά είναι και θά ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των μαθητῶν, ὥστε ὅσοι μαθητῆς δέ θά συνεχίσουν τίς σπουδές τους στό Λύκειο Γενικής Κατεύθυνσεως νά μή μένουν ἔντελῶς ἀγευστοί ἀπό τή σοφία τοῦ μεγάλου Σταγαίρη. Γιά νά γίνει δυνατόν νά περιληφθοῦν στό 'Ανθολόγιο φιλοσοφικῶν κειμένων και ἀποσπάσματα ἀπό τόν 'Αριστοτέλη, τά "Σωκρατικά κείμενα" πρέπει νά περιοριστοῦν στόν "Κρίτων" και σέ ἀποσπάσματα ἀπό τήν πλατωνική "Ἀπολογία", τά ὀποῖα ἀρνοῦν γιά νά δώσουν τήν εἰκόνα τῆς προσωπικότητος τοῦ Σωκράτη και τῆ διδασκαλία του.

Συμφωνῶ μέ αὐτές τίς ἀπόψεις τοῦ κ. Προέδρου, ἀφοῦ ἀλλῶστε ὁ ἑδῖος εἶχα εἰσηγηθεῖ στό Τμήμα νά διδασκεῖται ὁ 'Αριστοτέλης στό Γυμνάσιο, και γι' αὐτό εἰσηγοῦμαι στήν ένότητα "Φιλοσοφικά κείμενα" τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου νά παραμελοῦν ἀπό τά πλατωνικά κείμενα μόνο ὁ "Κρίτων" και ἀποσπάσματα ἀπό τήν "Ἀπολογία" τοῦ Σωκράτη και στή θέση τῶν ἄλλων κειμένων που θά ἀφαιρεθοῦν νά προστεθοῦν ἀποσπάσματα ἀπό τά "Ἠθικά Νικομάχεια" τοῦ 'Αριστοτέλη ἀναφερόμενα στήν ἀρετή (βιβλίο II και στή φιλία (βιβλίο VIII).

'Επακολούθησε συζήτηση κατὰ τήν ὁποία ἐκφράστησαν διάφοροι ἀπόψεις. Ο κ. Βῶρος ζήτησε νά περιληφθοῦν στό πρακτικό τά ἀκόλουθα:

- 1.- 'Επισημαίνω πρῶτα μιὰ τυπική δυσχέρεια: τό ἀναλυτικό πρόγραμμα ἔχει προωθηθεῖ πέρα ἀπό τό ΚΕΜΕ. Νά υποθέσουμε ὅτι ξαναγυρίζουμε με στό θέμα σύμφωνα μέ τή γενική διάταξη τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 186/75; ἔτσι, ἂν θά εἶναι ὁμόφωνη ἡ νέα πρόταση.

./.

σχολιακή έκδοση της Νεοελληνικής Γραμματικής και β) να γίνει απο-
δεικτός ο όρος του συγγραφέα για την αποζημίωσή του (7 1/2% επί της
τιμής του βιβλίου).

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας
Ζαράφωνα
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 130/1977

Σήμερα, 10 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 πρωΐν, το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, άφωσ προσκληθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άν. Πάγκαλο, οι Σύμβουλοι Β', Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Κοιιάς, Ηλ. Ευρυπόουλος, Ν.κ. Βαρουχάνης, Γ. Γρατολάς, Διευθυντής Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Ι. Λιορής, οί Εισηγητές κ.κ. Κ. Φοδόνας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Δ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδπούουλος και ή Γραμματέας του Τμήματος Δημητρα Ζαραφώνιου με βαθμό 60.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οί κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' και Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής για λόγους άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από μετάφραση" του Παιδαγωγικού Εισηγητή κ. Ι. Άρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Γενικοί Προβληματισμοί" του Σ. Κίτσιου. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση για τό Άνθολόγιο ξένης ποιήσεως του κ. Άρσένη Γεροντινού. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Χρονολογική Πυξίς" του Δ. Κορδή. Εισηγητής κ. Δ. Αδαμόπουλος, Εισηγητής.
- ΘΕΜΑ 5ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Μαθηματικά ΙΙ - Γεωμετρία" των κ.κ. Παπαδοπούου - Άποστολίδη. Εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάνης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 6ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Βεργιλέου Αινείας" τής Άγγ. Πανωφοροπούου. Εισηγητής κ. Ι. Άρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

- ΘΕΜΑ 7ο - Γνωμοδότηση για τὸ βιβλίο "Παγιδωμένο φαινόμενο τῆς αὐτοχειρίας ἀπὸ δραματολογικῆς, φιλοσοφικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀπόψεως". Εἰσηγητῆς κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 8ο - Γνωμοδότηση για τὸ βιβλίο "Ὀμηρικὸ Λεξικὸ τῆς μετάφρασης 'Οδύσσειας Σέδερη Μ.Ο.Σ." Εἰσηγητῆς κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 9ο - Γνωμοδότηση για κατ'ἀλογο βιβλίων τοῦ 'Εκδοτικοῦ Οἴκου "GUTENBERG". Εἰσηγητῆς κ. Ν. Παρουχάνης, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 10 - Ἀνακοινώσεις

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπιυρῶθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ο άρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Η διδασκαλία των Αρχ. Ελληνικών από μετάφραση" Εισηγητής κ. Ι. Αρβανιτιάς, Σύμβουλος Β' θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος 1) το έγγραφο αρ. 109322/28-9-77 του Υφ/ργου Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ η αίτηση των εκδόσεων Παπαζήση για γνωμοδότηση του βιβλίου "Η διδασκαλία των Αρχ. Ελληνικών από μετάφραση" του Παιδαγωγικού Έργαστηρίου του Παν/μίου Ιωαννίνων και την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Ο Εισηγητής Ι. Αρβανιτιάς, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη του Τμήματος Μ.Ε. το έγγραφο 109322/28-9-77 του Υπουργείου Παιδείας (Γεν. Δ/σεως Γ.Ε., Δ/σεως Έφ. Πρ.Μ.Ε., Τμ. Δ'), με το όποιο διαβιβάζεται αίτηση του εκδότη Παπαζήση με 17 αντίτυπα του βιβλίου "Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από μετάφραση" του Παιδαγωγικού Έργαστηρίου του Παν/μίου Ιωαννίνων και ζητείται η γνωμάτευση σχετικά με τη χρησιμότητά του, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 5, του Ν. 186/75.

Ακολούθως προβαίνει στη διατύπωση της γνώμης του ως εξής:

Πρόκειται για βιβλίο συλλογικής εργασίας του Παιδαγωγικού Έργαστηρίου του Παν/μίου Ιωαννίνων στο όποιο εξετάζεται από κάθε άποψη το θέμα της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών από μετάφραση, έτσι που να αποφεύγεται η επιτάφυξη της μετε μελέτης από την άλλη.

Εισαγωγικά τονίζεται η σκοπιμότητα από τη διασύνδεση και συνεχή έπαφή μεταξύ Παν/μίων και σχολείων Μ.Ε. ως προς το ιστορικό του σοβαρού προβλήματος περιλαμβάνονται έμμετρα και πειστικά κείμενα των Λυκούτρη, Γληνού, Δελμούζου και Πιαρέ. Ο καθηγητής κ. Φράγκος, ο Λυκούτρη, Γληνού, Δελμούζου και Πιαρέ. Ο καθηγητής κ. Φράγκος, ο έμπροσθεν άσφαλως είχε την έποπτεία στην ομάδα εργασίας, αντιπροσωπευτικά μιλάει μιά μιά εξααιρετικά κατατοπιστική μελέτη του. Αξιόλογες είναι και οι λοιπές εργασίες των μελών της ομάδας, οι όποτες διαφεύγουν και προβληματίζουν μαζί, άναφερόμενες κυρίως στη διδασκαλία της Οδύσειας και της Ιστορίας του Ηρόδοτου.

Εισηγείται, τέλος, να γνωματεύσει το Τμήμα υπέρ της χρησιμότητας του βιβλίου αυτού για τους φιλόλογους και για τον έμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών.

Τό Τμήμα ἄφοῦ ἔλαβε ὑπόψη

- 1) Τό Ἐγγραφο Ἄριθ. 109322/28-9-77 τοῦ Ὑφ. Παιδείας
- 2) Τήν Εἰσήγησιν τοῦ Εἰσηγητοῦ κ. Ι. Ἀρβανίτη, Συμβούλου Β΄κλι
- 3) Τήν συζήτησιν ποῦ ἔγινε

ἀποφάνεται ὁμῶσιν:

Τό βιβλίον ἡ διδασκαλία τῶν Ἀρχ. Ἑλληνικῶν ἀπό μετάφρασιν τοῦ παιδαγωγικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Παν/μίου Ἰωαννίνων, εἶναι χρησιμο
γιά τοῦς φιλολόγους.

Ἡ συζήτησιν γιά τό δεύτερο θέμα ἀναβλήθη γιά ἐπόμενῃ συνε-
δρίασιν.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερησίας διατάξεως, Γνωμοδότηση για το βιβλίο "Ανθολόγιο ξένης ποιήσεως του κ. 'Αρσένη Γεροντινού" εισηγητής κ. Φ. Βάρος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

1) το έγγραφο αριθμ. 27082/14-6-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται η αίτηση του κ. 'Αρσένη Γεροντινού με 17 αντίτυπα του βιβλίου του "Ανθολόγιο ξένης ποιήσεως" για γνωμοδότηση,

2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

1) Πρόκειται για μετάφραση ποιημάτων των: Βιγιόν, Λαφουταίν, Γιοαίτε, Σίλλερ, Οβλιαν, Χάινε, 'Αλφρέ ντέ Βινό, Ούγιώ, Λειόντ ντέ Λίλ, Μπωντλαίρ, Ρεμπώ, Ζολέ Μαρία ντέ 'Ερεντιά (σελίδες συνολικά 93).

'Η μετάφραση (σε παραδοσιακό στίχο) είναι καλοδουλεμένη* για μερικά ποιήματα υπάρχει μέτρο για σύγκριση (μεταφράσεις του Παλαμάκη Σανατονισμένη Μουσική, και του Φ. Βορέα, Ρυθμοί 'Αθανάτων). Για κάθε ποιητή προτάσσεται εισαγωγικό σημείωμα. Γενικά πρόκειται για άξιολογη μεταφραστική εργασία.

2) Παρόλες τις αρετές του το βιβλίο αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί "χρήσιμο" κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 186/1975, γιατί δείγματα έπιλεκτά ξένης ποιήσεως και πεζογραφίας περιέχονται ήδη στα Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα των τάξεων του Λυκείου και το κρινόμε-νο βιβλίο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί "βοήθημα" με το νόημα ότι πολ-λές φορές μέσα στη σχολική χρονιά θα παραπέμψει ο καθηγητής τους μα-θητές του σ' αυτό για πρόσθετες εδύσεις ή ποιητικά δείγματα* είναι άπλοστο αν τέτοια παραπομπή μπορεί να δικαιολογηθεί (κανονικά) περι-σσότερες από δυο φορές το χρόνο.

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 27082/14-6-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας,
- 2) την εισήγηση του κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β' και
- 3) την συζήτηση που έγινε

αποφαινεται ομόφωνα

Δεν αποδέχεται το αίτημα του 'Αρσένη Γεροντινού για το χαρακτη-ρισμό του βιβλίου του "Ανθολόγιο ξένης ποιήσεως" ως χρηστικού κατά

τήν έννοια τοῦ ἀριθμ. 2 παρ. 5 τοῦ Ν. 186/1975, γιατί δέν μπορεῖ
νά θεωρηθεῖ σχολικό βοήθημα, δηλαδή βιβλίο παραπομπῆς, μολονότι
πρόκειται γιά ἀξιόλογη μεταφραστική προσπάθεια.

Ο αρμόδιος για το 4ο θέμα της ημερησιας διατάξεως, Γνωμοδότηση για το βιβλίο "Χρονολογική Πυξίς" εισηγητής κ. Α. Λεαμόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 66702/8-7-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται αίτηση του κ. Δημ. Κορδή με 17 αντίτυπα του βιβλίου που για γνωμοδότηση του βιβλίου "Χρονολογική Πυξίς" και
- 2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Γενικά συμφωνώ με το περιεχόμενο της έκθεσης του κ. Διάμηση με την παρατήρηση ότι οι γνώσεις για τα ημερολόγια που είναι απαραίτητες για τους μαθητές περιέχονται στα βιβλία Γεωγραφία της Β' Γυμνασίου και Κοσμογραφία της Γ' Λυκείου και επομένως το κρινόμενο βιβλίο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι απαραίτητο για τους μαθητές.

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 66702/8-7-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας,
- 2) την εισήγηση του κ. Α. Λεαμόπουλου, Εισηγητή, και
- 3) την συζήτηση που έγινε,

αποφασίζεται ομόφωνα

Το βιβλίο "Χρονολογική Πυξίς" του Δ. Κορδή, δεν κρίνεται χρήσιμο κατά τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975.

Ο αρμόδιος για το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως, Γνωμοδότηση για το βιβλίο "Μαθηματικά ΙΙ - Γεωμετρία των κ.κ. Παπαδοπούλου - Αποστολίδη" εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 77831/23-7-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται αίτηση του βιβλιοπωλείου ΜΟΛΧΟ για γνωμοδότηση του βιβλίου "Μαθηματικά ΙΙ - Γεωμετρία των κ.κ. Ν. Παπαδοπούλου και Α. Αποστολίδη" και
- 2) την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Γενικά συμφωνώ με το περιεχόμενο της έκθεσως του κ. Γυλαβιά με την παρατήρηση ότι ουσιαστικά το κρινόμενο βιβλίο είναι συλλογή άσκησεων και δεν είναι άπαλλαγμένο από επιστημονικά και παιδαγωγικά σφάλματα (κυρίως στη διατύπωση και στη χρήση συμβολισμού). Εισαγωγή, περιπτώσεις ΙΙΙ και ΧΙ, κεφ. Ι τρίς περιπτώσεις Ι, VI, XIII.

Συνεπώς το κρινόμενο βιβλίο δεν μπορεί να κριθεί ως χρήσιμο κατά την έννοια του άρθρου 2, παρ. 5 του Ν. 186/1975.

Το Τμήμα αφού ελαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 77831/23-7-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας,
- 2) το περιεχόμενο της εισηγήσεως του κ. Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β; &
- 3) τη συζήτηση που έγινε

αποφάνεται ομόφωνα

δεν κρίνεται χρήσιμο κατά την έννοια του άρθρου 2, παρ. 5 του Ν. 186/1975 το βιβλίο: Μαθηματικά ΙΙ - Γεωμετρία Γ' Γυμνασίου του κ. Ν. Παπαδοπούλου και Α. Αποστολίδη επειδή α) Υπάρχει αντίστοιχο έγκριμένο διδακτικό βιβλίο για την ίδια τάξη και β) το κρινόμενο βιβλίο δεν είναι άπαλλαγμένο από επιστημονικά και παιδαγωγικά σφάλματα, ιδιαίτερα στη διατύπωση και την χρήση του συμβολισμού (π.χ. Εισαγωγή: περιπτ. ΙΙΙ, ΧΙ, κεφ. Ι περ. Ι, VI, XIII, κλ.κ.).

και στιχοι μετριοι, οπως π.χ. "Τε εμε τον θελιο, λινελα, σπαρταρες;
καλ στιχοι μετριοι, οπως π.χ. "Τε εμε τον θελιο, λινελα, σπαρταρες;
...". (3,41), το LACERO: μεταβατικω σπαρταρω' εχι αμεταβατο σπαρτα-
ρω. "καλ του θεου ικετευω το ναδ, παλιες φτιαγμενον περες" (3,84).
Πάντως, ειδικα η εμμετρη αυτη μεταφραση της "λινειλας" - καλαισθη-
τη εκδοση σε μεγαλο βο σχ. - ειναι αρνητα πετυχημενη και επομενως
χρησιμη για τις σχολικες βιβλιοθηκες, τους μαθητες των λυκειων και
τους φιλολογους, καθως και για τον καθένα που εχει την επιθυμια
να γνωρισει το βεργιλιο.

Το Τμήμα άφου ελαβε όποψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 109289/2-10-1976 του κ. Υπουργού Παιδειας,
- 2) την εισήγηση του κ. Γ. Αρβανίτη, Συμβούλου Β', και
- 3) την συζήτηση που έγινε.

άποφαινετα κατά πλειοψηφία

Το βιβλιο της 'Αγγελικης Παναφοροπούλου "βεργιλίου λινειλας"
(εμμετρη μεταφραση), δεν ειναι χρησημο κατά την παρ. 5 του άρθρου
2 του Ν. 186/1975.

Μειοψηφισαν οι Σύμβουλοι Β' κ.κ. Γ. Αρβανίτης και Γ. Γραταξας
για τους λόγους που αναφέρονται στην εισήγηση.

Ο αρμόδιος για το 7ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως, γνωμοδότηση για το βιβλίο "Παιγδοσμιο φαινόμενο της αυτοχειρίας από δραματολογική, φιλοσοφική και θρησκευτική απόψεως" εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β' θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

1) το έγγραφο αριθμ. 136710/30-11-1976 του κ. 'Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται αίτηση του Σπυρ. Τζαμαλούια για γνωμοδότηση του βιβλίου του "Παιγδοσμιο φαινόμενο της αυτοχειρίας από δραματολογική, φιλοσοφική και θρησκευτική απόψεως" και

2) την εισηγήσή του που έχει ως εξής:

Με το 136710/30-11-1976 έγγραφο του 'Υπουργείου Παιδείας (Γεν. Δ/νσεως Γ.Ε., Δ/νσεως 'Εσ. Προγραμ. Μ.Ε., Τμ. Δ') διαβιβάζεται αίτηση του Γυμνασιάρχη Σπ. Τζαμαλούια με το βιβλίο του "Τό παιγδοσμιο φαινόμενο της αυτοχειρίας από δραματολογική, φιλοσοφική και θρησκευτική απόψεως" προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του Ν. 186/75.

Απολοδύως διατυπώνει τη γνώμη του σχετικά με το βιβλίο το βιβλίο (σελ. 144. σκ. 80) είναι γραμμένο σε ρέουσα δημοτική γλώσσα, όχι βέβαια καθ' όλα σύμφωνα με τη "Νεοελληνική Γραμματική" 1977 του ΟΕΔΒ, αφού άλλωστε έχει εκδοθεί το 1965.

Πρόκειται για μία διατριβή που ανταποκρίνεται στην επιστημονική δεοντολογία. Οι γνώμες παραθέτονται μεθοδικά και διαλεκτικά, ώστε το βιβλίο προσφέρει θραυρισμένες γνώσεις και έρμηνειες του φαινομένου της αυτοχειρίας μέσα από τη ζωή και τα κείμενα της παιγδοσμιας φιλολογίας αποβαίνει και ήθικα λυτρωτικό παρουσιάζοντας με πειστικότητα τη νοσηρότητά του, καθώς και τις δυνατότητες για συμβολή προς θεραπεία του κακού.

Γι' αυτό, καταλήγει ο εισηγητής, είναι χρήσιμο για τις βιβλιοθήκες των σχολείων, αφού μάλιστα το βιβλίο αναφέρεται και σε σχετικά κείμενα και της 'Αρχαίας και της 'Ελληνικής Λογοτεχνίας, τα όποια ελεγχόονται στη μέση 'Εκπαίδευση.

Τό Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

1) το έγγραφο αριθμ. 136710/30-11-1976, ./.

- 2) την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975,
- 3) την εισήγηση του κ. 'Ι. 'Αρβανίτη, Συμβούλου Β', και
- 4) την συζήτηση που έγινε

αποφασίζεται κατά πλειοψηφία

Γνωματεύει ότι τό βιβλίο του Σπ. Τζαμαλούδα "Τό παιχνίδιο φαινόμενο τής αυτοχειρίας από δραματολογική, φιλοσοφική και θρησκευτική άπόΰεως" δέν είναι χρήσιμο κατά την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/1975.

Μειοψηφισε ό κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', γιά τούς άνα-
φερμένους λόγους στην εισήγηση

Ο αρμόδιος για τὸ 8ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, Γνωμοδότηση για τὸ βιβλίο "Ὀμηρικὸ Λεξικὸ τῆς μετάφρασης 'Οδύσσειας Σιδέρη μ.ο.σ" εἰσηγητῆς κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος:

- 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 57101/14-6-1977 τοῦ κ. 'Υπουργοῦ Παιδείας με τὸ ὁποῖο διαβιβάζεται αἴτηση τοῦ κ. Κων/νου Γεωργιάδη για γνωμοδότηση τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου, καὶ
- 2) τὴν εἰσήγησή του ποὺ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Τὸ βιβλίο αὐτὸ πράγματι, ὅπως τὸ ὁμολογοῦν καὶ οἱ συγγραφεῖς του στὸν ἠρόλογο, εἶναι ἓνα λεξικὸ τῆς μετάφρασης τοῦ Σιδέρη καὶ περιέχει εἰσιμές καὶ συγῆεντρωμένες γνώσεις για τοὺς μαθητὲς ποὺ ἐξετάσκονται τὴν 'Οδύσσεια ἀπὸ τῆς μετάφρασης αὐτῆς, ὥστε νὰ μὴν ξοδεύουν τὸν πολύτιμο χρόνο τους φάχνοντας σὲ διάφορα ἄλλα βοηθήματα".

Πρόκειται δηλαδὴ για ἓνα ἀπουλειστικὸ βοηθῆμα τοῦ μαθητῆ, ἀλλὰ πάντως ποιοτικῶς καλὸ. Διερωτᾶται ὡστόσο κανεὶς, ἂν τὸ βοηθῆματα τοῦ εἶδους αὐτοῦ συμβάλλουν στὴ δραστηριοποίηση τοῦ μαθητῆ. Μήπως ὡς πνευματικὴ τροφή εἶναι καὶ οἱ κουσεροποιημένες τροφές για τὸ σῶμα; 'Εξάλλου τὸ σχολικὸ κείμενο περιλαμβάνει τὰ ἀπαραίτητα σχόλια για τὴν κατανόηση τοῦ κειμένου.

Πάλι ἐκεῖνος ὁ μεγαλογράμματος τίτλος "ὈΜΗΡΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ" δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀλήθεια καὶ παραπλανᾷ ὁ ὁρθὸς θὰ ἦταν: "Λεξικὸ τῆς Μετάφρασης 'Οδύσσειας Σιδέρη".

Νομίζω, τέλος, ὅτι κῆρημο βιβλίο πρέπει νὰ χαρακτηρίζεται ἓνα ἐξαιρετὸ μαθητικὸ, ποὺ κεντρίζει καὶ τὴ δημιουργικότητα καὶ ὄχι ἀπλῶς ἓνα στενὰ σχολικὸ βοηθῆμα, γι' αὐτὸ δὲν προτείνω θετικὴ γνωμοδότηση.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 57101/14-6-1977 τοῦ κ. 'Υπουργοῦ Παιδείας,
- 2) τὴν εἰσήγησή τοῦ κ. 'Ι. 'Αρβανίτη, Συμβούλου Β', καὶ
- 3) τὴν συζήτηση ποὺ ἔγινε

ἀποφαινεται ὁμόφωνα

Γνωμοδοτεῖ ὅτι τὸ "ὈΜΗΡΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ" τῆς μετάφρασης 'Οδύσσειας

Σύδερη τῶν Κ. Γεωργιάδη - Εὐθ. Καστοπούλου, Γ. Τεμενκίδη, ὡς ἀπο-
κλειστικῆς μαθητικῆς βοήθημα ποῦ παρέχει ἑτοιμὲς γινώσεις, δὲν εἶναι
δυνατὸ νὰ χαρακτηριστῆ ἄρθεο, κατὰ τὴν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ
Ν. 186/1975.

Ο αρμόδιος για τὸ 9ο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, Γνωμοδότηση για καταλόγο βιβλίων τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου "GUTENBERG" εἰσηγητῆς κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος:

1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 16846/15-2-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ εἰσηγεῖται γιὰ ὅσα ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ καταλόγου τῶν ἐκδόσεων GUTENBERG δὲν ὑπάρχουν ἀντίστοιχα σχολικὰ βιβλία, νὰ ὑποβληθοῦν στὸ ΚΕΜΕ μὲ τὴν ἀπαιτούμενη αἴτηση.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 16846/15-2-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας, &
- 2) τὴν πρόταση τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Ν. Βαρουχάκη, Συμβούλου Β',

ἀποφάνεται ὁμόφωνα

δὲν ἐπιλαμβάνεται τῆς κρίσεως τῶν βιβλίων τοῦ καταλόγου, διότι γιὰ τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν ὑπάρχουν ἀντίστοιχα σχολικὰ βιβλία, τὰ δὲ ὑπόλοιπα νὰ ὑποβληθοῦν στὸ ΚΕΜΕ μὲ τὴν ἀπαιτούμενη αἴτηση.

Θίμα/σ^ε Ανακοινώσεις. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ἄν. Πάγκαλος, ἀνακοίνωσε στὸ Τμήμα τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. Φ. 211.17/127/133350/12-11-1977 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας γιὰ τὰ διδακτικὰ βιβλία Γυμνασίου καὶ Λυκείου γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1978-79.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας
Ζαχαρωφίτου
Δῆμ. Ζαχαρωφίτου

ΠΡΑΞΗ 131/1977

Σήμερα, 9 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10η πρωινή, συνεδρίασε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) στην αθύουσα συνεδρίασέων του (Λεωχάρους 2, Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκληθήκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον κ. Άν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος, οί κ.κ. 'Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σαγιιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Σύμβουλοι Β', ο κ. 'Ι. Σκορδέλης, Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαΐδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Λεων. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδούπουλος, Εισηγητές, καθώς και ή υπάλληλος του ΚΕΜΕ με βαθμό 60 Άρσένη Μαρία ως Γραμματέας σε αντι-κατάσταση της Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρας Ζαραφωνίτου.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' λόγω άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Σχολικά βιβλία Γυμνασίου - Λυκείου.
ΘΕΜΑ 2ο - Αίτηση συγγραφέων βιβλίου "Άσκήσεις και κείμενα Νεοελληνικής Γραμματικής" Α' Γυμνασίου. Εισηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
ΘΕΜΑ 3ο - Άνακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπιμυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

Θέμα 1^ο

Ο Σύμβουλος Β' κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος εισηγήθηκε σέ συνέχεια τών προτάσεων γιά ανατύπωση σχολικών βιβλίων γιά τήν κάλυψη τών διδασκτικῶν ἀναγιγνῶν τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1978-79, νά ανατυπωθοῦν μέ διορθωμένα τά τυπογραφικά λάθη καί τά ἄλλα ἀβλεπήματα τά ἀκόλουθα σχολικά ἔγχειρλῆα τοῦ γυμνασίου καί λυκείου, τά ὁποῖα νά παραδοῦν στόν ΟΕΔΒ μέτeis διορθώσεις, ὅπως ἦδη ἔγιναν μέ τήν ἐπιτελεῖα τοῦ ΚΕΜΕ:

- 1.- Ὁμήρου Ὀδύσσεια (μετάφραση Α' Γυμνασίου
- 2.- Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους (μετάφραση Π. Περβάνου), Β' Λυκείου
- 3.- Χημεῖα Β' Καρόνη κ. ἄλ., Β' Γυμνασίου, καί
- 4.- Γεωγραφία Ἡπειρών, Α. Ζαμάνη κ. ἄλ., Α' Γυμνασίου.

Τό Τμήμα, ὕστερα ἀπό ἐνταλλαγή γνώμῶν ἀποφάσισε ὁμόφωνα νά ανατυπωθοῦν τά ἀνωτέρω βιβλία, γιά τό σχολικό ἔτος 1978-79, ὅπως ἀναφέρονται στήν πρόταση τοῦ κ. εἰσηγητῆ.

Στή συνέχεια τῆς συζητήσεως ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ἀνακοίνωσε τά ἔγγραφα τοῦ ΥΠΕΠΘ: 1) ἀριθμός 3003/14-9-1977 γιά τό βιβλίο "Ἀγωγή καί Δημοτικό τραγούδι" καί ὄρισε εἰσηγητή τόν Σύμβουλο Β' κ. 'Ι. Ἀρβανίτη, 2) 3277/8-10-1977 γιά τά βιβλία α) Μηχανική, β) Θερμότητα καί γ) Ταλαντώσεις - Κύματα - Ἀκουστική καί ὄρισε εἰσηγητή τόν εἰσηγητή τοῦ ΚΕΜΕ κ. Στ. Παπασημανδπούλου καί 3) τό 3626/12-11-1977 γιά χορήγηση ἀντιγράφων πράξεων σχετικῶν μέ τήν κρση τοῦ βιβλίου τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας CONTACT I, II καί ὄρισε εἰσηγητή τό Σύμβουλο Β' κ. Φ. Βῆρο.

Ἐπίσης ἀνακοινώθηκαν ἀπό τόν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος τά ἔγγραφα τοῦ ΥΠΕΠΘ 3625/12-11-1977 γιά τά διδασκτικά βιβλία Γυμνασίου καί Λυκείου γιά τό σχολικό ἔτος 1978-79 καί 3560/8-11-1977 γιά συμπληρωματικές ὁδηγίες γιά τή διδασκαλία ὀρισμένων μαθημάτων στό Γυμνάσιο.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Ἀν. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Μ. Ἀρσένη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 132/1977

Σήμερα, 18 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή καί ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2, 'Αθήνα).

"Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσκλήθηκαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τον κ. 'Αν. Πάγκαλο, Πρόεδρο του Τμήματος οι σύμβουλοι Β', Φ. Βώρος, Δ. Σακκάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, ο ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ 'Ι. Σκορδίλης, οι Εισηγη-
τές Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπεσημακόπουλος.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι Σύμβουλοι Β' 'Ι. 'Αρβανίτης, κατόπιν άδείας του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ, Ν. Παπαδόπουλος λόγω άσθε-
νείας και οι Εισηγητές Κυρ. Κατσιμάνης, Δημ. Τομπαΐδης, Κ. Φούσκας,
Βασ. Θεοδωρακόπουλος για λόγους ύπηρεσιακούς.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

"Έγκριση πράξεως 'Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ-
χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ημερήσιας διατάξεως.

"Ο άρμόδιος για τό θέμα τής ημερήσιας διατάξεως "Έγκριση πράξεως 'Επιτροπής Κρίσεως διδακτικού βιβλίου" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβου-
λος Β' θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος τό έγγραφο άριθμ. Φ. 211.17

130/135771/17-11-1977 του 'Υπουργείου Παιδείας που αναφέρεται στην καταλληλότητα του διδακτικού βιβλίου της Α' τάξεως Γυμνασίου Λουκιανού 'Εκλογές ('Αληθής 'Ιστορία, Τίμων ή Μισάνθρωπος και Νεκρικοί Διάλογοι). 'Η μετάφραση τῶν Λουκιανού 'Εκλογῶν εἶχε ἀνατεθεῖ μέ ἀπόφαση τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας στόν κ. "Ατσαλο Β., καθηγητὴ κλασικῆς Φιλολογίας στό Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης καί τὴν Ἐρ. 'Ηλιάδη, μόνιμο ἐπιστημ. συνεργάτη τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν (ἀριθμ. ἔγγραφου Φ. 211.12/5/40305/21-4-1977). Γιά τὴν καταλληλότητα τῆς μεταφραστικῆς ἐργασίας συγκροτήθηκε 'Επιτροπὴ Κρίσεως ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς: 'Ηλ. Σπυρόπουλο, Σύμβουλο Β' τοῦ ΚΕΜΕ ὡς πρόεδρος καί τοὺς ἐπιθεωρητὲς Ε. Οἰκονομοπούλου καί Ν. Εὐαγγελινὸ ὡς μέλη (ἀριθμ. ἔγγραφου Φ.211.13/25/53809/23-5-1977 τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας). 'Η Ἐπιτροπὴ μέ τίς πράξεις της: 3/10-10-1977 καί 4/14-11-1977 ἔκρινε κατέλληλη τὴν ἐργασία τῶν μεταφραστῶν, ἡ ὁποία περιλαμβάνει καί κείμενα εἰσαγωγικά στό ἔργο τοῦ Λουκιανοῦ καί τίς ἐπιμέρους 'Εκλογές καθὼς καί ἐρμηνευτικὲς σημειώσεις.

Τὸ Τμῆμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.211.17/130/135711/17-11-1977 τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας καί
- 2) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Φ. Βώρου, Συμβούλου Β',

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα

'Εγκρίνει τὴν ἀπόφαση τῆς 'Επιτροπῆς Κρίσεως καί ἀφοῦ θεώρησε τὴν καταλληλότητα τοῦ βιβλίου, ἀποφασίζει νὰ σταλεῖ τοῦτο στὴν ἀρμόδια ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τίς περαιτέρω ἐνέργειες ὡς τὴν ἔκδοση τοῦ βιβλίου, μέ τὴν διευκρίνιση ὅτι τὸ βιβλίο Λουκιανοῦ 'Εκλογές θά καλύψει τίς διδακτικὲς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου.

Ἡ ἀπόφασίς αὐτὴ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ὁ Πρόεδρος

Πάνγκalos

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 133/1977

Σήμερα, 25 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έκπαιδεύσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσληθθηκαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άν. Πάγκαλο, οι Σύμβουλοι Β', κ.κ. Φ. Βώρος, Δημ. Σακινιάς, Ήλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, ο Ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ Ί. Σιορδίλης, οι Εισηγητές κ.κ. Κ. Φούσκας, Δ. Τομπαζής, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Α. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδopoulos και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφωνίτου με βαθμό 60.

Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο Σύμβουλος Β' κ. Ν. Παπαδόπουλος για λόγους άσθενείας.

ΘΕΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Άνάθεση συγγραφής 'Ιστορίας Ρωμαϊκής και Βυζαντινής (146 π.Χ. - 1453 μ.Χ.) για τη Β' τάξη γυμνασίου. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.

Ο άρμόδιος εισηγητής για τό θέμα "Άνάθεση συγγραφής διδαικτιών Βιβλίων" Σύμβουλος Β', Φ. Βώρος, θέτει ύπόψη τών μελών του Τμήματος τά έξής:

- 1.- Στη β' τάξη γυμνασίου χρησιμοποιείται ως τώρα τό διδαικτιό έγχειρίδιο 'Ιστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή τών: Α. Λαζάρου, Δ. Χατζή και Έ. Βουραζέλη-Μαρινάκου' τοϋτο, έντός άλλων άδυναμιών του, δέ συμφωνεί με τό νέο αναλυτικό πρόγραμμα μάς, αλλά και έχει ένταση άντασκοιρινόμενη σε τρίωρη έβδομαδιαία ειδασκαλία, ένω τώρα προβλέπεται δίωρη.

2.- Για να το αντικαταστήσουμε είχαμε από πέρσι ανάθεσει στους φιλολόγους: (1) Τσακτοβρά Λάμπρο του 7ου Λυκείου Θηλέων Θεσσαλονίκης, κάτοικο Θεσσαλονίκης, ~~η~~, σαλονίκης, κάτοικο Θεσσαλονίκης, ~~η~~, συντάκτη 2 τευχών ιστοριών χαρτών (για όλες τις τάξεις γυμνασίου) και πολυάριθμων άρθρων ιστοριοῦ περιεχομένου για την 'Εγνυμλοκαλ-δεια "Παιδεία", (2) 'Ορφανουδάκη Ζαχαρία του 3ου Λυκείου 'Αρρέων Θεσσαλονίκης, κάτοικο Θεσσαλονίκης ~~η~~, συγγραφέα ιστοριών Πινάκων και συνεργάτη μας στον τόμο Εισηγήσεις (1) και (3) Θεοχάρη Μαρία, καθηγήτρια της 'Ιστορίας της Βυζαντινής Τέχνης στο ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΘΝΟΜΕΝΙΚΟΔΙ ΒΑΡΙ, κάτοικο Αθηνών ~~η~~, 'Επειδή ως τις 31-5-1977 δεν είχαν ολοκληρωθεῖ οι διαδικασίες κρίσεως και έγκρισεως της εργασίας των παραπάνω συγγραφέων προκάλεσαμε ανάληψη της άρχικης ανάθεσεως.

3.- Προτείνω τώρα να ανατεθεῖ και πάλι στους παραπάνω: Θεοχάρη Μαρία ~~η~~, Τσακτοβρά Λάμπρο ~~η~~ και 'Ορφανουδάκη Ζαχαρία ~~η~~ ή συγγραφή 'Ιστορίας Ρωμαϊκής-Βυζαντινής (146 π.χ. - 1453 μ.χ) για τή β' τάξη γυμνασίου. Συγκεκριμένα, στη Θεοχάρη Μαρία να ανατεθεῖ ἡ εἰκονογράφηση τοῦ βιβλίου, στους ἄλλους συνεργάτες ἡ συγγραφή και χαρτογράφηση.

4.- 'Οφείλουν οἱ συγγραφείς να ἀκολουθήσουν τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα (ΦΕΚ ~~η~~) και τὴν ^{εἰς ἀνάμνησιν} προκήρυξη που ἤδη ἔχουμε συντάξει και ἀντίγραφο τῆς ~~αὐτῆς~~ τοῦς κοινοποιήσουμε (ὅπου καθορίζονται οἱ λεπτομέρειες συγγραφῆς)· μπορούν ὅμως - χωρίς να παρεκκλίνουν ἀπὸ τὰ γενικὰ πλαίσια τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος - να προβοῦν σὲ μερικὴ ἀναδιάταξη παραγράφων, ἂν κρίνουν τοῦτο ἀναγκαῖο ἐπιστημονικὰ ἢ διδακτικὰ.

5.- 'Οφείλουν να μᾶς παραδώσουν τὴν ἐργασία τους σὲ 4 ἀντίγραφα (τὸ εἰκονογραφικὸ ὄλικὸ και οἱ χάρτες σὲ 1) ὡς τις 31-1-1977.

'Ανάθεση συγγραφῆς 'Ιστορίας Νεώτερων Χρόνων και Σύγχρονης 'Εποχῆς για τὴν γ' τάξη τοῦ γενικοῦ Λυκείου.

1.- Μὲ πράξη μας (114/76) ἔχουμε εἰσηγηθεῖ μεταβατικὸ 'Αναλυτικὸ Πρόγραμμα 'Ιστορίας Νεώτερων Χρόνων και Σύγχρονης 'Εποχῆς για τὴ γ' τάξη τοῦ Γενικοῦ Λυκείου· ἡ πρώτη προσπάθειά μας να ἀναθέσσουμε τὴ συγγραφή ἀντίστοιχοῦ βιβλίου πέρσι δὲν ἀπέδωσε ἰκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα· ἔτσι τὸ θέμα μένει ἀνοικτὸ.

2.- Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 309/1975 προτείνω να ανατεθεί η συγγραφή αυτού του βιβλίου στους: (1) Σκουλάτο Βασίλειο του Νικολάου, διδάτορα ιστορίας του Πανεπιστημίου της ΛΟΥΒΙΝ, καθηγητή στην 'Ιωνίδειο Σχολή, ~~Πανεπιστημίου~~, (2) Γιαννόπουλο 'Ιωάννη του Γεωργίου, διδάτορα ιστορίας του Πανεπιστημίου 'Αθηνών, γυμνασιάρχη του γυμνασίου Αίγινας, ~~Πανεπιστημίου~~ και (3) Κρεμμυδά Βασίλειο, διδάτορα ιστορίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ~~Πανεπιστημίου~~

3.- Το βιβλίο που θα γραφεί, για να ανταποκρίνεται στις διδακτικές ανάγκες, δεν πρέπει να υπερβεί τις 180-190 σελίδες (τρίωρη εβδομαδιαία διδασκαλία) μπορεί όμως να διευρυνθεί ως 65% επί πλέον με την προσθήκη κειμένων-πηγών, χαρτών, εικόνων, διαγραμμάτων με την προϋπόθεση ότι όλα αυτά τα στοιχεία θα συνδέονται οργανικά με το κείμενο και θα συνοδεύονται με διευκρινιστικούς υπότιτλους.

4.- 'Η συγγραφή τους σε 4 αντίγραφα είναι δυνατό και αναγκαίο να περιέλθει σε μας ως τις 31-3-1978.

5.- 'Οφείλουν οι συγγραφείς να ακολουθήσουν το αναλυτικό πρόγραμμα που αντίγραφο του επισυνάπτουμε εδώ· μπορούν όμως να κάνουν μερική αναδιάταξη των παραγράφων αν κάπου κρίνουν τουτό αναγκαίο επιστημονικά ή διδακτικά.

Τό Τμήμα μετά μακράν συζήτηση

αποφαινεται ομόφωνα

'Αποδέχεται την εισήγηση του Συμβούλου Β' κ. Φ. Βάρου ως έχει.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.

Ο Πρόεδρος

Π. Παργαλιός

'Η Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωτίτου

τικής και θετικής κατευθύνσεως, τα όποια έσχυαν για την τάξη αυτή-
πρέπει να έπειταθεί στη Β' Λυκείου για το προσεχές σχολικό έτος
1978-79.

Η έπεξεργασία του προγράμματος της Β' Λυκείου συνδυάστηκε και
μέ όρισμένες προσαρμογές στο πρόγραμμα της Α' Λυκείου στο όποιο
στηρίζεται και το όποιο είχε καταρτιστεί μέσα στα περιοριστικά πλαί-
σια του διδακτικού βιβλίου που και' ανάγκην χρησιμοποιείται σήμερα
στην Α' Λυκείου.

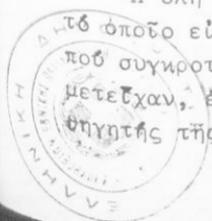
Τά προγράμματα αυτά των Α' και Β' τάξεων Λυκείου έχουν προσω-
ρινά χαρακτήρα, αφού στηρίζονται στο παλιό γυμνασιακό πρόγραμμα.
Αλλά με την παράλληλη συγγραφή αντίστοιχων διδακτικών βιβλίων, θα
συμβάλουν άσφαλώς στη βελτίωση της παρεχόμενης μαθηματικής παιδείας
στο Λύκειο και θα άποτελέσουν μία καλή προσέγγιση του "κανονικού"
προγράμματος του Λυκείου, το όποιο θα άνολογηθούν όσοι είσαχθούν
στο Λύκειο από το σχολικό έτος 1979-80.

Η έπεξεργασία του νέου προγράμματος της Β' Λυκείου έγινε και
ύπό το φώς πιθανής καθιέρωσης του συστήματος "κοινού κορμού - έπιλο-
γής" των μαθημάτων. Γιαυτό χωρίστηκε σε δύο μέρη - που θα μπορούν
να διδάσκονται παράλληλα - από τα όποια μόνο το α' προορίζεται για
όλους τους μαθητές.

Το αντίστοιχο ώρολόγιο πρόγραμμα ύπολογίστηκε μέ βάση αυτό που
έσχει σήμερα (4 ώρες για τη θεωρητική και 6 για τη θετική κατεύθυνση)
ώς έξης:

	Ω ρ ε σ	
	Αλγεβρα-Τριγων.	Γεωμετρία
α' μέρος (κοινό)	2	2
β' μέρος (έπιλογής)	2	-

Η όλη έργασία για το σχέδιο αναλυτικού προγράμματος Β' Λυκείου
το όποιο είσηγούμαι έγινε σε σειρά συνεδριών από 'Ομάδα Μαθηματικών
που συγκροτήθηκε μέ έντολή του κ. Προέδρου του ΚΕΜΕ. Στην όμάδα
μετέτχαν, έντός από τα δύο μέλη του ΚΕΜΕ, οι κ.κ. Δ. Παπαμιχαήλ, Κα-
θηγητής της 'Αν. Γεωπονικής Σχολής, Κ. 'Ιορδανίδης, Καθηγητής Πανε-

πιστημίου Πατρῶν, 'Ι. Μερμέγκης ΓΕΜΕ, Ε. Ραπτάνης, Λυκειάρχης, Β. Νασόπουλος, 'Επιμελητής ΕΜΠ καὶ Χρ. Γιαννίκος, Α. Μαυρίδης, καθηγη-
τές Μ.Ε., τῶν ὁποίων ἡ συμβολή στὴν ὅλη ἐργασία ὑπῆρξε πολύτιμη.

'Αιολούθως, ὁ εἰσηγητὴς θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὸ
σχέδιο ἀναλυτικοῦ προγράμματος Β' Λυκείου ποὺ καταρτίστηκε ἀπὸ τὴν
παραπάνω 'Ομάδα, τὸ ὁποῖο ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΜΕΡΟΣ Α' (κοινὸ)

1.- ΑΛΓΕΒΡΑ - ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ, ὥρες 2

1.- 'Αλγεβρικές ἐξισώσεις
'Επίλυση πολυωνυμικῆς ἐξισώσεως. Τριγωνομετρικὲς ἐξισώσεις
ποὺ ἀνάγονται σὲ πολυωνυμικές.

2.- Μαθηματικὴ ἐπαγωγή
'Αρχὴ τῆς μαθηματικῆς ἐπαγωγῆς. 'Εφαρμογές.

3.- 'Απόλυτος τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ
'Ορισμός. 'Ιδιότητες: $|α| = |-α|$, $-|α| ≤ α ≤ |α|$, $|α-β| ≤ |α| + |β|$ \Leftrightarrow
 $α-ε < χ < α+ε$, $|α+β| ≤ |α| + |β|$, $|αβ| = |α| \cdot |β|$, $|α/β| = |α|/|β|$. 'Επίλυση
τῶν ἐξισώσεων $α/χ + β = 0$, $α/χ + βχ + γ = 0$, $αχ^2 + β/χ + γ = 0$

4.- 'Ακολουθίες
'Ορισμός. Μονότονη ἀκολουθία. Φραγμένη ἀκολουθία. Σύγκλι-
ση ἀκολουθίας. Μηδενικὴ ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀθροίσματος,
διαφορᾶς, γινομένου καὶ πηλίκου ἀκολουθιῶν. Σύγκριση ἀκο-
λουθιῶν. 'Εφαρμογὴ στὸν ὑπολογισμό ρίζας ἐξισώσεως.

5.- Πρόοδοι

'Ορισμός ἀριθμητικῆς, γεωμετρικῆς καὶ ἁρμονικῆς πρόδου.
Συνθήκη γιὰ νὰ ἀποτελοῦν διαδοχικοὺς ὄρους πρόδου οἱ ἀριθ-
μοὶ α, β, γ. 'Αθροισμα τῶν ν πρώτων ὄρων πρόδου. 'Αθροισμα
ἀπέιρων ὄρων φθίνουσας γεωμετρικῆς πρόδου. 'Εφαρμογές σὲ
προβλήματα ἀνατοικομοῦ καὶ χρεωλυσίας.

6.- Λογάριθμοι

'Ορισμός. Λογάριθμος γινομένου, πηλίκου, δυνάμεως, ρίζας.
/.

Δεκαδικοί λογάριθμοι και πίνακες τους. Πράξεις με δεκαδικούς λογάριθμους. Άπλές ένθετινές και λογαριθμικές έξιώσεις.

7.- Τριγωνομετρία

Τριγωνομετρικός αριθμός άθροίσματος και διαφορᾶς δύο τόξων. Σχέση τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν ἑνός τόξου μέ τοῦς τριγωνομετρικοῦς ἀριθμοῦς τοῦ διπλασίου τόξου. Τροποῦς τριγωνομετρικοῦς ἀριθμοῦς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν σέ γινῆ άθροίσματος και διαφορᾶς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν σέ γινόμενα και ἀντιστροφῶς. Ἐφαρμογές στήν ἐπίλυση τριγωνομετρικῶν ἐξιώσεων. Τριγωνομετρικές σχέσεις μεταξύ πρωτευόντων στοιχείων τριγώνου και ἐφαρμογές στήν ἐπίλυση τριγῶνων.

II.- ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ, ὥρες 2

1.- Ἄκονονικά πολύγωνα

Ὅρισμός. Ἰδιότητες. Κατασκευές ἑξαγώνου, τριγῶνου, τετραγῶνου, δεκαγῶνου και πενταγῶνου.

2.- Μέτρηση κῶνιλου

Μῆκος κῶνιλου. Ἐμβαδό κυκλικοῦ δίσκου, κυκλικοῦ τομέα και κυκλικοῦ τμήματος.

3.- Εὐθεῖες και ἐπίπεδα στό χῶρο

Ἀξιώματα τοῦ ἐπιπέδου. Σχετικές θέσεις εὐθειῶν και ἐπιπέδων. Καθετότητα εὐθείας και ἐπιπέδου. Κοινή κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Δίεδρος γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδων. Γωνία εὐθείας και ἐπιπέδου.

4.- Πολύεδρα

Πολυεδρική γωνία. Πολύεδρα: Πρίσμα, παραλληλεπίπεδο, πυραμίδα, κῶλουρος πυραμίδα. Βασικές ιδιότητες. Μέτρηση τῆς ἐπιφανείας και τοῦ ὄγκου τους.

5.- Στερεά ἐν περιστροφῆς

Ὅρισμός. Κῶλινδρος, κῶνος, κῶλουρος κῶνος. Βασικές ιδιότητες. Μέτρηση τῆς ἐπιφανείας και τοῦ ὄγκου τους. Περιστροφή τριγῶνου γύρω ἀπό ἄξονα. /.

6.- Σφαῖρα

• Ορισμός. Σχετικές θέσεις α) εὐθείας καὶ σφαίρας, β) ἐπιπέδου καὶ σφαίρας, γ) δύο σφαιρῶν. Σφαιρική ζώνη καὶ ἑμβάδον της. Ἑμβάδον σφαίρας. Σφαιρικός τομέας καὶ ὄγκος του. Ὅγκος σφαίρας. Ὅγκος σφαιρικοῦ δακτυλίου καὶ σφαιρικοῦ τμήματος.

ΜΕΡΟΣ Β' (ἐπιλογῆς), ἡμέρες 2

1.- Βασικὲς ἀλγεβρικές δομές

• Ομάδα. Δακτύλιος. Σώμα. Διανυσματικός χώρος.

2.- Στοιχεῖα γραμμικῆς ἁλγεβρας

Πίνακες. Πράξεις με πίνακες. Τετραγωνικοί πίνακες. Ὁρίζουσες. Βασικὲς ιδιότητες. Ἀντιστροφή πίνακα. Ἐφαρμογές στὴν ἐπίλυση γραμμικῶν συστημάτων.

3.- Μιγαδικὸς ἀριθμὸς

Μέτρο μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τριγωνομετρική μορφή μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τύπος DE MOIVRE. Ἐφαρμογές.

4.- Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν

Βασικὰ θεωρήματα διαιρετότητας στό σύνολο τῶν ἀκεραίων. Ἀνεπίστροφες λύσεις τῆς ἐξισώσεως $ax + bx + \gamma = 0$

5.- Θεωρία πολωνύμων μιᾶς μεταβλητῆς

Πολύωνυμα ἐν ταυτότητας ἴσα. Διαιρετότητα πολωνύμων. Βασικὰ θεωρήματα γιά τῆς ρίζες πολωνύμου.

6.- Εἰδικές μορφές ἐξισώσεων

Ἐξισώσεις γ' καὶ δ' βαθμοῦ. Διερεύνηση ἐξισώσεων με παράμετρο. Εἰδικές τριγωνομετρικές ἐξισώσεις.

Τό Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

α) τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Ν. βαρουχάνη, συμβούλου Β', καὶ

β) τή συζήτηση πού έγινε

ἀποφάνεται ὁμόφωνα

Ἐγκρίνει τό παραπάνω σχέδιο ἀναλυτικοῦ προγράμματος ὡς ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως Λυκείου, τό ὁποῖο θά ἐφαρμοστεῖ ἀπό τό προσεχές σχολικό ἔτος 1978-79.

Ὁ ἀρμόδιος γιά τό δεῦτερο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἀνάθεση συγγραφῆς διδακτικῶν βιβλίων" κ. Ἡλ. Σπυροπούλος, Σύμβουλος Β' θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τά ἑξῆς:

Α.- Σύμφωνα μέ τό νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γραμματείας τῆς 1' Γυμνασίου πού κατάρτισε τό Τμήμα Μέσης Ἐκπαίδευσης τοῦ ΚΕΜΕ, στήν τάξη αὐτή θά διδαχτοῦν τά κείμενα: 1) παιδευσεως τοῦ ΚΕΜΕ, στήν τάξη αὐτή θά διδαχτοῦν τά κείμενα: α) Δραματική ποίηση (Αἰσχύλου, Προμηθεΐας Δεσμώτης, Σοφοκλή, Ἀντιγόνη καί Εὐριπίδη, Ἰφιγένεια ἠ ἐν Ταύροις), 2) φιλοσοφικά κείμενα (α' Πλάτων Ἀπολογία τοῦ Σωκράτη (ἀποσπάσματα), Κρίτων καί Φαίδων (τά εἰσαγωγικά (1+8)

και τῆ ἐπιλογικῆ (64-67) κεφάλαια), β' Ἀριστοτέλη, ἠθικὰ πεντηκόντεια (ἡθοσιώματα), γ) Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἡθικολογικοὶ καὶ δ) Δημοσθένης, Γ' Ὀλυμ-
 θιαίων καὶ Ἰπέρ τῆς Γοβίων Ἐλευτερίας. Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν τὰ ἀπα-
 ραιτῆτα διδασκτικὰ βιβλία καὶ ὁ χρόνος ὡς τὴν ἐναρξὴ τοῦ σχ. ἔτους
 1988-89 εἶναι εὐκατὸς ὥστε νὰ ἔχουμε βιβλία ὅσπερ ἀπὸ προηγουμένη,
 εἶναι ἐπιθυμητὸν ὥστε νὰ ἐπιλεγῶντο ~~βιβλία ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ~~, εἶναι ἐπιθυμητὸν
 ἡ συγγραφή τῶν βιβλίων αὐτῶν νὰ ἀναταρῆ σὲ φιλολόγους καὶ ἢ κατὰ τὴν
 ἢ τὸς, ἢ συγγραφικῆ τους ἐρετῆ καὶ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ τοὺς τίτλους κρι-
 νονται σοβαρῶς ἐγγυήσεις εἶναι σὲ θέση νὰ δώσουν ἐγκριτικὰ κατὰλληλα
 διδασκτικὰ βιβλία.

Τὸ Τμήμα, ἐφοῦ ἔλαβε ὑπόθεσιν τὴν εἰσαγωγή τοῦ κ. ἠλ. Σπυριδίου,
 Συμβούλου Β' καὶ μετὰ συζήτησιν
 ἀποφαινεται ὁμόφωνα

προτείνουσι τὴν συγγραφή μετ' ἀνάθεσιν τῶν ἀρχαίων βιβλίων, μετ' ἄλλοις
 συγγραφεῖς καὶ ἀνατομικῶν πρὸς ἀναλυτικὸν πρόγραμμα καὶ εἰς προδια-
 γραφεῖς τῶν διδασκτικῶν βιβλίων.

1. Ἀρχαὶα ποιησις (εἰς τὸ βιβλίον 21 1/2 βιβλίων - 15 Ἀπριλίου).
 Τὸ διδασκτικὸν αὐτὸ βιβλίον θὰ περιέχει:
 α) Ἐισαγωγή: Γέννησις καὶ ἐξέλιξις τῆς δραματικῆς ποιήσεως.
 Ἰστορία τῆς μετ' ἡμῶν ἐποχῆς καὶ παραστάσεις τραγωδιῶν. Τὸ ἀρχαῖον
 θέατρο. Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοὶ Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης.
 (ἀελ. 12 - 16).

β) Τὸ κεντρικὸν μέρος τοῦ βιβλίου θὰ περιέχει σὲ ἐπιμετρηθεὶς νεοελληνικῆ με-
 τὰφρασις ὁδοιμοῦ ποιητῆ, τὴν ὁποία θὰ ἐπιλέξει ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου
 καὶ θὰ ἐμφανίσει τὸ Τμήμα κ.ε. τοῦ ΚΙΜΕ, τὴς τραγωδίαις
 I Αἰσχύλου, προμηθεὺς Δεσμώτης (ἐπιτὸς ἀπὸ τοὺς στ. 591-905, καὶ θὰ
 δοθοῦν σὲ συντομώτατη περίληψιν).

II Σοφοκλῆς Ἄντιγόνη καὶ
 III Εὐριπίδης, Ἰφιγένεια ἢ ἐν Ταύροις.
 Γὰρ καθεμιά ἀπὸ τὴς τραγωδίαις αὐτῆς θὰ ὑπάρξει εἰσαγωγικὸν σημεῖωμα
 2-3 σελίδων. Τὸ κείμενον τῶν θὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἐπισημαστικῶν σημειώ-
 σεως ἀνάλογων μετ' τὴν προσληπτικὴν ἰκανότητα τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν
 τῆς Γ' Γυμνασίου.

Τὸ ἔργο σὲ σύνολον τοῦ θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ 14-16 τυπογραφικῶν συηθο-
 σμένων σχήματος διδασκτικῶν βιβλίων καὶ πρέπει νὰ παραδοθῆι ἐν ὁρίστον

του τό βραδύτερο στις 31 Μαρτίου 1978. Προτείνε^{ται} να ανατεθεί ή επιλογή της καταλληλότερης νεοελληνικής έπιμετρης μεταφράσεως, ή εισαγωγή, ^{εξέλιξη} ~~επιλογή~~ ^{και} ή προσαρρογή στη σχολική γραμματική της Δημοτικής στον κ. Κ. Γεωργουσόπουλο, φιλόλογο καθηγητή της Αρχαίας Ελληνικής Λογικής και έπιμετρητή Αρχαίων κειμένων

2.- Αρχαίοι Έλληνες Λυρικοί ('Ανοδόγιο Λυρικής Ποιήσεως), α εβρουαρίου - 30 Μαΐου). Το σχετικό εδευατικό βιβλίο να περιέχει:

α) Εισαγωγή: Το χαρακτηριστικό της λυρικής ποιήσεως. 'Η γέννησή της και ή εξέλιξή της στην Αρχαία Ελλάδα. Το εδείο της λυρικής ποιήσεως και οι κυριότεροι αντιπρόσωποι τους (σελ. 10-12).

β) Το κύριο μέρος του βιβλίου να αποτελείται από έπιμετρη νεοελληνική μετάφραση αντιπροσωπευτικών ποιημάτων από την έλεγεια, τον εμβρηχό, τή μελική και τή χορική ποίηση (δύο - πέντε στίχοι), χωρικά από τραγώδες και τή λυρικότερα μέρη από τής κωμώδες του Αριστοτέλη).

Θα υπόχουν σφύτερα σφειδέματα για τή ζωή και τή έργο των ποιητών, που ποιήματά τους καταχωρίζονται στο βιβλίο, όπως και λιτός σχολιασμός των ποιημάτων, δύολογος με τήν προσληπτική ικανότητα της ήλικίας των μαθητών της 1^{ης} Γυμνασίου.

Τό βιβλίο στο σύνολό του να αποτελείται από 70-75 τυπογραφικούς σφησιμμένου σχήματος εδευατικού βιβλίου και πρέπει να παραδοθεί στο σύνολό του τό βραδύτερο στις 15 Ιουνίου 1978. Προτείνε^{ται} ή συγγραφή του να ανατεθεί στον κ. Γ. Αλλά, ^{Σουβό} ποιητή και φιλόλογο καθηγητή της Αρχαίας Ελληνικής, ή όποιος μπορεί να παραδοθεί και όρισμένες μεταφράσεις άλλων δοκίμων νεοελληνικών ποιητών.

3.- Δημοσθένης, Γ. Ολυμπιακός και Ύμνος της Ροδών 'Ανελευθρίας (10 Απριλίου - 30 Μαΐου). Το σχετικό εδευατικό βιβλίο πρέπει να περιέχει:

α) Εισαγωγή: 'Η έποχή του Δημοσθένη - Προς και έργο του Δημοσθένη - Το ιστορικό πλαίσιο, όπως και γενικό διάγραμμα των δύο λόγων (σελ. 12-14).

τὸ βραδύτερο στὶς 31 Μαρτίου 1978. Προτείνεται νὰ ἀνατεθεῖ στὴ
δ. Ἑλένη Κακριδῆ, δ.φ., τ. Β. Γυμνασιάρχῃ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίζεται ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας
[Handwritten signature]
Δῆμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 134/1977

Σήμερα, 28 Νοεμβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30 πρωινή, τὸ Τμήμα Μέσης Ἑκπαίδευσης τοῦ Κέντρου Ἑκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΚΕΠ), συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τοῦ (Λεω-
φόρου 2 - Ἀθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἔφωδ προσελήθησαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν Πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Ἀν. Πάγκαλο, οἱ Σύμβουλοι Β' κ.κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Φ. Βῆρος, Δημ. Σακκάς, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Ρ. Γρατοῦρας, ὁ Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΚΕΠ, Ἰ. Σκουρτέλης, οἱ Εἰσηγητὲς κ.κ. Κ. Φούσκας, Δημ. Τομιτσῆς, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδοσιάδης, Λ. Λεομύπουλος καὶ Στ. Παπασημαίου, καὶ ἡ Γραμματεὺς τοῦ τμήματος Δημ. Ζαραφωνί-
του μὲ βαθμὸ βο.

Δέν εἶχε μέρος στὴ συνεδρίαση ὁ Σύμβουλος Β' κ. Ν. Παπαδόπου-
λος, γιὰ λόγους ἀσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Ἀνάθεση συγγραφῆς διδακτικῶν βιβλίων. Εἰσηγητὴς κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β'.
 - ΘΕΜΑ 2ο - Ἀνατύπωση ἐγκριμένων διδακτικῶν βιβλίων Γυμνασίου καὶ Λυκείου. Εἰσηγητὴς κ. Ἡλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
 - ΘΕΜΑ 3ο - Ἀναφορὰ Σχολῆς Ζηρέδη.
 - ΘΕΜΑ 4ο - Κρίση ἐλεύθερων ἀναγνωσμάτων τοῦ Π. Εὔσταθιάδη. Εἰσηγη-
τὴς κ. Φ. Βῆρος, Σύμβουλος Β'.
 - ΘΕΜΑ 5ο - Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο "Πικρὴ ἀλήθεια" τῆς κ. Χρ. Κα-
ραγεωργίου. Εἰσηγητὴς κ. Ἰ. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β'.
 - ΘΕΜΑ 6ο - Βασικὲς Ἀσκήσεις γιὰ βλα τὰ ἀθλήματα τοῦ κ. Β. Βυτινάρου.
Εἰσηγητὴς κ. Ἰ. Σκουρτέλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΚΕΠ.
- Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ἀφῶδ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε
τὸ πρακτικὸ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἀρχί-
σῃ ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ο αρμόδιος για το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανάθεση συγγραφής διδανκτικών βιβλίων" εισηγητής κ. Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το εξής:

1.- Στις τάξεις Α' και Β' Γυμνασίου δεν υπάρχουν διδανκτικά βιβλία Μαθηματικών, γραμμένα σύμφωνα με το νέο αναλυτικό πρόγραμμα. Στις τάξεις αυτές χρησιμοποιούνται τα παλαιά διδανκτικά έγχειρίδια με όρισμένες οδηγίες και εδδηκαν στους διδάσκοντες για μία δεκαετία μεγαλύτερη προσέγγιση του νέου αναλυτικού προγράμματος. Οι μαθητές αυτών των τάξεων, μόνο από το προσεχές σχολικό έτος 1978-1979 και έθεσον υπάρχουν νέα διδανκτικά βιβλία, θα μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα σύμφωνα όχι απλώς με την ύλη αλλά κυρίως με το πνεύμα του νέου αναλυτικού προγράμματος.

Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη συγγραφής διδανκτικών βιβλίων και για τις τρεις τάξεις του Γυμνασίου.

2.- Για το προσεχές σχολικό έτος 1978-79 προβλέπεται η εφαρμογή νέου αναλυτικού προγράμματος για τη Β' Λυκείου που θα αποτελεί συνέχεια του προγράμματος της Α' Λυκείου ενιαίου τύπου. Για την κάλυψη των αναγκών σε διδανκτικά βιβλία των δύο αυτών τάξεων είναι αναγκαίο να συγγραφούν:

- α) "Άλγεβρα Α' και Β' Λυκείου σε δύο τεύχη, ένα για κάθε τάξη.
- β) Το β' τεύχος του εγκεκριμένου διδανκτικού βιβλίου "Θεωρητική Γεωμετρία, τεύχος α', Γ' Γυμνασίου" για να χρησιμοποιηθεί στην Α' Λυκείου.

Τέλος επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει εγκεκριμένο διδανκτικό έγχειρίδιο που να καλύπτει ικανοποιητικά την ύλη Μαθηματικής "Αναλύσεως" που προβλέπει το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα για τη Γ' Λυκείου θεωρητικής κατεύθυνσης, με αποτέλεσμα να χρησιμοποιούν οι μαθητές πρόσκαιρες σημειώσεις για τη μελέτη τους. Επειδή έχθλαυ είναι αναγκαίο τα στοιχεία της Μαθηματικής "Αναλύσεως" να διδάσκονται ομοιόμορφα στους μαθητές και των δύο κατευθύνσεων, κρίνεται απαραίτητη η συγγραφή βιβλίου Μαθηματικής "Αναλύσεως" της Γ' Λυκείου.

3.- Επειδή τα χρονικά περιθώρια είναι περιορισμένα, μόνο με άμεση συγγραφή είναι δυνατόν να έτοιμαστούν τα παραπάνω βιβλία για το προσεχές σχολικό έτος.

./.

Ακολουθως ο εισηγητής αναφέρεται στην προεργασία που έχει προηγηθεί για τη συγγραφή όρισμένων από τα βιβλία αυτά και προτείνει πρόσωπα, τα όποια με την έπιστημονική τους συγκρότηση, τη συγγραφική τους έρση, τη διδακτική τους πείρα σε σχολεία μέσης εκπαιδεύσεως, τη συμμετοχή τους στις ομάδες και έκτελεργίστησαν τα νέα αναλυτικά προγράμματα αλλά και το ήθος τους, κείθουν ότι μπορούν να αναλάβουν το βαρό αυτό έργο και να παραδώσουν έγκαιρωσ κατάλληλα διδακτικά βιβλία.

Τό Τμήμα έσοφ έλαβε ύπόψη:

- α) την εισηγήση του κ. Ν. Βουρουλίη, Συμβούλου Β', και
- β) τη συζήτηση που έπαικολούθησε

άποφάνεται όμώσωνα

Προτείνει τη σύνθεση συγγραφέων των παρακάτω βιβλίων ός έξης:

Α.- Βιβλία Γυμνασίου

- 1.- Μαθηματικά Α' Γυμνασίου, στοός κ.κ. Γ. Σταθουλίη Γεν. Έπ. Μ.Ε., Β. Βατόπουλο, Γυμνασιόλη και Α. Πατερίη, καθηγητή μέσης 'Εκπαιδεύσεως.
- 2.- Μαθηματικά Β' Γυμνασίου, και
- 3.- Μαθηματικά Γ' Γυμνασίου, στοός κ.κ. Α. Παπαμιχαήλ, καθηγητή 'Ανατάτης Γεωπονικής 'Χολής 'Αθηνών, Γ. Βαλλή, Άρα Μαθηματιών, 'Επιμελητή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Χρ. Γιανθηματιών, 'Επιμελητή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθηγητή μέσης 'Εκπαιδεύσεως, Νέκο, Α. Βεταρά, Κ. Σολωότο, καθηγητή μέσης 'Εκπαιδεύσεως.

Οί συγγραφέες των βιβλίων αυτών πρέπει να συμμορφώθουν προς τους είδικότερους όρους που κείχονται στις όντίστοιχες προκηρύξεις συγγραφής, που έχει έγκρίνει τό Τμήμα μέσης 'Εκπαιδεύσεως του Κ.Μ.Ε.

Β.- Βιβλία Λυκείου

- 1.- Άλγεβρα Α' και Β' Λυκείου, στοός κ.κ. Κ. 'Ιορδανίη, καθηγητή Πανεπιστημίου Πατρών, Κ. Βασιλίη, 'Υψηλήτη Σχ. 'Ινδρών, Β. Βατόπουλο, 'Επιμελητή Ε.Μ.Π., Α. Καραγιώργο, Άρα Μαθηματιών και Α. Βασιλίη, καθηγητές μέσης 'Εκπαιδεύσεως.

Τό βιβλίό θα κείρζεται σε δύο τεύχη. Στο α' τεύχος θα αναπτύσσεται ή ύλη 'Αλγεβρας-τριγωνομετρίας της Α' Λυκείου σε έκταση τεύχους.

270 σελίδες σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα που κατάρτισε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ. Κάθε σελίδα λογίζεται ότι περιέχει 36 στίχους των 60 διαστημάτων.

Στο β' τεύχος θα αναπτύσσεται η ύλη "Αλγεβρας-Τριγωνομετρίας της Β' Λυκείου σε δύο ανεξάρτητα και ίσα μέρη, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα που κατάρτισε το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ. Η έκταση όλου του τεύχους όρίζεται σε 250-300 σελίδες.

2.- Στοιχεία Μαθηματικής "Αναλύσεως Γ' Λυκείου στον κ. Γ. Παντελέδη, Καθηγητή Ε.Μ.Π.

Το βιβλίο θα περιέχει σε 120-140 σελίδες την ύλη μαθηματικής "Αναλύσεως που προβλέπει το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα για την Γ' Λυκείου θεωρητικής και θετικής κατεύθυνσης, καθώς και τη μελέτη των τριγωνομετρικών συναρτήσεων και των αντίστροφών τους. Οι ενδότηες που προσδίδονται μόνο για τους μαθητές θετικής κατεύθυνσης θα διαχωρίζονται με άσπαστο.

Στην έκταση που καθορίστηκε για κάθε ένα από τα παραπάνω βιβλία περιλαμβάνονται οι ασκήσεις, οι οδυτομες άνακεφαλαίωσεις στé τέλος κάθε κεφαλαίου καθώς και ένα πρόσθετο τελευταίο κεφάλαιο με επιλεγμένα θέματα, γενικές εφαρμογές και έρωτήματα που δύνουν ενδιαφέρον για γενική επανάληψη της ύλης.

Συμπληρωματικά, κάθε βιβλίο έπιδes όπο πύνανα περιεχομένου, πρόλογο των συγγραφέων κ.τ.λ. θα περιέχει όποχρεωτικά:

- α) Παράρτημα με τις άπαντήσεις και τις άπαραίτητες όποδείξεις για τη λύση των άσκησης, και
- β) Πύνανα μαθηματικών έννοιών και όρων που χρησιμοποιούνται στé βιβλία με παραπομπή στé σελίδα που για πρώτη φορά εισάγονται.

Η παραπάνω συμπληρωματική ύλη μαζί με τα σχήματα, τις εικόνες και τα κάθε είδους διαγράμματα έν μπορεί να υπερβεί στé 25% της έκτασης της κύριας ύλης του βιβλίου.

3.- Τδ βιβλίο "Θεωρητική Γεωμετρία, τεύχος Β", Α' Λυκείου που άποτελεί συνέχεια του άνηκεριμένου διδαντικού βιβλίου

Γεωμετρίας Γ' Γυμνασίου ανατίθεται στους Έθνους συγγραφείς και
μέ τους Έθνους Έργους.

Τό παραπάνω βιβλία πρέπει νά παραδοθούν τό βραδύτερο ής
τός 31 Μαρτίου 1976.

Το Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- 1) τήν είσήγηση του κ. 'ηλ. Σπυρόπουλου, Συμβούλου Β' και
- 2) τήν συζήτηση καθ' έγινε

άποφάινεται όμόφωνα

Προτείνεϊ: 1) Γιά τήν κάλυψη τών διδακτικών άναγκών του μαθήματος τής φυσικής στις Α', Β' και Γ' τάξεις του λυκείου οχ. έτος 1978-79, νά άνατυπωθεΐ, με τίς διορθώσεις τών τυπογραφικών λαθών και τών άλλων άβλεκτημάτων, τό βιβλίον:

- 1.- φυσική Α' λυκείου, 'Α. Μάξη, έκδ. ΟΕΔΒ, 1977.
- 2.- φυσική Β' λυκείου, 'Α. Μάξη, έκδ. ΟΕΔΒ, 1977.
- 3.- φυσική Γ' λυκείου, 'Α. Μάξη, έκδ. ΟΕΔΒ, 1977.

2) Γιά τήν κάλυψη τών διδακτικών άναγκών του μαθήματος τής άρχαίας έλληνικής γραμματικής από μετάφραση στην Α' Γυμνασίου (οχ. έτος 1978-79) νά άνατυπωθεΐ, με τίς διορθώσεις τών τυπογραφικών λαθών και τών άλλων άβλεκτημάτων, καθ' άφού θεωρηθεΐν από τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΥΠΕ:

- α) 'Η αντίματρίτση τής εικόνας του έξωφύλλου με έκείνη τής σελ. 67 του διδακτικού βιβλίου (έκδ. ΟΕΔΒ, 1976): Κ. Κουλιβ, Ξενοφώντος Κύρου 'Ανάβασις (ή όπόδα θά γίνει έγκριση από τόν καλλιτεχνικό συνεργάτη του ΟΕΔΒ).
- β) 'Η άφάιτηση του άρχαίου έλληνικού κειμένου, καθ' συνάδει τήν μετάφραση και τών εικόνων τών σελ. 39, 114, 115, 172, 173, 184, 185, 216, 217, 286, 287, 288 και 289.

3) Γιά τήν κάλυψη τών διδακτικών άναγκών του μαθήματος τής άρχαίας έλληνικής γραμματικής από μετάφραση στη Β' Γυμνασίου (οχ. έτος 1978-79) νά άνατυπωθεΐ, με τίς διορθώσεις τών τυπογραφικών λαθών και τών άλλων άβλεκτημάτων, τίς όποτες ήδη έχει έπιφέρει τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΥΠΕ, τό διδακτικό βιβλίον:

Βατραχομουσαχία - 'Ηοϊδου "Έργα και 'Ημέραι (έκδ. ΟΕΔΒ, 1977).

Το Τμήμα άρνού έλαβε ύπόψη:

- 1) τήν είσήγηση του κ. 'ηλ. Σπυροπούλου, Συμβούλου Β' καί
- 2) τήν συζήτηση από έγινε

άποφάινεται όμόφωνα

Προτείνεϊ: 1) Για τήν κάλυψη τών διδακτικών άναγκών του μαθήματος τής φυσικής στις Α', Β' καί Γ' τάξεως του λυκείου οχ. έτος 1978-79, νά άνατυπωθεύ, με τίς διορθώσεις τών τυπογραφικών λαθών καί τών άλλων άβλεκτημάτων, τά βιβλία:

- 1.- φυσική Α' λυκείου, 'Α. Μάξη, έκδ. ΟΕΔΒ, 1977.
- 2.- φυσική Β' λυκείου, 'Α. Μάξη, έκδ. ΟΕΔΒ, 1977.
- 3.- φυσική Γ' λυκείου, 'Α. Μάξη, έκδ. ΟΕΔΒ, 1977.

2) Για τήν κάλυψη τών διδακτικών άναγκών του μαθήματος τής άρχαίας ελληνικής γραμματικής από μετάφραση στην Α' Γυμνασίου (οχ. έτος 1978-79) νά άνατυπωθεύ, με τίς διορθώσεις τών τυπογραφικών λαθών καί τών άλλων άβλεκτημάτων, καί άρνού θεωρηθεύ από τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσεως του ΚΕΜΕ:

- α) 'Η άντιναπόθεση τής εικόνας του έλεφάντου με ένείνη τής σελ. 67 του διδακτικού βιβλίου (έκδ. ΟΕΔΒ, 1976): Κ. Κουλιά, Ξενοφώντος Κύρου 'Ανέροισ (ή όπόδα θά γίνει έγκραφη από τόν καλλιτεχνικό συνεργάτη του ΟΕΔΒ).
- β) 'Η άφαίρεση του άρχαίου ελληνικού κειμένου, που συνοδεύει τήν μετάφραση καί τών εϊκότων τών σελ. 39, 114, 115, 172, 173, 184, 185, 216, 217, 286, 287, 288 καί 289.

3) Για τήν κάλυψη τών διδακτικών άναγκών του μαθήματος τής άρχαίας ελληνικής γραμματικής από μετάφραση στη Β' Γυμνασίου (οχ. έτος 1978-79) νά άνατυπωθεύ, με τίς διορθώσεις τών τυπογραφικών λαθών καί τών άλλων άβλεκτημάτων, τίς όποίες ήδη έχει έπιφέρει τό Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσεως του ΚΕΜΕ, τό διδακτικό βιβλίο:

Βατραχομουσάχλα - 'Ηοϊόδου Έργα καί 'Ημέραι

(έκδ. ΟΕΔΒ, 1977).

Ο αριθμός για το τρίτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναφο-
ρά Σχολής Ζηρέση" εισηγητής κ. Φ. Βόρος, Σύμβουλος Β' θέτει ύλην
των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 186039/17-11-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας
μέ τη συνημμένη αναφορά αριθμ. 879/1-11-1977 της Σχολής Ζηρέ-
ση για τη χορήγηση αντίγραφου του πρακτικού 98/5-9-1977 του Τμήμα-
τος Μέσης Ψηφιακής Διδασκαλίας του ΚΙΜΕ, και
- 2) την εισηγήση του που έχει ως εξής:

Στη συνεδρίασή μας της 5-11-1977 ανάμεσα σε άλλα θέματα είχαμε
συζητήσει παλαιότερη αίτηση του κ. Ζηρέση που ζητούσε να του άπεντρα-
πεί να λειτουργεί το σχολείο του με πρόγραμμα 5 ημερών εισηγηθίκα-
με να απορριφθεί το αίτημά του όχι γιατί το σχολείο του δεν πληροί-
σε τους όρους για τέτοια βάση λειτουργίας, αλλά γιατί δεν μπορούσα-
με να κλέψουμε την περίπτωση του χωρίς να δώσουμε τίς άλλες ιδιαιτερι-
ότητες του σχολείου. Εισηγηθίκαμε να του χορηγηθεί πλήρες απόσπασμα του
πρακτικού μας, όσο αναφέρεται στο σχολείο του.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 136039/17-11-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας,
- 2) το περιεχόμενο της αναφοράς της Σχολής Ζηρέση, και
- 3) την εισηγήση του κ. Φ. Βόρου, Συμβούλου Β'.

αποφασίζεται όμοφωνα

Εγκρίνουμε να χορηγηθεί πλήρες απόσπασμα του Πρακτικού αριθμ.
98/5-9-1977 του Τμήματος Μέσης Ψηφιακής Διδασκαλίας στη Σχολή
Ζηρέση.

Ο αρμόδιος για το τέταρτο θέμα της ημερησίας διατάξεως "Κρίση ελευθερών αναγνωσμάτων" του Π. Εύσταθιάδη, εισηγητής κ. Φ. Βάρος, Συμβούλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. Φ. 211.17/126/133351/12-11-1977 του κ. Ύπουργου Παιδείας και της συνημμένη αίτηση της Ο.Ε. Π. Εύσταθιάδη και γιού, για τη χορήγηση Πρακτικού του Τμήματος μέσης Εκπαίδευσης αριθμ. 104/12-9-1977 του ΚΕΜΕ, και
- 2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

1.- Με πράξη μας (104/12-9-1977) έχουμε κρίνει κατάλληλο για τη διαδικασία της άγγλινης στις δύο πρώτες τάξεις του γυμνασίου το βιβλίο CONTACT, τμήκος Ι και τμήκος ΙΙ του έκδοτικού οίκου Π. Εύσταθιάδη. Ταυτόχρονα σημειώσαμε κάποιες επισημάνσεις ή ατέλειες του βιβλίου.

2.- Ο έκδοτης με αίτηση του από 29-10-1977 ζητεί αντίγραφο του Πρακτικού μας ως και του Πρακτικού της Επιτροπής κρίσεως, ώστε σε νέα έκδοση να λάβει υπόψη τις υποδείξεις μας. Ο κ. Ύπουργός με έγγραφο του, αριθμ. Φ. 211.17/126/133351/12-9-1977 ζητεί αντίγραφα των Πρακτικών αυτών για να τα κοινοποιήσει στον ενδιαφερόμενο.

3.- Εισηγοῦμαι να χορηγηθοῦν ἀποσπάσματα τῶν δύο Πρακτικῶν ἐν δύο βαθμοῦ περιέχουν παρατηρήσεις καὶ υποδείξεις γιὰ τὴν καλύτερη ἐν μέλλον ἐμφάνιση τῶν βιβλίων, ποὺ τὴν ἀρῶμεν κατὰλληλα μὲ κάποιες ἐπισημάνσεις. Εἰδικότερα νομίζω χρήσιμο νὰ περιληφθοῦν στὰ ἀποσπάσματα αὐτὰ οἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Δ. Λακκῆ, Συμβούλου Β'.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ εἶλεθε ὑπόψη:

- 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ. 211.17/126/133351/12-11-1977 τοῦ κ. Ύπουργου Παιδείας,
- 2) τὸ περιεχόμενο τῆς αἰτήσεως τῆς Ο.Ε. Π. Εύσταθιάδη καὶ γιού, &
- 3) τὴν ἐισήγηση τοῦ κ. Φ. Βάρου, Συμβούλου Β',

ἀποφαινεται ὁμόφωνα

Νὰ χορηγηθοῦν πλῆρη ἀντίγραφα τῆς πράξεως ἀριθμ. 104/12-9-1977 τοῦ Τμήματος μέσης Εκπαίδευσης τοῦ ΚΕΜΕ καὶ τῆς πράξεως "Επιτροπῆς κρίσεως γιὰ τὸ βιβλίο CONTACT I, II.

Ο αρμόδιος για το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Πικρή 'Αλήθεια" του κ. Χρ. Καραγεωργίου, εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β' θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 18808/4-3-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας με το οποίο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ για γνωμοδότηση σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75 το βιβλίο "Η πικρή 'Αλήθεια" της Χρ. Στ. Εύαγγελου και ή σχετική αίτηση της.
- 2) την άρνητική γνωμοδότηση του Τμήματος Δ.Σ. του ΚΕΜΕ, και
- 3) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Πρόκειται για ένα βιβλίο - παρουσιάζεται και ως "θεδωμένο": - με άκατασχετη συνηθισμένη ηθικολογία για τη διαφύλαξη της οικογένειας από τις ελεύθερες γυναίκες. Η συγγραφέας μάλιστα προτείνει και την προσθήκη "μαθήματος ηθικολογίας" στα Γυμνάσια που να διδασκείται "συν πρῶτερον" από τους θεολόγους.

Το βιβλίο ανήκει στην κατηγορία των αλλοίμων λαϊκών αναγνωσμάτων και δεν είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ως χρήσιμο κατά την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75.

Το Τμήμα δεοῦ ελαβε υπόψη:

- 1) το έγγραφο αριθμ. 9. 18808/4-3-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας,
- 2) την γνωμοδότηση του Τμήματος Δ.Σ. του ΚΕΜΕ, και
- 3) την εισήγηση του κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Συμβούλου Β'.

ἀποφάνεται ὁμόφωνα

Το βιβλίο "Πικρή 'Αλήθεια" της Χρ. Καραγεωργίου-Εύαγγελου δεν είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ως χρήσιμο, κατά την παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75.

Ο αρμόδιος για το θε θέμα της ημερησιας διατάξεως, Γνωμοδότηση για το βιβλίο "Βασικές άσκησης για όλα τα αθλήματα" του Β. Βυτινάρου, εισηγητής κ. Γ. Σκορδελής, Εβδελικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος:

- 1) το έγγραφο αριθμ. Φ. 732/24/114011/6-10-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας, και
- 2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Ο κ. Υπουργός με το αριθμ. Φ. 732/24/114011/6-10-1977 έγγραφο του προς το ΚΕΜΕ επιθυμεί να γνωμοδοτήσουμε για την καταλληλότητα και ωφελιμότητα του βιβλίου "Βασικές άσκησης - για όλα τα αθλήματα" - του κ. Βασ. Βυτινάρου, Διευθυντή φυσικής Αγωγής που υπηρετεί στην Ε.Α.Σ.Α.

Είναι γνωστό ότι το Τμήμα δεν έχει εγχειρίδι διδακτικά βιβλία φυσικής Αγωγής για τους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου, γιατί η φύση του μαθήματος δεν προβλέπει την ύπαρξή τους.

Ο νόμος 186/75 μου δίνει την αρμοδιότητα η μη των κυκλοφορούντων βιβλίων να διατυπώνουμε γνώμη για τη χρησιμότητα ή μη των κυκλοφορούντων βιβλίων ή βοηθημάτων και τη λύταξη αυτή επικαλείται στο έρωτημά του ο κ. Υπουργός.

Στην προκειμένη περίπτωση ο κ. Βυτινάρος στο μικρό του πόνημα των 66 σελίδων παρουσιάζει 144 άσκησης, συνασκήσεις και αγωνιστικές μορφές παιχνιδιών με κατανοητή διατύπωση και με παράλληλη άπεικόνιση ή σχηματική παρουσίαση.

Παρά το γεγονός της πολύ σύντομης διατύπωσης και αναλύσεως αρκετών ασκήσεων και της πολύ μικρής και ευαθελάκριτης άπεικόνισής των, το περιεχόμενο του βιβλίου "Βασικές άσκησης - για όλα τα αθλήματα" κρίνεται κατάλληλο και χρήσιμο για τους καθηγητές φυσικής Αγωγής των Γυμνασίων και των Λυκείων και εισηγοίμαι, το Τμήμα μέσης να αποφανθεί θετικά για τη χρησιμότητά του.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη
το έγγραφο αριθμ. Φ. 732/24/114011/6-10-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας, και

2.- την είσφηση του κ. 'Ι. Σκορτζή, Ειδικού Συμβούλου στο ΚΕΚΕ
ἀποφαίνεται ὡςῶνα

τὸ βιβλίο "Βασικὲς ἀσκήσεις γιὰ ἕλα τὰ ἀθλήματα" τοῦ Ν. Βυτινῆρου
κρίνεται κατάλληλο καὶ χρήσιμα γιὰ τοὺς καθηγητὲς φυσικῆς ἄγωγῆς
τῶν Γυμνασίων καὶ Λυκείων.

ἐπὶ σημεῖο αὐτὸ τεματίζεται ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματεὺς
Γεωργίου
Δῆμ. Ζαροφάντου

ΠΡΑΞΗ 135/1977

Σήμερα, 5 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9η πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αθύρσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2, 'Αθήνα). 'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση άφου προσ- κλήθησαν σύμφωνα με τή νόμιμη διαδικασία από τόν Πρόεδρο του Τμή- ματος κ. 'Αν. Πάγκαλο οί Σύμβουλοι Β' κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βω- ρος, Δ. Σακιδάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατούδας, Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαΐσης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραϊδούπουλος, Δ. 'Αδαμίδου, Στ. Παπασημαϊδούπουλος καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου με βαθμό 60. Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ή Σύμβουλος Β' κ. Ν. Παπαδόπουλος, λόγω άσθενείας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Σχ. 'Αναλυτικού Προγράμματος 'Ιστορίας Α' Τάξεως Λυ- κείου. Εισηγητής κ. Φ. Βωρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανάθεση συγγραφής ειδ. βιβλίου της 'Ιστορίας για τήν α' τάξη Γενικού Λυκείου.
- ΘΕΜΑ 3ο - Αίτηση Συλλόγου Φιλολόγων. Εισηγητής κ. 'Ι. 'Αρβανί- της, Σύμβουλος Β'.

Στήν άρχή της συνεδρίας, άφου ειαπιστώθηκε άπαρτία, βιαβάσθηκε και ελιευρώθηκε τό Πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή συνέ- χεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση των θεμάτων της ήμερήσιας διατάξεως

ή συζήτηση για τό τρίτο θέμα άναβλήθηκε.

Ο άρμόδιος για τό πρώτο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως "Σχέδιο άναλυτικού Προγράμματος 'Ιστορίας της Α' τάξεως Λυκείου" εισηγητής κ. Φ. Βωρος, Σύμβουλος Β', θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τά έξής:

1.- 'Η διδασκαλία της 'Ιστορίας στό Λύκειο παραοιάπτει με άπλή ύπόμνη

σητά διδαγμένα στο Γυμνάσιο με αφηγηματική μορφή ιστορικά γεγονότα, αναζητεί τα βαθύτερα αίτια της ιστορικής δράσης, επιμένει στην κριτική και την αξιολόγηση των γεγονότων, προχωρεί στην έρμηνεια των μορφών πολιτισμού (οικονομική ζωή, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, δίκαιο, επιστήμη, καλλιτεχνική δημιουργία, θρησκεία), τις οποίες αντιπρόκει-ώς έκφραση συνολική των συνθηκών ζωής και της βιοθεωρίας των ανθρώπων της ιστορούμενης περιόδου. Έτσι η 'Ιστορία αντιμετωπίζεται ως το κατεξοχήν ανθρωπογνωστικό μάθημα, γιατί τουτο σπουδάξει πραγματικές ενθρ-πινες πράξεις.

2. σκοπός της διδασκαλίας της 'Ιστορίας στο Λύκειο είναι η καλλιέργεια ιστορικής συνείδησης και κρίσης, με τό νόημα ότι: με τή σπουδή του ανθρώπινου παρελθόντος ό νέος άνθρωπος:

(α) προάγεται ανθρωπογνωστικά, ώστε καλύτερα νά αντιλαμβάνεται και αντικειμενικότερα νά έρμηνεύει και αξιολογεί όσα συμβαίνουν γύρω του σήμερα,

(β) κατανοεί ότι η 'Ιστορία είναι έργο συλλογικό του ανθρώπου και η ευθύνη συλλογική αλλά και προσωπική στο βαθμό που καθένας συμβάλλει συνειδητά και έλεύθερα στην κοινή προσπάθεια.

(γ) επισημαίνει τήν ιδιαιτερότητα της κοινωνίας όπου αυτός ανήκει και αναπτύσσεται, τά ιδιαίτερα προβλήματα που απασχολούν αυτή τήν κοινωνία, τήν ανάγκη συνεργασίας όλων των μελών της για τήν επίλυση των επιμέρους προβλημάτων και τή συλλογική ολικοδομήση καλύτερου αύριο· επισημαίνει τέλος τήν ανάγκη συνεννόησης και άμοιβαίου σεβασμού όλων των κοινωνιών για τήν ειρήνη και τήν ευημερία όλων.

3. Επίσης, με τή διδασκαλία της 'Ιστορίας στο Λύκειο επιδιώκεται οτοιχειώδης τουλάχιστο και βαθμιαία ενημέρωση των μαθητών στη μεθο-δολογία της ιστορικής έρευνας και τήν αξιολόγηση των πηγών.

4. 'Η διδακτέα ύλη για 3 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας όρίζεται ως εξής:

. / .

1. Είσαγωγή:

α: 'Η Ιστορία έργο του ανθρώπου, καθήκον και ελεύθερη του.

β: Προϊστορία. Πηγές της Ιστορίας και αξιολόγησή τους (θεμελίωση της Ιστορικής γνώσης, τεκμηρίωση, διασταύρωση και κριτική των πληροφοριών).

γ: Περίοδος της Ιστορίας. Μεταβατικές εποχές και συμβατικότητα των Ιστορικών τομών.

δ: Έγνοιαι και περιεχόμενο της πολιτικής Ιστορίας και της Ιστορίας του πολιτισμού.

στ: Μορφωτική άξια της Ιστορικής γνώσης.

2. 'Η ανατολική πολιτιστική παράδοση (ώς τον 5ο αι. π.Χ.).

α: Συνολική θεώρηση των ανατολικών πολιτισμών: (I) Κίνας, 'Ινδιών (II), Αιγύπτου, Μεσοποταμίας, Φοινίκης (φοινίκων - Έβραίων).

β: Οικονομικοκοινωνική ζωή και κρατική οργάνωση, παρουσίαση και έρμηνεία της Τέχνης, έπιστήμες και γράμματα, φιλοσοφία.

3. 'Ο Μεσογειακός χώρος κατά την Τρίτη - δεύτερη χιλιετία π.Χ.

α: 'Η συνάντηση του "μεσογειακού" και του "βόρειου" ανθρώπου στην έλληνική και την Ιταλική χερσόνησο.

β: 'Ο Κρητικός και ό Μυκηναϊκός κόσμος: οικονομική ζωή, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, γραφή, τέχνη. Άμοιβαίες σχέσεις - σχέσεις με τους γύρω μεσογειακούς λαούς.

γ: Το πολιτιστικό υπόβαθρο των 3 μεγάλων μυθικών κύκλων, (Τρωϊκού, Θηβαϊκού, 'Ατρείδων).

4. Μεταβατική εποχή (11ος αί. - 9ος αί. π.Χ.).
α: 'Εξήγησή της.
β: Τέχνη
γ: 'Εγκατάσταση τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν στὰ μικρασιατικά παράλια.
δ: Διαμόρφωση πάλαιον κρατῶν (ἀπὸ τὸ γένος στήν πᾶλη).
5. Μητροπολιτικός καὶ ἀποικιακός 'Ελληνισμός ἀπὸ τὸν 8ο ὡς τὸ τέλος τοῦ 6ου αἰ. π.Χ.
α: 'Ο β' ἀποικισμός (στὴ Μεσόγειο καὶ τὸν Εὐζεῖνο).
β: Οἰκονομικὴ ζωὴ καὶ κοινωνικὴ ὀργάνωση.
6. Πολιτικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἐξέλιξις (ἀπὸ τὸν 6ο ὡς τὸ τέλος τοῦ 6ου αἰ. π.Χ.)
α: 'Εξέλιξις τῶν πολιτευμάτων.
β: Παράγοντες γένεσης τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης, τοῦ ἠρωϊκοῦ καὶ διδακτικοῦ ἔπους, τῆς λυρικῆς ποίησης.
γ: 'Απὸ τὸ μῦθος εἰς τὸ λόγος: γένεσις τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως καὶ τῆς φιλοσοφίας.
α.
7. 'Αθήνα καὶ Σπάρτη (ὡς τρεῖς ἄρχές τοῦ 6ου αἰ. π.Χ.).
α: Παράγοντες ἀνάπτυξης στὶς δύο κοινωνίας ὡς τὴ στιγμή ποῦ ἔγιναν πόλεις ἔλξεως τοῦ μητροπολιτικοῦ 'Ελληνισμοῦ.
β: Πολιτειάκῃ ἐξέλιξις καὶ πολιτικὴ ὀργάνωσις τῆς 'Αθήνας. ('Αριστοτέλης, 'Αθηναίων Πολιτεία).
γ: Κοινωνικὴ ὀργάνωσις στὶς δύο πόλεις καὶ ἡ θέση τῶν δοῦλων, εἰλωτῶν, (Πλάτων, Πολιτεία 563 β', 549 α', Θουκυδίδης 4, 80 κ.τ.λ.).
8. 'Απειλὴ τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἀπὸ τὴν 'Ανατολήν, θρῆνος καὶ 'Ακμή:
α: 'Ο Περσικὸς ἐπεκτατισμός καὶ οἱ παράγοντες τῆς 'Ελληνικῆς νίκης ('Ἡρόδοτος 5, 78 κ.τ.λ.).
β: Σπέρματα καχυποψίας (479 π.Χ., γ' μεσσην. πόλεμος, 445 π.Χ., 433/2 π.Χ.) καὶ σφαῖρες ἐπιρροῆς.
γ: 'Εξέλιξις τῆς Συμμαχίας τῆς Δῆλου (ἀπὸ ἀμυντικὸν συνασπισμὸν εἰς "ἡγεμονίαν" ἐπὶ τῶν συμμάχων).

δ: Οι αντίπαλοι του Περικλή και η πολιτική τους.

9. 'Ο 'Ελληνικός Διαφωτισμός (από τον 'Ηράκλειο ως το Δημόκριτο).

α: 'Από τον ποιητικό στον πεζό λόγο.

β: Σοφιστές - Σωκράτης (από την κοσμολογία στην 'Ανθρωπολογία).

γ: Γένεση και (έκρηξη, κορύφωση) της ιστοριογραφίας.

δ: 'Ο ρόλος του θεάτρου στην πολιτική και πολιτιστική ζωή της 'Αθήνας.

ε: 'Από τον αὐστηρό "ρυθμό" στην κλασική τέχνη (παράγοντες εξέλιξης, ρυθμολογία).

στ: 'Η 'Αθήνα "σχολεῖο" της 'Ελλάδας (Θουκυδίδης, 'Ισοκράτης, σχολές ρητορικές, φιλοσοφικές).

10. 'Η δοκιμασία των "έσωτερικῶν" πολέμων (431-362 π.χ.).

α: Πελοποννησιακός πόλεμος: αἴτια (Θουκυδίδεια ἀνάλυση), πολιτικοκοινωνικές διαστάσεις, παθολογία του πολέμου (Θουκυδίδης 3, 82-83), ἀλαζονεία της ἑξουσίας (Ἡρόδοτος 416 π.χ.), ἀλόγιστος ἐπεκτατισμός (415-13 π.χ.) και συνέπειές του (411 π.χ., 408 π.χ.).

β: Πτώση και Παλινδρόμηση της Δημοκρατίας ('Ελληνικά α' - β'), τὸ ψήφισμα της Ἀθήνης (404/403 π.χ.).

γ: 'Η επέμβαση του ξένου "παράγοντα" στα ἑσωτερικά των 'Ελλήνων. 'Η κορύφωση του κακοῦ με την 'Ανταλκίδεια Εἰρήνη (1).

δ: 'Η ἀναλαμπή της θήβας και η τελική ἀποτυχία των πολέων - κρατῶν νὰ ἐπιτύχουν ἐνότητα του 'Ελληνισμοῦ. 'Αναζήτηση νέων σχημάτων (πανελλήνια κηρύγματα: Γοργίας - 'Ισοκράτης).

11. 'Η πνευματική ζωή (τέλος 5ου - 4ος αἰ. π.χ.)

α: Εὐριπίδης.

β: 'Η "μέση" και "νέα" ἀττική κωμῶδα και ὁ δικανικός λόγος ὡς ἔκφραση της κοινωνικής ζωής.

γ: 'Επιστήμες: ἱατρική, μαθηματικά κ.τ.λ.

δ: 'Η φιλοσοφία ὡς ἔκφραση των ἰδεολογικῶν ρευμάτων και ἀνησυχιῶν της ἐποχής: φιλοσοφία της γνώσης και της πράξης (νεότεροι, Δημόκριτος, Σοκρατικές σχο-

λές), φιλοσοφία τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Παιδείας (νεότεροι Σοφιστές, Δημόκριτος, Πλάτων, Ἀριστοτέλης).

12. Ἡ πολιτιστικὴ παρουσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴ Δ. Μεσόγειο τὸν 5ο - 4ο αἰ.

π.Χ. καὶ ἡ ἐπίδρασή του στοὺς λαούς της:

α: Μετάδοση τοῦ ἀλφάβητου.

β: Ἐπιστήμη

γ: Τέχνη

δ: Φιλοσοφία

} κυρίως στὴ Ν. Ἰταλία, Σικελία, Κυρηναικία.

13. Ὁ Μακεδονικὸς Ἑλληνισμὸς ἐπιβάλλει τὴν ἔνωση τῶν Ἑλλήνων. Διείσοδο τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ στὴν Ἀνατολή.

α: Οἰκονομικὰ καὶ δημογραφικὰ προβλήματα (ἐπιστολές τοῦ Ἰσοκράτη πρὸς τὸ Φίλιππο).

β: Πολιτιστικὲς συνέπειες γιὰ τὸν Ἑλληνισμὸ καὶ τὸν ἄλλο κόσμον (ἀπὸ τὴν κατάλυση τοῦ Περσικοῦ κράτους).

γ: Κοινωνικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνέπειες γιὰ τὸν Ἑλληνισμὸ.

δ: Κατάρρευση τοῦ θεσμοῦ πόλης-κράτους (ἀναφορά καὶ στὶς Σύμπολιτετες), συνέπειες γιὰ τὸ ἄτομον. Ἀποτυχία τῆς "Μοναρχίας" νὰ ἀποκαταστήσει ὁμόνοια καὶ εἰρήνη.

ε: Μεταρρυθμιστικὴ προσπάθεια στὴ Σπάρτη.

στ: Φιλοσοφίες τῆς γαλήνης καὶ τῆς φυγῆς (κινισμὸς, ἐπικουρισμὸς, στωικισμὸς). Κοσμοπολιτισμὸς.

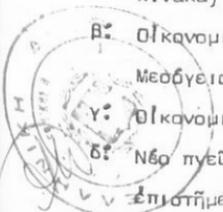
14. ^(ΕΣΙ) Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς:

α: Ὁ "γάμος" τῆς Εὐρώπης μὲ τὴν Ἀσία (πρόκειται γιὰ τίτλο ζωγραφικοῦ πίνακα) ὡς ἔκφραση μιᾶς πολιτικῆς.

β: Οἰκονομική, γλωσσική, πνευματικὴ διεξόδου τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν Ἀνατ. Μεσόγειο. (Νὰ γίνῃ λόγος γιὰ τὴ διαμόρφωση τῆς Κοινῆς γλώσσας).

γ: Οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ὀργάνωση τῶν ἑλληνιστικῶν κρατῶν.

δ: Νέο πνεῦμα στὴν ἐπιστήμη (πείραμα, ἀνατομία, μελέτη τεχνικῶν ἐφευρημάτων), ἐπιστήμες, ἐπιστημονικὰ κέντρα, βιβλιοθήκες, νέες γραφικὲς ὕλες.

ε. 'Η ελληνιστική τέχνη ως έκφραση τῆς ἐποχῆς (μεγαλεῖου, ἀγωνίας.....)

15. Ο 'Ελληνορωμαϊκὸς κόσμος (2ος αἰ. π.Χ. - 3ος αἰ. μ.Χ.).
- α: Συνοπτικὴ ἀναδρομὴ (μὲ χάρτες στὴ ρωμαϊκὴ Ἱστορία ὡς τὴν ἐποχὴ τῶν μεγάλων κατακτήσεων (146 π.Χ.).
- β: Προβλήματα τῶν νικητῶν: Κοινωνικὴ ἀνισότητα, προσπάθειες γιὰ μεταρρυθμίσεις - ἀντίρρηση, ἐμφύλιοι πόλεμοι (αἷτια καὶ συνέπειες) ἀγῶνα τῆς ρωμαϊκῆς Δημοκρατίας (146-27 π.Χ.).
- γ: 'Η ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία ὀργανώνεται ἐσωτερικὰ (27 π.Χ. - 14 μ.Χ.), ἀμύνεται, ἐπεκτείνεται καὶ σκληρύνεται (14-330 μ.Χ.). μεταβολὴ τῆς PRINCEPS in DOMINATUM (3ος αἰ. μ.Χ.).
- δ: Τὸ καύχημα τῆς Ρώμης: νομοθεσία, ρωμαϊκὴ "εἰρήνη".
- ε: Ἀποτυχία τῆς Ρώμης: ἄλυτα κοινωνικὰ προβλήματα, δημογραφικὴ κάμψη, κατάρρευση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, διώξη καὶ τελικὸς θρῆσκός τοῦ Χριστιανισμοῦ. *Ὁ τελικὸς θρῆσκός τοῦ Χριστιανισμοῦ.*
- στ: Ρωμαϊκὴ Τέχνη (τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων).
Πνευματικὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς.

Ἐπίλογος

- α. Κατάρρευση τοῦ 'Ελληνορωμαϊκοῦ κόσμου (αἷτια τῆς παρακμῆς). Γένεση τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους - Βυζαντινοῦ.
- β. Κατακλισμός τῶν βαρβάρων. *(ἔως Κωνσταντίνου)*
- γ. Ἀναζήτησις τῆς ἐνότητος στὴν "πύστη".

Τό Τμήμα, έκουσε τόν Εισηγητή του θέματος κ. Θ. Βάρο σύμβουλο Β', συζήτησε λεπτομερειακά τό περιεχόμενο τής εισήγησης, ύπέδειξε κάποιες φραστικές βελτιώσεις στό συνημμένο κείμενο (τό όποιο είχε και πριν συζητηθεί από τούς φιλολόγους του Τμήματος) και

ομόφωνα αποφάινεται

αποδέχεται τήν εισήγηση όπως έχει έκτεθει άνωτέρω στις παραγράφους 0-4

Ο άρμόδιος γιά τό δεύτερο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Ανάθεση συγγραφής διδακτ. βιβλίου τής Ιστορίας γιά τήν Α' τάξη Λυκείου" Εισηγητής κ. Θ. Βάρος, Σύμβουλος Β' ύπέδει ύπόψη των μελών του Τμήματος τά εξής:

1. Επειδή τό βιβλίο Ιστορίας Αρχαίων Χρόνων (τής Αθ. Κολοκοροπούλου), πού κατ' ανάγκη χρησιμοποιείται σήμερα από τούς μαθητές τής Α' Γενικής Λυκείου, αρχικά είχε γραφεί γιά τήν Α' τάξη Γυμνασίου και κατά συνέπεια άπευθύνεται στην άντιληπτική ικανότητα των παιδιών των 13 χρόνων.

'Επειδή οι αναμενόμενοι για τό σχολικό έτος 1978-79 μαθητές α' Γενικού Λυκείου έχουν ήδη διδαχθεί τό παραπάνω βιβλίο (όταν φοιτούσαν στην α' Γυμνασίου κατά τό σχολικό έτος 1974-75),

προϋπτεί άμεση ανάγκη συγγραφής νέου βιβλίου 'Ιστορίας 'Αρχαίων χρόνων για τήν α' τάξη Γενικού Λυκείου μέ βάση τό σχέδιο αναλυτικού προγράμματος, πού έχει καταρτίσει τό Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ, του όποιου αντίγραφο έπισυνάπτεται στην παρούσα εισήγηση.

2. 'Επειδή ό χρόνος πού μεσολαβεί ως τόν Σεπτέμβριο 1978 δέν έπαρκει για τίς διαδικασίες προκηρύξεως σχετικού διαγωνισμού (δημοσίευση, προθεσμία συγγραφής, κρίση, έγκριση, έκδοση), προϋπτεί ανάγκη άναθέσεως της συγγραφής τέτοιου βιβλίου: " 'Ιστορίας 'Αρχαίων χρόνων για τήν α' τάξη Γενικού Λυκείου", σύμφωνα μέ τίς διαδικασίες του άρθρου 80 του Ν. 309/76.

3. Προτείνω νά ανατεθεί ή συγγραφική αυτή εργασία στους: (α) Βρανόπουλου 'Επαμεινώνδα, εκπαιδευτικά, διδάκτορα Ιστορίας και (β) Μονογιό Δημήτριο, συνταξιούχο εκπ/κό, συγγραφέα πολλών αξιόλογων σχολικών βοηθημάτων, μέ τούς παρακάτω όρους:

(α) όφείλουν νά παραδώσουν τήν εργασία τους (σέ 4 αντίγραφα) ως τίς 30-4-1977,

(β) νά δώσουν σ' αυτήν έκταση 180-200 σελίδων κανονικού σχήματος (36 στίχοι των 60 διαστημάτων)

(γ) νά περιλάβουν επίσης (πέρα από τίς 180-200 σελίδες καθαρού κειμένου τους) χάρτες, σχεδιαγράμματα, κείμενα -πηγές, εικονογράφηση μέ συνολική έκταση 140-150 σελίδων (μέ τούς έξής όρους: ότι όλα αυτά τά πρόσθετα στοιχεία θά συνδέονται οργανικά μέ τά ιστορούμενα και θά γίνονται οί αναγκαίες διευκρινίσεις και αναφορές σύνδεσης),

(δ) νά ακολουθήσουν πιστά τό συνημμένο αντίγραφο σχεδίου αναλυτικού προγράμματος έχοντας υπόψη όμως ότι μπορούν νά προβούν σέ μερική αναδιάρθρωση των παραγράφων, αν κρίνουν τούτο χρήσιμο διδακτικά,

(ε') νά έχουν σταθερά υπόψη ότι ή διδασκαλία της Ιστορίας στό Λύκειο δέν είναι κυρίως αφήγηση χρονολογικών γεγονότων, αλλά σπουδή του πολιτισμού των διαφόρων κοινωνιών και εποχών (όπως άλλωστε προϋπτεί και από τίς λεπτομέρειες του αναλυτικού προγράμματος),

(στ) μπορούν νά προτάσουν (όπου κρίνουν αναγκαίο βραχύτατη υπόμνηση (σέ όρθογώνιο πλαίσιο) γεγονότων πού έχουν διδαχθεί σέ αντίστοιχα εκπαιδευτικά βιβλία του γυμνασίου

(ζ') μπόρουν νά προσθέτουν μέ φειδώ πλαγιόστιχους και διευκρινιστικούς υποσημειώσεις (κυρίως για τή σημασία όρων)

(η') όφείλουν νά προσθέσουν πίνακα βασιλικής βιβλιογραφίας ελληνικής

και ξένης.

Τό Τμήμα άφου άκουσε τον εισαγητή και συζήτησε λεπτομερειακά την
Εισήγηση του κ. Φ. Βάρου, συμβούλου Β'

άποφάινεται όμόφωνα

άποδέχεται την εισήγηση του συμβούλου Β' κ. Φ. Βάρου, ώς έχει.

στο σημείο αυτό τερματιστηε ή συζήτηση.

*Η Γραμματέας

Ζαχαρωάντι
Δήμ. Ζαχαρωνίτου

~~ΠΡΑΞΗ~~ ΠΡΑΞΗ 136/77

Σήμερα, 7 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως, συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2- 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στη συνεδρίαση, αφού προσιλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος 'Αναστάσιο Πάγκαλο, Σύμβουλο Α' οί Σύμβουλοι Β' κ.κ. Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σαμιός, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάς, ο ειδικός Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ Ι. Σιορδίλης, οί εισηγητές κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδούλος, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Δήμ. Ζαραφονίτου με βαθμό 60. Δέν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο Σύμβουλος Β' Νικ. Παπαδόπουλος για λόγους άσθενείας.

θέματα ήμερήσιας διατάξεως

ΘΕΜΑ 1ο. 'Ανάθεση συγγραφής διδακτικων βιβλιων (Ζωολογία- Βοτανική Α' τάξεως και Χημεία Γ' τάξεως Γυμνασίου). Εισηγητής 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.

ΘΕΜΑ 2ο.- Πρόταση για ανάθεση συγγραφής του βιβλιου θρησκευτικων της Γ' τάξεως Γυμνασίου. Εισηγητής Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β'.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε άπартία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το Πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα, άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερήσιας διατάξεως.

'Ο άρμόδιος για το πρώτο θέμα της ήμερήσιας διατάξεως "'Ανάθεση συγγραφής διδακτικων βιβλιων (Ζωολογία- Βοτανική) Α' τάξεως και Χημεία Γ' τάξεως Γυμνασίου " εισηγητής 'Αν. Πάγκαλος, Πρόεδρος του Τμήματος, Σύμβουλος Α' θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος τά έξης:

Σύμφωνα με το νέο αναλυτικό πρόγραμμα, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το μάθημα της Βοτανικής - Ζωολογίας θα διδάσκεται μιάμιση ώρα στην εβδομάδα. Το βιβλίο που υπήρχε μέχρι σήμερα για το μάθημα αυτό δεν ανταποκρίνεται ούτε στις απαιτήσεις του νέου αναλυτικού προγράμματος ούτε στο επίπεδο διδασκαλίας που χρειάζονται οι μαθητές της α' τάξεως του Γυμνασίου. 'Επειδή προβλέπεται ότι αν ακολουθηθεί η διαδικασία προκηρύξεως συγγραφής του νέου διδακτικού βιβλίου Βοτανικής ζωολογίας για τους μαθητές της α' τάξεως του Γυμνασίου δε θα κατορθωθεί ή εγκαιρη διανομή του στους μαθητές κατά το σχολικό έτος 1978-1979, προτείνουμε τη συγγραφή του με ανάθεση στους κ.κ. Βότση Πέτρο, καθηγητή φυσιολογίας, συγγραφέα αναδόχων βιβλίων (Βιολογίας, Φυτολογίας), Τσάνου Μαρία καθηγήτρια της ΒΠΣ, Λαφειράτο Κωνσταντίνο επιμελήτη Παν. 'Αθηνών στην 'Εδρα της ζωολογίας και Χατζοπούλου Αίκατερίνη επιμελήτρια του Παν. 'Αθηνών στην Έδρα της Βοτανικής.

Το σχολικό αυτό έγχειρίδιο θα γραφεί με βάση το νέο αναλυτικό πρόγραμμα και τους προδιαγραφόμενους όρους που περιέχονται στο προσαρτημένο σχετικό σημείωμα. 'Επίσης ο ΟΕΔΒ, επειδή το θέμα είναι έπιτεγον και ή κατάλληλη εικονογράφηση ιδιαίτερη λιανότητα, πρέπει να προβεί στην άμευθείας ανάθεση της φιλοτεχνήσεως των σχημάτων, τά όποια σε προσχέδιο θα εύρισκονται στο κείμενο του βιβλίου. Τό βιβλίο πρέπει να παραδοθεί τό άργότερο ως τίς 31 Μαρτίου 1978.

Βασιλική - Συμβολή

Όροι για τις αγγελίες *Πολυτελής Βιβλίου / Σ' έκδοσης*

- 1.- Υπόθεση του βιβλίου: Σκοπός του βιβλίου είναι να υποβοηθήσει το μαθητή να συμπληρώσει και να διευκρινίσει την Ελληνική διδασκαλία στο σχολείο, με μελέτη στο σπίτι. *Ακόμη να διακριθεί, με τον τρόπο που παρουσιάζει την Ελληνική, το ενδιαφέρον του μαθητή για διδασκαλία και Ελληνική ιστορία με τη βοήθεια και τη βοήθεια του βιβλίου, ώστε να διευκολυνθεί η Ελληνική προσαρμογή για την εξειδίκευση των σπουδών του μαθητή.
- 2.- Υπόθεση του βιβλίου: Η Ελληνική που περιέχεται στο βιβλίο θα αντιστοιχεί στο αναλυτικό πρόγραμμα της Βασιλικής - Σχολικής της αντίστοιχης τάξης.
- 3.- Εκτύπωση του βιβλίου: Για γρήγορη και καθαρή ή έκδοση του βιβλίου πρέπει να ληφθεί υπόψη: α) Η Ελληνική που καθορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα, β) το ύψος του προγράμματος εργασίας τριών διδακτικών ετών επί ένα τετραήμερο. *Υπολογίζεται ότι το πρόγραμμα θα εκδοθεί σε 30 περίπου διδακτικές ετών.
- Το ενδιαφέρον κομμάτι του βιβλίου, εν εβδόμη του σχολείου, της εικόνας και κομμάτι που ο* προσκομίζει για να αξιοποιηθεί την Ελληνική, πρέπει να *επισημασθεί* σαφώς περίπου.
- Κάθε σελίδα λαμβάνεται ότι έχει 36 στίχους. *Ο κάθε στίχος περιλαμβάνει ότι έχει 30-35 διδακτικά (γράμματα, σημεία στίχους κλπ.). Στο δικτυωτό μέτρο μόνο κομμάτι πρέπει να εβδόμη έκδοσης λουρά περιόριση στο εβδόμη μέρος της σελίδας.
- 4.- Διόρθωση και ορθογραφία της Ελληνικής: *η συγγραφέας μπορεί να διακρίνει την Ελληνική κατά τη κρίση του. Πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη του να διακρίνει α) το περιεχόμενο του βιβλίου να συμφωνεί με το αναλυτικό πρόγραμμα β) Η διόρθωση της Ελληνικής στο αναλυτικό πρόγραμμα είναι ένα ενδιαφέρον όπου διακρίνονται εβδόμη και επί Βασιλική επί τους τελευταίους στους διακρίνονται και επί Βασιλική επί τους τελευταίους στην Ελληνική αντίστοιχα.
- Κατά την έκδοση του κομμάτι σε μελετητές περισσότερα ή εβδόμη μετά-

Βολή των οργανισμών από τους καλύτερους στους άκαλύτερους από αυτά, και αντίστροφα από ζώα, και λιγότερο ή περισσότερο των εξωτερικών χαρακτηρισμών τους.

Κατά διδακτική έννοια ο άριστος οφείλει να διευκρινιστεί για μία διδακτική ώρα, χωρίς αυτό να αποκλείεται την περίπτωση προσφοράς δύο ή και περισσότερων ενοτήτων στην ίδια διδακτική ώρα.

γ) Η ίδια ώρα του βιβλίου να μπορεί να κατανοηθεί σε 30 περίπου διδακτικές ώρες.

δ) Να τηρούνται επαρκώς ή επιστημονική βρολογία των ζώων και των ζών. Μία κατανοητή εικόνα με το ένα άκρο της σε περιληφθείς τις αναγκαίες λεπτομέρειες και εμβαδόν σε θεωρητικές επαληθεύσιμες έννοιες με τη συνδυαστική κάθε μορφής έννοιας.

Όροι και φράσεις, που πρέπει να απομνημονεύονται, εμβραβίζονται με ειδικό τρόπο κατά την έκθεση. Στο τέλος κάθε πλατύτερης έννοιας να γίνεται αναφορά στην σημαντικότερη έννοια για καλύτερη απομνημόνευση. Κατά την αναφορά στην θα περιλαμβάνονται 3 ή 4 ερωτήσεις.

Για καλύτερη κατανοήση της ύλης το βιβλίο πρέπει να έχει σχήματα, διαγράμματα και εικόνες, κατά το δυνατόν ελαστικές, με επαληθεύσιμη επί στο κάτω μέρος ενός μέρους από κείμενο ώστε να επιτρέπουν εύκολο εργασία κατά τη διδασκαλία. Στο τέλος του βιβλίου να υπάρχουν α) πίνακες βιβλιογραφίας, πίνακας σήμα σφραγίστηκε ή συγγραφέας β) πίνακας συγκεντρωτικός, διαγράμματα κτλ., γ) κατάλογος των κυριότερων λέξεων που αναφέρονται σε βασικές έννοιες της βοτανικής και της ζωολογίας.

Ο πίνακας των περιεχομένων να τοποθετηθεί στην αρχή του βιβλίου. Το μισό που θα χρησιμοποιηθούν για αίσθησης του βιβλίου, όπως οι εικόνες, οι πίνακες κτλ. να εναλλάσσονται στην έκθεση που εστιάζει για το βιβλίο και να μην αναφέρονται στην έκθεση των ερωτήσεων που κινούνται κείθεν.

Ε.- Τέλος του βιβλίου ή ύλη: το εγχειρίδιο της βοτανικής - ζωολογίας πρέπει να είναι συνολικά, κατά εικονογραφημένο και να μην αναφέρονται σε έννοιες που ελαττώνει τις κατανοήσεις των 30 περίπου χρόνων. Από το βιβλίο να σημαίνει ότι οι αναφερόμενοι από το επιστημονικό υλικό.

Όσο βιβλίο βιολογικής επιστήμης να σημαίνεται στην παρατήρηση και στο πείραμα.

Handwritten signature

//.

Γλώσσα του Βιβλίου: Η γλώσσα του βιβλίου θα είναι ή νεοελληνική, κατά την
Έννοια τής παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 309/76 όπως περιγράφεται (άρκ. ΟΕΑΔ, 1976)

Τό βιβλίο θα υποβληθεί σε 6 δακτυλογραφημένα αντίτυπα (ή φωτο-
τυπημένα ή πολυγραφημένα αντίγραφα) στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ
(Δ/νση Έφαρμογής Προγραμμάτων).

Εξχρ# τθ 31 Αθηνών 1978

Σύμφωνα με το σχέδιο αναλυτικού προγράμματος που καταρτίστηκε από το τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ, το μάθημα της χημείας στη Γ' τάξη του Γυμνασίου θα διδασκείται μία ώρα την εβδομάδα και η διδασκτέα ύλη θα διαφέρει άρκετά σε σχέση με το παλιό αναλυτικό πρόγραμμα. Το βιβλίο που υπήρχε μέχρι σήμερα για το μάθημα αυτό δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του σχεδίου νέου αναλυτικού προγράμματος. Έπειδή προβλέπεται ότι το νέο διδακτικό εγχειρίδιο χημείας της Γ' Γυμνασίου, αν τηρηθεί η διαδικασία προημέρωσης συγγραφής, δε θα είναι έτοιμο να διανεμηθεί εγκαίρως στους μαθητές της Γ' τάξεως του Γυμνασίου κατά το προσεχές σχολικό έτος 1978-1979, προτείνουμε να ανατεθεί η συγγραφή του στους εκπαιδευτικούς, συγγραφείς του έγκριμένου διδακτικού βιβλίου της χημείας της β' τάξεως του Γυμνασίου, κ.κ. Βασ. Καρώνη, Λυκειάρχη, Λεωφ. Λερμπέτη, τ. γεν. επιθεωρητή Μ.Ε. και Θωμά Φράσσανη, Λυκειάρχη, Τό σχολικό αυτό εγχειρίδιο θα γραφεί με βάση το σχέδιο αναλυτικού προγράμματος που κατάρτισε το τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ και τους προδιαγραφόμενους όρους που περιέχονται στο προσαρτημένο σημείωμα. Έπισης ο ΟΕΔΒ, έπειδή το θέμα είναι έπεγγο και η κατάλληλη ελινογογράφηση απαιτεί ιδιαίτερη ικανότητα, πρέπει να προβεί στην άμευθείας άναδωση της φιλοτεχνήσεως των σχημάτων, τα όποια σε προσχέδιο θα βρίσκονται στο κείμενο του βιβλίου. Το βιβλίο πρέπει να παραδοθεί το άργότερο ως τις 31 Μαρτίου 1978.

- 1.- Επιμέλεια: Επιμέλεια του βιβλίου είναι να υποβοηθήσει το μαθητή να συμπληρώσει και να εμπειράσει την ύλη που διδάχθηκε στο σχολείο, με μελέτη στο σπίτι. Επίσης να του διεγείρει το ενδιαφέρον για περισσότερη μελέτη των θεμάτων της χημείας σε σχετικά αναγνώσματα.
- 2.- Ύλη του βιβλίου: Η ύλη που θα περιέχεται στο βιβλίο θα είναι εκείνη που καθορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα της αντίστοιχης γυμνασιακής τάξεως.
- 3.- Έκταση του βιβλίου: Για να καθοριστει η έκταση του βιβλίου, πρέπει να ληφθούν υπόψη: α) η ύλη που καθορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα και β) το ερωλόγιο πρόγραμμα, δηλαδή μια ώρα την εβδομάδα. Υπολογίζεται ότι πραγματοποιούνται 26 ώρες διδασκαλίας ολόκληρο το διδακτικό έτος. Το καθαυτό κείμενο του βιβλίου, αν εξαιρέσουμε τους πίνακες, τις εικόνες και τις μετρήσεις που θα προστεθεί για να εδωθητοποιήσει και πλαισιώσει την ύλη πρέπει να ^{δεν} περιλαμβάνει 35-40 σελίδες. Το χαρτί θα είναι συνηθισμένου σχήματος, όπου το κείμενο θα καταλαμβάνει 35 στίχους και κάθε στίχος ⁶⁰ 60 διηρημένος κατά (γράμματα, σημεία στίξεως και αποστάσεις). Στο δικτυλογραφημένο κείμενο αφήνεται αρκετό λευκό περιθώριο προς το άριστερό μέρος της σελίδας. Κάθε συγγραφέας θα υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας (Τομ. 15 Αθήνα) ένα (6) αντίτυπο του βιβλίου ή αντίγραφα (εγκτυλογραφημένα, κολυγραφημένα ή φωτοτυπημένα) μέσα σε ανατρεπτική προσέλευση 10 μηνών από την ημερομηνία αυτή εδώ της προσημείωσης.
- 4.- Διόρθωση και οικονομία της ύλης: Ο συγγραφέας μπορεί να διατάξει την ύλη με τη σειρά που νομίζει

κατάλληλη για την εκπαίδευση του σκοπού που επιδιώκεται. Άρκει το περιεχόμενο συνολικά να συμφωνεί με το αναλυτικό πρόγραμμα. Η ύλη του βιβλίου μπορεί να κατανοηθεί σε 26 διδακτικές ένότητες. Πάντως δεν αποκλείεται και μεγαλύτερος αριθμός διδακτικών εννοιών οι οποίες όμως πρέπει να προσφέρονται συνολικά σε 26 διδακτικές ώρες. Η μερίδα κατανομή, σύμφωνα με στα αναγνώριση καιρίων, οι εκπαιδευτικοί όροι και φράσεις που επιβάλλεται να απομνημονεύονται πρέπει κατά κάποιο τρόπο να εξαίζονται στην εκπαίδευση.

Στό τέλος κάθε πλατύτερης ένότητας θα γίνεται άνακεφαλαίωση των σημαντικότερων έννοιών, όπου αυτό είναι δυνατό. Επίσης στο τέλος κάθε πλατύτερης ένότητας θα υπάρχουν 3-4 ερωτήσεις και εσάριθμα πολύ απλά προβλήματα. Για μεγαλύτερη κατανόηση της ύλης το βιβλίο πρέπει να έχει σχήματα και σχεδιασμένες περιγραφές ό- γάνων και περιγραμμάτων με τις άντιλογες επεξηγήσεις. Σε ειδικές σημει- ώσεις, χαρακτηριστικά υποδεικνυόμενες, πρέπει άπαραίτητα να σημει- ώνονται οι πιθανές κίνδυνοι από το πειράματα ή τις ούσεις που χρησιμοποιούνται, καθώς και οι πιθανές αιτίες άποτυχίας των πει- ραμάτων που περιγράφονται. Στο τέλος του βιβλίου θα υπάρχει:

- α) πίνακας βιβλιογραφίας στην άποία στηρίχτηκε ο συγγραφέας, β)
- πίνακες συγκεντρωτικοί και γ) κατάλογος των κυριότερων λέξεων, που αναφέρονται σε βασικές έννοιες της χημείας. Ο πίνακας των περιεχομένων θα τεθεί στην άρχή του βιβλίου. Τα μέσα που θα χρησι- μοποιηθούν για αίσθητοποίηση του βιβλίου, όπως εικόνες, διαγράμ- ματα, πίνακες κτλ. δεν υπολογίζονται στην έκταση που όρίστηκε για το βιβλίο, και δίνονται να ζωογράφουν σε βιβλίο το 80%

5.- Τρόπος που θα εκτεθεί ή ύλη: Για τον τρόπο που θα εκτεθεί ή ύλη, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα: α) Οι πειραματικές δυνατότητες των σχολείων και ή προσφορά των διαφόρων ούσιών στην ύλη, β) Η πιθανή εμπειρία των μαθητών και γ) ή αντίληπτικότητα των μαθητών, χωρίς όμως αυτό να γίνεται σε βάρος της άκριβολογίας και της εκπαιδευτικής όρθότητας.

ριθμική κατάταξη των βιβλίων βιβλιοθηκονομική και τεχνική άσκηση
 /μεγέθυνση από το 80% του παλαιού αριθμού
 6.- Πλάσμα: "Η γλώσσα του βιβλίου θα είναι η νεοελληνική,
 κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 309/1976
 όπως περιγράφεται στη σχολική Γραμματική (Έκδοση ΟΠΔΕ, 1970).

Το βιβλίο θα υποβληθεί σε 5 φωτοτυπογραφημένα αντίτυπα (4
 φωτοτυπημένα ή πολυγραφημένα αντίγραφα) στην Εθνική Διεύθυνση
 του ΥΠΕΠΘ (Δ/νση 'Εφαρμογής Η/Υγραμμάτων)

3) ΤΙ) 31 Μαρτίου 1978

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη

- 1.- Τήν Εισήγηση του 'Αν. Παγιάλου, Συμβούλου Α'ιαί
- 2.- Τήν συζήτηση πού έγινε

άποφαίνεται όμόφωνα

'αποδέχεται τήν εισήγηση του 'Αν. Παγιάλου συμβούλου Α', ώς

έχει:

'Ο άρμόδιος για τό δεύτερο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως "Πρόταση για άνάθεση συγγραφής του βιβλίου των θρησκευτικών τής Γ' τάξεως Γυμνασίου εισηγητής κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' θέτει ύπόψη των μελών του Τμήματος τά έξής:

Ε π ε ι δ ή

- 1) Για τὸ σχολ. ἔτος 1978-79 ἐπιθυμοῦμε νὰ ἔχουμε νέο σχολικὸ ἔγχειρῖδ.
γιὰ τὴν Γ' τάξη τοῦ Γυμνασίου μέ βάση τὸ νέο ΑΠ ποὺ καταρτίσθηκε ἀπὸ
τὸ Τμῆμα Μ.Ε. τοῦ ΚΕΜΕ,
- 2) ἡ προθεσμία συγγραφῆς βιβλίων μέ ἀνάθεση λήγει τὴν 31-12-1977,
- 3) ἡ μελλοντικὴ προκήρυξη συγγραφῆς τοῦ βιβλίου δέν προβλέπουμε νὰ
δώσει καρποὺς ἑωρῖτερα ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 1979,

Ε ἰ σ η γ ο ὄ μ α σ τ ε

ἡ συγγραφή τοῦ βιβλίου τῶν ἑθνησκευτικῶν τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου νὰ
γίνει μέ ἀνάθεση.

Π ρ ο τ ε ἶ ν ο υ μ ε

Ὁ συγγραφέα τοῦ βιβλίου τὸν κ. Χρ. Μπούκη, Θεολόγο-Ἐπόλη Μ.Ε.
τῆς 2' Περιφέρειας. Ὁ κ. Μπούκης ἔχει πολυετεῖς θεολογικὲς καὶ φιλο-
σοφικὲς σπουδές, εἶναι δεξιώτων τῆς θεολογίας τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
καὶ συγγραφέας πολλῶν ἀξιόλογων μελετῶν. Ἐπιπλέον ἔχει μεγάλη διδα-
κτικὴ πείρα ὡς Καθηγητῆς τῆς Μ.Ε. καὶ πλούσια ἐμπειρία ὡς Γεν. Ἐπι-
θεωρητῆς εἰδικότητας Θεολόγων καὶ Ἐπόλης Μ.Ε. Ἡ παράδοση τῶν γρα-
πτῶν δοκιμῶν σέ 6 ἀντίγραφα ἀπὸ τὸν κ. Μπούκη γιὰ τὴ νόμιμη κρίση
προτείνουμε νὰ γίνει μέχρι 30-4-1978 τὸ βραδύτερο.

Τὸ Τμῆμα ἀφοῦ ἀκουσε τὸν Εἰσηγητὴ καὶ μετὰ συζήτηση
ἀποφαινεται ὁμόφωνα:

ἀποδέχεται τὴν εἰσήγηση τοῦ Γ. Γρατσέα συμβούλου Β' ὡς ἔχει,
ἐπὶ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ἡ Γραμματέας

Γρατσέα
Δῆμ. Λαφαωνίτου

ΠΡΑΞΗ 127/77

Σήμερα, 9 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.30 πρωΐνῃ, τὸ Τμήμα Μέσης Ἑκπαίδευσης τοῦ Κέντρου Ἑκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἑπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχόρου 2 - Ἀθήνα).

Ἐλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση, ἀφοῦ προσκλήθησαν σύμφωνα μὲ τὴ νόμιμη διαδικασία ἀπὸ τὸν Ἄν. Πάγκαλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος οἱ κ.κ. Γ. Γρατσᾶς, Σ. Βανίτης, Φ. Βῆρος, Δ. Σακίης, Ἡλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσᾶς, Σ. Βανίτης, Εἰ. Σχορδᾶλης Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ, οἱ κ.κ. Κ. Φοδινᾶς, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοφωρακοπούλου Α. Ἀδαμόπουλος, Στ. Παπασημακοπούλου, Εἰσηγητὲς καθὼς καὶ ἡ Γραμματεὺς τοῦ Τμήματος Δῆμ. Ζαχαρονίτου, μὲ βαθμὸ 60. Δὲν ἔλαβαν μέρος στὴ συνεδρίαση οἱ Σύμβουλοι Β' κ.κ. Ν. Βαρουχίτης, κατόπιν ἀδείας τοῦ κ. προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ, καὶ Ν. Παπαδόπουλος, λόγῳ ἀσθενείας.

Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως.
Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως.

- ΘΕΜΑ 10.- Ἐξετάσεις προβληματικῶν παιδιῶν εἰσηγητῆς κ. Γ. Γρατσᾶς Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 20.- Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο "Ἡ ὀδύσεια τοῦ Ὀμήρου-Ἑρμηνευτικὸν σχεδίασμα τοῦ Γ. Δελη Εἰσηγητῆς Βασ. Θεοφωρακοπούλου, Εἰσηγητῆς τοῦ ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 30.- Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο "Ἡ καταγωγή τῶν λέξεων" τοῦ κ. Βασιλάκη. Εἰσηγητῆς Β. Θεοφωρακοπούλου, Εἰσηγητῆς τοῦ ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 40.- Γνωμοδότηση γιὰ τὸ βιβλίο "Τὸ Ἀνθράκωπι μου" τῆς Βαρβάρας Καλλιόπης. Εἰσηγητῆς Κυρ. Κατσιμάνης, Εἰσηγητῆς τοῦ ΚΕΜΕ.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίασε, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, διαβάστηκε καὶ ἐπικυρώθηκε τὸ πρακτικὸ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως. Στὴ συνέχεια τὸ Τμήμα ἄρχισε τὴν ἐξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἐξετάσεις προβληματικῶν παιδιῶν" εἰσηγητῆς κ. Γ. Γρατσᾶς, Σύμβουλος Β', θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος, 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθ. 230.68/74966/26-10-77 τοῦ κ. Ἰ. Γρατσᾶς καὶ Βασ. Ἰωάννου, οἱ ὁποῖοι γνωμοδότησαν ὡς αἰτίσεις τῶν ἀλλοιωτῶν τῶν παιδιῶν τοὺς ἀπὸ τῆς γραπτῆς ἐξετάσεως τῶν ἀπαλλαγῆν τῶν παιδιῶν

σεις, έπειδή παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές διαταραχές, 2) τις συνη-
μένες γνωμοτεύσεις των Ιατρών και 3) εισηγείται την απαλλαγή των μαθη-
τών αυτών από κάποια φύσεως γραπτών εξετάσεων, με αντίστοιχη βεβαίωση
κατ'έτος της Αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής.

Τό Τμήμα, άφου έλαβε υπόψη:

- 1) Τό έγγραφο άριθ. 230/62/74966/26-10-77 του κ. Υπουργού Παιδείας
- 2) τις συνημμένες Ιατρικές βεβαιώσεις επί το περιεχόμενο του Β.Δ. 490/68
- 4) τή πρόταση του Εισηγητού για τό θέμα κ. Γ. Γρατσά, Συμβούλου Β' και
- 5) τή συζήτηση που άκολούθησε,

άποφάνεται όμόφωνα:

Γνωμοτεύει νά απαλλάσσονται οι μαθητές αυτοί από κάποια φύσεως γραπτές
εξετάσεις και νά υποβάλλονται σέ προφορική εξέταση κατότι ώς προϋπάρχει
άπό τις Ιατρικές βεβαιώσεις, οι ώς άνω μαθητές άδυνατούν νά άποδώσουν
μέ γραπτό κείμενο τις γνώσεις τους.

Ο άρμόδιος για τό δεύτερο θέμα της άμερίστης Διατάξεως "Γνωμοδότηση
για τό θέμα "Κατάσταση του "Απόλυτου Γραμματικού Εξαμήνου" του

Τ. Δελη Εισηγητής Βασ. Θεοδωραϊδούλου Εισηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος 1) το Έγγραφο αριθ. 109323/28/9/77 του Υφυπουργού Παιδείας με το όποιο διαβιβάζεται αίτηση των εκδόσεων GUTENBERG για γνωμοδότηση του βιβλίου "Η Οδύσσεια του Όμηρου του Τ. Δελη 2) την εισήγηση του που έχει ως εξής:

Εισάγεται προς κρίση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75 "Περί ΚΕΜΕ", το βιβλίο του Τριαντάφυλλου Δελη, "Η Οδύσσεια του Όμηρου - Ερμηνευτικό Λεξίσμα", Έκδ. GUTENBERG, Αθήνα 1976, το όποιο απέστειλε στο ΚΕΜΕ ο κ. Υφυπουργός Παιδείας με το Έγγραφο του 109323/28-9-77. Το Έγγραφο συνοδεύεται από αίτηση του εκδότη, που ζητεί από το ΚΕΜΕ να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη χρησιμότητα του βιβλίου.

Το βιβλίο αποτελείται από 272 σελίδες κείμενο, από τρεις σελίδες πρόλογο και από 16 άδημη σελίδες με κίνακες ονομάτων και πραγμάτων, βιβλιογραφία και περιεχόμενα.

Με το βιβλίο του αυτό ο συγγραφέας - όπως γράφει και στον πρόλογο του - θέλησε να βοηθήσει στους διδάσκοντες και διδασκόμενους να προσεγγίσουν σωστά τα Όμηρικά κείμενα που διδασκούνται στο Γυμνάσιο από μετάφραση.

Το Έργο χωρίζεται σε 40 διδακτικές ενότητες από τις οποίες οι δέκα (10) καλύπτουν τις ραφίδες α, ε, γ, π και φ, που από το αναλυτικό πρόγραμμα όρίζεται να διδαχθούν ολόκληρες, οι έπτά (7) καλύπτουν τις ραφίδες ι, λ, ν, σ, ω, που προβλέπονται να διδαχθούν αποσπασματικά και οι υπόλοιπες 23 διδακτικές ενότητες έχουν διατεθεί για τις άλλες ραφίδες της Οδύσσειας, τις οποίες οι διδάσκοντες ή θα διδάξουν αποσπασματικά ή θα τις προσφέρουν περιληπτικά, όπως όρίζει το Αναλυτικό πρόγραμμα.

Για καθεμιά από τις 40 αυτές διδακτικές ενότητες του βιβλίου πρόκειται - κατά την άποψη του συγγραφέα - να αφιερωθούν δύο διδακτικές ώρες. Κάθε διδακτική ενότητα χωρίζεται σε δύο κύκλους με τα εξής για τον καθένα στοιχεία:

- Α) Ο πρώτος κύκλος περιλαμβάνει: 1) στοιχείο για τη σύνδεση της ενότητας με το π. οηγούμενα. 2) Παρουσίαση του κειμένου, όπως υποδεικνύεται αν η ενότητα πρέπει να διαβαστεί από τον ίδιο τον καθηγητή ή από κάποιον μαθητή μέσα στην τάξη ή να άκουσεται από μαγνητοφωνημένη καλλιτεχνική άπαγγελία, πάλι μέσα στην τάξη, ή να διαβαστεί σιωπηρά από τα παιδιά, ή αν θα πρέπει να έχει γίνει προεργασία στο σπίτι. 3) Άκολουθεί ή "προσέγγιση του μύθου", όπου γίνεται ή γλωσσική και πραγματολογική έπεξεργασία της ενότητας (νοηματικές συνάψεις, λέξεις και πρόγματα,

ανασύνταξη του περιεχομένου). Έτσι κλείνει ο πρώτος κύκλος και μαζί του (πρέπει να) τελειώνει - κατά τους στόχους του συγγραφέα - και η πρώτη διδακτική ύρα.

Β: Ο δεύτερος κύκλος, ο οποίος - πάλι κατά τους στόχους του συγγραφέα - ερρορίζεται να καλύψει την επόμενη διδακτική ύρα, είναι αφιερωμένος στην κυρίως ερμηνευτική εργασία. Περιλαμβάνει ιδίως πολιτιστικά στοιχεία (Οικονομικά, κοινωνικά, θρησκευτικά, πολιτικά, ήθικα) καθώς και άλλες παρατηρήσεις για την αίσθητική αξιολόγηση του κειμένου ή για την κρίση προσώπων και καταστάσεων.

Με κάθε ενότητα υπάρχουν ασκήσεις χρήσιμες για την κατανόηση του κειμένου, για την κατανόηση των κειμένων, για την εμπέδωση και αντιμετώπιση των παιδευτικών ερωτημάτων και για τη διερεύνηση της δεκτικότητας των μαθητών. Το σημαντικό εδώ είναι ότι ο συγγραφέας προσδιορίζει αν οι ασκήσεις αυτές θα είναι όλες ή μερικές υποχρεωτικές για όλα τα παιδιά, ή ποιές είναι προαιρετικές ή ποιές πρέπει να γίνουν από ομάδες μαθητών κτλ.

Τέλος η κάθε ενότητα κλείνει με την παροχή στοιχείων από όμηρικές μελέτες συναφείς με το θέμα.

Αξιολόγηση βιβλίου είναι και η εικονογράφηση του βιβλίου. Υπάρχουν 50 εικόνες από αγγειογραφίες, τοιχογραφίες κτλ. Κατά κανόνα μία ή δύο αυτές τις εικόνες τοποθετείται επινεφαλής της διδακτικής ενότητας, με την οποία έχει σχέση το περιεχόμενό της.

Αλλά και η όλη εμφάνιση του βιβλίου (διάταξη της ύλης, ευτεχνη παρουσίασή της κτλ) προσδίδουν στο έργο την ελκυστικότητα του χρήσιμου και τη σοβαρότητα του επιστημονικού έργου.

Πράγματι και από τη μελέτη του βιβλίου αποκομίζει κανείς την εντύπωση ότι πρόκειται για μία εργασία πολύ αξιολόγη και υπεύθυνη από άποψη και επιστημονική και διδακτική - στα πλαίσια πάντοτε του βοηθητικού. Έτσι ο εισηγητής σχημάτισε την πεποίθηση, ότι το βιβλίο αυτό θα αποβεί χρήσιμο και για τους μαθητές και για τους καθηγητές. Και γι' αυτό προτείνει ανεπιφύλακτα να γνωμοδοτήσει καταφατικά το Τμήμα και για τη χρησιμότητα του βιβλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75.

Τό Τμήμα άφοϋ έλαβε ύπόψη

1. Τό έγγραφο άριθ. 109323/28-9-77 τοϋ 'Υφ'ργοϋ Παιδείας μέ τό όποιο διαβιβάζεταί στό ΚΕΜΕ γιά γνώμοδότηση τοϋ βιβλίου "Η 'Οδύσσεια τοϋ 'Ομήρου τοϋ Τ. Δελή", αίτηση τών έκδόσεων GUTENBERG.
2. τήν εισήγηση τοϋ Βασ. Θεοδωρακόπουλου Εισηγητοϋ τοϋ ΚΕΜΕ καί
3. τήν συζήτηση ποϋ άκολούθησε

άποφαίνεται όμόφωνα

δέν άποδέχεται τό αίτημα τοϋ έκδοτικοϋ οίκου GUTENBERG γιά τό χαρακτηρισμό τοϋ βιβλίου: Τρ. Δελή, 'Η 'Οδύσσεια τοϋ 'Ομήρου (έρμηνευτικό σχεδίσμα), 'αθήνα 1976, ώς χρησίμου κατά τήν έννοια τοϋ άρθρου 2 § 5 τοϋ Ν. 186/75, διότι: - άνεξάρτητα άπό τίς άρετές τοϋ βιβλίου, τίς όποτες καί ό εισηγητής σημείωσε καί πολλά μέλη τοϋ Τμήματος υπογράμμισαν - (α) Τό άπαραίτητο γιά τόϋς μαθητές μέρος τοϋ έρμηνευτικοϋ σχολιασμοϋ, ποϋ προσφέρει τό βιβλίο αυτό, έχει ήδη περιληφθεί στό σχολικό έγχειρίδιο ('Οδύσσεια τοϋ 'Ομήρου). διευκρινίζεται ότι ό υποσελιδιος σχολιασμός τοϋ σχολικοϋ έγχειριδίου είχε άνατεθεί (μέ άπόφαση) τοϋ κ. 'Υπουργοϋ Παιδείας) καί εισήγηση τοϋ ΚΕΜΕ) στόν ίδιο συγγραφέα, τόν κ. Τρ. Δελή.

(β) Οί διδακτικές ένότητες ποϋ προτείνει ό συγγραφέας είναι δυσανάλογα μεγάλες άκόμη καί γιά δύο ώρες διδασκαλίας στις όποτες κατ'άναγκη άπλώνει τήν έρμηνευτική έργασία τών έννοτήτων (άνεξάρτητα άπό τό ότι καί αυτή ή διχοτόμηση - διάσπαση τής έρμηνευτικής έργαλίας δέν είναι ή πιό παραδειτή άπό διδακτική άποψη).

(γ) Τό Τμήμα γιά λόγους δεοντολογίας δέν μπορεί νά υποδεικνύει στοϋς καθηγητές τή χρήση "βοηθημάτων", τά όποτα άκοισιοποϋν στό νά προσφέρουν όλα τά έρμηνευτικά στοιχεία έτοιμα καί κατά κάποιου τρόπο άναχαίτιζον ή άποτρέπουν άπ' παρακέρα έπιστημονική άναζήτηση.

Ο άρμόδιος γιά τό τρίτο θέμα τής έκδόσεως βιβλίου, γνωμοδότηση γιά τό βιβλίο "Η εισαγωγή τών Ελλήνων" τοϋ κ. Βασιλάκη, Εισηγητής

Β. Θεοδωρακόπουλος, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος 1) το έγγραφο αριθ. Φ. 309.71/127/91495/20/9/77 του κ. Υφυργού Παιδείας, με το οποίο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ αίτηση του Τ. Βασιλική για γνωμοδότηση του βιβλίου του "Η καταγωγή των Λέξεων" και 2) την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Εισάγεται προς κρίση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 186/75 "περί ΚΕΜΕ", το βιβλίο της Αικατερίνης Βασιλάκη, "Η καταγωγή των λέξεων", Αθήνα 1977, το οποίο απέστειλε στο ΚΕΜΕ με το έγγραφο του Φ. 309.71/127/91455/20-9-77 ο κ. Υφυπουργός Παιδείας. Το έγγραφο συνοδεύεται από αίτηση του έκδοτη Τηλέμαχου Βασιλάκη, ο οποίος ζητεί από το Υπουργείο "νά επιτρέψει την κυκλοφορία και τη σύσταση του βιβλίου αυτού στους μαθητές των Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων".

Τό βιβλίο αποτελείται από 162 σελίδες και χωρίζεται σε δύο μέρη· τó πρώτο μέρος αφορά στην παραγωγή των λέξεων και τó δεύτερο στή σύνθεση.

Στό σύνολό του είναι βιβλίο άσκήσεων για τήν εμπέδωση των κανόνων που διέπουν τήν παραγωγή και τή σύνθεση με ιδιαίτερη έμφαση στήν ορθογραφία. Οί άσκήσεις είναι ταξινομημένες βάσει τής παραγωγικής καταλήξεως (στήν παραγωγή) ή βάσει τού πρώτου συνθετικού (στή σύνθεση). Με επίκεφαλής δηλαδή, τήν παραγωγική κατάληξη ή τó πρώτο συνθετικό, αντίστοιχα, παρατίθεται ένας πίνακας λέξεων για κάθε περίπτωση και ζητείται νά γραφεί άπέναντι στήν κάθε μία λέξη ή αντίστοιχη παράγωγη ή σύνθετη. Η συγγραφέας με παράδειγμα που δίνει στήν αρχή τού πίνακα υποδεικνύει πού συγκεκριμένα τί ζητεί. Στό επάνω μέρος τού πίνακα, έξώλλου, υπάρχει μέσα σέ έγχρωμο πλαίσιο ó σχετικός ορθογραφικός κανόνας. Αλλά για τήν παρουσίαση τού βιβλίου. Όσο, τώρα, για τήν ποιότητά του, έπισημαίνεται έξαρχής ότι ó αναγνώστης σχηματίζει όχι καλή έντυπωση ήδη από τόν Πρόλογο και τó άλλο προκαταρκτικό σημάωμα τής συγγραφέα. Έδω, εντός από τά καθαρά γραμματικά λάθη (π.χ. σά χάνι, στήν σύνθεση, ένδιαφέρο, περηφάνεια) και τήν κακή στίξη, υπάρχουν σολοικισμοί, ασάφειες και άνακριβειες. Υπάρχουν άκόμη και χωρία όπου ή έκφραση και ή έπιχειρηματολογία είναι παιδαριώδεις (πρβ. σελ. 5-6: "Είναι ή μοναδική γλώσσα τού κόσμου... γεμάτο πύρα και λύπη τó λόγο τού άειρημένου").

*Αλλά και τὸ κύριο μέρος τοῦ ἔργου πάζει ἀπὸ τὰ ἴδια ἐλαττώματα.
 Βλ. σελ. 12: "Τὰ ῥήματα ποὺ παράγονται ἀπὸ ὀνόματα φανερώουν ὅτι τὸ
 ὀνομαζόμενο κάνει αὐτὸ ποὺ δείχνει τὸ πρωτότυπο"; σελ. 19: "Τὸ πρόσωπο
 ποὺ ἐνεργεῖ ἔχει τὶς παρακάτω καταλήξεις" σελ. 89: "Δύο ἢ περισσότερων
 λέξεων".

Τὸ σπουδαιότερο, ὅμως, εἶναι ὅτι τὸ βιβλίο εἶναι γεμάτο ἀπὸ ἐπι-
 στημονικὰ λάθη. Ἐνδεικτικὰ ἐπισημαίνονται ἐδῶ μερικὰ:

1) Στὸ κεφάλαιο γιὰ τὴν Παραγωγή τῶν λέξεων. Δίδεται ἡ λέξη προξενιό
 καὶ ζητεῖται, ὑποθέτω, ἡ παραγωγή της προξενολογῶ (σελ. 17), δίδονται
 οἱ λέξεις ἄνω κάτω καὶ ζητεῖται, προφανῶς, ἡ λ. "ἀνακατεῶν" (19), δίδε-
 ται ἡ λ. διαχειρίζομαι καὶ ζητεῖται ἡ λ. διαχειριούς; (20), ἡ λ. θάβω
 γιὰ τὴ λ. θάψμα; (27), ἡ λ. ἐπαγγελματίας γιὰ τὴ λ. ἐπαγγελματιούλης;
 (40), ἡ λ. ὄρνιθα γιὰ τὴ λ. ὄρνιθάρα; (43), ἡ λ. στηρίζω γιὰ τὴ λ.
στηριζιό; (57), ἡ λ. ἀνατάδεχτος γιὰ τὴ λ. ἀναταδεχτοσύνη; (62) . κ. ἄ. π.

2) Στὸ κεφάλαιο γιὰ τὴ σύνθεση τῶν λέξεων τὰ πράγματα εἶναι ἀκόμη
 χειρότερα. Ἡ συγγραφέας ζητᾷ νὰ δοθοῦν τὰ σύνθετα ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα
 συνθετικά: ἄμφι + καρπός, ἄμφι + φορέας, ἄμφι + οσπός, ἄμφι + μελῆς,
ἄμφι + φωνή (ὅλα στίς σελίδες 94-95), διά + τόγμα (99), δίχο + τόμος (100),
ἔρι + φωνή (ὅλα στίς σελίδες 94-95), ἐκ + κρεμμύτητα (102), ἐν + βόλιο
εἰς + ἄγωγος (101), ἐκ + καθάρσιον (102), ἐκ + κρεμμύτητα (102), ἐν + βόλιο
 (προφανῶς ζητεῖ ἐμβόλιον) (105), ἐπι + εὑρετής (ἔφευρέτης;) (108),
ἡμι + σφάριον (111), ἡμι + τουλιό (11), ὄμο + φωνος (112), σύν + βία (ζητεῖ
 τὸ "σμβία"); (118), τηλε + γραφία (τηλεγραφία); (121), ὕψι + ἱστός (- ;)
 (123), μηλός + Πέτρα (- ;) (127).

*Υστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἡ εἰσήγηση προτείνει νὰ ἀπορριφθεῖ τὸ αἷτημα
 τοῦ ἐκδότη Τηλέμαχου Βασιλάκη γιὰ τὴ σύσταση τοῦ βιβλίου ὡς χρήσιμου
 στοὺς μαθητὲς σύμφωνα μὲ τὴν παρ. 5 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. 186/75.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

- 1) Τὸ ἔγγραφο ἀριθ. Φ. 309.71/127/91455/20-9-77 τοῦ κ. Ἰωάννου Παιδείας
- 2) Τὴν εἰσήγηση τοῦ κ. Β. Θεοδωρακοπούλου εἰσηγητοῦ τοῦ ΚΕΜΕ καὶ 3)
 τὴν συζήτηση ποὺ ἀκολούθησε

ἀποφαινεται ὁμόφωνα:

Δέν εἶναι δυνατόν νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς χρήσιμο τὸ βιβλίο "Ἡ καταγωγή
 τῶν λέξεων" τοῦ Τ. Βασιλάκη διότι ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν εἰσήγηση;

Έχει βαρύτατα λάθη γραμματικά, έκφραστικά και επιστημονικά.
"Ο όμιλος για το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως. Γνωμοδότηση για το βιβλίο "Τό 'Αυθιγάκι μου" της Η. Κουτσόλη, εισηγητής κ. Ευρ. Κατσιμάνης, εισηγητής του Π.Π.Κ.Ε., δίνει όλοει τον μόνον του

Τμήματος 1) τό έγγραφο αριθ. 47355/106-77 του κ. Υπουργού Παιδείας, με τό όποιο διαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ αίτηση τής Β. Μουστάνα για γνωμοδότηση του βιβλίου της "Τό Άνθρωπάκι μου", 2) τήν εισήγησή του που έχει ως εξής:

Με τό έγγραφο αριθ. 47355/10-6-1977 του κ. Υπουργού Ήθικης Παιδείας και Θρησκευμάτων διαβιβάστηκε στό ΚΕΜΕ αίτηση τής κ. Βαρβάρας Μουστάνα, προκειμένου νά δοθεϊ γνωμοδότηση για τό βιβλίό της "Τό Άνθρωπάκι μου" σύμφωνα με τήν παράγραφο 5 του άρθρου αυτού Ν. 186/1975.

Σχετική εισήγηση υπάρχει και από τόν κ. Πετρούλη, με ήμερομηνία 25/6/1977.

Τό βιβλίό είναι γραμμένο με σαφήνεια και απλότητα. Πρόκειται για αφήγηση, σέ πρώτο πρόσωπο, μιās γυναίκας που αναπολεί τήν οίκογενειακή ζωή της και ειδικότερα τά όσα έζησε με τόν αδερφό της γεγονός, περιστατικά, βιώματα από τήν παιδική ήλικία ως τήν ενηλικίωση των δύο παιδιών κτλ. παρελαύνουν μέσα από τίς σελίδες του βιβλίου. Τό όλο έργο άποπνύει ευγένεια ήθος και είναι ένας ύμνος προς τήν αδελφική αγάπη και γενικότερα προς τήν οίκογενειακή ζωή. Αυτό άπουτά ιδιαίτερη σημασία κατά τήν εποχή μας, όποτε ό θεσμός τής οίκογένειας, διέρχεται σοβαρή κρίση.

Βασικό μειονέκτημα του βιβλίου είναι τό ότι οί ήρωές του νινού-νται, θά έλεγε κανείς, έκτός τόπου και χρόνου, σέ ένα περιβάλλον όνειρου και έξεζητημένης έξιδανίευσης. Δέν ύποχρεώνονται νά ύπερπληρύνουν κάποιο μεγάλο έμπόδιο, νά καταβάλουν μιá σοβαρή προσπάθεια, νά "άναστηθούν" με τήν πραγματικότητα. "Όταν τά παιδιά τής μέσης Έλληνικής οίκογένειας άντιμετωπίζουν σοβαρές δυσχέρειες στήν καθημερινή ζωή τους (άνάμεσα στίς όποτες οί σχετιζόμενες με τίς σπουδές και τό μέλλον τους δέν είναι από τίς μικρότερες), ή προβολή τής ιστορίας των αδερφών που ζουν άνέμελη ζωή και σχεδόν με περίπατο πετυχαίνουν, ενώ στήν στήν καλύτερη περίπτωση μπορεί νά δημιουργήσει έρωτηματικά, ενώ στήν χειρότερη άπογοήτευση, πικρία ή και άποστροφή στους μικρούς άναγνώστες.

Ένεκενός τού έποχου και ένοχλει τόν άναγνώστη είναι μιá δύσκολα άποκρυπτόμενη έπιζήτηση, που έπιδηλώνεται σέ ένα κοινωνικό και οίκογενειακό κλίμα άν όχι έξωελληνικό, τουλάχιστον άσυνήθιστο. Ύπάρχουν γεγονότα που μās ξενίζουν και μιá διάχυτη νοοτροπία ξενομανίας. Δέ λείπουν τέλος και οί γλωσσικές άδεξιότητες, οί πιο χαρακτηριστικές από τίς όποτες είναι ή χρησιμοποίηση ιδιωτισμών που μόνο έλληνικοί δέ θά μπορούσαν

νά χαρακτηρισθῶν. Γενικά, ἀπὸ τὸ βιβλίον λείπει ἡ ἑλληνικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴ ζωὴ.

"Ὅς δοῦμε ὀρισμένες χαρακτηριστικὲς περιπτώσεις:

Στὴ σελ. 13 μαθαίνουμε ὅτι ὁ παππούς "ἦταν φηλός, καλοδεμένος ἄντρας, ἑλαστός καὶ χαροῦμενος καὶ ἀγαποῦσε πολὺ νά χορεύει βάλς".-

"Ὁλόκληρη ἡ οἰκογένεια μιὰ μόνο μουσικὴ προτίμηση ἔχει: Τὸ Ριχάρδο Βάγκνερ:..... Ἡ μικρὴ τῶν πέντε χρόνων ἔχει ἀκούσει χιλιάδες φορές τὸ "Δαχτυλίδι τῶν Νιμπελοῦγγεν" καὶ τὸ ἀγαπᾷ πολὺ (σ. 7-8), σὲ σημεῖο μάλιστα νά ἀγωνιᾷ μὴπως τὸ μικρὸ ἀδελφάκι τῆς δέ μπορέσει νά συμπαῖσει τὴ μουσικὴ τοῦ ἔργου αὐτοῦ (σ. 23). Στὸ πάρτυ τους τὰ παιδιὰ θά τραγου- θήσουν Σοῦμπερτ καὶ θά χορέψουν βάλς τοῦ Γιόχαν Στράους (σ. 43), τὸ πρόβλημα ὅμως εἶναι ὅτι ἡ προσήλωση τῶν δύο ἀδερφῶν στὸ Βάγκνερ δέν τοῦς ἀφήνει νά χαροῦν τὴ μουσικὴ τοῦ Σοῦμπερτ, τὴν ὁποία καὶ ἀποστρέφου- νται (σ. 43 κ. ἑξ.). "Ὅταν κάποτε ὁ μικρὸς ἀδερφός ἀκούστηκε νά σφυρί- ζει μιὰ βαγνιερινὴ μελωδία, ἡ ἀδερφή του συμπέρανε ἀμέσως πὼς αὐτὸς εἶ- ναι εὐχαριστημένος (σ. 62) κτλ.

"Ὅταν ὁ μικρὸς ἀδερφός θέλησε νά ζωγραφίσει ἕνα κίτριον πού νά μὴ μπορεῖ νά τὸ μαντέψει ἡ ἀδερφή του, ζωγράφισε τὸ "Κολλέγιο τοῦ Σαίν- Κλαίρ". Καὶ ὅταν, πολὺ ἀργότερα, ἡ ἀδερφή παντρεύτηκε, ὁ ἀδερφός τῆς πρόσφερε ὡς δῶρο ἕνα καρέ πού τὸ εἶχε κεντήσει ὁ ἴδιος:

Εἶναι χαρακτηριστικὰ τὰ ὀνόματα πού τὰ παιδιὰ δίνουν σὲ παιχνίδια καὶ τὸ σκόλο τους. Ὁ κοῦνιλος βαπτίζεται Ρομφέλφρ (σ. 14-15), ἡ ἀκου- ῶσα Γιορζζώφ (σ. 34) καὶ ὁ σκόλος τους Στρόνγι (σ. 65). "Ὅταν μάλιστα κάποιοι ἀγνωστοὶ σκότωσαν τὸν τελευταῖο, ἐτέθη θέμα καὶ προσευχῆς γιὰ τὴν ψυχὴ του:

Στὴ σελ. 62 διαβάζουμε ὅτι ὁ ἀδερφός ἀγαπᾷ τὴν ἀδερφή τοῦ "πιο πολὺ ἀπὸ τὸ μπῶι του", στὴ σελ. 77 "ὅλοι εἴχαμε στὸ κεφάλι μας τόπο γι' αὐτὸν" (τὸν ἀγαπούσαμε, τὸν σιεπτόμαστε!) καὶ στὴ σελ. 95 ὅτι συζητή- θηκε κάτι "μεταξὺ κοίλων καὶ κυρτῶν φανῶν" (;.....).

Στὴ σελ. 33 ἔχουμε "παππούνα μου" (ἀντί: "παππούλη μου" ἢ "καλέ μου παππού"). Στὴ σελ. 33: "ἡ κόλα εἶχε γεμίσει ἀπὸ τίς χασοῦρες μου" (ἀντί: ἀπὸ τίς ἀπώλειές μου). Στὴ σελ. 49 "παρὰ τὸ πιτσιρικιὸν τῆς ἡλικίας του" (ἀντί: μολονδεῖ ἦταν μικρός, παρὰ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας του). Στὴ σελ. 51 "νυχοπατάντας" (ἀντί: κατῶντας στὰ νύχια), Στὴ σελ.

61 "μαγειρικός σοφός" (άντί: ό σοφός του μάγειρα). Στή σελ. 66 "πανευτυχισμένο" (άντί: τρισευτυχισμένο). Στή σελ. 86 "αυτό δέν του ταίριασε" (άντί: αυτό δέν του έρεσε). Στή σελ. 83 "Τό άνθρωπί προσπαθούσε νά ρίξει τό βάρος άπάνω του (άντί: νά πάρει....). Στή σελ. 51 ή ήρωίδα, σέ στιγμή ένθουσιασμού αναφωνεί "έκεινο τό 'Αιπεμπλομ του Κιόμπλομ..", χωρίς νά μπορεί κανείς νά ύποφιαστεί τί σημαίνει ή ανακρίβεια αυτή φράση.

Γιά όλους τούς παραπάνω λόγους τό βιβλίό, παρά τίς άρετές του, δέν μέ πείθει ότι θά ώφελοΰσε ούσιαστικά τούς μαθητές που θά τό διάβαζαν.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

- 1) Τό έγγραφο του κ. Υπουργού Παιδείας άριθ. 47355/10-6-77 μέ τό όποιο ειαβιβάζεται στό ΚΕΜΕ αίτηση τής Β. Μουστία για γνωμοδότηση του βιβλίου του "Τό Άνθρωπί μου" 2) τήν εισήγηση του κ. Κυρ. Κατσιμάνη, Εισηγητού του ΚΕΜΕ, καί 3) τήν συζήτηση που άκολούθησε άποφαίνεται όμόφωνα

δέν εισηγοΰμαί τό χαρακτηρισμό του βιβλίου ως ώφέλιμο, γιατί:

- 1) Στο περιεχόμενό του, παρουσιάζονται ότή ζωή σαν κάτι που πάρα πολύ άπλό καί ξειδανευόντας τίς διάφορες καταστάσεις, δέν άνταποκρίνεται στα διαφέροντα καί τά προβλήματα των νέων τής έποχής μας.
- 2) Τό όλο κλίμα του βιβλίου δέν άποδίδει τον έλληνικό τρόπο ζωής καί στην έλληνική άντίληψη για τή ζωή. Υπάρχει σ' αυτό κάτι τό ξενικό, τό έξεζητημένο, ένώ δημιουργείται στον άναγνώστη ή έντύπωση πως οι ήρωες κινούνται έντός τόπου καί χρόνου.
- 3) Η γλώσσα του βιβλίου δέν είναι άπαλλαγμένη από σφάλματα καί άδειότητες.

Στό σημετο αυτό τεματίστηκε ή συζήτηση

Η Γραμματέας

Ζαχαφώντιου
Δήμ. Ζαχαφώντιου

Π. ρ. ό. ε. η 132/77

Σήμερα, 12 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωί-
νη, τό Τμήμα Μέσης Έκπ/σεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών
και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του
(Λεωχάρους 2 'Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στή συνεδρίαση, άφου προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή
νόμιμη διαδικασία άπό τόν Πρόεδρο του Τμήματος 'Αναστάσιο Πάγκαλο
Σύμβουλο Α' οί Σύμβουλοι Β' κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακ-
κιάς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος,
ό Ειδιός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ 'Ι. Σμορόβλης, οί Εισηγητές κ.κ. Κ. Φού-
σιας, Δ. Τομπαΐδης, κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμό-
πουλος, Στ. Παπασημαϊκόπουλος, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος
Δήμητρα Ζαραφωνίτου μέ βαθμό 60.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - 'Ανάθεση συγγραφής διδ. βιβλίων (Φυσική Β' και Γ' τάξεων
Γυμνασίου. Εισηγητής κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α'.
- ΘΕΜΑ 2ο - Μαθήματα στή Β' και Γ' τάξη Γενικού Λυκείου (άρθ. 31,
παρ. 4 του Ν. 309/76). Διάρθρωση διδακτέας ύλης οδε
κοινό κορμό και κώλυους επιλογής).
- ΘΕΜΑ 3ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Τό Συνταχτικό τής Δημοτικής
Γλώσσας" του Π. Καλοδίνη. Εισηγητής κ. Δ. Τομπαΐδης.
- ΘΕΜΑ 4ο - Έπιλογή διδακτικών βιβλίων για τούς σπουδαστές τής ΕΑΣΑ
Εισηγητής κ. 'Ι. Σμορόβλης, Ειδιός Σύμβουλος στό ΚΕΜΕ.
- ΘΕΜΑ 5ο - Γνωμοδότηση για τό βιβλίο "Γενική Βιολογία και Έγχει-
ρδίο 'Ανθρωπολογίας του Ν. Γεωργιάδη. Εισηγητής κ.
Στ. Παπασημαϊκόπουλος, Εισηγητής.

Στήν άρχή τής συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστη-
νε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό τής προηγούμενης συνεδριάσεως. Στή
συνέχεια τό Τμήμα άρχισε τήν εξέταση τών θεμάτων τής ημερησίας
διατάξεως.

τεθεί η συγγραφή του στούς έκπαιδευτικούς κ.κ. Λεκάτη Νικόλαο Καθηγητή Φυσικών
του Λυκείου Πρ. Ευαγγελικής Σχ. Νέας Σμύρνης, Σχολιάδ 'Αστέριο Καθηγητή ΒΠΣ, Σωτηρί-
ου 'Αλέξανδρο καθηγητή φυσικῶν τῆς Σχ. 'Αναβρύτων καὶ Χατζηφότη Στυλιανὸ καθηγητῆ
φυσικῶν ΒΠΣ.

Τὸ σχολικὸ ἐγχειρίδιον θὰ γραφεῖ σύμφωνα με τὸ σχέδιον ἀναλυτικοῦ προγράμματος γιὰ
τὴν γ' Γυμνασίου καὶ σύμφωνα με τοὺς προδιαγραφόμενους ὅρους ποὺ περιέχονται στὸ
προσαρτημένο σημεῖωμα. Ἐπίσης ὁ ΟΕΔΒ, ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι ἐπεῖγον καὶ ἡ κατά-
ληλη εἰκονογράφηση ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέρη ἱκανότητα, πρέπει νὰ προβεῖ στὴν ἀπευθείας
ἀνάθεση τῆς φιλοτεχνήσεως τῶν σχημάτων, τὰ ὅποια σὲ προσχέδιο θὰ εὐρίσκονται στὸ
κείμενον τοῦ βιβλίου. Τὸ βιβλίον πρέπει νὰ παραδοθεῖ τὸ ἄργότερον ὡς τὴς 31 Μαρτίου
1978.

Τὸ Τμήμα ἀφοῦ ἔκουσε τὸν εἰσηγητὴ καὶ μετὰ συζήτησιν

ἀποφασίζεται ὁ μὲν ὡς ἑξῆς

'Αποδέχεται τὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. 'Αν. Πάγκλου, Συμβούλου Α', ὡς ἔχει.

'Ἡ συζήτησις γιὰ τὸ δεύτερον θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀνα-
βλήθη καὶ ἐπόμενη συνεδρίασις.

'Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ τρίτον θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως, Ἰνωμο-
δότησις γιὰ τὸ βιβλίον "τὸ Συνταχτικὸν τῆς Δημοτικῆς Γλώσσης" εἰσηγη-
τῆς κ. Δ. Τομπανίδου, Εἰσηγητῆς τοῦ ΚΕΜΕ, θέτει ὑπόψιν τῶν μελῶν τοῦ
Τμήματος:

1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. 109324/28-9-1977 τοῦ κ. Ἐφυπουργοῦ Παι-

./.

δείας με τό όποτο διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ αίτηση των εκδόσεων GUTENBERG για γνωμοδότηση του βιβλίου "τό συνταχτικό της δημοτικής γλώσσας, του Π. Καλοδίκη, 2) τίς παρατηρήσεις του κ. Κ. Συριόπουλου, Ειδικού Συμβούλου στο ΚΕΜΕ, 3) τό παραπάνω βιβλίο και 3) την εισήγησή του που έχει ως εξής:

Τό βιβλίο "τό συνταχτικό της δημοτικής γλώσσας" του Περιλή Ν. Κολοδίκη (εκδόσεις GUTENBERG) είναι ένα βιβλίο που κινείται μέσα στα παραδοσιακά πλαίσια των νεοελληνικών συντακτικών. Είναι τυπωμένο με εξαιρετική επιμέλεια και περιέχει πλούσια παραδείγματα από τη νεοελληνική λογοτεχνία.

Όστόσο, στο βιβλίο μπορούν να έπισημανθούν αρκετά και σημαντικά σφάλματα όπως τά ακόλουθα:

1. ΦΩΝΗΤΙΚΑ

- α) Συμφωνικά συμπλέγματα: συνταχτικό, συνταχτική δομή, άποχτάει, έπιλέχτηκε, δισταχτικά, προσταχτική έγυλιση, ύποταχτική, έχτός, κατάπληχτος, τυραννοχτόνο κ. ά.
- β) Τελικό ν: στο όποτον, μή αυτή την, την σύνδεση, προς τον όποτον μιλάει, στή κατάσταση(15), τόσον καιρό, δέν χρειάζονται, δέν λειδονται, μιάν ιδιότητα, μέ τον όποτον λέγονται, χωρίς αυτήν δέν, από την όποία εξαρτάται κτλ.

2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ

έλαβον, κοιμόντανε, καθόντανε κτλ., έφρόντιζαν, εξαρτιόνται, να τό άπαντήσουμε(17), να άπαντήσουμε τό ρήμα(19) αλλά: για να πάρομε(26), να σταματήσουμε(25) κ.ά.

3. ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ

οι κύριοι και άπαραίτητοι όροι που φτιάχνουν την άπλή πρόταση(13) - ύποκείμενο είναι για ότι γίνεται λόγος στην πρόταση, είναι τό θέμα για τό όποτο μιλάμε(15) - τό ρήμα ή κατηγορία είναι ή φυχή της πρότασης(16) - 'Από τά ρήματα άλλα και μόνα τους έχουν ολοκληρωμένη έννοια, είναι αυτοδύναμα, και άλλα δέν έχουν (17) - οι κινόνες αυτοί είναι καταρχήν δοσμένοι (=δεδομένοι)(9) - τά παραδείγματα [...] στο έγχειρίδιο αυτό παίρνονται από τη ζωντανή γλώσσα του λαού(10) - ή λέξη του διαλεγμένου(19) - έξηγούν τους κύριους όρους και πιο πέρα και τους ίδιους αυτούς τους δευτερεύοντες όρους (= άκόμη περισσότερο)(27) κ.ά.

4. ΣΥΝΤΑΞΗ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

α) Σύνταξη : Βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με τό ρήμα σαν άπάντηση στην έρώτηση ποιός(15), τί χρησιμοποιείται πάντοτε όταν έννοείται, όταν ειλάθηκε παραπάνω και συνεχίζεται για τον ίδιο ή όμιλία μέ

άλλο ρήμα(15), Ποιές λέξεις χρησιμοποιούνται σαν κατηγορούμενα(17)
κ.ά.

β) Όρολογία: προτάσεις άμφιβολίας I= ένδοιαστικές ή διστακτικές
(24,25 κ.ά.), Οι λειψές προτάσεις I= έλλιπείς (27) κ.ά.

γ) Παραδείγματα: 'Η ειρήνη είναι άνασασμός(14),
Τά παιδιά έφτιαχναν λάκιους(14),
'Ο παρά πέρα ζωγράφισε(15) κ.ά.

5. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

Γι αυτό(10) και γιαυτό(18) - άνω-κάτω(18), σιγά-σιγά(14,29 κ.ά.)
- πρωτ(16), δρύνα(18) - θάχετε(20), νάρθει (23), νάμουν(25), νά-
χεν(25), τόχεις(26), νάρθεις(26) αλλά και σούχει(26), ναρθεϊς(26) -
μακρυά(20), μακρινές(27) - σβύνετε(20) - Βελεστινλής(18) - γαρύφα-
λα(20) - κελάνδημα(21) - μικτή(23) - άρι-θμός(20) - νά στό γράφω(25)
- "Ηττα(28) - κόκκαλο(29) - κι άργότερα(9), κι αυτός(29) και κι'ά-
λήθεια(20), κι'άποφε(27), κι'ένα(29), και: κι'είναι(25), κι'ή άνοι-
ξη(28) κ.ά.

Έτσι, εξαιτίας των σφαλμάτων του βιβλίου, μερικά από τά ό-
ποια σημείωσα παραπάνω, δέν μπορώ νά εισηγηθώ στό Τμήμα νά χαρα-
κτηρίσει χρήσιμο τό Συντακτικό του Π. Καλοδίνη ούτε για τους μαθη-
τές ούτε για τους καθηγητές.

Τό Τμήμα άφού έλαβε ύπόψη:

1. Τό έγγραφο άριθ. 109324/28-9-77 του κ. 'Υφυπουργού Παιδείας
2. Τίς παρατηρήσεις του Είδιου Συμβούλου στό ΚΕΜΕ κ. Κ. Συριόπουλου
λου για τό βιβλίο του Π. Καλοδίνη "Τό Συντακτικό της Δημοτικής Γλώσ-
σας"
- 3) Τήν εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη και
- 4) τή συζήτηση που έγινε

άποφάινεται όμόφωνα :

Γνωματεύει ότι τό βιβλίο του Π. Καλοδίνη "Τό Συντακτικό της
Δημοτικής Γλώσσας" δέν είναι δυνατόν νά χαρακτηριστεί χρήσιμο ου-
τε για τους μαθητές ούτε για τους καθηγητές, για τους λόγους που
άναφέρονται στην εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη, Εισηγητή του ΚΕΜΕ.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ 4ο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ἐπιλογή διδακτικῶν βιβλίων γιὰ τοὺς σπουδαστὲς τῆς Ε.Α.Σ.Α" Εἰσηγητὴς κ. Ι. Σκορδίλης, Εἰδικὸς Σύμβουλος στὸ ΚΕΜΕ θέτει ὑπόψη τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος 1) τὸ ἔγγραφο ἀριθμ. Φ.732/28/119311/3-11-77 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας ποῦ ἀναφέρεται στὴν ἐπιλογή διδ. βιβλίων γιὰ τοὺς σπουδαστὲς τῆς Ε.Α.Σ.Α καὶ 2) τὴν εἰσήγηση του ποῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ κ. Ὑπουργὸς μὲ τὸ ἀριθμ. Φ.732/28/119311/3-11-77 ἔγγραφο του πρὸς τὸ ΚΕΜΕ ἀναφέρεται 1) στὸ ἀριθμ. 23017/16-7-77 ἔγγραφο μας, μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιστρέψαμε στὶς δύο Ἀκαδημίες τίς προτάσεις τους γιὰ τὴν ἐπιλογή τῶν συγγραμμάτων καὶ ζητούσαμε ἀπὸ αὐτές μία πληρέστερη αἰτιολόγηση καὶ ἰδιαιτέρως πιστοποίηση ὅτι τὰ συγγράμματα αὐτὰ χρησιμοποιοῦνται στὶς διδασκαλίες τῶν καθηγητῶν 2) Στὶς σχετικές, μετὰ τὸ ἔγγραφο μας, πρῶξεις τῶν δύο συμβουλίων σπουδῶν τῶν Ἀκαδημιῶν μὲ τίς νεώτερες αἰτιολογημένες εἰσηγήσεις τους καὶ 3) Μᾶς παρακαλεῖ, σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρα 1 παράγρ. 2 καὶ 2 παράγρ. 5 τοῦ Ν.186/75, νὰ προβοῦμε στὴν ἐπιλογή τῶν βιβλίων, ποῦ κατὰ τὴν κρίση μας εἶναι κατάλληλα γιὰ νὰ διανεμηθοῦν δωρεάν στοὺς σπουδαστὲς τῶν δύο Ἀκαδημιῶν γιὰ τὸ ἔτος 1977-78.

Σχετικῶς εἶς γνωρίζω, ὅτι μὲ τὸ Ν.Δ 95/1969 χορηγοῦνται δωρεάν συγγράμματα τῶν καθηγητῶν στοὺς σπουδαστὲς τῶν Ἀνωτ. Σχολῶν καὶ μὲ τὸ Ν.Δ.160/73 ἡ χορήγηση αὐτὴ ἐπεκτάθηκε καὶ στοὺς σπουδαστὲς τῶν Ἀνωτ. Σχολῶν.

Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν, ὅτι μὲ τὴν 93/16-11-76 πράξη τοῦ Τμήματος Μέσης ἐγκρίναμε γιὰ τὸ Ἀκαδ. ἔτος 1976-77 τὴ χορήγηση δλων τῶν προταθέντων τότε συγγραμμάτων, ἐκτός τῆς ψυχολογίας τοῦ Γ. Παπαγεωργίου τὴν ὁποία ἀντικαταστήσαμε μὲ τὴ ψυχολογία τοῦ Ε.Παπανούτσου.

Στὴν περυσινὴ εἰσήγησή μου εἶχα ἐπίσης ἀναφέρει, ὅτι εἶναι σκόπιμο ἢ κρίση αὐτὴ νὰ γίνεταί στὸ μέλλον πρὸ οὐσιαστικῆς. Νὰ υποβιβάζονται δηλαδὴ τὰ βιβλία ἐγκαίρως καὶ νὰ ἐξετάζονται λεπτομερέστερα ἀπὸ ἀρμόδιες κατὰ εἰδικότητα ἐπιτροπές. Δυστυχῶς ὁμως καὶ γιὰ τὸ παρὸν Ἀκαδ. ἔτος δὲν εἶναι δυνατὴ μία παρόμοια ἐργασία, γιὰτὸ ὅπως καὶ στὸ παρελθόν συντρέχουν οἱ ἴδιοι καὶ πάλι λόγοι, δηλαδὴ:

1) Τά προτεινόμενα βιβλία είναι πολλά, πολλών ειδικοτήτων με αρκετές χιλιάδες σελίδες στο σύνολό τους και κατά συνέπεια είναι αδύνατο σε μικρό χρονικό διάστημα να κριθούν λεπτομερώς.

2) Το 'Ακαδ. Έτος άρχισε ήδη από τις 15-10-77, οι σπουδαστές διδάσκονται και μελετούν από τα συγγράμματα αυτά και η χορήγησή τους σ'αυτούς κρίνεται αναγκαία.

3) Τά περισσότερα από τά προτεινόμενα βιβλία έχουν ξεκριθεί από τό 'Υπ. Παιδείαςή περιλαμβάνονται στον πίνακα των βιβλίων που έγκρινε να χορηγηθούν στους σπουδαστές της Ε.Α.Σ.Α τό 1976 (πράξη 93/76).

Μέ τις προϋποθέσεις αυτές και με τον όρο, ότι δέν θά χορηγηθούν για δεύτερη φορά τά ίδια βιβλία στους ίδιους σπουδαστές, άσχετως εάν παρέμειναν στο ίδιο έτος εισήγομαι όπως:

- 1) 'Αποκλεισθούν και δέν χορηγηθούν στους σπουδαστές της 'Ακαδ. 'Αθηνών.

'Από τό Α' Έτος

Τά αριθμ. δεκατέσσερα (14) και δεκαπέντε (15) γιατί ή ύλη τους καλύπτεται κυρίως στά επόμενα έτη.

'Από τό Β' Έτος

Τό αριθμ. 3 γιατί δέν έχει υποβληθεί νομοτύπως.

Τό αριθμ. 7 γιατί ή ύλη του καλύπτεται κυρίως στά επόμενα έτη.

'Από τό Γ' Έτος

Τό αριθμ. τέσσερα (4) γιατί τό περιεχόμενό του ανταποκρίνεται στην ύλη των προηγούμενων τάξεων.

Τό αριθμ. έννέα (9) γιατί ή ύλη του άφορά θέμα που πρέπει να περιέχεται στο προηγούμενο (αριθμ. 8) βιβλίο.

- 2) 'Αποκλεισθούν και δέν χορηγηθούν στους σπουδαστές της 'Ακαδ. Θεσ/νίκης.

'Από τό Α' Έτος

Τό αριθμ. ένδεκα (11) γιατί ή ύλη του καλύπτεται κυρίως στά επόμενα

Ξτη.

3) Έγκριθούν καί χορηγηθούσιν στους σπουδαστές καί τών δύο 'Ακαδημιών δια τά υπόλοιπα συγγράμματα πού αναφέρονται στις σχετικές πράξεις τών συμβουλών σπουδών.

Σημείωση. Κοίνοεται σκόπιμο ή Φυσιολογία του κ. Ν. 'Ασπιώτη νά διατεθεῖ από τό 'Υπ. Παιδείας, ώστε τό κόστος της νά παραμείνει χαμηλό

Τό Τμήμα άφού έλαβε υπόψη:

1. Τό έγγραφο άριθμ. Φ. 732/28/119311/3-11-77 του κ. 'Υπουργού Παιδείας
2. Τήν εισήγηση του κ. Ι Σκορδίλη Ειδικού Συμβούλου στο ΚΕΜΕ καί
3. Τή συζήτηση πού έγινε

άποφαίνεται όμοφωνα

'Αποδέχεται τήν εισήγηση του κ. Ι. Σκορδίλη, ως έχει.

'Ο άρμόδιος για τό 5ο θέμα τής ήμερήσιας διατάξεως: Γνωμοδότηση για τά βιβλία Γενική Βιολογία καλ έγχειρίδιο 'Ανθρωπολογίας του Ν. Γεωργιάδη" εισηγητής κ. Στ. Παπασημακίδουλος, Εισηγητής, θέτει υπόψη τών μελών του Τμήματος: 1) τό έγγραφο άριθμ. 126398/16-11-1977 του κ. 'Υπουργού Παιδείας, με τό όποιο διαβιβάζονται στο ΚΕΜΕ τά βιβλία Γενική Βιολογία καλ 'Εγχειρίδιο 'Ανθρωπολογίας, του Ν. Γεωργιάδη για γνωμοδότηση καλ 2) τήν εισήγηση του πού έχει ως εξής:

Τό βιβλιο του κ. Ν. Γεωργιάδη "Γενική Βιολογία" έχει γραφεί σύμφωνα με τό αναλυτικό πρόγραμμα του 1969 για τήν Γ' τάξη του Λυκείου. Είναι καταφανώς βιβλιο με πλεονετήματα πού τό κατατάσσουν μεταξύ τών έιλεντιών αυτού του είδους. 'Αριετά έντεταμένο, δίνει λεπτομέρειες πού μπορούν νά

ικανοποιήσουν τήν φιλομάθεια τών μαθητῶν καί ἔτσι θά ἀποτελοῦν ἕνα χρήσιμο βιβλίο γιά τίς σχολικές βιβλιοθήκες καί ἀνάγνωσμα συμπληρωματικό τοῦ ἀντίστοιχου σχολικοῦ ἐγχειριδίου. Ὅμως τό βιβλίο εἶναι γραμμένο στήν καθαρεύουσα καί δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ χρήσιμο. Τό βιβλίο "Ἐγχειρίδιο Ἀνθρωπολογίας" τοῦ Ν. Γεωργιάδη εἶναι ἕνα πόνημα ἀξιόπαινο. Διεξέρχεται τήν ὄλη τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Β' Λυκείου μέ λεπτομέρειες πού μποροῦν νά καλύφουν ὅλες ἢ σχεδόν ὅλες τίς ἀνησυχίες τοῦ φιλότιμου μαθητῆ γιά ἀρτιότερη μόρφωση. Ἡ εἰκονογράφησή του, ὅν καί ὄχι πλῆρεια, εἶναι ικανοποιητική καί κατατοπίζει τόν ἀναγνώστη τέλεια πάνω στά θέματα πού ἀνασπᾷται γι' αὐτό. Γενικά πρόκειται γιά ἕνα βιβλίο χρήσιμο γιά κάθε μαθητή, ἰδιαίτερα μάλιστα τόν ὑποψήφιο τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, ἀλλά καί γιά τίς σχολικές βιβλιοθήκες ἀπ' ὅπου μαθηταί φιλομαθῶς μποροῦν νά ἀναλίσκουν γνώσεις.

Τό βιβλίο ὅμως αὐτό εἶναι γραμμένο στή καθαρεύουσα καί ἐπομένως δέν μπορεῖ νά θεωρηθῆ ὡς χρήσιμο.

Τό Τμήμα ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη:

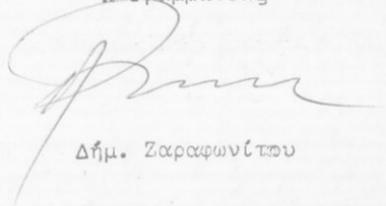
1) Τό ἔγγραφο ἀριθ. 126398/16-11-77 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας καί 2) τήν εἰσήγηση τοῦ Στ. Παπασημακόπουλου καί 3) τή συζήτηση πού ἔγινε,

ἀποφαίνεται ὁμόφωνα:

Γνωματεύει ὅτι τά βιβλία Γενική Βιολογία καί Ἐγχειρίδιο Ἀνθρωπολογίας τοῦ Ν. Γεωργιάδη, δέν μποροῦν νά χαρακτηριστοῦν χρήσιμα, ἐπειδή: 1) δέν εἶναι γραμμένα σύμφωνα μέ τή γλωσσική μορφή πού ὑποδεικνύει ὁ Ν. 309/76 ἄρθρο 2 καί 2) ἐπειδή ὑπάρχουν ἀντίστοιχα διδασκτικά ἐγχειρίδια ἐκδόσεως ΟΕΔΒ.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ἡ συζήτηση

Ἡ Γραμματέας

Δημ. Ζαχαρονίτσου

ΠΡΑΞΗ 140/1977

Σήμερα, 15 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9.30 πρωινή, το Τμήμα Μέσης Έμπαιδεύσεως του Κέντρου Έμπαιδευτιών Μελετών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεω-
χάρους 2 - Αθήνα).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση, άφου προσκλήθησαν σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία από τον Πρόεδρο του Τμήματος κ. Άν. Πάγκαλο, Σύμβουλο Α', οί Σύμβουλοι Β', κ.κ. 'Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακ-
νής, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Ν. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος,
ό Ειδιόης Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ 'Ι. Σιορδύλης, οί Είσηγητές κ.κ. Κ.
Φούσας, Δ. Τομπάζης, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Λ. Άδα-
μόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος
Δήμ. Ζαχαφονίτου με βαθμό 6ο.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Πρόγραμμα Γενιού Λυκείου.
ΘΕΜΑ 2ο - Έγκριση πράξεως έπιτροπής κρίσεως διδαντιών βιβλίων.
Είσηγητής κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
ΘΕΜΑ 3ο - Προήρυξη για μετάφραση 'Οδύσσειας και 'Ιλιάδας.

Στην άρχή της συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, διαβάστηκε και έπικυρώθηκε τό πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια τό Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ήμερήσιας δια-
τάξεως.

Άρθρο 1ο

Οί φιλόλογοι του Τμήματος προτείνουν για τη Β' τάξη Λυκείου
28 ώρες για τά μαθήματα κορμού και 5 ώρες έπιλογής. Άναλυτικώτερα
προτείνουν τά εξής:

Β' Λυκείου	Κορμόβ	Επιλογή	Γ' Λυκείου	Επιλογές
Θρησκευτ.	2	1		
Νέα	4	2		
Αρχαῖα	6	5+1	α' κύβλος	Αρχαῖα 2
Ἱστορία	2	2		Φιλοσοφικά 2
Φιλοσοφ.	2	2		Λατινικά 3
Αγ. Πολίτου		1		Ἱστορία 1 8
Μαθηματικά	4	3	β' κύβλος	Φυσικά 4
Κοσμογραφία		-		Μαθηματικά 4 8
Γεωγραφία		-	γ' κύβλος	Οἰκονομικά 2
Φυσική	4	3		Ε. Γλώσσα 3
Βιολογία		-		Φιλοσοφικά 2
Ἀνθρωπολογ.		-		Ἱστορία 1 8
Ε. Γλώσσα	2	2		
Λατινικά		2		
Υγιεινή		-		
Φ. Ἀγωγή	2	2		
Τεχνικά	-	-		
Μουσική	-	-		
Ἱστ. Πολίτου		1		
	28	5		

Μειοψηφεῖ ὁ κ. 'Ι. Ἀρβανίτης καὶ προτείνει 2 ὥρες θρ., 3 ὥρες Φυσική Ἀγωγή, 1 ὥρα Φιλοσοφικά.
 κ. Τομπάζης Ἀρχ (κορμοῦ 6) ἢ Ἀρχ. (κορμοῦ) 5, Ἀρχ. (ἐπιλογ) 2, Λατ. 3, Ἀρχ. (ἐπιλ.) 3, Λατ. 2.

Ἀπολούθως οἱ Μαθηματικοὶ προτείνουν 27 ὥρες γιὰ τὰ μαθήματα κορμοῦ καὶ 6 ὥρες ἐπιλογῆς.

Β' Λυκείου
 Κορ. Ἐπιλ.

Θρησκευτικά	1	
Νέα	4	+6 (Ἀρχ. + Λατ. + Ἱστ.)
Αρχαῖα	5	
Ἱστορία	2	ἢ
Φιλοσοφ.	2	
Ἀγωγή Πολίτου		
Μαθηματικά	4	
Κοσμογραφία		
Γεωγραφία		
Φυσική	3	+6 (Φ + Μ)
Βιολογία		
Ἀνθρωπολογία		
Ε. Γλώσσα	2	
Λατινικά		
Υγιεινή	1	
Φυσική Ἀγωγή	3	
Τεχνικά		
Μουσική		

27+ 6 = 33

Οι Φυσικοί αποδέχονται τὸ ἀνωτέρω προτεινόμενο πρόγραμμα με
τὶς ἐξῆς παραλλαγές: 3 ὥρες Φυσικῆς καὶ 1 ὥρα Γεωγραφία, 1 ὥρα
Ἰατρικῆ καὶ 2 ὥρες Φυσικῆ Ἀγωγή.

Μετά τὶς προτάσεις τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος, ἄρχισε συζήτηση
κατὰ τὴν ὁποίαν ἀντηλλάγησαν ἀπόψεις.

Ἀκολούθως τὸ Τμήμα ἀνέβαλε τὴ συζήτηση γιὰ ἐπόμενη συνεδρίαση.

Ὁ ἀρμόδιος γιὰ τὸ δεῦτερο θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως "Ἐγκρι-
ση πράξεως Ἐπιτροπῆς κρίσεως διδακτικῶν βιβλίων" εἰσηγητῆς κ.
Ἡλ. Σπυρόπουλος, ὑμβουλος Β', ἀνακοινώνει στὸ Τμήμα τὸ περιεχόμενο
τοῦ ἐγγράφου ἀριθμ. Φ. 211.17/136/147160/14-12-1977 τῆς Δ/σεως
Ἐφαρμογῆς Προγραμμάτων Μέσης Ἐκπαίδευσεως (Τμήμα διδακτικῶν βιβλί-
ων) σχετικῶς μετὰ τὴν καταλληλότητα τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Β' Γυ-
μνασίου "Λυσία, Λόγος ἐναντίον τοῦ Ἐρατοσθένη", τοῦ ὁποίου ἡ συγ-
γραφή ἔχει ἀνατεθεῖ μετὰ τὴν ἀπόφαση ἀριθμ. 211/12/8/47126/7-5-1977
τοῦ κ. Ἰπουργοῦ Παιδείας στὸν καθηγητὴ τῆς κλασσικῆς φιλολογίας
τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ν. Χουρμουζιάδη ὕστερα ἀπὸ τὴν
ἀριθμ. 2/30-11-1977 πράξη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως ποῦ συγκροτήθηκε
μετὰ τὴν ἀριθμ. Φ. 211.13/35/113018/4-10-1977 τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Τὸ Τμήμα ἐνέκρινε τὴν ἀπόφαση τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς καί,
ἀφοῦ θεώρησε τὴν καταλληλότητα τοῦ βιβλίου, ἀποφασίζει νὰ ἀποτα-
λεῖ αὐτὸ στὴν ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ ΥΠΕΠΘ, γιὰ τὶς περαιτέρω ἐνερ-
γείες γιὰ τὴν ἐκδοσὴ του.

Θέμα 3ο

Το Τμήμα σχετινά με την προκήρυξη για μετάφραση 'Οδύσσειας καλ 'Ιλιάδας ἀποφαινεταί ὁμόφωνα ὅτι δέν εἶναι σκόπιμο νά γίνει ἡ προκήρυξη γιατί:

- α) πρόνειται για ἔργα τέτοιας ἔκτασης καλ ποσῆς ὥστε ἡ ἀπόδο-
ση ἑνὸς διαγωνισμοῦ νά μὴ ἀναμένεται πρὶν ἀπὸ τὴν παρέλευ-
ση πολλῶν ἐτῶν καλ με πολὺ ὑψηλά οἰκονομικά κίνητρα εἶναι, κατὰ
συνέπεια φρόνιμο νά ἐξεταθοῦν ὅλες οἱ πραγματικὲς δυνατότητες,
πρὶν δημοσιευθεῖ μιὰ προκήρυξη.
- β) Ὑπάρχει πιθανότητα, ὅπως ἔχουν τὰ πράγματα σήμερα, νά ὑπο-
χρεωθεῖ ἡ Ὑπηρεσία νά πληρῶνει ἐπαύρους για μεταφράσεις
ποῦ κυκλοφοροῦν (καλ ἀποτελοῦν βέβαια ἀθῆμα ἀξιέπαινο) ἀλλὰ
δέν ἀνταποκρίνονται στὶς ἀπαιτήσεις ποιότητος ἢ παιδαγωγικῆς -
διδασκτικῆς προσοιότητος.
- γ) Δέν εἶναι σκόπιμο νά ἀποκλειστεῖ - εἰδικά για τὴν τελευταία
περίπτωση τῆς προηγούμενης παραγράφου - ἡ πιθανότητα νά
υιοθετηθεῖ κάποια μετάφραση ὑψηλῆς ποιότητος - με ταυτόχρονη προ-
σπάθεια προσαρμογῆς στὶς διδασκτικὲς ἀπαιτήσεις.

Για τοὺς παραπάνω λόγους τὸ Τμήμα ἐπιφυλάσσεται νά ἐπανεξε-
τάσει τὸ ζήτημα προκηρύξεως τῶν μεταφράσεων 'Οδύσσειας καλ 'Ιλιά-
δας.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τερματίστηκε ἡ συζήτηση.

Ο Πρόεδρος

κ. Πάγκαλος

Ἡ Γραμματέας

Δῆμ. Ζαραφωνίτου

Π Ρ Α Ξ Η 141/77

Σήμερα, 17 Δεκεμβρίου 1977 ημέρα Σάββατο και ώρα 9.45 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης Έκπαιδευσεως του Κέντρου Έκπαιδευτικών Μελετών και Έπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), συνεδρίασε στην αθουσα συνεδριάσεών του (Λεωχάρους 2 Αθήνα).

Το Τμήματος Προήδρευσε ο Άλ. Καρανινιδας, Πρόεδρος του ΚΕΜΕ. Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση ο Σύμβουλος Α', Άν. Πάγκαλος, οί Σύμβουλοι Β'Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδας, Άλ. Σπυρόπουλος, Νικ. Βαρουχάκης, Γ. Γρατσάας, Ν. Παπαδόπουλος, ο ειδιδικς Σύμβουλος στο ΚΕΜΕ, Ι. Σιορδιδης, οί Εισηγητές κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζδης, Κυρ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωραδόπουλος, Δ. Άδαμόπουλος, Στ. Παπασημαδόπουλος, καθώς και ή Γραμματέας του Τμήματος Άνη. Σαραντινιου με Αριθμό 62. Θέμα ήμερήσιας διατάξεως.

Συνέχεια συζήτησεως για τό θέμα "Πρόγραμμα Γενιου Άλυκειου".

Στην αρχή της συνεδρίας, άφου διαπιστώθηκε άπαρτία, τό Τμήμα άρχισε την εξέταση του θέματος της ήμερήσιας διατάξεως.

Ο Άν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' θέτει ύπόψη των μελών του Τμήματος, τά εξής:

Η ΰδια του Ν.Δ. 309/76 έπέταση του χρόνου της ύποχρεωτικής φοιτήσεως για να διαπλατυνθουν τά ευεργετήματα της μορφώσεως για όλες τις κοινωνιικές τάξεις και να προετοιμαστούν όλοι οί νέοι για την άνάπτυξη δημόσιων αξιωματών και άλλων λειτουργιών της δημόσιας ζωής δηλουργεί πολλά προβλήματα για την έπιλογή από τό σύνολο του μαθητικού δυναμικου ενός μεγάλου μέρους για περαιτέρω μόρφωση στο Λύκειο.

Είναι εύκολο να ίσχυριζόμαστε ότι έχουμε άνάγκη από ειδικευμένα άτομα αλλά είναι πολύ δύσκολο να καθορίσουμε πώς θά τά προετοιμάσουμε.

Προτείνοντας ένα ώρολόγιο πρόγραμμα για τό Λύκειο ~~πρόγραμμα~~ θά πρέπει να λάβουμε ύπόψη ότι αυτό θά άποβλέπει στη συμπλήρωση της γενικης μορφώσεως των μαθητών σε ύψηλότερη οτάση άπ'ότι στο Γυμνάσιο, θά

θεραπεύει κατά τὸ δυνατό τὰ διαφέροντα τῶν μαθητῶν μέ τὴν ἐπιλογή μαθημάτων καθὼς καὶ στίς ἀνάγκης ἐφοδιασμοῦ αὐτῶν μέ βασινὲς θεμελιώδεις γνώσεις γιὰ τὴν περαιτέρω συνέχιση τῶν σπουδῶν στὰ ΑΕΙ. Ἡ ἐπιλογή τοῦ πρώτου σταδίου (5 προσεχῆ χρόνια) τῶν μαθητῶν πού θά φοιτήσουν στὸ Λυκεῖο κατ'ἀνάγκη θά στηριχθεῖ σὲ ἐξετάσεις διαγνωστικοῦ τύπου, δηλ. τί ἔχει συγγραφῆσει ὁ μαθητὴς στὸ Γυμνάσιο ἀπὸ τὸν κύβλο τῶν μαθημάτων πού διδάχτηκε. Δὲν εἶναι δυνατόν ὅμως νά κάνουμε τὴν ἐπιλογή στηριζόμενοι σὲ ἐξέταση προγνωστικοῦ τύπου δηλαδή τί θά μπόρσει στὸ μέλλον νά ἀποδώσει. Ἐπομένως τὸ στάδιο τοῦ προσανατολισμοῦ γιὰ τίς διάφορες κατευθύνσεις τοῦ Λυκείου, πρέπει νά συνεχιστεῖ στὴν Α' τάξη τοῦ Λυκείου, κατὰ συνέπεια θά εἶναι κοινό πρόγραμμα μαθημάτων στὴ τάξη αὐτή.

Στὴ Β' τάξη τῶν Λυκείων, διαφοροποίηση τοῦ κοινοῦ κορμοῦ ἔχει ὅμως σὲ μεγάλο ποσοστὸ (28 ὥρες κοινὰ μαθήματα καὶ 6 ὥρες κατ'ἐπιλογή), γιὰ νά εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ ἀλλαγὴ ἀκριβὴ κύβλου σπουδῶν τουλάχιστο κατὰ τὸ πρῶτο τετράμηνο. Γιὰ τὴ Γ' τάξη μεγαλύτερο ποσοστὸ τοῦ ἐβδομαδιαίου ὥραριου πρέπει νά διατεθεῖ γιὰ τὰ κατ'ἐπιλογήν μαθήματα γιατί ἂν δὲν τὰ δώσουμε στὸ σχολεῖο θά τὰ ἀναζητήσουν οἱ μαθητὲς μας στὰ παντοῦ εἶδους φροντιστήρια καὶ Ἰνστιτούτο Ξένων Γλωσσῶν (25 καὶ 9).

Ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν κατ'ἐπιλογήν μαθημάτων ἔχω τὴν γνώμη ὅτι σὲ πρῶτο στάδιο θά πρέπει νά ἀναφέρονται σὲ ἐκεῖνα πού ἀπαιτοῦν σήμερὰ τὰ Α.Ε.Ι. δηλ. (Ἀρχ. Ἑλλ. Ἱστορία, Λατινικά, Μαθηματικά, Οἰκονομικά, Οἶκον. Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Ξένη Γλῶσσα).

Οἱ κύβλοι (ὀμάδες μαθημάτων) στὴ Β' τάξη νά εἶναι μὲν περιορισμένοι, στὴ Γ' δὲ τάξη ὁ ἀριθμὸς νά εἶναι μεγαλύτερος. Γιὰ τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ προτεινόμενου προγράμματος θά συντελέσει ἡ προσεκτικὴ τοποθέτηση τοῦ κατάλληλου προσωπιοῦ καὶ ἡ δημιουργία ἐν τῶν προτέρων διαφόρων τύπων Λυκείου σὲ γειτονικά Λύκεια τῆς αὐτῆς πόλεως, ἢ ἀνάγκη ἢ μεταφορὰ μαθητῶν τῶν ἀτροφικῶν Λυκείων σὲ ἄλλα πού μποροῦν νά λειτουργήσουν μέ περισσότερους κύβλους κατ'ἐπιλογήν μαθημάτων τὰ ὅποια καὶ κατάλληλο προσωπιοῦ θά ἔχουν καὶ χωρὸ ἀριετό θά διαθέτουν. Ἡ σύμπληξη ἀτροφικῶν Λυκείων, ἢ δημιουργία Λυκείων μέ τμήματα τάξεων 30-40 μαθητῶν πού νά μποροῦν νά ἔχουν μαθητὲς πού ἀκολουθοῦν τὸν κύβλο μαθημάτων κατ'ἐπιλογήν, θά λύσει καὶ τὸ πρόβλημα τῆς σχολικῆς στέγης καὶ θά ἐπιτρέπει ὁμοίμορφα κατανομή τοῦ προσωπιοῦ ἀριθμητικῶς καὶ ποσοτικῶς.

Οταν τὰ σχολεῖα μας λειτουργοῦν κάτω ἀπὸ τέτοιες συνθήκες, θά διαφραγοῦν τὴν ἐπιλογή μέ βάση τὴ βαθμολογία ἐπάνω σὲ κοινὰ θέματα

Όταν τὰ σχολεῖα μας λειτουργοῦν κάτω ἀπό τέτοιες συνθῆκες, θά δεικναιολογοῦν τήν ἐπιλογή μέ βάση τή βαθμολογία ἐπάνω σέ κοινά θέματα σέ πανελλήνια κλίμακα καί θά μειωθεῖ ἡ παραπαιδεῖα πού παρέχεται μέ τὰ φροντιστήρια.

Ἀπολοῦθως ἔδωσε ὑπόψη τῶν μελῶν καί τό συνημμένο σχέδιο ὠρολό- γίου προγράμματος Γεν. Λυκείου. Στό σημεῖο αὐτό εἰσηλθε καί παραιολού- θησε τή συνεδρίαση τοῦ Τμήματος ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. Ἀ. Καρανικίδας. Στή συνέχεια, ἀφοῦ ἔιαμε ὠρισμένες παρατηρήσεις στό ὠρολόγιο πρόγραμμα τῆς Α' τάξεως Γεν. Λυκείου τονίζει ὅτι πρέπει νά λάβουν ὑπόψη τους, ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας ἀπό τό πρωτότυπο δέν καταργεῖται ἐξ ὀλοκλήρου, διότι σκοπός μας εἶναι νά βοηθήσουμε καί τὰ παιδιά πού δέν θά φοιτήσουν στά Λύκεια, νά καρπωθοῦν τὰ ἀγαθά τῆς ἐθνικῆς κληρονομιάς μας, καθῶς καί τούς μαθητές πού θά ἀκολουθή- σουν τίς ἀνώτατες Σχολές. Μέ αὐτή τή σιέψη, εἶναι ἀδύνατο νά δεχτοῦ- με ὅτι οἱ ὄρες διδασκαλίας τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας θά εἶναι ὀλιγώτερες ἀπό 9. Ὁ μαθητής τῆς Α' τάξεως Γεν. Λυκείου, πρέπει νά κα- λύφει ὄλες τίς γνώσεις τῶν 3 τάξεων τοῦ Γυμνασίου παλαιοῦ τύπου, στήν Ἀρχαία Ἑλληνική Γλώσσα. Κατ' ἀνάγκη τό ὠρολόγιο πρόγραμμα τῶν Β καί Γ τάξεων Λυκείου θά φτάσει τίς 33 ὄρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας.

Ὁ Σύμβουλος Β' Δ. Σακκιάς ἀνέφερε ὅτι ἐξακολουθεῖ νά ἔχει τίς ἀντιρρήσεις του γιά τήν ὤρη καθημερινή ἀπασχόληση τῶν μαθητῶν στά σχολεῖα. Μέ τή γνώμη αὐτή τοῦ Δ. Σακκιά, Συμβούλου Β', συμφωνεῖ καί ὁ Ι. Ἀρβανίτης, Σύμβουλος Β'.

Ὁ Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλος Β' μέ βάσει τὰ προγράμματα ἄλλων χωρῶν καί κυρίως Γαλλία, Δ. Γερμανίας καί Σουηδίας, πρότεινε τή μείωση τῶν ὠρῶν διδασκαλίας τῶν Ἑλληνικῶν καί Μαθηματικῶν γιά τίς 2 τελευταῖες τάξεις καί τή σύνθεση τοῦ προγράμματος μέ τρόπο πού νά ἐκιοποιοῦνται τὰ ἐνδιαφέροντα καί νά ἐξυπηρετοῦνται οἱ ἐπαγγελματικοί σκοποὶ τῶν μαθητῶν, τόν περιορισμό τοῦ ὠραρίου τῶν πολυῶρων μαθημάτων κορμοῦ σέ 3 περίπου ὄρες καί τοῦ συνολικοῦ ὠραρίου σέ 31-33 ὄρες, τή δημιουρ- γία γ' κῶβου μέ μαθήματα ἐπιλογῆς Στοιχεῖα Οἰκονομίας καί Στοιχεῖα Κοινωνιολογίας καί τίς προτάσεις του αὐτές αἰτιολογεῖ σέ ἀναλυτικό ὑπόμνημα πού κατέθεσε σάν παραστατικό στοιχεῖο τοῦ πρακτικοῦ.

Ὁ δέν εἶναι σωστό νά ἐπιβαλοῦμαστε τὰ ξένα πρότυπα χωρίς μελέ-

τη των ειδιων συνθηων (π.χ. δεν συγυρινεται το παραδειγμα της γερμανιας με μας για την "πολιτική φιλοσοφία", ουτε της Γαλλιας το παραδειγμα για τα θρησκευτικά, ουτε της Ρωσιας για τη βιολογία).

Ο Εισηγητής Στ. Παπασημακοπουλος, τονισε ότι η βελτίωση των μαθητων στην εκμάθηση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας δεν κινδυνεύει από την ελάττωση διδασκαλιας της κατά μία (1) ή δύο (2) ώρες εβδομαδιαίως, αλλά από την μέθοδο, ή οποία και πρέπει να αλλάξει.

Ανταπαντών ο Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β' είπε ότι τα "άρχατα ελληνικά" δεν είναι γλώσσα (μόνο), είναι μορφωτικό αγαθό, είναι κληρονομιά, είναι και υπόσχεση της Πολιτείας (δταν πήφισε το Ν. 309/76 και κατάρτησε τη διδασκαλία των αρχ. ελληνικών στο Γυμνάσιο).

Ο Εισηγητής Κ. Κατσιμάνης, είπε τα εξής: Πρέπει κατά τη σύνταξη του προσωρινού προγράμματος να μή γίνουν περικοπές ωρών, με τη σκέψη ότι οι ώρες αυτές θα ξαναδοθούν όταν συνταχθεί το οριστικό πρόγραμμα, γιατί είναι πολύ πιθανόν οι θεωρούμενες ως προσωρινές περικοπές να δημιουργήσουν και προηγούμενο και να διαιωνιστούν και στο οριστικό πρόγραμμα.

Ο Σύμβουλος Β' Φ. Βώρος πρόσθεσε ότι: για να ανταποκριθούμε στις επαγγελίες της πολιτείας και την δμαλή εφαρμογή του νέου αναλυτικού προγράμματος (μέ αντίστοιχα νέα διδακτικά βιβλία) το Σ/μβριο του 1979, οφείλουμε να προωθήσουμε σχέδιο νέου οριστικού αναλυτικού προγράμματος για την α' τάξη Γεν. Λυκείου ως τις 25 Μαρτίου 1978* ο Πρόεδρος του ΚΕΜΕ κ. Αλ. Καρανιδας συμπλήρωσε: "Πριν από την ημερομηνία αυτή". Άλλωστε συνέχισε ο κ. Πρόεδρος ή γνώμη της Πολιτείας πρέπει να γίνει σεβαστή και να βοηθήσουμε τις επαγγελίες της με όλες μας τις δυνάμεις.

Ο Εισηγητής κ. Δ. Τομπαζιδης τονισε ότι: για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει ή διδασκαλία της Αρχ. Έλλ. Γραμματιας στο Λύκειο να είναι πολώρη, ώστε να καρπωθούν οι μαθητές τα διδάγματα της εθνικής κληρονομιάς μας.

Ο Σύμβουλος Β' κ. Ι. Αρβανίτης ανέφερε, ότι επειδή ή γλώσσα αυτή καθ' εαυτή διδάσκει στο Γυμνάσιο, να θυσιαστεί 1 ώρα από τη διδασκαλία των Νέων Ελληνικών και να προστεθεί στη διδασκαλία των Αρχ. Ελληνικών.

Αιολούθως ό κ. Πρόεδρος του ΚΕΜΕ εισηγείται την αύξηση των 33 ώρων διδασκαλίας εβδομαδιαίως στην Α' τάξη Γενικού Λυκείου κατά 1 διδακτική ώρα δηλαδή $33+1=34$. Η ώρα αυτή τόνισε θά πρέπει να προστεθεί στα Άρχατα Έλληνικά και οι 4 ώρες να γίνουν 7.

Αιολουθεϊ διεξοδική συζήτηση για καθένα από τά μαθήματα που θά διδάσκονται στις 3 τάξεις του Γενικού Λυκείου.

Προβλήματα δημιούργησαν τά εξής μαθήματα: Θρησκευτικά, Άρχατα Έλληνικά, Ίραμματεία, Φιλόσοφικά, Μαθηματικά.

Κατά τη συζήτηση της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών διατυπώθηκαν 3 απόψεις. Οί Σύμβουλοι Β' της ειδικότητας του φιλολόγου πρότειναν:

- 2 ώρες για την Α' τάξη Γενικού Λυκείου
- 2 ώρες για την Β' τάξη Γενικού Λυκείου
- 1 ώρα για την Γ' τάξη Γενικού Λυκείου

Ο Σύμβουλος Α', κ. Άν. Πάγιαλος, πρότεινε:

- 2 ώρες για την Α' τάξη Γενικού Λυκείου
- 1 ώρα για την Β' τάξη Γενικού Λυκείου
- 2 ώρες για την Γ' τάξη Γενικού Λυκείου

Ο Σύμβουλος Β' κ. Ν. Βαρουχάνης πρότεινε:

- 2 ώρες για την Α' τάξη Γενικού Λυκείου
- 1 ώρα για την Β' τάξη Γενικού Λυκείου
- 1 ώρα για την Γ' τάξη Γενικού Λυκείου

Ο κ. Πρόεδρος του ΚΕΜΕ έθεσε τό θέμα σέ ψηφοφορία. Οί Σύμβουλοι Β' κ.κ. 'Ι. Άρβανίτης, Φ. Βώρος, Γ. Γρατσάς και Ν. Παπαδόπουλος, δέχονται:

- 2 ώρες για την Α' τάξη Γενικού Λυκείου
- 2 ώρες για την Β' τάξη Γενικού Λυκείου
- 2 ώρες για την Γ' τάξη Γενικού Λυκείου

και τονίζουν τά εξής: τό μάθημα των Θρησκευτικών, σύμφωνα μέ τό ώρολόγιο πρόγραμμα που έσχυε, διδασκόταν έφτά (7) ώρες την εβδομάδα δηλ. 3 ώρες στην Α' Λυκείου και από 2 ώρες στις Β' και Γ' τάξεις.

Περισσότερη μείωση των ώρων διδασκαλίας του μαθήματος των θρησκευτικών θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποτελεί παραγνώριση της ελληνικής πραγματικότητας και του ρόλου που η Ορθόδοξη Εκκλησία παίζει δυο χιλιάδες χρόνια στην επιβίωση του Έλληνισμού. Η επί 2 χιλιαετηρίδες συμπτύχωση του χριστ. Ιδεώδους με το ελληνικό πνεύμα επιβάλλει το σεβασμό της παραδόσεως που έχει δημιουργηθεί. Το γεγονός αυτό υπενθυμίζει την υποχρέωση των υπευθύνων για τη σωστή μόρφωση των παιδιών της Ελλάδος να σεβαστούν τη θέση του μαθήματος των θρησκευτικών στα ώρολόγια προγράμματα της Μέσης Παιδείας.

Τό παραπάνω πνεύμα εκφράζεται στο αριθμ. Α.Π. 5721/30-10-1976 έγγραφο του κ. Υπουργού Έθνικής Παιδείας προς την 'Ι. Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, όπου δηλώνεται ότι δεν υπάρχει καμιά πρόθεση από μέρους της πολιτείας "όπως ελαττωθούν οι ώροι διδασκαλίας" του μαθήματος των θρησκευτικών.

Ο κ. Βήρος αιτιολόγησε την άποψή του για τά θρησκευτικά ως εξής: "Τά θρησκευτικά διδάσκονται "νανοινιά" 6 ώρες στο λύκειο (2+2+2). τό σύνολο των ώρων διδασκαλίας στις τάξεις του λυκείου (ώρες "κορμού" + ώρες "έπιλογής") δέ μειώνεται τώρα" κι εφόσον έχει συμφωνηθεί εδώ μέσα ότι για θρησκευτικά ή συναφή κείμενα δέ θα γίνει λόγος στις "έπιλογές", φρονώ ότι είναι δυνατό τά θρησκευτικά νά διατηρήσουν στον "κορμό" τίς 6 ώρες διδασκαλίας διανεμημένες στις 3 τάξεις του λυκείου γενικής κατεύθυνσεως.

Ακολούθως ό Πρόεδρος του Τμήματος, Σύμβουλος Α' κ. Άν. Πάγκαλος και οι Σύμβουλοι Β' κ.κ. Δημ. Σακίλης, Ήλ. Σπυρόπουλος, Η. Βαρουχάκης, υποστηρίζουν ότι για τό μάθημα των θρησκευτικών στο Λύκειο δέν μπορούμε νά εισθέσουμε πάνω από πάντε (5) ώρες συνολικά (2 στην Α', 2 στη Β' και 1 στη Γ'), γιατί ό περιορισμός του ώρολογίου προγράμματος κορμού σέ 27 ώρες στη Β' και σέ 25 στη Γ' δέν είναι δυνατόν νά γίνει άν δέν επηρεάσουμε περιουσιή ώρων στά έπιμέρους μαθήματα. Καί επειδή τά θρησκευτικά διδάσκονται έπαρκώς στο Γυμνάσιο (6 ώρες) και στις Α' και Β' λυκείου (άπό 2 ώρες), μέ μία μεθοδικότερη παρουσίαση της διδασκόμενης ύλης ή περιουσιή της μιάς ώρας δέ είναι και άνόδυνη και δά μιά άπαλλάξει από την υποχρέωση νά προβούμε σέ περιουσιή ώρων από άλλα μαθήματα, που ήδη άνογησθήκαμε νά τά περιορίσουμε σέ σημείο που κόθε περαιτέρω περιουσιή δά ήταν διδανκτική άσάμφορη. Εάλιστα ό κ. Βαρουχάκης έπιμένει ότι ή ύλη μπορεί νά ειαδαχτεί σέ 4 συνολικά ώρες (Α' 2, Β' 1 και Γ' 1) χωρίς ουλοιστικές έπιπτώσεις στην κατάρτιση των μαθητών.

Για τό θέμα των Λογίων Έλληνικών ό Πρόεδρος του ΚΠΜΕ, κ. Γεωργιάννης τονίζει ότι πρέπει νά τά ειαδαχτούν τά παιδιά πολλές ώρες, επειδή γίνεται άναφορά στην έντική κληρονομιά.

Τμήμα άπορίσεις κατά κλειοσηφία:

6 ώρες στην Α' Λυκείου
5 ώρες στην Β' Λυκείου
5 ώρες στην Γ' Λυκείου

Μειοψηφούν οι κ.κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' και Ν. Βαρουχάκης, Σύμβουλος Β' οι όποιοι έμμένουν στο ώρARIO που προβλέπει το σχέδιο για το μάθημα (6, 5, 4) με το όποιο διατηρούνται στο κοινό κορμό του προγράμματος οι ώρες που και σήμερα διδάσκονται οι μαθητές της πρακτικής κατευθύνσεως.

Για το μάθημα των Φιλοσοφιών το Τμήμα αποφαινεται κατά πλειοψηφία:

2 ώρες Φιλοσοφία στην Β' Λυκείου και
2 ώρες Φιλοσοφία στην Γ' Λυκείου

Μειοψηφούν οι κ.κ. 'Αν. Πάγκαλος, Σύμβουλος Α' και Ν. Βαρουχάκης, 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλοι Β', οι όποιοι έμμένουν στην περι-κοπή 1 ώρας Φιλοσοφιών, ώστε να μετατεθεί ή άλλη στο ώρARIO επι-λογής.

Για το μάθημα της Φ. 'Αγωγής αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία:

3 ώρες για την Α' Λυκείου
3 ώρες για την Β' Λυκείου
3 ώρες για την Γ' Λυκείου

Μειοψηφούν οι Σύμβουλοι Β', κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Φ. Βώρος, οι όποιοι τονίζουν τα εξής: Με τη διάθεση 5 ώρων στο μάθημα της Φ. 'Αγωγής σε καθενιά από τις 3 τάξεις του Γυμνασίου (συνολικά 15) και 3 στην Α' Λυκείου, θα έχουμε δώσει στους μαθητές την ευκαιρία και να γυμναστούν και να καλλιεργήσουν τις τυχόν αθλητικές τους ικανότητες. 'Η διάθεση άλλων 6 ώρων στη Β' και Γ' Λυκείου (3+3) θα γίνει σε βάρος μαθημάτων που ήδη έχουν ύποστει περικοπές σε σημείο που θα έχει δυσάρεστες επιπτώσεις στην κατάρτιση των μαθητών κάθε περαιτέρω περικοπή. 'Εξάλλου πώς θεωρήθηκε άρνητο το δλωρο στις αντίστοιχες τάξεις του ΕΠΕ Λυκείου, για έφηβους της ίδιας ηλικίας; Προτείνω λοιπόν να μη διατεθούν περισσότερες από 2 ώρες σε καθενιά από τις Β' και Γ' τάξεις του Λυκείου.

Ο Σύμβουλος Β', Φ. Βάρος μειοψηφεί για την καθιέρωση διδασκαλίας του μαθήματος της Ανθρωπολογίας στη Β' Λυκείου (1 ώρα). Τους λόγους τους εκθέτει σε σημείωμα που κατέθεσε σάν παραστατικό στη σύνταξη του πρακτικού.

Ο Σύμβουλος Β' κ. Ν. Βαρουχάκης, αναφερόμενος σε παρατήρηση του Συμβούλου Β' κ. Ν. Παπαδόπουλου, για τη μείωση ωρών διδασκαλίας του μαθήματος των μαθηματικών, όπως συμβάλει στις αντίστοιχες τάξεις των Λυκείων των ξένων χωρών, ότι δεν είναι δυνατή η ένταξη της Κοσμογραφίας στο ήδη μειωμένο ωράριο των Μαθηματικών της Γ' Λυκείου έπειδή:

- α) η Κοσμογραφία έχει ως μάθημα αυτότελεια και ανεξαρτησία από τα Μαθηματικά, όσο π.χ. η Γεωγραφία από τα Φυσικά, και
- β) τουτό σημαίνει περαιτέρω μείωση του ωραρίου των Μαθηματικών έτσι ώστε τελικά να διαμορφώνεται ένα πρόγραμμα Γ' Λυκείου, του οποίου ο "έκτακτος" συνίσταται στη διατήρηση ή και αύξηση του ωραρίου όλων των μαθημάτων με μόνη εξαίρεση τις ώρες των Μαθηματικών και της Κοσμογραφίας. Είναι φανερό ότι τέτοιος έκτακτος θα επικριθεί όχι αδικαιολόγητα γιατί θα περιμένε κανείς να διαφανεί ή απαραίτητη ένταξη των θετικών επιστημών στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα μιας χώρας που αναπτύσσεται και θέλει να έναρμονιστεί με τις χώρες της ΕΟΚ.

Ακολουθώς ο κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος Β' αναφέρει ότι διαφωνεί ριζικά με το προτεινόμενο Σχέδιο για τους λόγους που διεξοδικά αναπτύσσει σε σημείωμά του που κατέθεσε σάν παραστατικό στη σύνταξη του πρακτικού. Επίσης ο Σύμβουλος Β', κ. Γ. Αρβανίτης, κάνει όρισμένες παρατηρήσεις στη σύνταξη του ωρολογίου προγράμματος του Γενικού Λυκείου και προτείνει τη διδασκαλία κατά 1 ώρα του μαθήματος της περιβαλλοντολογίας στη Β' τάξη Λυκείου. Οι απόψεις του κ. Συμβούλου Β' αναφέρονται διεξοδικά σε σημείωμά του - παραστατικό στοιχείο του πρακτικού.

Ετσι μετά από τη διεξοδική για το θέμα συζήτηση, το ωρολόγιο πρόγραμμα και των 3 τάξεων του Λυκείου θα έχει την ακόλουθη μορφή:

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γενικού Λυκείου

Μαθήματα	Τάξεις		
	Α	Β	Γ
1.- Θρησκευτικά	2	2	2
2.- Νέα Έλληνική Γραμ.	4	4	4
3.- Αρχαία Έλλ. Γραμματεία	6	5	5
4.- Ιστορία	3	2	2
5.- Φιλοσοφικά	-	2	2
6.- Μαθηματικά	5	4	3
7.- Στοιχ. Γεωλ. & Όρυκτολ.	1	-	-
8.- Φυσική - Χημεία	4	3	3
9.- Ξένη Γλώσσα	3	2	2
10.- Αγωγή Πολίτου	-	-	1
11.- Φυσική Αγωγή	3	3	3
12.- Τεχνικά	1	-	--
13.- Μουσική	1	-	-
14.- Στοιχεία Ανθρωπ/φίας & Οίκ. Γεωγραφίας	-	1	-
15.- Στοιχεία Γεν. Βιολογίας	-	-	1
16.- Υγιεινή - Ανθρωπολογία	-	1	-
Σύνολο ώρων κοινού κορμού μαθημάτων	33	29	29

Με ^{δημόσια} ~~κοινή~~ απόφαση προστέθηκε 1 ώρα διδασκαλίας του μαθήματος της Αγωγής Πολίτη στη Γ' Λυκείου σύμφωνα με το Ν. 309/1976.

Επίσης με ^{δημόσια} ~~κοινή~~ απόφαση όριστηκε ότι οι ώρες επιλογής στη Β' Λυκείου θα είναι 5 ή 6 και στη Γ' Λυκείου 7 ή 8.

Στό σημείο αυτό τερματίστηκε η συζήτηση.

Η Γραμματέας
Ζαχαρωύ
Δήμ. Ζαραφωνίτου

Π ρ ά ξ η 142/77

Σήμερα, 20 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.30 πρωινή, τό Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης τοῦ Κέντρου 'Εκπαιδευτικῶν Μελετῶν καί 'Επιμορφώσεως ΚΕΜΕ, συνεδρίασε στήν αἴθουσα συνεδριάσεῶν του, (Λεωχάρους 2 - 'Αθήνα).

'Ελαβαν μέρος στή συνεδρίαση ἀφοῦ προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία ἀπό τόν Προεδρεύοντα τοῦ Τμήματος Ν. Βαρουχάκη, Σύμβουλο Β' οἱ Σύμβουλοι Β' κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βῶρος, Δημητρ. Σακιδῆς, 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος οἱ Εἰσηγητές κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαΐδης, Κ. Κατσιμάνης, Βασ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημανικόπουλος καθώς καί ἡ Γραμματέας τοῦ Τμήματος Δήμ. Ζαραφνίτου μέ βαθμό 60. 'Ο Πρόεδρος τοῦ Τμήματος 'Αν. Πάγκαλος εὗρίσκεται σέ κανονική ἄδεια.

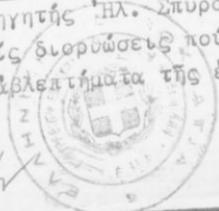
Θέματα ἡμερήσιας διατάξεως:

1. 'Ανατύπωση διδακτικῶν βιβλίων. Εἰσηγητής 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
2. 'Η διδασκαλία τοῦ Συντακτικοῦ τῆς Δημοτικῆς γλώσσας στή Β' τάξη Γυμνασίου. Εἰσηγητής 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β'.
3. 'Η διδασκαλία τῆς Γεωγραφίας στή Γ' τάξη 'Εσπερ. Γυμνασίων. Εἰσηγητής Στέφ. Παπασημανικόπουλος, Εἰσηγητής.
4. 'Αναλυτικό πρόγραμμα θρησκευτικῶν τῆς Β' τάξεως Λυκείου. Εἰσηγητής Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β'.

Στήν ἀρχή τῆς συνεδρίας, ἀφοῦ διαπιστώθηκε ἀπαρτία, τό Τμήμα ἀρχισε τήν εξέταση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως.

'Ο ἀρμόδιος γιά τό πρῶτο θέμα τῆς ἡμερήσιας διατάξεως "Ανατύπωση διδακτικῶν βιβλίων" εἰσηγητής 'Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', εἰσηγεῖται νά ανατυπωθοῦν, μέ τίς διορθώσεις πού ἔχει ἐπιφέρει τό ΚΕΜΕ στά τυπογραφικά καί ἄλλα ἀβλεπτήματα τῆς ἐκδόσεως ΟΕΔΒ 1977, τά βιβλία:

1. Γεωγραφία Β' Λυκείου.

τά βιβλία:

- 1.- Γεωγραφία Β' Λυκείου
- 2.- 'Οργανική Χημεία Γ' Λυκείου. Προτείνεται ή άνοτόπωση τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ἀφοῦ προηγήθετ ή ἀποκατάσταση τῶν ἐπιστημονικῶν καί γλωσσικῶν ἀβλεπημάτων ποῦ τυχόν ἔχουν παρεισφρήσει κατά τήν μεταγλώττισή του καθώς καί ὁ περιορισμός κατά τὸ δυνατόν τῶν σελίδων του, ὥστε νά εἶναι δυνατόν νά καλύπτεται ή ὕλη μέ τίς προβλεπόμενες ἡμέρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τοῦ μαθήματος. Τήν ἀποκατάσταση τῶν ἐπιστημονικῶν ἀβλεπημάτων καί τόν περιορισμό τῆς ὕλης νά παραληθεῖ νά ἀναλάβει ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου ὀμότιμος καθηγητής κ. Γεώργιος Βάρβογλης, ἐνῶ τά γλωσσικά ἀβλεπήματα, ἕνας ἀπὸ τοῦς φιλολόγους τοῦ ΚΕΜΕΦ.
- 3.- 'Ανόργανη Χημεία Α' καί Β' Λυκείου
- 4.- Στοιχεῖα Βιολογίας Γ' Γυμνασίου καί
- 5.- Βιολογία Γ' Λυκείου, καί
- 6.- Γεωγραφία 'Ηπειρῶν Β' Γυμνασίου, ἀφοῦ ἀφαιρεθεῖ τὸ πρῶτο μέρος (6.6.1970) ἐπειδή ή ὕλη του δέν περιλαμβάνεται στό νέο ἀναλυτικό πρόγραμμα.

'Επίσης προτείνει τήν διάθεση, γιά τὸ σχολικό ἔτος 1978-1979, τοῦ διδασκτικοῦ βιβλίου "Γεωγραφία τῶν 'Ηπειρῶν τῆς Α' Γυμνασίου" καί στοῦς μαθητές τῆς Γ' Γυμνασίου.

Τὸ Τμήμα, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπόψη τήν εἰσήγηση τοῦ κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου καί τή συζήτηση ποῦ ἀκολούθησε,

ἀποσπίνεται ὁμόφωνα

ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση τοῦ κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου, Συμβούλου Β', ὅπως ἔχει.

Στό σημεῖο αὐτό τερματίστηκε ή συζήτηση.

Ο αρμόδιος για το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Η διδασκαλία του Συντακτικού της Δημοτικής Γλώσσας στη Β' τάξη Γυμνασίου" ανακοινώνει στο Τμήμα το περιεχόμενο του εγγράφου αριθμ. 145802/12-12-1977 της Δ/σεως Έφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε., σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματικής στη Β' Γυμνασίου. Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα, λέγει ο κ. Σπυρόπουλος, για τη γλωσσική διδασκαλία διατίθεται μία ώρα την εβδομάδα, κατά την οποία, ύστερα από την ολοκλήρωση της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γραμματικής, θα διδάσκεται το

Συντακτικό της Νεοελληνικής. Επειδή όμως το σχετικό διδακτικό βιβλίο δεν είναι δυνατό να έλθοει έγκαιρα, προτείνω την ακόλουθη προσωρινή αναπροσαρμογή του Αναλυτικού προγράμματος.

Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γραμματικής σε κάθε σχολείο, ή ώρα της γλωσσικής διδασκαλίας να διατεθεί για τη διδασκαλία κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, ώστε το αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος (συνολικά: 4 ώρες) να πάρει την έξης μορφή: διδασκαλία κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ώρες 3, εκθέσεως ώρα 1.

Το Τμήμα αφού άκουσε τον εισηγητή

άποφαινεται όμόφωνα:

αποδέχεται την εισήγηση του κ. 'Ηλ. Σπυρόπουλου Συμβούλου Β', ως έχει.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Η διδασκαλία της Γεωγραφίας στην Γ' τάξη 'Εσπερινών Γυμνασίων" εισηγήτης κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 145803/12-12-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας και εισηγείται τα εξής:

Η λύση που δόθηκε την περασμένη χρονιά σε βάρος άλλων μαθημάτων δεν μπορεί να επεκταθεί περισσότερο. Εξάλλου το 1/3 της σχολικής χρονιάς έχει περάσει και μικρή θα είναι η θεραπεία της καθυστέρησης στο μάθημα της Γεωγραφίας. Για το λόγο αυτό προτείνω να εισαχθεί ως εξεταζόμενο μάθημα στη θέση της Γεωγραφίας ή Βιολογία που διδάσκεται 1 ώρα σε όλα τα Γυμνάσια, εσπερινά και ημερήσια.

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία ο Σύμβουλος Β' κ. Ηλίας Σπυρόπουλος προτείνει οι μαθητές των εσπερινών σχολείων να εξετάζονται σε ιδιαίτερα θέματα σε όλα τα μαθήματα κατά 'Επιθεώρηση.

Ο Σύμβουλος Β' κ. Ψ. Άρος λέγει ότι πρέπει να μας απασχολήσει σύντομο το γενικότερο θέμα της βελτίωσης του τρόπου διεξαγωγής των εισιτηρίων εξετάσεων.

Επικολλούθησε συζήτηση όπου τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη αύξησης των ωρών της Γεωγραφίας σε 2 ώστε να μην υπάρχει διαφορά από το ωρολόγιο πρόγραμμα του μαθήματος στα ημερήσια Γυμνάσια.

Το Τμήμα άρ. έλαβε υπόψη 1) το έγγραφο αριθ. 145803/12-12-77 του κ. Υπουργού παιδείας 2) την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου, Εισηγητού, 3) τα ωρολόγια προγράμματα της Γ' τάξης εσπερινού και ημερήσιου Γυμνασίου και 4) τη συζήτηση που έγινε

αποφάσεται δμόφωνα

Προτείνει να αυξηθούν κατά 1 οι ώρες της Γεωγραφίας στο Β' τετράμηνο αντί της ώρας που προβλέπεται για το μάθημα "Επαγγελματική έξερεύνησης και 'Επαγγελματικός προσανατολισμός".

Οι αρμόδιοι για το 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα θρησκευτικών της Β' τάξεως Λυκείου" εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β' και Κ. Φουσκας, Εισηγητής, θέτουν υπόψη των μελών του Τμήματος την εξής εισηγητική έκθεση για το Σχέδιο Αναλυτικού Προγράμματος των θρησκευτικών της Β' τάξεως Λυκείου.

Ο αρμόδιος για το 3ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Η διδασκαλία της Γεωγραφίας στην Γ' τάξη 'Εσπερινών Γυμνασίων" εισηγήτης κ. Στ. Παπασημακόπουλος, Εισηγητής, θέτει υπόψη των μελών του Τμήματος το έγγραφο αριθμ. 145803/12-12-1977 του κ. Υπουργού Παιδείας και εισηγείται τα εξής:

Η λύση που δόθηκε την περασμένη χρονιά σε βάρος άλλων μαθημάτων δεν μπορεί να επεκταθεί περισσότερο. Εξάλλου το 1/3 της σχολικής χρονιάς έχει περάσει και μικρή θα είναι η θεραπεία της καθυστέρησης στο μάθημα της Γεωγραφίας. Για το λόγο αυτό προτείνω να εισαχθεί ως εξεταζόμενο μάθημα στη θέση της Γεωγραφίας ή Βιολογία που διδάσκεται 1 ώρα σε όλα τα Γυμνάσια, Εσπερινά και Ημερήσια.

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία ο Σύμβουλος Β' κ. Μιλίας Σπυρόπουλος προτείνει οι μαθητές των Εσπερινών σχολείων να εξετάζονται σε ιδιαίτερα θέματα σε όλα τα μαθήματα κατά 'Επιθεώρηση.

Ο Σύμβουλος Β' κ. Ψ. Άρος λέγει ότι πρέπει να μας απασχολήσει σύντομο το γενικότερο θέμα της βελτίωσης του τρόπου διεξαγωγής των εισηγητικών εξετάσεων.

Επικολλούσθε συζήτηση όπου τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη αύξησης των ωρών της Γεωγραφίας σε 2 ώστε να μην υπάρχει διαφορά από το ωρολόγιο πρόγραμμα του μαθήματος στα Ημερήσια Γυμνάσια.

Το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη 1) το έγγραφο αριθ. 145803/12-12-77 του κ. Υπουργού Παιδείας 2) την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου, Εισηγητού, 3) τα ωρολόγια προγράμματα της Γ' τάξης Εσπερινού και Ημερήσιου Γυμνασίου και 4) τη συζήτηση που έγινε

αποφασίζεται δμόφωνα

Προτείνει να αυξηθούν κατά 1 οι ώρες της Γεωγραφίας στο Β' τετράμηνο αντί της ώρας που προβλέπεται για το μάθημα "Επαγγελματική Έξερεύνησις και 'Επαγγελματικός Προσανατολισμός".

Οι αρμόδιοι για το 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Αναλυτικό Πρόγραμμα θρησκευτικών της Β' τάξεως Λυκείου" εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσάς, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσιας, Εισηγητής, θέτουν υπόψη των μελών του Τμήματος την εξής εισηγητική έκθεση για το Σχέδιο Αναλυτικού Προγράμματος των θρησκευτικών της Β' τάξεως Λυκείου.

1) Τό Α.Π. των θρησκευτικῶν πού ἰσχύει γιά τή Β' τάξη τοῦ Λυκείου καί ἀναφέρεται κατὰ κύριο λόγο σέ δογματικά θέματα καί λιγότερο στή διδασκαλία τῆς λειτουργικῆς, κρίνεται ὅτι δέν ἀνταποκρίνεται πιά στίς ἀπαιτήσεις τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν στό Λύκειο γιά τούς ἐξῆς λόγους:

α) Ἐγίνε ἀναδιάρθρωση τῆς διδασκτέας ὕλης στό Γυμνάσιο καί Λύκειο, μέ συνέπεια ἕνα μέρος τῆς ὕλης πού διδασκόταν στήν τάξη αὐτή νά μεταφερθεῖ στή Γ' Γυμνασίου (ἔκθεση δογματικῆς διδασκαλίας) ἢ νά θεωρηθεῖ ὅτι εἶναι ἀρκετό τό ὅτι ἄλλο μέρος τῆς ὕλης διδάσκεται στό Δημοτικό Σχολεῖο (Ναοδομία, ἄμφια, σκέυη, ἑορτές κτλ.). β) Τό διδασκτικό βιβλίο πού ἰσχύει ἀκόμα, γιά τή Β' τάξη Λυκείου καί γράφτηκε σύμφωνα μέ τό παλαιό Α.Π. ὄχι μόνο δέν ἱκανοποιοῦσε τίς διδασκτικές ἀνάγκες, ἀλλά γινόταν ἀποθητικόν, μέ συνέπεια νά μειώνεται τελικά καί τό ἴδιο τό μάθημα.

γ) Ὁ ὀργανωμένος Κλάδος τῶν Θεολόγων (ΠΕΘ) ἐπανειλημμένα ζήτησε τήν ἀντικατάσταση τοῦ βιβλίου καί τήν τροποποίηση τοῦ ΑΠ τῆς Β' τάξεως Λυκείου.

2) Κατά συνέπεια εἰσηγοῦμαστε στό Τμήμα Μ.Ε. σχέδιο νέου ΑΠ τῶν θρησκευτικῶν γιά τή Β' τάξη Λυκείου, ὅπως αὐτό διατυπώθηκε τελικά ἀπό εἰδική Ὀμάδα Ἐργασίας ὕστερα ἀπό ἐπανειλημμένες συσκέψεις καί ἀνταλλαγές ἀπόψεων. Ἡ Ὀμάδα Ἐργασίας συγκροτήθηκε μέ ἀπόφαση τοῦ κ. Προέδρου τοῦ ΚΕΜΕ καί ἀποτελεῖται ἀπό τούς θεολόγους κ.κ.

- Ἰω. Μουτζούρη, Γεν. Ἐπιθεωρητὴ εἰδικότητας Θεολόγων
- Γ. Τριανταφυλλάκη, » Μ.Ε. -Δ/ντή, Ἰωνιδείου Σχολῆς
- Ἰω. Μάσσο, » Μ.Ε. τῆς Ζ' Περιφέρειας Ἀθηνῶν
- Βασ. Ἀλεξόπουλο, Λυκειάρχης Λυκείου Σπᾶτων
- Γεώργ. Ραβάνη, » Λυκείου Ἀγ. Ἰωάννου Ρέντη
- Μιχ. Καρδαμάκη, Δ/ντή Νυκτερινῆς Ἱερατ. Σχολῆς
- Ἰάκωβο Μάϊνα, καθηγητὴ Ἀρσασίου
- Γεώργιο Γρατσέα, Σύμβουλο τοῦ ΚΕΜΕ καί
- Κων/νο Φούσκα, εἰσηγητὴ τοῦ ΚΕΜΕ

3) Τό σχέδιο νέου ΑΠ πού εἰσηγοῦμαστε ἔχει τό γενικό τίτλο "ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ" καί διαιρεῖται σέ τρία μέρη:

Α' Ὁ Χριστιανισμός καί οἱ θρησκεῖτες, μαθήματα	18
Β' Ἡ φανέρωση τῆς ἀλήθειας	18
Γ' Ἀπό τίς πηγές τῆς ἀλήθειας	16
Συνολικά, μαθήματα	52.

...
ΚΚ

4) Πιστεύουμε ότι με τή διάρθρωση τής ύλης του νέου ΑΠ και ιδιαίτερα με τίς διδακτικές ένότητες που περιγράφονται με κάθε λεπτομέρεια θα επιτύχουμε να δώσουμε στους μαθητές μια πλήρη θρησκευολογική θεώρηση του παγκόσμιου φαινομένου τής θρησκείας, που θα μᾶς επιτρέψει ύστερα να εξετάσουμε τά θεμελιώδη χριστιανικά δόγματα και να μελετήσουμε έπι-
φελῶς ὀρισμένα βασικά μείγματα τής 'Αγ. Γραφῆς και τής Πατερικῆς Γραμ-
ματείας.

5) Για ὄλους αὐτούς τούς λόγους θεωροῦμε τό σχέδιο του νέου ΑΠ για τή Β' τάξη Λυκείου έντελῶς ἀπαραίτητο, σύγχρονο και ἀνταποκρινόμενο στίς διδακτικές ἀπαιτήσεις και ἀνάγκες τής σημερινῆς νεολαίας και γι' αὐτό εισηγοῦμαστε στό Τμήμα νά τό ἐγκρίνει.

Τό Τμήμα ἀφοῦ ἀκουσε τούς εισηγητές ἀποδέχεται τήν εἰσήγηση και ἐγκρίνει ὅπως ἔχει τό σχέδιο ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν θρησκευτικῶν για τή Β' τάξη του Λυκείου και τίς ὁδηγίες συγγραφῆς για τό ἴδιο βι-
βλίο:

Στό σημεῖο αὐτό τερματίζουμε ἡ συνεδρίαση.

Ἡ Γραμματέας
Δήμ. Ζαραφωνίτου

ΠΡΑΞΗ 143/1977

Σήμερα, 21 Δεκεμβρίου 1977, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.45 πρωινή, το Τμήμα Μέσης 'Εκπαίδευσης του Κέντρου 'Εκπαιδευτικών Μελετών και 'Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (Λεωφόρος 2, 'Αθήνα).

Στή συνεδρίαση έλαβαν μέρος άφου προσιλήθησαν σύμφωνα μέ τή νόμιμη διαδικασία άπό τόν Προεδρεύοντα τού Τμήματος κ. Ν. Βαρουχάκη, Σύμβουλο Β', οί κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Φ. Βώρος, Δ. Σακιδάς, 'Ηλ. Σπυρδούπος, Γ. Γρατσέας, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', ό κ. 'Ι. Σκορδίλης, Είδιικός Σύμβουλος τού ΚΕΜΕ, οί κ.κ. Κ. Φούσιας, Δ. Τομπαζίδης, Κ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωράνιδουπος, Α. 'Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημαϊδουπος, Εισηγητές και ή Γραμματέας τού Τμήματος κ. Δήμ. Ζαραφανάτου, καθηγήτρια μέ 6ο βαθμό.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

- ΘΕΜΑ 1ο - Προκήρυξη συγγραφής διδακτικῶν βιβλίων
- ΘΕΜΑ 2ο - 'Ανάθεση συγγραφής γιά τά βιβλία θρησκευτικῶν τῆς Β' τάξεως Λυκείου. Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατσέας, Σύμβουλος Β' και Κ. Φούσιας, Εισηγητής.
- ΘΕΜΑ 3ο - 'Ανάθεση βελτιώσεων, προσαρμογῆς και προσθηκῶν στό βιβλίο "Ίστορία Νεωτέρων Χρόνων" κ. Θεοδωρίδη-Δ. Ααζάρου γιά τήν Γ' Γυμνασίου. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 4ο - 'Ανατύπωση τού διδακτικοῦ βιβλίου "Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος" Α. Χριστοπούλου. Εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β'.
- ΘΕΜΑ 5ο - Γνωμοδότηση γιά τήν πρόση 156/17-11-1977 τού Τμήματος Δ.Ε. ως πρός τό θέμα "Νέα ελληνική γλώσσα".

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διαβάστηκε και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

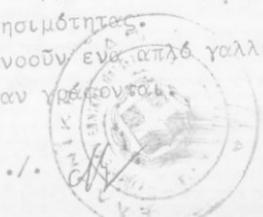
Σχετικά με το πρώτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Προκήρυξη συγγραφής διδακτικών βιβλίων" ό κ. 'Ηλίας Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β', κατέθεσε στο Τμήμα προκήρυξη για τη συγγραφή διδακτικού βιβλίου γαλλικής γλώσσας για την Α' τάξη του Γυμνασίου. Το Τμήμα ένεκρινε όμοφωνα την άνωτέρω προκήρυξη της όποιας τό κείμενο έχει ως έξής:

A.- Είσαγωγή: 'Η 'Ομάδα 'Εργασίας για τη σύνταξη της προκηρύξεως, της όποιας είχα αναλάβει τό συντονισμό, άποτελέσθηκε από τους κ.κ. 'Ι. 'Αρβανίτης, Σύμβουλος Β' του ΚΕΜΕ, Δ. Τομαζόδη, Είσηγητή του ΚΕΜΕ, τή δ. 'Ι. Κολλένα, ΓΕΜΕ ειδιότητας Γαλλικών, τς κυρίες Η. Καλλιαμπέτου και Τριανταφυλλάκη, καθηγήτριες της Γαλλικής και τόν κ. Μιχόπουλο, καθηγητή της 'Αγγλικής. 'Η 'Ομάδα αυτή προετοίμασε προκηρύξεις συγγραφής των διδακτικών βιβλίων της Γαλλικής για τς τάξεις Α', Β' και Γ' Γυμνασίου, αλλά τελικά άποφάσισε νά μήν ύποβάλει παρά μόνο την προκήρυξη του βιβλίου της Α' Γυμνασίου, έφδσον μέ την άναβολή προκηρύξεως των βιβλίων της Β' και Γ' ή διδακτική έργασία στο σχολείο δέν παραβλέπεται και άποφεύγονται ένδεχόμενες περιπλοκές ή προκήρυξη των βιβλίων αυτών καλό είναι νά γίνει αφού λήξει ή διαδικασία της κρίσεως του βιβλίου της Α' Γυμνασίου.

B.- Προκήρυξη συγγραφής του βιβλίου: Γαλλικά Α' Γυμνασίου

1.- Σκοπός: 'Η έξυπηρέτηση των άναγιών της διδασκαλίας του μαθήματος της γαλλικής γλώσσας στους μαθητές της Α' Γυμνασίου ώστε αυτοίς νά είναι σέ θέση:

- α) Νά αντιλαμβάνονται την όμιλούμενη γαλλική γλώσσα σέ κανονικό ρυθμό συνομιλίας.
- β) Νά άπαντούν σωστά και νά συμμετέχουν σέ απλές συζητήσεις πάνω σέ θέματα καθημερινής χρησιμότητας.
- γ) Νά διαβάζουν και νά κατανοούν ένα απλό γαλλικό κείμενο, και
- δ) Νά εκφράζονται σωστά, όταν γίνονται.

2.- Ύλη του βιβλίου

Ή ύλη του βιβλίου όρίζεται από τό άναλυτικό πρόγραμμα τών Γαλλικών τής Α' Γυμνασίου, που έχει δημοσιευθεϊ στο ΦΕΚ

3.- Όδηγίες συγγραφής

α) Ό συγγραφέας (ή οί συγγραφείς) του βιβλίου πρέπει νά έχει υπόψη του τίς μεθοδικές οδηγίες που συνοδεύουν τό άναλυτικό πρόγραμμα τής Γαλλικής Α' Γυμνασίου.

β) Ή έκταση του βιβλίου καθορίζεται από τίς 75 διδακτικές ώρες που τό ώρολόγιο πρόγραμμα διαθέτει για τό μάθημα. Τό σύνολο τής ύλης θά δοθεϊ σε ένιατες ευρύτερες διδακτικές ένότητες (DOSSIERS), που ή διδασκαλία τους θά καλύπτει κατά μέσο όρο 5 διδακτικές ώρες. Συνολικά τό βιβλίο θά περιέχει 12-15 DOSSIERS, τό καθένα από τά όποια θά έντείνεται σε 10-12 σελίδες και άνακεφαλαιωτικές ένότητες ύστερα από κάθε 3-4 DOSSIERS, που ή καθεμία τους θά έντείνεται σε 4-6 σελίδες. Ή συνολική έκταση του βιβλίου, μαζί με τήν εϊκονογράφηση κλπ., περιορίζεται σε 160-180 σελίδες.

γ) Τό περιεχόμενο που άπαραίτητα πρέπει νά έχουν τά DOSSIERS:

- I) Διάλογος (παρουσίαση - έπεξεργασία)
- II) Φωνητική - Γραμματική
- III) Άσκσεις (φωνητικές, λεξιλογικές, μορφολογικές)

Ή εϊκονογράφηση, που για τήν τάξη αυτή θά άποτελεϊ τά 2/5 του βιβλίου, θά έξυπηρετεϊ τίς άμεσότερες διδασκαλικές ανάγκες τής κάθε ευρύτερης διδακτικής ένότητας και θά κατανέμεται μεθοδικά στα διάφορα μέρη της.

Τά 3-4 πρώτα DOSSIERS θά άποτελεούνται άποκλειστικά από εϊκόνες (εϊκονογραφημένοι διάλογοι σε έξελισομένη πορεία) και στα έπόμενα θά γίνει ή εισαγωγή στην άνάγνωση και τή γραφή.

δ) Τό περιεχόμενο των DOSSIERS άνακεφαλαιώσεως θά εϊναι κυρίως ποιητικές άσκσεις για τήν έμπέδωση τής ύλης που διδάχθηκε και, προοδευτικά, μικρά κείμενα, χλωροειδή, παιχίδια, τραγουδιία κλπ.

- ε) Στο τέλος του βιβλίου θά υπάρχει πίνακας λέξεων (μόνο σφά
γαλλικά). Δίπλα σέ κάθε λέξη θά σημειώνεται ή σελίδα, στην
όποια αύτή πρωτοεμφανίζεται.
- στ) 'Ο συγγραφέας του βιβλίου, πού, ύστερα από τή βράβευση, θά
τυπωθεϊ από τόν ΟΕΔΒ, όφείλει, σέ διάστημα τριών μηνών από
τήν άναγγελία τής βραβεύσεως, νά καταθέσει:
- I) Βιβλίο του καθηγητῆ, 48 περίπου σελίδων.
- II) Κασέτες πού θά περιέχουν τούς διαλόγους, όπως και τά τραγού-
δια κλπ. πού περιέχονται στό βιβλίο.
- ζ) Τό βιβλίο στό σύνολό του (έντός από τήν παρ. 6) θά ύποβληθεϊ
σέ 6 αντίγραφα στό ΥΠΕΠΘ, Δ/ση 'Εφαρμογῆς Προγραμμάτων Μ.Ε.,
Τμήμα Διδακτινών Βιβλίων, 'Ερμού 15, 'Αθήνα, σέ 12 μήνες από τήν
ήμερομηνία δημοσιεύσεως τής προκηρύξεως αύτῆς στην 'Εφημερίδα τής
κυβερνήσεως.
- η) Βραβεϊά: α' 450.000
β' 350.000
γ' 250.000
- *'Επαινοί: α' 150.000
β' 100.000

Στή συνέχεια, ό κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β' κατέθεσε στό Τμήμα
προκήρυξη για τή συγγραφή διδακτινού βιβλίου άγγλικῆς γλώσσας γιαά
τήν Α' τάξη του Γυμνασίου.

Τό Τμήμα ένέκρινε όμόφωνα τήν άνωτέρω προκήρυξη τής όποιας τό
κεϊμένο έχει ως έξῆς:

- 1.- Για τή σύνταξη τών προκηρύξεων έργάστηκε ομάδα ειδικῶν, στην
όποια πήραν μέρος οί: Φ. Βώρος, Κολένα 'Ιωάννα, ΓΕΜΕ, Γιαννά-
κας 'Ανδρέας και Παπακωνσταντίνου Δημήτριος, καθηγητῆς άγγλικῆς,
Δενδρινού Βασιλικῆ και Κ. Μιχόπουλος, πτυχιούχοι τής άγγλικῆς και
μέ ειδικές σπουδές μεταπτυχιακές.
- 2.- 'Επιράτησε κατά τίς συζητήσεις ή άποψη νά γίνει προκήρυξη ταυ-
τόχρονα για τρία βιβλία LEARNING ENGLISH 1, LEARNING ENGLISH 2,

LEARNING ENGLISH 3, για τις τρεις τάξεις του γυμνασίου, τα όποια ως σύνολο να ανταποκρίνονται στην ανάγκη διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στο γυμνάσιο και ως σύνολο να κριθούν. Και εισηγοῦμαι ἀντιστοιχες προηρύξεις, οι όποτες ἀκολουθοῦν.

Τό Τμήμα στό σημεῖο τοῦτο συζήτησε τή σκοπιμότητα ταυτόχρονης προηρύξεως τῶν 3 βιβλίων και τελικά υἱοθέτησε τήν ἀποφή: ἡ προηρύξη νά γίνει μόνο για τό πρῶτο βιβλίο.

Ἡ προηρύξη ἔχει ὡς ἐξῆς:

1.- Τό βιβλίο θά ἔχει τίτλο LEARNING ENGLISH 1 και θά χρησιμεύσει για τή διδασκαλία τῆς ἀγγλικῆς στήν α' τάξη τοῦ γυμνασίου σύμφωνα μέ τό δημοσιευμένο ἀναλυτικό πρόγραμμα (ΦΕΚ) τό όποτο ὀφείλουν νά μελετήσουν προηαραρτικιά οι ἐνδιαφερόμενοι.

2.- Εἰδικότερα, οι συγγραφείς ὀφείλουν νά ἔχουν ὑπόψη τά ἐξῆς:

α) Ὁργάνωση και μέθοδος· σ' ὄλη τήν ἔκτασή του τό βιβλίο θά εἶναι ὀργανωμένο σύμφωνα μέ μιὰ ἀπό τις μεθόδους ποῦ ἀναφέρονται στό ἀναλυτικό πρόγραμμα· και θά παρέχεται στό διδάσκονται ἡ δυνατότητα νά χρησιμοποιεῖ κατά τή διδασκαλία του AUDIO-VISUAL AIDS.

β) Λεξιλόγιο τό βιβλίο θά περιέχει τόν ἀριθμό ριζικῶν λέξεων (ROOT WORDS) ποῦ προβλέπει τό ἀναλυτικό πρόγραμμα· κριτήρια ἐπιλογῆς τῶν λέξεων θά εἶναι: ἡ συχνότητα, ἡ χρησιμότητα και ἡ καταλληλότητά τους για τή διδασκαλία.

γ) Περιεχόμενο. Τό βιβλίο θά διδάσκει σέ 24-25 ἑβδομάδες ἡ ὕλη του και εἶναι νά κατανέμεται σέ ἰσάριθμες ἐνότητες (UNITS) τῶν τριῶν διδακτικῶν ὥρων (σύνολο μαθημάτων 75). Κάθε ἐνότητα θά περιλαμβάνει: (1) σύντομους διαλόγους μέ μικρές προτάσεις ἢ και (2) μικρά συνεχῆ κείμενα, μέ λίγες προτάσεις στήν ἀρχή, ἐπτενέστερα ἀργότερα καθόσον θά πλουτίζεται και τό λεξιλόγιο. Οι εἰσαγόμενες σέ κάθε ἐνότητα νέες λέξεις και εἶναι νά ἀποτελοῦν τό 1/25 περίπου τοῦ συνόλου ποῦ προβλέπεται ἀπό τό ἀναλυτικό πρόγραμμα για τήν α' τάξη. Τό περιεχόμενο τῶν διαλόγων και τῶν συνεχῶν κειμένων νά εἶναι ἐνδιαφέρον για τήν ἡλικία τῶν μαθητῶν και εὐχάριστο και ἡ ἔκφραση φυσική. Ἡ διάρθρωση και ἡ ἔκταση τῶν ἐνοτήτων νά εἶναι τέτοια ὥστε - μαζί μέ τή φωνολογία, τή γραμματικῆ

και τις ασκήσεις - να μπορούν να διδάσκονται σε 3 διδακτικές ώρες.

- δ) Φωνολογία. Στο βιβλίο θα εισάγονται και ασκήσεις φωνολογίας για εξάσκηση (MINIMAL PAIRS)* θα υπογραμμίζονται ξεχωριστά οι πιο δύσκολοι για τα έλληνόπουλα φθόγγοι της αγγλικής γλώσσας και θα επαναλαμβάνονται συχνά για την εξοικείωση των μαθητών. Όπου κρίνεται αναγκαίο μπορεί να γίνεται χρήση ειδιων σημείων για το χαρακτηρισμό της φωνητικής διάρθρωσης (INTONATION).
- ε) Γραμματική. Τα κυριότερα στοιχεία από το τυπικό της γραμματικής, που με λεπτομέρειες αναγράφονται στο αναλυτικό πρόγραμμα, θα διδάσκονται διαμέσου των διαλόγων και των κειμένων και θα εμπειδώνονται με τις ασκήσεις. Τα παραδείγματα να είναι σύντομα και σαφή και με νοηματικό περιεχόμενο. Έννοείται ότι η παρανόηση των γραμματικών φαινομένων θα γίνεται μεθοδικά και σταδιακά.
- στ) Άσκήσεις. Κάθε ένότητα (των τριών διδακτικών ωρών) θα συμπληρώνεται με πολλές σύντομες και πρόσφορες κατά περίπτωση ασκήσεις ποικίλων τύπων (μετατροπή, αντίστροφα, DRILLS, SUBSTITUTION TABLES ETC, ETC)* είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν ολιγόστοιχα ποιήματα, παιγνίδια, εθιολογικά αινίγματα ETC. ETC. Οι ασκήσεις μπορούν να γίνονται με διάφορους τρόπους (προφορικές ή γραπτές, στο σχολείο ή στο σπίτι)* πάντα όμως θα χρησιμοποιούνται για αυτές το λεξιλόγιο και η γραμματική που έχουν διδαχθεί* τελικός στόχος των ασκήσεων είναι πάντα η κατανόηση, η άφομοίωση, η εμπέδωση της διδασκαλίας. Είναι δυνατό σε κάθε ένότητα να υπάρχει και μια μικρή ομάδα ασκήσεων επανάληψης (ύλης που διδάχτηκε σε προηγούμενα μαθήματα).
- ζ) Εικονογράφηση. Είναι απαραίτητη ιδιαίτερα για την πραγματογνωσία και ως υποδομή για SITUATIONAL TEACHING, διαλόγους, περιγραφές, αφηγήσεις* πρέπει όμως πάντα να είναι σχετική με τα κείμενα και τις ασκήσεις. Προτιμότερες είναι εικόνες εγχρωμες, καλαίσθητες, και ελληνοτινές και έκφραστικές, ώστε να κάνουν πιο ευχάριστη τη διδασκαλία με την οποία συμπεριλαμβάνονται. Είναι δυνατό η εικονογράφηση να καλύπτει ξिताση ίση με το 1/2 όλου του βιβλίου (ιδιαίτερα προκειμένου για την α' τάξη).
- η) Ένταση. Υπολογίζεται ότι με την αναγκαία εικονογράφηση και το τελικό λεξιλόγιο, που θα υπάρχει στο τέλος του βιβλίου,

ή συνολική Έκταση θά καλύπτει 12-16 τυπογραφικά φύλλα συνήθους σχήματος σχολικού βιβλίου (σέ άλλες περιπτώσεις ή σελίδα όρίζεται μέ 36 στίχους τών 60 στοιχείων* ό προσδιορισμός αυτός έδών είναι ένδεικτικός μόνο). Τό λεξιλόγιο θά περιλαμβάνει καί τήν προφορά τών λέξεων (σέ φωνητική γραφή) καί τή μετάφρασή τους (αυτή πού χρειάζεται για τή συγκεκριμένη χρησιμοποίηση τών λέξεων μέσα στό βιβλίο) καί παραπομπή στό οίκειτό μάθημα ή ενότητα, όπου πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν.

ι) Κάποιες ένδειξεις - οδηγίες για τό δάσκαλο είναι δυνατό νά προστεθούν στό τέλος τού βιβλίου (2-3 σελίδες συνολικά) αλλά οί συγγραφείς πρέπει νά έχουν υπόψη ότι για τό σκοπό αυτό θά γραφεί σέ έπόμενη φάση βιβλίο χωριστό για τό δάσκαλο* συγκεκριμένα, άμέσως μετά τήν πρόβριση βιβλίου, από εκείνα πού θά υποβληθούν, θά κληθεϊ ό συγγραφέας ή οί συγγραφείς του νά γράφουν αντίστοιχο TEACHER'S BOOK μέσα σέ εύλογο χρόνο, πάντως όχι μακρότερο τών τριών μηνών.

3.- Οί συγγραφείς όφείλουν νά υποβάλουν τήν έργασία τους σέ 6 δατυλογραφημένα αντίγραφα (ή φωτοτυπημένα) στη Διεύθυνση Έφαρμογής Προγραμμάτων, Τμήμα Διδακτινών Βιβλίων τού Έπουργείου Παιδείας, Έρμου 15, μέσα σέ προθεσμία 12 μηνών από τή δημοσίευση τής προκηρύξεως στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

4.- Βραβεϊα όρίζονται ως έξης:

Πρώτο βραβεϊο	δρχ. 400.000
Δεύτερο βραβεϊο	" 300.000
Τρίτο βραβεϊο	" 200.000
Α Έπαινος	150.000
Β Έπαινος	100.000

Οι αρμόδιοι για το 2ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως: "Ανάθεση συγγραφέως για τὰ βιβλία θρησκευτικῶν τῆς Β' τάξεως Λυκείου" Εισηγητές κ.κ. Γ. Γρατοβάς, Γ. Μυρβ. υλος Β' καὶ Κ. Φαδοκας, Εισηγητής, θέτουν ὑπόθεσιν τῶν μελῶν τοῦ Τμήματος τὰ ἑξῆς:

« Ἡ συγγραφή τοῦ βιβλίου τῶν θρησκευτικῶν τῆς Β' τάξεως Λυκείου με τίτλο "ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΙ" προτείνουμε νὰ γίνει με ἀνάθεση ἄλλοτερον ἀπὸ τὴν ἄλλαγή τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος αὐτῆς τῆς τάξεως καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος νὰ ἔχουμε ἔγκαιρα διδακτικὸ ἔγχειρίδιο γιὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1978-79. Ἡ ἄλλαγή τοῦ Α.Π., καὶ κατὰ συνέπεια καὶ τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου, κέρθηκε ἀπαραίτητη γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

α) Ἐγίνε ἀναδιάρθρωση τῆς διδακτέας ὕλης στὰ Γυμνάσια καὶ Λύκεια με ἀποτέλεσμα ἓνα μέρος τῆς ὕλης ποὺ διδασκόνταν στὴν τάξη αὐτὴ νὰ μεταφερθεῖ στὴ Γ' Γυμνασίου (ἐπίθεση δογματικῆς διδασκαλίας) ἢ νὰ θεωρηθεῖ ὅτι εἶναι ἀρκετὸ τὸ δι. ἄλλο μέρος τῆς ὕλης (υποδομια, ἔμφια, σκεπὴ, ἐορτὴς κτλ.) διδόνεται στὸ Δημοτικὸ Ἐχολεῖο.

β) Τὸ βιβλίο ποὺ ἱσχύει ἰσχύει γιὰ τὴ Β' τάξη Λυκείου καὶ γράφτηκε σύμφωνα με τὸ παλαιὸ Α.Π., ὅχι μόνον δὲν ἱκανοποιεῖ τὴς διδακτικὰς ἀνάγκες, ἀλλὰ γίνονται ἀπώθητι, με συνέπεια νὰ μειώνεται τελικὰ καὶ τὸ ἔδιο τὸ μάθημα.

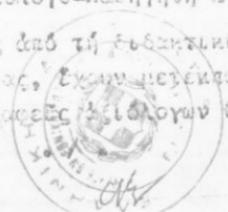
γ) Ὁ ὀργανωμένος κλάδος τῶν Θεολόγων (ΠΕΘ) ἐπανειλημμένα ζήτησε τὴν ἀντικατάσταση τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου τῆς Β' τάξεως καὶ τὴν ἄλλαγή τοῦ Ἀναλ. Προγράμματος.

δ) Τὸ διδακτικὸ ἔγχειρίδιο τῆς Β' τάξεως Λυκείου ποὺ χρησιμοποιεῖται τῶρα με τίτλο "Ὁρθόδοξη Πίστις καὶ Ἁγίασμα", ὅχι μόνον δὲν καλύπτει τὴς ἀνάγκες τοῦ νέου προγράμματος ἀλλὰ ἔχει κριθεῖ τελειῶς ἀπικέλληλο ἀπὸ τὴν ἄποψη τοῦ τρόπου προσφορῆς τῆς διδακτέας ὕλης.

Συγγραφεὺς τοῦ νέου βιβλίου τῆς Β' τάξεως Λυκείου προτείνουμε τοὺς:

- 1) Κλάσσο Ἰωάννη, Θεολόγο-Γεν. Ἐπιθ/τὴ Μ.Ε τῆς 2' Περιφ. Ἀθηνῶν
- 2) Ζήμα Ἀριστόδημο Θεολόγο-Καθηγητὴ Λυκείου Χαλαργοῦ
- 3) Κούελα Γεώργιο, Θεολόγο-Καθηγητὴ Γυμνασίου Θηλ. Ἡλιουπόλεως
- 4) Νίκα Ἀθανάσιο, Θεολόγο-Καθηγητὴ Λυκείου Ἀρρ.Π. Ἡρακλείου.

Ὅλοι οἱ ἀνωτέρω, ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐπιδακτικὴν περίπτωσιν ποὺ ἔχουν στὰ Γυμνάσια καὶ Λύκεια τῆς χώρας, ἔχουν μετέχει ἀδελφωσὶ στὸ ἑσωτερικὸ ἢ ἑξωτερικὸ καὶ εἶναι συγγραφεὺς ἐπιστολῶν Θεολογικῶν μελετῶν ἢ

και διδακτικων εγχειριδίων.

Η συγγραφή του βιβλίου θα γίνει σύμφωνα με το σχέδιο νέου ΑΠ της Β' τάξεως Λυκείου που καταρτίστηκε από το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΕΙ (Πρ 25η 142/20-12-77) και με βάση τις συνημμένες οδηγίες συγγραφής, μέχρι την 31-3-1978 το αργότερο.

Παρακαλούμε το Τμήμα να εγκρίνει την άδθεση».

Το Τμήμα μετά την εισήγηση των κ.κ. Εισηγητών,
αποφασίζεται όμοφωνα

Αποδέχεται την εισήγηση και εγκρίνει την άδθεση συγγραφής του βιβλίου των Θερησκευτικών της Β' τάξεως Λυκείου στους κ.κ.

- 1) Κώστος Ίωάννης, Θεολόγο-Γεν. Επιθεωρητή Μ.Ε. της Π. Περιφ. Αθηνών.
- 2) Στέφανος Αριστοτέλειος, Θεολόγο-Καθηγητή Λυκείου Χολαργού
- 3) Κούβελα Γεώργιος, Θεολόγο-Καθηγητή Γυμνασ. Θηλ. Παιουπόλεως
- 4) Νίκος Αθανάσιος, Θεολόγο-Καθηγητή Λυκείου Άρρ. Ν. Ηρακλείου

Ο άρμόδιος για το τρίτο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανάθεση βελτιώσεων, προσαρμογής και προσθηκών στο βιβλίο "Ιστορία Νεωτέρων Χρόνων Χ. Θεοδωρίδη - Δ. Παζάρου για την Γ' Γυμνασίου" εισηγητής κ. Φ. Βώρος, Σύμβουλος Β', εισηγήθηκε στο Τμήμα τα εξής:

1. 'Επειδή τὸ χρησιμοποιούμενο σήμερα στὴν γ' τάξη τοῦ γυμνασίου βιβλίο 'Ιστορίας τῶν Νεωτέρων Χρόνων (τῆς Γ. ΚΟΥΛΙΝΟΒΡΩ) εἶχε γραφεῖ σύμφωνα μὲ παλαιότερο ὄρολόγιο πρόγραμμα (3 ὥρες ἱστορίας τὴν ἐβδομάδα) καὶ εἶναι, κατὰ συνέπεια, ὀγκωδέστερο τοῦ ἀναγκαίου σήμερα (ποῦ προβλέπεται διδακτικὴ ἱστορίας 2 ὥρες τὴν ἐβδομάδα) καὶ ἐπειδή τὸ συγκεκριμένο τοῦτο ἔχει εὐρύτερο κλίματι δασκαλικῆ ἀπαιτοφῶρα καὶ γι' ἄλλους λόγους, ἐπειδή, ἐντέλεια, κίβνεται ὡς πρὸς τὰ ἀρηρηματικὰ μέρη του πολὺ προσφορότερο γιὰ τὴν γ' γυμνασίου τὸ βιβλίο ποῦ σήμερα χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν γ' ἀνιέλου, ἐπειδή τὸ τελευταῖο αὐτὸ βιβλίο εἶναι ἐπίσης πολὺ ἐπιτελεστερο ἀπὸ τὸν πραγματικὸν διδακτικὸν χρόνον ποῦ διατίθεται γιὰ ἱστορία στὴν γ' τάξη, ἐπειδή μὲ τὴς κανονικὰς διαδικασίας κροκῆ, ὕψης εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔχουμε γιὰ τὸν Σεπτέμβριον 1973 νέο βιβλίο 'Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων καὶ ἰόχρονης 'Εποχῆς, σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιο νέου ἀναλυτικῶς προγράμματος ποῦ ἔχει ἐκπονήσει τὸ Τμήμα Μ.Α. τοῦ ΚΙΜΕ. (πράξη 83/1974), γιὰ τὴν γ' τάξη γυμνασίου, γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους νομίζω σικτικὸν καὶ δυνατόν νὰ εισηγηθεῖ στὸ Τμήμα τὴν ἀπόφαση προσαρμογῆς, βελτιώσεων καὶ συμπληρώσεως τοῦ βιβλίου κ. Θεοδωρίδη-Α. Λαζάρου 'Ιστορία τῶν Νέων Χρόνων (ἔκδ. ΟΛΔΒ 1977) γιὰ τὴς ἀνάγκες τῆς γ' τάξης γυμνασίου.

2. Προτείνω ἡ ἔργασία αὐτὴ νὰ ἀνατιθεῖ στοὺς:

- α. Κ. Ζώρα, φιλόλογος καθηγητῆ, βοηθὸς στὴν Α' Εἰσιορητικῆ Ἐπιθεώρηση Παι, κτλ, ὁ ὁποῖος καὶ στὸ πρόσφατον παρελθὸν ἔβασε δείγματα προσηνιτικῆς καὶ συνειτῆς συνεργασίας (προσαρμογῆ καὶ βελτίωση τοῦ βιβλίου 'Ιστορία Ἀρχαίων Χρόνων τῆς Α. Καλογεροπούλου).
- β. Γ. Κατσουλῆς, φιλόλογος καθηγητῆ, βοηθὸς στὴν Α' Ἐκπαίδευσις ἠ-Περιφέρεια Μ.Ε. διαφερέμελλοθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἰδιαίτερα ἀσχολεῖται μὲ τὴ νεώτερη Ἑλληνικὴ - Ἐθνοποικῆ Ἱστορία (καὶ μὲ τὴ συγγραφή σχετικῆς διδακτορικῆς διατριβῆς) καὶ
- γ. Β. Ἀναστασιῶδη, φιλόλογος καθηγητῆ τοῦ Λυκείου Βηλέων Τρεβενῶν, διδάτορας φιλολογίας τοῦ Παν/μίου Ἰωαννίνων, ὁ ὁποῖος καὶ πέρυσι πρόσφερε ὑπηρεσία μὲ συνέπεια καὶ εὐσυνειδησία (μεταγλύπτισε τὸ ἔδω βιβλίο εἰς χρόνον 50 ἡμερῶν).

3. Οἱ παραπάνω ὀφείλουν:

- α. Νὰ χρησιμοποιήσουν βασικὰ ἀλλὰ ὄχι δεσμευτικὰ τὸ ὕλιον τοῦ βιβλίου κ. Θεοδωρίδη-Α. Λαζάρου, 'Ιστορία Νεωτέρων καὶ Νεωτέρων Χρόνων, νὰ τὸ προσαρμόσουν καὶ βελτιώσουν γιὰ τὴς ἀνάγκες τῆς γ' γυμνασίου,
- β. Νὰ χρησιμοποιήσουν βασικὰ τὸ ἔδω εἰκονογραφικὸν ὕλιον, ὀποσει-

υπόστασης αυτής και τη βελτίωσή του ή τόν πλουτισμό του, ιδιαίτερα σε χάρτες.

γ. Αν έχουν περιλάβει υποβάλει τους (χωρίς όμως και να δημοσιεύονται απ'αυτό έντελώς) το κείμενο του νέου σχεδίου Αναλυτικού προγράμματος 'Ιστορίας Υ' γυμνασίου και σόματα μ'αυτό να συμπληρώσουν όλα κεφάλαια εάν υπέρχουν στο παλιό βιβλίο (π.χ. Αναδρομή στην Ιστορία του μεμβότατου 'Ελληνισμού και 'Ιστορία 'Ελληνική και τοσ κέσμου από τόν α' παγκόσμιο πόλεμο ως τó σημερινό μεταπολεμικό πόλεμο).

δ. Αν έχουν ύδαση δει τó νέο βιβλίο, που θά π.οιόθει, εάν πρέπει να υπερβαίνει τις 140-150 σελίδες καθω, οσ κείμενου (36 στίχων, 60 διαστημάτων), χωρίς να υπολογίζονται τυχόν κείμενα -πηγές στις τέλος τών κεφαλαίων και εικονογραφησ- χάρτες- σχεδιασμοί, που επιτρέπεται να κλέβουν συμπληρωματική έκταση του με τó 70-80% τού καθω, οσ κείμενου.

γ. Αν παραδώσουν τήν εργασία τους ως τις 15 Μαρτίου 1978 σε 4 αντίγραφα (τό εικονογραφικό όλικό σε 1 αντίγραφο).

Τό Τμήμα, μετά τήν εισήγηση τού κ. εισηγητή, αποφαινεται όμóπως:

Αποδέχεται τήν εισήγηση ως έχει.

Handwritten signature or initials.

Ο αρμόδιος για το 4ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως "Ανατύπωση του διδακτικού βιβλίου "Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος" του Α. Χριστόπουλου για την Γ' τάξη του Γυμνασίου, εισηγήτης κ. Φ. Βάρος, Σύμβουλος Β', εισηγήθηκε στο Τμήμα τα εξής:

Το βιβλίο "Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος" (του Α. Χριστόπουλου) για την Γ' τάξη του Γυμνασίου μπορεί να διαβιβαστεί στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου για ανάπτυξη από τον ΟΕΔΒ, αφού προηγουμένως γίνουν σ' αυτό οι αναγκαίες βελτιώσεις και κάποιες τροποποιήσεις για τις όποιες θα δοθούν και προφορικές οδηγίες στο συγγραφέα του. Το βιβλίο αυτό στη βελτιωμένη και τροποποιημένη μορφή του θα χρησιμεύσει για τη διδασκαλία Στοιχείων Δημοκρατικού Πολιτεύματος στην Γ' τάξη του Γυμνασίου κατά το σχολικό έτος 1978-79.

Το Τμήμα, αφού άκουσε τον εισηγητή, ενέκρινε όμοφωνα την εισηγήση και αποφάσισε ν' ανατυπωθεί το βιβλίο "Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος" του Α. Χριστόπουλου για την Γ' τάξη του Γυμνασίου για να χρησιμεύσει για τη διδασκαλία του μαθήματος κατά το σχολικό έτος 1978-79, αφού προηγουμένως βελτιωθεί.

Η συζήτηση για το 5ο θέμα της ημερήσιας διατάξεως αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρίαση.

Στο σημείο αυτό τερματίστηκε η συνεδρίαση.

Ο Προεδρεύων

Νικ. Βαρουχάκης

Η Γραμματέας

Δήμ. Ζαραφωνίτου

